

Ta Qhuraanih Kitaabay massakaxxa lee kee kay maqnah tarjamatih tibaaqatih amri teceem konnaba le amoyta Salmaan Qabdulqaziiz baxi Aala-Saquuduy namma caramay massakaxxa leh khaadimiy Saquud Qarabiyah amoytiinih

وَقَفُ لِلّه تَعَالَىٰمنْ خَادم الحَرَمَيْن الشَّريفَيْن اللَّكِ سَيِّامُانَ بُرْعَيْنُ الْجَزِيز آلسُعُود ولايجُوز بَيْعُه يـُـوزِع مَجَاكًا

إعداد: لفيف من العلماء برئاسة الشيخ محمود عبد القادر حمزة

Saquud qarabiyah Amoyti Salmaan Qabdulqaziiz baxi Aala-Suquuduy namma caramay massakaxxa leh khaadimih yani.

Ta kitab Yallih sabbatah waqhfih hee.

Kaa yaylammeenim ma xiqta.

Melleb maleh keefima.

Saytun Qhuraan kee kay maqnah tarjamaty Qafar afal tani

Massossem:

Doorimte Qulamay horta takkey Shek Macmuud Qabdulqhaadir Camza saqalah kak yani kinni

> Amoyti Fahad Mujammaqay Saytun Qhuraanih Tibaaqatah yani

Al-Madiinah al-Munawwarah

بِسْمِ إِللَّهُ ٱلرَّحْمَانِ ٱلرَّحِيمِ مِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ الدكتور عبد اللطيف بن عبد العزيز بن عبد الرحمن آل الشيخ وزير الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين، القائل في كتابه الكريم: ﴿... قَدْجَآءَكُم مِّرَ اللَّهُ فُورٌ وَكِتَبُّ مُّيِنَّ ﴾. والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد، القائل: «خيرُكم من تعلَّم القرآن وعلَّمه».

أما بعد:

فإنفاذاً لتوجيهات خادم الحرمين الشريفين، الملك سلمان بن عبدالعزيز آل سعود -حفظه الله- بالعناية بكتاب الله، والعمل على تيسير نشره، وتوزيعه بين المسلمين، في مشارق الأرض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد بالمملكة العربية السعودية، بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم، إلى جميع لغات العالم المهمة؛ تسهيلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية، وتحقيقاً للبلاغ المأمور به في قوله صَلَّقَةَ عَلَيْهُ وَسَلَّمَ: «بَلِّغُوا عَنِي ولو آية».

وخدمةً لإخواننا الناطقين باللغة العفرية، يطيب لمجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة العفرية؛ التي أعدها لفيف من علماء العفر برئاسة فضيلة الشيخ محمود عبدالقادر حمزة، وراجعها من قبل المجمع الشيخ محمد عبدالرحيم حبيب عبدالله.

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم، الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم -مهما بلغت دقتها- ستكون قاصرة عن أداء المعاني العطيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كلّه من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية، بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة؛ للإفادة من الاستدراكات في الطبعات القادمة إن شاء الله.

والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللُّهُمَّ تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

Aakama

Konnaba le shek:

Sheekh doktoor / Oabdul-Latiif bin Qabdul-Qaziiz bin Qabdurracmaan Aalâ Sheekh

islaam caagiidaa kee diini seecoo kee diini mascassah malaakay mujammagak inkih amo raaga saqalah yanih kalamat yunkuttube.

Fayla leeh kah dabaqtam isi kitaabal «nummah yallak noorii kee baxxaqqa iyya kitab siinih yemeete» iyye Rabbi kinni. kaadu ni Nabiiy ambiyaa kee farmoytiitik sharafah fulal -racmat kee nagayna kaal tanayiyyeh: «kayrih siinik aysuk raqtam Qhuraan barteeh sinam barse mara».

Tohih lakal:

Namma caramay sharaf leh abbah mayfakkanah magdabah, amoyti Salmaan Qabduqaziiz baxi aalâ Saquud yalli kaa dacrisay, yallih kitaabah yecee hangii kee kaa fisaasaanamih taamah xabbacoysiyyaa kee baaxok ayrommawqaa kee ayrokkorma takke muslimiinî fanal kaa keefiyaanamah, kaadu kay afissiriyyaa kee kay maqnooni baadal tan maggo afittey sissinil yatirjimeenimih, kaadu islaam caagiidaa kee diini seecoo kee diini mascassah malaakinnih madabay saquud qarabiyal geytima, saytun Qhuraanih magnoonih tarjamat baad afittel inkih haanam faxximtaamal aamanuk, qarab afat yaabe wayta muslimiinil kaa yafhimeenim xabbacowtankeh, vallih farmovti vallak racmat kee nagayna kaal tanav abeh van kuktih nummaysiyyah: «inki aayat kinniway yok gudduysa» axcuk.

Kaadu ni toobokoy qafar afat yabtah makalah (kidmatah) amoyti fahad mujammaqay Al-madiina Al-munawwaral sharaf le kitaabih tarjamatah yani, Qhuraan yakriye mege numuh ta tarjamay qafar afat taniy saytun Qhuraanih maqnah tarjamatah doorimte qulamay Shek Macmuud Qabdulqhaadir Camza saqalah kak yani massosse, mujammaq le kabuk Dr-shek Mucammad Qabdurraciim kee shek Qabdurraciim Cabiib Qabdalla sekkaacisse xayyoysam ruffu kaa hayta.

Kaadu yallay saytuniih fayya iyya faylisna, ta taamay nabay cagalah kay foocay saytuni edde qaagitanah magdaba nel bicseemih, kaadu sinam edde yanfiqem kaak qaagitna.

Diggah nanu saytun Qhuraanih maqnoonih tarjamat faxennah tamqeeh karriqqi ittaamah Qhuraanay muqjizih yanih kawsenti maqnooniy nabah tani tascasse yaceemik boola luk raqta, kaadu tarjamat tacee maqnooni cagalah tarjamat aba numih fahmi yallih kitaabay saytunik yoofeh gidet yaadeeh, sahdayti taamat booddam teetit boodda hoxaa kee boolak.

Tokkeek gexak ta tarjama yakriye numuk amoyti fahad mujammaqay sharaf le kitaabih tarjamatah Al-madiina Al-munawwaral yani hoxaa kee boolak hinnay fulak edde geyam ise gudduysam kaak qaagita, yalli faxek tahak tamaatu wayta tibaagatih matrisiyyah.

Tu kol bicissam yallaay, usuk massa le gitâ fanah tirri haa,ni Rabbow nek oggolaay raabit, diggah atu yaabbiiy yaaxigi kinnitok.

Maysalla

Saytun Qhuraan, yallay fayya iyyah yaabay kay curuuf kee kay maqna luk isi farmoyta Mucammaday, ginô racmatah rubsumey, aytikumusaah meesiisay yallâ fanah kay idinih seeca numuy, ura faanusuh yanil kaa oobise.saytun Qhuraanih addabarissoo kee kay farmo mayxaxxaral tamah teeti.

Saytun Qhuraanak inkih tan addabarisso.

Fiiruk: Saytun Qhuraanih addabarissoo kee kay migaqwaay kay weeloolah baxxaqisiyya:

Saytun Qhuraan usuk yallay fayya iyyah kabuk usuk isi qangor kee isi maqna luk kay farmoyta Mucammadal wacyih obsimey kitaabal yunkuttubey itta kataatak yemeetey kiraayatat qibaada kak faxaana kinni.

Kaadu mayso leeh naba yalla kinni, isi farmoyta Mucammadal oobise wacyi, Qhuraanal muggaaqissem, yallay fayya iyya iyyeh: *«Diggah Nabiyow Qhuraan oobisiyyah nanu ninnih kol oobisne»* (Suurat Al-insaan 23).

Kah kinnim Qhuraanak caagid kaa yakriyeeniih kaak axxeere waanama

Kaadu qagisak yallay fayya iyya kitaabal kaa muggaaqiseeh, yallay fayya iyya iyyeh: «Nabiyow Diggah nanu Qhuraan kitab cakkil kol oobisne» (Suurat Annisaa 105).

kah kinnim kaak caagid yankuttubeeh kaa waale waanam kinni.

Kaadu yallay fayya iyya saytun Qhuraan: furqhaanal, dikril, tirtol, nooril, shifal, cakiimil, mawqidal, wohuk kalah saytun Qhuraanih nabnaa kee kay farmoh duddih weelo tascasseel kaa weeloyse.

Kaadu *«almuscaf deqsitta»* qangara saytun Qhuraan elle yunkuttube waraakitik been qangaray, sacaaba saytun Qhuraan elle yunkuttube waraakitih galittey usuk elle yunkuttube kitaabih mascassaah tecee migaaqa.

Kaadu saytun Qhuraan yallay fayya iyya le kabuk yan wacyiy jibriil -yallak nagayna kaal tanay- Nabii Mucammad lubbil oobise kinni.

Yallay fayya iyya iyyeh: «Diggah ta Qhuraan ginô Rabbih xaquk obsime»(192) «Jibriiliy amaanat-le kaa oobise»(193) «Yallih farmoytittey Yallih digaalák sinam meesissak numuk teyna takkenkeh ku sorkocobbaxal kaa(Qhuraan kinnuk) oobisne»(194) «Qarab afay baxxaqqa let kaa oobise»(195) «suurat ash-shuqaraa 192-195»

Kaadu Nabii Mucammad tamahal farmoytiitik qemboyta hinnaay, farmoytit inkih kay tooboko, yallak racmat kee nagayna keenil tanay- jibriil -yallak nagayna kaal tanay -yallay fayya iyyak wacyi keenil oobisaah, yallay -saytuni-tama amaanatay nabah tanih isih faxa mara kah doora, yallay fayya iyya iyyeh: «Yalli malaykak isi ambiyâ fanah ruuba farmoytitte doora isi wacyi ken guddussanankeh, kaadu sinaamak farmoytittey Yallih farmó sinam guddussa doora, diggah Yalli isi naqoosah yab yaabbi ken taamoomi yabali» (Suurat Al-cajji 75). kaadu tama amaanatah bica maraa kee bice waa mara usuk yaaxige; gino kay gino kinniimih sabbatah, saytun yalli iyyeh:

«Nabiyow ku Rabbi isi ginok isih faxam ginaah, isi farmoo kee isi taaqatah isih faxa mara doorita isi naqoosak» (Suurat Al-qhasas 68).

Nammay haak: Saytun Qhuraanih oobiyya:

Yallih farmoytal wacyi oobiyyi qembisem ramadaan alsak taban kee malcin haytoh ayrot yemeete etleenih yekke, milaadiyyâ liggidak (610) ten cira deqsitta gablal -makki qaleelak tiyak teynal – jibriil yallak -nagayna kaal tanay- tama aayoota luk kaal elle oobe arac kinnuk:

«Nabiyow ku Rabbiy gino gineh yanih migaaqal akriy»(1) «Seehadaytu dabloytak gine Rabbi kinni»(2) «Nabiyow! ku Rabbiy kaxxa cinda leh migaaqal ikriy»(3) «Usuk kalamat elle yaktuben gurra barse Rabbi kinni»(4) «Usuk seehadaytu aaxaguk suge weem barse Rabbi kinni»(5) (Suurat alqalaqh 1-5).

Saytun Qhuraanak yallih farmoytal naharak obteh ten aayoota kinni.

Tokkel yallih Nabii isi buxah inâ fanah yuduure, isi nafsih abe meesih sorkocobbaxi kaak axaxitak, tokkel maaqenta isi barra kadiiga khuweylid baxà moominiin inal maage, -yalli tet taama yakcanay – "anu inni nafsih meesite" teetik iyyeeh, "aleey aytikibbi hayis, yallal xiibita immay yalli inkinnah cato kok macabaay koo ma wacarriysak; diggah atu ramad xakabtaah numma taceeh, boolaysita num cattaah kay caagid tassukuggeeh, gibina arcibissah, kaadu cakki gital sinam yabbixeh yan gibdaabinal sinam cattah itte, tokkel nawfal baxa waraqhâ fanah kaa beyte, usuk tummabul le marak numuk teynah yeneeh, kasloytay kas kak beetaanah yen, kadiiga: "yaqammih baxaw! ku toobokoytih baxak iyyam ankacisey" kaak itte, yallih farmoyti yubleemih xaagu kaah warse waqdi, waraqha nawfal baxi: tamah jibriiliy yalli Nabii Muusal oobise kinni, maganey woh edde takke daban magarre furraynuh suginniyoy, maganey ku meela makkak koo tayyaage waqdi nuwwuk suginniyoy "iyye tokkel yallih farmoyti yallak racmat kee nagayna kaal tanay:" hinnak usun yoo yayyaageenii? iyye. "yeey, hebeltô numuy atu luk temeetem luk yamaate mayan naqboytit kaak yakken ken akke waytek, kayro yoo matartek magarre qokoluh koo qokleyyo" iyye. waraqha tama angaarawih lakat dago uddurih addat rabe.

Kaadu saytun Qhuraan inkih inkaddal moobinna, naharsi ambiyah kitooba elle obte innal – yallak racmat kee nagayna keenil tanay – cagalah labaatannaa kee sidiica liggidih addat fixiixih anuk kaal oobe, suura dudda luk hinnay suurak aayoota kaal oobak ten.

Kaadu saytun Qhuraan fixiixih anuk oobaamih cikmat, Nabii Mucammad sorkocobbaxih diggoysiyyaa kee jibriil -nagayna kaal tanay- wacyi luk qusubuk kaal oobaamat kaa maqarroysaanankeh iyyaanama; yallat agleyta hayta korosih cirdii kee ken sadiinot fooca maqar luk garaysa num yakkenkeh eddeey naharak edde rubsumeemih gudduysiyyah, saytun Rabbi iyyeh: *«Koroosite Mari Qhuraan inkitanuuk inki adda macah kaal obsime weeh? Iyye, tonnaah Ohuraanak tuuy waqdi kol kah oobisnem Nabiyow*

ku sorkocobbaxa diggi elle haynaah satta edde geytamkeh, kaadu tuuy waqdi kaak oobisak baxxaqqah baxxaqqa kaa hayne» (Suurat Al-furqhaan 32).

saytun Qhuraan fixixih anuk oobaamat tarbiyat caddol kaxxa cikmat kah edde yaninnaah, woh moominiin qilmii kee diini madqooqih taama ranko rankoh caalih beyaanam edde tan, barittooy raqsah xabbacoowankeh iyyaanam edde tan, kaadu iggimaay koroosanni ditek iimaan kee yallih inkittoysiyyaay qilmi noorî fanah yawqeenimkeh iyyaanama edde tan.

sidoc haak: saytun Qhuraanih kutbe:

kawsenti dacayrih elaytoh kaxxam faxximtam kaa yaktubeenimi, ankuttube wee yab hawwen gadda yakke, saytun Qhuraan usuk Qhiyaama uguttu ittam fanah ginô racmatah oobe yab kinnuk yankuttubem raq maallo.

Nummah kay kutbe Nabii dacayrii kee usuk hangi kah haamî saami geeh, tokkel usuk isi kataysiisik kutbe taaxigeemik abxa saytun Qhuraanih kutbeh amriseeh, wacyi yaktube mara keenik haysite, keenik aytigexxo luk tenem zeydi saabit baxa ansaariytak ten.

Kaadu yallih farmoyti yallak racmat kee nagayna kaal tanay wacyi kaal oobinnaan waqdi kaa raaqisaah, sarra kaal kak obtem wacyi yaktube maral akriyak yen kaa yaktubeenimkeh"tama aayatay tohut elle yaaban suurat hayisa axcuk yen suura keenih muggaaqisaah, aayat tet addal yaktubeenimih ken amrisaah, tohuk lakal sacaaba saytun Qhuraanak obteemih bartiyyaa kee aliilih kaa yayyaaqeenimih ken amrisak yen, saytun Qhuraan kay dabaanal inkih yunkuttubeh yen waraaqhit exaaxil.

Jibriil yallak — nagayna kaal tanay- kulli liggida inkadda saytun Qhuraan Nabiî luk akrayuk yen, Nabii edde rabuwaah yan liggidat namma adda kaâ luk yikriyeh yen kay aayootaa kee kay suuraari missoysak, ta saaku muslimiin gabat geytima kitab elle yaninnal;Yallay fayya iyyaah kayri kak maggoh maxcoh nummaysiyyah: «Diggah Nabiyow nanu kaa liilil kaa gaabosnam, kee kay kiraati nel tan»(17) «KaaduNabiyow ni farmoyti jibriil

gitak Qhuraan kol nakriye waqdi, kaa ankacisaay tibbi ixxic, tohuk lakal usuk koo elle barse innal akriy»(18) (Suurat alqhiyaamah 17-18). kaadu kay maxco: «Nabiyow tama Qhuraan koo akriyisennooh, inkinnah kaa mahawwenta» (suurat alaqlaa 6).

Farey haak: saytun Qhuraan waraakitil gaaboysaanama:

Yallih farmoyti rabek lakal, tirri iyye abba aboobakar assiddiiqh Qhuraan waraakitil kobxisaanamah amrise, aliilit kaa leh yan mari rabah hinnay kaa elle yuktuben waraakitih finqah tu kaak baye waytankeh iyyaanama, tama taamay faxximtah tanih abba zeydi saabit baxay wacyi yaktubih yani yekkeh yen, kay sekkaacoo kee amxiqiyyi lakal, waraakitil kak tunkuttubem kee alilwat kak taniimil massah tamaatenkeh wagitak, tama waraakit aboobakar assiddiiqh buxal dansimeh yen, usuk rabba iyyam fanah tohuk lakal nammay haytoh abba khattaabâ baxa qumar buxal dansimeeh, usuk rabek lakal Nabii barra moominiin ina cafsa qumar baxàh buxàl dansime yallak kacni keenil yan.

Islaam diini baaxo duude waqdi, muslimiin kitoobay elle takriyeh ceyitteeh, sacaabak marik teyni tirri iyye abba qusmaan qaffaan baxal malah xayyoyseenim, sinam inki kitaabay muslimiin kiraatel katattal gaaboysaah yasgalleem faxximtam kaal baahen, usuk saytun Qhuraan aliilit le maray kutbe yaaxige ta taama abaanamah amrise zeydi saabit baxi abbah kak anuk aboobakar assiddiiqh dabaanal Qhuraan elle kobxisen waraakitil kelitak, woo waraakitil sugtem inki kitaabal gaaboysen, woo kitaabak maggo kitooba yunkuleeniih, islaam magaaloolik kulli magaalah yunkulen kitab ruubeeniih kitooba kaak yakuleenimih amrise.

Qhuraan kitoobay ta saaku baadal timixxige, gabâ kutbek tenek hinnay matbaqooqil yitbiqeenim kak tenek, inkih woo kitoobay yunkuleeniy magaalooluh rubsumte kinni kak tanim, kawsenti kak ittak ma sissiniiy massoysiyyi kak ittak ma sissini.

Ta nayrô fanah muslimiin sharaf le kitaabih tibaaqat kee tibaaqat elaytooy tet metteebannuuy tet mansaf aqusbinnaanih waqdi tet luk gabxitan Qhuraan kawsentih kutbeh arcisiyyi yayseeh mexxat

le foocal nummaatankeh, tirri iyye abba qusmaan qaffaan baxih dabaanal kutbe kaak elle sugte weluy qusmaan kutbel timixxigel.

kaadu amoyti fahad mujammaqay sharaf le kitaabih tibaaqatah Al-madiina Al-munawwaral yani kalah kah yanim mali, yimixxige aracay saytun Qhuraanah aban tatur le agxe elle abaanam tascassee aroocak aracak teynah yan kaa akke waytek, kaadu saquud qarabiyah abbotti yallay fayya iyyah kitaabah lon meqe hangii kee kaah agxitaanam kee muslimiinil sharaf le kitaabay tibaaqat kee mexxataay qax meqe foocal yawqe geytaah, keenil xabbacowtaamih baaker luk.

konoy haak:

Qhuraan kitaabih massoysiyyaa kee kay kuraabiyyo:

Saytun Qhuraan suurat alfaaticak qembisimaah, suurat annaasat yaade, usuk bool kee taban kee affara suurak xissima, tama massoyna yallih farmoytat taade, ta massoyna yallih farmoytal Qhuraan elle oobe massoynal axawah matan, tokkel Qhuraanak naharat obte suura is suurat alqalaqhaay, kitaabal 96 tô suurah tan, sacaaba aayootaa kee suurah arac saytun Qhuraanih kiraayatal aaxigak ten.

Qhuraan kitab ta saaku soddom makaddamal kurruumaah, Qhuraanak kulli makaddama namma cizbil kurrumta, kulli cizbi affara afah kurruuma, tama kuriyyi inkitanuuk qulamâ macalal yekke;saytun Qhuraanih kiraayat muslimiinil xabbacootankeh iyyaanamah.

Lacey haak: saytun Qhuraanih baritto:

Muslimiin saytun Qhuraanih barittoo kee kay kawsenta aliilih yayyaaqeenim kee kay kiraayatah gibdi fayxii kee gibdi hangi heen, yallih farmoytal elle oobe innal, kaadu sacaabak Qhuraan takriye labha taabiqiin deqsita marih barissot ugutte kay kawsenta diggi haanam fanah, kaadu kulli aayatih garil sooleenih maqna teetik ixiggi haanam fanah, tokkel usun qilmii kee taama inkih barten, tohuk lakal taabiqiinik Qhuraan aliilit le mari kaa elle barsan daaswa kah ekraare, sacaabak kaa elle yakriyen foocittey

keenik barteeni diggi haak, kaadu kay kawsentih diggaa kee kay curuufuuy kay qangoorih loowo diggi haak, kaadu kay suuraarii kee kay aayootah massoysiyyaa kee meqennal kaa yakriyeeniih kaa elle yakriyen gurra diggi haak, tokkel saytun Qhuraan kaa bartaanaah aliilih kaa yayyaaqeeniih kaa yakriyen, kaadu darsayti Qhuraan aliilih le marak isi kabiirik afaak qarab afat qusubuk yallih farmotal elle oobe innal yakriyeeh kaa barta, ta nayrô fanah.

Saytun Qhuraanih kiraayat ixxu le kiraayootal yankirriyime, is Qhuraan qangor kee kay curuufuuy arrabak kaa elle yayyaaqen gurray taabiqiin deqsita mari sacaabak Qhuraan aliilit le maray Nabiik barteeh usuk tet kah xiiqsiisek elle baaheeninnal.

Kaadu edde nan ni dabaanal aytiggexxo le kiraayat qaasim kiraayatay kay darsayti cafsi suleymaan baxih xaagul temeete kinni, kaadu naafiq deqsita numih kiraayatay kay darsayti Qusmaan saqid baxay bagulleh warshil yaaxigeenih xaagul temeete kinni, kaadu teetik tanim duuriyyi abii qamri basriitak temeete kiraayat kinni, kaadu Qhaaloon deqsita num naafiqik baahak temeete kiraayatih xaagi kak yaniih yimixxigeh.

Malcin haak: saytun Qhuraanih tafsiiri:

Qhuraan tafsiirit faxaanam kay maqnoonih baxxaqisiyya, faxe yaabak gufti yaafeenim ma duudan, usuk yascasseem kee kay maqnal soolaanaah yaaxigen ken akke waytek, nummah yallay fayya iyya saytun Qhuraan yakriye mara kay maqnooni yafhimeeninkeh ken ilsiisah, saytun Rabbi iyye waqdi:

«Tah barkat-le kitaabay kol oobisne Nabiyow, kay aayoota cubbussu haanamkeh, kaadu qaafiyatah yan kas-le mari elle kaskassoowankeh» (Suurat Saad 29).

Kaadu yallih farmoyti isi sacaaba saytun Qhuraanih maqnoonik keenit kak tengeyyeem keenih kak baxxaqisak suge, kinnih immay woo wakti usun sinni af diggi haak sugeeniih, saytun Qhuraan ken afal oobak sugem saytun Qhuraanih maqnoonih essroh maggak ken gaddaliseh, liggiditte bisoh elle itteemil sinam tafsiirih abta ceya lafitak lafitte.

Kaadu Yallih farmoytaa kee kay sacaabaay taabiqiinik ken darsa saytun Qhuraanih tafsiirik bahteeh tabisseemik qembisimeeh, woo tafsiir usuk tafsiir qilmih mexexoyta yekkeeh, tafsiir almaasuur migaq kah aben, usuk saytun Qhuraanih fahmih elaytootak kaxxa elaytoh loowima, toh kah kinnim naharsi hora saytun Qhuraanih aayootat leh tan fahmi neh baxxaqisa, woo hora is qarab afat leh tan ixxigaa kee saytun Qhuraanih obti edde tekke uddurih caalat kee woo saaku tekke caagiidah addat sugeenimih sabbata.

Tafsiir Qaynoota:-

Tafsiir qulamah mafkanooni Qhuraan tafsiiril temeggeeh ken ixxigah ixxih caddabnal, tokkel tafsiirwak saytun Qhuraanak afti exxa le kabu kak dacrissey qangor maqna baxxaqissa tumbullee, kaadu aka tafsiirway fiqh-hi madqooqi kak dacrisse tumbullee, kaadu akattoy aydaaduuy hinnay qaqhliiy hinnay adabii kee wonnaleemih kabu kak dacrisse tanih, wohuk gexaak tafsiir qulama tafsiir namma kurah kurte:

Naharsittu: Almaasuur deqsita tafsiir, usuk Yallih farmoytaa kee kay sacaabaay taabiqiinik baahen tafsiiri.

Nammey haytu: attafsiir birraayi hinnay attafsiir bilijtihaad deqsita tafsiiriy saciicik yan qilmil xissiime kinni.

Tafsiir gitittek aysuk raaqa gitaa kee kay missoyna:-

Attafsiir almaasuur deqsita tafsiir usuk saytun Qhuraanih tafsiirik naharat yan tafsiiri, kah kinnim Nabiik hinnay kay sacaabaa kee taabiqiinik ken darsak yemeeteemih sabbata, usun wohut ixxigah sinaamak yayse marah anuk, kaadu saytun Qhuraanih fahmik baxxaqqah ossantinay maasuur deqsita tafsiirih addal temeeteemit anee waytek, toysa tafsiir aba numul katatta massoynaani dacrisam kaak faxximta:

- 1. Aayootâ maqnooniy maasuur deqsita tafsiiril dabaqtem dacrisaah tet saddam baahe waama.
- 2. Tafsiir inkih tan maqnooniy saytun Qhuraan luk yemeeteeh Nabii cadiswa baxxaqissi hayteemil massah yamaateeh

bicaama, tokkel tafsiir aba numuh woo maqnoonil saduh yan tafsiir yayyaaqem kaah ma xiqta, saytun Qhuraanak tuuy tu kak tafissireeh tu tul kak saduh matan, kaadu Nabii cadiswa saytun Qhuraanal addaffakoot sinnuk temeeteemih baxxaqisiyyah temeeteeh kaa afissirak.

- 3. Qarab afih rakiiboobah ixxiga faxximta, qangor kee maxcoocâ xisnee kee elle tamsiisan foocittê sabbatah, tokkel saytun Qhuraan qarab afat obsimeeh, kay rakiiboobah diiful kaa yafhimeenim faxximta.
- 4. Aayootak itta celtaah ceelallo kak lem diggi karriqqi ittam fanah kak gacsaanam faxximta, saytun Qhuraanak tuuy tu itta kak tafissireeh, saytun Qhuraanak maggo aayoota diggi karriggi ittaah, magnooni kak baxxagga itta, kaadu teetik itta celta aayootay sinaamak marak teynat agaagul le teetik taniih, karriggi itta aayootâ fanah tet gacsaanam tet mascassaa kee tet magnoonih baxxaqisiyyah cato takke. Yallay saytuni iyyeh: «Nabiyow Yalla kinni Qhuraan kitab kol oobissem, mascassa Baxxaqqa kak itta Aayoota kaak tanih, is madqooqik inaytay elle yaduureeniih elle keltan Asli kinni, Aka Aayootay magna kak itta celtay maggo fooca-ley Aslih tan Aayootâ fanah gacsan waqdi, maqna kak Baxxaqqa itta kaak tanih, lubbitte cakkik kak daggawtaah kak Biyaakitta marah tu-gactek, toysa usun magna itta kak celta Aayoota kaak kataatan fitnâ guranah Sinam cakkik makaanaah magna kak Sinnih elle faxan gurral yafdigeenim edde gurrusak, tama Aayootak magna Yallak-sa taaxigem matan, ixxigal diggi itta mixigwa (ixxiga-le mara kinnuk) Ama Qhuraan Nummasneh usuk inkih Ni-Rabbih xaquk kay farmoyta Mucammad صِرَّالِتَهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Arrabat yemeete iyyan, Qhuraanal taniimil kas-kassoowa mari mayan, Qaafiyatah yan kas-le mara Akke waytek» (Suurat aala qimraan 7).
- 5. Baad ginô caagidit yabta aayootah tafsiirih waqdi ixxigal diggowteeh dabaqtem wakkalsitaanaah, tummabul ixxiga saytun Qhuraanat culsewaanama, saytun Qhuraan maqnoonik aalle waam kaa feerise waanama.

6. Uma tafaasiiray yallay fayya iyyah yaabih maqnoonik xeeruk raqtay taahirik yan sharqil diggowteemik sinam tayxeereeh, qarab afih rakiiboobak edde tawqek cibbarsimaanama; makkoysiyya edde niyaatek hinnay qarab af kee usuk yascasseeh kaa elle tamsiisan foocitteh iggimah tekkek, hinnay Yallih Qhuraan kak saytunnoowam faxximta uma maqnoonih akkaloylah edde radaamak cibbarsimaama.

Bacar haak: saytun Qhuraanih iqjaaza:

Iqjaaz kak iyyaanam: tu baahaanamih duddak iroh raqtaama, abtok hinnay tummabuluk hinnay tubbicak, muqjiza qusba weeloy ambiyaa kee farmoytit astootih mascassah temeete kinni – racmat kee nagayna keenil tanay – tama qangara saytun Qhuraanal mamattoy, cagalah temeetem aayat kee burhaanaay wonnah taniimi.

Kaadu saytun Qhuraan yallay fayya iyyah yaaba, kay maqnoonih duddaa kee kay aayootaa kee kay qangooruuy kay xisnê qaxay sahda bahtaamih dudda kah aalle wayta kaal tan, yallay fayya iyya iyyeh: «Alif-Laam-Raa» «edde faxem Yalli Yaaxige», tama kitaabay (Qhuraan kinnuk) Yalli Nabii Mucammadal متالية والمنافقة والمنافقة والمنافقة والمنافقة والمنافقة المنافقة والمنافقة والمنافق

Nummah yallat agleyta hayta koros saytun Qhuraan kak yemeete ikkeh agaywaaga sinaamat culussam gabbatteh, kaadu dirooba ginnaasitak ceelalloola ugusak sinam kak maktam gabbatteh, tokkel yallay saytuni ken elle qarqarisa aayoota oobise, tama Qhuraanay saytunih inna lem baaha hinnay tabna suura kak baaha hinnay inki suura kak baaha isin numma yacee mara tekkeenik axcuk, tokkel usun tu kak baahaanam ma duudinnon, diggah saytun Qhuraan qarab afat yaniway, usun kaa gabbaaqaanam hinnay kay inna lem baahaanam bice waytaah akke waytam yeelemeenih. yallay fayya iyya iyyeh: «Wonna hinnak Mucammad alimaasiteh maay iyyan? Nabiyow: isin kah ittan inna tekkek isin

kay inna leemik inki suura baaha, Yallak kalah seehadaa kee ginnik duddu haytaanamah seecitaay cató keenit faxa ama ittaanamat numma yacee mara tekkeenik keenik ixxic» (suurat yuunus 38).

Saytun Qhuraan baxxaqqa iyya kukta hee, sahda inkih keenik lakal ginni saytun Qhuraanih innah taniimih bahti duude waanamah, mariiy marah cato keenik yakkeway axcuk «Nabiyow! keenik (koros kinnuk) ixxic: seehadaa kee ginni inkih sitta geyyi hayteh gaabowtaamah A Qhuraan celtam baahoonuh usun kaa celtam mabaahan gari garuh keenik cato yakke way» (suurat Alisraa 88)".

Saytun Qhuraan usuk muqjiziiy kay inna lem kak baahaanam duude waanam kinni, kah kinnim diggah usuk yallih yaabay ginô yab ceele waa kinniih, usuk isi qangooruuy isi aayootaay isi afat astaay sumaq yakke yab kinni, kaadu yabti baxxaqqaay yabti haxxisiyyih weeloy kay addal tanii kee xaagittee kee cakki maaqentittek kay addal taniimil astaay sumaq yakke yab kinni, kaadu madqooqii kee sharqittek addal leemih sabbatah astaay sumaq yakke yab kinni, usuk nafsiiy wannal maqarre raatisiyya leeh, ixxigal diggowteemiy maqar le addal leemih sabbata.

Kaadu usuk ginoo kee falak qilmih maraay, manô qilmit taamita maraa kee haddaalinni qulamak woh aaxaguk suge waytek makina mara hagga hee, saytun Qhuraan qilmil diggowtem kee baadal ginô mascassa takkey usun edde taamitan qilmittet xakabuh tani edde tan, qilmi maxcay maqarret yaabeh yan farmoytay akriye waah aktube waay, akriye wayta ummattah addal yanik suwaawurul amaate waytam addal kaak tan, kaadu tambulleemik tu aaxigak suge wee baadal, woo marak ixxu takkeemih islaamaninnot culaanamih sabab yekke, kah kinnim saytun Qhuraanal temeetem sahdayti yab akke waam yeexegeenimî sabbatah, cagalah usuk baad kee sahada gine Rabbih yab kinni.

Kaadu Qhuraanal yallay fayya iyyah inkittinaané tascassee aayootaa kee kay taamay qax meqek makinam tanii, yallay fayya iyya iyyeh: «ta koros Nastooti aybullenno qaran kee baaxô deraafeey, ken nafsittel, Qhuraan cakki kinnim keenih baxxaqqa ittam fanah. Kaadu ku Rabbik ken maxiqtaa astáh, Qhuraan cakki kinnimil sumaaqitam?» (suurat fussilat 53).

Sagal haak: saytun Qhuraanih Maqnoonih tarjamata:

Tarjama is yab afak teynak aka afal korsaanama, tarjamat is gibdaadik foyyah matan, kah kinnim afti xisneh kawsenti kak xissiimaamak tiyak teynah aracat tan, nummah qangara tascasseem tagibdem takkeh kawsenta aka afal korsan waqdi.

Kaadu sahdayti xiseh yan kawsentih tarjamatih caalat wonna yekkek, toysa saytun Qhuraan yatirjimeenim faxan waqdi tarjamat gibdah lafitak raqtam raq mali, usuk yallay fayya leh yaabay qarab afat obsime kinniimih sabbatah, kaadu usuk yallay fayya iyyah xaquk isi qangor kee isi maqnooni luk yalli wacyih kaa oobise, sahdayti saytun Qhuraanih maqnooni dudda luk aaxigeh iyyaah warsitam ma xabcini, hinnay usuk kay qangoorih xisne qarab kawsenti elle yan gital qagsam ma bicta.

Saytun Qhuraanih tarjamat gibda luk muslimiin qulama saytun Qhuraan kee kay farmoh gudduysiyyi baaxô bagul eneyyi itta ummoota gudduysaanam faxximtaah raq sinnim diggoyseenih, ken afitte akkinnaanim takkay immay, woh arac xagsaanam ma takka, Qhuraan aka afittet yatirjimen ken akke waytek.

Saytun Qhuraan aka afittet yatirjimeenim:

- 1. Saytun Qhuraanih maqnah tarjamat akki, woh tarjamatay tafsiir sinni kinni, Qhuraan kawsentih qangor yascasseeniih baxxaqqal cabaanama.
- Tafsiir tarjamatay baxxaqisiyyaa kee ceelallot maqarroysaana, saytun Qhuraanah qarab afâ kalih afat aban tafsiirih gidda kinni.

Saytun Qhuraanih maqnooni faxennah maqar bahta way, tarjamat aba num namma af faxennah diggi karriqqi haah, aayootâ maqna nagay yaaxige way, diggah too tarjamat Qhuraanal ma muggaqsimta, namma sababah:

Nahar sittu: saytun Qhuraan fayya iyya yallih yaabay qarab afat obsime kinni, usuk yabti haxxaa kee karriqqah daadayal fayya iyya aracal yan, aka afat qarab afâ kalah xisné kaak qagseenik Qhuraan migaq kaak bayissah.

Nammey haytu: diggah tarjamat saytun Qhuraanih maqnooni yatirjime sahdayti fahmit yabta, is tama kabuk tafsiir celta, tafsiirik Qhuraana kah axce waan innaah, tonnaah tajamatah Qhuraan migaq abaanam matakka.

Kaadu saytun Qhuraanih maqnoonih tarjamat oggolimta tarjamat takkenkeh, Qulama kah hayte ximmooma arac xagtam faxximta, tarjamat aba num Qhuraan maqnooni makkossa maqnooni fisaasiyyah addat kak culsaah reebuh haysitaamak cibbarsimak abaama, hinnay sharqi muslimiin kah amrisem kee ken aroocay barkat leeh taahirik tani taysammeemik cibbarsimak, woh maggo tarjamoomiy mustashriqhiin deqsita marak abxa hinnay diraabah muslimiinil itrita marak abxa haytel edde tengeleh, usun uma qaqhiida (sahdayti lubbil yoxxowweeh diinih haysiteemi) le maray islaamaninnoy nabah iyyah digloh yangayye maray saytun Qhuraan kee kay shariiqatay xabcini boolaysaanankeh aban.

Tama aracak ugutak nummah amoyti fahad mujammaqay sharaf le kitaabih tibaaqatah Al-madiina Al-munawwaral yani saytun Qhuraanih maqnooni tarjamah kibal elle haanah mayyaaqa isi fillal hee, saytun Qhuraanih farmoy fayya ittah gudduysiyyah leh yan baakeerih, qarab afat yaabe waa marah akaakayyuuk lon afat ken guddoysa.Yallay ginô Rabbih yani fayla leeh kaah dabaqta, kaadu ni Nabii Mucammadal yallak racmat kee nagayna kaal tanay, kay buxah maraa kee kay kataysiisil inkih tanay, taabiqiin kee ken maqaanel kataate maral tanay galtoh ayrô fanah.

SUURAT AL-FAATICA

Makkal Obte, 7 Aayat Takke.

- 1. Fulte Racmattaay,Gunê Racmattale Yallih Migaaqal Qimbisa.
- 2. Faylaa kee Saare ginô Rabbi le.
- 3. Ummaan ginoh Fulte Racmatta leeh,yeemene marah Gunê Racmatta-le Rabbi kinni.
- 4. Usuk (Yalla kinnuk) cisab kee galtoh Ayró (Qhiyaamah Ayró kinnuk) yamlike Rabbi kinni.
- 5. Diggah nanu Ni Rabbow koo inkittosnaah Qibaada dibuk koo caglisna, nanu ni-caagiidah inkih cato koo esserra.
- 6. Ni-Rabbow ku-gitay massa-lel,tirri nee hayisaay neh kaa escessiy.
- 7. Ambiyaa kee Yallih farmoytit luk temeetem Nummayse maraa kee Yallih gital kay Qangara fayya ittamkeh yingicilleeh Rabe maray diini Niqmatat gunteh gita kinni,yahuuduy ku Naqbi elle yanih diinit cule mara nee maabin Nasaaray islaam diinik makkotteh diinit cule mara nee maabin Ni-Rabbow iyye marih gita.

بِسْدِاللَّهِ ٱلرَّحْمَٰزِ ٱلرَّحِيدِ ٢

ٱلْحَمْدُيلَةِ رَبِّ ٱلْعَالَمِينَ ٥٠ الْحَمْدِينَ الْعَالَمِينَ

مَالِكِ يَوْمِ ٱلدِّينِ ٥

إِيَّاكَ نَعْبُدُو إِيَّاكَ نَشْتَعِينُ ٥

أهْدِنَا ٱلصِّرَاطَ ٱلْمُسْتَقِيمَ ١

صِرَطَ ٱلَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِاً لَمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّ آلِينِ ۞

SUURAT AL-BAQHARA

الجزء ١

Madiinal Obte, 286 Aayat Takke.

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Alif- Laam-Miim: edde faxem Yalli yaaxigeeh, yaggiggiriqqee curuufuy suuraarik teynak foocat yamaate ta Qhuraanih innah tanim num baahu duude waamih mascassa edde tan.
- 2. Nabiyow tama Qhuraan kitaabay kol obsime usuk Yallih xaquk yanim Agay-waaga mali, usuk Yallak meesita maray kay madqooqi kataatah tirto kinni.
- 3. Woo mari usun keenik Qellittem wohuk ceelallo (jannataay, giraay, malaykaay, ...) Nummaysaah Salat elle faxxiima innal Abaah Soolisa mara, maaluk Yalli keenih yeceemik tu-Sadaqhat kee Yalli kicnih yan gital yacee mara kinni.
- 4. Nabiyow Qhuraanak kol obsimtem kee kok duma Yallih farmoytiitil obsimte kitooba Nummaysaah, usun Akeeray Cisab kee galto elle tani Asmatah yaaxige mara.
- 5. Woo maray tama weeloola-le sinni Rabbik tirtô Bagul yaniih, woo mari usun jannatal fayya itta Aroocal yaffoofe mara kinnon.
- 6. Diggah Yallih Aayoota yengeddeeh Nabii Mucammad مَسْأَلِّسُهُ عَلِيْهِ وَسَلَّهُ nubuwwannu dirabboyse mari,

يِسْ ___ِاللَّهَ الرَّهَ نِالرَّحِي __ِ اللّه ۞

ذَالِكَ ٱلۡكِتَابُ لَارَيۡتَ فِيهِ هُدَى لِّلْمُتَّقِينَ ۞

ٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِٱلْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ ٱلصَّلَوَةَ وَمِمَّا رَزَقَنَّهُمْ يُنفِقُونَ ۞

ۅۘٵڷؘۜؽڹٷؙڡؚٮؙؗۅڹڝٙٲڷؙڹڶۣڮٳڶؿڬۅؘڡٵۧڷؙڹڶۣڡؚڹ ڣۜؾڮٷؠؚٲڷٚٳڿڒۊۿؙؠؙٷؚڦؚٷڹ۞

> ٲ۠ۏؙڷؘؾٟڬؘعؘڸۿؙۮؙۘؽڡؚٞڹڒۘٙڽؚؠۜۿؚڡۧۜؖؗٚۄؘٲ۠ۏۘڵؾؠٟڬ ۿؙؙؙؙۄؙڷڶؙڡٛڡٞٚڸڂؙۅٮؘ۞

إِنَّ اَلَيْنِنَ كَفَرُواْسَوَآءُ عَلَيْهِمْ ءَأَنَذَرْنَهُمْ

Nabiyow atu Yallih digaalak ken meesissam kee hinnay ken meesiise waytam keenil inkittu usun Atu keenih luk temeetem manummaysan.

- 7. Yalli ken lubbittee kee ken Aytiita cakki taabbeemik Alfeh, intiita keenik Alfeeh Siba keenik elle hee koroositeenimih sabbatah, usun Akeeral kaxxa digaala-lon.
- 8. Sinaamak Yallaa kee ellecaboh Ayról Neemeneh iyya mari (munaafighiin kinnuk) keenit yan, usun nummah yeemene mara hinnon.
- 9. Usun edde yanin iggimah Yallaa kee yeemeneh yan mara ganaanam yakkalen, usun Aaxige waanâ ikkal sinni nafsik-sa ganaanam malon.
- 10. Ken lubbittet munaafighannuu kee Agay-waagâ Biyak yaniih, Yalli woo Biyaakat Biyak keenih osse, usun ken Oansarissa digaala-lon akeeral. Neemeneh Axcuk Acuwak Sugen diraabih Sabbatah.
- 11. moominiin koroosannuu kee uma taamat Baaxo mabaysina keenik ittek, ken diraabay gibdih cagalah nanu Baaxo umaanet baysa mara hinnino nanu tet yaymaaqe mara kinnino ikkal iyyan.
- 12. Oobbiya!Diggah usun Baaxo Baysa mara Nummah, kinnih immay usun edde yanin iggimah woh mayaaxigan.

خَتَمَ ٱللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمُّ وَعَلَىٰ أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةً وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۞

الجزء ١

3

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَبِٱلْيَوْمِ ٱلْأَخِرِ وَمَاهُم بِمُؤْمِنِينَ ٨

يُخَادِعُونَ ٱللَّهَ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُهُ أُوَمَا يَخْ دَعُونَ إلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَاسَتُعُونِ ٥

فِي قُلُوبِهِ مِمَّرَضٌ فَزَادَهُ مُرَاللَّهُ مَرَضًا ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمُ بِمَاكَانُواْ يَكُذِبُونَ ١

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُواْ فِي ٱلْأَرْضِ قَالُوٓ أَإِنَّامَا نَحِنُ مُصَلِحُونَ ١

الآإِنَّهُمْ هُمُ ٱلْمُفْسِدُونَ وَلَكِن

- 13. keenik (munaafiqhiin kinnuk)
  Sinam kah teemene innah eemena
  keenik iyyeenik, nanu kas maleela
  kah teemene innah Naamanoo
  iyyan? Oobbiya! Diggah usun kas
  maleela keeni, kinnih immay usun
  edde yaniinim finqa kinnim sinnik
  mayaaxigan.
- 14. tama munaafiqhiin yeemene marat tongoorowek nanu neemeneh iyyan, sinni Abbobtiy Sheytoonah tanî fanah gacaanaah dibuk keenî luk yanin waqdi nanu, Diggah sin diinit Siinî luk naniih, nanu cagalah moominiinil Abak Sugnem Anqasa iyyan.
- 15. Yalli usun Aben Anqas celta galtoh digaalah ken digaale-le, usun edde yanin koroosannuu kee caddok taturut yadudduureenimkeh ken wadirroysa.
- 16. Too munaafiqhiinih yan maray tirtot maxqawit (mako) xaamite, tokkel sinni kabxat fayda morbisinnon kasaara Akke waytek, usun Aben kabxat (tellemmot) fayda elle orbisan gitat maradinnoonuuy woo mara makkon.
- 17. Munaafiqhiiniy Nabii Mucammad nubuwwannu Nummah Nummayse waytey koroosittê ceelallo horta yakke marak dite-le Bar numuk teyni gira kak urseeh kaak derfal tanim ifissi kaah hayte waqdi, Yalli gira kak Barguseeh ditet cabe maray tu-Able waah edde gexan gitat Rade waah inna kinni.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَ الْمِنُواْكَمَا ءَامَنَ ٱلنَّاسُ قَالُوَّا أَنُوْمِنُ كَمَا ءَامَنَ ٱلسُّفَهَا أَهُ ٱلآ إِنَّهُمْ هُمُ ٱلسُّفَهَاءُ وَلَكِن لَا يَعْلَمُونَ ٢

وَإِذَا لَقُواْ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ قَالُوَا ءُامَنَّا وَإِذَاخَلُوَاْ إِلَى شَيَطِينِهِمْ قَالُوَّا إِنَّامَعَكُمْ إِنَّمَانَحَنُ مُسْتَهْزِءُونَ۞

ٱللَّهُ يَسْتَهَ زِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ١

أُوْلَيْهِكَ ٱلَّذِينَ ٱشْتَرَوُا ٱلضَّلَالَةَ يَالَهُ دَىٰ فَمَارَبِحَت يِّجَرَرْتُهُمْ وَمَاكَانُواْ مُهْ تَدِينَ ۞

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ ٱلَّذِي ٱسْتَوْقَدَنَارًا فَلَمَّا أَضَآءَتْ مَاحَوْلُهُ ذَهَبَ ٱللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلْمُنتِ لَّا يُبْصِرُونَ ۞

- 18. Usun cakki yaabbeenimik Ayti maleelaay cakkit yaabaanamak duuditte tirtô diifu yableenimik inti maleela, tokkel usun wohih Sabbatah edde yanin makô gitak iimaanâ fanah magacan.
- 19. Hinnay tama munaafiqhiinih ceelallo horta yakke maray Bacaril gexay Qaraanak kaxxa Roobuy diteetaay Angad kee cankaxi edde yanik sinni Aytiitat sinni feeraari kakkagô xongoloh gibdah hee marih inna rabi meesih. Yallih ixxiga korosut maroh taniih, usun kay digaalak mayassaqqan.
- 20. Cankaxi diifi gibdah intiita keenik sissikuk yaatukem xayyossu haa usuk gita keenih ifsinnaanih waqdi kay diiful gexan, diifi kaak yaggiriqqeeh giti keenit dite Baaha waqdi sinni Aracal elle Soolan Yalli faxinnay Angad xongoloh gibdah Avtiita ken wavsiisak yeeneeh, cankaxi diifih gibdah intiita ken waysiisak yen, diggah Yalli ummaan iimmih duddali kinni.
- 21. Sinaamey sin Rabbiy sin gineeh Siinik dumi mara gine uqbuda Yallak meesita marih loowot gactaanam keh.
- 22. Usuk sin Rabbiy Baaxo madabah elle gactan fido Siinih Abeeh Oaran Amol Siinik Amô tabsi (Amô tabsu kinnuk) innah xise, Qaraanak lee Siinih oobiseeh caxâ mixuy Rizghi Siinih yakke edde yeyyeeqe,

صُمُّ اللَّهُ عُمْنٌ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ٨

أَوْكَصَيّب مِّنَ ٱلسَّمَآءِ فِيهِ ظُلْمَتُ وَرَعْدُ وَبَرْقُ يَحْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي عَاذَانِهِمِيِّنَ ٱلصَّوَاعِق حَذَرًا لُمُوْتِ وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِٱلْكَنفِرِينَ ١

> يَكَادُٱلْتِرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَدَهُمْ كُلَّمَاۤ أَضَآءَ لَهُ مِمَّشُوْا فِيهِ وَإِذَآ أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُواْ وَلُوْشَاءَ ٱللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهُمْ وَأَبْصَارِهِمْ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿

يَّنَأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱعۡبُدُواْرَيَّكُمُ ٱلَّذِي خَلَقَكُمُ وَٱلَّذِينَ مِن قَيْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ مَتَتَّقُونَ ١

ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُم ٱلْأَرْضَ فِرَشَا وَٱلسَّمَاءَ بِنَآءُ وَأَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءُ فَأَخْرَجَ بِهِ عِن ٱلثَّمَرَ ت رزْقَالَّكُمْ فَلَا تَجْعَلُواْ لِلَّهَ أَندَادًا وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ١ toysa Yallat numtin-wellitte Agleh mahiina qibaadal isin Aaxaguk.

- 23. Korosey Ni-Naqsu Nabii

  Mucammadal مَمْ اَلِسُوْمَالُو oobisne

  Qhuraanak Agaywaagat teneenik,
  toysa kay innah taniimik inki

  Suura Baahay Yallak kalah sin

  maray sin catay sumaq siinih
  yakkek duddu haytaanam Seecita
  ittaanamat Numma yacee mara
  tekkeenik.
- 24. Tokkel taway kay innah taniimik Suura Bahtaanam Abe wayteenik Sarrah inkinnah toh mabtan, toysa isin giray Sinam kee xeet Bocoy edde urtah-ley korosuh missoysimtek meesita.
- 25. Nabiyow yeemeneeh meqe taamoomi Abbaasite mari, Diggah usun jannootay weeqaytitte guba kak gexxa loonumul ken Aytukumus, jannatti caxâ mixuk Yalli Rizqhi keenih Acayinnaanih waqdi, tah duma Yalli neh yecee caxâ mixu iyyan, weelal kee mabla itta kak ceelak keenih yontocowwime Rizqhi tami kak sissinuk, tet Addal (jannoota kinnuk) Agabuy Qaboolaa (mayangali qabal kinnuk) kee wasaakatak Saytunnoowe-lon usun tet Addal waarak.
- 26. Diggah Yalli ceelallo yaagureemik ma-wacarriya daggowtay hinnay tamaggay kayniiqeytah innah tanim takkay, hinnay teetik

وَإِن كُنتُمْ فِي رَبِّ مِّمَّا نَزَّلْنَا كَالَى عَبْدِنَا فَأْتُواْ بِسُورَةٍ مِّن مِّشْلِهِ ـ وَٱدْعُواْشُهَدَآءَ كُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ صَلِدِقِينَ ۞

فَإِن لَّمْ تَفْعَلُواْ وَلَن تَفْعَلُواْ فَأَتَّقُواْ ٱلنَّارَ ٱلَّتِي وَقُودُهَا ٱلنَّاسُ وَلَلْحِارَةٌ أُعِدَّتْ لِلْكَنْفِرِينَ

وَبَشِّرِالَّذِينَ ءَامَنُواْوَعَمِلُواْ الصَّلِحَتِ
اَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَعْتِهَا ٱلْأَنْهَلُرُّ
اَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَعْتِهَا ٱلْأَنْهَلُرُّ
اللَّهُمَارُدِفُواْمِنْهَا مِن ثَمَرَةٍ يِرْزُقًا قَالُواْ
هَذَا ٱلَّذِي رُزِقَنَا مِن قَبْلُ وَأُنُواْ بِهِ عَلَى اللَّهُ مُّطَهَّرَةٌ أُوهُمُ
مُشَلِّهِ أَوْلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ أُوهُمُ

* إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَشْتَخِيَّ أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا اِعُوضَ أَفَمَا فَوْقَهَا أَفَا ٱلِّذِينَ ءَامَنُواْ فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ مِن رَّيِّهِ مُّ وَأَمَّا

الجزء ١

Qunxam takkay, hinnay teetik Nabam takkay, yeemeneh yan marah tugactek diggah Yalli cakki Rabbiiv tama ceelallo sinni Rabbih xaquk tanim yaaxigeenih, koroosite marah tu-gactek Angasaay Burah Yalli Anna leemil ceelallo yaagureemit maca faxee iyyan? Yalli keenil gacisak korosuk maggo mara edde makkoysa tama ceelallo cakki kinniimil angaseenimh sabbatah, moominiinik maggo mara edde tirri haa tama ceelallo cakki kinnim Nummayseenimih Sabbatah, Yalli tama ceelallo yaagureemit kalah makkoysa mara mali, Yallih Amri cine mara Akke waytek.

- 27. Yalla inkittoysaanaah Nabii Mucammad Nummaysaanamal Yalli Ateeban (xagana) keenik beek lakal xagana yaggileeh Yalli xakbaanam keh xakabuh ken kak Amrise Ramad yargiqeeh Baaxo Baysaah Baaxô Bagul umaane Aba mari, too mari usun Addunyaay Akeeral kasaarite mara kinnon.
- 28. Korosey Yallih inkittinaane mannal tangaddeenii? Rabteemiy Anee waytah Sugteeniih sin yuynuwweeh Addunyal sin heek tohuk lakal Oumri Siinik yamurruqe waqdi sin Qidah, tohuk lakal Qhiyaamah Ayro sin yaynuwweeh, tohuk lakal cisab kee galtoh kaâ fanah gacsimtan.

ٱلَّذِينَكَ فَرُواْ فَيَـقُولُونَ مَاذَاۤ أَرَادَ ٱللَّهُ ـذَامَتَـكُدُّ يُضِلُّ بهِ ـ كَثَمَلَ وَيَهُدِي بِهِ = كَتْبَرَأُ وَمَا يُضِلُّ بِهِ = الَّا ٱلْفَاسِقِينِ ٠٠٠

ٱلَّذِينَ يَنقُضُونَ عَهْدَ ٱللَّهُ مِنْ يَعْدِ أَن يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي ٱلْأَرْضِ أَوْلَىكَ

- 29. Dibuk Yalla kinni Baaxô Bagul tanim inkih Siinih gintem, tohuk lakal Yalli Qaran ginô fanah yufkuneeh, tokkel malcina Qaraanay dudda-le ken Abe, Yalli usuk ummaanim yaaxigi kinni.
- 30. Nabiyow ku-Rabbi malaykak anu diggah Baaxô Bagul Seehaday mariiy maral kak ciggiila ginam faxa iyye waqdi cus Sinaamah, malayka Qajjibsitak: Ni-Rabbow umaanee kee Qaboola teetil caxu waa mara mannal teetil haytaa itte? Nanu koo Saytunnoysak koo faylisnaah koo ceele waytaamak koo Saytunnosnaah koo nassakaxxeehik itte, diggah anu isin Aaxige waytaanam Aaxige teetik (malayka kinnuk) iyye Yalli.
- 31. Yalli Nabii Aadam ummaan iimih migaagitte inkih kaa Barseh, tohuk lakal woo migaagitte Yalli malaykal xayyoyseeh tahiimih migaaqitte yoh warisa isin ittaanamat Numma yacee mara tekkeenik keenik iyye Yalli.
- 32. Malayka: Ni-Rabbow atu Saytunnitoh nanu atu nee Barissem Akke waytek, nanu ixxiga mannu itte, Diggah Atu ixxigaliy tu-kak Qellite wayta, Naggaaray tu-elle Aba inna yaaxige kinnito.
- 33. Yalli: Aadamow tahiimih migaqway usun Aaxige weeni keenih waris kaak iyye, tokkel Nabii Aadam tama migaqwa keenih warse waqdi, Yalli malaykak iyyeh, diggah Anu Qaranwaa kee Baaxô Bagul

هُوَ ٱلَّذِي حَلَقَ لَكُم مَّافِ ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ ٱلْسَتَوَى إِلَى ٱلسَّمَآءِ فَسَوَّ لَهُنَّ سَبْعَ سَمَلُوَاتِ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ١

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَآمِكَ فِي الْمِرْضِ خَلِيفَةً قَالُواْ أَتَجَعَلُ فِيهَا مَن يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ ٱلدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَيِّحُ بِحَمْدِكَ وَ نُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنَّ أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ١

وَعَلَّمَ ءَادَمَ ٱلْأَسْمَاءَ كُلُّهَاثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى ٱلْمَلَيْكِةِ فَقَالَ أَنْكُونِي بِأَسْمَآءِ هَوَّ لُآءِ إن كُنتُمْ صَلاقينَ ١

قَالُواْ سُنْحَنَكَ لَاعِلْمَ لَنَآ إِلَّا مَاعَلَّمْتَ نَأَ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَلِيمُ ٱلْحَكَمُ اللَّهُ الْحَكُمُ اللَّهُ الْحَكُمُ اللَّهُ الْحَكُمُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ المُعْلَمُ اللَّهُ اللَّهُ المُعْلَمُ اللَّهُ اللّهُ اللَّهُ اللَّالِي اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ الللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ

قَالَيْنَادَمُ أَنْبِعَهُم بِأَسْمَآبِهِمُ فَلَمَّآ أَنْبَأَهُم بِأَسْمَآيِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُل لَّكُمْ إِنِّيٓ أَعْلَمُ ۗ غَبِّ ٱلسَّكَوَاتِ وَٱلْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبُدُونَ وَمَاكُنتُهُ تَكْتُمُونَ ٣

الجزء ١

Qellittem Aaxigeeh isin taybulleenim kee Qellisak Sugteenim inkih Aaxigeh Siinik maxacciyoo? Keenik iyye.

- 34. Nabiyow sinaamah cus; malaykak Nabii Aadamah konnabâ Sujuud Aba inne waqdi, tokkel malayka inkih Nabii Aadamah Sujuud Abteh ibliisiy cineeh kaxxamariiniteeh koroosite marih loowot Suge Akke waytek.
- 35. Aadamow koo kee ku-Barra cawwa jannatal dabqih gacaay kay caxâ mixu ruftoluk faxxa haytan Rikek kaak Akumaay isin tama caxal maxayyoowina tet mexexu takmeenimik, toysa sin Nammay Yallih Amrih cinat sinni Nafsi yudlume mara Akkettoonuk kaak inne.
- 36. Tokkel Sheytan dambit ken Qide tet mexexu Akummu haanam fanah was-wasa keenil yekkeemih Sabbatah, tokkel Sheytan jannatti niqmatay edde Sugeenik ken yeyyeeqeh isin (Aadam kee Cawwaay, Sheytan kinnuk) jannatak Baaxol ooba mariiy marak Qaduwwih Siinik Anuk isin Baaxô Bagul madab kee takmeeniih taaqubeenimiy edde hataktaana liton Rabi wakti Siinih Amma iyyam fanah keenik inne.
- 37. Nabii Aadam isi Rabbik
  Qangooruy usuk kaa Barseeh kaa
  yiysixxige beeteeh oggoleeh kaa
  edde kallaceeh Yalli toobat kaak

وَإِذْ قُلْنَا اِللَّمَلَتِيِكَةِ ٱسْجُدُواْ لِآدَمَ فَسَجَدُواْ إِلَّا إِبْلِيسَ أَبْنَ وَٱسْتَكْبَرَوْكَانَ مِنَ ٱلْكَفِرِينَ ﴿

وَقُلْنَا يَغَادَمُرُاسُكُنْ أَنتَ وَزَوْجُكَ ٱلْجُنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِنْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَاذِهِ ٱلشَّجَرَةَ فَتَكُونَامِنَ الظَّلِمِينَ۞

فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطُنُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَامِمَّا كَانَافِيةً وَقُلْنَا الهِيطُواْبَعْضُكُر لِبَعْضٍ عَدُوُّ وَلَكُرُوفِ الْأَرْضِ مُسْتَقَرُّ وُمَتَكُو لِلَهِينِ

> فَتَلَقَّى عَادَمُ مِن رَّبِهِ عَكِمَتِ فَتَابَ عَلَيْهِ * إِنَّهُ وهُوَّالتَّوَّابُ ٱلرِّحِيمُ ۞

10

- oggoleh, Diggah usuk isi Naqoosak kaal gace marak toobat oggolaah isi Naqoosah farakka iyya Racmatle Rabbi kinni.
- 38. Yalli keenik iyyeh : isin jannatak inkih (Aadamaay, cawwaay, ibliis kinnuk) Baaxô fanah oobaav Aadam kee Cawwak sin Samaday (Raddi) siinil kataatah tirto edde tanim Siinih tascassee farmoytit kee Anu keenil oobisa kitooba Siinih yi-xaquk temeetek, tokkel Siinik yi-tirto kataate mari, toysa ken Amol ellecaboh ayroh meesi matanaay, Addunyak keenik taturteemih ma-rookitan keenik inne iyye yalli.
- 39. koroositeeh Ni-Aayoota dirabboyse mari, woo mari usun girâ mara usun teetil waarak.
- 40. Israa-iil xayloy Yi-Nigmatay Siinih eceey sin Amol yani kassita Yi-kitoobaay Yi-farmoytit inkih Nummassaanaah Yi-Madqooqil taamittoonu waytaanamah yoh culten xagana duudusa meqe galto Siinih elle Aceeh wohul jannat sin culusu waamah Siinih hee xagana Siinih duuduseyyok, dibuk yok meesitaay yok kalih marak mameesitina keenik ivve Yalli.
- 41. israa-iil xayloy Qhuraanay Nabii Mucammadal oobisey tawraat kitaabay isin litoonu Nummaysak yeemetel eemena, kitab marak (vahuud kee Nasaara kinnuk) isin Naharak kaal koroosita mara

قُلْنَا ٱهۡبِطُواْمِنْهَا جَمِيعاً ۖ فَإِمَّا يَأْتِينَّكُم مِّنِّي هُدَى فَمَن تَبِعَ هُدَاىَ فَلَاخَوْفُ عَلَيْهِمْ وَلَاهُمْ يَحْزَنُونَ ١

الجزء ١

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِعَايَلِتِنَآ أَوْلَتِيكَ أَصْحَابُ ٱلنَّارِ هُمْ فِيهَا خَلِدُونَ ١ يَبَنِيٓ إِسۡرَآءِيلَٱذۡكُرُواْنِعۡمَتِيٓ ٱلَّتِيٓ أَنۡعَمَٰتُ عَلَيْكُمُ وَأَوْفُواْبِعَهْدِيّ أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّنِيَ فَأَرْهَبُونِ ٥

> وَءَامِنُواْ بِمَاۤ أَنَزَلْتُ مُصَدِّقًا لِّمَامَعَكُمْ وَلَاتَكُونُواْ أَوَّلَكَافِرٍ بِهِ ۗ وَلَا نَشَّتَرُواْ عَايَنِي ثَمَنَا قَلِيلًا وَإِيِّنِي فَأَتَّقُونِ ١

2- Suurat Al-Baghara

11

Juzu' 1

makkinaay Yi-Aayootat Addunyâ dago duyyê Baxa maxaamitinaay dibuk yok meesita.

- 42. Yallak oobe cakkii kee deedal ittat masgalliinaay Nabii Mucammad weeloolay sin kitaabal temeetey cakki kinni maaqarina isin Aaxaguk.
- 43. Salat Soolisaay Zaká Acuwa, kay ummatak Salaatal Rukuuq Abah yan marâ luk Rukuuq Aba.
- 44. yahuud mixigway (tutaaxagoy)
  Sinam meqem Abtam kee
  Nabii Mucammadal مَا اللَّهُ الْمُعَالِيَّهُ وَاللَّهُ الْمُعَالِيَّةُ وَاللَّهُ الْمُعَالِيَّةُ وَاللَّهُ الْمُعَالِيَةِ وَاللَّهُ الْمُعَالِيَةُ وَاللَّهُ الْمُعَالِيَةُ وَاللَّهُ الْمُعَالِيةُ وَاللَّهُ اللَّهُ الْمُعَالِيةُ وَاللَّهُ اللَّهُ اللَّا الْمُعَالِمُ الللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّا اللَّهُ الللَّهُ اللَّهُ الْ
- 45. sin caagiidak faxxa haytaanamah Sabrii kee Salaatat cato faxa, Diggah usuk (Salat kinnuk) Nabaah Qilsih Yallah yuqunxeeh kaak meesita mara Akke waytek.
- 46. Tama Yallak meesitaah kaah yaqunxee mari, Diggah usun Qhiyaamah Ayro sinni Rabbit yangooroweeh, Diggah usun cisab kee galtoh kaâ fanah gacoonu waanam Asmatah yaaxigen.
- 47. Israa-iil xayloy Yi-Niqmatay maggoy siinih eceey sin Amol yani kassita, Diggah Anu sin dabaanih marak Ambiyâ mangal sin muxxusek Yi-Niqmat faatita.

وَلَاتَلْسُواْ ٱلْحَقَّ بِٱلْبَطِلِ وَتَكْتُمُواْ ٱلْحَقَّ وَأَنتُمُ

وَأَقِيمُواْ الصَّلَوْةَ وَءَاتُواْ الزَّكَوْةَ وَأَرْكَعُواْ مَعَ الزَّكِعِينَ

*أَتَأْمُرُونَ ٱلنَّاسَ بِالْبِرِ وَتَنسَوْنَ أَنفُسَكُمْ وَأَنتُمْ تَتْلُونَ ٱلْكِتَبَّ أَفَلَا تَعْقِلُونَ۞

وَّاسْتَعِينُواْ بِٱلصَّبْرِ وََالصَّلَاةِ وَاِنَّهَالَكِيرَةُ إِلَّا عَلَى ٱلْخَيْشِعِينَ ۞

ٱلَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُ مِمُّلَقُواْ رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَجِعُونَ ۞

يَبَنِيٓ إِسۡرَةِ يِلَ ٱذۡكُرُواْ يِعۡمَتِيٓ ٱلَّقِيٓ أَنۡعَمُتُ عَلَـُكُهُ وَأَنِّ فَضَّلْتُكُو عَلَى ٱلْعَالِمِينَ۞

- 48. Qhiyaamah Ayroy Nafsi Nafsih tu-edde xiqe waah, Yalli korosuh Shafaaqatta Abaanam edde oggole waah fida keenik edde Beewaanaah oggole waan Ayroh digaalak meesita, Yallih digaalak hebeltô num cato keenih edde Akke waa Avrok meesita.
- 49. isin firqawnaa kee kay maray gibdi digaala sin tammoysak laburru Siinik Asgaaduk Say-urru Siinik nuwwuk cabak Sugek sin Naggosne waqdi kassitay, too digaalat sin Rabbik kaxxa mokkoro Siinik edde taniih, woo digaalak sin Naggoyseemit sin Rabbik kaxxa Niqmat Siinih edde yanik kaa faatita.
- 50. Bad ittak Siinih Baxisneeh firqawnaa kee kay marak sin (israaiil xaylo kinnuk) Naggosneeh firqawnaa kee kay mara Badal xuumusne waqdi Siinih Abne Nigmat kassita isin Abaluk.
- **51.** isin Nabii Muusal tawraat kitab oobisnuh morootom Bar xagana kaah hayne waqdi Siinih Abne Nigmat kassita, tohuk lakal Begeray sinni gabat Bicisseeni Yallak kalah tuqbuden Nabii Muusa gexek lakal, isin Begerat Abten Qibaadat Sinni Nafsi vudlume marah Anuk.
- 52. Tohuk lakal Begerat Abten Qibaadak totoobeenik lakal Qafu Siinih Abneh tama Nigmatal Yalla faatita mara takkeenimkeh.

وَٱتَّقُواْ يَوْمَا لَّا تَجَزي نَفْشُ عَن نَّفْسِ شَيْعًا وَلَا نُقْرَأُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلُ وَلَاهُمْ يُنْصُرُونَ ١

وَإِذْ نَجَّتَنَّ كُمِيِّنْ ءَالْ فَرْعَوْنَ سُومُو نَكُمْ سُوِّعَ ٱلْعَذَابِ يُذَبِّحُونَ أَيْنَآءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَآءَكُمْ ۚ وَفِي ذَالِكُم بَلآءٌ مِّن رَّيْكُمْ عَظِيمٌ اللهُ

وَإِذْ فَرَقْنَابِكُمُ ٱلْبَحْرَ فَأَنْجَبْنَكُمْ وَأَغْرَقْنَا ءَالَ فِرْعَوْنِ وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ ٥

وَإِذْ وَاعَدْنَامُوسَىٰ أَرْ يَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّا أَتَّخَاذْ تُمُ ٱلْعِجْلَ مِنْ يَعَده وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ١

ثُمَّ عَفَوْنَاعَنكُمُ مِّنْ نَعُد ذَلكَ لَعَلَّكُمُ

الجزء١

- 53. Nabii Muusah tawraat kitaabay cakkii kee deedal ittak Baxsa kaah necee waqdi kassita, makô gitak cakki gitâ fanah tirri ittaanamkeh.
- 54. Nabii Muusa isi marak:Yi-maraw Diggah isin Beqera Yallay taqbudeenih haysitteenimit sinni Nafsi tudlumeenihik sin gine Rabbil gacaay Siinik dambik Barih yan mari umeyna Qiday, tamah Abtaanam khayrih Siinih Aysuk Raqta sin gineh yan Rabbih xaqul, toysa towbat Siinik oggole-le, Diggah Yalli kay Naqoosak dambik kaal gace marak toobat oggolaah keenih Racmata Rabbi kinnik.
- 55. isin (israa-iil xaylok Yalli Nabii Muusah xagana elle heekke kaalluk gexe mara kinnuk) Muusaw nanu Yallay yab kak naabbe intih ubullu haynam fanah inkinnah koo manummasna itten waqdi kassitay, tokkel gira edde tan kakkaqo Qaraanak Siinil obteeh sin Qiddeh, isin sinni intiitah Abaluk.
- 56. Tohuk lakal nanu sin Nuynuwweh isin kakkaqô girat Rabteenik lakal Yalla faatittaanamkeh.
- 57. isin Baditih Baaxot gexak Sugten waqdiy gayrantut sin Silaalisneeh Manni deqsittaamay Camuk celtay malab tamulee kee Salwa deqsitta haaday Cado kak meqe Siinil oobisneeh meqeemiy Calaalih taniy sin Nurzuqhek Akuma Siinik inne waqdi kassita, usun nanu keenih necee Niqmat yengeddeenimit nee

وَإِذْ ءَاتَيْنَامُوسَى ٱلْكِتَابَ وَٱلْفُرُقَانَ لَعَلَّكُهُ تَهْ تَدُونَ۞

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ عَيْفَوْمِ إِنَّكُمُ ظَامَتُمْ أَنفُسَكُمْ بِالِقِّنَاذِكُمُ ٱلْمِجْلَ فَتُوبُواْ إِلَىٰ بَارِيكُمْ فَاقَتُنُواْ أَنفُسَكُمْ ذَالِكُمْ خَيْرُكُ كُمْ عِندَبَارِيكِمُ فَتَابَ عَلَيْكُمُ إِنَّهُ رُهُوَالْتَوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ۞

وَإِذْ قُلْتُمْ يَلَمُوسَىٰ لَن نُؤْمِنَ لَكَ حَتَّى نَرَى ٱللَّهَ جَهْرَةَ فَأَنتُمْ مَنظُرُونَ ٥

تُرُّ بَعَثْنَكُمْ مِّنَ بَعْدِ مَوْتِكُوْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ۞

وَظَلَّلْنَاعَلَيْكُمُ الْغَمَامَ وَأَنْزَلْنَاعَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوَىُ كُولْمِن طَيِّبَتِ مَارَزَقْنَكُمُ وَمَاظَلَمُونَا وَلَكِن كَانُواْ أَنفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿ Madlammon, kinnih immay usun wohut sinni Nafsi Adlamuk Sugen.

- 58. Tama magaalay Beytal maqhdis deqsitta culaay teetik faxxa haytan Aracak farakka-le Rizqhi Akuma, Ama magaalah Afak Yallah Ramma axcuk culaay Ni-Rabbow dambi nek oobis ixxica, nanu sin dambitte Siinih cabennok, inne waqdi Ni-Niqmatay Siinih Abne kassita, meqe maray taama yessemeqqe Ni-Muxxoh galto keenih ossenno.
- 59. israa-iil xaylok isi nafsi yudlume mari ixxica keenik iyyen maxcok Aka maxco iyyeeniih magaala Saloofah cisik Axcuk culen, tokkel isi nafsi Yallih Amrih cinat yudlume maral digaala Qaraanak oobisne usun Ni-Amri cineeniih Ni-Taaqatak yewqeenih Sugeenimih Sabbatah.
- 60. isin Ni-Niqmat kassita,
  Baditteeniih kaxxa Bakar sin
  yibbixe waqdiy Nabii Muusa
  isi marah Robti feqya (efeqya)
  essereeh isi caxxat xaa Atuk kaak
  inneeh yootokeh, tokkel taban kee
  Namma dara kaak tunfuxxuke,
  Nummah keenik kedooda ixxuk
  takkeh gidel kulli kedo keenik
  isi daray kak taaqube teexegeeh,
  Akumaay Aquba Yallih Rizqhik,
  Baaxo umaanet baysa mara akkuk
  baaxô bagul umaaneh Mangayyina
  keenik inne.

وَإِذْ قُلْنَا ٱذْخُلُواْ هَاذِهِ ٱلْقَرْيَةَ فَكُلُواْ مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُدْ رَغَدًا وَٱدْخُلُواْ ٱلْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُواْ حِطَّةٌ نُغْفِرُ لَكُمْ خَطَيَكُمْ وَسَنَزِيدُ ٱلْمُحْسِنِينِ ۞

فَبَدَّلُ الَّذِينَ ظَلَمُواْ قَوْلًا غَيْرًا ٱلَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ رِجْزَامِّنَ ٱلسَّمَآءِبِمَاكَانُواْ يُفْسُقُونَ ﴿

* وَإِذِ أَسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ - فَقُلْنَا أُضْرِب بِعَصَاكَ ٱلْحَجَرِّ فَأَنفَجَرَتْ مِنْ دُٱثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنَاً قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنْاسِ مَّشْرَبَهُ مَّ كُلُواْ وَٱشْرَبُواْ مِن رِّزْقِ ٱللَّهِ وَلَا تَعْثَوُاْ فِي ٱلْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ۞

الجزء ١

- 61. Mege maago (mannii kee Salwa kinnuk) Siinil oobisne waqdiy Muusaw inki maaqol inki innah manasbirak, toysa ku-Rabbi neh kallac Baaxok taabukeemik tet caxaaxuwaay teetik Qhissa deqsitta caxah mexexuuy tet toomaa kee tet missiriiy tet Basal neh yayyaagemkeh itten waqdi kassita, Nabii Muusa ken Assacakkuk: maaqok tayse maaqoy Yalli Siinih doore gacta maagot tabiddileenii? Toysa magaalooluk magaalak teynâ fanah ooba, tokkel diggah isin esseritteenim litoonuk keenik iyye, tokkel magaala ooben waqdi xixxibaanee kee tu-ddagna ken tibbixeeh Yallak naqabu luk gacen, toh ken kah tibbixem Diggah usun Yallih Aayootal koroositak Sugeeniih Ambiya cakki maliinoh Qidak Sugeenimih Sabbata toh ken kah geytem Yallih Amri cineeniih umaanet caddok taturak Sugeenimih Sabbata.
- 62. Diggah tama ummatak (Nabii Mucammad سَرَالَسَهُ عَلَيْهُ وَسَرَالُهُ kataate mara kinnuk) yeemeneh yan maraay, yahuud yekke maraa kee Nasaaraay Saabi-iin deqsita marak Yallaa kee ellecaboh Ayro Nummayseeh meqe taamoomi Abbaasite mari, toysa usun sinni Rabbih xaqul sinni galto-lon, Akeeral meesi ken Amol matanaay Addunyak keenik warrayteemih marookitan, kinnih immay Nabii Mucammad

وَاذَقُلْتُهُ يَكُوسِى لَنَ نَصْبِرَ عَلَى طَعَامِ وَاحِدِ فَادَعُ لَنَا رَبَّكَ يُخْرِجُ لَنَامِمَّا تُبْيِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِقَا إِهَا وَقُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَ أَقَالَ أَتَسَتَبْدِلُونَ الَّذِي هُو أَذَنَ بِالَّذِي هُو خَيْرٌ الْهِ بِطُواْمِصْرًا فَإِنَّ لَكُ مِهَاسَأَلْتُمُ وَضُرِيتَ عَلَيْهِمُ الذِّلَةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَا أَهُ وِبَغَضَبٍ مِّنَ اللَّهُ ذَالِكَ وَلَقْتُلُونَ النَّيِيِّنَ بِغَيْرُ الْمَحِقَّ ذَالِكَ بِمَاعَصُواْ وَيَقْتُلُونَ النَّيِيِّيَ نَ بِغَيْرُ الْحَقِّ ذَالِكَ بِمَاعَصُواْ وَيَقْتُلُونَ النَّيِيِّيَ نَ بِغَيْرُ الْمَحِقَّ ذَالِكَ بِمَاعَصُواْ

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُواْ وَالَّذِينَ هَادُواْ وَالنَّصَرَىٰ وَالصَّدِعِينَ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ ٱلْاَحِرِ وَعَمِلَ صَلِحًا فَلَهُمْ أَجُرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ وَلَاخَوْفُ عَلَيْهِمْ وَلَاهُمْ يَخَـزُوُنَ ۞ lakal Yalli islaam diinik kalih diini hebeltô numuk moggola.

Juzu' 1

- 63. israa-iil xayloy Yalla inkittossaanaah tawraat kitaabal taniimil taamittaanamkeh, maqarre Ateeban (xagana) siinik Beyneeh woh cinten waqdi Tuur deqsitta Qale Amol Siinik fayya hayneeh Siinih necee kitab Beetaay maqarruk kaal taniimil taamita, Aliilih kaa eyyeeqaay kaa mahawweenina Yi-digaalak meesittaanamkeh Siinik inne waqdi kassita.
- 64. Tohuk lakal Siinik Beyne
  Ateebanat (xagana) derre cabten
  kaa oggolteeniik lakal, tokkel
  Yallih muxxoo kee kay Racmat sin
  Amol Suge wannay kasaariteeh
  finqite marih loowot gacak tenen.
- 65. Nummah Yalli Sabti Ayro kullum Admo maabina kak iyye maray woh ciney caddok Siinik edde tatre taaxigeenih, tokkel Bura le damaaqey mangacanna le tika keenik inne.
- 66. Tokkel damaaqe ken Abnem digaalay edde matre maraa kee teetit matre wee maray Sarra yamaatu waa elle kas-kassoowa keenih edde taniih, Yallak meesita marah kassis takkem tet abne.
- 67. israa-iil xayloy sin Nabii Muusa isi marak Diggah Yalli Saga tasguudeenimih sin Amrisa iyye waqdi kassita, usun kaxxamariinitak Muusaw Anqasah nee haysittaa? Annah

وَإِذْ أَخَذْنَامِيثَنَقَكُوْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ ٱلطُّورَ خُذُواْمَاءَاتَيْنَكُمُ بِقُوَّةِ وَأَذْكُرُواْ مَافِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿

ثُوَّ نَوَلَيْتُم مِّنَ بَعَدِ ذَلِكَ فَلَوُلا فَضُلُ اللَّهِ عَلَيْهُ وَرَحْمَتُهُ ولَكَنْتُم مِِّنَ ٱلْخَيسرينَ ﴿

وَلَقَدْ عَلِمْتُهُ ٱلَّذِينَ اعْتَدَوْلْ مِنكُرُ فِي ٱلسَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوْلْقِرَدَةً خَلِيعِينَ ۞

> فَجَعَلْنُهَانَكَالَالِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَاخَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ ۞

وَإِذْ فَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ عَإِنَّ اللَّهَ يَكَأْمُرُكُمْ أَنَ تَذْبَحُواْبْقَرَةً ۚ فَالُواْ أَتَتَّخِذُنَاهُ زُوَّاً فَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ ٱلْجِلِينَ ﴿

الجزء ١

tanim nek itta waqdi iyyen, Nabii Muusa keenil gacisak;tuugimay Sinaamal Anqasa Akkeemik Yalla maggansita keenik iyye.

- 68. Usun:Muusaw ku-Rabbi neh kallac tama Saga karmak edde tanih gide Baxxaqqa neh haam keh iyyen, Nabii Muusa keenil gacisak iyyeh, Diggah Yalli usuk is kaxxa Sagay Bar naba hinnaay Qunxa tiya hinna is wohuk fanaafanah tan tiya Siinik iyya, tokkel isin kah Amrisimteenim Aba keenik iyye Nabii Muusa.
- 69. Muusaw ku-Rabbi neh kallac is Bisuk-le Bisu neh Baxxaqqa haamkeh iyyen, Nabii Muusa keenil gacisak iyyeh, Diggah Yalli usuk is kaxxa walqinaan-le Sagay Bisi kak yableh yan mara Ruffu haa kinni Siinik iyya.
- 70. Usun Muusaw ku-Rabbi neh kallac, tama Saga kalah-le weelo Baxxaqqa neh haamkeh, Diggah tama weeloola-le laahi maggooh itta net ceelek woo saga is maasagaay? Diggah nanu Yallih idinih tama weeloola-le Sagat Rada mara Akkennok kaak iyyen.
- 71. Nabii Muusa keenil gacisak iyyeh;Diggah Yalli usuk is Buqreh Qannimte Sagay Baaxo dagta hinnaay Buqre Tafqe Saga hinna, Qaybik Saytuniih inki Bisuk-sa Nammey haytô Bisu mali Siinik iyya, Muusaw Saga leh tan weelo Nummah taway Baxxaqqa neh

قَالُواْ ٱدْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّن لَنَامَاهِیَّ قَالَ إِنَّهُۥ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِضٌ وَلَا بِصُّرُ عَوَلُنَا بَيْنَ ذَلِكَ فَأَفْمَلُواْمَا تُؤْمَرُونَ ۞

قَالُواْ آدُعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنِ لَنَامَا لَوْنُهَأَ قَالَ إِنَّهُۥ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صُفْرَآءُ فَاقِعٌ لَوْنُهَا تَسُرُّ ٱلنَّظِرِين ۞

قَالُواْ آدْعُ لَنَارَبَكَ يُبَيِّن لَنَامَاهِيَ إِنَّ ٱلْبَقَرَ تَشَكِبَهُ عَلَيْسَنَا وَإِنَّآ إِن شَاءَ ٱللَّهُ لَمُهْ تَدُونَ ۞

قَالَ إِنَّهُ ويَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَآذَلُولُ تُثِيرُ ٱلْأَرْضَ وَلَا تَشْقِى ٱلْحُرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَّا شِيَةَ فِيهَأَقَالُواْ ٱلْفَنَ جِئْتَ بِٱلْحَقِّ فَذَبَحُوهَا وَمَا كَادُواْ يَفْعَلُونَ ۞

18

hayte iyyeeniih tet yusguudeeniih tamah Abe waanam xayyossu heen melleb teetik leh yan gibdah.

- 72. Israa-iil xayloy Nafsi (seehadaytu kinnuk) Qiddeeniih kay Qidim mariiy maral haak itta keemaarissen waqdi kassita, Yalli Qiddiime numih caagidiy Qellisak Sugteeni Ayyaaqeleeh Aybulleele.
- 73. Tokkel tama Sagah cadok tut Rabe num Atuka Yalli kaa Aynuwweeleeh isi Oide num Siinih warse-lek keenik inne, tokkel too Sagah cadoytat kaa yootokeeniih Yalli kaa yuynuwweeh isi Qide num keenih warseh, Yalli tama num kah yuynuwwee innah Qhiyaamah Ayro Rabe mara yaynuwweh, israa-iil xayloy Yalli isi inkittinaanee kee isi dudda tascassee isi Astooti sin yaybulleeh cubbussaanaah tamahal kaskassoowa mara takkeenimkeh.
- 74. Sarra tama Astootiy maabbinoh tanih lakal lubbitte Siinik tigibdeeh is gibdah xeet innah gacca itte, hinnay wohuk gibdah umuk Raqqa itte, Diggah xeetik weeqaytitte kak tanfuxxukem kaak tan, Diggah Baxsimaah lee kak tawgem kaak tanih, Diggah Qaleelak Amok Yallak meesih Raddam kaak tanih. Yalli isin Abba haytaanamak garcita Rabbi hinnaay sin elle galte-le.

وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسَافَأَدَّارَأْتُمْ فِيهَا ۗ وَٱللَّهُ مُخْرِجُ مَّا كُنْتُهُ تَكْتُهُونَ ١٠٠٠

الجزء ١

فَقُلْنَا ٱضْرِبُوهُ بِبَغْضِهَأْكَذَالِكَ يُحْيِ ٱللَّهُ ٱلْمَوْقَ وَيُرِيكُمُ ءَايَاتِهِ عَلَيَاكُمُ تَعَقِلُونَ اللهُ

ثُرُّ قَسَتُ قُلُوبُكُمُ مِّنْ بَعَدِ ذَالِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ ٱلْحِجَارَةِ لَمَايَتَفَجِّرُ مِنْهُ ٱلْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَالَمَايَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ ٱلْمَآءُ وَإِنَّ مِنْهَالْمَايَهْ بِطُمِنْ خَشْيَةِ ٱللَّهِ وَمَا ٱللَّهُ بِغَلِفِل عَمَّا تَعْمَلُونَ ٥

- 75. Moominiiney yahuud taamineeh sin diinit cultam Qaagittaanaa? Nummah keenik horta Yallih yab tawraat kitaabal Ankacissaah yakriyeenih, tohuk lakal kaa yeexegeeniik gamadal Qangor-le Aracak kaak Koran-korsaanah usun woh umam kinnim Aaxaguk.
- 76. tama yahuud yeemeneh yan marat tangoorowe waqdi, Arrabak isin kah teemenen innah Neemeneh iyyan, dibuk mariiy marâ luk keenik ragga iyya wagdi usun itta Assacakkuk: Yalli Mucammad weeloolak tawraat Addal Baxxaqqa Siinih heemit moominiinilluk walaltaanaa? Usun sin Rabbih xaqul yaabak Siinit haysitaanam geyaanam keh, wohuk cibbarsimteenih kaskassoowa mara matakkaanaa ittak iyyen?
- 77. Yahuuduy tama umaaneena Abta mataaxigaa Diggah Yalli usun Oellissi haanam kee yaybulleenim inkih keenik yaaxigem?
- 78. yahuuduk hortay kiraatee kee kutbe Aaxige wayta keenit tan, kinnih immay tawraat Addal taniimik ken mixigwa (tutaaxago kinnuk) keenih warissam Qaagitan, usun iyyaanaah Abaanamak Asmat malon dirab kee uma dareemu Akke wavtek.
- 79. Booley! Yahuud mixigwah finqaa kee Baati keenih tanay sinni gaboobit diraabah yaktuben kitaabay, tohuk lakal tah Yallih

*أَفَتَطُمَعُونَ أَن يُؤْمِنُواْ لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلَمُ ٱللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ و مِنْ نَعْد مَاعَقَ أُوهُ وَهُمْ نَعْلَمُونَ ٥

وَإِذَا لَقُواْ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ قَالُوٓ اْءَامَنَّا وَإِذَا خَلَابَعْضُهُ ۚ إِلَى بَعْضِ قَالُوۤاْ أَتُحَدِّثُونَهُم بِمَافَتَحَ ٱللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَاّجُّوكُمْ بِهِ عِندَ رَبِّكُمُّ أَفَلَا تَعُقُلُونَ ۞

أُوَلَا يَعْلَمُهُ كَ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَالُسِرُّ ويَكَ

وَمِنْكُ أُمِّتُهُ إِنَّا لَكُونَاكُ اللَّهُ مِنْ مُلْكُونَاكُ الْحَالَاتِ لَا يَعْلَمُونَاكُ الْحَالَاتِ الْم إِلَّا أَمَانِيَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّهُ نَ ۞

فَوَيْلُ لِّلَّذِينَ يَكْتُبُونَ ٱلْكِتَبُ بأَيْدِيهِمْ ثُوَّ يَقُولُونَ هَاذَامِنْ عِنداَليَّه لَشُ تَرُولْ بِهِ عَنَمَنَا قَلِيلًا فَوَيْلُ لَّهُم مِّمَّا كَتَبَتُ xaquk yan tawraat kitaabih Addal taniimi iyyan, Addunyâ dago duyyê Baxa edde xaamitaanam keh, Booley keenih! Ken gaboobi tuktubeh taniimik, Booley keenih! Ken gaboobi wohut maaluk orbissah taniimil fingi ken geyay.

- 80. Israa-iil xaylo itteh:gira inkinnah nee maxagta ixxu-le Ayrooray timixxige Akke waytek, Nabiyow keenik ixxic:Ahak Yallih xagul xagana maay liton, toysa inkinnah Yalli xagana mamakak, hinnak isin Aaxige waytaanam Yallal diraabah ginnaasittaanaah ittaanaa?
- 81. Yeey! Isin (yahuud kinnuk) kah ittan inna hinnay gira sin xagele, le umaane koroosannut kafissi hayteeh le dambi maro edde hee mari, tovsa woo mari girâ maraav usun umman teetil waaran.
- 82. Yeemeneeh mege taamoomi Abbaasite mari, woo mari usun jannatti mara usun kay Addal waarak.
- 83. Israa-iil xayloy maqarre Ateeban (xagana) Siinik Beyne Yallak kalihim maqbudinaay xaleynaa kee Ramad Siinih le maraa kee Qayxiixaay tu-dagoytiitih emeqa, Sinaamah megem ixxicaay Salat Soolisaay Zaka Acuwa iyyaanamah xagana Siinih culle waqdi kassita, tohuk lakal isin woo xaganat derre cabten Siinik dago mara Akke waytek, isin wohut derre cabak.

نُدبهمْ وَ وَيُلُ لَّهُم مِّمَّا كُلُّهُ وَقُ لُكُ لَّهُم مِّمَّا كُلُّهُ وَنَ ١

وَقَالُواْ لَن تَحَسَّنَا ٱلنَّارُ إِلَّا أَتَّامًا مَّعُدُودَةً قُلُ أَتَّخَذْتُمْ عِندَ ٱللَّهِ عَهْدًا فَكَن يُخْلِفَ ٱللَّهُ عَهُ لَا أَمُّ تَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ٨

بَالْمَن كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ ٢ خَطِيۡعَتُهُوفَأُوۡلَيۡمِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّ الَّهُمۡ فى فَاخْلادُونَ ١

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّالِحَاتِ أَوْلَتِكَ أَصْحَابُ ٱلْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَلِدُونَ ١

وَإِذْ أَخَذُنَا مِيثَاقَ بَيْ إِسْرَاءِيلَ لَا تَعْبُدُونِ إِلَّا ٱللَّهَ وَبِٱلْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي ٱلْقُرِينِ وَٱلْمِتَامَ وَٱلْمَسَاكِينِ وَقُولُواْ لِلنَّاسِ حُمَّانَا وَأَقِيهُ مُواْ ٱلصَّاوَةَ وَءَاتُواْٱلرَّكُوٰةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِكَ مِّنكُمْ وَأَنتُم مُّعُرضُونَ ١

- 84. Israa-iil xayloy diggi iyya Ateeban (xagana) Siinik Beyne mariiy marak Qabal Siinik caxe waah, mariiy mara-le dabooqak Ayyaage waay iyyaanamal xagana Siinik Beyne waqdi kassita, tohuk lakal too xagana teele meenih isin wohul sinni nafsil Sumaaqitak.
- 85. Tohuk lakal israa-iil xayloy isin tamah siini mariiy mara Siinik Qidaah Siinik mariiy mari horta le dabooqak yayyaaqe dambiiy caddok taturuh, itta keenil catak, usun Oaduwwi gabat Seewah Anuk Siinil yemeeteenik fidah maalu keenik taceen isin ken daboogak ken tayyaageenim caraamuk Siinil Anuk, isin tawraatal tan madqooqik tu-Nummassaanaah tu-tangaddeenii? Toysa toh Siinik Abah yan mari maa galtolee Addunyâ manol xixxibaanee kee wacarriysiyya Akke waytek. usun Qhiyaamah Ayro gibdih tan digaalâ fanah gacsiman, Yalli isin Abba haytaanamak garcita Rabbi hinna.
- **86.** Woo mari usun Akeerat Addunyâ mano xaamite mara, Toysa digaala keenik masalacsintaay Yallih digaalak ken cata cateyna malon.
- 87. Nummah Nabii Muusah tawraat kitab neceeh kaak lakal farmoytit kaa katasne, Nabii Qiisa maryam Baxah Baxxaqqa itta Astooti neceeh, Ruucul Qhudsi degsita jibriilit kaa maqarrosne, tokkel Yallak farmoyti Yallih xaquk yan

وَإِذْ أَخَذْنَامِيثَقَكُمُ لَاتَسْفِكُونَ دِمَآءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ أَنفُسَكُم مِّن دِيكرِكُمْ ثُمَّ أَقُ رَبُّهُ وَأَنتُ تَشْعَدُونَ ٨

ثُمَّ أَنْتُهُ هَلَوُ لَآءِ تَقْتُلُونَ أَنفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا مِنكُمْ مِن دِيكرهِمْ تَظَهَرُونَ عَلَيْهِم بِٱلْإِثْمِ وَٱلْعُدُونِ وَإِن يَأْتُوكُمُ أُسَارَىٰ تُفَادُوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمُ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمُّ أَفَتُوْمِنُونَ بِبَعْضِ ٱلْكِتَابِ وَتَكُفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَاجَزَآءُ مَن يَفْعَلُ ذَالِكَ مِنكُمْ إِلَّاخِزْيُّ فِي ٱلْحَيَوْةِ ٱلدُّنْيَأُ وَيَوْمَ ٱلْقِيكَمَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٓ أَشَدِّ ٱلْعَذَابُّ وَمَا ٱللَّهُ بِغَلِفِل عَمَّاتَعُ مَلُونَ ٥

أُوْلِكَيكَ ٱلَّذِينَ ٱشۡتَرَوُاْ ٱلۡحَيَوۡةَ ٱلدُّنْيَا بِٱلْآخِرَةِ فَكَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ ٱلْعَذَابُ وَلَاهُوْ يُنْصَرُونَ ١ وَلَقَدْءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَابَ وَقَفَّتْنَا مِنْ بَعُدِهِ عِبْ الرُّسُلِ وَءَاتَيْنَاعِيسَمِ ٱبْنَ مَرْيَهُ ٱلْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدُنَاهُ بِرُوحِ ٱلْقُدُسُّ أَفَكُلُّمَا جَآءَكُمْ رَسُولُ بِمَا لَا تَهُوَيَّ أَنفُسُكُمُ ٱسۡتَكۡبِرۡتُمۡ فَفَرِيقَاكَذَّبۡتُمۡ وَفَرِيقَاتَقَتُلُونَ۞

الجزء ١

wacyiy sin nafsi Akcine waat Siinih Amaatinnaanih waqdi kaxxa mariinittan, tokkel isin Ambiyak horta dirabbossaanaah horta keenik Oiddaanaa?

- 88. Israa-iil xaylo Nabii Mucammadak Ni-Lubbitte Sibat taniih Alifut tan ku-yaabak tu-tet maculta itte, wonna hinnay usun Yallal koroositeenimih Sabbatah, Yalli isi Racmatak ken yeyxeereh, Toysa usun yaamineenim keenik dagoh.
- 89. Yallih xaquk Qhuraan kitaabay usun tawraat kitaabak loonum Nummaysa keenih yemeete waqdi, usun Nabii Mucammad yamaatek duma koroositeh yan maral Yalla esserak iisa kaal (Nabii (kinnuk صَا السَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ kinnuk gurrusak Sugen, tokkel Nabii Mucammaday sinni kitaabal weelo kak yeexegeeni keenih yemeete wagdi kaal koroositeenih, tokkel Yalli koroositeh yan mara isi Racmatak yayxaaray.
- 90. Israa-iil xaylo isi nafsi edde xaamittem manxu Qaxumaa? iimaanat koroosannu xaamiten waqdi, kuuxe waynaanah Yalli oobise Ohuraanal koroositen, Yalli isi Naqoosak isi muxxoh isih faxa maral wacyi oobiseemih Sabbatah, tokkel usun Yallak Naqabu luk gacen dumi Naqabuk Bagul, koros ken xixxibissaah ken taygunxee digaala-le Akeeral.

وَقَالُواْ قُلُو بُنَا غُلُفٌ بَلِ لَّعَنَهُ مُ ٱللَّهُ بكُفْرهِمْ فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ ٨

وَلَمَّا كَآءَ هُمْ كَتَكُ مِّنْ عِنْ دَاللَّهُ مُصَدِّقٌ لِّمَامَعَهُمْ وَكَانُواْ مِن قَبْلُ يَسْتَفْتحُونَ عَلَى ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَلَمَّا جَآءَ هُـمِمَّا عَرَفُواْ كَفَرُواْ بِهِ ٤ فَلَعْنَةُ ٱللَّهِ عَلَى ٱلْكَفِرِينَ ١

بِشْكَمَا ٱشْتَرَوْاْ بِهِ عَأَنفُسَهُمْ أَن يَكُفُرُواْ بِمَآ أَنْزَلَٱللَّهُ بَغْيًا أَن يُنَزِّلَ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِ ٤ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِةً عَالَمُ وَبِغَضَبٍ عَلَىٰ عَضَبَ وَلِلْكَ فِيرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ ٥

tekkeenik.

23

- 91. yahuuduk muslimiinik tu Yalli Qhuraanak oobiseh yanim Nummaysa keenik itta waqdi, nanu tawraatak nel obtem Nummasnaah nee xiqtah iyyaanaah kaak lakal yan Qhuraanal koroositaanah usuk cakkiy usun tawraatak loonum Nummaysak yemeete kinni, Nabiyow keenik ixxic, Toysa isin duma Yallih Ambiya macah Qidak Sugteenii? Yalli tawraatak Siinil oobisem Nummassa moominiin
- 92. Nummah Nabii Muusa Baxxaqqa itta Astootiy (Qanay kee inkaaqeey ......) kay Numma tascassee luk Siinih yemeete, tohuk lakal Nabii Muusa isi Rabbih xaganah Tuur deqsitta Qalê fanah gexek lakal Beqera Yallay taqbudeenih haysitten, isin Beqeri Qibaadat sinni yudlume marah Anuk.
- 93. Israa-iil xayloy tawraatal taniimil taamittaanamkeh magarre Ateeban (xagana) Siinik Beyneeh woo xagana makteeniih Tuur degsitta Qale Amol fayya Siinik hayneeh, tama Siinih necee kitab Beetaay kaal taniimil magarruk taamita, kah Amrisimteenim oobbiyaay oggola, cinteenik tama Qale Siinil Qidenno inne waqdi kassita, tokkel kumaxco noobbeeh ku-Amri cinneh ivven, usun koroosannuk Amok kate cineenimih Sabbatah Begri kacni lubbittet keenik culeeh yengele, Nabiyow sin iimaanay Beqri Qibaadah sin Amrisa manxu

وَإِذَاقِيلَ لَهُمْ عَامِنُواْ بِمَا أَنْزَلَ اللهُ قَالُواْ
نُؤْمِنُ بِمَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا وَيَحَفُّ فُرُونَ بِمَا
وَرَآءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِقًا لِمَا مَعَهُمُّ قُلُ
فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِياءَ اللهَ مِن قَبْلُ إِن
كُنتُر مُّ قُومِنِينَ ﴿

الجزء ١

﴿ وَلَقَدْ جَاءَ كُمِ مُّوسَى إِالْمَيِّنَاتِ ثُمَّ ٱتَّخَذْ تُدُالِمِ عَلَمِنَ بَعْدِهِ عَوَأَنتُمْ ظَالِمُونَ ۞

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعُنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُواْ مَا ءَاتَيْنَكُم بِقُوَّةٍ وَالسَمَعُواْ قَالُواْ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأُشْرِيُواْ فِي قُلُوبِهِمُ الْمِجْلَ بِكُفْرِهِمَّ قُلْ بِشَسَمَا يَأْمُرُكُم بِهِ عَ إِيمَانُكُمْ إِن كُنتُم مُؤْمِنِينَ * Qaxuma iimaanaay isin Yalli Siinil oobiseh yanim Nummah Nummassa moominiin tekkeenik keenik ixxic.

- 94. Nabiyow yahuuduk cagalah Yallih xaqul Akeerâ dabqi (jannat kinnuk) dibuk Sinaamak fanaak Sinim tekkek, Toysa Raba Qaagita wohut Numma yacee mara tekkeenik keenik ixxic.
- 95. Usun Raba inki innah maqaagitan ken gaboobi dambittek tatrusseemih Sabbatah, Yalli isi Naqoosak koroositeeh daalimiinih yan mara keenik yaaxigeh.
- 96. Nabiyow Diggah yahuud manô fayxih Sinaamak baakeerih gibduk Raaqa marah ken geetto, Yallat agleyta haa marak baakeerih gibduk raaqa marah ken geetto, keenik Numuk teyni Alfi Sanatih gide Qumrik geyam kicniih Qaagitah usuk tama Qumri geyaamah digaalak kaa mayayxeera, Yalli usun Abba haanam yable Rabbi kinni.
- 97. Nabiyow keenik ixxic, jibriilik Qaduwwi yekke Num Yalli kaak Qaduwwi kinni, tokkel Diggah jibriil tama Qhuraan Yallih idinih kuLubbil oobise, usuk Yallih kitoobay kaak foocat temeete Nummaysak usuk cakkî fanah tirri haah kaa (Qhuraan kinnuk) Nummasse moominiinih jannatal Aytukuma Akkuk yemeete.

قُلْ إِن كَانَتْ لَكُمُ الدَّارُ الْأَخِرَةُ عِندَاللَّهِ خَالِصَةَ مِّن دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُاْ الْمَوْتَ إِن كُنتُمْ صَدِقِينَ ﴿

وَلَنْ يَتَمَنَّوُهُ أَبَدُا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمُّ وَٱللَّهُ عَلِيهُ وَإِلْظَلِمِينَ ۞

وَلَتَجِدَنَّهُمُ أَحْرَصَ ٱلنَّاسِ عَلَى حَيَوْةِ وَمِنَ ٱلَّذِينَ أَشْرَكُوْ أَ مَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَاهُ وَبِمُزَحْزِجِهِ مِنَ ٱلْعَذَابِ أَن يُعَمَّرُ وَاللَّهُ بَصِيرُ إِمَا يَعْمَلُونَ ٣

قُلْمَن كَانَ عَدُوَّا لِيجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَـزَّلَهُ وَعَلَى قَلْمِكَ بِإِذْ نِ ٱللَّهِ مُصَدِّقًا لِلْمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدَى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ۞

- 98. Yallaa kee kay malaykaay kay farmovtit kee jibriiliiv miikaaiilih inkih Oaduwwi yekke Num, Toysa Diggah Yalli koroositeh yan marak Qaduwwi kinni.
- 99. Nabiyow Nummah Baxxaqqa itta Aayootay ku-Nubuwwannu tascassee kol oobisne, tet yangaddeeh teetil koroosita mari mayan, Yallih Amri cineeh kay taaqatak yewge mara Akke waytek.
- 100. usun (yahuud kinnuk) Yallah xagana culinnaanih waqdi keenik horta xagana maktaah taggilee?, wonna hinnay keenik maggom Nabii Mucammad luk yemeetem manummassa.
- 101. Yallih farmoyti Nabii Mucammad Yallih xaguk صَا اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Ohuraanay tawraat kitaabay keenil luk yani Nummaysa keenih luk yemeete waqdi kitab kah yontocowwime marak horta Yallih kitab (tawraat kinnuk) Sinnik derre kaa ciggiliseeniih kaal taniimil mataamitinnon, Diggah usun Nabii Mucammad weeloolak kaal tanim Aaxige waa marih innah.
- 102. yahuud Nabii Suleymaan reedal Suge dabaanal Sheytoona Baab-abal tikriyeeh ken edde walalisem katatte, Nabii Suleymaan ma-koroositinnaay Baab mabartinna, kinnih immay

مَن كَانَ عَدُوًّا لِللَّهِ وَمَلَآمِكَ تِهِ عَ وَرُسُلِهِ - وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَإِنَّ ٱللَّهَ عَدُوُّ لِّلْكَافِرِينَ ١

الجزء١

25

وَلَقَدُ أَنزَلُنَآ إِلَيْكَ ءَايَنتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكُفُرُ بِهَآ إِلَّا ٱلْفَاسِقُونَ ١

أُوَكُلَّمَا عَامَدُواْ عَهْدَانَّتِذَهُ وَفَرِيقُ مِّنْهُمْ بَلْ أَكْتَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونِ فَ

وَلَمَّا جَآءَهُمْ رَسُولُ مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَامَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِّرِبَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلْكِتَابَ كِتَابَ ٱللَّهِ وَرَآءَ ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ١

وَٱتَّبَعُواْ مَا تَتْلُواْ ٱلشَّكِطِينُ عَلَى مُلْكِ سُلَيْ مَنَّ وَمَاكَفَرَ سُلَمَنُ وَلَكِنَّ ٱلشَّبَطِينَ كَفَرُواْ نُعَلَّمُونَ ٱلنَّاسَ ٱلسِّحْرَ وَمَآأُنْ لَ عَلَى ٱلْمَلَكَيْنِ بِهَابِلَ هَارُوتَ وَمَرُوتَ

koroosittem Sheytoona Sinam baab barisse waqdi, yahuud Namma malaykattu Haaruut kee Maaruutuy baabil deqsitta Baaxol tanil obsimteemiy Yalli isi Nagoosa edde mokkore katatte, tama Namma malaykatti hebeltô Numuy Baab Barissa mali, usuk Baab Bartaamak kaa faysaanaah nanu koo Barisnah nan Baab cagalah nek mokkorok makoroositin kaak ixxicci ivvaanam fanah, tokkel Sinam Baqalaa kee barrâ fan edde Baxsan Baab ken nammayak Bartan, usun woo Baabat Numul tu-kalah Baahaanam malon. Yallih idini Akke waytek, Baababa Baabak tu-keenik kaltam Bartaana ikkalah tu-keenih xiqtam mabartan, Nummah yahuud Yallih kitab cabeeh Baab dooriteeh xaamite num usuk Akeeral kayrik hebeltô maglab Aallee waam teexegeh, usun Baab kee koroosannuk sinni nafsi edde xaameenim manxu Qaxumaa? Usun Akeeral digaalak sinni geytu waytam Aaxaginnoonuy kaa Baritak manannon.

103. yahuud Diggah usun Yallaa kee kay farmoyta Nummasseeh kay digaalak meesitinnay usun edde gabxitan Baabak Yallih xaqul tan galto Aysuk keenih Raaqak ten, usun woh Aaxaguk Suginnoonuy. وَلَوْأَنَّهُمْ ءَامَنُواْ وَٱتَّقَوَّاْ لَمَثُوبَةٌ ُمِّنْ عِندِ ٱللَّهِ خَيْنٌ لِّؤَكَانُواْ يَصَّلَمُونِ ۖ

- 104. Yeemeneh yan maraw Yallih farmoytak Raaqinaa iyyaanamih Qangara maxcina is yahuud Yallih farmoytak xaafuh Axcuk Sugte Qangara kinniimih Sabbatah, nee wagitaay nee dacris ixxicaay Yallih Amri ankacisaay oggola, koroosite mari akeeral ken gansarissa digaala-le.
- 105. Moominiiney kitab marak koroosite maraa kee Yallat Agleyta haa mari sin Rabbik hebeltô kayri Siinil obsimam makicni Qhuraan takkay hinnay ixxiga takkay, Yalli isi naqoosak isih faxa mara nubuwwannu caglisa isi Racmatah, Yalli usuk kaxxa muxxo-le Rabbi kinni.
- 106. Nabiyow Aayootak hebeltoh Aayat manabiddila, hinnay ku-Lubbik tet makallaay madugna tuxxiqih teetik tayse Aayat Siinih Baahee kee hinnay galtoh tet inna-le Aayat Bahna nee Akke waytek, Nabiyow maaxaginnitoo? Diggah Yalli Ummaan iimih dudda-lem.
- 107. Nabiyow Diggah Yalli Oaranwaa kee Baaxô reeda-lem maaxaginnitoo? isin Yallak kalah hebeltoh Awlaytuy sin caagiida wagta mantuunuuy cateynay Yallih digaalak sin cata mantun.
- 108. Hinnak Sinaamey sinni farmoyta صَا اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّم Nabii Mucammad cirdi edde faxak tuktevna essertaanam faxxaanaa?duma

يَكَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لِلاَتَقُولُواْ رَعِنَا وَقُولُواْ ٱنظُرْنَا وَٱسۡمَعُواْ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ١

الجزء ١

27

مَّا يَوَدُّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنْ أَهْلِ ٱلْكِتَابِ وَلَا ٱلْمُشْرِكِينَ أَن يُنَزَّلَ عَلَيْكُم مِّنْ خَيْرِهِّن رَّبِّكُمْ وَٱللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ ع مَن يَشَاءُ وَٱللَّهُ ذُو ٱلْفَصْلِ ٱلْعَظِيمِ ٥

* مَانَسَخْ مِنْ ءَاكِةٍ أَوْنُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرِ مِّنْهَا أَوْمِثْلُهَا أَلَمْ تَعْلَمُ أَنَّ ٱللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءِ قَدِيرُ ۞

أَلَهُ تَعْلَهُ أَنَّ ٱللَّهَ لَهُ ومُلْكُ ٱلسَّمَهَ ات وَٱلْأَرْضُ وَمَالَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن وَلِيّ وَلَانْصِير ١

أَمْ تُرِيدُونَ أَن تَسْتَلُواْ رَسُولَكُمْ كَمَا سُبِلَ مُوسَىٰ مِن قَبُلُّ وَمَن يَتَكَدُّلُ ٱلْكُفْرَ بٱلْإِيمَانِ فَقَدْضَلَّ سَوَآءَ ٱلسَّبِيلِ ١

Nabii Muusa kah esserime innah cirdiiy kaxxa mariinoh, iimaanat koroosannu yabiddilite mari, toysa nummah usun massa-le gitak makkooteenih.

- 109. Kitab marak maggo mari isin teemeneeniik lakal koroosannuh sin gacsaanam faxan kuuxe waynaanay ken nafsi ken kah amrisah sin diini cakkiiy Nabii Mucammad Yallih farmoyta kinnim tawraat kitaabal Baxxaqqa keenih itteek lakal, Toysa isin umaanek Siinil Baaheenimik Qafu keenih Abaay ken iggimal ken makataatinay derre keenit caba, Yalli ken Qeebih idini Siinih Acuyyu haam fanah, diggah Yalli ummaan iimih dudda-li kinni.
- 110. moominiiney Salat Soolisaay Zaka Acuwa, isin kayrik sinni nafsih tatrussaanamal Yallih xaqul galto geettoonuk, diggah Yalli isin Abba haytaanam yabali kinniih sin elle galte-le Akeeral.
- 111. yahuud jannat inki innah num macula yahuudiitah yan num yakke kaa Akke waytek itte, hinnay nasaara jannat inkinnah num macula Nasraaniitah yan num yakke kaa Akke waytek itte, toh ken fayxiixaa kee ken Suwaawuru, Nabiyow isin sinni Sumaq Baaha isin Numma yacee mara tekkeenik keenik ixxic.
- 112. Yeey! Cagalah caagid usun elle yakkalen inna hinnay, cagalah

ود كَيْرُيِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتْبِ لَوْيَرُدُّونَكُم مِّنْ بَعْدِ إِيمَٰنِكُمْ كُفَّارًا حَسَدًا مِّنْ عِندِ أَنْفُسِهِم مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ ٱلْحَقُّ فَأَعْفُواْ وَأَصْفَحُواْ حَتَّى يَأْتِى ٱللَّهُ بِأَمْرِ قِيَّ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ هِ

وَآقِيمُواْ ٱلصَّهَلَوْةَ وَءَانُّواْ ٱلزَّكَوْةَ وَمَا تُقَيِّمُواْ لِأَنْفُسِكُم مِّنْ خَيْرِ خِجَدُوهُ عِندَ ٱلنَّيَّ إِنَّ ٱلنَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

وَقَالُواْ لَنَ يَدْخُلَ ٱلْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوْنَصَرَيُّ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمُّ قُلُ هَاتُواْ بُرْهَانَكُمْ إِن كُنتُرُ صَلِدِقِينَ

بَكَيْ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ ولِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ

الجزء ١ 29

jannat cultam isi nafsi Yallah yeceeh yugunxeeh qibaada kaah caglise numu, usuk maxcoo kee abni kak yemge numuh anuk, toysa usuk isi Rabbih xaqul akeeral abe taamah galto-le, usun akeeray fan kak gexaanah meesi maloonuuy, addunyal keenik warravteemih marookitan.

- 113. Yahuud Nabii Qiisal koroositteeh Nasaara diinik tuh Amol matan itte. Nasaara Nabii Muusal koroositteeh yahuud diinik tuh Amol matan itte, yahuud tawraat kitab Akrayuk, Nasaara injiil kitab Akrayuk, tonnaah Qarabak Yallat Agleytit haa maraa kee keenik kalah tan korosuy tu-Aaxige wayta ken maxcoh innah tan maxco itte, tokkel Yalli Qhiyaamah Ayro ken fan meklele diini caagidik itta elle waak Sugeenimil.
- 114. Dulmih miyyi gacaah? Yallih masaagidil Yallih migaq cusaanaah Salat elle Abaanamak Sinam waasaah tet digloo kee tet Baysiyyah yangayyee marak num magaca, woo mari masaagid culam mafaxximtaay keenih maxiqta digaalak meesitak culan ken akke waytek, usun Addunyal mangacannaa kee wacarriysiyya loonuuh akeeral kaxxa digaalalon.
- 115. Ayro kak tawqe gambii kee Ayro kak korta gambiiy ken Nammayih fanal tanim inkih Yalli-le, tokkel

أَجُرُهُ، عِندَرَبِّهِ عَوَلَا خَوْفُ عَلَيْهِ مَ وَلَاهُمْ يَحْنَانُونَ ١

وَقَالَتِ ٱلْبَهُودُ لَنْسَتِ ٱلنَّصَدَىٰ عَلَىٰ شَيْءٍ وَقَالَتِ ٱلنَّصَارِيٰ لَيْسَتِ ٱلْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءِ وَهُمْ مَتْلُونَ ٱلْكِتَاتُّ كَذَالِكَ قَالَ ٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِ مَّا فَأَللَّهُ يَحْكُمُ بَنْنَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيْكَمَةِ فِيمَاكَانُواْفِيهِ يَخْتَلَفُونَ ١

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن مَّنَعَ مَسَاجِدَ ٱللَّهِ أَن يُذْكَرَ فِيهَا ٱسْمُهُ و وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا ۚ أُوْلَيْهِكَ مَاكَانَ لَهُمْ أَن يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَابِفِينَ لَهُمْ في ٱلدُّنْيَاخِزْيُّ وَلَهُمْ فِي ٱلْآخِزَ قِعَذَابٌ عَظِيرٌ

وَلِلَّهِ ٱلْمَشْرِقُ وَٱلْمَغْرِبُ فَأَيُّنَمَا تُوَلُّواْ فَتَمَّ وَجُهُ ٱللَّهِ إِنَّ ٱللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ١

الجزء ١

Salaatah elle Afkuninnaanih gambil, tokkel too arac kay ghiblatay usuk Siinik edde leeda kinni, diggah Yalli isi Naqoosah farakka-le racmat leeh ken Niyaayit tanim yaaxigi kinniih tukaak magellitta.

- 116. yahuud kee nasaaraay Yallat agleyta haa mari Yalli baxa haysite iyyen, Yalli tama deedal maxcov kaa ceele waytak Saytunnooweh, wonna hinnay usuk Qaranwaa kee Baaxô Bagul tanim inkih leeh wohim inkih kaah Rammitta.
- 117. Yalli usuk tookome ceelallo maleh Qimbok (Awwuqtak) qaranwaa kee Baaxo gine Rabbi kinni, caagiidak caagidik teyna meklam faxe kaa tekkek, Toysa cagalah tik kaak iyyaah edde yakke.
- 118. Yallat Agleyta hayta koros kee keenik kalah tan korosuk tu-Aaxige waa mari Yalli afak macah nel luk yaabe waa, hinnay Mucammadow ku Numma tascassee Asta macah neh Amaate waytaa? Atu kay farmoyta kinnitoomuh iyyen, tonnaah keenik duma Suge mari sinni farmoytiitik ken maxcoh innah tan maxco iyyen, koroosannuu kee Akke waynu gurrusaanamal lubbitte keenik itta celteemih Sabbatah, Nummah Asmat-le iimaanah yeemene marah Aayoota Baxxaqqa hayne.

وَقَالُهُ أَاتَّخَذَ ٱللَّهُ وَلَدَأْسُبْحَانَهُ وَلِكَالَّهُ مُعَافِي ٱلسَّكَةُ تِهُ وَٱلْأَرْضِ كُلُّ لُهُ وَقَانِتُونَ ٥

> بَدِيعُ ٱلسَّمَوَ بِوَالْأَرْضِ وَإِذَا قَضَى أَمْرًا فَانَّمَا سَقُولُ لَهُ رِكُنِ فَكُونُ اللهِ

وَقَالَ ٱلَّذِينَ لَا يَعُلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا ٱللَّهُ أَوْتَأَتِّينَآءَايَةٌ كَذَلِكَ قَالَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِ مِمِّثُلَ قَوْلِهِمُ تَشَابَهَتُ قُلُوبُهُمُّ قَدْبَيَّنَا ٱلْآيَاتِ لِقَوْمِ يُوقِنُونَ

- 119. Nabiyow Diggah nanu cakki diinil koo Rubne moominiin jannatal Aytukumusak koros gibdi digaalak meesiisak, Nabiyow diini guddusseek gamadal jaciim degsitta girah maray koroositeeh koo dirabboysek messerimta.
- 120. Nabiyow yahuud kee Nasaara inkinnah kot leeda mara mayakkan isi diini cabba hayteh ken diini katatta haytam fanah, Nabiyow keenik ixxic, Diggah Yallih tirto (islaam diini kinnuk) is cakki tirto kinni, Nabiyow ken Nafsi fayxiixa katattek ixxiga (wacyih kol oobe Qhuraan kinnuk) koh temeetek lakal. Yallak kalah hebeltoh Awlaytuy ku-caagiida wagta mantuuy kaaksa kay digaalak koo cata cateyna mantu.
- 121. Kitab kah necee mari Nummâ kiraateh kaa (tawraat kee injiil kinnuk) yakriye kaa Korankorse kalah kaal taniimil taamitak, woo mari usun Nabii Mucammad kee kaal oobe Ohuraan Nummaysaanah, Nabii Mucammad kee kaal oobe Ohuraanal koroosite mari, Toysa woo mari usun Yallih xaqul kasaarah Sinaamak lafitak Raaga mara kinni.
- 122. Israa-iil xayloy maggo niqmatay Siinih ecee kassita, Diggah Anu sin dabaanih marak sin muxxusehik.

إِنَّا أَرْسَلُنَكَ بِٱلْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَا تُسْعَلُ عَنْ أَصْحَابِ ٱلْجَحِيمِ ١

الجزء ١

31

وَلَن تَرْضَيٰ عَنكَ ٱلْبَهُودُ وَلَا ٱلنَّصَارَىٰ حَتَّان تَتَبِّعَ مِلَّتَهُ مُّ قُلْ إِنَّ هُ دَى ٱللَّهِ هُوَٱلْهُ دَىُّ وَلَيِنِ ٱتَّبَعْتَ أَهْوَآءَ هُم بَعْدَ ٱلَّذِي جَآءَكَ مِنَ ٱلْعِلْمِ مَالَكَ مِنَ ٱللَّهِ مِن وَلِيَّ وَلَا نَصِيرِ ١

ٱلَّذِينَ ءَاتَنْنَاهُمُ ٱلْكَتَابَ سَتُلُونَهُ وحَقَّ تَلَاوَتِه عَ أُوْلَتِكَ يُؤْمِنُونَ بِدِّ- وَمَن يَكُفُرُ بِهِ - فَأُولَتِكَ

بَبَنِيَ إِسْرَآءِ يِلَ ٱذْكُرُواْ نِعْمَتِيَ ٱلَّٰتِيٓ أَنْعَمْتُ عَلَىٰكُو وَأَنِّي فَضَّلْتُكُو عَلَى ٱلْعَالِمِينَ ١

- 123. Nafsi Nafsih tu-edde xiqe waah digaalak edde Naggoowuh fida kaak oggolime waytaah Shafaaqatta tu-kaah edde xiqe waytaah, usun Yallih digaalak catoo kee Qokol edde geewaan Ayroh digaalak meesita.
- 124. Nabii Mucammadow Nabii Ibraahim kay Rabbi diinik kaah madqeemil kaa mokkore waqdi cus, tokkel usuk (Nabii Ibraahim kinnuk) maqarre duudusiyyah tet duuduse, Yalli diggah Anu Sinaamah meqe katayyuh kataatan num koo Abe kaak iyye, Nabii Ibraahim Yi-Rabbow Yi-Samadak tu maqaanee kee diinil kataatan mara ken Ab iyye, Yalli kaal gacisak: yok diini muxxo daalimiinih yan maray koroosite mageya kaak iyye.
- 125. Nabiyow cus, kaqba Sinaamah gacsimeynay kulli gambik cajjii kee Qumraay tawaaf kee Salaatah vamaaten Arac kee Sinaamah Amaanah yan Arac tet Abnem, Sinaamak Nabii Ibraahim maghaam (Nabii Ibraahim kagbâ xisneh elle Soolak Suge xaa kinnuk) elle Salattan Aracah haysita inne tawaafak tamurrugen waqdi, Nabii Ibraahim kee kay Baxa Nabii Ismaaqil farrimneeh Amrisneh, Yi-Qari umman numtin-wellittee kee Najaasoosik tawaaf kee iqtikaaf kaal Aba maraa kee Salaatah Rukuuquuy Sujuuduh kaal gaca marah kaa Saytunnoysa iyyaanamah.

وَأَتَّقُواْ يُوْمًا لَا يَخِزِي نَفْسُ عَن نَفْسِ شَيَّا وَلَا يُقْبَلُ مِنْ عَاعَدُلُّ وَلَا تَنفَعُها شَفَعَةٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ٥

الجزء ١

* وَإِذِ ٱبْتَكَ إِبْرَهِهِ مَرَبُهُ وِبِكُلِمَتِ فَأَتَمَّهُنَّ فَا إِذِ ٱبْتَكَ إِبْرَهِهِ مَرَبُهُ وِبِكُلِمَتِ فَأَتَمَّهُنَّ فَالَ إِنِي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامَاً قَالَ وَمِن قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامَاً قَالَ وَمِن ذُرِّيَةٍ قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي ٱلظَّلِمِينَ شَ

ۉٳۮ۫ۘڿۘڡۘڵڹٵٲڵؠؽؾۘٙڞؙٲڹڎٙۘڲڵڹٵڛۅؘڷ۫ۧڡ۫ڹٵۅۘڷۼۣٙۮؙۅؖ۠ڶ ڡؚڹۘۿٙقام ٳڹڒۿۣؿۄؙڞۻؽؖۜۜٷۼۿۮٮؙٚٳڵٙؿٳ۪ڹڒۿۣڝۿ ۉٳۺٮڬۼۑڶٲڹڟۿڒٳؠؿ۫ؿڸڶڟٙٳٙڣۣڽڹ ۅٞٲڵڡڮڣۣؽڹؘۅٞٲڶڒؙڴۣٵۺؙۼؙۅۮٟ۞

الجزء ١

- 126. Nabii Mucammadow Cus: Nabii Ibraahim isi Rabbi kallacak Yi-Rabbow ta-Arac (makka kinnuk) Baaxoy meesik Amaan-le tet Abaay tet marak maggo Afah yan caxa mixu Rizghih Yallaa kee elle caboh Ayro Nummayse marah keenik Acuw iyye, Yalli kaal gacisak: keenik koroosite marah Rizghi Aceeyyooh, Toysa Addunyal dago wakti kaa hatkiseyyo manol yanim fanah, tohuk lakal Akeeral girâ digaalâ fanah kaa kelissi heeyyo iyye Yalli, gira is manxu gacta gacsimeynaay.
- مِياً ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّم Mucammadow Cus: Nabii Ibraahim kee kay Baxi Nabii Ismaaqil kaqbak xexxaar Qideeniih xisne teetik fayya heen waqdi, ken Nammay Yalla kallacak:Ni-Rabbow taabnah nan xisnee kee dooga nek oggolaay nek Raabit, Diggah atu ni-Rabbow Ni-Xaago taabbeeh ni-niyat tanim taaxigehik iyyen.
- 128. Ni-Rabbow koo inkittoyseeh koh yuqunxeeh ku-Amri oggole Namma Num (Nabii Ibraahim kee kay baxa Nabii Ismaaqil kinnuk) nee Ab, Ni-Samadak (raddik) ummatay koo inkittossaah koh tuqunxeeh ku-Amri oggolta ummat tet Ab, ku-diinih madqooqii kee Cajji taamoomi elle Abna inna nee Barisaay nee uybulluy, toobat nek oggol, Diggah Atu isi Naqoosak toobat

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِ عُمُرَبٌ ٱجْعَلْ هَلْذَا بَلَدًا عَامِنًا وَأَرْ زُقِ أَهْلَهُ وِمِنَ ٱلشَّمَرَاتِ مَنْ عَامَنَ مِنْهُم بَاللَّه وَٱلْيَوْمِ ٱلْآخِزْ قَالَ وَمَن كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُ وقَليلًا ثُمَّ أَضْطَةً وُوَ إِلَى عَذَابِ ٱلنَّارِ وَبِشَى ٱلْمَصِيرُ اللَّ

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَهِ عُمُ ٱلْقَوَاعِدَ مِنَ ٱلْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَاتَقَبَّلْ مِنَّأَيِّإِنَّكَ أَنتَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيهُ ۞

> رَ تَنَاوَٱجْعَلْنَامُسَامَانِ لَكَ وَمِن ذُرِّيَّ تِنَآ أُمُّةَ مُّسْلِمَةَ لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَاوَتُبَ عَلَيْنَاً إِنَّكَ أَنْتَ ٱلتَّوَّاكُ ٱلرَّحِيمُ ١

oggoltaah keenih Racmata Rabbi kinnitok iyyen.

- 129. Ni-Rabbow tama ummattah Nabii Ismaaqil Samadak (raddik) yan farmoytay keenik yaniy ku-Aavoota keenil vakriveeh Ohuraan kitab kee cadiis ken Barsaah koroosannuu kee uma caalootak ken Saytunnoysa keenih Rub, Diggah Atu maysoleeh Abtô Naggaarah yan Rabbi kinnitok iyyen.
- 130. Nabii Ibraahim diini (islaam diini kinnuk) cinaah faxe waa num mayan, iggimah isi nafsi Bursuuseeh yuygunxee num Akke waytek, Nummah nanu Nabii Ibraahim Addunyal farmoytah kaa doorre, Diggah usuk Akeeral mege marih loowot Anuk.
- 131. Kay Rabbi yoo inkittoysaay yoh uqunxuy kaak iyye waqdi, Nabii Ibraahim gino Rabbi inkittoyseeh kaah ugunxeeh iyye.
- 132. Nabii Ibraahim isi xaylo farriimeeh Nabii Yaq-qhuub isi xaylo farriimeh islaam diinil diggi iyyaanamah Yi-xayloy Diggah Yalli islaam diini Siinih doorek, Toysa isin muslimiinih Anuk Rabtan sin Akke waytek marabina keenik Axcuk.
- 133. Hinnak yahuudey isin woo Aracal Sugteenii?Nabii Yaq-qhuubuh Rabi vemeete waqdiy isi xaylo kobxiseeh Anu Rabek lakal

رَبَّنَا وَٱبْعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُواْ عَلَيْهِمْ ءَايَنتكَ وَيُعَلَّمُهُمُ ٱلْكِتَكَ وَٱلْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْمَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ

الجزء ١

34

وَمَن يَرْغَبُ عَن مِّلَّةِ إِبْرَاهِهُ مَ إِلَّا مَن سَفِهَ نَفْسَهُ ۚ وَلَقَدِ ٱصْطَفَيْ نَهُ فِي ٱلدُّنْيَا ۗ وَإِنَّهُ و في ٱلْآخِرَةِ لَمنَ ٱلصَّالحينَ ١

إِذْ قَالَ لَهُ و رَبُّهُ وَأَسْلِمْ قَالَ أَسْلَمْتُ لَرَبِّ ٱلْعَاكِمِينَ (١١١)

<u>وَوَصَّىٰ بِهَآ اِبْرَاهِ</u>ے مُرَبَنيهِ وَيَعْقُوبُ يَلَبَىٰ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصْطَفَى لَكُمُ ٱلدِّينَ فَكَ تَمُوتُنَّ إلَّا وَأَنتُ مُّسَامُهِ نَ شَ

أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَآءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ ٱلْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَاتَعُـبُدُونِ مِنْ بَعَٰدِيٌّ قَالُواْ نَعُنُدُ إِلَهَكَ وَإِلَّهَ ءَابَآبِكَ إِبْرَهِ عِمَ

maca Aqbudettoonuu keenik iyye waqdi?Ku-Yallaay, ku-Abbobti Nabii Ibraahimiiy Nabii Ismaaqil kee Nabii Iscaaqh Yalla Aqbudenno usuk inki Yallah Anuk nanu kaa inkittoyseeh kaah yuqunxee marah Anuk iyyen.

- 134. Toh ummatay (Nabii Ibraahim kee kay xaylo kinnuk) Nummah warraytey is taamak Abitteeh orbisseemih galto-leeh isin (vahuud kinnuk) taamak Abteeniih orbisseenimih galtoliton, isin woo ummat Abak Sugte taamak messerimtaanaay is isin Abtan taamak messerimta.
- 135. Yahuud Nabii Mucammad kee kay kataysiisik yahuud tika itte hinnay Nasaara Nasaara tika keenik itte tirri Axcettoonuk, Nabiyow keenik ixxic, caagid isin elle takkalen inna hinnay nanu inkih Nabii Ibraahimiy deedal diinittek xabanah gaceh diiniy massa-le katatnam, Nabii Ibraahim usuk Yallat Agleytit haa marih Numuh masuginnay Yalla inkittoysa moomintuh Suge.
- 136. Moominiiney tama yahuud kee Nasaarak nanu Yallaa kee Ohuraanak nel obtem Nummasneh Nabii Ibraahimiiy Nabii Ismaaqil kee Nabii Iscaaqhaay Nabii Yaq-qhuub kee Nabii Yaq-qhuub Samadak (raddik) Ambiya yekke maral obtem Nummasneh, Nabii

وَإِسْمَعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَاهًا وَاحِدًا وَنَحِدُ لَهُ و

تِلْكَ أُمَّةُ قُدْ خَلَتُ لَهَا مَا كَسَتُ وَلَكُم مَّاكَسَنْتُمُّ وَلَا تُسْعَلُونَ عَمَّاكَانُواْ نَعُمَلُهُ إِنَّ اللَّهُ اللَّ

وَقَالُواْكُونُواْهُودًا أَوْنَصَارَىٰ تَهْ تَدُواً قُلُ كِ أَ . مِلَّةَ إِبْرَهِ عَمَ حَنِيفًا ۗ وَمَاكَانَ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ۞

قُولُوٓ إُءَ امَنَابَ اللَّهِ وَمِآ أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَآ أُنْزِلَ إِلَى إِبْرَاهِهِ عَرَوَا سَمَعِيلَ وَاسْحَقَ وَيَعْقُوبَ وَٱلْأَسْبَاطِ وَمَآ أُوتِي مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَآ أُوتِيٓ ٱلنَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمْ لَانُفَرِّقُ بَيْرِ ﴾ أَحَدِ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُو مُسْلِمُونَ ١

Muusaa kee Nabii Qiisah tontocowwime kitoobaa (tawraat kee injiil kinnuk) kee Ambiyah inkih ken Rabbik wacyik keenih tontocowwimem Nummasneh, nanu iimaanal Ambiyak numtin fan mabaxisna yahuud kee

137. Yahuud kee Nasaara isin elle teemeneenih innah taniimil teemenek Yallih farmoyti Mucammad luk yemeeteemik, Toysa Nummah tirri iyyeenih, tohut derre cabeenik, Toysa cagalah usun Yallaa kee Yallih farmoytih Qadaawat kee ken Amrih cinah Addat yanin, tokkel Nabiyow Yalli ken umaanek koo xiqe-le, usuk ken maxcooca yaabbi ken caaloota yaaxigi kinni.

Nasaara kah Abte innah, nanu kaa inkittoysaah kaah yaqunxee

marah Anuk ixxica.

- 138. Moominiiney isin Yallih diini diggi hayisa, diini Qaxah Yallak taysem matanaay nanu Qibaada kaah caglisnak.
- 139. Nabiyow kitab marak (yahuud kee Nasaara kinnuk) ixxic, Yallih inkittinaanee kee kay diinil nee giddiytaanaa? Usuk Ni-Rabbiiy sin Rabbik, nanu ninni taamoomiy elle galtimna linooh isin sinni taamoomiy elle galtimtaana liton, nanu Qibaada kaah caglisna Agleh tu-kaat hee kalah.
- **140.** Wonna hinnak Yallih inkittinaanel nee giddiyak: Diggah Nabii

فَإِنْ ءَامَنُواْ بِمِثْلِ مَآءَ امَنتُم بِهِ ء فَقَدِ ٱهْـتَدَواً وَّإِن تَوَلَّوْاْ فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقِّ فَسَيَكُفِي كَفِي الْكَانُوهُ وَهُوَالسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ۞

صِبْغَةَ ٱللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ ٱللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ ٱللَّهِ صِبْغَةً فَيَغَنُ لَهُ وَعَلِيدُونَ

قُلْ أَتُحُاجُّونَنَا فِي ٱللَّهِ وَهُوَرَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلَنَآ أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ وَنَحُنُ لَهُۥ مُخْلِصُونَ۞

أَمْرَتَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَهِ عِمَ وَإِسْمَاعِيلَ

Ibraahimiiy Nabii Ismaaqil kee Nabii Iscaaqhaay Nabii Yaqghuub kee Nabii Yaq-qhuub Samadak (raddik) Ambiya yekke mari usun yahuud diinil Sugeeni hinnay Nasaara diinil Sugeeni ittaanaa? Nabiyow ken diini isin taaxigeeni innaa? hinnay Yalli yaaxigee keenik ixxic, Yallih xaquk leh yan Sumaq yooqoreh yan numuk dulmih iyyi gacaa? Num magaca, Yalli isin Abba haytaanamak garcita Rabbi hinna.

- 141. Toh ummatay (Nabii Ibraahim kee kay xaylo kinnuk) Nummah warraytey is taamak Abitteeh orbisseemih galto-leeh isin (vahuud kinnuk) taamak Abteeniih orbisseenimih galtoliton, isin woo ummat Abak Sugte taamak messerimtaanaay is isin Abtan taamak messerimta.
- 142. Sinaamak (yahuud kee Yallat Agleyta haa mara kinnuk) tuugimay kas-maleelah yani muslimiin Salaatah fan kak Afkanuk Sugte sinni Qhiblatak (beytal maghdis kinnuk) maca ken makteeh Axce-lon, Nabiyow keenik ixxic, Ayro mawqa-le gambiiy Ayro korma-le gambii kee ken Nammayih fanal tanim inkih Yalli-le, Yalli isi Naqoosak isih faxa mara massa-le gitâ fanah tirri haa.

وَإِسْحَقَ وَ نَعْقُوبَ وَٱلْأَسْمَاطُكَانُواْ هُودًا أَوْ نَصَلَ كَيْ قُلْ ءَأَنتُمْ أَعْلَمُ أُمْ لَكُمُّ أُمْ ٱللَّهُ ۗ وَهَنْ أَظْلَهُ مِمَّن كَتَهَ شَكِكَةً عَندَهُ و مِنَ ٱللَّهُ وَمَا ٱللَّهُ بِغَافِلَ عَمَّاتَعُ مَلُونَ ١

الجزء ١

تألى أُمَّةُ قَدْ خَلَتُ لَهَا مَا كَسَبَتُ وَلَكُم مَّاكَسَتُمُّ وَلَا تُسْعَلُونَ عَمَّا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ١

* سَنَقُولُ ٱلسُّفَهَآءُمِنَ ٱلنَّاسِ مَاوَلَّا هُمَّعَن قِبْلَتِهِمُ ٱلْتَى كَافُواْ عَلَيْهَا ۚ قُل بِلَّهِ ٱلْمَشْرِقُ وَٱلْمَغْرِبُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَىٰ صِرَطِ مُّسْتَقِيمِ ١ 143. Muslimiiney massa-le gitâ fanah tirri sin kah hayne innaah, tayse ummatay Qadaalat-le sin Abne isin Akeeral Sinaamal Sumaaqita mara takkeenimkeh, ken farmoytit sinni Rabbih farmo ken guddusseemil, Akeeral Yallih صَيَّا لِّنَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ farmoyti Mucammad Yallih farmo sin gudduyseemih Siinil Sumaaqita num yakkemkeh, Nabiyow Qhiblatay fan kak Afkanuk Sugtek kaqbâ fanah tafkunem kah Abnem mannu nanu Yallih farmoyta kataataah kay Amri oggola maraa kee iimaan kak Boola-leeh diinik korraagaah derre-derreh gaca maray nanu neexege yambulleemkeh iyyaanam akke waytek, kaqba fan yafkuneenim Nabaah Oilsih Yalli tirri hee maray Yalli woh elle xabbacoyse Akke waytek, Yalli sin iimaan kee sin Salaatay Beytal maqhdis fanah kah Afkunak Sugteeni Baysam matakkaay maaba, Diggah Yalli sinaamah Allaaqalaay xuwaw-le Rabbi kinni

144. Nabiyow Nummah isi fooca Qaraanâ fanah gacam gacissam kok Nableh Qaraanâ fanah wagitak, Tokkel Nabiyow Beytal maghdisik koo makennooh atu kicinto kiblatâ fanah koo Avfukkunenno, Tovsa Nabiyow isi fooca caram masgid-le gambî fanah uyfukkun Salat Abta waqdi, moominiiney isin faxe

وَكَذَاكَ جَعَلْنَكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لَّتَكُهُ نُواْ شُهَدَآءَ عَلَى ٱلنَّاسِ وَيَكُونَ ٱلرَّسُولُ كُنْتَ عَلَيْهَآ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَن يَتَّبُعُ ٱلرَّسُولَ ممَّن بَنْقَلِكُ عَلَىٰ عَقْبَتُهُ وَإِنْ كَانَتُ لَكَبَرَةً إِلَّا عَلَى ٱلَّذِينَ هَدَى ٱللَّهُ وَمَاكَانَ ٱللَّهُ لِيُضِيعَ إِيمَانَكُمْ أَلِنَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ بٱلنَّاسِ لَرَءُوفٌ رَّحِهُ ١

قَدْنَرَىٰ تَقَلُّتُ وَجُهِكَ فِي ٱلسَّمَآ ۚ فَلَنُو لِّتَنَّكَ قَالَةً تَرْضَاعاً فَهُ لَّ وَحُمَاكَ شَطْ وُجُوهَ هَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنَّ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّهِمِّ وَمَا ٱللَّهُ بِغَنِفِلِ عَمَّا يَعْمَلُونَ ١

Aracalaay tanoonay, toysa sinni Salaatah sinni foocitte is (kaqba kinnuk) elle tan gambi fanah uyfukkuna, Diggah kitab kah yontocowwime mari Diggah kaqbâ fanah yafkuneenim ken Rabbik dabaqteeh cakki kinnim yaaxigeenih, Yalli usun Abba

haanamak garcita Rabbi hinna.

Juzu' 2

- 145. Nabiyow kitab kah yontocowwime marah Atu Salaatah kaqbâ fanah tafkunem cakki kinniimih usun koo Nummaysaanamkeh ummaan Asta keenih Bahta way usun ku-Qhiblat makataatan cirdiiy kaxxa mariinoh, atu taysa ken Qhiblat makatattaay keenik (yahuud kee Nasaara kinnuk) gari-gari Qhiblat makataata, Nabiyow Atu ken nafsi fayxiixa katattek, Atu cakkil taniimih ixxiga koh kak temeetek lakal, Toysa Atu Diggah isi nafsi yudlume marat loowimetto.
- 146. Kitab kah necee mari Nabii Mucammad Nabii kinnim yaaxigeh usun sinni xaylo kah yaaxigen innah, sinni kitoobah Addal, Diggah keenik horta (ken mixigwa kinnuk) woh cakki kinnim Aaxaguk Qellissa.
- 147. Nabiyow Qhiblat kee diini caagidik kol obtem ku-Rabbik yan cakki kinnik wohut Agay-waagita marih num makkin kaak iyye Yalli.

وَلَمِنْ أَتَيْتَ الَّذِينَ أُوتُواْ الْكِتَبَ بِكُلِّ عَايَةٍ مَّا تَعِعُواْ قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِسَابِعِ قِبْلَتَهُ مَّ وَمَا بَعْضُهُم بِتَابِعِ قِبْلَةَ بَعْضِ وَلَمِنِ النِّبُعْتَ أَهْوَا عَهُ مُرِينًا بِعَدِ مَاجَاءً كَ مِنَ الْمِلِيْرِ اِنَّكَ إِذَا لَيْسِ الظَّلِلِمِينَ ﴿

> ٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَ هُمُّ ٱلْكِتَبَيَعْ رِفُونَهُ وَكَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَآءَ هُرُّ وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنْهُمْ لَيَكُنُّمُونَ ٱلْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿

ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَاتَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُمْتَرِينَ ١

الجزء ٢ 🔾 40

- 148. Ummatak kulli ummat Qhiblatay Salaatah fan kak tafkune-le, Toysa moominiiney meqe taamah Abtot isissika isin Qhiyaamah Ayró elle Aninnaan Aracak Yalli inkih sin Baahelek cisab kee galtoh, Diggah Yalli ummaan iimih dudda-li kinni.
- 149. Nabiyow Safarah faxe Aracakaay tawaqay, toysa atu Salaatah isi fooca caram masgid le gambî fanah uyfukkun, Diggah kaqbâ fanah Abtah tan Afkuniyyi ku-Rabbik dabqeh yan cakki kinnik, Yalli isin Abba haytaanamak garcita Rabbi hinnaay wohul sin galte-le.
- 150. Nabiyow faxe Aracakaay tawaqay, toysa atu Salaatah isi fooca caram masgid-le gambî fanah uyfukkun, moominiiney faxe Aracalaay Sugtoonay sinni foocitte caram masgid-le gambî fanah uyfukkuna, Sinaamay (yahuud kee Yallat Agleyta haa mara kinnuk) sin diini cinta Siinit Abta giddil tuh haysit Siinit gee waytamkeh kinnih immay keenik dulmii kee cirdi mari siinit aban giddik makataanak toysa keenik mameesitinaay yok meesitaay sinni qhiblatal diggi ixxica, Yi-Nigmat Siinih duudusaah cakkil tirri ittaanamkeh.
- 151. Qhiblat fanah tafkuneenimil Yi-Niqmat Siinih kah duuduse innaah Siinik yan farmoyta sin Addak Siinih Rubne, Ni-Aayoota

وَلِكُلِّ وِجْهَةُ هُوَمُولِيهَ ۖ فَأَسْتَبِقُواْ ٱلْخَيْرَاتِ أَيْنَ مَاتَكُونُواْ يَأْتِ بِكُمُ اللَّهُ جَمِيعًا ۚ إِنَّ ٱللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۞

> وَمِنْحَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِرِّ وَإِنَّهُۥ لَلْحَقُّ مِن رَّبِكَُّ وَمَا ٱلنَّهُ بِغَفِلِ عَمَّا تَعْمَلُونَ ۗ

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِّ وَحَيْثُ مَاكُنتُهْ فَوَلُواْ وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لِئَلَا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةُ إِلَّا ٱلَٰذِينَ ظَلَمُواْ مِنْهُمْ فَلَا تَخْشُوهُمْ وَاَخْشَوْنِ وَلِإِثْرِمَ نِعْمَتِي عَلَيْكُمْ وَلَعَلَكُمُ تَهْتَدُونَ ۞

كَمَاۤ أَرْسَلْنَافِيكُرُ رَسُولَامِّنڪُمۡ يَتُلُواْ عَلَيْكُوْر ءَايَتِنَاوَيُزَكِّيكُوُ وَيُعَلِّمُكُو ٱلۡكِتَّابُ وَلَلْيِكُمَةَ وَيُعِلِّمُكُومًالُوتَكُونُواْ تَعْلَمُونَ ۞ Siinil yakriyeeh koroosannuu kee uma caalootak sin Savtunnovsa, Ohuraan kitab kee cadis sin Barsaah diinii kee Addunyâ caagiidak Aaxaguk Suge wayteenim sin Barsa.

- 152. Toysa moominniiney isin sin kah Amrisem kee Qibaadal voo cusa Anu dambi cabtii kee galtol sin cuseyyok, Siinih Abe Nigmat vok faatitaay Siinih Abe Niqmat mangaddiina Yi-Amri cintaanamal.
- 153. Yeemeneh yan maraw Addunyaay Akeerâ caagidil inkih Yallak cato Sabrii kee Salaatal essera, Diggah Yalli catoo kee dacayrih yasbire marâ luk vanik.
- 154. Moominiiney Yallih gital Angacalluk Qiddiimeh yan marak usun Rabe mara maxcina, wonna hinnay usun sinni Rabbih xaqul Nuwwoonuh isin Aaxige waytaanâ kalah.
- 155. Moominiiney nanu Oaduwwi meesii kee Qululuuy maali dagnaay Seehadâ Rabaa kee caxâ mixi dagnak tul sin mokkorenno, Nabiyow tama innah yan gibdaabinal yasbireh yan mara jannatti niqmatal Aytukumus iyye Yalli
- 156. Tama yisbireh yan mari usun musiiba ken xagta waqdi, Diggah nanu Yallih Nagoosa, Diggah nanu Rabnek lakal kaâ fanah gaca mara kinnino iyya mara.

فَٱذْكُرُونِيَ أَذَكُرُكُمْ وَٱشۡكُرُواْلِي وَلَا تَكُفُ و ن الله

يَنَأَيُّهُا ٱلَّذِينَءَ امَنُواْ ٱسْتَعِينُواْ بِٱلصَّبْرِ وَٱلصَّلَوٰةَ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلصَّابِرِينَ ٥

وَلَا تَقُولُواْ لِمَن يُقُتَلُ فِي سَبِيل ٱللَّهِ أَمُوَاتُّكُ بِلْ أَحْسَاءٌ وَلَكِن لَّا تَشْعُهُ ونَ ١

وَلَنَبُلُونَكُم بِشَيْءٍ مِّنَ ٱلْخَوْفِ وَٱلْجُوعِ وَنَقْصِ مِّنَ ٱلْأَمْوَالِ وَٱلْأَنفُسِ وَٱلثَّمَرَاتِّ وَبَيِّتْم ٱلصَّامرينَ ٥٠٠

ٱلَّذِينَ إِذَآ أَصَادَتُهُم مُّصِيبَةٌ قَالُوٓ أَإِنَّاللَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَجِعُونَ ١

- 157. Tama edde yabne weeloolat weeloysimeh yan mari, woo mari usun sinni Rabbik dambi cabtii kee faylaay Nacror-lon, woo mari usun cakki gitâ fanah tirri iyye mara.
- 158. Diggah Safaa kee Marwa degsitta Namma Qaley kaqbak Ayro mawga-le gambit Ragta cajjii kee Oumral is Yallah Aban Qibaadah Aroocah Astooti kinni Cajji Aba num tekkek hinnay Oumra Aba num tekkek, Toysa ken Nammavih fanat gexah gacam dambi kaal maliiy woh waajibik kaal tan Abam fardî cajjii kee Oumra tekkek, fardî kalah cajjii kee Oumra Sunnah Abitek hinnay mege taamoomi Abitek, Toysa Diggah Yalli moominiin meqe taamoomil galtaah isi Naqoosah Niyat tanim yaaxigi kinni.
- Nabii Mucammad Nubuwwannuu kee tirto edde taniimiy oobisne Sinaamak Qellisa mari (yahuud kee Nasaara kinnuk) kitaabal (tawraat kee injiil kinnuk) Baxxaqqa Sinaamah hayneek lakal, Yalli woo mara isi Racmatak ken yayxeereeh gino inkih Yalli isi Racmatak ken yayxaaray ittaah ken abaarta.
- 160. Aben dambik Yallal dambi cabti essera maray taamak yoysommem yaymaaqeeh Yalli ken kitaabal oobiseemiy Qellisak Sugeeni

أُوْلَلَبِكَ عَلَيْهِ مُصَلَوَتُكُمِّن دَّيِّهِ مُوَكَحْمَةً لَّهُ وَرَحْمَةً لَلَّهِ وَرَحْمَةً لَ

*إِنَّ ٱلصَّفَا وَٱلْمَرُوةَ مِن شَعَآبِرِ ٱللَّهِ ۗ فَمَنْ حَجَّ ٱلْبَيْتَ أَوِلَعْتَمَرَ فَلَاجُنَاحَ عَلَيْهِ أَن يَطَوَّ فَ بِهِمَ أُومَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ ٱللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيدٌ ۞

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَاۤ أَنْزَلْنَامِنَ ٱلْبَيِّنَةِ وَٱلْهُدَىٰ مِنْ بَعْدِمابَيَّنَ هُ لِلنَّاسِ فِ ٱلْكِتَٰبِ أَوْلَنَبٍكَ يَلْعَنُهُ مُرَّالَّهُ وَيَلْعَنُهُ مُرَّاللَّعِنُونَ ۞

ٳڵۜۘٵڷۜڐؚڽڹؘڎٵڣؙۅ۠ٲۊٲڞڶڂۘۅ۠ڵۏؠؘێۘٮؙۉؙڵۊؙؙ۠ۉڵڗؠٟڬ ٲؘؙؙۛۉؙۘٮؙؙۼڵؽۜڥ؞ٞۅٲؘٞڶٵۘڶؾٞۊۜٵٮؙٱڵڗۣۜڿۑ؞ؙۯ۞ Sinaamah Baxxaqqa haa mara Akke waytek, Toysa too marak anu toobat oggolaah, Anu maggom toobat oggolaah xuwawle Rabbi kinniyo.

- 161. Diggah koroositeeh korosuh Anuk Rabe mari, woo mara Yalli isi Racmatak ken yayxeerem keenil taniih malaykaa kee Sinaamak inkih Abaaro keenil tan.
- 162. Usun (koros kinnuk) Abaaroo kee jahannam girah Addal waarak, Diggah digaala keenik masalcisan, usun tu-malkitoonuh ken mawadirroysan.
- 163. Sinaamey sin Yalli inki Yalla, Qibaada cakkisita Yalli kaak sa kak Anee waay usuk fulte Racmattaay Gunê Racmatta le Yalla kinni.
- 164. Diggah Qaranwaa kee Baaxô ginooy Bar kee Lago ittal Abta ciggiiliyya (Axxuuxiyyaa kee Axxeeriyyal), doynikiy Sinam tanfiqem Quukak Badal gexxaa kee Yalli Qaraanak oobise leey Baaxo Qabaarah Rabteek lakal Baaxo edde yaynuwwe, mutuccu ittaamay Yalli teetil fixiixisee kee caacooyat Abah yan Korankorsiyyaa kee Qanniimeh yan Qubuuluy Qaran kee Baaxok fanal Yallih Amrih gexa tohut inkih Yallih inkittinaanee kee kav dudda tascassee Astooti edde tan wohul kaskassoowa marah.

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَمَاتُواْ وَهُمْ كُفَّارُ أُوْلَتِهِكَ عَلَيْهِمُ لَعْنَةُ ٱللَّهِ وَٱلْمَلَتِ كَةِ وَٱلنَّاسِ أَجْمِينَ شَ

الجزء ٢

43

خْلِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ ٱلْعَذَابُ وَلَاهُمْ يُنظَرُونَ ۞

وَالَهُكُوْ اِلَهُ وَحِدُّ لَآ إِلَهَ إِلَّاهُوَ الرَّحْمَانُ ٱلرَّحِيمُ ۞

إِنَّ فِي خَلْقِ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱخْتِاكِفِ
ٱلَّيْ لِ وَٱلْفَهُ إِلَّ الْفَالِثِ ٱلْقِي جَنِّ فِي
ٱلْبَحْرِ بِمَا يَنفَعُ ٱلنَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ ٱللَّهُ مِنَ
ٱلسَّمَاء مِن مَّا فِ فَأَحْيا بِهِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ
مَوْتِهَا وَبَثَ فِيها مِن كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ
ٱلرِّيَح وَٱلسَّحَابِ ٱلْمُسَخَرِيقِ ٱلسَّمَاء
وَالْأَرْضِ لَآئِئتِ لِقَوْمِ يَعْقِلُونَ ﴿

الجزء

- 165. Sinaamak Yallak kalah numtin-wellitte yallitteh haysitaah Yallat Agleh tet haa maray tet yakcineeh yaynabe yan, moominiin Yalla kah kicniih kah taynabe innah, yeemeneh yan mari Yallah kacanuh wohuk lafitak Raaqa, Addunyâ manol koroosannut isi nafsi yudlume mari Akeeral digaalâ gibda yable waqdi aaxaginnay, diggah duddaa kee Qande inkih Yalli-lem Aaxaguk yenen Diggah Yalli gibdi digaalale.
- 166. Kataaten mari (Abbootan luk Suge mara kinnuk) Akeeral gibdi digaala ubullu haa waqdi, ken kataate marak Bari yakkeeniih ken xakabak Suge Ramad dinuu kee ittah luk Sugen kacnih fantaaxaw yaggiriqeh.
- 167. Abbobti kataatak Suge mari
  Diggah Addunyâ fanah gacim
  luk Suginninoy, Toysa nanu Bari
  keenik Akkuk nen usun nek Bari
  kah yekken innah iyyan, Yalli
  Qhiyaamah Ayro gibdi digaala
  ken kah yuybullee innah ken
  uma taamoomiy Abak Sugeeni
  ken yaybulleh Nadaama keenil
  takkem keh, usun girak inki innah
  yawqe mara hinnon.
- 168. Sinaamey Baaxô Bagul taniimik meqeeh calaalik taniimiy Yalli Siinih yecee Akuma, isin Sheytan gititte makataatina usuk umaanek Siinit Bilqisaamal, Diggah usuk

وَمِنُ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللَّهِ أَنَدَادًا يُحِبُّونَهُ مُكَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَامَنُواْ أَشَدُّ حُبَّالِلَهُ وَلَوْيَرَى الَّذِينَ ظَلَمُواْ إِذْ يَسَوُّنَ اللَّهَ شَدِيدُ الْمَذَابِ شَ وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْمَذَابِ شَ

إِذْ تَبَرَّأَ ٱلَّذِينَ ٱتَّبِعُواْمِنَ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُواْ وَرَأَوْاْ ٱلْعَذَابَ وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ ٱلْأَسْبَابُ ۞

وَقَالَ ٱلَّذِيكَ ٱتَّبَعُواْ لَوَ أَنَّ لَنَاكَرَّةَ فَنَاسَكِّرَةً فَنَسَرَّأَ مِنْهُ مُكَمَّا لَبَنَّ عُواْ لِمِثَّأَ كَنَالِكَ يُرِيهِ مُ ٱللَّهُ أَعْمَلَهُمُ حَسَرَتٍ عَلَيْهِمٍّ فَي وَمَاهُم بِخَرِجِينَ مِنَ ٱلنَّارِ ١

يَنَأَيُّهُا النَّاسُكُلُواْمِمَّافِى ٱلْأَرْضِ حَلَلَا طَيِّبًا وَلَاتَنَّيَعُواْ خُطُوَاتِ ٱلشَّيْطَانِ إِنَّهُ, لَكُمْ عَدُوُّهُمِينُّ۞

الجزء ك 🔾 45

Siinik Qaduwwiy Qadaawat kak Baxxaqqa iyye kinnik.

- 169. Cagalah Sheytan dambii kee kaxxa Qaxumaane-le taamoomih sin Amrisa, isin Yallal dirab ginnaasittan usuk carammoyse weem usuk carammoyse ittaanamal ixxiga kak Aalle kalah.
- 170. Moominiin korosuk Yalli
  Qhuraanak oobisem kataata
  keenik ittek, Aleey, nanu NiAbbobti elle geynem katatnâ
  ikkal sin diini makatatna iyyan,
  hinnak ken Abbobti kasmaleelay
  Yallih diinik tu-Aaxige waytaah
  cakki gital tirri Axce wee marah
  Anukuu? Usun Ken kataataanam.
- 171. Koroositeh yan marih ceelalloo kee iimaan kee tirtoh ken Seeca numih ceelallo lacay Qiytoo kee Seecok-sa wohuk tu-Aaxige waat Qiy iyya numih ceelallo, tama koros usun Ayti-maleelay cakkik sinni Aytiita Alifte, duuduttey cakkit yabtaamak Arraba sinnik tibbixe, inti-maleelay Baxxaqqa itta Astooti Able waytah inna, usun wohul kas-kassoowa mara hinnon.
- 172. Yeemeneh yan maraw Yalli Rizqhik Siinih yeceemik meqeemiy calaalih tani kak Akumaay Yalli Siinih yecee niqmatal dibuk kaa faatita isin dibuk kaa yaqbude mara tekkeenik.

إِنَّمَايَأُمُرُكُم بِالسُّوِّءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَن تَقُولُواْ عَلَى اللَّهِ مَا لَا نَعَ لَمُونَ ﴿

وَإِذَاقِيلَ لَهُمُ التَّبِعُواْ مَا أَنزَلَ اللَّهُ قَالُواْ بَلْ نَشَّيعُ مَا أَلْفَيْ مَا عَلَيْهِ ءَ ابَآءَنَا أَوَلُوْكَ انَ ءَ ابَ آؤُهُ مَرَ لا يَعْقِلُونَ شَيَّا وَلَا يَهْ مَدُونَ ۞

وَمَتَلُ ٱلَّذِينَ كَ فَرُواْكَمَثَلِ ٱلَّذِي يَنْعِقُ بِمَالَا يَسَّمَعُ إِلَّادُعَآءَ وَنِدَآءً صُمُّ اُبُكُمْ عُمْنُ فَهُمۡ لَا يَمۡقِلُونَ ۞

يَنَاۚ يُنْهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُلُواْ مِن طَيِّبَتِ مَا رَزَقَنَكُمْ وَٱشۡكُرُواْ بِيَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعۡبُدُونَ ۞ kinni.

الجزء

173. Cagalah Yalli Siinil
carammoysem Barge lacay
Assuguudume wee kee masgaadal
caxta Qabal kee cereyyâ cado,
Yallak kalihiimih xagar elle xagak
yusguuden lacih cado kinni, Toysa
tama Siinil carammowteemik
tu-yakmeemit gibdaabini kafse
num tama hiimiy carammowte
yakmem kaah xiqtah, makmot
caddok edde tatre kalah cadô
fayxih tet Akme kalah yokmek,

Toysa dambi kaal mayan, Diggah Yalli dambi cabti-li xuwaw-li

- 174. Diggah Yalli Nabii Mucammad weeloolak tawraat kitaabal oobiseh yanim Qellisaah Addunyâ dago melleb Baxa edde xaamita mari, woo mari yakmeeh sinni Bagut caraamuksa culsam mali jahannam giray Bagul keenik urta Akke waytek, cakki yooqoreenimih Sabbatah, Yalli Qhiyaamah Ayró keenih Abe Naqabuh keenil luk mayaabaay Aben dambittek ken ma-Saytunnoysaay Akeeral ken Qansarissa digaala-lon.
- weeloysime tirtot maxqawit
  (mako) xaamiteeh dambi cabtit
  Yallih digaala xaamite mara kinni,
  Toysa usun girah Addal Abaanah
  yanin Sabri manxu gibdi Sabriiy
  usun gira ken culussa taamah
  taamiten waqdi!

إِنَّمَاحَرَّهُ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنزِيرِ وَمَا أَهُلَّ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ فَمَن اصْطُلَّ غَيْرَبَاغِ وَلَاعَادِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ تَحِيمُ ﴿

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ مِنَ الْكَثِينَ يَكْتُمُونَ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ مِنَ الْكَثِينَ اللَّهُ مِنَ الْكَثِينَ وَيَشْتَرُونَ بِهِ-ثَمَنَا قَلِيلًا الْوَلْبَ مَا يَأْكُونَ فِي الطُونِهِمْ إِلَّا ٱلنَّارَ وَلاَ يُومَ ٱلْقَيْمَةَ وَلَا يُومَ ٱلْقَيْمَةَ وَلَا يُرْمَعُ وَلَهُمْ عَذَابُ أَلِيمُ اللَّهُ وَلَا يُرْمَ اللَّهُ اللْهُ اللَّهُ الْمُؤْمِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللْهُ اللَّهُ اللْهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُؤْمِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللللْمُؤْمِ اللَّهُ الللللْمُؤْمِ اللللْمُؤْمِ الللللْمُؤْمِ الللللْمُؤْمِ اللللْمُؤْمِ اللللْمُؤُمُ الللْمُؤْمِ الللَّهُ الللْمُؤْمِ اللللْمُؤْمِ الللَّهُ اللللْمُؤْمِ اللللْمُو

أُوْلَتَبِكَ ٱلَّذِينَ ٱشْتَرَوُاٱلصَّلَالَةَ بِٱلْهُدَىٰ وَٱلْعَذَابَ بِٱلْمَغْفِرَةَّ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى ٱلنَّارِ۞

- 176. Tama digaalay cakkisiteeni ken kah xagtem, Diggah Yalli isi kitoobay isi farmoytiitil cakkil oobisel koroositeenimih Sabbata, Diggah kitaabal taniimil itta wee maray tu-kaak Nummayseeh tu-kaak yengeddee usun cakkik xeerih yan ittâ way kee kaxxa maxqawitik (makok) Addat yanin.
- 177. Yallih xaqul kayri dibuk Salaatah Ayró mawga-le gambii kee Ayró korma-le gambil tafkuneenim hinna, kinnih immay Cagalah kayri Yallaa kee ellecaboh Ayrooy malaykaa kee Ambiyal obsimte kitoobaa kee Ambiya inkih Nummayse numih Abina kayri, maalu isih kaa kicinuk Ramad-le maraa kee Qayxiixaay tu-dagoytit kee gexsô numuy (gexentu kinnuk) Sakyi elle yiggiriqqee kee ceyte maray tuesseraa kee Nagoosâ currusiyyah maalu yacee numih Abina kayri, Salat Soolisaah Zaká yaceeh xagana haan waqdi sinni xagana duudusaah tuddagnaa kee Biyaakaay jihaadal Qebti waqdi Oebti gibdaabinal yasbire marih Abina kayri, woo maray tama weeloolat weeloysime Nummah iimaanah teemenem, woo mari usun Yallih digaalak meesita mara kinnon.
- 178. Yeemeneh yan maraw dulmih Qiddiime marah cane gacissaanam Siinil tunkuttubeeh fardih Siinil tan loowitih kaa

ذَلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ نَزَلَ ٱلْكِتَبِ لِلْفَقِّ وَإِنَّ ٱلَّذِينَ ٱخْتَلَفُواْ فِي ٱلْكِتَبِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدِ ۞

* لَيْسَ ٱلْمِرَّأَن تُولُواْ وُجُوهَكُمْ قِبَلَ ٱلْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ ٱلْمِرَّمَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْمَقِهِ ٱلْآخِرِ وَالْمَلَنَيْكَةِ وَالْكِتَكِ وَالْنَيْيِّنَ وَءَاتَى ٱلْمَالَ عَلَى حُبِّهِ • ذَوِى ٱلْقُرْفِى وَالْمَنْ وَالْمَسَكِينَ وَابْنَ ٱلسَّيِيلِ وَالسَّالِيلِينَ وَقُلْ الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّهَلَوْةَ وَعَالَى ٱلْرَّكُوةَ فَالْبَأْسَاءَ وَالضَّرَاءَ وَحِينَ ٱلْبَأْسُ أَوْلَتِكَ فَالْبَأْسَاءَ وَالضَّرَاءَ وَحِينَ ٱلْبَأْسُ أَوْلَتِكَ

يَّتَأَيُّهُا الَّذِينَ ءَامَنُواْ كُنِبَ عَلَيْكُواْ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلِيِّ الْحُرُّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْفَتْدُ فِي الْفَتْلِيِّ الْمُنْقَ فَمَنْ عُفِي لَهُ وَلَ الْعَبْدُ بِالْعَبْدِ شَيْءٌ فَالِّبَنَاعُ

Qideh yan Numuk, caddok tatur edde Anee kalah Qiddiime Numuh Massah Anuk, culul Baxi (currik yan num kinnuk) culul Baxa Qidek kaa kah Qida, Nagsi Nagsu Qidek kaa kah Qida, Say-num Say-num Oiddek tet kah Oida, Toysa Oideyni kay toobokoytih Qabalak, Qiddiime numih Awlayti tuk Qafu kaah kak Abek gidiyit kaak orobay, toysa num kak Qiddiime num gidiy maalu caalih esseritay, Oideyni gidiy maalu maqaafal udurruse kalah daggoyse kalah yacaay, isin gidiy maalu Beetak tama Oafu Siinih madgem sin Rabbik Siinih xabbacoysiyyaa kee Racmatta kinni, Tohuk lakal Oidevnak gidiy maalu Beeniih Qafu kaah Abeeniik lakal caddok taturuh kaa Qide Num, Toysa Addunyal caneh kaa Qidaanam leeh hinnay Akeeral kaa Qansarissa digaala-le.

- 179. Qaafiyatah yan kas-le maraw canê gacsi siinih madqimeemit Amaanah tan mano liton, Sinam Oidimiy Yalli Caraamu Abek Meesittaanam keh.
- **180.** Muslimiiney Siinik numuk teynah Rabi xayyoowaah kay Asta tambullee waqdi usuk maalu cabe kaa tekkek xaleynaa kee kaah Ramad-le marah farrimtu Oadlil Abtaanam Siinil tunkuttubeh maaluk Sidoc haytoh Afak fulse kalah, toh cakkiy Yallak meesita mari elle taamita kinni.

بٱلْمَعُرُوفِ وَأَدَاءُ إِلَيْهِ بِإِحْسَانٌ ذَلِكَ تَخْفِيفُ مِّن رَّبَّكُمْ وَرَحْمَةٌ فَمَن ٱعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَالِكَ

وَلَكُمْ فِي ٱلْقِصَاصِحَيَوْةٌ يَتَأُوْلِي ٱلْأَلْبَبِ

كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَاحَضَرَ أَحَدَكُمُ ٱلْمَوْتُ إِن تَرَكِ خَيْرًا ٱلْوَصِيَّةُ لِلْوَالدَيْنِ وَٱلْأَقْرَبِينَ بٱلْمَعُرُ وفَّ حَقًّا عَلَى ٱلْمُتَّقِينَ

الجزء

- 181. Rabe num Rabak Naharat Abe farrimtu yoobbeeh yeexegek lakal korsa num, Toysa cagalah woo farrimtih dambi kaa (farrimtu kinnuk) korsah yan numul yan, Diggah Yalli farrimtu Abe numih farrimtu yaabbeh Rabe num Abe farrimtu korsa mara yaaxigeh.
- 182. Rabam faxa numuy farrimtu Aba cakkik hoxah daggaawam hinnay dambih loowitik daggaawaamak kaak meesite num, Toysa usuk tufarriima num kee tu-kah farriiman numih fan Qadlil yaymaaqem, Toysa dambi kaal mali, Diggah Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinni.
- 183. Yeemeneh yan maraw Ramadaan Alsih Soom Siinil yunkuttubeeh fardi Siinil yekke, Siinik dumi ummatal kah yunkuttube innah sinni Rabbik meesittaanamkeh.
- 184. Moominiiney Yalli Soomuk fardi Siinil Abem timixxige Ayrooray loowintaah ixxu-le kinni, Toysa Siinik Biyaakita num hinnay Safarah yan num Soomam kaal tigibdeeh yuftureeh Soome wee kaa tekkek, Toysa Aka Ayroorak Soomuk yufture Ayroorah ixxu kadah gacsam kaal tan, Barnaba Seehadaytuu kee Biyaakita Seehadaytuu urimih kak Sangeele waanay Soom elle gibdiy gibiduk Soom taqabi elle yakke yufturek kulli Ayroh Aftok tu-dagoyti maaqok Ayrol yakmeh gide tu-

فَمَنَّابَدَّلُهُ بَعْدَ مَاسَمِعَهُ وَفَإِنَّمَآ إِثْمُهُ وعَلَى ٱلَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ وَإِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعُ عَلِيمٌ

فَمَنْخَافَ مِن مُّوصِجَنَقًا أَوْإِثْمًا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَاۤ إِثْمَ عَلَيْهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيهُ ۗ

يَتَأَيُّهُا الَّذِينَ ءَامَنُواْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّياهُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿

أَيُّا اَمَامَعُدُودَ اتَّ فَمَن كَاتَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْعَلَى سَفَرِ فِحِدَّةٌ مُّنْ أَيَّا مِرْأُخَرُّ وعَلَى ٱلَّذِينَ يُطِيقُونَهُۥ فِذْبَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُو خَيْرٌ لَّهُۥ وَلَّن تَصُومُواْ خَيْرٌ لِّكُمْ إِن كُنتُمْ نَعْهَ أَمُونَ ۞

dagoytah fidah yaceem kaal tan, tokkel tudagoytah fidah yaceeh gidek ossam faxa num, Toysa toh kaah kayri-le, isin moominiiney Soom Siinil gibduk Soomtaanam kayrih Siinih Aysuk Raqta fida taceenimik, Yallih xaqul Soom muxxok lem yaaxige mara tekkeenik.

185. Yalli Qhuraanak oobisiyya edde Oembiseeh kaa edde oobisem Ramadaan Alsa kinni, Sinaamah tirtooy Yallih tirtoh Baxxaqqaa kee cakkii kee deedal ittak Baxisuh, Toysa Oaafiyatah Anuk madabal Anuk Alsi Biliyya Siinik matreh yan num, Toysa kaa Soomay, Siinik num Biyaakitek hinnay Safarah yeneeh yufture kaa tekkek, Toysa Aka Ayroorak yufture Ayroorah ixxu kadah gacsam kaal tan, Yalli taftureenimih idini Siinih yecee waqdi tamahat Yalli xabca Siinih faxê ikkal gibda Siinih mafaxinna, Ramadaan Alsak tuftureenih gide ixxuk kadah gacissaanaah kaa duudussaanamkeh, Yalli isi taaqatal tirri sin heemih kaa taynabeenimkeh, qiidih Allaahu Akbar Axcuk, woo taagat Siinil Bicseemih kaa faatittaanamkeh.

186. Nabiyow Yi-Naqoosa yoo koo essertek, Toysa Diggah Anu keenil xayyooh keenil luk Ayyo ixxigal, Anu yoo kallaca numih kallaci Aabbeeh oggolah usuk yoo kallaca waqdi, Toysa Anu ken

شَهُرُرَمَضَانَ ٱلَّذِي أَنْزِلَ فِيهِ ٱلْقُرْءَانُ هُدَى لِلْتَاسِ وَبَيِّنَتِ مِّنَ ٱلْهُدَىٰ وَٱلْفُرُ قَانَ فَمَن شَهِدَ مِن كُمُ ٱلشَّهْرَ فَلْيَصُمْ هُ وَمَن كَانَ مَرِيضًا أَوْعَلَىٰ سَفَرِ فَعِدَّةُ مِّنْ أَيَّا مِ أَخَرَّ يُرِيدُ ٱللَّهُ بِكُمُ ٱلْيُسْرَ وَلِتُ كَيْرِيدُ بِكُمُ ٱلْمُسْرَ وَلِتُ كَيْمِ الْهِا ٱلْمِدَةَ وَلِتُ كَيْرُوا ٱللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَد كُمُ وَلَتُ كَيْرُوا ٱللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَد كُمُ

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِى عَنِي فَإِنِّي فَرِيكًّ أُجِيبُ دَعُوةَ ٱلدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْسَ تَجِيبُواْ لِي وَلُيُوْمِنُواْ بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿

kah Amrisem yok oggoloonay yoo nummaysoonay tirri iyyaanamkeh.

187. Yalli Ramadaan Soomih Baritte sinni Agabuy gennaaqot litoonul fidoh xayyowtaanam Siinih xiqsiiseh usun (Agabu kinnuk) Siinih Suturiiy dacayri, isin (labha kinnuk) keenih Suturiiy dacayri kinniton, Diggah isin sinni Nafsi gantaanaah maktaanam Yalli Siinik yeexegeh sinni gennaaqoh Agabul Qishak lakal Soom Baritte fidoh orobtaanamal. Tokkel wohuk toobitteenik wadir Yalli toobat Siinik oggoleeh Abten dambik Qafu Siinih Abeh, Tokkel taway Ramadaan Baritte sinni gennaaqoh Agabul fidoh xayyoowaay Yalli xaylok Siinih mekleeh vaceem edde gurrusuta, Subci diifi Barti ditek Siinih Baxxaqqaay umbullu iyyam fanah Subcik Akumaay Aguba, tohuk lakal Soom Siinik Bayissaamak sinni Abbaxuk Soom duudusa. Ayro kortaah Bari culam fanah, isin masaagidil Qibaadah iqtikaafah anuk sinni gennaagoh Agabul fidoh maxayyoowina, tamah Yallih cadmoomiy calaalii kee caraami fan Siinih Baxissak, Toysa teetil maxayyoowina caraamut Raddaanamak Yalli Soom madqooqi Baxxaqqa Siinih kah hee innah isi Aayootaa kee isi madqooqi Sinaamah Baxxaqqa haa kaak meesitaanamkeh.

أُحِلَ لَكُمُ لَيَكَةَ الصِّيامِ الرَّفَثُ إِلَى

نِسَآبٍكُمْ هُنَّ لِبَاسُ لَكُمْ وَأَنتُمْ لِبَاسُ
لَّهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنتُمْ فَعَنَا نُونَ

الْهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنْكُمْ كُنتُمْ وَعَفَا عَنكُمْ الْفَكَ بَكُمْ الْفَسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنكُمْ اللَّهُ لَكُمْ الْفَسَرُوهُنَّ وَكُنتُ لَكُمْ اللَّهُ لَكُمْ اللَّهُ لَكُمْ اللَّهُ لَكُمْ اللَّهُ لَكُمْ اللَّهُ لَكُمْ اللَّهُ اللَّهُ

- 188. Yalli maalu Siinih elle xiqsiise wee foocittel mariiy mari maalu Siinik ittin fanal deedalah makmina, sinni maalu guquluh meklaabah maacina, Sinam maaluk tu-dulmiiy dambit Radak takmeenimkeh, isin woh caraamuk Siinil tanim Aaxaguk.
- 189. Nabiyow ku-kataysis Alsitte tambe waqdii kee taqunxee waqdi kah takkem koo esserta. Nabiyow keenik ixxic, Yalli Alsitte Sinaamah Cajjii kee Oibaadâ waktitteh Astootiy timixxige edde yaaxigeenim keh tet Abe, isin jaahiliyyâ Saaku cajjih ticrimeenik hinnay Oumrah ticrimeenik Oarwa derrek Amaatuk derrek tet cultaanam hinna kayri kak iyyaanam, kinnih immay kayri usuk mege taamaa kee Yallak meesitaah umaanek yaxxeere marih Abina, cajjih ticrimeenik hinnay Qumrah ticrimeenik Qarwa-le Afoofik cula Sinam kah culta innah, Yallak meesita mara tika Addunyaay Akeeral yaffoofe mara takkeenimkeh.
- 190. Moominiiney Qeb Siinit Aba maray koroositet Qeb Aba Yallih gital Angacalluk Yallih Qangara fayya ittamkeh, Qeb keenit Abtaanamal caddok matatrina urruu kee Agabuy Qidim kak xiqe waa Qiddaanamal, Diggah Yalli caddok tatra mara makicnik.

وَلَا تَأْكُلُواْ أَمْوَالَكُم بَيْنَكُمْ بِالْبَطِلِ
وَتُدْلُواْ بِهَاۤ إِلَى ٱلْحُكَامِ لِتَأْكُلُواْ فَرِيقًا
مِنْ أَمْوَالِ ٱلنَّاسِ بَالْإِشْهِ وَأَنْتُهُ تَعْلَمُونَ ﴿

الجزء

*يَسَتَلُونَكَ عَنِ ٱلْأَهِلَةَ قُلْ هِي مَوَقِيتُ لِلنَّاسِ وَٱلْحَيِّ وَلَيْسَ ٱلْبِرُّ بِأَن تَأْتُولُ الْكَيُوتَ مِن أَلْمِرَ مَنِ الْمُنْيُوتَ مِن أَلُورُ مِنَ الْمِرَّ مَنِ التَّقَلُ الْمُنْيُوتَ مِن أَلُورُ مَنِ التَّقَلُ اللَّهَ لَعَلَى التَّكُ مُنْقُلِحُونَ اللَّهَ لَعَلَى التَّكُمُ تُقُلِحُونَ اللَّهَ لَعَلَى التَّكُمُ تُقُلِحُونَ اللَّهَ لَعَلَى التَّكُمُ تُقُلِحُونَ اللَّهَ لَعَلَى التَّكُمُ تُقُلِحُونَ اللَّهَ لَعَلَى التَّهُ الْمُنْ لَعَلَى التَّهُ الْمُنْ اللَّهُ الْمُنْ الْمَنْ الْمَنْ الْمُنْ الْمَنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُنْ اللَّهُ اللِهُ اللَّهُ اللِهُ اللَّهُ الْمُؤْلِمُ اللْمُؤْلِمُ اللْمُؤْلِمُ اللْمُؤْلِمُ اللْمُؤْلِمُ اللْمُؤْلِمُ اللْمُؤْلِمُ اللَّهُ اللْمُؤْلِمُ اللْمُؤْلِمُ اللْمُؤْلِمُ اللْمُؤْلِمُ اللْمُؤْلِمُ اللْمُؤْلِمُ اللْمُؤْلِمُ اللْمُولُولِ الْمُؤْلِمُ اللْمُؤْلِمُ اللْمُؤْلِمُ الْمُؤْلِمُ اللْمُؤْ

وَقَاتِلُواْ فِ سَبِيلِ ٱللَّهِ ٱلَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعَادُوَأَ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُ ٱلْمُعْ تَدِينَ ۞

الجزء

- 191. Moominiiney korosuk sin Qidah yan mara ken elle geyinnaanih Aracal ken Qida, sin kak yeyyeegen Aracak (makka kinnuk) ken eyyeeqa, fitna (Yallat Agleyta haanam kinnuk) isin Caramal ken Qiddaanamak umaaneh gibiduk Raqtak, caram masgiidih xaqul isin Qeb Qimbisak keenilluk maamina Qeb usun Qimbisaanaah Siinilluk kay Addal oommu iyyaanam fanah, usun Caram masgiidih xaqul Qeb siinit Abeeniih Qimbiseenik, Toysa isin too Aracal keenilluk oomiyaay ken Qida, tamannah tan galto koroositeh yan marih galto.
- 192. Usun koroosannuu kee sin Qidimik yexxeereeniih yuslumeenik, Toysa Diggah Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinni.
- 193. Moominiiney korosut Qeb Aba muslimiin le diinik korissa fitnat kee Yallat Agleyta haanam Baaxô Bagul kah Raaqe waytaah diini dibuk Yallah Raaqaah kaâ luk tu-Aqbude waanamkeh, tokkel Qeebiy Siinit Abaanaa kee koroosannuk yexxeereeniih yuslumeenik Qeebik keenik idiyaay caddok keenit matatrina, Toysa caddok edde tatran mari mayan koroosannuk Amok kate wee maray daalimiinih yani Akke waytek.

وَٱقْنُاوُهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمِ مِّنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ وَٱلْفِتْنَةُ أَشَدُّمِنَ ٱلْقَتْلِ وَلَا تُقَتِيلُوهُمْ عِندَ ٱلْمُسَجِدِ ٱلْخَرَامِ حَتَّى بُقْتِكُوكُمْ فِيدًّ فَإِن قَتَلُوكُمْ فَٱقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ ٱلْكَنِينِ

فَإِنِ ٱنتَهَوَاْ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ١٩٥٠

وَقَيۡلُوهُمۡ حَقَّ لَاتَكُونَ فِتۡنَةُوٰیَكُونَ الدِّینُ لِلَّهِ ۖ فَإِنِ انتَهَوْاْفَلَاعُدُوْنَ إِلَّاعَلَى الظّلِمِينَ ۞

- 194. Moominiiney Yalli Qeb edde Abaanam kak carammoyse Alsittek Alsak teynat Oeb Siinit Abeenik, Toysa too Alsat Oeb keenit Aba, too Alsih cormat yiggileeniih sin Qabal calalloysiteenik Siinik Abeenih innah tanim keenik Aba cane keenil gacisak, Toysa caddok Siinit tatre marat Toysa isin caddok keenit tatura usun caddok Siinit kah tatren innah, moominiiney isin Abba haytaanamal inkih Yallak meesita, Diggah Yalli catoo kee Qokoluh Addunyaay Akeeral inkih isik meesita marâ luk yanim ixiga.
- 195. Yallih gital Yallih diinih gicloh maalu Acuwa isin Yallih gital tangicilleeniih maalu kaah taceenim cabtaanamat sinni nafsi mafinqisina, taamoomik Abba haytaanam Yallah caglisak eymeeqa, Diggah Yalli meqe maray taama yessemeqqee kicnihik.
- innal Yallih Sabbatah Abaay duudusa, tokkel ken Nammay duudussaanamak Biyak sin waasek hinnay Qaduwwi sin waaseeh icraamak calallowtaanam faxxeenik, Toysa lacak masgaada kak Siinih xabbacowteemiy Siinil waajibte usguuda, sinni moyyaayi mamoolina icraamak calallowtaanam faxxeenik, makka

ٱلشَّهُرُالُوُلُمُ بِٱلشَّهْرِ الْخُرَامِ وَالْفُرُمَتُ قِصَاصُّ فَمَنِ اَعْتَدَىٰ عَلَيْهُ وَاَعْتَدُواْ عَلَيْهِ بِعِثْلِ مَا اَعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ وَاتَّقُواْ اللَّهَ وَاعْلَمُواْ أَنَّ اللَّهَ مَعَ ٱلْمُتَّقِينَ ﴿

الجزء ٢

ۅٙٲؘۻۣڠؗۅ۠ڣۣڛٙؠؚۑڸۣٲڛۜۧ؞ؚۅٙڵٲؽؙڡؗۏٳ۫ؠ۫ۧؽڍۑػؙٛۅۭٳڶ ٵڶؾٞۿؙڶػٙ؞ۊؘۧڂڛڹؗڗؙۧٳڹؘۜٲڵؽۜؽؙؿؙؚڹؙؙڵؙڡٛڂڛڹين۞

وَأَتِمُواْ ٱلْحَجَّ وَٱلْعُمْرَةَ لِلَهُ فَإِنَ أُحْصِرْ ثُرُ فَمَا الْسَيْسُرَ مِنَ الْهُمْ يَ لِكُو فَإِنَ أُحْصِرْ ثُرُ فَمَا الْسَيْسُرَ مِنَ الْهُمْ يَ كُلَّ مَيْطِاً أَوْ يُوسَكُو حَقَّ النَّهُ عَلَى مِّن رَّأْسِهِ - فَفِدْ يَهُ مُّن صِيامِ أَوْصَدَفَةٍ أَوْنُسُكِ فَإِذَا أَمِسَمُ فَمَن تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا السَّيْسَرَ مِنَ الْهُدَيَ فَمَن الشَّيْسَرَ مِن الْهُدَيَ فَمَن اللَّهُ يَعِدُ فَصِياهُ مُنْكَثَة أَيَّا هِ فِي الْعُمْرَة إِلَى الْحَجِّ وَسَبْعَة إِذَا كَمَعُمُ وَالْمَا الْمَسْجِدِ الْحَرَامُ ذَلِكَ لَلْمَا لَهُمَا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْكَافِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامُ وَالْمَالَةُ اللَّهُ اللَّهُ الْمَالَة الْمَلْكِ الْمَالَة اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُسْجِدِ الْحَرَامُ وَالْمَالُونِ فَا الْمَسْجِدِ الْحَرَامُ وَاللَّهُ اللَّهُ الْمُنْ الْمُنْ اللَّهُ الْمُعْلَمُ اللَّهُ اللْمُنْ اللَّهُ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُنْ اللَّهُ الْمُنْ الْمُنْ اللَّهُ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللْمُنْ اللَّهُ اللَّهُ الْمُنْ اللْمُنْ اللَّهُ الْمُنْ اللَّهُ الْمُنْ اللَّهُ اللْمُنْ اللَّهُ الْمُنْ اللْمُنْ اللَّهُ الْمُنْ الْمُنْ اللْمُنْ اللَّهُ

وَأَنَّقُوا أَلْلَّهَ وَأَعْلَمُوا أَنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ١

Beytan lac masgaada kaak elle xiqtah tan Arac guffu haam fanah, makka tekkek hinnay makka guftaanamak elle waasinten Arac tekkek, isin cajjii kee Qumrah yicrime maraw Siinik Biyaakita num yenek, hinnay inkaageh Ada moyya kak tibbixe num venek icraamat Anuk moyya moolek, Toysa fida yaceem kaal tan, Sidiica Ayro Soomek hinnay lica tu-dagoytah Sadaqhat yeceek hinnay lac yusguudeh makki tu-dagovtiitih yaceem kaal tan, isin Qaduwwi meesik Amaanah teneeniih Biyaakak Qaafiyatah teneenik, Toysa Cajji Alsat Qumra Abe numuy Qumrak calalloowe icraamat Suga waqdi kaal carammowteh Sugtem calalloysitah Makkal Cajji Qambaalak, Toysa waajibik kaal tanim lacak kaah xabbacowtem yasguudeemi, tokkel yasguude lac wee num, Toysa Sidiica Ayro Cajji taamat Anuk Soomay, Cajji taamak tamurruqeeniih sinni Baaxo gactan waqdi malcina ayro Soomay toh tabna Ayroy dudda-le kinnik, Makkal woo lac Qidam kee tabna Ayroh Soom elle yanim dabqih caram masgiidih xaqul Anee waa num kinni, isin Yallak meesitaay Diggah Yalli gibdi digaala-lem ixiga kay Amri cine maral.

197. Cajji timixxige Alsittey (Soomfutriiy Qarfabaaheey

ٱلْحَجُّ أَشْهُ رُّمَعَ لُومَاتٌ فَمَن فَرَضَ

Qarfah Alsih tabna Ayró kinnuk) kah yacrimeeni kinni, toysa isi nafsil tama Alsittet cajjih yicrimeeh fardi isil Abeh yan num, toysa isi Barral fidoh orbe waay Yallih Amrik Awge waay, cajjil giddii kee keemaariy Nagabut kaa kafsa Abe waay, isin kayrik Abba haytaanam Yalli yaaxigeeh sin elle galtele, isin cajji Safarah takmeeniih taaqubeenim Sakayih haysita, toysa isin Akeerâ dabgah mege taamoomih Sakayi haysita, diggah Yallak meesî Sakayi Sakayik kayrih yayse Sakayik, Qaafiyatah van kas-le maraw vok meesita.

198. Moominiiney cajji taamoomit Anuk sinni Rabbik kabxa (tellemmo) Abitak Rizqhi kaak esserittaanam dambi Siinil mali, tokkel isin Qarfâ Booxal Solteeniih Ayró kortek lakal teetik muzdalifa deqsita Aracâ fanah obteenik, toysa mashqaril caram deqsita Aracih xaqul Yalla cusaay dooqa Abita, Yalli meqe tirtoh tirri sin kah hee innah meqe cusiyyah kaa cusa, Nummah usuk tirri sin haak duma isin maxqawite (makkoote) marih loowot Sugteenik.

199. Tohuk lakal isin Sinam kak obta Aracak (Qarfa kinnuk) oobaay Yallak dambi cabti esserita, Diggah Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinnik.

فِيهِتَ ٱلْحُجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَاجِدَالَ فِ ٱلْحُجَّ وَمَا تَفْعَ لُواْ مِنْ خَيْرِ يَعْلَمُهُ ٱللَّهُ وَتَزَوَّ دُواْ فَإِتَّ خَيْرَ ٱلزَّادِ ٱلتَّقْوَىٰ وَٱتَّقُوٰنِ يَتَأُوْلِوَ ٱلْأَلْبَ فِ

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحُ أَن تَبْتَعُواْ فَضْ لَا مِّن رَّيِّكُمْ فَإِذَا أَفَضْتُ مِيِّن عَرَفَاتِ فَاذْكُرُواْ اللَّهَ عِندَ ٱلْمَشْعَرِ ٱلْحَكَامِرُ وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدَىٰكُمْ وَإِن كُنتُم مِّن فَبْلِهِ عَلَمِنَ ٱلضَّ اَلِّينَ

ثُمَّ أَفِيضُواْمِنَ حَيْثُ أَفَاضَ ٱلنَّاسُ وَٱسۡتَغۡفِرُواْٱللَّهَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَـُفُورٌ رَّحِيـهُ ﴿

- 200. Moominiiney cajji taamoomik tamurrugeeniih duudussan waqdi, Toysa Yallih cusiyya eymeggiya isin sinni Abbobti kah cusak Sugten innaah keenil hiddootak, hinnay Yalla wohuk gibdi cusiyyah cusa, Sinaamak Ni-Rabbow neh Acinnaanim Addunval elle neh Acuw ivva mari yan, tama mari usun Akeeral mege galtok hebeltô maglab malon.
- 201. Sinaamak Ni-Rabbow Addunyal Qaafiyataay mege taamoomii kee tu-xiqta ixxiga neh Acuwaay Akeeral jannat neh Acuwaay girâ digaalak nee cat iyya mari yan.
- 202. Woo maray tama doogaagi Abbaasita galtok dudda-le maglab-lon mege taamoomi Abbaasiteenimih Sabbatah, Yalli usuk cisab kak Sissiki Rabbi kinni.
- **203.** Moominiiney dago Ayrooray ixxu-le (Qarfâ Qiidik lakal tan Sidiica Ayro kinnuk) Yalla cusa, tokkel yisissikeeh mina degsita Aracak Namma Ayroh Addat (taban kee Nammey haytoh Ayro kinnuk) Ayro kortak Naharat jamaraat degsita Aracat xeet Qideek lakal yewqe numul toysa dambi mayan, Qerfah Alsak taban kee Sidoc haytoh Ayro jamaraat degsita Aracat xeet hayya haam fanah minal elle wadirroowe numul toysa

فَإِذَا قَضَتْ مُ مَّنَاسِكَكُمُ فَأَذْكُرُواْ ٱللَّهَ كَذِكْرُكُمْ ءَاسَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكُرَأُ فَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَـفُولُ رَبَّنَآ ءَاتِنَافِ ٱلدُّنْيَاوَمَالُهُ وفِ ٱلْآخِرَةِ مِنْ خَلَقِ ٢

الجزء

57

وَمِنْهُم مَّن يَـقُولُ رَبِّنَآءَ ابِنَافِ ٱلدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي ٱلْآخِرَةِ حَسَنَةً وَ قَنَاعَذَابَ ٱلنَّارِ ١

أُوْلَتَيكَ لَهُمْ نَصِيتُ مِّمَّاكَسُبُواْ وَٱللَّهُ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ

* وَأَذْكُرُ وِأَلْلَّهَ فِي أَيَّامِ مَّعْدُودَاتَّ فَمَن تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ فَكَرَّ إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَن تَأَخَّرَفَكَ إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَن ٱتَّقَيٌّ وَٱتَّقُواْ أللَّهَ وَأَعْلَمُواْ أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ dambi mayan, cajjil Yalli kaa kak waaseh yaniimik Yallak meesiteh yan numul, moominiiney isin Abba haytaanamal inkih Yallak meesitaay Diggah isin cisab kee galtoh kay foocal maagowtoonu waytaanam ixiga Qhiyaamah Avró.

- 204. Nabiyow Sinaamak (munaafighiin kinnuk) Addunyâ manol maxco kot kak megeeh kak tassokooteeh islaamaninnoo kee Nabiikacanuk isi lubbit taniimih Yallal Sumaq haak diraabah xiibita mari yan, usuk koo kee muslimiinih inkih Qadaawat kee giddi kak gibdi numuh Anuk.
- 205. Nabiyow usuk (Akhnas deqsita num kinnuk) ku-garik yawqeeh foora waqdi Baaxô Bagul umaane Abuh yangayyeeh Sinam Buqre Baysaah Sinam lac Selam keh gexa, Yalli umaane celli havtam makicni.
- 206. woo munaafiqhtuk Yallak meesit kaak iyyen ken tekkek, woh moggolaay kaxxamariino kaa geytaah dambit dambi ossita, toysa jahannam girah digaala kaa xiqtah, jahannam gira is manxu gacta fidooy!
- 207. Sinaamak (moominiin kinnuk) tu sinni Nafsi Yallih kacanuu kee kay leedah guranah xaama mari yan, Yalli isi Nagoosa moominiinih xuwaw-li kinni Addunyaay Akeeral.

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يُعْجِبُكَ قُولُهُ وفِ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَيُشْهِدُ ٱللَّهَ عَلَىٰ مَافِ قَلْمِهِ وَهُوَ أَلَدُّ ٱلْخِصَامِ ٥

وَإِذَا تُوَلِّي سَعَىٰ فِي ٱلْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ ٱلْحَرْثَ وَٱلنَّسَلَ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ

وَإِذَا قِيلَ لَهُ ٱتَّقِى ٱللَّهَ أَخَذَتُهُ ٱلْحِزَّةُ ۗ إِٱلْإِشْمِرْ فَحَسْنُهُ وَجَهَنَّمُ وَلَيِشَ ٱلْمِهَادُ٥

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَشْرِي نَفْسَ هُ ٱبْتِغَاآءَ مَرْضَاتِ ٱللَّهِ وَٱللَّهُ رَءُوفُ بِٱلْحِيَادِ ١

- 208. Yeemeneh yan maraw islaam diinit inkih culaay kay madqooqil taamita tu-kak cabe kalah, Sheytan gitittet gexak kay maaqattooti makataatina, Diggah usuk Siinih Qadaawat kak Baxxaqqa iyye Qaduwwik kaak cibbarsima.
- 209. Sinaamey cakki gitak Qhuraan kee cadiisik Baxxaqqa iyya Sumaq Siinih yemeetek lakal kaak daggawteenik, Toysa Diggah Yalli isi Reedal mayso-liiy Abba haamal Naggaar kinnim ixiga.
- 210. Tama korosih cirdeynaani
  Baxxaqqa iyya Sumaq keenil
  Soolek lakal Qhiyaamah
  Ayró Yalli ginô fanal mekla
  Abam keh Qubul Addat isi
  ceela mamuutuh yamaate,
  malayka tamaateeh caagid
  mekkelsimaah yamurruqeemik-sa
  Qambaalaanam maay lon? Malon.
  ginô caagiida inkih Yallâ fanah
  gacsimta.
- 211. Nabiyow israa-iil xayloh cirdeynaani esser, ken kitaabal Baxxaqqa itta Astootik makina Asta keenih necee cakki fan tirri ken hayta Astootiy elle koroositeenik, Yallih Niqmat (Yallih diini kinnuk) kaah yemeeteeh kaa yeexegeek lakal kaa yibiddileeh elle koroositah yan num, Toysa Diggah Yalli kaxxa digaala kaah-le.

يَنَا يُهُا الَّذِينَ ءَامَنُواْ اَدْخُلُواْفِ السِّلْمِرِكَافَّةُ وَلَا تَتَّبِعُواْخُطُورِ الشَّيْطُنِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُقٌ مُّبِينٌ ۞

فَإِن زَلَلْتُمرِمِّنْ بَعُدِ مَاجَآة تْكُمُ ٱلْبَيِّنْتُ فَاعُلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۞

هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا أَن يَأْتِيهُهُ ٱللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِّنَ ٱلْغَصَاهِ وَالْمَلَتِ عِكَةُ وَقُفِنِيَ ٱلْأَمْرُ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ ٱلْأُمُورُ ۞

سَلْ بَنِيٓ إِسۡرَۤاءِيلَكَوۡءَاتَيۡنَاهُوسِّنۡءَايَةٖ بَيِنَةٟۗ وَمَن يُبَدِّلۡ نِعۡمَةَ ٱللّهِ مِنْ بَعۡدِ مَاجَآءَتُهُ فَإِنَّ ٱللّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ۞

- 212. Yallih inkittinaanel koroositeeh yangaddeh yan marah Addunyâ mano keenit Bilqisimteeh usun yeemeneh yan maral Anqasaanah, tama maray sinni Rabbik meesita Qhiyaamah Ayró korosuk Amol Raaqan jannatal Qilliyyiin deqsita Aracal Yalli isi ginok isih faxa mara cisab maleh yarzuqhe.
- 213. Sinam inki ummatay inki diinileh Sugteeh, sarra diini caagidil itta weenih, Tokkel Yalli Ambiya moominiin Jannatal Aytukumusak koros girak meesiisak ken Ruube, Yalli kitooba cakkil keenî luk oobise Sinam diini caagidik itta elle wayteemil ken fan meklam keh, diini caagiidal itta waytem matan ken fanal dulmiiy kuuxe waynaanah tawraat kitab kah yontocowwime mara Akke waytek, wohul Baxxaqqa keenih temeeteek lakal. Tokkel Yalli usun cakkik itta elle weenih yaniinimil veemeneh van mara isi idinih tirri ken hee. Yalli isih faxa mara cakki gitay massa-lê fanah tirri haa.
- 214. Hinnak moominiiney jannat cultoonu waytaanam takkaleenii? Siinik Naharat warrayte moominiin xagte musiibah innah tan musiiba Siinih Amaate kalah, tuddagnaa kee Biyaakaay meesi ken xagteeh maggo Afah tan Balaa kee meesissot esgeyyi ken heen, Yallih farmoytaa kee kaâ luk yeemeneh yan mari Yallih catoo kee Qokol maawaqadiiy

زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱلْحَيْوَةُ ٱلدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوُّا وَٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْاْفَوْقَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيكَمَةً وَٱلنَّهُ يُرَرُّقُ مَن يَشَآءُ بِغَيْرِحِسَابٍ ۞

كَانَ النَّاسُ أُمَّةُ وَحِدَةً فَعَثَ اللَّهُ النَّيِّنَ مُنَقِّرِينَ وَأَنزَلَ مَعَهُمُ النَّيِّنِ مُنَقِّرِينَ وَأَنزَلَ مَعَهُمُ النَّيِّنِ مُنقِّرِينَ وَأَنزَلَ مَعَهُمُ الْحَتَلَقُولُ فِيهِ إِلَّا اللَّيْنَ النَّاسِ فِيمَا الْخَتَلَقَ فِيهِ إِلَّا اللَّذِينَ الْخَتَلَقَ فِيهِ إِلَّا اللَّذِينَ أُوثُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَآءَ تُهُمُ الْبَيِّنَتُ بَغَيْنَا الْوَقُ مِنْ بَعْدِ مَا جَآءَ تُهُمُ الْبَيِينَتُ بَغَيْنَا الْفَقَلَ اللَّهُ اللَّذِينَ المَنوُلُ إِلَمَا الْخَتَلَقُولُ إِلَى اللَّهُ اللَّذِينَ الْحَقِيدِ الْمَا الْفَقِيدِ اللَّهُ اللْمُلْمُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّهُ الللَّهُ اللَّ

أَمْرَحِسِبَتُمُ أَن تَدْخُلُواْ ٱلْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمُ مَّثَلُ ٱلَّذِينَ خَلَوْاْ مِن فَبَلِكُمُ مِّسَّتُهُ مُوْ ٱلْبَأْسَآءُ وَٱلْضَّرَاءُ وَزُلْزِلُواْ حَتَّى يَقُولَ ٱلرَّسُولُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَدُدِمَتَى نَصْرُ ٱللَّهُ أَلَا إِنَّ نَصْرَ ٱللَّهِ قَرِيبٌ ixxicci iyyaanam fanah, Oobbiya! Diggah Yallih catoo kee Qokol moominiinit xayih.

- 215. Nabiyow ku-kataysis Yallal xayyowtam keh sinni maaluk maca nacoo miyyah nacoo Axcuk koo esserta, Nabiyow keenik ixxic: calaali maaluy meqek Namma xaltaniiy Siinih Ramadle maraay Qayxiixaa kee tudagoytiitiiy gexsô Numuy ceyteeh Sakyi elle yiggiriqqeh Acuwa, isin kayrik Abba haytaanam Toysa Diggah Yalli yaaxigeeh sin elle galte-le.
- 216. Moominiiney Yalli koros Qeebi Siinil yuktubeeh fardi Siinil Abe isin kaa faxe waak sin Nafsil gibiduk isin faxe waytaanamay kayrih Siinih Aysuk Raqta tanih woo hiimik, isin kicintoonumuy umaaneh Siinih gacak Raqta tanih woo hiimik, Yalli caagiidak kayrih Siinih taysem yaaxigeeh isin woh mataaxigan.
- 217. Nabiyow koros caram Alsat (Qeb edde Abaanam caraamuk edde tan Alsa kinnuk) Qeb Abaanam maay xiqtaa Axcuk koo esserta, Nabiyow keenik ixxic: caram Alsat Qeb Abaanaah Qabal edde caxaanam Yallih xaqul dambi kak kaxxam Naba, kinnih immay wohuk Nabuk Raqtam Sinam Yallih diinit cultaamak waasaanam kee Yallal

يَشَعُلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ ۖ قُلُ مَاۤ أَنَفَقْتُم مِّنۡ حَيۡرِ فَلِلُوٰلِدَيْنِ وَٱلْأَقْرَبِينَ وَٱلْيَسَٰكَىٰ وَٱلْمَسَكِينِ وَٱبۡنِ ٱلسَّبِيلِ ۗ وَمَا تَفْعَلُواْ مِنْ حَيۡرِ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِۦعَلِيهُ ۖ

كُتِبَعَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَكُرُهٌ لَّكُمَّ وَعَسَىٰ أَن تَكُرهُواْ شَيَّا وَهُوخَيْرُ لِّكُمِّ وَعَسَىٰ أَن يُحِبُّواْ شَيَّا وَهُوَ شَرَّرُ لَّكُمَّ وَلَلْلَهُ يُعَلَمُ وَأَنْتُمْ لَا نَعْ اَمُونَ ۞

يشَعُلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْخَرَامِ قِتَالِ فِيجَّ قُلْ قِتَالُ فِيهِ قُلْ قِتَالُ فِيهِ وَكُفُرُ فِيهِ وَكُفُرُ السَّعِيلِ السَّعِوكُفُرُ المِهِ وَوَاخْرَاجُ أَهْ الِهِ وَيَهُ الْمَعْرَاجُ أَهْ الِهِ وَيَهُ الْمَعْرَاجُ أَهْ اللهِ عِنْ الْفَتْلُ اللَّهِ وَالْفِسْنَةُ أَكْبَرُ مِن الْفَتْلُ وَكَنْ يَرُدُوكُمْ عَن وَلَايَزَالُونَ يُقَايِلُونَكُمْ حَقَّ يَرُدُوكُمْ عَن ويَعْرَادُ وَعِن الْفَتْلُ اللهِ اللهُ ا

koroositaanama, kaadu muslimiin caram masgiidik (makka kinnuk) waasaanam kee kay mara kaak yayyaaqeenimi Yallih xaqul wohuk Nabuk Ragtam isin edde tanin koroosannuu kee muslimiinle diinik waasaanam caram Alsat Oidim kee Oeb Abaanamak Nabaah gibduk Raqta, usun (koros kinnuk) moominiiney Qeb Siinit Abaanamak makatan sin diinik koroosannuh sin gacissi haanam fanah woh duuden ken tekkek, moominiinev isi diinik Siinik korraaga num, Tokkel usuk korostah Anuk Raba, Toysa woo marak Abba heen mege taamoomi Baytah Addunyaay Akeeral, woo mari girâ mara usun teetil waarak.

- 218. Diggah yeemeneh yan maraa kee sinni Baaxo cabeeh guuroh yewqe maraay Yallih gital yangicillee mari, woo mari usun Yallih Racmatta Qaagitan, Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinni.
- kee kammaar madqak lem koo esserta, Nabiyow keenik ixxic: gocoy kee kammaarat kaxxa tu-kalaay kaxxa dambi yan, ken Nammayat Sinaamah dago tuxxiq Baxi edde yaniih ken Nammayih dambi ken tuxxiqik Nabaah gibduk Raaqa, Nabiyow usun sinni maaluk Sadaqhat kee cindah yaceenih gide koo esseran, Nabiyow sin caagidik fultaah kah ceyte waytaanam Acuwa

أَصْحَابُ ٱلنَّارِّهُمْ فِيهَا خَلِدُونَ ٥

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَٱلَّذِينَ هَاجَرُواْ وَجَهَدُواْ فِسَبِيلِ ٱللَّهَ أُوْلَاَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ ٱللَّهَ وَٱللَّهُ عَفُورٌ تَحِيمُ

*يَسْنَهُونَكَ عَنِ ٱلْخَمْرِ وَٱلْمَيْسِرِّ قُلْ فِيهِمَا إِثْمُرُكِيبِيرُ وَمَنْفِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِن نَفَّعِهِمَا وَيَسْتَلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَ قُلِ ٱلْعَفُو كَذَلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلْآيكتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ۞

keenik ixxic, Yalli tama madqooqi Baxxaqqa Siinih kah hee innaah isi Aayoota Baxxaqqa Siinih haa cubbussaanamkeh.

- 220. Addunyaay Akeeral Nabiyow Qayxiixâ maalih caagiida koo esseran, Nabiyow ken kee ken maalih tuxxiq edde yanim Abtaanam Aysuk keenih Ragta, sinni maalu ken maalut keenih tu-elle xiqa foocal tesgelleenik. Toysa usun diinil sin tooboko kinnon keenik ixxic. Yalli Oavxiixâ maalu Baysa num kee Bicsa num ittak yaaxigeh, Yalli faxinnay sinni maalu ken maalut tasgalleenim Siinil Aygabbaduk ceyisak yen, Diggah Yalli isi Reedal mayso-li Abba haamal Naggaar kinni.
- 221. Muslimiiney Yallat Agleyta haa Agabu madigbisina Yallaa kee ellecaboh Avró Nummassa haanam fanah, moomintoh tan Nagso Yallat Agleyta hayta culul Baxák kayrih Aysuk Ragta is Siinit tamqeeh tet tassokooten way, sin Sayyoy moominiinih tani Yallat Agleyta hayta labhah madigbisina, Yallaa kee ellecaboh Ayro Nummassa haanam fanah, moomintuh yan Nagsi Yallat Agleyta haa culul Baxak kayrih Aysuk Raaga usuk Siinit yamgeeh kaa tassokooten way, woo maray Yallat Agleyta haay digib kak caraamu Siinil Abne usun koroosannuu kee uma taamay

فِي الدُّنيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْعَلُونَكَ عَنِ الْيَسَمَلِّ قُلْ إِصْلَاحٌ لَهُمْ خَيْرٌ وَإِن تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَكُ كُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَمِنَ الْمُصْلِحُ وَلَوْشَاءَ اللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزُحَكِيمُ ۞

وَلا تَنكِحُواْ الْمُشْرِكَاتِ حَتَىٰ يُؤْمِنَ ۗ وَلاَ مَنْ مُؤْمِنَ وَلاَ مَنَّ مُؤْمِنَ وَلَاَ مَنَّ مُؤْمِنَةُ خَيْرُ مِّنِ مُثْمِرِكَةٍ وَلَوْ أَغْبَبَتْكُمُّ وَلاَ تُنكِحُواْ الْمُشْرِكِ وَلَوْ أَعْجَبَكُمُ الْوَلَيْكَ خَيْرُ وَمِنُ الْمَالَةُ مُؤْمِنُ مَثْمِرِكِ وَلَوْ أَعْجَبَكُمُ اللَّهُ مُنْ أَوْلَيْكَ يَعْمُواْ إِلَى الْجَنَةِ مَنْ وَلَا مَعْفِرَةٍ بِإِذْ نِهِ وَلِيَّانِ وَاللَّهُ يَدَعُواْ إِلَى الْجَنَةِ وَلُمْ يَنْ وَاللَّهُ مَا يَكِيدِهِ وَلِنَّاسِ وَاللَّمَ فَهُمْ يَتَذَكَّرُونَ شَ

Juzu' 2

girâ fanah sin Beytah sin Seecan, Yalli meqe taamoomiy jannat kee dambi cabti edde tanî fanah sin Seeca isi idiniiy isi fayxih, Yalli isi Aayootaa kee isi madqoogi Sinaamah Baxxaqqa haa kassitaah elle kas-kassoowa mara vakkeenimkeh.

- 222. Nabiyow moominiin Agbi mayangalit yan waqdi fidoh keenil xayyoowaanam xiqtah innaa maxiqtaay Axcuk koo esseran, Nabiyow keenik ixxic: usuk wasakak Barra mayangalit Anuk teetil xayyoowaanam tet Baqalal Adaay tu-kala kinni, Toysa Agbi mayangalit yanih gide fidoh keenil xayyoowaanamak exxeeraay mayangali Qabal keenik iggiriqqiiy kaqalla iyyaanam fanah fidoh keenil maxayyoowina, Tokkel mayangali Qabalak kaqalla iyyan waqdi, Toysa Yalli sin kah Amriseeh Siinih xiqsiiseh yan Aracal (Sayna kinnuk) keenik xayyoowa fidoh, Diggah Yalli Aben dambittek isil gaca mara kicniih Oaxuma taamoomii kee wasookak sinni Saytunnoysa mara kicnih.
- 223. Sin Agbi sin Buqrek Toysa isin faxxa haytan kabuk sinni Buqrel fidoh xayyoowa xaylo edde geytaanamkeh, sinni Nafsih mege taamoomiy Akeeral sin tanfiqe tatursuta, Yallak meesitaay Diggah isin Qhiyaamah Ayró kaat tangoorowoonu waytaanam ixiga, Nabiyow moominiin jannatal

وَيَسْءَلُونَكَ عَنِ ٱلْمَحِيضَّ قُلُهُوَ أَذَى فَٱعۡتَ زِلُولْ ٱلنِّسَاءَ فِي ٱلْمَحِيضِ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّل يَطْهُرْ نَّ فَإِذَا تَطَهَّرْ نَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ ٱللَّهُ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلتَّوَابِينَ وَيُحِبُّ ٱلْمُتَطَهِّ بِنَ ١٠٠٠

نِسَآ وُكُمْ حَرْثُ لَّكُمْ فَأْتُواْحَرْ ثَكُو أَنَّيَ يْنَاتُمُ وَقَدِّمُواْ لِأَنفُسكُمْ وَٱتَّقُواْ الْلَّهَ وَٱعۡلَمُوٓا أَنَّكُم مُّلَاقُوةٌ وَبَشِّرِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿ kaxxa maffaafal ken Aytukumus.

- 224. Muslimiiney isin Yallal Abtan xiiba meqem Abtaanaah Yallak meesittaanaah Sinam fan taymaaqeenimik sin waassaamih Sabab tet maabina, Yalli sin maxcooca yaabbi sin caaloota yaaxigi kinnik.
- 225. Yalli sin xiibaabiy Abtaanak halalaw (baguuk abe wayten xiiba kinnuk) xiibal sin makataataay sin ma-digaala, kinnih immay sin elle kataataah sin elle digaalam sin lubbitte Niyatteeh Abte xiiba kinni, Yalli dambi cabti-li isi Amri cine marah kaxxa xiqle Rabbi kinni.
- 226. Sinni gennaaqoh Agabul fidoh xayyoowe woonuwaanamah Yallal xiibite mari Affara Alsa ken Qambaalaanam-lon sinni Agabuh gacaanam kee gace waanamah, usun Affara Alsi yamurruqek duma Sinni Agabuh gaceenik, Toysa Diggah Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinni Aben xiibak sinni Agabul gaceenimih Sabbatah.
- 227. sinni gennaaqoh Agabu caboonu waanam Niyal yirgiqeeniih woo xiibal elle warreenik, Toysa Diggah Yalli ken maxcooca yaabbi ken Niyaayit tanim yaaxigi kinni.
- 228. Agabuk culul xayloy mayangali Qabal Baaha cabbiimek lakal digbe kalah Sidiica wakti

ۅؘڵٵۼۜۼۘۘڶۅ۠ٲٲڵؾۘڎڠؙۯۻڎٙڵٟٲێؽڬڹڬؙۄؙٲؘڹۺۘڗؙۅؙڶ ۅٙؾۜؾؘڨؙۅٵ۫ۅؘؿؙڞڸڂۅٲڹؿڔؙٮٛٲڶٮۜٞٳڛۧ ۅٙٱٮۜڐؙۺڝؚۑۓؙۼڶۑـ؞ٞٞ۞

لَا يُوَاخِذُكُمُ اللّهُ بِاللّغْوِفِ آَيْمَنِكُ وَلَكِن يُوَاخِذُكُمُ لِيَمَا كَنَوَاخِذُكُمُ لِيَمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمُ ۗ وَاللّهُ عَفُورٌ حَلِيمٌ ۞

لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِن شِّىكَ إِهِمْ تَرَيُّصُ أَرْبَعَةِ اللَّهِ مِنْ تَرَيُّصُ أَرْبَعَةِ اللَّهُ عَفُورٌ تَحِيمُ

وَإِنْ عَزَمُواْ ٱلطَّالَقَ فَإِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ١

ڡؙۘڷڶڡؙڟڵٙڡؘۜؗؾؙ؉ٙڒٙێٙڞڹٳ۫ۧۿؙڛۿڹۜۧؿڷؽؘڎٙڡؙٞۯٷۧٷ ۅٙڵٳؽڝؚڷؙڶۿڹۜٲڹؽػٛؿؙڡ۫ڹؘڡڶڂؘۿٙٱڵؿؙ؋ۣؿ

mayangali Qabal Bahhaay hinnay Sidiica wakti kaak kaqalla iyyaanah gide Sinni Nafsi Qambaalisaanama, Qiddah caddabnal Aka numul digibtam teetih maxiqta Qiddâ wakti teetik umurruqqu iyyam fanah, Yalli ken maxaxat gidak ginem hinnay mayangalik tanim Yaaqureenim keenih maxigta, Nummah Yallaa kee ellecaboh Ayró Nummaysa Agabu yekkeenik, Qiddat edde Anuk wohul Oasaalah ken gacissam ken Bagolti cakkisitta, ken Baqolti woo gacsat Bicsaa kee magaane edde faxen ken tekkek, Agbi Baqoltil cakki-le ken Bagolti cakkik keenil leh innah tanim islaam diinil elle xiqta innal, labha Agabul cakkii kee muxxok fuli Arac-le, Yalli isi Reedal mayso-li Abba haamal Naggaar kinni.

229. Cabbiime Agabu Qasaalah elle gacsaanam kak xiqta cabti Nammaddah cabti kinni, Toysa islaam diinil elle xiqta innal tet Quuki hinnay Qaxmeqe cabtih tet cabe tika, Agbi Baqoltiy isin yarasak keenih teceenimik tu-keenik Beytaanam Siinih maxiqta, Baqalaa kee Barrak mariiy maral le cakkiy Yalli caddo kah hee diggi heewaanaah elle Soole waanamak meesitan ken (baqalaa kee barra kinnuk) Akke waytek, Tokkel ken Awlay Yalli Barraa kee Baqli ittal-le

أَرَّحَامِهِنَّ إِن كُنَّ يُؤْمِنَّ بِاللَّهِ وَالْيُوْمِ الْآخِرِ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّ هِنَّ فِى ذَلِكَ إِنْ أَرَّا دُوَاْ إِصْلَحَاً وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِْ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَلَلَّهُ عَزِيزُ حَكِيمٌ

ٱلطَّلَقُ مَرَّتَانِّ فَإِمْسَاكُ يُمَعَرُوفٍ أَوْتَسْرِيحُ بِإِحْسَنَِّ وَلِايَحِلُّ لَكُوْأَن تَأْخُدُواْ مِمَّآ ءَاتَيْتُمُوهُنَّ شَيْعًا إِلَّا أَن يَخَافَآ أَلَّا يُقِيما حُدُودَ ٱللَّهِ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيما حُدُودَ ٱللَّهِ فَلَاجُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا أَفْتَدَتْ بِقِّءِ تِلْكَ حُدُودَ اللَّهِ فَلاَتُعْتَدُوهِمَا فَصَن بَتَعَدَّحُدُودَ ٱللَّهِ فَأُولَٰلِكَ هُوُالظَّلامُونَ ﴿ cakkih heeh yan caddo diggi hee waanaah elle Soole waanamak keenik meesitteenik, Toysa ken Nammayal dambi mayan Barra Baqli isi cabam keh fidah maalu kaah taceemil, tamah Yallih madqooqiy Yalli caddo kah hee kinni calaalii kee caraamu ittak edde Baxsoonuh, toysa isin caddok teetit matatrina, Yalli heeh yan caddoodat caddok tatrah yan mari, Toysa woo mari usun sinni Nafsi yudlumeeh Yallih digaalah gabal sinni hee mara.

- 230. Tokkel num isi Barra Sidoc haytoh Adda cabek, Toysa tet cabek lakal usuk teetih gacam kaah maxiqta kaak kalah Aka Numuy mocollil akke waal digibbiiy woo num tet cabbaay kay Qiddak Bukku ittam fanah, Tokkel woo num tet cabe kaa tekkek, Tovsa ken Nammaval dambi mayan Qusba gennaaqoo kee Ousba mahril tet kee Naharsi Bagala ittah gactaamal Yalli keenih heeh yan madgal kay caddo diggi haanaah elle Sooloonu waanamih Asmat veelleenik, toh Yallih caddooday Yalli yaaxige marah Baxxaqqa haa kinni
- 231. Agabu cabtaanaah Qidda keenik edde tamurruqe wakti yaafeen waqdi, Tokkel islaam diinil elle xiqta innal Qasaalah ken gacsita,

فَإِن طَلَقَهَافَلَا يَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعُدُ حَتَّى تَتَكِحَ رَقِعًا عَيْرَةً فَإِن طَلَقَهَا فَلَا مُنَاحَ عَلَيْهِ مَا أَنِ عَنْرَهُ فَإِن طَلَقَهَا فَلَا مُنَاحَ عَلَيْهِ مَا أَنِ يَتَرَاجَعَا إِن ظَنَّ أَنْ يُقِيما حُدُودَ اللَّهِ وَيَعْلَمُونَ اللَّهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبْيَئُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ اللَّهِ يُبْيَئُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ اللَّهُ عَلَيْهُ وَلَا اللَّهُ عَلَيْهُ فَيَ اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْهُ فَيَ اللَّهُ عَلَيْهُ فَيَ اللَّهُ عَلَيْهُ وَلَا اللَّهُ عَلَيْهُ وَلَا اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْهُ فَيَ اللَّهُ عَلَيْهُ وَلَا اللَّهُ عَلَيْهُ وَاللَّهُ اللَّهُ عَلَيْهُ وَلَا اللَّهُ عَلَيْهُ وَاللَّهُ اللَّهُ عَلَيْهُ وَلَهُ اللَّهُ عَلَيْهُ وَاللَّهُ عَلَيْهُ وَلَا اللَّهُ عَلَيْهُ فَالْعَلَيْمُ وَاللَّهُ عَلَيْهُ وَلَا اللَّهُ عَلَيْهُ وَا اللَّهُ عَلَيْهُ وَاللَّهُ عَلَيْهُ وَاللَّهُ عَلَيْهُ وَاللَّهُ عَلَيْهُ وَاللَّهُ عَلَيْهُ وَاللَّهُ عَلَيْكُونُ اللَّهُ عَلَيْهُ فَالْعَلَيْمُ عَلَيْهُ وَالْعَلَيْمُ وَاللَّهُ عَلَيْهُ فَا عَلَيْ عَلَيْهُ عَلَيْ عَلَيْمُ وَاللَّهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ وَلَا اللَّهُ عَلَيْكُونَ اللَّهُ عَلَيْمُ وَاللَّهُ عَلَيْكُونَ اللَّهُ عَلَيْكُونَ عَلَيْكُونَ عَلَيْكُونَ عَلَيْهُ عَلَيْمُ عَلَيْكُونَ عَلَيْكُونَ عَلَيْكُونَ عَلَيْكُونَ عَلَيْكُونَ عَلَيْكُونَ عَلَيْكُونَ عَلَيْكُونَ عَلَيْكُونَا عَلَيْكُونُ عَلَيْكُونَ عَلَيْكُونُ عَل

ۅٙٳۮؘٲڟڵؘڨٞؾؙؗؗمُٱڵێؚڛۜٲ؞ٙڣؘۘڶۼ۫ڹؘٲؘڿۘڶۿڹۜٞ ڡؘٲٞؗڡ۫ڛۣڪؙۅۿؙڹۜۧؠؚڡٙڠۯۅڣٟٲ۠ۅۧڛڔؚۜۨڂؗۅۿڹۜٞ ؠؚڡؘڠۯۅڣ۫ۧٷٙڵٲؿؙڡڛػؙۄۿڹۜۻؚڔٙٲۯٳڶؚؾۜۼۛؾۮؙۊ۠ٲ

hinnay islaam diinil elle xiqta innal Qidda keenik umurruqqu ittam fanah yanoonay ken ixxicaay tukkalot kee caddok taturuh Qasaalah ken magacsitina, woh Aba num Nummah isi nafsi yudlumeh, Yallih Aayootaa kee kay madqooqi digir kee Angasah mahaysitinaay Yallak islaamaninnô Nigmatay sin Amol yani kassita, Yalli Qhuraan kitab kee cadiisik siinil oobisem kassitaav kaa elle faatita usuk tamah sin kassiisahak, Yallak meesitaay Diggah Yalli ummaanim yaaxigiy tu-kak Qellite wayta kinnim ixiga.

232. sinni gennaaqoh Agabu cabtaanaah isin Qasaalah ken gacse kalah Qiddâ wakti yaafeeniih qidda keenik tamurruge waqdi, Toysa Agbi Awlay cabbiime Agabu ken cabte Bagoltil digbaanamak ken waassaanamal ken maceysina ken Nammay ittin fanal islaam diinil elle xiqta innal ittat leedeenik, toh Yallaa kee ellecaboh Ayró Siinik Nummaysa mara kassiisaanam kinni, too sin kassiiseenimil taamittaanam magaanee kee manfaqatah Siinih tayseeh dambik Saytunnoysiyah Siinih Aysuk Raqta, Yalli Siinih meqem yaaxigeeh isin woh mataaxigan.

وَمَن يَفْعَلُ ذَلِكَ فَقَدْظُلُهَ نَفْسَهُ وَوَلَا تَتَّخذُوٓاْ ءَايَتِ ٱللَّهُ هُـزُوًّا وَٱذْكُرُواْنِعْمَتَ ٱللَّهُ عَلَيْكُمْ وَمَآ أَنْزَلَ عَلَيْكُم مِّنَ ٱلْكِتَابِ وَٱلْخِكْمَةِ يَعِظُكُم بِهِ ٥ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَٱعْلَمُواْ أَنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَقِّءٍ عَلِيمُ ٥

وَإِذَا طَلَّقَتُمُ ٱلِنِّسَاءَ فَيَلَغَنَ أَجَلَهُنَّ فَكَ تَعۡضُلُوهُنَّ أَن يَنكِحۡنَ أَزُوۡكِجَهُنَّ إِذَا تَرَضَوْاْ بَيْنَهُم بِٱلْمَعْرُوفِ ۚ ذَالِكَ يُوعَظُ بِهِ عَنَكَانَ مِنكُمُ وَأَطْفُ وَٱللَّهُ بِعَلَهُ وَأَنتُهُ لَا تَعْلَمُهُ نَ ١

233. inaanil sinni xaylo Namma Sanatay dudda-le Qarissam (taysaxxeem) keenil tan Qarsa duudusam faxa maral, xaylo leh yan Abba xayloh inaaniy cabbinteh masruf kee Sartan keenih Abam kaal tan islaam diinil elle xiqta innal, Yalli hebeltô Nafsi duude waam kaal mahanna usuk duudah gide Akke wavtek, inaa kee Abba Baxah faxxintaamak kaa Boolaysaanamat kaa Biyaake woonay ina Abba Baxi Sabbatah Biyaake waytay Qarsa kaak cintaamat, Abba ina Baxi Sabbatah Biyaake waay Baxa teetik Beyaamat, Awki Abba Rabe kaa tekkek Awki Abbah Nagra elle tamaate Numul masruf kee Sartanak Awki Abbal teneh innah tanim kaal tan, inaa kee Abba Awka Namma Sanatak duma mollassam faxxeeh ken Nammay mallooweenih edde leedeeniih, wohul itta geenik Toysa dambi keenil mayan, urri Abbobtiy inak kalah Aka Barral sinni xayloh Oarsiyya essertaanam faxxeenik toysa dambi Siinil mayan, Qarsiyyi galtok itta elle geyteenih gidey islaam diinil elle xiqta innal mattacco kak faxxintam teceenik. isin Yallak meesitaay Diggah Yalli isin Abba haytaanam yabali kinnim ixiga.

* وَالْوَلِلَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَلَاهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْ لِمَنْ أَرَادَ أَن يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ و رِزْقُهُ فَنَ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَلَا تُكَلَّفُ نَفْسُ إِلَا وُسْعَهَا لَا تُضَارَ وَلِدَة بُولِدِهِ فِلْ ذَلِكَ فَلْمَوْلُودُ لُودُ اللَّهِ مِولَدِوْء وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ فَإِنْ أَرَادَا فِصَالًا عَن تَرَاضِ مِنْهُمُ مَا وَتَشَاوُرِ فَلاجُنَاح عَلَيْهِمَا وَإِنْ أَرَدتُمُ أَن تَسْمَرْضِعُواْ فَلاجُنَاح عَلَيْهِماً وَإِنْ أَرَدتُمُ أَن تَسْمَر ضِعُواْ مَا عَانَيْتُمُ فِالْمَعْرُوفِ وَانَّقُواْلُلَة وَاعَلَمُواْ فَنَ اللَّهُ مِنَا عَمْمُ وَنَ صَعِيرٌ هَا

- 234. Siinik Baqli kak Rabaah gennaaqoh Agabi Addunyal kak Raaqaah caba mari woo Agbi usun Affara Alsaa kee tabna Ayroh gide sinni Nafsi bilqise kalah digbe kalah Sugaanam keenil tan Baqoltî Rookah, Tokkel Qidda keenik edde tamurruqe wakti yaafeen waqdi, Toysa Barrah Awlay usun sinni Nafsih Bilqitaanaah digbitaanamih idini keenih taceenim dambi Siinil mali islaam diini keenih elle xiqsiisa innal Abitaanam, Yalli isin Abba haytaanamak Adda yaaxigi kinni.
- 235. lab-maraw Bagli kak Rabek hinnay Sidocul cabbiime Agabuy Qiddat yanih digibih ken faxxaanam Niinissi xabanat keenih haytaanam dambi Siinil mali Qaddossu keenih hee kalah, hinnay Qidda keenik tamurruge wagdi ken digbissoonu waytaanam sinni nafsih Addal Qellissaanam dambi siinil mali, Diggah isin Qiddat yan Agabu sinni Nafsih Addal digibih ken kassittaanaah keenî luk yabtaanamak Asbire waytaanam Yalli Siinik yeexegeh, kinnih immay ken digbissoonu waytaanamih xagana Aqrat keenih mahaysina islaam diini Siinih xiqsiisa maxco keenik ittan sin Akke waytek, usun Qiddat Anuk gennaago keenik taxoonu waytaanam irgiqqi mahaysina Qiddâ wakti keenik yamurruqeeh

وَالَّذِينَ يُتَوَفِّونَ مِنكُرُ وَيَذَرُونَ أَزْوَجَا يَتَرَيَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ أَدْبَعَةَ أَشَّهُ وَعَشْرَاً فَإِذَا بَلَعْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَاجُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَافَعَلْنَ فِيَ أَنفُسِهِنَّ بِٱلْمَعُرُوفِ ۗ وَلَكُهُ بِمَاتَعْمَلُونَ جَيْرٌ ۞

وَلَاجُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَاعَرَّضْتُ بِهِ عِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ أَوَّاكَنْتُ رِقِ أَنْفُسِكُوْ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُوْ سَتَذْكُرُونَهُ نَ وَلَكِن لَا تُوَاعِدُوهُ نَ سِرًّا إِلَّا أَن تَقُولُواْ قَوْلًا مَّعْرُوفَا وَلَا تَعْرِمُواْ عُقْدَةَ ٱلنِّكَاحِ حَتَّى يَبُّكُ الْكِتَبُ أَجَلَهُ وَأَعْلَمُواْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ الْنَ اللَّهُ عَلَى وُرُعَلِيهُ قَالَمَ الْمُواْ اَنَ اللَّهَ عَلَى وُرُعَلِيهُ قَالَمَ اللَّهُ الْمُواْ

yaafem fanah, Diggah Yalli sin Nafsih Addat tanim yaaxigem kaak ixigaay kaak meesitaay cibbarsima, Diggah Yalli dambik isil gaca marah dambi cabti-li isi Amri cine marah kaxxa xiqle Rabbi kinnim ixiga.

- 236. Moominiiney Agabuk gennaaqo texeeniih fidoh gabah ken xage kalah hinnay yaras keenih muggaaqise kalah ken cabteenik dambi Siinil mayan, ken cabteenimih Sabbatah duyyek tu-keenih Acuwa ken Nafsi Satta edde iyyam keh, maali gaddalil duddak leh gide kaal taniih tu-dagoytay tu-elle gibdil duudah gide kaal tan woo duyyek islaam diini elle xiqsiisa innal, caben Agabuh meqe maral cakkih tan duyyey keenil dabaqte kinni tamah.
- 237. moominiiney Agabuk gennaaqo texeeniih fidoh keenil orobtaanak duma Nummah yaras (mahri kinnuk) keenih muggaagisseeniih ken cabteenik, Toysa keenih muggaaqissen yarasak garab keenih taceenim Siinil tan caben Agabi sinni Baqoltih yarasak garabay cakkisitteenik inkih Qafu Aba kaa Akke waytek, hinnay digibik gennaago gabat-le num (Baqala kinnuk) yaras inkih teetih yaceeh Qafu teetih kak Aba kaa Akke waytek, Agabuu kee labhak yarasak mariiy marah Qafu Abam Yallak meesil xayuk

لَّاجُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِن طَلَقَ تُزُّالِشَاءَ مَالَمُ تَمَسُّوهُنَّ أَوْتَفْرِضُولْلَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتِّعُوهُنَّ عَلَى ٱلْمُوسِعِ قَدَرُهُ، وَعَلَى ٱلْمُقْتِرِ قَدُوُهُ، مَتَعُلْ إِلَّمْعُرُوفِ حَقًّا عَلَى ٱلْمُحْسِنِينَ شَ

وَإِن طَلَقَتُمُوهُنَّ مِن قَبْلِأَن تَمَسُّوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةَ فَيضِفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَن يَعْفُونَ أَوْيَعْفُواْ الَّذِي بِيدِهِ عَقْدَةُ النِّكَاحَ وَأَن تَعْفُواْ أَقْرَبُ لِلتَّقُوثُ وَلَا تَنسَوُا الْفَضْلَ بَيْنَكُمُ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرُ ۞

Raqta, moominiiney muxxoo kee magaanek sin fanal tanim mahawweenina, Diggah Yalli isin Abba haytaanam yabali kinnik.

- 238. Muslimiiney koona waktih Salaatay fardih Siinil yani le waktil kaa Abtaanamal kaa dacrisaay muxxi muxxi gude salaatay Qasri Salat kinni kaak dacrisa,, sinni Salaatay Abtaanal Yallak meesitak Ramma kaah Axcuk Soola.
- 239. Moominiiney sinni Qaduwwik meesitteenik hinnay kalah taniimik meesitteenik, Toysa ibak gexak hinnay feerevnaanih Amot Anuk Salat Aba, Tokkel meesi Siinik katteeh Saay kee Amaan geyteenik, Toysa Salat dudda-luk Abaay kay Addat Yalla maggom cusa, Usuk Qibaadâ caagiidaa kee madqooqik Aaxaguk Suge wayteenim sin kah Barse innaah wohul kaa faatitak.
- 240. Moominiiney sin labhay Rabtak gennaaqoh Agabu Addunyal caba maral sinni Agabuh Rooci keenik yawqek Naharat duyyek tu-keenih farriimaanam keenil tan Sanat gide ken dabooqak ken Ayyaaqe kalah, usun (Agabu kinnuk) sinni dooritik yewgeenik, Toysa num kak Rabe maraw usun islaam diini elle xiqsiisa innal sinni Nafsik Abeenimil dambi Siinil mayan, Yalli isi Reedal mayso-li Abba haamal Naggaara A-aayatih madga taturte aayatih (234) madgat duugumte.

حَافظُه أَعَلَى ٱلصَّلَوَاتِ وَٱلصَّلَوْةِ ٱلْوُسْطَىٰ وَقُومُواْ بِلَّهِ قَانِتِينَ ١

فَإِنْ خِفْتُمْ فَرَجَالًا أَوْرُكُبَانَا ۖ فَإِذَآ أَمِنتُمْ فَٱذۡكُرُوا۫ٱللَّهَ كَمَاعَلَّمَكُم مَّالَهُ تَكُونُواْ تَعَلَمُونَ ١

هَ ٱلَّذِيرِ - يُتُوفُّونَ مِنكُمْ وَكَذَرُونَ أَزْوَاجَا وَصِيَّةً لِأَزْوَجِهِ مِمَّتَاعًا إِلَى ٱلْحَوْلِ غَيْرَ إِخْرَاجٍ فَإِنْ خَرَجْنَ فَلَاجُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِيَّ أَنفُسِهِتَ مِن مَّعُرُوفَ وَٱللَّهُ عَزِيزُ حَكِيرُ ٥

الجزء

241. Gennaagok caben Agbi islaam diini elle xiqsiisa innal Baqoltil duyye-le ken Nafsi Satta edde iyyam keh, tama duyye Yallak meesita maral cakkih taniimiy keenil dabagte kinni.

- 242. Yalli xayloo kee Agbi madqooqi Baxxaqqa Siinih kah hee innah isi Aayoota Baxxaqqa Siinih haa Addunyaay Akeeral kah caagiddowwu ittaanamak elle kaskassoowa mara takkeenim keh.
- 243. Nabiyow maaxaginnitoo? Sinni Baaxooy sinni Buxaaxik Rabi meesih usun maggo Alfitte Akkuk yewqeeh kude maray Yalli Raba kak iyyeeh inki Adda Rabey Tohuk lakal usuk yuynuwwe marih maaqenta (xaagu kinnuk), Diggah Yalli Sinaamah Abeh yan Nigmatal kaxxa muxxo ken Amol le Rabbi kinni, kinnih immay Sinaamak maggo mari Yalla le Nigmatal mafaatita.
- 244. muslimiiney Yallih Qangara fayya ittam keh kay gital korosut Qeb Aba, Diggah Yalli sin maxcooca yaabbi sin Niyaayit tanim yaaxigi kinnim ixiga.
- 245. Maa Numuuy isi maalu Yallih gital Yallih Qangara fayya ittamkeh Qaxmeqe mattaccooh taceem Yallak galto edde faxak, Yalli woo maalu maggo dirribuh kaah dirribisaah mege galtoh kaa elle galtam keh, Yalli isih faxa maral Rizqhi ceyissi haa

وَلِلْمُطَلَّقَاتِ مَتَاءً بِٱلْمَعْرُ وِفِّحَقَّاعَلَى

كَذَالِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمْ مَا يَكِتِهِ لَعَلَّكُهُ تَعْقَلُونِ ﴾

*أَلَمُ تَكَ إِلَى ٱلَّذِينَ خَرَجُواْ مِن دِيَــرهِمُر وَهُمْ مَأْلُو فُ حَذَرًا لُمَوْتِ فَقَالَ لَهُ مُرَاللَّهُ مُوتُواْثُمَّ أَحْيَكُهُمْ إِنَّ ٱللَّهَ لَذُو فَضَلِ عَلَى ٱلنَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرُ ٱلنَّاسِ لَاسَتُكُ ونَ اللهُ

وَقَايِلُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱعۡلَمُوۤاْ أَنَّ ٱللَّهَ

مَّن ذَا ٱلَّذِي يُقُرضُ ٱللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ وَلَهُ وَأَضْعَافًا كَثِيرَةً وَٱللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْضُطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

isih faxa marah Rizghi farakka haa, isin Rabteeniik lakal kaâ fanah gacsimtaanaah usuk sin taamoomil sin galte-le Akeeral.

- 246. Nabiyow maaxaginnitoo? Israa-iil xaylok kaxxa marittey Abbobtih tani Nabiiy Muusa Rabek lakal sinni Nabiiy loonuk Amoyta neh Reedis Yallih gital korosut Qeb Abnamkeh iyyen waqdih maagenta, ken Nabiiy keenil gacisak: Oeb Siinil yunkuttubeeh fardi Siinil yekkek Qaduwwit Qeb Abe waytaanaah conxittoonu waytaanam Siinik Akkale keenik iyye, usun sinni Nabiih maxco waagisak: maca linooh maca nee waassa Yallih gital Qeb kah Abe waynam nummah Ni-Qaduwwi Ni-Baaxok nee yeyyeegeeh Nixaylok nee yeyxeerehik Qidim kee Seewah ken orbiseemit iyyen, Tokkel Qeb keenil yunkuttubeeh fardi keenil yekke waqdi conxiteeniih Oeebik kudeenih keenik dago maray Yallih muxxoh Qeebih yesseedee Akke waytek, Yalli daalimiinih yan maray xagana maka yaaxigeh.
- 247. ken Nabii keenik iyyeh: Diggah Yalli Nummah Taaluut degsita num Amoytah Anuk Siinih kaa Ruube, Israa-iil xaylok kaxxamarittey Abbobtih tani usuk Amoytiinu mannal Naamol leeh duudaa? Amoytiinu nanu

ٱلْمُتَرَ إِلَى ٱلْمَلَامِنُ بَنِيَ إِسْرَآءِ بِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذْ قَالُواْ لِنَيَّ لَّهُ مُرَّابُعَثْ لَنَا مَلِكَانُّقَاعِلْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهَ قَالَ هَلْ تُقَيِّتُكُوَّاْ قَالُواْ وَمَالَنَآأَلَّا نُقَيِّتَكَ فِي سَبِيلِ ٱللَّه وَقِدَ أُخُرِجْنَا مِن ديَد بَا وَأَيْنَآ بِنَأَّ فَلَمَّاكُتِ عَلَيْهِمُ ٱلْقِتَالُ تَوَلُّواْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ وَأَللَّهُ عَلِيكُمْ بِٱلظَّلِلِمِينَ ۞

وَقَالَ لَهُمْ نَسُّهُمُ إِنَّ ٱللَّهَ قَدْ بَعَتَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلَكَأْ قَالُوٓا أَنَّى يَكُونُ لَهُ ٱلْمُلْكُ عَلَىٰ نَاوَنَحْرِ وُ أَحَقُّ بِٱلْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِّنَ ٱلْمَالُّ قَالَ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصْطَفَىٰهُ عَلَىْكُمْ وَزَادَهُ

kaak cakkisitnak Nubuwwannuu kee Amoytiinu linoomul, maaluk maggom kaah mantacawwiminnak iyyen, ken Nabii keenil gacisak: Diggah Yalli Siinik kaa dooreeh sin Amol kaa Reediseh, Yalli Siinik ixxigâ farakkaa kee xagar Qande kaah osseeh Siinik kaa yiysiiseh, Yalli isi Reeda isi Naqoosak isih faxa marah tet yacee, Yallak muxxoo kee mattaccoo farakka ittaah woh cakkisita mara yaaxigi kinni.

- 248. ken (israa-iil xaylo kinnuk) Nabii Diggah kay Amoytiinih Asta tawraat kitab edde yan Sanduguy sin Qaduwwi Siinik Beey sin Rabbik moominiinih lubbi Satta edde tanii kee Nabii Muusaa kee Nabii Haaruunuk Raqte duyye edde taniy malayka Quukak Siinih Bahtu wayta kinni, Diggah tamahat Taaluut Yallih Amrih Amol Siinik Reedeemit Baxxaqqa itta Asta Siinih edde tan Yallaa kee elle caboh Ayró Nummassa moominiin tekkeenik keenik iyye.
- 249. Tokkel Taaluut isi macaxu-luk (qande kinnuk) Qeebih yewqe waqdi, Taaluut keenik iyyeh: Diggah Yalli tama elle tabtoonu waytan weeqaytul sin mokkorele, Tokkel tama weeqaytuk lee yaaqube num, Toysa usuk Yi-Num hinnak yoo kataate waay, tu-kaak Aaqube wayya haa num, Toysa Diggah usuk Yi-Numuy

بَسُطَةً فِي ٱلْمِلْهِ وَٱلْجِلْسَةِ وَٱللَّهُ يُؤْقِ مُلْكَةُ وَمَن يَشَاّهُ وَاللَّهُ وَاسِعُ عَلِيهُ

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيتُهُمْ إِنَ ءَايَةَ مُلْكِهِ قَالَ لَهُمْ نَبِيتُهُمْ إِنَ ءَايَةَ مُلْكِهِ قَالَ الْمَاتِيةِ الْمَاتِيةِ مُن لَّتِكُمْ وَبَقِيعَةُ مِّمَّا سَكِينَةٌ مِّن رَّبِيكُمْ وَبَقِيعَةٌ مِّمَّا تَرَكَ ءَالُ مُوسَى وَءَالُ هَلرُونَ تَرَكَ ءَالُ مُوسَى وَءَالُ هَلرُونَ تَحَلِمُهُ ٱلْمَلَيْكَةُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَاكِيَةً لَكَ مُلْكِمَ إِن كُنتُم مُّ وَمِنينَ فِي ذَلِكَ لَاكِيةً لَكُمْ إِن كُنتُم مُّ وَمِنينَ فِي ذَلِكَ لَاكِيةً لَكُمْ إِن كُنتُم مُّ وَمِنينَ فِي ذَلِكَ لَاكِيةً لَلْكُمْ إِن كُنتُه مُّ وَمِنينَ فَي الْمَلْكِ الْمَلْمَ الْمُعْلَمُ اللَّهُ الْمَلْمَ الْمِنْ الْمُنْ الْمُعْلَمُ الْمُؤْمِنِينَ الْمُلْكِ الْمُنْ الْمُلْونِ الْمُنْ ال

فَكَمَّافَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِقَالَ إِنَّ الْبَّنُودِقَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمُ بِنَهَ وِفَمَن شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّ وَمَن لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّ إِلَّامَنِ اغْتَرَفَ عُرْفَ قُلْبِيدِهِ وَفَشَرِيُولُ مِنْهُ الْمَعْمُ فَالَمَّا جَاوَزَهُ وهُو اللَّهَ عَلَمَا جَاوَزَهُ وهُو وَالَّذِينَ ءَامَنُولُ مَعَهُ وَقَالُولُ لَاطَاقَ لَالَى اللَّا اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ الْمُعَالَقُولُولُ اللَّهُ اللْمُ

yol luk Qaduwwit Qeb Abu waa kinni, kinnih immay isi gabat leek inki Adda canô Baxa canna kak haah yaaqube num Akke waytek, Tokkel woo macxi woo weegaytuk inkih yoogobeeh cayya kaak iyye, keenik dago maray Bakaaral yisbire Akke wavtek, Tokkel Taaluut kee moominiinik kaâ luk yan mari weeqaytul tabeeh usun Qaduwwi manga yublen waqdi, nanu Jaaluut kee kay macaxuh Asaaku dudda mannu Qeb keenit Abnuh iyyen, Tokkel Diggah Yallat yangaarawu waam Asmatah-le mari keenil gacisak: dago Buttay teemeneeh Sabri-le maggo Buttay koroosittek teyse magide takkee! Yallih idiniiy kay fayxih iyyen, Yalli usuk catoo kee dacayrih yisbire marâ luk yan.

- 250. Taaluut kee kay macaxuy moominiinih tani Booxal Jaaluut kee kay macaxuy korosuh tanih yumbulleen waqdi, moominiin Yallat xaaqimak Ni-Rabbow Ni-Lubbittel kaxxa Sabri oobisaay Qebti Booxal Ni-Dadooba diggi neh hayisaay koroositeh yan marak isi catooy isi Qokoluh iisa neh keenik Acuy iyyen.
- 251. Tokkel moominiin macaxi Yallih idinih ken Bukseeh Nabii Daawuud Jaaluut Oideeh tohuk lakal Yalli Reedaa kee Nubuwwannu kaah yeceeh ixxigay fayda-lek isih faxam kaa

نَظُنُّهُ رَبَ أَنَّهُم مُّلَاقُواْ ٱللَّهِ كَمِين فِئَةِ قَلْسِلَةٍ غَلَبَتُ فِئَةً كَثِيرَةً ۗ بِإِذْنِ ٱللَّهِ وَٱللَّهُ مَعَ ٱلصَّدِينِ ١

وَلَمَّابَرَزُواْ لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ عَالُواْ رَبَّنَا أَفُرِغُ عَلَيْنَاصَبْرًا وَثَيِّتْ أَقُدَامَنَا وَٱنصُرْنَاعَلَ ٱلْقَوْمِ ٱلْكَافِدِينَ @

فَهَ زَمُوهُم بِإِذْنِ ٱللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُردُ جَالُوتُ وَءَاتَىلُهُ ٱللَّهُ ٱلْمُلْكَ وَٱلْحِكُمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّايَشَ أَهُ وَلُولًا دَفْعُ ٱللَّهِ ٱلنَّاسَ بَعْضَهُم بِبَعْضِ Juzu' 3

Barse, Yalli Sinaamak garu (koros kinnuk) garut (moominiin kinnuk) Jihaad kee Qeebit gutuqak Suge wannay Baaxo Bayak ten koros maysol, kinnih immay Yalli isi ginoh Amol kaxxa muxxo-le Rabbi kinni

- 252. Nabiyow Tamah Yallih Aayootay Nummah kol Nakriyeeh kol maaqna kinni, Diggah Atu Ni-Farmoytiitiy Rubsumtek Numuk tevna kinnito kaak iyye Yalli.
- 253. Tama farmoytiitik garu garuk keenik muxxusneh, Yalli isi Afaak lih yaabe mari keenik yanih Nabii Muusah innah, Arooca favva kak hee mari keenik yanih Nabii Mucammad kee Ambiyah Abba Nabii Ibraahim innah, Maryam Baxa Nabii Qiisah Baxxaqqa itta Astooti kaah neceeh Ruucal Al-Ohudsit (Jibriil kinnuk) kaa magarrosne, Yalli faxinnay farmoytiitik lakal temeete ummatta Baxxaqqa keenih temeetek lakal ittâ luk Aamuk manannon, kinnih immay usun itta weeniih, Tokkel yeemeneeh iimaanal diggi keenik iyye mari keenik yaniih makkooteeh koroosite mari keenik yanih, Yalli faxinnay Sinam inkih tirri haak yeneeh ittâ luk Aamuk manannon, kinnih immay Yalli isih faxam Aba.
- 254. Yeemeneh yan maraw maaluk Siinih neceemik Yallih gital

لَّفَسَدَتِ ٱلْأَرْضُ وَلَكِيَّ ٱللَّهَ ذُو فَضُلِ عَلَى ٱلْعَلَمِينِ ١

تِلْكَءَايِكُ ٱللَّهِ نَتُلُوهَا عَلَيْكَ بِٱلْحَقِّ فَ وَإِنَّاكَ لِمر بَ ٱلْمُ سَارِبِ ١٠٠٠ ١٠٠٠

* تلْكَ ٱلرُّسُلُ فَضَّلْنَابَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضِ مِّنْهُم مَّن كَلَّمَ ٱللَّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَتٍ وَءَاتَيْنَاعِيسَى آبْنَ مَرْيَحَ ٱلْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدُنَاهُ بِرُوحِ ٱلْقُدُسِ ۗ وَلَوْشَ آءَ ٱللَّهُ مَا ٱقْتَتَلَ ٱلَّذِينَ مِنْ يَعْدِهِ مِّنْ بَعْدِ مَاجَآءَتُهُمُ ٱلْبَيّنَاتُ وَلَكِن ٱخْتَلَفُواْ فَمِنْهُ مِمَّنْ ءَامَنَ وَمِنْهُم مَّن كُفَر وَلُو شَاءَ ٱللَّهُ مَا ٱقْتَتَلُواْ وَلَكِنَّ ٱللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ٣

نَأَتُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُهَ أَأَنفقُواْ مِمَّارَزَقَنكُمُ

Tu-Acuwa Qhiyaamah Ayroy tellemmoy sinni Nafsi Yallih digaalak edde Naggossaana kak Aanee waytaah kataysay Yallih digaala Siinik waasa edde Aanee waah, Shafaaqatta Aba num Yalli kaah idinisa kaa Akke waytek edde geytime waa Ayró tamaatek duma, korosuy Yalli heeh yan caddoodat caddok taturte usun daalimiiniy digaala cakkisitta kinni

255. Yalli usuk kaak-sa Qibaada cakkisita Yalli kak Aanee waa Yalla kinni, usuk dudda-le manoy isi Nabna celta-ley Rabe waa kinni, usuk isi ginoh Amol yaniih isi ginok maceyta, Ounduugul kaa mabeyaay Xin kaa mabeya, usuk Oaranwal tanim kee Baaxô Bagul tanim inkih-le, maa-Numuuy Yallih xaqul Shafaaqatta Abtu duddam Yallih idinih Aba kaa Akke waytek! Num maaba! Akeerâ caagiidak keenik foocal tanim yaaxigeeh Addunyâ caagiidak warrayteemiy keenik wadiril Raqte yaaxigeh, usun kay ixxigak tu-mayaaxigan usuk faxaamay usuk ken Barsa Akke waytek, kay kursi Qaranwaa kee Baaxô farakkah duddu hayta, Yallal ken Nammayih (Qaran kee Baaxo kinnuk) dacayri kaal maqilsi, usuk isi ginok iro Raaqaah fayya iyyaah kulliimik Nabah.

مِّنقَبْلِأَن يَأْقِي يَوْمُّ لَابَيْعُ فِيهِ وَلَاخُلَّةٌ ۗ زَلَاشَ فَعَةُ أُوالكَوْرُونَ هُـمُالظَّلِامُونَ ۞

الله كُوَ إِلَه إِلَّا هُو الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُدُهُ، سِنةٌ وَلَا نَوْمُ لَّهُ رَمَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضُّ مَن ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِندَهُ وَإِلَّا بِإِذْ نِفْء يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِ مُومَا خَلْقَهُمٌ وَلا يُحْيطُون بِسَنَى ء ِ مِنْ عِلْمِهِ وَإِلَّا بِمَا شَاءً وَسِعَ ذُرُسِيُّهُ السَّمَواتِ وَالْأَرْضُ وَلا يَعُودُهُ و حِفْظُهُماً وهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ فَيْ

- 256. Islaam diinit culaanam dirki maliiv num kah madirkisima Nummah cakki deedalak Baxxaqqa iyye, Toysa Yallak kalah ugbuddu haanamal koroositeeh inki Yalla Nummayse num, Toysa Nummah usuk diinik Aggiriqqe wayta Qoroy diggi itta vibbixiteh, Yalli isi Naqoosah maxcooca yaabbi ken Niyaayit tanim yaaxigi kinni.
- 257. Yalli yeemeneh yan marih Awlaytu catoo kee dacayril, usuk koroosanni diteetak iimaan diifû fanah ken yayyaage, koroositeh yan marak Awlaytit keenik Sheytan kee Yallak kalah ugbuddu haanama, usun iimaan diifuk koroosanni diteetâ fanah ken yayyaaqen, woo mari girâ mara usun teetil waarak.
- 258. Nabiyow Nabii Ibraahim kay Rabbih inkittinaanel kaa giddiye numih (namruud kinnuk) caalatak Qajabah gibdim maay tuble ku-Rabbi miyyaay? Axcuk kaa essere numuk Yalli Reeda kaah yeceeh kaxxa mariiniteeh caddok tatreemih Sabbatah, Nabii Ibraahim kaal gacisak: ginó taynuwweeh Oiddam Yi-Rabbi Atu taynuwweeh Qiddam madudda kaak iyye waqdi, woo num (Namruud kinnuk) kaal gacisak: Anu Aynuwweeh Qidah Anu faxa num Oidaah faxa num wadah kaak iyye, Tokkel Nabii Ibraahim kaal gacisak: Toysa

لَآ إِكْرَاهَ فِي ٱلدِّنَّ قَد تَّبَّنَّنَ ٱلزُّشُدُمِنَ ٱلْعَيُّ فَمَن يَكُفُرُ بِٱلطَّلْغُوتِ وَيُؤْمِنُ بِٱللَّهِ فَقَدِ ٱسْتَمْسَكَ بِٱلْعُرُوةِ ٱلْوُثْقَىٰ لَا ٱنفِصَامَ لَهَأُ وَٱللَّهُ سَمِيعُ عَلِيهُ ٥

الجزء ٣

79

ٱللَّهُ وَ لِيُّ ٱلْأَبِنِ ءَامَنُواْ يُخَرِّجُهُ مِيِّرِ ﴾ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَىٱلنُّوْرِ ۗ وَٱلَّذِينَكَ فَرُوَاْ أُوۡلِكَ أَوۡهُ مُ ٱلطَّاخُوتُ يُخۡرِجُونَهُ مِمِّنَ ٱلنُّورِ إِلَى ٱلظُّلُمَتِّ أَوْلَتِهِكَ أَصْحَبُ ٱلنَّارِّهُمْ فِيهَا خَلِدُونَ ٥

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِي حَاجَّ إِبْرَهِ عِمَ فِي رَبِّهِ ۗ أَنْ ءَاتَىٰهُ ٱللَّهُ ٱلْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبْرَهِ عُمُرَبِّي ٱلَّذِي يُحْيِ وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا أُحْي وَأُمِيتُ قَالَ إِبْرَهِكُمُ فَإِنَّ ٱللَّهَ يَأْتِي بٱلشَّمْسِ مِنَ ٱلْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَامِنَ ٱلْمَغْرِبِ فَبُهِتَ ٱلَّذِي كَفَ فُّواً لِلَّهُ لَا يَهْدِي ٱلْقَوْمَ ٱلظَّالمارى ١٠٠٠

7 80 T 5

Diggah Yallay Anu Aqbude Ayró Ayrô mawqak Baahak, Toysa Atu Ayrô kormak tet Baahey kaak iyye, Tokkel tama numuy koroosite waqaggiteeh karuccu iyye, Yalli koroositeh yan maray daalimiinih yani cakkî fanah tirri mahaa.

259. Hinnay Nabiyow magaalay Qarwa kak tiddigilleeh Bokoktek xagu warree numih ceelallo maay tuble Amô tabsi kak gidooral kak Radak, Yalli ta-magaala mannal yaynuwweeh is tiddigilleeh Rabtek lakal iyye, tokkel Yalli Bool Sanatih gide kaa Oideeh, Tohuk lakal Yalli Rooci kaah gacseeh kaa ugseeh Rabat magide Sugtee? Kaak iyye, Rabat inki Ayró hinnay Ayrô garab Suge iyye, Yalli kaal gacisak: wonna hinnay Atu Rabat Bool Sanatih gide Sugtek, Toysa Atu isi maaqoo kee maqab wagitey is ma-milaggoowinnak, ku-Dananâ fanah wagitey usuk fixiixih tan lafoofih Sugek lakal Yalli kaa elle yaynuwwee inna, Yalli Rabak lakal Sinam ugsaah wohuh dudda leemih Asta Sinaamah koo Abnam keh kok abne, Atu ku-Dananih lafoofi fanah wagitey tet kobxisnaah Baaxok fayya tet haynaah ittat tet kah xakabna inna, Tohuk lakal cadot tet kah Sarisnaah Rooci teetit elle gacisna inna wagitey kaak iyye, Tokkel toh kaah Qaddowteeh Baxxagga

أَوْكَالَّذِي مَرَّعَلَى قَرْيَةٍ وَهِي خَاوِيةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى يُحْيِء هَذِهِ ٱللَّهُ بَعْدَ مُوسِهَا قَالَ أَنَّى يُحْيِء هَذِهِ ٱللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَ أَفَا مَاتَهُ ٱللَّهُ مِائَعَةَ عَامِر ثُمَّ بَعَثُهُ وَقَالَ كَمْ مَنْ يَوْمًا أَوْبَعْضَ قَالَ كَمْ مَا أَوْبَعْضَ يَوْمًا أَوْبَعْضَ يَوْمًا أَوْبَعْضَ يَوْمًا أَوْبَعْضَ يَوْمًا أَوْبَعْضَ إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَا لِكَ لَمْ يَسَمَنَّةً وَانظُرْ إِلَى طَعَامِكَ وَشَرَا لِكَ لَمْ يَسَمَنَّةً وَانظُرْ إِلَى طَعَامِكَ وَلِنَجْعَلَكَ ءَايَةً لِلنَّاسِ اللَّهِ طَامِحَ عَلَى نَشِدُ زُهَا ثُمَّ وَانظُرْ إِلَى الْعِظَامِحَ عَلَىكَ ءَايَةً لِلنَّاسِ وَانظُرْ إِلَى الْعِظَامِحَ عَلَىكَ عَلَىكَ عَلَىكَ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَىكَ اللَّهُ عَلَىكَ اللَّهُ عَلَىكَ اللَّهُ عَلَىكَ اللَّهُ عَلَىكَ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَىكَ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى الْكَالِيَةُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَى الْكَالِ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ الْمُؤَلِّلُ الْعَلَى الْمُؤَلِّلُ عَلَيْ اللَّهُ عَلَى الْمُؤَلِّلُ الْمُؤَلِّ الْمُؤَلِي الْمُؤَلِّ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللْمُؤَلِّ اللْمُؤَلِّ اللْمُ

kaah itte waqdi, Yallih Nabna Aalamuk Diggah Yalli ummaan iimih dudda-lem Aaxigeh iyye.

- 260. Nabiyow Nabii Ibraahim: Yi Rabbow Rabtem elle taynuwwee inna yoo uybulluyey iyye waqdi cusey, Yalli kaal gacisak: Anu Rabtem Aynuwweemih dudda liyom Ma-Nummaysinnitoo? Kaak ivve, Nabii Ibraahim: Yeev! Nummayseh, kinnih immay woh koo kah esseram Yi-Lubbi Satta edde ivvaah Asmatat Asmat voh ossimam keh iyyaanama iyye, Tokkel Yalli Haadak Affara Haadaytu Beyyi hayisaay isi fan ken gacissi hayisaay ken usguudaay irgiggiqqi ken hayisay cado keenik ittat esgelli hayis, Tohuk lakal kulli Qaleh Amol keenik kulli Haadaytuk Cadoytah exxa keenik hayya hayis, Tohuk lakal keenih Sec Sissikuk Haadak kol Amaate loonuk, Diggah Yalli Mayso-liiy Naggaar kinnim ixig kaak iyye Yalli.
- 261. Moominiinih yan maray Yallih gital sinni maalu yaceeh ceelallo meqe Burta-le Baaxol yubquren Amboytay malcina Sumbulti kak yawqeeh yaabukey kulli Sumbulti kak Bool Amboyta kak yakkeh inna, Yalli isih faxa marah galto dirribisah usuk Yallih fooca edde faxek, Yallih muxxo farakka leeh usuk isi naqoosah Niyaayit tanim yaaxigi kinni.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَهِ مُرَبِّ أَرِيِ كَيْفَ تُخِي ٱلْمَوْتِّ قَالَ أَوَلَمْ تُؤْمِنُّ قَالَ بَكَى وَلَكِن لِيَطْمَينَ قَلِيٍّ قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةَ مِّنَ ٱلطَّيْرِ فَصُرْهُنَ إِلَيْكَ ثُمَّاجْعَلْ عَلَىكِ لِجَبَلِ مِنْهُنَ جُزْءًا ثُمَّرًادُعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيَأً وَاعْلَمْ أَنَّ جُزْءًا ثُمَّرًادُعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيَأً

الجزء ٣

مَّثُلُ الَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمُّوالَهُمُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمْتَلِ حَبَّةٍ أَنْبَتَ سَبْعَ سَنابِلَ فِي كُلِّ سُنْبُكَةٍ مِّانَّةُ حَبَّةٍ وَاللَّهُ يُضَلِعِفُ لِمَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَسِعُ عَلِي مُنَ

- 262. Sinni maalu Yallih gital yacee mari, Tohuk lakal Acuwwu heem woh koh Abee kee Adah Amo kaal yayxeerem katayse waa mari usun sinni Rabbih xaqul sinni galto-lon, Qhiyaamah Ayró meesi ken Amol matanaay Addunyak keenik warrayteemih Marookitan.
- 263. Meqe yaabay maggom kallaci aba numul gacsaanaa kee Qafu kaah Abaanam Sadqhatay woh koh Abee kee Adah Amo keenil yaxxeereenim katattak kayrih Aysuk Raqta, Yalli kay Naqoosa tacee Sadqhatak gaddali, Usuk xiqliiy kay Amri cina marih digaalat mayasissika.
- 264. Yeemeneh yan maraw sinni Sadghoota woh koh Abee kee Adah Amo Sinaamal tavxeereenimit mabaysina isi maalu Sinam yoobulah yeceeh Yallaa kee ellecaboh Ayró Nummayse waa Numih innah, too yoobulak ceelallo Burta Bagulle xaxxaqah yan xaay kaxxa Rob elle Radey Burta kak duggu heey Saytuttucinuk cabeh inna, Tonnaah tama yoobulaleela Abba heen mege taamoomit galtok tugeyaanam maduudan Akeeral, Yalli koroositeh yan mara kayri gitâ fanah tirri mahaa.
- 265. sinni maalu Yallih kacanuu kee kay leeda edde gurrusak usun sinni Nafsih Yalli dudda-le galto keenih elle yacayuwaam diggi haak Asmat luk yaceeh yan

ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمُوالَهُمْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ ثُمَّ لَايُنْتِعُونَ مَا أَنفَقُواْمَنَّا وَلَا أَذَى لَهُمْ أَجْرُهُمْ مِعندَ رَبِّهِمْ وَلَاخَوْفُ عَلَيْهِمْ وَلَاهُمْ يَخَزُوْنَ ۞

الجزء٣

*قَرِّلُمَّعْرُوكُ وَمَغْفِرَةُ خَيْرُقِنصَدَقَةٍ يَتْبَعُهَا أَذَى وَلَدَّهُ عَنِيُّ حَلِيثُ

يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تُبْطِلُواْ صَدَقَيتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَىٰ كَالَّذِى يُنفِقُ مَالَهُ، رِئَآءَ النَّاسِ وَلا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيُؤمِ الْاَخِرِّ فَمَشْلُهُ، كَمَشْلِ صَفْوانٍ عَلَيْهِ تُرابُ فَأَصَابَهُ وَابِلُ فَتَرَكُهُ وَصَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلَى الْمَفْوِينَ هَا الْمُفْوِينَ هَا الْمُفْوِينَ هَا

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنفِقُونَ أَهُوَلَهُمُ الْبَيْغَ آءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَتَثْفِيتَامِّنْ أَنفُسِهِمْ كَمَشَلِ جَنَّةٍ بِرَبُورَةٍ أَصَابَهَا وَابِلُّ فَعَاتَتُ أُكُلَهَا marih ceelallo, Bustaanay maggo cooxley Baaxok fayya-le Aracal yaniy maggo Rob elle Radek caxâ mixu Namma marduufuh Baaha, kaxxa Rob kaal Rade weeh dago Rob kaal Rada way caxâ mixu Namma marduufuh Baahah inna, tamannaah Acwa Yallah caglise marih Acwa Yalli Raabitaah dirribisah tambay taqanxay, Yalli isin Abba haytaanam yabali kinni.

- **266.** Siinik Numuk teyni Bustaanay weegaytitte guba kak gexxay Tamiiraay Oinab Addal kak yaniy kulli caxâ mixu Addallev Boolaateeh idoolanni gee Numuy Ounxa xayloy Boola-le ley Abak yeneemik tu-duude waa kaxxa caacayay gira Addat-le Bustaan kak xageeh kak carare yakkem maay kicni?makicni, tamannaah Acwa Yallah caglise weeh voobula edde faxe num Qhiyaamah Ayró Abba heemik tumageya, tamannah tan Baxxaqqah Yalli isi Aayoota Baxxagga Siinih haa cubbussaanaah Acwa Yallah caglissaanam keh.
- 267. Yeemeneh yan maraw meqeeh calaalih orbissen maaluu kee Baaxok Siinih neyyeeqeemik Zakaa kee Sadqhat Yallih Sabbatah kak Acuwaay tudagoytiitih umam kak taceenim maniyaatina, usuk Siinih yontocowwime kaa tekkek umaaneh inti kak Aliffi hayteenih

ضِعْفَيْنِ فَإِن لَمْ يُصِبْهَا وَابِلُ فَطَلُّ وَالنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرُ ۞

أَيْوَدُ أَحَدُكُمْ أَن تَكُونَ لَهُ وَجَنَةٌ مِّن نَجْيلِ وَأَعْسَابِ جَمْرِي مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَرُلُهُ وفِيهَا مِن كُلِّ الشَّمَرَتِ وَأَصَابَهُ ٱلْكِبُرُ وَلَهُ و دُرِّيَةٌ ضُعَفَاءٌ فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ فِنارٌ فَاَحْتَرَقَتُ كَنْ الكَيْبِينُ اللَّهُ لَكُمُ الْلاَيْتِ لَعَلَكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿

يَتَأَيُّهُا الَّذِينَ ءَامَنُواْ أَنفِقُواْ مِنطَيِّبَتِ
مَاكَسَبْنُهُ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُم مِّنَ
الْأَرْضِ وَلَا تَيَمَّمُواْ الْخَبِيثَ مِنْهُ
تُنْفِقُونَ وَلَا تَيَمَّمُواْ الْخَبِيهِ إِلَّا أَن تُغْمِضُواْ
فَيْفُونَ وَلَسْتُر بِالْخِذِيهِ إِلَّا أَن تُغْمِضُواْ
فِيةً وَلَعْلَمُواْ أَنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ جَمِيدُ ۞

Juzu' 3

Beytan sin Akke waytek Bee waak teneenim Sinaamah maacina, Diggah Yallav Rizghi Siinih yacee sin Sadqhatak gaddaliy kulli caalatal faylisime kinnim ixiga.

- 268. Sheytan cinnaanee kee tuddagnal sin meesiisaah Oaxuma taamoomih sin Amrisa, Yalli isin Abtaanah tanin Acwal dambi cabtii kee isi rizghiy kaak yanil sin xagnisa, Yallih muxxo farakka-leeh isi Nagoosah taamoomii kee ken Niyaayit tanim yaaxigi kinni.
- 269. Yalli isi Naqoosak isih faxa marah manfaqat-le ixxigay mege taamâ fanah ken Beyta keenih yacee, usuk manfaqat-le ixxiga kah yecee mari, Toysa Nummah Yalli maggo kayri keenih yecee, tamah kassittaah elle kas-kassowtam matan Qaafiyatah yan kas-le mara Akke wavtek.
- 270. Moominiiney maaluk Yallih fooca edde faxak Acuyyu hayteenim, hinnay Axbuuxuk tabbixeeniih sinni Nafsil hayteenim, Toysa Diggah Yalli woh yaaxigeh, sinni Nafsi Yallih Amrih cinat yudlume mari Yallih digaala keenik catta catevnit malon.
- 271. Moominiiney isin Sadqhat tuybulleenih teceenik, Toysa too Sadqhatay teceenih taniini Nabam mege, Qellissi tet hayteenih tu-

ٱلشَّيْطَنُ يَعِدُكُرُ ٱلْفَقْرَوَ يَأْمُرُكُم بِٱلْفَحْشَآءِ وَٱللَّهُ يَعِدُكُم مَّغْفِرَةً مِّنْهُ

يُؤْتِي ٱلْحِكَمَةَ مَن يَشَآءُ وَمَن يُؤْتَ ٱلْحِكَمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًاً وَمَايَذَّكُّرُ إِلَّا أَوْلُواْ ٱلْأَلْبَبِ

وَمَا أَنْفَقُتُ مِمِّن نَّفَ قَةٍ أَوْنَ ذَرُتُ مِمِّن تَّذْرِ فَإِتَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُةً ۗ وَ مَا للظَّالِمِيرِ مِنْ أَنْصَارِ ١٠٠٥

ان تُسَدُّواْ ٱلصَّهَ قَاتِ فَنَعِمَّاهِ ﷺ

maleelah tet teceenik, Toysa toh kayrih Siinih Aysuk Ragta Yalli sin mege taamoomit sin dambitte duuge-le Yalli isin Abba haytaanamak Adda yaaxigi kinni.

- 272. Nabiyow Sinam islaam diinil tirri haytam kol matan, kinnih immay Yalli isih faxa mara tirri haa islaamaninnoh, moominiiney maaluk Yallah caglisak Acuvvu haytaanamih galto sin Nafsih iimi, isin maalu kah taceenim manton Yallih fooca edde gurrusak taceen sin Akke waytek, maaluk Yallah caglisak Acuyyu haytaanamih galto dudda-luk Siinih Antacawwime-le isin Abitti hayten magaanet Andullume kalah tu-Siinik kak daggoyse kalah.
- 273. Isin maaluk Acuyyu haytaanam tu-maleelav sinni Nafsi Yallih gital jihaad kee gaadul teyseedey Rizghi guranah Safarah Baaxok Baaxo kabxa (tellemmo) Abitak gexam duude waay ken caalat Aaxige waa num usun kallacik vexxeereenimih Sabbatah, gaddaloola yakkale marah Acuwa lih yaaban Numow woo mara Astootiy edde yanin caalat keenik taybulleel ken taaxige, usun inki innah Sinam messeraanaay essereenik kaxxam Sinam makallacan, maaluk Yallih gital Acuyyu haytaanam, Toysa Diggah Yalli woh yaaxigeeh sin elle galtele.

عَنكُم مِّن سَيَّاتِكُم ُ وَاللَّهُ ىمَاتَغْ مَاُونَ خَيِرٌ ١

*لُنْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ ٱللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَآأُهُ وَمَا تُنفِقُواْ مِنْ خَيْر فَلاَّنفُسكُم وَمَاتُنفِ قُونَ إلَّا ٱبْتِخَآءَ وَجْهِ ٱللَّهِ ۚ وَمَاتُنفِقُواْ مِنْ خَيْرِ يُوَفُّ إِلَنْكُمْ وَأَنتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ٥

لِلْفُقَرَآءِ ٱلَّذِينَ أَحْصِرُواْ في سَبِل ٱللَّهُ لَا يَسْتَطِيعُهِ نَ ضَرْبًا فِي ٱلْأَرْضِ يَحْسَنُهُمُ ٱلْجَاهِلُ أَغْنِيآءَ مِنَ ٱلْتَّعَفُّف تَعُرفُهُم بسماهُمُ لَا رَسْعَالُونَ ٱلنَّاسَ إِلْحَافَاًّ وَمَا تُنفِقُواْ مِنْ خَيْرِ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِ عَلِيكُر اللَّهُ مِنْ خَيْرِ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِ عَلِيكُر اللهُ

- 274. Sinni maalu Yallih kacnu edde gevaanam keh Bar kee lago Qellisak Ayballuk yacee mari, Toysa usun sinni Rabbih xaqul sinni galto-lon, Qhiyaamah Ayró meesi ken Amol matanaay Addunyak keenik warrayteemih usun ma Rookitan.
- 275. Ribat taamitaah Ribâ maalu yakme mari, usun Qhiyaamah Ayró sinni magoogak mugtan Sheytan yootokeeh yinkise numuy cabuh Radarradak Annakassuk gexa Numih innal ugta kaa Akke waytek, woh kah kinnim diggah usun (Ribâ maalu yakme mara kinnuk) cagalah tellemmo is Ribah inna kinni calaali caddabnal iyyeenimih Sabbatah, Yalli ken dirabboyseeh tellemmo calaali Abeeh Riba caraamu Abem baxxaqqa hee, tokkel kay Rabbik kassis kee Ribak waaso kah temeeteeh teetit taamitaamak yeede num, Toysa usuk Ribâ maali caraamuk yanim kaa Aafe kalah warrayteeh kak xagem kayiimiiy dambi kaal mali, Yallal gaceeh Yalli Qafu kaah Abi hinnay Yallal gace weeh kaa digaale yakkeemih caagid Yallâ fanah kaak gaca, Riba caraamu kinniimih waaso ken toofeek lakal Ribâ maalih makmot Qakte mari, Toysa woo mari gira mara usun teetil waarak.
- 276. Yalli Ribat geen maalu inkih Baysee kee hinnay maalu-leh yan numuk maaluk Barkat kaak kale yakke, Seehadayti Sadqhatah

ٱلَّذِيرِ - يُنفِقُونَ أَمَوَلَهُم بِٱلَّتِلِ وَٱلنَّهَارِ سِيرًا وَعَلَانِيَةُ فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَرَبِّهِمْ وَلَا خَوْفُ عَلَيْهِمْ وَلَاهُمْ يَحْزَنُونَ ١

الجزء ٣

ٱلَّذِينَ يَأْكُلُونَ ٱلرِّبَوْاْ لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا نَقُومُ ٱلَّذِي تَتَخَبَّطُهُ ٱلشَّيْطُنُ مِنَ ٱلْمَسِّ ذَالِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوٓ أَإِنَّمَا ٱلْبَيْعُ مِثْلُ ٱلرِّبَوَّا وَأَحَلَّ ٱللَّهُ ٱلْبَيْعَ وَحَرَّمَ ٱلرِّبَوْاْ فَمَن جَاءَهُ و مَوْعِظَةٌ مِّن رَّبِهِ عَفَانتَهَى فَلَهُ مَاسَلَفَ وَأَمْرُهُ وَإِلَى ٱللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأَوْلَتِيكَ أَصْحَابُ ٱلنَّارِيُّهُمْ فِيهَا خَلِدُونَ ٥

يَمْحَقُ ٱللَّهُ ٱلرِّيَوْاْ وَيُرْبِي ٱلصَّدَقَاتِّ وَٱللَّهُ لَا يُحِتُ كُلُّ كَفَّ ارأَشِهِ ١

yacee maalu Yalli kaah ossaah kaah yaydarreh, Yalli ummaan korostay koroosannuk Amok kate waay Ribâ maalu yakmem calalloysitey kaxxa dambilih yani ma-kicni.

- 277. Diggah yeemeneeh meqe taamoomi Abbaasiteeh Salat elle faxxiima innal Soolisaah sinni maaluk Zaka yacee mari usun sinni Rabbih xaqul sinni galtolon, Qhiyaamah Ayró meesi ken Amol matanaay Addunyak keenik warrayteemih ma-Rookitan.
- 278. Yeemeneh yan maraw Yallak meesitaay Riba caraamu takkek duma sin maaluk Amot Ribak fulah Raqteemih guran caba Nummah moominiin tekkeenik.
- 279. Tokkel isin Yalli sin kak waaseemik Raqtaanam abe wayteenik, Toysa Yallaa kee kay farmoytak Qeb Siinih yanim ixiga, isin Yallal gacteeniih Ribâ maalih makmo cabteenik, Toysa sin maaluy Sinaamat magoytah litoonuk Amo liton fula edde hee kalah, tonnal isin Sinam matadlumaanaay sinam sin matadluma.
- 280. Magoyta elle tan numuy tuelle gibdi usuk woo magoyta yaceemih dudda Aalle wee kaa tekkek, Toysa Yalli tukaal xabbacoysah gide kaah Qambaltaanam Siinil tan, isin magoyta edde tan numuh woo maalu inkih kaah cabee kee hinnay tu-kaah kak cabe

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّلِحَتِ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوٰةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَرَبِّهِمْ وَلَاخَوْفُ عَلَيْهِمْ وَلَاهُمْ مِيَحْزَنُونَ

يَـَـاَيَّهُاٱلَّذِيرِتَ ءَامَـنُواْٱتَقُوْاْٱللَّهَ وَذَرُواْ مَابَقِىَ مِنَ ٱلرِّبَوَاْ إِن كُنتُمرِّقُوْمِنِينَ۞

فَإِن لَّمْ تَقْعَلُواْ فَأَذُنُواْ بِحَرْبِمِّنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِ ۗ وَإِن تُبْتُمْ فَلَكُوْرُيُّوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ ۖ

وَإِنكَانَ ذُوعُسُرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ وَأَن تَصَدَّقُولُخَيْرُلِّكُمْ إِنكُنتُمْ تَعْلَمُونَ ۞ takkeeniih wohim Sadqhatah Siinih orobtam kayrih Siinih Aysuk Raqta, woh muxxok lem yaaxige mara tekkeenik.

- 281. Sinaamey Yallâ fanah edde gacsimtoonu waytan Ayrok (Qhiyaamah Ayró kinnuk) meesita, tohuk lakal kulli Nafsi maqaanek Abem hinnay umaanek Abeemil dudda-luk galtime-le Akeeral usun Andullume kalah.
- 282. Yeemeneh yan maraw Abuuduh yimixxige waktî fanah ittâ luk taamitteenik, Toysa woo magoyta le waktil uktuba maali dacavrii kee ittawwayak, Qadaalat-le Numuy kutbe yaaxige magoytak sin fanal tanim yaktabay, kutbe Aba num Yalli kaa elle Barse innal Qadaalatal kutbe Abam cine waay wohuh kaah Seeceenik kollay, Toysa too kutbe Abay, cakki (magoyta kinnuk) elle yan num kaah warisay isil tanim, Yallay kay Rabbi kinnik meesitay, isil tan magoytak tu-daggoyse waay, Tokkel cakki (magoyta kinnuk) edde yan num kasmaliy isi maalu Baddaaha tekkek hinnay Saldii kee idaltuy Boola-le tekkek, hinnay usuk duuday magoytak isil tanim warsam duude waa tekkek. Toysa kay Awlayti kaat tanim Qadaalatal warisay, sin labhak (muslimiin labha kinnuk) Namma Numuy wohul Sumaagitta Sumaaqisa, Tokkel Namma Numuy Sumaq elle haytaana Aanee week, Toysa Sumag marak inki num kee Namma

وَاتَقُواْ يَوْمَاتُرْجَعُونَ فِيدِإِلَى ٱللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّى صَالَّةً اللَّهِ عُوفَ فَيَ كَاللَّهُ اللَّهُ اللَّ

يَنَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا إِذَاتَدَايَنتُم بِدَيْنٍ إِلَىٰ أَجَل مُّسَمَّى فَأَكْتُبُوهُ ۚ وَلَيَكْتُب بَيْنَكُمْ كَايَّبُ بِٱلْحَدْلِّ وَلَا يَأْبَكَا بِهِ أَن يَكْتُبَ كَمَاعَلَّمَهُ ٱللَّهُ فَلْتَكْتُتُ وَلْهُمَالِ ٱلَّذِي عَلَيْهِ ٱلْحَقُّ وَلْيَتَّقِ ٱللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسُ مِنْهُ شَيْئًا فَإِن كَانَ ٱلَّذِي عَلَيْهِ ٱلْحُقُّ سَفِيهًا أَوْضَعِيفًا أَوْلَا يَسْتَطِيعُ أَن يُمِلَّ هُوَ فَلَيُمْ لِلْ وَلِيُّهُ وِبِٱلْعَدُلِّ وَٱسْتَشْهِدُواْ شَهِيدَيْنِ مِن رَجَالِكُمْ فَإِن لَّمْ يَكُوْنَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلُ وَٱهۡرَأۡتَانِ مِمَّن تَرۡضَهُ نَ مِنَ ٱلشُّهَدَآءِأَن تَضِلَّ إِحْدَنْهُمَا فَتُذَكِّرَ إِحْدَنْهُمَا ٱلْأُخُرَيُّ وَلَا يَأْبَ ٱلشُّهَدَآءُ إِذَا مَادُعُواْ وَلَا تَسْعَمُواْ أَن تَكْتُنُهُ هُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَىٓ أَجَلَهُ ع ذَاكُمُ أَقْسَطُ عِندَ أَللَّهِ وَأَقُومُ لِلشَّهَا مَا يَ وَأَدۡنَىٓ أَلَّا تَرۡتَا بُوٓ ا إِلَّا أَن تَكُونَ تِجَرَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَابَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحُ أَلَّاتَكُتُبُوهَا ۗ وَأَشْهِدُوۤا إِذَا تَبَايَعۡتُمُ وَلَا يُضَارَّكَ إِنَّ وَلَا شَهِى ذُوَّإِن تَفْعَلُواْ فَإِنَّهُ وَفُسُوقُ لِيكُمْ وَأُلَّا لِكُمْ وَأَتَّاقُواْ ٱللَّهَ

Barray Sumaaqat kak leeddaanay Sumaaqitta gurrusa, woo Namma Barrak tiyak teyna woh hawwente tet tekkek ken Nammayak tiya Akatto kassissamkeh, Sumaq mari Sumaaqah ken Seeceenik Sumaq cine woonay, magoyta-le waktil taktubeenimik mataqbina daggowtay hinnah tamaggay, tama magoytay Yalli kutbeh sin kah Amrise Yallih xagul kay madgal Qadaalatah Aysuk Raqtaah Sumaq diggah Aysuk Raqta, magoyta takkeh gidee kee tet edde yaceenim kak faxximta waktit Agay-waagite waytaanamal xayuk Raqta, kinnih immay tellemmoy Aracal takkey sin fanal mariiy mari gabak Beysitay magoytah Raaqe wayta tekkek, Tokkel Aktube waytaanamah dambi Siinil mayan, sittin fanal tellemmo Abittan waqdi Sumaq haysita sumaq haysittaanam kacanu-lek, cakki-le num kee cakki elle yan num kutbe Aba num kee Sumaq num duude waanamat ken Biyaake woonay, tonnaah kutbe Aba maraa kee Sumag mari kutbeh keenih ceyte mara hinnay Sumaaqah keenih ceyte mara Biyaake woonay kutbe Aba mari kutbe makot Abaanamat, hinnay Sumaq mari Sumag cinaamat ken Biyaake waay, yalli sin kak waaseemik Ragtaanam abe wayteenik, Toysa Diggah toh Siinik Yallih Amrik Awqiyya kinni, Yallak meesita Yalli Addunyaa kee Akeeral inkih sin tanfiqem sin Barse-lek, Yalli

هُ ٱللَّهُ ۗ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَحَ ءٍ

usuk ummaanim Yaaxigi kinniih sin caagiidak kaak Qellittam matanaay sin elle galtele.

- 283. Isin gexsô maray Safarah yani tekkeeniih magoyta Siinih yaktube num gee wayteenik, Toysa duyye-le numuh kay duyyeh waas takke duyyek tukaah Acuwa, magoyta edde tan num magoytak isit tanim Acuwu haam fanah, Tokkel mariiy mara Siinik yeemenek kutbee kee Sumaq marah Siinik faxximtam matan, Toysa tuh yeemenen num kaa kah veemenen Amaanat yacaay, usuk Yallay isi Rabbi kinnik meesitay kaa yeemeneh yan num ganaamak, magoyta edde tan num magoytak isit tanim yengeddeeh wohut matre maraw Sumaaqah sin Seeceenik woo Sumaq maaqarina, woo Sumaq yaaqure num, Toysa Diggah usuk lubbi kak yoome num kinni, Yalli isin Abba haytaanam yaaxigeeh tu-kaak maqellittaay sin elle galtele Akeeral.
- 284. Qaranwal tanim kee Baaxô Bagul tanim inkih Yalli-le, Sinaamey isin sin Nafsit tanim tuybulleenik hinnay Oellisseenik Yalli woo hiimih Cisab inkih Siinik Abele, Tokkel Yalli isih faxa marah dambi cabaah isih faxa mara digaalah, Yalli ummaan iimih dudda-li kinni.
- 285. Yallih farmoyti kay Rabbik Ohuraanak kaal obsimtem Nummayseeh moominiin

﴿ وَإِن كُنْتُهُ عَلَىٰ سَفَر وَلَمْ تَجَدُواْ كَاتًا فَرِهَانٌ مَّقَبُوضَةٌ فَإِنَّ أَمِنَ بَعْضُكُم بَعْضَا فَلْهُ وَدَّ ٱلَّذِي ٱوْتُحِنَ أَمَانَتَهُ وَلَيْتَقِ ٱللَّهَ رَيَّهُ ۗ وَلَا تَكْتُمُواْ ٱلشَّهَادَةَ وَمَن يَكْتُمُهَا فَإِنَّهُ وَءَ إِنْ مُ قُلْكُ فُو وَٱللَّهُ بِمَاتَعُمَلُونَ عَلِيمٌ ١

ِللَّهُ مَا فِي ٱلْسَّكُوَاتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضُّ وَإِن ثُبُ دُواْ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ عَدِيرٌ ١

> ءَامَرَۥۘٱلرَّسُولُ بِمَٱأْنِزِلَ إِلَيْهِ مِن رَّبِّهِۦ وَٱلْمُؤْمِنُونَ كُلِّ ءَامَنَ بِٱللَّه

الجزء ٣

Nummasseh, Yallih farmoytaa kee moominiinik kulli num Yallaa kee kay malaykaay kay kitoobaa kee kay farmoytit inkih Nummasseh, Nanu (Yallih farmoytaa kee moominiin kinnuk) inkih iimaanal kay farmoytiitik Numtin fan keenik mabaxisna Yahuud kee Nasaarah innah, Yallih farmoytaa kee moominiin inkih Ni-Rabbow wacyik oobissem Noobbeeh woh inkih oggolleeh Ni-dambitte neh cabtaamah koo kallacna, nek gacim koo fanah yakke Qhiyaamah Ayró iyyen.

286. Yallih diini xabciniih Yalli Nafsi duude waam Nafsil mahaa usuk duudam Akke waytek, Nafsi magaanek Abiteemih mege galto leeh usuk umaanek Abiteemih uma galto kay Amol tan, Ni-Rabbow fardi nel Abteemik tu-hawwennek hinnay nee kak waasseemiy hoxak Abnel nee makataatinaay nee elle madigaalin, Ni-Rabbow dumi ummattak uma maral digaalah diini taamoomik Qilsiih gibdim keenil kah hayte innah, Diini taamoomik Qilsiih dudda kah Aalle waynam nel mahaysin, Ni-Rabbow dudda kah Aalle wavnam diinii kee Baloolik Ni-Amol mahaysin, Ni-Rabbow Ni-Dambittey Abne nek duugaay, Qaybi nek usturaay isi Racmatah neh Racmat Atu Ni-Awlaytuy nee cata kinnitok, Toysa Ni-Rabbow koroositeh yan maray ku-diini yangaddeek iisa neh Acuy ixxica moominiiney.

ۅٙڡڬٙؽؠٟڪٙؾؚ؋ٷڪؙؿؙڡ؋ٷڒؙۺؙڸؚ؋ ڵٲڎؙڡۜڔۜٞڨؙؠؿٞڹٲۧڿڔؚڝؚٚڒڒؙۺؙڸ؋ٷۊؘٲڶؙۅ۠ٲڛٙڡؚڡ۫ٮؘٵ ۅٲڟۼڹؖٲؖۼؙڡ۫ڔٙٳڹڰۯڽۜٵۅٳڶؽڰٲڵڡڝؠؙۯ۞

لَا يُكِلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَأَ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا أَكْ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَأَ لَا تُؤَاخِذُ نَا إِن فَصَلَيْهَا مَا أَقَا خُطَأْنَا أَرَبَّنَا وَلَا تَخْمِلُ عَلَيْنَا فِي مِن إِضْرَاكَمَا حَمَلْتَهُ وَعَلَى اللَّذِينَ مِن فَعِينًا وَلَا تُحْمِلُنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِيقِ عَلَى اللَّا الْمَاقَةَ لَنَا بِيقِ عَلَى اللَّا الْمَاقَةَ لَنَا بِيقِ عَلَى اللَّهُ وَلَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَفِيرِينَ شَهُ وَلِلْكَنَا فَا أَنْ مُؤْلِكَ نَا فَا أَنْ مُؤْلِكَ الْمَاقَةُ مِلْ الْكَفِيرِينَ شَهُ مَوْلِكَ نَا فَا أَنْ مُؤْلِكَ نَا فَا أَنْ مُؤْلِكَ فَا الْكَفِيرِينَ شَهُ مَوْلِكَ نَا فَا أَنْ مُؤْلِكَ فَا لَكُوفِرِينَ شَهُ مَوْلِكَ نَا فَا فَا مُؤْلِكُ فَا لَا كُوفِرِينَ شَهُ مَوْلِكَ نَا فَا فَا مُؤْلِكُ فَا لَكُوفِرِينَ شَهُ مُؤْلِكُ فَا فَا فَعُولِينَ فَي اللَّهُ وَاللَّهُ اللَّهُ فَا اللَّهُ عَلَى اللَّهُ وَاللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ فَا اللَّهُ عَلَى اللَّهُ وَاللَّهُ اللَّهُ وَاللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَيْ اللَّهُ عَلَيْنَا لَهُ اللَّهُ ال

SUURAT AALA-QIMRAAN

الجزء٣

92

Madiinal Obte, 200 Aayat Takke.

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Alif- Laam-Miim (edde faxem Yalli Yaaxige).
- 2. Usuk Yalla, kaak-sa Oibaada cakkisita Yalli mayan, usuk duddale manoleeh maraba, usuk isi ginoh Amol yaniih isi ginoh maceyta.
- 3. Nabiyow Yalli Qhuraan cakkil kol oobise, kitoobak kok duma obtem Nummaysak, tawraat kitab kee Injiil kitab oobise.
- 4. Yalli ama Namma kitab (tawraat kee injiil kinnuk) Ohuraan kitab oobak Naharat oobise Sinaamak kaa kataate marah tirto yakkemkeh, Yalli Qaraanak oobise kitooba cakkii kee deedal ittak edde Baxisuh oobise, Diggah Yallih Aayoota dirabboyse mari gibdi digaala-le, Yalli mayso-li isi Amri cine maral cane gacsam duuda Rabbi kinni.
- 5. Diggah Yallak Baaxol tanim kee Qaraanal taniimik tu-kaak ma-Oellitta.
- 6. Yalla kinni sin inaanih maxaxal isih elle faxa innal sin gintaah weeloola Siinih taceem, kaak-sa cakkil yaqbuden Yalli mayan, Yalli mayso-li Naggaara.

الَّمْ ١

ٱللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّاهُوا لَّاهُوا لَّحَيُّ ٱلْقَبُّومُ ۞

نَزَّلَ عَلَيْكَ ٱلْكِتَابَ بِٱلْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ ىكَيْدِ وَأَنْزَلَ ٱلتَّوْرَيْةَ وَٱلْإِنجِيلَ ٣

مِن قَبَلُ هُدَى لِّلنَّاسِ وَأَنزَلَ ٱلْفُرُ قَانَّ إِنَّ ٱلَّذَينَ كَفَرُ وِا بِعَايَتِ ٱللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو أَنتِقَامِ ٥

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي ٱلْأَرْضِ وَلَا فِي ٱلسَّمَاءِ ٥

هُوَٱلَّذِي يُصَوِّرُكُرْ فِي ٱلْأَرْحَامِكَيْفَ يَشَآءُ لَآ إِلَاهُ إِلَّاهُ وَٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ٥

- 7. Nabiyow Yalla kinni Qhuraan kitab kol oobissem, mascassa Baxxaqqa kak itta Aayoota kaak tanih, is madqooqik inaytay elle yaduureeniih elle keltan Asli kinni, Aka Aayootay maqna kak itta celtay maggo fooca-ley Aslih tan Aayoota fan gacsan waqdi, maqna kak Baxxaqqa itta kaak tanih, lubbitte cakkik kak daggawtaah kak Biyaakitta marah tu-gactek, toysa usun magna itta kak celta Aayoota kaak kataatan fitnâ guranah Sinam cakkik makaanaah magna kak Sinnih elle faxan gurral yafdigeenim edde gurrusak, tama Aayootak magna Yallak-sa taaxigem matan, ixxigal diggi itta mixigwa (ixxiga-le mara kinnuk) Ama Ohuraan Nummasneh usuk inkih Ni-Rabbih xaguk kay صَمَّا لُسَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ farmoyta Mucammad Arrabat yemeete iyyan, Qhuraanal taniimil kas-kassoowa mari mayan, Qaafiyatah yan kas-le mara Akke waytek.
- 8. ixxigal diggi itta mixigwa Ni-Rabbow Ni-Lubbitte iimaan kee cakkik mamakin tirri nee hayteek lakal, ku-xaquk isi muxxoh farakka iyya Racmat neh Acuw, Diggah Atu kaxxa mattaccoo-le Rabbi kinnitok iyyan.
- 9. Ni-Rabbow diggah Atu Agaywaaga edde Anee wayta Ayró (Qhiyaamah Ayro kinnuk) Sinam kobxise kinnito, Diggah Yalli isi Naqoosa kah xagnisem mamaka.

هُو ٱلَّذِى َأَنْزَلَ عَلَيْكَ ٱلْكِتَبَ مِنْهُ ءَايَكُ مُمَّحُكَمَنُ هُوَ ٱلْكِتَبِ وَأُخُرُ مُتَكَ هُرَ ٱلْكِتَبِ وَأُخُرُ مُتَنَابِهِ مَنَّ أَهُ ٱلْكِتَبِ وَأُخُرُ مُتَنَابِهِ مَنَّ فَاللَّهِ مَا تَشْبَهِ هَ فَيْ اللَّهِ عَلَى اللَّهِ اللَّهُ وَٱلرَّسِحُونَ فِي اللَّهِ اللَّهِ اللَّهُ وَالرَّسِحُونَ فِي اللَّهِ اللَّهِ اللَّهُ الللْهُ اللْهُ اللْهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الل

رَبَّنَا لَا تُزِغَّ قُلُوبَنَابَعُ دَإِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبُلَنَا مِنلَّدُنكَ رَحْمَةً ۚ إِنَّكَ أَنتَ الْوَهَّابُ۞

> رَبِّنَا إِنَّكَ جَامِعُ ٱلنَّاسِ لِيَوْمِ لِلْاَرْيِبَ فِيهِ إِنَّا ٱللَّهَ لَا يُغْلِفُ ٱلْمِيعَادَ ﴿

- 10. Diggah koroositeeh cakki yengeddee marah ken maali inki innah tu-keenih maxiqaay ken xalay tu-keenih maxiqa Yallih digaalak Addunyaa kee Akeeral, woo mari usun girâ Boco kinnon Akeeral.
- 11. Koros Yallih farmoytiitit Abtah tan dirabboysiyyal firqawnaa kee firqawni maraay keenik duma Sugte korosuy Ni-Astooti dirabbosseh inna ken caagid, tokkel Yalli ken dambitteh Sabbatah ken yibbixeeh ken digaaleh, Yalli isil koroositeeh isi farmoytit dirabboyse maral gibdi digaala-li kinni.
- 12. Nabiyow koroosite marak diggah isin Addunyal Buksumettoonuuh Siinik Ayse-lon, Qhiyaamah Ayró jahannam giral kobxisimetton, jahannam girá is manxu gacta fidooy keenik ixxic.
- 13. Nummah yahuudey Badri Saaku Qeebih tongoorowe Namma Buttal kaxxa Astay elle kas-kassowtaana liton, Yallih gital Qeb Abta Buttaa kee Aka Buttay koroosittel, moominiin Butta koroositte Butta Namma Addah Sinnil gactam keenik table, koros keenil Sidiica Addah gacak Yalli wohut iimaan keenih maqarroysamkeh, Yalli isi Naqoosak isih faxa mara isi catot maqarroysaah Qokla, Diggah tohut elle kaskassowan Asta tan Sorkocobbaxi intih yableh yan marah.

إِنَّ اَلَّذِينِ كَفَّ رُواْلَن تُغْفِي عَنْهُمْ أَمُولُهُمْ وَلَا أَوْلَدُهُم مِّنَ ٱللَّهِ شَيَّاً وَأُوْلَتِهِكَ هُمْ وَقُودُ ٱلنَّ اِرِ ۞

كَدَأْبِءَ الِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمَّ كَذَّهُولْبِعَايَتِنَا فَأَخَذَهُولُللَّهُ بِذُنُوبِهِمُّ وَاللَّهُ شَدِيدُ ٱلْمِقَابِ ١

قُل لِلَّذِينَ كَفَرُواْ سَتُغَلَّبُونَ وَتُتَشَرُونَ إِلَى جَهَ لَيِّرُونِيْسُ ٱلْمِهَادُ ۞

قَدُكَانَ لَكُمْءَايَةٌ فِي فِئَتَيْنِ ٱلْتَقَتَأَ فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِ سَبِيلِ ٱللَّهِ وَأُخْرَىٰ كَافِرَةٌ يُسَرُونَهُ مِشْلَيْهِ مْرَأَى ٱلْمَيْنَ وَلَلْهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ عَن يَشَلَّهُ إِلَى فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِأُولِ ٱلْأَبْصُرِ

- 14. Seehadat Agabuuy xaylooy maggo maaluy Buuloh yanik dahab kee Qado lakqooy Qaxmeqe faarisiiy Affara xiyyuu kee Buqrê Baaxoh kacanu keenit Bilqisimte, toh Addunyâ manoh dago duyyê Baxa kinni, Yalli isi xaqul Qaxmeqe gacsimeyna-le Moominiinih (jannat kinnuk).
- 15. Nabiyow Yallak meesita marah ken Rabbih xaqul too edde yabne Addunyâ Bilhadak kayrih taysem Siinih warsoo? keenik ixxic, jannootay weeqaytitte guba kak gexxa-lon, usun teetil waarak, Agabuy Qaboolaa (mayangalii kee xalay Sarure kinnuk) kee wasookaay cal umaanek Saytunnoowe teetil-lon, wohuk inkih tayseemih Yallak kacanuu kee leeda-lon, Yalli isi Naqoosah caaloota yaaxigeeh ken taamoomi yaba-li kinni.
- 16. Ama Yallak meesita mari usun Ni-Rabbow nanu Diggah koo Nummasneeh ku-farmoyta Mucammad katatnehik Nidambitte neh cabaay girâ digaalak nee Naggos iyyan.
- 17. Ama edde yabne mari usun Yalli kicnim Abaanam kee Yalli Niqbiimik sinni yabbixeeh ken geyte musiibal yasbire mara, iimaan kee maxcoocaay Abnitte kak Nummatteeh Yallih Amri oggolaah kaah Rammita mara, Yalli keenih yecee maaluk

زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَتِ مِنَ النِّسَآءِ وَالْبَخِينَ وَالْقَدَطِيرِ الْمُقَنطَرةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعُمِ وَالْخِرْثُّ ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَوةِ الدُّنْيَّ وَاللَّهُ عِندَهُ وحُسُنُ الْمَابِ ۞

*قُلْ أَوْنَيِّءُكُم بِحَيْرِيِّن ذَالِكُمْ لِلَّذِينَ اَتَّقَوْاْعِندَ رَبِّهِمْ جَنَّنَتُ تَجَرِي مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَجٌ مُّطَهَّرَةُ وَرِضُونُ مِّنَ ٱللَّهُ وَٱللَّهُ بَصِيرٌ بِٱلْعِبَادِ ۞

ٱلَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَاۤ إِنَّنَآءَامَنَا فَٱغۡفِى لَنَاذُنُو بَنَا وَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّادِ ۞

ٱلصَّدِيِنَ وَٱلصَّدِقِينَ وَٱلْقَلِيتِينَ وَٱلْمُنفِقِينَ وَٱلْمُسْتَغْفِرِينَ بِٱلْأَسْحَادِ ﴿

96

Sadaqhatah tu-yaceeh Barak gimo (Maaci Bar kinnuk) Yallak dambi cabti essera mara kinnon.

- 18. Diggah Yalli usuk isik-sa Qibaada cakkisita Yalli Anee waamah Sumaaqiteh, malaykaa kee ixxiga-le mari Yalli inkittu kinniih Qadaalatal Soolaamah kaah Sumaaqiteh, inki Yallak-sa Qibaada cakkisita Yalli mayan, Yalli mayso-li Naggaara.
- 19. Diggah Yallih xaqul diini deqsittaah Yalli kicniih isi farmoytit edde Ruubem islaam diini kinni, kitab kah yontocowwime mari itta mawanna farmoytit Ruubiyyaa kee kitoobah oobiyyal islaam diinit culaanamih ixxiga keenih kak Amma itteek lakal Akke waytek Sittin fanal lon kuxe waynan kee caddok taturuh, Yalli kay inkittinaanee kee kay dudda tascassee Astooti yangaddee marah, toysa diggah Yalli cisab sissikiih umaanek Abak Sugeenimil ken galtele Akeeral.
- 20. Nabiyow kitab mari Sumaq keenil Soolisseek lakal Yallih inkitoysiyyal koo yengeddeenik toysa keenik ixxic:anu inni nafsi Yallih Qibaadah caglise, moominiiniy yoo katatte sinni nafsi Yallih Qibaadah caglisse, kitab kah yontocowwime maraa kee Qarabak Yallat Agleyta haa marak taslumeenii? Keenik ixxic, tokkel yuslumen ken tekkek,

شَهِدَاللَّهُ أَنَّهُ وَلاَ إِلَهَ إِلَاهُوَ وَٱلْمَلَتَ عِكَةُ وَأُوْلُواْ ٱلْعِلْمِ قَآبِمًا بِٱلْقِسْطِّ لاَ إِلَهَ إِلَّاهُوَٱلْعَزِيزُ ٱلْحُكِيمُ ۞

إِنَّ ٱلدِّينَ عِندَ ٱللَّهِ ٱلْإِسْلَكُمُ ۗ وَمَا ٱخْتَلَفَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا ٱلۡكِتَبَ إِلَّامِنٛ بَعۡدِ مَاجَاءَهُمُ ٱلۡمِلۡمُ بَغْيَا ابْلَتُهُمُّ وَمَن يَكُفُرُ بِنَايَتِ ٱللَّهِ فَإِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ۞

فَإِنْ حَاَجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِى لِلَّهِ وَمَنِ اتَّبَعَنِ وَقُلْ لِلَّذِيتِ أُوتُواْ الْكَتَبَ وَالْاَمْيِّينَ ءَأَسَلَمْتُمُّ فَإِنْ أَسْلَمُواْ فَقَدِ الْمُتَدَوَّا وَإِن تَوَلَّوْاْ فَإِنَّ مَاعَلَيْكَ الْبَلَكُمُّ وَاللَّهُ مُصِيرُ إِالْحِبَادِ ۞

_

97

toysa Nummah tirri iyyeenih, usun wohut derre cabba heenik, toysa Nabiyow cagalah diini gudduysiyyak-sa kol tanim matan, Yalli isi Naqoosa yaba-li kinniih ken caagiidak kaak Qellittam matan.

- 21. Diggah Yallih inkittinaane tascassee Astootii kee Qhuraan Aayoota yangaddeeh Ambiya cakki maliinoh Qida mari, Sinaamak Qadaalatal Amrisa mara Qida mari, tokkel ken Qansarissa digaalah ken Aytikumus Nabiyow.
- 22. Woo mari usun Addunyaay Akeeral taamoomi kak Bayteeh Yallih digaalak ken cata mara malon.
- 23. Nabiyow kitaabak ixxigâ maglab kah yontocowwime mara (yahuud kinnuk) matablaa? Yallih kitab (Qhuraan kinnuk) fanah Seeciman itta elle weenimik ken fan Baxsamkeh, tohuk lakal keenik horta Yallih mekla cinteh woo horta cakkit derre cabak.
- 24. Usun too cakkit derre kah cabeenim, Diggah gira inki innah nee maxagta loowo-le Ayrooray dago Akke waytek iyyeenimih Sabbata, sinni diinil diraabah ginnaasitak Sugeenim ken duquurusak Sugteemih Sabbatah.
- 25. Tokkel ken caalat manna Akkelee? Agay-waaga sinni Ayrot Cisaabah ken kobxisnu wayna waqdi,

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكُفُرُونَ بِكَايَنتِ ٱللَّهِ وَيَقْتُلُونَ ٱلنَّيِيِّنَ بِغَيْرِحَقِّ وَيَقْتُلُونَ ٱلَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِٱلْقِسْطِ مِنَ ٱلنَّاسِ فَبَشِّرَهُم بِعَذَابٍ ٱلِيدٍ ۞

أُوْلَيَهِكَ ٱلَّذِينَ حَبِطَتُ أَعْمَلُهُمْ فِي ٱلدُّنْيَا وَالْاَحْدِينِ اللَّهُ ثَيَا وَالْاَحْدِينِ اللَّهُ مَن نَصِرِين اللَّهُ مَن نَصِرِين اللهِ مِن المِن المِ

ٱُوْتَرَ إِلَى ٱلْذِينَ أُوْتُواْنَصِيبَامِّنَ ٱلْصِتَٰبِ يُدْعَوْنَ إِلَىٰ كِتَنبِ ٱلنِّهِلِيَحْكُمْ بِيَنْهُمْ ثُرُّيْتَوَلَّى فَرِيقٌ مِّنْهُمْ وَهُم مُّعْرِضُونَ ۞

> ذَلِكَ بِأَنْهُمُ قَالُواْ لَن تَمَسَّىنَا ٱلنَّالُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍّ وَغَرَّهُمْ فِي دِينِهِم مَّاكَانُواْ يُفَتِّرُونَ ۞

فَكَيْفَ إِذَاجَمَعْنَهُمْ لِيَوْمِرِلَّارَيْبَ فِيهِ وَوُفِيّتُ كُلُّنَفْسِ مَّاكَسَبَتُ وَهُرُ

98

kulli nafsi Abba heem kaah edde dudsumta Ayro (Qhiyaamah Ayro kinnuk) kinni usun Andullume kalah.

- 26. Nabiyow isi Rabbi kallacak Yi-Rabbow Reeda inkih lem koo Atu Reeda isih faxxa marah taceeh isih faxxa marak Reeda kaltaah Seelabtah, Atu Addunyal isih faxxa mara fayya haytaah taysiiseeh isih faxxa mara Ramma haytaah xixxibissa, Yi-Rabbow kayri inkih ku-gabat yan, Diggah Atu ummaan iimih dudda lito ixxic.
- 27. Yi-Rabbow ku-dudda tascassee
  Astootik Atu Bar Laqot culussaah
  Laqo Barat culussa, Rabteemik
  Nuwwam tayyaaqeeh Nuwwaamak
  Rabtem tayyaaqe, isi ginok isih
  faxxa mara Cisab maleh tarzuqhe.
- 28. Moominiin koroosite mara
  Awlaytiitiy cato edde faxxah
  haysite waytay moominiin cabba
  heenih, tamah Aba mari, toysa
  usun Yallih diinik tul mayaniinaay
  Yalli Barih keenik yan, Boola
  teelleeniih ken umaanek meesih
  meesittan sin Akke waytek, Yalli
  isi digaalak sin meesiisa kay Amri
  cinten sin tekkek, ginok gacim
  inkih Yallâ fanah yakke Cisab kee
  galtoh.
- 29. Nabiyow moominiinik ixxic :isin koros kacanuk Alilwat litoonum Qellisseenik hinnay tet tuybulleenik Yalli tet yaaxigeh, Yalli Qaranwal tanim kee Baaxô

لَا يُظُلِّمُونَ ۞

قُلِ اللَّهُ مَّ مَلِكَ الْمُلْكِ ثُوْقِي الْمُلْكَ مَن تَشَاءُ وَتَنزِعُ الْمُلْكَ مِمَّن تَشَاءُ وَتُعِنُ مَن تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَن تَشَاءُ بِيلِكَ الْمُنْيرُ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ فَدِيدُ ۞

تُولِجُ ٱلَيْلَ فِي ٱلنَّهَ ارِ وَتُولِجُ ٱلنَّهَ ارَفِي ٱلَّيْلِّ وَتُغْرِجُ ٱلْحَىَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ ٱلْمَيِّتَ مِنَ ٱلْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَن تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ۞

لَا يَتَخِذِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلْكَنْفِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ ٱلْمُؤْمِنِينِ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ فَلَيْسَ مِنَ ٱللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَن تَتَّقُولُ مِنْهُمْ نُقَتَةً وَيُحَذِّرُكُمُ ٱللَّهُ نَفْسَ فُرِّوَ إِلَى ٱللَّهِ ٱلْمَصِيرُ ۞

قُلْ إِن تُخْفُواْ مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْتُبْدُوهُ يَعْ لَمْهُ ٱللَّهُ وَيَعْلَمُ مَا فِي ٱلسَّمَوَتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضِ ۗ وَٱللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قِدِيُرُ۞

99

Bagul tanim inkih yaaxigeh, Yalli ummaan iimih dudda-li kinni.

- 30. Qhiyaamah Ayroy galtoh Ayro kinni kulli Nafsi maqaanek Abem kee umaanek Abba heem Aracal geya, Diggah usuk isi uma taamoomii kee isi Nafsih fanat xer wakti gacam ikcinni haa, Yalli isi digaalak sin meesiisah, Yalli gibdi digaala luk isi Naqoosah Nacror-li kinni.
- 31. Nabiyow ixxic: Sinaamey Yalla tikcinen sin tekkek, toysa yoo Nummaysaay yoo kataata Yalli sin Akcineleeh dambitte Siinih cabelek, Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinni.
- 32. Nabiyow Yallih Amrii kee kay farmoytih Amri oggola keenik ixxic: cineeniih derre edde caben ken tekkek, toysa Diggah Yalli koroosite mara makicni.
- 33. Diggah Yalli Nabii Aadam kee Nabii Nuucuuy Nabii Ibraahim kee kay Buxah maraay (Nabii Ismaaqiliiy Nabii Iscaaqh kee Nabii Yaqqhuub kee ken xayloh Ambiya Nabii Mucammad مَمَالِسَهُ عَلَيْهُ وَمِيلَةً edde Anuk) Qimraan Buxah marak (Nabii Qiisa keenil luk Anuk) Yalli ken dabaanih marak Nubuwwannuh ken dooriteeh ken muxxuseh.
- 34. Tama Ambiyak mariiy mari Samadak keenik yan Nasabal usun diinii kee maqaanel itta ceelak

يَوْمَ تِحَدُكُلُّ نَفْسِ مَّاعَمِلَتْ مِنْ خَيْرِ مُّحْضَرًا وَمَاعَمِلَتْ مِنسُوءِ تَوَدُّ لُوَأَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ وَأَمَدًا بَعِيدُ أَ كَيُحِذِّ زُكُوْ ٱللَّهُ نَفْسَهُ أَرَّ وَلَلَّهُ رَهُ وَفُكِ بِالْعِيدَ [3]

قُلْ إِن كُنْتُمْ يُحِجُّونَ ٱللَّهَ فَأَتَبِعُونِي يُخْمِرُ أَلَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُرٌّ وَلَكُمْ ذُنُوبَكُرٌّ وَلَلَّهُ عَنُولِيَكُمْ وَلَلْكُمْ ذُنُوبَكُرٌّ وَلَلْكُمْ غَنُولِيرٌ فَي وَلَلْكُمْ عَنُولُ رَحِيهُ اللهِ وَلَلْكُمْ عَنُولُ رَحِيهُ اللهِ وَلَلْكُمْ عَنُولُ رَحِيهُ اللهِ اللهُ اللهِ اللهُ اللهِ اللهُ اللهِ اللهُ اللهُ اللهُولِي اللهُ اللهُولِي اللهُ ال

قُلْ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولِّ فَإِن تَوَلَّوْاْ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يُعِبُ ٱلْكَذِينَ ٥

*إِنَّ ٱللَّهَ ٱصْطَفَىٰٓ ءَادَمَ وَثُوْحًا وَءَالَ إِبْرَهِيمَ وَءَالَ عِمْرَنَ عَلَى ٱلْعَلَمِينَ ۞

ذُرِّيَةُ بَعْضُ هَامِنْ بَعْضٍ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيهُ

Yalli Nubuwwannuh ken doorite, Yalli isi Naqoosah Maxcooca Yaabbi ken caaloota yaaxigi kinni.

- 35. Nabiyow Qimraan Barra Maryamal tussukuge waqdi ittem keenih cusey:Yi-Rabbow xalaayak Yi-Bagut tanim cagalah ku-Qibaadah Axbuuxuh innil heek Yi-Rabbow yok oggolaay yok Raabit, Diggah Atu Yi-kallaci taabbeeh Yi-Niyat tanim taaxigehik.
- 36. Tokkel Qimraan Barra Maryam xalte waqdi, diggah Yi-Rabbow Anu Say-Baxá xale itte nadaamitak Yalli is xaltem aaxaguk, Lab-Awkay Anu faxe Say-Awkáh inna hinna, Anu kaa kah faxe Beytal maghdis taamah usuk fulak teetik Raaqaamih Sabbatah, Diggah Anu Maryamal tet muggaaqiseeh, Diggah Anu tet kee tet Samad (Raddi) Atu isi Racmatak teyxeere Sheytanak koo keenih eleelitaah kay umaanek ken cattam koo essera itte.
- 37. Tokkel Maryam tet Rabbi Oaxmege oggoluh teetik oggoleeh Oaxmege maynubuh tet yeynebe maqaanel, Nabii Zakariyya tet dacriseeh tet caagidil Sooleeh tet yeynebeh, Nabii Zakariyya is Qibaada elle Abitta Qari teetil Culinnaanih waqdi tet xaqul Quusi (caxâ mixu) geya Maryamey tahim ankek litoo teetik iyye? Usuk Yallih xaquk yan Caxâ mixuuy, Diggah Yalli isih faxa mara Cisab maleh yarzuqhe kaak itte.

إِذْ قَالَتِ ٱمْرَأَتُ عِمْرَنَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلُ مِنِّيً ۚ إِنَّكَ أَنتَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ١

فَلَمَّا وَضَعَتُهَا قَالَتَ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَآ أَنْثَى وَأُلَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ وَلَيْسَ ٱلذَّكَرُكَاۚ ٱلْأُنثَى ۗ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَامَرْيَعَوَانِيَّ أُعِيذُهَابِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطِنِ الرَّجيمِ ١

فَتَقَبَّلَهَارَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنَا وَكَفَّلَهَا زَكِرِيًّا كُلَّمَادَخَلَ عَلَيْهَا زَكِرِيًّا ٱلْمِحْرَابَ وَجَدَعِندَهَا رِزْقًا ۗقَالَ يَكَمُّ يَمُرَأَنَّ لَكِ هَلَذَّا ۚ قَالَتْ هُوَ مِنْ عِندِٱللَّهُ إِنَّ ٱللَّهَ يَرْزُقُ مَن يَشَاءُ بِغَيْرِحِسَابِ

Juzu' 3

٣- سورة آل عمران

- 38. Too waqdi Nabii Zakariyya Yalli Maryam isi Rizghik edde konnabisem yuble waqdi, isi Rabbi xaaqeeh Yi-Rabbow isi xaquk mege Samaday (Raddi) Barkat-le yoh Acuy, Diggah Atu koo xaaqe marih xaaqo yaabbi kinnitok iyye.
- 39. Tokkel usuk Qibaada elle Aba Aracal isi Rabbih foocal Salaatah Soolak kaa kallacak Suge waqdi, Malayka kaah Secteh, Diggah Yalli Yacya degsita Baxal koo Aytikumusa usuk Yallih Qangarat Yaabaku waa Nabii Qiisa Yallih Farmoyta kinnim Nummaysak, usuk (Nabii Yacya kinnuk) isi marak Abbah Anuk, usuk Yallak meesih Agabuu kee dambittek isi Nafsi Ayxeerak, mege Ambiyak Nabiik teyna yakkeemil koo Aytikumusa Yalli kaak itte malayka.
- 40. Nabii Zakariyya Wallitak Oaiibsitak Yi-Rabbow Awka mannal geyaa? Nummah kaxxiina yoo gufteeh Yi-Barra maxalaytoh tanik iyye, tonnaah Yalli Qajiibik tan Abnittek isih faxam Aba kaak iyye Yalli.
- 41. Nabii Zakariyya Yi-Rabbow Yi-Barra Baxal tussukuggem elle Aaxige Asta yoh ab iyye, Yalli kaal gacisak Asta kok atu Sidiica Ayrooy Sidiica Barih gide Sinaamâ luk yabtam duude wayya haytaama Ascossil keenil luk yabta koo Akke waytek Atu Nagay Qaafiyatah

هُنَالِكَ دَعَازَكَ رِيَّارَبُّهُ وَقَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِن لَّدُنكَ ذُرِّيَّةَ طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ ٱلدُّعَآءِ ٨

فَنَادَتْهُ ٱلْمَلَيْكَةُ وَهُوَقَآيِمٌ يُصَلِّي فِي ٱلْمِحْرَابِأَنَّ ٱللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَىٰ مُصَدِّقًا بِكَلِمَةِ مِّنَ ٱللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِّنَ ٱلصَّلِحِينَ الصَّ

قَالَ رَبِّ أَنَّا يَكُونُ لِيغُلُامُ وَقَدْ بَلَغَنَ ٱلْكِبَرُ وَٱمْرَأَتِي عَاقِرٌ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ٥

قَالَ رَبِّ ٱجْعَل لِي ٓءَايَةً قَالَ ءَايَتُكَ أَلَّا تُكَيِّمُ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْزَلُّ وَٱذْكُر رَّبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِٱلْعَشِيّ وَٱلْابْكِرِ ١

المجزء ٣ 🔾 102

Anuk, atu isi Rabbi maggom cusaay carraay Saaku Salat kaah Ab kaak iyye Yalli.

- 42. Nabiyow Cus, malayka Maryamey, Diggah Yalli isi taaqatah koo dooreeh uma taamoomii kee Wasaakatak koo Saytunnoyseh, kudabaanih Agabuk koo dooreeh koo muxxuseh Abba maleh Baxa xaltu Waytaamih Sabbatah malayka teetik itte waqdi.
- 43. Maryamey ku-Rabbih taaqatak makatin kaah Aqunxiyak, kaah kummaataay Rukuuq Ab Salaatah Rukuuq Aba marâ luk teetik itte malayka.
- 44. Nabiyow too Nabii Zakariyyaa kee maryamak kol maaqne xaagi Qellitte xaagittek Wacyih kol oobisnaama Atu maryam yahuud mixigwa iyyi keenik tet yaynabee Axcuk sinni kalooma Saami caxxah Qambisen waqdi atu ken xaqul masuginnito, usun tet maynubul itta ween waqdi Atu ken xaqul masuginnito Nabiyow.
- 45. Nabiyow cus Atu wokkel masuginnito malayka Diggah maryamey Yalli isik tan Qangarat geytimu waa Awkay migaq kak masiic maryam Baxa Qiisay Addunyaay Akeeral kaxxa konnaba leeh Yallih xaqul Qhiyaamah Ayró Yalli xayyoysiteh yan marih loowot yanil koo Aytikumusa Yalli, teetik itte waqdi malayka.

وَإِذْ قَالَتِ ٱلْمَلَتِ كَةُ يَكَمُرْ يَهُ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصْطَفَى كِ وَطَهَّرِكِ وَأَصْطَفَىكِ عَلَىٰ نِسَاءِ ٱلْعَلَمِينَ ۞

يَلَمَرْيَـهُ ٱفْنُقِي لِرَبِّكِ وَٱسْجُدِى وَٱرْكَعِي مَعَ الرَّكِعِينَ ﴿

ذَلِكَ مِنْ أَنْبَآءَ ٱلْغَيْبِ فُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَاكُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقَلَمَهُمْ أَيُّهُمْ يَكَفُلُمَرْيَمَ وَمَاكُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ١

إِذْقَالَتِ ٱلْمَلَآيِكَةُ يَهَرْيَهُ إِنَّ ٱللَّهَ يُنَمَّ يَهُ أِنَّ ٱللَّهَ يُنَمُّ الْمَسْمُهُ ٱلْمَسِيحُ عِيسَى ٱبْنُ مُرْيَهَ وَحِيهَا فِى ٱلدُّنْيَا وَالْاَحْرَةِ وَمِنَ ٱلْمُقَرِّبِينَ ﴿

الجزء ٣ 🔪 103

- 46. Nabii Qiisa yaabukek lakat sinaamâ luk handuulut anuk yaabele, yenbeeh Casiitalih Anuk Yalli Wacyi kaal oobisa waqdi yaabeleeh usuk mege Ambiyah loowot yan.
- 47. Maryam tama caagid Qajibsitak itteh;yi-Rabbow Baxa geyam mannal yoh takkee? Seehadayti digibih yol maxayyoowinnaay anu dalweyna hinniyok itte, malaykatti (jibriil kinnuk) teetik iyyeh, Nabâ Yallih caagid tamannaay usuk isih faxam gina, usuk caagiidak caagidik teyna meklaah ginam faxa waqdi, toysa cagalah woo hiimik tik iyyaah edde takke iyye.
- **48.** Yalli kutbee kee ixxigaay maxcô diggaa kee tawraataay injiil kaa Barse-le.
- 49. Israa-iil xaylô fanah Yalli farmoytah Anuk kaa Ruube-le, Diggah Anu sin Rabbik anu Yallih farmoyta kinniyom Siinih tascasse Asta luk Siinih emeete, woo Asta is, Diggah Anu kallak kimbirô weelo leh innah tanim Siinih weelovsaah gina, tokkel ufuy teetit haah Yallih idinih Rooci-le kimbiro takke. Namma inti-luk Aabuke wee Seehadaytuu kee Baras-li ursaah Qaffoysaah Rabe mara Aynuwwe Yallih idinih, isin takmeenim kee sinni Buxaaxih Addal daanissaanam Siinih Warseyvo, Diggah tohut Anu Yallih farmoyta kinniyom Siinih tascasse Asta

وَيُكِيِّهُ النَّاسَ فِي ٱلْمَهْدِ وَكَهْلَا وَمِنَ ٱلصَّلِحِينَ ﴿

قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدُّ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرُّ قَالَ كَذَالِكِ ٱللَّهُ يَخَلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ إِذَا قَضَىٓ أَمَّرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ رَكُن فَيَكُونُ ﴾

وَيُعَلِّمُهُ ٱلْكِتَبَ وَلَلْحِكَمَةَ وَٱلتَّوْرَطةَ وَالتَّوْرَطةَ وَالْتَوْرَطةَ وَالْتَوْرَطةَ

وَرَسُولًا إِلَى بَنِيَ إِسْرَاءِ يِلَ أَنِي قَدُ حِنْ تُكُم مِّنَ ٱلطِّينِ كَهَيْءَةِ ٱلطَّيْرِ فَأَنفُحُ فِيهِ لَكُم مِّنَ ٱلطِّينِ كَهَيْءَةِ ٱلطَّيْرِ فَأَنفُحُ فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ ٱللَّهِ وَأَبْرِئُ ٱلْأَكْمَة وَٱلْأَبْرُصَ وَأُحْي ٱلْمَوْقَ بِإِذْنِ ٱللَّهِ وَأُنبِيْثُكُمُ بِمَا تَأْكُونَ وَمَا تَذَخِرُونَ فِي بُوْدِ كُرُونَ فِي بُودِ كُرُوانَ فِي ذَلِكَ لَايَةَ لَكُمُ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ فَي

edde tan, isin Yallih inkittinaane Nummaysa mara tekkeenik keenik iyye.

- 50. tawraat kitaabay yok Naharat yemeete Nummaysak emeete, Yallak vol oobe wacvil tawraatal Siinil carammowteemik tu-Siinih calalloysuh emeete, anu Siinik Axceh Aniimih Sumaq takke Asta sin Rabbik Siinih luk emeetek. tovsa isin Yallak meesitaav Anu Yallak sin gudduysaamay sin kah Amrisa yok oggola keenik iyye Nabii Qiisa.
- 51. Diggah Yallay Anu fan sin kak Seecah Ani, usuk Yi-Rabbiiy sin Rabbik, toysa dibuk kaa uqbuda, tama sin fan kak Seecah An giti usuk massa-le gita kinni.
- 52. Tokkel Nabii Qiisa yahuud koroosannul diggi itteeh is Oidoonu waanam keenik yeexege waqdi, isi kataysiisiy dooriteh Seeceh; Yallih diinih catoh iyyi yoo Qoklaa? Keenik iyye, Nabii Qiisâ kataysiisiy cawaariyyuun degsittay doorimte, Yallih diini cataah Ookla maray kaa fan seeca nee kinni iyyen, Nanu Yalla Nummasneeh koo katatnehik Atu Diggah nanu yuslume mara kinninoomuh neh Sumaaqit kaak iyyen.
- 53. Ni-Rabbow Atu injiil kitaabal oobissem Nummasneeh kufarmoyta Nabii Oiisa katatnehik, ku-inkittinaaneh Sumaagiteeh ku-Ambiya farmo guddusseemih

وَمُصَدِّقًا لِلْمَابَيْنَ يَدَى مِرَ التَّوْرَيةِ وَلاَّحِلَّ لَكُم بَعْضَ ٱلَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِعْتُكُمْ بِعَايَةٍ مِّن رَّبَّكُمْ فَأَتَّقُواْ اللَّهَ وَأَطْبِعُهِ نِ ٥

إِنَّ ٱللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَٰذَا صراط مُستَقد الله

* فَلَمَّا أَحَسَ عِيسَو، مِنْهُ مُ ٱلْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنصَارِيٓ إِلَى ٱللَّهِ قَالَ ٱلْحَوَارِيُّونَ نَحُنُ أَنْصَارُ ٱللَّهِ ءَامَتَ ابْاللَّه وَٱشْهَدُ بأنَّا مُسلمُونَ ٥

رَيِّنَآءَامَنَّا بِمَآ أَنْزَلْتَ وَٱتَّبَعْنَا ٱلرَّسُولَ فَأَكْتُبْنَا مَعَ ٱلشَّهدينَ ٥ Sumaaqite marâ (Nabii Mucammad صَلَّاتِسُّ عَلَيْهِ وَسَلَّةُ ummatta kinnuk) luk nee uktub iyyen.

- 54. Israa-iil xaylok koroosite mari Nabii Qiisah uma malah malse ganot kaa Qidaanamkeh, Yalli Nabii Qiisa weelal kaa warse umeynal Qideeh Qiisa kaa yekkeleeniih kaa Qideenih, tokkel Yalli Nabii Qiisa Qaran yeyyeeqe, Yalli uma malah malsa marak Aysuk Raaqa.
- The state of the
- 56. Tokkel Nabii Qiisâ Nubuwwannul koroositeh yan marah tu-gactek, toysa usun Addunyaay Akeeral gibdi digaalah ken digaaleyyo, usun Yallih digaala keenik waasa cateyna malon.
- 57. yeemeneeh meqe taamoomi Abbaasite marah tu-gactek, toysa Yalli ken meqe taamoomih galtoota dudda-luk keenih Acee-le, Yalli

وَمَكَرُواْ وَمَكَرَاللَّهُ ۗ وَاللَّهُ خَيْـُرُ ٱلْمَاكِرِينَ ۞

إِذْ قَالَ اللَّهُ يَنِعِيسَىٓ إِنِّي مُتَوَقِيْكَ وَرَافِعُكَ
إِلَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ اللَّذِينَ كَفَرُواْ وَجَاعِلُ
الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُواْ وَجَاعِلُ
يَوْمِ الْقِيكَمَةِ ثُمَّ إِلَى مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُرُ
بَيْنَكُمْ فِيمَاكَةُ تُمْ إِلَى مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُرُ
بَيْنَكُمْ فِيمَاكُمُ فِيمَاكُ نَتُمْ فِيهِ تَخْتَا فِفُونَ ٥

فَأَمَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَأَعَذِبُهُ مُعَذَابَا شَدِيدَا فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْآخِرَةِ وَمَالَهُم مِّن تَصِرِينَ ۞

وَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّلِاحَتِ فَيُوَقِيهِمْ أُجُورَهُمُّ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلظَّلِمِينَ ٥ koroosannut isi nafsi yudlume mara makicni.

- tama Nabii Qiisâ caagidik kol nakriyeeh kol maaqnam Baxxaqqa itta Astootiy ku-Nubuwwannu tascassee kee Qhuraanay diggi ittam Addal kak taniy cakkii kee deedal ittak Baxsa Agay-waaga mali usuk Yallih xaquk yanim.
- 59. Diggah Nabii Qiisa yalli Abba maleh kaa gineemih ceelallo Yallih xaqul, Nabii Aadamay yalli ina maleh Abba maleh Burtak gineh ceelalloh inna kinni, tohuk lakal Yalli Seehadaytu tik kaak (Nabii Aadam kinnuk) iyyeeh edde Seehadaytu yekke.
- 60. Nabii Mucammadow مَا اللهُ عَلَيْهُ وَسَلَمُ tama Nabii Qiisâ caagidik kol maaqnem Agay-waaga sinni cakkiy ku-Rabbih xaquk kol yemeete kinni, toysa atu tohut Agaywaagitah yan marih num makkin.
- maryam Baxa Nabii Qiisâ caagidik woh Baxxaqissam ixxigak koh temeeteek lakal kay caagidil koo giddiya marak, toysa Ni-Xayloo kee sin xaylooy Ni-Agabuu kee sin Agabuh secnay, nanu ninni nafsih Namaatek isin sinni nafsih Ama, tohuk lakal Yallat xaaqimnaah, Nabii Qiisâ caagidil nee kee Siinik dirab yecee mara Ni-Rabbow isi Racmatak eyxer Axcenno keenik ixxic.

ذَلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ ٱلْآيَنِ وَٱلذِّكْرِ ٱلْحُكِيرِ ۞

إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰعِندَ ٱللَّهِ كَمْثَلِ عَيسَىٰعِندَ ٱللَّهِ كَمُنَّلِ عَادَمٌ خَلَقَ هُومِن تُرَابٍ ثُمُّ قَالَ لَهُ وَكُن فَيَكُونُ فَي

ٱلْحَقُّ مِن رَّيِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ ٱلْمُمْ تَرِينَ ۞

فَهَنْ حَآجَكَ فِيهِ مِنْ بَعَدِ مَاجَآءَكَ مِنَ ٱلْمِي لِهِ فَقُلْ تَعَالُوْاْ نَدَعُ أَبْنَآءَ نَاوَأَبْنَآءَ كُمْ وَنِسَآءَ نَاوَ نِسَآءَ كُمْ وَأَنفُسَنَا وَأَنفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلَ لَعْنَتَ ٱللَّهِ عَلَى ٱلْكَذِيبِنَ ۞

- 62. Diggah Nabii Mucammadow مَمْ اَلْمُهُ عَلَيْهُ وَسَلَمْ tama Nabii Qiisâ caagidik kol maaqnem cakkiiy Agay-waaga mali, hebeltô Yallay Qibaada cakkisita mayan inki Yallak-sa, Diggah Yalli usuk Mayso-li Naggaara.
- 63. Tokkel Nabiyow usun Yalla inkittoysaanaah koo Nummaysaanam cineeniih derre edde cabeenik, toysa diggah Yalli uma maray Baaxo Baysa yaaxigeeh wohul ken galtele Akeeral.
- 64. Nabiyow keenik ixxic:kitab maraw (yahuud kee Nasaara kinnuk) Qadli Qangaray nee kee sin fanal massah tanî fanah Ama, woh Yallak-sa tu-Aqbude waynaah Agleh tu-kaat hee waynaah, Yallak kalah gari garu Yallitteh nek haysite waam kinni, tokkel usun Yalla inkittoysaanam cineeniih Ama meqe Seecot derre caben ken tekkek, toysa isin kitab maraw nanu muslimiiniy Yalla inkittossa kinninoomuh neh Sumaaqita keenik ixxica moominiiney.
- 65. Kitab maraw (yahuud kee Nasaara kinnuk) Nabii Ibraahim caagidil giddii kee keemaari macah Abtaanaa? Kulli num Siinik usuk Ni-diinil Suge Axcuk, tawraat kitab kee Injiil kitab kaak (Nabii Ibraahim kinnuk) lakat obte tet Akke waytek, kaak Naharat moobinnak isin sin maxco deedal maxco kinniimil makas-kassowtaanaa?

إِنَّ هَنَدًا لَهُوَ الْقَصَصُ الْخَقُّ وَمَامِنَ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْخَكِيمُ ﴿

فَإِن تَوَلَّوْاْ فَإِنَّ ٱللَّهَ عَلِيكُمْ بِٱلْمُفْسِدِينَ ۞

قُلْ يَنَأَهُلَ ٱلْكِتَٰكِ تَعَالُوْا إِلَىٰ كَيْمَةِ سَوَآعِ بَيْنَنَا وَيَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا ٱللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ مَشَيْءً وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَزْ بَا بَاعِنْ دُونِ ٱللَّهَ فَإِلَ تَوَلَّوْا فَقُولُواْ ٱشْ هَا دُواْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ۞

يَّنَأَهُلَ ٱلۡكِتَٰبِ لِمَتُّكَآجُونَ فِيٓ إِبْرَهِيمَ وَمَاۤ أُنْزِلَتِ ٱلتَّوْرَنَةُ وَٱلۡإِنجِيلُ إِلَّامِنْ بَعۡدِءِ ۗ أَفَلَا تَعۡقِلُونَ ۞

- 108
- Asaaray Yallih farmoyta
  Nabii Mucammad مَالِّاللَّهُ الْمُعَالِيْنَ الْمُعَالِيْنِ الْمُعَالِيْنِي الْمُعَالِيْنِ الْمُعِلِّيِ الْمُعَالِيْنِ الْمُعَالِيْنِ الْمُعَالِيْنِ الْمُعَالِيْنِ الْمُعَالِيْنِ الْمُعَالِيْنِ الْمُعَالِيْنِ الْمُعَالِيْنِي الْمُعَالِيْنِ الْمُعَالِيْنِ الْمُعَالِيْنِ الْمُعَالِيْنِ الْمُعَالِيْنِ الْمُعَالِيْنِ الْمُعَالِيِّ الْمُعَالِيْنِ الْمُعَالِيْنِ الْمُعَالِيْنِ الْمُعَالِيِّ الْمُعَالِيْنِ الْمُعِلِيِيْنِ الْمُعَلِّيِ الْمُعِلَّيِّ الْمُعَالِيِّ الْمُعَالِيِّ الْمُعِلَّيِّ الْمُعِلِيِّ الْمُعِلِيِّ الْمُعِلِيِّ الْمُعِلِّيِ الْمُعِلِّيِ الْمُعِلِيِّ الْمُعِلِيِّ الْمُعِلِيِّ الْمُعِلِيِّ الْمُعِلِيِّ الْمُعِلِيِّ الْمُعِلِيِّ الْمُعِلْمِي الْمُعِلْمِي الْمُعِلِيِّ الْمُعِلِيِّ الْمُعِلِيِّ الْمُعِلِيِّ الْمُعِلِيِّ الْمُعِلِيِّ الْمُعِلْمِي الْمُعِلْمِي الْمُعِلْمِي الْمُعِلْمِي الْمُعِلِيِّ الْمُعِلِيِّ الْمُعِلِمِي الْمُعِلِمِي الْمُعِلْمِي الْمُعِلِمِي الْمُعِلْمِي الْمُعِلِيِيِي الْمُعِلِمِي الْمُعِل
- 67. Nabii Ibraahim usuk yahuudiitah masuginnaay Nasraaniitah masuginna, kinnih immay usuk Aka diinittek inkih xabanah gacak islaam diiniy massal yanî fanah kelta, usuk Yallat Agleyta haa marih numuh masuginna.
- 68. Diggah Sinaamak Nabii Ibraahim katayyu cakkisittam: kaa
  Nummayseeh kay diinil kaa
  kataate maraa kee tama Nabii
  Mucammad صَالَاتُهُ عَلَيْهُ وَسَالَةً kee kay
  ummattak kaa Nummayse mara
  kinni, Yalli moominiin Awlaytuy
  ken cataah ken Qokla kinni.
- 69. Kitab marak (Yahuud kee Nasaara kinnuk) horta islaam gitak sin makkossam faxxa muslimiiney, usun wohut sinni Nafsik-sa makkoysaanam malon, usun woh mayaaxigaana immay.
- 70. Kitab maraw Yallih Qhuraanih Aayootaa kee Yalli sin kitoobal isi farmoytiitil oobise Nabii Mucammad صَالِّلَتُهُ عَالِيهِ وَسَالًمْ weeloola

هَآ أَنتُمْ هَلَوُٰلآءَ حَجَجْتُمْ فِيمَالَكُم بِهِ عِلْمُ فَلِمَ تُحَاجُّونَ فِيمَالَيْسَ لَكُم بِهِ عِلْمُ وَلَلْتَهُ يَعَلَمُ وَأَنتُمْ لَاتَعُلَمُونَ ۞

> مَاكَانَ إِبْرَهِيمُ يَهُودِيَّا وَلَانَصُّرَانِيَّا وَلِكِن كَانَ حَنِيفًا مُّسُلِمًا وَمَاكَانَ مِنَّ ٱلمُشْرِكِينَ ﴿

إِنَّ أَوْلَى ٱلنَّاسِ بِإِبْرَهِي مَلِّلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُ وَهَذَا ٱلنَّبِيُّ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوُّ أُولَلَّهُ وَلِنُّ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۞

وَدَّت طَّابِهَا لَهُ مِنَ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ لَوْيُضِلُّونَكُور وَمَايُضِلُّونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَايَشْ عُرُونَ ٥

يَّتَأَهُّلَ ٱلۡكِتَٰبِ لِمَتَكُفُرُونَ بِعَايَنتِٱللَّهِ وَأَنتُمْ نَشْهَدُونَ ۞

- 109
- macah tangaddeenii? Isin woh cakki kinniimih sumaagitak
- 71. Kitab maraw cakkii kee deedal sittat macah tasgalleenii? Nabii weeloolay صَرَّالِلَهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ weeloolay sin kitaabal taniy isin cakki kinnim kak taaxigeeni macah Oellissaanaa?
- 72. Kitab marak (yahuud kinnuk) horta Sittak itteh, yeemeneh yan maral obsimtem (Ohuraan kinnuk) Saaku nummaysaay laqok ellecabol elle koroosita usun Agay-waagitaanaah sinni diinik gacaanamkeh.
- 73. isin sin diini kataate mara Akke waytek hebeltô marih diini manummaysinaay makataatina; Nabiyow Diggah tirto Yallih tirtooy diini Yallih diini keenik ixxic, yahuudey Nubuwwannuu kee diiniiy muxxok siinih tontocowwimeh innah tanim muslimiinik numuh tantacawwimeemik hinnay usun sin Rabbih xaqul tu-siinit haysitaanaah Siinik yayseenimik ken diini manummaysina ittak iyyen.Nabiyow keenik ixxic:Diggah nubuwwannuu kee muxxô mattacco Yallih gabat taniih isih faxa marah tet vacee Yallih mattacco farakka ittaah usuk isi muxxo cakkisita mara yaaxigi kinni.
- 74. Yalli isi ginok nubuwwannuu kee tirto isih faxa mara caglisa, Yalli usuk kaxxa muxxo-le Rabbi kinni.

يَنَأَهْلَ ٱلْكِتَابِ لِمَ تَلْبُسُونَ ٱلْحُقَّ بِٱلْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ ٱلْحَقِّ وَأَنتُمْ تَعَالَمُونَ ١

٣- سورة آل عمران

وَقَالَت ظَالَبِفَةُ مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَابِءَ امِنُواْ بٱلَّذِيٓ أُنزِلَ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَجَهَ ٱلنَّهَارِ وَٱكْفُرُواْ ءَاخِرَهُ ولَعَلَّهُ مُ يَرْجِعُونَ ٥

وَلَاتُؤْمِنُوٓاْ إِلَّا لِمَن تَبِعَ دِينَكُوۡقُلُ إِنَّ ٱلْهُدَىٰ هُدَى اللَّهِ أَن يُؤْتَىٰ أَحَدُ مِثْلَ مَا أُوتِيتُمْ أُوْيُكَآجُوكُمْ عِندَرَبِكُمْ قُلْ إِنَّ ٱلْفَضْلَ بِيَدِٱللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاآءٌ وَأَللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ١

نُ بِرَحْمَتِهِ عِمَن يَشَ آءُ وَٱلدَّهُ ذُوٱلْفَضَل

٣- سورة آل عمران

- 75. Kitab marak (yahuud kinnuk) maaluk maggoomuh taamine numuy kaa kah teemenem malmaale kalah koh yacee keenit yanih, inki diinaarah taamineemih koh kaa Acee-waa num keenik yanih, Amok kaak kate wayteeh Sumaq kaal Soolisa koo Akke waytek, Diggah tohut ken Bahtam Diggah usun Qarab maalu nakmeemih dambi nel mayanaay usun nee elle kataatan gita mageyan iyyaanama, usun woh iyyan waqdi Yallal diraaba ginnaasitaanam usun woh Aaxaguk.
- 76. Yeey!wonna hinnay dambi Siinil yanih, kinnih immay Yallaa kee kay farmoytit Nummayseeh Amaanat yacayu waamah Yallah hee xagana duudusaah mege taama Abaah umaanek yaxxeereemil Yallak meesite mara, toysa Diggah Yalli uma taamak yexxeereeh isik meesita mara kicnih.
- 77. Diggah Yallah heen xaganaa kee sinni diraabih xiibat Addunyâ dago duyyê Baxa xaamita mari, too mari usun Akeeral Yallih Racmat kee magaanet maglab malon, Yalli Qhiyaamah Ayró usun edde wallitaanaah tu-keenih xiqa Yaabah keenî luk mayaabaay Racmatta-le intit ken ma-wagta, dambittek ken ma-saytunnoysaay usun Akeeral ken Qansarissa digaala-lon.

* وَمِنْ أَهْلِ ٱلْكِتَبِ مَنْ إِن تَأْمَنُهُ بِقِنطَارِ يُؤَدِّهِ عَ إِلَيْكَ وَمِنْهُ مِمَّنَ إِن تَأْمَنُهُ بِدِينَارِلَّا يُؤدِّه ٤ إِلَيْكَ إِلَّا مَادُمْتَ عَلَيْهِ قَالِحَأْ ذَالِكَ بِأَنَّهُ مُ قَالُواْ لَيْسَ عَلَيْ نَا فِي ٱلْأُمِّيِّينَ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَ إِلَّا اللَّهِ اللَّهُ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهِ اللَّلَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّ

بِكَاْمَنُ أُوْفُ بِعَهْدِهِ - وَٱتَّقَىٰ فَإِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَشۡ تَرُونَ بِعَهۡ دِٱللَّهِ وَأَيْمَنهُمْ ثَمَنَا قَلِيلًا أُوْلَنِيكَ لَاخَلَقَ لَهُمْ فِي ٱلْآخِرَةِ ٱلْقِيَكِمَة وَلَائِزَكِيهِمْ وَلَهُمْ عَذَاكُ أَلِيهُ

- 78. Diggah yahuuduk Hortay tawraat kitab takriye waqdi sinni Arrob edde makak Qangara-le Aracak elle tani innak korsa mari keenit yan, tama usun korsen yab Yallih yaabay kitaabak yakriyeeni takkaleenimkeh, usuk kitaabak yakriyen yab hinnaay usuk Yallih xaquk yan yaaba iyyan, Ama yab usuk Yallih xaquk mayanaay usun woh iyyan waqdi sinni Addunyâ Sabbatah Yallal dirab ginnaasitan usun woh Aaxaguk.
- 79. Seehadak numuh maxiqta Yalli isi kitab kaal oobisaah ixxigaa kee Nubuwwannu kaah yaceem, tohuk lakal Sinaamak Yallak kalah Yi-Naqoosa tikaay yoo uqbuda iyyam kaak mafaxxinta, kinnih immay kas-leeh ixxiga-le mara tika, Yalli wacyih Siinil oobise kitab Sinam Barissaanaah sinnih kaa takriyeenimkeh keenik iyyaama Nabii.
- 80. sin Nabii Yallak Kalah malaykaa kee Ambiya Taqbuden Yallitteh haysittaanamah sin mamrisaay woh iyya num yakkem kaah maxiqta, Sinaamey sin Nabii koroosannuu kee Yallih inkittinaane tangaddeenimih sin Amrisaa? Tuslumeeniih Yallih diinit culteeniik lakal mamrisa.
- 81. Nabiyow cus;Yalli Ambiyak inkih Ateeban (xagana kinnuk) bee waqdi kitab kee ixxiga Siinih ecee yoo tekkek, tohuk lakal Yi-Xaquk

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلُوْرِنَ أَلْسِنْتَهُمُ بِٱلْكِتَٰبِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَمَاهُوَمِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَيَقُولُونَ هُو مِنْ عِندِ ٱللَّهِ وَمَاهُومِنْ عِندِ ٱللَّيِّةَ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ ٱلْكَذِبَ وَهُمْ يَعْاَمُونَ ۞

مَاكَانَ لِبَشَرِ أَن يُؤْتِيَهُ ٱللَّهُ ٱلْكِتَابَ
وَٱلْهُكَانَكُبُوّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُواْ
عِبَادًا لِّى مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلَكِكِن كُونُواْ
رَبَّنِتِينَ بِمَا كُنتُمْ تُعَلِّمُونَ
ٱلْكِتَبَ وَبِمَا كُنتُمْ تَعَلِّمُونَ

وَلَا يَأْمُرَكُمْ أَن تَتَخِذُواْ ٱلْمَلَتِكَةَ وَٱلنَّبِيِّنَ أَرْبَابًا أَيَاأُمُرُكُم بِٱلْكُفْرِيَعْدَ إِذْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ۞

وَإِذْ أَخَذُ ٱللَّهُ مِيثَقَ ٱلنَّبِيِّنَ لَمَاءَ اتَيْتُكُمْ مِّن كِتَكِ وَحِكْمَةِ ثُمَّجَاءَ كُمْ رَسُولُ مُّصَدِّقُ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ farmoytay isin litoonum nummaysa Siinih yemeetek, Diggah kaa Nummassaanaah kaa cattoonu waytaanamal isin tama xaganaa kee Ateeban yok Beytaanaah takeeleenii? Keenik iyye Yalli, woh nakeeleeh kok Betneh iyyen, toysa mariiy maral Siinik sumaaqitay, kulli num Siinik sinni ummattal Sumaaqitay, Anu sin kee sin ummattal Siinî luk Sumaaqita keenik iyye Yalli.

- 82. Tama Baxxaqqah lakal tama xaganat derre caba mari, toysa woo mari usun Yallih diinii kee kay Amrik yewqe mara kinnon.
- 83. Kitab marak (yahuud kee Nasaara kinnuk) tama Yallih diinit derre caba mari, Yallih diinik (islaam diini kinnuk) kalih diini gurrusaah faxaa? Qaranwaa kee Baaxô Bagul tanim inkih Yallah tu-qunxeeh Yallih Amri oggolteh, faxak kaak oggoloonay dirkih kaak oggoloonay, usun Qhiyaamah Ayró kaâ fanah gacsimaanaah Yalli kulli num keenik-le taamal galtele.
- 84. Nabiyow yahuud kee Nasaarak Yalla Nummasneeh Qhuraanak wacyih nel obsimtem nummasneh, Nabii Ibraahimiiy kay Namma Baxa Nabii Ismaaqil kee Nabii Iscaaqhaay Nabii Yaq-qhuub Iscaaqh Baxal obsimtem nummasneh, Nabii Yaq-qhuub Samadak (Raddi) Ambiyal keenik obsimtem kee Nabii Muusaa kee

ۅٙڵؾٙڹڞؙۯؙێؘۜۮؙؖۥۊؘٲڶءٙٲڨٞۯۯؾؙ؞ٝۅٲؘڂؘڎ۬ؿؙۯۼڵ ۮؘڵٟڪؙ؞ٞٳڞڔۣؾؙؖۊؘڵۊؙٲڨٞۯڒٞڹ۠ۧۊؘڶڶۏؘٲۺ۫ۿۮۅٲ ۅٙٲٙؾ۠ٲڡٛػڴؙۄڝۜٚۯؙٲۺۧٚڮؚڍؚڽڔ؊۞

فَمَن تَوَلِّى بَعْدَ ذَلِكَ فَأُوْلَنَبِكَ هُـمُ ٱلْفَنسِقُونَ۞

أَفَغَيْرُ دِينِ ٱللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ وَأَسْلَمَ مَن فِ ٱلسَّمَوَاتِ وَٱلْأَرْضِ طَوْعَا وَكَرْهَا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ۞

قُلْءَ امَنَا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ عَلَى إِبْرَهِي مَ وَإِسْمَعِيلَ وَإِسْحَقَ وَيَعْقُوبَ وَٱلْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِي مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ مِن دَيِّهِ مَ لَانْفَرِقُ بَيْنَ أَحَدِ مِنْهُ مَ وَخَنُ لُهُ ومُسْلِمُونَ ۞

113

Nabii Qiisah yontocowwime Namma kitab (tawraat kee injiil kinnuk) nummasneh, sinni Rabbih xaquk Rubsumte Ambiyal obsimmi ittem nummasneh nanu keenik numtin fan mabaxisna nanu inkih Qibaada kaah caglisa marah Anuk keenik ixxic.

- 85. Islaam diinik kalah diini gurrusa num, toysa woh kaak moggolintaay usuk Akeeral koroositeeh kasaarite marih loowot yan jahannam giral waarak.
- 86. Yallal yeemeneeniik lakal Nabii Mucammad مَا سَالِسَهُ عَلَيْهُ وَسَالُهُ kee usuk luk yemeetem cakki kinniimil Baxxaqqa kah temeete maray Nabii Mucammad مَا اللهُ عَلَيْهُ وَسَالُهُ nubuwwannu yangaddee Yalli mannal tirri ken haa? Koroosannut isi Nafsi yudlumeh yan mara Yalli tirri mahaa.
- 87. Too maray koroositek galto, Diggah Yallaa kee malaykaay Sinam Abaaro inkih keenil tanay iyyaanama.
- 88. Usun (koros kinnuk) jahannam giral waarak, digaala dagoh gide keenik masalcisaanaay dagooh gide tet keenik mawaddiroysan tumalkitoonuh.
- 89. Koroosannuu kee uma taamat sinni nafsi yudlumeeniik lakal sinni Rabbil gaceeh yotoobe maray sinni taama yessemeqqe Akke waytek, toysa Diggah Yalli woo marah dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ ٱلْإِسْلَمِ دِينَا فَلَن يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي ٱلْآخِرَةِ مِنَ ٱلْخَسِرِينَ۞

كَيْفَ يَهْدِى اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُواْ بَعْدَ إِيمَنِهِمْ وَشَهِدُواْ أَنَّ الرَّسُولَ حَقُّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمِ الظّلِمِينَ ۞ الْقَوْمِ الظّلِمِينِ ۞

أُوْلَتِ إِنَّ جَنَ اَقُهُمُ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعُنَةَ اللَّهِ وَالْمَلَتِ كَجَزَ وَالنَّاسِ أَجْمَعِ بِنَ۞

خَلِدِينَ فِيهَا لَايُحَفَّفُ عَنْهُمُ ٱلْعَذَابُ وَلَاهُمْ يُظَرُونَ ۞

إِلَّا ٱلَّذِينَ سَابُواْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُواْ فَإِنَّ ٱلنَّهَ غَفُورٌ تَحِيــُهُ۞

لجزء ٣ 🔰 114

- 90. Diggah yeemeneeniik lakal koroositeeh, tohuk lakal Rabba iyyaanam fanah koroosannu ossiteeh elle warree marak Rabi xayyowwu iyya waqdi Yalli toobat keenik inki innah moggola, woo mari usun gitak makkoote mara kinnon.
- 91. Diggah koroositeeh usun korosuh Anuk Rabeh yan marak, toysa keenik hebeltô numuk Baaxô kibba dahabak fidah isik kaa Acinnay inki innah kaak oggolimak mananna, woo mari usun ken Qansarissa digaala loonuuh usun cateynay Yallih digaala keenik cata malon.
- 92. Moominiiney isin maqaane (jannat kinnuk) meeleltan isin sinni maaluk kicintoonumuk tu-Acuyyu haytaanam fanah isin Sadaqhatak taceenim daggowtay hinnay tamaggay, toysa Diggah Yalli wohim yaaxigeh.
- 93. Maaqo inkih israa-iil xayloh calaalih Sugte israa-iil (Nabii Yaq-qhuub kinnuk) isi nafsil carammoyse maaqo akke waytek, tawraat kitab obsimak naharat, Nabiyow keenik ixxic:tawraat kitab Baahaay kay Addal tanim Akriya, Nabii yaq-qhuub isi nafsil carammoysem Yalli tawraat Addal oobise iyyaanamal Numma yacee mara tekkeenik, Qhuraan Addal israa-iil xaylol tawraat oobak duma Yalli tu-carammoyse weem

إِنَّ اَلَّذِينَ كَفَرُواْ بَعْ دَإِيمَنِهِمْ ثُمَّ ٱزْدَادُواْ كُفْرًالَّن تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَأُوْلَتَهِكَ هُمُ الضَّاَلُونَ۞

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَمَاتُواْ وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَن يُفْ بَلَ مِنْ أَحَدِهِم مِّلْ ُ ٱلْأَرْضِ ذَهَبَ وَلَوِ اَفْتَدَىٰ بِهِ ۚ أَوْلَتَ إِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَالَهُ مِقِن نَصِرِينَ ۞

ڶۜڽڗؘٵؙڶۅؙٲٲڷؚۣڗۜڂۜؿۜۧۺؙۼڠؙۅا۫ڡڡۧٵؿؙؙۼڹؙۘۅٮؘٛ ۅؘٙڡٲؿؙڹۼڠؙۅ۠ٳڡڽۺٛؽٙۼؚ؋ٳڽؘۜٲڵؿۜٙڎؠؚڡؚؗؗؗؗٛۼڸ؊ٞ۞

﴿ عُلُّ ٱلطَّعَامِ كَانَ حِلَّا لِبَّنِيَ إِسْرَةِ يلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَةِ عِيلُ عَلَى نَفْسِهِ عِ مِن قَبْلِ أَن تُنَزَّلَ ٱلتَّوْرَيةُ قُلْ فَأْقُولْ بِٱلتَّوْرَيةِ فَاتْلُوهَا إِن كُنتُمْ صَلِيقِينَ ﴿

المجزء ٤ \ 115

taaxigeenimkeh, Nabii Yaq-qhuub isi nafsil carammoysem Akke waytek.

- 94. Tawraat kitab yikriyeeniih cakki keenih Baxxaqqa iyyeek lakal Yallal dirab ginnaasita mari, Toysa woo mari usun Yallal deedal haysitta daalimiin kinni.
- 96. Diggah Naharak Qibaadah Baaxô Bagul Sinaamah Bakkal (Makka kinnuk) xissiime Qari usuk Barkatle Qariy ginoh inkih tirto-leeh maqaane-le kinni.
- 97. Ama Qaril (kaqba kinnuk)
  Baxxaqqa itta Astooti tan, Nabii
  Ibraahim kaa xiseemih Astah,
  Nabii Ibraahim maqhaam kak tiik
  teyna:usuk xaay Nabii Ibraahim
  elle Soolak Suge kinni, kaa kee kay
  Baxi Nabii Ismaaqil Ama Qarih
  xiso fayya haak Sugen waqdi, Ama
  Qari Cule num Amaanah yaniih
  umaaneh num kaat ma-booda, Yalli
  tama Qarî fanah yafkuneeniih Cajji
  Abitaanam fardi Sinaamal Abe.

فَمَنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَمِنْ بَعَدِ ذَلِكَ فَأُوْلَتَهِكَ هُمُ ٱلظَّلِلُمُونَ۞

قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَأَتَّ بِعُواْمِلَةً إِبْرُهِ يَمَحَنِيفَاً وَمَاكَانَ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ۞

إِنَّ أُوِّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدَى لِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدَى لِبَكَة

فِيهِ ءَايَنَثُ بَيِّنَتُ مَّقَامُ إِبْرَهِيمَ ُوَمَن دَخَلَهُۥ ڪَانَءَامِنَأُ وَلِلَهِ عَلَى ٱلنَّاسِحِجُ ٱلْبَيْتِ مَنِ ٱسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَيِيلًا ۚ وَمَنكَفَرَ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَيْنُ عَنِ ٱلْعَالَمِينَ ۞ faxekkeliiy yanoonay isi nafsii kee maalut kaa fan gexam duuda maral, Cajji fardi kinnim yengeddee mari koroositeh, Toysa Diggah Yalli Seehadayti Abah yan Cajjii kee kay taamaay Raqqa itta ginok inkih gadda-li kinni.

- 98. Nabiyow keenik ixxic:kitab maraw (yahuud kee Nasaara kinnuk) Yallih Aayootay (Qhuraan kinnuk) Nabii Mucammadal صَالَاتُهُ عَلَيْهُ وَاللّهُ مَا اللّهُ عَلَيْهُ وَاللّهُ وَاللّهُ عَلَيْهُ وَاللّهُ وَاللّهُ عَلَيْهُ وَاللّهُ وَلّهُ وَاللّهُ وَلّهُ وَاللّهُ وَلّهُ وَلّهُ وَلّهُ وَلّهُ وَلّهُ وَلّهُ وَلّهُ وَلّمُ وَلّهُ وَلّهُ وَلّمُ وَلّمُواللّهُ وَلّمُ وَلّمُ وَلّمُ وَلّمُ وَلّمُ وَلّمُ وَلّمُواللّهُ وَلّمُ وَلّمُ وَلّمُ وَلّمُ وَلّمُوال
- 99. Nabiyow keenik ixxic:kitab maraw islaam diinit culam faxa mara macah islaam diinik wassaanaah isin massa-le giti mako gita yakkem kaak gurrusak isin Anu luk emeete islaam diini cakki diini kinnim Aaxaguk? Yalli isin Abba haytaanamak magarcitaay sin elle galtele.
- 100. Yeemeneh yan maraw kitab kah yontocowwime marak hortâ yab oggolteenik koroosannuh sin gacse-lon isin teemeneeniik lakal.
- 101. Moominiiney Yallih Qhuraanih Aayoota Siinil Ankirriyimak, kay farmoyti Siinik Addal Anuk mannal koroosittaanaa? Yallal keltaah kay Qhuraan kee kay diini yibbixixxe num, Toysa Nummah usuk massa-le gital tirri iyyeh.

قُلْيَنَاۚ هُلَ ٱلْكِتَابِ لِمَ تَكُفُرُونَ بِعَايَاتِ ٱللَّهِ وَٱللَّهُ شَهِيدٌ عَلَى مَا تَعْمَلُونَ ۞

قُلْيَّا هَٰلَ ٱلْكِتْكِ لِمِرْتَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ مَنْ ءَامَنَ تَبْغُونَهَا عِوَجَاوَأَنتُمْ شُهَدَاً قُومَا ٱللَّهُ يِغَفِلِ عَمَّاتَعَمَلُونَ ۞

مِّنَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلْكِتَابَ يَرُدُّ وُكُر بَعْدَ إِيمَنِكُر كَفِرِينَ ۞ وَكَيْفَ تَكُفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَى عَلَيْكُمْ ءَايَتُ اللَّهَ وَفِيكُمْ رَسُولُهُ وَمَن يَعْتَصِم بِاللَّهِ فَقَدْهُدِي إِلَى صِرَطِ مُّسْتَقِيرٍ ۞

يَّنَأَيُّهُاٱلَّذِينَءَامَنُوٓاْ إِن تُطِيعُواْ فَرِيقًا

الجزء ٤ \ 117

102. Yeemeneh yan maraw Yallak Nummâ meesih meesitaay marabina isin muslimiinih Anuk Rabtan sin Akke waytek.

103. isin inkih Yallih diinii kee kay kitab ibbixaay mafixiixina, Yallih niqmatay sin Amol yani kassita, moominiiney islaam diinik duma Oaduwwih ittak Sugteeniih Yalli sin lubbitteh fan iimaan kee islaamanninô kacanul yesgelleek, tokkel kay muxxooy kay niqmatah itta kieni tooboko tekken, jahannam girah heeril (jahannam girah Booloh Amo kinnuk) Sugteeniih Yalli teetik sin naggoyseh iimaanal tirri sin heemil, Yalli islaamaninnoh Astooti Baxxaqqa Siinih kah hee innah, Yalli isi Aayoota Baxxaqqa Siinih haa tirri ittaanamkeh.

- 104. Moominiiney Siinik hortay khayri fanah Sinam Sectaah maqaaneh Sinam Amrissaah umaanek Sinam waassa Siinit Tanay, woo mari usun jannatti niqmatal yoffoofe mara kinni.
- 105. moominiiney Baxxaqqa iyya cakki keenih yemeeteek lakal itta weeh fixiixe marih inna makkina, woo mari usun kaxxa digaala-lon Akeeral.
- 106. Qhiyaamah Ayró Yallaa kee kay farmoyta Nummayse marih foocitte Qaddowtah iftah, Yallih Amri cineeh kay farmoyta dirabboyse marih foocitte

يَّأَيُّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّغُواْ ٱلنَّهَ حَقَّ ثُقَاتِهِ عَ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُر مُّسۡامُونَ ۞

وَاعْتَصِمُواْ بِحَبْلِ اللّهِ جَمِيعَا وَلَا تَفَرَّقُواْ وَاذْكُرُواْ نِعْمَتَ اللّهِ عَلَيْكُمْ إِذْكُنتُمْ أَعْدَآءَ فَأَلْفَ بَيْنَ فَلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُهُ بِنِعْمَتِهِ عَإِخْوَنَا وَكُنتُهُ مَعْ فَأَكْرَ شَفَا حُفْرَةٍ مِّنَ النَّارِ فَأَنقَذَكُمْ مِنْ فَأَكُنْ لِكَ يُبَيِّنُ اللّهُ لَكُمْ ءَايَٰتِهِ عَلَى لَكُمْ تَهْتَدُونَ ۞

وَلۡتَكُن مِّنكُوۡ أُمِّةُ يُكَنَّوُنَ إِلَى ٱلْخَيۡرِ وَيَأۡمُرُونَ بِٱلۡمَعۡرُونِ وَيَنْهَوۡنَ عَنِٱلۡمُنكِرَ وَاُوۡلَٰتَہِكَ هُمُٱلۡمُفۡلِحُونَ ۞

وَلَاتَكُونُواْ كَالَّذِينَ تَفَرَّقُواْ وَاَخْتَكَفُواْ مِنْ بَعْدِ مَاجَآءَ هُمُ الْبَيِّنَتُ وَأُوْلَتَ إِكَ لَهُمْ عَذَابُ عَظِيمٌ ۞

يَوَمَ تَبْيَضُّ وُجُوهُ وَنَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ٱسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمُ أَكَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَنِكُمْ فَدُوقُواْ ٱلْعَذَابَ بِمَاكُنتُمْ تَكَفُرُونَ ۞ dattowtah, tokkel foocitte kak dattowte marah tu-gactek ken Sahitak teemeneeniik lakal koroositteenii? Toysa isin koroositteenih Sugteenimih Sabbatah digaala tammoysa keenik iyyan.

- 107. foocitte kak Qaddowteh ifte marah tu-gactek, Toysa usun Yallih Racmatih (jannat kinnuk) Addal yanin usun kaal waarak.
- 108. Nabiyow tamah Yallih Aayootay cakkil kol nakriyeeh kol maagna kinni, Yalli isi gino mayadlumaay dulmi keenih mafaxa.
- 109. Yalli Qaranwal tanim kee Baaxô Bagul tanim dibuk usuk leeh ginô caagiida inkih Yallâ fanah gacsimta.
- ummatey صَرَّا لِللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ummatey isin ummattak kharih tayse ummatay Sinam tanfiqey Sinaamah Rubsumteeh tewge kinniton isin magaaneh Amrissaanaah umaanek waassaanaah Yalla Nummassan. kitab mari (Yahuud kee Nasaara kinnuk) Nabii Mucammad kee usuk Yallih xaquk صَمَّ ٱلنَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ luk yemeetem Nummaysinnoonuy woh khayrih keenih Aysuk ten, صَمَّا لِللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Nabii Mucammad Nubuwwannu Nummayse mari keenit yaniih keenik maggo mari Yallih diini cineeh kay Amrik yewqeh.

وَأُمَّا ٱلَّذِينَ ٱلْمِصَّتَ وُجُوهُهُمْ مَفَعِي رَحْمَةِ ٱللَّهِ هُمُ فِيهَا خَلِدُونَ ١

> تِلْكَءَايَتُ ٱللَّهِ نَتْلُوهَاعَلَيْكَ بِٱلْحَقُّ وَمَا ٱللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعَالِمِينَ ٥

> وَيِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّـكَوَاتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضُ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ ٱلْأُمُورُ

كُنتُمْ خَيْرَأُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بٱلْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَن ٱلْمُنكَر وَتُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَلَوْءَامَنَ أَهْلُ ٱلْكِتَبِ لَكَانَ خَتَ اللَّهُ مِّينَهُ مُ ٱلْمُؤْمِنُونَ وَأَكْتُرُهُمُ ٱلْفَاسِقُونَ ١

- 111. Moominiiney yahuuduk Yallih Amri cine mari, tu-kalah tu-Siinil mabaaha sinni Arrabat Ada sin Aban ken Akke waytek, usun Qeb Siinit Aben ken tekkek Bukah derre siinit cabba heelon, tohuk lakal Siinil keenih cato takku waytam matan.
- 112. Yalli xixxibaanee kee mangacannay keenik (yahuud kinnuk) kate wayta Amol keenik hee elle gevtiminnaanih Aracal, Yallaa kee Sinaamak(muslimiin kinnuk) geyan xaganay sinni nafsii kee sinni maaluh Amaan edde geyaana Akke wavtek. Yallak gibdi naqabu luk gaceeniih xixxibaanee kee tuddagnâ ceyay Amok keenik kate wayta ken tibbixe, Diggah woh ken kah tibbixem usun Yallih Aayootaa مَا اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ kee Nabii Mucammad Nubuwwannu tascassee Astooti yengeddeeniih cakki maliinoh dulmih Ambiya Caddok taturuh Qidak Sugeenimih Sabbatah, toh Yallih Amri Cineeniih Yalli hee cadmoomit caddok taturak Sugeenimih Sabbata.
- 113. Kitab mari ma-massoowa keenik hortay Yallih Amril Soltaah Nabii Mucammad مَمْ اَلْسُهُ عَلَيْهُ وَسَالًا Nummassey Barti Saaqoota Qhuraan takriye keenit tanih usun Salat Abak.
- 114. Usun Yallaa kee ellecaboh Ayró Nummaysaanaah maqaaneh

لَن يَضُرُّوكُمْ إِلَّا أَذَى ۗ وَإِن يُقَتِلُوكُمْ يُوَلُّوكُمُ ٱلْأَدْبَارَثُمَّ لَا يُنصَرُونَ ۞

ضُرِيَّتْ عَلَيْهِ مُ ٱلذِّلَّةُ أَيْتَ مَاثُقِفُوَّا إِلَّا بِحَبْلِ مِّنَ ٱللَّهِ وَحَبْلِ مِّنَ ٱلنَّاسِ وَبَآءُ و بِغَضَبِ مِّنَ ٱللَّهِ وَضُرِيَّتْ عَلَيْهِمُ ٱلْمَسْكَنَةُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُواْ يَكَفُفُرُونَ بِعَايَتِ ٱللَّهِ وَيَقْتُلُوتَ ٱلأَنْلِيَآءَ بِغَيْرِحَقِّ ذَلِكَ بِمَاعَصُواْ وَكَانُواْ يُعْتَدُونَ ﴿

* لَيْسُواْ سَوَاَءً مِّنَ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ أَمَّةُ قَايِمَةُ يُتَـُلُونَ ءَايَتِ ٱللَّهِ ءَانَآءَ ٱلَّيْلِ وَهُمْ يَسُجُدُونَ

يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ

120

Sinam Amrisaanaah umaanek Sinam waasan, mege taamoomit yasissikeenih, woo mari usun Yallih naqoosak mege marih loowot yanin.

- 115. Tama moominiin maqaanek Abba haytam tambay taqunxay Yallih xagul inki innah keenik mabaytaay matangaddimaay galto kak mawaan Yalli isik meesite maray magaane Abbaasiteeh umaanek yexxeere yaaxigi kinni.
- 116. Diggah Yallih Aayootal koroositeeh kay farmoytit dirabbovse mari ken maali keenih xiqam maliiy ken xaylo Yallih digaalak tu-keenih maxiqta, Addunyaay Akeeral, woo mari usun girá mara usun teetil waarak.
- 117. Tama koros Ta-Addunyâ manol faylâ guran kee mege xagar xagô fayxih yaceen maalih ceelallo gibdi caacayay xabca edde taniy sinni Nafsi Yallih Amrih cinat yudlume marih Buqret Boodeeh fingiseh inna kinni, tonnaah koros Abitteh tan mege taama keenik fingitteh, Yalli wohut ken madlammo, kinnih immay usun sinni Nafsi koroosannuu kee uma taamat yudlumen.
- 118. Yeemeneh yan maraw sinnik kalih marak, malah caglisittan maray Adda kah warissaana keenik (koros kinnuk) mahaysitina usun sin caagiida Baysaanamak tumaboolaysanak, usun tu-kalaa

بٱلْمَعُرُوفِ وَيَنْهَوْنِ عَنْٱلْمُنكَر وَيُسَرِعُونَ فِي ٱلْخَيْرَاتِ ۖ وَأَوْلَامِكَ مِنَ ٱلصَّالحِينَ ١

وَمَا يَفْعَلُواْ مِنْ خَيْرِ فَلَن يُكُفَّرُوهُۗ وَٱللَّهُ عَلِيمُ إِلَّالُمُتَّقِينَ

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَن تُغْنِيَ عَنْهُمُ أَمُوَالُهُمْ وَلَآ أَوْلِدُهُم مِّنَ ٱللَّهِ شَيْءً أَوَأُوْلَتهِكَ أَصْحَابُ ٱلنَّارِّهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ١

مَثَلُ مَا يُنفِقُونَ فِي هَاذِهِ ٱلْخُبَوْةِ ٱلدُّنيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا صِرُّأَصَابَتُ حَرْثَ قَوْمِرِ ظَلَمُهَ أَ أَنفُسَفُمْ فَأَهْلَكَتُهُ وَمَا ظَلَمَهُمُ ٱللَّهُ وَلَاكِنَ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

يَنَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَّخِذُواْ بِطَانَةً مِّن دُونكُو لَايَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّواْ مَاعَنِتُمْ قَدْ بَدَتِ ٱلْبَغْضَ آءُ مِنْ أَفْوَهِ هِمْ وَمَا تُخَفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ يَتَنَّا لَكُهُ kee gibda sin geytam kicnoonuh Nummah usun Siinih lon naqbih gibda ken Afat tumbulleeh ken Alilwa Qellissam wohuk nabuk Raqta, Nummah usun siinih loonuh yanin Qadaawatih Astooti Baxxaqqa Siinih hayne isin tamahal kas-kassoowa mara tekkeenik.

- 119. Moominiiney tamah siini isin tama mara kicintoonuuh usun sin ma-kicnon, isin ken kitoobay Yallih xaquk obte inkih tet Nummassanaah usun sin kitab ma-nummaysaanak mannal ken takcineenii? Usun Siinit yongooroweenik diraabah Neemeneh Siinik iyyaanaah usun dibuk Sittâ luk vanin waqdi feeraarih exaaxit sinnik Aran Siinih lon naqabuk gexxaamah, Nabiyow sinni naqabuu kee Rookay edde taniinit edde Raba keenik ixxic, Diggah Yalli naqabuu kee kuuxe waynaanak sin Alilwat tanim yaaxigi kinnik.
- 120. Moominiiney isin maqaanee kee xannaba geyteeniih sin toofek, woh korosut umaah ken Rookissah, Bukaa kee Qabar innah tanim sin geytek wohut wallitaanaah keenit meqeh, isin tisbireeniih Yallak meesitteenik ken keydi tu-Siinik makala, Diggah Yalli tama koros umaanek Abtam yaaxigeeh kay ixxiga maroh keenit tan.

ٱلْآيَاتِ إِن كُنتُمْ تَعْقِلُونَ ١

هَنَانَتُمْ أَوُلاَءَ تَحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَثُوْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كِلِّهِ وَإِذَا لَقُوكُمْ قَالُوَاْ ءَامَنَا وَإِذَا خَلَوْا عَضُواْ عَلَيْكُمُ ٱلْأَنَامِلَ مِنَ ٱلْغَيْظُ قُلْ مُوتُواْبِغَيْظِكُمْ أَنَّ ٱللَّهَ عَلِيمُ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ۞

ٳڹٮۜٙڎ۫ڡڛۘۺؙڮؙۯڂڛؽؘڎٞۺٷ۫ۿؗؠٞٷڶڹٮؙۻؠڮٛڗ ڛێؚۼڎٞؽڡٞڔؘڂۅ۠ٳۑۿٵؖٷٳڹٮؘڞؠڔؙٷٲۅؾۜؾۘڠؙۅ۠ڵ ڵٳؽۻؙڒؙؙڮڗڲؽۮۿڒۺؽٵؖ۫ؖٳڹۜٲڵێٙڎؠؚؚؚؚڝٵ ڽڂڝۘڶۅڹؘۿڿؽڟ۞

- 121. Nabiyow isi Buxak ucud deqsita Aracâ fanah moominiin Qeebih elle gactu wayta Arooca keenih Bicisak tewqe waqdi cus;Yalli sin maxcooca yaabbi sin taamoomi yaaxigi kinni.
- 122. Nabiyow muslimiin macaxih Buttak Namma Butta Qeebik Conxitteeh wadir gactam Siinik niyatte waqdi cus; Yalli wohuk ken cateeh usuk ken Awlaytuy ken dacrisa kinnik; Toysa moominiin kulli caalatal Yallal kelittay.
- 123. Nummah moominiiney Badri Qeebih Saaku Yalli sin cateeh sin Qokleh, ixxuu kee Silac dagiina Siinit Sugte waqdi, Toysa isin Yallak meesita kay niqmatal kaa faatita mara takkeenimkeh.
- 124. Nabiyow isi kataysis moominiinik sin Rabbi Qaraanak oobisa malaykak Sidiica Alfit sin cataah sin Qoklam catoh sin maxiqtaa? Keenik itte waqdi Cus.
- 125. Yeey! Woo Qiki sin xiqele isin Qebti gibdaabinal sinni Nabiî luk tisbireeniih Yalli sin kah Amrisem Abtaanam kee usuk sin kak waaseemik waasinteeniih kaak meesitteenik, makki koros Awayiik Qeebih sissikuk Siinih Amaate-le sin Saaxisaanam Akkaluk, tokkel sin Rabbi malaykak koona Alfi Siinih oobiseleeh sin edde Qikele is (malayka kinnuk) isi nafsii kee isi faariisit timixxige Asta haysitak.

وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ ٱلْمُؤْمِنِينَ مَقَاعِدَ لِلْقِتَالُِّ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيكُرُ

إِذْ هَمَّت ظَا إِهَتَانِ مِنكُوْ أَن تَفْشَلَا وَٱللَّهُ وَلِيُّهُمُ اللَّهِ فَلْيَتَوَكِّلُ ٱلْمُؤْمِنُونَ ﴿

وَلَقَدْ نَصَرُ كُوْ اللَّهُ بِهَدْرِ وَأَنتُهْ أَذِلَّةٌ فَأَتَّقُواْ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ مَشَكُرُ ون ٢

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَن يَكْفِيَكُمْ أَن يُعِدَّكُرُ رَبُّكُرُ بِثَلَثَةِ ءَالَفِ قِنَ ٱلْمَلَنْ عِكَةِ مُنزَلِينَ ۞

> بَكَيَّ إِن تَصْبِرُواْ وَتَتَّقُواْ وَيَأْتُوكُم مِّن فَوْرِهِمْ هَلَاَ ايُمُدِدُ كُوْرَبُّكُم بِخَمْسَةِ ءَالَفِيمِّنَ ٱلْمَلَتَكِكَةِ مُسَوِّمِينَ ﴿

- الحجزء ٤ 🔾 123
- 126. Moominiiney Yalli tama Qiku kalah siinih kah Abem mali, sin edde Aytikumusaah lubbitte siinik edde Satta ittankeh iyyaanam akke waytek, Rikeek maysoh tanim matan, Yallay mayso-leeh Abtô Naggarah yanih xaquk tani tet akke waytek.
- 127. Yalli Badri Saaku moominiinit woo cato kah Abem koroosite marak horta Qidaah hinnay Qidimik keenik tisillimem Rookittaah xixxibittamkeh iyyaanama, tokkel usun (koros kinnuk) gurrusak Sugen iisak Buhaanaah xixxibaane luk gacan.
- 128. Nabiyow Seehadâ caagidik tukol matan, cagalah ken caagid Yallih gabat yanî ikkal, hinnay usun Yallal gacaanaah Yalli toobat keenik oggolah, hinnay koroosannuk kate weenik Yalli ken digaale-le, Diggah usun sinni nafsi koroosannut yudlume mara yekkeenimih Sabbatah.
- 129. Qaranwal tanim kee Baaxô
  Bagul tanim inkih Yalli-le, usuk
  isi naqoosak isih faxa marah isi
  Racmatah dambi cabaah isih faxa
  mara isi Qadlil digaalah, Yalli
  dambi cabti-li xuwaw-li kinni.
- 130. Yeemeneh yan maraw Ribâ maalu dirrib dirribuh ossitak kaa makminaay Yallak meesita Addunyaay Akeera yaffoofe mara takkeenimkeh.

وَمَاجَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمُّ وَلِتَطْمَيِنَّ قُلُوبُكُم يِقِّ - وَمَا النَّصُرُ إِلَّا مِنْ عِندِ اللَّهَ الْعَزِيزِ ٱلْحَكِيمِ شَ

٣- سورة آل عمران

لِيقْطَعَ طَرَفَا مِّنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ أَوۡ يَكۡبِتَهُمُ فَيَنقَلِمُواْخَآبِيبِنَ ۞

لَيْسَ لَكَ مِنَ ٱلْأَمْرِشَيْءُ ۚ أَوْيَتُوبَ عَلَيْهِ مِّ أَوْيُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ ۞

وَلِلَّهِ مَافِي ٱلسَّمَاوَتِ وَمَافِي ٱلْأَرْضَ يَغْفِرُلِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَٱلْلَهُ غَفُورٌ تَحِيثُرُ ۞

يَتَأَيُّهَا الَّذِيتَ ءَامَنُواْ لَاتَأْكُلُواْ الرِّيَوَاْ أَضْعَلْهَا مُّضَلِعَفَةً وَاتَّقُواْ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُقُلِحُونَ۞

- 131. jahannam giray koroosite marah Yalli massoysek cibbarsimaay meesita sin kee tet fanat Reebu haysitak.
- 132. Yallih Amrii kee kay farmoytih Amri oggola, Yallih Racmat geya mara takkeenimkeh moominiiney.
- 133. Moominiiney sin Rabbik dambi cabtî Sabab Siinih takke taaqatâ fanah isissika, jannatay farakkaley garbi (Bag-baggi) kak Qaranwaa kee Baaxô gide yakkey Yalli isik meesite marah massoysê fanah isissika.
- 134. Usun gaddaliinoo kee tuddagnal sinni maalu Yallih gital yacee mara, xiqle maray naqabu Qellisay Sinaamak umam keenil Bahee marah Qafu Aba kinni, Yalli meqe maray tama weelot weeloysime kicni.
- Abeenik, hinnay Qunxa dambitteh Abtit sinni nafsi yadlumen waqdi Yallak xaganaa kee meesisso kasaanaah sinni dambittek Yallal cabsu essera mara Yallaksa dambitte iyyi cabaa? Num macaba: usun Aaxaguk Aben dambitteh Bagul madaffeyan usun woh dambi kinnim Aaxaguk Yallal gacaanâ ikkal.
- 136. Woo maray woo weelot weeloysimeh galto sinni Rabbik dambi cabti geyaanama, sinni Rabbik jannootay weeqaytitte

وَٱتَّقُواْٱلنَّارَٱلَّتِيٓ أُعِدَّتْ لِلْكَفِرِينَ

وَأَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

* وَسَارِعُوٓ ا إِلَى مَغْفِرَ قِصِّن تَيِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا ٱلسَّمَوَّتُ وَٱلْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿

الَّذِينَ يُنفِغُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءَ وَالْكَ ظِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُ الْمُحْسِنِينَ ﴿

وَٱلَّذِينَ إِذَافَعَكُواْ فَاحِشَةً أَوْظَلَمُواْ أَنفُسَهُ مِّذَكَرُواْ ٱللَّهَ فَٱسۡتَغْفَرُواْ لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرُ ٱلذُّنُوبَ إِلَّا ٱللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّواْ عَلَى مَا فَعَكُواْ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ۞

أُوْلَنَبِكَ جَزَآ وُهُم مَعْ فِرَةٌ مِّن رَبِّهِمْ وَجَنَتُ جَبِي مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَا رُخْلِينَ فِهَ أُونِعْمَ أَجُرُالْعَلِمِينَ

الجزء ٤ \ 125

guba kak gexxa loonumu tet Addal waarak, dambi cabtii kee jannat, meqe taama taamite marih galtoh Nabam meqe.

- 137. Nummah Siinik duma Yallih madqooqi dumi ummattal warrayteh moominiin koros Qeebit mokkoraamal, toysa moominiiney isin Baaxô Bagul gexaay Yallaa kee kay farmoyta dirabboyse marak ellecabo kah tekke inna wagita elle kaskassowtaanamkeh.
- 138. Tama Qhuraan Sinaamah cakki gitih Baxxaqqaay tirto, usuk Yallak meesita marah kassiisi usun kaat yantifiqeenimih Sabbatah.
- 139. moominiiney sin Qaduwwih Qeebik maboolaatinaay ucud Ayró Siinit tekkeemih Ma-Rookitina, elle caboh iisa-lem Siinik isin Yallaa kee kay farmoyta Nummaysa mara tekkeenik.
- 140. Moominiininey ucud Saaku muduuma sin xagtek, hinnay Qidim Siinit yekkek, tokkel nummah koros Badri Saaku tamannah tan muduumaa kee Qidim ken xageh yen, tama Ayroora Sinam fanal tet gacam gacisna mariiy falli Bukaah mariiy falli yayseemil, Yalli woh kah Abem isi ixxigal dumaak yeexegem tambulleeh moominiin kee munaafiqhiin ittak edde Baxsimtamkeh, Siinik marak

قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَّ ُ فَسِيرُواْ فِي ٱلْأَرْضِ فَٱنظُرُواْ كَيْفَكَانَ عَلَقِبَةُ ٱلْمُكَنِّدِينَ ﴿

هَاذَابِيَانُ لِلنَّاسِ وَهُ دَى وَمَوْعِظَةُ لِلْمُتَقِبِدِ ٥

وَلَا تَهِنُواْ وَلَا تَحَـٰزُنُواْ وَآنَتُمُ ٱلْأَعَلَوْنَ إِن كُنتُه مُّؤْمِنِينَ ۞

إِن يَمْسَسُكُو قَرْحٌ فَقَدْمَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّتْلُهُۥ وَتِلْكَ ٱلْأَيْتَامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمُ اللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَيَتَّخِذَ مِنكُمْ شُهَدَاءً قُاللَّهُ لَا يُحِبُ ٱلظَّلِمِينَ

الجزء ٤ \ 126

teyni Shahiidih Rabaamal kaa konnâ Bisamkeh, Yalli isi nafsi koroosannut yudlume mara makicni.

- 141. Ucud gaadul moominiinit yekkeh yan Buki Yalli yeemeneh yan mara munaafiqhiinik edde meexaah dambittek ken edde Saytunnoysamkeh, koros edde Baysamkeh Abe.
- 142. Hinnak Nabii Mucammad مَكَالَّ لَهُ الْمُعْلَيْنِ لَعْلَمُ kataysiisow jannat dubi iimaanal cultoonu waytaanam takkaleenii? Qeb kee gibdaabinal mokkorime kalah, Yalli isi gital Siinik yingicillee maray Yalli dumaak isi ixxigal yeexege Siinik Ambullee kalah, gibdaabinal yisbire maray usuk dumaak yeexege Siinik Ambullee kalah.
- 143. Moominiiney Nummah ucud gaaduk duma Qaduwwit tangooroweenim kee Raba Qaagitak Sugten kaat tangooroweenik duma, tokkel nummah isin kaa tubleenih isin sinni intih kaa wagitak.
- kalah kah yanim mali, Nummah usuk Yallih farmoytay Yallih farmoytit naharat kak warrayte Akke waytek, tokkel Qumri kaak yamurruqe waqdi Rabek hinnay Qiddiimek isin sin Nabii Siinih luk yemeete diini cabtaanaah wadir kaak gacettoonuu? Siinik isi diinik wadir gacaah korraaqa

وَلِيُمَحِّصَ اللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَيَمْحَقَ اللَّهِ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُواْ وَيَمْحَقَ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهُ اللْ

أَمْرَ حَسِبْتُمْ أَن تَدْخُلُواْ ٱلْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ ٱلَّذِينَ جَهَدُواْ مِنكُرُ وَيَعْلَمُ الصَّبِرِينَ ﴿

> وَلَقَدُكُنُتُمْ تَمَنَّوْتَ ٱلْمَوْتَ مِن قَبْلِ أَن تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنْتُمْ تَنظُرُونَ ۞

وَمَا مُحَمَّدُ إِلَّا رَسُولُ قَدْ خَلَتْ مِن قَبَلِهِ ٱلرُّسُلُ أَفَإِيْن مَّاتَ أَوْقُتِلَ ٱنقَلَبَتُمْ عَلَىَ أَعُقَا بِكُوْوَمَن يَنقَلِبُ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ فَلَن يَضُرَّ ٱللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي ٱللَّهُ ٱلشَّاصِيِينَ هَ num, toysa Yallak inkinnah tumakala usuk isi Nafsik tu-kalâ ikkal Siinik iimaanal diggi iyyeeh islaam diinih niqmatal isi Rabbi

islaam diinih niqmatal isi Rabbi faatitah yan mara Yalli Qaxmeqe galtoh ken galtele Akeeral.

145. Hebeltô Nafsi Rabam matakka yimixxige waktiy Aakume waah wadirroowe waat Yallih idinih Raba kaa Akke waytek, Abah yan taamat Addunyâ galto faxa numuh Rizqhik kaah kurrumteh gide teetik kaah Aceenno, Abah yan taamat Yallak Akeerâ galto edde faxah yan numuh usuk galtok edde faxem dudda-luk teetik kaah Aceenno Akeeral, nanu moominiinik sinni Rabbi faatite mara meqe galtoh galtenno.

146. Ambiyak makina Nabii yanii?
Ken kataysiisik maggo maray
meqek korosut Qeb keenî
luk Abek, tokkel muduumaa
kee hinnay Qidimik Yallih
gital ken xagteh taniimih
ma-Boolaatinnoonuuy
sinni Qaduwwih Ramma
maxaccoonuuy maaqunxinnon,
Yalli gibdaabinak isi xagteemil
yasbire mara kicnih.

147. Ama yisbireh yan mari maxcok iyyeh yenem mali, Ni-Rabbow Ni-Dambittee kee Ni-Diinih caagidik caddok edde taturneh nanim neh cabaay Ni-Qaduwwik kudnaamak dadooba diggi neh hayisaay koroositeh yan marak

وَمَاكَانَ لِنَفْسٍ أَن تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَبَامُّ مُّؤَجَّلًا وَمَن يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ عِنْهَا وَمَن يُرِدْ ثَوَابَ الْأَخِرَةِ نُؤْتِهِ عَ مِنْهَا وَسَنَجْزِى الشَّلْكِرِينَ ﴿

ۅۘۘڪٲؙۣؾڹ؆ڹڹۜؠۣۊۜٮؾؘڶڡؘػۿۅڔڽؚۜۑؙۨۏڹػٛڎؚۑڔ ڣؘڡٵۅۿڹؙۅ۠ٳڶڡٵٙٲڝۘٲؠۼؙ؋ڣڛؘؠۑڸٱڵڵۘ؞ۅڡٙٵۻۘۼڡؙۅ۠ ۅٙڡٵٱڛ۫ؾػٲٮؙٛۅؙؙؙؙؙؙؖۅؙٲڵڰؙؿؙڝؙؙؚٵڵڞٙؠڔؚڽڹٙ۞

وَمَاكَانَ قَوْلَهُمْ إِلَّا أَنَ قَالُواْرَبَّنَا اُعْفِرُلَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِيَ آَمْرِنَا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْكَنْفِرِينَ ۞

الجزء ٤ \ 128

iisa neh Acuy iyyaanamak-sa iyyeenim malon.

- 148. Tokkel woo maray yisbireh Yalli Addunyâ galto (iisaa kee xannaba kinnuk) kee Akeerâ meqe galto (jannat kinnuk) keenih yeceeh, Yalli meqe maray taama yeymeeqeeh Niya kaah caglise kicnih.
- 149. Yeemeneh yan maraw Yallih inkittinaanel koroositeh yan marih Amri oggolteenik usun sin diinik wadir sin gacse-lon, tokkel isin finqiteeh kasaarite marih loowot gacetton.
- 150. Wonna hinnay Yalli sin
  Awlaytuuy usuk sin cateleeh sin
  dacrise-lek korosut cato mafaxina,
  usuk Sinam catta haytaamak inkih
  khayrih Aysuk Raaqak kay Amri
  oggola.
- 151. Koroositeh yan marih lubbittet meesii kee Qabaabako Qidenno Yallâ luk Qibaada cakkisitaamah Yalli hebeltoh Asta kah oobise wee numtin-wellitte Yallat Agleh heenimih Sabbatah, madabaay orbeyna keenik jahannam gira, tama madab isi nafsi koroosannut yudlume marah Nabam uma madab kinni.
- 152. Nummah Yalli taysoonu waytaanamah Siinih hee xagana Siinih nummayseeh duuduseh ucud gaadul kay idinih ken Qidak Sugten waqdi, isin Qeebik

فَ اتَىٰهُ مُرَّالَّهُ قَوَابَ ٱلدُّنْيَا وَحُسَنَ ثَوَابِ الْأَنْيَا وَحُسَنَ ثَوَابِ الْأَنْيَا وَحُسَنَ ثَوَابِ الْأَخِرَةِ وَاللَّهُ يُكِبُّ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿

يَنَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِن تُطِيعُواْ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ يَرُدُّوكُمْ عَلَيۡ أَعْقَامِكُمْ فَتَنقَلِمُواْ خَاسِرِينَ ﴿

> بَكِ ٱللَّهُ مَوْلَكَ عُمَّوَهُوَ خَيْرُ ٱلنَّصِرِينَ ۞

سَنُلِقِي فِي فَلُوبِ ٱلَّذِينِ كَفَرُواْ ٱلرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُواْ بِٱللَّهِ مَالَمُ يُنْزِلُ بِهِ عَ سُلْطَانَاً وَمَاْ وَسُهُمُ ٱلنَّارُ وَيِشْ مَثْوَى ٱلظَّلِمِينَ ﴿

وَلَقَـدْ صَـدَ قَكُمُ ٱللَّهُ وَعُـدَهُ وَ إِذْ تَحُسُّونَهُ مِ بِإِذْ نِهِ ۖ حَقَّ إِذَا فَشِـلْتُمْ وَتَنَازَعْتُمْ فِي ٱلْأَمْرِ وَعَصَيْتُم conxitteeniih itta wayteeniih elle Sugten Aroocal Raqtaanam kee hinnay woo Arooca cabtaanaah xannabâ maalu Sinaamâ luk orbissaanam faxxeeniih, Yallih farmoytih Amri cinteeniih faxe gurral sinni Arooca macabina Siinik iyye waqdi, Yalli iisak kicintoonum sin yuybulleek lakal Buki sin yibbixe, tokkel Addunya (xannaba kinnuk) Siinik faxa maraa kee Akeeraa kee tet galto faxa mara kinnitoonum Siinik Oaddowteh, tohuk lakal Yalli Bukah sin foocitte sin Qaduwwik Siinik makeeh kuddeenih sin mokkoramkeh, Nummah Yalli Nadaamitteeniih kaal gacteenim Siinik yeexegeeh Qafu Siinih Abeh, Yalli moominiin Amol kaxxa muxxo-le

مَا ٱللَّهُ عَلَيْدِ وَسَلَّمَ Nabii Mucammad kataysiisow isin Abteenim kassita sinni Oaduwwik kudak Qale tewgen wagdiy meesii kee wariggah hebeltô numû fanah wagte kalah makkoote kalah, Yallih farmoyti Qebti Booxal Asseedak gamadak Yallih naqoosay yoo fanah gaca Axcuk sin seeceeh isin woh kaak Aabbe cinteenih, tokkel wohih galtoh Rookaa kee cisabboowiyya Siinil oobise Yalli iisaa kee xannabak Siinik warraytem kee Qidim kee Bukak Siinit tekkeemih Rookite waytaanamkeh, Yalli isin Abba haytaanamak Adda yaaxigi kinniih tu-kaak magellitta.

مِّنْ اَبَعْدِ مَا أَرَىٰ كُم مَّا لَّخِبُونَ مِنكُم مَّن يُرِيدُ الدُّنْيَ اوَمِنكُم مَّن يُرِيدُ الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيكُمُ مِّ وَلَقَدْ عَفَاعَنكُمُّ وَاللَّهُ ذُوفَضْ لِ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ۞

*إِذْ تُصْعِدُونَ وَلَاتَانُورِنَ عَلَى أَحَدِ وَٱلرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي أُخْرَبِكُمْ فَأَثْبَكُمْ غَمَّا بِغَمِّرِلِكُمْ فَأَثْبَكُمْ غَمَّا مِافَا تَكُمْ وَلَا مَا أَصَبَكُمْ وَٱللَّهُ خَبِيرُ بِمَاتَعُ مَلُونَ 154. Tohuk lakal moominiiney Yalli Siinih Abeh yan Racmatah sin geeh van Cisabboowiyyih lakal Sattaa kee Saayay siinik horta (Moominiin kinnuk) Qunduugul edde vibbixe Siinil oobise, Nummah Siinik Aka horta (Munaafighiin kinnuk) sinni nafsi elle Naggoysan innah gabxitte usun sinni Rabbiiy kay Nabii kee kay diini cakki dareemu Akke waah jaahiliyyâ marih dareemih innah yan dareemuh dareemen, munaafiqhiinik mariiy marak caagidik tu-gabat linoo? Tu-gabat luk suginninoy Qeebih Awaguk mananninok ittak iyyan, Nabiyow diggah caagiida inkih Yalli gabatleeh isih elle faxa innal tet Aba keenik ixxic, Nabiyow usun sinni nafsih Addal Oeebih yewqeenimih Nadaamay koo Aybullee waanay kok Qellisaana lon dooritik tu-luk Suginninov takkel Oiddiimak manannino ittak iyyan, Nabiyow keenik ixxic:Ajal Yallih gabat yaniih isin sinni Qarwah Addal Suginnitoonuy Yalli Qidim Siinik elle mekleh yuktkbe mari Rabah elle yannikissoonu waan Aroocâ fanah Awaguk yenen, Yalli woh kah Abem sin Alilwat Agay-waagaa kee munaafiqhannuk tanim Siinik mokkoraah Shevtan was-wasak sin lubbittet tanim meexaah Saytunnoysamkeh, Yalli isi ginoh Alilwat tanim yaaxigi kinniih tu-kaak magellitta.

ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِّنْ ابْعَدِ الْغَيِّرِ أَمَنَةُ نُعَاسَا
يَغْشَى طَآيِفَةً مِن كُرُّ وَطَآيِفَةٌ قَدَّ أَهَمَّتْهُمْ
الْفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللَّهِ عَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ
الْمُهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هِلَّ الْيَامِنَ الْأَمْرِمِن شَيْءٍ اللَّهِ اللَّهِ عَيْرَ الْمَقِيطِقِ طَنَّ الْمُعْرِمِن شَيْءٍ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهُولِي اللَّهُ الللللَّهُ اللللللْمُ الللللْمُ الللللْمُ اللَّهُ الللللْمُ الللللْمُ اللللْمُ الللللْمُ الللِّهُ اللْمُلْمُولُولُولُولُولُولُولُولُولُولُول

Juzu' 4

٣- سورة آل عمران

- 155. Diggah Nabii Mucammad kataysiisow ucud صَا لَتُهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Saaku nammâ Butta (moominiin kee koros kinnuk) edde tongoorowe Ayro Siinik kudeh yan mari, cagalah Shevtan tama dambit ken kah Oidem dambittek tu-abeenimih Sabbata, Nummah Yalli Abeenimik Oafu keenih Abeh, Diggah Yalli dambi cabtili, xiqleeh isi Amri cine marih digaalat mavasissika.
- 156. Yeemeneh yan maraw koroosite marav sinni tooboko korosuk Baaxô Bagul Safarah gexeenik, hinnay gaadile luk gaaduh gexeeniih, tohuk lakal Rabeenik hinnay Qiddiimeenik Ni-Xaqul Sugaanaah Qeebih Awge wannoonuy Rabak manannoonuuy Oiddimak manannon iyye marih inna makkina, Yalli usun tama maxco ivvaanamat Rookaav Nadaama ken lubbittet haamkeh iyyaanama, Yalli usuk yaynuweeh Qidah, Yalli isin Abba haytaanam yabali kinni.
- 157. Moominiiney isin Yallih gital Angacalluk Qiddimteenik hinnay gaaduh gexak Rabteenik Yalli dambi siinih cabe leeh siinih Racmate-le, woh khayrih siinih Aysuk Ragta, Sinam Addunyal maaluk kobxissaamak.
- 158. Rabteenik hinnay Qiddimteenik isin inkih Yallih xaqul Cisab kee galtoh maagowsimtan Akeeral.

إِنَّ ٱلَّذِينَ تَوَلَّوْ أُمِنكُمْ يَوْمَرُ ٱلْتَعَى ٱلْجَمْعَانِ إِنَّ مَا ٱسۡ تَزَلَّهُ مُ ٱلشَّبْطِنُ بِيَعۡضِ مَا كَسَبُواۗ وَلَقَدْعَفَا ٱللَّهُ عَنْهُمٌّ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ٥

يِّنَّايُّهَا ٱلَّذِينَءَامَنُواْ لَاتَكُونُواْ كَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَقَالُواْ لِإِخْوَانِهِمْ إِذَاضَرَبُواْفِي ٱلْأَرْضِ أَوْكَانُواْ غُزِّي لَّوَٰ كَانُواْ عِندَنَا مَا مَا ثُواْ وَمَا قُتلُواْ ليَجْعَلَ ٱللَّهُ ذَٰ لِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمُّ وَٱللَّهُ يُحْي ويُميتُ وَاللَّهُ بِمَاتَعُ مَلُونَ بَصِيرٌ ١٠٠

وَلَين قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ أَوْمُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ ثُ مِّنَ ٱللَّهُ وَرَحْمَةُ خَتُ يُمِّمًا لَكُمْ مَعُونَ ١

وَلَين مُّتُّمُّ أَوْقُتِلْتُمْ لَإِلَى ٱللَّهِ تُحْشَرُونَ ١

Juzu' 4

- 159. Nabiyow Yalli koo kee kukataysis Yallak geyteenih tanin Racmattah Sabbatah isi katavsiisih xabbacowteh. calumoytay lubbi kak gibdih Suginnitoy ku-kataysis kuxaquk fixiixak ten, toysa Atu kol Baaheenih yaniinimik Qafu keenih Abaay Yallak dambi cabti keenih esser, mala faxa caagidih keenî luk malis, tokkel malak lakal caagiidak caagidik teyna isi lubbil tirgiqe koo tekkek, toysa Nabiyow Yallal kelitaay kibal kaal havis, Diggah Yalli isil kelta mara kicnihik.
- 160. Moominiiney Yalli sin cateeh Qokle kaa tekkek, toysa sin korissaah Siinik taysem matan, sin xixxibiseeh sin wacarriyseeh cato Siinik cabam faxek, toysa usuk cato Siinik cabeeh sin wacarrivseek lakal ivvi sin catam duudaa? moominiin Yallal kelittay.
- 161. Ambiyak hebeltô Nabiih maxiqtaay matakka xannabak tu-garqaah isi kataysis ganam, xannabâ maaluk tu-ganoh bee num, Qhiyaamah Ayró usuk ganoh Beeh yanim Quukak baaha Sinam foocal edde wacarriyamkeh, tohuk lakal ummaan nafsi Abba heemil galto dudda-luk kaah tantacawwime usun edde Andullume kalah.

فَيِمَارَحْمَةِ مِّنَ ٱللَّهِ لِنتَ لَهُمُّ وَلَوْكُنتَ فَظَّا غَليظَ ٱلْقَلْبِ لَا نَفَضُّواْ مِنْ حَوْلِكَ فَأَعْفُ عَنْهُمْ وَٱسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي ٱلْأَمْرُ فَإِذَا عَ: مْتَ فَتَوَكِّلْ عَلَى ٱللَّهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِتُّ ٱلْمُتَوكِّلِينَ ٥

> إِن يَنصُرُكُمُ ٱللَّهُ فَلَاغَالِبَ لَكُمِّ وَإِن يَخَذُلُكُمْ فَمَن ذَا ٱلَّذِي يَنصُ رُكُم مِّنْ بَعْدِةً ٥ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلْتَتَوَكَّلُ ٱلْمُؤْمِنُونَ ١

> وَمَاكَانَ لِنَبِيِّ أَن يَغُلُّ وَمَن يَغُلُلُ يَأْتِ بِمَاغَلَّ يَوْمَ ٱلْقِيكَ مَةِ ثُمَّ تُوُفَّ كُلُّ نَفْسِمَّاكَسَبَتُ وَهُمْ لَايُظْاَمُونَ ١

- 162. Yallak kacanuu kee leeda edde tanim kataate num kee Yallih Amri cineeh kay naqabu cakkisiteeh kasaara luk gacey jahannam gira orbeyna kak tekke numih inna maay kinni? Hinna, jahannam gira is manxu uma gacsimeynaay!
- 163. Jannatti maray Yalli kicnim kataate Yallih xaqul usun aroocal ittak muxxu taanah, gira maray Yalli niqbim kataate girah Addal Aroocal ittak muxxutaanah, Yalli usun taamoomik Abba haanam yabali kinni.
- 164. Nummah Yalli moominiinih kaxxa niqmat yeceeh ken guneh keenik yan farmoyta keenih Ruube waqdi Qhuraan Aayoota keenil yakriyeeh uma caalootaa kee koroosannuk ken Saytunnoysa, Qhuraan kitab kee Cadiis ken Barsa usun (koros kinnuk) tama Yallih farmoyti Rubsumak duma Baxxaqqa iyya maxqawitih (mako) Addat Sugeeniih.
- 165. Moominiiney ucud Saaku musiiba sin xagte waqdi, isin Nummah Badri Saaku korosuk siinit tekkeh innah taniimil Nammâ Addah gactah innah tanim keenik geyten malcina taban keenik Qiddeeniih Aka malcina taban Seewah keenik orbissen waqdi, isin siinit tekkem Qajjibsitak ta musiibaa kee Buki mannal nee gee? Nanu muslimiin

أَفَمَنِ ٱتَّبَعَ رِضُونَ ٱللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخطِ مِّنَ ٱللَّهِ وَمَأْوَلُهُ جَهَنَّمُ وَيِثْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿

هُمْ دَرَجَكُ عِندَاللَّهِ وَٱللَّهُ بَصِيرُ بِمَا يَعْمَلُونَ ١

لَقَدْ مَنَّ ٱللَّهُ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُواْ عَلَيْهِمْ ءَايَـٰتِهِء وَيُرْكِيهِمْ وَيُعَلِّمُ مُؤُرُّ ٱلْكِتَابَ وَٱلْحِكْمَةَ وَإِن كَانُواْ مِن قَبُلُ لِفِي ضَلَالٍ مُّيِبِنٍ ۞

أُوَلَمَّآ أَصَّبَتُكُمْ مُّصِيبَةٌ قَدْأَصَبْتُم مِّثْلَيْهَا قُلْتُمْ أَنَّى هَلَأًا قُلْهُوَمِنْ عِندِ أَنْفُسِكُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىكِ لِشَيْءٍ قَدِيرٌ ۞

kinninooh Yallih farmoyti Ni-Addal yanik itten, Nabiyow tama sin geyte musiiba sin nafsik sin geyte isin Yallih farmoytih Amri cinteenimih Sabbatah, Diggah Yalli ummaan iimih dudda-leeh isih faxam Abaah isih faxam mekla keenik ixxic.

- 166. Ucud Saaku Nammâ Butta (moominiin kee koros kinnuk) tongoorowe waqdi sin geytem, toysa toh Yalli idiniiy Yallih meklak tekkeemi, Yalli dumaak yeexegeh yanim Nummah teemene moominiin Siinik edde yaybullem keh Abe.
- **167.** Yalli munaafighiinih yan marak lubbittet yan koroosannu keenik vaybullemkeh, moominiin munaafiqhiinik Amaay Yallih gital Qeb nê luk Aba, hinnay manginta nek tambullemkeh nê luk gaca keenik iyyen; munaafiqhiin keenil gacisak nanu isin Qeb Abtaanam Siinik Aaxaginninov Oeb Siinî luk Abak neneeh sin kataatak nen itte, usun (munaafighiin kinnuk) Woo Saaku keenik caagid iimaanak koroosannul xayuk yen, usun sinni lubbittet Sinnoonum sinni Afittek iyyan, Yalli usun munaafiqhannuk Qellisaanam keenik yaaxigeh.
- 168. Tama munaafiqhiinih yan maray Qeebik daffeyak Raaqe sinni toobokoy munaafiqhiinih taniy muslimiinî luk Qeebit

وَمَاۤ أَصَبَكُونَ وَمَ الْتَقَى الْجُمْعَانِ فَبِإِذْنِ اللهِ وَلِيَعَلَمُ الْمُؤْمِنِينَ اللهِ وَلِيَعْلَمُ الْمُؤْمِنِينَ اللهِ

وَلِيَعْلَمُ الْذِينَ نَافَقُوْا وَقِيلَ لَهُمْ رَتَعَالُواْ قَتِلُواْ فِسَبِيلِ اللَّهِ أَوِادْفَعُواْ قَالُواْ لَوْ نَعْلُمُ قِتَالَا لَّا تَبَعْنَكُمُّ هُمْ لِلْكُفِّرِ يَوْمَبٍ ذِ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَنَ يَقُولُونَ بِأَفْوَهِهِمْ مَّالَيْسَ فِ قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ١

ٱلَّذِينَ قَالُوْ الْإِخْوَنِهِ مِ وَقَعَدُواْ لَوَ أَطَاعُونَا مَاقُتِلُوُّ قُلْ فَٱدْرَءُ واْعَنَ أَنفُسِكُمُ ٱلْمَوْتَ إِن كُنتُمْ صَلِدِقِينَ ۞

Juzu' 4

xaggimtek usun nanu keenik innem oggolinnoonuy Qiddiimak manannon ittak itte munaafighiin, Nabiyow Ama edde yabtan yaabat numma vacee mara tekkeenik, isin Raba sinni nafsik gutuqa keenik ixxic.

- 169. Nabiyow Diggah tama Yallih gital Oeebit Rabeh van mari usun rabe maray tu-Able waah nigmatat Anee waa ken makkalin, wonna hinnay usun nuwwoonuuh sinni Rabbih xaqul jannat Addal sinni Rizghi yattakammeeniih hatakat yanin.
- 170. Usun Yalli isi muxxok keenih yeceeh yaniimit wallitaanaah sinni toobokoy gaadileh taniy Addunyal keenik Raqtey wadirik ken matre wayteh wallitan Qiddiiman waqdi sinnih elle yoffoofen nigmatal yaffoofeenimkeh, Akeeray fan kak vamaateenih meesi ken Amol Anee waytaah Addunyal keenik warrayteemih rooka ken amol anee waytaamah.
- 171. Usun kaxxa niqmatay Yallak keenih vontocowwimee kee Yalli isi muxxok keenih veceemit wallitan, Diggah Yalli moominiinih yan marih galto mabaysa.
- 172. Ucud Saaku muduumak ken geyteemih lakal Yallaa kee kay farmoytih Amri oggole maray taama keenik yessemeggeeh Yallak meesite kaxxa galto-le akeeral.

وَلَاتَحْسَ بَنَّ ٱلَّذِينَ قُتِلُواْ فِي سَبِيلَ ٱللَّهِ أَمُواتًّا بَلُ أَحْيَاآهُ عِندَرَبِّهِمْ يُرُزَقُونَ اللهِ

فَرِجِينَ بِمَآءَاتَاهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضَّلِهِ عَ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِٱلَّذِينَ لَمْ يَلُحَقُواْ بِهِم مِّنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَاهُمْ يَحْزَنُونَ ٨

﴿ يَسۡتَبۡشِرُونَ بِنِعۡمَةِ مِّنَ ٱللَّهِ وَفَضَلِ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ١

ٱلَّذِينَ ٱسْتَحَابُو إِللَّهِ وَٱلرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَآأْصَابَهُمُ ٱلْقَـرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُواْ مِنْهُمْ وَأَتَّعَوْا أَحْرُ عَظِيمُ

- 173. Korosuk tu Diggah Sinam kaxxa macaxu siinih kobxissek, keenik meesitaay cibbarsima kak itte maray, tokkel woo meesisso iimaan kah osisseeh, Yalli nee xiqaah nee dacrisaah usuk elle kelteh meqe cateyna iyye mara kinnon.
- 174. Tokkel usun camraa-ul Asad deqsita Aracak madiinâ fanah Yallak niqmat kee kaxxa muxxoluk yendebben Qidim kee muduumah umaane ken xage kalah, Usun Yallaa kee kay farmoytak leedaa kee kacni edde yanim kataaten, Yalli isi naqoosah kaxxa muxxo-le Rabbi kinni.
- 175. Cagalah wohut Sinam meesissam Sheytanay isi Awlaytiitik sin meesiisa kinni niya Siinik yaggilemkeh, Toysa moominiiney keenik ma-meesitinaay yok meesita yoo nummayseeh yifarmoyta katatte moominiin tekkeenik keenik iyye Yalli.
- 176. Nabiyow munaafiqhiinik koroosannû fanah yasissike marih Sabbatah Rooka koo gee waytay, Diggah usun sinni koroosannut inkinnah tu-kalah Yallal tu-mabaahan sinni nafsik tu-kalan ken Akke waytek, Yalli Akeeral galtok hebeltô maglab keenih yaceem maaba, usun Akeeral kaxxa digaalay gibdi-lon.
- 177. Diggah iimaanat koroosannu xaamite mari inkinnah Yallal

ٱلَّذِينَ قَالَ لَهُمُوالنَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْجَمَعُواْ لَكُوْفَا خَشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَنْا وَقَالُواْ حَسِّبُنَا اللَّهُ وَنِعْ مَ الْوَكِيلُ ۞

> فَانْقَلَبُواْ بِنِعْمَةِ مِّنَ ٱللَّهِ وَفَضْلِ لَّمْ يَمْسَسُهُمْ سُوَّءُ وَٱتَّبَعُواْ رِضْوَانَ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ ذُوفَضَٰ لِعَظِيمٍ ۞

إِنَّمَاذَلِكُوُ الشَّيْطَانُ يُغَوِّفُ أُولِيَاءَهُ وَ السَّاعَةُ وَالسَّاءَ وَالسَّامِ السَّامَةُ وَالسَّامَ السَّامَةُ وَالسَّامَةُ وَالسَامِ وَالسَّامَةُ وَالسَّامَةُ وَالسَّامَةُ وَالسَّامَةُ وَالسَّامِ وَالسَّامَةُ وَالسَّامَةُ وَالسَّامَةُ وَالسَّامَةُ وَالسَّامِ وَالسَّامَةُ وَلَا السَّامَةُ وَالسَّامَةُ وَالسَّامَةُ وَالسَّامَةُ وَالسَّامَةُ وَالسَّامَةُ وَالسَّامَةُ وَالسَّامَةُ وَالسَامَةُ وَالسَامَةُ وَالْمَامِنَامُ وَالسَامِقُولُولُولِي السَّامَةُ وَالسَامِةُ وَالسَامِةُ وَالسَّامِ وَالسَامِةُ وَالسَامِةُ وَالسَامِةُ وَالسَامِةُ وَالسَامِةُ وَالسَامِ وَالسَامِ وَالسَامِةُ وَالسَامِةُ وَالسَامِينَانِ وَالسَامِةُ وَالسَامِةُ وَالسَامِامِ وَالسَامِينَانِ السَامِةُ وَالسَامِةُ وَالسَامِةُ وَالسَامِةُ وَالسَامِةُ وَالسَامِقُولُ وَالسَامِينَانِ السَامِةُ وَالسَامِ وَالسَامِ وَالسَامِ وَالسَامُ السَامِينَانِهُ وَالسَامِقُولُ وَالسَامِ وَالسَامِ وَالسَامِينَانِي وَالسَامِ وَالسَامِقُولُ وَالسَامِ وَالسَامِقُولُ وَالسَامِ وَالسَامُ وَالسَامِ وَالسَامِ وَالسَامِ وَالسَامِ وَالسَامِ وَالسَامِ وَالْمَامِقُولُ وَالسَامِ وَالسَامِقُولُ وَالْمَامِ وَالسَامِ وَالْمَامِلُولُ وَالسَامِ وَالْمَامِلُولُولُ

ۅٙڵٳڲؘڎؙؚڒڹڬٲڵؖڍ۬ڽڹؽؙٮؘڔٷڹ؋ۣٱڵػؙڡ۫ڔۣٵڹۜۿؙ؞ ڶۘڹۘؽۻؙڒُۅ۠ٲ۩ۜؽۜۺؘڲٵۧٛؽؙڔۣڽۮؙ۩ؽۜٲ۠ڵۜۧڲۼۘۼڶڶۿؙ؞ٞ حظّاڣۣٱڵٳڿڔٙڐۣ۫ۅؘڶۿؙڋۼۮڹڰؙۼڟۣؽؙڕؙ۞

إِنَّ ٱلَّذِينَ ٱشۡ تَرَوُا ٱلۡكَٰفَرِ بِٱلۡإِيمَٰنِ لَنَ يَضُرُّواْ

tu kalah tu mabaahanaay, usun Akeeral ken Qansarissa digaalalon.

Juzu' 4

- 178. koroositeh yan mari cagalah nanu Addunyal ken waddirosnam sinni nafsih khayri akkale woonay, cagalah nanu Addunyal ken kah waddirosnam dambit dambi ossitaanamkeh iyyaanama, usun Akeeral ken taygunxeeh ken xixxibissa digaala-lon.
- 179. yeemeneh yan maraw Yalli isin moomintuu kee munaafiqhtu ittak edde Baxsimewayta caalatat sin cabam matakka, uma num (munaafightu kinnuk) kee mege num (moomintu kinnuk) ittak siinik Baxissi haam fanah, moominiiney Yalli isi naqoosak Qelliseemiy keenik yeexege sin yaybulleem matakka gibdaabinaa kee Balat ken mokkoraah ittak ken Baxsa kaa Akke waytek, kinnih immay Yalli isi farmovtiitik isih faxa mara doorita Qellitteemik tu-ken yaybullee wacyi keenil oobisak, Toysa isin Yallaa kee kay farmoytit Nummaysa isin Nummah iimaanah teemeneeniih Yallak meesitteenik, Toysa isin Yallih xaqul kaxxa galto liton.
- 180. Yalli isi muxxok keenih yeceemil cinnaanite (cillaalite) mari woh khayrih keenih taysem Akkale woonay, wonna hinnay woh keenih umaama usun tama maaluy

اللهَ شَنَّا وَلَهُمْ عَذَاكِ أَلْهُ ١

وَلَايَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوۤاْأَنَّمَا نُمۡلِى لَهُمۡ خَيَرٌلِّأَنفُسِهِمَّ إِنَّمَانُمْلِيلَهُمْ لِيَزْدَادُوٓا إِثْمَاًّ وَلَقُهُمْ عَذَاتُ مُّهِمِ اللهِ

مَّاكَانَ ٱللَّهُ لِيَذَرَ ٱلْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَاۤ أَنتُمْ عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ ٱلْخَبِيثَ مِنَ ٱلطَّلِبُّ وَمَاكَانَ ٱللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى ٱلْغَيْبِ وَلَكِكَنَّ ٱللَّهَ يَجْتَبِي مِن رُّسُله عَن مَشَاآةً فَعَامِنُواْ بِٱللَّه وَرُسُلهُ عَوَان تُؤْمِنُواْ وَتَتَّقُواْ فَلَكُمْ أَجُّ عَظَهُ ١

وَلَا يَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَآءَاتَاهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضَله عِهُوَ خَيْرًالَّهُمْ بِلْهُوسَ "لُلَّهُمْ سَيُطَوَّ قُونَ مَا يَخِي أُولُ مِن مَا يَخِي أُولُ مِن أُولُومَ اللهِ عَلَى أُولِيَّهِ

الجزء ٤ \ 138

kobxiseeniy elle cinnaaniteeni Qhiyaamah Ayró fillat ogoh keenik heelon, Yalli kay gino gaba kaltak lakal Qaranwaa kee Baaxô nagra usuk-le, Yalli isin Abba haytaanamak Adda yaaxigi kinni.

- 181. Nanu gaddaloolaay, Diggah Yalli tudagoyta iyye marih (yahuud kinnuk) maxco Nummah Yalli yoobbeh, tama maxcoy edde yaabeenii kee usun Ambiyat cakki maleh abak sugen qidim, keenik Aktubenno, usun girah Addal Anuk Sinam carrissa girah digaala tammoysa keenik inna.
- 182. Tama gibdi digaala sin kah geytem sin gaba umaanek Bahteeh sin Arraba umaanek edde yabteemih Sabbata, Diggah Yalli isi naqoosa yadlumi hinna.
- 183. Tama yahuud islaamaninnoh ken Seecan waqdi itteh:Diggah Yalli tawraat kitaabal Anu Yallih farmoyta kinniyo Axcuk neh yemeete num, nummayse waynaamah Yalli nee farriimeh, Yallat edde xayyoowan Sadaqhat neh Bahhaay Qaraanak obta gira Akummu kaa haytam fanah Aamine waynaamah itte, Nabiyow Nummah yok naharat Yallih farmoytit Baxxaqqa-le Astootii kee Away isin Yok ittaanah taniinim luk Siinih temeetek isin macah ken Oiddeenii? Isin Tama maxcot Numma Yacee mara tekkeenik keenik ixxic.

مِيرَثُ ٱلسَّمَوَاتِ وَٱلْأَرْضُِّ وَٱللَّهُ بِمَانَعُ مَلُونَ خَبِيرُُ

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوَّا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرُ وَخَنُ أَغْنِيآ أُسَنَكُمُّ ثُبُ مَاقَالُواْ وَقَتْ لَهُ مُالْأَنْدِيآ ءَبِغَيْرِحَقِّ وَنَقُولُ ذُوقُواْ عَذَابَ ٱلْحَرِيقِ ۞

ذَلِكَ بِمَاقَدَّ مَتْ أَيْدِيكُمْ وَأَثَّ ٱللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّلُمِ لِلْعَبِيدِ ۞

ٱلَّذِينَ قَالُوَاْ إِنَّ ٱللَّهَ عَهِدَ إِلَيْ نَا أَلَّا فَؤُمِرَ لِلَّهُ نَا أَلَّا فَؤُمِرَ لِرَسُولِ حَتَّى يَأْتِينَا بِقُرْبَانِ تَأْكُولُ النَّالُّ قُلْ قَدْ جَآءً كُورُ رُسُلُ مِّن قَبْلِ مِالْمَيْنَاتِ وَبِالَّذِي قُلْتُ مْ فَلِمَ فَلَمَ فَلِمَ فَلَمْ فَلِمَ فَتَلْتُمُ وَهُمْ إِن كُنتُمْ صَدِقِينَ ﴿

Juzu' 4

- 139
- 184. Nabiyow tama koros koo dirabbossek, Toysa nummah kok duma farmoytiitiy Baxxaqqa itta Astootii kee Qaraanak farmoytiitil obte kitoobaa kee Baxxaqqa iyya kitab (tawraat kee injiil, kee zabuur kinnuk) luk temeete farmoytit nummah dirabboyseenihik marookitinay isbir.
- le, cagalah Qhiyaamah Ayró sin taamoomih galto Siinih dudsumele, tu-Siinik kak daggoyse kalah, tokkel Yalli girak yeyxeereeh jannat culse num, Toysa usuk Nummah yoffoofeh, Addunyâ mano is tu-hinna duquurusiyyi duyyê Baxay edde hataktaanay bayta Akke waytek.
- 186. Diggah moominiiney sin maaluk waajibik siinil tanim taceenim kee sin nafsil waajibik tan Qibaada Abtaanamal mokkorimetton, siinik duma kitab kah yontocowwime maraa kee Yallat Agleyta haa marak Ada sin Abta maxcoocak maggom Aabbetton, moominiiney tohul inkih tisbireeniih Yallak meesitteenik, Toysa Diggah toh caagiidak faxxiimaah waajibik yan caagidi kinni.
- 187. Nabiyow cus; kitab kah yontocowwime marak (yahuud kee Nasaara kinnuk) Yalli maqarre Ateeban (xagana) bee

فَإِن كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلُّ مِّن قَبْلِكَ جَآءُ وِيَّالْبَيِّنَتِ وَٱلزَّبُرِ وَٱلْكِتَٰبِٱلْمُنِيرِ ۞

كُلُّ نَفْسِ ذَابِقَةُ ٱلْمَوْتُ وَإِنَّمَا تُوفَّوْنَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَكَمَةً فَمَن زُحْزِحَ عَنِ ٱلنَّارِ وَأُدْخِلَ ٱلْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَُّ وَمَا ٱلْحُيَوةُ ٱلدُّنْيَا إِلَّا مَتَكُ ٱلْغُرُورِ ۞

* لَتُ بَاوُتَ فِي آَمُوالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ وَالْفُسِكُمْ وَالْفُسِكُمْ وَلَاَفُسِكُمْ وَلَاَسُمَعُنَ مِنَ الَّذِينَ الْمَثِينَ الْمَشْرِدُولُ وَتَنتَقُولُ اللَّمِنَ الَّذِينَ الْمُثَرُولُ الْمَدَّونَ الَّذِينَ الْمُثَرِدُولُ وَتَنتَقُولُ الْمُحْورِ اللَّهُمُورِ اللَّهُ اللَّهُمُورِ اللَّهُ اللْهُ اللَّهُ اللْهُ اللْهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللْهُ اللْهُ اللْهُ اللْهُ اللْهُ اللَّهُ اللَّهُ اللْهُ اللْهُ الْمُلْمُ اللَّهُ اللْهُ اللْهُ اللْهُ اللْهُ اللْهُ اللْهُ اللْهُ اللَّهُ اللَّهُ اللْهُ اللَّهُ اللْهُ اللْهُ اللْهُ اللْهُ اللَّهُ اللْهُ اللَّهُ اللْهُ اللْهُ اللْهُ اللْهُ اللْهُ الْمُنْ الْهُ الْمُعْمِلِي اللْهُ الْمُنْ ال

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَقَ الَّذِينَ أُوتُواْ ٱلْكِتَبَ لَتُبَيِّنُنَّهُ وِلِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ وَفَنَبَدُوهُ

waqdi, Diggah kaal taniimil taamittaanaah kaal tanim Sinaamah Baxxaqqa haytaanaah kaal tanim Qellise waytaanama Axcuk, tokkel woo xagana cabeeniih sinnik derre kaa ciggiiliseeniih Addunyâ dago duyyê Baxa kaat xaamiten, tokkel usun woo xagana makaanamat xaamiteenim manxu umaamaay.

- 188. Nabiyow makkalin tama uma taamoomiy Abeenit wallitaah Abe weenimit Sinam sinni faylissam kicni mari, tokkel Addunyal Yallih digaalak Naggoowoonu waanam makkalin, usun Akeeral ken Qansarissa digaala-lon.
- **189.** Yalli Qaranwaa kee Baaxô Bagul taniimih Reeda leeh Yalli ummaan iimih duddali kinni.
- 190. Diggah Qaranwaa kee Baaxô ginooy Bar kee Laqo ittal Abta ciggiiliyyi Yallih inkittinaanee kee kay dudda tascassee Astooti edde tan Qaafiyatah yan kas-le marah.
- 191. Usun (moominiin kinnuk)
  Yalla Soolak daffeyak Qaxah
  Anuk cusa mara, Qaranwaa kee
  Baaxô gino cubbusa maray NiRabbow, Diggah Ta gino deedalah
  ma-gininnitooy Atu wohuk
  Saytunnitohuk gira digaalak nee
  cat iyya mara kinnon.
- 192. Ni-Rabbow Atu Diggah gira culusse num, toysa nummah kaa tuyqunxeeh kaa wacarrisseh, isi

وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَاُشْ تَرَوْاْ بِدِء ثَمَنَا قَلِيلًاً فَبَشْ مَايَشْ تَرُون ۞

٣- سورة آل عمران

لَاتَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أَتُواْ وَيُحُبُُّونَ أَن يُحْمَدُواْ بِمَا لَمْ يَفْعَلُواْ فَلَا تَحْسَبَنَّهُم بِمَفَازَةٍ مِّنَ ٱلْعَذَابِّ وَلَهُمْ عَذَابُ أَلِيمُّ

وَلِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ ۗ وَٱللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللّهُ عَلَى

إِنَّ فِي خَلْقِ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱخْتِلَفِ ٱلنَّيلِ وَٱلنَّهَارِ لَآيَتِ لِلْأُوْلِي ٱلْأَلْبَعِ

ٱلَّذِينَ يَذْكُرُونَ ٱللَّهَ قِيَكُمَا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِ مِّ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَاذَا بَطِلَا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ شَ

رَبَّنَ ۚ إِنَّكَ مَن تُدْخِلِ ٱلنَّارَ فَقَدُ أَخْزَيْتَهُ ۗ وَمَالِلظَّلِمِينَ مِنْ أَنصَادِ اللَّ

الحجزء ٤ \ 141

nafsi koroosannut yudlume mari cateyniitiy Yallih digaalak ken catta malon.

- 193. Ni-Rabbow diggah nanu Seeca numuy (Nabii Mucammad مَا اللَّهُ الْمُعَالَّهُ الْمُعَالَّهُ الْمُعَالَّةُ الْمُعَالَّةُ الْمُعَالَّةُ الْمُعَالَّةُ الْمُعَالَّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَلِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِقُولِةُ الْمُعَالِةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعِلِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِقُولِي الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِقُلِقِيْلِمُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعِلِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِّةُ الْمُعَالِمُ الْمُعَالِمُ الْمُعَالِمُ الْمُعَالِمُ الْمُعَلِّةُ الْمُعَالِمُ الْمُعَالِمُ الْمُعَالِمُ الْمُعَلِّةُ الْمُعَالِمُ الْمُعَالِمُ الْمُعِلِي الْمُعَالِمُ الْمُعَالِمُ الْمُعَلِّمُ الْمُعَلِّةُ الْمُعَالِمُ الْمُعَالِمُ الْمُعَالِمُ الْمُعَلِّمُ الْمُعَالِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعَلِّمُ الْمُعَلِّمُ الْمُعِلِمُ الْمُعَالِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعَلِّمُ الْمُعَالِمُ الْمُعَلِّمُ الْمُعَالِمُ الْمُعَالِمُ الْمُعَالِمُ الْمُعَلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِمُ الْمُعِلِ
- 194. Ni-Rabbow ku-farmoytiitih Arrabat nee kah xagnissem neh Acuyaay Qhiyaamah Ayro nee mayqunxiyinaay nee mawacarriysin, Diggah Atu isi naqoosah jannatah hayte xagana mamaktak.
- 195. Tokkel ken Rabbi dooga keenik oggoleh, diggah Anu Siinik mege taama taamite numuk Abite taamah galto kaak mabaysa, labnum takkay hinnay Say-num takkay, mariiy marak siinik yaniih Yallih taaqatal massowtaanaah inkih elle galtimtan, siinik Yallih kacanu edde gurrusak guuroh gexe maraa kee- le Baaxok yeyyeeqeeniih Yi-gital yaniinimih Sabbatah Ada Aben mara, Yi-gital koros Qideeh Qiddiime marah, diggah Anu umaanek Abeenimih dambitte keenih duugeyyooh jannootay weeqaytitte guba kak gexxa ken Culseyyo, tamah usun Aben meqe taamah galtoy

ڒۜؠؘۜنۜٵٟڹۜڹؘٳڛٙڡؚڠڹٵؗڡؙٮ۬ٳڍؾٳؽؙڹٳڍؽڸڵٟٳۑڡٙڹ ٲٞٮ۫ۦٙٳڡٮؙۉ۠ٳؠؚٙڔڽٟڰؗۄڣٵڡۜڹۜٵ۫ڔۜڹۜٮٵڣٵۨۼ۫ڣۣڗڸڹٙٵ ۮؙٷؠڹٵۅؘڝٙۼؚۨڒۘۘۼٮۜٵڛؾۣٵؾڹٵۅٙؿۅؘۿؘؾٵ ڡؘۼۘٲڵٲ۫ۼٙۯٳڕ۞

رَبَّنَاوَءَاتِنَامَاوَعَدتَّنَاعَلَى رُسُلِكَ وَلَاتُخْزِنَا يَوْمَالُقِيَىمَةِ إِنَّكَ لَاتُخْلِفُ الْمِيعَادَ ﴿

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبَّهُمْ مَأْنَى لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَمِلِ مِّنهُ مُّرَدَّ فَكَ إِلَّا أَنْ فَنَّ بَعْضُ كُر مِّن بَعْضَ فَالَّذِينَ هَاجَرُواْ وَأُخْرِجُواْ مِن دِيكِرِهِمْ وَأُودُواْ فِي سَبِيلِي وَقَلْتَلُواْ وَقُتِلُواْ لَاَحُكِفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّنَاتِهِمْ وَلَاَّذُخِلَنَهُمْ مَخَلَّتِ عَنْهُمْ سَيِّنَاتِهِمْ وَلَاَّذُخِلَنَهُمْ مَخَلَّتِ وَلَلْلَهُ عِندَهُ وَحُسِّنُ الْفَوَابِ ﴿

الجزء ٤ \ 142

Yallih xaqul tani kinni, Yalli usuk Qaxmeqe galto-li kinni (jannat kinnuk).

- 196. Nabiyow koroositeh yan mari edde yanin temqoo kee usun kabxâ faydah guranah Baaxok Baaxo Aban gexo koo duquuruse waytay.
- 197. Too usun edde yanin temqo dago duyyê Baxay tamurruqey edde hatkaana kinni, tohuk lakal Qhiyaamah Ayró orbeynaa kee madab keenik jahannam gira kinni, jahannam gira is manxu gacta fidooy.
- 198. Kinnih immay sinni Rabbik meesiteh yan mari jannootay weeqaytitte guba kak gexxa lon teetil waarak, tamah Yallih xaquk tan Qibnaytiinô konnabay Yallih xaquk geeni kinni, Yallih xaqul tanim kay Amri oggolak Suge marah koros Addunyal edde hatakak Sugte dago duyyê Baxak khayrih Aysuk Raqta.
- 199. Diggah kitab marak (yahuud kee Nasaara kinnuk) Yalla nummaysaah Qhuraanak siinil obsimtem kee tawraat kee injiilik keenil obsimtem nummaysa mari keenit yanih Yallah aqanxuk, usun Addunya dago duyyê Baxat Yallih Aayoota (Nabii Mucammad weeloolay ken kitoobal tani kinnuk) maxaamitan is elle tani innak tet Koran-korisak, woo mari Qhiyaamah Ayro sinni Rabbih xaqul kaxxa galto-le, diggah Yalli

لَا يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فِي ٱلْبِلَادِ ۞

مَتَعٌ قَلِيلٌ ثُمَّمَأُولِهُمْ جَهَ نَّرُّ وَيِشَ ٱلۡمِهَادُ۞

لَكِنِ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوَّا رَبَّهُمْ لَهُمُ جَنَّتُ تَ تَجْرِى مِن تَحْتِهَاٱلْأَنْهَارُ خَلِدِينَ فِيهَا نُذُلَّا مِّنْ عِندِٱللَّهُ وَمَاعِندَاللَّهِ حَيْثُ لِلْأَثْبَرَادِ ﴿

وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ لَمَن يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أَنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أَنْزِلَ إِلَيْهِمْ خَشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْ تَرُونَ بِكَايَاتِ اللَّهِ خَشِعِينَ لِلَّهُ لَا يَشْ تَرُونَ بِكَايَاتِ اللَّهَ تَمَنَّ اقْلِيلًا أَوْلَتَ إِلَى لَهُمْ أَجُرُهُمْ مُعِن لَا رَبِّهِمُ إِلَى اللَّهُ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ اللَّهَ

cisab sissikiih isi naqoosak cisab Abam kaa mataanissa.

200. Yeemeneh yan maraw sin Rabbih taaqat kee gibdaabinak sin xagtaamal isbiraay sin Qaduwwi korosuk Qeebil Sabril keenik eysiya, Qaduwwi Siinit kak culuwaa foxooxal sinni Abbixaay xiqsita, Yallak meesita Addunyaay Akeeral yaffoofe mara takkeenimkeh.

يَنَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱصْبِرُواْ وَصَابِرُواْ وَرَابِطُواْ وَأَتَّـ قُواْ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمْ

SUURAT ANNISAA

Madiinal Obte, 176 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Sinaamey sin Rabbiy inki Nafsik (Aadam kinnuk) sin ginek meesita, kaak kay Barra Caawa gineeh ken Nammayak maggo labhaa kee maggo Agabu Baaxô Bagul keenik Fixiixise, Yallay mariiy marak Yallal koo esserak woh yoh ab axcuk elle essertaanak meesitaay sinni Ramad targiqeenimik cibbarsima, diggah Yalli sin taamoomit dacayrih yaniih sin elle galtelek.
- 2. Abbobti kak Rabte Qayxiixay siinil farriimeeni usun sinni maalih dacayri duudaanam keenik tubleenik ken maalu keenih acuya, Qayxiixâ maaluk meqem sin uma maalut maabiddilina, ken maalu sinni maalut masgalliina ken maalu elle takmoonuh, diggah woo maalih makmo kaxxa dambi kinnik.
- 3. Sayyô Qayxiixay sin gabat tani digbisittaanam faxxeeniih ken yaras keenih taceenimih Qadaalat abe waytoonu waytaanamak meesitteenik, toysa keenik kalah agabuk siinit temqem Nammayaay, hinnay Sidocuuy, hinnay ferey keenik digbisita, tokkel tama agbih fanal Qadaalat abe waytoonu waytaanamak meesitteenik, toysa

يَتَأَيُّهُا ٱلنَّاسُ اتَّقُواْرَبَكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمُ مِّن َفَسِ وَحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَارِجَالَا كَثِيرًا وَنِسَاةً وَّاتَّقُواْ ٱللَّهَ ٱلَّذِي تَسَاّءَ لُونَ بِهِ-وَالْمَرْتَحَامُ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمُ زَقِيبًا ۞

وَءَاثُواْ الْيُسَمَّىٰ أَمُوالَهُمُّ وَلَا تَتَبَدَّلُواْ الْخَيِيتَ بِالطَّيْتِ وَلَا تَأْكُلُواْ أَمُوالَهُمْ إِلَىٰٓ أَمُوالِكُمُ إِنَّهُ, كَانَحُوبًا كِيرًا ۞

ۅٙٳڹ۫ڿڡؙ۫ؾؙؗؗؗؗؗؗؗؗؗؗؗؗؿؙڡؙۜڛڟۅٲڣۣٲڶؽؾؘڡ۬ؽۨٲڹڮۘۘۘؗؗٷؖ ڡٙٵڟٵڹۘڶػؙۄؙڝؚٚڽؘٵڶێؚڛٙٳٙ؞ڡٮۧٚؽٚۉؿؙڵؿٙۅۯؙڹۼؖ ڡؘٳڹٝڿڡ۫ٞڎؙؗڔٞٲڵۘۜٮؘڠ۫ڍڶؙۅ۠ٲٷٙڝؚۮڐٙٲۊ۫ڡٙٵڡٙڶػػ ٳؿۜڡٮؙؙػؙؙۄؙ۫ؖڎڵؚكٲؘڎؙؿٙٲڵۜڹۼۘۅڶؙۅ۠ٲ۞ inkittot idiya, hinnay Naqoosah yan agabuk sin gaba timlikeemit idiya, tama madqal taamittaanam agbi fanal dulmi abe waytaanamal xayuk Raqtak.

- 4. Agabuh-le Yaraswa Acuya is Waajibik tan Acwak, tokkel ken (Agabu kinnuk) Nafsi Yarasak tusiinih yaceemit Ruffu iyyek, toysa keenik Beetaay maquk calaalih Anuk kaa Akuma.
- 5. Awlaytiitow labhaa kee Agabuuy Salaadak sinni maalu Baddaaha marah Yalli mano keenik elle Soltuh keenih yeceeh yan maaluy sin gabat yani keenih maaciinaay ken kak oskomaay ken kak Sarisaay meqe yaabah keenî luk yaaba.
- 6. Qayxiixak sin gabat tan Salaada digbaanam edde duudan Qumri yaafen waqdi sinni maalu elle xagan inna keenik tabloonuh ken mokkora, tokkel Diini maqaanee kee sinni maalu elle xagan inna keenik tubleeniih tossokooteenik. tovsa ken maalu keenil tabisa, isin kaa baddaahak kaa tayyaageenimit Asassakuk kaa makmina usun yanbeeniih Ni-gabak kaa Beeloonu iyyaanamih meesih, Qayxiixâ maalih Amol yan marak gaddaliino siinik leh yan num Qayxixxi maaluk is yabbaxay, tudagoytah yan num, toysa ceya kaat takkeh gidel kaa yakamay, tokkel ken maalu keenil tabissan waqdi,

وَءَاتُواْ ٱلِنِسَاءَ صَدُقَتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِن طِبْنَ لَكُوهُ مِنْيَاتُهُ وَلَيْنَا لَكُوهُ مِنْيَا مَرِيَّا ٢

وَلاَنُوْقُواْالسُّفَهَاءَ أَمْوَالكُوْالَيِّ جَعَلَ اللَّهُ لَكُوْ قِيَمَاوَارْزُقُوهُمْ فِيهَاوَاكْشُوهُمْ وَقُولُواْلَهُمْ وَقُولُواْلَهُمْ وَقَرَلاً مَّعُرُوفَا۞

وَٱبْتَلُواْ ٱلْيَتَكَى حَتَّى إِذَا بَلَغُواْ ٱلذِّكَاحَ فَإِنْ عَانَسْتُهُ مِّنْهُمْ رُسُّدًا فَأَدْفَعُواْ إِلَيْهِمْ أَمَوَلَهُمَّ فَلَتَأْ ثُلُوهَا إِسْرَافَا وَيِدَارًا أَن يَكْبَرُوُاْ وَمَن كَانَ غَنَيَّا فَلْيَسْتَعْفِفَ فَيَّوَمَن كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْ كُلْ بِٱلْمَعَرُوفِ فَإِذَا دَفَعَتُمُ إِلَيْهِمْ أَمْوَلَهُمْ toysa keenih teceenim siinik yangaddeenimik Sumaq mara keenil Sumaaqisa Yalli cisab siinik Abaamah xiqqi sin haak.

- 7. Lab mari yanboonu yaqunxoonu maaluk ken Namma xaleynaa kee keenil xayi mari cabeemit maglab lon, agbi ken Namma xaleynaa kee keenil xayi mari maaluk cabeemit maglab le, kaak dagom tekkek hinnay maggom tekkek Yi-mixxige maglabay Yalli madqe kaat lon.
- 8. Nagrâ maalih kuriyyat Rabe Numih xaynaa kee Qayxiixaay tudagoytit edde matartek, toysa kaak ken xaqmisaay keenih Acuya maglab edde-le marah kaa kurtaanak naharat, meqe yaabah keenî luk yaaba.
- Rabu waah isik lakal Boola-le xayloy baytik kak meesita cabu waa mari Yallak meesitay, tokkel usun Qayxiixak ken gabat taniimih Yallak meesitoonay, yaabak cakki yaabay meqet keenî luk yaaboonay.
- 10. Diggah Qayxiixâ maalu dulmih yakme mari, cagalah usun yakmeenim Qhiyaamah Ayro ken Bagittet urtu wayta gira kinni, usun kaxxam urta giray Saqiir deqsitta cule-lon.
- 11. Yalli sin xayloh caagidih sin farriimaah sin Amrisah siinik Rabe num xaylo cabek kay nagra inkih ken iimi keenik kalah nagra mari anee week, keenik lab-Awki maglabak Namma Say-Awka

لِلرِّحَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ ٱلْوَالِدَانِ وَٱلْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءَ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ ٱلْوَلِدَانِ وَٱلْأَقْرَبُونَ مِمَّاقَلَ مِنْهُ أَوْكَ ثُرَّ نَصِيبًا مَّفْرُوضَا ۞

وَإِذَاحَضَرَالْقِسْمَةَ أُوْلُواْالْقُرْيَى وَالْيَتَعَىٰ وَالْمَسَاكِينُ فَالْرُزُقُوهُم مِّنْهُ وَقُولُواْ لَهُمْ فَوَلَا مَعْرُوفَا ۞

ۅڷؽڂ۫ۺۘٵڷؘێڽڹڷۏۘؾٙۯۘۘٷٳ۠ڡڹ۫ڂٙڶڣۿ ۮؙڔۜێۜڎؘۻؚػڡٞٵڂاڡؙۏؙٵۼۘؽۿؚڡ۫ڡؘڶؙؽؾۜٞڡؙۏؙٵڷڵۘڎ ۅٙڷؽڠؙۅڵؙۅٵ۫ۊؘٙڵؘٳڛٙڋۑڐ۞

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمُولَ ٱلْيَتَ مَى طُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِ مِّنَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا

يُوصِيكُ مُاللَّهُ فِي آَوْلَا لِكُمِّ لِّلذَّكَ رِمِثْلُ حَظِّ ٱلْأُنْتَكِيْنِ فَإِن كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ الْثَنَيْنِ فَلَهُنَ ثُلْثَا مَا تَرَكِّ وَإِن كَانَتْ وَحِدَةً فَلَهَا ٱلنِّصْفُ وَلِأَبُونَهُ وِلِكُلِّ وَحِدِ

maglabak beytah taniimih innah tanim-le, tokkel kaak Ragte xaylo usun dibuk Sayyo tekkek, usun Nammayaay wohuk yemeggeenik usun toysa Rabe num cabe maaluk Sidiica Afak Namma Afa-lon, is inki Say-num tekkek, toysa is Nagrâ maaluk garab-le, Rabe numih xaleynak kulli num ken Nammayak usuk cabeemik lecey haytoh Afale usuk xalay luk Sugek, usuk xalay-luk Suge week, kay xaleyna kaa Nagarta, toysa kay ina Sidoc haytoh Afa kak-leeh, wohuk Ragtem kay Abba-le, tokkel usuk (Rabe num kinnuk) tooboko luk Sugek, toysa kay ina lecey haytoh Afa-leeh wohuk Ragtem kay Abbaleeh kay tooboko tumali, Rabe num abeh yan farrimtuk lakal, hinnay kaat Sugte magoyta kak yeceeniik lakat, sin Abbobtii kee sin xaylok Yalli Nagrâ maalu kah madge marak, tuxxiqih siinih xayuk Raaqa mara keenik mataaxigan, nagra Yalla-le gambiik fardiiy usuk sin kah farriime, diggah Yalli isi Naqoosah meqem yaaxigi keenih madgeh yaniimil Naggaara.

12. lab-maraw isin sin gennaaqoh
Agbi Raba waqdi, usun caban
Nagrâ maaluk garab liton usun
xaylo Aalle ween ken tekkek,
tokkel usun xaylo yeelleenik,
toysa usun caben Nagrâ maaluk
ferey haytoh Afa-liton usun aban
farrimtih lakal, hinnay keenit
Sugte magoyta kak taceeniik lakat,

مِّنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِن كَانَ لَهُ وَوَلَاَُّ فَإِن لَّمْ يَكُنُ لَهُ وَوَلَدُّ وَوَرِثَهُ وَأَبُواهُ فَلاَّمِّهِ الشُّدُ فَإِن كَانَ لَهُ تَإِخْوَةٌ فَلاَّ مِهَاللَّسُدُسُّ مِنْ بَعْدِ وَصِيّةٍ يُوصِى بِهَا أَوْدَيْنَ البَاقُكُمْ وَصِيّةٍ يُوصِى بِهَا أَوْدَيْنَ البَاقُكُمْ وَسَيّةٍ يُوصِى بِهَا أَوْدَيْنَ البَاقُكُمُ وَفَعَا فَرِيضَةً لَاتَدُرُونَ النَّهِ أَنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِمَ اللَّهِ

* وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزُوَجُكُمْ إِن لَمْ يَكُن لَّهُنَ وَلَدُّ فَإِن كَانَ لَهُنَ وَلَدُ فَلَكُمُ ٱلرُّبُعُ مِمَّا تَرَحْرَنَ مِنْ بَعْدِ وَصِيّةٍ يُوصِين بِهَا أَوْدَيْنِ وَلَهُنَ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكُمُ ثَمْ إِن لَمْ يَكُن لَكُمْ وَلَدُّ فَإِن كَانَ

lab-maraw isin Rabteeniik lakal sin gennaaqoh Agbi sin maaluy isin cabteenik ferey haytoh Afa-lon isin xaylo Aalle wayten sin tekkek, tokkel isin xaylo teelleenik, toysa usun isin cabten maaluk nagrah Bacar havtoh Afa-lon, isin abtan farrimtuk lakal hinnay siinit Sugte magoyta kak yaceeniik lakal, num Rabek hinnay Barra Rabtek usun xalay kee abbak addunyal tu-cabeweeniih nagrimeenik, usuk toobokoytay inah Baxah yaniiy hinnay toobokoytáy inah Baxah tani yeellek is toobokoytaay hinnay toobokoytá teellek, toysa ken Nammayak kulli num lecey haytoh Afa-le, tokkel usun inâ xaylok wohuk yemeggeenik, toysa usun Sidoc haytoh Afat yangalen usuk abe farrimtuk lakal hinnay kaat Sugte magoyta kak yaceenik lakal, woo farrimti kay maalu nagrah yan marak biyak Aalle kalah, tamah Yallak yan farrimtuy tuxxiq siinik edde yani kinni, Yalli isi Naqoosah meqem yaaxigi xiqliiy digaalat keenik mayasissika.

- 13. Tamah Yallih madqooqiy Yalli isi Naqoosah caddo kah hee kinni teetit tatre waanamkeh, Yallaa kee kay Farmoytih Amri oggole num Yalli Jannootay weeqaytitte guba kak gexxa kaa Culse-le usuk teetil waarak, too galto is kaxxa Maffaafa.
- **14.** Yallih Amrii kee kay farmoytih Amri cinaah kay madqooqit

لَكُمْ وَلَدُ فَلَهُنَّ الشُّمُنُ مِمَّا تَرَكُّةُ مَّ مَّا تَرَكُّةُ مَّ مِنْ اَعَدِ مِهَا أَوْدَيْنً مِنْ اَعْدِ وَصِيَّةٍ قُصُورَ بِهَا أَوْدَيْنً وَإِن كَاللَّهُ وَإِن كَاللَّهُ وَلِي وَكِيدٍ وَإِن كَاللَّهُ أَوْلُخْتُ فَلِكُمِّ وَحِيدٍ مِنْ أَوْلَهُ مَا اللَّهُ دُمُّ وَإِن كَانُوا أَكُمْ وَحِيدِ مِن ذَالِكَ فَهُمْ شُرَكَاةً فِي التَّلُثُ مِن ذَالِكَ فَهُمْ شُرَكَاةً فِي التَّلُثُ مِنْ اللَّهُ وَصِيتَةٍ يُوصَى بِهَا أَوْدَيْنٍ مِنْ اللَّهُ عَلِي حُرِيتَةً مِنْ اللَّهُ مِن اللَّهُ وَصِيتَةً مِن اللَّهُ اللَّهُ عَلِي مُرَاكِمُ مَن اللَّهُ اللَّهُ عَلِي مُرَاكِمُ اللَّهُ عَلِي مُرَاكِمُ اللَّهُ اللَّهُ عَلِي مُراكِعَ المُعَلِيمُ وَاللَّهُ عَلِي مُراكِعَ اللَّهُ عَلِي مُراكِعُ اللَّهُ عَلَي مُراكِعُ اللَّهُ عَلِي مُراكِعُ المُراكِعُ المُنْ اللَّهُ المُعَلِيمُ اللَّهُ عَلِي مُواكِعُ المُؤْمِنِ اللَّهُ عَلَيْ مُنْ اللَّهُ عَلَيْ مُنْ اللَّهُ عَلِي مُنْ اللَّهُ عَلِي مُنْ اللَّهُ عَلَيْ مُنْ اللَّهُ عَلَيْ مُنْ اللَّهُ الْمُنْ اللَّهُ عَلَيْ مُنْ اللَّهُ عَلِي مُنْ اللَّهُ عَلِي مُنْ اللَّهُ عَلَيْ مُنْ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْ مُنْ اللَّهُ عَلِي مُنْ اللَّهُ الْمُنْ اللَّهُ عَلِي مُنْ اللَّهُ عَلِي مُنْ اللَّهُ عَلِي مُنْ اللَّهُ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ اللَّهُ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ اللَّهُ عَلَيْ مُنْ اللَّهُ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُونِي الْمِنْ الْمُنْ الْم

تِـلْكَ حُـدُودُ اللَّهِ وَمَن يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ويُدْخِـلَهُ جَنَّاتٍ بَجَّـرِي مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَارُخَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ۞

وَمَن يَعْصِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ

caddok tatra num Yalli gira kaa Culse-le usuk teetil waarak, kaa xixxibissaah kaa tayqunxee digaala-le Akeeral.

- 15. Sin agabuk dalwa aba agbi, toysa siinik muslimiiney labhak Qadaalat-le Affara num keenil Sumaaqisa, tokkel keenil Sumaaqiten ken tekkek, toysa Qarwal elle ken eyseeda Rabba iyyaanam fanah hinnay Yalli wohuk edde yawqen gita keenih Abba haam fanah.
- 16. dalwa siinik abah yan Namma Seehadayti (Num kee Barra kinnuk) tokkel Agraa kee Sahit ada ken aba, tokkel usun dalwak yotoobeeniih sinni taamoomi yeymeeqeenik, toysa ken Nammay Ada abtaanamak Soola, Diggah Yalli isil gace marak toobat oggolaah keenih Xuwaw-li kinnik.
- 17. Cagalah Yalli toobat kak oggolaah keenil gacam isi Nafsil kak heem umaane iggimat abay hinnay Aaxaguk tet abay, tohuk lakal Yallal xayuk gaca mara Rabaanak duma, Too mara Yalli toobat kak oggolaah elle gacam, Yalli isi Naqoosah Caalat yaaxigi keenih abah yaniimil Naggaara.
- 18. toobat kak oggolimam umaaneena Abaah Amok teetik kate waa maray Rabi keenik numuk teynah yamaate waqdi, Diggah Anu taway Yallal gacaah toobatah iyya mara hinna, usun koroosannut edde anuk Raba mara hinna, woo maray

حُـدُودَهُ ويُدْخِلُهُ نَارًا خَلِدًا فِيهَا وَلَهُ مَا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ وَلَكُ وَعَذَا اللَّهُ مُنْفِيدٌ اللَّهُ اللَّا اللَّالِمُ الللَّا اللَّالِي اللَّهُ اللَّا اللَّهُ الللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّهُ

وَالَّتِي يَأْتِينَ ٱلْفَاحِشَةَ مِن نِسَآيِكُمْ فَاسَتَشْهِ دُواْعَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةَ مِّنكُمُّ فَإِن شَهِدُواْ فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي ٱلْبُيُوتِ حَتَّى يَتَوَفَّ لَهُنَّ ٱلْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ ٱللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا ۞

وَٱلَّذَانِ يَأْتِينِهَا مِنكُمْ فَعَاذُوهُمَّا فَإِن تَابَا وَأَصْلَحَا فَأَعْرِضُواْ عَنْهُمَّأً إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ تَوَّابَا رَّحِيمًا

إِنَّمَا ٱلتَّوْبَةُ عَلَى ٱللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ ٱلسُّوَءَ بِحَهَالَةِ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِن قَرِيبٍ فَأُوْلَتَبٍكَ يَتُوبُ ٱللَّهُ عَلَيْهِ مُُّ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَرِيمًا ۞

وَلَيْسَتِ ٱلتَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ ٱلسَّيِّاتِ حَقِّ إِذَاحَضَرَأَحَدَهُمُ ٱلمَّوْثُ قَالَ إِنِّى تُبْتُ ٱفْنَ وَلَا ٱلَّذِينَ يَمُونُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ أُوْلَلَهٍكَ أَعْتَدُنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمَا۞ Rabba iyyam fanah umaanek Amok katewaah Qansarissa digaala keenih massosne Akeeral.

- 19. Yeemeneh van maraw Bagolti kak Rabte Agbi usun faxe kalah dirkih ken Nagartaanaah digibik ken waassaanam siinih maxiqta yarasak (mahari kinnuk) keenih teceenimik tu-keenik Beytaanamkeh, Oaxumaane-le taamak dalwaa kee kaxxamariinoh innah taniimiy Baxxaqqa ittat Asan ken Akke waytek, sin diinil siinih xiqtaamay Yalli sin kah Amrisel ken Axaysaay meqe gexsitih keenî luk gexsita cakkik siinil loonum keenih taceenimil, isin ken faxe wayteenik toysa keenil isbira, toysa isin faxe waytaanamak tuy Yalli maggo kayri edde haa tanihik.
- 20. Cabten Barrah aracat aka Barra ciggiilissaanam faxxeeniih keenik tiyak teynah kaxxa yaras (mahri kinnuk) teceenik, toysa tu-kak mabeetina woh siinih maxiqtak, isin ereriiy dulmih kaa bettaanaa? Usuk kaxxa dambiy Baxxaqqa iyya kinnik.
- 21. keenih teceen yaras (mahri kinnuk) keenik elle Beytaanam mannaay? Nummah gennaaqol mariiy maral fidoh siinik xayyoowehik, Yalli gibdi ateeban (xagana kinnuk) siinik bee keenih Amqee kee hinnay maquk ken cabe takkeenimil.

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَن ترِثُواْ ٱلنِّسَاءَ كَرَهَا ۗ وَلا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذَهَبُواْ بِبَعْضِ مَا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَن يَأْتِينَ بِهَنْحِشَةٍ مُّبَيِّنَةً وَعَاشِرُ وهُنَّ بِٱلْمَعْرُوفِ فَإِن كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰ أَن تَكْرَهُواْ شَيْعًا وَيَجْعَلَ ٱللَّهُ فِيهِ حَيْرًا كَيْرُهُواْ شَيْعًا وَيَجْعَلَ ٱللَّهُ فِيهِ حَيْرًا كَيْرًا شَيْعًا

وَإِنْ أَرَدَتُهُ أَسْتِبْدَالَ زَفْجٍ مَّكَانَ زَفْجٍ وَءَاتَيْتُمُ إِحْدَىٰهُنَّ قِنطَازًا فَلَاتَأْخُدُواْمِنْهُ شَيْعًا أَتَأْخُذُونَهُۥ بُهْتَنَاوَإِثْمَامُ بِينَا۞

وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَىٰ بَعْضُركُمْ إِلَى بَعْضِ وَأَخَذْنَ مِنكُم مِّيثَاقًا عَلِيظًا ۞

- 22. Agabuk sin Abbobti Rihmisseh Sugte Agabu Ma-Rihmisitina, Nummah Islaam diinik duma Akkuk Sugte digiiba akke waytek, Diggah Ama digib Qaxuma Caagidiy giti kak yoomeeh Yalli Niqba kinni.
- 23. Yalli sinni inaani Rihimsittaanam siinil carammoyseh, sin Sayxaylooy Sin Say-toobokooy sin Abbobtih maganxiix kee sin inaanih maqanxiixih Rihim siinil carammoyseh, toobokoyti Sayxaylooy toobokoytáh Say-xayloo kee sin xale wayte inaaniy Angul sin Oarissee kee Oarsak liton Say- toobokoy Angu siinî luk teexeh Rihim siinil carammoyseh, sin gennaaqoh Agbih inaani digibsittaanam siinil carammoyseh ken xaylol fidoh orobtoonay hinnay orbe waytoonay, sin agbih Say-xayloy Aka Numuh xaleeniy sin gubat tanih Rihim siinil carammoyseh fidoh elle culten Agabu tekkek, tokkel isin inaanil kak cule wayten Sayyo tekkek, toysa dambi sin Amol mayan ken Rihimsittaanamah, sin xayloy sin xiiroonuk tanih agabu Rihimsittaanam siinil carammoyseh, Namma toobokoytá ittâ luk Rihimsittaanaah tasgalleenim siinil carammoyseh, Nummah Islaam diinik duma Akkuk Sugte digiiba Akke waytek, Diggah Yalli dambi cabti-li Xuwaw-li kinni.

وَلَا تَنكِحُواْ مَانَكَحَ ءَابَاۤقُكُم مِّنَ ٱلنِّسَآء إِلَّامَاقَدْ سَلَفَ ۚ إِنَّهُ مِكَانَ فَاحِشَةَ وَمَقْتَا وَسَآءَ سَبِيلًا۞

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَا تُكُمْ وَعَمَّنُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَعَمَّنُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخْ وَبَنَاتُ وَأَمُّهَا تُكُمُ وَلَا تُحْوَلُهُ مَا الْحَالَى الْمَصْلَعَةِ وَأُمُّهَاتُ لَمُ وَلَا تُحْوِيكُمْ وَرَبَيْ بِنُكُمُ اللّتِي فِي فِينَ فَإِن لِيْرَيْبُ كُمُ اللّتِي فِي حُجُورِكُم قِن نِسَآيِكُمُ اللّتِي فِي حَجُورِكُم قِن نِسَآيِكُمُ اللّتِي فِي حَجُورِكُم قِن نِسَآيِكُمُ اللّتِي فِي حَجُورِكُم قِن فَإِن لَمْ وَتَكُونُواْ وَخَلْتُ مِنْ أَصْلَامِكُمُ اللّتِي فِي وَحَلَيْلُ اللّهَ عَلَيْكُمْ وَحَلَيْلًا اللّهَ عَلَيْكُمْ وَحَلَيْلًا اللّهَ مَعُولُ اللّهَ مَعُولُ اللّهَ مَا اللّهَ اللّهَ مَا اللّهَ مَا اللّهَ مَا اللّهَ مَا اللّهُ مَا اللّهَ مَا اللّهَ مَا اللّهُ مَا اللّهُ مَا اللّهُ مَا اللّهُ مَا اللّهُ اللّهُ مَا اللّهُ مَا اللّهُ مَا اللّهُ مَا اللّهُ مَا اللّهُ مَا اللّهُ اللّهُ مَا اللّهُ مَا اللّهُ مَا اللّهُ اللّهُ مَا اللّهُ مَا اللّهُ اللّهُ مَا اللّهُ الللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ الللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ الللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ الللّهُ الللّهُ اللّهُ الللّهُ الللّهُ الللّهُ الللّهُ اللللّهُ الللّ

- 24. Agabuk gennaaqot yan Agabu Rihimsittaanam Yalli siinil carammoyseh, Say-Nagoosay sin gaba timlike Akke waytek, tama edde yabne Agabih Rihim Yalli caraamu siinil abe, tohuk wadir Raqqa ittem sinni maalut digibih ken gurrussaanam Yalli siinih calalloyseh dalwah ken gurruse kalah keenik gennaaqo kak toxeeniih elle orobten Agabuh, toysa Yalli keenih madgeeh fardi siinil Abe yaras (mahri kinnuk) keenih Acuya, yarasak itta elle geyteeniih edde leeddeenim keenih taceenim dambi siinil mali yarasak fardi tekkem Arac xagtek lakal, Diggah Yalli isi Naqoosah Caagiida yaaxigi keenih madqeh yaniimil Naggaar kinni.
- 25. Say-Moominiiniy Culul (Currih) xayloh tani Rihimsitaamah maali dudda Siinik Aalle waa num, toysa moominiinih tan Labha tamlike Say-Naqoosay moominiinih tani Rihimsitam-le, Yalli sin iimaan yakkeh gide yaaxigeh, isin Aadam xaylooy mariiy marak siinik yanik, toysa ken marih idinik ken Rihmisaay ken yaraswa Nafsi siinik Satta edde Axcuk keenih Acuya ken Burah tu-keenik kak daggoyse kalah usun dalwak yexxeere Agabuh Anuk dalwa abe Agabu Akke kalah, Mareytiitih ken haysite kalah ken Rihimsita, tokkel usun (Say-Nagoosa kinnuk) digbeeniik lakal dalwa Aben ken

* وَٱلْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَآءِ إِلَّا مَامَلَكَتْ أَيْمَالُكِّرْ كِتَبَ اللَّهِ مَامَلَكُمْ وَكُورَا وَاللَّهُ عَلَيْكُمْ وَأُجِلَّا أَن تَبْتَغُواْ عَلَيْكُمْ وَأُجِلَّا أَن تَبْتَغُواْ اللَّهُ مَا يَأْمُولِكُمْ مُعْتَجِينًا فَمَا السَّمْتَعْ تُمْ بِهِ عِنْهُنَّ فَعَاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَيَاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَيَاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَيَاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَيَاتُهُمْ فَيَاتُمُ مِنْ بَعْدِالْفَرِيضَةً إِنَّ اللَّهَ فِي مَا تَرَضَيْتُم بِهِ عِنْ بَعْدِالْفَرِيضَةً إِنَّ اللَّهَ كُورَهُنَ عَلَيْكُمْ فِي مَا تَرَضَيْتُم بِهِ عِنْ بَعْدِالْفَرِيضَةً إِنَّ اللَّهَ كُورَهُنَّ كُورَاهُنَّ عَلَيْكُمْ فِي مَا تَرَضَيْتُمُ عَلَيْكُمْ فِي مَا تَرَضَيْتُ مَا تَكُولُونُ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فِي مَا تَرَضَيْتُ مَا عَلَيْكُمْ فِي مَا عَلَيْكُمْ فِي مَا تَوْمُنْ أَنْ عَلَيْكُمْ فَيْكُمْ فَيْكُمْ فَيْكُمْ فَيْكُمْ فَيْكُمْ فَيْكُمْ فَيْكُمُ مُنْ اللَّهُمُ اللَّهُمُ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَيْكُمْ فَعْلَوْهُ فَيْكُورُهُمْ فَيْكُمْ فَيْكُمُ فَيْكُمْ فَيْكُونُ فَيْكُمْ فَيْكُمْ فَيْتُمْ فَيْكُمْ فَيْكُمْ فَيْكُمْ فَيْكُولُكُمْ فَيْكُمْ فَيْكُمْ فَيْكُمْ فَيْكُونُ مُنْ فَيْكُمْ فَيْكُمُ فَيْك

وَمَن لَمْ يَسْ تَطِعْ مِن كُمْ طَوْلًا أَن يَسْ تَطِعْ مِن كُمْ طَوْلًا أَن يَن كِحَ الْمُحْصَنَتِ الْمُوْمِنَتِ فَمِن مَّا مَلَكَ أَلَمُوْمِنَتِ فَمِن مَّا الْمُوْمِنَتِ فَيَن مِّا الْمُوْمِنَتِ فَيَن مِّا الْمُوْمِن فَتَي تِكُمُ الْمُوْمِن فَي الْمُورِ فَي الْمُوْمِن بِإِذِن الْمُوْمِن بَا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلُولًا لَا اللَّهُ اللْمُولِ اللْمُولِلْ الْمُعْلِي اللْمُعْلِمُ اللَّهُ اللْمُعْلَى الْمُعْل

tekkek, toysa digaalak currih yan Agabul taniimik garab keenil yan, too marin Say-Naqoosah digib Yalli siinik kah xiqsiisem siinik dalwat Radaamak meesite numu, isin marin Naqoosah digibik tasbireenim kayrih Siinih Aysuk Raqta dalwak Axxaaruk, Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

- 26. Yalli tama madqooqit isi diinih Adda Baxxaqqa siinih haamkeh siinih madqe siinik duma Sugte Ambiyaa kee meqe marih gitittel tirri sin haah abten dambittek kaal gacteenik usuk siinil gacam faxa, Yalli isi Naqoosah meqem yaaxigi keenih abeemil Naggaara.
- 27. Yalli kaal gacteenik Siinil gacaah dambi siinih cabam faxa, yahuud kee Nasaarak dalwa aba maray sinni Nafsi fayxi kataata isin cakkik kaxxam daggawtaanam siinik faxan.
- 28. Yalli diini caagiidak siinih madqem siinil xabbacoysam faxa, woh kah kinnim Seehadayti baxi Boola-luk ginniimeemih Sabbata.
- 29. Yeemeneh yan maraw mariiy mari maalu cakki maliinoh Sittin fanal deedalah makmina Calaali maaluy ittin fanal Qadaagal orbissaanay Siinik leeda edde geytinta Akke waytek, mariiy mara siinik Qide waay cakki maliinoh, Diggah Yalli sin kah Amrisem kee sin kak waaseemil siinih Xuwaw-li kinni.

يُرِيدُ اللَّهُ لِيُ بَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِ يَكُمْ سُنَنَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمُّ وَاللَّهُ عَلِيمُ حَكِيمٌ ۞

وَٱللَّهُ يُرِيدُأَن يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ ٱلَّذِينَ يَتَّبِعُونَ ٱلشَّهَوَتِأَن تَمِيلُواْ مَيْ لَاعَظِيمَا۞

يُرِيدُ اللَّهُ أَن يُحَفِّفَ عَنكُمٌّ وَخُلِقَ ٱلْإِنسَنُ ضَعِيفًا ۞

يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُواْ لَاتَأْكُلُوّاْ أَمُوَلَكُم بَيْنَكُم بِالْبُنطِلِ إِلَّا أَن تَكُونَ تِجَرَةً عَن تَرَاضِ مِّنكُمُّ وَلَاتَقْتُلُوّاْ أَنفُسَكُمُّ إِنَّ اللّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ۞

- 30. Yalli kaa kak waasem caddok tatur kee dulmih aba num, toysa Sarra gira kaa Culsennooh toh Yallal xabcinih.
- 31. Moominiiney Yalli sin kak waase kaxxa dambittek texxeereenik Qunxa dambitte Siinik duugenno ninni Racmatah, meqe Aracay (jannat kinnuk) Ruffu elle ittaana sin culsenno.
- 32. Moominiiney Yalli mara marak Siinik edde muxxusem maqaagitina kuuxe waynaanah, Labha abitteemih galtoh maglableeh Agbi Abiteemih maglable, Yallay mattaccoo-lek esserita muxxo, Diggah Yalli ummaanim yaaxigi kinni.
- 33. Siinik kulli numuh xalaynaa kee xayni cabe maalu Nagra mara siinik hayne, jaahiliyyâ Saaku catoo kee Nagrâ maaluk maglab kah tacoonu waytaanamah xagana kah culten marah toysa ken maglab keenih Acuya, Diggah Yalli ummaanim yabali kinniih tu-kaak maqellitta.
- 34. Labha Agabuk dacayrih Amol hayne ken kah Amrisaanam tenek hinnay ken kak waasaanam tenek, Yalli mara marak keenik edde muxxuseh yanim kee labha isi maaluk keenih taceemil, tokkel meqe Agabuy sinni Rabbih Amri oggolaah sinni Baqolti deedalta waqdi usun ken kah yeemeneenim dacrisa Agbi keenit yanih, wohul

وَمَن يَفْعَلُ ذَالِكَ عُدُوَنَا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصُلِيهِ نَارَأَ وَكَاتَ ذَالِكَ عَلَى ٱللّهِ يَسِيرًا

ٳڹڿؘۜؾڹؚٮؙۅ۠ٳ۫ڪؠٙٳٚؠؚۯڡؘٲؾؙڹۿۅ۫ٮؘٸڹ۠هؙ ٮؙػڡؚٞٚڒۼڹػؙٛ_{ۄ۫}ڛٙؾۣٵؾؚػؙ؞۫ۅؘؽؙۮڂؚڵػؙ؞ ڡؙٞۮ۫ڂؘڵڒڪٙڔۣؠڡؘٲ۞

وَلَا تَتَمَنَّوْاْ مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ عَبَعْضَكُوْ عَلَىٰ بَعْضُ لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا اُكْتَسَبُنَّ وَسْكُواْ وَلِلنِسَآءِ نَصِيبٌ مِّمَّا اَكْتَسَبْنَ وَسْكُواْ اللَّهُ مِن فَضْدِلُهُ عَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ۞

وَلِكُلِّ جَعَلْنَامَوْلِيَ مِمَّاتَكِكَ ٱلْوَلِدَانِ وَٱلْأَقَّرَبُونَّ وَٱلَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَنُكُمْ فَاتُوهُمْ نَضِيبَهُمْ إِنَّ ٱللَّهَ كَانِ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا،

ٱلرِّجَالُ قَوَّمُونَ عَلَى ٱلنِّسَآءِ بِمَا فَضَّلَ النِّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضِ وَبِمَا أَنْفَ قُواْمِنَ أَمْوَلِهِمْ فَأَلْصَالِحَتُ قَنِسَتَّ حَفِظَاتُ لِلْغَيْبِ بِمَاحَفِظَ ٱللَّهُ وَٱلْتِي لَلْغَيْبِ بِمَاحَفِظَ ٱللَّهُ وَٱلْتِي تَخَافُونَ نُشُوزَهُ نَ فَعِظُوهُ نَّ تَخَافُونَ نُشُوزَهُ نَ فَعِظُوهُ نَّ فَوَلَهُ مِنْ فَعِظُوهُ نَّ فَالْمَضَاجِع وَاصْرِيُوهُ نَ فَالْمَصَاجِع وَاصْرِيهُ وَهُنَّ فَالْمَصَابِع عَوَلَصْرِيهُ وَالْمَرْيُوهُ نَا لَهُ مَا الْمَصَاجِع وَالْمَرِيهُ وَالْمَالَةُ اللَّهُ عَلَيْهِ فَلَا مَنْ الْمَصَابِع وَالْمَرْيُوهُ وَالْمَنْ فِي الْمَصَاحِع وَالْمَرِيمُ وَالْمَنْ فِي الْمُصَاحِع وَالْمَرْيُوهُ وَالْمَنْ فِي الْمُصَاحِع وَالْمَرْيُومُ وَالْمَنْ فِي الْمُصَاحِع وَالْمَرْيُومُ وَالْمَنْ فِي الْمُصَاحِع وَالْمَرْيُومُ وَالْمَنْ اللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ الللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ ال

Yalli ken dacrisaah usuk ken cataamal Baqli taaqat cinaah kaxxamariinoh kak meesittan Agabuk, toysa Yallih digaalak ken meesissaanamal ken kassiisa, too kassis tu-keenih xiqe week inaqtimal xabanah keenik gacaay keenil maxayyoowina, tamah tu-xiqe waytek tu-kalak tu-edde anee wayta Agrah ken Agura, tokkel sin Amri oggoleenik, toysa ada ken edde Abtan gita keenih magurrusina, Diggah Yallay siinik fayya iyyaah siinik Nabak meesita ken tadlumeenimik.

- 35. Barraa kee Baqli Awlaytiitow ken Nammayih fanal ittawway kee Qadaawatay ittak ken Baxsak meesitteenik, toysa kay marak Qadaalat-le makaabantu Ruubaay tet marak Qadaalat-le makaabantu Ruuba Barraa kee Baqli maqaane edde tanim meqe niyal Bicsam faxa Nammay yekkeenik, Yalli ken Nammay ittal gacse-lek, Diggah Yalli ken lubbittet tanim yaaxigi usuk Adda yaaxigi kaak Qellittam matan.
- 36. Yalla dibuk uqbudaay Agleh tukaat mahaysina, Namma xaleynah emeqaay ken cakki dacrisa, Ramadah siinil xayi maraa kee tu-sinni Qayxiixaay tudagoytiitih emeqa, Ramad siinih-le cuggaytuu kee Ramad siinih aalle waa cuggaytuh emeqa, Safar kee madabal litoh tan kataysaay gexsô numuy sakyi kak yiggiriqqee kee Naqoosak sin gaba timlikeemih

إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيًّا كَبِيرًا ۞

وَإِنْ خِفْتُهُ رَشِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَأَبَّتُواْحَكَمَا مِّنْ أَهْلِهِ ء وَحَكَمَامِّنْ أَهْلِهَ آلِن يُريداً إِصْلَحَا يُوفِقِ ٱللَّهُ بَيْنَهُمَا أَ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا۞

* وَاَعْبُدُ وَاْالَدَّهُ وَلَا تُشْرِكُواْ بِهِ ا شَيْخًا وَ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَنَا وَبِذِى الْقُرْبَىٰ وَالْيُتَكَمَّى وَالْمُسَكِينِ وَالْجَارِ ذِى الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبُ وَالصَّاحِي بِالْجُنْبُ وَالْمِنَ السَّبِيلِ وَمَامَلَكَتْ أَيْمَنُكُمُ السَّبِيلِ وَمَامَلَكَتْ أَيْمَنُكُمُ مَنْ السَّبِيلِ وَمَامَلَكَتْ

emeqa, Diggah Yalli kaxxa mariinoo kee Sinaamal Hiddoota mara mayakcina.

- 37. Usun Yalli keenih yeceeh yaniimil cinnaanitaah Sinam cinnaanel Amrisa maraa kee Yalli isi muxxok keenih yeceem Qellisaah yaaqure mara Sahii kee Assocokki cakkisittam, tamah Abta korosuh ken xixxibissaah ken tayqunxee digaala keenih massosne.
- 38. tama digaala kah massosnem sinni maalu Sinam yoobulah yaceeh Yalla Nummayse waah elle caboh Ayró Nummayse waa mara kinni, Sheytan kataysa kak yekke Num, toysa kataysa kak manxu uma Numuuy.
- 39. Yalla Nummaysaanaah ellecaboh Ayró Nummaysaanam kee Yalli keenih yeceemik tu-Acinnoonuy toh maca keenik kalak tenee? Yalli ken kee usun Abaanam inkih yaaxigi kinnik.
- 40. Diggah Yalli hebeltô num mayadluma Abiteemik Qasxuuneyti gide Qilsak takkeh gide takkeway, maqaane Qasxuuneyti gide Qilsak takkeway Yalli tet dirribisaah isi xaquk kaxxa galto kaah yacee.
- 41. Qhiyaamah Ayró kulli ummatak le Nabiiy teetil Sumaaqituwaa Bahnaah A-Nabiyow Ama ku-ummatal Sumaaqita num takkemkeh koo bahnu wayna

ٱلَّذِينَ يَبَحْنَ لُونَ وَيَأْمُرُونِ َالنَّاسَ يِٱلْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَآءَ اتَنَهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِةً عَلَّمْتَدُنَالِلْكَيْفِرِينَ عَذَابَا مُهْيِنَا ۞ مُهْيِنَا ۞

وَٱلَّذِينَ يُنفِ قُونَ أَمُواَلَهُمْ رِئَآهُ ٱلنَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْنِوْمِ ٱلْآخِرِ ُ وَمَن يَكُنِ ٱلشَّيْطَانُ لَهُ وقرِينَا فَسَآءَ قرِينَا ۞

وَمَاذَاعَلَيْهِمْ لَوَءَامَنُواْ بِاللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْآخِرِ وَأَنْفَقُواْ مِمَّارَزَقَهُمُ ٱللَّهُ وَكَانَ ٱللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا ۞

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَظْ لِهُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ ۗ وَإِن تَكُ حَسَنَةَ يُضَلعِفْهَا وَيُؤْتِ مِن لَّدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا

ڡؘػؽڡ۫ٳۮ۬ٳڿٮ۫۫ٮۜٵڡۣڹٷڵؙؙؚڡ۠ٞۄٙڎۺۣۿۑڍ ۅٙڿؚۺ۫ٵؠڬۼؘڶۿٙٷٞڵٳۤ؞ۺؘۿۑۮٵ۞

waqdi koros Caalat manna Akkelee?

- 42. Woo Ayróy woh takke Yallal koroositeeh kay farmoytih Amri cine mari, Yalli ken kee baaxo massa abaah tet innaah Burta yakkeenim Qaagitan, usun woo Saaku Abak Sugen uma taamah ken xagar keenil Sumaaqitaah usun Yallak yab maqellisan.
- 43. Yeemeneh van maraw isin viskire (doomite) marah Anuk Salaatal maxayyoowinaay kaa maabina ittaanam Sinnik ixiggi haytaanam fanah, jinaabat Anuk Salat kee Salat Aroocal (masaagid kinnuk) maxayyoowina gitah Adda teetik tatra num Akke waytek kaqaltaanam fanah, Biyaakita maray lee xagaral haam duude waa tekkeenik hinnay Safarah teneenik, hinnay Siinik numuk teyni daacoh Aracak yemeetek, hinnay Agabul fidoh orobteenik, tokkel isin edde kaqaltan lee gee wayteenik, toysa Saytun Burtat tayammum Abitaay sinni foocittee kee sinni gaboobi teetit duuga, Diggah Yalli Qafu Abeey dambi cabe kinnik.
- 44. Nabiyow maaxaginnitoo?

  Tawraat kitaabak ixxigâ maglab kah yontocowwime mari tirtot maxqawit xaamitam, usun massa-le gitak makkottaanam siinik faxan.
- 45. Moominiiney Yalli sin Qaduwwit ixxigah siinik yayseh, Yalli Awliinuu kee keenik sin

يُوْمَبٍ ذِيَوَدُّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَعَصَوُاْ ٱلرَّسُولَ لَوَتُسَوَّىٰ بِهِمُ ٱلْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ ٱللَّهَ حَدِيثَا۞

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَقَّ رَوُاالصَّلَوْةَ وَأَنتُرُ سُكَرَىٰ حَتَّى تَعْمُواْ مَا تَتُوُولُونَ وَلَاجُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّى تَغْتَسِلُواْ وَإِن كُنتُمُ مِّرْضَى آَوْعَلَى سَفَرِ أَوْجَاءَ أَحَدُ مِّنكُمْ مِّنَ ٱلْغَالِطِ أَوْلَمَسْتُرُ ٱلنِّسَاءَ فَلَمْ يَحَدُواْ مَاءَ فَتَيَمَّمُواْ صَعِيدًا طَبِيًا فِأَمْسَحُواْ بُوجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمُ

ٱُلُوْتَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ أُوتُواْنَصِيبَامِّنَ ٱلْكِتَئِبِ يَشْتَرُونَ ٱلضَّلَالَةَ وَيُرِيدُونَ أَنْ تَضِلُّواْ ٱلسَّبِيلَ۞

وَاللَّهُ أَغَادُ بِأَغَدَآبِكُوْ وَكَفَى بِاللَّهِ وَلِيَّا وَكَفَى بِاللَّهِ نَصِيرًا ۞

dacrisaamah xiqqi sin haah catooy Qokoluh xiqqi sin haak kaal kelita.

- 46. Ama yahuuduk Yallih yab laaroocak korsa mari keenit vaniih Yallih farmovtak ku-maxco noobbeeh ku-Amri cinnehik nee oobbiy Aabbe koo kalayik iyyan, Ayti neh Acuyaay nee wagitaay nee dacris Abaaroh yaabat sinni Arrob makak kaa xaafak diini Qaybisan, Diggah usun noobbeeh oggollehik nee oobbiy nee wagit Axcinnoonuy woh Yallih xaqul kayrih keenih Avsuk teneeh, maxcô Oadaalatah keenih Aysuk ten ken uma maxcok, kinnih immay Yalli isi Racmatak ken yeyxeereh Nabii diinil صَرَّالِتَهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ diinil koroositeenimih Sabbatah, tokkel usun cakki manummaysan dago Nummaysiyyay tu-keenih xiqewaa akke wavtek.
- 47. Kitab kah yontocowwime maraw (yahuud kee Nasaara kinnuk) kitoobak isin litoonum nummaysak oobisne Qhuraan nummaysaay kaal taamita, foocitte elle tan Rikek duggu tet hayneh xiiron-le gambih tet gacisnaah, hinnay duma Sabti mara ninni Racmatak kah neyxeere innah ninni Racmatak ken Ayxeerenno Damaaqee kee Ceray ken Abnaamat, kulli gurral Yallih caagid yanguddubeh.
- **48.** Diggah Yalli Agleyta kaat hayya haa marah dambi macabaay dambittek wohuk Addah Raqqa ittam isi naqoosak isih faxa marah

مِّنَ ٱلَّذِينَ هَادُواْ يُحَرِّفُونَ ٱلْكَامِرَعَن مَّوَاضِعِهِ عَ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأَسْمَعْ غَيْرُمُسْمَعِ وَرَعِنَا لَيَّا يِأْلُسِنَتِهِمْ وَطَعْنَا فِي ٱلدِّينَ وَلَوَانَّهُمْ قَالُواْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأَسْمَعْ وَأَنظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَقْوَمُ وَلَكِنَ لَّذَهُ مُرُلِكًةً وَكُفْرِهِمْ فَلَا يُوْمِنُونَ إِلَّا قِلِيلًا قَ

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلۡكِتَبَءَ امِنُواْ بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقَالِمَا مَعَكُم مِّن قَبْلِ أَن نَظْمِسَ وُجُوهَا فَنَرُدَّهَا عَلَىٓ أَذْبَارِهَاۤ أَوْنَلْعَنَهُمْ كَمَالَعَنَا أَصْحَبَ ٱلسَّبْتِ وَكَانَ أَمُرُ ٱللَّهِ مَفْعُولًا ۞

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ - وَيَغْفِرُ مَادُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَ آغُومَن يُشْرِكُ بِاللَّهِ فَقَدِ ٱفْتَرَى إِثْمًا عَظِيمًا ۞

cabah, Yallat Agleyta haa mari toysa Nummah usun kaxxa dambi diraabah ginnaasiten.

- 49. Nabiyow woo maray sinni nafsittee kee sinni taamoomi faylisaah Saytunnoysa matablaa? Wonna hinnay Yalla kinni isih faxa mara faylissaah Saytunnossam, Yalli ken taamoomik Tamri lafoyti Berraaqimit yan tufulti Baxih gide keenik madaggoysaay ken mayadluma.
- 50. Nabiyow ken caagid Qajibsitak Yallal dirab kah ginnaasitan inna wagitey, tama usun Yallal ginnaasitan dirab Baxxaqqa-le dambiy Nabay xiqqi ken haa kinni.
- 51. Nabiyow tawraat kitaabak ixxigâ maglab kah yontocowwime mara matablaa? Numtin-wellittee kee Yallak kalah uqbuddu haanam nummaysaanaah koroosite marak ta mari (qhureyshi koros kinnuk) yeemeneh yan marak (Nabii Mucammad مَا اللهُ ا
- 52. Woo maray (koros kinnuk) umaane kak temegge Yalli isi Racmatak ken yeyxeereh, Yalli isi Racmatak yeyxeere num, toysa Yallih digaalak isi cattaah Qokoltam inkinnah mageya.
- 53. Wonna hinnak usun Reedak maglab maaylon? Toysa usun woh aallinnoonuy, tamri lafoyti

ٱلْوَتَوَ إِلَى ٱلَّذِينَ يُزَكُّونَ أَنفُسهُمُّ بَلِٱللَّهُ يُحَرِّي مَن يَشَاءُ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ۞

> ٱنظُرْكَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبُّ وَكَفَى بِهِ عَإِثْمُا مُّينِنًا ۞

أَلْمَتَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ أُوتُواْ نَصِيبًا مِّنَ ٱلۡكِتَبِ يُؤْمِنُونَ بِٱلِجِّبْتِ وَٱلطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُواْ هَنَوُلآمٍ أَهْدَىٰ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ سَبِيلًا ۞

ٱۊؙٛڮؾؠٟڮۘٱڸؘۜۮۣؠڹؘۘڶۼؘۘڹۿؙۄؙٱللَّهُۗ ۅٙمَن يَلْعَنِٱللَّهُ فَكَن تَجَدَلُهُ وَضِيرًا۞

ٱڎڵۿؙ؞ٝٮؘؘڝۑڔٞ؞ؚٞؽؘٱڷڡٛڵڮ؋ؘٳۮؘٵڵؖۘۘٮؽؙٷۛٷۛڶ ٱڵؾؘٲڛؘڹؘقؚؾڔٵ۞

xiiroonut tan boohâ baxah gide Sinaamah acuwak manannon.

- 54. Wonna hinnak usun Yalli isi muxxok sinaamah (Nabii kee Moominiin kinnuk) yeceem Sinaamah kuuxe maay waan? Nummah Nabii Ibraahim Samadah kitab kee nubuwwannu necee, kaxxa Reeda keenih necee.
- 55. Yahuuduk Yalli ixxigâ maglab kah yecee marak Nabii Mucammad Nummassem keenit taniih, kay seeco cineeh derre edde cabeeh Sinam kay katayyuk waase mari keenit yanih, koroositeeh Aamine wee mara jahannam gira keenil ursumtam digaalah ken xiqe-le.
- 56. Diggah Ni-Aayootal koroosite mari Sarrah giray niqna kak tammoysoonu waana ken culsenno, arooba keenik alayyuh Sotbinnaan waqdi teetik kalah aka Arooba keenih nabiddile digaalâ gibda tammoysaanamkeh, diggah Yalli mayso-li Naggaar kinni.
- 57. yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mara jannootay weeqaytitte guba kak gexxa ken culsenno usun umman tet addal waarak, Yalli wasookaa kee Qabalak (mayangali kinnuk) Saytunnoyse Agabu tet addal lon, hixhixih tan Silaaloy umman amok keenik kate wayta ken culsenno.
- **58.** Diggah Yalli Amaanoota le marah tet taceenimil sin amrisa, Sinam

أَمْرِ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَىٰ مَاءَاتَدَهُمُ اللَّهُ مِن فَضْلِقٍ عَفَقَدُ ءَاتَيْنَا ءَالَ إِبْرَهِيمَ ٱلْكِتَبَ وَلَلْيِكُمَةَ وَءَاتَيْنَ هُمِ مُّلْكًا عَظِيمًا ۞

> ڣؖؠ۬ۿؙڔۿۜڹٝۦؘٳڡؘڹؠؚؚؚۑ؞ۅٙڡۣڹ۫ۿؙڔڡۜۧڹڝڐۜۼۘڹڎؙؖ ۅؘػؘڣؘؽۼؚۼ؞ۜؠٚۧڛۼؠڔٞٳ۞

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِاَينِتِنَا سَوْفَ نُصِّلِيهِمْ نَارًا كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُم بَدَّلْنَهُمْ جُلُودًا عَيْرَهَا لِيَدُوقُواْ ٱلْعَذَابَ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا ۞

ۅۘٲڸۜ۫ؽڹؘٵٙڡٮؙۅؙٲۅؘۼؠڶۅ۠ٲٲڝۜڸۣڂؾؚڛۘڹؙۮڿڶۿؙ؞ ڿڹۜؾۼٙۅۣؠڡڹؾٙ۫ؾؚۿٵٲڵٲ۫ڣٚؠؙۯڂڸڔڽڹؘڣۑۿٵٙ ٲؘڹۮؖٲڵۘۿؙ؞ٝڣؽۿٵۧۯ۫ۏڮ؞ؙٞڡؙڟۿۜڗۊؖ۫ؖۏؽؙۮڿڶۿؙ؞ٞ ڟؚڷڒڟڸۑڵڒ۞

﴿إِنَّ ٱللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَن تُؤَدُّواْ ٱلْأَمَانَاتِ إِلَى

fanal mekla abteenik ken fan Qadaalatal mekeltaanamal sin amrisa, diggah Yalli meqem sin kassiisaah meqeemî fanah tirri sin haa, diggah Yalli sin maxcooca yaabbi sin taamoomi yabali kinni.

- 59. Yeemeneh yan maraw Yallih amri oggolaay kay farmoytih amri oggola, sin caagiidah amol tan abbobtih amri oggola usun muslimiiniy Yallih Amrik tawqe akke weenik, isin caagiidak tuk teynal itta wayteenik, toysa Yallih kitab kee kay farmoytih Sunnatâ (kay cadiiswa kinnuk) fanah tet gacisa, Yalla nummaysaah ellecaboh Ayró nummaysa mara tekkeenik, too Yallih kitab kee kay farmoytih Sunnatâ fan gactaanam ittâ wayak kayrih aysuk Siinih Raqtaah ellecabo maqaaneh aysuk Raqta.
- 60. Nabiyow tama munaafiqhiinih yan maray diggah usun Qhuraanak kol obsimtem kee kok naharsi farmoytiitil obsimtem diraabah Nummasnah iyya mara matablaa? Usun Ken fanat yekkeh yan ittâ wayih mekla deedalah Yallih madqak kalih madqal mekla aba numî (kaqab ashraf baxa kinnuk) fanah itta beyaanam faxaanam, Nummah usun kaal (deedal kinnuk) koroositaanamah Yalli ken Amrisak, sheytan cakki gitak kaxxa makkoysiyyah ken makkoysam faxa.

أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُ مِ بَيْنَ ٱلنَّاسِ أَن تَحَكُمُواْ بِٱلْمَدُلِ أَنَّ ٱللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُ كُر بِيَّةٍ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ۞

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواۤ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ وَأُوْلِي ٱلْأَمْرِمِنكُوْ فَإِن سَّنَاعَةُ فِي شَيْءِ فَرُدُوهُ إِلَى ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْمُومِ ٱلْوَخِرُ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْفِيلًا ٤٠٠

أَلَمْ تَرَالِكَ النِّينِ يَرْعُمُونَ أَنَّهُمُ عَامَنُواْ يِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبَلِكَ يُرِيدُونَ أَن يَتَحَاكُمُواْ إِلَى الطَّلْعُوتِ وَقَدْ أُمِرُواْ أَن يَكُفُرُواْ بِهِ عَلَيْرِيدُ الشَّيْطَانُ أَن يُضِلَّهُمْ ضَلَلًا بَعِيدَا ۞

- 62. Tama munaafiqhiinih yan mari Ken gaboobi umaanek bahteemih Sabbatah musiiba ken xagteeh, tohuk lakal usun Yallal xiibitak wohut maqaanee kee yoome mara ittal gacisnaamak-sa edde fannem mannu axcuk kol yemeeteenik ken Caalat manna akkelee?
- 63. Yalli woo mari usun munaafiqhannuk lubbit loonum yaaxigeh, toysa atu Nabiyow derre keenit cabaay usun edde yanin umaanek garci (karci) keenih kalaay ken kassis, umaanek ken meesissa maxcoy ken xagtay lubbik adda keenik taafe keenik ixxic.
- 64. Ni-farmoytiitik Hebeltô farmoyta maruubinnino Yallih idinih Sinam kay amri oggoltamkeh iyyaanam akke waytek, diggah Nabiyow tama munaafiqhiin atu keenih abte meklah cinimit sinni nafsi yudlumen waqdi, tokkel usun Yalli dambi keenih cabam esserak kol yemeeteeniih Yallih farmoyti dambi cabti keenih esserinnay Yalli isi naqoosak kaxxam toobat oggolaah xuwaw lih yan Rabbih kaa geyak yenen.

وَإِذَاقِيلَ لَهُ مُرَتَّعَ الْوَاْإِلَى مَا أَنزَلَ ٱللَّهُ وَإِلَى ٱلرَّسُولِ رَأَيْتَ ٱلْمُنَفِقِينَ يَصُدُّونَ عَنكَ صُدُودَا ﴿

فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُم مُّصِيبَةُ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّجَاءُ وكَيَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ إِنْ أَرَدْنَ إِلَّا إِحْسَنَا وَتَوَفِيقًا ۞

أُوْلَاَ إِكَ ٱلَّذِينَ يَعْلَمُ ٱللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِ مِّ فَأَعْرِضْ عَنْهُمُ مُوَعِظُهُمْ وَقُل لَّهُمْ مِنْ فِيَّ أَنفُسِهِمْ قَوْلُا بَلِيغَا ۞

وَمَا أَرْسَلْنَاهِن رَّسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ ٱللَّهُ وَلَوْأَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُواْ أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُواْ اللَّهَ وَاسْتَغْفَرُ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُواْ اللَّهُ تَوَّابَارَّحِيمًا ۞

- 65. Nabiyow ku-Rabbil xiibita immay (isi Nafsil xiibittam Yalla kinnuk), usun Nummah yeemene mara mayakkan, atu ken fanat yan ittâ wayak makaabantuh koo haysitti heenih, tohuk lakal atu ken fanat abta meklal usun sinni nafsih addal gibdaa kee ceya kak geewayya haanaah, atu abte mekla oggoliyyah oggollu haanam fanah.
- 66. Diggah nanu tama munaafiqhiinil mariiy mara siinik Qiday, hinnay sinni dabooqak eweqa iyyaanam keenil nuktubeh Suginninoy woh abak manannon keenik dago mara akke waytek, Diggah usun Yallaa kee kay farmoytih amriy ken kassiisaanaah ken kah amrisaana abinnoonuy Addunyaay Akeeral galtoh keenih aysuk ten, ken lubbittet iimaan diggaa kee kay arcisiyyah keenih aysuk ten.
- 67. Toysa ninni xaquk kaxxa galto keenih acuwak nen Addunyaay Akeeral.
- 68. massa-le gital tirri ken haak nen.
- 69. Yallaa kee kay farmoytih amri oggole mari, Toysa woo mari Yalli jannat culseeh jannatti niqmoota kah yecee marak, Ambiyaay Yallih farmoytit luk temeetem nummayse maraa kee Yallih gital kay Qangara fayya ittamkeh Rabe maraay, moominiinik meqe marâ luk yanin, woo mari usun jannatal wakli maxxu kak meqe maraay.

فَلاوَرَيِّكَ لَايُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحُكِّمُوكَ فِيمَاشَجَرَبَيْنَهُ مْثُمَّ لَايَجِـدُواْ فِيَ أَنفُسِهِ مْحَرَجَامِّمَا فَضَيْتَ وَيُسَلِّمُواْ تَسْلِيمًا ۞

وَلُوْأَنَّاكَتَبْنَاعَلَيْهِمْ أَنِ اَقْتُلُوۤاْ أَنفُسَكُمْ أَوِالْخَرُجُواْمِن دِينرِكُمْ مَّافَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلُ مِّنْهُمُّ وَلُوۡاَنَّهُمۡ فَعَلُواْمَا يُوعَظُونَ بِهِ عَلَى لَكَانَ خَيْدًا لَّهُمۡ وَأَشَدَّ تَثْبِيتَانَ

وَإِذَا لَّاكَتَيْنَاهُم مِن لَّدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا ١

وَلَهَدَيْنَهُمُ صِرَطَامٌ سَتَقِيمًا ﴿
وَمَن يُطِعِ اللّهَ وَالرّسُولَ فَأُولَتَ إِنَّ مَعَ الّذِينَ الْغَيْمِ مِنْ النّبِيِّينَ الْغُمَدَ اللّهُ عَلَيْهِ مِمِّنَ النّبِيِّينَ وَالصِّلِحِينَ وَالسَّلِحِينَ وَالصَّلِحِينَ وَحَسُنَ أُولَتَ إِنَّ الشَّهَ لَهَ وَالصَّلِحِينَ وَحَسُنَ أُولَتَ إِنَّ مَرْفِيقًا ﴿

- **70.** Too mattaccoo Yallak tan muxxo kinniih, Yalli isi naqoosak maqaane aba maraa kee umaane aba mara yaaxigi kinnim xiqtah.
- 71. Yeemeneh yan maraw sinni Qaduwwih gulguluh gacaay keenik cibbarsima, tokkel koros Qeebih fixiixih butta buttah anuk, hinnay inkih koboxuh anuk eweqa.
- 72. Diggah jihaadah yawqeemik yaqilseeh waddiroowa mari (munaafiqhiin kinnuk) Siinit yanih, Tokkel Qidim kee buki musiiba sin xagtek, Nummah umaanek sin geyteemil wallitak, Yalli yoh yemqeh woo Qeebit keenî luk Suge weeh kaat mare wee waqdi iyya woo munaafiqhti.
- 73. moominiiney Yallak muxxo sin geytek iisaa kee xannaba geytaanamal, ama munaafiqhti nadaamitak sin kee kay fanat ixxigaa kee kataysiini suge weeh innah, maganey anu keenî luk Suginniyoy xannabak kaxxa maglabat Affoofiyyah Affaafuk en axce-le.
- 74. Toysa Yallih Qangara fayya ittamkeh Addunyâ manot Akeera xaamita mari Yallih gital Qeb abay yangicillay, Yallih gital Qeb abaah yangicillee num, Tokkel usuk Qiddiimek hinnay Qaduwwik yeysek Toysa Sarrah kaxxa galtó kaah aceenno iyye Yalli.

ذَلِكَ ٱلْفَضْلُ مِنَ ٱللَّهِ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ عَلِيمًا ۞

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْخُدُواْحِذْرَكُمْ فَٱنفِرُواْ ثُبَاتٍ أَوِانفِرُواْ جَمِيعًا ۞

وَإِنَّ مِنكُمْ لَمَن لَيُبَطِّئَ فَإِنْ أَصَبَتْكُمْ مُّصِيبَةُ قَالَ قَدْ أَنْعَ مَرَّاللَّهُ عَلَىَّ إِذْ لَمْ أَكُن مَعَهُ مِنشِهِ يدا ۞

وَلَمِنْ أَصَابَكُوْ فَضُّلُ مِّنَ ٱللَّهِ لِيَقُولَنَّ كَأَن لَمَّ تَكُنُّ بَيْنَكُوْ وَبَيْنَهُ ومَوَدَّةٌ يُسَلَيْ تَنِي كُنتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوَزَّا عَظِيمًا

*فَلُهُ قَائِلَ فِي سَيِيلِ ٱللَّهِ ٱلَّذِينَ يَشْرُونَ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا بِٱلْآخِرَةَ ۚ وَمَن يُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ فَيُقَٰتَلُ أَوْ يَغْلِبُ فَسَوْفَ فُوْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ۞

- 75. Moominiiney Yallih gital Qeb abtaanaah tangicilleenimik maca sin waassaa? Yallih diinih catoh, labhaa kee Agabuuy Qunxa maray Caddok edde tatreeniy boolaysak burutak sugeeni Ni-Rabbow tamagaalay (makka kinnuk) Sinam kak sinni nafsi koroosannut tudlumek nee eyyeeqaay ku-xaquk Awlaytuy nee cataah Ni-Caagiida wagta neh hayis, ku-Xaquk nee cataah nee Qokla cateyna neh hayis iyya mara waddaanamkeh.
- 76. Yeemeneh yan mari usun Yallih gital Qeb abaah yangicilleeh koroosite mari Sheytan gital Qeb abaah yangicillee, toysa moominiiney Sheytan Awlaytiitiy (koros kinnuk) Sheytan catoh let Qeb aba, Diggah Sheytan keydi (uma Curbi kinnuk) umman Boolalek.
- 77. Nabiyow korosut Qeb Abaanamah Yalli idini acee kalah sinni gaboobi koros Qeebik ibbixaay Salat Soolisaay Zaka acuwa kak ivven mara (moominiinik garab kinnuk) matablaa? Tokkel korosut Qeb abaanam keenil tunkuttube wagdi, too wagdi keenik horta Sinaamak Yallak aban meesih innah tan meesih meesitan, hinnay wohuk gibdi meesih meesitan, Ni-Rabbow Qeb macah nel tuktubee Rabak dago waktî fanah macah nee waddiroyse waytee? iyyan, nabiyow addunyâ manoh hatak dagooh Akeerâ mano Yallak

وَمَالَكُولَاتُقَيَّدُونَ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ ٱلرِّجَالِ وَٱلِنِّسَآءَ وَٱلْوِلْدَنِ ٱللَّيْنَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَامِنْ هَاذِهِ ٱلْقَرْيَةِ ٱلظَّالِولَهُلُهَا وَلَجْعَل لَنَامِن لَدُنكَ وَلِيَّا وَأَجْعَل لَنَا مِنْ لَذُنكَ نَصِيرًا ۞

ٱلَّذِينَءَامَنُواْيُقَتِلُونَ فِي سَبِيلِٱللَّةِ وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ يُقَتِلُونَ فِي سَبِيلِٱلطَّغُوتِ فَقَاتِلُواْ ٱوَلِيَآءَ ٱلشَّيۡطُنِّ إِنَّ كَيْدَ ٱلشَّيۡطُنِ كَانَضَعِيفًا۞

أَلْمَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ قِيلَ لَهُ مُكُفُّواً أَيْدِيكُمُ وَأَقِيمُواْ الْمَالُونَ وَعَالُواْ الْقِتَالُ الصَّلُوةَ وَعَالُوالَّالِكُوةَ فَلَمَّا لَكُتِبَ عَلَيْهِمُ ٱلْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ مَغْشُونَ ٱلنَّاسَ كَخَشْيَةِ ٱللَّهِ أَقُ أَشَدَ خَشْيَةً وَقَالُولُ رَبِّنَا لِمُكَتَبَتْ عَلَيْنَا ٱلْقِتَالَ لَوَلَا أَخَرَتَنَا إِلَى أَجَلِ قَرِيطٍ قُلْ مَتَعُ ٱلدُّنْيَا قَلِيلُ وَلَا أَضْا لَمُونَ فَتِيلًا فَي وَلَا أَتْظَا لَمُونَ فَتِيلًا فَي إِلَيْ فَي إِلَيْنَا اللَّهُ عَلَيْكُ اللّهُ اللّهُ فَي اللّهُ فَي اللّهُ فَي اللّهُ فَي اللّهُ عَلَى اللّهُ اللّهُ وَاللّهُ وَي إِلَيْ اللّهُ فَيْ اللّهُ وَلَهُ وَلِيلًا لَهُ وَلَا اللّهُ وَالْمُؤْلِقُ اللّهُ وَلَهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ فِي اللّهُ فَيْنَ اللّهُ وَلَهُ اللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ عَلَيْكُ اللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَالْمُؤْلِقُ اللّهُ وَلَا اللّهُ وَالْمُؤْلِقُ اللّهُ وَاللّهُ وَالْمُؤْلِقُ اللّهُ وَاللّهُ فَلَمْ اللّهُ وَلَيْ اللّهُ عَلَى اللّهُ وَلَا اللّهُ فَي اللّهُ اللّهُ عَلَيْكُ اللّهُ وَلِيلًا لَهُ اللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَلِيلًا لَهُ عَلَالُكُونُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَلَا اللّهُ وَالْمُؤْلِقُ وَلَا اللّهُ عَلَا اللّهُ اللّهُ وَاللّهُ اللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ عَلَيْكُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَلِمْ اللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَلِمْ اللّهُ وَاللّهُ اللّهُ اللّهُ وَالْعُلُولُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ ا

meesita marah kayrih aysuk Raqta, sinaamey isin abitten taamak tu-Siinik madaggoysinta tamri lafoyti Berraaqimit (qanxixibaxa kinnuk) yan tufulti baxih innah tanim takke way keenik ixxic.

- 78. Sinaamey isin elle aninnaan ikkel Qumri siinik yamurruqe waqdi Rabi sin eleele-le kaxxa xisneh xisen kalqootah addal Sugtan way, tama munaafiqhiin addunyâ niqmat geytek tah Yallih xaquk geyneemi iyyan, umaanee kee bala ken geytek, Mucammadow tah ku-xaquk nee geyteemi iyyan, Nabiyow maqaanee kee umaane inkih Yallak tani keenik ixxic, toysa tama mari atu keenî luk abta yaabat dagoh gide edde Radaanam macah xayyossu hee waanaa?
- 79. Seehadaytow maqaanee kee niqmatak koo geytem Yallih xaquk tan, umaanee kee gibdak koo geytem ku-nafsik koo geyte, Nabiyow atu Sinaamah farmoytah anuk koo Rubneeh atu Yallih farmoyta kinnitoomuh Yalli Sumaaqah koo xiqah.
- 80. Yallih farmoytih amri oggole num, Toysa usuk Yallih Amri oggoleh Yallaa kee kay farmoytih Amri cineeh derre edde cabe num, Toysa Nabiyow atu ken amol anuk ken taamoomi dacrisaah loynisa num takkemkeh koo maruubinnino.

أَيْنَمَاتَكُونُواْ يُدُرِكُكُواْلُمُوتُ وَلَوَكُنتُمْ فِي بُرُوجٍ مُّشَيَّدَةً وَإِن تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُواْ هَاذِهِ-مِنْ عِندِاللَّهِ وَإِن تُصِبْهُمُ سَيِّعَةُ يَقُولُواْ هَذِهِ-مِنْ عِندِكَ قُلْ كُلُّمِنْ عِندِاللَّهُ فَمَالِ هَذَوْلِاَ إِلْقَوْمِلَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثَا ۞

هَّا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةِ فِينَ ٱللَّهِ وَمَآ أَصَابَكَ مِن سَيِّعَةٍ فِمَن نَّفْسِكَ ۚ وَأَرْسَلْنَكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا ۚ وَكَفَى بِٱللَّهِ شَهِيدًا ۞

مَّن يُطِعِ ٱلرَّسُولَ فَقَدُ أَطَاعَ ٱللَّهَ ۗ وَمَن تَوَلَّكَ فَمَا أَرْسَلْنَكَ عَلَيْهِ مُرحَفِيظًا ۞

- 81. Tama maray Yallaa kee kay farmoytih amrit derre caba usun Yallih farmoytâ luk yanin waqdi ku-amri oggolleh iyyan, tokkel Nabiyow ku-xaquk yawqen waqdi keenik horta Bar atu keenik itteemik akam malisak xiinan Yalli usun Bar malisak xiinaanam keenil yaktubeh, toysa Nabiyow atu ken maxaagitinaay derre keenit cab, usun tu-kok makalaanak Yallal kelit, Yalli usuk Awliinuu kee catoh koo xiqqihaak.
- 82. Ta munaafiqhiin Qhuraan cubbussu mahaytaa? usuk (Qhuraan kinnuk) Yallih xaquk kalah aka ikkek Suginnay maggo ittâ way kay addal geyak yeneenik.
- 83. Ama munaafiqhiiniy iimaan lubbit kak dabqewee Saay caagidiy Qelli kak faxxiimak tu-ken toofek hinnay meesi lubbit keenik Qiddam keenih temeetek Sinam fanal kaa fixiixisan (Baxcisan) usun tamahak ken toofem Yallih farmoytaa kee caagid abbobtih yan maray ixxiga kak leh fanah gacsinnoonuy keenik tuk adda yaaxige mari xaaguk Qellittem kak Aaxaguk yeneeh kak ayyaaquk yen, Yallak muxxoo kee kay Racmat sin (moominiin kinnuk) amol anee wannay Sheytan kataatak tenen usuk umaanek sin kah Amrisaamal siinik dago mara akke waytek.
- **84.** Toysa Nabiyow Yallih gital Qeb abaay ingicilliy kay Qangara fayya

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُواْ مِنْ عِندِكَ بَيَّتَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُواْ مِنْ عِندِكَ بَيَّتَ طَآبِهَ فُرِيَّا لَذِي تَقُولُ وَّاللَّهُ يُكُنّبُ مَا يُبَيِّنُونَ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلُ عَلَى ٱللَّهَ وَكِيلًا هِ

أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ ٱلْقُرْءَ انَّ وَلَوْكَ انَ مِنْ عِندِ عَيْرِ ٱللَّهِ لَوَجَدُواْ فِيهِ ٱخْتِلَافَا كَثِيرًا ۞

وَإِذَاجَآءَهُمُ أَهُرُّ مِنَ الْأَمْنِ أَوِالْخَوْفِ أَذَاعُواْ
بِمِّ-وَلُوْرَدُّ وَهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَىٰ اُوْلِي اَلْأَمْرِ
مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسَتَنْبِطُونَهُ وِمِنْهُمُّ
وَلُوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَ
لَا تَبَعْتُهُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قِلِيلَا ﴿

فَقَاٰتِلْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ لَا ثُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسَكَ

ittam keh, ku-Rabbi kok-sa kah amrise mara malik munaafiqhiin kok abta Raq maxaagitin, Nabiyow moominiin Qeebih ilsiisaay ken kah Sangeelis Yalli koroositeh yan marih Qeb kee gibda koo kee moominiinik waaselek Yalli Qandeh kulliimik gibdiih kay digaala korosul gibiduk Raqta.

- 85. Sinaamah meqe Shafaaqatta abah yan num galtoh teetik maglable, Sinaamah uma Shafaaqatta abah yan num galtoh teetik maglable, Yalli ummaanim yableeh dacrisaah dudda kah-le.
- 86. Muslimiiney muslimti Salaamaqle Siinih abek, toysa usuk Salaamaqle Siinih elle abe innak Salaamaqle tayse innal kaah aba, hinnay usuk Siinih elle abe innal tet kaal gacisa, Diggah Yalli ummaaniimik Cisab abaah wohul Sinam galtah.
- 87. Yalli inki Yallaay kaak-sa Qibaada cakkisita Yalli mayan, Diggah usuk Qhiyaamah Ayróy Agaywaaga sinnih sin kobxisele Cisab kee galtoh, Yalli warseh yaniimik maxcô Nummah aysuk kaak Raqtam miyyaay? (Num Mayaysa).
- 88. Moominiiney munaafiqhiinih yan marih caagidit macalitoonuu? wohul itta kah waytaanaah Namma ikkel kah gactaanam: Qeb keenit abnay itta buttaa kee Qeb keenit abe waynay itta Butta takken waqdi, Yalli

وَحَرِّضِ ٱلْمُؤْمِنِينَّ عَسَى ٱللَّهُ أَن يَكُفَّ بَأْسَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوَّا وَٱللَّهُ أَشَـدُ بَأْسًا وَأَشَدُّ تَنكِيلًا

مَّن يَشْفَعْ شَفَعَةً حَسَنَةً يَكُن لَّهُو نَصِيبٌ مِّنْهَأُومَن يَشْفَعْ شَفَعَةَ سَيِّنَةَ يَكُن لَّهُ وكِفْلُ مِّنْهَأً وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقِيتًا ۞

ۅٙٳۮؘٵڂؙۣێؾؙڡڔؾٙڿؚێٙڐؚڣٙػؿؙؗۅٵ۫ۑٲ۫ڂڛؘۯڡؚڹ۫ۿٵٙ ٲٛۅٞۯؙڎؙۅۿٙٲۣؖ۫ؖٳڹٞۘٱڶێۘۜ؋ػٲؽؘٷڸٛػؙڸٞۺؽ۫ۦٟڂڛؚؽٵ۞

ٱللَّهُ لَآ إِلَهَ إِلَّاهُوَّ لَيَجْمَعَنَّ كُوْ إِلَى يَوْمِ ٱلْقِيكَمَةِ لَارَيْبَ فِيهُ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ ٱللَّهِ حَدِيثًا ۞

*فَمَالَكُمْ فِي ٱلْمُنَافِقِينَ فِعَتَيْنِ وَاللّهُ أَرْكَسَهُم بِمَا كَسَبُواً ٱتُرِيدُونَ أَن تَهْدُواْ مَنْ أَضَلَّ ٱللهُ وَمَن يُضْلِلِ ٱللّهُ فَلَن تَجِدَلَهُ رسَبِيلًا هِ uma taamaa kee munaafiqhannî Sabbatah koroosannuh ken gacse, moominiiney isin Yalli makot beeh maxqawise num tirri haytaanam faxxaanaa? Yalli isi gitak makkoyseh yan num, toysa inki innah tirtô gita kaah mageyta.

- 89. Moominiiney munaafiqhiinih yan mari usun sinnih kah koroositen innah koroosittaanaah sin kee ken koroosannul massa takkeenim siinik Qaagitan, toysa Awlaytiitiy cato edde faxxaanah ken mahaysitina, usun Yallih diinih gitih Sabbatah guurummu iyyaanam fanah, tokkel usun islaam diinit derre cabeeniih korraageenik, toysa isin Seewah ken ibbixaay ken Qida ken elle geyinnaanih Aracal, isin Yallak kalah Awlaytuy cato edde faxxaanaa kee cateyna keenik mahaysitina.
- 90. Kinnih immay Moominiiney sin kee fanat xaganaa kee Ateeban kak yan marat fantaaxawle marat Qeb maabina, hinnay usun Siinit Qeb abaanamak, hinnay sinni marat Qeb abaanamak Alilwa kak ceyitteeh woh faxe waak Siinil yemeete marat Oeb maabina, Yalli faxinnay woo mara siinit Ruubak yeneeh korosuk sin Qaduwwî luk gacca iyyeenih Siinî luk Aamuk yenen, Tokkel usun xabanah Siinik gaceeniih Qeb Siinit abe weeniih gaba yeceenik, Toysa Yalli isin Qeb keenit elle abtan gita Siinih maabinna.

وَدُّواْ لَوْ تَكُفُرُونَ كَمَا كَفَرُواْ فَتَكُو نُونَ سَوَآءً فَلاتَتَّخذُواْمِنْهُمْ أَوْلِكَآءَ حَتَّىٰ يُهَاجِرُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ ۚ فَإِن تَوَلَّوْ أَفَخُذُوهُمْ وَٱقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدتُّمُوهُمْ وَلَاتَتَّخِذُواْمِنْهُمْ وَإِلَّا

إلَّا ٱلَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّشَقُ أُوْحَاءُ وكُمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ أَن يُقَايِّلُو كُمْ أَوْ يُقَايِّلُواْ قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاءَ ٱللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَاتَلُوكُمْ فَإِن ٱعْتَزَلُوكُمْ فَلَهُ يُقَاتِلُوكُمْ وَأَلْقَوْاْ إِلَىْكُمُ ٱلسَّلَمَ فَمَاجَعَلَ ٱللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِلَا ۞

- 91. Moominiiney isin munaafiqhiinik aka maray siinik amaan geyaah sinni marak Amaan geyam faxa mara geetton, usun koros kee koroosannû fanah gacsiminnaanih waqdi uma gacimih kaat gacan, ama mari Qeebik xabanah Siinik gaceweeh gaba Aceeweeh sinni gaboobi sin Qeebik Abbixe week, Toysa Seewah ken Abbixaay ken elle geyinnaanih Aracal ken Qida, too mara kinni Qiddaanaah Seewah ken orbissaanamah Baxxaqqa iyya Sumaq Siinih kak abnem.
- 92. Moominti isi toobokoyta moomintu cakki maliinoh Qidam cakkik maliiy kaah maxiqtaay mafaxxinta woh hoxak takke tet akke waytek, moomintu hoxak Qide num, Toysa moomintoh tan naqso currusee kee hinnay moomintuh yan naqasu currusaah kay marah yantacawwime gidiyik maaluk timixxigeh gide kaal tan, woo maalu Sadaqhatah kaah cabaanaah wohuk Qafu kaah aban ken akke waytek, woo Qiden num korosuy Siinik Qaduwwih tanih num yekkeeh Qideyni usuk moomintu yekkek, Toysa moomintoh tan nagso currusee kee hinnay lab nagsuy moomintuh yani curruse yakkay, sin kee keenik fanat xaganaa kee Ateeban kak yan marih num tekkek Rabe numih buxah marah yantacawwime gidiy kee moomintoh tan Nagso currusee kee hinnay moomintuh yan Naqsu

سَتَجِدُونَ اَخَرِينَ يُرِيدُونَ أَن يَأْمَنُوكُمْ وَيَأْمَنُواْ قَوْمَهُمُكُلِّ مَارُدُواْ إِلَى الْفِتْنَةِ أُرُّكِسُواْفِيهَا فَإِن لَمْ يَعْتَرِلُوكُمْ وَيُلقُوّاْ إِلَيْكُمُ السَّلَمَ وَيكُفُّواْ أَيْدِيهُمْ فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَالْوَلِيَهُمْ فَخُذُوهُمْ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَنَامٌ بِينَا ۞

وَمَاكَانَ لِمُؤْمِنٍ أَن يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَانَا وَمَا اللَّا خَطَانَا وَمَن قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَافَتَحْرِيرُ رَقَبَ إِمُوْمِنَا قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَافَتَحْرِيرُ رَقَبَ إِمَّ فَا مَن مَثَ الْمَدُّ إِلَى الْمَقْ مِنْ اللَّهُ مُسَلَّمَةُ إِلَى الْمَقْ مِنْ اللَّهُ عَلَيْ وَهُو مُؤْمِنُ مَن قَوْمِ فَقَ مِ عَدُولِ لَكُمْ وَمِنْ قَوْمِ وَمُن اللَّهُ وَإِن كَانَ مِن قَوْمِ مَن اللَّهُ عَلَيْ مَن اللَّهُ مِن اللَّهُ وَاللَّهُ مَن اللَّهُ وَكَان اللَّهُ عَلَى اللَّهُ وَكَان اللَّهُ وَكَان اللَّهُ عَلَيْ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ وَكَان اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَيْ اللَّهُ عَلَيْ اللَّهُ عَلَيْ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَيْ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَيْ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلْمُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلْمُ اللَّهُ عَلْمُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلْمُ الْمُ الْمُنْ الْمُنْ اللَّهُ عَلْمُ اللَّهُ عَلْمُ اللَّهُ عَلْمُ اللَّهُ عَلْمُ اللْمُ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ اللْمُنْ اللَّهُ عَلْمُ اللَّهُ الْمُنْ اللَّهُ الْمُنْ الْمُنْ اللَّهُ عَلْمُ اللَّهُ الْمُنْ الْمُؤْمِنُ اللْمُنْ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ اللْمُؤْمِنُ اللْمُؤْمِنُ اللْمُؤْمِنُ اللْمُومُ اللْمُؤْمِنُ اللْمُؤْمِنُ اللْمُؤْمِنُ اللْمُؤْمِنُ اللْمُؤْمِ اللْمُؤْمِنُ اللْمُؤْمِنُ اللْمُؤْمِنُ اللْمُؤْمِنُ اللْمُؤْمِ

currusam kaal tan, tokkel usuk currusa naqso geewaa num tekkek toysa Namma Alsay itta kataata Soomam kaal tan Yalli toobat kaak oggolamkeh, Yalli isi naqoosah caagid yaaxigi keenih madqeemil Naggaar kinni.

- 93. moomintu loowitik Qidah yan num, Toysa kay galto jahannam gira usuk teetil waarak Yalli kaa yinqibeeh isi Racmatak kaa yeyxeereh, Yalli kaxxa digaala kaah massoyse Akeeral.
- 94. Yeemeneh yan maraw isin Yallih gital Qeb abtoonuh Safartan waqdi, toysa Seehadâ Qidimit maasassakinaay cubbusaay islaamaninnot culeeh Salaamaqle siinil Qide numuk atu moomintu hinnito maxcina Addunyâ manoh duyyê baxa edde gurrusak, tokkel Yallih xaqul maggo galtoy wohuk sin edde gaddalisa tanik, wonnaah isin duma korosuh Sugteeniih Yalli iimaanat sin gunek, toysa Abtaanam cubbusa, Diggah Yalli isin abba haytaanamak adda yaaxigi kinnik.
- 95. Moominiinik jihaadak daffeyak Raaqe maraa kee Yallih gital sinni maaluuy sinni nafsih yangicillee mara mamissowta duude waa maray (inti-malii kee iba maliiy Biyaakita numuuy .....ww yan mara kinnuk) malkitle akke waytek, Yalli sinni maaluuy sinni nafsih Yallih gital yangicillee mara

وَمَن يَقْتُلُ مُؤْمِنَا مُتَعَمِّدُا فَجَزَاقُوهُ جَهَنَّمُ خَلِدًا فِيهَا وَغَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنهُ، وَأَعَدَّلُهُ عَذَابًا عَظِيمًا ﴿

يَتَأَيُّهُا الَّذِينَ ءَامَنُواْ إِذَاضَرَبْتُ مِّ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَ بَيَّنُواْ وَلَا تَعُولُواْ لِمَنْ أَلْفَنَ إِلَيْكُمُ السَّلَمَ لَسْتَ مُؤْمِنَ تَبْتَغُونَ عَرَضَ الْحَيْوِةِ اللَّنْ أَلَى فَعِندَ اللَّهِ مَغَانِمُ كَثِيرَةٌ كَذَلِكَ كُنتُم مِّن قَبْلُ فَمَنَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُواْ إِنِّ اللَّهُ عِمَاتَعُمَلُونَ خَبِيرًا ﴿

لَايَسْتَوِى الْقَعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُأُوْلِ الضَّرَرِ وَالْمُجُهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَلِهِمْ وَالْنَفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَهِدِينَ بِأَمْوَلِهِمْ وَالْفُسِهِمْ عَلَى الْقَعِدِينَ دَرَجَةً وَكُلَّ وَعَدَ اللَّهُ الْنُسْنَ فَوَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَهِدِينَ عَلَى الْقَعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ۞ jihaadak daffeyak Raaqe marak darajatal ken muxxuse jannatal, Yalli kulli mara keenik jannatah xagnise, Yalli kay gital yingicillee mara jihaadak daffeyak Raaqe marak kaxxa galtot muxxuse.

- 96. Usun (Yallih gital yingicillee mara kinnuk) Yallak jannatal fayya itta Qarway ittak Amol tanii kee dambi cabtii kee Racmatta kaak lon, Yalli dambi cabti-li xuwawli kinni.
- 97. Diggah malayka Rooci kak tayyaaqe mari usun koros addat aben daffeynaa kee ken addak guuroh awge weenimit sinni nafsi yudlume marah Anuk malayka ken Sahitak sinni diinih caagidik macat Sugteenii? Keenik itta, tokkel nanu ninni Baaxol diini Soolisnaamak Boolavsime marah Sugne ivven. malayka keenil gacisak:Yallih Baaxo farakka luk manannaa? Teetik aka Baaxo fan guurumak sinni diini Soolissaanamkeh macah Awge wayteenii? keenik itta, toysa too marak orbeyna jahannam gira, is manxu gacta gacsimeynaay usun fan kak orbaanam.
- 98. Labhaa kee Agabuuy Qunxa urruy dulmi sinnik edde waasan dudda ceetaalak Aalle waah guuroh edde gexan gita Aaxige waay Boolaysime Akke waytek.
- 99. Toysa too maray Boola-le kinni Yalli Qafu kah abu waam, Yalli Qafu Abe dambi cabti-li kinni.

دَرَجَتِ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً فَكَانَ ٱللَّهُ عَفُورًا تَصِمًا ۞

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّنَهُمُ ٱلْمَلْتَيِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُواْفِيمَ كُنُثُمِّ قَالُواْكُنَا مُسْتَضْعَفِينَ فِي ٱلْأَرْضَ قَالُواْ أَلْيَرْتَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَسِعَةَ فَنُهُا لِحُرُواْفِيهَا فَافُلْلَهِكَ مَأْوَنِهُمُّ حَجَهَ مَرَّوسًا ةَتْ مَصِيرًا ۞

إِلَّا ٱلْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ ٱلرِّجَالِ وَٱلِسَّاءَ وَٱلْوِلْدَنِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلَا۞

> فَأُوْلَتِيكَ عَسَى ٱللَّهُ أَن يَعْ فُوعَنْهُرُّ وَكَانَ ٱللَّهُ عَفُولَانِ

- 100. Koros Baaxok muslimiin Baaxô fanah isi diini luk Yallih gitah yawqeeh guurumah yan num, Baaxô Bagul maggo Aroocay isi Qaduwwi elle xixxibisaa kee niqmat kee Rizqhiy farakkale elle tani geele, isi buxak Yallaa kee kay farmoytâ fanah guurumak yewqe num, tohuk lakal gital Rabi kaa matrek, toysa Nummah kay galto Yallih garil kaah dabaqte, Yalli isi naqoosah dambi cabti-li xuwawli kinni.
- 101. Moominiiney Baaxô Bagul Safarah tawqen waqdi, toysa Salat Qhasrih (Affara Rakqat yakke Salat Namma Rakqatah gacsaanam kinnuk) Abittaanam dambi siinil mali Salaatat tanin waqdi koroosite mari umaaneh siinit Boodu waamak meesitteenik, diggah koros Baxxaqqa iyya Qadaawat Siinihle mara kinnik keenik Cibbarsima.
- 102. Nabiyow atu Qebti Booxal ken addat teneeh Salat keenih Soolissaah ken Absissam faxxa waqdi, toysa keenik horta Salaatah kô luk Soltay, sinni Silac yabbixitoonay, tokkel kô luk Salaatah Solte horta Salaatah kummatta waqdi, toysa aka horta siinik wadiril Qaduwwi foocal tanay naharsi horta Salaatak gaba kaltah gide, aka hortay Salat abe wayte tamaatay, tokkel Salat kol luk Aboonay, usun Qaduwwik cibbarsimaanaah sinni Silac

*وَمَن يُهَاجِرُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدُ فِي الْأَرْضِ مُرَاغَمَا كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَن يَخُرُجٌ مِنْ يَتْنِدِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ : ثُوَيُدُرِكُهُ الْمَوْتُ فَقَدُ وَقَعَ أَجُرُهُ وَعَلَى اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا رَّحِيـمًا ۞

وَإِذَا ضَرَيْتُمْ فِي ٱلْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُوْ جُنَاحٌ أَن تَقْصُرُ وَاٰمِنَ ٱلصَّلَوَةِ إِنْ خِفْتُمُ أَن يَفْتِنكُمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوَّا إِنَّ ٱلْكَفِرِينَ كَانُوا ٱكُوعَدُوَّا مُّبِينًا ۞

 yabbixitoonay, koroosite mari isin sinni Silac kee sinni duyyek garcittaanam Siinik faxan, tokkel inki makkaqah siinit yakkuqeenimkeh, Robti adak meesitteeniih hinnay Biyaakitten sin tekkek sinni Silac Baaxol haytaanamah dambi siinil mayan Qaduwwik cibbarsima duddu haytaanam, Diggah Yalli korosuh ken xixxibissaah ken tayqunxee digaala keenih massoyse Akeeral.

- 103. Tokkel Salaatak (meesitan waqdi aban Salat kinnuk) gaba kaltan waqdi, toysa isin Soolak daffeyak, isin Qaxah anuk Yalla Cusa, tokkel meesi siinik gexxeeh Satta ittan waqdi, toysa Salat duddaluk Soolisaay aba, Diggah Salat moominiinil fardiy yimixxige wakti-le kinni.
- 104. Moominiiney korosuy Qaduwwih siinik tanih guran kee Qeebik maboolaatina, isin Qeebik siinit Raqta muduumak Qansaritteenik, toysa Diggah usun (koros kinnuk) isin kah Qansarittan innah Qansaritan, isin galtok usun Qaagite waanam Yallak Qaagittan, Yalli yaaxigi Naggaar kinni.
- 105. Nabiyow Diggah nanu Qhuraan kitab cakkil kol oobisne, Yalli wacyih kol oobiseeh koo yuybulleemil Sinam fan mekeltamkeh, sinni nafsi cakki yaaqureenimit ganah yan marah

ۅؘڂؙۮؙۅڵڝۮ۬ۯػؙ؞ۧؖٳڹۜٞٱڵڎۜٲؘۘػڐۜڸڵٛػۜڣؚۑۣڹؘ عَذَابًامُّهِينَا۞

فَإِذَا فَضَيْتُهُ الصَّلَاةَ فَأَذْكُرُواْ اللَّهَ قِيكَمَا وَقُعُودًا وَعَلَى جُنُويكُمْ فَإِذَا اَطَمَأْ نَنتُمْ فَأَقِيهُواْ الصَّلَاةُ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ كِتَبَامَّمْ وَقُوتَ الْ

وَلَا تَهِنُواْفِ ٱبْتِغَآءِ ٱلْقَوَّمِ ۗإِن تَكُونُواْ تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا خَكِيمًا ۞

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ ٱلْكِتَبِ بِالْخَقِّ لِتَحْكُمُ بَيْنَ ٱلنَّاسِ بِمَا أَرْنِكَ ٱللَّهُ وَلَا تَكُن لِلْخَابِنِينَ خَصِيمًا (tuqma deqsita numih mara kinnuk) cato makkinaay keenih mahawsin.

- 106. Nabiyow Yallak dambi cabti esserit, Diggah Yalli dambi cabtili xuwawli kinnik.
- 107. sinni nafsi Yallih amrih cinat ganah yan mara macatinaay ken Afak mayaabin, Diggah Yalli gano kak nabaah dambi kak maggo mara mayakcinak.
- 108. Usun uma taamoomi keenik yableenimik Sinaamak yambooqoreeniih Yallak mayambooqoran usuk ken luk anuk, isi ixxigah ken caalat yaaxigeh Bar yaabak Yalli edde leede waa uma malat xiinan waqdi, Yallih ixxiga umman ken maxcoocaa kee ken uma taamoomiy abba haanat maroh tan.
- 109. Moominiiney isin Amah siini
  Ama marah (tuqma deqsita
  numih mara kinnuk) Addunyâ
  manol hawissaanaah keenih
  Sumaaqittaanahak, tokkel
  Qhiyaamah ayró Ama gano abak
  Yallih digaala iyyi waase-lee?
  hinnak Abba iyyi keenik Akkeleeh
  iyyi ken cate-lee?
- 110. Umaah Qaxumaane-le taamat Aseeh hinnay Yallih Amrih cinat isi nafsi yudlumeh yan num, tohuk lakal Yalla dambi cabti esserek, Yalla dambi cabti-li xuwaw-lih kaa geele.

وَٱسْتَغْفِرِٱللَّهِ إِللَّهُ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَفُورًا لَّحِيمًا اللهِ

وَلَاتُجُادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَغْتَ انُونَ أَنْفُسَهُمُّ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُعِبُّ مَن كَانَ خَوَّانًا أَثِيمًا

يَسْتَخْفُونَ مِنَ ٱلنَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ ٱللَّهِ وَهُوَمَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضَىٰ مِنَ ٱلْقُوْلِ وَكَانَ ٱللَّهُ بِمَا يَحْمَلُونَ مُحِيطًا ۞

هَاَأَنتُمْهَآوُلآهِ جَدَلْتُمْعَنْهُمْ فِي ٱلْحَيَوةِ ٱلدُّنْيَا هَن يُجَادِلُ ٱللَّهَ عَنْهُمْ يَوَمَ ٱلْقِيكمَةِ أَمْنَ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ۞

وَمَن يَعْمَلْ سُوَءًا أَوْيَظُلِمْ نَفْسَهُ وثُمَّ يَشَتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَـغُولًا رَّحِيمًا ۞

- 111. dambi loowitik abeh yan num, toysa usuk cagalah isi nafsi dambi elle orbisam, Yalli isi naqoosah caagiida yaaxigi keenih madqeemil Naggaar kinni.
- 112. num Qunxa dambi Abek hinnay kaxxa dambi abek, tohuk lakal dambik Barih yan numul kaa Qidek, toysa Nummah usuk dirab kee ereriiy Baxxaqqa iyya dambi yussukuqqeh.
- Racmatta kaamol Suge wannay, tama sinni nafsi gantah tan horta cakki gitak koo makkossam niyatte usun wohut sinni nafsiksa makkoysaanam maloonuuy, usun tu-kalak hebeltoh iimiy kol Baahoonu waana malon, Yalli Qhuraan kitab kee Cikmat (Nabii Cadiswa kinnuk) kol oobiseeh, duma Aaxige waak Sugtem koo Barse madqooqik, Nabiyow Yallih muxxo kaamol kaxxam Naba wacyi kol oobiseeh isi farmoyta koo Abeemil.
- 114. Sinam garayat Abtah tan yaabittek maggoomut kayri mayan, Sadaqhat yaceenimih hinnay meqeemit yaabaanaah meqeemit taamitaanam kee hinnay Sinaamay itta wayteh maymaaqah Amrisa num akke waytek, tama caagiida Yallak leedaa kee galto edde gurrusak Abah yan num, toysa nanu Sarrah kaxxa galtoy farakka itta kaah Aceenno iyye Yalli.

وَمَن يَكْسِبُ إِثْمَا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ وَعَلَى نَفْسِةً وَكَانَ ٱللهُ عَلِيمًا حَكِيمًا اللهِ

وَمَن يَكْسِبْ خَطِيَّةً أَوْ اِثْمَاثُمَّ يُرْمِ بِهِ عَ بَرِيَّا فَقَدِ ٱحْتَمَلَ بُهْتَنَا وَاِثْمَامُبِينَا ۞

وَلُوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ ولَهَمَّت طَالِهَةٌ مِّنَهُمْ أَن يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنفُسَهُمُّ وَمَا يَضُرُّ وَنَكَ مِن شَيْءً وَأَنزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَبَ وَالْلِحُمَة وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ﴿

* لَاخَيْرَ فِي كَثِيرِ مِّن نَجْوَلَهُ مْ إِلَّا مَنْ
 أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْمَعْ رُوفٍ أَوْ إِصْلَجٍ
 بَيْرَتَ ٱلنَّاسِ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ ٱبْتِغَاءَ
 مَرْضَاتِ ٱللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا

- 115. Tirto kaah Baxxaqqa itteek lakal Yallih farmoytih Amri cinaah moominiin gitak kalih gita kataata num, kaa kee kay koroosannuy doorite ittah cabnaah jahannam gira kaa culusna, jahannam gira is manxu gacta gacsimeynaay?
- 116. Diggah Yalli agleh tu-kaat haa maray Atoobe kalah Rabeh dambi macaba, Yallat Agleyta haanamak Addah Raqqa iyya dambi abah yan marak isih faxa marah dambi cabah, Yallat Agleyta haa num, toysa Nummah usuk cakki gitak xer makkootiyyah makkoote.
- 117. Tama koros Yallak kalah taqbudem mali, numtinwellittey Say-marih migaaqitte kah abitte Akke waytek, usun kalah yaqbudeenim malon, Yalla cineeh umaanet caddok tatre Sheytan yaqbuden ken akke waytek.
- 118. Sheytan Yalli isi Racmatak kaa yayxaaray xiibitak anu ku-Naqoosak yimixxige kura (Afto) keenik inni Qibaadah haysiteyyo iyye.
- 119. Sheytan isi yab warraysak,
  Diggah anu yoo kataate mara
  keenik cakkik makkoyseyyooh
  dirab Qaaguh ken xagniseyyo,
  diggah lacti Aytiita yargiqeenimih
  ken Amriseyyooh diggah usun tet
  Argiqe-lon, Yallih ginok weelal
  korsaanamah ken Amriseyyooh,
  Diggah usun kaa korse-lon,
  Sheytan Yallak kalah Awlaytuh

وَمَن يُشَاقِقِ ٱلرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّ لَهُ الْمُوْمِنِينَ لَهُ الْمُؤْمِنِينَ لُولَٰدٍ -ٱلْهُدَىٰ وَيُتَّبِعْ غَيْرُ سَبِيلِ ٱلْمُؤْمِنِينَ لُولِّهِ -مَا تَوَكَّى وَنُصِّلِهِ -جَهَنَرِّ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ۞

إِتَّ اللَّهَ لَا يَغْفِئُ أَن يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِئُ مَادُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاءُ وَمَن يُشْرِكَ بِٱللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَلًا بَعِيدًا ۞

> ٳڹۑؘۮؙٷۏڹؘڡؚڹۮۏڹؚڡؚۦۤٳڵؔٳٙڹڗٛٵۅٙٳڹ ؽٮٝٷۏٮؘٳڵٙٲۺؽڟٮؘٵڡۜٙڔۑٮۮٙٲ۞

> > لَّمَنَهُ ٱللَّهُ وَقَالَ لَأَتَّخِذَتَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا

وَلَا شُنِلَتَهُمْ وَلَا مُنِينَهُمْ وَلَا مُرَنَهُمُ فَاللَّهُ وَلَا مُرَنَهُمُ وَلَا مُرَنَهُمُ فَا فَايُخَيِرُتُ الْأَنْعَامِ وَلَا مُرَنَّهُمُ فَالْيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللَّهِ وَلَا مُرَنَّهُمْ فَالْيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللَّهِ وَوَلِنَّا مِن دُونِ وَمَن يَتَّخِذِ اللَّهَ يُطلن وَلِيَّا مِن دُونِ اللَّهِ وَقَدْ خَسِرَ حُسْرَانًا مُّيلِينًا ١٠٠٠ اللَّهِ وَقَدْ خَسِرَ حُسْرَانًا مُّيلِينًا ١١٠٠

haysita num, toysa usuk Nummah Baxxaqqa itta kasaarah kasaarite Numu.

- 120. Sheytan isi kataate mara dirab xaganah xagnisaah deedal Qaaguh ken xagnisaah ken duquurusa, Sheytan kalah ken kah xagnisam mali duquurusiyyaa kee malmaalu akke waytek.
- **121.** Woo marak orbeyna jahannam giraay teetik edde maktaanaah eleelitan Arac mageyan.
- 122. Yeemeneeh meqe taamoomi Abbaasite mara weeqaytitte guba kak gexxa jannoota ken culsenno, usun umman teetil waarak, Yallih xagni Nummaay Agay-waaga mali, Yallak maxcô Nummah iyyi fulaa? Num ma-fula.
- 123. Muslimiiney sin Qaagu hinnaay kitab marih Qaagu hinna Ama kaxxa muxxo elle geyaanam Nummah iimaan kee meqe taamal geyaanâ ikkal, uma taama Abe num teetil galtima, usuk Yallak kalah kay caagidih Abba yakke Awlaytu ma-geyaay cateynay Yallih digaalak kaa cata mageya.
- 124. Meqe taamoomik tu-Abbaasite num lab-Num takkay hinnay Say-Num takkay usuk moomintuh Anuk, Toysa too mari jannat culaah ken taamoomih galtok tamri lafoyti xiiroonut tan Boohâ Baxah gide keenik madaggoysaanaay ken mayadluman.

يَعِــُدُهُمْ وَيُمَنِّيهِمُّ وَمَايَعِـُهُمُّ ٱلشَّـبْطَنُ إِلَّاغُرُورًا۞

أُوْلَيَهِكَ مَأُوْلِهُ مْرَجَهَنَّهُ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَجِيصًا وَالَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ الصَّلِحَتِ سَنُدْ خِلُهُمْ جَنَّتِ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَلِايِينَ فِيهَا أَبَدَأُ وَعَدَاللَّهِ حَقَّا وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا

لَّشَ بِأَمَانِيِّكُمْ وَلَا أَمَانِيَّأَهُ لِٱلْكِتَابُّ مَن يَعْمَلُ سُوَءًا يُجْزَيِهِ وَلَا يَجِدُلُهُ رُمِن دُونِ ٱللَّهِ وَلِيَّا وَلَا نَصِيرًا ۞

وَمَن يَعْمَلُ مِنَ الصَّلِحَتِ مِن ذَكَرٍ أَوْأُنثَىٰ وَهُو مُؤْمِنُ فَأُوْلَتَهِكَ يَدْخُلُونَ ٱلْجُنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ فَقِيرًا ۞

179

- 125. Diini Qaxah iyyi yaysee isi Nafsi Yallih gabal hee numuk, usuk Yalla inkittoysaah mege taama Yalla caglisak, usuk Aka diinittek xabanah gacak Nabii Ibraahim diini kataate numuk ivvi vavsee? Num mavavsa, Yalli Nabii Ibraahim kaxxa kacnoytah havsite.
- 126. Qaranwal tanim kee Baaxô Bagul tanim inkih Yalli-le, Yallih ixxiga ummaan iimit maroh taniih tukaak magellitta.
- 127. Nabiyow Sinam Agbi caagiidaa kee ken madqoogi Baxxaqqa keenih havtam koo esseran, ken caagiida Yalli Baxxaqqa Siinih heele, kitaabal Siinih tankirriyimem Say-Qayxiixay digbissaanam faxxaanay yaras kee Nagrâ maaluk keenih tunkuttubem kah Acee waytaanaa kee Qunxa urruy Boolaysaanaah burtaanah caagid Yalli Baxxaqqa siinih heele, Qayxiixah Nagrâ maaluu kee ken cakki keenih taceenimih Oadaalat Abtaanamah sin Amrisa keenik ixxic, isin kayrik Abba haytaanam, toysa diggah Yalli yaaxigi kinniih kaak Qellittam matan.
- 128. Barra isi Baqlak isil yaxxeereeh yambeemik hinnay derre isit cabaamak meesittek, toysa sitta geyaanaah sittin fan maymaaqah yaymaaqeenim ken Nammayal dambi mali, sitta geyaanam

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينَا مِمَّنْ أَسْلَهَ وَجْهَهُ وِللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَٱتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَهِيـمَرَحَنِيفَأَّ وَٱتَّخَذَ ٱللَّهُ إِنَّ هِيهَ خَلِيلًا ١

> وَلِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّـكَوَتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضَ وَكَانَ ٱللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطًا ١

وَكَسْتَفْتُونَكَ فِي ٱلنِّسَالَةِ قُل ٱللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَايُتًا يَعَلَيْكُمْ فِي ٱلْكِتَكِ فِي يَتَكَمَى ٱلنِّسَآءِ ٱلَّتِي لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَاكُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ أَن تَنكِحُوهُنَّ وَٱلْمُسۡ تَضۡعَفِينَ مِنَ ٱلۡوِلۡدَانِ وَأَن تَقُومُو اللِّيتَامَى بِٱلْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُواْمِنَ خَيْرِ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِهِ عَلَيْمَا ١

وَإِن ٱمْرَأَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إغراضًا فَلَاجُنَاحَ عَلَيْهِ مَا أَن يُصْلِحَا بَيْنَهُ مَا صُلْحَاً وَٱلصَّلْحُ خَبُرٌّ وَأُحْضِرَتِٱلْأَنفُسُٱلشُّحَ ۚ وَإِن تُحْسِنُواْ

Baxsimiyyak kayrih Aysuk Raqta nafsitte kaxxa cinnaane caalatah leeh elle ginnimte, sinni Agabû luk gexso temqeeniih Yallak keenih meesitteenik, toysa diggah Yalli isin Abba haytaanamak Adda yaaxigi kinni.

- 129. Lab-maraw isin gennaaqot tabbixen Agbih fanal Qadaalat Abtaanam maduddan kacanul kaxxa Baakeerih kah Baakersintan way, toysa faxe wavtan Barrak inkinnah van keltiyyah kelitti teetik maxcina, toysa Bagla sinniih cabti sinni Barray waxeexit tanih innah tet cabettoonuuh wohul dambi sin Abbixe-lek, sinni taamoomi taymaaqeeniih sinni Agabih fanal Oadaalat Abtaanaah Yallak keenih meesitteenik, toysa diggah Yalli isi Naqoosah dambi cabti-li xuwaw-li kinni.
- 130. Barraa kee Baqla Cabtil ittak
  Baxsimtek Yalli ken Nammayak
  kulli num keenik isi muxxoh
  gaddalise-le teetik tayse Barra
  kaah yaceeh kaak yayse Baqla
  teetih yaceemil, Yallak muxxoo
  kee gune farakka ittaah usuk
  isi Naqoosâ fanal Aba meklal
  Naggaar kinni.
- 131. Qaranwal tanim kee Baaxô Bagul taniimih Reeda inkih Yalli-le, Nummah siinik duma kitab kah yontocowwime maraa kee sin (Mucammad صَالَتُهُ عَلَيْهِ وَسَالًا ummat kinnuk) inkih Yallak meesita iyyaanamah sin farrimne, Yalli sin

وَتَتَّقُواْ فَإِنَّالَّهَ كَانَ بِمَاتَعُمَلُونَ خَبِرًا ۞

وَلَنَ نَسْتَطِيعُوّاْ أَنَعْدِلُواْ بَيْنَ ٱلنِّسَاءَ وَلَوَّ حَرَصْ أَوَّ فَلَا تَمِيلُواْ كُلَّ ٱلْمَيْلِ فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةَ قَوَان تُصْلِحُواْ وَتَتَّ قُواْ فَإِنَّ ٱلنَّهَ كَانَ عَفُورًا رَّحِيهَا ۞

> وَإِن يَتَفَرَّ قَالِعُفِنِ اللَّهُ كُلَّمِ مِن سَعَيَةً ع وَكَانَ اللَّهُ وَسِعًا حَكِيمًا شَ

وَلِلّهِ مَافِي السَّمَوَتِ وَمَافِ الْأَرْضُّ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلْكِتَبَمِن فَبْلِكُمْ وَايَّاكُمْ أَنِ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَإِن تَكَفُرُواْ فَإِنَّ لِلَّهِ مَافِى السَّمَوَتِ وَمَافِي ٱلْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ۞

edde farriimeemil koroositteenik, toysa diggah Yalli Qaranwal tanim kee Baaxô Bagul taniimih Reeda usuk-le, Yalli isi ginok gaddali isi Naqoosah yecee Niqmatal fayla-li kinni.

- 132. Qaranwal tanim kee Baaxô Bagul taniimih Reeda inkih Yalli-le, Yalli isi Naqoosah taamoomi Yableeh dacrisaamah xiqqi haa.
- 133. Sinaamey Yalli faxek sin Bayissi heeh siinik kalah Aka mara Baahe-le, Yalli toh siinik Abaamah dudda-li kinni.
- 134. Sinaamey Siinik Aba taamat dubuk Addunyâ galtó faxa Num, toysa Yallih xaqul Addunyâ galtoó kee Akeerâ galtó inkih tanik kaal esseritay, Yalli isi Naqoosah maxcooca yaabbi ken taamoomi yabali kinni.
- 135. Yeemeneh yan maraw Qadaalatal Soolaah Yallih Sabbatah Sumaaqita mara tika sinni nafsitteey hinnay sinni xaleynaa kee siinih Ramad-le mara takke way, elle Sumaaqittan Num gaddali yakkay hinnay tudagoyta yakkay, toysa Yalli ken Nammavih magaane edde tan ikkeh ixxigah siinik Aysuk Raaqak, toysa isin sinni nafsi fayxi kataata mara makkina Qadaalat cabtaanamal, sinni Arrob Sumaaqak makteenik hinnay derre edde cabtaanaah kaa taaqureenimil, toysa diggah Yalli

وَلِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَوَتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضِ وَكَفَى بُاللَّهِ وَكِيلًا ۞

إِن يَشَأَيُذُ هِبْكُو أَيُّهَا ٱلنَّاسُ وَيَأْتِ بِعَاخَرِينَّ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ ذَالِكَ قَدِيرًا

مَّنَ كَانَ يُرِيدُ قُوَابَ الدُّنْيَا فَعِندَ اللَّهِ قُوَابُ الدُّنْيَ اوَالْآخِرَةِ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا

* يَتَأَيُّهُا الَّذِينَ ءَامَنُواْ كُونُواْ قَوَّمِينَ بِالْقِسْطِ
شُهَدَآءَ لِلَّهَ وَلَوْ عَلَىٓ أَنفُسِكُم َ أَوِالْوَلِدَيْنِ
قَالْاَ قَرَبِينَ إِن يَكُنْ عَنِيًّا أَوْفَقِيرًا فَاللَّهُ
قَوْلَىٰ بِهِمَ أَفْلَا تَتَبِعُواْ الْهَوَيْ أَن تَعْدِلُواْ قَلْ اللهَ عَلْمَ اللهَ عَلَىٰ اللهُ عَلَىٰ اللهُ ال

isin Abba haytaanamak Adda yaaxigi kinni.

- Allaa kee kay farmoytih Nummaysiyyal diggi ixxica, Qhuraan kitaabay Yalli isi farmoyta Nabii Mucammadal مالية oobisee kee Aka kitoobay Qhuraanak duma Aka farmoytiitil oobise Nummassaanamal diggi ixxica, Yallal koroositeeh kay malaykaay kay kitoobaay kay farmoytit kee elle caboh Ayról koroosite mari, toysa usun cakki gitak xer makkootiyyah makkooten.
- 137. Diggah yeemeneeh, tohuk lakal koroositeeh tohuk lakal yeemeneeh, tohuk lakal koroositeeh, tohuk lakal koroosannu ossiteeh woo koroosannul Rabba iyyam fanah elle warree marah Yalli dambi keenih cabam matakkaay tirto gital tirri ken mahaa.
- 138. Nabiyow munaafiqhiin ken Qansarissa digaala loonumul ken Aytikumus jahannam girah Addal.
- 139. Usun (Munaafiqhiin kinnuk) koroosite mara Awlaytiitiy cato edde faxaanah haysita mara moominiin cabba heenih, usun (munaafiqhiin kinnuk) maysoo kee cato koros xaqul gurrusaanaa? Tokkel diggah maysoo kee cato inkih Yalli-lek.

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ اَمَنُواْ المِنُواْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ عَلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ عَلَى رَسُولِهِ عَلَى اللَّذِي اللَّهِ عَلَى اللَّهُ عَلَى الْحَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى الْحَلَى الْحَلْمُ الْحَلَى الْحَلَى الْحَلْمُ الْحَلْمُ الْحَلْمُ الْحَلَى الْحَلْمُ الْحَلِمُ الْحَلْمُ الْحَلْمُ الْحَلْمُ

إِنَّ اَلَّذِينَ ءَامَنُواْ ثُمَّكَفَرُواْ ثُمَّ ءَامَنُواْثُمَّ كَفَرُواْ ثُمَّارُدَادُواْ كُفْرًا لَمَّيكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَالِيَهْدِيَهُمْ سَبِيلُا ۞

بَشِّرِٱلْمُنَافِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

ٱلَّذِينَ يَتَخِذُونَ ٱلۡكَفِرِينَ أَوْلِيَآءَمِن دُونِ ٱلْمُؤْمِنِينَّ أَيْبَتَغُونَ عِندَهُمُٱلۡمِزَّةَ فَإِنَّ ٱلۡمِّرِ

- 140. Nummah moominiiney Yalli isi kitaabal (Qhuraan kinnuk), Yallih Aayootal koroositaah teetil Anqasah taabben waqdi, toysa isin keenî luk madaffeyina iyyaanam Siinil oobise, usun Yallih Aayootal aban Anqasak Aka walalat cullu iyyaanam fanah, diggah isin tohut keenî luk daffeyteenik, toysa isin dambil ken innah yan mara kinniton, Diggah Yalli munaafiqhiin kee koroosite mara inkih jahannam giral kobxise-le.
- 141. Usun (Munaafiqhiin kinnuk) Qeb kee musiibatak Siinil obtam Siinih garrisa mara kinni Moominiiney Yalli isi guneh sin Qaduwwih sin cateeh iisaa kee xannaba kaak geyteenik, nanu catoh Siinî luk masuginninoo? Siinik iyyan, koros iisaa kee xannabak tu-Siinik geytek nanu Siinih Abneemit sin macatinninoo, Moominiin siinik mawaasinninoo Sin Qidaanamak? keenik iyyan, Yalli Qhiyaamah Ayro sin kee ken fan mekle-le, Yalli koros inkinnah moominiinik elle tayse gita teetih maabinna.
- 142. Diggah munaafiqhiinih yan mari Yalla ganam yakkale usun iimaanak yaybulleenim kee koroosannuk Qellisaanamat, usuk usun Aben gano celta galtoh ken galtak, tama munaafiqhiin Salat Abtuh Solta waqdi tutaan luk kaah Solta Sinam sinni tablemkeh, usun Yalla dagoh gide Akke waytek macusan.

وَقَدْ نَزَلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَكِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ عَايَتِ اللَّهِ يُكُفَّرُهِا وَيُسْتَهْ زَأُبِهَا فَلَا تَقْدُدُواْ مَعَهُرُ حَتَّى يَخُوضُواْ فِ حَدِيثٍ غَيْرِهِ عِ إِنَّكُمْ إِذَا يَتْنُلُهُمُّ إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُنفِقِينَ وَالْكَفْرِينَ فِي جَهَ نَرْجَمِيعًا ۞

ٱلذِينَ يَتَرَبِّصُوبَ بِكُمْ فَإِن كَانَ لَكُمْ فَإِن كَانَ لَكُمْ فَإِن كَانَ لَكُمْ فَإِن فَتَحُ مِّنَ ٱللَّهِ قَالُواْ أَلَمْ نَكُنْ مَّعَكُمْ وَإِن كَانَ لِلْكَفِينِ فَصِيبٌ قَالُواْ أَلَمْ فَسَتَحُوذَ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعْكُمْ مِّنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ يَعَكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيدَمَةُ وَلَن يَجْعَلَ الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا هَا لَكُوا لَهُ وَمِنِينَ سَبِيلًا هَا لَكُونِينَ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا هَا لَكُونِينَ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا هَا لَا اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللْمُؤْمِنِينَ اللَّهُ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْمُؤْمِنِينَ الْمُؤْمِنِينَ الْمُؤْمِنِينَ الْمُؤْمِنِينَ الْمُؤْمِنِينَا اللَّهُ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْمُؤْمِنِينَا اللَّهُ اللْمُؤْمِنِينَ الْمُؤْمِنِينَا اللْمُؤْمِنِينَا

إِنَّ ٱلْمُنَافِقِينَ يُخَايِعُونَ ٱللَّهَ وَهُوَ خَذِعُهُمْ وَإِذَا قَامُواْ إِلَى ٱلصَّلَوْةِ قَامُواْ كُسَالَىٰ يُرَاءُونَ ٱلنَّاسَ وَلَايَذَكُرُونَ ٱللَّهَ إِلَّا قَلِيلَا ۞

- 143. Tama munaafiqhiin iimaan kee koroosanni fanal Agay-waagat tan, usun ta yeemene marâ luk mayaniinaay ta koroosite marâ luk mayanin, Yalli makot bee numuh, toysa tirtô gita inkinnah kaah mageyta.
- 144. Yeemeneh yan maraw moominiin cato cabba hayteenih koroosite mara Awlaytiitih mahaysitina, sinni Qaduwwih kacnoytit takkeenimit isin Yallah Baxxaqqa iyya Sumaq sinnil haytaanam maay faxxan?
- 145. Diggah munaafiqhiin Qhiyaamah Ayro girak gubi onqorol tan, Nabiyow tama munaafiqhiinih cateynay tama digaalak ken cata inkinnah keenih mageyta.
- 146. Tama munaafiqhannuk Yallal gaceeh yotoobeeh taama yessemeqqeeh, Yallih kitab yibbixeeh sinni diini Yallah cagliseh yan mara Akke waytek, too mari usun Addunyaa kee Akeeral moominiinî luk yanin, Yalli moominiinih Sarra Akeeral kaxxa galto (jannat kinnuk) Aceele.
- 147. Yalli sin digaalamat maatuxxiqlee maca kak abaa? Kaa faatitteeniih kaa kee kay farmoyta Nummasseenik, Yalli isi naqoosa Qibaadak kaah Abtem keenik faatitah, usuk ummaanim yaaxigi kinni.

مُّذَبۡذَبِينَ يَيْنَ ذَلِكَ لَآ إِلَىٰ هَوُٰلُآهِ وَلَآ إِلَىٰ هَـُوُلَآءً ۚ وَمَن يُضۡلِل ٱللَّهُ فَلَن تِجَدَلُهُ رسَبِيلَا۞

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَخِذُواْ ٱلْكَفِينَ أَوْلِيَا َءَمِن دُونِ ٱلْمُؤْمِنِينَ أَتُرِيدُونَ أَن جَمْعَ لُواْ لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَنَا مُّبِينًا ١

إِنَّ ٱلْمُنَفِقِينَ فِي ٱلدَّرِكِ ٱلْأَشْفَلِ مِنَ ٱلنَّارِ وَلَنَجَدَلَهُ مُنْضِيرًا ۞

إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُواْ وَأَصْلَحُواْ وَأَعْتَصَمُواْ بِاللَّهِ وَأَخْلَصُواْ دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُوْلَتِهِكَ مَعَ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِ ٱللَّهُ ٱلْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿

مَّايَفْعَلُ ٱلنَّهُ بِعَذَابِكُمْ إِن شَكَرْتُمْ وَءَامَنتُمُّ وَكَانَ ٱلنَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا اللهَ

- 148. Yalli maxcoocak uma maxco fayya haanam makicni yundullume num kaa yudlume numih umaanet yaabam kaah xiqtam akke waytek, Yalli fayya heenim hinnay Ramma heenim yaabbi, Qellut Abeenim yaaxigi kinni.
- 149. Sinaamey meqe taama tuybulleenik hinnay tet Qellisseenik hinnay umaanek Siinil Baaheenimik Qafu Abteenik, toysa Diggah Yalli isi naqoosah Qafu Abah ken digaalam duudak.
- 150. Diggah Yallaa kee kay farmoytiitil koroosita mari (Yahuud kee Nasaara kinnuk) Yallaa kee kay farmoytiitih fan Baxsaanam faxan Yalla Nummasnaah kay farmoytit dirabbosnah iyyaanamal, garu keenik Nummasnaah garul keenik koroositnah iyyan, usun koroosannuu kee iimaanak fanal makô gitay Bicsiteeni haysitaanam faxan.
- 151. Woo maray tohut weeloysime usun Nummâ korosu, nanu koroositeh yan marah ken xixxibissaah ken tayqunxee digaala keenih massosne Akeeral.
- 152. Yallaa kee kay farmoytit
  Nummayseeh keenik numtin fan
  Baxse-weeh Yallih Amri oggole
  mari, too marah Yalli Sarra ken
  meqe galtoota keenih Aceele,
  Yalli dambi cabti-li xuwaw-li
  kinni.

* لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوَءِ مِنَ الْقَوَلِ إِلَّا مَن ظُلِمَّ وَكَانَ اللَّهُ سَعِيعًا عَلِيمًا ۞

إِن تُبَدُواْخَيْرًا أَوْتُخَفُّوهُ أَوْبَعَعُواْعَن سُوَءٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَفُوَّا قَالِيرًا ﴿

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكُفُرُونَ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَن يُفَرِّقُواْ بَيْنَ ٱللَّهِ وَرُسُلِهِ - وَيَقُولُونَ نُوْمِنُ بِبَعْضِ وَنَصْفُمُ بِبَعْضِ وَيُرِيدُونَ أَن يَتَخِذُواْ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ۞

أُوْلَدِيكَ هُمُ ٱلْكَفِرُونَ حَقَّاً وَأَعْتَدُنَا لِلْكَفِرُونَ حَقَّاً وَأَعْتَدُنَا لِلْكَفِيرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ١

وَٱلَّذِينَءَامَنُواْ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَرْيُفَرِّقُواْ بَيْنَ أَحَدِمِنْهُ مْ أُوْلَنَيِكَ سَوْفَ يُوْتِيهِ مْ أُجُورَهُمْ وَكَانَ ٱللَّهُ عَفُورًا تَحِيمًا اللَّهُ

- 153. Nabiyow kitab mari (Yahuud kinnuk) Qaraanak kitab keenil oobissam kol esseran, Nabii Muusal tawraat kitab inki adda kah oobe innah, Nabiyow tamah keenik Ma Qajjibsitin usun Nummah Nabii Muusa tamahak Nabam essereenik, tokkel Yalla intih nee uybulluy kaak iyyen, tokkel Qaran gira keenil obteeh ken fingisse, ken ceele waytam essereenimit sinni Nafsi yudlumeenimih Sabbatah, tohuk lakal Begera Yallay yagbudeenih haysiten Yalla cabba heenih Nabii Muusâ gabal Baxxaqqa itta Astooti keenih temeeteek lakal, tokkel wohuk Oafu keenih Abneh usun Begeri Qibaadak Yallal gacen waqdi, Nabii Muusah magarre Astootiy kay Nubuwwannuh Baxxaqqa iyya Sumaq takke kaah necee.
- 154. Tuur degsitta Qale Amol fayya keenik hayne meesissoh Tawraatal taniimil taamitoonu waanamah keenik Beyne Ateeban (xagana kinnuk) Abinat Assaanam cineenimih Sabbatah, Beytal Maqhdis deqsitta magaala Yallah Agunxak movva Ramma haak tet cula keenik inneeh usun woh cineeniih Saloofah cisik Axcuk culen, Sabti Ayro kullum tabbixeenimit caddok matatrina keenik inneeh woo kullum Ni-Amrih cinah vibbixeenih, gibdi Ateeban keenik Beyneeh kaa yiggileeniih kaa makeenih.

يَشْنَاكَ أَهْلُ ٱلْكِتَكِ أَن تُنزِّلَ عَلَيْهِمْ كَيْنَاقِنَ ٱلسَّمَاءَ فَقَدْ سَأَلُواْمُوسَىَ أَكْبَرَ مِن ذَلِكَ فَقَالُوَا أَرِنَا ٱللَّهَ جَهْرَةَ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ يُظُلِّمهِمْ ثُمَّ التَّخَذُواْ ٱلْمِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَاجَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَن ذَلِكَ وَءَاتَيْنَا مُوسَىٰ سُلُطنَنَا مُرِينَا ۞

وَرَفَعْنَافَوْقَهُمُ الطُّورَ بِمِيثَقِهِمُ وَقُلْنَالَهُمُ اَدْخُلُواْ الْبَابِسُجَّدَا وَقُلْنَا لَهُمْ لَاتَعْدُواْ فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَامِنْهُم مِّيثَ قَاغَلِيظًا ۞

- keenik beyne Ateeban (xagana kinnuk) yiggileeniih Yallih Astootiy kay farmoytiitih Numma tascassee yengeddeeniih teetil koroositeenih, dulmiiy cakki maliinoh Yallih Ambiya Qideenimih Sabbatah, Ni-Lubbitte Sibat taniih Atu ittam maraaqissa iyyeenimih Sabbatah Ni-Racmatak ken neyxeereh, wonna hinnay usun koroositeenimih Sabbatah Yalli keenik tet Alfeh, tokkel usun dago iimaanak-sa ken yanfiqe iimaanah ma-yaaminan.
- 156. Usun Nabii Qiisal koroositeeniih kay ina Maryam dalwa Abte Axcuk kaxxa ererih edde yeerren maxco iyyeenimih Sabbatah Ni-Racmatak ken Neyxeereh.
- 157. diggah nanu Maryam Baxa Qiisa Yallih farmoyta Anqasaay Burah kaa Qidneh iyyeenimih Sabbatah Ni-Racmatak ken neyxeereh, usun Nabii Qiisa maqidinnoonuuy kaa Mafannisinnon, kinnih immay Yalli Nabii Qiisâ ceelo keenih elle hee numu usun Qideenim, Diggah Nabii Qiisâ caagidil itta wee mari kay Qidimik Agay-waagat yanin, usun tamahak hebeltoh ixxiga malon akkal kataatanam akke waytek, usun ismitti heenih kaa maqidinnon.
- 158. Usun elle yakkalen inna hinnay Yalli Nabii Qiisa Nuwwuk isi fan fayya kaa hee, Yalli isi Reedal

فَيِمَانَقْضِهِم مِّيثَنقَهُمُّ وَكُفْرِهِم ِكَايَتِٱللَّهِ وَقَتِّلِهِمُٱلْأَنْكِيَاءَ بِعَيْرِحَقِّ وَقَوَلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلُفُّ بَلْطَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلَا ۞

وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَى مَرْيَمَ بُهْتَنَّا عَظِيمًا

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا ٱلْمَسِيحَ عِيسَى ٱبْنَمَرُيَهَ رَسُولَ ٱللَّهِ وَمَاقَتَلُوهُ وَمَاصَلَبُوهُ وَلَاكِن شُبِّهَ لَهُمْ وَإِنَّ ٱلَّذِينَ ٱخْتَلَفُولْفِيهِ لَيْ شَكِ مِّنْهُ مَالَهُمْ بِهِ، مِنْ عِلْمٍ إِلَّا ٱِتِّبَاعَ ٱلظَّنِّ وَمَاقَتَلُوهُ يَقِينًا ۞

بَلِرَفَعَهُ ٱللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ١

الحزء ٦

mayso-li Abba haamal Naggaar kinni.

- 159. kitab marak (Yahuud kee Nasaara kinnuk) hebeltô num keenik ma-Raaqa Nabii Qiisa Qaraanak oobaah Rabak naharat usuk Yallih Naqasuuy kay farmoyta kinnim inkih Nummaysan ken Akke waytek, Nabii Qiisa Qhiyaamah Ayro Sumaq keenil yakke, yahuud kaa dirabbosseeh Nasaarâ Yallih Baxa kaak itteemil.
- 160. Yahuud yekke mari dulmii kee kaxxa dambittet Aseenimih Sabbatah keenih calallowteh Sugte meqe maaqo keenil carammosneh, sinnii kee Sinam maggom Yallih diinih gitak waaseenimih Sabbatah.
- 161. Nummah Yalli tawraat kitaabal ken kak waaseh yan Ribâ maalu Beeteeniih yokmeenimih Sabbatah, Sinam maalu cakki maliinoh deedalah yokmeenimih Sabbatah, keenik (Ama Yahuud kinnuk) koroositeh yan marah Qansarissa digaala massosne akeeral.
- 162. Kinnih immay keenik (yahuud kinnuk) ixxigaa kee Yallih madqooqil diggi iyya maraa kee moominiin Nabiyow Qhuraanak kol obsimtem kee kok naharsi farmoytiitil obsimtem Nummaysaanah, usun Salat Soolisaah Zaka yaceeh Yallaa kee ellecaboh Ayro Nummaysa

ۅٙٳڹؾڹۧٲۿڸؚٱڷڮؚؾٮۣٳڵۘڵؽؙٶٝڡڹؘڽۜٙؠؚڡؚۦڨؘڹڶ ڡۜۄ۫ؾةۣؖٷؘٷۘۄٞٱڷؚۊؾٮؘڡٙڐؚؾػؙۅؙڽؙػڷؽۿۄۺٙۿۣۑۮٵڰ

> فِيظُلْمِرِمِّنَ ٱلَّذِينَ هَادُواْ حَرَّمْنَاعَلَيْهِمْ طَيِّبَتٍ أُعِلَّتُ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنسَبِيلِ ٱللَّهِ كَثِيرًا۞

ۅٙٲۘڂ۬ڍۿؚؠؙٲڵڔؘۣۑۉٳ۠ۉقؘۮ۫ٮؙۿؙۅ۠ٳٛۘۼٮ۫ؗۿؙۅۘٲؘؘٞٛٛڝٞڸۿؚ؞ٞ ٲۧڡٛۅؘڶ۩ڶڹۜٳڛؠؚٲڵڹؘڟٟڶۣۧۅٙٲٛڠؾۮ۫ؽؘٳڸڷٙػؽڣڕؚؽڹ ڡؚٮؙ۫ۿ۫ڕٞۼۮؘٲڹٲٳؙۑڝؘٲ۞

لَّكِنِ ٱلرَّسِخُونَ فِي ٱلْعِلْمِ مِنْهُمْ وَٱلْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أَنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أَنْزِلَ مِن قَبْلِكَ ۚ وَٱلْمُقِيمِينَ ٱلصَّلَوةَ وَٱلْمُؤْتُونَ ٱلرَّكَوةَ وَٱلْمُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْمُؤْمِا لَاَحْرِ أَوْلَابِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ۞

الحزء ٦

mara, woo maray meqe weeloolat weeloysimeh kaxxa galto (jannat kinnuk) Aceenno Akeeral.

- 163. Diggah Nabiyow nanu wacyi kol oobisneh, Nabii Nuucuuy kaak lakal tan Ambiyal wacyi kah oobisne innah, Nabii Ibraahim kee Nabii Ismaaqiliiy Nabii Iscaaqh kee Nabii Yaq-qhuubuuy kay Samadak Ambiya yekke maral wacyi oobisneh, Nabii Qiisaay Nabii Ayyuub kee Nabii Yuunusuuy Nabii Haaruun kee Nabii Suleymaanal wacyi oobisneh, Nabii Daawuuduh Zabuur deqsita kitab necee.
- 164. Nabiyow Qhuraan Addal Ama Suurak duma Nummah farmoytiitik xaagu kol kak maaqne farmoytit kee keenik xaagu kol kak maaqe wayne farmoytit Rubne, Yalli Nabii Muusâ luk yaabiyyah yaabe.
- 165. Inni ginô fanah farmoytitte Ruube yeemeneh yan mara keenik meqe galtol Aytikumusak, hinnay koroosite mara keenik Yi-digaalak meesiisak, Yalli Sinaamah farmoytit Ruubek wadir Sinam Yallat tuh haysit kee malkitaanam gee waanamkeh, Yalli mayso-li isi Naqoosah Abba haamal Naggaar kinni.
- 166. Kinnih immay Nabiyow yahuud kee keenik kalah yan mari kol koroositek Atu kay farmoytay Ohuraan elle oobise kinnitoomuh

* إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَكُمَا أَوْحَيْنَا إِلَى فُرِح وَالنَّبِيِّنَ مِنْ بَعْدِوْء وَأَوْحِيْنَا إِلَى إِبْرَهِيمَ وَإِسْمَعِيلَ وَإِسْحَقَ وَيَعْ قُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَىٰ وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَـٰرُونَ وَسُلَيْمَنَّ وَءَاتَيْنَا دَاوُد دَنَاوُلَا ﴿

وَرُسُكَا قَدَ قَصَصْنَهُ مَ عَلَيْكَ مِن قَبَلُ وَرُسُكَا لَّمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ ۚ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَىٰ تَكِلِيمَا

رُّسُلَامُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِعَلَايَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةُ أَبَعَدَ الرُّسُلِّ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ۞

ڵؖڮڹؚٱڵڎؙؽۺ۫ۿۮؙۑؚڡٙٲٲ۫ڗؘڶٙٳڵؽڬٞۜٲؘڹ۫ڶڎؙۅۑڃڵڡؚۼؖ ۅٵٞڵڡؘڵؿڮػڎؙؽۺ۫ۿۮۅڹۧ۫ۅٙڝؘۼ۬ؽؠٱڵۜٙۅ ۺٙۿؚۑڋٳۥؖ

Yalli koh Sumaaqita usuk isi ixxigal kol kaa oobisak, malayka wacyih kol obsimtem Numma kinniimih koh Sumaaqitta, Nabiyow Yalli Sumaaqah dibuk Xiqqi koo haa.

- 167. Diggah koroositeeh ku-Nubuwwannu yangaddeeh Sinam Yallih gitak waase mari, Nummah cakki gitak xer makkootiyyah makkoote.
- 168. Diggah koroositeeh koroosannut sinni Nafsii kee Sinam diinik waasaanamat yudlume marah Yalli dambi keenih cabam matakkaay cakki gital tirri ken haam maaba koroosannuk Amok kate weenimih Sabbatah.
- 169. Yalli tirri ken mahaa jahannam gira ken gudduysa gital tirri ken haa kaa Akke waytek, usun (koros kinnuk) umman tet Addal waarak, toh Yallal xabciniih kaal magibdi.
- Nabii Mucammad متالكة Sin Rabii Mucammad sin Rabbik cakki diinî luk Siinih yemeetek, toysa kaa Nummaysa kaa Nummassaanam kayrih Siinih Aysuk Raqtak, sinni koroosannuk kate wayteenik, toysa diggah Yalli Qaranwaa kee Baaxol taniimih Reeda-lem ixiga, Yalli isi gino yaaxigeeh keenih Abba haamal Naggaar kinni.
- 171. Kitab maraw (Nasaara kinnuk) sinni diinit caddok matatrinaay

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَصَدُّواْ عَنسَبِيلِ ٱللَّهِ قَدْضَلُّواْضَلَلَا بَعِيدًا ۞

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفُرُواْ وَظَلَمُواْ لَوْ يَكُنِ ٱللَّهُ اللَّهُ الللِّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللِّهُ الللللِّهُ الللِّهُ الللْمُولِمُ اللللْمُولُولُولُولُولُولُولُ

ٳڵۜۘۜڟڔۣؿٙڿؘۿؘؠٚٙڂڸڔۑٮؘ؋ؚۑۿٙٲڹۘۘۮٲ۠ ۅؘڪانؘڎؘڸڰؘٵٙؽٲڛٞۘ؋ؚؽڛؚؽڗؙ۞

يَّأَيُّهُا ٱلنَّاسُ قَدْجَاءَكُو ٱلرَّسُولُ بِٱلْحَقِّ مِن رَّيِّكُمْ فَعَامِنُواْ خَيْرًا لَّكُمَّ وَإِن تَكَفُرُواْ فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَوَاتِ وَٱلْأَرْضِ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَرِيمًا ۞

يَّنَأُهْلَ ٱلۡكِتَبِ لَاتَغَلُواْ فِي دِينِكُمْ

Yallal cakki maxcô kalihim mahaysina usuk xayloo kee Barra-le iyyaanamal, cagalah maryam Baxi Nabii Qiisa Yallih farmoytaay Yalli cakkil kaa Ruube, Yalli maryam gudduyse isi Qangarat (tik iyyaanamih Qangara kinnuk) kaa gineeh Yalla-le kabuk yan Roociy Yalli jibriil kah Amrisey jibriil maryam diriqit fuufusek kaa gine Yalli, toysa Yallaa kee kay farmoytit Nummaysaay Yallitte Sidoc takke maxcina, maryam kee Oiisa Agleh kaat haak, tama maxcok idiya woh kayrih Siinih taysehik, cagalah Yalli inki Yalla usuk Saytunnooweh xaylo haysitaamak, usuk Qaranwal tanim kee Baaxol taniimih Reedale, Yalli isi Naqoosah taamoomi yableeh dacrisaamah xiqqi ken haa

- 172. Masiic (Nabii Qiisa kinnuk)
  Yallih Naqasu yakkeemik
  inkinnah isi Nafsi fayya mahaay
  mayaynaba, Yallat xayih
  tan malayka Yallih Naqoosa
  yakkeenimik inkinnah sinni
  mayaynaban, Yallih Qibaadak ise
  fayya haah kaxxamariinita mari,
  toysa Yalli Qhiyaamah Ayró inkih
  ken gaaboyse-le Cisab kee galtoh.
- 173. Yeemeneeh meqe taamoomi Abbaasite marah tu-gactek, toysa Yalli ken taamoomih galtoota dudda-luk keenih Aceeleeh isi muxxok keenih osse-le, isi Nafsi fayya heeh kaxxa mariinite

وَلَاتَقُولُواْعَلَى اللّهِ إِلّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمُسِيحُ عِيسَى الْنُ مَرْيَ مَرَسُولُ اللّهِ وَكَلِمَتُهُ وَالْفَلْهَ إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحُ مِّنَةً فَامِنُواْ بِاللّهِ وَرُسُ إِنِّهِ وَلَا تَقُولُواْ ثَلَاثَةً النَّهُواْ خَيْرًا لَكُمْ إِنِّمَا اللّهَ إِلَهُ وَحِدٌ لَّ سُبْحَنهُ وَأَن يَكُونَ لَهُ وَلَدُّلُهُ وَمَافِي السَّمَوَةِ وَمَافِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللّهِ

لَّن يَسْتَنكِفَ ٱلْمَسِيحُ أَن يَكُوْنَ عَبْدًا لِلَّهُ وَلَا ٱلْمُلَكَ إِكَةُ ٱلْمُقَرَّبُونَّ وَمَن يَسْتَنكِفُ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسْتَكْبِرُ فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَيْهِ جَمِيعًا ﴿

فَأَمَّا ٱلَّذِيكَ ۽َامَنُواْوَعَمِلُواْٱلصَّلِحَتِ فَيُوفِيْهِ مَّأُجُورَهُمْ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِقٍ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ ٱسْتَنكَفُواْ وَاسْتَكَبُرُواْ فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمَا

المجزء T <u>192</u>

marah tu-gactek, toysa Yalli ken Qansarissa digaalah ken digaalele, usun Yallak kalah Awlaytu mageyaanaay cateynay Yallih digaalak ken cata mageyan.

- 174. Sinaamey Nummah sin Rabbik Asta (Nabii Mucammad المسكانية في المسكان kinnuk) Siinih temeete, Nooriy (Qhuraan kinnuk) Baxxaqqa iyyay tirto elle geytaana Siinil oobisne.
- 175. Yalla Nummayseeh Qhuraan kitaabay Noori-le yixxibixxee marah tu-gactek, toysa Yalli isi jannat ken culse-le kaak yan Racmat kee muxxoh, massale gitay (islaam diini kinnuk) jannatti kaloolâ fanah ken Beyal tirri ken hee-le.
- 176. Nabiyow Rabe Numuy Addunyal xaylo cabe weeh Abba cabe weeh Nagra koo esseran, woo Numuy Addunyal xalay kee Abbak tu-kak Raage wayteh maalih kurane elle Aban inna Yalli Siinih warse-le keenik ixxic, Seehadayti xalay kee Abbak Addunyal tu-cabe kalah Rabeeh toobokovtáv inaa kee Abba kaâ luk le dibuk kaak Ragtek, hinnay Abbah Baxá dibuk kaak Raqtek, tokkel is isi toobokoyti cabe Nagrâ maaluk garab-le, tet toobokoytay inaa kee Abba teetî luk-le tet Nagrah. hinnay tet Abbah Baxi dibuk Raaqek tet Nagrah, is Rabteeh xalay kee Abbak tu-cabe waytek

وَلَا يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ وَلِيَّا وَلَا نَصِيرًا

يَّاأَيُّهُ النَّاسُ قَدْجَاءَكُم بُرْهَنُ مِّن رَّبِكُرُ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ فُوْرًا لَمْبِينَا ﴿

فَأَمَّاالَّذِينَءَامَنُواْبِاللَّهِ وَاعْتَصَمُواْبِدِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةِ مِّنْهُ وَفَضْلِ وَيَهَ دِيهِمْ إِلَيْهِ صِرَطَامُّسْ تَقِيمًا

يَسْتَفَتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفَتِيكُونِي الْكَلَةَ إِنِ الْمُؤُلُّ هَلَكَ لَيْسَ لَهُ، وَلَدُّ وَلَهُ اَلْخَتُ إِنِ الْمَوْفُلُ فَإِن كَانَتَا الْفَنتَيْنِ فَلَهُ مَا الثُّلْثَانِ لَهَا وَلَدُّ فَإِن كَانتَا الْفَنتَيْنِ فَلَهُ مَا الثُّلْثَانِ مِمَّاتَرَكُ وَإِن كَانُواْ إِخْوةَ رِّجَالًا وَنِسَاءَ فَلِلذَّكَ رِمِثْلُ حَظِلًا الْأَنْتَيْنِ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ اَن تَضِمُلُواْ وَاللَّهُ يِكُلِ شَحْءٍ عَلِيمُ اللَّهُ لَكُمْ tet maalu inkih Nagra, Rabe Seehadayti xalay kee Abbak tucabe weeh kaak Ragtem Namma Say- toobokoytá tekkek, toysa usuk cabeemik ken Nammay Sidiica ikkel heen maaluk Namma Afa usun lon, Rabe numuk Ragtem Lab-toobokoo kee Say-tooboko tekkek, toysa Lab-toobokoyti isi Namma toobokoytáh maglabih innah yan maglab-le Nagrâ maaluk, Yalli Nagrâ maalu elle kuran inna Baxxagga Siinih haa cakkik makkoote waytaanamkeh Nagrâ kuranel, Yalli ummaanim Yaaxigi kinni.

SUURAT AL-MAA-IDA

Madiinal Obte, 120 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Yallaa kee kay farmoyta Nummayse maraw Yallih xagnittee kee sin fanal tan xagnitte duudusa, Yalli Affara xiyyuk lac (lafnabaa kee ubcunto kinnuk) tasguudeenim siinih calalloyseh ama Suurah addal caraamu kak tekkeemiy siinil tankirrivime akke waytek, isin Cajjii kee Qumrah icraamat tanin waqdi dibaali admo calalloysite kalah, diggah Yalli isih faxam madqaah mekla.
- 2. Yeemeneh yan maraw icraamat tanin waqdi Yalli caraamu siinil abem kee Yalli isi naqoosah isi diinik caggudusem macalalloysitina, Yalli Qeb edde abtaanam kak carammoyse Alsitte Qeebih ma-calalloysitina, kaqbâ fan beyan lac kee kaqbâ lac kinniimih Astah caram cooxuk tu-edde yexeen lacat boodaanam ma-calalloysitina, caram masgiidî fanah yufkuneeh gexa maray sinni Rabbih Rizghii kee kay leedaa kee kay kacanu gurrusâ Qidim ma-calalloysitina, Cajjii kee Qumrah gexxan waqdi, icraamak calallowteenik, dibaala admoh tabbixeeniih Qiddaanam siinih xiqtahak admo abita caramak kalih

يَكَأَيُّهَا ٱلَّذِينَءَامَنُوٓ اأَوْفُواْ بِٱلْعُقُودِ أُحِلَّتْ لَكُمْرٍ بَهِيمَةُ ٱلْأَنْعَلِمِ إِلَّا مَا يُتَّإِي عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي ٱلصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حُرُمُ إِنَّ ٱللَّهَ يَحْكُمُ مَايُرِيدُ ٥

يَّنَأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تُحِلُّواْ شَعَابَرَ ٱللَّهِ وَلِا ٱلشَّهْرَ ٱلْحَرَامِ وَلَا ٱلْهَدْى وَلَا ٱلْقَلَيْدَ وَلَآءَامِّينَ ٱلْبَيْتَ ٱلْحَرَامَ يَبْتَغُونَ فَضَلَامِّن رَّبِّهمْ وَرِضُوَ نَأْوَإِذَا حَلَلْتُمْ فَٱصْطَادُواْ وَلَا يَجُرِمَنَّكُمْ شَنَانُ قَوْمٍ أَن صَدُّ وَكُمْ عَن ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ أَن تَعْ تَدُوُاْ وَتَعَ اوَنُواْ عَلَى ٱلْبِرِّ وَٱلتَّ قُوَيُّ وَلَاتَعَاوَنُواْعَلَى ٱلْإِثْمِ وَٱلْعُدُوانَ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهُ إِنَّ ٱللَّهُ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ أَنَّ اللَّهُ الْعِقَابِ أَنَّ اللَّهُ الْعِقَابِ أَنَّ اللهُ baaxol, seehada caram masgiidik sin waasseemih naqbi caddok keenit taturtaanamat sin baahe waay, moominiiney sittin fanal maqaaneh abtoo kee Yallak meesi edde taniimil itta cata, dambii kee Caddok tatur edde yaniimil itta macatinaay Yallak meesita, diggah Yalli digaala gibdi kay amri cine maral.

3. Barugaay caxta Qabalaay cereyyah cado takmeenim siinil carammowteh, masgaadal Yallih migaaqak kalih migaq elle xagan lacih cadoo kee sorkoociseenih (Quntuurusiyya, Quxuuxus) Rabe lacih cado siinil carammowteh. xaat Qidee kee hinnay caxxat Qide yekken lacih cado, fayyale aracak Radek hinnay xiso elle tiddigillee lacih cadoo kee lac yingiqeeh giqit Rabe lacih cado, Ali Qideh yokme lacih cado siinil carammowteh, ama edde yabne lacak masgaadat kak matarteeniih tusguuden lacih cado akke waytek, Yallak kalah Qibaadah sooliseenimih tussuguudumeemih cado siinil carammowteh, Azlaam degsita cooxuv missovseenit siinil meklimtem kee siinih meklime wayteemih ixxiga kaal gurrusaanam siinil carammowteh, tama siinil carammowteemiv tama Aayatal cussumte abaanam Yallih amriiy kay taaqatak awqiyya kinni, Asaaku koroosite mari isin sinni diinik korraqtaanamak siinik

حُرِّمَتْ عَلَيْكُوالْمُيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَقُوالُفِّبْزِيرِ وَمَا أَهِلَّ لِغَيْرِالِيرِ وَمَا أَهِلَ لَغَيْرِالِيرَ وَمَا أَهِلَ لَغَيْرِاللَّهَ اللَّهَ الْمَا الْمَاخَةِ اللَّهَ الْمَافَوْدَةُ وَالْمَوْفُودَةُ وَالْمَنْرَدِيّةُ وَالْمَوْفُودَةُ وَالْمَاذَكَيْبَةُ وَمَا أَيْكِ مَا اللَّهَ اللَّهَ اللَّهَ اللَّهُ الْمُنْ الْمُعْلِقُولُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُنْ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُنْ اللَّهُ الْمُنْ ا

yobboodeenih, toysa yok meesita keenik ma-meesitinaay Asaaku sin diiniy islaamanninô diini kinnii kee yi-Niqmat siinih duuduseeh islaamanninô diinih haysittaanam siinih oggoleeh ikcineh iyye Yalli, Qulul gibda makmo kak carammowtem yakmeemit kafisse num loowitik dambî fanah kelta num akke kalah yokmek woh kaah calaali, toysa diggah Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinni

- 4. Nabiyow ku-kataysis maaqok makmo keenih kak xigtam koo esserta, Nabiyow keenik ixxic, maagok megem kee Haadak lifiiga leeh Alwak maagiyo leemiy Barisseeniih adbisseeni admoh tibbixeemih cado siinih calallowteh, Yalli sin barseemik admo siinih elle aban inna tet barisak, toysa is siinih kak tabbixem akuma isin admoh tet Rubtan wagdi, tet Rubtan waqdi Yallih migaq teetil cusa (Bismillah axcuk) Yalli sin kah amrisem abtaanam kee usuk sin kak waaseemik waasimtaanamal kaak meesita, diggah Yalli Cisab Sissikik.
- 5. Moominiiney Asaaku maaqok meqeemiy calaalik tani siinih calallowteh, kitab kah yontocowwime marih (Yahuud kee Nasaara kinnuk) maaqo (usun yusguuden lacih cado kinnuk) siinih calallowteeh sin maaqo

ٱلْيُوَمَأُحِلَّ لَكُوُالطَّيِبَاتُ وَطَعَامُ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلْكِتَابَحِلُّ لَكُوْ وَطَعَامُكُوجِلُّ لَهُمَّ وَالْمُحْصَنَتُ مِنَ ٱلْمُؤْمِنَةِ وَالْمُحْصَنَتُ مِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلْكِتَابَ مِن قَبْلِكُو إِذَا ءَاتَيْتُمُوهُنَ أُجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ عَبْرَهُ مَسْفِحِينَ وَلَامُتَخِذِيَ

(isin tusguuden lacih cado kinnuk) keenih calallowteh, moominiiney moominiinih yan Agabuy currih yaniy dalwak yexxeerek digib keenik siinih calallooweh, siinik naharat kitab kah yontocowwime marih Agabuy currik yaniy dalwak yexxeerek digib keenik siinih calallooweh ken yaras keenih teceenik kollay, calaalih ken haysitak dalwah ken haysite kalah, Mareytiitih ken haysite kalah, iimaan madqooqil koroositeeh yengedde num, toysa Nummah kay taamoomi Bayteeh usuk Akeeral kasaarite marih numu wonnal elle Rabek.

6. Yeemeneh yan maraw Salaatah Soltaanam faxxan waqdi, toysa sinni foocittee kee sinni gaboobi Cusuula luk kaglisa, sinni Moyyaayi duugaay sinni Ibitte Namma kulcunto luk kaglisa, jinaabat teneenik kagala, Biyaakita mara tekkeenik hinnay Safarah yan mara tekkeenik hinnay siinik numuk tevni daacoh aracak yemeetek hinnay Agabul fidoh orobteeniih lee wayteenik, tokkel Saytun burtay taahirik tanit tayammum abitaay sinni foocittee kee sinni gaboobi teetit duuga, Yalli tamahal gibdaabina sin amol haam ma-faxa, kinnih immay dambii kee wadô sinnaay jinaabak sin taahirroysaah isi nigmat siinih duudusuh abe wohul kaa faatita mara takkeenimkeh.

أَخْدَانٌّ وَمَن يَكُفُرُ بِٱلْإِيمَن فَقَدْحَبِطَ عَمَلُهُ و وَهُوَ فِي ٱلْآخِرَةِ مِنَ ٱلْخَسِرِينَ ٥

يَنَأَتُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوۤاْ إِذَا قُمْتُمْ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ فَٱغۡسِلُواْ وُجُوهَكُمۡ وَأَيۡدِيَكُمۡ إِلَى ٱلْمَرَافِقِ وَٱمْسَحُواْ بِرُءُ وسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى ٱلْكَعْبَانْ وَإِن كُنتُمْ حُنُافاً ظَلَّمَ رُوّا وَإِنكُنتُه مَّرْضَيَ أَوْعَلَىٰ سَفَر أَوْجَاءَ أَحَدُ مِّنكُم مِّنَ ٱلْغَابِطِ أَوْ لَلْمَسْنُهُ ٱلنَّسَآءَ فَلَمْ تَجَدُواْ مَآءً فَتَيَمَّمُواْ صَعِدَا طَيِّبَا فَأُمْسَحُواْ بِوُجُوهِكُمْ وَأَنْدِيكُم مِّنْهُ مَايُرِيدُٱللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُم مِّنْ حَرَجٍ وَلَكِن يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ وعَلَيْكُمْ لَعَلَّكُ تَشْكُ ون ٥

- الجزء ٦ 198
- 7. Moominiiney Yalli siinih yecee iimaan niqmatay sin amol yani kassita, Yalla Nummassaanaah kay farmovta katattaanamal siinik Bee ateeban (xagana kinnuk) noobbeeh oggolleh itten waqdi kassitaay Yallak meesita, diggah Yalli Alilwat tanim yaaxigi kinni.
- 8. Yeemeneh yan maraw Yallah cakkil Soolaay Qadaalatal Sumaaqita mara tika, Seehadah abten nagbi Qadaalat abe waytaanamat sin baahe waay, Oadaalat aba Yallak meesil usuk xayuk Raaqak, Yallak meesita, diggah Yalli isin abba haytaanamak adda yaaxigi kinnik.
- 9. Yalli Yeemeneeh mege taamoomi abbaasite mara dambi cabtii kee kaxxa galto (jannat kinnuk) loonumul ken xagnise.
- 10. Koroositeeh Ni-inkittinaanee tascassee Astooti dirabboyse mari, woo mari usun jaciim degsitta girah mara kinnon.
- 11. Yallaa kee kay farmoyta Nummayse maraw, Yallih nigmatay sin amol yani kassita, sin Oaduwwik sin dacriseemil. sin Qaduwwih yan mari Qidimih sinni gaboobi siinil fakam niyaate waqdiy Yalli ken gaboobi siinik yibbixeeh waase kassita, maqaane abittaanaah umaanek waasimtaanamal Yallak meesita. yeemeneh yan mari diini caagid kee Addunyâ Caagidil inkih Yallal keltoonay.

وَٱذْكُرُواْ نِعْمَةَ ٱللَّهِ عَلَىْكُمْ وَمِسْكَقَهُ ٱلَّذِي وَاتَّقَكُم بِهِ عَإِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا ۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمُ بِذَاتِ ٱلصُّدُور ۞

يَّأَيُّهُا ٱلَّذِينَءَامَنُواْكُونُواْ قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَآءَ بِٱلْقِسْطِّ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَانُ قَوْمٍ عَلَىٓ أَلَّاتَعْ دِلُواْ أَعْدِلُواْ هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّـ قُوَىِ لَّـ وَٱتَّـ قُواْ ٱللَّهَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ حَبِيرٌ بِمَاتَعْمَالُونَ ٨

> وَعَدَاللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصِّلاحَاتِ لَهُم مَّغَفَ ةٌ وَأَجْبُ وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ يَعَاكِتنَاۤ أُوْلَنَهِكَ أَصْحَابُ ٱلْجَحِيمِ ١

يَّأَيُّهَاٱلَّذِينَ ءَامَنُواْٱذْكُرُواْ يِغْمَتَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هَـمَّ قَوْمٌ أَن يَبْسُطُوٓاْ النَّحُ مَّ أَيْدِيَهُ مِ فَكَفَّ أَيْدِيَهُ مُعَنكُمُ وَٱتَّـ قُواْ ٱللَّهَ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلْيَـ تَوَكَّلِ ٱلْمُةُ مِنُونَ ۞ kinni

199

- 12. Nummah Yalli israa-iil xaylok ateeban (xagana kinnuk) beeh Yalli Nabii Muusa taban kee Namma makaabantu keenik beyaah ken Ruubaamah kaa amrise, Yalli israa-iil xaylok anu diggah Siinî luk an iyye, isin Salat Soolisseeniih Zaká teceeniih Yifarmovtit Nummasseeniih ken tessekexxeenik, mattaccoot Yallih fooca gurrusak teceenik, dambitte siinik duugeyyooh weeqaytitte guba kak gexxa jannoota sin culseyyo, tohuk lakal siinik koroosite num Nummah Massa-le gitak Baditeeh makot gexe num
- 13. Tama Yahuud Ni-Ateeban makteemih Sabbatah Ni-Racmatak ken nevxeereh, lubbitte keenik niygibdeeh (kafisneh) iimaanah Allagowtaamak, usun Yallih yaabay Nabii Muusal oobe laaracak Koran korsaanaah iimaanak ken kah amriseenimiy ken kassiiseenik sinni maglabak tu-cabaanaah elle mataamitan, Nabiyow Yahuuduk xagni makoo kee gano tableemik makatta keenik yeemene maray dago akke waytek, Toysa atu Qafu keenih Abaay ken uma taamal ken makataatin, diggah Yalli maqaane Aba mara kicnihik.
- 14. Diggah nanu Nasaara Nabii Qiisa kataata mara kinnino iyye marak Ateeban beyneh, tokkel usun iimaanak kah amrisimeenimiy ken kassiiseenik maglabak tu-cabeeniih elle mataamitinnon, tokkel ken

* وَلَقَدُ أَخَذُ اللَّهُ مِنْ وَيَعَثُمُ مَا مِنْفُ وُ أَثْنَى ۚ عَشَى نَقِهِ ٱلصَّكَوٰةَ وَءَاتَيْتُمُ ٱلزَّكَوٰةَ وَءَامَنتُم حَسَنَا لَأُكَفِّرَنَّ عَنكُمْ سَتَعَاتِكُمْ وَلَأَذُخِلَنَّكُمْ جَنَّات تَجْري مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْكُ فَهَن كَفَرَ تَعْدَ ذَاكَ مِنكُمْ فَقَدْضَلَّ سَوَآءَ ٱلسَّبِل اللهِ

الجزء ٦

قُلُوبَهُمْ قَاسِمَةً يُحَدِّفُونَ ٱلْكَارَعَن مَّوَاضِعِهِ ءُوَنَسُهِ أُحَظًّا مِّمَّا ذُكِّرُواْ بِهِ ٥ وَلَاتَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَىٰ خَآبِنَةٍ مِّنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمَّ ۖ فَأَعُفُ عَنْهُمْ وَٱصْفَحْ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِتُ ٱلْمُحْسِنِينَ ١

وَمِنَ ٱلَّذِيرِ - قَالُواْ انَّانَصَدَ يَ أَخَذْنَا مشَاقَهُ مَ فَنَسُواْ حَظًّا مِّمَّا ذُكِّرُ وَأُ بهِ وَفَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ ٱلْعَدَاوَةَ وَٱلۡتِغۡضَآءَ إِلَا يَوۡمِ ٱلۡقِيۡمَةُ وَسَوۡفَ

الجزء ٦ 200

fanat Qadaawat kee gibdi Naqabu Oidne Ohiyaamah ayrô fanah, Yalli sarra akeeral umaanek abak sugeenim keenih warse-le.

- 15. Kitab maraw (yahuud kee Nasaara kinnuk) Nummah Nifarmoyti Nabii Mucammad Siinih yemeeteh isin صَا النَّهُ عَلَيْهِ وَسَالَّمَ maggoomuy kitaabak (Tawraat kee injiil kinnuk) Qellisak sugteeni Baxxaqqa siinih haah maggoomuk Oafu siinih abaah Siinih caba, Nummah Yallak Noorii (Nabii kinnuk) صَا اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ kinnuk kee cakki Baxxaqqa haa kitab (Ohuraan kinnuk) siinih yemeeteh.
- 16. Yalli ama kitaabal (Ohuraan kinnuk) kay leedaa kee kay kacni edde vanim kataata mara Saayaay nagayna edde tan gital tirri ken haa, Yalli koroosanni diteetak iimaan diifû fanah ken edde yayyaaqe kay idniiy kay fayxih, massa-le gitâ (islaam diini kinnuk) fanah tirri ken haa.
- 17. Nummah Maryam baxi Qiisa usuk Yalla iyye mari (Nasaara kinnuk) koroositeh, Nabiyow keenik ixxic, tokkel Yalli Maryam baxa Nabii Qiisaa kee kay ina Maryam kee baaxô bagul tanim inkih Qidam faxek iyyaay? woh duddaah abe kaa kaltam, Yalli Qaranwaa kee baaxooy ken Nammayih fanal taniimih Reeda usuk-le, usuk isih faxam gina, Yalli usuk ummaan iimih dudda-li kinni.

نُنتَّعُهُمُ ٱللَّهُ بِمَاكَانُواْ يَصْنَعُونِ ۞

يَّأَهُلَ ٱلْكِتَابِ قَدْجَاءَكُمْ رَسُولُنَايُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِّمَّاكُنتُمْ تُخْفُونَ مِنَ ٱلْكِتَابِ وَيَعْ فُواْعَنكَثِيرٍ قَدْجَآءَكُم مِّنَ أُللَّه نُورٌ وَكَتَكُ مُّهُ رِيْ وَكَتَكُ مُّهُ مِرِيُّ ١

يَهْدِي بِهِ ٱللَّهُ مَنِ ٱتَّبَعَ رِضُوَانَهُ سُبُلَ ٱلسَّلَمِ وَيُخْرِجُهُ مِقِنَ ٱلظُّلُمَتِ إِلَى ٱلنُّورِ بِإِذْ نِهِ ع وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَطِ مُّسْتَقِيرِ اللهِ

لَّقَدْ كَفَرَ ٱلَّذِيرِ ﴾ قَالُوَ السِّ ٱللَّهَ هُوَٱلْمَسِيحُ ٱبْنُ مَرْيَامَ قُلْفَكَن يَـمُلكُ مِنَ ٱللَّهِ شَـنَّا إِنْ أَرَادَ أَن يُهْ لِكَ ٱلْمَسِيحَ ٱبْنَ مَرْيَعَ وَأُمُّكُهُ ووَمَن فِي ٱلْأَزْضِ جَمِيعَاً وَلِلَّهِ مُلُكُ ٱللَّهَ مَلَكُ ٱللَّهَ مَلَكُ اللَّهَ مَلَكُ وَمَايَنْنَهُمَا يَخِلُقُ مَانَشَاءٌ وَٱللَّهُ عَلَى كُلِّشُو عِقْدِيرُ ۞

201

- 18. Yahuud kee Nasaara nanu Yallih xaylooy kay kacnoytiiti itte, Nabiyow toysa sin dambittel macah sin digaalaa? wonna hinnay isin Yalli gineemik Seehada kinniton keenik ixxic, Yalli isih faxa marah dambi cabaah isih faxa mara digaalah, Yalli Qaranwaa kee baaxooy ken nammayih fanal taniimih Reeda-leeh Qhiyaamah ayró gacim kaâ fanah yakke.
- 19. Kitab maraw (yahuud kee Nasaara kinnuk) Nummah Ni-farmoyti صَا الله عَلَيْهِ وَسَلَّم Nabii Mucammad Siinih yemeeteh cakkii kee tirto edde tanim Baxxagga siinih haak, Yallih farmoytiitiy wacyi elle ooba edde teedee waktik lakat, hebeltô farmoytay maqaanel nee aytikumusaah umaanek nee meesiisa neh ma-matto ittaanamak, Nummah magaanel sin aytikumusaah umaanek sin meesiisa farmoyti (Nabii (kinnuk صَا اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ kinnuk صَا اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ siinih yemeeteh, Yalli ummaan iimih dudda-li kinni.
- 20. A-Nabiyow Cus, Nabii Muusa isi marak Yi-maraw Yallih niqmatay sin amol yani kassita, Yalli Ambiya siinik Ruubeeh sin addal ken hee. Amoytit sin abeeh sin dabaanih marak numuh Acee weem siinih yecee keenik iyye waqdi.
- 21. Yi-maraw Yalli taahirroyse baaxoy (beytal maqhdis kinnuk) sinim takkeemih Yalli sin kah xagnise culaay tet addal tan korosut Qeb

وَقَالَتِ ٱلْيَهُودُ وَٱلنَّصَرَىٰ خَنْ أَبْنَاوُا ٱللَّهِ وَأَحِبَّـٰ وَٰهُۥ قُلۡ فَلِمَ يُعَذِّبُكُم بِذُنُوبِكُمَّ بَلْ أَنتُم بَشَرٌ مِّمَّنُ خَلَقَ يَغْفِ رُلِمَن يَشَاءُ وَ نُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَلِلَّهِ مُلْكُ ٱلْسَمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَنْنَهُ مَأْ وَإِلَيْهِ ٱلْمَصِيرُ

الجزء ٦

يَنَأَهْلَ ٱلْكِتَابِ قَدْجَآءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُوْعَلَىٰ فَتُرَةٍ مِّنَ ٱلرُّسُلِ أَن تَقُولُواْ مَاجَآءَنَا مِنْ بَشِيرِ وَلَانَذِيرِ فَقَدْجَآءَكُم بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ١

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ عِينَقَوْمِ ٱذْكُرُولْ نِعْمَةُ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْجَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيآءَ وَجَعَلَكُم مُّلُوكًا وَءَاتَكُم مَّالَمْ يُؤْتِ أَحَدَامِّنَ ٱلْعَالَمِينَ ٥

يَلْقَوْمِ ٱدْخُلُواْ ٱلْأَرْضَ ٱلْمُقَدَّسَةَ ٱلَّتِي كَتَا ٱللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّواْ عَلَىٰ أَدْكَارِكُمْ فَتَنقَلُهُ أَخُسِرِينَ ١

202

abaay bukah wadirih magacina, tokkel Addunyaa kee Akeerâ kayrik inkih Baxaysiteeh kasaarite marah anuk gacetton keenik iyye Nabii Muusa.

- 22. Nabii Muusâ mari : Muusaw. diggah tet (beytal maghdis baaxo kinnuk) addal Qaangah yan mari yaniih, diggah nanu inkinnah tet cullam madudna usun teetik eweggi iyyaanam fanah, usun teetik yewqeenik, toysa diggah nanu tet culah yan mara akkenno iyyen.
- 23. Yallak meesita marak Namma numuy, Yallih amrii kee kay farmoytih amri oggolaanamih nigmat Yalli kah yecee, tama Qaangal ken magaala afaak keenil cula, isin tet afak cultan waqdi, toysa diggah iisa lem siinik isin Yallal kelita kaal yeemene mara tekkeenik keenik iyyen.
- 24. Nabii Muusâ mari : Muusaw. diggah nanu inkinnah tet (beytal maqhdis baaxo kinnuk) maculla usun tet addal vaniinim fanah, toysa koo kee ku-Rabbi gexaay Qeb keenit aba, diggah nanu takkel daffeynaah Qeb keenit mabnak kaak ivven.
- 25. Nabii Muusa isi Rabbi kallacak Yi-Rabbow diggah anu inni Nafsii kee inni toobokoyta Nabii Haaruun nafsik-sa duudam mayyuk nee kee Ni-maray ku-amri cineeh kutaaqatak yewqê fan baxisaay nee mekel iyye.

قَالُواْيَكُمُوسَيْ إِنَّ فِيهَا قَوْمَا جَبَّ اربِنَ وَإِنَّا لَن نَّدُخُلَهَا حَتَّن يَخْرُجُواْمِنْهَافَإِن يَخْرُجُو أُمِنْهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ ١

الجزء ٦

قَالَ رَجُلَانِ مِنَ ٱلَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمَا ٱدْخُلُواْعَلَيْهِمُ ٱلْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُمْ غَلِبُونَ وَعَلَى ٱللَّهِ فَتَوَكَّلُوٓاْ ان كُنتُ مُّؤُمِنينَ ٣

قَالُواْيَكُمُوسَيْ إِنَّالَن نَّدْخُلَهَاۤ أَبَدًا مَّادَامُواْ فِيهَا فَأَذْهَبُ أَنتَ وَرَبُّكَ فَقَابِلاً إِنَّا هَا هُنَاقًا عَدُونَ ١

قَالَ رَبِّ إِنِّي لَآ أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِيُّ فَأُفُرُقَ بِنَنَنَا وَبَيْرَ } ٱلْقَوْمِ ٱلْفَسِقِينَ

- الحجزء ٦ (203
- 26. Yalli isi Nabii Muusak tama yahuudul tama magaalay taahirik tani morooton Sanatih gide tet culaanam keenil caraamuk tan, usun Baaxot baditih maxqawitak, toysa Muusaw Yallih amri cineeh kay taaqatak yewqe marah marookitin kaak iyye.
- 27. Nabiyow israa-iil xaylol Aadam Namma baxih (Qhaabiil kee Haabiil kinnuk) xaaguy cakki xaagu kinni akriyaay keenil maagey ken Nammayak kulli num Yallat xayyoowuh maruw kaah xayyoyse num kee buqrek tawqeemik gactam kaah xayyoyse num yekken waqdi, tokkel Yalli keenik numuk teynay (Haabiil kinnuk) Yallak meesitak sugek oggoleeh, akattuy (Qhaabiil kinnuk) Yallak meesite waak sugek moggolinna, tokkel Qhaabiil isi toobokoytak diggah anu koo Oideyyo iyye, Haabiil kaal gacisak cagalah Yalli kak oggolam isik meesita mara kaak iyye.
- 28. Haabiil isi toobokoyta kassiisak atu isi gaba yoo Qiddamkeh yol Rubtek anu inni gaba kol ruuba num hinniyo koo Qidamkeh, diggah anu Yallay ginô Rabbi kinnik meesitâ kal kaak iyye.
- 29. Diggah anu Yi-Qidimih dambii kee Atu dumaak luk sugte dambi luk gactaah girâ marak numuk teyna takkem kok faxa, toh daalimiinih yan marih galtó kinni kaak iyye Haabiil.

قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرِّمَةُ عَلَيْهِ ثِمُّ أَرْبَعِينَ سَنَةُ يَتِيهُونَ فِ ٱلْأَرْضُ فَلَاتَأْسَ عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْفَسِقِينَ ۞

*وَاتُلُ عَلَيْهِ مُ نَبَأَ آبْئَ ءَادَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَيَا فُرُوانَا فَتُفُيِّلَ مِنْ أَحَدِهِ مَا وَلَمْ يُتَقَبَّلُ مِنَ الْآخَرِقَالَ لَأَقْتُلَنَّكُ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ ٱللَّهُ مِنَ ٱلْمُتَّقِينَ ۞

لَهِنُ بَسَطتَ إِلَىَّ يَدَكَ لِتَقْتُكَنِي مَا أَنَاْ بِبَاسِطِ يَدِى إِلَيْكَ لِأَقْتُلَكَّ إِنِّى أَخَافُ ٱللَّهَ رَبَّ ٱلْعَلَمِينَ ۞

إِنِّ أُرِيدُ أَن تَبُوآ َبِإِثْمِي وَإِثْمِكَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَبِ النَّارِ وَذَلِكَ جَزَّ وُأَالظَّلِمِينَ ۞

- 30. Tokkel Qhaabiilit-le Nafsi isi toobokoytih Qidim kaat Bilgiseeh kaa Qideh, tokkel usuk kasaarite marih Numuh maacise.
- 31. Tokkel Yalli kuraanuv Rabe kuraanu edde yabkunemkeh, Baaxo daga Ruube Qhaabiil isi toobokoyta Haabiil lafa elle yabkune inna kaa yaybulleemkeh, tokkel Qhaabiil isi Assacakkuk voo gee fingaaw!, A-Kuraani kah abe innah abam efferee? Iyye inni toobokoytay Rabê lafa abkuneeh Oellisaamak, tokkel usuk Nadaamita marih numuh maacise isi toobokoyta elle yabkune inna waagiseemih Sabbatah.
- 32. Qhaabiil isi toobokoytat abeh van Oidimih Sabbatah israa-iil xaylol, diggah Sabab maliinoh Nafsi Qide num hinnay umaanet Baaxó baysa num, toysa woo num cagalah Sinam inkih Oideh gide iyyaanam keenil madagne, Yalli Oidim kak caraamu abe nafsih Qidimik isi waase num, toysa usuk cagalah Sinam inkih Rabak wadeh gide iyyaanam keenil madagne, Nummah israa-iil xayloh Ni-farmoytit baxxaqqa-le Astooti keenih luk temeete, tohuk lakal diggah keenik maggo mari farmoytit keenih temeetek lakal Baaxô bagul uma taamoomit caddok tatre mara yekken.
- 33. Cagalah Yallaa kee kay farmoytah Qeebih ugteeh Baaxô bagul Sinam

فَطَوَّعَتُ لَهُ ونَفْسُهُ وقَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ و فَأَصْبَحَ مِنَ ٱلْخَسِرِينَ

فَبَعَثَ ٱللَّهُ غُرَابَا يَبْحَثُ فِي ٱلْأَرْضِ لرُيَهُ وكَنفَ يُواري سَوْءَةَ أَخِيةً قَالَ يَوَيْلَةَ آ أَعَجَزُتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا ٱلْفُرَابِ فَأُورِيَ سَوْءَةَ أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ أَكْ دمر براه

مِنْ أَجُل ذَالِكَ كَتَبْنَا عَلَىٰ بَني إِسْرَاءِ يلَ أَنَّهُ ومَن قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْفَسَادٍ في ٱلْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ ٱلنَّاسَ جَمعًاوَمَنُ أَحْبَاهَافَكَأَنَّمَآ أَحْبَا ٱلنَّاسَ جَمعًا وَلَقَدْ حَاءَتُهُمْ رُسُلُنَا بِٱلْبَيّنَتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُم بَعْدَ ذَالِكَ فِي ٱلْأَرْضِ لَمُسْرِ فُونِ ٥

إِنَّ مَا حَزَ أَوُّا ٱلَّذِيرِ - يُحَادِيُونَ ٱللَّهَ

Qidimiiy maali Seelabut Baaxó baysa marih galto ken Qidee kee hinnay Oiddi ken heenih caxxat ken xinkiyeenih ken fannisee kee hinnay gaboobii kee ibitte ittal Hoxak migdi gabaa kee guri iba keenik Argaquk, hinnay baaxok ken xiiriyi, hinnay ken baaxol elle casbit ken hayi yakkeenimi, toh keenik addunyal xixxibisiyyaay wacarriysiyya, usun akeeral kaxxa digaala-lon.

- 34. Kinnih immay tama marak isin ken tabbixeeniih ken digaaltaanak naharat wohut nadaamiteeniih Yallal gaceenik, Toysa Moominiiney diggah Yalli dambi Cabti-li xuwaw-li kinnim ixiga.
- 35. Yeemeneh yan maraw Yallak meesitaay kay amri oggola, Yallat sin xayyossam gurrusaay kay gital ingicilliya kay jannatal yaffoofee mara takkeenimkeh.
- 36. Diggah koroosite mari Baaxô bagul tanim inkih Yaalleenimil, wonnah tanim edde luk suginnoonuy diggah Qhiyaamah ayróh digaalâ fidah tet yaceenim faxaanamah Yalli keenik tet oggolak mananna, usun akeeral ken Qansarissa digaala-lon.
- 37. Tama koros gira keenit abtah tan Qansarih gibdah girak yawqeenim faxaanaah usun teetik yawge mara hinnon, usun umman amok keenik kate wayta digaala-lon.

وَرَسُولُهُ وَ يَسْعَوْنِ فِي ٱلْأَرْضِ فَسَادًا أَن يُقَـتَّلُوٓاْ أَوۡ يُصَـلَّبُوٓاْ أَوۡتُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُم مِّنْ خِلَافٍ أَوْيُنْفَوْاْ مِنَ ٱلْأَرْضِ ذَالِكَ لَهُ مْخِزْيٌ فِي ٱلدُّنَيَّ أُولَهُمْ فِي ٱلْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمُ ١

الجزء ٦

205

إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُواْ مِن قَبْلِ أَن تَقَدِرُواْ عَلَيْهِمِّ فَأَعْلَمُوٓا أَتَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيهُ

يَكَأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَٱبْتَغُوٓاْ إِلَيْهِ ٱلْوَسِيلَةَ وَجَهِدُواْ فِ سَبيلهِ ٤ لَعَاَّكُهُ تُفْلِحُونَ ١

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَوَ أَنَّ لَهُم مَّافِي ٱلْأَرْضِ جَمىعَا وَمِثْ لَهُ و مَعَهُ وليَفْتَ دُولْ بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِرِ ٱلْقِكَمَةِ مَا تُقُبِّلَ مِنْهُمٍّ ۗ وَلَهُمْ عَذَاكُ أَلَّهُ اللهُ

يُرِيدُونَ أَن يَخْرُجُواْمِنَ ٱلنَّارِ وَمَاهُم بِخَرِجِينَ مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُنِقَامٌ اللهِ

- 38. Garqaa kee Garqák sinam maalu Garqeenimih galtoh ken Nammayak Garqo abe Seehadaytih gaba irgiqa is Yallak tan digaalay aka mari Garqok edde waasimmi iyya digaala takkemkeh, Yalli Mayso-li Naggaara.
- 39. Isi nafsi Garqo abaamat yudlumeh yan num, tohuk lakal Yallal gaceeh isi taama yessemeqqek, toysa diggah Yalli toobat kaak oggolah, diggah Yalli dambi Cabti-li xuwawli kinni.
- 40. Nabiyow diggah Yalli Qaranwaa kee baaxo Reedaleeh, usuk isih faxa mara digaalaah isih faxa marah dambi cabam Maaxaginnitoo? Yalli ummaan iimih dudda-li kinni.
- 41. Yallih farmovtaw kunubuwwannu yangaddeeh koroosannû fanah yasissike maray afak neemeneh iyyaah lubbitte kak Aamine wayte marih (Munaafiqhiin kinnuk), caagid koo Rookise waay, yahuuduk koo dirabboysa maray dirab ankacsaah ku-xaqu amaate wee maray Yallih yab yeexegeenik lakal Yalli kaa edde hee aracak kaa korankorsay Mucammadak tawraat kitaabal sugteeh nanu korisneemil kak tamaatem siinih baahek kaak beetaay elle taamita, woh siinih baahe week cibbarsimaay elle mataamitina iyya marih yab yaabbe marih yab koo rookise waay, Nabiyow Yalli makot beyam

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَأَقْطَعُواْ أَيْدِيَهُمَا جَزَآءُ بِمَاكَسَبَانَكَلَامِّنَ ٱللَّهُ وَلَلَّهُ عَنِيْزُ حَكِيرٌ۞

فَمَن تَابَمِن بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ عَنُورٌ رَّحِيمٌ

أَلَّهُ تَعَلَمُ أَنَّ ٱللَّهَ لَهُ مُلْكُ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَوْءٍ وَقَدِيرُ ۞

* يَكَأَيُّهَا ٱلرَّسُولُ لَا يَحْزُنِكَ ٱلَّذِينَ يُسْرِعُونَ فِي ٱلْكُفْرِمِنَ ٱلَّذِينَ قَالُوَاْ عَامَنَا بِأَقْوَهِ هِمْ وَلَمْ تُؤْمِن قُلُوبُهُ مُ وَمِنَ ٱلَّذِينَ هَادُواْ سَمَّعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّعُورَ فَوْرَتَ لِقَوْمٍ عَاخَرِينَ لَمْ يَا أَوُلِيَّ يُحَرِّفُونَ الْآلِكِ لَمْ مِنْ بَعْدِهَ مَوَاضِعِدِهِ عَلَيْ فُونِ اللَّهُ الْوَتِيتُمْ هَلَذَا فَخُدُوهُ وَإِنَ لَمْ يُونِهُ فَالْمَدَدُواْ وَمَن يُرِدِ ٱللَّهُ وَإِن لَمْ تُونَ وَهُ فَالْمَدَرُواْ وَمَن يُرِدِ ٱللَّهُ وَيَعْمَدُ وَهُ لَا يُعْرِدِ ٱللَّهُ أَن يُطَهِرَ وَيُونِهُمْ فَلَهُمْ فِي ٱلدُّنِيَا خِزْيُّ وَلَهُمْ فِي الْوَيَهُمْ مَلَهُمْ فِي ٱلدُّنْيَا خِزْيُّ وَلَهُمْ فِي ٱلْاَخِرَةِ عَذَابُ عَظِيمٌ اللَّهِ اللَّهُ الْمَالِي اللَّهُ اللَّهُ اللَّهِ الْمَالِي اللَّهُ الْمَالِقَ اللَّهُ اللَّهُ الْمَالِقِيمُ اللَّهُ الْمَالِقَ اللَّهُ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهِ اللَّهُ الْمَالِي اللَّهُ اللَّهُ الْمُؤْمِنَ اللَّهُ الْمُؤْمِدُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ اللَّهُ الْمُؤْمِنَةُ اللَّهُ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَا اللَّهُ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَا الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَالْمُؤْمِنَا الْمُؤْمِنَا الْمُؤْمِنَا اللَّهُ الْمُؤْمِنَا الْمُؤْمِنَا الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَا الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَا اللَّهُ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنِ اللْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنَ الْمُومِ اللْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنِينَ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِمُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُول

الحجزء ٦

faxa num, toysa atu Yallak kaah xiqtam mantu, woo mari usun Yalli lubbitte kak Saytunnoysam faxe wee mara kinnon, usun Addunyal xixxibaanee kee wacarriysiyya loonuuh Akeeral kaxxa digaala-lon.

- 42. Tama yahuud dirab ankacissaah caraamu kaxxam takmem kicni, Nabiyow usun ken fan mekeltuh koo fan yemeeteenik, toysa ken fan meklee kee hinnay derre keenit cabetik, atu derre keenit cabtek, toysa inkinnah usun tu-kok makalan, atu ken fan mekelte koo tekkek, toysa ken fan Qadaalatal mekel, diggah Yalli Qadaalat aba mara kicnik.
- 43. Nabiyow tama yahuud meklah mannal koo fan tamaateeh tawraat kitaabay Yallih madqa addal kak tani loonuk, Sarra tohuk lakal atu abte meklat leede weeniih derre edde cabeenik, tama weelot weeloysime mari usun Yallaa kee kay farmoyta Nummayse mara hinnon.
- 44. Diggah nanu tawraat kitaabay makkootiyak tirto elle taniih madqooqiy baxxaqqa ittay Noori takke elle tani oobisne kaal Yallih madqooqi oggolte Ambiya kay addal taniimil yahuuduh mekla elle abteh, yahuuduk ixxiga-le maraa kee Qibaadâ mari keenik mekla kaal abeh, tawraat kitaabal tanim korsaanam kee kaa baytik dacrisaanamah Yalli ken amriseemî

سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِأَكَّالُونَ لِلسُّحْتِ فَإِن جَاءُوكَ فَأَحْكُم بَيْنَهُمْ أَوَّأَعْرِضْ عَنْهُمُّ وَإِن تُعْرِضْعَنْهُمْ فَلَن يَضُرُّوكَ شَيْئًا وَإِنْ حَكَمْتَ فَأَحْكُم بَيْنَهُم بِٱلْقِسْطِّ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُ ٱلْمُقْسِطِينِ

وَكَيْفَ يُحَكِّمُونَكَ وَعِندَهُمُ ٱلتَّوْرَنةُ فِيهَا حُكْرُاللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ ذَالِكَ وَمَا أَوْلَتِكَ بِٱلْمُؤْمِنِينَ

إِنَّا أَنْزَلْنَا ٱلتَّوْرَكَةَ فِيهَا هُدَى وَفُرُرُّ يَحْكُوبِهَا ٱلنَّبِيُّونَ ٱلَّذِينَ أَسْلَمُواْ لِلَّذِينَ هَادُواْ وَٱلرَّبَّنِيُّونَ وَٱلْأَحْبَارُ بِمَا ٱستُحْفِظُواْ مِن كِتَكِ ٱللَّهِ وَكَانُواْ عَلَيْهِ شُهَدَاءً فَلاَتَّخَشُواْ ٱلنَّاسَ وَٱخْشَوْنِ وَلاَتَشْتَرُواْ بِعَايَدِي ثَمَنَا قَلِيلَاً وَمَن لَمَّ يَحْكُمُ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأَوْلَتِهِكَ هُمُ ٱلْكَعَرُونَ Sabbatah, ama kitab Ambiyaa kee yahuuduk tu-taaxago kay addal tanim Koran-korsaanamak kaa dacrisa marah Sugen, toysa yahuud Qolamak Nabii Mucammad weeloy kay addal temeete warissaanamak Sinaamak ma-meesitinaay yok meesita, yaayoota addunyâ dago duyyê baxat (mellebit) maxaamitina Yalli isi kitaabal oobise madqooqil mekla abe wee mari, toysa woo mari usun koros kinnon.

- 45. tawraat kitaabal Nafsi
  Nafsih qidaanaah, inti intih
  yayyaaqeenim, San Sanah
  yargiqeeniih, Ayti Aytih
  yargiqeenim, moddina moddinah
  Siibaanaah, xagarak muddumtem
  kee hinnay Qanxixxeemil canê
  gacsi yanim fardi keenil abne, isit
  tekkem cabeeh cane gacse wee
  numuh woh dambi-cabti kaah
  takke, Yalli madqooqik oobiseemil
  meklá abe wee mari, Toysa woo
  mari usun daalimiin kinnon.
- 46. Israa-iil xayloh Ambiyah
  Raatal Maryam baxa Nabii
  Qiisa katasneeh Rubne kaak
  naharat yemeete tawraat kitab
  Nummaysak, Nabii Qiisah injiil
  kitab necee Baditik (maxqawitik)
  tirtooy Yallih madqooqih
  Baxxaqqa kay addal anuk, kaak
  foocat yemeete tawraat kitab usuk
  Yallih xaquk yaniimih Sumaaqitak
  yemeete, Yallak meesita marah
  tirtoo kee kassis yakke kitab kaa
  abne.

وَكَتَبْنَاعَلَيْهِ فِيهَآأَنَّ ٱلنَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْحَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأَذُنَ بِالْأَذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ فَمَن تَصَدَّقَ بِهِ -فَهُوَكَفَّارَةٌ لَفَرُ وَمَن لَرْيَحَكُم بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأَوْلَتَهِكَ هُمُ الظَّلِلُمُونَ

وَقَقَّيْنَاعَلَى ٓ اَلْكِوهِم بِعِيسَى ٱبْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِمَايَنْ يَدَيْهِ مِنَ ٱلتَّوَرِئِةِ وَ اَلْيَئْهُ ٱلْإِنجِيلَ فِيهِ هُدَى وَنُوُرُ وَمُصَدِّقًا لِمَايَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ ٱلتَّوْرِئةِ وَهُدًى وَمُوْعِظَةً لِلْمُتَقِينَ ۞

- الجزء ٦ 209
- 47. injiil maray Nabii Qiisa kah Rubsume Yalli kay addal oobise madqooqil mekla aboonay, Yalli kav Addal oobiseemil mekla abe wee mari, toysa woo mari usun Yallih amri cineeh kay taaqatak yewge mara kinnon.
- 48. Nabiyow Qhuraan kitab cakkil kol oobisne, usuk kitoobak kaak naharat temeetem Nummaysak, cakkik teetil temeeteemih Sumaaqitak teetik amol Raaqak kaa oobisne, toysa yahuuduk meklah koo fanah yamaate marah Yalli Ohuraanak kol oobiseemil ken fan mekel. Nabiyow cakkik koh temeeteeh Yalli koo kah Amriseemik ken nafsî favxiixa makataatin kulli ummatah madqooqii kee Baxxaqqa-le gitay elle taamitaana siinih hayne, Yalli faxinnay inki diini-le ummat sin abak yen, kinnih immay Yalli siinih yeceemil sin mokoramkeh abek, toysa Addunyaa kee Akeeral kayrih siinih tayseemih fanah isissika gacsimeyna siinik inkih Yallâ fanah takkek, toysa Yalli diini caagidik itta elle waak Sugteenim siinih warse-le Qhiyaamah ayró.
- 49. Nabiyow yahuud fanat yaabaay ken fan mekel Yalli Qhuraanak kol oobiseemil, ken nafsî fayxiixa makataatinaay Yalli Qhuraanak kol oobiseemik tuk koo waasaanaah kaal taniimil taamite waytaamak keenik cibbarsim, tama yahuud

وَلْيَحْكُمُ أَهْلُ ٱلْإِنجِيلِ بِمَآأَنْزَلَ ٱللَّهُ فِيةً وَمَن لَّمْ يَحَكُم بِمَا أَنْزَلَ ٱللَّهُ فَأُوْلَىٰكَ هُمُ ٱلْفَاسِعُهُ نَ ١

وَأَنزَلِنَا ٓ إِلَيْكَ ٱلْكِتَابِ بِٱلْحُقِّ مُصَدِّقًا لِّمَابَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ ٱلْكِتَبِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ فَأَحُكُم بَيْنَهُم بِمَاۤ أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّاجَاءَكُ مِنَ ٱلْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِن ﴾ يشرَعَةَ وَمِنْهَاجًا وَلَوْ شَاءَ ٱللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَحِدَةً وَلَكِن لِّبَالُوَكُمْ فِيمَاءَاتَكُمْ فَأَلْسَتَبِقُواْ ٱلْخَيْرَاتِ إِلَى ٱللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَتِئُكُم بِمَاكُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ١

وَأَنِ ٱحۡكُمْ بَيۡنَهُ مِ بِمَاۤ أَنزَلَ ٱللَّهُ وَلَاتَتَّبِعُ أَهُوَآءَ هُمْ وَٱحۡدَرُهُمۡ أَن يَفۡتِنُوكَ عَنْ بَعۡضِ مَآ أَنْزَلَ ٱللَّهُ إِلَيْكَ فَإِن تَوَلُّواْ فَأَعْلَمْ أَنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُصِيبَهُم بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمُّ وَإِنَّ كَثِيرًامِّنَ ٱلنَّاسِ لَفَسِعُونَ ١

atu ken fanat abta meklat derre cabeeniih cineenik, toysa cagalah Yalli usun aben dambittek tul ken digaalam faxam ixig Nabiyow, diggah Sinaamak maggo mari Yallih Amri cineeh kay taaqatak yewqe mara kinnon.

- 50. Tama yahuud koros jaahiliyyâ Saaku usun sittin fanal abak sugen mekla ken fanal abtam kok faxaana innaa? Yallak meklâ Qaxah tayseeh Qadaalat abtam miyyaay? Yallih inkittinaanee Asmatah Nummayse marih xaqul.
- 51. Yeemeneh yan maraw yahuud kee Nasaara catoo kee awlaytiitih mahaysitina, yahuuduk mariiy mari awlah yaniih Nasaarak mariiy mari awlah yan, moominiiney usun sitta kah catan innah sin celtam mariiy mara siinik cataah Qoklaama, siinik ken Awlitaah cato keenit faxa num, toysa diggah usuk keenik numuk teyna kinni, diggah Yalli daalimiinih yan maray koroosite mara Awlah haysita tirri mahaa.
- 52. Nabiyow lubbittet biyak-le maray (Munaafiqhiin kinnuk) yahuud Awlah haysituh yasissike table, nanu yahuud kah nakcinem usun muslimiinik yayseeniih muslimiin xagte gibda keenî luk nee xagtaamak meesitna iyyan, Yalli makki fakim Akki hinnay isi farmoyta Mucammadah iisa yeceeh koros edde Boolatta caagid baahe

أَفَىُكُمْ ٱلْجُلِيلِيَّةِ يَبْغُونَ ۚ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ النَّهِ حُكْمًا لِقُومِ يُوقِنُونَ ۞

*يَنَأَيُّهُا الَّذِينَ ءَامَنُواْ لاَتَتَّخِذُ وَالْلَهُودَ وَالنَّصَرَيَّ اَوْلِيَاءَ بُعَضُهُمُ اَوْلِيَاءَ بَعْضِ وَمَن يَتَوَلَّهُ مِمِّنكُمْ فَإِنَّهُ وِمِنْهُمُ إِنَّ اللَّهَ لاَيَهْدِي الْقَوْمَ الظَّلِمِينَ ۞

فَتَرَى ٱلَّذِينَ فِى قُلُولِهِ مَّرَضٌ يُسَرِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشَىٰ أَن تُصِيبَنا دَايِرَةٌ فَعَسَى اللَّهُ أَن يَأْتِي الْفَتْحِ أَوَّلُمِ مِّنْ عِندِهِ فَيُصْبِحُواْ عَلَىٰ مَا أَسَرُواْ فِي أَنفُسِهِمْ نَدِهِ مِينَ ۞

الجزء ٦

Akkele isi xaquk, tokkel tama munaafiqhiin sinni Nafsih Addat Qellissaamat Nadaamita marah maacise-lon too Saaku.

- 53. Yeemeneh yan mari munaafiqhiin caalat Qajjibsitak (cakkumsutak) iyyah: A-mara Hinnaa diggah nanu siinî luk nani axcuk Yallal kaxxa xiibah xiibittem? tama munaafiqhiinik aben taamoomi bayteeh usun kasaarite marah maacisen Addunyaay Akeeral.
- 54. Yeemeneh yan maraw isi diinik siinik korraaqa mari Yallak kalam mali, toysa Yalli usuk kicniih kaa kicna mara baahe-le, usun moominiinih Nacrur leeh Ramma iyya maraay korosul gibda leeh fayya keenil faxa maray Yallih gital yangicilleeh usun Yallah Abaanamak Sahteh Sahik mameesitan, woh Yallih muxxooy isih faxa marah tet yacee, Yallak muxxo farakka-le usuk isi muxxo cakkisita mara yaaxigi kinni.
- 55. Moominiiney cagalah sin Awlah taniih sin cattam Yallaa kee kay farmoytaay yeemeneh yan mara, usun (moominiin kinnuk) Salat Soolisaah Zaká yacee mara usun Yallah Rammitak.
- 56. Yallaa kee kay farmoytaay yeemeneh yan mara Awlah haysite mari diggah usun Yallih cizbi, Toysa diggah Yallih Cizbit yan mari usun mayso-le mara kinnon.

وَيَقُولُ الَّذِينَ اَمَنُواْ اَهَلَوُلآ الَّذِينَ اَقْسَمُواْ بِاللَّهِ جَهْدَأَيْمَنِهِمْ إِنَّهُمُ لَمَعَكُمْ حَيِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَأَصْبَحُواْ خَسِرِينَ ۞

يَّاأَيُّهُ اللَّذِينَ ءَامَنُواْمَن يَرْتَ دَّ مِنكُوْعَن دِينهِ عَنَ اللَّهُ اللَّذِينَ ءَامَنُواْمَن يَرْتَ دَّ مِنكُو عَنْ دِينهِ عَنَى اللَّهُ وَاللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ الْمُؤْمِنِ اللْمُؤْمِنِ اللْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ اللَّهُ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ اللَّهُ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنَ اللْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُومُ اللَّهُ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ اللْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ

إِنَّمَاوَلِيُّكُوُّ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ ءَامَنُواْ الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَوَةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكُوةَ وَهُرْ رَكِعُونَ ۞

> وَمَن ِيَتُولَّ ٱللَّهَ وَرَسُولُهُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فَإِنَّ حِزْبَ ٱللَّهِ هُمُّ ٱلْغَلِبُونَ۞

- 57. Yeemeneh yan maraw sin diini angas kee digirih haysite mara Awlaytiitih mahaysitina, siinik duma kitab kah vontocowwime maraa kee korosuk, isin Yallak meesita Nummah Yalla Nummaysa mara tekkeenik.
- 58. Moominiiney isin Salaatah adan abtan waqdi tama koros anqas kee digirih kaa haysitta, woh kah kinnim diggah usun Salaatat faydak tanim kasah Aaxige waa mara kinnoonumû Sabbata.
- 59. Nabiyow tama korosuk ixxic: kitab maraw nek tassacakkeeniih nek faxe waytaanam manton Yalla nummasneeh Qhuraan kitaabay nel obsimee kee nek dumi Ambival obte kitooba Nummasnem akke waytek, diggah siinik maggo mari Massa-le gitak yewqeh.
- 60. Nabiyow kitab marak sin diinil Angasa marak, Qhiyaamah Ayró Yallih xaqul umaaneh umuk Raqta galto-le mara siinih warsoo? keenik ixxic, Yalli isi Racmatak yeyxeereeh yingibeeh tu-kak damaaqee kee ceray abe maraa kee Sheytan kee Yallak kalah tanim yaqbude mara, woo mari usun akeeral arac umaaneh lafitak Raaqaah Addunyal Massa-le gitak makkootiyyah lafitak Raaqa mara.
- 61. Moominiiney yahuud munaafiqhiin siinil tamaate waqdi neemeneh siinik iyyan, usun Nummah lubbittet koroosannu luk siinil

يَّنَأَيُّهَا ٱلَّذِينَءَ امَنُواْ لَاتَتَّخِذُ وِاْٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُولْ دبنَكُمْ هُزُوًا وَلِعَبًا مِّنَ ٱلَّذِينَ أُوتُولُ ٱلْكِتَابَ مِن قَيْلِكُمْ وَٱلۡكُفَّارَأُولِيٓآءً وَٱتَّقُوا ٱللَّهَ ان كُنتُهُ مُّؤَمِنينَ

الجزء ٦

212

وَإِذَانَادَيْتُمْ إِلَىٱلصَّلَاةِٱتَّخَذُوهَاهُزُوَا وَلَعِبًّا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّابَعْقِلُونَ ٥

قُلْ يَتَأَهُلَ ٱلْكِتَبِ هَلْ تَنقِمُونَ مِتَّا إِلَّا أَنْ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَمَآ أَنْزِلَ إِلْيَنَا وَمَآ أَنْزِلَ مِن قَبَلُ وَأَنَّ أَكْثَرُكُ فَاسِقُونَ (٥٥)

قُلْهَلْأَنْبَتُكُمْ بِشَرِّمِن ذَلِكَ مَثُوبَةً عِندَاُلْكَ مَن لْعَنَهُ ٱللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمُ ٱلْقِرَدَةَ وَٱلْخَنَازِيرَ وَعَمَدَا لَطَاغُوتَ أَوْلَدَكَ شَرٌّ مَّكَانَا وَأَضَأُ عَن سَوَاءِ ٱلسَّبيل ١

وَإِذَاجَآءُوكُمْ قَالُوٓاءَامَنَّا وَقَددَّخَلُواْ بِٱلۡكُفُر وَهُمۡر قَدْخَرَجُواْ بِيِّءُ وَاللَّهُ أَعَلَمُ بِمَاكَانُواْ يَكْتُمُونَ ١

culeeniih Nummah usun sin garik kaa luk yewqen, Yalli usun koroosannuu kee munaafiqhannuk Qellisak Sugeenim Yaaxigeh usun iimaan yaybulleen way.

- 62. Nabiyow yahuuduk maggo mari dambitte edde tan taamaa kee dulmii kee caddok taturuuy caraami maalih makmot Asissikah ken table usun aban uma taamoomi manxu Qaxumaa.
- 63. Ama keenik Qibaada aba maraa kee ken tu-taaxago ken maxcoy dambi edde yanii kee usun caraamu yakmeenimik macah ken waase waytaa? Manxu gacta taamaay ken tu-taaxago abak sugtem umaanek ken Assacakke ween waqdi.
- **64.** Yahuud Yallih gaba mattaccoo abtaamak cillaaleh (cinnaaneh) tonxowwimeh itte, mattaccoo abtaamak gaboobi keenik tanxawwamay cillaaleh, tama edde yaaben uma maxcoh Sabbatah Yalli isi Racmatak ken yayxaaray, usun kah iyyan inna hinnay kay Namma gaba fakimut taniih isih elle faxxa hee innal yacee, Nabiyow diggah tama yahuuduk maggo marah ku-Rabbik Qhuraanak kol obsimtem caddok tatur kee koroosannu keenih osse-le, nanu ken fanat Ohiyaamah ayrô fanah Qadaawat kee naqabu Qidne, usun fitnaa kee Qeebih gira ursinnaanih waqdi Yalli tet bargusah, usun

وَتَرَىٰ كَثِيرَامِنْهُمْ يُسَرِعُونَ فِي ٱلْإِثْمِ وَٱلْعُدُونِ وَأَكِيهِمُ ٱلسُّحْتَ لِيشَى مَاكَانُواْ يَعْمَلُونَ ۞

> لُوَلَا يَنْهَى هُمُرُالزَّبَنِينُونَ وَٱلْأَحْبَارُعَن فَوَلِهِمُ الْإِثْرَ وَأَكَلِهِمُ السُّحْتَّ لَيَشْ مَا كَانُواْ يَصْنَعُونَ ۞

وَقَالَتِ ٱلْيَهُودُ يَدُ ٱللَّهِ مَغْلُولَةً غُلَتَ أَيْدِيهِمْ وَلِمِنُواْ بِمَاقَالُواْ بُلَ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَآءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُم مَّ اَأْثِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِكَ طُغْيَنَا وَكُفْرًا وَلَقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدُوةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يُومِ ٱلْقِيمَةُ كُلَمَا فَى الْأَرْضِ فَسَادًا وَلَسَّهُ لَا يُحِبُ ٱلْمُفْسِدِينَ فَ Baaxô bagul Baaxô baysah yasissikeenimik makatan, Yalli baaxo baysa mara makicna.

- 65. Diggah kitab mari (yahuud kee Nasaara kinnuk) Yallaa kee kay farmoyta Nummayseeh Yalli carammoyseemik Axxeerinnoonuy dambitte keenih duugak neneeh, diggah niqmat jannoota ken culusak nen.
- 66. Diggah usun tawraat kee injiiliiy ken Rabbik keenil obsimteemil (Qhuraan kinnuk) taamitinnoonuy Qaraanak Rob keenih oobisnaah baaxok buqre keenih nayyaaqeemit Rizqhi keenih farakka haak neneeh kaa attakammuk yenen, keenik massa-le gital taniih cakkil diggi itte ummattay Nabii Mucammad Nummasse keenit taniih, keenik maggo mari manxu Qaxuma taamah taamitaa!
- kinnuk) ku-Rabbik wacyih kol obsimtem Sinam guddus atu ku-Rabbih farmo guddussam abe waytek dagom takke way, toysa kay farmo magudduysinnito, Yalli sinaamak koo dacrise-lek, diggah Yalli koroosite maray cakki gitak makkoote tirri mahaa.
- 68. Nabiyow keenik ixxic:kitab maraw (yahuud kee Nasaara kinnuk) diggah isin diinik tubbagul matanin, tawraat kee injiiliiy sin Rabbik siinil obsimteemil

وَلُوْأَنَّ أَهْلَ ٱلۡكِتَٰبِءَ امَنُواْوَٱتَّ قَوْاْ لَكَ فَرَّنَا عَنْهُمْ سَيِّعَاتِهِمْ وَلَاَدْخَلْنَهُمْ جَنَّتِ ٱلنَّعِيْرِ۞

وَلُوَّانَهُمْ وَأَقَامُواْ ٱلتَّوَرَكةَ وَٱلْإِنجِيلَ وَمَآ أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِيِّن دَّيِّهِ مُ لَأَكَلُواْ مِن فَوْقِهِ مْ وَمِن تَحْتِ أَرْجُلِهِ مَّيِّنْهُ مِّ أُمَّةُ مُّ ثُمَّتَصِدَةً وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ مَسَاءَ مَايَعْ مَلُوتَ ۞

> * يَتَأَيُّهُا الرَّسُولُ بَلِغٌ مَآ أَنْزِلَ إِلَيْكَ مِن زَيِكَ وَإِن لَمْ تَفَعَلُ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ أَوَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهُ لَا يَهْدِى الْقُومُ الْكَافِرِينَ *

قُلْيَنَاً هُلَ ٱلۡكِتٰكِ لَسُتُوعَلَىٰ شَيْءِحَتَّىٰ تُقِيمُواْ ٱلتَّوَرِعةَ وَٱلْإِنْجِيلَ وَمَاۤ أَنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِّن زَيِّكُمُّ وَلَيْزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُم (Qhuraan kinnuk) taamitti ittaanam fanah, diggah Nabiyow keenik maggo marah ku-Rabbik Qhuraanak kol obsimtem caddok tatur kee koroosannu keenih osselek, toysa Nabiyow koroosite mari koo Nummayse waamih Sabbatah keenih marookitin.

- 69. Diggah yeemene maraay (moominiin kinnuk) yahuud yekke maraay Saabi-uun deqsita maraa kee Nasaara, tama marak Yallaa kee ellecaboh Ayró Nummayseeh meqe taama keenik abbaasittem, toysa Qhiyaamah ayróh gibdaabinih meesi ken amol matanaay Addunyal keenik Raqteemih marookitan.
- 70. Nummah israa-iil xaylok tawraat kitaabal ateeban (xagana kinnuk) beyneeh diini caagid Baxxaqqa keenih hayta farmoytit keenih Rubne, tama farmoytiitik farmoyti ken Nafsitte faxe waytam luk keenih amaatinnaanih waqdi, tama farmoytiitik Horta dirabboysaanaah Horta keenik Qidaanah.
- 71. Israa-iil xaylo Ambiyâ Qidim kee ken dirabboysiyyal Balaa kee digaala sinnil oobe waytu waytam yekkeleeniih cakki gitay yableenik inti maleela yekkeeniih cakki maabbak Ayti maleela yekken, tohuk lakal Yalli digaala keenil oobiseeh kaal gaceeniih Yalli gacim keenik oggoleh, tohuk

مَّا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِن زَيِّكَ طُغْيَكَ نَا وَكُفُرًّ اللهِ فَالْأَشْرِينَ اللهِ فَالْمَا أَنْ وَكُفُرًّ اللهِ فَالاَتَأْسَ عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْكَيْفِرِينَ اللهِ فَالاَتَأْسَ عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْكَيْفِرِينَ اللهِ اللهِ عَلَى الْقَوْمِ ٱلْكَيْفِرِينَ اللهِ اللهِ عَلَى اللهُ عَلَى اللّهُ عَلَى اللهُ عَلَى اللّهُ عَلَى اللهُ عَلّمُ عَلَى اللهُ عَلَى اللّهُ عَلَى اللهُ عَلَى اللّهُ عَلَى اللّهُ عَلَى اللّهُ عَلَى اللّهُ عَلَى اللّهُ عَلَى اللّهُ ع

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَٱلَّذِينَ هَادُواْ وَٱلصَّبِوُونَ وَٱلنَّصَدَرَىٰ مَنْءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيُوْمِ ٱلْآخِرِ وَعَمِلَ صَلِحَافَلَاخَوْقُ عَلَيْهِمْ وَلَاهُمْ يَخْزَفُونَ ۞

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَقَ بَنِيَ إِمْ رَعِيلَ وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ رُسُلًا كُلَمَا جَآءَ هُمْ رَسُولُ بِمَا لَا تَهُوَيَ أَنْفُسُهُمْ فَرِيقَا كَنْبُواْ وَفَرِيقَا يَقْتُلُونَ ۞

> وَحَسِبُوٓا أَلَّا تَكُونَ فِتَنَةٌ فَعَمُواْ وَصَمُواْثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُرُّ عَمُواْ وَصَمُّواْ كَثِيرٌ مِّنْهُمُّ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ۞

lakal cakki keenih Baxxaqqa iyyeek lakal maggo mari keenik cakki gitay yableenik inti maleela yekkeeniih cakki maabbak Ayti maleela yekken, Yalli usun Abba haan uma taamoomi yaba-li kinni.

- 72. Nummah Yalli xiibitak iyyeh:diggah Maryam baxi masiic (Nabii Qiisa kinnuk) usuk Yalla iyye mari koroositeh, masiic: israa-iil xaylok Yalla uqbuda usuk yi-Rabbiiy sin Rabbi kinnik, Diggah Yallat Agleyta haa num, toysa Nummah Yalli jannat kaal carammoyseh kaak madab kee orbeyna gira, isi Nafsi koroosannut yudlume mari Yallih digaalak isi cataah Qokla mara mali keenik iyye.
- 73. Nummah Yalli xiibitak iyyeh:diggah Nasaarak Yalli Sidiica Yallak Sidoccaytu iyye mari koroositeh, manol hebeltô Yalli mayan inki Yallay Qibaada cakkisita akke waytek, usun tama maxcoy edde yaabaanak Aadee weenik, diggah keenik koroosite mara Qansarissa digaala xage-le.
- 74. Tama Nasaara edde yabte yaabak Yallâ fanah gactaah dambi cabti kaal messerittaa? Yalli dambi cabtili xuwaw-li kinnik.
- 75. Maryam baxi masiic (Nabii Qiisa kinnuk) kalah kah yanim mali, Nummah kaak duma warrayte farmoytiitik farmoytak teynah yan kaa akke waytek, kay ina kaa kee kaal oobe kitab Nummasseeh

لَقَدْ كَفَرَالَذِينَ قَالُوَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرَّيَّمِ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَنَبَيْ إِسْرَاعِيلَ اعْبُدُواْ اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ وَمَن يُشْرِكُ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْ هِ الْجَنْةَ وَمَأْوَىهُ النَّالِ وَمَا لِلظَّلِمِينَ مِنْ أَنصَارِ ۞

لَقَدْكَفَرَالَذِينَ قَالُوٓاْ إِنَّ اللَّهَ ثَالِثُ ثَلَاثَةُ وَمَامِنْ إِلَهِ إِلَّا إِلَهٌ وَحِدُّ وَإِن لَّمَ يَنتَهُواْ عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَنْ فَرُواْمِنَّهُمْ عَذَاكِ أَلِيمُ

> أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى ٱللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُۥ وَٱللَّهُ عَفُورٌ تَّحِيمٌ

مَّا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولُ قَدْخَلَتْ مِن قَبَلِهِ الرُّسُلُ وَأَمُّهُ وصِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامُّ انظر كَيَفَ نُبَيِّنُ لَهُ مُ الْآيَنِ ثُمَّ انظر لَّنَ يُؤْفَكُونَ ۞ maggom Nummat yabta Barra kinni, ken Nammay Seehadak fuxxih (muxxih) maaqo yakmeeh maaqoh ceyta marah sugen, Nabii Mucammadow wagitaay cubbus Ni-inkittinaanee kee Ni-dudda tascassee Astooti Baxxaqqa keenih elle hayna inna, tohuk lakal usun cakkik elle daggaawan inna wagitey.

- 76. Nabiyow tama korosuk ixxic:Yallak kalah Yallat Agleytiitih haytan Yallittey tu-siinik kaltam duude waytaah tu-siinih xiqtam duude wayta mannal taqbudeenii? Yalli usuk yaabbi yaaxigi kinnik.
- 77. Nabiyow kitab marak (yahuud kee Nasaara kinnuk) cakki Akke waytek sinni diinit Yalli madqe weem edde osissaanamal caddok matatrina, siinik duma Nummah isih makkooteeh Seehadak maggo mara makkoyseeh sinnih massale gitak makkoote marih Nafsî fayxiixa makataatina keenik ixxic.
- 78. Israa-iil xaylok koroosite mari Nabii Daawuud Arrabaay Maryam baxa Nabii Qiisah Arrabat abbarsimeh, woh kah keenit tekkem Yallih Amrih cinaa kee umaanet caddok taturak Sugeenimih Sabbata.
- 79. Tama yahuud sittak table umaaney abtak itta waasak masuginna usun abak Sugeenim manxu Qaxumaa!

قُلُ أَتَعَبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَالَا يَمْلِكُ لَكُورُ ضَرَّا وَلَانَفْعَأُ وَالنَّهُ هُوَالسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ۞

قُلْ يَنَأَهْلَ ٱلۡكِتَٰكِ لَانَغَلُواْ فِي دِينِكُمْ عَيۡرُ ٱلۡحُقِّ وَلَا تَتَبِعُوٓاْ أَهُوَآ قَوْمِ قَدْضَلُواْ مِن قَبُلُ وَأَصۡلُواۡكَٰذِيرَا وَضَلُواْعَن سَوَآءِ ٱلسَّيِيلِ ۞

لُورَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنْ بَنِيَ إِسْرَّهِ مِلَ عَلَىٰ لِسَانِ دَاوُردَ وَعِيسَى ٱبْنِ مَرْيَهُ مَّذَ لِلْكَ بِمَاعَصُواْ وَّكَانُواْ يَعْتَدُونَ

كَانُواْ لَايتَنَاهَوْتَ عَن مُّنكَرِفِعَ لُوَّهُ لِيشِّى مَاكَانُواْ يَفْعَلُونَ ۞

- 80. Nabiyow keenik (yahuud kinnuk) maggo mari koroosite mara Awlaytiitih haysitah ken table, usun Sinni Nafsih taamoomik tatruseenim manxu Qaxumaa! Yalli ken edde yanqibeemit asen waqdi, usun Qhiyaamah Ayró Yallih digaalal waare-lon.
- 81. Tama yahuud Yallaa kee kay Nabii Mucammad kee Qhuraanak kaal obsimtem Nummaysinnoonuy Ama koros Awlaytiitih haysitak manannon, kinnih immay keenik maggo mari Yallih Amri cineeh kay taaqatak yewqeh.
- 82. Nabiyow Sinaamak Yallaa kee koo Nummayse marah Qadaawatah gidibuk Raqtam yahuud kee Yallat Agleytit haa mara kinnim keenik geetto, diggah Nabiyow yeemeneh yan marah kacanuh xayuk Raaqa mari diggah nanu Nasaara iyye mara kinnim keenik geetto, woh kah kinnim diggah keenik isi diinih ixxiga le maraa kee Qibaada keenik Abita mari keenit yaniimi, diggah usun cakkik makaxxa mariinitan.
- 83. Nasaara deqsita marak horta Qhuraanak Yallih farmoytal obsimtem yaabben waqdi ken intiitak Ximó caxitah table, usuk (Qhuraan kinnuk) cakkiy Yallih xaquk obsimem kaak yeexegeenimih sabbatah, usun Yallat xaaqimak Ni-Rabbow koo Nummasneeh ku-farmoyta

تَرَىٰ كَثِيرًا مِّنْهُمْ يَتَوَلُّوْنَ ٱلَّذِينَ كَفُرُواْ لِكِشِّ مَاقَدَّمَتْ لَهُمْ أَنْفُسُهُمْ أَن سَخِطَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِ ٱلْفَسُهُمْ أَن سَخِطَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي ٱلْمَذَابِهُمْ خَلِدُونَ

وَلُوْكَ انُواْ يُؤْمِمُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ وَمَا َ أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوهُ مِّ أَوْلِي آءَ وَلَكِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ فَكِسِ قُونَ ۞

وَإِذَا سَمِعُواْ مَا أَنْزِلَ إِلَى ٱلرَّسُولِ
تَرَيِّا أَعْيُنَهُمْ تَقِيضُمِنِ ٱلدَّمْعِمِمَا
عَرَفُواْ مِنَ ٱلْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا ءَامَنَا
فَأَكْ بُنَامَعُ ٱلشَّلِهِ دِينَ ﴿

Nummasnehik Qhiyaamâ Saaku Nabii Mucammad صَالِّاللَّهُ عَلَيْدُوسَالَّهُ ummatak ummattal Sumaaqita marâ luk nee uktub iyyan.

- 84. Maca linoo Yalla kah Nummayse waynaah kay xaquk Nabii Mucammad سَالِسُهُ عَلَيْهُ وَسَالَةُ Arrabat cakkik neh temeetem kah Nummayse waynam, Ni-Rabbik meqe marâ luk isi Jannat nee culsam kaak Qaagitnaah Sangella iyyan.
- 85. Tokkel Yalli tamah iyyeenimih Sabbatah weeqaytitte guba kak gexxa Jannootal ken galte usun teetil waarak, woh taamaa kee maxco kak temqe marih galtó kinni.
- **86.** Yallih inkittinaanel koroositeeh Ni-Aayoota dirabboyse mari, woo mari usun Jaciim deqsitta girah mara kinnon.
- 87. Yeemeneh yan maraw!
  Yalli meqeemik yakmeenih
  yaaqubeenim kee Agabuk
  siinih calalloysem sinnil macarammoysina, Yalli siinil
  carammoyseemit matatrina, diggah
  Yalli umaanet caddok tatra mara
  makicnik.
- 88. Moominiiney Yalli sin yurzuqheh yanim calaalih anuk muquk tet Akuma, Yallay isin elle teemeneenih taniinik meesita.
- 89. Muslimiiney Yalli isin loowitik abe waytaanaah halalawah abtan xiibaabil sin ma-digaala, kinnih

وَمَالَنَالَانُوْمِنُ بِٱللَّهِ وَمَاجَآءَنَامِنَٱلْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَن يُدْخِلَنَا رَبُّنَامَعَٱلْقَوْمِٱلصَّلِحِينَ

> فَأَثَنَهُهُ أَللَهُ بِمَاقَالُواْ جَنَّتِ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَ رُخَلِدِينَ فِيهَا وَذَالِكَ جَزَاءُ ٱلْمُحْسِنِينَ ۞

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِعَايَتِنَآ أَوْلَتِهِكَ أَوْلَتِهِكَ أَوْلَتِهِكَ أَمْدَتُ الْمُؤْمِنِينَ

يَتَأَيُّهُا الَّذِينَ ءَامَنُواْ لَاتُحَيِّمُواْ طَيِّبَتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَاتَعْتَدُوَّاْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ۞

وَكُلُواْ مِمَّارَزَقَكُمُ ٱللَّهُ حَلَلَاطَيِّبَأَ وَاتَّقُواْ ٱللَّهُ ٱلَّذِيَ أَنتُم بِهِ مُؤْمِنُونَ۞

لايُوًاخِدُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِفِيَّ أَيْمَنِكُمْ وَلَكِن يُوَاخِذُكُم بِمَاعَقَّدَ تُرُالْأَيْمَنَّ

immay Yalli sin xiibaabik sin elle digaalam sinni lubbittel tirgiqeenih diggossen xiibaabi, toysa tama xiibaabi abinat Assewayteenih tiggileenik woo dambik tawqoonuh Yalli Kaffaara teetik taceenim siinih madge, toysa tama xiibah Kaffaara tabna tudagoyta (maskintu kinnuk) sinni Buxaaxih mara taskamen maagok fanah tan maaqo ken taskameenimi, kulli tudagoytah Saaqak garab Acayuk, hinnay tabna tudagoyta Sartanak Sarissaanama, hinnay Nagasu Naqoosannuk currusaanama, tama xiiba Abinat Assewee num tama Sidocuk tiyak teyna doorita, tama Sidocuk tu-gee wee num, toysa Sidiica Ayró Soomam kaal tan, tamah sin xiibaabih Kaffaara xiibitteenik kollay Abinat tet Asse wayteenik, Muslimiiney sinni xiibaabi dacrisa annaak xiibittaanamak, hinnay tet duuduse tika, Yalli tama xiibaabî madqa Baxxaqqa siinih kah hee innah, isi diinih Aayoota Baxxaqqa Siinih haa kaa faatita mara takkeenimkeh.

90. Yallaa kee kay farmoyta
Nummayse maraw! Cagalah
gocoy kee kammaaraay Qibaadah
Sooliseenim kee Azlaam deqsita
cooxuy missoyseeniy meklimtem
kee meklime waytem elle gurrusak
sugeeni is Najisiiy caraamuuy
Sheytan Sinaamat bilqisa taama
kinnik, toysa teetik exxeera
Jannatal taffoofeenimkeh.

فَكَفَّرَ تُهُ وَإِطْعَامُ عَشَرَةِ مَسَدِكِينَ مِنْ أَوْسَطِ مَاتُطْعِمُونَ أَهَلِيكُو أَوْكِسُوتُهُ مُ أَوْتَكُرِيرُ رَفَّبَةٍ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَالِكَ كَفَّرَةُ أَيْمَذِكُمُ كِذَالِكَ يُبَيِّنُ حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُواْ أَيْمَنَكُمُ كَذَالِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ اللَّهُ المُحْوَالِيةِ عَلَى الْعَلَى المُ اللَّهُ المُونَ هَا اللَّهُ المُحْوَالِيةَ المَالِكُ

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓ الْإِنَّمَا ٱلْخُمُرُ وَٱلْمَيْسِرُ وَٱلْأَنْصَابُ وَٱلْأَنْكُمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ ٱلشَّيْطَانِ فَٱجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ۞

- 91. Cagalah Sheytan tama taamoomiy dambi edde yani siinit kah bilqisam sin fanat Qadaawat kee kaxxa naqabu Qidaamih fayxi gocoy taaqubeeniih kammaar digirtaanamat, Yallih cusiyyaa kee Salaatak sin edde waasamkeh, toysa isin tama uma taamoomik taadeenih innaa? Idiya.
- 92. Muslimiiney Yallih Amri oggolaay kay farmoytih Amri oggolaay ken Amri cintaanamak cibbarsima isin tamahat derre cabteenik, toysa cagalah Ni farmoytal tanim baxxaqqa le gudduysiyya kinnim ixiga.
- 93. Yeemeneeh mege taamoomi abite maral gocoy caraamu yakkek naharat kaak yoogobeenim kee kammaar maaluy yokmeenî dambi keenil mayan, caraamu xagaanamak Yallak meesiteeniih kaa Nummayseeniih mege taamoomi abbaasiteenik, tohuk lakal Yallak meesiteeniih taama yessemeqqeeniih kaa Nummayseenik, tohuk lakal caraamuk yexxeereeniih usuk caraamu kinnim Nummayseenik, tohuk lakal Yallak meesil elle warreeniih caraamuk yexxeereeniih mege taamoomi abeenik dambi keenil mayan, Yalli megem abe mara yakcineh.
- 94. Yeemeneh yan maraw! Yalli dibaalak tut sin mokkore-le sin gabaa kee sin macaxwa kaa kak elelta ikkel siinih xayyoowaamal, Yalli isi able kalah isik meesite mara yaaxigeeh woh isi gino

إِنَّمَايُرِيدُ ٱلشَّيْطَانُ أَن يُوقِعَ بَيْنَكُمُ ٱلْعَدَاوَةَ وَٱلْبَغْضَآةَ فِي ٱلْخَمْرِ وَٱلْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَن ذِكْرِ ٱلنَّهِ وَعَنِ ٱلصَّلَوَةَ فَهَلْ أَنتُومُّ مُنتَهُونَ ۞

وَأَطِيعُواْ اللَّهَ وَأَطِيعُواْ الرَّسُولَ وَاَحْذَرُوَّاْ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوَاْ أَنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِتَ الْبَلَغُ الْمُبِينُ۞

لَيْسَ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّلِلِحَتِ جُنَاحٌ فِيمَاطِحِمُواْ إِذَامَا ٱتَقَواْ وَءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّلِحَتِ ثُمَّ ٱتَقَواْ وَءَامَنُواْ ثُمَّا ٱتَقُواْ وَأَحْسَنُواْ وَٱللَّهُ يُعِبُ ٱلْمُحْسِنِينَ ۞

يَتَانَّهُا الَّذِينَ ءَامَنُواْ لَيَبْلُوَنَكُمُ اللَّهُ فِتَىْءِ مِّنَ الصَّيْدِ تَنَالُهُ وَأَيْدِيكُوْ وَرِمَاحُكُو لِيَعْلَمُ اللَّهُ مَن يَخَافُهُ و بِٱلْغَيْبُ فَمَنِ اعْتَدَىٰ بَعْدُ ذَلِكَ فَلَهُ رِعَذَابُ أَلِيكٌ ۞ yaybulleemkeh, siinik tama Baxxaqqah lakal Cajjii kee qumrah icraamat anuk dibaali xibixit caddok tatra num, toysa usuk Qansarissa digaala-le Akeeral.

- 95. Yeemeneh yan maraw! Isin icraamat anuk Barri dibaala. maqidina, siinik loowitik kaa Qide mari, toysa too galtoh Affara xiyyuk woo dibaalak Qideh innah tanim yasguudem kaal tan, siinik mege Namma Numuy kas kee Qadaalat-le galto kak waadossaah mekeltay makka fan Beyan lacay wokkel yasguudeeniy cado kak makki tudagoytiitih meklan lac Akkuk, hinnay lacat ceelallo Aalle waa dibaala tekkek mellebik kaa Oeedaltaamat Kaffaarah maago edde xaamaah makki tudagoytiitih mekla, hinnay woo maaqok kulli Saaqih garabih Aftok Ayró Soomaama icraamat anuk dibaala Qideemih galtoh ellecaboh digaala tammoysamkeh, dibaali Qidim carammoowak duma tamahak tut Rade marah Yalli Oafu abeh, Yallih Amrih cinah icraamat anuk dibaali Qidimit Qakte num, toysa Yalli Qhiyaamah ayró kaa digaalele, Yalli Mayso-li isi Amri cine mara digaala Rabbi kinni.
- 96. Muslimiiney isin Cajjih hinnay Qumrah icraamat teneenik Baddi dibaala (kullumtaa kee kaak kalah tanim kinnuk) tabbixeeniih Qiddaanam Yalli siinih xiqsiiseh,

يَتَأَيُّهَا الَّذِينَ الْمَنُواْ لَا تَقْتُلُواْ الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرُهُ وَمَن قَتَلَهُ ومِنكُم مُتَعَمِّدَا فَجَزَآءٌ مِّنْكُرُهُ دَيْابَلِغَ الْمَحْبَةِ أَوْكَفَرَةٌ طَعَامُ مِنكُرُهُ دَيْابَلِغَ الْمَحْبَةِ أَوْكَفَرَةٌ طَعَامُ مَسَكِينَ أَوْعَدُلُ ذَاكِ صِيامًا لِيَدُوقَ وَبَالَ أَمْرِةً عَفَا اللَّهُ عَمَّا سَلَفَ وَمَنْ عَادَ فَيَنتَقِهُ مُ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ دُوانتِقَامٍ ۞

أُحِلَ لَكُوْصَيْدُ ٱلْبَحْرِ وَطَعَامُهُ وَمَتَعَالَّكُمْ وَلِلسَّيَّارَةً وَحُرِّمَ عَلَيْكُوْصَيْدُ ٱلْبَرِّ مَادُمْتُمْ حُرُمًًا وَإِنَّا قُواْ ٱللَّهُ ٱلَذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ۞ kaat Rabteh taniimih maaqo haysittaanaah takmeeniih edde tantifiqeenim siinih xiqsiiseh madabal teneenik hinnay Safarah teneenik, Barri dibaali siinil carammooteh icraamat taniinim fanah, isin Yallay cisab kee galtoh xaqul kak maagowtoonu waytaanak meesita.

- 97. Yalli Kaqba Caram Qari Sinaamak diini maqaanee kee manol saay keenih elle Soolamkeh keenih abe, umaane edde abaanam kak carammowte Alsittet Oeb kee Sinaamat tabaanam Yalli siinil carammoyseh, Affara xiyyuk caram fan beyan lac kee caram fan beyan lac kinnim yaaxigeenimkeh, cooxuk Asta edde yoxeen lacat Boodaanam carammoyseh, toh diggah Yalli Oaranwaa kee Baaxô Bagul tanim inkih yaaxigeeh, diggah Yalli tu-kaak maqellittaay ummaanim yaaxigi kinnim isin taaxigeenimkeh.
- 98. Sinaamey diggah Yalli isi Amri cine maral digaala kaak gibdih, diggah Yalli isi Amri oggoleeh kaal gace marah dambi cabti-li xuwawli kinnim ixiga.
- 99. Yallih farmoyta Nabii Mucammadal kalah tanim matan, Yallih farmoh gudduysiyya akke waytek, Yalli isin taamoomik taybulleenim kee Qellissaanam inkih siinik yaaxigeh.

*جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَ الْكَيْتَ الْحَرَامَ قِينَمَا لِلْنَاسِ وَالشَّهْرَا لِخُرَامَ وَالْهَدْىَ وَالْقَلَتِيِدُّ ذَلِكَ لِتَعْلَمُواْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَافِي السَّمَوَتِ وَمَافِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيهُ

ٱعْلَمُوٓاْأَنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ وَأَتَّ ٱللَّهَ عَهُورٌ رَّحِهُ

مَّاعَلَىُ الرَّسُولِ إِلَّا ٱلْبَكَنُّ قَالَّلَهُ يَعْلَمُومَا تُبَدُونَ وَمَاتَكُتُمُونَ ۞

- 100. Nabiyow keenik ixxic: faxemiiy takkay umam kee meqem mamassowta, Seehadaytow umaamih mangaa kee tet aba marih manga tassokoote way, toysa Qaafiyatah yan Kas-le Maraw Yallak meesita Jannatal taffoofeenimkeh.
- 101. Yeemeneh yan maraw! Diini caagidik sin kah Amrise weenim messerina sin kah Amriseeniih siinih Qaddowtek siinit taamu waytaah siinit tagabdu waytam, Yallih farmoytal Qhuraan obsima waqdi tet esserteenik siinih Baxxaqime-leeh teetih Amrisimettoonuuh isin duude waytaanam takkehik, Yalli isi Naqoosah Ama esseroorak Qafu abahak teetit maqagtina, Yalli dambi cabti-li kaxxam xiq-le Rabbi kinni.
- 102. Nummah tama innah tan esseroora siinik dumi mari sinni farmoytit essereeh, tohuk lakal usun teetih Amrisimen waqdi teetil koroosita marah maacisen abinat tet Assaanam cinen waqdi.
- 103. Yalli mamadqinna lacak tuk teynat yantifiqeeniih tukaat faxaanam cabaanaah Numtinwwelluh kaa yaaxigeenim, woh Baciira deqsitta Alay xaylok maggom xaltek Ayti kak yargiqeeniih tu-edde faxe waana kinni, Saaiba deqsitta Alay Numtinwellitteh cabaanay Qari edde hee waanaa kee Wasiila

قُل لَا يَسْتَوِى الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْأَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُواْ اللَّهَ يَتَأُوْلِي الْأَلْبِ لَعَلَّكُمْ تُقُلِحُونَ ۞

يَتَأَيُّهَا ٱلَّذِينَ الْمَنُواْ لَا تَسْعَلُواْ عَنْ أَشْيَاءَ إِن تُبَدَ لَكُوْ تَسُوُّكُوْ وَإِن تَسْعَلُواْ عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ ٱلْقُرَءَ انْ تُبَدَ لَكُمْ عَفَا ٱللَّهُ عَنْهَاً وَٱللَّهُ عَفُورُ حَلِيهٌ شَ

> قَدِّسَأَلَهَا فَوَمُّرِّمِن قَبِّلِكُمْ ثُمَّا أَصْبَحُواْ بِهَاكَفِرِينَ۞

مَاجَعَلَٱللَّهُ مِنْ بَحِيرَةِ وَلَاسَ آيِمَةِ وَلَا وَصِيلَةِ وَلَاحَامِ وَلَكِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبِّ وَأَحْثُرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ۞ deqsitta Alay xalaayal Say xaylo itta katassaa kee Caami deqsita Rakuubuy moynobuh yaniy Aarre waanay maggo xaylo xale kinni, kinnih immay koroosite mari wohuh Yalli nee Amrise iyyan waqdi usun Yallal diraaba ginnaasitaanam, keenik maggo mari kaskassoowa maray cakkii kee deedal ittak baxsa hinna.

- 104. Tama korosuy Yalli calalloysem carammossak Yalli oobisem kee Yallih farmoyta fanah calaalii kee caraamu Baxxaqqa siinih haamkeh Ama keenik iyyeenik tamah nanu Nabbobtik nagarreeh ken elle geyneemiy nee xiqta kinni iyyan, ken Abbobti cakki Aaxige waytaah cakkit Rada mara akke waan wayaa? Usun woh iyyaanam.
- sin kah Amriseemih bagul sinni nafsi ibbixaay wohul diggi ixxica Sinam sin cinta way, isin toh abteenik makot gexe marih makkootiyyi siinik kalam mali sinnih tirri itteeniih Sinam maqaanel Amrisseeniih umaanek waasseenik kollay, gacim siinik inkih Yallâ fanah yakkeeh isin Addunyal taamoomik abak Sugteenim Akeeral siinih warseleeh teetil sin galtele Yalli.
- 106. Yeemeneh yan maraw! Siinik numuk teynah Rabi xayyoowa waqdi usuk farrimtu abek

ۅٙٳۮؘٳڨؚڽڶڵۿؙ؞ؙۯۼٵڶۊ۫ٳڸٚؽڡٙٲٲڹ۫ڗڶۘٱڵڐؙۉٳڶ ٱڵۯۜڛؙۅڸڨٵڵۅ۠ڶڂۺٮؙڹٮؘٵڡٲۅڿۮٮٚٵۼڵؿڡ ٵڹٵٓۦٛڹۧٲۧٷٙۅٛڪٲڹٵڹٞٷٛۿ؞ٞڒڵٳؿڡ۫ڶڡؙۅڹ ۺٙؿٵۅٙڵٳؿۿ۫ؾؘڎؙۅڹٙ۞

يَّتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ اَمَنُواْ عَلَيْكُمْ أَنفُسَكُمٌ لَالَاَضُكُمُ لَا لَصُنُكُمُ مَّن ضَلَّ إِذَا ٱهْتَدَيْتُمُ إِلَى ٱللَّهِ مَرْجِعُكُمُ جَمِيعًا فَيُمَنِيِّكُمُ إِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۞

> يَّاأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ شَهَدَةُ بَيْنِكُمُ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ ٱلْمَوْتُ حِينَ ٱلْوَصِيَّةِ

kollay Muslimiinik Amaanat leeh Qadaalat-le Namma num Sumaaqisaama, Hinnay siinik kalah yan marak (koros kinnuk) Namma num Sumaagisaama, isin Baaxok teyna Safarah gexxeeniih, tokkel Rabi musiiba sin geytek isin Sumaaqat keenik agaywaagitteenik Qasri Salaatih lakal ken Nammay Soolisa, tokkel ken Nammay Addunyâ dago duyyê Baxa edde maxaamitna nexxayi mara yakkeenimih, Yalli nee kah Amriseh yan Sumaq maqellisna, diggah toysa nanu dambileelak marak teyna kinnino Axcuk Yallal xiibitan

107. Tokkel diggah num kak Rabe mari tama Namma numuk farrimtut hinnay Sumaaqat dirab kee ganot keenik Radeeniih dambi cakkisitaanam keenik yubleenik, tovsa num kak Rabe marak Namma num Sumaagah ken Aracat Solta kay nagra cakkisita marak, tokkel ken Nammay: usun diraabah yaceen Sumaagak Ni Sumaq Nummah aysuk Raaqaah nanu abna Sumaaqat cakkik madardarinnino, diggah toysa nanu tamahat dirab neceek daalimiinik marak teyna kinnino Axcuk Yallal xiibitan

108. Tama Namma numuk (koros Namma num kinnuk) Sumaaqat Agaywaagiteeniih dirab kee gano keenik dareemeenik, hinnay cakki-le mari xiibitek lakal ken الثّنَانِ ذَوَا عَدْلِ مِّنكُمُ أَوَّءَا خَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمُ إِنْ أَنتُمْ ضَرَبَتُ مْ فِي ٱلْأَرْضِ فَأَصَلَبَتْكُمُ مُّصِيبَةُ ٱلْمَوْتَ تَحْبِسُونَهُ مَامِنُ بَعْدِ ٱلصَّلَوةِ فَيُقْسِمَانِ بِٱللَّهِ إِن ٱرْتَبْتُمْ لَانَشْتَرِي بِهِ - ثَمَنا وَلَّو كَانَ ذَا قُرْقِى وَلَا نَكْنُمُ شَهَادَةً ٱللَّهِ إِنَّا إِذَا لَمِينَ الْاَرْضِينَ

فَإِنْ عُثِرَ عَلَىٰ أَنَّهُمَا السَّتَحَقَّا إِثْمَا فَاخَرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ النِّينَ السَّتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَوْلِيَنِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ لَشَهَادَتُنَا أَخَقُّ مِن شَهَادَتِهِمَا وَمَا اعْتَدَيْنَا إِنَّا إِذَا لَمِنَ الظّلِمِينَ ۞

ذَلِكَ أَذَكَ أَن يَأْنُواْ بِالشَّهَدَةِ عَلَى وَجْهِهَ آ أَوْ يَخَافُواْ أَن تُرَدَّ أَيْمَنُ أَعَٰدَ أَيْمَنِهِمٍّ وَاُتَّقُواْ اللَّهَ وَالسَمَعُوُّا وَاللَّهُ لَا يَهْدِى الْقَوَمُ الْفَسِقِينَ۞ xiiba gacsimtaamak meesiteenik tama mekla xayuk Raqta Sumaq elle faxxiima foocal baahoonuh, Sinaamey Yallak meesitaay sin kah Amrisaanam oobbiya! Yalli isi Amri cinaah isi taaqatak yawqe mara tirri mahaak.

- 109. Sinaamey Yalli isi farmoytit edde kobxisaah sin ummatta maca siinil gacissee Yallih diinih ken Secten waqdi Axcuk ken essera Ayró (Qhiyaamah ayró kinnuk) cusay, kay farmoytit kaal gacisak:nanu ixxigah linom mannuuy usun nek lakal Abeenim manaaxiga, diggah atu Ni-Rabbow Qellittem kee tambulleem inkih yaaxigi kinnito kaak iyyan.
- 110. Nabiyow Sinaamah cus Yalli Qhiyaamah ayró iyya waqdi:Maryam baxa Qiisaw Yi-Nigmatay koo kee kuynah amol yani kasey Jibriilit koo magarroyseeh Abba maleh koo gineeh kuyna teetil heen umaanek tet Saytunnovseemil koo cateeh atu Sinaamâ luk Handuul kee casiitalih anuk yabte waqdi, kutbee kee kas edde yan yaabaay tawraat kee injiil koo barse waqdi kasey, atu kallak Haadâ weelolem Yiidinih Bicissaah ginta, tokkel ufuy teetit fuufussaah Yiidinih Haada takke waqdi kasey, intimaliy Namma inti luk Aabuke wee kee barasli Yiidinih urussaah Qaffossa waqdi kasey, Rabe mara magooqak Yiidinih tayyaaqe

*يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ ٱلرُّسُلَ فَيَـ قُولُ مَاذَاۤ أُجِبَّتُمُّ قَالُواْ لَاعِلۡمِ لَنَّأَ إِنَّكَ أَنتَ عَلَّهُ ٱلْخُيُوبِ ۗ

 waqdi kasey, israa-iil xaylo atu Nabii kinnitom Nummassa Astootiy Baxxaqqa itta keenih luk temeete waqdiy koo Qidaanam faxeeniih anu ken kok waase waqdi kasey, tokkel keenik koroosite mari Qiisa neh luk yemeetem mali Baxxaqqa iyya Baab akke waytek iyyen waqdi kasey.

- 111. Qiisaw Yi-Niqmatay kaamol yani kasey, Cawaariyyuun deqsitta labhah lubbittel fahmi oobise waqdi yoo nummaysaay Yifarmoyta Nummaysa iyyaanamah, tokkel Cawaariyyuun Ni-Rabbow nanu neemenehik, diggah nanu Muslimiin kinninoomuh neh Sumaaqit iyyen.
- 112. Cawaariyyuun deqsita mari Maryam baxa Qiisaw ku-Rabbi Qaraanak maaqo neh oobisam maay duuda kaak iyyen waqdi cusey, Nabii Qiisa keenil gacisak Nummah iimaanah Yallal yeemene mara tekkeenik kaak meesita keenik iyye.
- 113. Cawaariyyuun deqsita mari nanu teetik Nakmeeh Ni-Lubbitte Satta edde ittaah atu Numma nel teceeh atu Nabii kinnitom Asmatah teetil Naaxigeeh, wohul Sumaaqita mara nakkem fanna kaak iyyen.
- 114. Maryam baxi Nabii Qiisa tamah keenik oggoleeh isi Rabbi kallacak Yallaw Ni-Rabbow

وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى ٱلْخُوَارِيِّتَ أَنْ ءَامِنُواْ بِى وَبِرَسُولِي قَالُوَاْءَامَنَّ اوَٱشْهَدْ بِأَنِّنَ مُشْلِمُونَ ﴿

إِذْقَالَ ٱلْحَوَارِيُّونَ يَعِيسَى ٱبْنَ مَرْيَـمَهَلَ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَن يُنزِّلَ عَلَيْنَا مَآيِدَةً مِّنَ ٱلسَّمَاةِ قَالَ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ إِن كُنْتُم

قَالُوْانُرِيدُأَن نَأْكُلَمِنْهَا وَتَطَمَيِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَنَ قَدْصَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّلِهِدِينَ ﴿

قَالَ عِيسَى أَبْنُ مَرْيَحَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَآيِدَةً مِّنَ ٱلسَّمَآءِ تَكُونُ لَنَاعِيدُ الِّاقَطِنَا Qaraanak maaqoy nee kee nek ellecabo marah Qid takkeeh kok tan Astay atu inki Rabbi kinnitooh anu ku-farmoyta kinniyoomuh Sumaq takke nel oobis, atu Rizqhi neh Acuy atu Rizqhi yacee marak kayrih yayse Rabbi kinnitok iyye.

- 115. Yalli diggah anu tet (maaqo kinnuk) siinih oobiseyyooh, tohuk lakal siinik koroosita num, toysa diggah anu ginok num kah digaale waywaa digaalah kaa digaaleyyo iyye.
- 116. Nabiyow Sinaamah cus: Yalli Qhiyaamah ayró Maryam baxa Oiisaw Sinaamak Yallak kalah yoo kee yina Namma Yallah nee haysita ittee? Kaak iyye waqdi Nabii Qiisa Yalla Saytunnoysak: Yi-Rabbow atu Saytunnitoh anu Sinaamak cakki akke waytek, cakkik Aalle waam Axcem yoh matakkaay yok mafaxxinta, anu tamah exce yoo tekkek, toysa Nummah atu woh Aaxaguk ten, Yi-Rabbow atu Yi-Nafsih addat tanim taaxigeeh anu ku-Nafsih addat tanim maaxiga, diggah atu Qellitti ittem yaaxigi kinnito iyye.
- 117. Nabii Qiisa:Yi-Rabbow
  atu gudduysiyyah yoo kah
  Amrisseemiy Yalla dibuk
  uqbuda usuk Yi-Rabbiiy sin
  Rabbi iyyaanam akke waytek
  keenik excem mayyu, anu ken
  addal Sugem fanah ken kee ken
  taamoomi yableeh dacrisa Numuh

وَءَاخِرِنَاوَءَايَةَ مِّنكًّ وَٱرْزُقَنَاوَأَنتَ خَيْرُ ٱلرَّزِقِينَ۞

قَالَ ٱللَّهُ إِنِّى مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ فَمَن يَكُفُرُ بِعَدُ مِنكُوفًا نِنَ أُعَذِّبُهُ مَذَابًا لَآ أُعَذِّبُهُ وَأَحَدًا مِن ٱلْعَالَمِينَ ۞

مَاقُلُتُ لَهُمْ إِلَّا مَا آَمْرَتِي بِهِ عَأْنِ اُعُبُدُواْ اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدَا مَّادُمْتُ فِيهِمٌّ فَلَمَّا تَوَقَيْتَنِي كُنتَ أَنتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءِ شَهِيدُ ۞

Suge, toysa Baaxô bagul Qumrik Sugu waah gide yoh duudusseeh nuwwuk Qaraanâ fanah fayya yoo hayte waqdi ken amol dacayrih atu Sugte, Atu Yi- Rabbow ummaanim yabaliiy yaaxigi kinnito iyye.

- 118. Atu Yi-Rabbow ken digaale koo tekkek, toysa diggah usun ku-Nagoosa, dambi keenih cabtek, toysa diggah atu Yi-Rabbow Mayso-li Naggaara.
- 119. Yalli Qhiyaamah ayró Nabii Oiisak iyyeh:tah galtoh Ayroy taamoomii kee maxcooca kak Nummatte mara le Numma ken tanfagu wayta Ayro kinni, usun Jannootay weeqaytitte guba kak gexxa lon umman tet Addal waarak, Yalli usun Addunyal aben mege taamoomit keenik leedeeh, usun mege galtoy Yalli Akeeral keenih yeceet kaak leedeenih, too galtoy Yalli keenih yecee kaxxa Maffaafa kinni.
- 120. Qaranwaa kee Baaxooy ken Nammavih Addal taniimih Reeda inkih Yalli-le, usuk ummaan iimih dudda-li kinni.

إِن تُعَذِّبُهُمْ فَانْهُمْ عِسَادُكِّ وَإِن تَغَفِّ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِمُ ١

الجزء ٧

230

لَهُمْ جَنَّكُ تَجْري مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَرُ خَلَانَ فَهَا أَيْدَأُ رَّضِيَ ٱللَّهُ عَنْهُ وَرَضُهِ اْعَنْهُ ذَاكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِدُ ١

> لِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَافِيهِنَّ وَهُوَعَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرُا ١٠٠٠

SUURAT AL-ANQAAM

Makkal Obte, 165 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Fayla inkih lem Qaranwaa kee Baaxo gineeh diteetaa kee diifu hee Yalla kinni, tohuk lakal Yallih inkittinaanee kee kay dudda tascassee astootiy maqarleeh Baxxaqqa itta abaluk koros sinni Rabbit agleytit haytaah kaat massossa qibaadal.
- 2. Yalla kinni sin abba Aadam kallak gintem isin kay Samadak Anuk, tohuk lakal isin addunyal sugtoonu waytaanah gide mekleh, aka waktiy (Qhiyaamah ayró kinnuk) yimixxigeeh kay xaqul muggaqsime mekleh, tohuk lakal isin Rabteenik lakal Yalli sin ugusuwaamah dudda leemit agaywaagittaanah.
- 3. Yallay Naba kinni, Qaranwaa kee baaxoh addal Qibaada cakkisittam, Sinaamey usuk isin Qellissaanam kee taybulleenim yaaxigeeh umaanee kee maqaanek abtaanam inkih yaaxigeh.
- 4. Qhuraan Aayootaa kee Yallih inkittinaane tascasse Aayootak hebeltoh Aayatay ken (koros kinnuk) Rabbih xaquk keenih tamaate matan usun derre teetit cabak sugeenim akke waytek.

ٱلحَمْدُيلَهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَتِ وَالنُّورِّ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُواْ بِرَيِّهِمْ يَعْدِلُونَ ۞

هُوَّ ٱلَّذِي خَلَقَكُمُ مِّن طِينِ ثُمُّ قَضَىٰٓ أَجَلَّا وَأَجِلُ مُسَمَّى عِندَهُ أَنْمُّ أَنتُمْ تَمْ تَمُّ تَرُونَ ۞

وَهُوَاللَّهُ فِي السَّمَوَتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّهُ وَجَهْرَهُرُ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ۞

وَمَاتَأْتِيهِمِمِّنَ ءَايَةِمِّنْءَايَتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُواْعَنْهَا مُعْرِضِينَ ۞

- 5. Nummah tama koros Nabii Mucammad مَالِسَهُ عَلَيْهُ وَاللهُ اللهُ ال
- 6. Ama korosuy Yallih inkittinaane tangadde Matablannaa?keenik duma horaarik finqisneh gide, korosey (makki koros kinnuk) nanu siinih acee waynem keenih necee Baaxô bagul Qaraanak maggo Roobuy itta kataata keenih oobisneeh weeqaytittey ken dabooqaay ken cooxuk guba gexxa keenih abne, tokkel ken dambitteh sabbatah ken finqisneeh keenik lakal aka horaari ginne.
- 7. Nabiyow Qaraanak waraakitil kutbeh yan Qhuraan kol oobisinninoy, tokkel koroosite mari gabah kaa xagga heeh Mucammadow مسَالِسَانَا عَلَيْهُ عَلَيْهُ وَاللّٰهُ عَلَّهُ عَلَيْهُ وَاللّٰهُ وَاللّٰهُ عَلَيْهُ وَاللّٰهُ وَاللّٰهُ عَلَيْهُ وَاللّٰهُ عَلّٰهُ عَلَيْهُ وَاللّٰهُ عَلَيْهُ وَاللّٰهُ عَلَيْهُ وَاللّٰهُ عَلَيْهُ وَاللّٰهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ وَاللّٰهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَّا عَلَيْهُ عَلَّا عَلَيْهُ عَلَّا عَلَّا عَلَيْهُ عَلَّا عَلَّا عَلَّا عَلَّا عَلَيْهُ عَلَّا عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَّا عَلَيْهُ عَلَّا عَلَيْهُ عَلَّا عَلَيْهُ عَلَّا عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَّا عَلَيْهُ عَلَّا عَلَيْهُ عَلَّا عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَّا عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَّا عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَّا عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَّا عَلَّا عَلْمُ عَلَّا عَلَيْهُ عَلَّا عَلَيْهُ عَلَّا عَلَيْهُ عَلَّا عَلَّا عَلَّا عَلَّا عَلَّا عَلَا عَلَّا عَلَّا عَلَّا عَلَا عَلَا عَلَّا عَلَّا عَلَيْهُ عَلَّا عَلَّا عَلَّا عَلَّا عَلَا عَلَّا عَلَّا عَلَّا عَلَّا عَلَا عَلَّا عَلَّا عَلَا عَلَا عَلَّا عَلَّا
- 8. Ama koros Yalli Mucammadal Qaraanak Malaykattu macah kaal oobise weeh? Itte. Nanu malaykattu kaal oobisnek kollay ken finqah caagid meklimak yeneeh, tohuk lakal usun dagooh gide wadiroysimak manannon iyye Yalli.

فَقَدُكَذَبُواْ بِالْـلَقِّ لَمَاجَآءَ هُمَ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمُ أَنْبَتَوُاْ مَاكَا ثُوْلِهِ عِيْسَتَهَ رُءُونَ ۞

ٱلْهَيَرَوْلُكُوْ أَهْلَكُنْنَا مِن قَبْلِهِم مِّن قَرْنِ مَّكَنَّهُ هُوْفِ ٱلْأَرْضِ مَالَهُ نُمَكِن لَكُوُ وَأَرْسَلْنَا ٱلسَّمَآءَ عَلَيْهِم مِّدْرَارًا وَجَعَلْنَا ٱلْأَهْلَر تَجْرِي مِن تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكُنْكُمُ بِذُنُوْبِهِمْ وَأَنشَأْنًا مِنْ بَعْدِهِمْ فَرَنَاءً اخْرِينَ ۞

ۅٙڷۊؘڹڗٞڵؾٵۼۘؽڮڮٮؘٵڣۣۊڗڟٳڛؚ؋ؘڷڡۜڛؙۅؙ؋ۑٲ۠ؽڍۑۿؚ؞ ڶڨٙڶٲڷؚۜۮؘؽڹۘػؘڡؘۯؙۊٵۣ۫ٳڹ۫ۿۮؘٳٳڵۜڛڂۯۜڞؙؚڽڽؙٞ۞

وَقَالُواْلُوْلَاَ أُنْزِلَ عَلَيْهِ مَلَكُّ وَلُوَاْنَزَلْنَامَلَكًا لَقُضِيَ الْأَمْرُثُمَّ لَا يُنظَرُونَ ۞

- 9. Nanu woo farmoytay Rubna Malaykattu abinninoy numtinweelot kaa haak nen, usun sinni nafsii kee Boola-le marat celsiiseenim keenit celsisneh tobollokak nen, Nabii Mucammad caagid keenit kah tobollokime innah.
- 10. Nummah Nabiyow kok duma warrayte ummattak koros kok duma Rubsumte farmoytiitil anqasseh, tokkel keenik koroosite maray Yallih farmoytiitil anqase Yallih digaalay elle anqasak mamut kak Angadduk Sugeeni keenil obteeh maro keenit hayte.
- 11. Nabiyow ama korosuy kol anqassak Baaxô bagul gexaay, tohuk lakal duma farmoytit dirabboyse marak ellecabo kah tekkenna wagita keenik ixxic.
- 12. Nabiyow A-korosuk Qaranwaa kee baaxooy ken nammayih addal taniimih Reeda miyyileeh?keenik ixxic, woo Reeda dibuk Yallile keenik ixxic, Yalli isi nafsil Racmat mekleeh yuktubeh ikkal isi naqoosak digaalat mayasissika, diggah Yalli Qhiyaamah ayróy agaywaaga sinnit cisab kee galtoh sin gaaboyse-le, koroosite mari sinni nafsi kasaariseeh finqiseh, toysa usun Yallih inkittinaanee kee Nabii Mucammad Nubuwannul mayaaminan.

وَلَوْجَعَلْنَهُ مَلَكَ الَّجَعَلْنَهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَاعَلَيْهِمِمَّايَلْبِسُونَ۞

وَلَقَدِ السَّتُهُ زِيَّ بِرُسُلِمِّنِ فَبَلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُواْمِنْهُ مِمَّا كَانُواْبِهِ عَ يَسْتَهْ زِءُونَ ۞

قُلْسِيرُواْ فِي ٱلْأَرْضِ ثُمَّ الظُرُواْكَيْفَ كَانَ عَنِقِهَ أَلْمُكَذِّبِينَ ۞

قُللِّمَن مَّا فِي ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِّ قُللِّكَةً كَتَبَعَكَىٰ نَفْسِهِ ٱلرَّحْمَةَ لَيَجْمَعَنَكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَمَةِ لَارَيْبَ فِيهُ ٱلَّذِينَ خَسِرُوۤاْ أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُوْمِنُونَ ۞

- 13. Bar kee laqoh addat Aadee kee angayye takkem inkih Yalli-le, usuk isi naqoosah maxcooca yaabbi ken taamoomik Qellittam kee tambulleem yaaxigi kinni.
- 14. Nabiyow ama korosuk: Yallak kalah awlaytu haysitoo?usuk Qaranwaa kee baaxooy ken nammayih fanal tanim gine Rabbik, usuk isi gino yarzuqheeh kaa tarzuqhem matanak keenik ixxic, Nabiyow diggah anu A-ummatak naharak yuslume num akkeeh koroositeeh Yallat agleytit haa marih num akke waamah amrisime keenik ixxic.
- 15. Nabiyow ama korosuk diggah anu inni Rabbih amri cinek kaxxa ayroh digaalak meesita keenik ixxic.
- 16. Yalli woo saaku woo gibdi digaala kak waasa mari usun, toysa nummah Yalli kah Racmate mara, woo digaalak naggoowaanam Baxxaqqa-le maffaafa kinni.
- 17. Seehadaytow Yalli koo
  Biyaktaamak tu-koo xagsek, toysa
  tet fayya kok haytam matan Yalla
  akke waytek, Yalli kayrik tu-koo
  xagsek, toysa kay muxxo kok
  waassam matanaay, Tokkel usuk
  kulliimih dudda-li kinni.
- 18. Yalli usuk isi naqoosah amol dirkiseh yaniih kullim kaah taqunxee, usuk naggaaraay adda yaaxigi kinni.

﴿ وَلَهُ وَمَاسَكَنَ فِي ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ۞

قُلْ أَغَيْرَ ٱللَّهِ أَتَّخِذُ وَلِيَّا فَاطِرِ ٱلسَّ مَوَّتِ وَٱلْأَرْضِ وَهُو يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُّ قُلْ إِنِّ أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَّ وَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ۞

قُلْ إِنِّ أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّى عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيرِ ۞

> مَّن يُصْرَفِْ عَنْهُ يُوَمَ إِذِ فَقَدْرَهِمَهُ وَذَلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْمُمِينُ ۞

ۅٙٳڹؽڡٝڝۜۺڬٱڵؾؙۘۏۑۻؙڗۣڣؘڵڒڬڶۺۣڣؘڵڎؘڗ ٳڵۜۿؙۅؙؖٞۊٳڹؽڡۧڛۺڮڹۣڂؽٝڕڣۿۅؘػڶ ڝؙؙڵۣۺٚؽٙۦؚۊٙڍڽڔٞٛ۞

وَهُوَٱلْقَاهِرُفَوْقَ عِبَادِةِ ـ وَهُوَ اللَّهِ لَهُ وَهُوَ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ كُلِّفَ اللَّهِ اللَّهُ اللّ

- 19. Nabiyow ama korosuk anu nummâ farmoyta kinniyoomuh sumaagah yoh nabuk Ragtam Anniimiiy? Keenik ixxic, voo kee sin fanat sumaagiteh tanim Yalla kinnik, Usuk ama Qhuraan wacyih yol oobise kay digaalak sin kee ama Ohuraan guffu haa mara kaat meesiisamkeh, diggah isin Yallâ luk aka yallittey yaqbudeeni taniimih Sumaagittaanaa?keenik ixxic, Nabiyow anu wohul masumaagita keenik ixxic, Nabiyow cagalah Yalli inki Yallaay anu diggah isin Yallat agleh hayya haytaanamak Bari kinniyo keenik ixxic.
- 20. Ama kitab kah necee mari
  (yahuud kee nasaara kinnuk) Nabii
  Mucammad صَالَتُهُ عَلَيْكُوسَكُوّ yaaxigeenih
  sinni xaylo kah yaaxigen innah,
  woo mari usun sinni nafsi
  kasaarise mara, toysa usun usuk
  luk yemeeteemil mayaaminan.
- 21. Yallal dirab ginnaasiteeh, hinnay kay duddaa kee kay inkittinaane tascasse astooti dirabboyse marak dulmih iyyi gacaah? Num magaca. diggah daalimiinih yan mari addunyaay akeeral mayaffoofa.
- 22. Nabiyow ku-marah Cisab kee galtoh inkih ken kobxisnu wayna ayro cusey, tohuk lakal Yallat agleytit hee marak sin Yallittey Yallat agleh hayteeniy warsitak sugteeni mannih teetiiy? keenik inna.

قُلْ أَيُّ شَيْءٍ ٱلْمَرُسَّهَادَةً قُلِ اللَّهُ شَهِيدُلْتِنِ وَبَيْنَكُو وَأُوحَ إِلَى هَذَا ٱلْقُرَا لُلَّ نُذِكُمُ بِهِ وَوَمَنْ بَلَغَ أَبِتُكُو لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ ٱللَّهِ وَالِهَةً أُخْرَى قُل لَا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ اِللَّهُ وَكِدُو إِنِّنِ بَرِيَ ءٌ مِّمَا اتْشُرِوُنَ ۞

> ٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَكُمُ ٱلگِتَنَبَ يَعْرِفُونَهُ وَكَمَايَعْرِفُونَ أَبْنَآءَ هُمُّ ٱلَّذِينَ خَسِمُرَّةً أَنفُسَهُمْ فَهُمُّ لَايُؤْمِنُونَ۞

وَمَنَّ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذَبًا أُوْكَذَبَ بِعَايٰتِهِ عَإِنَّهُ وَلَا يُقُلِحُ ٱلظَّلِمُونَ۞

ۏۣۉٙڡؘڎؘؘڠؙؿؙڒۿؙڗڿٙۑۘۼٵؿؙڗؘڡؙۛۅؙڶڸڵٙڍؚڽڹؘٲۺٞڔػؙۅٙٲڷؽڹ ؿؙڗٵٷؙڮؙۄٲڵٙڍڹڹؘػؙؿٶٞڗؙڠؙۅؗڹٙ۞ akke waytek.

- 23. Tohuk lakal usun tama esserot mokkorimen (yiqiyyerimen) waqdi, woo esserol gacseenim malon, Yallay Ni-Rabbi kinnih iyyal xiibitna immay kaat agleytit haa marah masuginnino iyyaanam
- 24. Nabiyow usun sinni nafsil dirab elle yeceen inna keenik wagitey, Yallat agleytit mahannino iyyaanamal, Yallal diraabah ginnaasitak sugen Yallitte keenik Qellitteeh Bayteh.
- 25. Nabiyow ama korosuk atu Qhuraan takriye waqdi, koo ankacsa mari keenit yan, ken lubbittet Sibaabi hayneeh ken aytiital Qilsa hayne ama Qhuraan yafhimeenih yaaxigeenimik, kulli astay Nabii Nummâ tascassel yableenimih teetil mayaaminan, Nabiyow usun koo fanah yamaaten waqdi koo giddiyaanah, koroosite mari ama Qhuraan kalah tuhinna usuk awwalî mari yuktube hayyayyoona akke waytek iyyan.
- 26. Tama koros Qhuraan kee Nabii katayyuk sinam waassaah usun sinnih kaak yaxxeereenih, usun wohut sinni Nafsiksa finqisaanam maloonuuy usun woh mayaaxigan.
- 27. Nabiyow ama koros Qhiyaamah ayró giral xayyoysimta waqdi ken ablinnitoy gibdim abaluk ten, tokkel usun maganey addunyâ fanah gacsimnaah Ni-Rabbih inkittinaane tascasse astooti

ثُمَّ لَوَتَكُنْ فِتَنَتُهُمْ إِلَّا أَنَ قَالُواْ وَٱللَّهِ رَبِّنَا مَاكُنَّا مُشْرِكِينَ ۞

ٱنظُرَكَتِفَكَذَبُواْعَلَىٓ أَنفُسِهِمُّ وَصَلَعَنْهُم

وَمِنْهُمْوَّنَ يَشَتَمِعُ إِلَيْكَ ۗ وَجَعَلْنَاكَلَ قُلُوبِهِمْ أَكِنَةً أَن يَفْقَهُوهُ وَفِيّ اذَانِهِمْ وَقْرَأُ وَإِن يَرَقُلُ كُلَّ ءَاية لِّلَيُؤْمِنُولِهِمَّ حَتَى إِذَا جَاءُوكَ يُجَدِدُونَكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُواْ إِنْ هَاذَآ إِلَّا أَسْطِيرُ ٱلْأَوْلِينَ ۞

ۉۿؙڗێڹ۫ۿؘۅ۫ڹؘۘۼڹ۫ۮؙۅؘؽڹ۫ٷ۫ڹؘۼڽ۫ڐؙؖۊٳڹؽۿڶؚڴۅڹ ٳڵۜؖٲٲؿؙڛۿؙڗۅٙڡؘٳؽۺ۫ۼؙۯۅڹٙ۞

ۄٙٷٙڗؘؽٙٳۮ۫ٷڣڡؙۅ۠ٵۘۼٙڸۘٵڶؾۜٵڕڣؘقاڶۅ۠ٳؽڵؿؾۘؾؘٵٮؙؗۯڎؙ ۅٙڵٲڬڴۮؚٚڹڹڡؚٵؽٮؾؚڔٙؠؚۜٮٵۅؽػؙۄ۠ڹؘڡؚڹؘ ٲڵڡٞ۠ۄٝڡؚڹۣڹؘ۞

dirabboyse waynaah yeemene mara akkinninoy iyyan.

- 28. Wonna hinnay usun addunyal duma Qellisak sugen umaaneena keenih tambulleeh, usun addunyah gacsiminnoonuy Yallaa kee kay farmoyta ken kak waasse koroosannuh gacak yenen, diggah usun dirableela kinnon.
- 29. ama korosuy Rabak lakal ugut yanim tangadde mano matan Ni-Addunyah mano akke waytek, nanu Qhiyaamah Ayro Rabneek lakal ugsumu waa mara hinnino iyyan.
- 30. Nabiyow ama korosuy Rabak lakal ugut yanim tangadde Qhiyaamah ayró sinni Rabbih foocal Solsimaanaah, A-ugut kee cisab cakki hinnaa? Yalli keenik iyya waqdi ken ablinnitoy uma caalat abaluk ten, yeey Ni-Rabbow usuk cakki kinnih iyyan, toysa addunyal koroositak sugteenimih sabbatah digaala tammoysa keenik iyya Yalli.
- 31. Nummah Rabak lakal Yallih angaaraw yanim dirabboyse mari kasaariteeh finqiteh, Qhiyaamah ayró garciik keenit tamaate waqdi addunyal meqe taamoomik bayisneemih nee geyte Nadaamaay iyyan usun sinni dambitte sinni xiironwal Quukak, oobbiya!usun dambittek Quukaanam manxu Qaxumaah!

بَلۡبَدَالَهُۥ مَاكَانُواْيُخۡفُونَ مِن قَبَلُّ وَلَوَرُدُّواْ لَعَادُواْلِمَانُهُواْعَنْهُ وَإِنَّهُمُ لَكَاذِبُونَ۞

وَقَالُوَاْ إِنْ هِيَ إِلَّاحَيَا تُنَا ٱلدُّنْيَا وَمَانَحُنُ بِمَبْعُوثِينَ۞

ۅٙڷٷڗۯێٙٳۮ۫ٷڡؙڡؙۅ۠ٲۼڸؘۯڔؚۜڡۣ۪ڡۧۧۊٙٵڶؘٲڵۺۘۿٮۮؘٵ ؠؚٱڂۛۊۣۧٞٵڶؙۅ۠ڔؙؽؘڶۘۘۄؘۯؠؚۜڹۧٲؘۊٲڶۘڣؘۮؙٷۛڡؚ۠ۯٲڷڡ۬ۮؘٲڹ ؠؚمٙٲڬؙٮؙؿ۫ڗ۫ػؙڡؙٛۯؙۏؘ۞

قَدْخَسِرَٱلِذِينَكَذَبُواْ بِلِقَاءِ ٱلدَّيِّحَقَّ إِذَا جَآءَ تُهُمُ ٱلسَّاعَةُ بَعْتَةً قَالُواْ يُحَسِّرَتَنَاعَلَى مَا فَرَّطْ نَافِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْلَاكُمْ مَكَل ظُهُورِهِمَّ أَلَاسَاءَ مَا يَزِرُونَ ۞

- 32. Addunyâ mano tu-hinna digir kee doklá akke waytek, akeerâ dabgah aban mege taama Yallak meesita marah kayrih aysuk Raqtak, korosey tamahal makaskassowtaanaa?
- 33. Nabiyow Nummah ama koros koo dirabboysak kok ittam koo Rookissam Naaxigeh, tokkel diggah usun dirabboysaanam koo hinna, kinnih immay daalimiinih yan mari dirabboysaah yangaddeem Yallih Aayootay ku-Numma tascasse kinni cirdih (Oinaadi kinnuk).
- 34. Nabiyow Nummah kok duma koros Yallih farmoytit dirabbosseh, tokkel keenit aben dirabboysiyyaa kee Adal Yisbireenih Ni-Ookol kee cató keenih amma ittam fanah Yalli ken catu waamah keenih hee xagana korissam matan. Nummah Nabiyow kok naharat Rubsumte farmoytiitih xaaguu kee Yalli keenit abe catoh xaagi koh vemeeteh.
- 35. Nabiyow ama koros diinit derre cabtam kol tembe tet tekkek, toysa Baaxok addal edde gacta arac gurrussaah hinnay siixiy (magaar) Qaran edde tawqe gurrussaah, tokkel atu Nabii kinnitom tascasse asta keenih bahtam duddek, tovsa toh keenih ab Yalli faxinnay isin elle tanin tirtol ken gaaboysak yeneeh yaamineenim keenil Bicisak yen, toysa Nabiyow wohut Yalli faxem igma marih

وَ مَا ٱلْحَكُوهُ ٱلدُّنْكَ إِلَّا لَعَتْ وَلَهُوُّ وَلِلدَّارُ ٱلْآخِرَةُ خَتُ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقَلُونَ ١

قَدْنَعْلَمُ إِنَّهُ ولَيَحْزُنُكَ ٱلَّذِي يَقُولُونَّ فَإِنَّهُمْ لَائْكَذُّهُ نَكَ وَلَكَ أَلْظَالُمِينَ عَايَتَ ٱللَّهُ مَحْحَدُونَ ﴿

وَلَقَدُ كُذِّبَتُ رُسُلُ مِّن قَبَلكَ فَصَبَرُ وَأَعَلَىٰ مَاكُذِيُواْ وَأُوذُواْحَتَّى أَتَكُهُ مُ نَصِّرُنَّا وَلَا مُندِّلَ لِكَلِمَاتِ ٱللَّهِ وَلَقَدْ جَآءَ كَ مِن نَّبَإِيْ

وَإِن كَانَ كَبُرَعَلَدُكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِن ٱسْتَطَعْتَ أَن تَبْتَغِيَ نَفَقَا فِي ٱلْأَرْضِ أَوْسُلَّمَا فِي ٱلسَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُم بِايَةً وَلَوْشَاءَ ٱللَّهُ لَجَمَعَهُ مَعَلَى ٱلْهُدَئُ فَلَاتَكُونَنَّ مِنَ ٱلْجَهِلِينَ ٥

num makkinaay Rookat isi Nafsi maqidin.

- 36. Nabiyow cagalah atu sinam fan kak secta iimaan oggoltam kuyab Raaqisuh ankacsa mara, korosuh tu-gactek usun Rabe marih loowot yaniiniih, Yalli Rabe mara Qhiyaamah ayró magooqak Nuwwuk yayyaaqe, tohuk lakal usun cisab kee galtoh kaâ fanah gacsiman.
- 37. Koroosite mari kay Rabbik kay
  (Nabii Mucammad مَا اللهُ اللهُ
- 38. Baaxol Rooci leemik mutuccu ittam matanaay Haadaytuy isi Namma galit Qaraanal Haada mayan usun sin innaah Yalli gine gino akke waytek, hebeltoh iimiy cabneeh kak garcitne (karcitne) mannu lawcal macfuuzul nuktube nee akke waytek, tohuk lakal gino inkih sinni Rabbi fan gaaboysimta Qhiyaamah ayró cisab kee galtoh.
- 39. Naayoota dirabboyse mari usun Ayti maleelaay ken tanfiqem mayaabban, usun duudutteey cakkit mayaaban, tokkel usun koroosanni diteh addat giirisan, Yalli makkootiyya kah faxa mara

*إِنَّمَايَسْتَجِيبُ ٱلَّذِينَ يَسْمَعُونُ وَٱلْمَوْتَىٰ يَبَعَثُهُ مُرُالَدَهُ ثُمَّ إِلَيْهِ مُرْجَعُونَ ۞

وَقَالُواْ لَوَلَا نُزِلَ عَلَيْهِ ءَايَةٌ مِّن زَيِةٍ عَقُلْ إِنَّ اللَّهَ قَالُواْ نَقَلَ إِنَّ اللَّهَ قَالُولَا نُزِلَ عَلَيْهِ عَلَى اللَّهَ قَالُوكِنَّ اللَّهَ قَالُوكِنَّ اللَّهَ قَالُوكِنَّ اللَّهُ عَلَيْهُ وَلَا كَانَا اللَّهُ اللَّهُ وَلَا كَنْ اللَّهُ الْ

وَمَا مِن دَآبَةٍ فِي ٱلْأَرْضِ وَلَاطَآيِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أَمُمُّ أَمَّنَالُكُمْ مَّافَرَطْنَافِ ٱلْكِتَبِ مِن شَيْءً ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ۞

وَٱلَّذِينَ كَنَّهُ وُلِعَايَتِنَا صُمُّرُوبُكُرُ فِي ٱلظُّلُمَنِ عَنَّ مَن يَشَا إِللَّهُ يُضْلِلُهُ وَمَن يَشَأَ يَجُعَلُهُ عَلَى صِرَطِ مُسْتَقِيمِ ۞

makkoysaah, tirto kah faxa mara massa-le gital tirri haa.

- 40. Nabiyow ama korosuk yoh warisa ixxic, Yallih digaala addunyal siinit temeetek, hinnay Qhiyaamah ayró garciik (karciik) siinit temeetek, tokkel sin tibbixem fayya Siinik ittuh Yallak kalihim kallactaanaa?isin Ittaanamal numma yacee mara tekkeenik.
- 41. Wonna hinnay isin sin yibbixe gibdaabini fayya siinik iyyamkeh sin gine Rabbi kallactaanaah usuk kaa kah kallacteenim faxek fayya siinik haa, too waqdi isin sinni numtinwellittey Yallat Agleh haytaana cabtaanaah tet hawwentaanah.
- 42. Nabiyow Nummah kok duma sugte ummattah farmoytit Rubneh usun Yalla fan ken seecak, tokkel usun ken dirabboyseeniih, tuddagnaa kee Biyookal ken mokkorreh sinni Rabbih xixxibitaanaah kaah yaqunxeenimkeh.
- 43. Tama farmoytit dirabbosse ummatta Ni-digaala keenit temeete waqdi macah neh aqunxee weeniih? kinnih immay ken lubbitte iimaanak kafteeh gibdah Alud tekke, sheytan umaanee kee koroosannuk edde sugeenim keenit bilqiseh.
- 44. Usun (koros kinnuk) ken farmoytit ken kassisseeh ken kah amrisseemil taamitaanam cabeeniih cinen waqdi, Ni-

قُلْ أَرَءَ يُتَكُو إِنْ أَتَنكُو عَذَابُ اللَّهَ أَوْأَتَتَكُو ٱلسَّاعَةُ أَغَيْرَاللَّهِ تَذْعُونَ إِن كُنتُمْ صَدِقِينَ ۞

ۘڹڵٳؾؘٳؗؗؗؗۏؙؾۮؙٷۏڬڣؘؾڪۺۣڡؙؙڡؘٲؾۮ۫ٷۏؘٳڵؽٙۅ ٳڹۺؙٳٓۊؘۊؘٮؘڛۧۅ۫ڹؘڡٲؿؙۺٝڔۣۘۅؙۏؘ۞

وَلَقَدُ أَرْسَلُنَا إِلَىٰ أُمُومِن فَبَاكَ فَأَخَذُنَهُم بِالْبَأْسَاءِ وَٱلضَّرَاءِ لَعَلَهُمُ يَتَضَرَّعُونَ ٥

فَلَوَ لَآ إِذْجَآءَ هُرِبَأْسُنَاتَضَرَّعُواْوَلِكِن قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُ مُرَّالشَّيْطَنُ مَاكَانُواْ يَعْمَلُونَ۞

فَلَمَّانَسُواْمَادُكِّرُواْبِهِ-فَتَحْنَاعَلَيْهِمَّ أَبْوَبَ كُلِّشَى ءِحَتَّى إِذَا فَرِحُواْبِمَا أُوثُواْ أَخَذَنَهُم بَغْتَةَ فَإِذَا هُم مُّبَلِسُونَ

الحجزء ٧ \ 241

Niqmootak kulliimih Afoofi lagsiyyah (lawsiyya kinnuk) keenil fakneh usun keenih tontocowwimeemit Batra edde tan walleh wallitti iyyen waqdi, garciik (karciik) ken nibbixeeh Ni-digaalat ken finqisneh, tokkel usun kulli kayrik yobboodeeniih yiggirqeenih.

- 45. Tokkel tama mari inkih
  Bakkiimeeh num keenik
  maraaqinna, Yallal koroositeeniih
  kay farmoytit dirabboysaanamal
  sinni nafsi yudlumen waqdi, fayla
  Yallay ginó Rabbih yani-le, isi
  farmoytit cateeh koros finqiseemil.
- 46. Nabiyow tama korosuk yoh warisa ixxic:Yalli Aytiitaa kee intiita sin waysiiseeh siinik Beek, usuk lubbitte siinik alfek Yallak kalah maa Yallaay woh siinih gacissu duddam?Nabiyow Ni-inkittinaane tascasse astooti Baxxaqqa keenih kah hayna inna wagitey, tohuk lakal usun derre teetit cabaanaah tet manummaysan.
- 47. Nabiyow tama korosuk yoh warisa ixxic:Yallih digaalá garcik hinnay intih abalih siinit temeetek, koroositeeh daalimiinih yan maraksa finqittam tanii? matan.
- 48. Farmoytit kalah kah Rubnam mannu, moominiin jannatal aytikumusak koros giral meesiisa mara yakkeenimkeh iyyaanam akke waytek, tokkel Yallal yeemeneeh taama yessemeqqe mari,

فَقُطِعَ دَابِرُٱلْقَوْمِٱلَّذِينَ ظَامَوُّا وَٱلْحَمْدُيلَّهِ رَبِّٱلْعَالَمِينَ۞

قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَرَكُمْ وَخَتَمَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ مَّنْ إِلَّهُ عَيْرُاللَّهِ يَأْتِيكُمُ بِهِ انظُرْكَيْ فَانُصَرِّفُ ٱلْآيِنَتِ ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُونَ ۞

قُلْ أَرَءَيْتَكُو إِنْ أَتَنكُو عَذَابُ ٱللَّهِ بَغْتَةً أَقَى جَهْرَةً هَلْ يُعْتَدُ أَلْوَ اللَّهُ وَتَلَاكُ وَالظَّلِمُونَ ۞

وَمَانُرَسِلُ ٱلْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَّ فَمَنْ ءَامَنَ وَأَصْلَحَ فَلَاخَوْفُ عَلَيْهِمْ وَلَاهُمْ يَحْزَنُونَ ۞

toysa akeeral ken amol digaalâ meesi matanaay addunyal keenik warrayteemih marookitan.

- 49. Qhuraanak Naayootaa kee Nabii Mucammad صَالِّسَهُ عَلَيْهِ وَسَالَمُ Numma tascasse astooti dirabboyse mari Qhiyaamah ayró digaala ken xagele Yallih amri cinak sugeenimih Sabbatah.
- 50. Nabiyow ama korosuk ixxic:
   Qaranwaa kee Baaxô kadnooni
   liyooh Qellittem Aaxige siinik
   maxca, diggah anu Malaykattu
   kinniyo siinik maxca, anu kalah
   kataatam mayyu Yalli wacyih yol
   oobisam akke waytek, Nabiyow
   ama korosuk inti sinni num kee
   inti-le num maay massowtaa?
   (korostaa kee moomintu kinnuk)
   Yallih dudda tascassee astooti
   cubbussu mahaytaanaa? keenik
   ixxic.
- 51. Nabiyow moominiinih yan maray isi Rabbih xaqul kobxisimu waamak meesita ama Qhuraanal meesis usun Yallak-sa awlaytuh loonum maloonuuy shafaaqatta keenih aba awlaytu malon Yallih xaqul, usun Yallak meesita mara yakkeenimkeh.
- 52. Nabiyow moominiiniy carraay saaku sinni Rabbih fooca edde faxak kaa taqbude kô luk daffeytaamak ken maxiiriyin, Nabiyow ama tumaleela abteemih cisaabak kaamol tumatan, atu abteemih cisaabak ken amol

ۅؘۘٲڵؘؚؽڹؘػؘۮؘؚٞٷؙٳ۫ۼٵێؾؚٮٙٵؾؘڡۺؙۿؙۄؙڷڵڡٙۮؘڶڔؙۑؚڡٙٵ ػٲٷؙٳؽڡ۫ٞۺڠؙۅڹٙ۞

قُل لَّا أَقُولُ لَكُمْ عِندِى خَزَايِنُ اللَّهِ وَلَاَ أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلِاَ أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكُ إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَى ٓ إِلَىَّ قُلْ هَلَ يَسَتَوِى ٱلْأَعْمَىٰ وَٱلْبَصِيرُ ۚ أَقَلَا تَتَفَكَّرُونَ۞

ۅٙٲ۫ڹۮۯۑؚ؋ۘڷڶۜؽڹؘؽؘڬڶڡؙؙۯڹٲٞڹۑؙڂۺۯۅٞٵ۠ٳڬ ڔؘؿٟڡؚٟ؞ٞڵؽۺڶۿؙۄؚڡؚۜڹۮۏڹڡؚٷڮؙؙٷڵٳۺؘڣۑۼ ڶؖۼٙڶٞۿؙؠٛؾۜڠؙۅٮؘ۞

وَلَا تَطُرُواْ اَلَّنِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُم بِالْفَدَوْقِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَةً مَّاعَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِ مِيِّن شَىْءِ وَمَامِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِ مِيِّن شَىْء فَتَطُرُدَهُمْ مَّ فَتَكُونَ مِنَ الظَّلِمِينِ قَ

tumatan, tokkel atu ken xiiriytek, toysa daalimiinih yan marak numuk teyna akketto.

- 53. Tonnaah Ni- naqoosak garu garut keenik mokkorre (niqiyyire) gaddali tumalit keenik mokkorak kulsale num Boolale numut keenik mokkorak, Yalli A-maraa nek fanaak guneeh Islaamaninnol tirri heem? iyyaanamkeh, Yalli isi niqmat faatita maray tirtó cakkisita mayaaxiga innaa? Yeey yaaxigeh.
- 54. Nabiyow Ni-Astootiy atu Yallih farmoyta kinnitoomuh sumaaqitta Nummaysa mari kol yemeetek, assalaamu qaleykum keenik ixxic, sin Rabbi Racmatta isi nafsil yuktubeeh waajibiseh, diggah umaane siinik abe num iggimat tet abay hinnay Aaxaguk tet abay tohuk lakal sarra Yallal gaceeh yotoobeeh isi taama yessemeqqek, toysa diggah Yalli dambi cabtili xuwawli kinni isi naqoosah.
- 55. Nabiyow tamannah tan Baxxaqqah tama Suuráh addal deedal mari yangadde cakki Aayoota Baxxaqqa koh hayne, umeyniitih yan maray farmoytit cineh giti yambulleeh cakki giti Baxxaqqa iyyamkeh.
- 56. Nabiyow ama korosuk diggah anu isin Yallak kalah taqbuden Numtin wellitte aqbudeemik Yalli yoo waaseh keenik ixxic, anu sin kalbi fayxiixa makataata, sin kalbi fayxiixa kataatek, Toysa Nummah anu massale gitak makkooteeh tirri

وَكَذَٰلِكَ فَتَنَّابَعْضَهُم بِبَعْضِ لِيَقُولُوَّا أَهَّنُوُلَاَ مِّنَ ٱللَّهُ كَلَيْهِم مِّنْ بَيْنِنَّأً لَٰلِسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ إِلْشَّ كِرِينَ ۞

ۅٙٳۮؘٵۜڿٙٳٙؖؖؖۏڬٲڵۘڋؽؽؙؿؙۅٛٚڡٮؙؙۅٮٙۑٵؽٮٚؾٵڡؘڨؙڷڛۘڵٮۿ ۼؖؿڬؙڋؙؙ۫ۜٚڝۜؾۘڹۘڔڹۘٮؙ۠ٛۓٞ؞۫ۼٙڶؽڡٚڡ۫ڛؚ؋ۘٵڵڗۜڂڡۘة ٲنَّهُۥڡؖڽٚۼڽۅۦۘڡؘٲٞڞڶڂ؋ؘٲڹۘۮؙٷۼڡؙۅؙۯڐۜڿڽۺٞ ڡۣڽٛڹڠڍۅۦۘٷؘٲ۫ڞڶڂ؋ؘٲڹۮٷۼڡؙۅؙۯڐۜڿڽۺٞ۞

> وَكَذَلِكَ نُفُصِّلُ ٱلْأَيْنَتِ وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلُ ٱلْمُجْرِمِينَ ۞

قُلُ إِنِّى نُهِيتُ أَنَّ أَعُبُدَ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهَ قُل لَا أَتَيْحُ أَهْوَآءَكُمْ وَقَدْ ضَلَلْتُ إِذَا وَمَا أَنَا مِنَ ٱلْمُهُ تَدِينَ ۞

iyya marih num hinniyo keenik ixxic.

- 57. Nabiyow ama korosuk ixxic:
  diggah anu inni Rabbik Baxxaqqa
  iyya diinih Bagul aniyo isin
  woo diini dirabbosseeniih anu
  isin obtim kak faxxan digaalay
  edde Qataataktaana oobisaamih
  dudda mayyu, woo digaalah
  wadirroysiyyih mekla num mali
  inki Yalla akke waytek, usuk cakki
  meklaah Baxxaqqa kaa haa, usuk
  cakkii kee deedal ittak Baxsa
  marak inkih kayrih aysuk Raaqa.
- 58. Nabiyow ama korosuk ixxic:
  diggah anu isin obtimit kak
  Qataataktan digaala Yi-gabat
  suginnay siinil tet oobisak eneeh
  yoo kee sin fanat caagid meklimak
  yen, Yalli daalimiinih yan mara
  edde digaala waktih ixxigat
  Sinaamak aysuk Raaqa.
- 59. Qellitti itteemih kadnooni Yallih xaqul tan woh kaak-sa taaxigem matan, usuk Barriiy Badal tanim yaaxige, caxak caffayti marada usuk yaaxige kaa akke waytek, Baaxók diteeta-le aracal Qellita amboyti mayana, uunim matanaay kaftem matan Baxxaqqa iyya kitaabih (lawcal macfuuz kinnuk) addal tan tet akke waytek.
- 60. Yalla kinni Bar xintan waqdi Rooci siinik beytam, laqo taamoomik abtaanam inkih siinik yaaxigeh, tohuk lakal Saaku xiinik sin yaybideh Addunyal Rabah siinih muggaqsime wakti yamurruqeh

قُلْ إِنِّى عَلَىٰ بَيِّسَةِ مِِّن زَيِّى وَكَذَّبْتُم بِادِّ مَاعِندِى مَاتَسْتَعْجِلُونَ بِلِمَّ إِنِ ٱلْحُصُّمُ إِلَّا يِلَّةً يَقُصُّ ٱلْحَقَّ وَهُوَ خَيْرُ ٱلْفَاصِلِينَ۞

قُل لَّوَ أَنَّ عِندِى مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ - لَقُضِى ٱلْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمُّ وَاللَّهُ أَعْلُمُ بِٱلظّلِمِينَ ۞

* وَعِندَهُ وَمَفَاتِحُ ٱلْفَيْبِ لَا يَعْ لَمُهَا إِلَّاهُوَّ وَيَعْلَمُ مَا فِي ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرُ وَمَا تَشْقُطُ مِن وَرَقَةٍ إِلَّا يَعَامُهَا وَلَا حَبَّةِ فِي ظُلُمَتِ ٱلْأَرْضِ وَلَا رَطْبِ وَلَا يَاسِ إِلَّا فِي كِتَبِ مُّيدِنِ اللَّهِ

وَهُوَاْلَذِى يَتَوَفَّلَكُم بِالْيَّلِ وَيَعْلَمُوْمَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىۤ أَجَلُّ مُّسَمَّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُم ثُمَّ يُنَيِّنُكُم بِمَاكُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۞

gide sin sugsamkeh, tohuk lakal magooqak sin ugsek lakal Qhiyaamah ayró gacim kaâ fanah abtan, tohuk lakal Yalli addunyâ manol abak sugteenim siinih warse leeh sin elle galte-le.

- 61. Yalla kinni isi naqoosah amol dirkiseh tanim usun kaah aqunxak, Yalla kinni isi naqoosah malaykootay ken taamoomi lowtaah dacrissa Rubtam, siinik numuk teynah Rabi yamaate waqdi Ni-farmoytiiti (Rooci tayyaaqe malayka kinnuk) Rooci kaak tayyaaqem usun Yalli ken kah amrise caagiidak tubayse kal tuboolayse kal.
- 62. Tohuk lakal Rabe mari ken Yallay cakki awlatuh keenik yanî fanah gacsiman, oobbiya! Qhiyaamah ayró mekla lem Yallaay usuk cisab abba haa marak cisaabah sissikuk Raaqak.
- 63. Nabiyow ama korosuk ixxic:

  Barrii kee Baddi diteetah meesik iyyi sin naggoysaa? isin too waqdi Yallat xaaqimtan dooqa fayya haak Ramma haak kaah taqunxeen, Ni-Rabbi A-diteetaa kee A-gibdaabinak nee naggoysek, diggah nanu moominiiniy kay niqmatal kaa faatitta akkenno Axcuk.
- 64. Nabiyow keenik ixxic: ama meesii kee kulli gibdaabinak dibuk sin naggossam Yalla kinni, tohuk lakal isin Qibaadal agleytit kaat haytan.

ۅٙۿؙۅؘٲڵڡٞٳۿڔؙڣؘۅٛقؘعِبَادِقؖ؞ۅؽؙۯڛؚڵؙؗؗؗۼڵؽؗڮٛؗۯ حَفَظَةً حَقَّۃٳۮؘاجَآءٙأَحَدَكُۯٛٱلۡمَوْتُ تَوَفَّتُهُ رُسُلۡنَاۅَهُمۡلَایۡفَرِطُونَ۞

ثُمَّ رُدُّواْ إِلَى ٱللَّهِ مَوْلِدَهُ مُ ٱلْحَقِّ أَلَا لَهُ ٱلْحُكُمُ وَ وَهُوَأَسْرَعُ ٱلْحَيسِينَ ۞

قُلْ مَن يُنَجِّيكُ مِّن ظُلُمُتِ ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ تَدْعُونَهُ وتَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَيِّنْ ٱلْجَلَنَامِنُ هَلاِهِ عَلْنَكُوْنَنَّ مِنَ ٱلشَّلِكِرِينَ

قُلِٱللَّهُ يُنَجِّيكُمْ مِّنْهَا وَمِن كُلِّ كَرْبِ ثُمَّ أَنْتُمْ

65. Nabiyow ama korosuk ixxic: dibuk duddam Yalla kinni digaala irok siinil Rubtaah oobissam, hinnay sin ibittek gubak siinit Rubtam, hinnay caagiida Siinit esgegelliiy Qaxa Qaxah sin haah gari garu Qebti muduumah Qansaru siinik tammoysiisaamah dibuk dudda lem Yalla kinni, Nabiyow Niinkittinaanee kee Ni-dudda tascase astooti Baxxaqqa keenih elle hayna inna wagitey cubbusaah wohut Rada mara yakkeenimkeh.

66. Nabiyow ama Qhuraan ku-marak koroosite mari dirabboyseh usuk cakkil oobe kitab kinnuk, anu sin taamat dacayrih yan num hinniyo, cagalah anu edde Rubsumem sin gudduysâ kal keenik ixxic.

- 67. Yallih xaagittek kulli xaagi edde yamaate waktiy edde dabqaah arac edde xagale, korosey sin caagidik ellecabo sarrah Aaxigetton Yallih digaala siinil obta waqdi.
- 68. Nabiyow ama koroosite mara Naayootat deedal kee anqasah giirisah ken table waqdi, tokkel derre keenit cabaay keenik exxer ama yaabak kalah aka yaabat yabba iyyaanam fanah, sheytan uma yaabat yaaba marâ luk daffeyaanam waaso lem koo hawweenisek, toysa tamah kassittek lakal daalimiinih yan marâ luk madaffen.
- 69. moominiinih yan maray Yallak meesital Qhuraanal anqasa marih cisaabak tukeenil matan

قُلْ هُوَالْقَادِرُعَلَةَ أَن يَبْعَثَ عَلَيْ كُرْعَذَا بَاقِن فَوَقِكُمُ اَوْمِن تَحْتِ اَرْجُلِكُمُ أَوْ يَلْمِسَكُمُ شِيعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُم بَأْسَ بَعْضٍ ٱنظُرْكَيْفَ نُصَرِّفُ ٱلْآيَتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ۞

وَكَذَّبَ بِهِ عَقَوَمُكَ وَهُوَ الْخَقُّ قُلْلَسْتُ عَلَيْكُم بِوَكِيلِ ١٠٠

لِّكُلِّ نَبَاإِمُّ مَتَقَرُّ وُسَوْفَ تَعَكَمُونَ ﴿

وَإِذَا رَأَيْتَ اللَّذِنَ يَحُوضُونَ فِي َ اَيُتِنَا فَأَعْرِضُ عَنْهُمُ حَتَّى يَحُوضُواْ فِ حَدِيثٍ غَيْرِ فَ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ ٱلشَّيْطِنُ فَلَا تَقْعُدُ بَعْدَ الذِّكَرَىٰ مَعَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّلِمِينَ ۞

وَمَاعَلَى الَّذِينَ يَتَّ قُونَ مِنْ حِسَابِهِ مِقِن شَقِّ عِوَلَكِن ذِكَرَىٰ لَعَلَّهُمُّ يَتَّقُونَ ۞

الجزء ٧ \ 247

keenik yexxeereeniih keenî luk daffee weenik, kinnih immay ken kassiisaanaah umaanek ken waasaanama usun Yallak meesitaanamkeh.

- 70. Nabiyow sinni diini (Islaam diini kinnuk) digir kee doklah haysiteeh Addunyâ manoh Bilhada duquurusse mara (koros kinnuk) cabaay keenik exxer, Nabiyow ama mara Qhuraanal kassis nafsi dambik abeeh orbiseh yaniimih yabbixsimeeh finqi gabal gacaamak, usuk Yallak-sa awlaytu maliiv shafaaqatta kaah abtam mali, ama nafsi kulli fida isik yaceemih kaak tet mabeyaanaay kaak moggolinta, woo mari usun aben dambih yabbixsimen, usun girah addal niqna kak gufti toofe lee magabah lon, Qansarissi ken hayta digaala lon Yallal koroositeenih sugeenimih sabbatah.
- 71. Nabiyow ama korosuk ixxic: Yallak kalah numtiwwellittey tuneh xiqe waytaah tunek kale wayta naqbudoo? nanu koroosannuh wadir gacnoo? Yalli Islaam diinî fanah tirri nee heek lakal, Sheytoona makkosseeh Baaxot gexeeh baye numuy Baditih elle gexa gambi waagisah inna nakkoo? Usuk moominiinih tan kataysiisiy nee fanah am kaak axcuk tirtóh kaah secta-leeh usuk woh keenik cinah, Nabiyow ama korosuk ixxic: digah Yallih tirtóy Yalli yoo edde Ruubeh yani is cakki tirtó kinni,

وَذَرِ الَّذِينَ الْتَخَذُواْ دِينَهُ مِّ لِعَبَا وَلَهُوَا وَعَرَّقْهُمُ الْحَيْوَةُ الدُّنْيَا وَذَكِرْ بِهِ عَ أَن تُبْسَلَ نَفْشُ بِمَاكَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِن دُونِ اللَّهَ وَكُنُّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِن تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلِ لَا يُؤْخَذُ مِنْهَا أَوْلَتِ كَ الَّذِينَ أَبْسِلُواْ بِمَاكَسَبُواْ لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيدٍ وَعَذَابُ أَلِيمُ إِمَا كَانُونَ كُفُرُونَ فَي

قُلْ أَنْدَعُواْفِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَ اوَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَى آَعْقَابِنَا بَعْ دَإِذْ هَدَنَا اللَّهُ عَالَيْنَا بَعْ دَإِذْ هَدَنَا اللَّهَ عَلَى اللَّهَ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ فَلَى اللَّهُ هُوَ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ هُوَ اللَّهُ مَنَا اللَّهُ عَلَى اللَّهُ هُوَ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ هُوَ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ هُوَ اللَّهُ دَى اللَّهُ هُوَ اللَّهُ دَى اللَّهُ هُوَ اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ هُوَ اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ هُوَ اللَّهُ مَنَى اللَّهُ هُوَ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللْهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللْهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللْهُ عَلَى اللْهُ عَلَى اللْهُ عَلَى اللْهُ عَلَى اللْهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللْهُ عَلَى اللْهُ عَلَى اللْهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللْهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللْهُ عَلَى الْهُ عَلَى اللْهُ عَلَى الْمُعْلَى الْمُعْلَى الْمُعْلَى الْمُعْلَى الْمُعْلِمُ عَلَى الْمُعْلَى الْمُعْلَى الْمُعْلِمِ عَلَى اللْعُلِمْ عَلَى الْمُعْلِمِ عَلَى الْمُعْلَمِ عَلَى اللْمُعْلَمِ عَا

nanu inkih kah amrisinnem ginó Rabbih amri oggollaah Qibaada kaah caglisnaama.

- 72. nanu elle amrisinnem Salat Soolisaay Yallak meesita iyyaanama, Yalla kinni isin inkih Qhiyaamah ayró fan kak gactaanaah garil kak maagowsimtoonu waytaanam.
- 73. Yalla kinni Qaranwaa kee Baaxó cakkil gintem, Nabiyow cus Yalli Qhiyaamah ayróy Tukinniimik tik iyyaah edde takke, kay maxcó cakkiiy Baanta fuxsumta ayró dubuk Reeda lem kaa, Yalli usuk Qellittem kee tambulleem yaaxigiiy, usuk naggaara adda yaaxigi kinni.
- 74. Nabiyow ku-marah cus, Nabii Ibraahim isi abba Aazarak atu numtiwwellitte yallitteh haysittaa? Diggah anu koo kee kumara Baxxaqqa itta makoh addat sin ablek kaak iyye waqdi.
- 75. Nabii Ibraahim Qibaadâ caagidil tirri kaa kah haynennah, Qaranwaa kee baaxô Reeday nabay Yallih dudda tascasse kaa naybullee usuk iimaan asmatah le marak numuk teyna yakkem keh.
- 76. Tokkel Nabii Ibraahimit bari makteeh dite Baaxó dudde waqdi, cutukta yubleeh Ah yi-Rabbi iyye, isi mara edde yanin iggimaa kee deedal ken yaybulleem keh, tokkel woo cutukti koreeh Qellite waqdi

وَأَنَّ أَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَٱتَّغُوهُ وَهُوَٱلَّذِيٓ إِلَيْهِ تُتَشَرُونَ ۞

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُن فَيَكُونُ فَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنفَخُ فِ الصُّورِ عَلِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةَ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ۞

* وَإِذْ فَالَ إِبْرَهِيمُ لِأَيْهِ ءَ ازَرَ أَتَتَخِذُ أَصْنَامًا عَالِهَةً إِنِّهَ أَرَىٰكَ وَقَوْمَكَ فِي صَلَالٍ مُّبِينٍ

وَكَذَالِكَ نُرِيٓ إِبْرَهِيمَ مَلَكُونَ ٱلسَّمَوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ ٱلْمُوقِنِينَ ۞

فَلَمَّاجَنَّ عَلَيْهِ ٱلْيُّلُ رَءَا كَوْكَبِّأَ قَالَ هَلَذَا رَبِّيٍّ فَلَمَّآ أَفَلَ قَالَ لَآ أُحِبُّ ٱلْآفِلِينَ ۞

anu Qellitta Yallitteh Qibaada makiciyyo keenik iyye.

- 77. Tokkel alsa awaqih yuble waqdi Ah yi-Rabbi iyye, tokkel is korteeh Qellitte waqdi yi-Rabbi kaa inkittoysaamah tirri yoo heeweek massa-le gitak makkoote marih num akkeyyo keenik iyye.
- 78. Tokkel Nabii Ibraahim ayró awaqih yuble waqdi, Ah yi-Rabbiiy A-Rabbi usuk cutuktaa kee Alsak nabah iyye, tokkel is korteeh Qellitte waqdi, Yi-maraw diggah anu isin Yallat agleh hayya haytaanamak bari kinniyo keenik iyye.
- 79. Nabii Ibraahim diggah anu inni fooca Qibaadah inki Rabbiy Qaranwaa kee Baaxok gino Qembiseh fanah ayfukkune deedal diinittek cakki diinî fanah kelitak, anu Yallat agleytit haa marih num hinniyo keenik iyye.
- 80. Nabii Ibraahim Yalla inkittoysaamal kay mari kaa giddiyeh isin anu Yalla Qibaadal inkittoysaamah yoo giddiytaanaa? Nummah usuk cakkî fanah tirri yoo heek, anu isin Yallat agleh haytaanaah taqbuden yallittek tu-kalak mameesita, Yi-Rabbi umaanek tuyot Boodisam faxa kaa akke waytek, Yi-Rabbi ixxigah kullim duddu heek isin makaskassowtaanaa qibaada dibuk cakkisittam inki Yalla kinnim taaxigeenimkeh Keenik iyye.

فَلَمَّارَءَا ٱلْقَصَرَ بَانِغَا قَالَ هَذَا رَبِّى فَلَمَّاۤ أَفَلَ قَالَ لَهِن لَّهۡ يَهۡدِنِى رَبِّى لَأَكُونَنَّ مِن ٱلْقَوْمِ ٱلضَّالِّينَ۞

> فَلَمَّارَءَا ٱلشَّمْسَ بَانِفَةً قَالَ هَـذَا رَبِّى هَـٰذَٱ أَكْبِرُ فَلَمَّا أَفَلَتَ قَالَ يَـَقَوْمِ إِنِّى بَـرِيَّ ءُيِّمِّمَّا تُشْرِكُونَ ۞

إِنِّ وَجَهْتُ وَجُهِىَ لِلَّذِى فَطَرَ السَّمَوَرِتِ وَٱلْأَرْضَ حَنِيفَاً وَمَا أَنَاْمِرَ ٱلْمُشْرِكِينَ ۞

وَحَاجَّهُ وُ فَوَمُهُ وَقَالَ أَتُحَاجُّونِّ فِي ٱللَّهِ وَقَدُ هَدَلاَنْ وَلَا أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ ٓ إِلَّا أَن يَشَاءَ رَبِّي شَيْءً وَسِعَ رَبِّ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا أَفَلا تَتَذَكَّرُونَ ۞

- 81. Anu sin yallittek mannal meesitaa?
  Diggah isin Yi-Rabbiy sin ginet
  Yalli sumaq siinil kak oobise wee
  Yallitte agleh kaat haytaanamak
  mameesittaanak, toysa A-namma
  Buttak (moominiin kee koros
- 82. Yeemeneeh sinni iimaanat Yallat agleh tasgallee waa mari, woo mari Yallih digaalak saay kee Nagayna leeh usun tirri iyye mara kinnon.

kinnuk) saay kee satta iyyi cakkisitak Raaqaa? isin yaaxige mara tekkeenik keenik iyye.

- 83. Toh Ni-sumaaqay Nabii Ibraahimih neceey kay maral Yallih inkittinaaneh sumaq kaah takke kinni, nanu Ni-naqoosak fanna marah darajoota (nubuwwannu kee ixxiga kinnuk) fayya hayna, diggah Nabiyow ku-Rabbi naggaara ixxiga-li kinni.
- 84. Nabii Ibraahimih Iscaaqh deqsita baxaa kee Iscaaqh baxa Yaqqhuub kaah necee, ken nammayak kulli num tirri hayneeh keenik dumaak Nabii Nuuc cakkî fanah tirri hayne, Nabii Nuuc samadak Nabii Daawuuduuy Nabii Suleymaanaay, Nabii Ayyuub kee Nabii Yuusufuuy, Nabii Muusaa kee Nabii Haaruun inkih cakkî fanah tirri ken hayne, tama Ambiya abiten maqaanel ken kah galatne innaah, meqem abite mara tamannal galatna.

وَكِيفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكَ تُرْوَلَا تَخَافُونَ أَنَّ كُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنَّ كُمْ أَشْرَكَ تُر بِاللّهِ مَا لَمْ يُنْزِلْ بِهِ عَلَيْكُمْ أَشْرَيقَ مِنْ أَحَقُّ عَلَيْكُمْ فِسُلْطَنَأَ فَأَكُ الْفَرِيقَ مِنْ أَحَقُّ بِالْلاَمْنِ إِن كُنتُمْ رَقَعَ لَمُونَ ٥

ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَلَمْ يَلْبِسُوٓاْ إِيمَانَكُمْ بِظُلْمٍ اللَّهِ الْمَالِمِ الْمُؤَالُولِمِ اللَّهِ الْمُؤَالُولَ اللَّمِ اللَّهِ اللَّهُ اللَّذِينَ عَلَيْنُولُ اللَّهُ اللِيَّالِي اللَّهُ الللْمُ

وَتِلْكَ حُجَّتُنَا ٓ التَّيْنَهَ ٓ إِبْرَهِيمَعَلَىٰ قَوْمِةِ مَ نَرْفَعُ دَرَجَلتِ مَّن نَشَلَةً ۚ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمُ عَلِيهُ

وَوَهَبْنَا اَكُوَ إِسْحَقَ وَيَعْ قُوبً كُلَّا هَدَيْنَا وَنُوحًا هَدَيْنَا مِن قَبْلُ وَمِن ذُرِّيَّتِهِ عَدَاوُودَ وَسُلَيْمَنَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَىٰ وَهَلُورِنَ وَكَذَلِكَ بَخَيْرِي

- 85. Nabii Zakariyyaa kee Nabii Yacyaay Nabii Oiisaa kee Nabii Ilyaas inkih mege marih loowot vanin.
- 86. Nabii Ismaaqil kee Nabii Alvasagaay Nabii Yuunus kee Nabii Luut inkih ken waktih marak ken muxxusneh nubuwwannul.
- 87. ken abbobtii kee ken Samoodaay ken toobokok fanna mara keenik tirri hayne, Ni-diini gudduvsaanamkeh ken doorreeh massale gitay mako sinnî fanah tirri ken hayne.
- 88. Toh Yallih tirtoy Yalli isi naqoosak isih faxa mara tirri edde haa kinni, ama Ambiya Yallat agleyta hayinnay abak sugen taama keenik Bayak ten.
- 89. Woo Ambiyay Nubuwwannuu kee tirtô nigmat kah necee usun kitab kah necee mara kinni, tokkel Nabiyow kumarak koroosite mari ama Qhuraanih Aayoota vengeddeek, toysa Nummah ama Aayoota koroositewaa marih (Muhaajiriin kee ansaaraay keenil kataata mara kinnuk) gabal tet havne dacayrih.
- 90. Woo Ambiyay edde yabba inne, usun Yalli isi diinil tirri hee mara, toysa Nabiyow atu ken gita katat. Ama korosuk Qhuraan sin gudduysaamal galtó sin messera, Ama Qhuraan Rikeek kah oobem mali, Seehadaa kee jinnih kassiisih

وَزَكَرِيَّاوَ يَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلْيَاسِّ كُلُّ مِّنَ ٱلصَّلِحِينَ ٥

وَإِسْمَعِيلَ وَٱلْيَسَعَ وَيُونُسُ وَلُوطًا وَكُلَّا فَضَّلْنَاعَلَ ٱلْعَامَينَ ١

وَمِنْءَابَآبِهِمْ وَذُرَّتَتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمٌّ وَٱجْتَبَيْنَاهُمُ وَهَدَيْنَاهُمُ إِلَى صِرَطِ مُّسْتَقِيم ﴿

ذَالِكَ هُدَى ٱللَّهِ يَهُدِى بِهِ عَمَن يَشَاآهُ مِنْ عِبَادِةً ع وَلَوْأَشَرَكُواْ لَحَبِطَ عَنْهُ مِمَّاكَانُواْ يَعْمَلُونَ ٥

أُوْلِكَ بِكَ ٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَ هُرُ ٱلْكِتَبَ وَٱلْحُكَمَ وَٱلنُّ بُوَّةَ فَإِن يَكُفُرْ بِهَا هَلَؤُلَآءِ فَقَدُوكَ لَنَا بِهَا قَوْمَا لَيْسُواْ بِهَا بِكَلِفِرِينَ ٥

أُوْلَتِهِكَ ٱلَّذِينَ هَدَى ٱللَّهُ فَيِهُ دَنهُ مُ ٱقْتَدِةً قُل لَّا أَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ أَحِيًّا إِنْ هُوَ إِلَّا ذكِرَى للْعَالَمِينَ ١٠

الجزء ٧ \ 252

oobe kaa akke waytek keenik ixxic.

- 91. Ama koros Yalla nummâ massakaxxah massakaxxooy Nummah ixxigah kaa maaxaggo, Yalli seehadal wacyik tumoobisinnaay farmoytit maruubinna iyyen waqdi, Nabiyow ama yahuuduk; Nabii Muusal oobe kitaabay Seehadah Noorii kee tirtó yakke iyyi oobisee keenik ixxic, isin ama kitab fixiixih yan waraakitil hayya haytaanaah tukak taybulleeniih maggom kaak Qellissaanah, yahuudey ama Ohuraanih addal Yallih diinii kee kay tirtók isin duma Aaxaguk suge wayteeniih sin abbobti Aaxaguk suge waytem Yalli sin elle Barse, ama Qhuraan Yalli oobise keenik ixxic, tohuk lakal sinni deedalat giirisak digroonay ken ixxic.
- 92. Nabiyow ama Qhuraan kitaabay kol oobisne, kaxxa Barkatleeh usuk kaak naharat xikki itte kitooba (tawraat kee injiil kinnuk) nummaysak yemeete, Nabiyow makki maraa kee kay deraafel Seehadak eneyyi ittam edde meesissamkeh kol kaa oobisne, Akeera Nummaysah yan mari ama Qhuraan Nummaysah, usun sinni Salat-le waktil dacrisa marah anuk.
- 93. Yallal dirab ginnaasiteeh, hinnay wacyik tukaal oobe kalah wacyi yol oobe iyye numuk, Yalli Qhuraanak oobiseh innah tanim

وَمَافَدَرُواْ اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ عِإِذْ قَالُواْ مَا أَذْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ بَشَرِيِّنِ شَيْءً قُلْ مَنْ أَذْزَلَ الْكِتَبَ اللَّهَ عَلَىٰ بَشَرِيِّنِ شَيْءً قُلْ مَنْ أَذْزَلَ الْكِتَبَ اللَّهَ عَلَوْدَ وَهَا مَوْدَى لِلنَّاسِ جَعَلُونَهُ وَقَلْ مَنْ الْمَثَّخُفُونَ كَثِيرً اللَّهَ عَلَوْدَ وَلَهُ الْمَثَعْفُونَ كَثِيرً اللَّهَ اللَّهُ الللَّهُ اللَّهُ الْمُؤْمِنِ اللَّهُ الْمُؤْمِنِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ الْمُؤْمِنَ اللَّهُ الْمُؤْمِنَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِ اللَّهُ اللَّهُ الْمُؤْمُ اللَّهُ الللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُؤْمِنَ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللللْمُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللْمُؤْمِنُ الللَّهُ اللَّهُ اللْمُؤْمِنُ الللْمُلْمُ الللْمُ الللَّهُ اللللْمُ اللَّهُ اللَّه

وَهَذَاكِتَبُ أَنزَلْنَهُ مُبَارَكُ مُّصَدِّقُ ٱلَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَأُمُّ ٱلْقُرَىٰ وَمَنْحَوَّلَهَا وَٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِإِلَّهِ خِرَةٍ يُؤْمِنُونَ بِلِهِ ۖ وَهُمْ عَلَ صَكَرَتِهِ مْ يُكَافِظُونَ ۞

وَمَنُ أَظْلَامِمِّنِ ٱفْتَرَىٰعَلَى ٱللَّهِ كَذِبَّا أَوْقَالَ أُوحِىَ إِلَىٰ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَفْءٌ وَمَن قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَآ أَنْزَلَ ٱللَّهُ ۗ وَلَوْتَرَىٰۤ إِذِ ٱلظَّلِمُونَ

oobiseyyo iyye numuk dulmih iyyi gacaa? Num magaca! Nabiyow ama daalimiin Rabi Sakaraat kee kay gibdah addat yaniiniih Malayka Rooci keenik tayyaaqeeh digaalah gaba keenil hayta waqdiy sinni nafsi edde tanin gibdaabinak eyyeeqaay wada Asaaku gibdi xixxibisivvah sin xixxibissa digaalal galtimetton Yallal cakki maliinoh dirab ginnaasitak sugteeniih kay inkittinaane tascasse Astootil kaxxa mariinitak sugteenimih Sabbatah keenik itta waqdi ken ablinnitoy gibdi caalat abaluk ten.

- 94. Nummah korosey Cisab kee galtoh dibuk Naharsadda addunyal ibgasuk Qasunuk anuk sin elle ginni haynennal nel tamaaten, maaluk siinih neceem addunyal Sinnik wadiril cabak, sin numtiwwellittev sin addal Yallat agleytiitih yaniinim kak akkaluk sugteeniy diggah is Akeeral Shafaaqatta neh akkele kak axcuk aqbaduk sugteeni siinî luk manabla, Nummah addunyal sin fanat suge fantaaxaw yiggiriqqeeh Qibaadal Yallat agleh tanim kak akkaluk sugten vallitte siinik bayteh keenik iyya Yalli.
- 95. Diggah Yalli Amboytaa kee Tamri Lafoyta baxsaah coox kak yayyaaqe, Usuk Rabteemik Nuwwam yayyaaqeeh Rabtem Nuwwaamak yayyaaqi kinnik, toh Yallay Qibaada cakkisita

فِي عَمَرَتِ ٱلْمَوْتِ وَٱلْمَلَيِّكَةُ بَاسِطُوٓ الْيَدِهِمِّ أَخْرِجُوۤ الْفُسَكُمُّ ٱلْيَوْمَ تُجَزَّوْنَ عَذَابَ ٱلْهُونِ بِمَاكُنتُوتَقُولُونَ عَلَى اللّهِ عَنَرَ ٱلْحَقِّ وَكُنتُرُ عَنَّ ءَايَنتِهِ عَشَتكُمْرُونَ ۞

ۅۘڶڨؘۮڿ۫ٮ۫ؿؙۅؙؽٵڣؙڒۮؽػٙڡٚٲڂؘڷڨ۫ٮٛٛٛٷۘۄٞٲۊڵؙٙٙڡۘڒٙۊ ۅٙؾڔۜۓؾؙۄڡٞٲڂؘۊڷٙڬٷٞۅػٙٳۼٛٷڵٙۼڟۿۅڔڲ۠ڗؖۅڡٵ ٮؘۯؽڡػڰؙؙؙۅۺؙڡٛۼٵۼؖڰؙۯٲڵؽڹڒؘػڡ۫ؿؙڡ۫ٲ۫ۿٞڡٞ ڣۣڮٛۄۺؙڔڴؖٷٞ۠ٲؙۿؘۮؾٞۜڡڟۼؠؽڹٮٞڴۄۏۻڵٙ ۼڹڝؙؙۄڡٞٲۮؙؾؙۄ۫ڗڗٛۼؙڡؙۅڹٙ۞

* إِنَّ ٱللَّهَ فَالِقُ ٱلْحَبِّ وَالنَّوَىِّ يُغْرِجُ ٱلْحَىَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ ٱلْمَيِّتِ مِنَ ٱلْحَيَِّ ذَٰلِكُواللَّهُ فَأَنَّ تُوُفِّكُونِ ۞ kinnik toysa cakkik deedal fanah mannal kelittaanaa? Kaak kalihim taqbuden waqdi.

- 96. Edde luk Barti ditek Maaci diifu baxissam Yalla kinni, Bar laqo abten taqabik edde taadeeniih Raacatah siinih abe, Ayroó kee Alsa sinni maroh addal diggale Cisaabay waadol yanil gexan wakti elle taaxigeenimkeh, toh Yallay mayso-ley ixxigalih yanih waadoysiyya kinni.
- 97. Yalla kinni Cutuuka Barrii kee Baddi diteetal Astootih siinih haytem gitak hoxxeenik gita elle geytaanamkeh, Nummah Yallih inkittinaane tascassee Astooti Yalla yaaxigeeh kay madqooqi yaaxige marah Baxxaqqa hayne.
- 98. Yalla kinni sinaamey inki Nafsik (Nabii Aadam kinnuk) sin gintem, tokkel Agbi maxaxal madabay elle dabaqtaanaa kee Labhâ xiironwal elle daccarsimtan arac siinih abe, Nummah Astootiy Yallih inkittinaane tascassee teetit Radaah tet yafhime marah Baxxaqqa hayne.
- 99. Yalla kinni Qaraanak lee siinih oobissem, tokkel ummaan iimiy Baaxok ubukku itta edde neyyeeqeeh nuysubke, tokkel toobokeemik Anxax coox kee Anxax Buqre neyyeeqe, tokkel Buqrek exefut tan Amboy ittak Bagul tani neyyeeqeeh Nakli Qoxxak dagiyyi kak xayiih xabcini curra nayyaaqe, woo.

فَالِقُ ٱلْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ ٱلْيَّلَ سَكَنَا وَالشَّمْسَ وَٱلْفَمَرَحُسْبَانَا ذَالِكَ تَقْدِيرُ ٱلْمَزِيزِ ٱلْعَلِيمِ ﴿

وَهُوَالَّذِي جَعَلَ لَكُمُوالنَّجُومَ لِتَهْ تَدُواْ بِهَا فِي ظُلُمُنِ الْبُرِّ وَالْبَحْرُ ِ قَدْ فَضَلَنَا الْآيَاتِ لِهَوْمِ يَعْلَمُونَ ۞

ۅؘۿؙۅۘٵڷۜڐؚؽٙٲؙڶۺۘٲؘۘٛٛٛٛۓۄڡؚؚٞڹڹۜڡ۠ٞڛؚٷؘڝؚۮۊؚ ڡؘؙۺؾؘؘڨۜڒؙۘۏڡؙۺؾؘۅ۫ڎۼؙٞۜ۠ڡٞۮٝڡؘڞۜڶڹٵٱڵٲٳڮٮؾؚڸڡٓۅ۟م يڡٞ۫ۼۿۅٮٙ۞

وَهُواَ الذِّى أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءَ مَاءً فَأَخْرَجُنَا

يِهِ عَنَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا

فُغْرِجُ مِنْهُ حَبَّا مُتَرَاكِبًا وَمِنَ النَّخْلِ مِن

طَلْمِهَا قِنْوَانُ دَانِيةٌ وَجَنَّاتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ

وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَعَيْرُ مُتَشَابِهٍ

انظرُواْ إِلَىٰ تَمَرِعةٍ إِذَا أَشْمَرُ وَيَنْعِفَّ إِنَّ فِي

ذَلِكُمْ لَا لِكَتِ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿

leet Qinab cooxuuy Zaytuun kee Rummaan cooxuy caffi itta kak ceelaah mexexuu kee tami itta kak ceelewaa cooxih Bustaanwa edde neyyeeqeeh nuysubke, sinaamey ama cooxih mexexi yawqe waqdii kee Alaa waqdi wagita, diggah sinaamey tama caxâ mixuy ittak sissinit Yallih dudda tascasse Astooti tan kay inkittinaane Nummaysa marah.

- 100. Tama koros Qibaadal jinni Yallat agleytiitih hayte Yalli ken gine Rabbih anuk, usun Yallal diraabah aaxige kalah lab-xayloo kee Say-xaylole axcuk woh deedalah kaal ginnaasiten, Yalli Saytunnooweh fayya iyye tama koros kaa edde weelossaamak.
- 101. Yalli Qaranwaa kee Baaxooy ken nammayih addal tanim tookomeh tan ceelallo maleh ginek, Yalli Baxa-lem mannal kaah takkee? usuk Barra malik, Usuk kullim gine Rabbih anuk, usuk ummaanim yaaxigi kinni.
- 102. Korosey toh Yallaay sin gine Rabbi kinniih kaak-sa Qibaada Cakkisita Yalli mayan, usuk ummaanim ginek Toysa dibuk kaa uqbuda, usuk ummaanim dacrisaah isi ginóh caagiida dibuk gexsa.
- 103. Addunyal Yalla intiita matablaay usuk tet yableeh kay ixxiga teetit maroh tan, usuk isi naqoosah xabciniih xuwaw keenih leeh ken caagiidak adda yaaxigi kinni.

وَجَعَلُواْلِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَ وَخَلَقَهُ مُّ وَخَرُقُواْ لَهُ وَبَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِعِلْمِ سُبْحَنَهُ وَتَعَلَىٰ عَمَّا يَصِفُونَ ۞

بَدِيعُ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِّ أَنَّى يَكُونُ لَهُ وَلَكُّ وَلَوْتَكُنْ لَّهُ وصَاحِبَةٌ تُّوخَلَقَ كُلَّ شَيْءً وَهُوَ بِكُلِّ شَحْءٍ عَلِيهٌ ۞

ذَلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُو ۗ لَآ إِلَهَ إِلَّا هُوَّ خَلِقُ كُلِّ شَىْءٍ فَأَعْبُدُوهُ وَهُوَعَلَىٰ كُلِّ شَیْءٍ وَكِیلٌ شِ

لَّاتُدْرِكُهُ الْأَبْصَرُوَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَدَّرُ وَهُواللَّطِيفُ الْخَبِيرُ۞

لجزء ٧ \ 256

104. Nabiyow ama korosuk Nummah sin Rabbik tirtoó kee cakki gitak makkootaanam edde tablen Baxxaqqooqii kee Sumaq siinih yemeeteh, cakki yableeh Nummaysa num toysa isi Nafsi kah yablem, cakki able waah cakkik makkoota num isi Nafsi finqisam, anu sin taamoomi dacrisa num hinniyo anu cagalah Yallih farmo gudduysa numuk kal keenik ixxic

korosuh Yallih inkittinaanee kee Nubuwwanni caagiida Baxxaqqa kah hayne innah iggima kak eelli haanamih Sumaqwa Baxxaqqa keenih hayna, Nabii Mucammdow ama koros diraabah atu kitab-le marak Baritte iyyaanamkeh, cakki yaaxigeeh oggola marah Baxxaqqa kaa (Qhuraan kinnuk) hayna kaa kataataanamkeh.

106. Nabiyow ama Qhuraanay ku-Rabbik wacyih kol obsime katat Yallak-sa Qibaada cakkisita Yalli mayan, koroosite maraa kee ken deedalat derre cab.

107. Yalli ama korosuh tirtó faxinnay tirri ken haak yeneeh usun agleytit kaat haak manannon, Nabiyow ken taamoomih dacayrit koo mahanninooy atu ken caagiidaa kee ken Rizqhih Awlaytuh (abbah) matanto. قَدْ جَآهَ كُم بَصَآبِرُمِن رَّيِّكُمُّ فَمَنْ أَيْصَرَ فَلِنَفْسِةً - وَمَنْ عَمِى فَعَلَيْهَاْ وَمَاۤ أَنَاْ عَلَيۡكُم بِحَفِيظِ

وَكَذَالِكَ نُصَرِّفُ ٱلْآيَاتِ وَلِيَقُولُواْ دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُ ولِقَوْمِ يَعْلَمُونَ ۞

ٱتَىغِمَآ أُوحِىٓ إِلَيْكَ مِن زَيِكَۗ لَآ إِلَهَ إِلَّهُ إِلَّهُ اللَّهُ أَلَّ اللَّهُ اللَّهُ أَ

وَلَوْ شَاءَ ٱللهُ مُمَا أَشْرَكُولُّا وَمَاجَعَلْنَكَ عَلَيْهِم بِوَكِيلِ ٥

الجزء ٧ \ 257

- 108. Muslimiiney koroosite
  mari Yallak kalah yaqbude
  numtiwwellitte maxaafina, toysa
  usun caddoktatur kee Yallih
  nabna takkeh gideh Aaxige
  waytih Yalla xaafe loonuk, tama
  korosut ken uma taama keenit kah
  bilqisnennah kulli ummattat ken
  uma taamoomi keenit bilqisneh,
  tohuk lakal gacim keenik ken
  Rabbî fanah yakkeeh usun taamak
  abak sugeenimih xaagu keenih
  warse-le
- 109. Tama koros Yallal kaxxa xiibah xiibitte, maqarle Asta keenih temeetek kollay diggah teetil yaaminoonu waanamah, Nabiyow cagalah maqarle Astooti Yallih xaquk taniih tamaate keenik ixxic, moominiiney diggah ama Astooti keenih temeete tet tekkek Aamine woonuwaanam maca sin taysixxigee?
- 110. Lubbittee kee intiita keenik
  Korankorisnah naharsi adday
  Qhuraan oobe kay Aayoota
  kah Nummayse ween innah tet
  (Astooti kinnuk) manummaysan,
  ken caddok taturut edde ken
  cabna usun agaywaagat anuk.
- 111. Tama koros essertem teetih oggollaah, diggah nanu Qaraanak malayka keenil oobisnaah Rabe mari keenî luk yaabaah usun essereenimik kullim foocaa kee foocah keenih kobxissi hayinninoy Nabiyow atu ken kah

وَلَانَسُبُّواْ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ فَيَسُبُّواْ ٱللَّهَ عَدْوَّا بِغَيْرِعِلِّ كَلَاكِ زَيَّنَا الِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلَهُمْ وَثُمَّ إِلَى رَبِّهِم مَّرْجِعُهُمْ فَيُسِّتِّهُمُ مِمَا كَانُولْيَعْ مَلُونَ ۞

ۅؘٲڨٞڛۘڝؙۅٵ۫ؠٳڵڷٙۅڿۿڐٲؽڡڬڿۿؚڔڵڽٟڹڿٙٲٷؖۿؙڡٞڔ ٵؾڎؙؙڷۜؽ۠ۏ۫ڡؚٮؙؙڹؘۜۑۼٲ۠ڡؙٞڶٳڵڡۜٵڷؙڰ۬ؽٮؙٛۼٮۮٱڵؽؖ ۅٙڡٵؽۺ۫ۼؚۯۓٞڋٲ۫نۜۿٙٳۧۮؘٳڿٙٲۊٮٞٙڵٳؽؙۊؚٝڝڹؙۅٮ۞

> وَنُقَلِّبُ أَفِّدَتَهُمْ وَأَبْصَارَهُمْ كَمَالَمْ يُؤْمِنُواْ بِهِ عَأَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَذَرُهُمْ فِي طُغْيَدَ نِهِمْ يَعْمَهُونَ ۞

* وَلَوْ أَنْنَا نَزَلْنَا إِلَيْهِ مُرَالْمَلَتِ كَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمُوْقَ وَحَشَرْنَا عَلَيْهِ مْكُلَ شَيْءِ قُبُلًا مَّاكَافُواْلِيُوْمِنُواْ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ وَلَكِنَّ أَكْ تَرَهُمْ يَجْهَلُونَ ﴿ sectam nummaysak manannon Yalli faxa kaa akke waytek, kinnih immay ama korosuk maggo mari atu Yallih xaquk luk keenih temeete cakki yaagimeenih.

- 112. Nabiyow ama koros kok naqboytit kah abnennah Ambiyak kulli Nabiik seehadâ sheytoonaa kee jinni sheytoona naqboytit keenik abne, keenik mariiy marah deedal maxcoocay bilqiseeni ittal Qidan waswasah tet yaabbe mari edde duquurutankeh, Nabiyow ku-Rabbi faxinnay usun woh abak manannon, toysa usun diraabak ginnaasitaanam kee ken ittah cab.
- 113. Ellecaboh ayró tanim nummaysewaa marih lubbitte cakkik kelittaah kaal taamite waanamkeh, ken nafsi yakcineeh usun dambittek orbisoonuwaanam orbisitaanamkeh.
- 114. Nabiyow tama korosuk ixxic:
  Yallak kalah tanim yoo kee
  sin fanal garkureh gurrusoo?
  Qhuraan kitaabay madqooqi kak
  Baxxaqqale siinil oobissem kaa
  kinnik, kitab kah necee mari
  diggah usuk (Qhuraan kinnuk)
  ku-Rabbik cakkil obsimem
  yaaxigeh, toysa Nabiyow wacyih
  kol oobisneemik agaywaagat yan
  marih num makkin.
- 115. Nabiyow ku-Rabbih Qangara (Qhuraan kinnuk) xaaguu kee maxcoocâ Nummaay madqooqi Qadaalatal duddeh, toysa kay

وَكَذَاكَ جَعَلْنَالِكُلِّنَجِيَّ عَدُوَّا شَيَطِينَ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ يُوحِى بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضِ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًاْ وَلَوْشَاءَ رَبُّكَ مَافَعَكُورًا فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ

وَلِتَصْغَىۤ إِلَيْهِ أَفَّدَةُ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلۡآخِرَةِ وَلِيَرَضَوْهُ وَلِيَقْ تَرِفُواْ مَاهُم مُفَّ تَرِفُورَ ﴾

أَفَغَيْرَاُللَّهِ أَبْتَغِي حَكَمَا وَهُوَالَّذِي أَنزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَبَ مُفَضَّلاً وَالَّذِينَ ءَاتَيْتَهُمُ الْكِتَبَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ, مُنْزَلٌ مِّن رَبِكَ بِالْحَقِّ فَلَاتَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَزِينَ

وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا لَّا مُبَدِّلَ لِكَلِمَدِيَّةِ - وَهُوَّالْشَمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ۞

الجزء ٨ ﴿ 259

Qangooruy duddale korissam matan, usuk isi naqoosa ittam yaabbi ken taamoomi yaaxigi kinni.

- 116. Nabiyow Baaxol yan marak maggo mara katatteeh ken yab oggoltek Yallih gitak koo makkoyselon, usun kalah kataataanam malon akkal akke waytek, usun wohul diraabak sa yaceenim malon.
- 117. Diggah Nabiyow ku-Rabbi isi gitak makkoote marat siinik yayseeh keenik yayseh, usuk isi gital tirri iyye marat kulli marak yayseh.
- 118. Toysa Muslimiiney Tasguuden waqdi Yallih migaq elle xagten lacih cado akuma kay inkittinaane tascasse Astootil taamine Moominiin tekkeenik.
- 119. Muslimiiney Tasguuden waqdi Yallih migaq elle xagen lacih cado takmeenimik sin waassam macaay? Nummah Yalli caraamu siinil abem Baxxaqisehik edde gadamgadditteenim akke waytek, diggah makkoote marak maggo mari ixxiga kak Aalle kalah sinni nafsî fayxih sinam makkoysan, diggah Nabiyow ku-Rabbi usuk umaanet caddok tatre marat kulli marak ixxigah yayseh.
- 120. Sinaamey dambittek tambulleem kee teetik Qellitam inkih caba, diggah dambitte abaah tet orbisah yan mari elle galtimeleeh

وَإِن تُطِعۡ أَكۡ تَرَمَن فِي ٱلْأَرْضِ يُضِنُّوكَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهَۚ إِن يَتَبِّعُونَ إِلَّا ٱلظَّنَّ وَإِنْ هُمۡ إِلَّا يَغۡرُصُونَ اللَّا

إِنَّ رَبَّكَ هُو أَعْلَرُمَن يَضِلُ عَن سَبِيلِيَّـ وَهُو أَعْلَمُ إِلْمُهُ تَدِينَ ۞

> فَكُلُواْ مِمَّاذُكِرَاسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِن كُنتُم يِعَايَتِهِ عُمُوْمِنِينَ ۞

وَمَالَكُوْ أَلَّا تَأْكُلُواْ مِمَادُكِرَاْسُمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ فَضَّلَ لَكُمْ مَّاحَرَمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْةً وَإِنَّ كَثِيرًا لِيَّضِلُونَ بِأَهْوَ آبِهِم بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ دَبَّكَ هُوَأَعْلَمُ بِأَلْمُغْتَدِينَ ﴿

ۅؘۮؘۯؙۅ۠ٲڟٚۿؚڔۘٵٞڷٟٟؿٝ؞ؚۅؘؠٙٳڟؚؽؙڎؙ_ٵۣڹۜٵٞڵؘٙڍڽڹ ؽػٚڝڹؙۅڹٵٞڵٟؿ۫ٞڡؘؚڝؽڿۯٙۅ۫ڹؠؚڡٙٵڪٵڡؙؙٲ ؿڡٞ۫ڗٙڡؙؙؗؗۉٮ۞ ノ_

- diggalsimele abak sugen dambitteh sabbatah.
- 121. Muslimiiney yusguuden lacak Yallih migaq elle cussuumewee lacih cado makmina, diggah woo lacih cado yakmeenim Yallih amrik awqiyya kinnik, diggah jinni sheytoona seehadâ korosuy ken awlaytiitih tanil waswasah ceelalloola Qambisan barugay Yalli Qideh cado matakmaanaay sinnih Qidden lacih cado takmen axcuk sin giddiyaanam keh, muslimiiney Bargi cado calallossaanamal ken amri oggolteenik, toysa diggah isin keninnaah Yallat agleytit haa mara kinniton.
- lubbi kak iimaan noorit
  nuynuwweeh tirri hayneeh nooriy
  sinam fanal elle gexa kah hayne
  num, way kak awqewaa iggimaa
  kee koroosanni diteetah addat
  yan numih inna maay kinni?
  Hinna, tama sin giddiya korosta
  kah wacarrisne innaah, tonnaah
  korosuh le uma taamoomiy
  abak sugeeni keenit bilqisneh
  iyyaYalli.
- 123. Tonnaah kulli magaalal kaxxa maray umeyniitih yani hayne uma malah teetil malsaanamkeh, usun woo uma malay malsaanat sinni nafsik sa finqisaanam malon usun woh mayaaxigaanammay.

وَلَا تَأْكُلُواْمِمَالُمْ يُذْكِرِاْسُمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ وَلَفِسْقُ وَإِنَّ الشَّيَطِينَ لَيُوحُونَ إِلَىٰ اَوْلِيَا آبِهِمْ لِيُجَدِلُوكُمَّ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُوْ لَمُشْرِكُونَ

أَوْمَن كَانَ مَيْتًا فَأَحْيَيْنَكُهُ وَجَعَلْنَالُهُۥ فُرًا يَمْشِى بِهِ فِي النَّاسِ كَمَن مَّتُلُهُۥ فِي ٱلظُّلُمُنتِ لَيْسَ بِحَارِجٍ مِّنَهَّا كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْكَفِورِينَ مَاكَافُواْ يَعْمَلُونَ شَ

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكَابِرَ مُجْرِمِيهَالِيَمْكُرُواْفِيهَا وَمَا يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ۞

الجزء ٨ (261

- 124. tama koros Nabii Mucammad Nabii kinnim tascasse صَا اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَالَّمَ Aayoota Qhuraanal keenih temeetek kay nubuwwannu inkinnah manummasna Yallih farmoytiitih tontocowwimeh innah tan Astooti neh ontocowwu ittam fanah iyyen, Yalli isi farmo elle haakkee kee sinam tet gudduysuwaa mara yaaxigeh, umeyniitih yan maray uma taamoomi abe xixxibaanee kee gibdi digaala Yallih xaqul ken xage-le Qhiyaamah ayró, muslimiin kee islaamaninnoh uma mala malisak sugeenimih sabbatah.
- 125. Yalli tirri haam faxa numuh islaamaninnô noorih Alil (lubbi kinnuk) kaah farakka haa, Yalli cakki gitak makkoysam faxah yan numuk tirtoh oggoluk Alil kaak ceyissi haa Qaran gubaak iroh yawqe numuy ufuy edde yaadehinnah cakki oggolaamak Alil kaak edde yan ceyah gibdah Yalli koros lubbitte yaamineenimik kah ceysennah, tonnaah Yalli isi nummaysewaa maral digaala haa.
- 126. Nabiyow amah ku-Rabbih gitay massal yani kinni, Nummah Astooti kassitaah elle kaskassoowa marah Baxxaqqa hayne.
- 127. Tama Astootil kaskassoowa marah Qhiyaamah ayró ken Rabbih xaqul Jannatay nagaynâ

وَإِذَا جَآءَ نُّهُمْ ءَايَةٌ قَالُواْ لَنَ نُؤْمِنَ حَتَّى نُؤْنَى مِثْلَمَا أُوقِت رُسُلُ اللَّهُ اللَّهُ أَعَلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ أَّ سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُواْ صَغَارُ عِندَ اللَّهِ وَعَذَابُ شَدِيدُ يُهِمَا كَانُواْ يَمْكُرُون ﴿

فَمَن يُرِدِ اللَّهُ أَن يَهْدِيهُ ويَشْرَحُ صَدْرَهُ و لِلْإِسْلَيْمِ وَمَن يُرِدْ أَن يُضِلَّهُ ويَجْعَلْ صَدْرَهُ وضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَضَعَّدُ فِي السَّمَاءَ ْكَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَعَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ۞

وَهَنذَاصِرَطُ رَبِكَ مُسْتَقِيمًّا قَدَّفَصَّلْنَا ٱلْآيكتِلِقَوْمِ يَذَّكَّرُونَ ۞

*لَهُمْ دَارُٱلسَّ لَيرِعِن دَرَبِّهِمُّ وَهُوَ وَلِيُّهُم بِمَاكَانُواْيُعْمَلُونَ۞ dabqa kinni lon, usuk ken awlaytuy addunyal ken cataah ken dacrisaah akeeral isi niqmatal ken konnabisa kinni, meqe taamoomi addunyal abak Sugeenimih Sabbatah.

- 128. Nabiyow cus: Ohiyaamah ayróy koros kee jinni sheytoonay ken awlaytiitih tani Yalli inkih edde maagoysa ayró, jinni Buttay isin Nummah seehadak maggo mara makkoosseeniih maxqawissen keenik iyya Yalli, seehadak ken awlaytiitih tan koros Ni-Rabbow nee kee ginnik mariiy marat satta iyyeeh yintifiqeeh atu addunyâ manol neh xagte wakti yumurrugeeh noofeh iyyan, Yalli keenik iyyah: gira siinik orbeynaay siinik madaba isin teetil waarak, Yalla inkittoysak suge umamaray ku-Rabbi giral waaram kah faxe weey Sarra isi Racmatah girak yayyaaquwaa akke waytek, diggah ku-Rabbi naggaara isi naqoosah caagid yaaxigi kinni.
- 129. Jinni sheytoona seehadâ korosih amol kah haynennah, seehadak daalimiinih yan mara maraay mari amol keenik haynaah ittat ken Rubna umaane abak sugeenimih Sabbatah.
- 130. Jinnii kee Seehadâ korosih Buttay Siinik (dubuk Seehada kinnuk) farmoytit siinih mamattoo? Yi-Aayoota siinil akrayuk, tama sin ayró

وَيُومَ عَنْدُرُهُمْ جَمِيعَا يَكَمَعْشَرَ ٱلْجِنِّ قَدِ ٱسْتَكُثُرُتُم مِّنَ ٱلْإِنْسِ وَقَالَ اَوَّلِيَا وَّهُمْ مِنَ ٱلْإِنْسِ رَبَّنَا ٱسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضِ وَبَلَغْنَا أَجَلَنا ٱلَّذِي أَجَلَتَ لَنَا قَالَ ٱلنَّا رُمَثُونِكُمْ خَلِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَاشَاءَ ٱللَّهُ إِنَّ رَبِّكَ حَكِيمُ عَلِيمٌ عَلِيمٌ

وَكَذَاكِ فُولِّ بَعْضَ الظَّلِلِمِينَ بَعْضُّا بِمَا كَانُواْ يَكْ سِبُونَ ۞

يَىمَعْشَرَالْجِنِّ وَالْإِنِسِ أَلَمْ يَكَأْتِكُمْ رُسُلُ مِّنڪُ مِيَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ ءَايَنِي وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَاذَأً

الجزء ٨ 🔾 263

(Qhiyaamah ayró kinnuk)
Yi-digaalah angaarawak sin
meesiisak mamattoo? Keenik iyya
Yalli. ku-farmoytit ku-Aayoota
nee guddusseemih ninni Nafsil
sumaaqitnaah Naalimeeh nanu
woh keenik dirabbosneh iyyan,
tama koros addunyâ manoh
bilhada ken duquurusseeh, diggah
usun korosuh sugeenimih sinni
Nafsil Sumaaqiteenih.

- 131. Woo farmoytiitit abne Ruubiyya kah abnem Nabiyow ku-Rabbi magaalol mara annaak finqisam akke waytek sa seeco ken Aafe kalah usun garcit anuk.
- 132. Seehadak ummaan numuy Yallih amri oggole hinnay Yallih Amri cine taamak abba heemil Yalli kaa gudduysa aracay kaa elle galtale, Nabiyow ku-Rabbi isi naqoosa abba haytaamak garcita Rabbi hinna.
- 133. Nabiyow ku-Rabbi gadda-li numuh maceyta usuk xuwaw-le Rabbi kinni, Yalli faxê kollay sin Qiddi heeh sin lakal isih faxa mara ciggiilise-le aka maray siinik duma sugeh Samadak sin kah gine innaah.
- 134. Diggah korosey sin Rabbi Qhiyaamâ mamut kee digaalak sin kah xagnisem Amaateleeh tamaatu waytam Raqmali, isin Yallak yassaqqe mara hinnitoonuuy usuk sin digaalele akeeral.

قَالُواْ شَهِدْنَاعَلَىٓ أَنْفُسِنَّا وَغَزَّتْهُمُ ٱلۡحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا وَشَهِدُواْعَلَىۤ أَنفُسِهِمۡ أَنَّهُمۡ كَانُواْكَفِرِينَ ۞

ذَلِكَ أَن لَّمْ يَكُن رَّبُّكَ مُهْ لِكَ ٱلْقُرَىٰ بِظُلْمِ وَأَهْ لُهَا غَلِفُونَ ﴿

وَلِكُلِّ دَرَجَاتُ مِّمَّاعَ مِلُواً وَمَارَبُكَ بِخَفِلِمَا وَمَارَبُكَ بِخَفِلِمَ وَمَارَبُكَ بِخَفِلِمَ ال

وَرَبُّكَ ٱلْغَنِيُّ ذُو ٱلرَّحْمَةُ إِن يَشَأْ يُذُهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمِمَّايَشَآءُ كَمَآأَنْشَأَكُم مِّن ذُرِّيَّةِ قَوْمِءَاخَرِينَ ۞

> إِنَّ مَا تُوعَدُونَ لَاتِّ وَمَا أَنتُم بِمُعْجِزِينَ

الجزء ٨ 🔾 264

- 135. Nabiyow keenik ixxic: Yi-maraw elle tanin koroosannih gital taamita diggah anu Yi-Rabbi yoo kah amrise diinil taamitak, tokkel digaala siinil obta waqdi akeerâ dabqal meqeeh faylale ellecabo geytu waytam nee kinnim kee sin kinnim sarrah Aaxigetton, diggah daalimiinih yan mari faxaamal mayaffoofa.
- Buqree kee lacak Yallah maglab hayte, tokkel tah Yallah iimiiy tah Ni-yallitteh iimi iyyan usun elle warsitan innal, ken yallitte leeh teetih yeexegeenim Yalla mataafaay Yalli leeh Yallah yeexegeenim ken Yallitte taafeh, usun aban mekla manxu gacta meklaay!
- 137. Tonnaah sheytoona korosuh Yallah maglab haanaah sinni yallitteh maglab haanam keenit kah bilqissennah, sheytoona korosuk maggo marah ken xayloh qidim keenit bilqisseh finqat ken Qiddaah ken diini keenit tobolloktamkeh, Yalli woh abaanam keenik faxe wannay abak manannon, kinnih immay usuk ken uma caalat yeexegeeh keenil mekleh, toysa Nabiyow usun diraabak ginnaasitaanam kee ken Sittah cab.
- 138. koros Ah gaalaa kee Buqrey makmo kak waasoleeh caraamuk tani, nanu kah fanna marak sa

قُلْ يَكَ قَوْمِ ٱعْمَلُواْ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمُّ إِنِّى عَامِلُ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَن تَكُونُ لَهُ وَعَلِقِبَةُ ٱلدَّارِ ۚ إِنَّهُ وَلَا يُفْلِحُ ٱلظَّلِيمُونَ ۞

وَجَعَلُواْ لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ ٱلْحَرْثِ
وَٱلْأَنْكِ مِ نَصِيبَافَقَالُواْ هَكَذَا لِلَّهِ
بِرَعْمِهِمْ وَهَكَذَا لِثُمْرَكَ آيِنًا فَمَاكَانَ
لِثُمْرَكَ آيِهِ مِ فَلَا يَصِلُ إِلَى ٱللَّهِ وَمَا
شُرَكَ آيِهِ مُّ سَلَةً مَا يَحْكُمُونَ شَهُرَكَ آيِهِ مُّ سَلَةً مَا يَحْكُمُونَ شَهُرَكَ آيِهِ مُّ سَلَةً مَا يَحْكُمُونَ شَهُرَكَ آيِهِ مُّ سَلَةً مَا يَحْكُمُونَ شَهُ

وَكَذَلِكَ زَيَّنَ لِكَثِيرِ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ قَتْلَ أَوْلَىدِهِمْ شُرَكَ آؤُهُمْ لِيُرْدُوهُمْ وَلِيَلْمِسُواْ عَلَيْهِمْ دِينَهُمَّ وَلَوْشَاءَ اللَّهُ مَافَعَلُوهٌ فَذَرُّهُمْ وَمَايَفُ تَرُونَ

وَقَالُواْهَٰذِهِءَ أَنْكَ رُوَحَرْثُ حِجْرٌ لَا يَطْعَمُهَاۤ إِلَّا مَن نَشَآءُ بِزَعْمِهِمۡ وَأَنْكَ مُّحُرِّمَتْ num tet mayakma iyyen usun elle warsitan innal, tah gaalay feeraanaah yaarreenim waaso kak le kinni, tah gaalay yasguuden waqdi numtiwwellittê migaaqak sa Yallih migaq elle cuse waana yan iyyan, Yallal ginnaasitak sugen diraabih Sabbatah, Yalli diraabak kaal ginnaasitak sugeenimih sabbatah kaxxa digaalal ken galte-le.

- 139. koros ama gaalih bagut xaylok tanim cagalah nek labhah Calaalik taniih nek agabul caraamuk tan woo xaylo nuwwuk toobokek, Rabteeh barugah toobokek, toysa agabuu kee labha inkih edde tangale iyyen usun Yallal dirab ginnaasitak sinnih calalloysitaanaah sinnih caramovsitaanam madgiten woh Yalli keenih idnise kalah, Yalli kaxxa digaalal ken galtele, diggah Yalli Naggaara Yaaxigi kinni.
- 140. Nummah sinni xaylo kassi dagnaa kee Yallak ken toofe ixxiga Aalle kalah Oida mari kasaariteeh fingiteh, usun Yalli ken yurzugheh yanim Yallal dirab ginnaasitak sinni nafsil carammoysen, nummah usun cakki gitak makkooteeniih tirri iyye marah masuginnon.
- 141. Yalla kinni Bustaanway kelsaa kee daala faxa cooxuv coox kah soolisaanaa kee kelsaa kee daala faxewaa coox addal kak

ظُهُورُهَاوَأَنْعَكُمُ لَّانَذْكُرُونَ ٱسْمَ ٱللَّهِ عَلَيْهَا ٱفْتِرَاءً عَلَيْهِ سَيَجْزيهم بِمَاكَانُواْ يَفْتَرُونَ ١

وَقَالُواْ مَا فِي بُطُونِ هَا ذِهِ ٱلْأَنْعَا مِ خَالِصَ ــةُ لِّذُكُورِنَا وَمُحَرَّمُ عَلِيٓ أَزْ وَاجِنَا ۚ وَإِن يَكُن مَّيْتَةَ فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاةُ

> قَدْ خَسِ ٱلَّذِينَ قَتَ لُوٓا أَوۡ لَلدَهُمۡ سَفَهَا بِغَيْرِ عِلْمِ وَحَرَّمُواْ مَا رَزَقَهُ مُ ٱللَّهُ ٱفْتِ آءً عَلَى ٱللَّهُ قَدْ ضَالُواْ وَمَا كَانُواْ مُفتدر سر الله

* وَهُوَ ٱلَّذِي ٓ أَنْشَا أَجَنَّاتِ مَّعَهُ و شَات وَغَيْرَمَعُ رُوشَاتِ وَٱلنَّخْلَ وَٱلزَّرْعَ مُخْتَلِقًا أُكُلُهُ, وَٱلزَّيْتُورِبَ وَٱلرُّمَّادِبَ

الجزء ٨ 🔾 266

yani siinih gintem, tamiiraa kee buqrey makmol tami kak sissinii kee Zaytuun coox kee Rummaan cooxuy caffi itta kak ceelaah tamuu kee mexexi itta kak ceele waa teetil siinih gine, sinaamey ama coox xala waqdi mexexu kak ottokommiya, ama cooxuk mexexu dagtan saaku cakki (zaka kinnuk) kak acuwa, maaluu kee maaqo mabaddaahina, diggah Yalli baddaahuleela makicnik.

- 142. Yalli lacak Qilsim siinih takkuqem (gaala kinnuk) siinih gine, lacak Qunxaaneh Qilsim akkuqe waytam (laa kee ubcunoh innah tanim kinnuk) siinih gine, tama lacak Yalli sin yurzuqheeh makmo siinih kak xiqsiisem akuma, sheytan gititte makataatina Yalli siinih xiqsiiseemik tu-calallossaanaah tu-kak carammossaanamal, diggah sheytan siinik Qaduwwiy Qadaawat kak Baxxaqqa iyye kinnik.
- 143. Tama lacay Yalli isi naqoosah yecee Bacra afah yan, illik nammayaay (maruw kee ida kinnuk) wadarak nammay (dabeelaa kee Reyta kinnuk) keenih gine, Nabiyow ama korosuk illii kee wadarak Yalli siinil carammoysem lab-namma laca innaa? Hinnay say-namma lacaay? Hinnay illii kee wadarak namma say-tiyah maxax labim kee say-iimik Quukeemi innaa?

مُتشَابِهَا وَغَيْرَمُتَشَابِةً كُلُواْ مِن تُمَرِهِ عَ إِذَآ أَثَمَرَ وَءَاتُواْ حَقَّهُ ويَوْمَ حَصَادِةٍ ـ وَلَا تُسْرِفُواً إِنَّهُ وَلَا يُحِبُّ ٱلْمُسْرِفِينَ ﴿

وَمِنَ ٱلْأَنْعَلِمِ حَمُولَةً وَفَرْشَأْكُلُواْ مِمَّارَزَقَكُمُ ٱللَّهُ وَلَاتَ تَيْعُواْخُطُوَاتِ ٱلشَّيْطَانِ إِنَّهُ ولَكُمْ عَدُوُّ مُّيِيرِتُ

تَمَنِيَةَ أَنْوَاجٍ مِّنَ الضَّاأِنِ اَثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَّهَ أَنِ اَثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْ زِائْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْ زِائْنَيْنِ فَاللَّهُ تَمَلَتْ عَلَيْهِ أَزْحَامُ الْأُنْتَيَيْنِ نَيِّعُونِي بِعِلْمٍ إِن كُنتُمْ صَلِيقِينَ فَي فِي بِعِلْمٍ إِن كُنتُمْ صَلِيقِينَ ﴿

Yalli siinil carammoysem, ama isin abteenih taniinim siinih xiqsissa ixxigay Yallih xaquk litoonu yoh warisay keenik ixxic, isin wohul numma yacee mara tekkeenik.

- 144. gaalak nammayaay (Rakub kee Ala kinnuk) laak nammay (abur kee saga kinnuk) siinih ginek, Nabiyow ama korosuk Yalli gaalaa kee laak siinil carammoysem lab-namma laca innaa? Hinnay say-namma lacaay? Hinnay gaalaa kee laak say-namma tiyah maxax labim kee say-iimik Quukeemi innaa? Hinnak korosey Yalli lacak ama hiimih carammoysiyyah sin farriime waqdi isin edde maay Sugten (marten)? keenik ixxic, toysa Yallak kaa toofe ixxiga Aalle kalah Sinam makkovsamkeh Yallal dirab ginnaasite marak dulmih iyyi gacaa? Num magaca, Diggah Yalli daalimiinih yan maray koroosite tirri mahaa.
- 145. Nabiyow keenik ixxic: anu wacyik yol obsimteemit yakmeh yan Seehadayti yakmeemiy caraamu kaal takke magenniyo asguude ween lacay Barge akki, hinnay caxta Qabala akki, hinnay cereyyâ cadoy diggah Najisik tani akki, hinnay masgaadal Yallih amrih cinah Yallih migaaqak kalih migaq elle xaggiime lacih cado tekkeh akke waytek, tama

وَمِنَ ٱلْإِبِلِ ٱثْنَيْنِ وَمِنَ ٱلْبَقَرِ الْنَّنِيْنُ قُلْ ءَ الذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ ٱلْأُنْتَيْنِ أَمَّا الشَّتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ ٱلْأُنْتَيْنِ أَمْرَكُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ وَصَّلَكُمُ اللَّهُ بِهَاذَافَمَنْ أَظْهُرُمِمَّنِ الْفَتَرَىٰعَلَى ٱللَّهِ عِهَاذَافَكُمْ لَا النَّاسَ بِعَيْرِعِلْمٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ الظَّلِمِينَ هَا

قُللَّا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَى مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمِ يَطْعَمُهُ وَ إِلَّا أَن يَكُونَ مَيْتَةً أَوْدَمَا مَسْفُوحًا أَوْلَحْمَ خِنزيرِ فِإِنَّهُ ورِجْسُ أَوْ فِسْقًا أَهِلَ لِغَيْرُ اللهِ بِذَّ فَمَنِ ٱضْطُرَّ عَيْرُ بَناغِ وَلَاعَادِ فِإِنَّ رَبَّكَ عَفُورٌ رُتَّحِيمٌ ٥ carammowtem yakmeemit Qulul gibda kafisse numuy cadô fayxih akmewaah makmol caddok edde tatre waa elle kataataanam matan, toysa diggah ku-Rabbi dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

- **146.** Nabiyow tama korosuh cus: lac kee haadak yahuudul carammosnem xukcuno Aalle waytaah lifigleemi, laa kee ubcunok (illii kee wadar kinnuk) xaytitte caraamu keenil abne, woo namma lacih xiironwaay hinnay woo namma lacih uluuqah Bagul tan xaytittee kee hinnay lafoofit tengele xaytittey calaalik tani akke waytek, tohul ken kah galatneeh keenil kah carammosnem ken uma taamoomiv usun caddok edde tatreenih sabbata, diggah nanu keenik warissi hayneemit Numma nacee iyye Yalli.
- 147. Nabiyow yahuud kee korosuk koo cina mari koo dirabboysek, toysa sin Rabbi farakkale Racmatle Rabbi kinniih kay digaala temeete tet tekkek umeyniitih yan marak tet gacissam matana keenik ixxic.
- 148. Koroositeh yan mari Yalli faxinnay Yallat agleytit nanu haak mananninooy Ni-Abbobti haak mananna, nanu hebeltohim carammoysak manannino axcelon, tama koros koo kah dirabbossa innah keenik duma sugte koros sinni farmoytit dirabbosseh

وَكَلَ ٱلَّذِينَ هَادُواْ حَرَّمْنَا كُلَّ ذِى ظُفُرِ وَمِنَ ٱلْبَقَرِ وَٱلْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِ مِّشُحُومَهُمَا إِلَّا مَاحَمَتُ ظُهُورُهُمَا أَوِ ٱلْحَوَايَا أَوْمَا ٱخْتَلَطَ بِعَظْمٍّ ذَلِكَ جَزَيْنَهُم بِبَغْيِهِمٍّ وَإِنَّ الصَّدِقُونَ ۞

فَإِنكَ ذَّهُكَ فَقُل رَّبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَسِعَةٍ وَلَا يُسَرَّدُ بَأْشُهُ وَعَنِ ٱلْفَقَوْمِ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُواْ لَوْشَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُواْ لَوْشَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُواْ لَوْشَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُواْ وَلَاحَرَمْنَا مِن شَيْءً كَذَالِكَ كَذَالِكَ كَذَالِكَ كَذَالِكَ كَذَالِكَ كَذَالِكَ كَذَالِكَ كَذَالِكَ مَن قَبَلِهِ مُحَقَّلَ ذَا فُواْ بَأْسَنَأْ قُلُ هَلْ عِندَكُم مِّنْ عِلْمِ فَا فَوْا بَأَشْرَهُ وَلَا الظَّنَ وَإِنْ فَنَاكُمُ وَلَا الظَّنَ وَإِنْ أَنْتُمُ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمُ إِلَّا الظَّنَ وَإِنْ الشَّمُ إِلَّا الظَّنَ وَإِنْ الشَّمْ إِلَّا الظَّنَ وَإِنْ الْمَالِقُونَ الْمَالِقُونَ الْمَالُونَ الْمَالُونُ الْمَالُونَ اللَّهُ الْمُعْلَى اللَّهُ الْمُعْرِقُ الْمُنْ الْمُؤْلُونُ اللَّهُ الْمَالُونُ الْمَالُونَ الْمَالُونَ الْمَالُونَ الْمَالُونُ الْمَالُونَ الْمَالُونُ الْمُؤْلُونُ الْمَالُونُ الْمَالُونُ الْمَالُونُ الْمَالُونُ الْمَالُونُ الْمَالُونَ الْمَالُونُ الْمُؤْلُونُ الْمَالُونُ الْمُعْلَى الْمَالُونُ الْمَالُونُ الْمُؤْلُونُ الْمَلْمُ الْمَالُونُ الْمُؤْلُونُ الْمَالُونُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلُونُ الْمَلْمُ الْمَلْمُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلِقُ الْمُؤْلِقُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلِقُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلِقُ الْمُؤْلِقُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلِقُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلِقُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلِقُلُونُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلُولُ الْمُؤْلِقُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلُولُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلُ الْمُؤْلُولُونُ الْمُؤْلُونُ الْمُؤْلُونُ الْمُعْلَالُونُ الْمُل

Ni-digaala keenil obbuuy tet tammossu haanam fanah, Nabiyow tama lac kee Buqrek carammosseenim kee koroosannu Yalli neh faxe kak ittaanal ixxigay neh tayyaaqeeniih taybulleeni maay liton? Isin tamahal akkalak sa katattaanam mantoonuuy isin diraabak-sa taceenim mantoonu keenik ixxic.

- 149. Nabiyow keenik ixxic: isin abtaanamih sumaq Aalle wayteenik, toysa sin akkal yargiqe Sumaaqay duddale Yalli le, tokkel usuk faxinnay inkih tirri sin haak yen massale gital.
- isin lac kee Buqrek sinnil carammosseenim Yalli siinil carammosseenim Yalli siinil carammoyseemih siinih sumaaqita mara baahay keenik ixxic, tokkel usun dirab kee Almummah sumaaqiteenik, toysa Atu keenî luk masumaaqitin, Ni-Aayoota dirabboysa maray Akeerâ mano Nummaysewaah Nafsi fayxi makataatin, usun sinni Rabbit agleytit massoysan.
- 151. Nabiyow sin Rabbi siinil carammoysem siinil akriyehik ama keenik ixxic: kaah abtan Qibaadal kay ginok agleh tukaat hee waytaanaah Namma xaleynah tamqeenimi, tuddagnâ meesih sinni xaylo maqidina sin kee ken inkih nanu narzuqhek, kaxxa dambittek (dalwaa kee abto kak Qaxumaanelem kinnuk)

قُلْ فَلِلَّهِ ٱلْخُجَّةُ ٱلْبَالِغَةَ فَلَوْ شَآءَ لَهَدَىكُورُ أَجْمَعِيرَتِ ﴿

قُلُ هَالُمَّ شُهَدَآءَكُمُ ٱلَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ ٱللَّهَ حَرَّمَ هَلَاً فَإِن شَهِدُواْ فَلَا تَشْهَدُ مَعَهُمْ وَلَا تَتَبَعْ أَهُواَءَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِعَاينتِنَا وَٱلَّذِينَ لاَيُؤْمِنُونَ بِٱلْآخِرَةِ وَهُم بِرَبِّهِمْ مَيْعَدُلُونَ هَ

* قُلْ تَعَالَوْاْ أَتُلُمَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمُّ أَلَّا تُشْرِكُواْ بِهِ عَشَيْنًا وَبِالْوَلِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا نَفْ تُلُواْ أَوْلَدَكُم مِنْ إِمْلُو بَخْنُ نَزُزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلا نَقْدَرُهُواْ الْفَوْحِشَ مَاظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَّ وَلا نَقْدُواْ النَّفْسَ النِّي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا لِمَالَحَقِّ ذَلِكُمْ وَصَّلَكُمْ بِهِ لَعَلَكُمْ تَعْقِلُونَ اللَّهِ الْمَالُونَ اللَّهِ الْمَالُونَ اللَّهِ الْمَالُونَ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمَالُونَ اللَّهُ الْمَالُونَ اللَّهِ الْمَالُونَ اللَّهُ الْمَالُونَ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُؤْفِقَ الْمَالُ الْمَالُونَ اللَّهُ الْمَالُونَ اللَّهُ الْمَالُونَ اللَّهُ الْمَالُونَ اللَّهُ الْمَالُونَ اللَّهُ الْمَالُونَ اللَّهُ الْمُؤْمِنَ الْمَالُونَ اللَّهُ الْمَالُونَ اللَّهُ الْمُؤْمِنَ اللَّهُ الْمَالُونَ اللَّهُ الْمُؤْمِنَ الْمَالُونَ اللَّهُ الْمَالُونَ اللَّهُ الْمَالُونَ اللَّهُ الْمَالُونَ اللَّهُ اللَّهُ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنَ الْمَالُونَ اللَّهُ الْمَالُونَ اللَّهُ الْمَالُونَ اللَّهُ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمَالُونَ الْمَالُونَ اللَّهُ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمِؤْمِنَ الْمَالُونَ الْمَالُونَ اللَّهُ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَا اللَّهُ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنَ الْمِؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ اللْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمُنُ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنَ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنَا الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنَا الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِي الْمُؤْمِنِي الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِي الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنِي الْمُ

الحجزء ٨ 🔾 270

tambulleem kee Qellittaamal teetik maxayyoowinaay Yalli Qidim kak carammoyse Nafsi cakkil Qiddan sin akke waytek ma-qidina, toh Yalli sin kak waaseeh sin kah Amriseemiy sin edde farriime kinni, isin tamahal kas-kassoowa mara takkeenimkeh.

- 152. Qayxixxi maalul maxayyoowina kay maaluu kee kaah inkih tuxxiqih elle yayse fooca akke waytek, usuk edde baaluka Oumri guffuuy kas-bahha haam fanah, keelaa kee Miidan Oadaalatal duudusa nanu hebelto nafsil duudaamak-sa duude waam kaal mahavnak, vabteenik Oadaalatat yaabaay cakkik xabanah makeltinaay cakki edde yan num siinil xayi marih num yakke way, Yalli kay diinil taamittaanamah siinil hee xaganaa kee sin kee sinam fanat yan xagana inkih duudusa, toh Yalli sin kak waaseeh sin kah Amriseemiy sin edde farriime kinni, isin tamah kassitaah kas elle geya mara takkeenimkeh.
- 153. diggah amah Yi-diinih gitay massoowak kaa kataataay aka gititte (koroosanni gititte kinnuk) makataatina, toysa Yallih gitak sin makeleeh sin ayxeerelek, toh Yalli sin kah farriimaama Yallak meesita mara takkeenim keh.
- 154. Nabiyow tohuk lakal ama korosuk ixxic: Nabii Muusah Tawraat

وَلَا تَقْرَوُاْ مَالَ ٱلْيَتِيرِ إِلَّا يِالَّتِي هِى أَحْسَنُ حَقَّى يَبْلُغَ أَشُدَّ أُمُوَأَوْفُواْ ٱلْكَيْلَ وَٱلْمِيزَانَ بِالْقِسْطِّ لَانُكِيِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسَعَهَ أَوَاذَا فُلْتُمْ فَاعْدِلُواْ وَلَوْكَاتَ ذَاقُرُقِنَّ وَ مِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُواْ ذَالِكُمْ وَصَّلَكُم بِهِ عَلَيْ لَعَلَّكُمْ مَنَذَكَرُونَ

وَأَنَّ هَذَاصِرَطِى مُسْتَقِيمَافَأَتَّبِعُوهُ وَلَاتَتَّبِعُواْٱلسُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُوْعَن سَبِيلِةٍ ـ ذَلِكُرُ وَصَّلكُم بِهِ ـ لَعَلَّكُمْ تَتَقُونَ ۞

ثُمَّءَ اتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَبَ تَمَامًا عَلَى

الحجزء ^ 271

kitab necee tama kay diinih marak taama yessemeqqe marah niqmat duudusiyyah, ken diinih caagiidak kulliimih Baxxaqqaa kee israa-iil xayloh tirtoo kee Racmatta yakke kitaaba usun Rabak lakal ugut yaniih sinni Rabbit yangoorowoonu waanam nummaysaanamkeh.

- Nabii Mucammadal مَعْلَا مُعْلِمُهُ وَسَلَّمُ Nabii Mucammadal مَعْلَا مُعْلِمُهُ وَسَلَّمُ oobisnek, usuk sinam kah amrisam kaak kataataay usuk sinam kak waasaamak waasimaay, Yallak meesita usuk kah Racmate mara takkeeniih kay digaalak naggoowe mara takkeenimkeh.
- 156. Cagalah tama Qhuraan kah oobisnem Qaraanak kitab elle obsimem nek naharat sugte Namma Buttaay (yahuud kee Nasaara kinnuk) nanu ken kitoobah akriyiyyak garcit sugne Axce waytaanamkeh iyyaanama Qarab korosey.
- 157. Hinnay korosey diggah nel kitab obsiminnay tirtoh keenik (yahuud kee Nasaara kinnuk) aysuknen ittaanamak oobisne Qhuraana, toysa nummah sin Rabbik Qhuraanay calaalii kee caraami elle Baxxaqqa iyyaah A-ummatah tirtoo kee Racmat yakke kitab siinih yemeete, tokkel Yallih Qhuraanih Aayoota dirabboyseeh derre edde cabe marak dulmih iyyi gacaa? Num magaca, tama

ٱلَّذِيّ أَحْسَنَ وَتَفْصِيلَا لِكُلِّشَيْءِ وَهُدَى وَرَحْمَةَ لَعَلَّهُم بِلِقَآءِ رَبِّهِ مَـُنُوْمِنُونَ۞

وَهَلَذَا كِتَبُّ أَنْزِلْنَكُ مُبَارِكٌ فَٱتَّىِعُوهُ وَاتَّقُواْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۞

أَن تَقُولُواْ إِنَّمَا أُنْزِلَ ٱلْكِتَبُ عَلَى طَآبِفَتَيْنِ مِن قَبْلِنَا وَإِن كُنَّا عَن دِرَاسَتِهِمْ لَغَفِلِينَ ۞

> أُوَّتَ غُولُواْ لَوَاَنَّ اَأُنْوِلَ عَلَيْمَنا الْكِتَبُ لَكُنَّنَا أَهْدَىٰ مِنْهُمُّ فَقَدْ جَآءَكُم بَيْنَةُ مُّن رَّيِكُمْ وَهُدَى وَرَحْمَةُ فَمَنْ أَظْلُومِ مَن كَذَّب بِعَايتِ اللَّهِ وَصَدَف عَنْهَ أَسْنَجْي الَّذِينَ يَصْدِهُ وُنَعَنَّ عاينتِنا سُوّءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُواْ يَصْدِهُونَ فَيْ

الجزء ٨ 🔾 272

Ni-Aayootat derre caba mara uma digaalal ken galtenno teetit derre cabak Sugeeniih Sinam Ni-gitak waasak Sugeenimih Sabbatah.

- 158. Yallih diinit derre cabaah sinam kak waasa mari Oambaalam maay lee?mali, Malaykay (rooci yayyaaqe Malaykattuu kee rooci mayyuuquh kaa catta Malayka kinnuk) Rooci mayyuuquh keenih tamaate, hinnay Nabiyow ku-Rabbi Qhiyaamah ayró isi nagoosah fan mekeluh yamaate waqdi, hinnay Ohiyaamah avroh mamut tascasse Astootik tuktevna tamaatem Oambaalan ken akke waytek, Nabiyow ku-Rabbik Qhiyaamâ mamut tascasse Astootik tutamaate Saaku duma Aamine wee Nafsi, hinnay yeemeneeh iimaanat magaane orbise wee nafsih woo waqdih iimaan tukaah maxiga, Nabiyow ama korosuk isin woo digaala siinih tamaatem Qambaala nanu diggah isin edde fingittan wakti Oamballahak keenik ixxic.
- 159. Diggah Islaam diini cabeeh sinni diini baxam-baxsite maray cizbi-cizbi yekkek Nabiyow atu keenik bari kinnito, cagalah ken caagiidah awlaytuh Yalli yan, tohuk lakal Qhiyaamah ayró usun addunyal abak sugen taamoomi keenih warsele, keenik meqe taama abe mara maqaanel galteleeh uma taama abe mara ken umaanel ken galtele.

هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا أَن تَأْيَّهُمُ الْمَلَيَكُمُّ أَوَيأْقِ رَبُكَ أَوْيَأْقِ بَعْضُ النَّوِ رَبِكَ فَيْوَمَ يَأْقِ بَعْضُ النِّتِ رَبِّكَ لَا يَنفَعُ نَفْسًا إِيمَنُهَا لَهْ تَكُنَّ امَنتَ مِن فَبَلُ أَوْكَسَبَتْ فِي إِيمَنِهَا خَبَرًا قُلِ النَظِرُواْ إِنَّا مُنتَظِرُونَ ۞

إِنَّ ٱلَّذِينَ فَرَقُواْدِينَهُمْ وَكَانُواْشِيَعَا لَّسَتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءً إِنَّمَا أَمُرُهُمْ إِلَى ٱللَّهِ ثُرُّيُنَيِّئُهُم بِمَاكَانُواْيِفْعَلُونَ ۞

الحجزء ٨ 🔾 273

160. Qhiyaamah ayró Yalli kicna taamak inki maqaane luk yemeete num, toysa tet innah tan maqaaneenak tabna maqaanele, Yalli niqbi taamak inki umaane luk yemeete num, toysa tet innah tan umaanek sa elle galtimam mali, usun abiteenimik tul mayandulluman.

- 161. Nabiyow tama korosuk ixxic: diggah yi-Rabbi massale gitay (islaamaninno kinnuk) kay Jannat Sinam gudduysâ fanah tirri yoo hee, usuk islaamaninnô diiniy massal yaniy mako sinniy Nabii Ibraahim diiniy cakki fan kelta kinni, Nabii Ibraahim Yallat agleytit haa marih numuh masuginna.
- 162. Nabiyow tama korosuk yi-Salaataay anu aba masgaadaay yi-manooy yi-Raba inkih ginô Rabbi-le keenik ixxic.
- 163. Yalli agleyta maliiy anu tohul dibuk kaa inkittoysaah kaa aqbudeemih amrisime, ta ummatak anu muslimiinik naharsittu kinniyo keenik ixxic Nabiyow.
- 164. Nabiyow anu Yallak kalah aka Rabbi gurrusoo? usuk kulliimih Rabbi kinniway keenik ixxic, ummaan nafsiy uma taama aba mayan, dambi kaal kak yan kaa akke waytek, dambile nafsi aka nafsih dambi mayassukuqqa, tohuk lakal Qhiyaamah ayró

مَنجَآءَ بِالْكَسَنَةِ فَلَهُ وَعَشَّرُأَهُمَّ الِهَأُّومَن جَآةَ بِالسَّيِّعَةِ فَلا يُجِّزَيَّ إِلَّا مِثْلَهَ اوَهُرُ لايُظْلَهُونَ ۞

قُلْ إِنِّي هَكِنِي رَبِّى إِلَى صِرَطٍ مُّسْتَقِيمٍ دِينَا قِيَمَا مِلَةً إِبْرَهِيمَ حَنِيفًا وَمَاكَاتَ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ

قُلْ إِنَّ صَلَاقِ وَنُسُكِى وَمَحْيَاىَ وَمَمَاقِي لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَلَمِينَ ﴿

لَاشَرِيكَ لَهُ وَبِذَالِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أُوَّلُ ٱلْمُسْلِمِينَ

قُلُ أَغَيْرَاللَّهِ أَبْنِي رَبَّا وَهُوَرَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَكَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُ كُمْ فِيُنَبِّئُكُمْ بِمِالْمُثُمُ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ٥ gacim siinik sin Rabbî fanah yakke, tokkel diini caagidik itta elle waak sugteenimih xaagu siinih warsele.

165. Yalla kinni dumi mara finqisek lakal Baaxo keenik ciggiila mara sin abtem, Yalla kinni garu gari amol darajatah fayya siinik haytem isi niqmootak siinih yeceemil sin mokkoramkeh, diggah Nabiyow ku-Rabbi koroositeeh isi amri cine marah digaala sissiki ken digaala waqdi, diggah kaa nummayseeh meqe taama abe marah dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

وَهُواَلَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَيْفَ ٱلْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوَقَ بَعْضِ دَرَجَتِ لِيّبَلُوَكُمْ فِي مَآ ءَاتَنكُمُ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ ٱلْعِقَابِ وَإِنَّهُ و لَغَ فُورُ رُّتَحِيثُ ﴿

SUURAT AL-AQRAAF

Makkal Obte, 206 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Alif, Laam, Miim, Saad (edde faxem Yalli yaaxige).
- 2. Nabiyow ama Qhuraan kitaabay kol obsimek kaa guddussaamak Alil kok ceyte waay ku-mari koo dirabboysaamih meesih, koros kaal meesissaah moominiinih kassis yakkemkeh.
- 3. Sinaamey sin Rabbik siinil obsime kitab kee Nabii sunna (Nabii cadis kinnuk) kataataay Yallak kalah tanim awlah haysitteenih makataatina isin amahal kaskassowtaanam siinik dagoh.
- 4. Magaalol marak maggo magaalah mara finqisne Ni Farmoytit cineeniih dirabboyseenimih Sabbatah, tokkel Ni digaala usun Bar xiinit anuk keenih temeeteeh, hinnay usun Laqo xiinit anuk keenih temeeteh.
- 5. Tokkel Ni digaala keenih temeete waqdi, usun abeenih yanin dooqa malon, aben dambi Aalamuk nanu diggah daalimiinih yan marah sugne iyyaanam akke waytek.
- 6. Tokkel farmoytit fan kak Rubsumte mara esserenno ni-farmoytiitil maca gacisseenii?keenik axcuk, Rubsumte farmoytit esserenno Ni-

كِتَبُّ أُنْزِلَ إِلَيْكَ فَلَايكُن فِي صَدْرِكَ حَرَّجُ مِّنْ مُالِتُنذِدَ بِهِ ء وَذِكَرَىٰ الْمُؤْمِنينَ ۞

ٱتِبَّعُواْمَآأَنْزِلَ إِلَيْكُمِّ مِن دَّبِكُةُ وَلَاتَتَبِعُواْمِن دُونِهِ ۚ أَوْلِيَآ ۚ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ۞

ۅؘڮٛۄؚۜڡٚۏۊٞڔۣٛؾڐٟٲٞۿڶؘۓٛڹۿٵڣؘۻٵٙ؞ۿٵڹٲ۠ۺڹٵ ؠيۜڬؾؖٵٲٛٷۿؙ؞ٞۄؘڰٙٳۑڵۅڹؘ۞

فَيَّاكَانَ دَعُونهُ ﴿ إِذْجَآءَهُم بَأْسُنَآ إِلَّا أَن قَالُواْ إِنَّاكُنَا ظَالِمِينَ ۞

> فَلَشَعَلَنَّ ٱلَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَسَّعَلَنَّ ٱلْمُرْسَلِينَ۞

farmo maay guddusseenii? keenik axcuk.

- 7. Tokkel ginoh inkih addunyal usun abba heen taamoomi keenih maaqennooh warsenno Ni-ixxigal, ken caaloota nek Qellittuh nanu allat keenik masuginnino iyye Yalli.
- 8. Qhiyaamah ayro sinam taamoomi nummâ Miidaanal haanam cakki kinni Qadaalatal, meqe taamah miidan kak yiqilsee mari, toysa woo mari usun yoffoofe mara kinnon.
- 9. uma taamah mangah Miidanwa Haliffi kak itte mari, toysa too mari sinni nafsi kasaariseeh finqise mara Naayootal koroositeeniih tet angadduk sugeenimih sabbatah.
- 10. Sinaamey nummah Baaxô bagul aracay elle dabaqtaana siinih abne, takmeenih Taaqubeenim Quusik teetil siinih hayne, wohû luk Yallih niqmat faatittaanam siinik dagoh.
- 11. Nummah sin abba Aadam kallak ginneeh, tohuk lakal tayse weelot kaa hayneeh, tohuk lakal Malaykak Aadamah kummaata inne, tokkel malayka inkih kummatteh, kinnih immay Ibliis Aadamah kummaata marih num makko.
- 12. Yalli Ibliisik Atu Aadamah kummattaamak maca koo waassee anu koo amrise waqdi? kaak iyye, tokkel ibliis anu Aadamak ayseeh Muxxo kaak liyo yoo girak ginteeh

فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيْهِم بِعِلْمِ وَمَاكُنَّا غَآبِبِينَ ٧

وَٱلْوَزْنُ يُوَمَعٍ ذِ ٱلْحَقُّ فَمَن ثَقُلَتْ مَوَزِينُهُو فَأُولَتِهِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ۞

وَمَنْخَفَّتْ مَوَازِينُهُ وَفَاُوْلَتِهِكَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوّاْ أَنْفُسَهُم بِمَاكَ انُواْبِعَايَتِنَا يَظْلِمُونَ ۞

وَلَقَدْ مَكَّنَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَالَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَالَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَالَكُمْ

وَلَقَدْ خَلَقْنَ كُمْ ثُرُّ صَوَّرُنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَتِهِكَةِ ٱسْجُدُواْ لِلَادَمَ فَسَجَدُوَاْ إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُنْ مِّنَ ٱلسَّاجِدِينَ ۞

قَالَ مَامَنَعَكَ أَلَّاتَشَجُدَإِذْ أَمَرَتُكَّ قَالَ أَنَاْخَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِمِن نَارِ وَخَلَقْتَهُ ومِن طِينِ

الجزء ٨ 🔾 277

kaa kallak ginteemih Sabbatah iyye.

- 13. Yalli Ibliisik toysa jannatak Ob, tokkel kay addal anuk yamrik kaxxa mariinittam koh maxiqtaay koh matakkak jannatak eweq, diggah atu xixxibsimeeh Bursuten marih numuh anuk kaak iyye.
- **14.** Ibliis Yallak Qhiyaamah ayró ginó edde ugsumta ayrô fanah yoo Qambaalis kaak iyye.
- 15. Yalli kaal gacisak: diggah atu Naharsi baantâ fanah Qumri kak wadiroowam elle tunkuttube marat tanto kaak iyye, gino inkih Rabtu wayta waqdi.
- 16. Ibliis atu yoo makkosseemih sabbatah, diggah anu ku gitay massaleeh cakki gita (Islaamaninno gita kinnuk) kinnih Bagul keenik daffeeyyo iyye Yallak.
- 17. Tohuk lakal foocaa kee derreey Migdaa kee gurak keenit amaateyyo, Aadam xaylok maggo maray ku niqmatal koo faatita keenit mageyta.
- 18. Yalli ibliisik: yok naqabuluk Yi Racmatak axxeerak eweq jannatak kaak iyye, koo kee Aadam xaylok koo katatta hayteemik diggah jahannam gira inkih siinik kibeyyok kaak iyye.
- 19. Aadamow koo kee ku-Barra cawwa jannatal dabqih gacaay kay caxa mixu faxxa haytan aracak kaak akumaay tama caxal

قَالَ فَأَهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَن تَتَكَبَرُ فِيهَا فَأُخُرُجُ إِنَّكَ مِنَ الصَّغِرِينَ ﴿

قَالَ أَنظِرِنَ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ٥

قَالَ إِنَّكَ مِنَ ٱلْمُنظَرِينَ ٥

قَالَ فَيَمَآ أَغُويْتَنِي لَأَقَعُدَنَّ لَهُمْ صِرَطَكَ اللهُمْ صِرَطَكَ الْمُسْتَقِيرَ اللهِ اللهُمُ المُسْتَقِيرَ اللهُ

ؿؙڒۘٷؘؽٮۜڹۜۿؙڡڡؚۜڽؙ۠ؠؽۣ۬ٳ۫ؽۘڍڽۿ۪؞ٝۅٙڡۣڹ۫ڂؘڶڣۿؚ؞ٝۅؘؽؘ ؙؿٞڡڹۣۿؚؠٞۅؘٸڹۺؘڡٙٳٙۑڶؚۿؚؚؖ؞ؖٞۅؘڵػؚٙۮٲؘؘؘؘ۫ٛٛػؙۺؘڰۿ ۺؙڬڔۣڽڹٙ۞

قَالَ ٱخْرُجْ مِنْهَامَذْءُومَامَّنْدُورِّ لَّمَن يَبَعَكَ مِنْهُمْ لَأَمُلَأَنَّ جَهَنَزِمِنكُمْ أَجْعِينَ۞

قَيِّقَادَمُوَّاسُكُنَ أَنتَ وَزَوْجُكَ ٱلْخِنَّةَ فَكُلَامِنَ حَيْثُ شِنْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَلِذِهِ ٱلشَّجَرَةَ فَتَكُوْنَا مِنَ الظّلِمِينَ ۞

الجزء ٨ \ 278

maxayyoowinaay tet mexexu makmina, toysa woh abteenik sinni nafsi yudlume maray Yallih amri cine akkettoonuk keenik iyye Yalli.

- 20. Tokkel sheytan ken nammay Yalli ken kak waase caxah mexexu yakmeenimkeh waswasa keenil yekke, ken nammayih Qawratak keenik Qellittem ken yaybulleemkeh, sin Rabbi tama caxak sin kah waasem mali isin namma Malaykattu takkeenimik hinnay jannatal waara marih loowot gace waytaanamkeh iyyaanam akke waytek keenik iyye.
- 21. sheytan ken nammayah Yallal xiibite woo caxak yakmeenimkeh, diggah anu sin nammayah fayu abah yan marih num kinniyo keenik iyye.
- 22. Tokkel usuk Yallal keenih abe xiibal ken duquurusak taaqat aracak ken oobiseh, tokkel usun woo caxak tammoyseeniih yokmen waqdi ken Qawrat keenih yumbulleeh jannatti cooxih caffa sinnit kafsaanam Qembisen, ken Rabbi keenih seeceeh, Anu woo caxah makmok sin mawaasinniyoo? diggah sheytan sin nammayak Qaduwwiy Qadaawat kak baxxaqqa iyye siinik maxaccinniyoo? keenik iyye.
- 23. Aadam kee Cawwa Ni Rabbow ama caxat abne makumut ninni nafsi nudlumeeh atu dambi neh cabe

وَسَوَسَ لَهُمَا ٱلشَّيْطُنُ لِيُبُدِئَ لَهُمَامَا وُرِئَ عَنْهُمَا مِن سَوْءَ تِقِمَا وَقَالَ مَا نَهَكُمُا رَبُّكُمَا عَنْهَا ذِهِ ٱلشَّجَرَةِ إِلَّا أَن تَكُونَا مَلَكَيْنِ أَوْتَكُونَا مِنَ ٱلْثَلِدِينَ ۞

وَقَاسَمَهُمَآ إِنِّي لَكُمَّا لَمِنَ ٱلنَّصِحِينَ

فَدَلَنَهُمَابِغُرُورٍ فَلَمَّاذَاقَا ٱلشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْءَ تُهُمَاوَطِفِقَا يَخْضِفَانِ عَلَيْهِمَامِن وَرَقِ ٱلْجَنَّةِ وَنَادَنهُمَارَيُّهُمَا أَلْرَأَهْكُمَاعَن تِلْكُمَا ٱلشَّجَرَةِ وَقُلُ لَكُمَّا إِنَّ ٱلشَّيْطِنَ لَكُمَاعَدُوُّ ثُمِينٌ ۞

> قَالَارَبَّنَاظَالَمَنَا أَنفُسَنَا وَإِن لَّرَتَغْفِرْلَنَا وَتَرْحَمُنَالَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلْخَيْرِينَ ﴿

الجزء ٨ 🔾 279

wayteeh neh nacruure waytek, Diggah nanu finqiteeh kasaarite marih loowot gacenno iyyen.

- 24. Yalli Aadam kee Cawwaay Ibliisik: Qaraanaak Baaxô fanah ooba gari garuk Qaduwwih siinik anuk, isin baaxô bagul madab kee duyyek edde hataktaanam Aalletton Qumri siinik gaba edde kala waktî fanah keenik iyye.
- 25. Yalli Aadam kee Cawwaay ken samadak iyyeh:baaxô bagul addunyal taniinih gide mano teetil Aallettoonuuh tet bagul Rabetton, sin Rabbi Qhiyaamah ayró teetik sin ayyaaqele.
- 26. Aadam xayloy nummah sartanay sin Qawrat Qellisaa kee Qaxaa kee Bilqa edde faxxan sara siinih oobisne, Yallak meesî sartan isin bilqah haysittan sarak aysuk Raaqa, tama sartanat siinih abneh nan oobisiyyat Yallih inkittinaanee kee kay dudda tascasse astooti edde tan, tama niqmat kassitaanaah Yalla elle faatitaanamkeh.
- 27. Aadam xayloy sheytan Yallih gitak sin makkoyse waay sin namma Xaltani Aadam kee Cawwa makkoyseeh jannatak kah yeyyeeqe innah ken Qawrat ken yayballuh ken sara keenik Haduffu hee, diggah usuk kaa kee kay Samadaay kay Qande isin ken kak able waytan kabuk sin table, diggah nanu sheytoona Yalla nummayse waa marih awlaytit ken abne.

قَالَ ٱهْيِطُواْبِعْضُ كُولِبَعْضِ عَدُوُّوَلَكُمْ فِالْأَرْضِ مُسْتَقَرُّو مَتَعُ إِلَى حِينِ ۞

قَالَ فِيهَاتَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخُرَجُونَ ۞

يَنَبَيَ ءَادَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُو لِبَاسَا يُؤْرِى سَوْءَ اِتِكُو وَرِيشَا وَلِبَاسُ التَّقُوكِ ذَلِكَ خَيْرٌ ذَلِكَ مِنْ ءَايَتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَكَّرُونَ ۞

يَبَنِيَ اَدَمَلَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطِانُ كَمَا الْخَرْجَ الْبَوْيَ عَنْهُمَا الْجَنَّةِ يَانِيعُ عَنْهُمَا الْجَرَبَةِ يَانِيعُ عَنْهُمَا لِيَرِيهُمَا اللَّهُ يَمَا اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عِلَى اللَّهُ عِنْ عَنْهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عِنْ عَنْهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عِنْهُ عَنْهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَنْهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَنْهُ اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَا عَلَى اللَّهُ عَلَى اللْهُ عَلَى اللْهُ عَلَى اللْهُ عَلَى اللْهُ عَلَى اللْهُ عَلَى اللْهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللْهُ عَلَى اللْهُ عَلَى اللْهُ عَلَى اللْهُ عَلَى اللْهُ عَلَى اللْهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللْهُ عَلَى الْمُعْمَا عَلَى الْمُعْمِي عَلَى الْمُعْمِى الْمُعْمِي عَلَى الْمُعْمِعُ ع

- 28. Koros uma taamay Qaxuma abta waqdi Nabbobti neh abak sugteeh Yalli teetih nee amrise iyyan, Nabiyow keenik ixxic: diggah Yalli uma taamay Qaxumah sinam mamrisak korosey isin Yallal diraabah Aaxige waytaanam ittaanaah kaal haytaanaa?
- 29. Nabiyow keenik ixxic:Yi Rabbi Qadaalatah amrise, kulli aracal salaatah soltan wakti sinni foocitte Qhiblat fan uyfukkunaay Qibaada kaah caglisak kaa uqbuda Yalli gino deedalinok siinik kah Qimbise innah Qhiyaamah ayró nuwwuk kaa fan gacetton.
- 30. Yalli isi naqoosak Butta tirri heeh, aka Butta cakki gitak makkottam teetil diggowteeh dabaqteh, diggah usun Yallak kalah sheytoona awlaytiitih haysiten, diggah usun tirri iyye mara sinni yakkalen.
- 31. Aadam xayloy salat kee tawaaf abinnaanih waqdi, Qaxah yayseeh taahirik yan saray Qawrat Qellisa sarita, akumaay Aqubaay Mabaddaahina, diggah Yalli Baddaahu-le mara makicnak.
- 32. Nabiyow ama tuugimah tan korosuk ixxic: meqe saray Yalli edde Bilqitaanamkeh isi naqoosah gine siinil carammossem iyyaay? meqe Rizqhiy Yalli siinih calalloyse siinil carammossem iyyaay?Nabiyow keenik ixxic: Saraa kee yakmeeniih yaaqubeenimik Yalli calalloysem

وَإِذَا فَعَـُواْ فَحِشَةَ قَالُواْ وَجَدْنَاعَلَيْهَا ٓءَابَآءَنَا وَالنَّهُ أَمْرَنَا بِهَ ۗ قُلْ إِنَّ النَّهُ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَ آَيِّ أَتَقُولُونَ عَلَى النَّهِ مَا لَا تَعَامُونَ ۞

قُلُ أَمَرَزِيِّ بِالْقِسْطِّ وَأَقِيمُواْ وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدِ وَأَدْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّيرِ كَمَابِدَأَكُمْ تَعُودُونَ

فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمُ اتَّخَذُواْ الشَّيَطِينَ أُولِيَآءَ مِن دُونِ النَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمُ مُّهُ تَدُونَ ۞

پنكنى ادم خُذُواْزِينتكُوْعِندَكُلِ مَسْجِدِ
 وَكُلُواْوَالشَّرَبُواْ وَلَانشُرِفُوَاْ إِنَّهُ وَلَا يُحِبُ
 الْمُسْرِفِينَ ۞

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ ٱللَّهِ ٱلَّتِيَ أَخَرَجَ لِعِبَادِهِ عَلَمَ مَنَّ أَكْبَ كَلِيبَادِهِ عَ وَالطَّيِبَنِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِي لِلَّذِينَ عَامَنُواْ فِي ٱلْخَيَوْةِ ٱلدُّنْيَا خَالِصَةَ يَوْمَ ٱلْقِينَمَةً كَذَلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْآيْنِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۞

281

is addunyâ manol yeemene marih iimi aka mari keenî luk edde yangale way, Qhiyaamah ayró cagalah is (saraa kee yakmeenih yaaqubeenim kinnuk) yeemene marih iimi, Nanu tascasse astooti tamannah tan Baxxaqqah Baxxaqqa hayna madqooqi yaaxige marah iyye Yalli.

- 33. Nabiyow ama korosuk ixxic:cagalah Yi Rabbi carammoysem Oaxumaane-le taamoomik tambulleem kee teetik Qellittaamaay dambii kee sinaamat caddok tatraanama cakki maliinoh, Yalli hebeltô sumag kah oobise weem Yallat agleh haytaanaah isin Aaxige waytaanam Yalli iyyeh Axcuk diraabah kaal haytaanama carammoysem.
- 34. Kulli ummattay isi farmoytit dirabbosse yimixxige waktiy edde fingittaah edde Bayta-le, toysa ken waktiy edde fingitoonu waana keenih yamaate waqdi, dago saaqat kak mawadirroowaanaay mayaakuman.
- 35. Aadam xayloy sin marak farmoytit siinih temeeteeh Yi kitaabih Aayoota siinil yikriyeeniih Baxxagga siinih tet heenik ken amri oggola, tokkel isi Rabbit agleyta haamak meesiteeh isi taama yessemeqqe mari, toysa akeeral meesi keenil matanaay addunyak keenik taturteemih marookitan.

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ ٱلْفُوَحِشَ مَاظَهَرَمِنْهَاوَمَا بَطَنَ وَٱلْإِثْمَ وَٱلْبَغْيَ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ وَأَن تُشْرِكُواْ بِٱللَّهِ مَالَمُ يُنَزِّلْ بِهِ عَسْلَطَانَا وَأَن تَقُولُواْ عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ١

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلُّ فَإِذَا جَآءَ أَجَلُهُمْ لَا سَيَ تَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا بَسَتَقْدِمُونَ ٢

يَبَنِيٓءَادَمَ إِمَّايَأْتِيَنَّكُورُسُلُّمِّنَكُو يَقُصُّونَ

- **36.** Korosuy Nastootiy Ninkittinaane tascasse dirabbosseeh teetil kaxxa mariinitte, woo mari usun girâ maraay usun teetil waaran.
- 37. Yallal dirab ginnaasiteeh hinnay kay astooti dirabboyse marak dulmih iyyi gacaah? num magaca, woo maral digaalak lawcal macfuuzul ken maglabay keenil yunkuttube ken xagele Ni farmoytit (Rooci tayyaaqe malayka kinnuk) Rooci keenik tayyaaquh tamaate waqdi, Yallak kalah aqbudak sugteeniih xaaqitak sugteenim annih teetiiy keenik itta, nek bayeeniih ken manabla iyyaanaah usun sinni nafsil sumaaqitan, diggah usun koroosite marah sugeenimil.
- 38. Yalli ama korosuk siinik duma taturteeh sin innaah Jinnii kee Seehadak koroositte ummattâ luk gira cula keenik iyye, ummattak Buttak teyna gira culinnaanih waqdi teetik duma koroositte ummat abaarta koroosannul tet celteeh tet katatteemih sabbatah. inkih girah addal itta elelliiy maagowwu tet addal iyyan waqdi, keenik abbobti katayak suge mari katayak sugen abbobtik iyyah Ni-Rabbow cakki gitak nee maktem ta-marak, tokkel girâ digaala xirribuh keenih Acuyaay ken tammos, Naba Rabbi keenik iyyeh: sin kee keenik kulli mari xirribuh tan digaala-le kinnih immay isin woh mataaxigan.

وَٱلَّذِينَكَذَّوُا بِعَايَتِنَا وَٱسۡتَكَبَرُواْعَنْهَا الْوَالْمِ اللَّهِ اللَّهُ وَاعْتَهَا الْوَالْمِ اللَّهُ اللَّاللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّا لّ

فَنَ أَظْامُ مِمَّنِ أَفْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْكَذَب بِعَايَتِةً عَ أُوْلَتَهِكَ يَنَالُهُ مْ نَصِيبُهُ مُر مِّنَ ٱلْكِتَكِّ حَقَّ إِذَا جَآءَ تُحْمَرُ رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُ مْ قَالُواْ أَيْنَ مَاكُنتُمْ تَنْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ قَالُواْ ضَلُواْ عَنَّا وَشَهِدُواْ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُواْ كَوْلِينَ ﴿

قَالَ ٱدۡخُلُواْفِى أُمَوِقَدۡخَلَتْمِن قَبۡلِكُم مِّن ٱلۡجِنِّ وَٱلۡإِنسِ فِٱلنَّارِّكُلَمَادَخَلَت أُمَّةُ لَعۡتَ أُخۡتَهَ أَخۡتَهَ إِذَا ٱذَّارَكُواْ فِيهَا جَمِيعًا قَالَتَ أُخۡرَكِهُ مُرِلاً وُلَكُهُمْ رَبَّنَاهَا وُلَآ إَضَالُونَا فَعَاتِهِمْ عَذَابَاضِعۡفَا مِّنَ ٱلنَّارِّ قَالَ لِكُلِّ ضِعۡفٌ وَلَكِنَ لَاتَعَامُونَ ۞

- 39. abbobtiy katayak Sugeeni ken katayak suge marak ittah: tokkel nee kee sin digaalal massownah isin Addunyal meqe taamah nek edde muxxutteenim mantuunuk Jahannam girah digaalá tammoysa uma taamoomi abak sugteenimih sabbatah.
- 40. Diggah Nastootiy Ninkittinaane tascasse dirabboyseeh tet nummaysaamak kaxxamariinite marah addunyal ken taamah Qaran afoofi mafakkintaay raban waqdi ken Roocitteh mafakkinta, usun jannat maculan Rakub erbat Boohak cullu iyyam fanah, (woh takkem hinna) umeynit tamannah tan galtóh galatna Akeeral.
- 41. Ama koros girál waartaah usun Jahannam gira gubak Fidóh loonuuh bagul Raraytoh innah ken buultam girák lon, daalimiinih yan mara tamannah tan galtóh galatna.
- 42. Yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mari Yalli hebeltô nafsi taamak duude waamah kaa madirkisa usuk duudam akke waytek, woo mari usun Jannatti mara usun kaal waarak.
- 43. Jannatti marak kuuxe-waynan kee naqbittek ken alilwat sugtem kalleh, ken qarwak guba weeqaytitte gexxa, Jannatti mari Jannat cula waqdi Aniqmat geynuh tirri nee heeh meqe taama nel bicse Rabbi fayla-le iyyen, nanu tirri iyya mara akkuk manannino Yalli

وَقَالَتْ أُولِنَهُمْ لِأُخْرَنَهُمْ فَمَاكَانَ لَكُوْ عَلَيْمَنَامِنْ فَضْلِ فَدُوقُواْ ٱلْعَذَابَ بِمَاكُنتُمْ تَكْسِبُون ۞

إِنَّ الَّذِيتَ كَذَّبُواْ إِعَالِيَتِنَا وَالسَّ يَكْبُرُواْ عَنْهَا لَاتُفَتَّحُ لَهُمُ أَبُوبُ السَّمَآءِ وَلَا يَدُخُلُونَ الْجَنَّةَ حَقَّا يَلِحَ الْجُمَلُ فِي سَمِّ الْفِيَاطِ وَكَذَلِكَ نَجْزِي ٱلْمُجْرِمِينَ ۞

> ڵؘۿؙۄڡؚۜڹجَهَ ؞ؘۛٚۯڡؚۿاڎؙۅؘڡۣڹڡٛۅٙقِهِمْ عَوَالشِّ ۅٙڲۮؘڸڬؘڹؘڿڒۣؽٱڶڟٞڸڵؚڡؚيڹٛ۞

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّلِحَتِ لَانُكِلِّفُ نَفَسًا إِلَّا وُسْعَهَا أَوْلَتِهِكَ أَصْحَبُ ٱلْجَنَّةِ هُرْ فِيهَا خَلِدُونَ ۞

ۅٙٮؘۯؘڠ۫ٮؘامَاڣۣڞؙۮۅڔۿۄؚۺٚۼڸؚۜڗؘڿڔؚؽڡؚڹ ؾۘۼؾۼۣ؞ؙۘۯٲڵٲ۫ٮٚۿڒٞؖۅؘقاڶۅؙٲڵڂۧڡٞۮؙڛؚۜۧۅٲڵٙڹؠۿۮٮؽٵ ڸۿۮؘۅڡٙٲڬٞٵڶۣۿؾڮٷڶۅٙڵٲ۫ڶۿۮٮٮٵڷڵةٞ ڶڡۜۮ۫ڿٵٙؿٙڎؙڔؙڛؙڶۯڛؚٞٵڽٵٞڂۛۊۣۜۜؖٚۅڣؙۮۊٲٲڹؾڶڴۄ ٱلجٛڹۜڎؙٲؙۅ۫ڕؿ۫ؾؙڝؙۅۿٳڽؚڡٲڬؙڹڎ۫ؠۧٮٚۼۛڝٙؗڶۅٮٙ۞ tirri nee heewannay nummah Ni Rabbih farmoytit cakki neh luk temeete, Jannatti mari secsimeeh amah jannatay Yalli isi Racmatah sin kaa nagarsiise addunyal abak sugten meqe taamoomih sabbatah.

- 44. Jannatti mari girá marah seecak nummah Ni Rabbi nee kah xagnisem geynehik nummah isin sin Rabbi sin kah xagnisem maay geyten? keenik iyyen, yeey nummah geyneh iyyan, tokkel Kukta haa num ken fanal kukta heeh daalimiinih yan maral Yallih abaaroo kee kay Racmatak yaxxeereenim keenil tanay iyye.
- 45. Ama koros addunyal sinam Yallih diinik waasak sugteeh usun Yallih giti mako-le gita yakkem kaak faxaanaah gurrusan num kaa kataate waamkeh, usun akeerâ dabqal koroosite marah anuk.
- 46. Jannatti maraa kee girâ marak fanal reebi yan ama reebuy Aqraaf deqsitah amol Labha tan, usun Jannatti maraa kee girâ marak kulli mara keenik le astál yaaxigen, usun (Aqraaf mara kinnuk) Jannatti marak nagaynan siinil yanay axcuk keenih seecan, Aqraaf mari Uxih Jannat maculinnaay usun kay culimih sangeelan.
- 47. Aqraaf labhak intiita girâ marâ fanah yayfukkunen waqdi, Ni Rabbow koroosannut isi nafsi yudlume marâ luk nee mahan iyyan.

وَنَادَىٰ أَصْحَبُ الْجَنَةِ أَصْحَبَ النَّارِأَن قَدْ وَجَدْنَامَاوَعَدَنَارَبُنَاحَقَّافَهَلْ وَجَدتُّم مَّاوَعَدَ رَبُكُوْحَقَّا قَالُواْ نَعَمَّ فَأَذَّتَ مُؤَذِّنُ بَيْنَهُمْ أَن لَغَنَهُ اللَّهِ عَلَى الظّلِمِينَ ﴿

ٱلَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِٱللَّهِ وَيَبَغُونَهَا عِوَجَا وَهُم بِٱلۡآخِرَةِ كَلِفِرُونَ۞

وَبَيْنَهُ مَاحِجَابُّ وَكَلَّ ٱلْأَغْرَافِ رِجَالُ يَعْرِهُونَ كُلَّابِسِيمَاهُرُّ وَنَادَوْاْ أَصْحَبَ ٱلْجُنَّةِ أَن سَلَمُّ عَلَيْكُرُّ لَرِيدَّخُلُوهَا وَهُرْ يَطْمَعُونَ ۞

* وَإِذَاصُرِفَتَ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَلِ ٱلنَّارِ قَالُواْرَبَّنَا لَاجَّعَلْنَامَعَ ٱلْفَوْمِ ٱلظَّلِحِينَ

- 48. Aqraaf mari giral tan labhay le astootil yaaxigeeni, maaluu kee labhak kobxisseenim kee iimaan kee cakkil abak sugten kaxxa mariino maca siinih xiqtee? axcuk keenih seeca.
- 49. Aqraaf mari gira culte korosuk iyyeh:Ama moominiinik Boola-le maray Jannatti mara kinniy Yalli keenih maracmataay jannat ken maculsa axcuk kah xiibitteenim? Wonna hinnay Yalli isi Racmatah jannat ken culseh, Aqraaf maraw Yalli dambi siinih cabehik jannat cula digaalá meesi sin amol matanaay addunyal siinik taturteemih isin marookittan keenik iyye Yalli.
- 50. girâ mari Jannatti marah seecak, lee tekkek hinnay Yalli maaqók siinih yeceem net tabisaay nee wada keenik iyyan, jannatti mari keenil gacisak: diggah Yalli Jannatti lee kee maaqó koroosite maral carammoyseh keenik iyyan.
- 51. Usun Yalli akeerâ niqmatak baxayse maray koroositey sinni diini anqasaay digirih haysiteeh addunyâ manó duquurusse kinni, toysa ta-saaku Qhiyaamah ayró giráh addal ken cabna hawwensime marih innah, usun tama ken ayróh (Qhiyaamah Ayró kinnuk) angaaraw yanim kah hawweenen innah, usun Ninkittinaanee kee Ni dudda tascasse astooti angadduk sugeenimih sabbatah.

ۅَنَادَێٙٲٞڞۡعَبُٱلأَغۡزافِ رِجَالَايَعۡرِفُونَهُۥ بِسِيمَنهُۥٞؗڗقَالُواْمَٱأَغۡنَاعَنكُوجَمۡعُكُوۡوَمَاكُنتُهُ تَسۡتَكۡبُرُونَ ۞

أَهَوُّلَاءَ الَّذِينَ أَقْسَمَتُمْ لَايْنَا لُهُمُ اللَّهُ يَرَحْمَةً ادْخُلُواْ الْجَنَّةَ لَاخَوْفُ عَلَيْكُمُ وَلَا أَنتُه تَحْرُوُنَ ۞

وَنَادَىٰۤ أَصۡحَبُ ٱلنَّارِأَصۡحَبَ ٱلْجَنَةِ أَنْ أَفِيضُواْ عَلَيْنَا مِنَ ٱلْمَآءَ أَوْمِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُۚ قَالُوّاْ إِنَّ ٱللَّهَ حَرَّمَهُمَاعَلَىٱلْكَفِرِينَ ۞

ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُولْدِينَهُمْ لَهَوَا وَلَعِبَا وَغَرَّهُهُ ٱلْحَيَوْةُ ٱلدُّنِّنَا فَٱلْمُوْمَ نَنسَىهُمُّرَكَمَا نَسُواْ لِقَاآةَ يَوْمِهِمْ هَلَذَا وَمَاكَانُواْبِعَايَتِنَا يَجْحَدُونَ ۞

- 52. Nummah Nabiyow ama korosuh kol oobisne Qhuraan kitab keenih bahne, ama kitaabak addal eneyyi ittam baxxaqqa hayne Ni ixxigal, yeemene marah tirtoo kee Racmat yakkemkeh.
- 53. Ama koros Yalli Qhuraan kitaabal digaalak ken kah xagniseeh ellecaboh caagid keenik edde cabam Qambaalaanam akke waytek Qambaalaanam maay lon? Usun Ohiyaamah ayró caagid keenik edde cabem yablen waqdi cisab kee digaalak, duma addunyal ama Qhuraanal taamitaanam hawwente koros ittah nummah Ni Rabbih farmoytit cakki luk temeetem neh tumbulleehik shafaaqatta aba maray shafaaqatta neh aba maay linoo?, hinnay abak sugne uma taamoomik tayse taamoomi abnamkeh, Addunyah gacsimnaa?Nummah usun sinni nafsi kasaariseeniih finqiseenih, usun Yallal diraabah ginnaasitak aqbudak sugeenim keenik bayteh.
- 54. Diggah sin Rabbiy Yalla kinni Qaranwaa kee Baaxó lica Ayróh addat gintem, tohuk lakal Qarshil fayya iyyeeh isi celta massoynah massoowe, Yalli bar laqót Buulaah laqó barat buula ken nammayak mariiy mara sissikuk gurrusa, ayroó kee Alsaay cutuuka Yalli gine kay amrih qanniimak, oobbiya! ginoó kee amri inkih lem kaa kinnik, Yallay ginô Rabbi kinni fayya iyyeeh isi ceele waytaamak saytunnooweh.

وَلَقَدْ حِمْنَهُم بِكِتَكِ فَصَّلْنَهُ عَلَى عِلْمِر هُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمِ يُؤْمِنُونَ ۞

هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا تَأْفِيكَهُ وَيَوَمَ يَأْتِي تَأْفِيلُهُ وَيَعُمُ اللَّهِ عَلَى اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهِ اللَّهُ اللْمُلِمُ الللَّهُ اللَّهُ اللْمُنْ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللْمُنَامُ اللَّالِمُ اللْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ اللْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْم

إِنَّ رَبَّكُواللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّا مِرْهُ مَّاسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِّ يُغْشِى الْيَّلَ النَّهَ ارْيَطْلُبُهُ وَحَثِيثًا وَالشَّمْسَ وَالْقَصَرَ وَالنُّبُ جُومَ مُسَخَّرَتٍ بِأَمْرِ هِِّ اللَّالَ الْهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ ثُّ تَبَارَكَ اللَّهُ رِبُّ الْمُلَكِينَ ﴿

الحجزء ٨ 🔾 287

55. Moominiiney sinni Rabbit xaaqimak caalih kaa kallacita, diggah usuk dooqat caddok tatra maray dooqal agleytit kaat haa makicni.

- 56. Baaxô bagul umaane maabinaay baaxo mabaysina Yallih farmoytiitih Ruubiyyat Yalli tet Bicseek lakal, dooqa kaah caglisak kaa kallaca kay digaalak meesitak kay Racmatah sangeelak, diggah Yallih Racmat meqe maral xayih.
- 57. Yalla kinni caacay aytikumah isi Racmatih (Rob kinnuk) foocat Rubtam caacay Qilsi Qamburre yakkuqe waqdi, Qabaarah Rabte baaxô fanah tet beyna tet tafqemkeh, tokkel lee teetil (Baaxó kinnuk) oobisneeh kulli mexexu teetit neyyeeqe, tamannah tan mayyaaqah nayyaaqe Rabe mara magooqak isin kassitaah elle kaskassoowa mara takkeenimkeh.
- 58. Meqe Baaxók tet Rabbih idinih ubukku ittaamay meqe teetik tawqe, uma Baaxoy xagadah tanik gibdaabinal uma cooxuy tuxxiq sinnik-sa tu-matawqa, tamannah tan Baxxaqqah Baxxaqqa hayna Astooti Yallih niqmat faatitah yan marah.
- 59. Nummah Nanu Nabii Nuuc kay marâ fanah kaa Rubne, tokkel Yi maraw Yalla dubuk uqbuda isin kaak-sa qibaadá cakkisita Yalla mantuunuk, diggah anu kaxxa ayróh digaalak siinih meesita keenik iyye.

ٱدعُواْرَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ وَلَا يُحِبُّ ٱلْمُعْ تَدِينِ ٥

وَلَا تُفْسِدُواْ فِي ٱلْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَحِهَا وَٱدْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ ٱللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ ٱلْمُحْسِنِينَ ۞

وَهُوَالَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَحَ بُشْ رَّا بَيْنَ يَدَى رَحْمَتِهِ عَنَّاإِذَا أَفَلَتْ سَحَابًا ثِقَا لَا سُقْنَهُ لِبَلَدِمَّيِّتِ فَأَنزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَحْنَا بِهِ ع مِن كُلِّ الشَّمَرَةِ كَذَلِكَ نُخْرِجُ الْمُوْتَى لَعَلَكُمْ تِذَكَّرُونَ ۞

ۅؘۘٲڷؙ۪ٮؘۮؙٵڟٙڽؚؚٮؙۼؘٛڋؙۺؘٲڎؙۥۑٳۮٝڹۯۑؚؖڣؖؖؖؖۅٲڷڶۧؽ ڂؘڹؙڎؘڵٳؿؘؗٛڒؙڿؙٳڵٙۘٮؘڮۮۧٵٛڪؘۮڶڬؗڞؙڔؚٞڡؙٛ ٵڷؙٳؽٮڗؚڶؚڨٙۄؚؠۺ۫ٛۓؙۯؙۅڹٙ۞

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ فَوْمِهِ وَفَقَالَ يَـعَوَّهِ ٱعْبُدُواْٱلنَّهَ مَالَكُمْ مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ وَإِنِّ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمِ عَظِيمٍ ۞

الجزء ٨ 🔾 288

- **60.** Kay marak abbobtih yan mari, diggah Nuucow nanu Baxxaqqa itta makoh addat koo nable kaak iyye.
- **61.** Nabii Nuuc Yi maraw mako yot matan, kinnih immay anu ginô Rabbih farmoyta kinniyo keenik iyye.
- 62. Inni Rabbih farmooma sin gudduysaah fayu siinih acee, anu Yallih madqooqik isin Aaxige waytaanam Aaxige keenik iyye.
- 63. Sin Rabbik kassis kee wacyi siinik yanih yan numih arrabat siinih yemeetem Qajjibsittaanaa? (cakkumsuttaanaa?) Usuk Yallih digaalak sin meesiisak, isin Yallak meesittaanaah kay Racmat geytaanamkeh.
- 64. Tokkel usun Nabii Nuuc dirabboyseeniih kaa kee kaâ luk yeemene mara doynikit naggosne xuumiyyak, korosuk Ninkittinaaneh sumaaqitta astooti dirabboyse mara Badal xuumusne, diggah usun cakki yableeniih yaaxigeenimik lubbitte kak alfinte marah sugen.
- 65. Nummah Qaad deqsitta kedoh ken toobokoyta Nabii Huud Rubne, tokkel Yi maraw Yalla dibuk uqbuda kaak-sa Qibaadá cakkisita Yalla mantuunuk, Yallih digaalak mameesittaanaa? Keenik iyye.
- 66. Nabii Huud marak abbobtih yan maray koroosite, diggah nanu kas dago numuh koo nable sin yallitteh qibaada cabaay Yalla dibuk

قَالَ ٱلْمَلَأُمِن قَوْمِهِ عَإِنَّا لَنَرَيْكَ فِي ضَلَلِ مُّيِينِ۞

قَالَ يَنَقَوِرُ لَيْسَ بِى ضَلَالَةٌ ۗ وَلَكِيِّى رَسُولٌ مِّن زَّتِ ٱلْعَالَمِينَ ۞

أُبْلِغُكُمْ رِسَلَاتِ رَبِّي وَأَنصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُمِنَ ٱللَّهِ مَالَانَعُ لَمُونَ۞

ٲۊؘۼؚؖڹؾؙڗٲڹۘڿٲ؞ٙٛٛػؙ؞ڒۮؘڴڗٞؾڹڒٙۑٟۜػٞۄٞ عَڸؘۯۻؙڸۣڡٞڹػؙۄۧڸؽڹۮڒڲؙؗؗؗۄٞڡڸؚؾؾۜٙڨؙۅ۠ٲ ۅؘڶعؘڵؘۘػٞۄٞڗؙڗ۫ڂڡؙۅڹٙ۞

فَكَذَّبُوهُ فَأَجَيِّنَهُ وَٱلذِّينَ مَعَهُ و فِي ٱلْفُلْكِ وَأَغَرَقِنَا ٱلَّذِينَ كَنَّبُواْ بِعَايَنتِنَأَ إِنَّهُمُ كَانُواْ فَوْمًا عَمِينَ ۞

* وَ إِلَى عَادٍ أَخَاهُمْ هُودَاْ قَالَ يَكَقُومِ أَعْبُدُواْ ٱللَّهَ مَالَكُمِّ مِّنْ إِلَاهٍ عَيْرُهُ ۚ وَأَفَلَا تَتَغُونَ۞

قَالَ ٱلْمَلَأُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْمِن قَوْمِهِ ۗ إِنَّا لَنَرَىٰكَ فِي سَفَاهَ قِ وَإِنَّا لَنُظُنُّكَ مِنَ ٱلۡكِندِبِينِ ۞

الجزء ٨ \ 289

uqbuda nek itta waqdi, diggah nanu dirableelak numuk teyna kinnitoomuh koo darenna kaak iyyen.

- 67. Nabii Huud keenil gacisak: yi maraw kassidagna yot matan anu ginô Rabbih farmoytay sin fanah rubsumê kalah keenik iyye.
- 68. Inni Rabbih farmooma sin gudduysaah, anu fayu siinih yacee numuy Yallih wacyil amaanat-le kinniyo keenik iyye.
- 69. Sin Rabbik kassis kee wacyi siinik yanih yan numih arrabat siinih yemeetem qajjibsittaanaa? (cakkumsuttaanaa?) Usuk Yallih digaalák sin meesiisak, Yallih niqmatay sin amol yani kassita Nabii Nuuc mari finqiteek lakal baaxó ciggila mara sin abeeh ginol masuu kee xagar maqar siinih osse waqdi kassita, toysa isin Yallih niqmoota kassita addunyaay akeeral yaffoofe mara takkeenimkeh.
- 70. Qaad deqsita mari Nabii Huuduk iyyeh: dibuk Yalla naqbudeeh Nabbobti aqbudak sugtem cabnamkeh neh temeetee? Toysa digaalay nee kah xagnissa neh baahey atu numma yacee marih num tekkek kaak iyyen.
- 71. Nabii Huud isi marak iyyeh: nummah sin Rabbik digaalaa kee naqbi siinil oobeh sin kee sin abbobti yallittel muggaaqissen

قَالَ يَقَوْمِ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَاكِنِيّ رَسُولُ مِّن رَّبَ ٱلْعَالِمِينَ ۞

> أُبِّلِّفُكُورِسَلَاتِ رَبِّي وَأَنَالَكُمْ مَناصِحٌ أَمِينُ هِ

أَوَعِجَبْتُوْأَن جَاءَكُرُ ذِكْرُيِّن زَيِكُوْ عَلَىٰ
رَجُلِ مِّنكُمْ لِكُنذِرَكُمْ وَاَدْكُرُوَاْ إِذْ
جَعَلَكُمْ خُلُفَاءَ مِنْ بَعْدِ فَوَمِ نُوجٍ وَزَادَكُمْ
فِي الْخَلْقِ بَصَّمَطَةً فَاذْكُرُواْ عَالَاءَ اللّهِ اللّهِ
فَالْخَمْ تُقْلِحُونَ ۞
لَعَلَكُمْ تُقْلِحُونَ ۞

قَالُواْ أَجِنْنَا لِنَعَبُدَ اللّهَ وَحُدَهُ وَوَنَدَرَمَا كَانَ يَعَبُدُ ءَابَاؤْنَا فَأَتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِن كُنتَ مِنَ الصَّدِقِينَ

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُم مِن رَبِّكُمْ رِجْسُ وَعَضَبُ أَتُخُكِ لُونَنِي فِيَ أَسْمَاءِ سَمَيْتُهُ وَهَا أَنْتُمْ وَءَابَاؤُكُمُ مَّانَزَلَ

الحجزء ٨ \ 290

numtinwwellittey Yalli hebeltô sumaq kah oobisewee isin yoo elle giddiytaanam, toysa Yallih digaalay siinil obta qambaala, diggah anu woo digaalay siinil obta siinî luk qambaala marih num kinniyok keenik iyye.

- 72. Tokkel Nabii Huud kee kaâ luk yeemene mara woo digaalak naggosneh Ni xaquk yan Racmatah, nanu Nastooti dirabboyse mara inkitanuuk saaxisneh usun moominiinih yan marah suge weenimih Sabbatah.
- 73. Nummah Samuud deqsitta kedóh ken toobokoyta Nabii Saalic keenih rubne, tokkel yi maraw Yalla dibuk uqbuda kaak sa qibaada cakkisita Yalla mantuunuk, Nummah sin Rabbik baxxaqqa siinih temeete, tamah Yallih aláy anu kay farmoyta kinniyoomih Asta siinih tascasse kinni, toysa is Yallih baaxól talalay tet ixxicaay umaaneh gabah tet maxagina tet xagten sin tekkek, toysa qansarissi sin hayta digaalá sin xagelek keenik iyye.
- 74. Yallih niqmatay sin amol yani kassita, Qaad deqsita marih lakal Baaxo ciggila mara sin abeemil, cijri deqsitta baaxól dabqah sin hee tet cuguubal kaxxa Qarwa xissittaanaah Qaleela Qarwah uruttan waqdi, toysa Yallih niqmootay sin amol tani kassitaay baaxó uma taamaomit mabaysina baaxó uma taamat baysa mara akkuk.

اللَّهُ بِهَامِن سُلُطَّنِ فَانْتَظِرُوٓا إِنِّي مَعَكُم مِّنَ ٱلْمُسْتَظِرِينَ ۞

فَأَنَجَيْنَهُ وَٱلَّذِينَ مَعَهُ دِيرَحْمَةٍ مِّنَّا وَقَطَعْنَا دَايِرَٱلَّذِينَ كَذَّبُولْبِاَيْتِنَّا وَمَا كَانُواْمُؤْمِنِينَ

وَ إِلَىٰ شَمُودَ أَخَاهُمْ صَلِيحَاْقَالَ يَكَقُومِ اعْبُدُواْلَلَهُ مَالَكُم صِّنَ إِلَهٍ عَيْرُهُ وِقَدَ جَآءَتْكُم بَيِّتَةُ مِّن رَّيِّكُرُ هَانَاْ هَذِهِ عَنْاقَةُ اللَّهُ لَكُمْ ءَاينَةً فَذَرُوهَا تَأْكُلُ فِيَ أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوءِ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَاكِ أَلِيهُ فَيْ

وَٱذْكُوُوَاْ إِذْ جَعَلَكُوْ خُلَفَ آءَ مِنْ بَعَدِ
عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ فِي ٱلْأَرْضِ تَتَخِذُونَ
مِن سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِنُونَ ٱلْجِبَالَ
بُيُوتَيَّ فَادْ كُوُواْءَ الآءَ ٱللَّهِ وَلَا تَعْتُواْ
فِ ٱلْأَرْضِ مُفْسِدِين ﴿

الجزء ٨ 🔾 291

75. Nabii Saalic marak abbobtih yan maray kaxxa mariinite keenik yeemeneh yan maray burteenih yussuqunxeenik iyyeenih:diggah isin Saalic isi Rabbik nee fan Rubsume farmoyta kinnim nummah taaxigeenii? Yeemene mari keenil gacisak: diggah nanu usuk edde Rubsummu iyyem nummayse mara kinnino iyyen.

- 76. Kaxxa mariinite mari diggah nanu isin Nabii Saalic elle Nummassa hayteenimil koroositneh iyyen.
- 77. Tokkel usun Alák arqó yootokeeniih tet yusguudeeniih sinni Rabbih amrik kaxxa mariiniteeniih Saalicow atu digaalák nee kah xagnissam Baahey atu Yallih farmoytiitiy Rubsumtek numuk teynah yan koo tekkek kaak iyyen.
- 78. Tokkel koroositeh yan mara gibdi Baaxóh angoyyi ken tibbixeeh ken geyte, Tokkel usun sinni dabooqah addal Rabte Baruugay guluubah tanih maacisen.
- 79. Tokkel Nabii Saalic kay mari Alá yusguudeeh digaala keenil obte waqdi derre keenit cabba heeh Yi maraw Yi Rabbih farmoy usuk yok sin gudduysa kak iyye nummah sin gudduyseeh fayu siinih abeh immay isin fayu siinih aba mara makicinton keenik iyye.
- 80. Nabii Mucammadow Nabii Luut isi marak Qaxumaane gufti kak toofe uma taamay ginók hebeltó

قَالَ ٱلْمَلَاُ ٱلَّذِينَ ٱسۡتَكۡبَرُواْمِن قَوۡمِهِۦ لِلَّذِينَ ٱسۡتُضۡعِفُواْ لِمَنۡ ءَامَنَ مِنْهُمۡ اَتَعۡلَمُونَ ٱنَّ صَلِحَا مُّرْسَلُ مِّن دَبِيّةًۦ قَالُوَاْإِنَّا بِمَاۤ أَرْسِلَ بِهِۦمُؤْمِنُونَ

قَالَ ٱلَّذِينَ ٱسۡتَكۡبُرُوۤاْ إِنَّابِٱلَّذِي ءَامَنتُم بِهِۦكَنفِرُونَ ۞

فَعَقُرُواْ ٱلنَّاقَةَ وَعَتَوْاْعَنْ أَمْرِرَبِّهِ مَ وَقَالُواْ يُصَلِحُ ٱعْتِنَادِمَا تَعِـدُنَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ۞

فَأَخَذَتْهُ وُالرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُواْفِ دَارِهِمْ جَنِعِينَ۞

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَنقُوْمِ لَقَدْ اَبَّلَغَتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِن لَآتُجِبُونَ النَّصِحِينَ ۞

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ عَأَتَأْتُونَ ٱلْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُم بِهَامِنْ أَحَدِمِّنَ ٱلْعَلَمِينِ

- num siinik Aakume wee abtaanaa? keenik iyye waqdi cusey.
- 81. Diggah isin Yalli siinih calalloyse Agabu cabba hayteenih fayxih labhal orobtan, wonna hinnay isin hununuh (guddunuh) kulliimit cagguduk tatre mara kinniton keenik iyye.
- 82. Nabii Luut mari usuk ken kak yessecekkeeh yan umaanek keenik mariiy marak: Luut kee kaa kataate mara sinni magaalak eyyeeqa iyyaanamak-sa usun yaabah kaal gacseenim malon, diggah usun labhal orbaanamak sinni saytunnoysa mara kinnoonuk iyyen.
- 83. Tokkel kaa kee kay buxah maraay Moominiinik kaal teemenem, kay marak korosul obte digaalák ken naggosneh, kay barray Raaqe marâ luk Raqtey keenî luk finqitte akke waytek.
- 84. digaalah xeet Robti innah keenil (Luut marak koroosite mara kinnuk) oobisne, Nabii Mucammadow مَمَالِتَهُ عَلَيْهِ وَسَلَمٌ umeyniitik ellecabó kah tekke inna wagitey kaak iyye Yalli.
- 85. nummah Madyan deqsitta baaxóh marah ken toobokoyta Nabii Shuqeybi keenih rubne, tokkel Yi maraw Yalla dibuk uqbuda kaak sa Qibaada cakkisita Yalla mantuunuk, nummah sin Rabbik Baxxaqqa itta Asta siinih

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلرِّجَالَ شَهُوةَ مِّن دُونِ ٱلنِّسَاءَ بَلْ أَنتُمْ فَوَدُّ مُّسْرِفُونَ ﴿

وَمَاكَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ ۚ إِلَّا أَن قَالُواْ أَخْرِجُوهُم مِّن قَرَيَتِكُمْ ۚ إِنَّهُمْ أَنَاسُ يَتَطَهَّرُونَ ۞

> فَأَنجَيْنَ هُ وَأَهْلَهُ وَإِلَّا ٱمْرَأَتَهُ و كَانَتْ مِنَ ٱلْغَلِمِينَ ﴿

وَأَمْطَرُنَاعَلَيْهِ مِمَّطَكًّا فَأَنظُرْكَيْفَ كَانَ عَلِقِبَةُ ٱلْمُجْرِمِينَ ۞

وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُ مْ شُعَيْ بَأَقَالَ يَنَقُوْمِ ٱعْبُدُواْ ٱللَّهَ مَالَكُم مِّنْ إِلَّهِ غَيْرُهُ وَقَدْ جَآءَتُكُم بَيِّنَةُ مِّن رَيِّكُمٍّ فَأُوفُواْ ٱلْكَيْلُ وَٱلْمِيزَاتِ وَلَاتَبْخَسُواْ ٱلنَّ اسَ أَشَياءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُواْ فِ

الجزء ٨

temeetehik Sinaamah Keexoo kee Midaan duudusaay sinaamak le cakkik tu madaggoysina, Baaxó Yalli isi farmoytiitih Ruubiyyat tet bicseek lakal isin umaanet tet mabaysina toh kayrih siinih taysehik isin moominiin tekkeenik keenik iyye.

- 86. isin kulli gital madaffeyna sinam Oidimil meesiisak maalu keenik bukkusak Yallal yeemene mara Yallih gitak waasak isin ama giti mako-le gita yakkem kaak faxak, Yallih nigmatay sin amol yani kassita isin daguk sugteeniih sin yeymeggee waqdi, Baaxó umaanet bayisak suge marak ellecabó kah tekke inna wagita.
- 87. sijnik hortá anu edde Rubsumem Nummasseeh aka hortá woh siinik dirabbosseeh woh nummayse waytek kollay, toysa Isbira Yallay Qadaalat-le Ni fan Qadaalatal mekellihaam fanah, usuk meklaabak meklah yaysi kinnik keenik iyye Nabii Shuqeybi.
- 88. Nabii Shuqeybi marak abbobtih yan maray kaxxamariinite:diggah Shuqeybow koo kee kô luk yeemene mara Ni magaalak sin ayyaaqi hinnay Ni diinih gace akketton kaak iyyen, Nanu sin diiniy deedal diini kinnih gacnoo nanu woh faxe waa marah anuk? keenik iyye.

ٱلْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَحِهَأَ ذَالِكُمْ خَتْ لَّكُمْ إِن كُنتُ مُّؤْمِنِيرٍ ﴾

وَلَا تَقَعُدُواْ بِكُلِّ صِرَاطِ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَن سَكِيلِ ٱللَّهِ مَنْءَامَر . به و وَتَبْغُونَهَا عِوَجَأُواً ذَكُرُولُ إِذْ كُنتُه قَلىلًا فَكَتَّ كُمِّ وَأَنظُ واْ كَنْفَكَانَ عَنِقِبَةُ ٱلْمُفْسِدِينَ ١

وَإِن كَانَ طَآبِفَةٌ مِّنكُمْ ءَامَنُواْ بِٱلَّذِيَ أُرْسِلْتُ بِهِ - وَطَآبِفَ ثُالَّمْ يُؤْمِنُواْ فَأَصْبُرُواْ حَتَّا بَحَكُمُ ٱللَّهُ بِنَتَنَا وَهُوَ خَتْ ٱلْحَاكِمِينَ ٨

* قَالَ ٱلْمَلَا ۚ ٱلَّذِينَ ٱسْتَكُيرُ وَا مِن قَوْمِهِ ٥ لَنُحْرِجَنَّكَ يَشُعَيْبُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَكَ مِن قَرْيَتِنَآ أَوۡلِتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَآ أَوۡلَوَكُنَّا گُرهِينَ 🚳

89. Nabii Shuqeybi isi maral gacisak iyyeh:toysa Nummah nanu sin diinih gacnek Yallal dirab ginnaasitne nee Yalli kaak nee naggoyseek lakal, nee maceltaay nek mafaxxinta sin diinih gacnam Yalli Ni Rabbi faxa kaa akke waytek, Ni Rabbih ixxiga kullim duddeeh maroh edde tan, nanu Yallal kelitneeh kibal kaal lino, Ni Rabbow nee kee Ni marih fan cakkil mekelaay nee baxis, atu meklaabak Qadaalatah yayse Rabbi kinnitok

- 90. Nabii Shuqeybi marak abbobtih yan maray koroosite iyyeh:isin Shuqeybi kay diinil kaa katatten sin tekkek, diggah toysa isin kasaariteeh finqite mara Akketton.
- 91. Tokkel Nabii Shuqeybi mara gibdi baaxóh angoyyi tibbixeeh sinni dabooqah addal Rabte baruugay guluubah tanih maacisen.
- 92. Nabii Shuqeybi dirabboyse mari sinni dabooqal inkinnah dabqah gace weenih innah gacca iyyen, Nabii Shuqeybi dirabboyse mari usun kasaarite mara yekken.
- 93. Tokkel Nabii Shuqeybi digaala keenil obtem yismite waqdi, derre keenit cabba heeh Yi maraw Nummah Yi Rabbih farmooma sin gudduyseeh fayu siinih abeeh isin woh aabbe cinteenihik koroosite maray Yallih inkittinaane yengeddeeh mannal Rookitaa? iyye.

قَدِاْفُتْرَيْنَاعَلَ اللَّهَ كَذِبَاإِنْ عُدْنَافِي مِلَّتِكُمْ بِمَّدَ إِذْ جَنَنَا اللَّهُ مِنْهَا وَمَايَكُونُ لَنَا أَن نَعُودَ فِيهَا إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ رَبُناً وَسِعَ رَبُناكُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ تَوْكَلْنَا رَبَنا الْفَتْحُ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا إِلَّفِيَّ وَأَنتَ خَيْرًا لُفَتِحِينَ ۞

وَقَالَٱلْمَلَاُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِن قَوْمِهِ عَلَيِنِ ٱتَّبَعْ نُوْشُعَيْبًا إِنَّكُو إِذَا لَخَلِيرُونَ ۞

فَأَخَذَتَّهُ مُ ٱلرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُواْ فِي دَارِهِمْ جَلْثِمِينَ ١

ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ شُعَيْبًا كَأَن لَّهَ يَغْنَوْاْفِيهَا ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ شُعَيْبًا كَانُواْ هُمُٱلْخُسِرِينَ۞

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَنْقُومِ لَقَدْ أَبَّلَغُتُكُمْ رِسَلَنتِ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمُّ فَكَيْفَ ءَاسَىٰ عَلَىٰ قَوْمِرِ كَنْفِرِينَ ﴿

- 94. Hebeltô Nabiiy Yallih Qibaadah sinam seecay magaalâ marah Rubne mannu gadangaddiiy Qululuuy Biyookat tet mara digaallenee akke waytek sinni Nabii dirabboyseenimih sabbatah, cakkih Ramma iyyaanaah Yallat xaaqimaanaah dambik kaal gacaanamkeh.
- 95. Tohuk lakal Qululuuy Biyookah aracat gaddaliinooy Qaafiyat keenih ciggiilisne emeggi iyyaanam fanah, usun Yallih niqmat angadduk nummah Nabbobti gadangaddii kee Biyookaay gaddaliinoo kee Qaafiyat ken xagteh sugte nee kah xagte innah iyyen, tokkel garciik ken nibbixeeh ken digaalleh usun Aaxige kalah.
- 96. Diggah magaalol mari Yalla nummayseeh kaak meesitinnoonuy, Qaran kee Baaxók inkih niqmat kee Barkat keenil fakak nen, kinnih immay usun Yallih farmoytit dirabboyseenih, tokkel usun uma taamoomi abak sugeenimih sabbatah ken nibbixeeh ken digaalleh.
- 97. Magaalol maray Yallih Farmoytit dirabboyse Ni digaala Bar usun xiinit anuk keenit tamaateemik Amaan maay geen?
- 98. magaalol maray Yallih farmoytit dirabboyse Ni digaala usun wallaqenta digirak keenit tamaateemik amaan maay geen?

وَمَآ أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةِ مِن نَبِي إِلَّاۤ أَخَذُنَاۤ أَهْلَهَا بِٱلْبَأْسَآءِ وَٱلضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَعُونَ

ثُمَّرَبَدَّلْنَامَكَانَ ٱلسَّيِّعَةِ ٱلْمُسَنَةَ حَقَّى عَفَواْقَقَالُواْقَدُّمَسَ اَبَاءَنَا ٱلضَّرَّاءُ وَٱلسَّرَّاءُ فَأَخَذُنَهُم بَغْتَةَ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ۞

وَلَوْأَنَّ أَهْلَ الْقُرَى ءَامَنُواْ وَاتَّقَوَاْ لَفَتَحْنَا عَلَيْهِ مِبَرَكِتِ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَكِن كَذَبُواْ فَأَخَذْنَهُم بِمَاكَانُواْ يَكِسِبُونَ ۞

أَفَأَمِنَ أَهۡلُ ٱلۡقُدَىٰۤ أَنۡدَاۡتِهُم بَأَسُنَا بَيۡتَاوَهُمۡ نَآيِمُونَ۞

أُوَّ أَمِنَ أَهْلُ الْقُرَى آَن يَأْتِيَهُ مِبَأَسُنَا ضُبَعَ وَهُمْ يَلْعَبُونَ ۞

99. Magaalol maray Yallih farmoytit dirabboyse Yallih makrik amaan maay geen? Tokkel Yallih makrik amaan geytam matan kasaariteeh finqite mara akke waytek.

- 100. Baaxól dabqah gace maray Yallih amri cine finqitek lakal Baaxó nagra marah Baxxaqqa maxaccinnaa? Nanu faxinninoy ken dambittel ken digaallam abak nen keenik dumi marak kah abne innaah, Nanu ken lubbitte Alifnaah, usun kassis yaabbe mara hinnon.
- 101. Nabiyow too magaalooli nanu xaagitte kol kak maaqnam Nummah ken farmoytit Baxxaqqa-le Astooti luk keenih temeete, tokkel usun Yallih farmoytit keenih luk temeetem Nummaysa mara makkon, dumaak usun umaanet caddok tatreeniih cakki dirabboyseenimih sabbatah, Yalli tamannah yan Alfiyyah Alfa koroosite marih lubbitte.
- 102. Warrayte ummattak maggo marak amaanataay xagana duudusaanam keenik magennino, keenik maggo mara Yallih taaqatal magennino Yallih amrik yewqe marah ken geynem akke waytek.
- 103. Tama xagar xago siinih kak taturte farmoytiitik lakal Nabii Muusa firqawnaa kee kay kaxxamaritteetâ fanah Nastootiy Baxxaqqa itta luk kaa Rubne,

أَفَامِنُواْ مَصَّرَاللَّهِ فَلَايَأْمُنُ مَصَّرَ ٱللَّهِ إِلَّا ٱلْفَوَّمُ ٱلْخَلِيمُونَ ۞

أُوَلَيْهَ دِلِلَّذِينَ مَرِثُوْنَ ٱلْأَرْضَ مِنْ بَعَدِ أَهْ لِهَا أَن لَوْ نَشَاءُأَصَبْنَهُ رِذُنُوبِهِمًّ وَنَظَبَعُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ۞

تِلْكَ ٱلْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَالِهِهَاْ
وَلَقَدْ جَاءَتْهُ مُرُسُلُهُم مِالْبِيِّنَتِ فَمَا
كَانُواْ لِيُؤْمِنُواْ بِمَا كَنَّبُواْ مِن قَبْلُ
كَذَٰ لِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ ٱلْكَفِرِينَ ﴿

ۅؘٙڡؘٵۅؘڿۘۮؙؽٳڵٲٛػٛؿٙڔۿؚڡڡۣٚڹٝۼۿڐؚۣۅؘٳڹۅؘڿۮؽٵۜ ٲۘٞػٛؿۘۯۿ۫ۯڶڡؘٛڛڣۣڽڹ۞

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ بِعَايَتِتَاۤ إِلَىٰ فِرْعَوْتَ وَمَلَإِيْهِ فَظَلَمُواْ بِهَاۖ فَأَنظُرُ كَيْفَكَانَ عَلِقِبَةُ ٱلْمُفْسِدِينَ ۞

tokkel tet yengeddeeniih teetil koroositeenih cirdî gexxaamah, tokkel Nabiyow umaanet Baaxó bayse marak ellecabo kah tekke inna wagitey.

- 104. Nabii Muusa firqawnak:firqawnaw diggah anu ginô Rabbih xaquk Rubsume farmoyta kinniyo kaak iyye.
- 105. Yol cakkik tan Yallal yanik sa (cakkik sa) tu hee waah axce waam, Nummah sin Rabbik Baxxaqqa-le Astooti siinih luk emeetek firqawnaw Israa-iil xayloy xukkot tabbixe cabaay yô luk ken Rub iyye.
- 106. Firqawni Nabii Muusak atu kah itta innaah isi Rabbik Asta baahe koo tekkek, toysa tet baahey atu Yallih farmoyta kinnitoomuh Numma yacee marih num tekkek kaak iyye.
- 107. Tokkel Nabii Muusa isi Caxxa Qambiseeh, edde luk usuk too waqdi Qellu sinni Baadeysa yekke.
- 108. Nabii Muusa isi gaba Kamiisik moyya kak culta ikkek culussu heeh hadiffi tet heeh, edde luk too waqdi is tet yable marat Qidih ifak Raqqa itte, Baras Aalle kalah, firqawnah Asta takkemkeh.
- 109. Firqawni marak kaxxa mari diggah Ah (Nabii Muusa kinnuk) kaxxa baab Abeynay yaaxigih yani kinni iyyen.

وَقَالَ مُوسَىٰ يَنفِرْعَوْرُ إِنِّى رَسُولٌ مِّنرَّبِّ ٱلْمَالِمِينَ ۞

حَقِيقُ عَلَنَ أَن لَآ أَقُولَ عَلَى ٱللَّهِ إِلَّا ٱلْحُقَّ قَدُ حِنْدُكُم بِبَيِّنَةِ مِّن زَّيِّكُمْ فَأَرْسِلُ مَعِى َبَنِيَ إِسْرَءِ مِلَ ۞

قَالَ إِنكُنتَ جِئْتَ بِعَايَةٍ فَأْتِ بِهَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّلِدِ قِينَ ۞

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَاهِيَ ثُعُبَانُ مُّبِينٌ ﴿

وَنَزَعَ يَدَهُ وَفِإِذَاهِيَ بَيْضَآهُ لِلنَّظِرِينَ ٥

قَالَ ٱلْمَلَأُ مِن قَوْمِ فِرْعَوْرَ إِنَّ هَلَدَا لَسَاحِرُ عَلِيمٌ ۞

110. Muusa sin Baaxó misrak sin yayyaaqem faxak macal yoo amrissaanaa maca yoh tascasseenii kay caagidik? iyye firqawni.

111. Kaxxa mari firqawnal gacisak: kaa kee kay toobokoytih caagid wadirroysaay, magaalooluk baababa koh gaabossa labha Rub kaak iyyen.

- **112.** Ummaan kaxxa baablih ixxiga-li koh baahaanamkeh.
- 113. Baababa firqawnal temeete waqdi, diggah nanu galtó linoo? Nanu Muusak yayse mara nekkek kaak iyyen.
- 114. Firqawni :Yeey isin faxxa hayteenim galtók liton, diggah isin too waqdi Yi garil xayyoysime marat tanton kaak Teyseenik keenik iyyeh.
- 115. Firqawni Baababa :Muusaw atu isi caxxa naharat Qidee kee hinnay nanu naharat Qida mara nakkem tiya kaak iyyen.
- 116. Nabii Muusa baababak isin Qambisa keenik iyye, tokkel usun sinni Akootaa kee coox Qambisen waqdi, sinam intiital baabeeniih kaxxa meesissoh ken meesiiseeniih suwaawuruh nummâ waarra keenit celsiiseeniih usun kaxxa baab luk yemeeten.
- 117. Nabii Muusal wacyi oobisne isi caxxa Qambis iyyaanamah, too waqdi kaa Qambiseeh woo caxxi

يُرِيدُ أَن يُخْرِجَكُم مِّنْ أَرْضِكُمُّ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ۞

قَالُوّاْ أَرْجِهُ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلُ فِي ٱلْمَدَآيِنِ حَشِرِينَ ١

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحِرٍ عَلِيمِ ۞

وَجَآءَٱلسَّحَرَةُ فِرْعَوْتَ قَالُوٓاْإِنَّ لَنَالَاَجْمَلَ إِنكُنَّا نَحُنُالُغُنُالُلِيتِ ﴿

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ ٱلْمُقَرَّبِينَ ١

قَالُواْ يَنْمُوسَى إِمَّاَ أَنْ ثُلْقِى وَإِمَّاأَنَ نَّكُونَ نَخْنُ ٱلْمُلْقِينَ ﴿

قَالَ أَلْقُوُّا فَكَمَّا أَلْقَوَّا سَحَرُوٓا أَعُيُنَ ٱلنَّاسِ وَٱسۡ تَرَهَبُوهُمۡ وَجَآ وبِسِحْرِ عَظِيرِ ۞

* وَأَوْ حَيْنَاۤ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنۡ أَلۡقِ عَصَاكَۤ فَإِذَاهِىَ تَلۡقَفُ مَا يَأۡوِكُونَ ۞ baadeysa yekkeeh usun diraabah Bicsiteenim sakuxxu heeh yunxuqe.

- **118.** Tokkel cakki yumbulleeh dabqeh, usun baabat diraabah bicsiteenih sugeenim bayteh.
- 119. Edde luk tokkey elle kobxeenil baababak Nabii Muusa yeyseeh firqawnaa kee kay mari xixxibaaneey Qunxaane luk sinni dabooqâ fanah yendebben.
- **120.** Baababa ginô Rabbih gomboh Radak duub itte, Yallih dudda yubleeniih yismiten waqdi.
- **121.** Baababa ginô Rabbil Neemeneh itte.
- 122. Usuk (Yalla kinnuk) Nabii Muusaa kee Nabii Haaruun Rabbiy Qibaada Cakkisita kinni.
- 123. Firqawni baababak isin Muusal teemeneenii? anu idini siinih acee kalah, diggah tah uma malay sin kee Muusa magaalal kah malisseeni kinni tet mara teetik tayyaaqoonuh, toysa digaalák siinil obtu waytam sarrah Aaxigetton keenik iyye.
- 124. Diggah baababay sin gaboobiiy sin ibitte Argiqeyyo, migdi gabaay guri iba siinik Argiqeemil hinnay guri gabaay migdi iba siinik Argiqeemil, tohuk lakal diggah inkih Tamiirâ laqiibat sin xinkiyeyyooh sin fanniseyyo keenik iyye.

فَوَقَعَ ٱلْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُواْيَعْ مَلُونَ

فَغُ لِبُواْ هُ نَالِكَ وَٱنقَ لَبُواْصَاغِرِينَ ١

وَأُلِقِيَ ٱلسَّحَرَةُ سَاجِدِينَ ١

قَالُوَّاءَ امَنَّا بِرَبِّ ٱلْعَالَمِينَ ١

رَبّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ١

قَالَ فِرْعَوْنُ ءَامَنتُم بِهِ عَبَّلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمِّ إِنَّ هَا ذَا لَمَكُرٌ مَّكُوتُمُوهُ فِي ٱلْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُولْمِنْهَا أَهْلَهَا فَسَوْفَ تَعَامُونَ ﴿

لأَقْطَعَنَّ أَيْدِيكُوْ وَأَرْجُلَكُ مِيِّنْ خِلَفِ ثُرُّ لأُصَلِّبَنَّكُو أَجْمَعِينَ ﴿

الجزء ٩ \ 300

- 125. Baababa firqawnak:diggah nanu Rabnek ninni Rabbî fanah nandabbee kaak itte.
- 126. firqawnaw atu nek faxe waytaah tassacakkem mantu Ni Rabbih inkittinaanee kee kay dudda tascassee Astooti nummasnem akke waytek is neh temeete waqdi, Ni Rabbow sabri nel Qulaay Muslimiinih yan marah anuk nee Qid iyyen.
- 127. firqawni marak kaxxa mari,
  Muusaa kee kay mara masri baaxó
  baysoonuh koo kee ku Yallitteh
  Qibaada caboonuh ken cabtaa?
  Kaak iyyen, lab-xaylo keenik
  Qidennooh Say-xaylo keenik
  Nuwwuk taamah cabenno, diggah
  nanu ken Amol dirkisa kinninooh
  amol keenik Raqna iyye firqawni.
- 128. Nabii Muusa isi mara israa-iil xaylok ken ilsiisak:Yallal cato faxaay isbira firqawnaa kee kay marak siinit yakke gibdaabinal, diggah baaxó inkih Yalli leeh isi naqoosak isih faxa mara tet nagarsiisa, fayla-le ellecabo Yallak meesita mari le keenik iyye.
- 129. Israa-iil xaylo sinni Nabii Muusak itteh:atu neh tamaatek dumaay atu neh temeetek lakat mokkorinneeh gibdaabini nee xageh lab-xaylo nek yasguudeeniih Say-xaylo Nuwwuk nek cabaanamal kaak iyyen, Nabii Muusa: Diggah sin Rabbi sin Qaduwwi bayseleeh ken

قَالُواْ إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ ٥

ۅٙڡؘٲٮٙؽقِمُڡِڬۜٳٙٳڵۜٲٲ۫؞ٵڡؘڹۜٙٳڮٵؽٮؾڔٙؾؚٮۜٵڶڡۧٵ ؘۼٲٙؿؿ۠ٵ۫ڔڹۜڹٵٞٲڣ۫ۼؙۣ۫ۼڷؿٮؘٵڞؠ۫ڔٞٵۅٙٮۊۏڣۜٮؘٵ مُسۡلِمِينؘ۞

وَقَالَ الْمَلَأُمِٰن قَوْمٍ فِرْعَوْتَ أَنَذَرُمُوسَىٰ وَقَوْمَهُ ولِيُفْسِدُواْ فِي ٱلْأَرْضِ وَيَدَرَكَ وَةَ الِهَتَكَ قَالَ سَنُقَتِلُ أَبْتَ آءَهُمْ وَنَسَتَحْيِ ع نِسَآءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَهِرُونَ ۞

قَالَمُوسَىٰ لِقَوْمِهِ ٱسْتَعِينُوْاْ بِٱللَّهِ وَٱصْبِرُوَّاْ إِنَّ ٱلْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِةٍ ءَوَالْمَنقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ۞

قَالُوَّا أُوْدِينَا مِن قَبْلِ أَن تَأْتِينَا وَمِنُ بَعْدِمَا حِنْتَنَا قَالَ عَسَىٰ رَبُّكُمُ أَن يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ۞

الجزء ٩ \ 301

baaxó sin ciggiilise-le, tokkel isin kah abtoonu waytan inna Yalli siinik wagte-le keenik iyye.

- 130. Nummah firqawnaa kee kay mara Qabaaraay caxâ mixi dagnat ken mokkorreeh (niqiyyireeh) ken digaalleh kaskassoowaah edde yanin makok Yallal gaca mara yakkeenimkeh.
- Amnaa (Akda) kee Rizqhi farakka keenih temeetek Ah niimiiy nanu cakkisitnah iyyan, Qabaaraay biyaakaay gibdaabini ken xagek, Nabii Muusaa kee Moominiiniy kaâ luk tanik umanfaalitan Ah keenik nee tibbixe axcuk, oobbiya!Cagalah Qabar kee gibdaabinay ken xage Yallih xaquk meklimtem kinni, kinnih immay keenik maggo mari toh mayaaxiga.
- 132. Firqawni mari Nabii Muusak atu Astootik faxe Astaay neh bahtay teetit nee baabtuh, toysa nanu koo nummaysa mara hinnino kaak iyyen.
- 133. Tokkel kaxxa leey Buqreey caxâ mixuk luk suggu iyyeenim keenik bayissa keenil Rubne, Qanaytuuy inkaaqeey Aqan kee Qabal keenil Rubne, tama Astooti is Baxxaqqa itta Astootih anuk, tokkel firqawnaa kee kay mari wohul yaamineenimik kaxxamariiniteenih, usun umeyniitih suge mara kinnon.

وَلَقَدۡ أَخَذۡنَآءَالَ فِرْعَوۡنَ بِٱلسِّنِينَ وَنَقْصِ مِّرِتَ ٱلثَّمَرَتِ لَعَلَّهُمۡ يَذَّكَّرُونَ ۞

> فَإِذَا جَآءَ تَهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُواْ لَنَا هَلَا قِدَةِ وَإِن نُصِبْهُ مُ سَيِّعَةٌ يَطَلَيَرُواْ بِمُوسَى وَمَن مَّعَنُّ وَأَلَا إِنَّمَا طَلَيْرُهُمْ عِندَ ٱللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْ تَرَهُمْ مَ لَا يَعْلَمُونَ شَ

وَقَالُواْمُهُمَا تَأْتِنَابِهِ عِنْ ءَايَةِ لِلسَّحَرَنَا بِهَا فَمَانَحُنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ۞

فَأَرْسَلْنَاعَلَيْهِمُ ٱلطُّوفَانَ وَٱلْجَرَادَوَٱلْقُ مَّلَ وَٱلضَّفَادِعَ وَٱلدَّمَ َ ايَنتِ مُّفَصَّلَتِ فَأَسْتَكْبَرُواْوَكَانُواْ فَوْمَا مُجْرِمِينَ ﴿

الجزء ٩ \ 302

- 134. tama digaalá keenil obte waqdi, Muusaw ku-Rabbi neh kallac usuk kaal gace marak digaala fayya haamih xagana atu kay xaqul litoomuh sabbatah, Muusaw Yallal xiibitna immay tama digaalá fayya nek haytek, diggah nanu koo nummaysennooh israa-iil xaylo kô luk Ruubenno kaak iyyen.
- 135. Tokkel edde diggalsimoonu waan waktiy gufoonu waanâ fanah digaalá fayya keenik hayne waqdi, too waqdi usun sinni Rabbii kee Nabii Muusah heen xagana maka mara yekken.
- 136. Tokkel cane keenil gacisneeh badak Baacatal ken xuumusne (Sutusne), diggah usun Ni dudda tascasse astootiy Nabii Muusâ gabal tumbullee dirabboyseeniih teetik garcit suge mara yekkeenimih sabbatah.
- mara (israa-iil xaylo kinnuk)
  Shaam deqsitta baaxóy barkat
  elle oobisnek ayró mawqaay ayró
  korma ken nagarsisne, Nabiyow
  ku Rabbik meqe Qangarah
  xaganay israa-iil xayloh hee
  duudeh firqawnaa kee kay marih
  adal yisbireenimih sabbatah
  baaxol reedá leeh miroctih yan
  mara ken abne, firqawnaa kee kay
  mari qarwaay silaacak bicisak
  suggu iyyeenim kee buqree
  kee busaatinik xisak sugeenim
  bayisneh.

وَلَمَّاوَقَعَ عَلَيْهِ مُ الرِّجْزُقَالُواْ يَنمُوسَى اَدْعُ لَنَارَبَّكَ بِمَاعَهِ دَعِندَكِ لَإِن كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَلَنُوْمِنَّ لَكَ وَلَنَّرُسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَةِ يلَ ﴿

فَلَمَّا كَشَفْنَاعَنْهُمُٱلِيِّحْزَ إِلَىٰٓ أَجَالٍهُم بَلِعُوهُ إِذَاهُمْ يَنَكُنُونَ ۞

فَٱنتَقَمْنَامِنْهُمْ فَأَغْرَقَنَهُمْ فِيٱلْيَرِ بِأَنْهُمْ كَذَبُواْ بِعَايَتِنَا وَكَانُواْعَنْهَا غَفِلينَ ۞

 138. Israa-iil xaylo badal tabisneeh seehaday sinni numtinwwellitteh amol qibaadah daffeytal yemeeten, Muusaw: usun yallitte kah lon innah Yallay naqbude neh hayis kaak iyyen, diggah isin qibaada cakkisittam inki Yalla kinnim aaxige waa marah tanton keenik iyye Nabii Muusa.

- 139. Diggah tama maray ama numtinwwellitteh amol qibaadah daffeya usun edde yaniinim tu hinna finqitte taamak kal, usun tama numtinwwellittet abak sugen Qibaadá deedal taama kinni.
- 140. Nabii Muusa isi marak Yallak kalah numtinwwellittey taqbudeeni siinih gurrusoo? Usuk sin waktih marak Ambiya mangaa kee Qaduwwi siinik finqiseemit sin muxxusek? keenik iyye.
- 141. Israa-iil xayloy Ni niqmatay sin amol yani cusay firqawnaa kee kay mari uma digaalá sin tammoysak lab-xaylo siinik qidaanaah Say-xaylo nuwwuk siinik cabak sugen waqdi sin Naggosnem, tama naggoysiyyat sin Rabbik kaxxa mokkoro siinih edde tan.
- 142. Nabii Muusa Ni garayyuh soddom bar warreek lakal kaa xagnisneeh tabna bar edde osisneeh tet duudusne, tokkel kay Rabbi garayah kaah hee wakti morootom barih lakal duude, Nabii Muusa isi toobokoyta Nabii Haaruunuk anu

وَجَوَزْنَابِبَنِيٓ إِسْرَةِ يِلَ ٱلْبَحْرَ فَأَقَوَاْ عَلَىٰ قَوْمِ يَعْكُفُونَ عَلَىۤ أَصْنَامِلَهُمَّ قَالُواْ يَصُوسَى ٱجْعَل لَّنَآ إِلَهَا كَمَالَهُمَّ عَالِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوَمُ تَجَهَلُونَ هَ

إِنَّ هَوُّلَآ مُتَابِّرٌ مَّاهُمْ فِيهِ وَبَطِلُ مَّا الْمِ الْمِعْ مَلُونَ اللهِ عَالُولًا مُعَا

قَالَ أَغَيْرَاً لِلَّهَ أَبْغِيكُمْ إِلَهَا وَهُوَفَضَّلَكُمْ عَلَى ٱلْعَالِمِينَ ٥

وَإِذْ أَغَيْنَكُمْ مِّنْ الْ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوّةَ ٱلْعَذَابِ يُقَـتِّلُونَ أَبْنَآةَ كُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَآةً كُمْ قَفِ ذَلِكُم بَلاَةً مُّن رَّيِّكُمْ عَظِيمٌ شَ

*وَوَعَدْنَا مُوسَىٰ ثَلَثِينَ لَيْلَةُ وَأَتَّمَمَنَهَا يِعَشْرِفَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ ۚ أَدْ بَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ مُوسَىٰ لِأَخِيهِ هَارُونَ ٱخْلُفْنِ فِي قَوْمِى وَأَصَّلِحُ وَلَاتَ تَبَعْ سَبِيلَ ٱلْمُفْسِدِينَ ۞ gacah gide yi marih abba tikaay ken caagiida bicisaay baaxól umaané abah yan marih gita makataatin kaak iyye.

- 143. Nabii Muusa morootom bari yumurrugek lakal Yalli kaa kah xagnise waktil yemeeteeh kay Rabbi kaâ luk yaabeh, tokkel Nabii Muusa isi Rabbih mablah sangeeleeh yi Rabbow: Ku nafsiy saytuni yoo uybulluy koo ablemkeh iyye, kay Rabbi kaal gacisak iyyeh: Addunyal inkinnah Yoo tablem madudda immay qalê fanah wagitaay is tokkel anu teetih ambullee waqdi is isi aracal elle ragtek toysa yoo abletto kaak iyye, tokkel kay Rabbi galeh yumbullee wagdi buluula tet abeeh Nabii Muusa qawuluh kaffa iyyeh baaxól duub iyye, tokkel Nabii Muusa gawuluk yeseehede waqdi, yi Rabbow atu saytunnitooh anu addunyal ku mabla koo essereemih dambik kol gacaah anu yi marak koo nummaysa marak naharsittu kinniyo iyye isi Rabbik.
- 144. Yalli Nabii Muusak: diggah Muusaw Anu inni farmoomaay inni yaabah Sinaamak fanaak koo doorite, toysa Nubuwwannuu kee muxxok koh eceem beetaay Yalla faatita marih num tik kaak iyye Yalli.
- 145. Nabii Muusah tawraat lucwal madqooqik israa-iil xaylo kah ceyitti ittam kassis kee kulliimih

وَلَمَّاجَاءَ مُوسَىٰ لِمِيقَتِنَا وَكُلَّمَهُ وَرَبُّهُ وَقَالَ رَبِّ أَرِفِتَ أَنظُرُ إِلَيْكَ قَالَ لَن تَرَىٰنِ وَلَكِنِ أَنظُرُ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ السَّتَقَرَّ مَكَانَهُ وَفَسَوْفَ تَرَنَيْ فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ و لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ و دَكَّ وَخَرَّمُوسَىٰ صَعِقَاً فَلَمَّا أَفْ قَالَ سُبْحَنَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُوْمِنِينَ

قَالَ يَكُمُوسَى ٓ إِنِّى ٱصْطَفَيَتُكَ عَلَى ٱلنَّاسِ بِرِسَالَتِي وَبِكُلَمِي فَخُذْمَا ٓ اَتَيْتُكَ وَكُنْ مِّنَ ٱلشَّنْكِرِينَ ﴿

> وَكَتَبْنَالُهُ فِي ٱلْأَلْوَاحِ مِنكُلِّ شَيْءٍ مِّوْعِظَةً وَتَقْصِيلَا لِكُلِّ شَيْءٍ

baxxaqqa addal kak tani nuktube, tokkel Muusaw tawraat kitab hirgitaay maqar luk Yallih taaqatal kaal ingicilliyaay ku mara diggi ittaah tayseemil kaak taamitaanamal ken amris, uma maray Yallih amrik yewqeh dabqi sin aybulleeyyo Akeeral kaak iyye Yalli.

- 146. Baaxô Bagul cakki maliinoh kaxxamariinita mara. yinkittinaanee kee yi dudda tascassee Astootii kee Ohuraan Aayoota cubbusaanaah teetil vaamineenimik ken waaseyyo, ama korosuy iimaanak kaxxamariinitta faxe astaav yabloonay tet manummaysan, tirtooy magaane edde tan gita yubleenik gitah kaa mahaysitaanaay, makô gita yubleenik diiniiy gitah kaa haysitan, toh kah kinnim diggah usun Nastooti dirabboyseeniih teetik garcit yan mara yekkeenimih sabbata.
- 147. Nastootiy Ninkittinaane tascassee kee akeeral Nangaaraw dirabboysa mari usun addunyal abba heen taamoomi kak bayteh finqitte mara Yallal aamine weenimih sabbatah, usun addunyal abak sugen uma taamoomik sa elle galtimaanam maay lon? Malon.
- 148. Nabii Muusa mari Nabii Muusa isi Rabbih angaarawah gexek lakal sinni bilaalik Beqeray Rooci

ڣؘخُذْهَابِقُوَّةِ وَأَمُّرُ قَوَمَكَ يَأْخُذُواْ بِأَحْسَنِهَأَ سَأُوْرِيكُو دَارَٱلْفَدِسِقِينَ ۞

سَأَصْرِفُ عَنْ اليَّتِيَّ الَّذِينَ يَتَكَبِّرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرُ الْحَقِّ وَإِن يَرَوُلْ كُلَّ اليَّةِ الْأَرْضِ بِغَيْرُ الْحَقِّ وَإِن يَرَوُلْ كُلَّ اليَّةِ لِلَّا يُؤْمِنُولُهِا وَإِن يَرَوُلْ سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُ وهُ سَبِيلًا وَإِن يَرَوُلْ سَبِيلَ النَّقِي يَتَّخِذُ وهُ سَبِيلًا وَإِن يَرَوُلْ سَبِيلًا النَّقِ مَا يَتَخَذُ وهُ سَبِيلًا وَكَا فُواعَنْهَا عَلَى فِلْ اللَّهِ مِنْ اللَّهِ مِنْ اللَّهُ مَنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مُنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مُنْ اللَّهُ مِنْ الْمُلِيلُولُ مِنْ اللْمُنْ اللَّهُ مِنْ اللْمُنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ اللَّهُ مِنْ اللْمُلِيلُولُ اللْمُنْ الْمُنْ اللَّهُ مُنْ اللَّهُ مِنْ اللْمُنْ الْمُنْ الْم

وَٱلَّذِينَ كَنَّوُائِكَايَتِنَا وَلِقَاءَ ٱلْآخِرَةِ حَيِطَتْ أَعْمَلُهُ مُّهِلْ يُجْزَوْنَ إِلَّامَاكَانُواْ يَعْمَلُونَ ۞

وَٱثَخَٰ ذَقَوُمُ مُوسَىٰ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ حُلِيِّهِمْ عِجْ لَاجَسَ دَا لَهُ وخُوَازُّ أَلَمْ يَسَرُوْاْ أَنَّهُ

الجزء ٩ 🔪 306

sinniy xagar leeh anqayxu-le haysiten, usun maballoonuu? diggah usuk keenil luk yaabewaah meqe gita keenih ascassewaah tirri ken heewaam, usun Beqera Yallay yaqbudeenih haysiteenimit sinni nafsi yudlume marah sugen.

- 149. Yallak kalah Beqera yuqbude mari kaxxa nadaamah nadaamiten Nabii Muusa keenil yuduure waqdi, diggah usun Nummah cakki gitak makkooteenim yeexegeeniih yubleenih Ni Rabbi neh xuwaawe weeh dambi neh cabeweek kasaariteeh finqite mara akkenno iyyen.
- 150. Nabii Muusa isi Rabbih angaarawak isi mara fan vuduure waqdi naqabu luk rooka luk yuduure, Nabii Muusa isi marak yok lakal yoo elle ciggilteenim manxu qaxumaah, sinni Rabbih amrik tisissikeenii anu siinil aduureh gide? keenik iyye, Nabii Muusa ken naqabuk gexxaamah tawraat lucwa baaxol gideeh isi toobokovta Nabii Haaruunuk amo xabba hee isi fan kaa giitak, tokkel Nabii Haaruun yinah baxaw diggah sinam yoo tussugunxeeh yoo qide raartek atu qaduwwi yol mawallisinaay daalimiinih yan marih loowot yoo mahaysin kaak iyye.
- **151.** Nabii Muusa isi toobokoyti kay mari abeemik barih yanim yuble waqdi, isi Rabbi kallacak Yi

لَايُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا ٱتَّخَذُوهُ وَكَانُواْ ظَلِمِينَ ۞

وَلَقَاسُقِط فِيَ أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدَّ ضَـُلُواْ قَـالُواْ لَمِن لَّرَيْرُحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرُ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلْخَسِرِينَ ﴿

وَلَمَّارَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ عَضَبَنَ أَسِفَا قَالَ بِشْسَمَا خَلَفْتُمُونِي مِنْ بَعْدِيٍّ أَعَيِلْتُ مُ أَمْرَ رَبِّكُمُّ وَأَلْقَى الْأَلُواحَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُونُهُ إِلَيْهُ قَالَ أَبْنَ أُمَّ إِنَّ الْقَوْمَ السَّتَضْعَفُونِ وَكَادُولُ يَقْتُلُونَنِي فَلَا تُشْمِتْ فِي الْأَعْدَاءَ وَلَا تَجَعَلْنِي مَعَ الْفَوْمِ الظّلِمِينَ ﴿

> قَالَ رَبِّ ٱغْفِرُ لِي وَلِأَخِي وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكِّ وَأَنتَ أَرْحُمُ ٱلرَّحِمِينَ ۞

الجزء ٩ \ 307

Rabbow dambi yoh cabaay Yi toobokoytah cabaay ku Racmatay farakka iyyat nee culus atu Racmat leemik Racmatah yayse Rabbi kinnitok iyye.

- 152. Diggah Beqera Yallah haysite mari, Addunyâ manol sinni Rabbik naqabu kee xixxibaane ken geele, tamannah tan galtoh galatna Yallal dirab ginnaasita mara.
- 153. uma taamoomi abe maray tet abeeniik lakal sarra Yallal gaceeh yeemenek, diggah ku Rabbi too usun aben toobah lakal dambi cabti-li xuwaw-li kinni.
- 154. Nabii Muusak naqbi Salce waqdi Tawraat Lucway Baaxól Qideh suge yukkuqeeh beeteh, tet bagul cakki Baxxaqqak tunkuttubeh tanim isi Rabbik meesita marah Racmat kee tirtó kinni.
- malcina tabanih num dooreeh isi luk ken yeyyeeqe nanu xagana kaah elle hayne waktih, tokkel gibdi baaxoh angoyyi ken tibbixe waqdi edde Raben, tokkel Nabii Muusa isi Rabbit xaaqimak: Yi Rabbow atu faxxek yoo kee ken dumaak finqisak tenek kasmaleela nek abteemih nee maay finqissaa? iyye, is (kasmaleela Abtem kinnuk) tu hinna ku mokkoroy atu isi ginok isih faxxam edde makkossaah isih faxxa mara tirri keenik edde hayta akke waytek,

إِنَّ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ ٱلْعِجْلَ سَيَنَا ٱهُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَذِلَّةٌ فِي ٱلْحَيَوْةِ ٱلدُّنْيَاْ وَكَذَلِكَ نَجْ زِي ٱلْمُفْ تَرِينَ ۞

ۅؘٱڵؘۮؚڽڹؘۘٛٛٛۘۼڝؚڶؙۅؗٵ۫ٱڵۺۜؾۣٵؾؚڎؙ؞ۜۧڗۜؾٵڹؙۅ۠ٳ۫ڡؚٮٛ ؠۼ۫؞ڍۿٵۅؘءَامَنُوۤٵ۫ٳڹۜٞۯؠۜٞڬڡۣؽؙڹۼ۫ۮۿٵ ڶۼؘٷؙۯڒۜڿؚۑڽٞۯ۞

وَلَمَّاسَكَتَعَنَّمُوسَى الْغَضَبُ أَخَذَا لَأَلُواحَ لَ وَفِ نُشُخَتِهَا هُدَى وَرَحْمَةُ لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرَهَبُونَ هَ

وَٱخْتَارَمُوسَىٰ قَوْمَهُ وسَبْعِينَ رَجُلَالِمِيقَتِتَّا فَلَمَّا أَخَذَنْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْشِئْتَ أَهْلَكُنَهُ مِن قَبْلُ وَإِيَّى أَتُهْلِكُنَا بِمَافَعَلَ السُّفَهَاءُ مِثَّ إِنْ هِي إِلَّا فِنْنَتُكَ تُصِلُ بِهَا مَنشَاءُ وَنَهْدِي مَن تَشَاءً أَنتَ وَلِيُّنَا فَأَعْفِرُكَا وَارْحَمْنَا وَلَئْنَا فَأَنتَ خَيْرُ الْغَفِرِينَ هِ Ni Rabbow atu Nawlaytuy nee cata kinnitok dambi neh cabaay neh Racmat, atu dambi sinaamah cabaah Qafu abba haytaamak kayrih taysehik iyye.

- akeeral maqaane neh uktub, diggah Ni Rabbow dambik kol nuduurek iyye Nabii Muusa, Yalli Nabii Muusak: Yi digaala Yi naqoosak innih faxa mara tet xagsaah Yi Racmatah tugactek addunyal eneyyi ittam duddu haa, cagalah akeeral Yallak meesitaah Zaká yaceeh Ninkittinaanee kee Ni dudda tascasse Nastooti Nummaysa marah tet aktubeyyo iyye Yalli.
- 157. Tama Racmat geytam Yallih farmoytay Yallih Nabii kinniy akriye waah aktube waay usun sinni xaqul Tawraat kee Injiil addal kutbeh geyaanay magaaneh ken amrisaah umaanek ken waasaah megem keenih calalloysaah umam keenil carammoysa, Qibaadaa kee diini madqooqiy keenil Qilsuk gibiduk sugte keenil xabbacoyse kataata mara kinni, toysa صَا اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّم Nabii Mucammad Nummayseeh kaa yeynebeeh kay diinil kaa Ookleeh kaal obsime Noori (Ohuraan kinnuk) kataate mara kinni, woo mari usun Yalli moominiin kah xagnise niqmootal yaffoofe mara.

*وَاَّكُتُ لَنَافِي هَاذِهِ الدُّنْيَ احَسَنَةَ وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّاهُدُنَا إِلَيْكَ قَالَ عَذَا بِنَ أُصِيبُ بِهِ عَنَ أَشَا أَ وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءً فَسَأَكُتُ بُهُا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكُوةَ وَالَّذِينَ هُم إِعَايَتِنَا يُؤْمِنُونَ ۞

الَّذِينَ يَتَّ عِمُونَ الرَّسُولَ النَّيِّيَّ الْأُمِّيَ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكَ تُوبًا عِندَهُمْ فِي التَّوْرَىٰ فِي وَالْإِنجِيلِ يَا أَمُرُهُم بِالْمَعُرُوفِ وَيَنَهَمَهُمْ عَنِ الْمُنكِي وَيُحِلُ لَهُمُ الطَّيِّبَتِ وَيُحَيِّرُمُ عَلَيْهِمُ الْخَرَيْةِ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إصْرَهُمْ وَالْأَغْلَلَ الْقِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ ءَامَنُواْ بِدِهِ وَعَزَرُوهُ وَتَصَرُّوهُ وَالتَّبِعُواْ النُّورَ الَّذِينَ أَنْزِلَ مَعَهُ وَأَفْلَتِهِكَ هُمُ وُالتَّبَعُواْ النُّورَ الَّذِينَ

الحجزء ٩ 🔪 309

158. Nabiyow ixxic:kee sinaamey anu diggah Yallih farmoytay sin fanah inkih Rubsume kinniyo Yallav Oaranwaa kee baaxó Reeda-ley Qibaada cakkisita Yalli kaak sa kak aneewa Yallay ginó yaynuwweeh Qidaamih duddaleh xaguk Rubsumek, toysa Yallaa kee kay farmoytay kay Nabii kinniy akriye waah aktube waay Yallal yaamineeh kaal oobe Qhuraan kee kaak naharsi Ambiyal obteemil yaaminel eemena, isin ama farmoyta kataya tirri iyya mara takkeenimkeh keenik iyye.

- 159. Nabii Muusâ marak hortay cakkil sinni nafsii kee sinam tirri haytaah, mekla cakkii kee Qadaalatal aba mari keenit yan.
- 160. Nabii Muusâ mara israa-iil xaylo fixiixisneeh taban kee namma kedó ken abne, kulli kedó keenik ummatah anuk Nabii Yaq-qhuub xayloh taban kee namma Baxak, Nabii Muusal kay mari ken yibbixe bakaarak leeh feqya (effeqya) kaa esseren waqdi isi caxxat xaa atuk kaak iyyaanamah wacyi kaal oobisne, tokkel Nabii Muusa isi caxxat xaa yootokeeh too waqdi xaak taban kee namma dara tunfuxxuke kedoodá takkeh gidel, Nummah kulli kedó keenik isi daray kak taaqube teexegeh, gayrantut ken Silaalisneeh Manni degsittaamay Salfalee kee Salwa deqsita Haadaytuy cado kak meqe

قُلْ يَتَأَيُّهُا النَّاسُ إِنِي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ ومُلْكُ السَّمَوَتِ وَالْأَرْضِّ لَآ إِلَهَ إِلَاهُويُكُي وَيُمِيثُّ فَعَامِنُواْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّيِّيَ الْأُمِّيِ الَّذِي يُوْمِنُ بِاللَّهِ وَكَلِمَنتِهِ وَاتَّ بِعُوهُ لَكَلَّكُمْ نَهْ مَدُونَ هَا لَعَلَّكُمْ مَنْ مَتَدُونَ هَا

وَمِن قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يُهَدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ مِنْ عِدْلُونَ ۞

وَقَطَّعْنَهُ مُ أَثْنَى عَشْرَة أَسْبَاطًا أُمَمَا وَقَطَّعْنَهُ مُ أَثْنَى عَشْرَة أَسْبَاطًا أُمَمَا وَأَوْحَيْنَا إِلَا مُوسَى إِذِ أَسْتَسْقَلْهُ وَقَمْهُ وَأَنْ أَنْ أَصْرِب يِعَصَاكُ ٱلْحَبَحَلِّ فَانْبُحَسَتُ مِنْهُ أَثْنَا عَشْرَة عَيْنَا قَدْ عَلَيْ مَنْهُ أَثْنَا عَشْرَة عَيْنَا قَدْ عَلَيْهِ مُ ٱلْمُنَ عَلَيْهِ مُ ٱلْمُنَ عَلَيْهِ مُ ٱلْمُنَ عَلَيْهِ مُ ٱلْمَنَ وَلَكِن وَلَكِن وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِن وَكَالُولُ مِن طَيِّبَكِ مَا وَلَكِن وَكَالُولُ مَن عَلَيْهِ مُ الْمُنْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِن وَكَالُولُ مِن عَلَيْهِ مُ الْمُونَا وَلَكِن فَى الْفُلُمُونَا وَلَكِنْ فَى الْفُلُمُ وَمَا ظَلْمُونَا وَلَكِن فَى الْفُلُمُ مُنْ عَلَيْهُ مُ يَظْلِمُونَ فَى الْمُلْمُونَا وَلَكِن فَى الْمُنْ الْمُنْ مَا لَهُ مُنْ اللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ الل

الجزء ٩ \ 310

keenil oobisne, Rizqhik siinih neceemik meqem akuma keenik inne, usun ama niqmatal aben koroositiyyal nee madlammon, kinnih immay usun sinni nafsi koroosannut yudlume marah sugen.

- 161. Nabiyow keenih cus:israa-iil xaylok tama Magaalal (Betal maqhdis kinnuk) dabqah gacaay akummu haanamay teetil tanik faxxa hayten Rikek teetik akuma, dambi neh cabaay nek oobis ixxicaay Magaalah afak Yallah Rammitak cula dambitte siinih cabennok, taama yessemeqqe marah Addunyaa kee Akeerâ maqaane keenih ossenno inne.
- 162. Tokkel keenik Yallal koroosite mari maxcók Yalli ken edde amriseemik aka maxcó yibiddile, tokkel Qaraanak digaala keenil oobisne edde sugen koroosannuu kee abak sugen uma taamah sabbatah.
- 163. Nabiyow tama Yahuuduk Baddi Qaxat sugte magaalah xaagu keenik esserey, tet mari Sabti ayróy Yalli kullum Admo keenil kak carammoyset caddók tatren waqdi, ken kullum Sabti ayró Baddi amol lalak manguk keenih amaatuk sugeeh, usuk Sabti ayrók kalih ayroóra keenih amaatuk masuginna, tamannah tan mokkoroh ken mokkorre Yallih taaqatak yewqe marah sugeenimih sabbatah.

وَاذَقِيلَ لَهُمُ السَّكُنُواْ هَاذِهِ الْقَرَيَةَ وَكُواْ هَاذِهِ الْقَرَيَةَ وَكُواْ هِكُواْ هَا فَعُ وَكُواُ وَطَّلَةٌ وَكُواْ الْبَابِ سُجَّدَا نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيّعَاتِ كُواْ الْبَابِ سُجَّدَا نَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيّعَاتِ كُمُّ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينِ فَيَ

فَبَدَّلَ ٱلْذِّينَ ظَلَمُواْمِنْهُمْ فَقَلَّا عَيْرَ ٱلَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزَا مِّنَ ٱلسَّمَآء بِمَاكَافُواْ يَظْلِمُونَ ۞

وَسَعَلْهُمْ مَنِ ٱلْقَرْيَةِ ٱلَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ ٱلْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي ٱلْسَبْتِ الْمُثَرِّقَا إِذْ تَكَأْتِيهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا يَشْبِيثُونَ لَا تَأْتِيهِمْ حَكَالِكَ وَيَوْمَ لَا يَشْبِيثُونَ لَا تَأْتِيهِمْ حَكَالِكَ لَا نَائِيهِمْ خُكَالِكَ لَا نَائِيهِمْ خُكَالِكَ لَا نَائِيهُمْ خُونَ اللَّهُ لَا يُمْلُلُهُمْ مِيمَا كَانُواْ يُقْلُلُ قُونَ اللَّهُ الْمُنْ اللَّهُ الْمُعْلَى اللَّهُ الْمُنْ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّذِي الْمُنْ الْمُنْ اللَّهُ اللَّهُ الْمُنْ اللَّهُ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْمُنْ الْم

- 164. Nabiyow cusey: ama marak horta aka maray Sabti ayrot Yallih amri cine maray cagguduk tatre kassiisak sugek Yalli finqisu waah hinnay gibdi digaalah digaalu waa mara macah kassisaanaa? Itte, Sabti ayrót caddok taturak suge mara umaanek waasak suge mari keenil gacisak:umaanek ken kah waasnam sin Rabbih xaqul ken kassisneemih malkit kee Sumaq geynaah usun Yallak meesitaanaah kaal gacaanamkeh iyyaanama keenik iyyen.
- Ayrót caddok tatre mara kinnuk)
  kassiiseh yanim cineeniih caben
  waqdi, umaanek waasak suge
  mara digaalak naggosneeh
  Sabti ayrót caddok tatraanamat
  sinni nafsi yudlume mara gibdi
  digaalay Qansarissah ken
  digaalele, Yallih amrik yewqe
  mara yekkeenimih sabbatah.
- 166. Tokkel too Horta Yalli ken kak waaseemik kaxxamariinitteeh caddok taturte waqdi, kulli kayrik texxeereeh xixxibsinte damaaqe tika keenik inne.
- 167. Nabiyow cus: ku Rabbi Baxxaqqa iyya kukta hee waqdi, Yahuudul Qhiyaamah ayrô fanah uma digaalá ken tammoysiisu waa mara keenit Ruubeyyo axcuk, diggah Nabiyow ku Rabbi digaalá kak sissiki Rabbi kinni, diggah usuk dambi cabti-li xuwaw-li kinni.

وَإِذْ قَالَتَ أُمَّةُ يُّمِنْهُمْ إِلَّهَ يَعِظُونَ قَوْمًا ٱلدَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْمُعَذِّبُهُمْ عَذَابَا شَدِيدً أَقَالُواْ مَعْذِرَةً إِلَى رَبِّكُرُ وَلَعَلَهُمْ مَيَّتَقُونَ ﴿

فَلَمَّا لَسُواْمَادُكِّرُواْ بِهِءَ أَنَجَيِّنَا ٱلَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ ٱلسُّوَّ وَأَخَذْنَا ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ بِعَذَابٍ بَعِيسٍ بِمَاكَانُواْ يَفْسُثُونَ ۞

فَلَمَّاعَتُوَّاعَنَمَّانُهُواْعَنْهُ قُلْنَالَهُمْ لُونُواْقِرَدَةً خَلَيَالَهُمْ لُونُواْقِرَدَةً

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لِيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَى يَوْمِ ٱلْقِيَكَمَةِ مَن يَسُومُهُمْ مُسُوّءَ ٱلْعَذَابُِّ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ ٱلْمِقَابِ وَإِنَّهُ ولَغَفُورٌ تَحِيمٌ ۞

- 168. israa-iil xaylo baaxooxal ken fixiixisne Butta Buttah anuk, meqe mari keenik yaniih uma maray koroosite keenik yanih, niqmootaa kee gibdaabinal ken mokkorreh edde sugen umaanee kee koroosannuk yaduurenimkeh.
- 169. Tokkel weelot kak yabne marak lakal uma maray kitab nagrey addunyâ dago duyye baxav mangacannah Ragta edde beetanaah Yalli dambi neh cabe-le iyya ciggiile, addunyak wonnah tanim keenih temeetek tet beetaanah, tama marak Tawraat kitaabal taniimil taamitaanaah Yallal cakkik sa dirab kaal hee waanamah ateeban (xagana kinnuk) keenik beeh manannaa? Usun kay addal tanim akriyak Aaxaguk, akeerâ dabqi Yallak meesita marah kayrih aysuk Raaqak ma kaskassowtaanaa?
- 170. Diini caagidih Yallih kitab (Tawraat kinnuk) yibbixiteeh Salat elle faxxiimannal Sooliseeh abe marak, diggah nanu taama yessemeqqe marak galtó mabayisna.
- 171. Nabiyow Tuur deqsitta Qale Siibbi hayneh israa-iil xayloh amol ken Silaalisa gayrantih innah fayya tet hayne waqdi cusey: diggah is sinnil Raddu waytam yismiteenih tawraatal taniimil taamite weenik, siinih neceeh nanim beetaay maqarruk

وَقَطَّعْنَاهُمْ فِي ٱلْأَرْضِ أُمَمَّا مِّنْهُمُ ٱلصَّلِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ وَبَكَوْنَهُم بِٱلْحَسَنَتِ وَٱلسَّيِّعَاتِلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ۞

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلَفُ وَرِثُواْ ٱلْكِتَبَ يَأْخُدُونَ عَرَضَ هَذَا ٱلْأَدْنَى وَيَعُولُونَ سَيُغْفَرُلِنَا وَإِن يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِثْلُهُ ويَأْخُدُونً الْوَيُوْخَذَ عَلَيْهِم مِيَّنُقُ ٱلْكِتَبِ أَن لَا يَقُولُواْ عَلَى ٱللّهِ إِلَّا ٱلْحَقَ وَدَرَسُواْ مَافِيةً وَالدَّادُ ٱلْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَقُورِتَ أَفَلا تَعْقِلُونَ ﴿

وَٱلَّذِينَ يُمَيِّكُونَ بِٱلْكِتَّبِ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوةَ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ ٱلْمُصْلِحِينَ ۞

؞؞۪ۅٙٳۮ۫ٮؘؾؘڡٞڹٵٲڂؚۧڹٙڶۘ؈ٛۊۼؠٞڔػٲؘنۜڎؙۥڟڵڎٞٷڟؘڹۨؗڗ۠ ٲنَّڎؙۥۅٙڷؚڡٞٷؙؠؚۿؚ؞ۧڂؙڎۅ۠ڶڡٙٲٵؾٙؽ۫ڬڴڕٟڡڨؙۅۜٙۊ ۅٙٲۮ۫ڴۯؙۅٲ۫ڡڶڣۑۅڵعڵؘؘۘٛٛػٛؠ۫ڗؾۜٙڠؙۅڹٙ۞ elle taamitaay xaganaa kee ateebanak siinik beynem kassitaay mahawweenina kaal taniimil taamittaanamal Yallak meesita mara takkeenimkeh.

- 172. Nabiyow ku Rabbi Aadam xaylo ken abbobtih xiironwak ken Samad (cawad) yeyyeeqeeh isi inkittinaanel yaamineenimil ken Nafsil sumaq keenik bee waqdi cusey, anu sin Rabbi hinniyoo? keenik axcuk, tokkel oggoleeniih yeey atu Ni Rabbi kinnitoomuh Sumaaqitnah iyyen, anu sin Nafsil sin kah Sumaaqisem Qhiyaamah ayró diggah nanu tama xaganak garcit suge mara kinnino ittaanamak
- 173. Hinnay cagalah Yallat agleytit haytem dumaak Nabbobtiiy nanu keenik lakal yan Samadah sugnek sinni taamoomi bayse mari abeemih nee maay finqissaa? axce waytaanamkeh.
- 174. tama Aayoota Baxxaqqa kah hayne innah Nabiyow ku marah tamannah tan Baxxaqqah Baxxaqqa hayna Aayoota, usun edde yanin koroosannuk cakki fan gacaanamkeh.
- 175. Nabiyow ku maral israa-iil xayloh numuy Ninkittinaane tascasse Astooti kah neceey tet barteeh Sarra teetil koroositeeh warri seexaluk (siba kinnuk) elle yawqe innal teetik yewqe numih xaagu keenih maaqey, tokkel Sheetan

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي َ ادَمَ مِن ظُهُورِهِوْ دُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىۤ أَنْشُيهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُو قَالُواْ بَلَ شَهِدُنَأَ أَن تَقُولُواْ يُوْمَ الْقِيَكَمَةِ إِنَّا كُنَّاعَنْ هَذَا غَفِلِينَ ﴿

أَوْتَقُولُواْ إِنَّمَا أَشْرَكَ ءَابَآ وُنَامِن قَبْلُ وَكُنَا ذُرِّيَّةَ مِّنْ بَغْدِهِمٍّ أَفَتُهْ لِكُنَا يِمَافَعَلَ ٱلْمُبْطِلُونَ ۞

وَكَذَالِكَ نُفَصِّلُ ٱلْآيَتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ١

وَٱتُلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ٱلَّذِي ءَاتَيْنَهُ ءَايَتِنَا فَأَسَلَخَ مِنْهَا فَأَتَبَعَهُ ٱلشَّيْطِنُ فَكَانَ مِنَ ٱلْخَاوِينَ ٢

kaa eleeleeh maxqawiteeh finqite marih num yekke.

- faxinninoy nanu woo Aayootat fayya kaa haak nen, kinnih immay usuk addunya fan kelteeh isi nafsi fayxi kataate, tokkel kay ceelallo Kutay xiiriytek habhabitaah hinnay kaa cabtek habhabitah ceelalloh inna kinni, tamah Naayoota dirabboyse marih ceelallok Nabiyow ku ummatal tatre marih maaqentitte keenil maaq cubbusaah elle kaskassoowa mara yakkeenimkeh.
- 177. Manxu Qaxuma ceelallooy Yallih inkittinaane tascasse Astooti dirabboyseeh sinni Nafsi Adlamuk suge marih ceelallo.
- 178. Yalli iimaan kee isi taaqatah tirri hee mari, toysa usun tirri iyye mara kinni, Yalli makkoyse mari, toysa usun kasaariteeh finqite mara kinni.
- 179. Nummah jahannam Jinnii kee Seehadak maggo marah ginne, usun cakki edde Aaxige waan lubbitte lon, Yallih inkittinaane kee kay dudda tascasse Astooti edde able waan intiita lon, Yallih Aayoota edde Aabbe waan aytiita lon, woo mari usun Lactinnah yan mara, wonna hinnay usun woo Lacak makot gexoh gacak Raaqan, woo mari usun iimaan kee Yallih taaqatak garcit yan mara kinni.

وَلُوْشِ مَّنَ الرَّفَعْنَهُ بِهَ اوَلَكِنَّهُ وَ أَخَلَمَ إِلَى الْأَرْضِ وَالنَّبَعَ هُودَهُ فَمَنَّهُ وُكَمَثَلُ الْكَلْبِ الْأَرْضِ وَالنَّبَعَ هُودَهُ فَمَنَّهُ وُكَمَثَلُ الْكَلْبِ إِنْ تَخْمِلُ عَلَيْهِ يَلْهَثَ أَوَّ تَتُرُكُ هُ يَلَهَثَ ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُولُ بِعَالِيَتِنَا فَاقْصُصِ الْعَلَهُمْ يَتَفَكَرُونَ هَا فَقُصُصِ الْعَلَهُمْ يَتَفَكَرُونَ هَا فَاقْصُصِ الْعَلَهُمْ يَتَفَكَرُونَ هَا فَاقْصُصِ الْعَلَهُمْ يَتَفَكَرُونَ هَا فَاقْصُصِ الْعَلَهُمْ يَتَفَكَرُونَ هَا فَاقْصُصَ لَعَلَهُمْ يَتَفَكَرُونَ هَا فَاقْصُصِ الْعَلَهُمْ يَتَفَكَرُونَ هَا فَاقْصُصِ الْعَلَهُمْ يَتَفَكَدُونَ الْعَلَهُمْ يَتَفَلَكُمْ وَيَعْفَى الْعَلَهُمْ يَتَفَلَعُونَا الْفَصْصَ الْعَلَهُمْ يَتَفَلَعُونَا الْعَلَهُمْ يَتَفَلَعُونَا الْعَلَهُ مَا يَعْفَلُونَا هُونَا الْعَلَهُ عَلَيْ الْعَلْمُ الْفَقَوْمِ الْفَصَلَ الْفَقِيقُ الْعَلَيْمُ عَلَيْهُ مَا يَتَفَلَعُونَا الْعَلَهُ عَلَيْهُ عَلَيْنَ الْقَلْعَالَةُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْكُ عَلَيْهُ عَلَيْكُ عَلَيْكُ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْكُ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُونَا عَلَيْكُمُ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُولُونَ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمُ عَل

سَاءَ مَثَلًا ٱلْقَوَّمُ الَّذِينَ كَذَّبُواْ بِاَيَتِنَا وَأَنْفُسَهُ مِ كَانُواْ يُظْلِمُونَ ﴿

مَن يَهْدِاللَّهُ فَهُوَاللَّمُهُ تَدِئُّ وَمَن يُضْلِلُ فَأُوْلَتَبِكَ هُمُواللَّخَسِرُونَ ﴿

ۅؘڶڡۜۮۮۯٲ۫ڹٵڮڿۿڹۧڔػۣؠۯٳڡؚۜڹٲڣؚٝڹۜۅٞٲڵٟڔۣڹۺؖٙڵۿؙڎ ڠؙؙۅٛڹٞڵۘڒؽڡٚٛۼۿۅڹٙؠۿٵۅؘڶۿؙ؞ٝٲۘڠؙؽ۠ٷۜڵٳؿؙڝڔؙۅڹ ؠؚۿٵۅؘڶۿؙٶ۫ٵۮؘٲڽؙٞڵۘؽۺٮػۼۅڹؠڿؖٲٲ۠ۊؙڶؾؠٟػ ػٲڵٲ۫ۼ۫ۻؠؙٞڵۿڡ۫ٲؘۻؘڷؙٵٞ۠ۅٛڶؾؠؚػۿؙؠؙ ٵٞڵۼؘڣؚڶۅڹؘ۞

لجزء ٩ \ 315

180. Yalli meqe migaaqittey kay Nabna tascasse lek, toysa kay migaaqittel faxxaanamah kaa kallacaay kay migaaqitte makkoysaah korsa mara caba, usun Addunyal abak sugen uma taamoomil galtime loonuk.

181. nanu ginneh nan ummattak ummatay isih cakkil taniih sinam cakkih fan tirri haytaah cakkil sinam fan Qadaalatal mekelta teetit tan.

182. makki marak Naayoota dirabboyse mara kak Aaxige waan kabuk ken Laksennooh (lawsenno) sarra ken digaalenno.

183. Naayoota dirabboyse marah dago wakti keenih abeyyooh ken digaaleyyo, diggah Yi digaala maqarreeh diggi itta digaala kinni.

184. Ama Naayoota dirabboyse mari macubbusaa? ken kataysat (Nabii Mucammad صَالَاتُهُ عَلَيْهُ وَسَالَةُ kinnuk) hebeltô cabi kaat anee waam usuk kalah kah yanim mali, Yallih digaalak sinam meesiisa farmoytay caagid kak Baxxaqqa iyya akke waytek.

185. Ama Yallih Aayoota dirabboysa mari Yallih Reeday Qaranwaa kee baaxól usuk le mawaktaanaa? Yalli ken nammayih addal ginem mawaktaanaa? nummah Rabi wakti keenik xayyoowem takkehik cubbussu mahaanaa? Tokkel ama Qhuraanal Aamine

وَلِلَّهَ ٱلْأَسْمَاءُ ٱلْخُسْنَىٰ فَٱدْعُوهُ بِهَا ۖ وَذَرُوا۟ ٱلَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِى أَسْمَنَ إِلَّهِ مَسَيُجْزَوْنَ مَاكَانُواْ يَعْمَلُونَ ۞

وَمِمَّنْ خَلَقُنَا أَمُّةُ يُهَدُونَ بِٱلْحَقِّ وَبِهِ عَيْدِلُونَ ١

ۅؘٲڷؘؙؚۮۣڹؘػؘڐؘڹۅؗٳ۫ٵۣؽؾڹٳڛؘۺؾڎڔڿۿۄ ڡؚٞڹٝػؿؙ۫ڵٳۼؘػۄؙۏ؈ٛ

وَأُمْلِي لَهُمَّ إِنَّ كَيْدِي مَتِينَّ ١

ٲۊؘڵڗؙڽؾۘڡؘٛػۧۯؙٷٞ۠۫ٲڡٙٳؠڝٙٳڿؠؚۿؚ؞ۺۣڿڬٙڐٟ۫ٳڹ۫ۿۅٙ ٳڵؖۮڹؘۮؚڽٷڞؙؚڽٷؙٛ

ٱۊؙۘڷؘڗؘڽڹۘڟؙۯۅٳ۠ڣۣ مَلكُوتِ ٱلسَّمَوَّتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ ٱللَّهُ مِن شَيْءٍ وَأَنْ عَسَىۤ أَن يَكُونَ قَدِ ٱقْتَرَبَ أَجَلُهُمٍّ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ و يُؤْمِنُونَ ۞

الجزء ٩ \ 316

weenik usun wohuk wadir maayaabaay elle yaamineenim.

- 186. Yalli cakki gitak makkoyse num, toysa ise tirri hee mali, Yalli ken koroosannuu kee ken caddok taturut edde ken caba, usun agaywaagat anuk.
- 187. Nabiyow makki koros Qhiyaama mawaqdi ugtelee? Axcuk koo esserta, cagalah is edde uguttu wayta waktih ixxiga Yi Rabbih xaqul taniih tet waktit tet taybullu waytam matan Yallak sa keenik ixxic, is edde uguttu wayta waktih ixxiga Qaranwaa kee baaxô maral tiqilseeh keenik Qellitteh, is garciik siinit tamaate tet akke waytek matamaata, Nabiyow ama mari atu is edde uguttu wayta waktik kaxxa ixxiga litooh maggom tet gurrussah innah koo esseran, Nabiyow cagalah is edde ugutta waktih ixxiga Yallih xaqul tan keenik ixxic, kinnih immay woh Sinaamak maggo mari mayaaxiga.
- 188. Nabiyow keenik ixxic:anu inni nafsih tuxxiq orbisam maduudaay umaane kaak gutqam maduuda Yalli faxeh akke waytek, anu Qellut tanim Aaxaguk suginniyoy kayri yok edde yanim assa magguk eneeh umaane yoo xagak mananna, anu kalah kah anim mayyu, anu Yalli ruube farmoytay koros Yallih digaalak meesiisaah yeemene mara jannatal aytikumusam akke waytek.

مَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَلَاهَادِيَ لَهُۥ وَيَدَرُهُمْ فِي الْمُونِ فِي الْمُؤْوِيَدَرُهُمْ فِي الْمُؤْمِدِينَ ا طُغْيَانِهِ مُ يَعْمَهُونَ ﴿

يَسْتَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَلَهَ أَقُل إِنَّمَا عِلْمُهَاعِندَ رَقِيٍّ لا يُجَلِّيهَا لِوَقِّتِهَاۤ إِلَّاهُوَ ثَقُلَتْ فِ السَّمَوَتِ وَالْأَرْضِ لاَتَأْتِيكُو إِلَّا بَغْتَةً يِّسَتَفُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيًّ عَنْهًا قُلْ إِنَّمَاعِلُهُهَا عِندَ السَّهِ وَلِكِكنَ أَكْ حَفِيًّ عَنْهًا قُلْ إِنَّمَاعِلُهُهَا عِندَ السَّهِ وَلِكِكنَ أَكْ حَفِيًّ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ٥

قُل لَّا أَمْلِكُ لِنَفْسِى نَفْعًا وَلَا صَرًّا إِلَّا مَاشَاءَ ٱلنَّهُ وَلَوْكُنتُ أَعُلَمُ ٱلْغَيْبَ لَا سُتَكُفَّرْتُ مِنَ ٱلْخَيْرِ وَمَا مَسَّخِى ٱلسُّوَّءُ إِنْ أَنْ إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِمُونَ

الجزء ٩ ﴿ 317

189. Sinaamey Yalla kinni inki nafsik sin gintem (Nabii Aadam nafsi kinnuk) woo nafsik kay Barra Cawwa kaah gine Ruffu teetit iyyaah wakali kaah takkemkeh, tokkel fidoh teetil orbe waqdi dago giday xabcinih tussukuqqee, tokkel toodago gida luk isi caagidih Solteh daffeyteeh elle warravte, tokkel xalav teetik xayyooweeh tigilsee waqdi, nammayak (Aadam kee Cawwa kinnuk) Yallay ken Rabbi kinni kallaciten mege Baxay gino kak massah tani neh teceek koo faatita mara akkenno axcuk.

- 190. Tokkel Yalli meqe Baxa keenih yecee waqdi, Yalli keenih yeceemit agleytit kaat heen Baxa Qabdul caarisil muggaaqiseenimih sabbatah, tokkel Yalli agleh kaat hayya haanamak saytunnoweeh fayya iyye.
- 191. Ama koros agleytiitiy tu gine wayta Yallat agleh haytaa?Qibaadal is isih ginnimteemih anuk.
- 192. tama numtinwwellitte isi yaqbude marak catoo kee Qokol maduddaay is isi nafsik umaane cattam madudda.
- 193. Korosey tama Yallak kalah taqbuden numtinwwellitte tirtô fanah tet secteenik sin seeco mataabbaay sin makatatta isin tet sectaanam kee hinnay isin tibbi

*هُوَالَذِى خَلَقَكُمْ مِّن نَفْسِ وَحِدَةٍ وَجَعَلَ
مِنْهَا زَوْجَهَالِيسَّكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّلُهَا
حَمَلَتْ حَمَّلُخِفِيفًا فَمَرَّتْ بِبِّهِ فَلَمَّا أَثْقَلَت
دَّعَوَ ٱللَّهَ رَبَّهُ مَا لَمِنْ ءَ اتَبْتَنَا صَلِيحًا
لَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلشَّلَاكِرِينَ هِ

فَلَمَّآءَاتَىٰهُمَاصَلِحَاجَعَلَالُهُوشُكَآءَ فِيمَآ ءَاتَنَهُمَّافَتَعَلَى ٱللَّهُ عَمَّايُشُرِكُونَ۞

أَيُشْرِكُونَ مَا لَا يَخُانُقُ شَيْعًا وَهُمْ يُخْ لَقُونَ ١

وَلَايَشَتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنفُسَهُمْ

وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَى ٱلْهُدَىٰ لَا يَنْيَعُوْلُو سُوَاءُ عَلَيْكُو أَذَعَوْتُمُوهُوْ أَمَّ أَنتُمْ صَلِمتُونَ ﴿

الجزء ٩ \ 318

teetik ittaanam teetil inki gide kinni.

- 194. Diggah korosey isin Yallak kalah taqbuden mari sin innaah tan naqoosay Yalli gine kinnik, toysa ken kallacaay ken kah kallacteenim siinih oggoloonay, isin is Yallitte ittaanamat Numma yacee mara tekkeenik.
- 195. Wonna hinnak isin taqbuden Yallitte seehadah innah ibittey edde gexxa lee? Hinnay gaboobiy edde tabbixeeh edde taatuke lee? Hinnay intiitay edde table lee? Hinnay aytiitay edde taabbe lee? Nabiyow isin taqbuden Yallitte tamahak tu Aalle waytek, isin tet elle taqbudeenim mannaay? toysa tu teetit tekkeleenik tet seecaay cato teetit faxa, tohuk lakal tet kee isin inkih uma malah yoh malisaay dagoh gide yoh maqambaalina keenik ixxic.
- 196. Anu Sin Yallittek mannal meesitaa? Diggah Yi dacayrii kee Yi catoh awlayti Yallay Qhuraan kitab yol oobise kinnik, usuk isi naqoosak meqe mara cataah dacrisah addunyaay akeeral.
- 197. korosey Yallak kalah taqbuden Yallitte sin cattaah sin Qokoltam maduddaay is isi nafsik umaane cattam madudda.
- 198. korosey sin Yallitte tirtô fanah secteenik sin seeco mataabba, Nabiyow is koo wagta numih

إِنَّ ٱلَّذِينَ نَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ عِبَادُ أَمَّنَالُكُمُّ فَأَدْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُواْ لَكُمْ إِن كُنتُهُ صَدِقِينَ ﴿

أَلَهُمْ أَرْجُلُ يَمْشُونَ بِهَا أَمْلُهُمْ أَيْدِ يَبْطِشُونَ بِهَا أَمْلَهُمْ أَعْيُنُ يُبْصِرُون بِهَا أَمْلَهُمْ ءَاذَانُ يَسْمَعُونَ بِهَا فُلِ الْدُعُواْ شُرَكَا ءَكُوْتُمْ رَحِيدُ وَنِ فَلَا تُنْظِرُونِ ۞

إِنَّ وَلِخَى ٱللَّهُ ٱلَّذِى نَزَّلُ ٱلۡكِتَبُّ وَهُوَ يَتَوَلَّى ٱلصَّلِحِينَ ۞

وَٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِهِ ۽ لَايسَ تَطِيعُونَ نَصۡرَكُمۡ وَلَاۤ أَنفُسُهُمۡ يَنصُرُونَ۞

وَإِن تَدْعُوهُمُ إِلَى ٱلْهُدَىٰ لَايَسْمَعُوَّا وَتَرَكِهُمْ يَنظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿

الجزء ٩ 🔪 319

innah koo fan afkunah tet table is koo matablaay.

- 199. Nabiyow koo kee kummat sinaamak meqe cal kee meqe taamoomi oggola, keenik gibdim keenik magurrusinaay meqe maxcoo kee meqe abinah ken amris, kasmaleelat mangalinaay tuugima magiddiyinaay derre keenit cab.
- 200. Nabiyow Sheetanak Waswasa koo xagtek, Toysa Yalla kaak maggansit, Diggah Yalli kulli maxco yaabbi kulli abto yaaxigi kinnik.
- 201. Diggah Yallak meesita mara Sheytan waswasak tu ken xagtek Yallih digaalaa kee Yallih meqe galto kassitan, tokkel usun bagi intih Yallih cakki yableeniih Yalli Niqbaamak yaxxeereenih.
- 202. Korosuk Sheytoonâ tooboko jinni Sheytoona makot gexoh cato keenih takkeeh umaane keenih osissa, sarra usun (Sheytoona kinnuk) wohuk boolaysaanam malon.
- 203. Nabiyow ama koros Astootik Asta keenih baahe waytek atu isih tet ginteh macah tet baahe waytaa? kok iyyan, Nabiyow keenik ixxic: woh yol tanim hinna cagalah anu kataatam Yi Rabbik wacyih yol obsimtaama, ama Qhuraanay siinil akriye sin Rabbik Baxxaqqa iyya sumaaqay anu nummâ

خُذِالْفَفُوَ وَأُمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْحُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ ا

وَإِمَّا يَنزَغَنَّكَ مِنَ ٱلشَّيْطُنِ نَنْغُ فَٱسْتَعِذْ بِٱللَّهِ ۚ إِنَّهُ وسَمِيعٌ عَلِيكُمْ ۞

إِنَّ ٱلَّذِينَ ٱتَّ عَوَّا إِذَا مَسَهُ مُ طَنَيِفٌ مِّنَ ٱلشَّيْطِنِ تَذَكَّرُواْ فَإِذَاهُ مِمُّتِصِرُونَ ٥

وَاخْوَانْهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي ٱلْغَيِّ ثُمَّ لَا يَعُونَهُمْ فِي ٱلْغَيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ ٢

ۅٙٳۮؘٵؗؗۄٞڗٵ۫۫ٙؿڡ۪ڡۑٵۑؾۊؚڡٙٵڶۅ۠ٵڵۅۧڵٵۘڋؾۘڹؽؾۿٲ ڡؙٞڶٳڹۜڡؘٲٲؾۘۜۼؙڡٵؽۅ۫ڿؠٙٳڮٙڡڹڒۜڽۣٞۿۮؘٵ ڹڞٳٙؠۯؙڡڹڒۜؠؚڲؙ؞ۧۅؘۿؙۮؘؽۅۯڂۛڡٲؾؙ۠ڵڡٞۊۧڡؚڔ ؽؙٷ۫ڡڹؙۅٮ۞

farmoyta kinniyoomuh Asta yoh yakke kinni, usuk yeemene marah tirtoo kee Racmata.

- 204. Ohuraan siinil yankirriyime waqdi, toysa sinaamey kaa ankacisaav kakka havisaav tibbi ixxica Yalli Siinih Racmatamkeh.
- 205. Nabiyow ku Rabbi isi Nafsih addal kaah Rammitak kaak meesitak maxco fayya hee kalah Ramma hee kalah Saakuuy carra kaa cusaay, Yalla cusaanamak garciteh yan marih num makkin kaak iyye Yalli.
- 206. Diggah Nabiyow ku Rabbih xaqul yan mari (malayka kinnuk) kay Oibaadak ma kaxxamariinitan, usun kaa ceele waytaamak kaa Saytunnoysaanaah dibuk kaah kummaatan.

وَإِذَا قُرِئَ ٱلْقُرْءَ انُ فَٱسۡ تَمعُواْ لَهُ وَأَنصِتُواْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ٥

وَٱذْكُر رِّيِّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعُا وَخِيفَةً وَدُونَ ٱلْجَهَرِمِنَ ٱلْقَوْلِ بِٱلْغُدُقِ وَٱلْاَصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ ٱلْغَافِلِينَ ١

إِنَّ ٱلَّذِينَ عِندَرَبِّكَ لَا يَسْتَكُبرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَسُبَحُونَهُ وَلَهُ وَيَسَجُدُونَ ١١٥٠

SUURAT AL-ANFAAL

Madiinal Obte, 75 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Nabiyow ku kataysis Badri saakih xannaboobi ken fanal mannal mekeltaa? axcuk koo esserta, xannaboobih caagid lem Yallaa kee kay farmoyta keenik ixxic, toysa isin Yallak meesitaay sittin fan Bicisaay Yallaa kee kay farmoytih amri oggola moominiin tekkeenik.
- 2. Cagalah dudda-le iimaanah yeemene mari usun Yalli cussuuma waqdi, sorkocô baxitte kak wariggittaah meesitta mara, Qhuraan Aayoota keenil tankirriyme waqdi is iimaan keenih osissaah sinni Rabbil kibalsitaah kelta mara kinni.
- 3. Woo mari usun salat soolisaah Rizqhik keenih neceem ken kah amrisneemih yacee mara.
- 4. Tama taamoomiy meqet weeloysimeh yan mari usun nummah moominiini, sinni Rabbih xaqul jannatal fayya itta Qarwaa kee dambi cabtiiy meqe Rizqhi lon.
- 5. Nabiyow ku Rabbi ku buxak cakkil koo kah yeyyeeqe innah, diggah moominiinik horta Qeebih tawqem mafaxxaay niqbih.
- 6. Nabiyow moominiinik horta atu Qeebih tawqeemih koo giddissah woh keenih Baxxaqqa itteek

بِسْ __ِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰزِ ٱلرَّحِي __ِ

يَسَّعُلُونَكَ عَنِ ٱلْأَنفَالِ قُلِ ٱلْأَنفَالُ بِلَّهِ وَٱلرَّسُولِّ فَاتَّ قُواْ ٱللَّهَ وَأَصْلِحُواْ ذَاتَ بَيْنِكُمِّ وَأَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُ وَإِن كُنتُ مِ مُّؤْمِنِينَ ۞

إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلَّذِينَ إِذَا دُٰكِرَاللَّهُ وَحِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ ءَايَتُهُو زَادَتَّهُمْ إِيمَنَا وَكَالَ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ۞

ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَمِمَّارَزَقَنَّهُمُّم يُنفِقُونَ ۞

الْوَلْتِيكَهُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقَّاً لَهُمْ دَرَجَكُ عَلَى اللَّهُ الْمُؤْمِنُونَ حَقَّاً لَهُمْ دَرَجَكُ عِندَرَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقُ كَرِيمٌ ٥

كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِٱلْحَقِّ وَإِنَّ فِرِيقًا مِّنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ لَكَرِهُونَ ۞

يُجَادِ لُونَكَ فِي ٱلْحُقِّ بَعْدَ مَاتَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى ٱلْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ۞

- gamadal, cagalah usun Rabah abaluk ken beyaanah innah.
- 7. Nabii Mucammad kataysiisow Yalli namma tiyak tiyak teyna Sinim takkeeh geytaanamih xagana siinih heem kassitay, Arho orbissaanam akki hinnay Qaduwwît Qeb abtaanaah kaak tayseenim akki, isin silac kee Qeb edde aneewa tiya (arho kinnuk) geytaanam kicinton, Yalli isi maxcoo kee isi Amrit Islaam diiniy cakki kinni fayya haah cakki kaa abam faxa, Yalli koroositeh yan mara finqisaah ken edde Saaxisam faxa.
- 8. Yalli woo xagana Siinih kah heem islaam diiniy cakki kinni daabisuuy deedal kee koroosannu bayisu, umeyniitih tan koros tanqibe way.
- 9. Badri saaku Yallih niqmatay sin amol yene kassita, isin Qaduwwik iisa geytaanamkeh sinni Rabbit xaaqimten waqdi, tokkel Yalli dooqa siinik Raabiteh: diggah anu Malaykak Alfiy itta kataatat sin Qikeyyo axcuk.
- 10. Yalli woo Qikiyya siinit kah abem mali iisa siinih yacayu waamih aytikumaa kee sin lubbitte edde satta ittamkeh iyyaanam akke waytek, iisa Yallih xaquk tan tet akke waytek kalah kak tan Rike mali, diggah Yalli Mayso-li Naggaara.

وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللّهُ إِحْدَى الطَّلْإِفْتَيْنِ أَنْهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرُ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللّهُ أَن يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ - وَيَقْطَعَ دَابِرًا لْكَفِرِينَ

لِيُحِقَّ ٱلْحَقَّ وَيُبْطِلَ ٱلْبَطِلَ وَلَوْكَرِهَ ٱلْمُحِدِهُ وَلَوْكَرِهَ ٱلْمُحِدِمُونَ ٥

إِذْ تَسْتَغِيتُونَ رَبَّكُوْ فَأَسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمُ بِأَلْفِيِّنَ ٱلْمَلَتَبِكَةِ مُرْدِفِينَ۞

وَمَاجَعَلَهُ ٱللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَطَمَعِنَّ بِهِ عَ قُلُو بُكُمُّ وَمَا ٱلنَّصُرُ إِلَّا مِنْ عِندِ ٱللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزُ حَكِيمُ

- 11. Moominiiney Yalli Qundugul siinil Qide waqdi cusay, Qaduwwi meesik Yalla-le gambik amaan geytaanaah lubbitte satta siinik ittamkeh, Qaraanak lee siinih oobise Wadô sinnaa kee janaabak sin edde saytunnoysamkeh, sheytan waswasa siinik kalaah Qeebil lubbitte diggi siinik haah, Roobut Baaxo tagibdeeh dadooba diggi siinih edde haamkeh.
- 12. Nabiyow ku Rabbi Malaykal wacyi oobise waqdi cusey, diggah anu catooy Qokoluh siinî luk aniyok, toysa yeemeneh yan marih niya diggi haysa anu koroositeh yan marih lubbittet conxo Qideyyok, toysa moominiiney isin moyyaayii keenik atukaay feeraarik exaaxi inkih keenik atuka ibittee kee gaboobik iyyaanamah.
- 13. Too digaala korosut kah tekkem diggah usun Yallaa kee kay farmoytih amri cineenimih sabbata, Yallaa kee kay farmoytih amri cina mari, toysa diggah Yalli gibdi digaala keenih le addunyaay akeeral.
- 14. Korosey too digaalay Yalli addunyal siinih yiysissike tammoysa, diggah koros akeeral girâ digaala-le.
- 15. Yalla Nummayseeh kay farmoyta Nummayse maraw koroosite mari mangah cisik axcuk keenit tangoorowen waqdi, toysa Bukah derre keenit macabina.

إِذْ يُعَشِّيكُوالنَّعَاسَ أَمَنَةَ مِّنْهُ وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُم مِّنَ السَّمَاءَ مَاءً لِيُطَهِّرَكُر بِهِ ع وَيُذْهِبَ عَنكُرْ رِجْزَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْ بِطَعَلَ قُلُوبِكُمْ وَيُتَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ۞

إِذْ يُوحِى رَبُّكَ إِلَى ٱلْمَلَآئِكَةِ أَنِّى مَعَكُمْ فَضَيِّتُواْ ٱلنَّينَ عَامَنُوْا سَأَلُقِى فِي قُلُوبِ النَّينَ كَامَنُوْا سَأَلُقِى فِي قُلُوبِ النَّينَ كَاشِرِيُواْ فَوَقَ النَّينَ كَاشِرِيُواْ فَوَقَ الْأَعْنَاقِ وَأَضْرِيُواْ مِنْهُمْ مُصُلِّ بَنَانِ ﴿

ذَلِكَ بِأَنَّهُمُ شَاَقُواْ أَلَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَن يُشَاقِقِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُ وَفَإِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْمِقَابِ ۞

> ذَلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَفِرِينَ عَذَابَ ٱلنَّارِ ٥

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَءَامَنُواْ إِذَالَقِيتُمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ زَحْفَافَلَا تُوَلُّهُمُ ٱلْأَذْبَارَ۞

٨- سورة الأنفال

324

gacsimeynaay!

16. Moominiiney Siinik woo saaku Bukah derre keenit (koros kinnuk) caba mari korosut Qeb abaah ken lagsamkeh (lawsamkeh) gambik gambih gexa num, hinnay Muslimiin Buttat yangalemkeh aba kaa akke waytek, toysa usuk Nummah Yallak kaxxa naqabu luk yaduureeh orbeyna kaak jahannam

gira, jahannam gira is manxu gacta

Juzu' 9

- 17. Toysa moominiiney isin ken maqidinniton Yalli ken Qidê kal usuk sin cate waqdi, Nabiyow Burta Oambisse waqdi atu maqambisinnito Yalli Qambisê kal Burta ken intiita gudduyse waqdi, Yalli woh kah abem yeemene mara isi xaquk meqe galtoo kee xannaba ken gudduysaah koros xixxibisamkeh, diggah Yalli sin dooqaaqi yaabbi sin caaloota yaaxigi kinni.
- 18. Too korosut yekke Qidim kee moominiin geyte iisa Yallak taniih cakki kinni, diggah Yalli koroositeh yan marih uma mala Boolayse-le.
- 19. Korosey Yalli Moominiinik iisa Siinih yaceem kaa esserteenik Nummah esserten iisa siinih temeeteh bukaa kee xixxibaane sin geyte waqdi, koroosannuu kee Nabii qeebik taadeenim, toysa woh addunyaay akeeral kayrih siinih tayseh, Nabii Mucammad qeebih qagitteenik kay catoo kee

وَمَن يُولِهِمْ يَوْمَ إِذِ دُبُرَهُ وَإِلَّا مُتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ أَوْمُتَحَيِّزًا إِلَىٰ فِئَةِ فَقَدْبَآءَ بِغَضَبِمِّنَ الله وَمَأْوَكُ حَفَيْهُ وَعِشْهِ الْمَصِيرُ

فَلَمْ تَقَتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ ٱللَّهَ قَتَلَهُمْ وَلَكِنَّ ٱللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ ٱللَّهَ رَمَىٰ وَلِكِبْلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ كِلاَّةً حَسَانًا إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعُ عَليمُرُ ٧

ذَاكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنُ كَيْدِ ٱلْكَفِرِينَ ٥

وَإِن تَنتَهُو الْفَهُوَ خَيْرٌ لِكُونَ وَإِن تَعُودُواْ نَعُدْ وَلَن تُغْنَى عَنكُمْ فِعَتْكُمْ شَيْءًا وَلَوْ كَثُرُتْ وَأَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۞

٨- سورة الأنفال

Juzu' 9

kay qokoluh qaktennooh sin butta tamaggeeway tu siinih maxiqta, diggah Yalli catoo kee Qokoluh veemene marâ luk van.

- 20. Yeemeneh yan maraw Yallaa kee kay farmoytih amri oggolaay Yallih amrit derre macabina, isin Ohuraanak siinil tankirriyimem aabbuk.
- 21. Yallaa kee kay farmoytih amrî cinah usun Nummah ankacsiyyah ankacse waak Noobbeh iyya maray elle kaskassoowe waah inna makkina moominiiney.
- 22. Diggah Yallih xaqul ginok baaxô bagul mutuccu ittaamak umaanéh gactam cakki yaabbeenimik aytiita kak alfinte aytimaleela, cakkit yaabaanamak arrob kak duudumey duudutteh yaniy kasay magaanée kee ummaané ittak edde baxsa aallewaa mara kinni.
- 23. Yalli ama korosut kayri yanim aaxiginnay Qhuraanak elle kaskassoowanam ken aysabbuk yen, kaa ken aysabbinnay usun iimaan kee Ohuraanat derre cabak foorak venen.
- 24. Yeemeneh yan maraw Yallaa kee kay farmoytih amri oggola cakkik addunyaay akeerâ mano siinik edde tamgeemih sin seeca waqdi, diggah Yalli seehadaytuu kee kay sorkocobbaxi faxaamih fanat radam ixiga moominiiney, diggah isin Qhiyaamah ayró kaâ

يَنَأَيُّهُا ٱلَّذِيرِبَ ءَامَنُوٓا أَطِعُوا ٱللَّهَ وَرَسُولَهُو وَلَا تُوَلُّواْ عَنْهُ وَأَنْتُهُ تَسْمَعُهُ نَ ٥

وَلَاتَكُونُواْكَٱلَّذِينَ قَالُواْسَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ١

* إِنَّ شَرَّ ٱلدَّوَآبِ عِندَ ٱللَّهِ ٱلصُّرُّ ٱلدُكُهُ ٱلَّذِينَ لَابِعَقِلُونَ ١

وَلَوْعِلِمَ ٱللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَّا نَسْمَعَهُمْ وَلَوْ أَسْمَعَهُ مُ لَتَوَلُّواْ وَّهُم مُّعُرضُونَ ١

يَنَأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱسْتَجِيبُواْ لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَأَعْلَمُواْ أَنَّ ٱللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ ٱلْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَوَأَنَّهُ وَ الَيْهِ تُحْشَهُ ون ١

fanah gactaanaah kobxisimtoonu waytaanam ixiga.

- 25. moominiiney cagalah fitnay daalimiinih yan mara dibuk siinik xage waytay mege maraa kee uma mara ittat xagtak meesitaay cibbarsima, diggah Yalli isi amri cine marah gibdi digaalá lem ixiga.
- 26. Moominiiney Yallih niqmatay sin amol yani kassita Makki baaxol isin daguk koros tassugunxee marah sugten waqdi, sinam sin sissikuk taatukeemik meesitak. tokkel Yalli fan kak orobtan aracav gaduwwik edde rebsimtaanâ fanah sin orbise (Madiina kinnuk) isi catoo kee qokolut sin maqarroyseeh xannabay siinih calalloysey meqe rizqhi (quusi) kinni siinih yecee, ama niqmatal isin Yalla faatittaanamkeh.
- 27. Yeemeneh yan maraw Yallaa kee kay farmoyta maganina Yalli sin kah amrise amaanat ganettoonuk, isin tamah amaanat kinnim aaxaguk.
- 28. cagalah moominiiney Yalli sin maaluuy sin xaylo mokkoroh siinih yeceem ixiga, diggah Yalli isi amri oggole marah kaxxa galtó-le Akeeral.
- 29. Yeemeneh yan maraw Yallak meesitteenik cakkii kee deedal ittak edde baxissan tirtóo kee noori siinih heeleeh aceele, umaaneena siinik duugeleeh dambitte siinih cabele, Yalli kaxxa muxxo-li kinni.

وَٱتَّقُواْ فِتْنَةً لَّا تُصِيبَنَّ ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ مِنكُمْ خَاصَّةً وَأَعْلَمُواْ أَنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ٥

وَٱذۡكُرُوٓا إِذۡ أَنتُمۡوَلِيلٌ مُّسۡتَضۡعَفُونَ فِي ٱلْأَرْضِ تَحَكَافُونَ أَن يَتَخَطَّفَكُهُ ٱلنَّاسُ فَاوَلَاكُمْ وَأَيَّاكُمْ بِنَصْرِهِ وَرَزَقَكُمْ مِّنَ ٱلطَّيِّبَتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ١

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذَينَ ءَامَنُواْ لَا تَخُونُواْ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ وَتَخُونُواْ أَمَانَاتِكُمْ وَأَنْتُ تَعْالَمُهُ رَا (٧٠)

وَٱعْلَمُوٓاْ أَنَّمَآ أَمُّوَالُكُمْ وَأَوْلِلاُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ ٱللَّهَ عِندَهُ وَأَجْرُ عَظِيٌّ ١

يَكَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓ أَإِن تَتَّقُواْ ٱللَّهَ يَجِعَل لَّكُمْ فُرُقَانَا وَيُكَفِّرُعَنكُمْ سَيِّعَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمُّ وَٱلْلَهُ ذُو ٱلْفَضْ لِٱلْعَظِيمِ ٥

- 30. Nabiyow cusey koroosite mari umamaláh koo casbisoonuh, hinnay koo qidoonuh hinnay Makkak koo yayyaaqoonuh koh malsen waqdi, usun umamaláh malsaanaah, Yalli ken umamalá keenil gacsaah ken umamalal ken galtah, Yalli umamalah malissi haa marak aysuk raaqaah ken elle digaalah.
- 31. ama koroositeh yan maral Naayoota keenil tankirriyime waqdi, Nummah ama yab dumaak noobbeeh fannek amannah yan Qhuraan axcuk nen, Mucammadow ama nel takriye Qhuraan صَا ٓ ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَالَّمَ tu hinna awwalî marih dirabwaa kee deedal akke waytek iyyen.
- 32. Nabiyow cus, ku marak korosuh yan marih maxcó usun Yalla kallacak, Ni Yallaw ama Qhuraan kah صَا لِللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ kah iyyannah Nummah ku xaquk oobe kaa tekkek, toysa garaanak xeet robtinnah nel oobis hinnay gansarissi nee hayta digaalá neh bah iyyen.
- 33. Nabiyow Yalli maaba ama koros atu ken addal anuk ken digaalam, Yalli maaba ken digaalam Moominiiniy Yalla dambi cabti esseritta ken addal anuk.
- **34.** Yalli mannal ken digaale waah? usun moominiin caram Masgiidik waasak usun Yalli awlah kak yan marah masuginnon, Yalli awlah kak yan mari mayan kaak meesita mara akke waytek, kinnih

وَإِذْ يَمْكُرُبِكَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لِيُشْبِتُوكَ أَوْيَقُ تُلُوكَ أَوْيُحْزِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ ٱللَّهُ وَٱللَّهُ خَيْرُ ٱلْمَكِرِينَ ٢

وَإِذَا تُتَلَى عَلَيْهِمْ ءَايَكُنَا قَالُواْ قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَامِثْلَ هَا ذَآ إِنْ هَاذَآ إِلَّا أَسَاطِهُ ٱلْأَوَّلِينَ أَنَّ

وَإِذْ قَالُواْ ٱللَّهُمَّ إِنكَانَ هَلَا اهُوَ ٱلْحَقَّ مِنْ عِندِكَ فَأُمْطِرْ عَلَيْنَاحِجَارَةً مِّنَ ٱلسَّمَآءِ أَوْ آئِينَا بِعَذَابِ أَلِيمِ

وَمَاكَانَ ٱللَّهُ لِبُعَذِّبَهُ مُواَأَنتَ فِيهِمَّ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ مُعَذَّبَهُمْ وَهُمْ سَّتَغَفُّونَ ﴿

وَمَالَهُمْ أَلَّا يُعَاذِّبَهُ مُ ٱللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَن ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ وَمَاكَانُوۤا أَوۡلِيٓآءَهُۥٓ إِنَّ أَوْلِكَ أَوْهُمْ إِلَّا ٱلْمُتَّكَّفُونَ وَلَكُنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ٢ immay keenik maggo mari woh mayaaxiga.

- 35. Ken (koros kinnuk) Salat caram Masgiidih xaqul fuuxaa kee gabah agrak sa salat hinna, toysa isin korosey digaalá tammoysa Yallal koroositak sugteenimih sabbatah.
- 36. Diggah koroosite mari sinni maalu Yallih gitak sinam waasaanamkeh yacee, tokkel usun woo maalu aceeloonuuh, tohuk lakal nadaama keenil akkeleeh sarra moominiin keenik ayseleeh ken buksele, keenik koroosannut Rabe mari kobxisimeleeh Jahannam girâ fanah ken beelon.
- 37. Yalli Qhiyaamah Ayro ama koros kobxisah umam (koros kinnuk) meqeemik (moominiin kinnuk) baxsamkeh, umam (koros kinnuk) ittak amol hayya heeh inkih Jahannam girat ken qambisa, woo mari usun finqiteeh kasaarite mara kinnon.
- 38. Nabiyow koroosite marak ixxic:usun koroosannuu kee ku qeebik yeedeenik dambittek taturtem nummah Yalli keenih cabele, Nabiyow usun ku qeebih qakteenik, toysa nummah Yi madqá naharsi maray ambiya dirabboyse finqiseemil warrayteh.
- 39. moominiiney korosut qeb aba Yallat agleyta haanam kee kay gitak sinam waasaanam akkewaytaah diini inkih Yallihim

وَمَاكَانَ صَلَاثُهُ مُ عِندَالْبَيْتِ إِلَّا مُكَآءٌ وَتَصَّدِيَةً فَذُوقُواْ ٱلْمَذَابَ بِمَاكُنتُمْ تَكُفُرُونَ ۞

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ يُنفِغُونَا أَمُواَلَهُمْ لِيَصُدُّواْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهَ ۚ فَسَيُنفِ غُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسِّرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ ۗ وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ إِلَى جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ ۞ يُحْشَرُونَ ۞

لِيَمِيزَ ٱللَّهُ ٱلْخَيِثَ مِنَ ٱلطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ ٱلْخَيِثَ بَعْضَهُ وعَلَى بَعْضِ فَيرَّكُمهُ و جَمِيعًا فَيَجْعَلَهُ و فِجَهَنَّرَ أُوْلَتَمِكَ هُمُ ٱلْخَسِرُونَ ۞ ٱلْخَسِرُونَ ۞

قُل لِّلَّذِينَ كَفَرُّواْ إِن يَسْتَهُواْ يُغْفَرُ لَهُم مَّاقَدْ سَلَفَ وَإِن يَعُودُواْ فَقَدْ مَضَتْ سُسَّتُ ٱلْأَوَّلِينِ

وَقَا يَلُوهُ مُرَحَقَّ لَاتَكُونَ فِتْ نَةٌ وَيَكُونَ ٱلدِّينُ كُلُّهُ رِبِلَةٍ فَإِن ٱنتَهَوْاْ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِمَايَعْ مَلُونَ بَصِيرٌ ۞

الجزء ١٠ 🔾 329

tikki iyyam fanah, tokkel koroosannuk gaceeniih cakki diinit culeenik, toysa diggah Yalli usun abba haanam yabali kinniih ken elle galte-le.

- **40.** ama koros iimaanat derre cabtek, toysa moominiiney diggah Yalli sin awlaytu kinnim ixiga, Usuk manxu meqe awlaytuuy, manxu meqe cateynaay!
- 41. Moominiiney cagalah xannabah orbissi hayteenimik konoy haytoh afa kak toysa diggah Yallaa kee kay farmoytaay, Nabiit ramaddiinuh xayi maraa kee qayxiixaay, tudagoytiitiiy, muslimiinik gexsô numuh tantacawwimem ixiga Yallal yeemene mara tekkeenik, namma butta (moominiin buttaa kee koros butta kinnuk) tongoorowe ayro is cakkii kee deedal ittak edde baxisne ayro kinni isin Ni naqsul oobisneemil yeemene mara tekkeenik, tamah xannabal Yallih mekla kinnim ixiga. Yalli ummaan iimih dudda-li kinni.
- 42. Moominiiney isin daqaarak
  Madiinal xayuk raaqa qaxal
  sugteeniih, usun (koros kinnuk)
  daqaarak Madiinal xeeruk raaqa
  qaxal sugeeniih arhó siinik badle gambik guba raaqak sugte
  waqdi cusay, sin kee koros itta
  xagnissaanamal xagni aracal ittal
  hoxak tenen, kinnih immay Yalli
  meklimeh suge caagid meklamkeh

وَإِن تَوَلَّوْا فَاعَلَمُوّا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَكَكُمُّ نِعْمَ ٱلْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ ٱلنَّصِيرُ ۞

* وَاعْلَمُواْ أَنَّمَا غَنِمْ تُمْ مِّن شَيْءٍ فَأَنَّ لِلَّهِ خُسُهُ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِى ٱلْقُرْبَى وَٱلْيَسَمَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَأَبْنِ ٱلسَّبِيلِ إِن كُنتُمْ ءَامَنتُم بِاللَّهِ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ ٱلفُرْقَانِ يُومَ ٱلْتَقَى ٱلْجَمْعَانِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرُ ( )

إِذْ أَنْتُم بِالْفُدُوةِ اللَّنْيَاوَهُم بِالْفُدُوةِ
الْقُصْوَى وَالرَّعُبُ أَسْفَلَ مِنكُمُّ وَلَوُ
الْفُصْوَى وَالرَّعُبُ أَسْفَلَ مِنكُمُّ وَلَوُ
الْفَصْوَى اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْ عُولًا لِيَّهْ لِكَ
مَنْ هَلَكَ عَنْ بَيِنَةً وَيَحْيَى مَنْ حَتَ
عَنْ بَيِّنَةً وَيَحْيَى مَنْ حَتَ
عَنْ بَيِّنَةً وَإِنْ اللَّهُ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ قَلِيمً اللَّهُ السَمِيعٌ عَلِيمٌ قَلِيمٌ اللَّهُ السَمِيعٌ عَلِيمٌ قَلِيمٌ اللَّهُ السَمِيعٌ عَلِيمٌ اللَّهُ اللَّهُ السَمِيعٌ عَلِيمٌ اللَّهُ اللَّهُ السَمِيعٌ عَلِيمٌ اللَّهُ اللَّهُ السَمِيعٌ عَلِيمٌ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ السَمِيعُ عَلِيمٌ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْمٌ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْمٌ اللَّهُ الْعَلِيمُ الْعُلْمُ الْعَلَى الْعَلَيْدِيمُ اللَّهُ الْعَلَيْمُ الْعَلَيْمُ الْعَلَيْمُ الْعَلَامُ الْعَلَيْمُ الْعِلْمُ الْعَلَيْمُ الْعَلَيْمُ الْعَلَامُ الْعَامُ الْعَلَيْمُ اللَّهُ الْعَلَيْمُ الْعَلَامُ الْعَلَيْمُ الْعَامُ الْعَلَامُ الْعَلَيْمُ اللْعَلَامُ الْعَلَامُ الْعَلَامُ الْعَلَامُ الْعَلَيْمُ الْعَلَمُ اللَّهُ الْعَلَمُ الْعَلَمُ الْعَلَمُ الْعَلَمُ اللْعَلَمُ الْعَلَمُ الْعَلْعُلُمُ الْعَلَمُ الْعَلَمُ الْعَلَمُ الْعَلَمُ الْعَلَمُ الْعَل

المجزء ١٠ 🔾 330

koroosannut keenik finqittem baxxaqqa iyya koroosannut finqittamkeh, yeemeneh yan mari baxxaqqa iyya iimaanah yaaminemkeh sin yosgoorowe, diggah Yalli ken maaxcooca yaabbi ken niyat tanim yaaxigi.

- 43. Nabiyow cus Yalli ku soonól korosuk dagna koo yuybullee waqdi, keenik manga koo aybullinnay ku kataysis conxitak teneeh qebti caagidil itta waak tenen, kinnih immay Yalli meesii kee ittinwayak sin yiysillimeh, diggah Yalli usuk alilwat qellitti ittam yaaxigi kinni.
- 44. moominiiney kassitay sin kee koros tongoorowe waqdi sin intiitat keenik dagiina sin yuybulleeh ken intiitat sin daggoyse waqdi, Yalli meklimê suge caagid meklamkeh, caagiida inkih Yalla fan gacsimta.
- 45. Yeemeneh yan maraw koros buttat tangoorowen waqdi, toysa diggi ixxicaay koros qeebih esseeda, Yalla maggom cusa iisa qaagitak, addunyaay akeeral yoffoofe mara akkettoonuk.
- 46. Moominiiney Yallaa kee kay farmoytih amri oggolaay itta mawiina, toysa boolaatettoonuuh qandee kee Yallih cato siinik gexelek, qaduwwit tangoorowen waqdi isbira, diggah Yalli catoh yisbire marâ luk yanik.

إِذْ يُرِيكَهُ مُّ ٱللَّهُ فِي مَنَامِكَ قَلِيكَّ وَلَوْ أَرَىٰكَهُ مِّ كَثِيرًا لَفَشِ لْتُمْ وَلَتَنَزَعْتُمْ فِي ٱلْأَمْرِ وَلَكِنَّ ٱللَّهَ سَلَّمَ ۚ إِنَّهُ وَعَلِيمُ إِبِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ۞

وَإِذْيُرِيكُمُوهُمْ إِذِ النِّقَيْتُرُ فِيَ أَعَيُنِكُمْ قَلِيلَا وَيُقَلِّلُكُمْ فِيَ أَعَيُنِهِمْ لِيَقْضِي اللَّهُ أَمْرًاكَانَ مَفْ عُولًا وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْمُورُ ۞

> يَكَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَـنُوۤاْ إِذَا لَقِيتُهُوْفَةَ فَاتُبُتُواْ وَٱذۡكُرُواْ ٱللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُونُقُوْلِحُون

وَأَطِيعُواْ الْلَهُ وَرَسُولُهُ وَلَا تَنَزَعُواْ فَتَفْشَلُواْ وَتَذْهَبَ رِيحُكُمٌّ وَٱصْبِرُوَّاْ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ۞

الجزء ١٠

- 47. moominiiniey koros innah sinni daboogak hobot (Batra kinnuk) kee sinam yoobulah yewqeeh Yallih diinit culaanamak sinam waasa. mara makkina, Yallih ixxiga usun abba haanamat maroh tanjih kaak Oellitam matan.
- 48. Moominiiney cusay korosut sheetan le taamoomi bilgiseeh. asaaku sinaamak siinik taysu waytam matanaay diggah anu sin cataah sin dacrisa keenik iyye waqdi, tokkel namma buttak mariiy mara keenik ubulluuy ongoorowwu itte waqdi sheetan wadir wadirih gaceeh diggah anu bari siinik kinniyo, diggah anu isin ablewaytaanam ableeh diggah anu Yallak meesita, yalli gibdi digaalale keenik ivve.
- 49. Moominiiney munaafiqhiinih yan maray lubbitte kak lakmissa:Ta mari (muslimiin kinnuk) ken diini ken duquuruseh iyyen waqdi cusay, ama munaafighiin Yallal kiballeeh kaal kelte mari Yalla catoh lem maaxiginna, toysa diggah Yalli Mayso-li Naggaara.
- **50.** Nabiyow koroositeh yan marak malayka rooci foocittee kee saloofa keenik aagaruk tayyaaqeeh giray sinam carrissah digaalá tammoysa keenik itta waqdi ablinnitoy gibdi caagid abaluk ten.
- 51. Korosey tama digaala sin kah xagtem sin gaboobi abte uma taamoomih sabbata, diggah Yalli

وَلَاتَكُوْنُواْ كَٱلَّذِينَ خَرَجُواْ مِن دِيَرهِم بَطَرًا وَرِئَآءَ ٱلنَّاسِ وَبَصُدُّونَ عَن سَبِيل الله وَالله عانعَ مَانعَ م

وَإِذْ زَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ وَقَالَ لَاغَالِكَ لَكُمُ ٱلْبُوْمَ مِنَ ٱلنَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لِّكُمُّ فَلَمَّا تَرَآءَتِ ٱلْفَعَتَان نَكَصَ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ وَقَالَ إِنَّى بَرِي يُ مِّنكُمْ إِنِّ أَرَى مَالَا تَرَوْبَ إِنِّ أَرَى أَخَافُ ٱللَّهُ وَٱللَّهُ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ٨

إِذَ يَقُولُ ٱلْمُنَافِقُونَ وَٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمِ مَّرَضُّ عَرَّ هَلَوُّلآء دِينُهُمُّ وَمَن يَتَوَكَّلُ عَلَى ٱللَّهِ فَإِنَّ ٱللَّهَ عَنِيزُ حَكِيمٌ ١

وَلَوْتَرَيْ إِذْ يَتَوَفَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱلْمَلَتِكَ قُيضَمْ بُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ مَ وَذُوقُواْعَذَابَ ٱلْحَرِيقِ ٥

ذَالِكَ بِمَاقَدَّمَتُ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَشَى بِظَلُّورِ لِلْعَبِيدِ ١

المجزء ١٠ 🔾 332

isi naqoosak num yadlume Rabbi

- 52. Ama korosuk Qaadaa kee taama firqawnaa kee kay maraay keenik duma warreeh Yallih astootil koroosite mari luk suge Qaadaa kee taamah inna, tokkel Yalli usun aben dambitteh sabbatah ken yibbixeeh ken finqiseh, diggah Yalli Qande-li gibdi digaala-li kinni.
- 53. Tama digaala ken kah geytem diggah Yalli seehadah niqmat yeceek woo niqmat keenik kalaah seelaba Rabbi way makko usun luk sugen meqe caalat uma caalatah korossiiy Yallih niqmat engeddi haanam fanah, diggah Yalli ken maxcooca yaabbi ken caaloota yaaxigi kinni.
- 54. Ama korosuk Qaadaa kee taama firqawnaa kee kay maraay keenik duma warreeh sinni Rabbih astooti dirabboyse mari luk suge Qaadaa kee taamoomih inna, tokkel usun aben dambittê sabbatah ken finqisneeh firqawnaa kee kay mara Badat xuumusneeh bayisne, usun inkih sinni nafsi koroosannuu kee uma taamoomit yudlume marah sugen.
- 55. Diggah Baaxô bagul mutuccu ittaamak Yallih xaqul umaaneh gacak raqtam koroositeh yan maray koroosannuk kate wee kinni, toysa usun inkinnah mayaaminan.

كَدَأْبِ الفِرْعَوْنَ وَٱلَّذِينَ مِن فَبْلِهِمْ كَفَرُولْ اِيَنتِ ٱللَّهِ فَأَخَذَهُمُ ٱللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ إِنَّ ٱللَّهَ قَوِيُّ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ۞

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَرَيَكُ مُغَيِّرًا نِصْمَةً أَنْعَمَهَا عَكَى فَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُواْ مَابِأَنفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعُ عَلِيثُ ۞

كَدَأْبِءَالِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِن فَبَامِهِمْ كَذَّبُواْبِعَايَنتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكُنْهُم بِذُنُوبِهِمْ وَأَغْرَقُنَاءَالَ فِرْعَوْرَتَّ وَكُلُّ كَانُواْ ظَلِمِينَ ۞

إِنَّ شَـَرَّالُدَّ وَآتِ عِندَاللَّهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَهُمۡ لَا يُؤۡمِنُونَ ۞

- 56. Nabiyow woo uma marak Yahuuduy Qeebi kot abe waytu waytaamah xagana koh cultey, tohuk lakal isi xaganay koh culte kulli adda taggile keenit tan, usun woo xagnih diglok Yallak mameesitan.
- 57. Toysa Nabiyow ken geyteeh Qeebil keenik teysek, toysa keenî luk oomiyaay keenik kalah korosuk keenil ciggiila mara meesissiiy fixiixissi edde hayta digaala keenil oobis, wohul kaskassoowa mara yakkeeniih kol agiirite waanamkeh.
- 58. Nabiyow xagana koh culte korosuk ganok meesittek, toysa ken xagana keenil gacis, woo xagnih diglo inkih taaxigeeniih massa siinil takkemkeh, diggah Yalli xagni diglol sinam gana mara makicna.
- 59. koroositeh yan mari Yallih digaalak naggoowaah yassaqqu waam akkale waay, diggah usun Yallih digaalak mayassaqqan.
- 60. Muslimiin Buttay sinni Qaduwwî Qeebih seehadâ maqaraay silac maqar kee koros Qeebih aracal hayten faarisik duddu haytaanam Yallih Qaduwwii kee sin Qaduwwiiy aka maray keenik kalah yaniy isin aaxige waytaanay Yalli yaaxige edde meesissaana keenih massoysa, moominiiney maaluk Yallih gitah acuyyu haytaanam addunyaay akeeral dudda-le galto siinih kak

ٱلَّذِينَ عَهَدتَّ مِنْهُ مِثُمَّ يَنقُضُونَ عَهْدَهُرِ فِي كُلِّ مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ٥

فَإِمَّا تَثْقَفَنَّهُمْ فِي ٱلْحُرْبِ فَشَرِدْ بِهِم مَّنْ خَلْفَهُمْ لَعَلَهُمْ يَذَكَّرُونَ ۞

وَإِمَّا لَقَافَ َ مِن قَوْمٍ خِيَانَةَ فَأَنْبِذَ إِلَيْهِمْ عَلَى سَوَآءٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْـ آَيْنِينَ ۞

وَلَا يَغْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْسَبَغُوَّاْ إِنَّهُمُّ لَا يُعْجِ زُونَ ۞

وَأَعِدُواْلَهُومَّااْلَسْتَطَعْتُهُ مِّن قُوَّةٍ وَمِن رِّبَاطِ ٱلْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّالَّلَهِ وَعَدُوَّكُمْ وَءَاخَرِينَ مِن دُونِهِ مْ لَاتَعْلَمُونَهُمُ ٱللَّهُ يُعَلَمُهُمُّ وَمَاتُنفِقُواْ مِن شَيْءٍ فِي سَبِيلِ ٱللَّهُ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَاَنْتُمْ لَا تُظْامَونَ ۞

المجزء ١٠ 🔾 334

antacawwime-le isin andullume kalah.

- 61. Nabiyow usun Qeebi cabba heenih wagarî fanah kelli iyyeenik, toysa atu kaa fan kelli ixxicaay isi caagid Yallal kelisaay kibal kaal haysit, diggah usuk ken maxcooca yaabbi ken abtoota yaaxigi kinni.
- 62. Nabiyow xagana koh cule mari koo ganam faxek, toysa diggah Yalli ken ganoo kee ken duquurusiyyak koo xiqe-le, Yalla kinni isi catoo kee Qokoluuy moominiinit koo magarrossem.
- 63. Yalla kinni ken lubbitteh fan ittal gacissem, Nabiyow baaxô bagul maaluk eneyyi ittam inkih keenih acinnitoy ken lubbitte itta fan gacisak manannito, kinnih immay Yalli ittâ fanah ken gacse, diggah usuk Mayso-li Naggaara.
- 64. Nabiyow Yalli koo kee moominiinik koo kataate mara sin Qaduwwih umaanek sin xiqe-le.
- 65. Nabiyow moominiin Koros Qeebih ilsiisaay ken agiiris siinik gibdaabinal sabri-le Labaatanni geytimek, Qaduwwik namma Boolih numuk ayse-le, siinik Bool num geytimek koroositeh yan marak Alfi numuk ayse-le, diggah usun Yallih madqooqik tu aaxige waa mara kinnoonimih sabbatah.
- 66. Taway moominiiney Yalli caagid siinil xabbacoyseh, diggah usuk Boola siinit tanim yeexegeh, toysa

﴿ وَإِن جَنَحُواْ لِلسَّامِ فَأَجْنَحُ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهَ إِنَّهُ وَهُوَّا لِلسَّامِ فَأَجْنَحُ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهَ إِنَّهُ وَهُوَّا لَلْسَمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿

وَإِن يُرِيدُواْ أَن يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللهُ الل

وَٱلْفَ بَيْنَ قُلُوبِهِ مَّ لَوَاْنَفَقْتَ مَافِي ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا مَّاۤ أَلَفَّتَ بَيْنَ قُلُوبِهِ مَ وَلَاكِنَّ ٱللَّهَ أَلَفَّ بَيْنَهُمْ ۚ إِنَّهُ مَ غِزِيْزُ حَكِيمٌ ۖ

يَتَأَيُّهُا ٱلنَّيِّ حَسْبُكَ ٱللَّهُ وَمَنِ ٱتَبَعَكَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينِ ﴿

يَتَأَيُّهُا ٱلنَّبِيُّ حَرِّضِ ٱلْمُؤْمِنِينَ عَلَى ٱلْقِتَالِ إِن يَكُن مِّنكُمْ عِشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُو الْمِائْتَيْنَ وَإِن يَكُن مِّنكُمْ مِنْكُمْ مِثَاثَةُ يَغْلِبُو اَأَلْفَاعِنَ ٱلَّذِينَ كَمَّنُ مُلْوالْمِانَةَ مُنْمُونَ هَ فَوَرُّ لَا يَفْ فَهُونَ هَ

ٱلْنَنَ خَفَّفَ ٱللَّهُ عَنكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعَفَأُ فَإِن يَكُن مِّنكُمْ مِّانَّةٌ صَابِرَةٌ يُغْلِبُواْ

335

siinik gibdaabinal sabri-le Bool siinik geytimek korosuk namma Booluk aysele, siinik gibdaabinal sabri-le Alfi geytimek korosuk namma Alfih numuk aysele Yallih idinih, Yalli catoo kee Qokoluh yisbire marâ luk yan.

- 67. Hebeltô Nabiik mafaxxinta Oaduwwik seewa orbisaah haysitam Fida kak beetamkeh, Qaduwwi baaxol Qaduwwik maggom Qiddiiy kannassa Boolassa kaa haam fanah. moominiiney isin addunyâ duyye Baxa faxxaanaah Yalli akeerâ galtoy amurruqe wayta siinih faxa, Yalli mayso-li naggaara.
- 68. Xannabaa kee seewak Fida beyaanam elle xiqta kitab Yallih xaquk yookomeh suge wannay kaxxa digaala sin xagak ten xannabaa kee seewak beyten Fidal.
- 69. Toysa mooniniiney xannabak orbisseenim kee seewak beyten Fida ottokommiya calaaliy meqeh anuk, Yallak meesita kay amri cintaanamak, diggah Yalli dambi cabti-li xuwawli.
- 70. Nabiyow seewak sin gabat yan maray Fida kak beyteenik ixxic:Yalli sin lubbittet diggale iimaan yanim yeexegek Fidah siinik been maaluk kayrih taysem siinih aceeleeh dambi siinih cabele. Yalli dambi cabti-li xuwawli.

مِاْئَتَابِنَ وَإِن يَكُن مِّنكُمُ أَلْفٌ يَغْلَبُوٓاْ أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ مَعَ ٱلصَّابِرِينَ ١

مَاكَانَ لِنَبِيِّ أَنَ يَكُونَ لَهُ وَأَسُرَيٰ حَتَّىٰ يُثْخِنَ فِي ٱلْأَرْضِ تُرِيدُونَ عَرَضَ ٱلدُّنْيَا وَٱللَّهُ يُرِيدُٱلْأَخِرَةِ ۗ وَٱللَّهُ عَزِيزُ حَكِيمٌ ١

لَّهَ لَا كَتَكُ مِّنَ ٱللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَآ أَخَذْ ثُمُّ عَذَاكُ عَظْمٌ ١٤٠٠

فَكُلُواْ مِمَّاغَنِمْتُهُ حَلَلًا طَيِّنًا وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ إِنَّ ٱللَّهَ عَنْ فُورٌ رَّحِهُ ١٠

يَتَأَيُّهُا ٱلنَّبِيُّ قُل لِّمَن فِي أَيْدِ يكُمُّ مِّنَ ٱلْأَسْرَيْ إِن يَعْلَمِ ٱللَّهُ فِي قُلُو بِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُهُ خَنْرًا مِّمَّا أُخذَ مِنكُهُ وَ يَغْفِ لَكُمْ وَٱللَّهُ عَفُورٌ رَّحِهٌ ١٠٠

لجزء ١٠ 🔾 336

- 71. Nabiyow ama seeway atu cabte koo ganam faxek, usun Badri Qeebik dumaak Yallal koroositaanamat Yalla ganeeniih Qeb kot abeenih, tokkel Yalli isin seewah ken orbissaanaah ken Qiddaanam siinil bicseh, Yalli ixxiga-li naggaara.
- 72. Diggah yeemeneeh guuroh Madiinâ fanah gexeeh sinni maaluuy sinni nafsih Yallih gital yinggicillee maraa kee guuroh yemeete marah sinni daboogal arac abeeh Yallih diini Ookle mari, woo mari usun gari garuk awlah kak yan mara kinnon, yeemeneeh guuroh awge wee marah tu gactek ken awliinuk tu mantun ken Qokoltoonuh madiinâ fanah guurummu iyyaanam fanah, usun Yallih diini fayya haanamkeh catoo kee Qokol siinil essereenik, toysa ken cattaanam siinil tanay, sin kee fanat xagni kak yan korosuh nee cata siinik iyyan ken akke waytek, toysa sinni xagana mabaysinaay ken maqoklina, Yalli isin abba haytaanam yaaxigeeh yabali kinni.
- 73. koroositeh yan marak gari garuk awlah keenik yan, moominiiney itta cattaanaah gari gari awla siinik yakkem abe wayteenik, Baaxô bagul kaxxa fitnaa kee kaxxa umaane akkele koros Qande Bahtaah moominiin Boolattaamal.
- 74. Yeemeneeh guuroh madiinâ fanah gexeeh Yallih gital yinggicillee maraa kee guuroh yemeete marah sinni dabooqal arac abeeh Yallih

ۅٙٳڹڽؙڔۣۑۮؙۅٲڿؚؾٲٮؘٛػؘڡؘڡؘۧڎڂڶٷٛٲڷێؘؖ؞ڝ۬ ڣؖڹؖڷؙڡؘٚٲؙم۫ڪؘڹؘڡؚڹ۫ۿؙؖڴ۫ۜٷؖٲڵؿؙٞػڸڽڴڔػڮۑڴ۞

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَهَاجَرُواْ وَجَهَدُواْ بِأَمْوَلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فِ سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ ءَاوَواْ وَنَصَرُواْ اُوْلَتَهِكَ بَعَصُهُمْ مِّ أَوْلِيَا ءُبَعَضَ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَلَمْ يُهَاجِرُواْ مَالَكُمْ مِّنَ وَلَيَتِهِم مِّن سَّى عَامَنُواْ وَلَمْ يُهَاجِرُواْ وَإِنِ ٱسْتَنصَرُوكُمُ فِي ٱلدِّينِ فَعَلَيْ حَتَى مُهَاجِرُواْ وَإِنِ ٱسْتَنصَرُوكُمُ فِي ٱلدِّينِ فَعَلَيْ حَتَى مُهَاجِرُواْ وَإِنِ ٱسْتَنصَرُوكُمُ بَصَدُ مُونَيْنَهُم مِقِيثَانُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِن مُن اللَّهِ مِن الْعَصْدُ الْكَافِقُومِ

ۅؘۘٲڷؘۮؚڽڹؘۘڪؘڧؘۯؙۅ۠ٲؠۼۧڞؙۿ؞ۧٲۊٛڸؾٲ؋ۘۼڞٟ۠ ٳڵۜۘڗؿؘڡ۫ٛػۘڶؙۅؙۉؙؾػؙؙؽ؋ۣؾ۫ڹڎٞڣۣٱڵٲٛۯٞۻۣۅٙڣڛؘٵڎٌ ڪؚؠڽڒٞ۞

وَٱلذِّينَ ءَامَنُواْوَهَاجَرُواْوَجَهَدُواْ فِ سَبِيلِ ٱلدِّي وَٱلَّذِينَ ءَاوَواْ وَنَصَرُوٓاْ أُوْلَتِيكَ هُـمُ ٱلْمُؤْمِنُونَ حَقَّاً لَهُم مَّغْ فِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيرُ diini Qokle mari, woo mari usun nummah moominiini, usun sinni Rabbik dambi cabtii kee mege Rizghi lon jannatal.

75. Muhaajiriin kee Ansaarak lakal veemeneeh guuroh Madiinâ fanah gexeeh Yallih gital siinî luk yinggicillee mari, toysa too mari sin loowot yaniih isin litoonum loonuuh siinil tanim keenil tan, Ramad-le marak gariiy garul keenik xayuk Raaqa nagrâ caddol Yallih kitaabal (kay Madqaa kee kay sharqil), diggah Yalli ummaanim yaaxigi kinni.

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنْ بِغَدُوهَا جَرُواْ وَجَهَدُواْ مَعَكُمْ فَأَوْلَيْهِكَ مِنكُو وَأَوْلُواْ ٱلْأَرْحَامِ بَعْضُهُ مُ أَوْلَى بِبَعْضِ فِي كِتَكِ ٱللَّهِ إِنَّ ٱللَّهَ بكُلِّ شَيْءٍ عَليمُ

338

SUURAT ATTAWBÁ

Madiinal Obte, 129 Aayat Takke

- Tamah Yallaa kee kay farmoytak Yallat agleytit haa maray isin xagana kah culteenik xagni gacsih maysaxxaga kinni mominiiney.
- 2. Toysa korosey isin baaxô bagul amaanah anuk gexa affara Alsih gide, diggah isin Yallih digaalak assaqqe waytaanam ixiga, diggah Yalli koroosite mara xixxibise kinni.
- 3. Yallaa kee kay farmoytak sinaamah maysaxxaga kaxxa cajjih Ayró (Qarfa Qiidih Ayró kinnuk), diggah Yallaa kee kay farmoyti Yallat agleytit haa marah xagana gacseenimih maysaxxaga, tokkel korosey Yallal gacteenik kollay, toysa toh kayrih siinih tayseh, islaam diinit derre cabteenik, toysa diggah isin Yallih digaalak Assaqqe waytaanam ixiga, Nabiyow ama korosuy islaam diinit derre cabta Qansarissa digaalal ken meesiisaay ken aytikumus.
- 4. Moominiiney isin korosuk xagana kah culten maray sarra woo xaganak tu makeweeh Aggileweey sin naqboytiitik numtin Qaxat gaceweeh keenik num Qokle wee mara akke waytek, tokkel ken xagana keenih duudusa keenih xagten waktî fanah, diggah Yalli

بَرَآءَةٌ يُّمِنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِ عَإِلَى ٱلَّذِينَ عَلَهَدَتُّرُ مِّنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ۞

فَسِيحُواْفِي ٱلْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرِ وَٱعْلَمُواْ أَنَّكُوْ عَيْرُمُعْجِزِي ٱللَّهِ وَأَنَّ ٱللَّهَ مُخْزِي ٱلْكَفِرِينَ ۞

ۅٙٲڎ۬ڹؙٞڝٞڹۘٲٮٮۜۜ؞ۅٙۯڛؙۅڸڡؾٳڶؽٲڶؾٙٳڛؿٙۅؘۘۘؗٙۘۘڡڷڂٙۼ ٱڵٳٛٛٛٛٛۓؠٙڔٲٞڽۜٲٮڎۜؠڔؽٙ؞ؙٞڝٚٵڷؙڡۺ۠ڔڮۣڹ ۅٙۯڛؙۅڶؙڎؙؙۥ؋ؘٳڹ تؙڹؾؙۄٝڣۿۅؙڂؽ۫ڒؙڷؚٞۘٛػؙۄٞ۫ۅٳڹ ۊؘڷؽؿؙڡٞۿڡٞٵٚۼٙڵڡؙۅۧٲڴڿۼؿڒڡؙۼڿڹؚؽٱڶؽؖ ۅؘؠۺۜڔۣٱڶۜڐؚؽڹٙػؘۏؙڔ۠ٷٳ۫ۑعؘۮؘٳڽٟٲڸؠڕ۞

إِلَّا ٱلَّذِينَ عَهَدَةُ مِّنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمُّ يَنقُصُوكُمْ شَيْءً وَلَمْ يُظَاهِرُواْ عَلَيْكُمُ أَحَدًا فَأَتِمُّواْ الِيَهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَىٰ مُدَّتِهِمُّ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُ ٱلْمُتَّقِينِ

الجزء ١٠

isik meesita maray xagana duudusa kicnih.

- 5. Tokkel moominiiney korosuh amaan edde teceen affara Alsay curum Alsa deqsita yamurruqe waqdi, toysa koros elle geyinnaan aracal Qidaay seewah ken ibbixaay ken waasaay ken hooriya, ummaan gitay usun gacaanal keenih daffeyaay ken Qambaala, tonna hinnay usun koroosannuk Yallal gaceeniih kaal yeemeneeniih salat sooliseeniih Zaká yeceenik, toysa gita keenih cabaay yanitoonay ken ixxica, diggah Yalli dambi cabti-li xuwawli kinni kaal gace marah.
- 6. Nabiyow korosuk numuk teyni yoo wad axcuk koo eleelitek toysa kaa wad, Yallih yab (Qhuraan kinnuk) oobbuuy kay addal nummak tanim ubullu haam fanah, tohuk lakal aslumeweek kak yemeete ikke amaanah anuk kaa guddus, too wadu keenit kah aba innam usun diggah islaam diinih adda aaxige waa mara yekkeenimih sabbata.
- 7. Yallih xaquu kee kay farmoytih xaqul koros xagana lem mannal takkeeh? Moominiiney isin keenik Caram masgiidih xaqul xagana kah culten mara akke waytek, usun keenih hayten xaganal soolaanaah kaa aggilewaanam fanah, toysa isin too xaganal keenih soolaay kaa maggalina, diggah Yalli xagana duudusaah isik meesita mara kicnih.

فَإِذَا أَنسَلَخَ ٱلْأَشَّهُ وُالْحُرُمُ فَٱقْتُلُواْ ٱلْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدتُّمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ وَلَحْصُرُوهُمْ وَاقْعُدُواْ لَهُمْ حَكُلَّ مَرْصَدِّ فَإِن تَابُواْ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوْةَ وَءَاتُواْ ٱلزِّكُوةَ فَخَلُواْ سَبِيلَهُمَّ إِنَّ ٱلنَّهَ عَفُورٌ تَحِيمُرُ ۞

وَإِنْ أَحَدُّ مِّنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ٱسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّىٰ يَسْمَعَ كَلَمَ ٱللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْ هُ مَأْمَنَ دُّرِّذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوَّةٌ لَا يَعَامُونَ ۞

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهَدُّعِندَاللَّهِ وَعِندَ اللَّهِ وَعِندَ رَسُولِهِ إِلَّا الَّذِينَ عَهَدَّتُ مُعِندَ اللَّهِ الْمَشْرِكِينَ عَهَدَتُ مُعِندَ الْمَشْرِدِ الْحَرَامِّ وَفَا السَّتَقَامُواْ لَكُمْ الْمَشْتَقِيمُواْ لَكُمْ اللَّهَ يَكُيبُ اللَّهُ تَعْفِيبُ الْمُمْتَقِيمِن ﴾ الْمُتَّقِيمِن ﴾ الْمُتَّقِيمِن ﴾

- 8. Korosuh xagana haanaah keenih duudusaanam mannal takkeeh? Usun qandeh siinik yeyseenik moominiiney xagana siinih madacrisaanaay ramaddiinu siinih madacrisaanak, usun sinni yaabay qaxmeqet sin leedisaanaah ken lubbitte woh cintah, keenik maggo mari xagana baysaah usun Yallih amrik yewqe mara kinnon.
- Usun (koros kinnuk) Yallih
   Qhuraanih aayootat addunyâ dago
   duyyey bura-le edde xaamiteeniih
   cakki gitak sinam waasen, diggah
   usun manxu qaxuma taamaay abak
   sugeenim.
- 10. Tama koros moomintu qiddaamat xagana madacrissaay ramaddiinu madacrissa, woo mari usun koroosannuu kee uma taamat caddok tatre mara kinnon.
- 11. Tonna hinnay tama koros Yallak kalah aqbudak sugtem cabbaay kaa inkittossuuy salat soolissiiy zaka acuyyu heenik toysa usun sin tooboko Islaam diinil, aayoota tamannal baxxaqqa hayna yaaxigeeh edde yantifiqe marah.
- 12. moominiiney ama koros xagana siinih culteek gamadal usun sinni xagana yiggileeniih sin diini qaybiseenik, toysa koros kee koros mirocti qida, diggah usun xaganah loonum maloonuk ken qida koroosannuu kee Islaam diinih naqabuk idiyyiiy raqqa iyyaanam fanah.

كَيْفَ وَإِن يَظْهَرُواْ عَلَيْكُمُ لَا يَرْقُبُواْ فِيكُمْ إِلَّا وَلَاذِمَّةً يُرْضُونَكُم بِأَفَوْهِ هِمْ وَتَأْبَى قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ فَسِقُونَ ۞

ٱشۡتَرَوۡاْبِعَایَتِٱللّهِ ثَمَنَاقَلِیلَافَصَدُُواْعَن سَبِیلِهِ ٓ اِنّهُمۡ سَآءَ مَاكَانُواْ یعۡمَلُونَ ۞

> لايرَقُبُونَ فِي مُؤْمِنِ إِلَّا وَلَاذِمَّةً وَأُوْلَتِهِكَ هُوُالْمُعْتَدُونَ

فَإِن تَابُواْ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوْةَ فَإِخُونَكُمْ فِي ٱلدِّينِ فَّ وَنُفَصِّلُ ٱلْآيَتِ لِقَوْمِ يَعْلَمُونَ ۞

وَإِن نَّكَثُواْ أَيْمَانَهُ مِقِنْ بَعْدِعَهْ دِهِمْ وَطَعَنُواْ فِ دِيزِكُرُ فَقَلَ يَلُواْ أَيِمَّةَ ٱلْكُفْرِ إِنَّهُ مِّلَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنتَهُونَ ۞

الجزء ١٠

- 13. Moominiin buttay xagnitte yiggileeh sin diini qaybiseeh Yallih farmoyta Makkak yayyaagem faxe marâ luk mataamaanaa? naharsi adda qeb siinit abteeh gimbissem keenik isin ken kee ken geebik meesittaanaa? Toysa isik meesitaanam cakkisittam Yalla kinni nummah isin moominiin tekkeenik.
- 14. Moominiin buttay Yallih naqboytiitî luk oomiya Yalli sin gabat ken digaaleleeh ken xixxibiselek, keenil sin qokleleeh moominiinih yan marih alilwak rooka duugelek.
- 15. Yalli moominiin lubbittek naqabu kaleleeh Yalli isih faxa maray kaal gacak gacim oggolele, Yalli ixxigali naggaara.
- 16. Wonna hinnak moominiin buttay Yalli sin mokkore (aqayyaare) kal sin cabam tekkeleenii? Yalli siinik yingicilleeh giclo kaah caglise maraa kee giclo kaah caglise wee mara siinik uybulluuy, Yallaa kee Kay farmoytaay moominiinik kalah yan mara dateh awlah haysitewee maray usuk dumaak yeexege siinik yaaxigemkeh, Yalli isin abba haytaanamak adda yaaxigi kinni.
- 17. Yallat agleytit haa marah maxiqtaay matakka Yallih masaagid xisaanaah qibaada elle abaanam usun sinni nafsil koroosannuh sumaagita marah anuk, too mari Qhiyaamah ayró

أَلَا تُقَايِّلُونَ قَوْمَا نَّكَثُواْ أَيْمَانَهُمْ وَهَــمُّواْ بِإِخْـرَاجِ ٱلرَّسُولِ وَهُــم بَدَءُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ أَتَخَشَوْنَهُمْ مَّ فَأَلَّكُ أَحَقُّ أَن تَخْشَوْهُ إِن كُنتُم مُّؤْمِنينَ ١

قَاتِلُوهُمْ يُعَذِّبُهُ مُ ٱللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِهِـ ۚ وَيَنصُرُ كُرُ عَلَيْهِ مَ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمِ مُّوْمِينِ اللهِ

وَنُذَهِ مَعْ مَنْ فُلُوبِهِ مُرُّ وَيَتُونُ ٱللَّهُ عَلَى مَن بَشَاءُ وَأُلَّاهُ عَلَيْهُ حَكَمُ ١

أَمْ حَسِنْتُمْ أَن تُتْرَكُواْ وَلَمَّا بِعَلَمُ ٱللَّهُ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ جَهَدُواْمِنكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُواْمِن دُونِ ٱللَّهِ وَلَارَسُولِهِ ءُولَا ٱلْمُؤْمِنِينَ وَلِحَةً وَٱللَّهُ خَيرُ بِمَاتَعُمَلُونَ ١

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَن يَعْمُرُواْ مَسَاجِدَ ٱللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِم بِٱلۡكُفُرِّ أَوْلَتَهِكَ حَبِطَتُ أَعْمَالُهُمْ وَفِي ٱلتَّارِهُمْ خَلادُونَ ۞

taamoomi kak bayte maraay usun girál waaran.

- 18. Cagalah Yallih masaagid xissam Yallaa kee ellecaboh ayró nummayseeh salat sooliseeh zaká veceeh Yallak sa tuk meesitewee mara, toysa woo mari tirri iyye marih loowot yan mara yakken.
- 19. Korosey Cajji marat abtan feqyaa (effeqyaa) kee masgidil caramat abtan xisne Yallaa kee ellecaboh ayró nummayseeh Yallih gital yingicilee numih inna abtaanaah missossaanaa? Moominiin kee koros Yallih xaqul mamissowtak, Yalli isi nafsi koroosannut vudlume mara kayri taamal tirri mahaa.
- 20. Usun Yallal yeemeneeh koros baaxook muslimiin baaxo fan guuroh gexeeh sinni maaluuy sinni nafsih Yallih gital yingicillee mara Yallih qangara fayya ittamkeh, usun Yallih xaqul kaxxa arac-le mara, woo mari usun niqmat-le Jannootal yaffoofe mara.
- 21. Tama moominiin ken Rabbi kaak yan Racmat kee kacanuy farakka-le kee leedaay Jannootay amurrugewaa nigmat addal kak yanil ken aytikumusa.
- 22. Usun woo Jannootah addal umman waaran, diggah Yalli isi xaqul kaxxa galtó-le yeemeeneeh mege taama abbaasite marah.
- 23. Yallaa kee Kay farmoyta nummayse maraw sinni abbobtii kee sinni tooboko awlaytiitih

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ ٱللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْآخِرِ وَأَقَامَ ٱلصَّلَوْةَ وَءَاتَى ٱلزَّكَوْةَ وَلَيْرِيَخْشَ إِلَّا ٱللَّهَ فَعَسَى أَوْلَتِهِكَ أَن كُونُواْ مِنَ ٱلْمُفْتَدِينَ ١

الجزء ١٠

342

*أَجَعَلْتُ مُ سِقَايَةَ ٱلْحَاجِّ وَعِمَارَةَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ كَمَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْبَوْمِ ٱلْآخِر وَجَهَدَ فِي سَبِيلَ ٱللَّهُ لَا يَسْتَوُونَ عِندَ الله والله كايهدي القوم الظّليمين الله

ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَهَاجَرُواْ وَجَهَدُواْ فِي سَبيل ٱلله بأموالهم وأنفس هم أعظم درجة عند ٱللَّهِ وَأَوْلَلَهِكَ هُمُ ٱلْفَايِرُونَ ۞

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُم بِرَحْمَةِ مِّنَهُ وَرِضُوانِ وَجَنَّتٍ لَّهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِدٌّ ١

خَالِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا إِنَّ ٱللَّهَ عِندَهُ وَأَجْرُ عَظِيٌّ (١٦)

يَنَأَيُّهُا ٱلَّذِينِ ءَامَنُواْ لَا تَتَّخذُوٓاْ ءَاكَآءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أُولِكَآءَ إِن mahaysitina iimaanak koroosannu yikcineenik, siinik ken awlaytiitih haysita mari toysa woo mari usun sinni nafsi yudlume mara.

- 24. Nabiyow moominiinik ixxic: isin sinni abbobtiiy, sinni xaylooy, sinni toobokooy, sinni agabuuy, sinni meela, maaluy teddereenih gaabosseenii kee kabxay xaamime waytik kak meesittaanaa kee qarway elle daffeytaanam kak kicintoonu Yallaa kee Kay farmoytaay Kay gital tangicilleenimik kacanuh siinit aysuk raqtek, toysa Yalli isi digaala sissikuk hinnay udurrutah siinit baahah gide qanbaalita, Yalli isi taaqatak yewqeh yan mara tirri mahaa.
- 25. Moominiiney Nummah Yalli maggo aroocal sin qokleh Kaal kelitten waqdi, cuneyni gaadih ayro sinni manga tossokooten waqdi qaduwwi siinik yeyseh, tokkel sin manga tu siinih maxiqinnaay baaxo farakkah lennah ciyah siinil gacte, tohuk lakal bukah kuddeeniih derre cabba hayten.
- 26. Tohuk lakal Yalli isi xaquk satta isi farmoytaa kee moominiinil oobiseeh qaduwwih yesseedeenih, malaykak isin able waytan Qande oobiseeh koroositeh yan mara digaaleh, woh Yallih diinik sinam waassa korosih galto kinni.

ٱسۡتَحَبُّواْٱلۡكُفۡرَعَكَىٱلۡإِيمَنَ وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمۡ فَأُوْلَيۡكَ هُمُ ٱلظِّلِامُونَ ۞

قُلْ إِنكَاتَ ءَابَاَؤُكُمْ وَاَبْنَاَؤُكُمْ وَاَبْنَاَؤُكُمْ وَاخْوَانُكُمْ وَعَشِيرَ تُكُمُ وَأَمْوَلُ اَقْتَرَفْتُمُوهَا وَيَجَدَّرَةٌ تَخَشَوْنَ كَسادَهَا وَمَسَلَكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمُ مِنَ اللَّهَ وَرَسُولِهِ وَحِهَا دِ فِي سَيبِلِهِ فَتَرَيْقُمُواْحَتَّى يَأْفْتَ اللَّهُ يِأَمْرِقً عَلَيْ اللَّهُ يَأْمُرِقً عَلَيْهِ وَاللَّهُ يَأْمُرِقً عَلَيْهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الْفَنسِقِينَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَاللَّهُ اللَّهُ الْمَا الْفَاسِقِينَ اللَّهُ الْمَالِيةُ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ الْمَالَعُلُولُهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ الْمَالَعُ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ اللْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُومُ الْمُؤْمِنُ الْم

لَقَدُ نَصَرَّكُوُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوَمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَنْ كُثُرُ فَلَمْ تُغْنِ عَنكُمْ شَيْئًا وَضَافَتْ عَلَيْكُمُ ٱلْأَرْضُ بِمَارَحُبَتْ ثُمَّ وَلَيْتُمْ مُّدُيْرِينَ ۞

ثُمَّ أَنْزَلَ ٱللَّهُ سَكِينَتَهُ وَكَلَّ رَسُولِهِ عَلَى رَسُولِهِ عَلَى رَسُولِهِ عَلَى رَسُولِهِ عَلَى الْ وَعَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ وَأَنزَلَ جُنُودًا لَّمَّ تَرَوَّهَا وَعَذَبَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَذَلِكَ جَزَلَهُ ٱلْكَفِرِينَ ۞

- الجزء ١٠ 344
- 27. Tohuk wadir Yalli tama digaalah lakal koroosannuk isil gaca marak isih faxa marak gacim oggolah, Yalli dambi cabti-li xuwawli.
- 28. Kee yeemeneh yan maraw cagalah koros Najaasa kinnik asanatak wadir usun caram Masgiidil xayyoowe woonay, isin tussinnak meesitteenik, toysa Yalli isih faxek sarra sin gaddalise-le isi muxxoh, diggah yalli ixxiga-li Naggaara.
- 29. Muslimiiney kitab kah yontocowwime marak Yalla nummayse waytaah ellecaboh ayró nummayse waytaah Yallaa kee kay farmoyta carammossem, carammoyse waytaah, cakki diini, diinih haysite wayta korosû luk oomiya, usun sinni gabaak xixxibaanee kee ramma luk Gabbara acuyyu haanam fanah.
- 30. Yahuud Quzeyri Yallih baxa itteeh, Nasaara Masiic (Nabii Qiisa kinnuk) Yallih baxa itte, toh ken maxcoy ken afat taniy usun diraabah ginnaasiteeni, usun woo maxcot keenik duma koroosite marih maxco gabbaaqoonuh ken edde ceelan, Yalli ken qiday isi racmatak ken yayxaarayik mannaay cakkik deedal fanah elle makkootaanam.
- 31. Yahuud kee Nasaara sinni qolamaa kee keenik qibaadá aba mara Yallak kalah yallitteh haysitte, Maryam baxa Nabii Qiisa Yallah haysiteeniih kaa yuqbuden

ثُمَّ يَتُوبُ ٱللَّهُ مِنْ بَعَدِ ذَالِكَ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ وَٱللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ١

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓ أَإِنَّمَا ٱلْمُشْرِكُونَ نَجَسُّ فَكَلَيَقُ رَبُواْ ٱلْمَسْجِدَ ٱلْحَرَامَ بَعُدَ عَامِهِ مُرهَا ذَأْ وَإِنْ خِفْتُ مُ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِكُمُ ٱللَّهُ مِن فَضَالِهَ إِن شَاءً إِنَّ ٱللَّهُ عَلِيمٌ هَ حَكِيمٌ ١ قَايِلُواْ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَلَا بٱلْيَوْمِ ٱلْآخِروَلَايُحَرِّمُونَ مَاحَرَّمَ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ ٱلْحَقِّ مِنَ ٱلَّذِينِ أُوتُواْ ٱلْكِتَابَ حَتَّكَ يُعْطُواْ ٱلْجِزْيَةَ عَن يَدِ وَهُمْ صَاغِرُونِ ١

وَقَالَتِ ٱلْيَكُهُودُ عُنَيْرٌ ٱبْنُ ٱللَّهِ وَقَالَتِ ٱلنَّصَارَى ٱلْمَسِيحُ ٱبْنُ ٱللَّهِ ذَلِكَ قَوْلُهُم بِأَفْوَاهِ هُمَّ يُضَاهِعُونَ قَوْلَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِر. قَيْلُ قَلَتَكَهُمُ ٱللَّهُ أَنِّ يُؤْفَكُونَ ١

ٱتَّخَاذُوٓا أَحْسَارَهُمْ وَرُهْسَنَهُ ۚ أَرْسَاسًا مِّن دُونِ ٱللَّهِ وَٱلْمَسِيحَ ٱبْنَ مَرْيَهَ وَمَا أُمِهُ وَا إِلَّالِيَعْثُ دُوٓا إِلَّالِيَعْثُ دُوٓا إِلَّالِهَا

usun kalah elle amrisimeenim malon inki Yalla yabudeenimkeh iyyaanam akke waytek, qibaadá cakkisita Yalli mayan inki Yallak sa, Yalli agleh usun kaat hayya haanamak saytunnooweh.

- 32. Koros isi afat ittaah ginnaasitta diraabat Yallih nooriy islaamaninno kinni bargussam faxxa, Yalli isi noori duudusaamak-sa bargusiyya kak cinah woh koros tangibe way.
- 33. Yalla kinni isi farmoyta Ohuraan صَمَّ أَلْتَكُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Qhuraan kee cakki diinil rubtem ummaan diinik iro (daga) kaa ciggiilisaah fayya kaa haamkeh, Yallat agleyta haa mari yanqibeway.
- **34.** Yallal yeemeneh yan maraw diggah kitab marih (Yahuud kee Nasaara kinnuk) qolamáa kee keenik qibaadá aba marak maggo mari sinam maalu cakki maleh yakme, usun islaam diiniy Yallih gita kinnik sinam waasan Nabiyow dahab kee qado lakqó kobxisaah kadnoonil daanisa maray Yallih gital Yallih cakki (zaka kinnuk) kak aceewa gansarissi ken hayta digaalál ken aytikumus.
- 35. Tama dahab kee qado lakqól Jahannam girá ursan ayró nigna gufti teetik taafeeh, ken foocitte kee ken gambitteey ken xiironwa edde carrisan, tamah sinni nafsih kadnoonil kobxisak Yallih cakki kak cinak sugteenimih digaalak tammoysa keenik iyyan tet daanisak sugteenimih sabbatah.

وَحِدَاً لَّا إِلَاهُ إِلَّاهُوَ سُبْحَانَهُ و عَمَّا يُشْركُونَ ١

الجزء ١٠

345

يُريدُونَ أَن يُطْفِعُواْ نُورَاللَّهِ بِأَفُواهِهِمْ وَيَأْتِي ٱللَّهُ إِلَّا أَن يُتَّمَّ نُورَهُ وَلَوْكُر هَ ٱلۡكَفُونَ ١٠٠٠

هُوَ ٱلَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ وبِٱلْهُدَى وَدِينِ ٱلْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ وَعَلَى ٱلدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْكَرَهُ ٱلْمُشْرِكُونَ الْمُشْرِكُونَ اللَّهِ الْمُشْرِكُونَ اللَّهِ اللَّهُ لَلَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ الللَّا اللّالِي الللَّا اللَّهُ اللَّاللَّا اللَّالِي اللَّهُ اللَّهُ اللَّا

* يَتَأَيُّهَا ٱلَّذِينَءَامَنُوۤاْ إِنَّ كَثِيرًا مِّرِي ٱلْأَحْبَارِ وَٱلرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ ٱلنَّاسِ بِٱلْبَطِلِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ ۗ وَٱلَّذِينَ يَكَيْرُونَ ٱلذَّهَبَ وَٱلْفِضَّةَ وَلَا يُنفقُونَهَا فِي سَبِيل ٱللَّهِ فَبَشِّرْهُم بِعَذَابِ أَلِيمِ ٢

يَوْمَ يُحْمَى عَلَيْهَا فِي نَارِجَهَ نَمَّ فَتُكُوبُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وَظُهُورُهُمْ هَاذَامَاكَنَرْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ فَذُوقُواْ مَا كُنْ تُو تَكِنزُونَ ٥

- الجزء ١٠
- 36. Diggah Yallih xaqul lawcal macfuuzul alsittê loowo taban kee namma alsa takke, Yalli qaranwaa kee baaxó gine ayró, affara alsi (qarfa baahe, qarfa, qashuura, ragaaba) kak seemat leeh kay addat qeb abaanam Yalli carammoyseh toh massale diiniy mako sinni kinni tovsa moominiinev tama alsittet sinni nafsi madlamina korosû luk inkih oomiya usun inkih siinî luk kah yaamen innaah diggah Yalli catoh isik meesita marâ luk yanim ixiga.
- 37. Cagalah Yalli seemat kah yecee alsittey carammottek alsa wadirroysaanaah aka alsa kay aracat kaa haanam koroosannuk fula kinni sheetan wohut koroositeh yan mara edde makkoysa usun woo affara alsak sanat alsa calalloysaanaah aka sanat kaa carammoysaanah Yalli seemat kah yecee affara alsay carammoysê loowo missal keenih tamaateeh, Yalli carammoysem calalloysaanamkeh, sheetan ken uma taamoomi keenit bilgisak, Yalli koroosite maray cakki gitak daggaawe tirri mahaa.
- **38.** Yallal yeemene maraw macaay Yallih gital tangicilleenimkeh koros qeebih eweqa siinik iyyan waqdi kah taqilseeniih baaxól elle raqtaanaah sinni daboogal kah daffeytaanam, akeerâ manok addunyâ manot leeddeenii? akeerâ manoh xaqul addunyâ mano dagom baxa akke waytek tu hinnak.

إِنَّ عِدَّةَ ٱلشُّهُورِ عِندَٱللَّهِ ٱثَّنَاعَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَبِ ٱللَّهِ يَوْمَرِ خَلَقَ ٱلسَّاحَاوَاتِ وَٱلْأَرْضَ مِنْهَآ أَرْبَعَةُ حُرُمُّ ذَلِكَ ٱلدِّينِ ٱلْقَيِّكُمْ فَلَا تَظْلِمُواْ فِيهِنَّ أَنْفُسَكُمُّ وَقَاتِلُواْ ٱلْمُشْرِكِينَ كَآفَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَانَّكَ أَوْاعُلُمُواْ أَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلْمُتَّقِينَ ١

إِنَّمَا ٱلنَّهِيَّ ءُ زِيَادَةٌ فِي ٱلْكُفَرِّ يُضَلُّ بِهِ ٱلْأَنِينَ كَفَرُواْ يُحِلُّونَهُ و عَامًا وَيُحَـرِّمُونَهُ وعَامًا لِيُواطِعُواْ عِدَّةَ مَاحَرَّمَ ٱللَّهُ فَيُحِلُّواْ مَاحَرَّمَ ٱللَّهُ زُيِّزِ لَهُمْ سُوَّءُ أَعْمَالُهُمٌّ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِي ٱلْقَوْمَ ٱلْكَفِرينِ ٧٠

يَتَأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَالَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمُ أَنفِرُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ ٱثَّاقَلْتُمْ إِلَى ٱلْأَرْضِ أَرْضِيتُم بِٱلْحَيَافِةِ ٱلدُّنْيَامِنَ ٱلْآخِرَةِۚ فَمَا مَتَعُ ٱلْحَكِوةِ ٱلدُّنْيَافِي ٱلْآخِرةِ إِلَّا قَلْلُ ١

- 39. Moominiiney koros qeebih awqe wayteenik Yalli sin qansarissa digaalah sin digaaleleeh siinik kalah ewega iyyeenik yawqeeh Yallaa kee kay farmoytih amri oggola mara siinik ciggiilisele, isin jihaadah awge waytaanamat Yallak tu makaltan, Yalli ummaan iimih duddali
- 40. Moominiiney isin Nabiî luk awge wayteeniih kaa qokle wayteenik, toysa nummah koroosite mari Makkak kaa yeyyeege waqdi Yalli kaa qokleh, usuk nammayak nammeyhaytuh anuk ken nammay gablal suge waqdiy usuk isi kataysa Aboobakarak marookitin diggah Yalli nê luk yanik kaak iyye, tokkel Yalli isi farmoytih lubbil isi xaquk satta oobiseeh isin able waytan qandet kaa maqarroyse, Yalli koroosite marih qangara bursuuseeh guba tet ciggiiliseeh Yallih qangaray "laa ilaaha illalla" kinni is iro raqta, Yalli mayso-li, naggaara.
- 41. Moominiiney jihaadah eweqa furraynaay idoolah anuk duddaa kee duddi dagnal inkih sinni maaluuy sinni nafsit ingicilliya Yallih gital gibdaay xabcal, too jihaadah abtan mawuq siinih aysuk raaqa isin woh yaaxige mara tekkeenik.
- 42. Yalli munaafiqhiin buttay gaaduk (tabuuk gaadu kinnuk) raqtuh Nabiil idini esserte assacakkuk

إِلَّا تَنِفُ وَأَيْعَذَّ بِكُمْ عَذَابًا أَلْمًا وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًاغَيْرَكُمْ وَلَاتَضُرُّوهُ شَيْئُ وَٱللَّهُ عَلِيَ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرُ (٢٠)

إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ ٱللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْتَانِيَ ٱثْنَيْنِ إِذْ هُ مَافِي ٱلْغَارِ إِذْ يَـقُولُ لِصَحِيهِ ع لَا تَحْزَنُ إِنَّ ٱللَّهَ مَعَى أَأَفَأُن زَلَ ٱللَّهُ سَكِينَتَهُ وعَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ وبِحِينُهُ دِلَّهُ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَامَةَ ٱلَّذَبِنَ كَفَرُ وَإِ ٱلسُّفَلَ ۚ وَكَلَّمَةُ ٱللَّهِ هِي ٱلْعُلْبَ أُواللَّهُ عَزيزُ حَكِمْ ١

أنفِرُواْخِفَافَا وَثْقَالًا وَجَله دُواْ بِأُمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ ۚ ذَالِكُمْ خَيْرٌ لِّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُهُ رَبَ ١

لُوِّكَانَ عَرَضَاقَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَاْتَّ بَعُوكَ وَلَكِنْ بَعُدَتْ عَلَيْهِمُ

الجزء ١٠

iyyeh:Nabiyow ken kah sectam xayikkeek orbisan xannabaa kee axxeerewaa safaray xayik suginnay usun koo kataatak yenen, kinnih immay gitay xeeriih taqabi-le keenit yexxeereeh raaqeenih, isin sarra gactan waqdi usun Yallal siinih xiibite lon tu malkitak siinî luk nawqem duudinninoy siinî luk awaquk nen axcuk, usun sinni nafsi diraabah aban xiibat finqisan, diggah Yalli usun dirableela

43. Nabiyow Yalli qafu koh abehik tama munaafiqhiinih gaaduk raaqaanamih idini macah teceeh? numma yacee mari koh keenik baxxaqqaay dirableela keenik ixxiggi haytam fanah.

kinnoonum keenik yaaxigeh.

- 44. Nabiyow Yallaa kee ellecaboh ayró nummayse mari sinni maaluuy sinni nafsit Yallih gital yangicilleenimik idini koo messeran gaaduk raaqaanamkeh, Yalli isik meesitah yan mara yaaxigi kinni.
- 45. Nabiyow cagalah Jihaadak raaqaanamah idini koo essertam Yallaa kee ellecaboh ayró nummaysewaah lubbitte kak atu islaamaninnok luk temeeteemik agaywaagat tan mara, tokkel usun sinni agaywaagaa kee baditit yanin.
- **46.** Nabiyow tama Munaafiqhiin kô luk jihaadah tawqem faxinnay silac kee sakayiiy meerra kah massoysak gulguluh gacak ten, kinnih immay

ٱلشُّقَةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوِ ٱسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَامَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنفُسَهُمُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَذِبُونَ ۞

عَفَا اللَّهُ عَنكَ لِمَ أَذِنتَ لَهُمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكَ اللَّهِ مُعَالًا لَهُمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكَ اللَّهِ مِن اللَّهِ مِن اللَّهِ مَا اللَّهِ مَا اللَّهِ مَا اللَّهِ مَا اللَّهِ مَا اللَّهِ مَا اللَّهُ اللَّاللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الل

لاَيَشَتَغْذِنُكَ ٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيُوْمِ ٱلْآخِرِ أَن يُجَنِّهِ دُواْ بِأَمْوَلِهِمْ وَأَنْفُسِهِمُ وَٱللَّهُ عَلِيمُ إِلَّالُمُتَّقِينَ ۞

إِنَّمَايَسَتَغْذِنُكَ ٱلَّذِينَ لَايُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْمُوْمِ ٱلْآخِرِ وَٱزْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ مَفَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ

* وَلَوَّ أَرَادُواْ ٱلْخُرُوجَ لَأَعَدُّواْ لَهُ وَعُدَّةَ وَلِكِن كَرِهَ ٱللَّهُ ٱلْنِعَا لَهُمْ فَشَبَطَهُمْ وَقِيلَ ٱفْعُدُواْ مَعَ ٱلْقَلَعِدِينَ ۞

349

الجزء ١٠

Yalli ken mawuq mafaxinnaay niya keenik yiggileeh yawqeenimik tutaan keenil Qide urruuy agabuuy lakmisa maray daffeyak Raaqê luk sinni buxaaxil daffeya keenik 1yyen.

- 47. Moominiiney ama munaafiqhiin jihaadah siinî luk awqinnay umaanee kee fingak sa siinih ossaanam luk manannon, sin fanal ittal hayah sissikuk angayyuk yenen, sin fanat nagabuu kee fitna uguttam faxaanaah gurrusan, Moominiiney sin addat iimaan kak boola-le maray sin xaagitte ankacsaah keenih beya yan, Yalli ama munaafighiiniy daalimiinih tani yaaxigi kinni.
- 48. Nummah ama munaafighiin dumaak moominiinih islaam diinik ken edde waasan fitnat gurrusen, Nabiyow usun ku diini baysoonuh uma malah koh malseeniih caagiida gabaggabah koh Koran korissi heen, Yallih xaquk cakki koh xikkiiy Yallih diini kulli diinik iro ragga iyyam fanah, usun woh niqibuk.
- 49. Nabiyow ama munaafiqhiinik jihaadak Raaqamkeh idini yoh acuy agabuu kee maali fitnatat yoo maqidin kok iyya num keenit yan, Oobbiya!nummah ama munaafiqhiin kaxxa fitnatat raddeeh, koroositteh gaaduk raqteemih sabbatah, diggah jahannam gira koroosite marat maroh tan.

لُوۡخَرَجُواْفِيكُمُ مَّازَادُوكُمْ إِلَّاخَبَالَا وَلَأَوْضَعُواْ خِلَاكَمُ يَبْغُوٰنَكُمُ ٱلْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّا عُونَ لَهُ مُّ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ

لَقَدِ ٱبْتَعَوُا ٱلْفِتْنَةَ مِن قَبَلُ وَقَلَّبُواْ لَكَ ٱلْأَمُّهُ رَحَتَّى جَآءَ ٱلْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ ٱللَّه وَهُمْ كَارِهُونَ ١

> وَمِنْهُ مِسَّنِ يَقُولُ ٱخْذَن لِي وَلَا تَفَتنَٰ أَلَافِي ٱلْفِتْنَةِ سَقَطُوا وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةُ بِٱلْكَفِيرِ، قَ

- 50. Nabiyow maqaanek xannabaa kee edde tafricem koo geytek woh keenit umaah Rookitaanah, musiibat gibdaa kee buki koo geek, wohut wallitaanaah nummah nanu ninni nafsih dumaak cibaara abitneeh Qeebih mawaqqino iyyan, usun wallitak derre cabba haak fooran.
- 51. Nabiyow ama maray jihaadak raagek ixxic:Yalli nel mekleeh nel yuktubeemik sa inkinnah nee xagtu waytam matan, Usuk nee qoklaah usuk nee dacrisa, toysa moominiin dubuk Yallal kelittay.
- 52. Nabiyow munaafiqhiinik isin ellecabo kak mege namma tiyak tiyakteynak-sa nek gambaltaanam litoonuu?siinik naysem kee shahaadah rabaanamak-sa, nanu ellecabo kak uma namma tiyak tiyakteyna siinih qamballa, Yalli isi xaguk sin edde fingisa digaalá sin xagsee kee hinnay Yalli ni gabat sin qide yakkem siinih qamballa, toysa isin nel obtam qambaala diggah nanu siinil obtam siinî luk gamballák keenik ixxic.
- 53. Nabiyow munaafiqhiinik sinni maalu elle faxxa haytan innal acuya faxak hinnay faxewaak inkinnah Yalli sin mattaccoo siinik moggolak, diggah isin Yallih taaqatak yewqe mara tekkeenimih sabbatah keenik ixxic.

ان تُصِيْكَ حَسَنَةٌ تَسُوَّهُمْ وَإِن تُصِينك مُصِينةٌ يَقُولُواْقَدَأَخَذَنَآ أَمْرَنَا مِن قَبْلُ وَيَتَوَلُّواْ وَّهُمْ مَ فَرِحُونَ ٥

قُللِّن يُصِيبَنَآ إلَّا مَا كَتَبَ ٱللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَكَنَّا وَعَلَى ٱللَّهِ فَلْيَتُوكَّلِ

قُلُ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَآ إِلَّا إِحْدَى ٱلْحُسُنِيَيْنَ الْ وَلَحَنْ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَن يُصِيبَكُمُ اللَّهُ بِعَذَابِ مِّنْ عِندِهِ ۗ أَوْ بِأَيْدِ يِنَ ۖ فَكَرَبِّصُوٓاْ إِنَّامَعَكُم مُّ تَرَبِّصُونَ ٥٠

قُلْ أَنِفِقُواْ طَوْعًا أَوْكَرْهَا لَّنَ يُتَقَتَّلَ مِنكُمْ إِنَّكُمْ كُنتُمْ قَوْمًا

الجزء ١٠

- 54. Munaafiqhiinik maaluk yeceenim keenik kah oggolsime waytem diggah usun Yallaa kee Kay farmoytal koroositeenimih sabbat akke waytek kalah tu hinna, usun salaatah qilsuk tutaan luk yamaaten ken akke waytek mayamaataanaay sinni maalu faxewaak yaceen ken akke waytek mayacaan.
- 55. Tokkel Nabiyow munaafiqhiin maalih mangaa kee ken xayloh manga massakaatin, cagalah Yalli keenih yeceemit addunyâ manol ken digaalam faxak, ken roocitte usun koroosannut anuk tawqemkeh.
- 56. Diggah tama munaafiqhiin nanu sin innaah moominiin kinnino axcuk Yallal xiibitta, usun sin innah moominiinih yan maray yeemene hinnon, kinnih immay usun siinik meesitaah meesih xiibita mara kinnon.
- 57. Ama munaafiqhiin edde rebsimtaah eleelitta kalqoota geyinnay hinnay edde qellitan gabol geyinnay hinnay baaxok addat ceya-le aracay edde culaana geyinnay usun sissikuk woo arac fanah gexak yenen.
- 58. Nabiyow atu sadaqhat mekelta waqdi munaafiqhiinik koo qaybisa mari yan, tokkel woo sadaqhatak tu keenih tontocowwimek edde leedaanaah tibbi iyyan, woo sadaqhatak tu keenih antacawwime waytek too waqdi usun yanqibeenih.

وَمَامَنَعَهُ مِّ أَن تُقْبَلَ مِنْهُ مِّ نَفَقَاتُهُ مِّ إِلَّا أَنَّهُ مِ كَفَرُواْ بِاللَّهِ وَبِرَسُولِهِ وَلَا يَا أَقُرْتَ ٱلصَّلَوةَ إِلَّا وَهُمْ مَكُسَالَى وَلَا يُنفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ مَكْرِهُونَ ٥

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَلُهُمْ وَلَا أَوْلَلُهُمْزً إِنَّمَايُرِيدُ ٱللَّهُ لِيُعَذِّبَهُم بِهَافِى ٱلْحَيَوْةِ ٱلدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنفُسُهُمْ وَهُمْ حَكِفِرُونَ ۞

وَيَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنكُمْ وَمَاهُم

لُوْيَجِدُونِ مَلْجَعًا أَوْمَغَرَاتٍ أَوْمُدَّخَلَا لُوَّلُوْاْ إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ ۞

وَمِنْهُ مِمَّن يَلْمِزُكَ فِي ٱلصَّدَقَتِ فَإِنْ أَعْطُواْ مِنْهَا رَضُواْ وَإِن لَّرَّ يُعْطَوْاْ مِنْهَآ إِذَا هُمْ يَشْخَطُونَ ۞

- 59. Nabiyow ama sadaqhat meklal koo qaybissa munaafiqhiin Yallaa kee kay farmoyta keenih teceemit leeddaah Yalli nee xigaah Yalli isi muxxoh neh aceeleeh kay farmoyti Yalli kaah veceemik nee xagmisele, diggah nanu Yallih taaqat kee Kay muxxoh sangella iyya mara akkinnoonuy keenih aysuk ten.
- 60. Cagalah zaká kah tantacawwimem tumaleelaay, tudagoytit kee zakâ maalut taamita maraay, islaamaninno kak qaagitan maraay, hinnay iimaan digga kak faxan maray lubbitte kak Islaam fan xayyoysaana, naqoosâ currusiyyaa kee magoyta elle tiqilsee maraay, Yallih gitah tangicillee gaadileey, gexsô numuy sakyi elle yiggirqe kinni, tamah zakâ meklah madgay Yalli moominiinil fardi abe kinni, Yalli isi naqoosah meqem Yaaxigi naggaara.
- 61. munaafiqhiinit Yallih Nabii adá aba maray usuk aytiy isik axcinnaanihim ankacsaah nummaysa kaak iyya mari keenit yan, Nabiyow keenik ixxic; usuk siinih kayri aytî kal umaaneh aytiy umaané ankacissa hinna, usuk Yalla nummaysaah moominiin kaah bahta xaagul ken nummaysah, usuk siinik yeemene marah nacror kinni, Yallih farmoyta adá abah yan mari qansarissi ken hayta digaalá lon.

وَلَوْ أَنَّهُ مُ رَضُوهُ أَمَاءَ التَاهُ وَ ٱللَّهُ وَرَسُو لُهُ و وَقَالُواْ حَسَّ بُنَا ٱللَّهُ سَنُوْتِينَا ٱللَّهُ مِن فَضَياهِ وَوَرَسُولُهُ وَ إِنَّا إِلَى ٱللَّهِ رَغِبُونَ ٥

*إِنَّمَا ٱلصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَآءِ وَٱلْمَسَكَمِنِ وَٱلْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَٱلْمُوَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِ ٱلرِّقَابِ وَٱلْغَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱبْنِ ٱلسَّابِيلِّ فَرِيضَةً مِّنَ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ عَلَيْهُ حَكِمٌ ١

وَمِنْهُمُ ٱلَّذِينَ يُؤَذُّونَ ٱلنَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَأُدُنُ قُلُ أُدُّنُ خَيْرِ لَّكَمْ يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَيُؤْمِرِ ثُلِمُؤْمِنِينِ وَرَحْمَةُ لِلَّذَبِرِ بَ ءَامَنُواْ مِنكُمْ وَٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ ٱللَّهُ لَهُمْ عَذَاجُ أَلِيمٌ ١

- 62. Munaafiqhiin dirab xiibah Yallal siinih xiibitta moomoniiney usun sinni yaabat sin leedisaanaah nummassaanamkeh, Yallaa kee kay farmoyta usun leedisaanam faxxintaah leedisiyya cakkisitak raqtam usun nummah moominiinih yan mara yekkeenik.
- 63. Ama munaafiqhiin Yallaa kee kay farmoytah qaduwwi yakkeeh ken amri cina num, toysa diggah usuk Jahannam Girá lem mayaaxigaanaa? usuk teetil waarak, toh kaxxa mangacannaa kee xixxibaane kinni.
- 64. Munaafiqhiin, suuray munaafiqhannuk ken lubbittet tanim keenih warissa sinnil obsimtaamak meesitaanaah cibbarsiman, Nabiyow keenik ixxic:isin Yallih diinil anqasa! Diggah Yalli isin munaafiqhannuk qellissaanaah kak cibbarsimtaanam siinik ayyaaqeleeh aybulleelek.
- 65. Nabiyow usun deedal kee kol aban anqasak edde yaniinim ken essertek diggah usun nanu uma niya edde aallewayna walalah furgatah walalak sugne axcelon, Nabiyow Yallaa kee kay aayootaay kay farmoytaa elle anqasak sugteenim?keenik ixxic.
- 66. Munaafiqhiin buttay isin diraabah xiibitak malkittaanam maallinaay adda mawarsitina nummah isin teemeneeniik lakal koroositteenihik, siinik Yallal

يَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ لَكُمْ لِيُرْضُوكُمْ وَٱللَّهُ وَرَسُولُهُ ۚ أَحَقُّ أَن يُرْضُوهُ إِن كَانُولْ مُؤْمِنِينَ ۞ مُؤْمِنِينَ ۞

أَلَمْ يَعَكُمُواْ أَنَّهُ وُمَن يُحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولُهُ وَ فَأَنَّ لَهُ رَنَارَجَهَ نَّمَ خَلِلَدًا فِيهَاً ذَلِكَ ٱلْخِزْيُ ٱلْعَظِيرُ ۞

يَحْدَدُ ٱلْمُنَفِقُونَ أَن تُنزَّلَ عَلَيْهِمْ سُورَةُ تُنَيِّتُهُم بِمَافِى قُلُوبِهِمَّ قُلِ ٱسْتَهْزِءُوّا إِنَّ ٱللَّهَ مُحْرِجٌ مَّا تَحْدَدُونَ

وَلَهِن سَأَلْتَهُ مَ لَيَغُولُنَّ إِنَّمَاكُنَّا خَوُضُ وَنَلْعَبُّ قُلْ أَبِاللَّهِ وَءَايَنتِهِ ع وَرَسُولِهِ حَكُنتُة نَشَتَهْ زِءُونَ ۞

لَاتَعْتَذِرُواْ قَدْكُفَرَتُرْ بَعْدَ إِيمَانِكُوْ إِن نَعْفُ عَنطَآبِفَةٍ مِّنكُرُ نُعَذِّبْ طَآبِفَةُ بِأَنْهُمْ كَانُواْ مُجْرِمِينَ ۞

الجزء ١٠

gacteeh qafu esseritte buttah qafu abnek aka butta siinik digaalenno, diggah usun umeyniitih sugeeniih Yallal gaceweenimih sabbatah.

- 67. Lab munaafiqhiin kee say munaafiqhiinik gari garuk keenik yaniih usun inki mara umaanéh amrisaanaah maqaanék waasanamal, cillaaleh (cinnaaneh) maalu Yallih gitah yaceenimik sinni gaboobi yabbixeenimil, tokkel usun Yalla hawweeneeniih Yalli isi racmatak hawwensime mara ken abe, diggah munaafiqhiin usun Yallih taaqatak yewqe mara kinnon.
- 68. Yalli lab munaafiqhiin kee say munaafiqhiiniiy, koros Jahannam Giráh xagnise usun tet addal waarak, is digaaláh xiqqi ken hayta, Yalli isi racmatak ken yeyxeereeh umman aggiriqqe wayta digaalá lon Qhiyaamah ayró.
- 69. Munaafighiin buttay sin taama siinik duma ambiya dirabboyse marih taama celta, usun siinik maqarah gibduk maaluu kee xayloh siinik manguk sugen, tokkel usun addunyak geen sinni aftot hatkeeniih siinik dumi mari isi aftot kah hatkennah isin sinni aftot teetik hatakteenih. Yalla dirabbossaanam kee deedalat giiriseenih siinik duma sugte ummatta kah edde giirisse innah, woo mari usun addunyaay akeeral taamoomi kak bayte mara, woo mari usun finqiteeh kasaarite mara kinnon.

ٱلْمُنَافِقُونَ وَٱلْمُنَافِقَاتُ بَعَضُهُ مِقِنَ بَعْضِ يَأْمُرُونَ بِٱلْمُنكِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمُّ شُواْ ٱللَّهَ فَنَسَيَهُمُّ إِنَّ ٱلْمُنَافِقِينَ هُمُ ٱلْفَلسِقُونَ ﴿

وَعَدَاللَّهُ ٱلْمُنَفِقِينَ وَٱلْمُنَفِقَاتِ وَٱلْكُفَّارَ نَارَجَهَ فَرَّ خَلِامِن فِيهَا هِىَ حَسْبُهُمُّ وَلَعَنَهُمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَـذَابُ مُقِيبٌ

كَالَّذِينَ مِن قَتلِكُمْ كَانُواْ أَشَدَّ مِنكُمْ فَوَّةَ وَأَكَا لَا الْشَدَّ مِنكُمْ فَوَّةً وَأَكَا الْفَاسْتَمْتَ عُواْ وَأَفَلَا الْفَاسْتَمْتَ عُواْ يِخَلَقِهِمْ فَأَسْتَمْتَ عَالَّذِينَ مِن فَتلِكُمْ فَكَمَا أَسْتَمْتَ عَالَّذِينَ مِن فَتلِكُم كَمَا أَسْتَمْتَ عَالَّذِينَ مِن فَتلِكُم بِخَلَقِهِمْ وَخُضْفَةً حَمَا لَلْذِينَ مَا فَتَلِكُمُ وَفَى اللَّهُ فَيْ اللَّهُ فِي اللْهُ فَيْ اللَّهُ فَيْ اللَّهُ فَيْ اللَّهُ فَيْ اللْهُ فَيْ اللْهُ فَالْمُ الْمُؤْمِنِ اللْهُ فَالْمُؤْمِنِ اللْهُ فَالْمُوالِيَ الْمُؤْمِنِ اللْهُ فَالْمُؤْمِنِ اللْهُ فَالْمُؤْمُ الْمُومُ الْمُؤْمِنِ اللْهُ فَالْمُؤْمُ الْمُؤْمُ الْمُؤْمُ الْمُؤْمِ الْمُؤْمِنِ اللْمُؤْمِنِ اللْمُؤْمُ الْمُؤْمُ الْمُؤْمُ الْمُؤْمُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمُ الْمُعُمُ الْمُؤْمُ ال

- 70. Tama munaafiqhiinih keenik naharat warree marih xaagi mamattoo? Nabii Nuuc maraay, Qaad deqsitta kedóo kee Samuud deqsitta kedóoy, Nabii Ibraahim maraay, Madyan maraa kee Nabii Luut maray magaalooli deerik afah elle korte kinni, tama marah inkih ken farmoytit baxxaqqa itta astooti luk keenih temeeteeh ken dirabboyseenih, tokkel Yalli dulmih ken finqiseh mananna, kinnih immay usun sinni nafsi koroosannut yudlume marah sugen.
- 71. Lab moominiin kee say moominiinik gari garuk awlaytiitih yan, usun maqaanel amrisaanaah, umaanek waasan, salat soolisaanaah Zaká yaceeniih Yallaa kee kay farmoytih amri oggolaanah, woo marah yalli nacroore-le, diggah Yalli mayso-li naggaara.
- 72. Yalli lab moominiin kee say moominiin jannootay weeqaytitte guba kak gexxal xagnise usun tet addal waarak, meqe dabooqay qadni deqsitta jannootah addal tanih ken xagnise, wohuk nabuk raqtam Yallak leedaa kee kacanu geyaanama, too edde yabne niqmoota is kaxxa saami maqaanee kee maffaafa.
- 73. Nabiyow korosut qeb seefit abaay munaafiqhiinit arrabat ab, abinaa kee maxco keenil iygibbidaay keenih maxabbacoowin, keenik

أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ أَلَّذِينَ مِن فَبَلِهِمْ قَوْمِ فُحِ وَعَادِ وَثَمُودَ وَقَوْمِ إِبْرَهِيمَ وَأَصْحَبِ مَدْيَنَ وَٱلْمُؤْتَفِكَتِ أَنَتَهُمْ رُسُلُهُمْ بِٱلْبَيِّنَةِ فَمَاكَانَ ٱللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُواْ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ۞

وَٱلْمُؤْمِنُونَ وَٱلْمُؤْمِنَتُ بَعْضُهُمْ أَقْلِيآ ءُ بَعْضَ يَاْمُرُونَ بِٱلْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْمُنكِرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَوَةَ وَيُقْلُونَ ٱلزَّكَوَةَ وَيُطِيعُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولُهُ ۖ أَفُلَامٍكَ سَيَرْحُمُهُمُ مُ ٱللَّهُ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِينٌ كَكِيمُ ﴿

وَعَدَاللَّهُ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَةِ جَنَّتِ تَحْرِي مِن تَعْتِهَا ٱلْأَنْهُ رُخَلِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةَ فِي جَنَّتِ عَدْنٍ وَرِضُوانٌ مِّنَ ٱللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ ٱلْفَوْرُ ٱلْعَظِيمُ شَ

ؾٵۧؿؙۿٵڵؾۜؠؾؙڿۿڋٵڵٛڞؙڡؘۜٵۯٷۘڶؙؙؙڡٛێڣؚڡؚؾڹ ۅٙٵۼٛڶؙڟٚؗؗٵؾؿۿٟ؞ۧ۠ۅؘڡٲٝۊٮۿؙۄ۫ۘڿۿ؞ۜٞۄٞؖۏؠۺۧ ٵڵڡٙڝؽؙڕ۞

- orbeyna jahannama, is manxu gacta gacsimeynaay ken gacsimeyna.
- 74. Ama munaafighiin Rasuul xaafe weeniih kaah umaamak tu axce weenimih Yallal siinih xiibitan, Yalli amahal ken dirabboysak nummah usun koroosanni qangara ivveeniih usun vuslumeeniik lakal koroositeenih, usun Rasuul qidimiy gee woonu waana niyaaten, Yallih farmoytaa kee Islaam diinik qeemiteenimiy faxeweeni malon, Yalli isi muxxok tut ken gaddaliseeh kay farmoyti xannabak ken xagmisem akke waytek, tokkel ama koros munaafiqhannuk iimaan fanah gactek woh kayri keenih akkeleeh woh aysuk keenih ragta, iimaanat derre cabeenik, Yalli qansarissa digaaláh ken digaale-le addunyaay akeeral, usun baaxô bagul awlaytuy ken wada maloonuuy Ohiyaamah ayró uma digaalá keenik waasa cateyna malon
- 75. Munaafighiin tumaleelak:Yalli isi muxxok maalu neh yeceek diggah nanu sadaqhat kaak aceennooh mege mari edde abam kaat abennooh mege marak, marak teyna akkenno iyyaanamah Yallah xagana cule mari keenit yan.
- 76. Tokkel Yalli isi muxxok maalu keenih yecee waqdi, woo xagana makeeniih woo maalul gaba yigibdeeniih usun Yallaa kee kay farmoytih amrit derre caben.

يَحِلفُونَ بِٱللَّهِ مَاقَالُواْ وَلَقَدْ قَالُواْ صَلِمَةَ ٱلْكُفْرِ وَكَفَرُواْ بِغَدَاسِلُمِهُمْ وَهَمُّواْ بِمَا لَمْ يَنَالُواْ وَمَانَقَ مُوٓا إِلَّا أَنْ أَغَنَاهُمُ ٱللَّهُ وَرَسُو لُهُ ومِن فَضَملةٍ عَ فَإِن يَتُوبُواْ يَكُ خَيْرًا لَّهُمْ وَإِن يَتَوَلَّوْاْ يُعَذِّنْهُمُ ٱللَّهُ عَذَاتًا أَلِمَا فِي ٱلدُّنْبَاوَٱلْآخِرَةِ وَمَالَهُمْ فِي ٱلْأَرْضِ مِن وَلِيِّ وَلَا نَصِيرٍ ١

الجزء ١٠

356

* وَمِنْهُم مَّنْ عَلَهَدَ ٱللَّهَ لَيِنْ ءَاتَلْنَامِن فَضْلِهِ عَلَنَصَدَّقَنَ وَلَنَكُونَ مَنَ مِنَ ٱلصّلحين ١

فَلَمَّآءَاتَاهُم مِّن فَضَيله عِبَخُلُواْ بِهِ عَ وَتَوَلُّواْ وَّهُ مِ مُّعْرِضُونَ ٥

- 357
- 77. Tokkel Yalli ken uma taamáh galtóh ken lubbittet luk sugen munaafiqhannut munaafiqhannu keenih ossam ken ciggiilise Qhiyaamah ayró Yallat ongoorowwu iyyaanam fanah, usun Yalla kah xagnisen xagana Yallak makeeniih neemeneh axcuk dirab acayuk sugeenimih sabbatah.
- 78. Ama munaafiqhiin diggah Yalli usun sinni nafsit qellisaanam kee usun sittin fanal aban garay yaaxigeh, diggah Yalli qellitti ittam inkih yaaxigi kinnim mayaaxigaanaa?
- 79. Ama munaafighiin moominiinik catóh sadaqhat yacee mara qaybissa, isi duddak sa tu geewaa maral keenik angassah, Yalli usun aben angasal ken galteleeh gansarissi ken hayta digaalá lon akeeral.
- 80. Nabiyow ama munaafiqhiinih dambi-cabti esser hinnay dambicabti keenih messerin, atu malcina tabanih adda dambi-cabti keenih essertaway tohul Yalli dambi inkinnah keenih macaba, toh kah kinnim diggah usun Yallaa kee kay farmoytal koroositeenimih sabbata, Yalli isi taagatak yewge mara cakki gital tirri mahaa.
- 81. Munaafiqhiinik Yallih farmoyti tabuuk gaaduh yewqeek gamadal kay amri cineeh daffeyak raage mari keenik sinni daffeynat walliteh, sinni maaluuy sinni nafsih Yallih gital yangicilleenim

فَأَعْقَبَهُمْ نِفَ اقَافِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَآ أَخۡلَفُواْ ٱللَّهَ مَاوَعَدُوهُ وَبِمَاكَانُواْ كَكْنَاهُ نَا ١

أَلَمْ يَعْلَمُهُ أَأَتَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ لِي اللَّهُ عَلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَلِهُمْ وَأَتَّ ٱللَّهَ عَلَّامُ ٱلْخُيُوبِ ١

ٱلَّذِينَ يَلْمِزُونِ ٱلْمُطَّاوِّعِينَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ فِي ٱلصَّدَقَاتِ وَٱلَّذِينِ لَا يَجِدُونَ إِلَّاجُهُ لَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ ٱللَّهُ مِنْهُ مُولَهُ مُعَذَاكُ أَلَهُ ١

ٱسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْلَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِن تَسْتَغْفِرْ لَهُمُّ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَن يَغْفِ أَللَّهُ لَهُمَّ ذَلكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِةٍ عَوَاللَّهُ لَا يَهْدِي ٱلْقَوْمَ ٱلْفَاسِقِينَ ٨

فَرَحَ ٱلْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلَفَ رَسُولِ ٱللَّهِ وَكَرِهُوٓاْ أَن يُجَهِدُواْ بِأَمۡوَالِهِمۡ وَأَنفُسِهِمۡ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَقَالُواْ لَا تَنفِرُواْ فِي ٱلْحَرُّ قُلْ نَارُجَهَنَّ أَشَدُّ حَرًّا لَّوْ كَانُواْ يَفْقَهُونَ ١ 9- Suurat Attawbá

mafaxinnoonuuy yinqibeenih, mariiy marak niqnat mawqina ittak iyyen, Nabiyow Jahannam gira niqnah wohuk gibduk raqta keenik ixxic, usun woh aaxiginnoonuy Nabiik raaqak manannon.

- 82. Toysa ama munaafiqhiin Yallih farmoytak abte raaqat dago wakti addunyal tasuulay, akeeral maggo wakti weqtay usun edde sugen koroosannuu kee abak sugen uma taamah galtoh.
- 83. Nabiyow Yalli tabuuk gaaduk munaafiqhiin buttak tû fanah Madiina koo gacseeh aka gaaduh kô luk yawqeenimih idini koo essereenik inkinnah wadiriik yô luk matawqaanaay inkinnah qaduwwit qeb yô luk mabtaana, diggah isin naharsi adda daffeynat leeddeenik raaqe marâ luk daffeya (toh agabuuy, salaadaay, lakmisa mara kinnuk) keenik ixxic.
- 84. Nabiyow keenik rabeh yan marak inkinnah inki numul salat maabinaay maagaqah magaqal kaak masoolin, diggah usun Yallaa kee kay farmoytal koroositeeniih usun Yallih taaqatak yewqe marah anuk rabeenik.
- 85. Nabiyow munaafiqhiin maaluu kee ken xayloh manga massakaatin, cagalah Yalli addunyâ manol ken edde digaalaah ken roocitte usun koroosannut anuk tawqem faxak.

فَلْيَضْحَكُواْ قَلِيلًا وَلْيَبْكُواْ لَكِيرًا جَزَاّةً بِمَا كَافُواْ يَكْسِبُونَ ۞

فَإِن رَّجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَآبِهَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَغْذَوُكَ لِلْخُرُوجِ فَقُل لَّن تَخْرُجُواْ مَعِيَ أَبْدَاوَلَن تُقَتِلُواْ مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُوْ رَضِيتُم بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةِ فِأَقْعُدُواْمَعَ الْخَلِفِينَ ۞

ۅٙڵٲٮؙؙڞڵۣۼڸٙڗٲۧڂڔؚڡۣڹ۫ۿؙ؞ۄڡۜٙٲؾٲڹۘڎٵۅٙڵڗڨؙؗؠٞ عَلَى قَبْرِهِ عَيِّإِنَّهُمْ كَفَرُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِ ءوَمَاثُواْ وَهُمۡ فَلَسِتُونَ۞

وَلَانَعْجِبْكَ أَهُوَلُهُمْ وَأَوْلَكُدُهُمْ إِنْمَايُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُعَذِّبَهُم بِهَا فِي ٱلدُّنْيَا وَتَـزَهَقَ أَنفُسُهُمْ وَهُمْ كَيْفِرُونَ۞

- **86.** Nabiil suuray Yallal eemenaay kay farmoytâ luk jihaadah ingicilla itta obsimtek munaafiqhiinik gaddaliino leh yan mari idini koo esseraah, daffeyak raage marâ luk nee cabaay nanay nee ixxic iyyen.
- 87. Ama munaafiqhiin sinni nafsih agabuu kee lakmisa maray buxaaxil raaqâ luk raaqa mara yakkeenimit leedeeniih dooriten, Yalli lubbitte keenik alfeh gaaduh Nabiî luk awqeweenimih sabbatah, tokkel usun maaqaane sinnik edde tanim mayaaxigan.
- 88. Kinnih immay ama munaafiqhiin gaaduk raqtaamah Yallih farmoytaa kee kaâluk yeemeneh van mari sinni maaluu kee sinni nafsit Yallih gital yingicilleenih, woo mari addunyal iisaa kee xannabá leeh, akeeral Jannat kee konnabá le, woo mari usun yoffoofe mara.
- 89. Yalli moominiinih Qhiyaamah ayró weegaytitte guba kak gexxa Jannoota massoyse usun teetil waarak, toh kaxxa asallam kee maffaafa kinni.
- 90. Barri garabak hortá Yallih farmoyta fan duudeway malkitak temeete Jihaadak raaqaanamih idini keenih yaceemkeh, Yallaa kee kay farmoyta dirabboyse mari jihaadak daffeyak raagen tu malkite kalah, ama marak koroosite mari addunyal qidim kee seewah ken orbisaanam ken

وَإِذَآ أُنزِلَتَ سُورَةٌ أَنْ ءَامِنُواْ بِٱللَّهِ وَجَهِدُواْ مَعَ رَسُولِهِ ٱسۡتَعۡذَ نَكَ أُوْلُواْ ٱلطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُواْ ذَرْنَا نَكُن مَّعَ ٱلْقَلِعِدِين ١

رَضُواْ بِأَن يَكُونُواْ مَعَ ٱلْخُوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ١

لَكِن ٱلرَّسُولُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُو اْمَعَهُ و جَهَدُواْ بِأُمُوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ وَأُوْلَيَهِكَ لَهُمُ ٱلْخَيْرَاثُ وَأُوْلِتِهِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ١

> أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُمْ جَنَّتِ تَجُري مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَا رُخَالِدِينَ فِيهَا ذَالِكَ ٱلْفَوَرُ ٱلْعَظِيهُ ١

وَجَآءَ ٱلْمُعَذِّرُونَ مِنَ ٱلْأَغْرَابِ لِيُؤْذِنَ لَهُمْ وَقَعَدَ ٱلَّذِينَ كَذَبُواْ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُ وَسَيْصِيكُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنْهُمْ عَذَاكُ أَلِيمٌ ١

الجزء ١٠

xageleeh akeeral qansarissa digaalá ken xagele.

- 91. Idoolaay inti maleelaay lakmisa maraay tumaleelak yattacceem gee waa maral jihaadak daffeyak Raaqaanamah dambi mayan, usun Yallaa kee kay farmoytah iimaan kee meqe taamá cagliseenik, meqem abbaasita maray malkitle jihaadak Raaqaamah ken elle kataatan giti mayan, Yalli dambi cabti-li xuwawli.
- 92. Nabiyow jihaadah kô luk gexaanamkeh ken edde Quukta feereyna keenih taceemkeh kol yemeete maray sin edde Quukaah beyam siinih mageya kak itte maray Rookah sinni intiitak ximo rifak fooreel dambi mayan, usun yaceenim gee weenimih sabbatah.
- 93. Nabiyow cagalah dambii kee sahi gita edde-lem usun duudak gaddaloolah anuk gaaduk kok wadirroowaanamih idini koo essera maray salaadaay agabuuy lakmisa marâ luk Raaqaanamat leedeeh ruffu iyyeeh Yalli aben dambitteh lubbitte kak alfe mara kinni, tokkel usun ellecabo sinnik toomem yaaxige mara hinnon jihaadak Raaqeenimih sabbatah.
- 94. Moominiiney tama munaafiqhiiniy gaaduk siinik Raqte isin gactan waqdi diraabah malkitih adda siinih warsite le, Nabiyow keenik ixxic: malkit neh mamaaqitina

لَيْسَعَى ٱلضَّعَفَآءِ وَلَاعَلَى ٱلْمَرْضَى وَلَاعَلَى الْمَرْضَى وَلَاعَلَى الْفَيْسَ الْفَيْسِكَ الْفَيْسَ ٱلَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يُسْفِقُونَ حَرَجُ إِذَا نَصَحُواْلِلَّهِ وَرَسُولِ قِيءَمَا عَلَى ٱلْمُحْسِنِينَ مِن سَلِيلٍ وَٱللَّهُ عَنْفُورٌ تَرْحِيهُ ۞

وَلَاعَلَى ٱلَّذِينِ إِذَامَا أَتَوَكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَا أَجِدُمَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّواْ قَأَغُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ ٱلدَّمْعِ حَزَنًا أَلَّا يَجِدُواْ مَا يُنفِقُونِ ۞

*إِنَّمَا ٱلسَّبِيلُ عَلَى ٱلَّذِينَ يَسْتَغْذِنُونَكَ وَهُمَّا غَنِيكَاءُ رَضُواْ بِأَن يَكُونُواْ مَعَ ٱلْخُوَالِفِ وَطَبَعَ ٱللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعَامُونَ ٠

> يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُل لَّاتَعْتَ ذِرُواْ لَن نُؤْمِرَ لَكُمْ قَدَّ نَبَّاأَنَا ٱللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى ٱللَّهُ

nanu inkinnah sin ma-nummasnak, nummah Yalli sin xaagitte nel yeceeh sin adda neh warseh, sin taama Yallaa kee kay farmoyti sinni munaafiqhannuk gactaanam kee hinnay kay amok kate waytaanaah elle raqtaanam siinik ablele, tohuk lakal Qellittem kee tambulleem yaaxigî (Yalla kinnuk) fanah gacsimetton Rabteeniik lakal, tokkel yalli abak suggu itteenim siinih warseleeh sin elle galte-le Qhiyaamah ayró.

- 95. Tama munaafighiin Yallal siinih xiibite-le isin gaaduk keenil tandabben wagdi, Qafu keenih abtaanaah wohul ken digaale waytaanamkeh, toysa isin derre keenit cabaay keenik exxeera, diggah usun Najaasa kinnoonuuh keenik orbeyna jahannam gira kinnik, munaafiqhannuu kee umaané abak sugeenimih galtoh.
- 96. Moominiiney ama munaafiqhiin siinih xiibite-le leedaa kee kacnu siinik geyaanamkeh, toysa isin keenit leeddeeniih ken tikcineenik. toysa diggah Yalli isi amrik yewge marat maleedaay mayakcina.
- 97. Barril madabah tan Qarab koroosannuu kee munaafiqhannuh magaalâ marak gibiduk raqta, diini madqooqik Yalli isi farmoytal oobisem Aaxige waanam ken celtaah ixxuk lon nacror sinnaa kee qolamak aben xexxaarah, Yalli yaaxigi Naggaara.

عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَثُوَّتُهُ أَثُرَدُّونَ إِلَى عَلَم ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَادَةِ فَيُنَبَّئُكُمْ بِمَاكُنتُمْ

سَيَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ لَكُمْ إِذَا ٱنْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لِتُعْرِضُواْ عَنْهُمَّ فَأَعْرِضُواْ عَنْهُمَّ إِنَّهُ مُ رِحْثُكُ وَمَأْوَلِهُ مُرجَهَ يَهُ جَزَآءً مِمَا كَانُواْ يَكْسِيُّهُ نَ ٥٠

يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْاْعَنْهُ مَّ فَإِن تَرْضَوْ أُعَنْهُمْ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يَرْضَوَ عَن ٱلْقَوْمِ ٱلْفَاسِقِينَ ١

ٱلْأَعْرَاكِ أَشَدُّكُفْرًا وَيْفَاقَا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُواْ حُدُودَ مَا أَنْزَلَ ٱللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ عَ وَٱللَّهُ عَلْكُ حَكِيمٌ ١٠٠٠

- الجزء ١١ 362
- 98. Ama Barril madabah tan Qarab Yallih gital yeceen maalu digaalaay doroquh sinnil heenim vakkaleeh wohuk beeta mari keenit yan, moominiiney usun balaa kee finga siinih Oambaalan, kinnih immay fingaa kee bala keenil tadaaray, Yalli usun iyyaanam yaabbi ken niyat tanim yaaxigi kinni.
- 99. Ama Barril madabah tan Oarabak Yallaa kee ellecaboh ayról yaamine maray Yallih gitah yaceeh yanim yallal isi xayyossaah kay kacanu edde geyaah kay farmoytih dooga edde geyamkeh tet haysita mari keenit yan, Oobbiya!diggah tama taamoomi yallal ken xayyossa, Yalli isi Racmatah isi Jannat ken culse-le, diggah Yalli dambi cabtili xuwawli kinni.
- 100. Yallaa kee kay farmoyta nummaysaanam sinaamak Naharat yookme marak Muhaajiriin kee Ansaaraay magaanel ken kataate marat Yalli leedeeh ken vikcineeh kaa kee kay farmoytat aben taagatah, usun taagat kee iimaanah Yalli keenih yecee galtot leedeeniih vikcineenih, Yalli Jannootay weeqaytitte guba kak gexxa keenih massoyse usun umman tet addal waarak, toh kaxxa saami magaanee kee affaf kinni.

وَمِنَ ٱلْأَعْرَابِ مَن يَتَّخِذُ مَا يُنفِقُ مَغْ َ مَاوَىَ رَبِّصُ بِكُمُ ٱلدَّوَآيِرَ عَلَيْهِ دَآيِرَةُ ٱلسَّوَةُ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ٥

وَمِنَ ٱلْأَعْرَابِ مَن يُؤْمِرِ بُٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِرِ ٱلْآخِروَتَّخِذُ مَا يُنفِقُ قُرُبَتِ عِندَ ٱللَّهِ وَصَلَوَاتِ ٱلرَّسُولِ أَلآ إِنَّهَا قُوْبَةٌ لَّهُمْ سَـُدُخِلُهُمُ ٱللَّهُ فِي رَحْمَتُهُ عَالَيَّ ٱللَّهُ غُفُورٌ رَّحِبُ الْ

وَٱلسَّى قُونَ ٱلْأَوَّلُونَ مِنَ ٱلْمُهَاجِ بِينَ جَنَّت تَجْرِي تَحْتَهَا ٱلْأَنْهَارُ خَالدينَ فعَا أَسَداً ذَاكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ٥

- 101. Madiinâ maraw!ama Barril madabah tan Qarabak sin deraafel yan marat munaafighiin tan, Madiinâ marak munaafiqhiiniy munaafighannul elle teedeeh kaal arcte tan, Nabiyow atu ken mataaxigaay nanu ken naaxigeh, nanu namma adda ken digaalenno, tohuk lakal Qhiyaamah ayró kaxxa digaalâ fan gacsime-lon.
- 102. Madiinâ maraa kee tet deraafel yan marak sinni dambitte yeelemeeh edde nadaamiteeh mege taamaa (toobat kee aben nadaama kinnuk) kee kalah uma taama (Yallih farmoytih gaaduk aben raaqiyya kinnuk) ittat vesgellee mari keenit yaniih Yalli toobat keenik oggoleh, diggah Yalli dambi cabtili xuwawli.
- 103. Nabiyow ama yallal gace maray mege taamaa kee uma taama ittat yesgelleh maaluk sadaqhatay dambittek ken saytunnoysaah arooca keenih fayya haa beyaay dambi cabtih doogá keenih ab, diggah ku doogá keenih Racmataay lubbi satta kinnik, Yalli ummaan doogaa kee maxco yaabbi ken niyat tanim yaaxigi.
- 104. Ama jihaadak Raaqe mari diggah Yalli usuk isi naqoosak toobat oggolaah sadaqhat raabitaah teetil sinam galtam maaxaginnaa? diggah Yalli usuk isi naqoosay isil gactek toobat oggolaah, usuk keenih xuwaw-li kinni.

وَمِمَّنۡحَوۡلَكُم ِمِّنَ ٱلۡأَعۡرَابِ مُنَافِقُونَۖ وَمِنْ أَهْلِ ٱلْمَدِينَةِ مَرَدُواْ عَلَى ٱلنِّفَاقِ لَا تَعَلَمُهُمْ نَحَنُ نَعَلَمُهُمْ سَنْعَذَّ بُهُم مَّرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ ١

وَءَاخَرُونَ ٱعۡتَرَفُواْ بِذُنُوبِهِ مَرَخَلَطُواْ عَمَلًا صَلِحًا وَءَاخَرَ سَيًّا عَسَى ٱللَّهُ أَن يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ ٱللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيْمُ ﴿

خُذْمِنْ أَمُوالِهِمُ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّهِم بِهَا وَصَلَّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَوْ تَكَ سَكُنُّ لَّهُمْ وَاللَّهُ

أَلَهُ يَعْلَمُوا أَنَّ ٱللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ ٱلتَّوْبَةَ عَنْ عِيَاده وَ وَكَأْخُذُ ٱلصَّدَقَاتِ وَأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلتَّةَ الْ ٱلرَّحِيمُ ١ 105. Nabiyow ama jihaadak raage marak Yalli kicnim abaay Yalli niqbiimik exxeera Yallaa kee kay farmoytaay moominiin sin taama ablelek, isin Ohiyaamah ayro qellittam kee tambulleem yaaxigî (Yalla kinnuk) fanah gacsimetton, tokkel Yalli isin abba haak sugteenim siinih warsele keenik ixxic.

- 106. Aka maray gaaduk Raaqey yalli isi mekla keenih meklamkeh wadirroysime Yalli ken digaalee kee hinnay Yallal gaceenih gacim keenik oggole akke-le, Yalli digaalá cakkisita mara yaaxigi abtol Naggaara.
- 107. Munaafiqhiinih yan maray moominiin tu kalaa kee Yallal aben koroosannuu kee moominiin fan edde baxsoonuh Ohubâ Masgid cabaanamkeh, dumaak Yallaa kee kay farmoytat qeb abe numih qambaaliyyah Masgid haysiteeh xise mari usun Masgid xisnet magaanek sa edde fannem mannu axcuk xiibitelon, Yalli diggah usun dirableela kinnoonum yaaxigeh.
- 108. Nabiyow atu woo Masgiidil (tu kalah xissiime masgid kinnuk) salaatah inkinnah masoolin, diggah naharsi ayrook Yallak meesil ekraarime Masgiidi salaatah elle soltam kok cakkisittam, ama Masgiidil (Qhubâ masgid kinnuk) najaasoosik ise saytunnossam

وَقُلِ آعْمَلُواْ فَسَيَرَى ٱللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَ وَٱلْمُؤْمِنُوبِ وَسَاتُرَدُّونَ إِلَى عَالِمِٱلْغَيْب وَٱلشَّهَادَةِ فَنُنَتَّكُمُ بِمَاكُنَةُ تَعْمَلُونَ ٥

وَءَاخُرُونَ مُرْجَوْنَ لِأَمْرِ ٱللَّهِ إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَإِمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمُّ وَٱللَّهُ عَلَيْكُم حَكِيمُ اللَّهُ

وَٱلَّذِينِ ٱتَّخَذُواْ مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَٱلْمُؤْمِنِينَ وَإِرْصَادًا لِّمَنْ حَارَبَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُ ومِن قَتُلُ وَلَيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَاۤ إِلَّا ٱلْحُسْنَا ۗ وَٱللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَذَوْنَ ١

لَانَقُهُ فِيهِ أَبِدَا لَمَسْجِدُ أُسِّسَعَلَى ٱلتَّقْوَىٰ مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَن تَقُومَ فِي فَ فِي هِ رِجَالُ يُحِبُّونَ أَن يَتَطَهَّرُواْ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلْمُطَّلِّقِ بِنَ ١٠٠٠

365

kicna labha kay addal tan, Yalli tambullee najaasaa kee qellitta najaasak isi nafsi saytunnoysa mara kicnih.

- **109.** Abeh van xisne Yallak meesii kee kay leedaa kee kay kacanu edde gurrusak ekraare num kayrih yayse innaa? hinnay isi xisne radam faxa gafanak heerik amot ekraareeh woo gafan Jahannam Girát luk rade num yayseeh? Yalli daalimiinih yan maray koroosite tirri mahaa.
- 110. Ken (munaafighiin kinnuk) xisney usun umaaneh xiseeni ken lubbittet agaywaagat taniimik makatta, ken lubbitte edde iggiggiriggi itta tet akke waytek, ken qidee kee hinnay rabe yakkeenim fanah, Yalli yaaxigi Naggaara.
- 111. Diggah Yalli moominiinik ken nafsittee kee ken maalu xaamiteh diggah wohut usun Jannat loonumuh, Yallih diini fayya hoonuh kay gital qeb abaana, tokkel usun koros gidaanaah koros ken giddah, Yalli wohuh nummâ xaganah ken xagnise Tawraataay, Injiil kee Ohuraan addal, isih haysite xagnih duudusiyyah Yallak iyyi vayseeh? Num mayaysa. Toysa moominiiney sinni tellemmov Yallâ luk abteenit ayti-kibbi hayisaay teetit wallita, woo tellemo is kaxxa maffaafak.

أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَنَهُ وعَلَىٰ تَقُوىٰ مِنَ ٱللَّهِ وَرِضُونٍ خَيْرًا مَ مَّنَ أَسَّسَ بُنْيَكَنَهُ وعَلَى شَفَاجُرُفٍ هَارِ فَٱنْهَارَ بِهِ عِنْ نَارِجَهَ نَمَّرٌ وَأُلِنَّهُ لَا يَهْدِي ٱلْقَوْمَ ٱلظَّلَامِينَ ١

الجزء ١١

لَايَزَالُ يُنْكَنُّهُمُ ٱلَّذِي يَنَوَّارِيكَةً في قُلُوبِهِ مِ إِلَّا أَن تَقَطَّعَ قُلُوبُهُ مٍّ وَٱللَّهُ عَلَدُ حَكُمُ اللهُ عَلَيْهُ

* إِنَّ ٱللَّهَ ٱشْتَرَىٰ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَلَهُم بِأَنَّ لَهُمُ ٱلْجَنَّةَ يُقَايِلُونَ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعُدًا عَلَيْهِ حَقَّا فِي ٱلتَّوْرَىٰةِ وَٱلْإِنجِيلِ وَٱلْقُدْءَ انَّ وَمَنْ أَوْفَى بِعَهَ دِهِ مِنَ ٱللَّهِ فَأَسْتَبْشِرُ وَلْ بِسَعَكُمُ ٱلَّذِي بَابَعْتُ مَ بِيَّاء وَذَالِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِهُ ١

- الجزء ١١ ك 366
- dambittek yotoobeeh Yallal gaca mara, qibaadá Yallah caglisa mara, kulli caalatal Yalla faylisa mara, Yallah sooma mara, salaatah rukuuquuy sujuuduh gaca mara, maqaanel sinam amrisaah umaanek sinam waasa mara, Yalli fardi keenil abem dacrisa mara, Nabiyow ama moominiin Jannatal aytikumus.
- 113. Nabii kee yeemeneh yan marah maxiqtaay keenik mafaxximta korosuh dambi-cabti esseraanam keenil xayi mara yakken way, diggah usun Jaciim deqsitta Giráh mara kinnoonum keenih baxxaqqa ittek wadir koroosannul rabeenimih sabbatah.
- 114. Nabii Ibraahim isi abbay korostah sugeh essere dambi-cabti kah tekkem mali, Nabii Ibraahim kaa kah xagniseh suge xagnih sabbat akke waytek, tokkel Nabii Ibraahim diggah isi abba Yallih qaduwwi kinniih korostah rabuwaam kaah baxxaqimte waqdi bari kaak yekkeeh dambi-cabti kaah esseraamak raaqeh, diggah Nabii Ibraahim Yallat kaxxam xaaqimaah nadaamitah, usuk kaal baaheenimil kaxxa xiqli kinni.
- 115. Yalli seehada tirri heek gamadal makkoysam maaba kaak edde meesitaanam kak faxximtam kee diinik kah ceyitti iyyaanam

التَّابِبُونَ الْعَلَيدُونَ الْحَلِيدُونَ السَّنَجِدُونَ الْزَّكِعُونَ السَّنِجِدُونَ الْأَمِرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنكَرِواَ لَمْنَطُونَ لِحُدُودِ اللَّهَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿

مَاكَانَ لِلنَّتِي وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوْأَ أَن يَسَتَغْفِرُواْ لِلَّمُشْرِكِينَ وَلَوْكَانُواْ أُوْلِي قُرْكَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّزَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ ٱلْمِتَحِيمِ۞

وَمَاكَانُ أَسْتِغْفَارُ إِبْرَهِمِ مِرَلاَئِسِهِ إِلَّا عَن مَّوْعِدَةٍ وَعَدَهَا إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ وَ أَنَّهُ وَعَدُوُّ لِلْمَهِ تَبَرَّأُ مِنْهُ إِنَّ إِبْرَهِ مِرَلاَّ وَنَهُ حَلِيهُ

وَمَاكَاتَ ٱللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمُّا بَعَدَ إِذْ هَدَنهُ مُحَقَّ يُبَيِّنَ لَهُ مِ مَّا يَتَغُونَ إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيهٌ ﴿ baxxaqqa keenih haam fanah, diggah Yalli ummaanim yaaxigi kinni.

- 116. Diggah Yalli qaranwaa kee baaxô reedá-le, usuk isih faxam yaynuwweeh isih faxam qidah, Yallak kalah sinaamey hebeltoh awlaytuy sin caagiidah abba yakke mageytaanaay cateynay qaduwwik sin cata mageytan.
- 117. Nummah Yalli Nabii kee
  Muhaajiriniiy Ansaar deqsita
  maray gibdi wakti tabuuk gaaduh
  kaa kataatek keenik horták
  lubbitte cakkik makkoote raarra
  hayteek gamadal Yalli diggi ken
  heeh ken maqarroyseh, tohuk
  lakal Yalli toobat keenik oggoleh,
  diggah usuk moominiinih
  allaaqalli xuwaw-li kinni.
- 118. Yalli Ansaarak Yallih farmoytak gaaduk raaqe marih sidocuy toobat kak udurrutey rookah baaxo farakkah lenna ciyah edde bahha hayteeh ken nafsi keenil ceyittiiy Yallal yaduureenimksa Yallak edde rebsiman arac aneewaam ismitti haanam fanah yisbire maray, tohuk lakal Yalli toobat kak oggole toobatal yaadeenimkeh, diggah Yalli usuk isi naqoosak toobat oggolaah keenih xuwawli kinni.
- 119. Yeemeneh yan maraw Yallak meesitaay iimaan kee xagni kak nummale marâ luk nummale mara tika.

إِنَّ ٱللَّهَ لَهُ وَمُلْكُ ٱلسَّمَوَاتِ وَٱلْأَرْضِّ يُحْي و يُمِيثُ وَمَالَكُ مِقِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن وَلِيِّ وَلَانضِيرِ ۞

لَقَد تَّابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِي وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ اَتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْفُسْرَةِ مِنْ بَعَدِ مَا كَادَيَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ وَبِهِمْ رَءُونُ رَجِيهُ ﴿

وَعَلَى ٱلثَّلَاثَةِ ٱلَّذِينَ خُلِفُواْ حَقَّى إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الثَّلَاثَةِ ٱلَّذِينَ خُلِفُواْ حَقَّى إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ عَلَيْهِمُ النَّهِمُ الْأَرْضُ بِمَارَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْفُسُهُمْ وَطَنُواْ أَن لَا مَلْجَأَ مِنَ ٱللَّهِ إِلَّا الْفَصُورُ اللَّهُ اللِّهُ اللَّهُ اللْمُؤْمِ اللَّهُ اللْمُؤْمُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللْمُؤْمِ اللَّهُ الللَّهُ اللْمُؤْمِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللْمُؤْمِ الللَّهُ اللللِّهُ الللْمُؤْمِ اللْمُؤْمِ اللللِّهُ اللْمُؤْمِ اللللْمُؤْمِ الللْمُؤْمِ اللللْمُؤْمِ اللْمُؤْمِ الللللْمُؤْمِ اللْمُؤْمِ اللْمُؤْمِ اللْمُؤْمِ الْمُؤْمِ الْمُؤْمِ الْمُؤْمِ اللْمُؤْمِ الْمُؤْمِ الْمُؤْمِ الْمُؤْ

يَّنَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّـ قُواْ ٱللَّهَ وَكُونُواْ مَعَ ٱلصَّدِقِيرَ ﴾

- 120. Madiinah maraa kee barri Oarabak ken deraafel van marah Yallih farmoyti gaaduh yawqe waqdi sinni buxaaxil daffeyak raaqaanaah kay nafsik sinni nafsih raacat gurrusaanam ken maceltaay keenik mafaxxinta, toh kah kinnim diggah usun jihaadal Yallih gital bakaaraay, taqabiiy, qulul ken maxaga, korosut iqta naqabu kak culussa aroocat mayaaqitaanaay Yallih qaduwwii kee ken qaduwwik iisa mageyan mege taamay galtó edde geyaana keenih edde tankuttube tet akke waytek, diggah Yalli meqem abte marih galtó mabaysa.
- 121. usun maaluk acuyyu haanam tanbay taqanxay tu kak mayacaanaay gexsol daqar mataban galtó keenih elle tankuttube tet akke waytek, Yalli ken mege taamoomiy abak sugeenik aysuk raqta galtól ken galtamkeh.
- 122. moominiin inkih gaaduh tawqem mafaxxinta, keenik kulli kedok horta gaaduh macah awge waytaah keenik Nabiî luk gaaduh gexe mari Yallih diini bartaah usun gaaduk sinni mara fan gacan waqdi, Yallih diini ken barsaanaah umaanek ken meesiisaanaah maqaane keenih yascasseen Yallih digaalak cibbarsimaanamkeh.
- 123. Yeemeneh yan maraw korosuk sin baaxól baaxo kak xayuk raqta marâ luk keenik oomiyaay, keenik qimbisa usun gibda siinik geyoonay, diggah Yalli catoo kee

مَاكَانَ لِأَهْلِ ٱلْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُم مِّنَ ٱلْأَغُـرَابِ أَن يَتَخَلَّفُواْعَن رَّيسُولِ ٱلله وَلَا يَرْغَبُواْ بِأَنفُسِهِمْ عَن نَفْسِهِم ذَلِكَ بِأَنَّهُ مُ لَا يُصِينُهُ مُظَمَّأُولَا نَصَتُ وَلَامَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلَا يَطَوُنَ مَوْطِعًا يَعْظُ ٱلْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوِّ نَيْعَلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُم بِهِ عَمَلُ صَلِحٌ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ

وَلَا نُنفقُونَ نَفَقَةً صَغيرَةً وَلَا كَبيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا إِلَّاكُتِ لَهُمْ لِلَجْ: يَهُمُ ٱللَّهُ أَحْسَنَ مَاكَانُولْ ىغىمەلەر كىڭ

﴿ وَمَا كَانَ ٱلْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُواْ كَآفَّةً فَلَوْ لَا نَفَرَ مِن كُلِّ فَرَقَةٍ مِّنْهُمْ طَآبِفَةُ لِيَّتَفَقَّهُواْ فِي ٱلدِّينِ وَلِيُ نذِرُ واْقَوْمَهُمَ إِذَا رَجَعُواْ إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ١

يَنَأَيُّكُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُهُ أَقَاتِلُهُ ٱلَّذَينَ يَلُونَكُمْ مِّنَ ٱلۡكُفَّارِ وَلۡيَجِدُواْ فِيكُمْ غِلْظَةً وَٱعْلَمُواْ أَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلْمُتَّقِينَ ٦

qokoluh isik meesita marâ luk yanim ixiga.

- 124. Yalli Qhuraan suuraarik suura isi farmoytal oobisek, toysa ama munaafighiinik tama suura iimaan miyyah siinik osisseeh ittak iyya mari keenit yan angasah, tokkel Yallal yeemene marah tu gactek tama suurah oobiyyi iimaan keenih osseeh usun wohut wallitaanah
- 125. sorkocobbaxittet biyak-le (Yallih diinit loonuh yanin agaywaaga kinnuk) marah tugactek, toysa tama suurah obtim usun luk sugen munaafighannut munaafighannu keenih osisseeh usun korosuh anuk raben.
- 126. Tama munaafighiin diggah kulli liggida inki adda akki hinnay namma adda akki mokkorimaanam mayablaanaa? Qabar kee biyookal, tohuk lakal usun munaafiqhannuk Yallal magacaanaay usun wohul kaskassoowa mara hinnon.
- 127. Qhuraanak suuray munaafiqhiin qaybi elle yani obsimtek usun Nabiî luk anuk mariiy mara fan wagga keenik haak Muslimiinik sin yable num maay yan? adaffeynak ugutnamkeh ittak iyyan, tohuk lakal fooraanah, Yalli iimaanak lubbitte keenik yayxaaray, diggah usun cakkit rada maray cakki yaaxige akke waanamih sabbatah.

وَإِذَا مَآ أُنزِلَتَ سُورَةٌ فَمِنْهُ مِمَّن يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ هَاذِهِ ٓ إِيمَانَأَ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فَزَادَتْهُمْ إِيمَانَا وَهُمْ الشتتش ون

الجزء ١١

369

وَأَمَّا ٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِ مِمَّرَضٌ فَرَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَى رِجْسِهِمْ وَمَا تُواْ وَهُمْ

أُوَلَا يَرَقِنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامِرِمَّرَّةً أَوْمَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَايَتُوبُونَ وَلَاهُمْ يَذَّكَّرُونَ ١

وَإِذَامَآ أُنزِلَتَ سُورَةٌ نَظَ يَعَضُ مُهُ إِلَى بَعْضٍ هَلْ يَرَبِكُم مِّنْ أَحَدِثُمَّ ٱنصَوَفُواْ صَرَفَ ٱللَّهُ قُلُوبَهُ م بِأَنَّهُمُ قَهُ وُ لاَيةَ قَلْهُ دِبَ (١٠٠٠)

128. Moominiiney nummah siinik yan farmoyti siinih yemeete, usuk gadaamaa kee gibdaabinak sin geytam kaal gibdih, usuk sin tirtoo kee sin caalatih maqaaneh fayxih baakersimah, usuk moominiinih allaaqalli xuwawli kinni.

9- Suurat Attawbá

129. Tokkel Nabiyow ama koros koo nummassaamat derre cabtek, toysa atu marookitinaay Yalli yoo xiqaah cakkil yaqbuden Yalli mayan inki Yallak sa, anu dibuk kaal kelte, usuk kaxxa Qarshih Rabbi kinni ixxic kaak iyye Yalli.

لَقَدْجَآءَكُمْ رَسُولُكِّنْ أَنفُسِكُو عَزِيزُ عَلَيْهِ مَاعَنِتُّمْ حَرِيضٌ عَلَيْكُم بِٱلْمُؤْمِنِينَ رَءُ وفُّ رَّحِيمٌ ۞

فَإِن تَوَلَّوْاْ فَقُلُ حَسْبِيَ ٱللَّهُ لَآ إِلَهَ إِلَّا هُوَّ عَلَيْهِ تَوَكَّلُتُ وَهُوَرَبُّ ٱلْمُرْشِ ٱلْعَظِيمِ ۞

371

SUURAT YUUNUS

Makkal Obte,109 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Alif-Laam-Raa (edde faxem Yalli yaaxige) amah Yalli karriqqi hee kitaabih aayootay (Qhuraan aayoota kinnuk) isi naqoosah baxxaqqa hee kinni.
- 2. Nanu ama Qhuraan keenik numuk teynal (Nabii Mucammad kinnuk) wacyih صَا ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَالَةً oobisnem sinaamal qajab tekkee?, sinam Yallih digaalak meesiisaay keenik Yallaa kee kay farmoytal veemene mara diggah usun mege taamak tatruseenimil sinni Rabbih xaqul meqe galto loonumul ken ayti kumus axcuk kaa rubnem sinaamal qajab tekkee?Yallih farmoyti ama Qhuraan keenil yikriye waqdi koros diggah baab صَا السَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ baab abeynaay usuk luk yemeete Ohuraan baxxaqqa-le baaba ivven.
- 3. Diggah sin Rabbi yallay qaranwaa kee baaxó lica ayróh addat gine kinni, tohuk lakal Usuk Qarshi amol isi celta fayyah fayya iyye isi ginô caagiida bicisak, Qhiyaamah ayró hebeltô numuy shafaaqatta aba mayan, shafaaqattah idini Yalli kaah yeceek lakal akke waytek, toh Yallaay sin Rabbik kaa uqbuda, tokkel isin ama aayootaa kee tama sumaqwal makaskassowtaanaa?

أَكَانَ لِلنَّاسِ عَبَّاأَنْ أَوْحَيْنَاۤ إِلَىٰ رَجُٰلِ مِنْهُمْ أَنْ أَنْذِرِٱلنَّاسَ وَبَشِّرِٱلَّذِينَ ءَامَنُوۤا أَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِندَرَبِّهِمُّ قَالَ ٱلْكَفُرُونَ إِنَّ هَذَا لَسَحِرٌ مُّبِينُ ۞

إِنَّ رَبَّكُوْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَتِ وَالْأَرْضَ في سِتَّةِ أَيَّامِ ثُمَّ اُسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُكَبِّرُ الْأَمْرِ مَّمَامِن شَفيعٍ إِلَّامِنْ بَعْدِ إِذْ نِوْء ذَالِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَأَعْبُ دُوهُ أَفَلا تَذَكَّرُونَ ۞

- الجزء ١١ 372
- 4. Qhiyaamah ayró madaara siinik inkih Yalla fan takkeeh, tamah Yallih xaganaay numma kinni, diggah ginó qimbissaah tohuk lakal tet gacissam Yalla kinni, yeemeneeh mege taamoomi abbaasite mara qadaalatal galtamkeh, Yallih inkittinaanel koroositeeh Kay farmovtit dirabboyse mari maqubul niqna kak gufti toofe lee kee ken qansarissa digaala lon koroositeenimih sabbatah.
- 5. Yalla kinni ayró diifu abteeh alsá noori abteeh elle gexxa mafdagoogi teetih caggudussem, isin sanootâ loowoo kee cisab elle taaxigeenimkeh, Yalli ama edde yabba innem cakkik sa kah ginem mali, Yalli isi dudda yaaxige marah astooti baxxaqqa haa.
- 6. Diggah bar kee lagó ittal abta ciggiltuu kee Yalli qaranwaa kee baaxól ginni heemit Yallak meesita marah kay dudda tascasse astooti tan.
- 7. Diggah akeeral Nangaaraw qaagitewaah addunyâ manot leedeeh teetit satta iyye mari, usun Naayootaa kee Nastootiy Ni dudda tascassek garcit yan mara kinnon.
- 8. Woo marih orbeyná akeeral girá usun addunyal abak sugen umaaneh galtóh.
- 9. Diggah Yallaa kee Kay farmoytal yeemeneeh mege taamoomi abbaasite marah ken Rabbi Jannatti gita keenih yascasseeh tirri ken

إِلَّهُ مَرْجِعُكُمْ جَمَّعُ أَوْعَ دَالْلَّهِ حَقَّا إِنَّهُ و يَبَدَوُّاْ ٱلْحَاْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ولِيَجْزِيَ ٱلَّذِينِ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّلِحَاتِ بِٱلْقِسَطَ وَٱلَّذَينَ كَفَرُواْ لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ جَمِيمِ وَعَذَابٌ أَلِيمُ بِمَا كَانُواْ يَكُفُرُونَ ٥

هُوَٱلَّذِي جَعَلَ ٱلشَّمْسَ ضِيآةً وَٱلْقَصَرَ نُولًا وَقَدَّرَهُ وَمَنَازِلَ لِتَعْلَمُواْ عَدَدَ ٱلسِّينِينَ وَٱلْحِسَابُ مَاخَلَقَ ٱللَّهُ ذَالِكَ إِلَّا بِٱلْحُقُّ يُفَصِّلُ ٱلْأَيَاتِ لِقَوْمِ يَعُلَمُونَ ٥

إِنَّ فِي ٱخْتِلَفِ ٱلْيُّل وَٱلنَّهَارِ وَمَاخَلَقَ ٱللَّهُ فِي ٱلسَّمَوَاتِ وَٱلْأَرْضِ لَاَيَتِ لِقَوْمِ كَتَّقُورِكِ أَنَّ

إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَ نَاوَرَضُواْ بِٱلْحَمَاةِ ٱلدُّنَيَا وَٱطْمَأَنُو الْبِهَا وَٱلَّذِينَ هُمْ عَنْءَ ايكتِنَا غَلِفَلُونَ ۞

أُوْلِيَكِ مَأْوَلِهُ مُ ٱلنَّارُ بِمَاكِانُواْ يَكْسِبُونَ ۞

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّالِحَاتِ يَهُدِيهِ مُرَبُّهُم بإيمَانِهِمُ تَجُري مِن تَحْتِهِمُ ٱلْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ ٱلنَّعِيمِ ٥ elle haa, usun yeemeneenemih sabbatah, sarra weegaytitte kak guba gexxa ruftole niqmat jannoota ken culsa.

- 10. Ama moominiinik doogá Jannatal Ni Rabbow atu saytunnitoh iyyaanama, Yallaa kee kay malaykaay usun ittin fanal aban salaamatta (nagaale) salaamaqleykum iyyaanama, ellecabô doogá keenik ginô Rabbi dudda le fayla-le iyyaanama.
- 11. Yalli sinam magaaneh abitta dooga sissikuk keenik kah oggola innah umaaneh sinnit aban abaaro sissikuk keenik oggolak suginnay caagid keenil meklimak yeneeh finqitak yenen, tokkel Ni digaalak meesite waah Nangaaraw akeeral qaagite waa mara edde yanin caddok tatur kee baditit edde ken cabna.
- 12. seehadaytu gibda kaa xagtek woo gibda kaak kallamkeh qaxah inaaqitak hinnay daffeyak hinnay soolak Nee kallaca, Tokkel woo gibda kaak kalla waqdi kaa xagteh tan gibdah nee kallaceweeh innah, edde suge koroosannut warrayak raaga, tonnaah Yallal koroositaanam kee kay Ambiya dirabbossaanamat caddok tatre marah abak sugen uma taamoomi keenit bilgisimteh.
- 13. Nummah siinik duma sugte horaariy Yallih farmoytit dirabbosse fingisneh sinni nafsi koroosannut yudlumen waqdi,

دَعُوَ لَهُمْ فِي السُنْحَلِيَاكُ ٱللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَاسَلَهُ وَءَاخِرُ دَعُولهُمْ أَنِ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَكَمِينَ ٥

الجزء ١١

373

* وَلَوْ يُعَجِّلُ ٱللَّهُ لِلنَّاسِ ٱلشَّرَّ ٱسْتِعْجَالَهُم بِٱلْخَيْرِ لَقُضِيَ إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمُّ فَنَذَرُ ٱلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَآءَ نَافِي طُغْلَنِهُ يَعْمَهُونَ ١

وَإِذَا مَسَ ٱلْإِنسَانَ ٱلضُّرُّ دِعَانَا لِجَنْبِهِ عَأْقُ قَاعِدًا أَوْقَابِمَا فَلَمَّا كَشَفْنَاعَنْهُ ۻؖڗۜۉؗۅڡؘڗۜڲٲ۫ڹڵؖۯؾۮۛڠڹٵۤٳٳؘڮ۬ۻؖڔۣۜڡۜٙڛۘٙ؋ؖ كَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِلْمُشْرِفِينَ مَاكَانُولْ يعُمَلُونَ ١

وَلَقَدُ أَهْلَكُنَاٱلْقُرُونَ مِن قَيْلُخُ لَمَّاظَلَمُواْ وَجَآءَتُهُمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيّنَاتِ وَمَاكَانُولْ لِيُوْمِنُواْ كَذَالِكَ بَجَرِي ٱلْقَوَمَ ٱلْمُجْرِمِين ٣

nummah ken farmoytit Yallih xaquk baxxaqqa itta astootii kee sumaq keenih luk temeeteeh usun wohul ken nummaysa mara makkon, tonnaah umeyniitih yan maray umaanet caddok tatre tamannal galatna.

- 14. Tohuk lakal sinaamey baaxo ciggiila mara sin abne bayisne horaarih gamadal kah abtan inna siinik nableeh sin taamoomil sin galatnamkeh, meqe taama tekkek hinnay uma taama tekkek.
- 15. Nabiyow ama koros kol oobisne Qhuraanih Aayoota baxxaqqa luk keenil tankirriyime waqdi Ohiyaamah ayro rabak lakal ugtiyyaa kee cisab yanim nummayse waa maray Nangaaraw qaagite waa ama Ohuraanak kalah yan Qhuraanay Ni Yallitte gaybise waa bah hinnay usuk elle yan gurrak kaa abiddile tik iyyen, Nabiyow anu inni nafsi le gambik kaa abiddilem yok mafaxxintaay yoh maxiqta, anu kalah kataatam mayyu wacyih yol obsima Qhuraan kataatam akke waytek, diggah anu inni Rabbih amri cinek kaxxa ayroh digaalak meesita keenik ixxic.
- 16. Nabiyow Yalli faxinnay anu ama Qhuraan siinil akriyak mananniyooy Yalli yi arrabat sin kaa aysaxxaguk mananna, nummah anu ama Qhuraan yi Rabbi wacyih yol oobisak duma

تُرَّجَعَلْنَكُو خَلَيْهِ فِي ٱلْأَرْضِ مِنُ بَعْدِهِ مَ لِنَنظُرَكِيْفَ تَعْمَلُونَ ٢

وَإِذَا ثُنَّا كَا عَلَيْهِمْ اَيَا ثُنَا بَيِّنَتِ قَالَ ٱلَّذِيرِ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَ نَا ٱنْتِ بِقُرْءَانٍ غَيْرِهَا ذَاۤ أَوْبَدِّ أَهُ قُلْ مَا يَكُونُ لِنَّ أَنْ أُبَدِّلَهُ مِن تِلْقَآ إِي نَفْسِيَّ إِنْ أَتَبِعُ إِلَّا مَا يُؤْخِنَ إِلَيَّ إِنِّ أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّ عَذَابَ يَوْمِ عَظِيرٍ ۞

قُل لَوَّشَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ وَعَلَيْكُمْ وَلَاَ أَذْرَبُكُم بِيِّءً فَقَدْ لِيَثْتُ فِيكُمْ عُمُزًامِّن قَبَالِيَّ عَلَىٰ لَا تَعْقِلُون شَ الجزء ۱۱ <u>375</u> الجزء ۱۱

sin addal xer wakti sugek tokkel isin sinni kas tamsissi hayteenih ama Qhuraan yi xaquk aneewaam cubbussu mahaytaanaa?keenik ixxic.

- 17. Tokkel Yallal dirab ginnaasiteeh hinnay kay Aayoota dirabboyse marak dulmih iyyi gacaa?num magaca, diggah umeyniitih yan maray Yallih farmoytit dirabboyse mayasillimaay mayaffoofa.
- 18. Ama koros Yallak kalah taniimiy, tu keenik kale waytaah addunyaa kee akeeral tu keenih xiqe wayta yaqbuden, tamahim kah naqbudem Yallih xaqul shafaaqatta neh takkem keh iyyaanama iyyan, Nabiyow keenik ixxic: isin Yalli qaranwaa kee baaxol usuk aaxigewaam kaah warissaanaa? Yalli ama koros agleh kaat hayya haytaamak saytunnooweeh fayya iyyek.
- 19. Sinam inki ummattay inki diini lek sa (islaam diini kinnuk) kah sugtem mali tokkel itta weeniih fixiixeenih gari keenik koroositeeh gari keenik cakki diinil elle raaqe, ku Rabbi isi ginok digaalat asissike waamih qangara kaak taturteh suge wannay ama addunyal elle Yalli seehadâ fan mekelak yen, diini caagidik itta elle waanamal.
- 20. Tama korosih cirdeynaani Mucammadal صَالِّسَةُ عَلَيْهُ وَسَالًا kay Rabbik kay numma tascasse astootiy tambullee macah kaal

فَمَنْ أَظْلَا رُمِمَّنِ أَفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوْكَذَّبَ بِعَايَتِهِ إِنَّهُ وَلَا يُفْلِحُ ٱلْمُجْرِمُونَ ۞

وَيَعَبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ مِّ وَلَا يَنَفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَلَوُّلَا شُفَعَلُوْنَ عِندَ ٱللَّهِ قُلُ أَتُنَيِّعُونَ ٱللَّهَ بِمَا لَا يَعُلَمُ فِي السَّمَوَتِ وَلَا فِي ٱلأَرْضِ سُبْحَنَهُ و وَتَعَلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۞

وَمَاكَانَ ٱلنَّاسُ إِلَّا أُمَّةَ وَحِدَةً فَاُخْتَلَفُوْاْ وَلَوْلَاكَلِمَةُ سَبَقَتْ مِن رَّيِكَ لَقُضِىَ بَيْنَهُمُ فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۞

وَيَقُولُونَ لَوَلاَ أُنْزِلَ عَلَيْهِ عَالِيَةٌ مِّن رَّبِقِّ فَقُلُ إِنَّمَا ٱلْغَيْبُ لِلَّهِ فَٱنتَظِرُوۤ أَ إِنِّي مَعَكُم مِّنَ ٱلْمُنتَظِرِينَ ۞

obsime waytaah iyyan, toysa Nabiyow cagalah qellitteemih ixxiga Yallak sa num maliiy nifan kee sin fan Yalli meklelek gambaala! diggah anu siinî luk gambaalak keenik ixxic!

- 21. Sinam (makki koros kinnuk) ken gee gibdaabinih lakal nek van racmatah (rob kinnuk) temgo ken tammosna waqdi usun too waqdi Naayoota dirabboysaanaah teetil angasan, nabiyow ama korosuk sin uma malah galtoh Yalli siinit abu waa digaala sissikuk raqta keenik ixxic, diggah Ni farmoytiitiy (malayka kinnuk) sin dacayrih rubna isin uma malah Nastootit abtan dirabboysiyya siinil taktubeeh sin elle galtenno.
- 22. Yalla kinni sinaamey barril lac kee lacak kalah taniimiy feertaanamkeh siinih gineh amol sin beytam, Yalla kinni badal doynik amol sin beytam, isin doynikit sugtan waqdi, is ken luk baddi amol mege caacayat gexxaah usun kaat (caacay kinnuk) yafriceenih, garciik gibdi caacay teetit yemeeteeh haffo kulli gambik ken takkugeeh keenit temeetek diggah finqi maro keenit heem yasmiteenih, tokkel usun aqbudak sugen yallitte hawweenanaah dooqa dubuk Yallah caglisan, Ni Rabbow nanu taway edde nan gibdaabinak nee naggossek ku nigmatal koo faatita mara akenno iyyan.

وَإِذَآ أَذَقُنَا ٱلنَّاسَ رَحْمَةً مِّنْ يَعْدِضَرَّآءَ مَسَّتُهُمْ إِذَا لَهُمِمَّكُرٌ فِي ءَايَاتِنَّا قُلِ ٱللَّهُ أَسْرَعُ مَكُرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا تَمْكُرُونَ ١٠

الجزء ١١

376

هُوَ ٱلَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي ٱلْبَرِّوَٱلْبَحَرِّحَتَّىۤ إِذَا كُنْتُرْفِي ٱلْفُلْكِ وَجَرَيْنَ بِهِم بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُواْ بِهَاجَآءَتُهَا رِيحٌ عَاصِفٌ وَجَآءَهُمُ ٱلْمَوْجُ مِنكُلِّ مَكَانِ وَظَنُّواْ أَنَّهُمْ أُحِيطَ بهمْ دَعُوْا ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ لَهِنَ أَنْجَتْنَامِنَ هَاذِهِ عَلَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلشَّاكِرِينَ الله الْمُعَالِمِينَ

- الجزء ١١ 377
- 23. Tokkel Yalli tama gibdaabinittek ken naggoysa waqdi, usun too waqdi sinni koroosannuh gacaanaah baaxô bagul cakki gita cabba heenih cakki maliinoh dulmii kee uma taamat baaxo baysan, kee sinaamey cagalah sin caddok taturih dambi siinil gacaah isin tama addunyah manoy tamarraqu wayta kinni edde hataktaanam, tohuk lakal siinik madaara Nee fanah takke, tokkel isin abak suggu itteenim siinih warasennooh sin elle galtenno.
- 24. Cagalah addunyâ manoo kee tet maaluu kee tet bilhadat abtan hidah ceelallo, Oaraanak oobisne leey (Rob kinnuk) baaxok cooxuy maggo afah yaniy ittat yengeley seehadaa kee lac kak yakme edde yoobokeh inna kinni, tama baaxot Qaxaa kee bilhada teetit tambulleeh Qobooruk sissin bisittet bilgitak, Diggah tet le mari tet dagitaah teetit yantifiqeenimih dudda loonum yismiteenim ekkelli haan waqdi, Namrii kee Ni mekla coox kee buqrek teetil taniimih baysah teetih tamaate, bar akki hinnay laqo akki, tokkel coox kee buqre kak daggimteeh tiggiriqqime baaxoy coox kee bugrek kimal inkinnah tu elle suge wayte baaxoh inna tet abne, tonnaah ama addunyal usun edde hiddootaanam tamannal baytaah fingitta, sinaamey tama addunyah ceelallo baxxaqqa siinih kah hayna

فَلَمَّآ أَنْجَاهُمْ إِذَاهُمْ يَبْغُونَ فِي ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقُّ نَاأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّمَانَغُكُمُ عَلَىٓ مَّتَاعَ ٱلْحَيَوةِ ٱلدُّنْيَأَثُمَّ إِلَيْنَامَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُم بِمَاكُنْتُمْ تَعَمَلُونَ ١

إِنَّمَامَثَلُ ٱلْحُيَوةِ ٱلدُّنْبَاكَمَاءِ أَنْزَلْنَهُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ فَٱخْتَلَطَ بِهِ عَنَبَاتُ ٱلْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَٱلْأَنْعَامُ حَتَّى إِذَآ أَخَذَت ٱلْأَرْضُ زُخِّرُ فَهَا وَٱزَّيَّنَتْ وَظَنَّ أَهْلُهَآ أَنَّهُمُ قَادِرُونَ عَلَيْهَآ أَتَاهَآ أَمُرُوا لَيُلَّا أَوْنَهَارًا فَجَعَلْنَهَا حَصِدًا كَأَن لَرَّتَعْنَ بِٱلْأَمْسِ كَذَالِكَ نُفَصِّلُ ٱلْآيِكِ لِقَوْمِ يَتَفَكَّرُ وُنَ ١ innaah ninkittinaane tascasse astooti cubbusaah elle kaskassoowa marah baxxaqqa hayna.

- 25. Yalli isi Jannatay nagaynâ dabqa deqsitâ fanah isi naqoosa seecaah isih faxa mara massoowa gitâ fanah tirri haa.
- 26. Yallal yeemeneeh kay qibaadá yeymeeqe maray usuk ken kah amrisem oggoleeh usuk ken kak waaseemik waasime Jannat leeh wohuk fulah isi Rabbih foocih wagitto-le, ditii kee xixxibaane ken foocitte mabuulta, too maray tama weelot weeloysime usun Jannatti mara kaal waarak.
- 27. addunyal koroositeeh uma taama abe mari, usun abiten umaaneh innah tanim galtok lon, qunxaanee kee xixxibaane ken buulta, usun Yallih digaalak cateynay ken cata malon diti gibdah mudugih yan barak tut foocitte keenik buulumteh innah, woo mari usun Girá mara usun teetil waarak.
- 28. Nabiyow cus! ginó inkih cisab kee galtoh kobxisnu wayna ayró (Qhiyaamah ayró kinnuk), tohuk lakal Yallat agleytit hee marak sin kee isin Yallak kalah Yallat agleytiitih haak sugten Yallittek sinni arac ibbixa keenik inna, tokkel koros kee usun aqbudak sugeenimih fan ittak baxisnah, usun Yallat agleytiitih haak sugen Yallitte isi aqbudak suge marak bari takkeeh, isin nee

وَٱللَّهُ يُدَعُوٓا إِلَىٰ دَارِ ٱلسَّلَمِ وَيَهَدِى مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَطِ مُّسْتَقِيرِ۞

* لِلَّذِينَ أَحْسَنُواْ ٱلْخُسْنَىٰ وَزِيادَةٌ ۗ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَاذِلَةٌ أَوْلَتِكَ أَصْحَبُ ٱلْجُنَةِ هُمْ فِيهَا خَلِدُونَ۞

وَٱلَّذِينَكَسَبُواْٱلسَّيَّاتِ جَزَاءُ سَيِّعَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَفُهُمْ ذِلَّةٌ مَّنَالَهُم مِّنَاللَّهِ مِنْ عَاصِمِّ كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطَعَا مِّنَ ٱلْيَّلِ مُظْلِمًا أُوْلَتِكَ أَصْحَلُ ٱلنَّالِّهُمْ فِيهَا خَلاُونَ ۞

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ هِيعَا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُواْ مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَآؤُكُمْ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمُّ وَقَالَ شُركَآؤُهُم مَاكُنْتُمْ إِيَّانَا نَعَبُدُونَ ۞

- aqbudak sugteenim nanu Aaxigak masuginninooy nee taqbudeenimih Nanu sin mamrisinnino keenik itta.
- 29. Nee kee sin fan Yalli sumaagah xiqqi haa, isin neh abak sugten qibaadák nanu garcit sugneemih keenik itta ken Yallitte.
- 30. Too cisab aracal kulli nafsi taamoomik tatrussu heemil mokkorimah, magaané tekkek, umaané tekkek, usun inkih sinni Rabbiy nummâ Yalla kinniy qadaalatal mekla abâ fan gacsiman, Yallak kalah diraabah ginnaasiten yallittey aqbudak sugeeni keenik bayteh.
- 31. Nabiyow ama korosuk ixxic:qaran kee baaxók sin tarzughem miyyaay? hinnay oobbaa kee mabulwa tamlikem miyyaay? rabteemik nuwwim tayyaaqeeh nuwwiimik rabtem tayyaaqem miyyaay? ginô caagiida bicissam miyyaay? usun kol gacisak wohim inkih abtam Yalla kok axcelon, toysa isin Yallih digaalák mameesittaanaa? agleytit kaat haytaanamak keenik ixxic.
- **32.** Tokkel toh siinih abtam Yallaay sin Rabbi, usuk cakki Rabbiy qibaadá dibuk cakkisita kinni, tokkel cakkik wadir fingak-sa maca taniih?toysa isin cakki Rabbik mannal daggawsintaanaa?
- 33. Ama korosuy cakki gitak tewge sinni koroosannut kah warraytannah ku Rabbih qangaraa

فَكَفَى بِٱللَّهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِنكُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَعَنِفليرَ ١

هُنَالِكَ تَبَلُواْ كُلُّ نَفْسٍ مَّاَأَسْلَفَتَ ۚ وَرُدُّوَاْ إِلَى ٱللَّهِ مَوْلَكُهُ مُ ٱلْحَقِّ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُواْ يَفْتَرُونَ ١٠٠

قُلْ مَن يَرْزُقُكُمُ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ أَمَّنَ يَمْلِكُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَرَ وَمَن يُخْرِجُ ٱلْحَيَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ ٱلْمَيِّتَ مِنَ ٱلْحَيِّ وَمَن يُدَبِّرُ ٱلْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ ٱللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ شَ

فَذَالِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمُ ٱلْحَقُّ فَمَاذَا بِعَدَ ٱلْحَقّ إِلَّا ٱلضَّالَٰ فَأَنَّ تُصْرَفُونَ ٢

كَذَالِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى ٱلَّذِينَ فَسَـ قُوٓا أَنَّكُومَ لَانُؤْمِنُونَ ١

الجزء ١١ 380

kee mekla koroosite maral nummatteh, diggah usun Yallih inkittinaanee nummayse woonu waanamah.

- 34. Nabiyow keenik ixxic:sin vallittey isin taqbudeenik faxe ginooy takkay gino suge waytik qimbissah gintam teetik tanii wohuk lakal woo gino qiddiiy sarra tet uynuwwuuy is elle sugte innah tet gacissam tanii?usun wohul tugacsaanam maduudaanak Nabiyow keenik ixxic:Yalla kinni gino suge waytik gintaah tohuk lakal tet qiddaah sarra tet taynuwweeh gacissam, tokkel isin cakki gitak deedal gitâ fanah mannal daggawtaanaah?
- 35. Nabiyow ama korosuk ixxic:isin Yallat agleytiitih haytan numtinwwellittet sinaamah cakki gitay massoowa tascassem tanii?usun wohul tu gacsaanam maduudaanak Nabiyow Yalla kinni makkoote num cakki gitay massoowâ fanah tirri haytam, Yallay cakki gita fan tirri haannaa?hinnay sin Yallittey tirri ken haan ken akke waytek, isih tirri axce waytaah sinam tirri hee waytaay? katayyu cakkisittam keenik ixxic, toysa isin Yallaa kee kay ginô fan mannal massossaanaa?ahaay deedal meklak tanih tan.
- **36.** Ama korosuk maggo mari akkalaay dareemuk sa kataatam mali, usun numtinwwellu Yallah

قُلْهَلْ مِن شُرَكَآ إِكُمْ مَّن يَبْدَفُواْ ٱلۡخَاۡقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَقُلِ ٱللَّهُ يَبَدَؤُواْ ٱلْخَلَقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَقَالَنَّى

قُلْهَلْمِن شُرِّكَآبِكُمْ مَّن يَهْدِيٓ إِلَى ٱلْحُقِّ قُلِ ٱللَّهُ يَهْدِى لِلْحَقُّ أَفَمَن يَهْدِيَ إِلَى ٱلْحَقِّ أَحَقُّ أَن يُتَّبَعَ أَمَّن لَّا يَهِدِّي إِلَّا أَن يُهْدَى ۖ فَمَا لَكُمْ كَفَ تَحْكُمُونَ إِنَّ اللَّهِ

وَمَايَنَّةِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّاظَنَّأَ إِنَّ ٱلظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ ٱلْحَقِّ شَيَكًا إِنَّ ٱللَّهَ عَلَيْمُ بِمَا يَفْعَلُونَ ٥

haysitan waqdi, diggah akkal kee dareemu cakkik xiqtam mali, diggah Yalli ama koros abba haytam inkih yaaxigeh.

- 37. Ama Qhuraan diraabah hebeltô num ginnaasiteh baaham matakkaay maduuda Yallak sa, kinnih immay ama Qhuraan Yalli isi ambiyal kaak duma oobise kitoobah nummaysiyyah kaa oobise, ama kitaabal Yalli Mucammad مَا اللهُ عَلَيْهُ وَاللهُ سَالَةُ ummattah madqeemih baxxaqqaa kee addâ fakoot elle yan, ama Qhuraan usuk ginô Rabbih xaquk yanim agaywaaga mali.
- 38. Wonna hinnak Mucammad مَرَالَتُهُ عَلَيْهُ وَسَلَمُ ama Qhuraan ginnaasiteh maay iyyan? Nabiyow isin kah ittan inna tekkek isin kay inna leemik inki suura baaha, Yallak kalah seehadaa kee ginnik duddu haytaanamah seecitaay cató keenit faxa ama ittaanamat numma yacee mara tekkeenik keenik ixxic.
- 39. Wonna hinnay ama Qhuraan naharak kaa yoobben waqdi, kay aayoota cubbuse kalah, kay addal tanim aaxige kalah kaa dirabboysen, kitaabal kah xagnisimen digaalá keenih amaate kalah tet dirabboysen, keenik naharsi ummatta Yalli keenit abe meesisso kah dirabbosse innah, tokkel Nabiyow daalimiinih yan marak ellecabo kah tekke inna wagitey! Yalli ken baysehik.

وَمَاكَانَ هَلَاالْقُتُوَالُ أَن يُفْتَرَىٰ مِن دُونِ اللّهِ وَلَكِن تَصْدِيقَ اللَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَكِلَارَيْبَ فِيهِ مِن رَّبِّ الْعَلَمِينَ ۞

َّمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَنَهُ قُلْ فَأْتُواْ بِسُورَةِ مِّثْلِهِ۔ وَلَدْعُواْ مَنِ ٱسْتَطَعْتُرُضِّ دُونِ ٱللَّهِ إِن كُنتُو صَلِيقِينَ ۞

بَلْكَنَّبُوْاْنِمَالُوَيُحِيطُواْبِعِلْمِهِ وَلَمَّايَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُۚ كَنَالِكَكَنَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبَلِهِمٍّ فَانظُرُ كِيْفَكَانَ عَلِقِبَةُ ٱلظَّلِمِينَ ۞

- 40. Nabiyow ku marak ama Qhuraan nummassam keenit taniih inkinnah kaa nummayse waytam keenit tanih, ku Rabbi cirdih kaa nummaysewaa maray baaxó baysa keenik yaaxigeh.
- 41. Nabiyow ama koros koo dirabbossek anu inni diinii kee inni taama liyooh isin sinni diinii kee sinni taama liton, tokkel isin yi taamak bari kinnitoonuuh, anu isin abtaanamak bari kinniyo keenik ixxic!
- 42. Nabiyow ama korosut kuyab kee ama Qhuraanay atu takriye ankacsa mari keenit yan, kinnih immay usun wohut tirri iyya mara hinnon, tokkel atu aytimaleela taysabbem duddaa? tonnaah atu ama mara tirri haytam madudda aytissinnah usun tucubbusaah wohul qakkaloowa mara akke weenik.
- 43. Ama korosut koo kee ku nubuwwannih astootiy nummale wagta mari keenik yan, kinnih immay Nabiyow atu inti maleela tirri haytam duddaa? tonnaah atu ama mara tirri haytam madudda usun bagi intiy cakki edde yableeni Aalle weenik.
- 44. Diggah Yalli sinam tut mayadluma umaane keenit ossee kee hinnay maqaane keenik daggoyse yakkeemit, kinnih immay sinam isi nafsi isih tadlume koroosannuu kee Yallih amri cinaanamat.

وَمِنْهُ مِمَّن يُؤْمِنُ بِهِ ء وَمِنْهُ مِمَّن لَّا يُؤْمِنُ بِنِّهِ وَرَبُّكَ أَغَلَمُ بِٱلْمُفْسِدِينَ ۞

ۅٙٳڹۘڴڐۜۘۘۘٷڬڡؘڨؙڶڸۣٙۼڡٙؠڸۣۅٙڵڴؗۄ۫ۘۼڡۘڵڴؗڗؖٲؙۺؙ؞ ؠٙڽۣۧٷڹؘڡؚڡٞٲٲٛڠڡٙڶؙۅٙٲ۫ڬٲ۠ڹڔۣؽٙۦؙؙؿڡؚۜڡۧڶ ٮؘڠڡٙڡؙؙۅٮٙ۞

وَمِنْهُمْ مَنَ يَسَتَمِعُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنَتَ تُشَمِعُ اللَّهِ اللَّهِ مَنَاكَ أَفَأَنَتَ تُشَمِعُ السُّمَّ وَلَوْكَانُواْ لَايَعُقِلُونَ ٢

وَمِنْهُم مَّن يَنظُ ُ إِلَيْكَ أَفَأَنتَ تَهْدِى ٱلْعُمِّي وَلَوْ كَانُواْ لَا يُبْصِرُونَ ۞

إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَظْلِمُ ٱلنَّاسَ شَيْعًا وَلَكِنَّ اللَّهَ اللَّهِ الْكِنَّ النَّاسَ أَنفُسَ هُمِّ يَظْلِمُونَ ١

- 45. Nabiyow cus:Yalli ama koros cisab kee galtoh kobxisah yan ayro (Qhiyaamah ayro kinnuk) usun wohuk duma addunval lagok dago waktik sa tusuge weenih innah gacca iyyan ken geeh yan gibdaabinih sabbatah, addunyal usun mariiy mara keenik kah aaxaguk suge innah itta yaaxigeenih, nummah Yallih angaaraw kee cisab kee galto tanim dirabboysak suge mari fingiteh, usun addunyal tirri iyyeeh mege taama abbaasite marah masuginnon.
- 46. Nabiyow addunyal digaalak ken kah xagnisnaamak tu koo aybullee kee hinnay woh koo aybullee kalah koo warrayse akkenno (raba kinnuk) toysa ama namma caalatal inkih ken caagid nee fan yaduure, tohuk lakal ken taamoomiy usun addunyal abak sugeenil Yalli sumaaqah yaniih ken elle galtele.
- 47. Sinaamey siinik duma warrayya itte ummatta inkih farmoytay ken tirtóh rubsume le, tokkel ken farmoyti Qhiyaamah ayro yamaate waqdi, Yalli ken fan qadaalatal mekla usun aben taamah galtól andullume kalah.
- **48.** Nabiyow ku marak koros koo kee koo kataate mari A-nee kah xagnissa Qhiyaamah ayroh digaala maawaqadiiy?isin numma yacee mara tekkeenik iyyan.

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبَثُوا إِلَّاسَاعَةً مِّنَ ٱلنَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُ مَّ قَدْخَسِرَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بلقاآء ألله و مَا كَانُواْ مُهْتَدِينَ ٥

وَإِمَّانُ يَنَّكَ بَعُضَ ٱلَّذِي نَعِيدُهُمْ أَوْنَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ أَنَّهُ اللَّهُ سَهِيدٌ عَلَى مَا يَفْعَلُهُ نَ ١

وَلِكُلِّ أُمَّةِ رَّسُولُ فَإِذَا جَآءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُم بِٱلْقِسَطِ وَهُمْ لَا يُظَامُونَ ١

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَاذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقَهِ - ٥

- 49. Nabiyow keenik ixxic: anu inni nafsik umaané waasam maduudaay tuxxiq kaah orbisam maduuda Yalli faxa kaa akke waytek, kulli ummatta waktiy qumri teetik edde yamurrugele, gumri teetik edde yamurruge wakti yamaate waqdi, toysa too waktik dago wakti mawadirroysimaanaay, dago wakti kaak mayaakuman.
- 50. Nabiyow ama korosuk ixxic:yoh warisay Yallih digaalá bar siinit temeetek hinnay lagó siinit temeetek, toysa umeyniitih yan mari digaaláh obtit kah qataatakam macaay?
- 51. A-korosey digaalá siinil obtek sarraa tet nummassaanam?Awayaa isin tet nummassaanam?nummah isin duma is amaate kalah teetit qataatakak sugteenik.
- 52. Tohuk lakal koroosannut sinni nafsi yudlume marak Yallih digaaláy waartay amurruqe wayta tammoysa keenik iyyan, isin addunyal abak sugten uma taamoomik sa elle galtimtaanam litoonuu?
- 53. Nabiyow ku marak koros Qhiyaamah ayróh digaalá koo esserta, is nummannaa? Axcuk, Nabiyow keenik ixxic:yeey, inni Rabbil xiibita immay diggah is nummaay agaywaaga mali, isin Yallih digaalák yassaqqe mara hinniton.

قُل لَّا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَانَفْعًا إِلَّا مَاشَآءَ ٱللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلُّ إِذَا جَآءَ أَجَلُهُمْ فَلَا سَيَعَخُونَ سَاعَةً وَلَاسَتَقَدُمُونَ فَ

قُلْ أَرَءَ يُتُمْ إِنْ أَتَكُو عَذَا بُهُ وبِيَتًا أَوْنَهَارًا مَّاذَايَسَتَعْجِلُ مِنْهُ ٱلْمُجْرِمُونَ ٥

أَثُمَّ إِذَا مَا وَقَعَ ءَا مَنتُم بِهِ عَ ءَآلُكَنَ وَقَدْ كُنْتُم بِهِ ٥

ثُمَّ قِبَلَ لِلَّذِينَ ظَالَمُهُ أَ ذُوقُولًا عَذَابَ ٱلْخُلْدِ هَلْ تُحْزَوْنَ إِلَّا بِمَاكُنتُهُ تَكْسِبُونَ ٥

*وَيَسْتَنْبِعُونَكَ أَحَقُّ هُوَّ قُلْ إِي وَرَبِّيٓ إِنَّهُو لَحَقُّ وَمَا أَنتُم بِمُعْجِزِينَ ٥

- 54. Diggah ummaan nafsiy Yallal koroosite baaxô bagul duyyek eneyyi ittam kayim akkinnay fidah attacayyuk yen Qhiyaamah ayroh digaalak, usun Yallih digaala yablen waqdi kaxxa nadaama gellissi haan addunyal Yallaa kee kay farmoytit nummayse weenimih sabbatah. Yalli ken fan qadaalatal mekla usun andullume kalah.
- 55. Oobbiya! Diggah Qaranwaa kee baaxól eneyyi ittam Yalli lek, oobbiya! Diggah Yalli Qhiyaamah ayró cisab kee galtoh hee xagni cakki kinniih raqmalik, kinnih immay keenik maggo mari woh numma kinnim mayaaxiga.
- 56. Diggah Yalli yaynuwweeh qidah, isin rabteeniik lakal kaâ fanah gacsimtaanaah taamak abba hayteenimil sin galtele.
- 57. Sinaamey nummah ama Qhuraanay elle kaskassowtaanay Yallih digaala sin kassiisa sin Rabbik siinih yemeete, usuk iggimaa kee agaywaagâ dalkay lubbittet tanik diwa kinni, makot gexxaanamak tirtooy moominiiniy kaa kataatteh nacrooro.
- 58. Nabiyow sinaamak ixxic :tirtóo kee cakki diiniy siinih yemeete Yallak muxxooy nacror kinni, toysa usun tohut wallitoonay, tokkel Yalli keenih kah seeca islaamaninnoo kee Ohuraan kataataanam addunyâ duyyê baxay usun kobxisaanay baytak kayrih aysuk keenih raqta.

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسِ ظَلَمَتْ مَافِي ٱلْأَرْضِ لَا فَتَدَتَ بِيِّهِ وَأَسَرُّواْ ٱلنَّدَامَةَ لَمَّارَأُولُ ٱلْعَذَابِّ وَقُضِ بَيْنَهُم بِٱلْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ١

أَلَآ إِنَّ بِلَّهِ مَافِي ٱلسَّمَوَاتِ وَٱلْأَرْضُّ أَلَآ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقُّ وَلَاكِنَّ أَكْتُرَكُمْ لَا يَعْلَمُهُ وَنَ ٥

هُوَيْحِيْ ٥ وَيُمِيثُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ٥

يَتَأَنُّهَا ٱلنَّاسُ قَدْجَآءَ تَكُم مَّوْعِظَةٌ مِّن رَّتُكُمُ وَشِفَآءُ لِّمَافِي ٱلصُّدُورِ وَهُدَى وَرَحْمَةُ لِلْمُؤْمِنِينَ ١

قُلْ بِفَصْٰ لِ ٱللَّهِ وَ بِرَحْمَتِهِ عَ فَي ذَٰ لِكَ فَلۡيَفۡ رَحُواْ هُوَخَارٌ مِ مَّا يَجْمَعُونَ ٥

- 59. Nabiyow ama kol ooba wacyi tangadde korosuk ixxic:yoh warisay ama rizqhiy Yalli lac kee buqreey wohuk kalah taniimik siinih oobiseeh yeceey tu kak caraamu abtaanaah tu kak calaali abtaanah idini Yalli siinih yecee innaa?hinnak Yallal dirab kee deedal ginnaasittaanaa?keenik ixxic.
- 60. Ama korosuy Yallal dirab ginnaasitta Yalli keenil carammoyseweem sinnil carammossa, Yalli Qhiyaamah ayro usun kaal ginnaasiten diraabal maca keenik abuwaam yakkaleeniih? dambi keenih cabuwaam yakkaleenii? Maleey, wonna hinnay Yalli digaalah urta gira ken culsele, diggah Yalli sinam amol maggo muxxo le Rabbi kinni, addunyal digaalat keenik assissike waa waqdi, kinnih immay keenik maggo mari Yalli keenih abah yan muxxol kaa mafaatitan.
- 61. Nabiyow atu isi caagiidak caagidik teynal mageytimtaay Yallih Qhuraanih aayoota matakriya, isin hebeltô taamay abtaana manton, uma taama tekkek hinnay meqe taama tekkek, nanu siinî luk naniih sin taamoomi dacrisna nee akke waytek, isin woo taamoomit cultaanaah abtan waqdi, ku Rabbik baaxô bagul tumaqellittaay qaraanal tumaqellitta qunaxa xuuneyti qilsah gidek xabba haanamaay wohuk qunxaamaay

قُلْ أَرَءَيْتُم مَّاَ أَنَرَلَ اللَّهُ لَكُم مِّن رِّزْقِ فَجَعَلْتُم مِّنْهُ حَرَامًا وَحَلَلَا قُلْءَ اللَّهُ أَذِنَ لَكُمِّ أَمْكِي ٱللَّهِ تَفْتَرُونَ ۞

وَمَاظَنُّ ٱلَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ يُوۡمَ ٱلْقِيۡمَةِ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى ٱلنَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَايَشُكُرُونَ ۞

وَمَاتَكُونُ فِي شَأْنِ وَمَاتَتَكُواْمِنْهُ مِن قُوَّانِ وَلاَتَقَمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّاكُنَّا عَلَيْكُو شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِي وَمَايَعُرُبُ عَن رَّيِكَ مِن مِّنْقَالِ ذَرَّةِ فِي ٱلْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءَ وَلاَ أَصْغَرَمِن ذَلِكَ وَلاَ أَكْبَرُ لِلَّا مَنْكِلاً فِي كِتَكِ مُّمِينٍ شَ

- wohuk nabam kaak magellitta baxxaqale kitaabih addal kutbeh tan tet akke waytek (lawcal macfuuz adda kinnuk).
- **62.** Oobbiya diggah Yallih awliya akeeral Yallih digaalah meesi ken amol matanaay addunyal keenik taturteemih marookitan
- 63. Ama awliyah weeloola diggah usun Yalla nummayseeh kay farmoyta kataateeh Yalli ken kah amrisem oggoleeh usuk ken kak waaseemik waasimeeh kaak meesitak suge mara kinni.
- 64. Ama awliya addunyâ manoo kee akeeral ruffu ken haytam (jannat kinnuk) aytikumah lon, Yalli hee xagana mamakaay kay maxcooca korsa mali, toh is kaxxa maffaafav affaf kak wadirit raaqewaa kinni.
- 65. Nabiyow ama koros atu farmoyta hinnito iyyaanamih maxcoo kee usun ku Rabbit agleytit haanam koo rookise waytay, diggah duddaa kee baari addunyaay akeeral inkih Yalli lek, usuk ken maxco yaabbi ken taama yaaxigi kinni.
- 66. Oobbiya diggah Qaranwal taniimiiy baaxol tanim Yalli lek, ama koros Yallak kalah taniimiy katattaah taqbude maatiyaay agleytiitik!usun dareemuuy deedalak sa kataataanam malon, usun diraabat yaabaanamak sa kalah iyyaanam malon.

أَلَآ إِنَّ أُوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَاخَوْفٌ عَلَيْهِ مَر وَلَاهُمْ يَغَزَنُونَ ١

الجزء ١١

387

ٱلَّذِيرِ - عَامَنُواْ وَكَانُواْيَتَّاقُونَ ١٠٠٠

لَهُ مُ ٱلْبُشَرِي فِي ٱلْحَيَوْةِ ٱلدُّنْيَاوَفِ ٱلْآخِرَةِ لَاتَتُدِيلَ لِكَامَتِ ٱللَّهُ ذَلكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ١

وَ لَا يَحُرُّ نِكَ قَوْلُهُمُّ إِنَّ ٱلْعِبِّ ةَ لِللَّهِ جَمِعً هُوَٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ الْ

أَلَآ إِنَّ لِلَّهِ مَن فِي ٱلسَّا مَلَوَاتِ وَمَن فِي ٱلْأَرْضِّ وَمَايَتَ بِعُ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُون ٱللَّهِ شُرَكَاءً إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا ٱلظَّنَّ وَإِنَّ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ١ 10- Suurat Yuunus

- 67. Yalla kinni sinaamey bar taamâ taqabik edde tastriicoonuh siinih abtem, laqo tu edde tableeniih rizqhi (quusi) edde gurrusuttoonuh diifu siinih abtem, diggah tohut cakki maabbah yab yaabbe marah Yallih inkittinaane tascasse astooti edde tan
- 68. Yahuud kee Nasaara Yalli baxa haysite itte, yalli wohuk saytunnooweeh, usuk isik kalih marak gaddali kinni, Qaranwal tanim kee baaxol tanim inkih usuk le, isin tama Yallal diraabah ginnaasittaanamal sumaaqah litoonum manton, isin aaxige waytaanam Yallal diraabah ginnaasitak usuk baxa-le ittaanaa?
- 69. Nabiyow diggah Yalli baxale axcuk Yallal dirab ginnaasita mari addunyaay akeeral mayaffoofa ixxic.
- 70. Ama Yallal dirab ginnaasite mari addunyâ bagul edde yanin koroosannut dago hatkiyyah hatke-lon, tohuk wadir usun rabeeniik lakal nee fan gacan, sarra akeeral girâ digaalay gibdi ken tammoysenno Yallal koroositeenih sugeenimî sabbatah.
- 71. Nabiyow tama Makki korosul Nabii Nuuc xaagu akriyey usuk isi marak iyye waqdi:yi maraw anu sin addal abe daffeynaa kee Yallih astootit siinit abe kassis siinit yenbeeh yigibdeek, toysa anu dibuk Yallal keltaah kaal kibalsitak

هُواً لَذِي جَعَلَ لَكُمُ الْيَّلَ لِتَسَكُنُواْفِيهِ وَالنَّهَارَمُنْصِرًا إِنَّ فِي ذَالِكَ لَايَتِ لِقَوْمِ يَسْمَعُونَ ﴿

قَ الُوْاْ اَتَّخَ ذَاللَّهُ وَلَ ذَّالُهُ بَحَنَهُ وَهُوَ ٱلْغَنِيُّ لُهُ ومَا فِي ٱلسَّمَوَاتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضِ إِنْ عِندَكُم مِّن سُلْطَانِ بِهَا ذَأَ أَتَـ قُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ مَالَا تَعَالَمُونَ ۞

قُلْ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ لَابُفْلحُوت ﴿

مَتَعُوُّفِ ٱلدُّنْيَاثُمَّ إِلَيْنَامَرُجِعُهُمَّ ثُمَّ نُذِيقُهُمُ ٱلْعَذَابَ ٱلشَّدِيدَيِمَاكَانُواْ يَكْفُرُونَ۞

* وَٱتَلُ عَلَيْهِ مِّ نَبَأَنُ ﴿ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ عَيْفَوْمِ إِن كَانَ كُبُرَ عَلَيْكُمْ مَقَامِي وَتَذْكِيرِي عِايدتِ اللَّهِ فَعَكَى اللَّهِ تَوَكَّلُتُ فَأَجْمِعُواْ أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءَكُمْ ثُوْلَا يَكُنُ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّا أَمْرُكُمْ عَلَيْ كُمْ غُمَّةً ثُورُ اقْضُواْ إِلَى وَلَا تُنْظِرُونِ ۞ isin sinni caagiida bicsitaay eggereereqa, isin sinni Yallittey Yallat agleytiitih haytaanah seecita, tohuk lakal sin caagid siinik qellita caagid akke waay, tohuk lakal yot abtoonu waytan digaala yot abaay dago wakti yoh maqambaalina keenik iyye.

- 72. Tokkel anu siinit aba seecoo kee kassiisit derre cabteenik, toysa tohul derre yot kah cabtan galtoy sin essere mayyu yi galto numul matan, Yallih xaqul tan tet akke waytek, anu muslimiinik numuk teyna akkeemih amrisime.
- 73. Tokkel Nabii Nuuc mari usuk Yallak keenih luk yemeeteemil kaa dirabboyseeniih, usun koroosannuk makatinnon, tokkel Nabii Nuuc kee kaâ luk yan maray yeemene doynikit ken naggosneeh raaqisne, woo marak baaxó ciggiila mara ken abneeh Ninkittinaane tascasse astooti dirabboyse mara leet xuumusne, toysa Nabiyow wagitaay cubbusey Nabii Nuuc Yallih digaalak meesiise marak ellecabo kah tekke inna.
- 74. Tohuk lakal Nabii Nuuc gamadal farmoytit le marâ fanah rubne, tokkel baxxaqqa itta astootiy ken numma tascasse keenih luk yemeeten, tokkel keenik duma Nabii Nuuc mari dirabboyseemil yaamine mara makkon, ama marih lubbitte iimaanak kah alifne innaah, umaanet caddok tatrinnaanih marih lubbitte tamannal alifna.

فَإِن تَوَلَّتُ ثُوْفَمَاسَأَلْتُكُو مِّنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِي إِلَّا عَلَى ٱلنَّةِ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ ٱلْمُسْلِمِينَ ۞

فَكَذَبُوهُ فَنَجَيْنَهُ وَمَن مَعَهُ فِي ٱلْفُلْكِ وَجَعَلْنَهُمْ خَلَيْفِ وَأَغْرِقْنَا ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِعَايَنِتَّا فَانْطُرْكِيفَ كَانَ عَقِبَةُ ٱلْمُنذَرِينَ ﴿

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ وَرُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَاءُ وَهُر يِالْبَيِّنَاتِ فَمَاكَا فُواْلِيُوْمِنُواْبِمَا كَذَبُواْ بِهِ عِن قَبَلًَ كَذَالِكَ نَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِ ٱلْمُعْتَدِينَ ۞

- 75. Sarra woo farmoytiitih lakal Nabii Muusaa kee Nabii Haaruun Firqawnaa kee kay makaaban fanah Nastooti luk ken rubne, tokkel usun cakkî fanah gacaanam cineeniih kaxxamariiniteenih, usun umeyniitiy Yallat agleytit haytay baaxó bayissah sugen.
- 76. Tokkel firqawnaa kee kay marah Ni xaquk Nabii Muusa luk yemeete cakki ken yoofe waqdi, diggah ah baxxaqqa le baaba iyyen.
- 77. Nabii Muusa ken maxcó gajjibsitak iyyeh: cakki siinih yemeete waqdi diggah ah baxxaqqa iyya baaba ittaanaa?Baababeynit addunyaay akeeral mataffoofa.
- 78. Firqawnaa kee kay makaaban Nabii Muusak, atu nabbobti abak sugte qibaaday ken elle geynek nee maktuh koo kee Haaruun nabnaa kee reedá, masri baaxól sinim takkemkeh neh temeetee? nanu sin nammay farmoytit kinnitoonum nummaysa mara hinnino iyyen.
- 79. Firqawni ummaan baababeynay baab ixxiga le voh baaha ivve.
- 80. Tokkel baababeynit Firgawnal temeete waqdi, Nabii Muusa isin akootaa kee cooxuk gambissoonu waytaanam qambisa keenik iyye.
- 81. Tokkel usun sinni akootaa kee coox qambisen waqdi, Nabii Muusa diggah isin luk temeeteenih qambisseenim baaba, diggah Yalli kaa baysele diggah Yalli baaxo

مَّ بَعَثَنَامِنُ بَعَدِهِم مُّوسَىٰ وَهَارُونَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَا يُهِ عِهِ عَالَيْتِنَا فَأَسْتَكُمَرُ وَالْوَكَانُواْ قَوَمَا مُجَرِمِينَ ٥

فَلَمَّا جَآءَ هُمُ ٱلْحُقُّ مِنْ عِندِنَا قَالُواْ إِنَّ هَذَا لَسِحَرُّ مِّيْبِنُ شَ

قَالَ مُوسَىٰ أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّاجَاءَ كُرُ أُسِحْرُهَا ذَا وَلَا يُفْلِحُ ٱلسَّاحِرُونَ ١

قَالُواْ أَجِئْتَنَا لِتَلْفَتَنَاعَمَّا وَكَذَنَا عَلَيْهِ وَايَآءَنَا وَتَكُونَ لَكُمَا ٱلْكِبْرِيَآءُ فِي ٱلْأَرْضِ وَمَا نَحْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِنِينَ ١

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ٱنْتُونِي بِكُلِّ سَحِرِعَلِيمِ ٢

فَلَمَّاجَآءَ ٱلسَّحَرَةُ قَالَ لَهُم مُّوسَيَّ أَلْقُه أَمَا أَنتُم مُّلُقُونَ ۞

فَلَمَّآ أَلْقَوَاْ قَالَ مُوسَىٰ مَاجِئْتُم بِهِ ٱلسِّحَرُّ إِنَّ ٱللَّهَ سَيُبْطِلُهُ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ ٱلْمُفْسِدِينَ ٨

umaanet baysa marih taama mayaymaaga keenik iyye.

- 82. Yalli cakki diggi haah arcisah, isi qangor kee isi astootit deedalak amo kaa ciggiilisak, umeynit woh tangibe way.
- 83. Tokkel Nabii Muusal teemeneeh kaa katattem matan kay marih samadak (israa, iil xaylo kinnuk) horta akke waytek, usun Firqawnaa kee kay makaaban digaalát sinni mokkortaamak meesitak, diggah Firqawni baaxô bagul kaxxamariiniteeh, diggah usuk koroosannuu kee baaxô baysat caddok tatre marak numuk teyna kinni.
- 84. Nabii Muusa yi maraw isin Yalla nummayse mara tekkeenik, toysa kaal kelitaay kibal kaal haysita, isin Yallih amri oggola mara tekkeenik keenik iyye.
- 85. Tokkel Nabii Muusâ mari:Nabii Muusak nanu dibuk Yallal kelitneeh kibal kaal haysitnek Ni Rabbow daalimiinih yan maray koroositeh iisa nek keenih maacin, diinil nee mokkoraanamak iyyen.
- **86.** Ni Rabbow Firgawnaa kee kay maray koroositek ku Racmatah nee naggos iyyen.
- 87. Nabii Muusaa kee kay toobokoyta Nabii Haaruunul sinni marah Masri baaxol dabqah elle gacan garway salat elle abaana haysitaay, sinni qarwa salat elle abtan aroocah

وَيُحِقُّ ٱللَّهُ ٱلْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ عَوَلُوْكَرِهَ ٱلْمُجَرِمُونَ۞

فَمَآءَ امَنَ لِمُوسَىٰٓ إِلَّا ذُرِّيَّةُ مِّن قَوْمِهِ عَلَى خَوْفِ مِّن فِرْعَوْنَ وَمَلَا يُهِمْ أَن يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالِ فِي ٱلْأَرْضِ وَإِنَّهُ ولَمِنَ ٱلْمُسْرِفِينَ ٦

وَقَالَ مُوسَى يَلْقَوْمِ إِن كُنتُمْءَ امَنتُم بِٱللَّهِ فَعَلَنَّهِ تَوَكَّلُو آان كُنتُم مُّسَلِّمِينَ ١

فَقَالُواْعَلَى ٱللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لَلْقَوْمِ ٱلظَّلامينَ ٥

وَنَجِّنَا بِرَجْمَتِكَ مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلْكَفِرِينَ ١

وَأُوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ أَن تَبَوَّءَا لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوتَا وَٱجْعَلُواْ بُيُوتَكُمْ قَيْلَةً وَأَقِيمُواْ ٱلصَّالُوةَ فَوَيَشِرِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٥

haysita Qaduwwik meesitteenik, fardi salat abaay soolisa, yeemene mara iisaa kee jannatal aytikumusa iyyaanamah wacyi keenil oobisne.

- 88. Nabii Muusa:Ni Rabbow diggah atu Firqawnaa kee kay makaabanah bilhadaa kee maalu addunyâ manol teceeh, Ni Rabbow usun ku gitak sinam makot beyoonuh catoh kaa haysiteenik, Ni Rabbow ken maalu bayissi duggu hayisaay lubbitte keenik yaamineenimik kaluqqu hayis, tokkel usun qansarissa digaala ubullu haanam fanah ma yaaminaanak iyye.
- 89. Yalli ken nammayak Firqawnaa kee kay makaabanat abten abaaró siinik oggolimtehik, toysa sinni diinil soolaay diggi ixxica, yi xaganaa kee yi meesisso numma kinnim Aaxige waa marih gita makataatina keenik iyye.
- 90. Israa-iil xayloh bad baxisneeh kaak ken tabisneh, tokkel Firqawnaa kee kay qande dulmii kee caddok taturuh ken katatte, Firqawna xuumiyyi kaa geeh kaa matre waqdi, diggah usuk (Yalla kinnuk) israa-iil xaylo nummasse Yallak sa Yalli aneewaamal anu eemeneeh, anu muslimiinik numuk teyna kinniyo iyye.
- 91. Firqawnaw awaay, manok tobboodeeh rabi koh xayyoowe waqdii Yallal taaminem! Nummah amahak duma Yallih amri cinteeh baaxo baysa marih numuh sugtek? kaak iyye Yalli.

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبَّنَا إِنَّكَ ءَاتَيْتَ فِرْعَوْتَ وَمَلَاهُ وَزِينَةَ وَأَمْوَلَا فِي الْلَيْوَةِ الدُّنْيَارَبَّنَا لِيُضِلُّواْعَن سَبِيلِكِ لَّرَبَّنَا الطِيسْعَلَىٰ الْمُولِهِ مُوالشَّدُوعَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُواْحَتَّىٰ يَرَوُوْ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ۞ يَرَوُوْ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ۞

الجزء ١١

392

قَالَ قَدْ أُجِيبَت دَعْوَتُكُمَا فَٱسْتَقِيمَا وَلَاتَتَّتِعَآنِ سَبِيلَ ٱلَّذِينَ لَايعً لَمُونَ ١

*وَجَوَزْنَايِبَنِيٓ إِسْرَةِ يلَ ٱلْبَحْرَفَأَتَّبَعَكُمُ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ وَبغْمَاوَعَدُوَّاحَتَّىۤ إِذَاۤ أَدْرَكَهُ ٱلْغَرَقُ قَالَ ءَامَنتُ أَنَّهُ وَلاَ إِلَهَ إِلَّاٱلَّذِيٓ ءَامَنتَ بِهِ عِنْوًاْ إِسْرَةِ يلَ وَأَنَا مِنَ ٱلْمُسْلِمِينَ۞

ءَ آَفُنَ وَقَدْعَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنتَ مِنَ اللهِ اللهُ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهُ اللهِ ال

- 92. Firqawnaw asaaku ku xagaray rooci sinni luk badak koo naggoysennooh baaxok fayyale aracal koo heenno sinaamak kol ciggiila marah asta takkeeh kot tekkeemil kaskassoowa mara yakkeenimkeh, diggah sinaamak maggo mari Ni dudda tascasse astootik garcit yanin.
- 93. Nummah israa-iil xaylo mege dabgal oobisneeh ken hayne, mege rizghiy (quusi kinnuk) calaalik yani keenih necee, tokkel usun diini caagidil itta mawannon صَمَّا لُسَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Nabii Mucammadal oobe Ohuraan keenih amma iyyam fanah, Nabiyow diggah ku Rabbi Qhiyaamah ayro usun diini caagidik itta elle waak suggu iyyeenimil ken fan meklele.
- 94. Nabiyow kol oobisneeh koh warisnem numma kinniimik agaywaagat tenek, toysa kok duma Tawraat kitab kee Injiil kitab yakriye mara esser!nummah Nabiyow atu Yallih farmoyta kinnitoomuh numma ku Rabbik koh temeetehik, atu woh numma kinniimit agaywaagita marih num makkin.
- 95. Nabiyow Yallih inkittinaanee kee kay dudda tascasse astooti dirabboysa marih num makkin, toysa atu kasaariteeh fingite marih num akkettok.

فَٱلْيُوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَيْكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلْفَكَ ءَايَةً وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ ٱلنَّاسِ عَنْ ءَاكتنَا لَغَافِلُهُ نَ ١

وَلَقَدْ بَوَّأَنَا بَنِيَ إِسْرَتِهِ بِلَمْبَوَّأَصِدُ قِ وَرَزَقَنَهُ مِينَ ٱلطَّيِّبَتِ فَمَا ٱخْتَلَفُواْ حَتَّى جَاءَهُ مُ الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُواْفِهِ يَغْتَلُفُونَ ١

فَإِن كُنتَ فِي شَكِّ مِّمَآ أَنزَلْنَآ إِلَيْكَ فَسَكَل ٱلَّذِينَ يَقْرَءُونَ ٱلۡكِتَابَ مِن قَبُلُكُ لَقَدْ جَاءَكَ ٱلْحُقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَاتَكُو نَنَّمِنَ ٱلْمُمْتَرِينَ ١

وَلَاتَكُونَنَّ مِنَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِعَايِبَ ٱللَّهِ فَتَكُونَ مِنَ ٱلْخَسِرِينَ ٥

- 96. Diggah Nabiyow ku Rabbik digaalâ maxco elle dabaqteeh nummatte mari Yallih inkittinaane ma nummaysa.
- 97. Usun (koros kinnuk) elle kaskassoowan astootik kulli asta keenih tamaate way gansarissa digaala ubullu haanam fanah tu keenih xiqa iimaanah ma yaaminan.
- 98. Magaalol marak inki magaalah maray yeemeneeh iimaan yinfige mayan, digaala keenil obtak naharal, Nabii Yuunus mara akke waytek, tokkel usun digaalá keenil obtam yismiten waqdi yeemeneeniih Yallal gacen, tokkel ken xixxibissa digaala fayya keenik hayne addunyâ manol, gumri keenik edde yamurruge waktî fanah ken hatkisne.
- 99. Nabiyow ku Rabbi baaxô marah iimaan faxinnay Baaxô mari inkih aamanuk yen, tokkel atu iimaanah sinam dirkissaa? yaamine mara vakkeenimkeh.
- 100. hebeltô nafsih yaaminem ma takka Yallih idniiy kay fayxi akke waytek, Yalli digaalaa kee xixxibaane kay inkittinaanee kee kav dudda tascasse astootil kaskassoowe waa maral haa.
- 101. Nabiyow ku marak ixxic:wagitaay cubbusa Yallih duddaa kee kay inkittinaane tascasse astootik garanwaa kee baaxol tanim,

إِنَّ ٱلَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِ مِ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿

> وَلَوْجَآءَتُهُمْ كُلُّءَاكِةٍ حَتَّى يَرَوُلْ ٱلْعَذَاتَ ٱلْأَلْدَهِ ١

فَلُولَاكَ انَتْ قَرْيَةٌ ءَامَنَتْ فَنَفَعَهَا إِيمَنُهَآ إِلَّا قَوْمَ يُونُسُ لَمَّآءَامَنُواْ كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ ٱلْخِزْيِ فِي ٱلْخَبَوْةِ ٱلدُّنْمَا وَمَتَّعَنَّهُ مَ إِلَىٰ حِين ١

وَلَوْ شَاءَ رَيُّكَ لَا مَنَ مَن فِي ٱلْأَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعًا ۚ أَفَأَنتَ تُكُرِهُ ٱلنَّاسَحَتَّىٰ يَكُونُواْ مُؤْمِنير ٠٠ (٩٩)

وَمَاكَانَ لِنَفْسِ أَن تُؤْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۚ وَيَجْعَلُ ٱلرِّجْسَ عَلَى ٱلَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ۞

قُل ٱنظُرُ ولْ مَاذَا فِي ٱلسَّهَ مَهَ إِنَّ وَٱلْأَرْضَ وَمَا تُغَنِّي ٱلْآيَكُ وَٱلنُّذُرُعَن قَوْمِ kinnih immay astootii kee Yallih digaalak sinam meesissa farmoytiitih mamaata tu ma xiqta aamine waa marah.

- 102. Ama koros keenik duma warree maral obte digaalah innah tan digaalak-sa qambaltam maay lee? Mali, Nabiyow keenik ixxic: toysa isin Yallih digaala qambaala, diggah anu siinî luk siinil obta digaala qambaala marat ayyok keenik ixxic!
- 103. Tohuk lakal Ni farmoytit kee keenî luk yeemene mara korosul obte digaalak naggosnah, Nabiyow woo mara kah naggosne innah koo kee koo nummayse mara naggosnam cakkik nel tan.
- anu fan sin kak seecah an yi diinik (islaam diini kinnuk) agaywaagitten sin tekkek, toysa anu faxe caalatal isin Yallak kalah taqbuden numtinwwellittek tumaqbuda, kinnih immay sin roocitte yayyaaqe inki Yalla aqbude, anu Yallih inkittinaane nummayse marih num akkeemih amrisime keenik ixxic!
- 105. Nabiyow aka diinittek inkih xabanah gacak isi nafsi islaam diiniy massoowal soolisaay Yallat agleytit haa marih num makkin!iyyaanamah amrisime keenik ixxic!

فَهَلْ يَنتَظِرُونَ إِلَّامِثْلَ أَيَّامِ ٱلَّذِينَ خَكَوْاْمِن قَبْلِهِمَّ قُلْ فَٱنتَظِرُوٓاْ إِنِّي مَعَكُم مِّنَ ٱلْمُنتَظِرِينَ ۞

> ثُمَّ نُنجِّ رُسُلَنا وَالَّذِينَ ءَامَنُواْ كَذَلِكَ حَقًّاعَلَيْنَانُنجِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿

قُلْ يَتَأَيَّهُا ٱلنَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي شَكِّ مِّن دِينِي فَلَا أَعْبُدُ ٱلَّذِينَ تَعَبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلَكِنْ أَعْبُدُ ٱللَّهَ ٱلَّذِي يَتَوَفَّكُم وَأُمِرُتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۞

وَأَنْ أَقِهُ وَجَهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا وَلَاتَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ۞

- 396
- 106. Nabiyow Yalla kalah tu koh xiqe waytaah tu kok kale wayta numtinwwellittek tumaqbadin, tokkel atu toh abe koo tekkek, toysa diggah atu Yallat agleyta heeh isi nafsi koroosannut yudlume marih num akkettok kaak iyye Yalli.
- 107. Nabiyow Yalli gibdaabinaay hinnay balak tu koo xagsek, toysa too bala fayya kok haytam matan Yalla akke waytek, Nabiyow Yalli niqmoota koh yaceem faxe kaa tekkek kay muxxo kok waase mayan, Yalli woo muxxo isi naqoosak isih kah faxa marah tet yacee, Yalli usuk dambi cabti li xuwaw li kinni.
- 108. Nabiyow sinaamak sin Rabbik Yallih farmoyti baxxaqqa-le Qhuraan siinih luk yemeete, toysa iimaanal tirri siinik iyya num cagalah isi nafsi tirri kah iyyam, cakki gitak makkoote num, toysa kay makkootiyyi kaa lafaah kay nafsil yaduure, Anu sin dacriséy sin amol yani hinniyo, anu Yallih farmo sin gudduysa numû kalah keenik ixxic.
- 109. Nabiyow wacyik kol obsimtam kataataay, Yallih diini guddussaamah kot garaa gibdaabinal isbir, Yalli koo kee ken (koros kinnuk) fan mekelli haam fanah, Yalli usuk mekla abba haa marak meklah yaysi kinni.

وَلَاتَدْعُ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَالَا يَنفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكُ فَإِن فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَامِّرَ ٱلظَّلِمِينَ ۞

وَإِن يَمْسَسْكَ ٱللَّهُ بِضُرِ فِلَاكَاشِفَ لَهُ وَ إِلَّا هُوَ وَإِن يُرِدُكَ بِخَيْرِ فَلَا رَادَّ لِفَضْ إِدَّ يُصِيبُ بِهِ عَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادٍ ذَّ وَهُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيدُ ۞

قُلْيَتَأَيُّهُا ٱلنَّاسُ قَدْجَآءَكُو ٱلْحَقُّ مِن رَّيِكُمٍ فَمَنِ ٱهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِى لِنَفْسِةٍ -وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۖ وَمَاۤ أَنَاْعَلَيْكُم يوكيلِ۞

وَاتَّتِعْ مَايُوحَىٰ إِلَيْكَ وَاصْبِرْحَتَّى يَحُكُمَ اللَّهُ وَهُوَخَيْرُ الْحَكِمِينَ ۞

397

SUURAT HUUD

Makkal Obte, 123 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Alif-Laam-Raa (edde faxem Yalli Yaaxige), ama kitaabay (Qhuraan kinnuk) Yalli Nabii Mucammadal مَا مَا الله عَلَيْهُ وَالله مَا الله عَلَيْهُ وَالله وَالله عَلَيْهُ وَالله وَل
- 2. Sinaamey ama Qhuraanak obtim kee baxxaqqa kah tekkem, Yallak sa tu aqbude waytaanamkeh iyyaanama, diggah anu siinih Yallih xaquk rubsume farmoytay kay digaalák sin meesiisaah kay meqe galtól sin aytikumsa kinniyo.
- 3. sinaamey isin sinni Rabbi dambi cabti essera, tohuk lakal abten dambit nadaamitak kaal gaca, usuk addunyal meqe hatkissiyyah sin hatkiselek rizqhi siinih farakka haamal, muggaqsime waktiy rabi siinih edde yamaate fanah, kulli seehadaytuy meqe taamá abbaasiteh Yalli isi muxxoh dudda le galtó (jannat kinnuk) kaah yacee akeeral, anu sin kah seecam (iimaan kinnuk) cinteeniih derre edde cabteenik, toysa anu kaxxa ayróh (Qhiyaamah ayró kinnuk)

بِسْ مِاللَّهُ الرَّحْزُ الرَّحِي فِي اللَّهُ الرَّحْزُ الرَّحِي اللَّهُ الرَّحْزُ الرَّحِي اللَّهُ الللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ

أَلَّا تَعۡبُدُوٓ الْإِلَّا ٱللَّهَ ۚ إِنَّنِي لَكُمْ مِّنۡهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ ۞

ۅٙٲڹٱڛؾۼ۫ڣؙۯۅٵ۫ٮڔۜڰٛۄؙؿؙٷۘڹٷۘٳڵؽؖ؋ؽٮؾۜۼڬ۠ۄۛڡۜؾۘٵ ۘڂڛٮٞٵٳڮٙڷٲؘڿڸؚؗؗؗؗٞۺڝؘؖؽٙۅؽٷٝؾػؙڶٙۮؽڡؘڞ۫ؠڸؚ ڡؘڞ۫ڶڎؙؖ؞ۅٙٳڹٮۜۊڵۘٷۛٵ۫ۼٳؾٞٲؘڂٵڡؘؙۘؗؗٛۘٛڲڶؽڰ۠ڕ؏ۮؘٲڹ ؿۊؚؗۄؚڮٙؠؠڔ۞ digaaláy gibdik siinih meesita keenik iyye Nabii.

11- Suurat Hund

- 4. Sinaamey rabteeniik lakal gacim siinik inkih Yallâ fanah yakkek Kay digaalák cibbarsima, Yalli ummaan iimih dudda li kinni rabteeniik lakal sin ugsaah sin kobxisaah sin galtaamah.
- 5. Oobbiya! Diggah ama koros sinni alilwat koroosannu qellissam, usun Yallak ken alilwat tanim qellisaanam akkaluk, oobbiya!Ama koros mataaxiga sinni sarat yambududen waqdi Yalli usun qellisaanam kee yaybulleenim inkih keenik yaaxigem, diggah Yalli ken alilwat qellitti ittam yaaxigi kinni.
- 6. Baaxô bagul ginok mutuccu ittam matan tet rizqhi Yallal yan kaa akke waytek, usuk is addunyal tan waqdi madab teetik yaaxigeeh, rabta waqdih arac teeetik yaaxigeh, woh inkih Yallih xaqul yan kitaabay (lawcal macfuuz kinnuk) baxxaqqa iyyal kutbeh tan.
- 7. Yalla kinni Qaranwaa kee baaxóoy ken addal tanim lica ayróh addat gintem, wohuk naharat kay Qarshi leê bagul suge, Yalli taamâ maqaaneh siinik yayse mara yaaxaguh sin mokkora, Nabiyow atu ama korosuk diggah isin rabteeniik gamadal nuwwuk ugsan mara akketton keeenik ittek, diggah koroosite mari ama Qhuraanay atu nel takriye tu hinna

إِلَى ٱللَّهِ مَرْجِعُ كُرُ وَهُوَعَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ٥

أَلَآ إِنَّهُمْ يَنْنُونَ صُدُورَهُمْ لِيَسَتَخْفُواْمِنْةً اَلَاحِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ يَعَلَمُ مَالِيُسِرُونَ وَمَا يُعْلِنُورَتَ إِنَّهُ وَعَلِيمُ إِنِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ۞

* وَمَامِن دَانَتِةٍ فِي ٱلْأَرْضِ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلُّ فِي كِتَبِ مُّبِينِ ۞

وَهُوَ اللَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي
سِتَّةِ أَيَّامِ وَكَانَ عَرْشُهُ وَعَلَى الْمَآءِ
لِيَبَلُوكُمْ أَيُكُو أَحْسَنُ عَمَلاً وَلَينِ
لِيَبَلُوكُمْ مَّبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ
لَيْتُولُنَّ اللَّذِينَ كَفَرُواْ إِنْ هَلَا إِلَّاسِحْرُهُ
مُّيِينٌ ۞

الجزء ١٢

baxxaqqa iyya baab akke waytek kok axcelon.

- 8. ama korosuk digaalá yimixxige waktî fanah wadirrosnek anqasah ama digaala oobiyyak maca tet tayseedee axcelon, oobbiya! Woo digaalá keenit tamaate ayró tet keenik gutuqtaah waassam matan, kulli kabuk usun elle anqasak sugen digaalá maró keenit hayteeh keenil obteh.
- seehadaytuh nek yan niqmat kaah neceeh kaa tammosnek, tohuk lakal nanu too niqmat kaak seelabnek, diggah usuk Yallih Racmatak kaxxam yabboodi kay niqmat kaxxam yangaddi kinni.
- 10. seehadaytuh gibda kaa geyteeh kaa xagteek gamadal, nanu niqmat kaah neceeh kaa tammosnek, too waqdi usuk ceyaa kee gibda yok katteh axcele, diggah usuk woo niqmatat kaxxa batra li, kaxxa hideynay sinaamal kaxxamariinita kinni.
- 11. Kinnih immay gibdaabinak ken geyteemil Yalla nummaysak galtó kaak garrisak yisbireeh, meqe taamoomi abbaasite mari, woo mari usun Yallak dambi cabtii kee kaxxa galtó lon.
- 12. Nabii Mucammadow مَا اللهُ عَلَيْهُ وَسَلَمُ ku marak table koroosannuu kee usun kot aban dirabboysiyyah wacyik kol obsimtaamak usun kak yaabbeenim faxe waanamak tu cabtaah guddussam faxe waytam

وَلَمِنۡ أَخَّرۡنَاعَنْهُمُ الْعَذَابِ إِلَىٓ أُمَّةِ مَّعۡدُودَةٍ لِّيَقُولُنَّ مَايَحَبِسُهُ ۗ أَلَايَوَمَ يَأْتِيهِمۡ لَيۡسَمَصۡرُوفًا عَنْهُمۡ وَحَاقَ بِهِم مَّاكَانُواْ بِهِۦيَسَتَهْزِءُونَ ۞

وَلَيِنْ أَدْفَنَا ٱلْإِنسَانَ مِتَّارَحْمَةَ ثُمَّ نَزَعْنَهَامِنْهُ إِنَّهُ لِيَعُوسٌ كَفُورُ ۞

وَلَمِنْ أَذَقْنَهُ نَعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَّاءً مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ ٱلسَّيِّاتُ عَنِّ إِنَّهُ لِفَرِحُ فَخُولً ۞

إِلَّا ٱلَّذِينَ صَبَرُواْ وَعَـمِلُواْ ٱلصَّلِحَتِ أُوْلَيَكَ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرُكَبِيرٌ ۞

فَلَعَلَكَ تَارِكُ بَعْضَ مَايُوحَىۤ إِلَيْكَ وَضَايِقُ بِهِ ـُصَدْرُكَ أَن يَقُولُواْ لَوَلَا أَنزِلَ عَلَيْهِ كَنزُ أَوْجَاءَ مَعَهُ ومَلكُ إِنَّمَا أَنتَ نَذِيزُ وَاللّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ۞ takkeh, Atu toh maabinay Yalli wacyih kol oobissi heem inkih ken guddus usun faxoonay hinnay faxe woonay, atu ama Ohuraan ken guddussaamat alil kok ceytam takkeh, koo dirabboysaanaah, kadna (maggo maalu kinnuk) macah kaal obsime wayteeh, hinnay malaykatti macah kaâ luk amaate wee usuk farmoyta kinniimih kaah sumaagitamkeh iyyaanamih meesih, Nabiyow atu wacyih kol obsimtem ken guddus cagalah atu meesiisek sa kah tantom mantuk, Yalli isi naqoosah caagiidak ummaanim dacrise kinnik

- 13. Wonna hinnak ama koros Nabii ama صَا السَّهُ عَلَيْهِ وَسَالَّمَ ama Qhuraan diraabah ginnaasite ittaa? صَمَّا لِللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Nabii Mucammadow caagid isin kah ittan inna tekkek kay inna le suuraarik tabna suura ginnaasitak baahay, Yallak kalah ginok duddu haytaanam seeca tamahah sin cataanamkeh isin ittaanamal numma yacee mara tekkeenik keenik ixxic.
- 14. Tokkel Nabii Mucammadow koo kee kô luk yeemene صَا اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَالُمَ mari ama koros isin fan ken kak sectaanam siinik cineenik, toysa moominiiney isin ama Ohuraan cagalah Yalli caglitah yan ixxigal isi farmoytal obiseh yan kitab kinnim ixiga, isin cakkil yaqbuden Yalli anee waam ixiga inki Yallak sa, tokkel isin Yallaa kee kay farmoytih amri oggolteenii?

أُمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَكَةُ قُلُ فَأْتُواْ بِعَشْرِسُورِ مِّثْلِهِ عِمُفْتَرَيَتِ وَأَدْعُواْ مَنِ ٱسْتَطَعْتُرمِّن دُون ألله إن كُنتُ م صَدف بن الله

فَإِلَّهِ يَسْتَجِيبُواْ لَكُمْ فَأَعْلَمُواْ أَنَّمَا نَزِلَ بِعِلْمِ ٱللَّهِ وَأَنَّلًا إِلَٰهَ إِلَّاهُوَ فَهَلْ أَنتُم

- 15. Abinnaan taamát addunyâ manoo kee tet bilhadá edde faxa mara vekkeenik ken taamoomih galtó addunyal elle keenih duudusenno addunyal tu keenik kak daggoyse kalah.
- 16. Woo mari (koros kinnuk) akeeral Jahannam girák sa tu mali, usun addunyal aben mege taamah galto akeeral keenik fingittaah, usun abak sugen taama deedal kinni. Yallah tet abeweenimih sabbatah.
- 17. Seehadaytuy (Nabii Mucammad kinnuk) elle yeemeneh صَا ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَالَّمَ yaniimil isi Rabbik baxxaqqa le sumaaqih bagul yaniy, Yallih xaquk aka sumaaqite (jibriil kinnuk) usuk numma yaceemih kah sumaagite kataatee kee kalah tama Qhuraan duma Yalli Nabii Muusal oobise kitaabay tawraat kinniy kaal yeemeneh yan marah mege katayyuu kee nacror kinni nummaysaa kee addunyâ mano kee tet bilhada gurrusa numih inna maay kinni usuk? hinna, woo maray tama weeloolat weeloysime tama Qhuraan nummaysaah kaal taniimil taamitah, toysa usun jannat culaanah, koros buttaatiy koroosittey Nabiil koboxxeeh hawisse ama Qhuraanal koroositteh, toysa keenik xagni jahannam gira kinni, toysa Nabiyow atu ama Qhuraanak agaywaagat yan num makkin, diggah usuk (Qhuraan kinnuk) ku Rabbik yan cakki kinnik, kinnih

مَن كَانَ يُرِيدُ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَقِّ التهترأغماكه مرفيها وهم فيهالا وت بون وي

أُوْلَتِهِكَ ٱلَّذِينَ لَيْسَلَهُمْ فِٱلْآخِرَةِ إِلَّا ٱلنَّارُّ وَحَيطَ مَاصَنَعُو إَفْعَاوَ بَطِلٌ مَّا كَانُواْ ىغىمۇرى 🕲

أَفْمَن كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةِ مِّن رَّبِّهِ ء وَيَتْلُوهُ شَاهِـ ثُ مِّنْهُ وَمِن قَبْلِهِ عِكْتَبُ مُوسَىٰۤ إِمَامَاوَرَحْمَةً أُوْلِلَمْ لَكُ يُؤْمِنُونَ بِدِي وَمَن يَكُفُرُ بِهِ عِنَ ٱلْأَحْزَابِ فَٱلنَّارُ مَوْعِدُهُ ۚ فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةِ مِّنَهُ إِنَّهُ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِكَ وَلَكِنَّ أَكُتُرَ ٱلنَّاسِ لَا نُؤْمِنُونَ ۞

immay sinaamak maggo mari kaa ma nummaysa.

- 18. Yallal dirab ginnaasite marak dulmih iyyi gacaah? num magaca, woo mari Qhiyaamah ayró sinni Rabbil xayyoysiman Yalli ken taamoomil ken galtankeh, Malaykaa kee ambiyak sumaq mari iyyah: ama mari addunyal sinni Rabbi dirabboyse mara (koros kinnuk) axcuk keenil sumaaqitan, oobbiya! Daalimiinih yan mara Yalli ken yinqibeeh usuk isi Racmatak ken yayxeerem keenil tan.
- 19. Ama daalimiinih yan mari sinam Yallih gitaa kee cakkik waasaah usun tama giti makkoote gita yakkem kaak faxan, usun akeerâ dabqal koroositaanaah, ugut kee galtó tanim manummaysan.
- 20. Woo koros Yalli addunyal ken digaalam faxek kollay usun kay digaalak kudimil kaak yassaqqe mara mayakkan, usun awlaytiitiy Yallih digaala keenik catta malon, jahannam girah addal digaala keenih dirribsimtah, woh kah kinnim usun Qhuraan cakki maabbah yaabbeenim duudak ma suginnoonuuy, Yallih duddaa kee kay inkittinaane tascasse astooti abaluk ma suginnion.
- 21. Woo mari usun Yallal dirab ginnaasiteenimih sabbatah addunyaa kee akeeral sinni nafsi finqiseenih, Yallittek diraabah

وَمَنُ أَظْلَهُ مِمَّنِ أَفْتَرَى عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًّا أَوُلَنَبٍكَ يُعُرَضُونَ عَلَى رَبِّهِمْ وَيَـقُولُ ٱلْأَشَّهَادُهُ لَقَوْلُا إِلَّا لِيَاكِذَبُواْ عَلَى رَبِّهِمُّ أَلَا لَقُنَةُ ٱللَّهِ عَلَى ٱلظّلِلِمِينَ ۞

ٱلَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنسَبِيلِ ٱللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجَاوَهُم بِٱلْآخِرَةِهُمْ كَغِرُونَ ۞

أُوْلَتِهِكَ لَمْ يَكُونُواْمُعْجِزِينَ فِي ٱلْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُومِّن دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَآءُ يُضَعَفُ لَهُمُ ٱلْحَذَابُ مَا كَانُواْ يَشْتَطِيعُونَ ٱلسَّمْعَ وَمَاكَانُواْ يُبْصِرُونَ ۞

اُوْلَتَبِكَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓاْ أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُ مِمَّاكَانُوْلِيَفْ تَرُونَ۞ ginnaasiteenih sugeenim keenik bayteh.

- 22. Nummaak diggah usun akeeral finqah sinaamak gacak raaqa mara kinnon.
- 23. Diggah Yallaa kee kay farmoyta nummayseeh meqe taamoomi abbaasiteeh sinni Rabbih yuqunxee mari, woo mari usun Jannatti maraay usun kaal waaran.
- 24. Koros buttaa kee moominiin buttah ceelallo inti maliy tu ablewaa kee ayti maliy tu aabbewaa kee inti leeh ayti le numih innak, ama namma butta ceelalloh maay missowta? mamissowta, toysa amahal kaskassowteenih macubbussaanaa?
- 25. Nummah Nabii Nuuc le marâ fanah kaa rubne, tokkel usuk diggah anu Yallih digaalák siinih baxxaqqa-le meesiisey edde rubsumem siinih baxxaqqa haa kinniyo keenik iyye.
- 26. Anu sin kah amrisam Yallak sa tu aqbude waytaanama, diggah anu isin Yalla qibaadál inkittoyse wayteenik sinam qansarissa digaaláh ayrok (Qhiyaamah ayró kinnuk) siinih meesita keenik iyye.
- 27. Tokkel Nabii Nuuc maray koroositek abbobtih yan mari:nanu ninnah yan seehadaytuy ni bislek sa koo kah nablem mannuk nek fanaak wacyi mannal kol oobee? nek mangacannah yan maray annaak cubbuse kalah koo kataate

لَاجَرَهَأَنَّهُمْ فِي ٱلْآخِرَةِ هُمُ ٱلْأَخْسَرُونَ ٥

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّلِحَتِ وَأَخْبَثُوٓاْ إِلَىٰ رَبِّهِمۡ أُوْلَتِهِكَ أَصْحَبُ ٱلْجَنَّةَ ۗ هُمۡ فِيهَا خَلِدُونَ۞

*مَثَلُ ٱلْفَرِيقَيْنِكَٱلْأَعْمَىٰ وَٱلْأَضَةِ وَٱلْبَصِيرِ وَٱلسَّمِيعْ هَلْ يَشْتَوِيَانِ مَثَلًا أَفَلا تَذَكَّرُونَ ۞

وَلَقَدَ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ يَا نِي لَكُوْ نَذِيرٌ مُبِيرٌ ۞

أَنَ لَا تَعَبُّدُوٓ اْ إِلَّا ٱللَّهَ ۚ إِنِّ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمِ أَلِيمِ ۞

فَقَالَ ٱلْمَلَا ٱلَّذِينَ كَفَرُواْمِن قَوْمِهِ مَمَا نَرَكَ إِلَّاشَرًا مِّثَلَنَا وَمَانَزِكَ ٱتَّبَعَكَ إِلَّا ٱلَّذِينَ هُمُ أَرَاذِلُنَا بَادِي ٱلرَّأْي وَمَانَرِي لَكُمْ عَلَيْمَنَا مِن فَضْرِلِ بَلْ نَظْنُكُمُو كَذِيدِينَ akke waytek, abbobtih yan marak koo katattem ma nablak kaak iyyen, hebeltô muxxoy nek edde muxxuttaana siinik manabla, wonna hinnay isin (Nabii Nuuc kee moominiin kinnuk) warsitti haytaanamal dirab leela kinnitoonum siinik nakkale keenik iyyen.

- 28. Nabii Nuuc yi maraw yoh warisay inni Rabbik baxxaqqa iyya sumaaqay sin fanah edde emeetee kee kay xaquk yan nubuwwannuy yoh yeceeh bagul eneeh woh siinik qellittek, yi nabuwwanuu kee anu sin fan luk emeete diinih sin dirkisnam maay bictaah isin woh niqibuk angadduk?nanu woh mabnaay wohul sin ma dirkisna iyye.
- 29. Nabii Nuuc isi marak yi maraw anu Yallih farmó sin gudduysaah, kaa inkittossaanamah siinit aba seecol galtóh maalu sin elle messera, anu inni galtó numul messera Yalla akke waytek, anu yeemene mara xiiriya num hinniyooy woh yi caagid hinna, diggah usun (moominiin kinnuk) Qhiyaamah ayró sinni Rabbit angooroweloonuuh kay xayna geelon, kinnih immay anu isin Yallal yeemene mara xiiriya yok ittan waqdi ken caddi aaxige waa marah sin able keenik iyye.
- **30.** yi maraw anu moominiin xiiriyek Yallih digaalák iyyi yoo cataa? toysa isin edde tanin

قَالَ يَقَوْمِ أَرَءَيْتُمُ إِن كُنْتُ عَلَى بَيِّنَةِ مِّن دَّيِّ وَءَاتَنِي رَحْمَةَ مِّنْ عِندِهِ عَفَيِّيَتْ عَلَيْكُرُ أَنْلُرِمُ كُمُوهَا وَأَنتُمْ لَهَا كَرِهُونَ ۞

وَيْقَوْمِلَا أَسْعَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالَّإِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ مَا اللَّهِ مَا اللَّهِ مَا اللَّ عَلَى اللَّهُ وَمَا أَنَا يُطَارِدِ اللَّيْنَ ءَامَنُوَّ إِنَّهُم مُّلَقُواْ رَبِّهِمْ وَلِكِيِّ أَرَىكُمْ قَوْمَا تَجْهَلُونَ۞

وَيَنَقَوْمِ مَن يَنصُرُ فِي مِنَ ٱللَّهِ إِن طَرَدَتُهُمُّ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴾ hoxa cubbussu hayteenih elle ma kaskassowtaanaa? keenik iyye.

- 31. Yallih kadnoonih maali yi xaqul yani siinik maxca, qellittem aaxige siinik maxca, anu Malaykattu kinniyo siinik maxca, moominiinik sin intiita burutta mari usun aban meqe taamoomil Yalli galtó keenih mayacaa maxca, ken lubbittet tanim dubuk Yalli yaaxige, toysa diggah anu moominiinik toh exce yoo tekkek isi nafsi yudlume marak numuk teyna akkeyyo keenik iyye.
- 32. Nabii Nuuc mari:Nuucow nummah nee giddiyteeh nee giddissam teymeggeehik, toysa nee kah xagnissa digaalá baahey numma yacee marih num tekkek kaak iyyen.
- 33. Nabii Nuuc: isi marak cagalah digaalá siinih bahtam Yalla kinni isih faxa waqdi, usuk sin digaalam faxek isin kay digaalák yassaqqe mara hinniton keenik iyye.
- 34. anu iimaanah siinit aba fayuu kee seeco tu siinih maxiqta, anu iimaanah sin faysaah sin seecam faxaway, Yalli sin makkoysaah sin finqisam faxê kollay, usuk sin Rabbiiy isin kaâ fanah gacsimetton cisab kee galtóh.
- 35. Hinnak Nabii Mucammad مَمَا لِسَهُ عَلَيْهِ وَسَالَهُ marak koroosite mari Mucammad مَمَا لِسَهُ عَلَيْهِ وَسَالَةُ Mucammad مَمَا لِسَهُ عَلَيْهِ وَسَالًا ama Qhuraan ginnaasiteh iyyaa? Nabiyow anu ama Qhuraan

وَلاَ أَقُولُ لَكُوْعِندِى خَزَآبِثُ ٱللَّهِ وَلاَ أَعْلَمُ ٱلْغَيْبَ وَلاَ أَقُولُ إِنِّى مَلَكُ وَلاَ أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِىٓ أَعْيُنُكُولَ لَنَوْتِيَهُمُ ٱللَّهُ خَيْرًا اللَّهَ أَعْلَمُ مِمَافِ أَنفُسِهِمْ إِنِّيَا إِذَالَمِنَ ٱلظَّلِمِينَ۞

قَالُواْيُنُوحُ قَدْ جَدَلْتَنَافَأَ كُثَرَّتَ جِدَلَنَافَأَتِنَا فِي الْمُؤْتِنَ عِنَالَافَةُ لِنَافَأَتِنَا فِي مَاتَعِدُنَا إِن كُنتَ مِنَ الصَّيدِ قِينَ الْمَاتِعِدُنَا إِن كُنتَ مِنَ الصَّيدِ قِينَ الْمَاتِعِدُ الْمَالِقِيدِ فَي الْمَالِقِيدِ فَي الْمَالِقِيدِ فَي الْمَالِقِيدِ فَي الْمَالِقِيدِ فَي الْمُالِقِيدِ فَي الْمَالِقِيدِ فَي الْمُالِقِيدِ فَي الْمُلْقِيدِ فَي الْمَالِقِيدِ فَي الْمُلْقِيدِ فَي الْمُلِيدِ فِي الْمُلْقِيدِ فَي الْمُلْقِيدِ فَي الْمُلْقِيدِ فَي الْمُلْفِيدِ فِي الْمُلْقِيدِ فَي الْمُلْفِيدِ فِي فِي الْمُلْفِيدِ فِي الْمُلِي فِي الْمُلْفِيدِ فِي الْمُلْفِيدِ فِي الْمُلْفِيدِ فِي الْمُلِيدِ فِي الْمُلْفِيدِ وَلِي الْمُلْفِيدِ فِي الْمُلْفِيدِ وَلِي الْمُلْفِيدِ وَلِي الْمُلْفِيدِ وَلِي الْمُلْفِيدِ وَلِي الْمُلْفِيدِ وَالْمُلْفِيدِ وَلِي الْمُلْفِيدِ وَلِي الْمُلْفِيدِ وَلِي الْمُلْفِيدِ وَلِي الْمُل

قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيكُم بِهِ ٱللَّهُ إِن شَآةَ وَمَآأَنَّهُ يُمُعْجِزِينَ۞

> وَلَا يَنفَعُكُمُ نُصْحِيَ إِنْ أَرَدتُ أَنْ أَضَحَ لَكُمْ إِن كَانَ ٱللَّهُ يُرِيدُ أَن يُغْوِيَكُمُ هُورَبُّكُمْ وَإِلَيْء تُرْجَعُونَ ۞

أُمْ يَقُولُونَ اَفْتَرَكَةً قُلُ إِنِ اَفْتَرَيْتُهُ وَفَعَلَيَّ إِجْرَامِي وَأَنَا بْرِيَّ ءُ مِّمَا تَجُعْرِمُونَ ۞ diraabah ginnaasite yoo tekkek, toysa yi dambi yol yaniih, anu nummat yaaba num ekkek, toysa umeynit siiniiy anu sin koroosannuu kee isin abtan umaanek bari kinniyo keenik ixxic.

- 36. Yalli Nabii Nuucul wacyi oobise kay maral digaalá nummatte waqdi, diggah ku marak num mayaamina duma nummah keenik yeemene mara akke waytek, toysa usun koroosannuu kee kot abak sugen dirabboysiyyih sabbatah ma rookitin iyyaanamah.
- 37. Yalli Nabii Nuucul wacyih oobisem doynik Ni dacayrii kee Nanu koh elle nascasseeh koo elle barisna innal tet bicis iyyaanamah, ama ku marak isi nafsi koroosannut yudlume marih catóh yô luk mayaabin, diggah usun maggo leet xuumumuwaa mara kinnon kaak iyyaanamah.
- 38. Nabii Nuuc doynik bicisak kay marak kaxxa mari kaal dardarinnaanih waqdi kaal anqasah, isin a saaku Yallih xagni numma kinniimit liton iggimah nel abtan anqasah, toysa diggah nanu isin nel kah anqassan innah nanu beera digaalah leet xuumuntan waqdi siinil anqasenno keenik iyye.
- 39. Yallih amri yamaate waqdi xixxibissa digaala addunyal kah tamaate mara sarrah aaxigetton nee kinnik sin kinnim, akeeral

وَأُوحِى إِلَىٰ نُوجٍ أَنَّهُ وَلَن يُؤْمِنَ مِن قَوْمِكَ إِلَّا مَن قَدْءَامَنَ فَلَا تَبْتَيِسْ بِمَاكَ انُواْ يَفْ عَلُونَ ۞

وَٱصْنَعِٱلْفُلُكَ بِأَعْيُنِنَاوَوَحْيِنَاوَلَاتُخَطِبْنِي فِيٱلَّذِينَ ظَلَمُوۤاْ إِنَّهُم مُّغْرَقُونَ۞

وَيَصْنَعُ ٱلْفُلْكَ وَكُلَّمَا مَرَعَلَيْهِ مَلَأَيُّنِ قَوْمِهِ عِسَخِرُواْمِنَهُ قَالَ إِن تَسْخَرُواْمِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُمِنكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ ۞

> فَسَوْفَ تَعُامُونَ مَن يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُقيمٌ ﴿

umman amok kate wayta digaalay aggiriqqee wayta elle obtu wayta mara sarrah aaxigetton nee kinnik sin kinnim.

- 40. Nabii Nuuc marih finqah Namri yamaateeh Nuufek lee goomaaxak tawqe waqdi, toh digaalâ mamuutih astay Nanu Nabii Nuucuh warisne kinni, lac kee alwaay, seehadaa kee haadak kulli qaynatak labtii kee saytiyá doynikit korisaay, ku buxah marak yeemene mara teetit koris kaak inne, finqitoonu waanamah digaalâ maxco kak tookomeeh elle nummatte mara akke waytek, ku marak yeemeneeh koo kataate mara doynikit koris kaak inne, Nabii Nuucû luk dago marak sa teemenem matan.
- 41. Nabii Nuuc isê luk yeemene marak doynikit kora teetik gexo leê bagul Yallih Migaaqal takkeeh, idyaa kee dabqiyyi teetik Yallih Migaaqal yakkek, diggah yi Rabbi dambi cabti li xuwaw li kinni keenik iyye.
- 42. Is (doynik kinnuk) fayyah qaleeláh inna le haffót ken beyak gexak, Nabii Nuuc isi baxay moominiinik xabanah yewqeh sugeh seece:yi baxaw doynikit nê luk koraay Yallal koroosite marâ luk gace num makkin, ken luk leet xuumumettooh finqitettok kaak iyye.
- 43. Nabii Nuuc baxi isi abbak:anu qalê fanah kelteyyooh tet eleeliteyyo leet xuumumaamak is yoo cattankeh iyye, kay abba kaal

حَقَىٰۤ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفِارَا لَتَنَّوُرُ قُلْنَا اُحْمِلُ فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجَيْنِ اُتَٰيَنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ ٱلْقُوْلُ وَمَنْءَامَنَّ وَمَآءَامَنَ مَعَهُ وَإِلَّا فَلِيلُ

* وَقَالَ ٱرۡكَبُواْ فِيهَا بِسَــِ ٱللَّهِ مَجْرِنِهَا وَمُرۡسَلَهُ ۗ إِنَّ رَقِى لَغَفُورٌ تَحِيدٌ ١

وَهِى جَرِّي بِهِمْ فِي مَوْجِ كَالْحِبَالِ وَنَادَىٰ فُحُّ ٱبْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلِ يَبُنَّىَ ٱرْكَبِ مَّعَنَا وَلَاتَكُن مَّعَ ٱلْكَفِرِينَ ١

قَالَ سَتَاوِىٓ إِلَى جَبَلِ يَعْصِمُنِي مِنَ ٱلْمَآءَ قَالَلَاعَاصِمَ ٱلْنُوْمَ مِنْ أَمْرِ ٱللَّهِ إِلَّا مَن رَّحِمَّ وَحَالَ بَيْنَهُ مَا ٱلْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ ٱلْمُغْرَقِينَ ۞

gacisak:ta saaku Yallih amrii kee kay meklak sinam caté mayan, usuk kah nacroore mara akke waytek kaak iyye, Nabii Nuuc kee kay baxih fanat kaxxa haffó raddeeh, tokkel kay baxi leet xuumume marih num yekke.

- 44. Nabii Nuuc mari finqiteek lakal Yalli baaxok:baaxoy isi lee fuuqaay Qaraanow isi rob eysed iyye, lee fuuqumteeh agut gexxeeh caagid Nabii Nuuc marih fingat gaba kaleeh doynik Al-Juudiyyi deqsitta galeh xagul teede, Yalli daalimiinih yan maray Yalla nummayseweeh umaanet caddok tatrel fingaa kee Yalli isi Racmatak ken yayxeerem keenil tanay iyyen.
- 45. Nabii Nuuc isi Rabbih seeceeh, yi Rabbow yi baxi yi buxah marak numukteynaay, diggah yoo kee yi buxah mara fingaa kee xuumiyyak naggossu waytaamah xagana yoh culteeh, diggah ku xagni nummâ xaganak yi baxa yoh naggos, Atu meklaabak meklah yaysi kinnitok iyye.
- **46.** Yalli Nabii Nuucuk iyyeh:Nuucow diggah ku Baxi ku Buxah marak Naggoysu waamah xagana koh kah cule marat mayan, diggah kay taama uma taamâ kalah mege taama hinna koroositeemih sabbatah, toysa atu ixxiga kak aalle wayta caagid yoo messerin, diggah Anu koo kassiisaah fayu koh aceek iggima le marih num takkeemik kaak iyye Yalli.

وَقِيلَ يَكَأْرُضُ ٱبْلَعِي مَآءَكِ وَيَسَمَآءُ أَقُلعِي وَغِيضَ ٱلْمَاءُ وَقُضِيَ ٱلْأَمْرُ وَٱسْتَوَتَعَلَى ٱلْجُودِي ﴿ وَقِلَ بُعْدًا لِلْقَوْمِ ٱلظَّلَامِينَ ﴾

وَنَادَىٰ فُو حُرَّبَّهُ وَفَقَالَ رَبِّ إِنَّ ٱبْنِي مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ اللَّهِ عِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعَدَكَ ٱلْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكُمُ ٱلْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكُمُ ٱلْحَكُمُ الْحَكُمُ الْحَكُمُ الْحَاكُمُ الْحَاكُمُ الْحَاكُمُ الْحَاكُمُ الْحَاكُمُ الْحَاكُمُ الْحَاكُمُ الْحَاكُمُ الْحَاكُمُ اللَّهُ اللَّالِي اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللّلْمُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللّل

قَالَ يَنفُوحُ إِنَّهُ ولَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ ۗ إِنَّهُ وعَمَلُ غَيْرُ صَلِيَجٍ فَلَا تَشَكُنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عَالُمُ إِنِّي أَعِظُكَ أَن تَكُونَ مِنَ ٱلْجَهِلِيرِ عَلَى الْجَهِلِيرِ عَلَى الْمُ

- 47. Nabii Nuuc:yi Rabbow diggah anu ixxiga kak aalle waam koo esseraamak koo maggansita, dambi atu yoh cabewayteeh, atu yoh nacroore waytek finqiteeh kasaarite marih num akkeyyo iyye.
- 48. Yalli Nabii Nuucuk iyyeh :Nuucow doynikik baaxô fanah ob, koo kee ummattak kô luk yan maral nek nagaynan kee amaanaay maggo kayritte luk, ummattay rabi keenih amma iyyam fanah addunyâ manol hatkisnu waynay sarra Qhiyaamah ayro nek qansarissa digaala geytu wayta tan.
- 49. Nabii Mucammadow too Nabii Nuuc kee kay marak kol maaqné xaagi usuk qellitte xaagittey wacyih kol oobisna kinni, atu ama xaagu aaxaguk masuginnitooy ku mari aaxaguk masuginna tama Qhuraan kol oobisnak duma, toysa ku mari kot abah yan adáa kee dirabboysiyyal isbir, diggah meqe ellecabo addunyaa kee akeeral Yallak meesite marihim kinnik.
- 50. Qaad deqsita marah ken toobokoyta Nabii Huud keenih rubne, usuk yi maraw Yalla dibuk uqbuda kaak sa qibaadá cakkisita Yalla mantoonuk qibaadá kaah caglisa, isin Yallak kalih iimiy Yallat agleh diraabah ginnaasitteeni diraabâ kalah tu hinna keenik iyye.
- **51.** Nabii Huud yi maraw anu Yallâ fanah siinit abah an seecol galtó siinik messera, anu siinit aba seecol

قَالَ رَبِّ إِنِّىَ أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْعَكَ مَالَيْسَ لِى بِهِ عِلْمِ وَلَا تَغْفِرُ لِى وَتَرَّحَمْنِي ٓ أَكُن مِّنَ ٱلْخَسِرِينَ ۞

قِيلَ يَنْفُحُ آهْمِطْ بِسَلَمِ مِّنَا وَبَرَكَتٍ عَلَيْكَ وَعَلَىۤ أُمَرِمِّمَّن مَعَكَ ۚ وَأُمَدُّ سَنُمَتِّعُهُمۡ ثُمُّ يَمَسُّهُم مِّنَا عَذَابُ أَلِيهُ

تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ ٱلْغَيْبِ فُوحِيهَ إِلَيْكَ مَا كُنتَ تَعْلَمُهَا أَنتَ وَلَا قَوْمُكَ مِن قَبْلِ هَلَاً أَفَاصْبِرُ إِنَّ ٱلْعَقِبَةَ لِلْمُتَقِيرِتِ ٥

وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمُ هُودًاْ قَالَ يَنْقَوْمِ ٱعْبُدُواْ ٱلدَّهَ مَالَكُم مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ ۖ إِنْ أَنتُمْ إِلَا مُفْ تَرُونَ

يَقَوْمِ لَاَ أَسَّاكُمُ عَلَيْهِ أَجَرًّا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى ٱلَّذِي فَطَرَفِيَّ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۞

الجزء ١٢

yi galtó numul matan yoo gine Rabbi akke waytek, tokkel isin ma kaskassowtaanaa? cakkii kee deedal ittak baxisak keenik iyye.

- 52. Nabii Huud yi maraw Yallak dambi cabti esserita, kaal koroositteeniih agleytit kaat hayteenimih sabbatah, tohuk lakal isin abten dambik kaal uduura, tokkel isin toh abteenik ittallakleh rada maggo rob siinih ruubeleeh, sin maqarat maqar siinih osselek, isin anu sin kah seeca iimaanat derre cabteeniih umeyniitih yan maray edde yanin koroosannuu kee uma taamah baguk katewaa makkina keenik iyye.
- 53. Nabii Huud mari: Huudow atu Nabii kinnitom tascasse astay baxxaqqa itta neh ma baahinnitooy, nanu ku maxcoh sabbatah nanu aqbaduk sugne Yallitteh qibaadá caba mara hinnino, atu warsitta nubuwwannul koo nummaysaah koo katya mara hinnino kaak iyyen.
- 54. Nabii Huud mari:Huudow atu tet (Yallitte kinnuk) qibaadak nee waasseemih sabbatah Ni Yallittek garab koo gaynaqeeh (yiqintireeh) koo cabboyseh inna nee akke waytek kalah kok innam mannu kaak iyyen, Nabii Huud keenil gacisak: diggah anu axceh aniimil Yalla sumaaqisaah isin Yallat agleytiitih haytaanamak anu bari kinniyoomuh sin sumaaqisak isin yoh sumaaqita keenik iyye.

وَيَقَوْمِ ٱسْتَغْفِرُواْرَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوَاْ إِلَيْهِ يُرْسِلِ ٱلسَّمَاءَ عَلَيْكُم مِّدْرَارًا وَيَرِدْ كُرُ قُوَّةً إِلَىٰ قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْاْ مُجْرِمِينَ ۞

قَ الُواْيَنَهُودُ مَاجِئَ تَنَا بِبَيِّنَةِ وَمَانَحُنُ بِتَارِكِي عَالِهَتِنَاعَن قَوْلِكَ وَمَانَحُنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ۞

إِن نَقُولُ إِلَّا ٱعْتَرَىكَ بَغَضُ ءَالِهَنِنَا بِسُوَءً قَالَ إِنِّ أُشْهِدُ ٱللَّهَ وَٱشْهَدُواْ أَنِّى بَرِيٓ ءُمِّمَّا تُشْرِكُونَ

- 55. Tokkel isin Yallak kalah Yallitte takkaleeniih tagbuden Yallittee kee sin uma malah yoh malisaay tu vok kaltaanam duddeenik tu vok kalaay inti Ramacca haanah gide yok mawadirroysinaay, yoh ma gambaalina keenik iyye.
- 56. Anu diggah Yallal kelta, usuk yi Rabbiiy sin Rabbi kinniih usuk kullim yamlikeeh kay amri maleh tu yoo maxagtaay usuk kulliimih qamal geyto le Rabbi kinni, toysa rooci eelli haytaamay baaxô bagul mutuccu itta matan Yalli tet yamlikeeh amol teetik yan kaa akke waytek, diggah yi Rabbik madqaay mekla cakki gital takkeeh, megem abte num magaanel galtaah umam abte num umaanel galta keenik iyye.
- 57. Tokkel isin Yallih inkittinaanee kee cakki gitay anu sin kah seecat derre cabteenik, toysa nummah anu edde rubsume farmó sin fan baaheeh sin gudduyseh, isin Yallay sin gine nummayse wayteenik usuk sin bayseleeh siinik kalah aka maray sin dabooqaa kee sin maalu nagaruwaa baaheleeh ciggiilise leeh isin Yallak tu makaltan. Diggah yi Rabbi ummaanim dacrise kinniih isin yoh lowtan umaanék usuk yoo dacrise le keenik iyye Nabii Huud.
- 58. Nabii Huud marih digaalah Namri yemeete waqdi, Nabii Huud kee kaâ luk yeemene mara fingak

من دُو نَهِ عَلَى مُعَلِي مَعَاثُمَ لَا يُنْظِرُونِ ٥

إِنِّى تَوَكَّلْتُ عَلَى ٱللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ مَّامِن دَاتَّةٍ إلَّاهُوَءَ لخِذُ بِنَاصِيَتِهَأَ إِنَّ رَبِّ عَلَىٰ صِرَطٍ

فَإِن تَوَلُّواْ فَقَدُ أَبْلَغْتُكُم مَّآ أَرْسِلْتُ بِهِ ۗ إِلَّكُمْ ۗ وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَبْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّ ونَهُ و شَيَّأُ إِنَّ رَبِّي عَلَىٰكُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ٥

وَلَمَّا حَاءَ أَمْرُنَا نَجَتَىنَا هُودًا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَهُ وبرَحْمَةِ مِنَّا وَنَجِّينَا هُم مِنْ عَذَابِ غَلِيظٍ ٨ naggosneh nek yan Racmatah, woo gibdi digaalay Nabii Huud marak aamine wayteemil obtek Nabii Huud kee kay marak kaal teemenem naggosneh.

- 59. Toh Qaad degsita maray (Nabii Huud mara kinnuk) sinni Rabbih inkittinaane tascasse astootil koroositey kay farmoytiitih amri ciney kulli kaxxa mariinoliy cirdeynah yaniy cakki cina kataate mara kinni.
- 60. ama addunyaa kee Qhiyaamah ayro Yalli isi naqabuu kee isi Racmatak yaxxeereenim ken katayse, oobbiya!Diggah Qaad sinni Rabbil koroositteeh kay farmoytit cinteeh ken dirabbosseh, Oobbiya!Yallih Racmatak yaxxeereenim kee fingi Nabii Huud mara Qaadal yanay.
- 61. Samuud deqsita marah ken toobokoyta Nabii Saalih rubne, tokkel usuk keenik :yi maraw Yalla dubuk uqbuda kaak sa cakkil taqbuden Yalla mantoonuk, kaa kinni qimbok baaxok sin gintem sin abba kinni Nabii Aadam burtak gineemil, tet xisaah teetil dabqah gaca mara sin abek, toysa usuk dambi siinih cabam kaal esserita, tohuk lakal kay amri oggolak kaal gaca, diggah yi Rabbi qibaada kaah caglise maral xayiih kaa xaaqiteenik dooqa keenik oggolah keenik iyye.

<u>َ</u> وَلَكَ عَادُّ جَحَدُواْبِ اِيَاتِ رَبِّهِ مِّوَعَصَوْاْ رُسُلَهُ وَالْتَبَعُواْ أَمْرَكُلَّ جَتَّا رِعَنِيدِ ٥

وَأَتْبِعُواْ فِي هَاذِهِ ٱلدُّنْيَالَعَنَةَ وَيَوْمَ ٱلْقَكَمَةُ أَلَا إِنَّ عَادًا كُفَرُواْ رَبِّهِ أَ أَلَا يُعَدَّا لَعَادِ قَوْمِ هُودِ ١

* وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَلِحًا قَالَ يَكَوْمِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ مَالَكُم مِّنْ إِلَاهِ غَيْرُوُّ وَهُوَ أَنشَأَ كُمْ مِّنَ ٱلْأَرْضِ وَٱسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّتُوبُواْ إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُّجِبُ ١

kaak iyyen.

الجزء ١٢

- 62. Samuud deqsita mari sinni Nabii Saalicik: saalicow nanu nummah tama atu nek ittah tan maxcok duma atu naddal amri kak oggolan abba takkem kak qaagitan numuh sugte, atu Nabbobti aqbudak sugtem naqbudeemik nee waassaa? diggah nanu Yalla dibuk naqbudeemih atu net abta seecok agaywaagaa kee agaagulut nanno
- 63. Nabii Saalic:yi maraw yoh warisay anu inni Rabbik baxxaqqa iyya sumaaqih bagul eneeh, usuk isi xaquk nubuwwannu yoh yeceek, toysa anu kay amri cineeh usuk yoo edde ruube diinii kee farmo sin gudduyse week, toysa kay digaalák iyyi yoo catelee? tokkel isin cakki gitak makot yoo beytaanam kee kayri gitak yoo tayxeereeniih yi meqe taama yok bayissaanaah finqissaanamak sa isin yoh osissaanam manton keenik iyye.
- 64. Nabii Saalic:yi maraw tah Yallih aláy usuk anu Nabii kinniyooh cakkih sin seecaamih astá siinih abek, toysa Yallih baaxól takamay taaqabay tet ixxicaay tet caba, umaanéh tet maxagina, toysa isin umaaneh tet xagteenik Yallak xayi digaalá sin xageleeh sin aatukele keenik iyye.
- 65. Tokkel usun Nabii Saalic dirabboyseeniih, alák arqó kaleeniih tet yusguudeenih, tokkel Nabii Saalic sidiica ayróh gide

قَالُواْيُصَلِحُ قَدُكُنتَ فِينَا مَرْجُوَّا فَتَلَهَا لَمَالَّا أَتَنْهَنَاَ أَنَ تَعَبُّدَ مَايعَبُدُ ءَابَآؤُنَا وَإِنَّنَا لَغِي شَكِّ مِّمَّانَدْعُونَ إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿

قَالَ يَنَقَوْمِ أَرَّءَ يَنْمُ إِن كُنتُ عَلَى يَيِّنَةٍ مِّن رَقِّ وَءَاتَ لِنِي مِنْهُ رَحْمَةً فَمَن يَنْصُرُ فِي مِنَ ٱللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ أَدْ فَمَا تَزِيدُونَنِي عَيْرُ تَخْسِيرٍ ﴿

وَيَكَقَوْ وَهَاذِهِ عَنَاقَةُ ٱللَّهِ لَكُمْ ءَايَةً فَاللَّهِ لَكُمْ ءَايَةً فَالْاَتُهِ لَكُمْ ءَايَةً فَاذَرُوهَا تَأْتُكُلُ فِي أَرْضِ ٱللَّهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوّعٍ فَيَأْخُذَكُمُ عَذَابٌ قَرِيبٌ ۞

فَعَقُرُوهَافَقَالَ تَمَتَّعُواْفِي دَارِكُمْ ثَلَثَةَ أَيَّالِمِّ ذَالِكَ وَعُدُّعَيْرُمَكَ ذُوبٍ۞ sinni Qarwal hataka, tohuk wadir digaalá siinil oobeleeh toh Yallih xaganay dirab sinni keenik iyye.

- digaalah Namri yemeete waqdi, Nabii Saalic kee kâ luk yeemene mara finqak naggosneh Nek yan Racmatah, woo ayróh (usun edde finqiten ayró kinnuk) xixxibaanee kee mangacannak ken naggosneh, diggah Nabii Mucammadow لا لله المالة ku Rabbi usuk Qandeliiy, atka kaak gibdiih isi Reedal kulliimik maysó li kinni.
- 67. Samuuduk isi nafsi koroosannut yudlume mara kaxxa xongoloy sorkocobbaxa baxissat ken finqisneeh, sinni dabooqah addal rabe maray bargey afak addah yaniy angoyyi sinnih maacisen.
- 68. Usun sinni dabooqal wohuk duma dabqah gaceweeniih inkinnah teetil sugeweenih innah gacca iyyen, oobbiya!Diggah Samuud deqsita mari sinni Rabbil koroositeeh kay dudda tascasse astooti yengeddeenih, Oobbiya!Yallih Racmatak yaxxeereenim kee finqi Samuud deqsita maral yanayik.
- 69. nummah Nabii Ibraahimî fanah Malaykak ni farmoytit iscaaqh deqsita baxi kaah yaabakuwaamah kaa aytikumussamkeh tet rubneeh kaal temeeteeh, usun Yallih salaamat kaah abeeniih, usuk salaamatta keenil gacseh, tokkel Nabii Ibraahim sissikuk gexeeh

فَامَّاجَآءَ أَمُرُنَا نَجَيْنَاصَلِحَاوَالَّذِينَ ءَامَنُواْمَعَهُ بِرَحْمَةِ مِّنَا وَمِنْ خِزْي يَوْمِإِذَّ إِنَّ رَبَّكَ هُواللَّقِرِيُّ ٱلْعَزِيزُ

وَأَخَذَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا ٱلصَّيْحَةُ فَأَصْبَحُواْ فِي دِيَرهِ مُ جَشِمِينَ ٥

كَأَن لَمْ يَغْنَوْ أَفِيهَا ۗ أَلَا إِنَّ ثَمُودَاْ كَالِهُ مُودَاْ كَالِثَمُودَ ﴿

ۅٙڶڡؘۜۮ۫ۘۜڿؖآة ڎٞۯؙڛؙؙڶؙٮۜٙٳڹۯۿؚۑ؞ۄٙؠٳۜڷۺٛۯؽٵڶۅ۠۠ ڛڶڡؖٲؖڦٲڶؘڛڶۄؙۜؖۜڡؘڡؘاڶؠؚػٲ۫ڹڿٙآءٙؠؚعؚڿڸٟ ڂؚڹيۮؚ۞ udurrute kalah cadó le beqeray solal hayya hee keenih baahe yakmeenimkeh qibnaytiinoh.

- 70. Nabii Ibraahim yakmeeninkeh solal hayya keenih heeh baahe beqerî cadol gaboobi keenik rubsume waytam yuble waqdi woh keenik waagiseeh meesih hagga keenik iyye, tokkel Malayka meesi kaak daremte waqdi, ma meesitin nanu diggah ku Rabbih Malaykay Luut marih baysiyyah rubsumte kinninok kaak iyyen.
- 71. Nabii Ibraahim barrá Saara golik derrek soolak ken ankacisak sugteeh, is keenik toobbe yab qajjibsitak tusuuleh, tokkel Iscaaqhal tet aytikumusneeh, Iscaaqh lakal tet baxi Iscaaqh xaluwaa baxay Yaq-qhuub deqsital tet aytikumusne itte Malayka.
- 72. Nabii ibraahim barra saara ken yab qajjibsitak maganey anu kaxxa idaltooy ah yi baqalay kaxxa idaltuh yanik anu anninnal xalaa? diggah tah qajiibik taniimik itte!
- 73. Malayka teetil gacisak :atu Yallih amrii kee kay mekla qajjibsittaa ?Yallih Racmattaa kee kay barkat Nabii ibraahim buxah maraw siinil yanayik, diggah Yalli kulli caalatal fayla le weeloola leeh, usuk nabnaa kee fayya cakkisita Rabbi kinni.
- 74. Tokkel Nabii Ibraahimik qibni maaqót abe cinimih kaa geyte meesi kaak gexxeeh Iscaaqh kee

فَلَمَّارَءَ ٓ اَيَّدِيهُمُّ لَا تَصِلُ إِلَيَّهِ نَكِرَهُمُ وَأَوْحَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُواْ لَا تَخَفْ إِنَّا اُرُسِلْنَا إِلَى قَوْمِلُوطِ ۞

وَٱمْرَأَتُهُ وَقَايِمَةُ فَضَهِ حِكَتْ فَبَشَّرْنَهَا بِإِسْحَكَ وَمِن وَرَآءِ إِسْحَكَ يَعْقُوبَ ١

قَالَتْ يَدُويُلَنَى ٓءَ أَلِدُ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَلَا الِعَلِي شَيْخًا ۚ إِنَّ هَلَا الشَيْءُ عَجِيبٌ

قَالُوّاْ أَتَعْجَبِينَ مِنْ أَمْرِ اللّهَ تَرْحَمَتُ اللّهِ وَبَرَكَتُهُ وَعَلَيْكُمُ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنّهُ وَجَمِيدٌ مَجِيدُدُ ۞

فَامَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَهِيمَ ٱلرَّوْعُ وَجَآءَتُهُ ٱلبُّشَرَىٰ يُجَدِلُنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ ۞ Yaq-qhuub aytikuma kaah temeete waqdi, usuk Ni Malaykay Nabii Luut marih baysiyyah rubne giddiya.

- 75. Diggah Nabii Ibraahim kaxxa xiqleeh umam kaal baahe marih canê gacsat ma yasissika, usuk Yallah maggom yaqunxeeh, maggom kaa xaaqitaah, usuk abinnaanimik Yallâ fanah yaduure.
- 76. Yalli ruube Malayka :Nabii
  Ibraahimow tama Luut marah
  litoh tan allaaqalah abta giddi
  yanay ixxic, diggah digaalá keenil
  nummatteeh ku Rabbih amriy ken
  finqah meklime yemeeteh, diggah
  keenik gacsime waytaah gutqume
  wayta digaalá keenih amaatele
  kaak itte.
- 77. Ni Malaykay rubne Nabii Luutul temeete waqdi, tokkel ken mamut kaat yoomeeh woh mafaxinnaay kay alil wohut ceyteh, usun Yallih Malayka kinnoonum keenik maaxaginnay seehada ken yekkeleeh isi marih umaanek keenih meesiteeh, tahaay gibdi ayrók tanih tan iyye.
- 78. Nabii Luut mari sissikuk kaâ fanah yemeete qibinal fidóh kaak orbaanankeh, usun agabu cabba heenih labhal fidóh orbaanamih uma taama dumaak abak sugen, tokkel Nabii Luut isi marak Yi maraw tamah yi sayyók ken rihimsita, usun isin faxxan umaanek saytunaaneh siinih aysuk

إِنَّ إِبْرَهِيمَ لَحَلِيكُمْ أَقَّاهُ مُتَّنِيثُ

يَّإِبْرَهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَلَأَّ إِنَّهُو قَدْجَآءَ أَمَّرُ رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ ءَايِّهِمْ عَذَابُ عَيْرُمَرُدُودِ۞

وَلَمَّاجَآءَتْرُسُلُنَا لُوطًاسِيٓءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَلْذَا يَوْمُ عَصِيبٌ ۞

ۅۘۘۼٳٙ؞ؖۉؙ؞ڡۊۜٛڡؙڎؙ؞ؽۿۘڔۼۘۅڹٳڵؾۼۅڝٙڽ؋ۜۘؾؙڵػٵۏؙٳ۠ ڽۼۘٙڡؘڶۅڹٵڵۺؾۣٵؾ۪ۧٵٙڶؽڡٚۊۄؚۿٷٛڵٟڮٙؠڹؘٵؾ ۿڹٞٲڟۿۯؙڶؘڪؙ؞ؖۧڣٲؾؘۘڡؙۅٲٲڵٮۜ؞ۅٙڵڵڠؗ۫ڗؙ۠ۅڹڣۣ ۻؿۼؖٵٞڶؽؘڛؘڡؚڹڮؙڗڮؙڷؙڒۜۺۣؽڎ۠۞ raaqaanak ken rihimsita, toysa isin Yallak meesitaay, yi qibinat yoo ma wacarriysinaay, yoo mayqunxiyina, hinnak siinit kasle numuy maqaanél sinam amrisaah, umaanék sinam waasa siinit mayanaa keenik iyye?

11- Suurat Hund

- 79. Nabii Luut mari Nabii Luutul gacisak: nummah nanu dumaak ku sayyó faxe waynaah caagid keenit sinninom nek taaxigeh, diggah atu nanu fannam nek taaxigeeh, nanu labhal fidóh orbaanamak sá fannam mannu kaak iyyen.
- 80. Nabii Luut mari umaané abaanamih fayxik sá Nabii Luutuk yab cinen waqdi:diggah anu qandee kee catô mara siinih luk suginniyoy, hinnay siinil yoo cattaah qokolta meelay maqar le luk suginniyoy isin faxxan uma taamaa kee sin fanat radak en keenik iyye.
- 81. Malayka Nabii Luutuk:Luutow diggah nanu ku Rabbih farmoytiitiy ku marih finqisiyyah rubsumte kinninooh umaanéh inkinnah koo magufaanak koo kee koo nummayse mara ama magaalák barak raqteemit edde eweqaay num siinik wadirih waliqqi hee waay, ku barráh idaltoh daaqayna akke waytek, diggah digaalak ken xagtem tet xagelek, Diggah finqi wakti keenik maacak maaci maxayinnaa? kaak iyyen (xayih).

قَالُواْ لَقَدْعَلِمْتَ مَالْنَافِي بَنَاتِكَ مِنْحَقِّ وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ مَانُرِيدُ ۞

قَالَ لَوَّأَنَّ لِي بِكُوْفُوَّةً أَوْءَاوِيٓ إِلَى رُكْنِ شَدِيدِ۞

قَالُواْ يَنلُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَن يَصِلُواْ إِلَيْكَ فَا يَصِلُواْ إِلَيْكَ فَا يَصِلُواْ إِلَيْكَ فَا مَن يَصِلُواْ إِلَيْكَ فَا مَن اللَّهِ وَلَا يَلْتَفِتُ مِن اللَّهِ لَوَلَا يَلْتَفِتُ مِن اللَّهِ مُصِيبُهَا مِن مَن اللَّهُمُ اللَّهُمُ اللَّهُمُ اللَّهُمُ اللَّهُمُ اللَّسُمَ مُنَا اللَّهُمُ اللَّسُمَ مُنَا اللَّهُمُ اللَّهُمُ اللَّسُمَ مُنْ اللَّهُمُ مُن اللَّمُ مِن اللَّهُمُ مُن اللَّهُمُ مُن اللَّهُمُ مُن اللَّهُمُ مُن اللَّهُمُ اللَّهُمُ مُن اللَّهُمُ مُن اللَّهُمُ مُن اللَّهُمُ مُن اللَّهُمُ مُن اللَّهُمُ مُن اللَّهُمُ اللَّهُمُ مُن اللَّهُمُ مُن اللَّهُمُ مُن اللَّهُمُ اللَّهُمُ اللَّهُمُ اللَّهُمُ مُنْ اللَّهُمُ اللَّهُمُ مُنْ اللَّهُمُ مُن اللَّهُمُ مُن اللَّهُمُ اللَّهُمُ اللَّهُمُ مُن اللَّهُمُ مُن اللَّهُمُ الْمُنْ اللَّهُمُ الْمُنْ اللَّهُمُ اللَّهُمُ اللَّهُمُ اللْمُنْ اللَّهُمُ اللَّهُمُ اللَّهُمُ اللَّهُمُ اللَّهُمُ اللَّهُمُ اللْمُولُولُولِي الْمُلِمُ اللَّهُمُ اللَّهُمُ اللَّهُمُ اللَّهُمُ اللِلْمُ اللَّهُمُ ال

الجزء ١٢

- 82. Tokkel Nabii Luut marah digaaláh Namri yemeete waqdi ken magaaloolik iro guba teetik ciggiilisneeh tet korisneh, alayte kallak yan xeet robti innah itta kataatak keenil caxne.
- 83. Tama edde yabne xeetiy giral alasney kallak yani Nabii Mucammadow ku Rabbih xaguk kulli xaa kak edde radu waah qidu waa numih migaq astah kutbeh le, ama xeet Qhoreyshi korosuy daalimiinih tanik xer riket mayan iyye Yalli.
- 84. Madyan degsitta kedóh ken toobokoyta Shuqeybi keenih rubne, tokkel Nabii Shuqeybi yi maraw Yalla dibuk uqbuda kaak sá gibaadá cakkisita Yalla mantuunuk, sinam cakki ma daggoysina keenih abtan keexiyyaa kee miidaanisiyyal, diggah anu temgoo kee baxaaxinnuuv ruftóh addat sin ablek, diggah anu keexiyyaa kee miidaanisiyyat abtan daggoysiyyih sabbatah sin finqissa digaaláh ayróy maroh siinit gactay num siinik kak assaqqeewaak siinih meesita keenik iyye.
- 85. yi maraw keexoo kee miidaan qadaalatal duudusaay sinaamak le cakkik tu ma daggoysina, isin baaxól umaane ma fixiixisina baaxo baysa mara tikki itteenih keenik ivve.
- **86.** Yi maraw keexoo kee miidaan duudussaanak lakal faydak siinih raqtam kayrih aysuk siinih raqta

فَلَمَّا حَآءَ أُمُّهُ نَاجَعَلْنَاعَلِلْعَاسَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً مِّن سِجِّيل مَّنظُودِ ١

مُّسَوَّمَةً عِندَرَبِّكَ وَمَاهِيَ مِنَ

* وَإِلَىٰ مَدْيَرَ لَخَاهُمْ شُعَيْنَا قَالَ رَقَوْمِ أَعْبُدُواْ اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَاهِ عَيْرُهُ ۗ وَلَا تَنَقُصُواْ ٱلْمِكْيَالَ وَٱلْمِيزَاتِ النَّهِ أُرَيْكُم بِخَيْرِ وَإِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمِر مُّحِيطٍ ٥

وَيَكْقَوْمِ أُوْفُواْ ٱلْمِكْيَالَ وَٱلْمِبْزَانَ بِٱلْقِسُطِّ وَلَا تَبْخَسُواْ ٱلنَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْنَوُا فِي ٱلْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ٥

بَقِيَّتُ ٱللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ وَمَآأَنَا عَلَيْكُم بِحَفِيظٍ ١ sinam cakki deedalal takmeenimik, isin nummah Yallal yaamine mara tekkeenik, anu sin taamoomi dacrisaah isin abtaanam loynisa num hinniyo keenik iyye.

11- Suurat Hund

- 87. Nabii Shuqeybi mari:Shuqeybow ku salaatay amok kak kate waytannaa nabbobti aqbudak sugte Yallitte naqbudeeh hinnay ninni maalut ninnih elle fanna innal taamitnaamak waasimnaah cabnaamah koo amrissam ?Diggah atu xiqleeh kas le numuy meqem sinaamah yascasse kinnito kaak iyyen anqasah.
- 88. Nabii Shuqeybi isi marak: yi maraw isin yoh warisay anu inni Rabbik sin kah seecaah sin elle amrisaah sin kak waasaamak baxxaqqa iyya gitih bagul eneeh, Yalli calaalih yan rizqhiy farakka iyya yoh yeceek, anu maqaanéh sin amrisewaah umaanék sin waasewaam yoo maay celtaah? Baleey yoo macelta, anu sin kak waasa uma taamay innih ciggiilaah abam faxa mayyu, anu sin kah amrisaah sin kak waasaamat. kalah faxam mayyu duddu haam sin aymaaqeeh sin caagid aymaaqenkeh iyyaanam akke waytek, anu sin aymaaqeeh cakki gitat gexam yol bicissam matan Yalla akke waytek, anu dibuk kaal keltaah dambittek kaal aduure keenik iyye.

قَالُواْ يَسْتُعَيْبُ أَصَلَوْتُكَ تَأْمُرُكَ أَن نَتُرُكَ مَا يَعَبُدُ ءَابَ آؤُنَا أَوْ أَن نَفْعَ لَ فِي أَمُولِنَا مَا نَشَتُوُ الْإِنْكَ لَأَنتَ ٱلْخِلِيمُ الرَّشِيدُ ۞

قَالَ يَنْقَوْمِ أَرَّ يَنْتُمْ إِن كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِي وَرَزَقَنِي مِنْهُ رِزْقًا حَسَنَا وَمَآ أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَىٰ مَآ أَنْهَ لَكُمْ عَنْهُ إِنْ أُرْيِدُ إِلَّا أَلْإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا وَوْفِيقِي إِلَّا إِلَّالًا عَلَيْهِ وَكُلُّتُ وَإِلَيْهِ أَنِيبُ

- 89. Yi maraw yoh liton naqabuu kee cirdiiy anu elle an diinih cina isin elle tanin koroosannih baguk kate waytaanamat sin baahe waytay ixxica, toysa tama koroosannih baguk kate wayteenik Yallih digaalay siinik duma Nabii Nuuc maraay, hinnay Nabii Huud maraay, hinnay Nabii Saalic mara xagteh innah tan digaala sin xagele, Nabii Luut marih dabooqaa kee keenil obte digaala xer riket siinik matana keenik iyye.
- 90. Yi maraw isin sinni Rabbik dambi cabti esserita, tohuk lakal kaal gacaay kay amri oggola, diggah yi Rabbi xuwaw li kaxxa kacnu li kinni isil gace marah keenik iyye.
- 91. Shuqeybow atu nek ixxicci ittaamak maggom manaaxigaay nanu diggah naddal boolá le numuh koo nable, nanu ku meelát abna massakaxxa akke wannay xeetit koo qidak neneeh, atu Ni xaqul konnaba mantuuy, umaané isik edde waassa qande mantu kaak iyyen.
- 92. Nabii Shuqeybi:yi maraw yi meelah nabnaa kee konnaba Yallak aysuk raqtaa sin xaqul, isin sinni Rabbih amri cinteeniih sinnik derre kaa ciggiilisseenii? Diggah yi Rabbik qellittam matanaay, isin abba haytaanamat kay ixxiga maroh tan keenik iyye.

وَيَقَوْمِ لَا يَخْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِ أَنْ يُصِيبَكُمْ مِّثُلُ مَا أَصَابَ قَوْمَ نُوجٍ أَوْقَوْمَهُودٍ أَوْقَوْمَ صَلِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِّنكُم بِبَعِيدِ ۞

ۅٙٱڛؾۼٝڣۯۅٲۯؠۜۜۘٛٛٛػؙۄ۫ؿؙۄۜٙڗؙۏۘڹٛٷٙٳ۫ڸؘؽڋٙٳۣٮٙ ڔٙڣۜۯڿۣۑڎٞۅؘۮؙۅڎ۞

قَالُواْيَنشُعَيْبُ مَانَفْقَهُ كَثِيرًامِّمَّاتَقُولُ وَإِنَّالَنَرَيْكَ فِيـنَاضَعِيفَّ اَوَلُوْلَارَهُطُكَ لَرَجَمْنَكِّ وَمَا أَنتَ عَلَيْـنَابِعَـنِينِـ ﴿

قَالَ يَنقَوْمِ أَرَهْطِىٓ أَعَزُّعَلَيْكُمِيِّنَ ٱلنَّهِ وَٱتَّخَذْتُمُوهُ وَرَآءَ كُمْظِهْرِيًّا إِنَّارَقِ بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطُّ ۞

الجزء ١٢

- 93. Yi maraw isin duddu haytaanam elle tanin gital taamita, diggah anu Yallah siinit abah an seecol inni gital taamiteyyok, ise xixxibissu wayta digaala nek kah tamaatu wayta mara sarrah aaxigetton nee kinnik sin kinnim, nek diraabat yaaba mara sarrah aaxigetton nee kinnik sin kinnim, isin sinni caagiidak ellecabo qambaalita diggah anu siinî luk qambaalak keenik iyye.
- 94. Namri Nabii Shuqeybi marih baysah yemeete waqdi, Ni farmoyta Shuqeybii kee kaâ luk yeemene mara naggosneh nek yan Racmatah, Shuqeybi marak isi nafsi koroosannut yudlume mara kaxxa xongolóy sorkocobbaxa baxissat ken tibbixeeh ken finqisseeh, sinni dabooqah addal rabe maray bargey afak addah yaniy angoyyi sinnih maacisen.
- 95. Usun sinni dabooqal wohuk duma dabqih gace weeniih inkinnah suge weenih innah gacca iyyen, oobbiya! Yallih Racmatak yaxxeereenim kee finqi Madyan deqsitta kedol yanayik, Samuud deqsita mari Yallih Racmatak kah yexxeereeh kah finqite innah.
- 96. Nummah Nanu Nabii Muusa Ni duddaa kee Ninkittinaane tascasse astootii kee baxxaqqa le sumaq luk kaa rubne, tet (Yallih inkittinaane kinnuk) cubbusaah elle kaskassoowa marah.

وَيَنقَوْمِ أَعْمَلُواْعَلَلَ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَلَمِلُّ سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَن يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَكَذِبُّ وَٱرْتَقِبُواْ إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبُ ۞

وَلَمَّاجَآءَ أَمُّرُنَا نَجَيِّىنَا شُعَيْبًا وَالَّذِينَ ءَامَنُواْمَعَهُ وبرَحْمَةٍ مِّنَّا وَأَخَذَتِ ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ ٱلصَّيْحَةُ فَأَصْبَحُواْفِ دِينرِهِمْ جَلِيْمِينَ ۞

كَأَن لَمْ يَفْ نَوْافِيهَأَّا أَلَا بُعْدًا لِمَدْيَنَ كَمَا بَعِدَتْ ثَمُودُ ۞

وَلَقَدُ أَرْسَلْنَامُوسَىٰ بِعَايَٰتِنَاوَسُلْطَنِ مُّبِينٍ ﴿

- 97. Nabii Muusa firqawnaa kee kaa kataate marak abbobtî fanah kaa rubne, tokkel firgawni koroositeeh isi mara ise kataataanamah amriseeh, usun kay amri oggoleeniih kataateeniih, Muusah amri cineenih, firqawni amri gital mayanaay tirtó kaat matan iggimaa kee finga akke waytek.
- 98. Qhiyaamah ayró firqawni isi mara miraacisaah foocat keenik gexa jahannam girá ken arkissiiy tet ken culussu haam fanah. maxxu qaxuma culsiyyaay usuk jahannam girá ken kah culsam.
- 99. Yalli ama addunyah bagul badat ken xuumuseemih digaaláy keenih yiysissikê luk isi Racmatak ken yayxeerem ken katayse, Qhiyaamah ayró Yalli isi Racmatak ken yayxeereem ken katayse girá ken culsaamat, maxxu gacta catoo kee acwaay keenih abeenim.
- 100. Nabiyow tamah koh cusnaah koh warisnam sinam kak bayisne magaaloolih xaagu, woo magaaloolik abuur kak soolak raagem taniih inkinnah abuur kak bayeeh duugumem teetik tanih.
- 101. nanu keenit abne fingat dambi maliinoh ken ma baysinninooy ken madlammino, kinnih immay usun sinni nafsi baaxô baysaa kee Yallal koroositaanamat yudlumeeniih, wohul Yallih digaala cakkisiten, tokkel usun

ٳڮؘ؋ۯۘۘۘ؏ۅ۫ڹؘۅؘڡؘڵڔؽڡٷٲؾۜۘڹۼۅۘٵ۠ٲ۫ڡٙڔٙڣۣۯۘڠۅٝڹؖ وَمَآ أُمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدِ ١

يَقْدُمُ قَوْمَهُ مِيَوْمَ ٱلْقِيَامَةِ فَأَوْرَدَهُمُ ٱلنَّالِّ وَبِئْسَ ٱلْوِرْدُٱلْمَوْرُودُ ١

> وَأَتْبِعُواْ فِي هَاذِهِ عِلْعَنَةَ وَيَوْمَرُ ٱلْقِيكَمَةُ بشَرَ ٱلرِّفَدُ ٱلْمَرَفُودُ ١

ذَلِكَ مِنْ أَنْكَآءِ ٱلْقُرِي نَقُصُّ هُ وَعَلَىٰكُ مِنْهَاقَآبِمُّ وَحَصِيدٌ ١

وَ مَاظَلَمْنَاهُ ۗ وَ لَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسُهُ ۗ فَمَآ أَغۡنَتَعَنَّهُمْ ءَالِهَتُهُمُ ٱلَّتِي يَدْعُونَ مِن دُونِٱللَّهِ مِن شَيْءٍ لَّمَّا جَآءَ أَمُرُرَبِّكَ وَمَا زَادُوهُمْ عَيْرَ تَتَّبِيبِ ١ Yallak kalah yuqbuden Yallitte keenih xiqtem maliiy Yallih digaalak tu keenik mawaasinna, Nabiyow ku Rabbih amri ken digaalah yemeete waqdi, ken Yallittey aqbudak sugeeni baysaa kee finqa akke waytek keenih osissem mali

- 102. Nabii Mucammadow ku Rabbi magaalol maray kaal koroosite yibbixeeh, digaaleeh kah bayse innah, keenik kalah aka magaaloolih maray isi nafsi koroosannut yudlume, digaaleeh ken bayseh Yallal koroositeeniih Yallih farmoytit dirabboyseenimih sabbatah, Diggah Nabiyow ku Rabbih xibix digaalál qansaru leeh gibdih.
- warreey daalimiinih suget abne digaalát addunyaa kee akeeral Yallih digaalák meesita marah astooti tan, toh sinam cisab kee galtóh edde gaabowsinta ayró (Qhiyaamah ayró kinnuk) woo ayró is ginó inkih tamaateeh edde marta ayró kinni.
- 104. Sinaamey too ayró siinik kah wadirrosnam mannu Yallih xaqul yimixxigeeh loowol yan wakti yamurruqenkeh iyyaanam akke waytek.
- 105. Qhiyaamah ayró tamaate saaku hebeltô nafsi mayaaba isi Rabbih idnih yaaba kaa akke waytek, tokkel keenit uma numuy

وَكَذَالِكَ أَخْذُرَبِكَ إِذَآ أَخَذَاۗ ٱلْقُرَىٰ وَهِيَ طَالِهَ أَنْ أَلْقُرَىٰ وَهِيَ طَالِمَةُ إِنَّ أَخْذَاهُ وَأَلِيهُ شَدِيدُ ﴿

إِنَّ فِى ذَلِكَ لَآيَةً لِمَنْ خَافَ عَذَابَ ٱلْآخِرَةَ ذَلِكَ يَوْمُرُّمَّجْمُوعٌ لَّهُ ٱلنَّاسُ وَذَلِكَ يَوْمُرُ مَّشْهُودٌ ۞

وَمَانُؤَخِّرُهُ وَإِلَّالِأَجَلِمَّعُدُودِ ٥

بَوْمَ يَأْتِ لَاتَكَاَّرُنَفْشُ إِلَّا بِإِذْ نِفُ فَهِنْهُمْ شَقِيُّ وَسَعِنُدُهِ koroositey digaalá cakkisita yaniih, meqe numuy isi Rabbil yeemeney usuk niqmat kah yecee keenit yanih.

- 106. Addunyal taama kak toomeeh koroosite marah tugactek, girá ken dabqaay usun tet addal digaalâ gibdah danan xongolóh xongolan xongoló fayya Ramma haak.
- waaran Qaranwaa kee baaxó suggu itteh gide keenit aban digaalá aggiriqqee kalah elle waaran, moominiiniy addunyal taama kak toomey Yalla inkittoysak sugtey ku Rabbi usun aben dambih gira culsey sarra isi Racmatah girak yayyaaqem kah faxe akke waytek, diggah Nabii Mucammadow ku Rabbi isih faxem abte kinni.
- 108. Yalli maqaané kah faxeeh rufto geeh yessemeqqe marah (moominiin kinnuk) tugactek, Jannat culaanaah Qaranwaa kee baaxó suggu itteh gide kaal waaran, keenik Yalla inkittoysak uma taama abak sugey aben dambih ku Rabbi girál wadirroysiyya kah faxey sarra teetik yawqeeh isi Rabbih Racmatah Jannat cula akke waytek, ku Rabbi tama meqe marah Jannatal aggiriqqee wayta acwa yacee.

فَأَمَّا ٱلَّذِينَ شَقُواْفَفِي ٱلنَّارِلَهُمْ فِيهَا زَفِيُّرُ وَشَهِيَّقُ۞

خَلِدِينَ فِيهَا مَادَامَتِ ٱلسَّمَوَّتُ وَٱلْأَرْضُ إِلَّا مَاشَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّ الُّلِمَا يُرِيدُ ۞

* وَأَمَّا ٱلَّذِينَ سُعِدُواْ فَفِي ٱلْجُنَّةِ خَلِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ ٱلسَّمَوَاتُ وَٱلْأَرْضُ إِلَّا مَاشَآءَ رَبُّكَ عَطَآءً غَيْرَهِجَذُوذِ ۞

- 109. Nabiyow ama koros taqbudeh tanim deedal kinniimit maagaywaagitin, usun numtinwwellittek sa yaqbudeenim malon keenik duma ken abbobti aqbaduk sugte numtinwwellitteh innah tanim akke waytek, diggah nanu digaalák ken kah xagnisneh nan ken maglab dudda luk keenih aceenno keenik daggoysime kalah.
- kitab neceeh, kay mari ama kitabal itta weeh garab keenik kaa nummayseeh, garab keenik kaa dirabboyseh, Nabiyow ku mari Qhuraanak kah abe innaah, ku Rabbi isi ginók digaalát asissike waamih qangara taturteh kaak suge wannay ama addunyal elle Yalli seehada fan mekelak yen, meqe mara aben maqaanél galatak, uma mara aben uma taamoomil ken galatak, Diggah Nabiyow ku mari ama Qhuraanak agaywaagaa kee agaagulut yan.
- 111. Diggah Nabiyow woo marittey itta waytey xaagitte koh kak cusne, diggah ku Rabbi Qhiyaamah ayró ken taamoomih galtó keenih duudusele, maqaané tekkek hinnay umaané tekkek, diggah ku Rabbi ama koros abba haytaamak adda yaaxigi kinni.
- 112. Toysa Nabiyow koo kee koroosannuk gace maray kô luk yeemene elle amrisimmi

فَلَاتَكُ فِي مِرْيَةِ مِمَّالِعَبُدُهَ فَلُلَاءَ مَالِعَبُدُونَ إِلَّا كَمَايَعُبُدُءَ اَبَ آؤَهُ مِنِّ قَبْلُ وَإِنَّا لَهُوَفُّوهُ مُ نَصِيبَهُ مَ غَيْرَ مَنقُوصِ ١

وَلَقَدْءَ اتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَبَ فَٱخْتُلِفَ فِيهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ سُبَقَتْ مِن زَيِّكَ لَقُضِى بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَغِي شَكِّ مِنْهُ مُرِيبٍ ۞

وَإِنَّ كُلَّا لَمَّا لِيُوفِيْنَنَّمُورَبُّكَ أَعْمَلَهُمَّ إِنَّهُۥ بِمَايَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۞

فَأَسْتَقِمْ كُمَّا أُمِّرْتَ وَمَن تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوُّ إِلَّنُهُ بِمَاتَعُ مَلُونَ بَصِيرٌ ۞ itteeninnal soolaay Yalli siinih hee caddok matatrina, diggah usuk taamoomik isin abba haytaanam yabali kinnik.

- 113. Nabiyow koo kee moominiin koroosannut isi nafsi yudlume marâ fanah makeltina ken takcineenimil, toysa girá sin xagelek, Yallak sá awlaytiitiy Yallih digaalák sin cattaah sin qokolta mageytan.
- 114. Nabiyow salat laqók namma exxat soolis (Subcii kee Dohoriiy, Qasri salat kinnuk) barti saaqootat salat soolis (Magrib kee Qishâ Salat kinnuk) diggah meqe taamoomi warrayte dambitte dugtahak, too salat soolisaanaah meqe taamá abaanam kassitaah elle kaskassoowa marah kassis takke.
- 115. Nabiyow ama salaatal isbiraay, tama koros kot abta adál isbir, diggah Yalli taamá yessemeqqee marih galtó mabaysak.
- 116. Nabii kee moominiinik Siinik duma warrayte horaarit meqeeh kasleeh muxxo le maray baaxô bagul koros koroosannuu kee umaanek waasa macah keenit suge wee, keenik dago maray yeemeney koroosite maral obte digaalák naggosney sinam umaanek waasak suge akke waytek, woo marak sinni nafsi yudlume marak maggom addunyâ niqmatay keenih yontocowwimet hatkeeh usun sinni kalbî fayxi

وَلَاتَرْكَنُوّاْ إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُواْ فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَالَكُم مِّن دُونِ النَّهِ مِنْ أَوْلِيآ ءَ ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ ۞

وَأَقِيرِ الصَّلَوٰةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَزُلْفَامِّنَ الَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّاتِ ذلِكَ ذِكْرِينَ اللَّاكِرِينَ اللَّ

وَٱصْبِرْ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ ٱلْمُحْسِنِينَ ٥

فَلَوْلَاكَانَ مِنَ ٱلْقُرُونِ مِن قَبَلِكُمُ أُوْلُواْ بَقِيَةً قِينَّهُوَتَ عَنِ ٱلْفَسَادِ فِي ٱلْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلَا مِّمَّنَ أَجَيُنَا مِنْهُمُّ وَٱتَّبَعَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ مَآأَتْرِفُواْفِيهِ وَكَانُواْمُجْرِمِينَ kataaten, usun umeyniitih sugeeniih digaalá keenil nummatteeh fingiteenih.

- 117. Nabiyow ku Rabbi magaalol kee magaalol mara dulmih finqisam matakkaay maaba, usun baaxô bagul sinni nafsii kee sinam yaymaage marah anuk.
- 118. Nabiyow ku Rabbi faxinnay sinam inki ummattay inki diini le abak yen, kinnih immay ku Rabbi woh mafaxinnaay sinam diinittel sissin mara yakkeenimik makatta.
- 119. Kinnih immay Nabiyow ku
  Rabbi kah nacroore maray kaal
  yeemeneeh kay farmoytit kataate
  Yallih inkittinaanel itta mawaa,
  woh kay fayxiiy kay mekla, usuk
  ken kah ginem meqe maraa kee
  uma maray sissini yakkeeninkeh
  iyyaanama, Nabiyow ku Rabbih
  qangaraa kee kay mekla gaba
  kalteh, diggah anu Jahannam gira
  jinnii kee sinaamak inkih kibeyyo
  iyyaanamal.
- 120. Nabiyow kok duma suggu itte farmoytitteh xaagittek atu kah ceyitti ittaamay ku lubbi diggi edde hayna inkih kol maaqnam, atu kah rubsumte farmol nagay soltankeh, ama Suural atu elle tan cakkih baxxaqqa teetil koh temeete, tet addal koros edde minittaah (meesittah) moominiinih kassis takkem teetil temeete.

وَمَاكَانَ رَبُّكَ لِيُهُلِكَ ٱلْقُرَىٰ بِظُلَمِ

وَلَوْشَآءَ رَبُكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةَ وَيحِدَةً وَلاَ يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ ۞

ٳڵۜٛٲڡؘڹڒۜڃۄٙۯڹؙڬۧٛٷڸؽٚڸڬڂؘڷۊۘۿؙۄٞؖ۫ۅؾٙڡۜؾ ۜڮڶؠةؙۯؾؚڬڵۧڡٛڵٲ۫ڹۧڿۿڹٞۄڹٱڵؚؚؚؚ۠ ۅؙٲڶنؘٳڛٲؘؘٞ۫ٛ۫ۿٙۼۣؠڹ۞

ٷؙڴۘڒۘڹؘقُڞؙ؏ڷؾٙڮڡؚڹٞٲڹؙؖٛٵٙءؚٵڵڗؙۺؙڸؚڡٲڶؾؙؾؚٮؙ ؠؚؚؚؚڡۦٷؙٵۮڬۧٷؘۻٳٙڐؘٙػڣۣۿڹڍؚۄٱڂۧؾؙٞۅؘڡۤۅٝۼڟڎؙ ۅٙۮٟٚۯؽڵۣڡٞٚڡؙٷ۫ڡؚڹين۞

- 121. Nabiyow ama korosuy Yallih inkittinaane nummayse waytak isin edde tanin caalat kee elle tanin gital taamita, diggah nanu ninni gitaay ninni diinil diggi innaamal taamitennok keenik ixxic.
- 122. isin Ni caagidih ellecabo qambaala, diggah nanu Yallih digaalák siinil obtam qamballak keenik ixxic.
- 123. Qaranwaa kee baaxól qellitti ittaamih ixxiga dibuk lem Yalla, Nabiyow Qhiyaamah ayró caagiida inkih fan kak gactam kaa kinni, toysa atu dibuk kaa uqbudaay isi caagid inkih kaal kelis. ku-Rabbi maqaanée kee umaanék abba haytaanamak garcité hinnaay kulli num siinik-le taamal galtele.

ۅؘۛڠؙڸڵٙڶؘؚڹۣٮؘڵٳؙؿۊٝڡؚؿؙۅؘٵۘۼٙڡؘڶۅٵ۫ۼٙؽڡػٲڗؘڲؗڗ۫ ٳڹٚٵۼڡڶؙۄڹؗ۞

وَٱنتَظِرُوٓ ا إِنَّا مُنتَظِرُونَ شَ

وَلِلَّهِ غَيْبُ ٱلسَّمَوَاتِ وَٱلْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ ٱلْأَمْرُكُلُّهُ وَلَّاعُبُدُهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهٍ وَمَارِبُكَ بِغَفِلِ عَمَّاتَعُ مَلُونَ ۞

429

SUURAT YUUSUF

شِنُولَةُ لِونَشُونَ وَاللَّهُ وَاللّمُ وَاللَّهُ وَاللَّالِمُ وَاللَّهُ وَاللَّالَّالِمُ وَاللّ

Makkal Obte, 111 Aayat Takke

Fulte Racmattaay Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- Alif-Laam-Raa (edde faxem Yalli Yaaxige) amah baxxaqa iyya kitaabih aayootay Yalli calaalii kee caraamu baxxaqa elle hee kinni.
- 2. Diggah nanu ama Qhuraan Qarab afat kaa oobisne kaak maqna taaxigeeniih kas elle geytaanankeh.
- 3. Nabiyow nanu ama Qhuraanay wacyih kol oobisneh addal xaaguk yayse xaagu kol maaqnaah koh warisna, atu ama Qhuraan kol oobisnak naharat tama xaagittek garcit suge marih loowot sugteeh atu tu teekik aaxige kalah.
- 4. Nabii Mucammadow! isi marah cus, Nabii Yuusuf isi abbak: Yabbaw anu diggah soonol taban kee inki cutuktaay ayroo kee alsa yoh kummaatah ken uble iyye waqdi.
- 5. Nabii Yaq-qhuub isi baxa Yuusufuk: yi baxaw tama isi soono isi toobokol ma maaqin, toysa usun koo elle qidan innah uma malah koh malseloonuk, diggah sheytan seehadaytuh qaduwwiy qadaawat kak baxxaqqa iyye kinnik kaak iyye.
- 6. yi baxaw ku Rabbi ama soono koo kah yuybulle innaah nubuwwannuh koo doorele, sinam

بِنْ فِي اللَّهُ الرَّغُوْرُ الرَّحِي فِي اللَّهُ الرَّعُونِ الْحَدِينِ ۞ الرَّ يَلْكَ ءَايَتُ ٱلْمُحِينِ ۞

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ تَعَقِلُونَ ٥

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ ٱلْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَاۤ إِلَيْكَ هَذَ ٱللَّهُ وَانَ وَإِن كُنْتَ مِن قَبَلِهِ عَ لَمِنَ ٱلْغَنِفِلِينَ ۞

إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَنَأَبَتِ إِنِّ رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبَاوَالشَّمْسَ وَٱلْقَصَرَ رَأَيْنُهُمْ لِي سَجِينِنَ

قَالَ يَنُنَىَّ لَا تَقْصُصُ رُءْ يَاكَ عَلَىۤ إِخْوَتِكَ فَيَكِدُواْلُكَكِدُمُّ إِنَّ ٱلشَّيْطَنَ لِلْإِنسَنِ عَدُوُّ مُّهِينٌ ۞

وَكَذَالِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِن تَأْوِيلِ ٱلْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِثْمَتَهُ رَعَلَيْكَ وَعَلَيْ

الجزء ١٢

table soonoona elle tafdige inna koo barsele, Yalli nubuwwanni niqmat koo kee Nabii Yaq-qhuub samadah duudusele, tahak duma ku namma abba Nabii Ibraahim kee Nabii iscaaqhah nubuwwanni niqmat keenih kah duuduse innah, diggah ku Rabbi isi naqoosak nubuwwannuh doora mara yaaxigi, usuk naggaaraay kullim laaracat haa Rabbi kinni kaak iyye.

- 7. Nummah Nabii Yuusuf kee kay toobokoh xaagut Yallih duddaa kee kay inkittinaane tascassee astooti tan, ken xaagu esseraah woh yaaxigem faxa marah.
- 8. Nabii Mucammadow cus, Nabii Yuusuf tooboko (kay abbah xaylo kinnuk) ittin fanal:nabba Yuusuf kee kay toobokoytah (usuk binyaaminiy inaa kee abba inkih kaâ luk le kinnuk) kacanuh nek lafitak keenih raaqa nanu maggo hortah anuk ittak itte waqdi, diggah Nabba baxxaqqa itta makoh addat yan, ken nek muxxuse waqdi iyyen.
- Yuusuf qida hinnay maagalak xer baaxol kaa hayisa sin abbah kacanuu kee kay fooci siinih caglimaah siinik kalih mara wagte waankeh, tohuk lakal meqe maray dambik Yallal gace akkettoonuk sittak iyyen.
- 10. Yuusuf toobokok yaabe num isin yuusuf maqidinay dite le qeelay adda xeerit kaa qida gexsô marak marik teyni kaa assukuqqelek, anu

عَالِيَعْقُوبَكَمَا أَتَمَّهَا عَلَيْ أَبَوَيْكَ مِن قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَقَّ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمُ حَكِيمٌ ٥

> *لَّقَدُكَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ ٓ عَايَتُ لِلسَّ آبِلينَ ۞

إِذْ قَالُواْ لَيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَىٓ أَبِينَامِنَا وَخَنُ عُصِّبَةُ إِنَّ أَبَانَا لَغِي ضَلَالٍ مُّيِينٍ ٥

> ٱقتُنُاوُا يُوسُفَ أَوِ الطَّرِحُوهُ أَضَا يَخُلُ لَكُمْ وَجُهُ أَبِيكُمْ وَتَكُونُواْ مِنْ بَعَدِهِ عَقَلَمُونُواْ مِنْ بَعَدِهِ عَقَلَمُ وَوَكُمُونُواْ مِنْ بَعَدِهِ عَقَلَمُ وَوَكَمُونُواْ مِنْ بَعَدِهِ عَقَلَمُ وَوَكَمُونُواْ مِنْ بَعَدِهِ عَقَلَمُ وَوَكَامَ لِلِحِينَ فَيَ

قَالَ قَايِلُ مِّنْهُ مَلَا تَقْتُلُواْ يُوسُفَ وَأَلْفُوهُ فِي غَيْبَتِ ٱلْجُتِ يَلْتَقِطُهُ بَعْضُ ٱلسَّيَّارَةِ إِن نُشتُمْ فَعِلِينَ ۞ kay caagidik siinih ascassem aba isin ittaanam abtaanam faxxeenik keenik iyye.

- 11. Yuusuf tooboko nabbaw macaay Ni toobokoyta Yuusufuh nee kah aamine waytam, diggah nanu kaah allaaqallaah kaa dacrisnaah kayri kaah faxa mara kinninok kaak iyyen.
- 12. Beera barri nê luk kaa rub meqem akmeleeh ruffu axcelek, qalalah nê luk digreleeh diggah nanu atu kaah kak meesitti ittaamak kaa dacrisennok kaak iyyen.
- 13. Ken abba Nabii Yaq-qhuub: diggah yoo biyaktam isin barri (laaqu kinnuk) kaa beytan waqdi usuk yok aba baxsimiyya, isin garcit kaak anuk suulayti kaa yakmeemik meesita keenik iyye.
- 14. Yuusuf tooboko xiibitak sinni abbak: nanu hortay qandeleh anuk suulayti kaa yokmek, toysa diggah nanu kasaarite maray kayri edde aneewaa kinnino kaak iyyen.
- 15. Tokkel ken abba Nabii Yaq-qhuub keenî luk kaa ruubeeh usun kaa beeniih adda xer qeelat kaa qidaanamal itta geen waqdi, nanu Yuusuful wacyi oobisne tama usun umaanek kol baaheenim keenih warsetto iyyaanamah, usun atu ken toobokoyta Yuusuf kinnitom kok aaxige kalah.
- 16. Nabii Yuusuf tooboko barak qishâ wakti sinni abbal weeqak temeete rooka aybullak.

قَالُواْيَتَأَبَّانَامَالَكَ لَاتَأْمَنَّاعَلَى يُوسُفَوَإِنَّا لَهُولَنَصِحُونَ ١

> أُرْسِلْهُ مَعَنَاعَدَايَرْتَعْ وَيَلْعَبْ وَإِنَّالَهُ و لَحَفِظُونَ ۞

قَالَ إِنِّى لَيَحُرُنُيِّ أَنَ تَذْهَبُواْ بِهِ وَأَخَافُ أَن يَأْكُلُهُ ٱلذِّنْبُ وَأَنتُمْ عَنَهُ عَنفِلُوت ۞

قَالُواْلَبِينَ أَكَلَهُ ٱلذِّشُّ وَنَغَنُ عُصْبَةً إِنَّا إِذَا لَّخَسِرُونَ ۞

فَلَمَّاذَهَبُواْ بِهِ وَأَجْمَعُواْ أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غَيْبَتِ ٱلْحُتِّ وَأَوَّحَيْنَاۤ إِلَيْهِ لَتُنْيَّنَنَّهُم بِأَمْرِهِمْ هَا ذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ۞

وَجَآءُوٓ أَبَاهُمْ عِشَآءً يَبْكُونَ ١

- 17. Nabii Yuusuf tooboko
  Nabbaw:diggah nanu ardah ittat
  qalalluh genneeh Yuusuf ni duyyeh
  xaqul cabne, tokkel suulayti kaa
  yokmeeh nanu wohut numma
  yacee mara nakkeway atu nee
  manummassa immay kaak iyyen.
- 18. usun Nabii Yuusuf kamis dirab qabalat bayissi heenih yemeeten ken abba ken nummaysankeh, ken abba Nabii Yaq-qhuub:caagid isin kah ittan inna hinna sin nafsiy umaaneh sin amrise uma caagid siinit bilqise ikkal, toysa Yi sabri qaxmeqe sabriy numul faata kak aceewaa kinni, isin diraabak weelossu haytaanamak Yallal cato faxa keenik iyye.
- 19. gexsô marak horta temeeteeh. tokkel usun lee keenih gurrusa num ruubeeniih, woo num isi tagra qeelat qideeh Nabii Yuusuf teetit waxeexeeh teetit edde yewge, tokkel geelat tagra gide num kaa yuble waqdi isi kataysiisih seecak isee kee ken inkih aytikumuseeh berraakise tah gaxmege awka axcuk, kaa kee kay kataysis aka gexsô maray keenî luk sugey aracal keenik raaqek kaa yooqoreenih tellemmô duyyeh kaa haysitak, Yalli usun Nabii Yuusufuk abaanam yaaxigeeh tu kaak ma qellitta.
- **20.** gexsô marak Nabii Yuusuf qeelak yeyyeeqe num kee kay kataysis melleb kak boolale lakqoy

قَالُواْيَّآَبَانَآإِنَّا ذَهَبْنَا نَشْتَيْقُ وَتَرَكِّنَا يُوسُفَعِندَ مَتَعِنَا فَأَكَلَهُ ٱلذِّنْبُ وَمَآ أَنتَ بِمُؤْمِنِ لَنَا وَلَوْكُنَّا صَدِقِينَ ﴿

وَجَآءُوعَلَى قَمِيصِهِ عِبِدَهِ كِلَاثٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتَ لَكُمْ أَنْفُسُكُوْ أَمْرً فَصَبِّرٌ بَجَمِيلٌ وَٱللَّهُ ٱلْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَاتَصِفُوتَ ۞

ۅۘڿٳٓءٙؾ۫ڛؾۜٳڗؘۊؙٞڣؘٲۯڛڶۅ۠ٳۏٳڔۮۿؠ۫ڡٚڣٲڎڮٙ ۮڶٞۅٞڎؖۜۜڗڡٙٵڶؽڹؙۺ۫ڗؽۿۮؘڶڠؙڵۮۨٞٷؘڶۺڗؙۅؗۿۑۻڬۼڎۧ ۅٵٞڵڵؘڎؙۼڸڽۓؠؚڝؘٳۼٙڝڶۅٮؘ۞

وَشَرَوْهُ بِثَمَنِ بَخْسِ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةِ وَكَانُواْفِيهِ مِنَ ٱلرَّهِدِينَ

- dagoy loowintah kaa xaamen, kaak yamurruqeeninkeh, usun kaxxa sangel kaah le marah suge weenimih sabbatah
- 21. Gexsô mari Nabii Yuusuf masri baaxo baahen waqdi, amoytal kataata abba keenik kaa xaamite, usuk isi barrak Ni xaqul arac kaah abaay kaa konnabisaay kaah emeg nee yanfigenkeh hinnay baxah kaa havsitnankeh teetik iyye, tonnaah Nabii Yuusuf qeelak kaa kah naggosne innaah masri baaxol arac kaah abneeh kaa arcisneeh kadnoonih abba kaa abne, soonoonâ fidgak tu kaa barisnankeh, Yalli usuk isih faxa caagidil mayso li kinniih kaa taanissam matan, kinnih immay sinaamak maggo mari caagid inkih Yallih gabat yanim ma yaaxiga.
- 22. Nabii Yuusuf maqarle furrayniino yoofe waqdi nubuwwanuu kee fahmiiy ixxiga kaah necee, tonnaah Nabii Yuusuf kah galatne meqe galtoh innah tan galtoh meqe mara galatnah.
- 23. Nabii Yuusuf buxal kak yan masri baaxok abbâ gubayti barra (zuleykha kinnuk) Nabii Yuusuf isi nafsî fanah kaa secte usuk isil orbankeh gibdi kacanuy kaah abteh, qari afoofi isee kee Nabii Yuusufut kaluqqu hayteeh anu koh bicsitehik yoo fan sissikuk am kaak itte, tokkel atu yoo kah secta umaaanek Yalla maggansitaah

وَقَالَ ٱلَّذِي ٱشۡتَرَاهُ مِن مِّصْرَ لِا مُمَرَأَتِهِ ۗ أَكْرِمِي مَثْوَلَهُ عَسَىۤ أَن يَنفَعَنَاۤ أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدَأُوكَ لَاكَ مَكَنَّا لِيُوسُفَ فِي ٱلْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ ومِن تَأْوِيلِ ٱلْأَحَادِيثِ وَلَلّنَهُ غَالِبٌ عَلَىٰٓ أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْتَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعَلَمُونَ ۞

الجزء ١٢

433

وَلَمَّالِلَغَ أَشُدَّهُ وَءَاتَيْنَهُ حُكْمًا وَعِلْمَاً وَكَذَلِكَ نَجَزِي ٱلْمُحْسِنِينَ ۞

وَرَوَدَتُهُ ٱلَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَاعَن نَّفْسِهِ عَ وَغَلَّقَتِ ٱلْأَثْوَبَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ ۚ إِنَّهُ وُرَيِّ أَحْسَنَ مَثْوَاتً إِنَّهُ وُ لاَيُفْلِحُ ٱلظِّلِمُونَ ۞ kaa eleelita, diggah kubaqli arac yoh abeeh usuk yoo yamlikeeh, yoo yeynebe abbâ kal kay barral kaa Magana teetik iyye, diggah

kaa Magana teetik iyye, diggah daalimiin faxxem mageytaay ma taffoofa.

- 24. nummah is (zuleykha kinnuk)
  baguuk dalwah kaa niyatteeh usuk
  isi nafsik tet waasuh tet yaatukem
  faxe isi Rabbih astootik astak
  teyna able wannay, woh kaa kah
  nuybulleem umaanee kee dalwa
  kaak gutuqnu kinni, diggah (Nabii
  Yuusuf kinnuk) Ni naqoosak
  saytunnosneeh farmoh doorre
  maray qibaada Yallah caglisak
  numuk teyna kinni iyye Yalli.
- 25. Nabii Yuusuf kee zuleykha inkih afâ fan sissikuk yerden kaay teetik kuday yawqem faxaa kee teetiy awqe kaa kaltuh kaa tabbixem faxxah anuk, is wadirik kaa eleleteeh kamis derrek kaak hirigteeh qanxisse awqe kaa kaltankeh, afâ xaqul tet baqli keenih suge, tokkel ku barra dalwah faxe numuk galto macaay casbit kaa hee kee hinnay kaa qansarissa digaalah kaa digaalanken akke waytek kaak itte.
- 26. Nabii Yuusuf tet dirabboysak is (zuleykha kinnuk) isi nafsî fan dalwah yoh secteeh anu woh teetik cineeh umaaneh teetit faxem mayyu iyye, tokkel tet marak saldiy handuulut (sarollole kinnuk) yani kaah sumaaqite, tokkel

وَلَقَدْهَمَّتْ بِلِيَّ وَهَمَّ بِهَالُوْلَا أَن رَّعَا بُرْهَلَنَ رَبِّهِ عَكَذَلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ الشُّوَةَ وَالْفَحْشَاةَ إِنَّهُ ومِنْ عِبَادِنَا الشُّوَةَ وَالْفَحْشَاةَ إِنَّهُ ومِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ

الجزء ١٢

434

وَٱسْتَبَقَا ٱلْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ وَمِن دُبُرِ وَأَلْفَيَاسَيِّدَهَالَدَا ٱلْبَائِقَالَتْ مَاجَزَآءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوّءًا إِلَّا أَن يُسْجَنَ أَوْعَذَابُ أَلِيمٌ ۞

قَالَ هِيَ رَاوَدَتْنِي عَن نَفْسِيَّ وَشَهِدَ شَاهِدُّ مِّنْ أَهْلِهَآ إِن كَانَ قَمِيصُهُ وَقُدَّ مِن قُبُٰلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَمِنَ ٱلْكَذِبِينَ kay kamis foocak qanxisimek is numma teceeh usuk dirableelak numuk teyna kinni iyye.

- 27. kay kamis derrek ganxisimek, toysa is dirabley dirab teceeh, usuk numma yacee marak numuk teyna kinni iyye.
- 28. Tokkel tet bagli kay kamis derrek ganxisimem yuble waqdi Nabii Yuusuf wohuk barih yanim yeexegeeh isi barrak diggah ama dirab agabow sin uma keydii kee malmaalu kinni, diggah sin uma keydii kee sin malmaali kaxxam naba teetik iyye.
- 29. Tet bagli: Yuusufow koo kee yibarrah fanat yekke caagidit derre cabaay numuh mawarsin kaak iyye, isi barrak kee barray atu isi dambiy abtek Yallal dambi cabti esserit, diggah atu dambileelak tivak tevna kinnitok teetik ivve. Yuusuf dalwah isi nafsi fan secteeh wohul kaa teerre wagdi.
- 30. woo xaagi magaalah agabu yoofeeh usun kaat walaleenih:qaziiz (masri baaxok abbâ gubaytuh yan num kinnuk) barra assacakkuk:is isi awka isi nafsi fan dalwah secta, nummah is kaah abte kacni tet lubbik siba yoofe, diggah nanu is tamahat asse waqdi baxxaqqa itta makoh addat tet nable iyyen.
- 31. Tokkel gaziiz barra usun teetit aban camii kee assacokki toobbe waqdi is isi gufneh ken seecak farmo

وَإِنْ كَانَ قَمِيصُهُ وَقُدُّ مِن دُبُرِ فِكَ ذَبَتْ وَهُوَ منَ ٱلصَّندقينَ ١٠٠٠

فَلَمَّا رَءَا قَمِيصَهُ وقُدَّ مِن دُبُرِ قَالَ إِنَّهُ و مِن كَدَكُنَّ إِنَّ كَتَدَكُنَّ عَظِيٌ ١

يُوسُفُ أَعْرِضَ عَنْ هَلَذَا وَٱسْتَغْفِرِي لِذَنْبِكِّ إِنَّكِ كُنتِ مِنَ ٱلْخَاطِينَ ١٠

* وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي ٱلْمَدِينَةِ ٱمْرَأَتُ ٱلْعَزِيزِ تُرَوِدُ فَتَهَاعَن نَّفْسِةً ۚ قَدْ شَغَفَهَا حُبُّ إِنَّالْنَرَاهَافِي ضَلَالُمُّبِينِ ٥

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَا وَءَاتَتْ كُلُّ وَلِعِدَةٍ

الجزء ١٢ 🚺 436

keenih rubte, elle gacan arac kee elle keltan makaddiidiiy, garuq faxxa maaqo keenih massosseeh kulli tiyah gile keenik tecee maago edde yargiqeeninkeh, tohuk lakal Yuusufow: keenil eweg itteeh, usuk keenil yewqeeh usun kaa yublen waqdi kaa yessekexxeenih, kay qaxmaqaane ken hirigteeh gaboobi sinnik yirgiqen, garuq faxxa maaqo yargiqeenim akkaluk warigâ gibdah, usun qajjibsitak: caysa Yalli saytunih tah seehadaytu hinna, ta seehadayti kalah tuhinna Yallih garil muxxo le malaykattu akke waytek iyyen.

- 32. Qaziiz barra ama agabuy gaboobi isik yirgiqek:tama sin geytem mabulul sin kak geyte awkay yoo kah tessecekkeeniih kah qaybisseeni awka kinni keenik itte, nummah anu inni nafsi fan kaa seeceh innih faxam kaat geyuh, tokkel usuk tamah kaxxa ciniyyah yook cine, anu kaa kah amrisah anim yok cinek diggah casbit gacaamat diggalsimeleeh xixxibiteeh yuqunxee marih num akkele itte.
- 33. Nabii Yuusuf:ken sarrii kee ken uma malak Yalla maggansitak iyyeh:Yi Rabbow usun yoo kah seecan dalawat asaamak casbit gacaam kiciyyooh woh yoh aysuk raqta, yi Rabbow ken uma mala alla yok hee wayteeh yok waase waytek ken fanah qeegeyyooh iggimah dambi aba marih num akkeyyo iyye.

مِّنْهُنَّ سِكِّينَاوَقَالَتِ ٱخْرُجُ عَلَيْهِنَّ فَأَمَّا رَأَّيْنَهُۥ ٱكْبَرَيْهُۥ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَشَ لِلَّهِ مَاهَذَا بَشَرًا إِنْ هَلَاۤ إِلَّا مَلَكُ كُرِيرٌ۞

قَالَتَ فَلَالِكُنَّ ٱلَّذِى لُمُتُنَّىٰ فِيدِّ وَلَقَدُ رَاوَدَتُهُۥ عَن نَفْسِهِ عَفَاسَّ مَعْصَمِّ وَلِين لَّرْ يَفْعَلْ مَا عَامُرُهُۥ لَيُسْجَنَنَ وَلَيَكُونَا مِنَ ٱلصَّغِرِينَ ۞

قَالَرَبِّ ٱلسِّجْنُ أَحَبُّ إِلَىَّ مِمَّايَنُعُونَيِّ إِلَيْهِ وَاِلَّانَصِّرِفِ عَنِّى كَتَدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُنْ مِّنَ ٱلْجَهِلِينَ۞

- 34. Tokkel kay Rabbi dooqa kaak oggoleeh ken uma mala kaak yeyxeereh, diggah Yalli usuk isi ginok isi xaaqa marih dooqa yaabbi isi eleelita marih caaloota yaaxigi kinni.
- 35. Tohuk lakal qaziiz kee kay kataysis Nabii Yuusuf kaal heenimik barih yaniimih astooti keenih qaddowteek lakal, diggah casbit kaa haanam keenih tumbullee amixxige waa waktî fanah fadaacat meesih.
- 36. Nabii Yuusuf casbit heeniih namma furraynuy umaaneh dareemaana casbi kâ luk culte, ken nammayak tiik teyni (isi amoytah gocoy xayyoysak suge num kinnuk) anu soonol qinab gocoy yakkenkeh axmuumem innik uble iyye, akitti (isi amoytah gaqambo dubak suge num kinnuk) keenik anu soonol inni moyyal gaqanbo elle tan gadbo akkuqeeh haada teetik takmem ublek Yuusufow nanu nuble soonoh fidga neh warisey, diggah soonô fidga yaaxigeeh isi Rabbih qibaada yaymaaqeeh sinaamâ luk mege gexsit leh yan marih numuh koo nablek kaak iyyen.
- 37. Nabii Yuusuf ken nammayak iyyeh:isin elle tannin casbil maaqok akummu haytaanamay siinih tamaate matan is siinih tamaatek naharat is kinni maaqo anu siinih warsa yoo akke waytek,

فَٱسۡتَجَابَ لَهُورَبُّهُو فَصَرَفَعَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُو هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيـهُ۞

> ثُمَّ بَدَالَهُم مِّنْ بَعْدِ مَارَأُوُاٱلُّايَتِ لَيَسْجُنُنَّهُ وحَتَّ حِينِ۞

وَدَخَلَ مَعَهُ ٱلسِّجْنَ فَتَيَانِّ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّ أَرَىٰنِيَ أَعْصِرُ حَمَّ أَوَقَالَ ٱلْآخَرُ إِنِّ أَرَىٰنِيَ أَحْمِلُ فَوَقَ رَأْسِي خُبْزًا تَأْكُلُ ٱلطَّيْرُ مِنْهُ نَبِّتْنَا بِتَأْوِيلِيِّةِ إِنَّا نَرَىٰكَ مِنَ ٱلْمُحْسِنِينَ ۞

قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامُ تُرْزَقَانِهِ ۗ إِلَّا نَبَّأَتُكُمَا يِتَأْوِيلِهِ ـ قَبَلَ أَن يَأْتِيكُمَاً ذَلِكُمَا مِمَّا عَلَمَني رَقِنَّ إِنِي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمِ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُم بِالْلَاخِرَةِ هُمْ مَكَ فِرُونَ ۞ tama soonoy siinih maaqu waa kee qellittaamay siinih warsa inkih yi Rabbi yoo barsem kinni, diggah anu Yalla nummaysaah qibaada kaah caglisa, anu Yalla nummayse waa maray kaat agleyta haah diini cabeeh keenik exxeereh, usun Qhiyaamah ayro ugut yaniih cisab yanim yangadde mara kinnon.

- 38. Nabii Yuusuf anu inni abbotti Nabii Ibraahim kee Nabii Iscaaqhaay Nabii Yaq-qhuub diini kataataah, Yalla dubuk aqbudeeh nanu Yallat hebeltohim agleh haynam nek ma faxximtaay neh maxiqta, nanu too Yalla inkittosnaah qibaada kaah caglisnam Yallih muxxoy naamol taniih sinam amol tani kinni, kinnih immay sinaamak maggo mari iimaan niqmatal Yalla ma faatita.
- 39. Nabii Yuusuf casbit kaâ luk yan namma furraynuk yi namma kataysaw fixiixih tan maggo Yallittey fixiixih ginnimteh qibaada aysuk raqta innaa?hinnay inki Yallay dirkiseh yanih qibaada aysuk raqtaah keenik iyye.
- 40. A korosey isin Yallak kalah taqbudeenim matan sin kee sin abbobti foyyah Yallittel muggaaqiseeniih migaqwa kah abteeni akke waytek, Yalli hebeltô sumaq moobisinna tet yaqbudeenimih, cakki mekla lem matan Yalla akke waytek, Yalli isek sa taqbude waytaanamah sin

وَٱتَبَعْتُ مِلَّةَ ءَابَآءَ عَ إِبْرَهِيمَ وَاسْحَقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَلَنَا أَن نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِن شَىْءٍ ذَلِكَ مِن فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْتَرَالنَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ۞

يَصَحِبَيِ ٱلسِّجْنِ ءَأَرْبَابٌ مُّتَفَرِّفُونَ خَيْرُ أَمِ ٱللَّهُ ٱلْوَحِدُ ٱلْقَهَّارُ ۞

مَاتَعَبُدُونَ مِن دُونِهِ ۚ إِلَّا أَسْمَاءَ سَمَّيْتُهُوهَا أَنتُمْوَءَ ابَاقُكُمْ إِلَّا لِسَّهَ أَمَرَالًا بِهَامِن سُلَطَنِ إِنِ ٱلْكُمْ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرالًا تَعَبُدُواْ إِلَّا إِيّاةُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَئِكَنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۞ amrise tama diini (islaam diini kinnuk) usuk massoowa diiniy mako sinni kinni, kinnih immay maggo mari woh mayaaxiga.

- 41. Casbit yô luk tan yi namma kataysaw: siinik numuk teynah tugactek usuk casbik awqeleeh isi amoyta gocoy afqele, akattuy gaqambo moyyal yakkuqem isik yubleh tugactek fannisimeleeh haada kay moyyak cado akmele, isin warsa kak faxxeeniih esserten caagid meklimeeh gaba kaleh keenik iyye Nabii Yuusuf.
- 42. Nabii Yuusuf kay namma kataysak numuk teynay (isi amoytah gocoy xayyoysak suge num kinnuk) kaal heeniih kaa edde yeerreenimik bari yekkeeh rabak naggoowuwaam kak yeexege numuk: kaa moytih xaqul anu dambi maleh casbit yan numuy madluumuk yani kinniyom yoh kaah waris kaak iyye, tokkel woo num Nabii Yuusuf edde yan caalat amoytah warsam sheytan kaa hawweeniseeh Nabii Yuusuf casbit maggo sanoota suge.
- 43. Masri amoyti diggah anu soonol malcina sagay ariiqo le malcina sagay qaku le tet akamih uble, malcina sumbultay anxaxiniih aka malcina sumbultay kafe ublek kee makaabaney! ta yi soono yoh warisay soono yafdige mara tekkeenik keenik iyye.
- **44.** Ama ku soono dirab soonoonay tengeggeley fidga sinni kinniih, nanu dirab soonoonah fidga

يَصَحِبَي ٱلسِّجْنِ أَمَّا أَحَدُكُمَا فَيَسْقِى رَبَّهُ حَمَرًا وَأَمَّا ٱلْآخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَأْكُلُ ٱلطَّيْرُ مِن زَّلْسِدِّء قُضِىَ ٱلْأَمْرُ ٱلَّذِى فِيهِ تَسْتَفْتِيمَانِ ۞

وَقَالَ لِلَّذِى ظُنَّ أَنَّهُ وَنَاجٍ مِّنْهُمَا ٱذْكُرْنِى عِندَ رَبِّكَ فَأَنسَـ لهُ ٱلشَّيْطَنُ ذِكْرَ رَبِّهِ عَفَلَيثَ فِي ٱلسِّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ

وَقَالَ ٱلْمَلِكُ إِنِّ أَرَىٰ سَبْعَ بَقَرَتِ سِمَانِ

يَأْكُلُهُنَّ سَبْعُ عِجَاكُ وَسَبْعَ سُنْكُلَتٍ

خُضْرِ وَأُخْرَيَا بِسَلَّ يَتَأَيُّهُ ٱلْمَلَا أَفْتُونِ فِي

رُءْ يَنَى إِن كُنتُمْ لِلرُّءُ يَا نَعَبُرُونَ ۞

قَالُوَّا أَضَّعَٰثُ أَعَلَيْرِ وَمَا نَحَنُ بِتَأْوِيلِ ٱلْأَحَلَمِ بِعَلِمِينَ yaaxige mara hinnino kaak iyyen.

- 45. Nabii Yuusuf namma kataysay casbit kaâ luk sugtek rabak keenik naggowe num xer waktik lakal Nabii Yuusuf kaa edde farriime caagidiy hawweene too waqdi kassiteeh, tama soonoh fidga anu siinih warseyyok Yuusufû fanah yoo ruuba tet fidga kaak siinih baahankeh keenik iyye.
- **46.** Ama num ruubeeniih usuk Nabii Yuusuf gari yoofe waqdi:Yuusufow numma yascassew neh warisey soonol malcina sagay ariiqo le qakule malcina saga tet akamih vubleeh malcina sunbultay anxaxanii kee aka malcina sunbultay kafni yuble numih soono neh ifdigey kaak iyye, amoytaa kee sinaamak kaâ luk yan marâ fanah gacaah ama soonoh fidga keenih warsaah usun tet fidga yaaxigeeniih, usun kaarac kee ku muxxo yaaxigeeninkeh.
- 47. Nabii Yuusuf amoyti soonoh fidga kaa essere numuk iyyeh: malcina liggiday ittal kataata kaxxam taamitak baaxo tabqureenimi, tokkel targiqeeniih kak orbissaanam sumbultat edde caba darotali tet yakmeemik, dagom baxay nabsih takmeeni akke wavtek.
- 48. wohuk lakal malcina liggiday gibdiih kaxxa qabar edde yaniy ambok duma kaah daanissi hayteenim edde yakmeeni

وَ قَالَ ٱلَّذِي نَجَامِنْهُ مَا وَٱدَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَاأُنْبَكُمُ بِتَأْوِيلِهِ عِفَأَرْسِلُونِ ٥

الجزء ١٢

440

يُوسُفُ أَيُّهَا ٱلصِّدِّيقُ أَفْتِنَافِي سَبْعِ بَقَرَتٍ سِمَانِ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعُ عِجَافٌ وَسَبْعِ إِلَى ٱلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ۞

قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبَا فَمَاحَصَدتُّو فَذَرُوهُ فِي سُنْكُهِ عَلِياً لَا قَلِيلًا مِّمَّاتًا كُلُونَ ۞

تُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعُ شِدَادُ يُأْكُنَّ مَا قَدَّمْتُهُ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلَا مِّمَّا تُحْصِنُونَ ۞ yamaate, dagom baxay buqreh dariyyu takkey daanissaana akke waytek.

- 49. Tohuk lakat sinam rob edde geytaah kaxxa amna (agda) edde tamqe liggiday caxammixu edde yaxmuumeeni yamaate kaak iyye.
- 50. Amoyti Nabii Yuusufû fanah farmoh ruube num yuduureeh Nabii Yuusuf kay soono elle yifdigenna kaah warse waqdi amoyti woh yossokooteeh ama soono yifdige num casbik eyyeeqay yoh kaa baaha iyye, tokkel Nabii Yuusuful amoyti farmoh ruube num yemeeteeh kay farmo kaal qide waqdi, Nabii Yuusuf woo farmoytak kaamoytal gacaay, agabuy gaboobi isek yirgiqee kee yi fanat tanim keenik esser kaak ixxic iyye, diggah yi Rabbi ken uma keydii kee ken malmaalu yaaxigi kinnik.
- 51. Amoyti woo agabuy gaboobi isik yirgiqe kobxiseh qaziiz barra edde anuk, tokkel usuk keenik sin caagidiy naba macaay Yuusuf sinni nafsih fanah dalwa abankeh kaa secten waqdi keenik iyye, tokkel agbi : Yalli saytunih nanu Yuusufuk umaanek dagom manaaxiga kaak iyyen, too waqdi qaziiz barra bahtem aalamuk taway cakki baxxaqqa iyyeeh yumbulleeh qaddoweeh dalwah inni nafsî fanah kaa sectem yoô kalah inkinnah kaa hinna, diggah usuk edde yabba

نُرَّيَأْقِومِنْ بَعَدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ ٱلنَّاسُ وَفِيهِ يَعْصِرُونَ ۞

وَقَالَ ٱلْمَاكُ أَنْتُونِ بِيِّةً فَلَمَّاجَآءَهُ ٱلرَّسُولُ قَالَ ٱرْجِعْ إِلَى رَبِّكَ فَسَكَلُهُ مَا بَالُ ٱلتِسْوَةِ ٱلَّتِي قَطَعْنَ أَيْدِيهُنَّ إِنَّ رَقِي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيهُ

قَالَ مَاخَطُبُكُنَّ إِذْ رَوَدَتُّنَّ يُوسُفَعَن نَّفْسِهُ عُلْنَ حَشَ لِلَّهِ مَاعَلِمْنَاعَلَيْهِ مِن سُوَءً قَالَتِ الْمَرَّاتُ الْفَزِيزِ الْنَ حَصْحَصَ الْحُقُّ اَنَارُودَ تُهُ عَن نَفْسِهِ عَوَانَّهُ وَلَمِنَ الصَّلِيقِينَ ۞ الصَّلِيقِينَ ۞

iyyaamat inkih nummat yaaba marih num kinni itte.

- 52. Nabii Yuusuf anu tama amoyti ruube farmoyta kah gacsem gaziiz anu wohuk bari kinniyooh kaak derrel kay barral kaa gane weem yaaxigenkeh iyyaanama, diggah Yalli ganoleelâ keydii kee malmaalu arac maxagsaay faxeenim keenil ma bicsa iyye.
- 53. Nabii Yuusuf iyyeh :anu inni nafsi ma saytunnoysa diggah nafsi isi num umaaneh amrisa yi Rabbi kah nacroore num akke waytek, diggah yi Rabbi dambi cabti li xuwaw li kinni kay naqoosak kaal gace marah.
- 54. masri amoytah Nabii Yuusuf kaal heenimik barih yanim kaah gaddowte wagdi kaa yoh baaha, inni malah caglisita marih num kaa abak iyye, tokkel Nabii Yuusuf kaal yemeete waqdi amoyti kaâ luk yaabeeh, diggah atu ta saaku Ni garil kaxxa arac litooh, kulliimih yaaminen num kinnito kaak iyye.
- 55. Nabii Yuusuf amoytak: masri baaxoh kadnoonih abba yoo ab diggagh anu yol teceem dacrisaah amaanat leeh tu elle abannih ixxiga le num kinniyok kaak iyye.
- 56. Tonnaah Nabii Yuusuf casbik kaa kah neyyeege innaah, masri baaxol madabay magarre kaah abne faxxa haa aracal teetik oobamkeh, nanu ninni Racmat ninnih fanna marah

ذَالِكَ لِيَعْلَمَ أَنِي لَرْ أَخُنْهُ بِٱلْغَيْبِ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ ٱلْخَابِينَ ٥

الجزء ١٣

442

﴿ وَمَآ أَبُرِّئُ نَفْسِيَّ إِنَّ ٱلنَّفْسَ لَأَمَّارَةُ إِٱلسُّوَءِ إِلَّا مَارَحِ رَبِّنَّ إِنَّ رَبِّي عَفُورٌ رَّحِيمٌ ٥

وَقَالَ ٱلْمَلِكُ ٱنْتُونِي بِهِ ٓ أَسْتَخْلِصْهُ لِنَفْسِيُّ فَلَمَّاكَلَّمَهُ وَقَالَ إِنَّكَ ٱلْيَوْمَرِلَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينُ عَنْ

قَالَ ٱجْعَلْنِي عَلَىٰ خَزَآبِنِ ٱلْأَرْضِّ إِنِّى حَفِيظٌ

وَكَذَالِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي ٱلْأَرْضِ يَتَبَوَّأُ مِنْهَا حَيْثُ مَشَاءً نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَن نَّسَاءً وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ ٱلْمُحْسِنِينَ ٥

kaa nacee, nanu meqe maray taama yessemeggeh galto ma bayisna iyye Yalli

- 57. Akeerâ galto Yallih xaqul addunyâ galtok aysuk raqta, Yallal yeemeneeh kaak meesitak suge marah.
- 58. Nabii Yuusuf tooboko masri baaxo temeete ken baaxo qabar yibbixe waqdi maaqo kak beetaanankeh, tokkel usun Nabii Yuusuful culeeniih usuk ken yeexegeeh usun kaa maaxaggon maggo wakti kaa able weenimih sabbatah
- 59. Nabii Yuusuf konnabaa kee qibnaytiinok faxximtam keenih abeeh maagok faxaanam keenih yeceeh keenih massoyse waqdi, siinik abbâ baxah yan toobokoytay yoh warisseeni yol baaha keenik iyye, Diggah anu ambok keexiyya siinih duuduseeh, anu qibnaytiinoh sinam arcibisa marak qibnaytiinoh yayse num kinniyom yok ma tablaanaa? keenik iyye.
- **60.** Tokkel isin sin abbah baxa yol baahe wayteenik, toysa yi xaqul ambô keexiyya mantuunuuy tu siinil maxaamak yol maamaatinaay vol maxavyoowina keenik iyye.
- 61. Nabii Yuusuf tooboko Nabii Yuusufuk itteh: nanu kaa koh bahnuh kay abbal kaa esserennooh kaal angicillenno nê luk kaa ruubankeh, diggah nanu woh abennooh, wohuk boolasnu waynam mannu kaak iyyen.

وَلَأَجُرُ ٱلْاَخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَكَانُواْ يَتَّقُونَ ٥٠٠

الجزء ١٣

443

وَجَاءَ إِخُوةُ يُوسُفَ فَدَخَلُواْ عَلَيْهِ فَعَ فَهُمْ وَهُمْ لَهُو مُنكُونَ ١

وَلَمَّاجَهَّ زِهُم بِجَهَا زِهِمْ قَالَ ٱئْتُونِي بِأَجْ لَّكُمْ مِّنْ أَبِيكُمْ أَلَاتَرُوْنَ أَنِيَّ أُوفِي ٱلْكَيْلَ وَأَنَا خَيْرُ ٱلْمُهٰزِ لِينَ ٥

فَإِن لَّمْ تَأْتُونِي بِهِ عَ فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِندِي وَلَا تَقَرَّبُون اللهُ

قَالُواْسَنُرُ وَدُعَنَهُ أَبَاهُ وَإِنَّا لَفَاعِلُونَ ١

- 444
- 62. Nabii Yuusuf isi furraynak: usun (Nabii Yuusuf tooboko kinnuk) ambo edde xaamiten melleb (lakgo kinnuk) ken mingiilat keenih hayisa usun able kalah, sinni marâ fanah yandabbeeniih sinni mingiila fakan waqdi tet yaaxigeenimkeh, nanu keenih abne konnaba vassakooteenih nel gacaanankeh keenik iyye.
- 63. Tokkel Nabii Yuusuf tooboko sinni abbâ fanah gacte waqdi, Nabbaw masri amovti ahak wadir ambo keexiyyaa kee tet nel xaame waam nel diggoyseh Ni toobokoyta binyaaminiy kaah warisney usuk baaha nek iyye nê luk anuk kaal namaate nee akke waytek, tokkel Nabbaw atu ni toobokoyta binyaamiin nê luk rub atu kaa nê luk rubtek ambok faxxa havnam dudda luk keexitennooh bahitonnok, diggah nanu umaanek kaa dacrisnu waynaamah xagana koh cullahak kaak iyyen.
- 64. ken abba Nabii Yaq-qhuub yi baxa binyaamiinih mannah sin aaminee?kay toobokoyta Yuusufuh duma sin eemeneeh kaa dacrissoonu waytaanamah xagana yoh culteeniih isin woo xagana ma duudusinnitoonuk, kinnih immay anu sin dacayril kibal mayyu Yallay dacayri abba haytaamak dacayrih yaysel kibal liyo ikkal keenik iyye, usuk nacror eelli haytaamak nacrooruh yayseh yan Rabbi kinni.

وَقَالَ لِفِتْيَكِنِهِ ٱجْعَلُواْ بِضَاعَتَهُمْ فِي رِجَالُهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَآ إِذَا ٱنقَلَبُوٓاْ إِلَىٓ أَهْ لِهِمْ لَعَلَّهُ يَرْحِعُونَ ١

فَلَمَّارَجَعُوٓاْ إِلَىٓ أَبِيهِمْ قَالُواْيَتَأَبَانَا مُنِعَ مِنَّا ٱلْكَيْلُ فَأَرْسِلْ مَعَنَآ أَخَانَا نَكْتَلُ وَإِنَّا لَهُ وِلَحَافِظُونَ ١

قَالَ هَلْءَامَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّاكُمْ الْمِنتُكُمْ عَلَنَ أَخِيهِ مِن قَبَلُ فَأَلَّلَهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ

- 65. usun sinni mingiila faken waqdi xaamiten amboh melleb (lakqo kinnuk) ken mingiilah addat keenih gacsimeh suge, Nabbaw ta amoytak tahak maggoomuh maca gurrusnaa? tah namboh mellebiy neceeh sugney nanu aaxige kalah neh gacsimek, nanu ninni marah ambo baahennooh ninni toobokoyta dacrisenno, fulah rakub qari geenno usuk nê luk yenek, woo keexiyyi masri amoytal xabcinih ikkal ma gibdi kaak iyyen.
- 66. ken abba Nabii Yaq-qhuub keenik iyyeh: siinî luk kaa ma ruuba isin yol kaa gacissoonu waytaanamah Yallak digga le ateebanay (xagana kinnuk) elle xiibittaana yoh bahha haytaanam fanah, maro siinit hayya heenih kaa cattaanam duude wayteeniih inkih kay bagul rabtan sin akke waytek keenik iyye, tokkel usun usuk keenik essereh yan digga le xagana kaah baahen waqdi, ken abba Nabii Yaq-qhuub nanu taway ixxicci inneemil Yalli sumaaqah yaniih kay sumaq kee kay dacayri nee xiqtah iyye.
- 67. Ken abba Nabii Yaq-qhuub yi xayloy masri baaxo cultan waqdi inki afak maculinay sissin afoofik cula sinam intiita siinit raddaamak, anu Yalli siinil mekleeh siinih looweemik tu siinih maxiqa, tokkel mekla lem matan dibuk inki Yalla akke waytek, cagalah anu kaal keltak, moominiinik kelta mari dibuk kaal kelitay iyye.

وَلَمَّافَتَحُواْ مَتَعَهُمْ وَجَدُواْ بِضَاعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمِّ أَقَالُواْ يَتَأَبَّانَا مَانَبَغِيٍّ هَاذِهِ -بِضَاعَتُنَارُدَّتْ إِلَيْنَأُونِمِيرُ أَهْلَنَا وَخَفْظُ أَخَانَا وَنَزْدَادُ كَيْلَ بَعِيرٍ ذَاكِ كَيْلُ يَسِيرُ ۞

قَالَ لَنْ أُرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّى ثُوْفُونِ مَوْقِقَاقِينَ ٱللَّهِ لَتَأْنُنَّنِي بِهِ عَالِّلَا أَن يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّا عَاتَوُهُ مَوْقِقَهُمْ قَالَ ٱللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلُ اللَّهِ

وَقَالَ يَبَنِى ۗ لَا تَدْخُلُواْ مِنْ بَابٍ وَحِدِ وَادْخُلُواْ مِنْ أَبْوَبٍ مُّتَفَرِقَةً وَمَا أُغْنِي عَنكُم مِّنَ ٱللَّهِ مِن شَى ۚ إِنِ ٱلْكُثُمُ إِلَّا لِللَّهِ ۗ عَلَيْهِ وَكَلِّ مُتَوَكِّلُونَ ۞ ٱلْمُتَوكِّ لُونَ ۞

- 68. Ken abba Nabii Yaq-qhuub ken elle amrise innal maggo afoofik culen waqdi woh Yallih meklak keenih xiqteh tenem mali, ken abba Nabii Yaq-qhuub isi nafsit keenih leh van xuwaawah inti keenit raddaamak keenit abeh yan farrintuh iyyem akke waytek, diggah Nabii Yaqahuub nanu kaat abneh nan barsiyyah kaxxa ixxigale num kinni, kinnih immay sinaamak maggo mari caagiidah ellecaboo kee Yalli isi ambiya edde cagliseh yan ixxigay addunyaa kee akeeral inkih ken tanfiqe ma yaaxigan.
- 69. Nabii Yuusuf abbah xaylo kay toobokoytay inaa kee abba inkih kaâ luk ley binyaamiin degsitâ luk qibnaytiinô qari kaal culen waqdi, Nabii Yuusuf isi toobokoyta binyaamiin maaqoh isit yesgelleeh xintimah isê fan kaa orbise, diggah anu ku toobokoyta kinniyok ku tooboko tatre wakti yok abteemih ma rookitinaay tama koh warsem keenik qellis kaak iyve.
- 70. Tokkel Nabii Yuusuf usun kah vemeeten ambo inkih keenih massoyseeh, sakayik kak ceytoonu waanam keenih acuwwu hee waqdi, sinaamah ambo edde keexak sugen keela isi toobokoyti binyaamiin ambo edde le mingilih addat hee keenik num aaxige kalah, tohuk lakal usun edde yanin arho foorte waqdi seece num: arhô maraw diggah isin garaaqa kinniton keenik axcuk keenih seece.

وَلَمَّا دَخَلُواْ مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُم مَّاكَانَ يُغْنى عَنْهُ مِيِّر - ٱللَّهِ مِن شَيْءٍ إلَّا حَاجَةً فِي نَفْسِ يَعْقُوبَ قَضَه لَهَ أَوَإِنَّهُ ولَذُوعِلْمِ لِلَّمَا عَلَّمْنَكُ وَلَكِكَّ أَكَتُرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعُلَمُونَ ١٠٠

وَلَمَّادَخَلُواْعَلَىٰ نُوسُفَءَاوَيْ إِلَيْهِ أَخَالُّهُ قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَبْتَمِسُ بِمَا كَانُواْيَعْمَلُونَ ١

فَلَمَّاجَهَّ زَهُم بِجَهَا زِهِمْ جَعَلَ ٱلسِّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنُ أَيَّتُهُا ٱلْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَدِ قُونَ ١

Juzu' 13

الجزء ١٣ 447

71. Nabii Yaq-qhuub xaylo seece numû fanah afkunak:maca siinik fingitteeh maca waytan keenik itte.

- 72. Seece num kee kaâ luk suge mari amoyti keela wayna keenik iyye, tet neh baahaah tet nel gacsa num ambok rakub qari galtoh le, anu waasah kak anuk keenik iyye seece num.
- 73. Nabii Yuusuf tooboko Yallal siinih xiibitna immay nanu sin baaxo bayisnuh ma mattinooy woh naamaanatal nek tubleeniih garqo ni ceelo hinnaay nanu garaaqa way makkinno keenik iyyen.
- 74. Nabii Yuusuf maray keela gurrusa Nabii Yuusuf toobokok sin madgal garqi digaala macaay isin nanu garaaqa hinnino ittaanamal dirab leela tekkeenik keenik iyye.
- 75. Nabii Yuusuf tooboko keenil gacisak: Ni madqal garqay garqinte keela duyyet kak sugtaah geytintah galto usuk tu kak garqe mari nagasuh kaa haysitam le, Ni diinii kee Ni madgal daalimiinih yan maray sinam yudlumeeh garqo abe tama'nnah tan galtoh ken galtaanam tan keenik iyyen.
- 76. Tokkel Nabii Yuusuf mari kay tooboko kay fan gacsen waqdi, tokkel usuk isi toobokoyta binyaamiin mingil fokkaaqak naharat fokkaago ken duyyek qimbise, tohuk lakal isi toobokoyta binyaamiin mingil fokkaaqeeh

قَ الْوَاوَأَقْبَالُواْ عَلَيْهِم مَّاذَا تَفْقِدُونَ ١

قَالُواْنَفَقِدُصُواعَ ٱلْمَلِكِ وَلِمَن جَآءَ بِهِ عِمْلُ بَعِيرِ وَأَنَا بِهِ ٤ زَعِيثُ ١

قَالُواْ تَٱللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُ مِمَّاجِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي ٱلْأَرْضِ وَمَاكُنَّا سَدِقِينَ ٣

قَالُواْ فَمَا حَزَاَّةُ هُوَإِن كُنْتُو كَذِينَ ٦

قَالُواْجَزَآؤُهُومَن وُجِدَ فِي رَحْلِهِ عِفَهُوَ جَزَآؤُهُ وَكَذَالِكَ نَجِّزى ٱلظَّالِمِينَ ٥

فَبَدَأُ بِأُوْعِيَتِهِمْ قَبْلَ وعَآءِ أَخِيهِ ثُمَّ ٱسْتَخْرَجَهَامِن وعَآءِ أَخِيةٍ كَذَالِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَّ مَاكَانَ لِتَأْخُذَ أَخَاهُ في دِين ٱلْمَاكِ إِلَّا أَن يَشَاءَ ٱللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَّن نَشَآهُ وَفَوْقَ كُلّ ذِي عِلْمِ عَلِيمٌ ۞

الجزء ١٣

keela kay mingilik yeyyeege, tonnaah Nabii Yuusufuh tama'nnah yan bica kaah bicisneeh xabbacosne isi toobokoyta binyaamiin raaqisuh, usuk masri amoytih madqal isi toobokoyta binyaamiin garqiinô sabbatah nagasuh kaa haysitaah isi abbah xaylok kaa raagisam luk mananna Yallih fayxiiy kay idinih tekkeh akke waytek, nanu ninnih fanna marah arooca fayya hayna addunyal Nabii Yuusuf fayya kah hayne innah, ummaan numuy ixxiga lek ixxigah kaak yayse num amol yan, ixxiga Yallat idiyyi ittam fanah

- 77. Nabii Yuusuf tooboko: usuk (binyaamiin kinnuk) garqo abek, toysa nummah kaak duma kay toobokoyti Yuusuf garqo abeh suge iyyen, tokkel Nabii Yuusuf keenik yoobbe maxco isi nafsih addal qellissi heeh: isin umaanet xagtan numuk umaaneh gacak raqtan iyye isi nafsih addal tet qellisak, Yalli isin dirab kee ererik (almumma) weelossaanam yaaxigeh.
- 78. Kay tooboko nacror kaat (Nabii Yuusuf kinnuk) gurrusak sinni abbah heen xagana duudusaanakeh, konnaba le qaziizow! usuk (binyaamiin kinnuk) kaxxa idaltuh yan abbay kaak baxsimam duude waa lek kay aftok nek numuk teyna bet, nanu diggah neh abteh tan maqaaneh meqe marih numuh koo nablek kaak iyyen.

* قَالُواْ إِن يَسْرِقُ فَقَدْ سَرَقَ أَخُّ لُّهُ مِن قَبُلُ فَأَسَرَهَا يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ عَوَلَمُّ يُبْدِهَا لَهُمُّ قَالَ أَنتُمْ شَرُّمَّكَ أَنَّا وَأَلْلَهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ ۞

قَالُواْ يَتَأَيُّهُا ٱلْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ وَأَبَّا شَيْخَا كِيكَافَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُ وَإِنَّالَوَكَ مِنَ ٱلْمُحْسِنِينَ ۞

- 79. Nabii Yuusuf: nanu Yalla eleelitnaah kaa maggansitna, Ni keela xaqul kak geyne numuk aka num beynaamak, toysa diggah nanu daalimiinih yan mara kinnino toh abne nee tekkek keenik iyye.
- 80. tokkel usun kaat faxeenimik yobbooden waqdi, sinaamak xabanah gacca iyyeeniih malsiten, keenik barah naba toobokoyti diggah sin abba nummah digga le xagana (ateeban) Yallal siinik bee kaa kaal gacissoonu waytaanamal, amahak duma Yuusufut abten ganol kaal bahteenim ma taaxigaanaa? keenik iyye, toysa anu masri baaxo macaba, masri baaxok awgeemih yabba idini yoh acee kee hinnay Yalli mekla yoh abe yakkem fanah, Yalli usuk mekla abba haytaamak meklah yaysi kinni.
- 81. isin sinni abbâ fanah gacaay tekkem kaah warisaay, diggah nanu Nabbaw ku baxi binyaamiin garqo abeeh nanu ma ballinnino amoyti keela kay duyyek addak yeyyeeqen waqdiy woh nismite akke waytek, nanu xagana koh culle waqdi qellitteemih ixxiga luk manannino usuk garqo abu waamah kaak ixxica keenik iyye.
- 82. Nabbaw elle sugne magaalah maraa kee arhoy lih nemeetey edde sugne esseraay, nanu Ni toobokoytih caagid koh warisnaamat numma yacee mara kinnino kaak ixxica keenik iyye.

قَالَ مَعَاذَاللَّهِ أَن نَأْخُذَ إِلَّا مَن وَجَدْنَا مَتَعَناعِندَهُ إِنَّ آإِذَا لَّظْلِمُونَ ٥

فَلَمَّا السَّتَّعَسُواْ مِنْهُ خَلَصُواْ نَجِيَّا قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُواْ الْنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَّوْثِقَامِّنَ اللَّهِ وَمِن قَبْلُ مَا فَرَّطُتُمْ فِي يُوسُفَّ فَلَنْ أَبْرَحُ ٱلْأَرْضَحَقَّ يَأْذَنَ لِيَّ أَيْنَ أَفِيَعُكُمُ اللَّهُ لِيَّ وَهُوخَيْرُ الْمُنْكِمِينَ ۞ الْمُنْكِمِينَ

ٱرْجِعُوٓاْ إِلَىٓ أَبِيكُمْ فَقُولُوْ اِيّتَأَبَانَاۤ إِنَّ ٱبْنَكَ سَرَقَ وَمَاشَهِدُنَاۤ إِلَّابِمَاعَلِمْنَا وَمَاكُنَا لِلْغَيْبِ حَفِظِين ۞

وَسْعَلِ ٱلْقَرْيَةَ ٱلَّتِي كُنَّافِيهَا وَٱلْمِيرَ ٱلَّتِيَ الْمُثَافِيهَ أَوَالْمِيرَ ٱلَّتِيَ الْمُثَافِيةَ

الجزء ١٣

- 83. Nabii Yuusuf tooboko tuduureeh, tokkel sinni abbah warsen waqdi ken abba keenik iyyeh: wonna hinnay sin nafsiy umaane siinit bilqisê caagidi isin duma Yuusufuk kah abten innaah, tokkel yi sabri qaxmeqe sabriy qaraarako edde anee wayta kinni, Yalli yi xaylô sidoc inkih yol ken gacsele, diggah Yalli usuk yi caalat yaaxigiiy usuk abba haamal naggaar kinni.
- 84. Nabii Yaq-qhuub derre keenit cabba heeh Yuusufuh yoo geyte nadaamaa kee rookaay iyye, namma inti diti cabba hayteh kaak qaddowte rookâ gexxaamah, tokkel kay lubbi rookak kibbiime usuk kaxxam tet qilsak.
- 85. Nabii Yaq-qhuub xaylo : Yallal xiibitna immay atu Yuusuf kassittaamak makatta rookâ biyaakah raba xayyoysi hinnay rabe marih num tikki ittam fanah kaak iyyen.
- 86. Nabii Yaq-qhuub keenil gacisak: yi kaxxa hammii kee rookak Yallak sa numul ma weqsita anu Yallih nacrooruk isin aaxige waytaanam aaxige keenik iyye.
- 87. Nabii Yaq-qhuub yi xayloy masri baaxô fanah gexaay Yuusuf kee toobokoyti xaagu oysitaay Yallih nacrooruk mabboodina, diggah Yallih nacrooruk taggiriqqeeh tabboodem matan, Yallih dudda tangaddee koros akke waytek keenik iyye.

قَالَ بَلْ سَوَّلَتَ لَكُمْ أَنفُسُكُمْ أَمَّرًا فَصَبُرُّجُمِيلًا عَسَى ٱللَّهُ أَن يَأْتِينِ بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ وهُوَ الْعَلِيمُ ٱلْخَصِيمُ

وَوَّلَىٰ عَنْهُمُ وَقَالَ يَتَأَسَغَى عَلَىٰ يُوسُفَ وَٱبْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ ٱلْحُزْدِ فَهُوَ كَظِيمٌ ﴿

قَالُواْتَالِيَّهِ نَقَّ نَوَّاْ نَذْكُرُيُوسُفَ حَتَّى تَكُونَ حَرَضًاأَوْ تَكُونَ مِنَ ٱلْهَالِكِينَ ۞

قَالَ إِنَّمَا أَشْكُواْ بَقِي وَحُزْنِيَ إِلَى ٱللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا نَعْلَمُونَ ٥

يَبَنِيَّ ٱذْهَبُواْفَتَحَسَّسُواْمِن يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَاتَاْيْصَواْمِن رَّفْحِ ٱللَّهِ إِلَّا أَلْقَوْمُ ٱلْكَغِيْرُونَ مِن زَفْح ٱللَّهِ إِلَّا ٱلْقَوْمُ ٱلْكَغِيْرُونَ

- 88. Tokkel Nabii Yaq-qhuub xaylo masri baaxô fanah tewqeeh Nabii Yuusuful culte waqdi konnaba le qaziizow qabar kee gibdaabini nee kee Ni buxah mara xageeh dago mellebiy (lakqo kinnuk) dudda sinniy boola le luk nemeetek keexo neh duudusaay, ama melleb nek ukkuqaay kak raqtem sadqhatah neh kak low kaa nek takkuqeemih, diggah Yalli ceya edde tan marah sadqhat yacee mara galtahak kaak iyyen.
- 89. Tokkel usuk ken maxco yoobbe waqdi keenih xabbacooweeh, Yuusuf kee kay toobokoytal bahteenim taaxigeenii? isin iggimâ ditet sugten waqdi keenik iyye.
- 90. Nabii Yuusuf tooboko qajjibsitak : diggah atu Yuusufuu? itte Yeey anu Yuusufuuy ah yi toobokoytaay, Yalli gibdaabinak nee yeyyeeqeeh fixiixik nee gaaboyseemit nee guneh, diggah Yallak meesiteeh gibdaabinal yisbire numuh, toysa diggah Yalli meqem abite marak galto mabaysa keenik iyye.
- 91. Nabii Yuusuf tooboko Yallal xiibitna immay nummah Yalli nek koo muxxuseeh ixxigaa kee xiiqit fayya koo hee, nanu koo kee ku toobokoytak loowitih abneemit uma maray makkootê suge kinnino iyyen.
- **92.** Nabii Yuusuf a saaku sahii kee isin abten umaanel sin qaybissam matanaay Yalli dambi siinih cabele,

فَلَمَّا دَحَلُواْ عَلَيْهِ قَالُواْ يَتَأَيُّهُا الْعَنِيرُ مَسَّنَا وَأَهْلَنَا الطُّرُرُ وَجِئْنَا بِبِضَعَةِ مُرْجَدَةٍ فَأَوْفِ لَنَا الصُّيلُ وَصَدَّقَ عَلَيْنَا اللَّهِ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ هِ

قَالَ هَـلْ عَلِمْتُ مِمَّافَعَلْتُم بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنتُمْ جَلهلُونَ ١

قَالُوْاْ أَءِ نَكَ لَأَنتَ يُوسُفُّ قَالَ أَنَا يُوسُفُ وَهَنذَاۤ أَخِیُّ فَدْمَنَ ٱللَّهُ عَلَيْ نَأَّ إِنَّهُ مَن يَتَّقِ وَيَصْبِرۡ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ ٱلْمُحْسِنِينَ ۞

قَالُواْ تَاللَّهِ لَقَدْءَاثَرَكَ ٱللَّهُ عَلَيْنَاوَإِن كُنَّالَخَلِطِينَ ۞

قَالَ لَاتَثْمِي عَلَيْكُمُ ٱلْيُوْمِ يَغْ فِرُاللَّهُ لَكُمُّ وَهُوَ أَنْحَمُ ٱلرَّحِمِينَ ﴿ usuk nacror le marak nacrooruh yaysi kinni aben dambik kaal gaca marah keenik iyye.

- 93. Nabii Yuusuf isi abbah xaagu keenik abe waqdi, weeqi gibdah inti weem kaah warseeniih, ama yi kamis luk gexaay yabbak foocal hayisa mabla kaah aduureleeh yable num akkelek, sinni buxaaxih mara inkih yol baaha keenik iyye.
- 94. arho masri baaxok Yuusuf kamis luk tewqeeh baxsimte waqdi, ken abba Nabii Yaq-qhuub isi garil suge marak anu diggah Yuusuf suruy geyaah yot xaaxah yan, ebebeeh kas cabe yok axce wayteenik keenik iyye.
- 95. kay xaqul suge mari Yallal xiibitna immay, diggah atu Yuusuf kacanuh duma abba hayte hoxat edde tanto kaak iyye.
- 96. Tokkel Nabii Yaq-qhuub Yuusuf addunyâ manol yaniimil kaa aytikumusa num yemeeteeh Yuusuf kamis foocal kaak hee waqdi, mabla kaah tuduureeh baaxo yable num yekke, diggah anu Yallak muxxoo kee nacrooruk isin aaxige waytaanam aaxige siinik maxaccinniyoo? keenik iyye.
- 97. kay xaylo Nabbaw ku Rabbi dambi neh cabam kaak neh esser, diggah nanu Yuusuf kee kay toobokoytal bahneemit makkoote marih loowot gacnek kaak iyyen.

ٱۮ۫ۿٮؙڹۅ۠ٳۑڡؔڝڝۣۿڶۮٙٳڡؘٲڵڡٞؗۅؙؗۥٛػڸؘۅٙڋ؋ ٳۧ؈ؾٲٝؾڹڝؚؠڒٙٳۅٙٲٝۊؗڹؚۣؠٲۿڶؚػؙۄۛ ٲؘؘؙ؞ٛۧمَعِينَ۞

وَلَمَّافَصَلَتِٱلْمِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُرِيحَ يُوسُفَّلُوَلَآأَن تُفَيِّدُونِ۞

قَالُواْتَٱللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلَالِكَ ٱلْقَدِيمِ ٥

فَلَمَّآ أَن جَاءَ ٱلْبَشِيرُ أَلْقَىٰهُ عَلَىٰ وَجْهِهِ؞ فَارَّنَدَّ بَصِيرً ۗ قَالَ أَلَرُ أَقُل لَّكُمْ إِنِّيَ أَعْلَمُ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا نَعْلَمُونَ ۞

قَالُواْيَتَأَبَانَا ٱسۡتَغۡفِرۡلِنَادُنُوۡبِنَاۤ إِنَّاكُنَّا حَطِينَ ۚ ﴾ خَطِينَ ۚ إِنَّاكُنَّا

- 98. Tokkel ken abba inni Rabbi dambi cabti sarra siinih essereyyo, diggah usuk dambi cabti li xuwaw li kinni keenik iyye.
- 99. Nabii Yaq-qhuub kee kay buxaaxih mari masri baaxô fanah yewqe Nabii Yuusuf fanah gexak, tokkel usun Nabii Yuusuful culen waqdi usuk isi namma xaltani aliilit xabba heeh isi buxah ken orbise, isin masri marih baaxo Yallih fayxih kulli umaanek amaanah anuk cula keenik iyye.
- 100. isi namma xaltani Reedâ garkaytol fayya heeh, isi xaguk ken daffeyse, kay xaltanii kee kay tooboko konnabaay massakaxxah sujuuduh kaah radde, Nabii Yuusuf isi abbak : yabbaw ama sujuud anu duma qunxuk suge saaku kol maage soonoh fidgay vi Rabbi numma abe kinni kaak iyye, nummah yi Rabbi casbik bukku yoo heeh sin barrik bahha hee waqdi yoh yemqeh, yoo kee yi toobokô fan sheytan yoysommeek gamadal, diggah yi Rabbi isih faxam caalih xabcinuk arac xagsa, diggah usuk ixxiga li abaamal naggaar kinni.
- 101. Tohuk lakal Nabii Yuusuf isi Rabbi xaaqak: yi Rabbow nummah reeda yoh teceeh soonoonâ fidga yoo barisse, qaranwaa kee baaxo gine Rabbow, atu addunyaa kee akeeral inkih yawlaytu kinnitok anu muslimtuh

قَالَ سَوْفَ أَسْتَغَفِرُلَكُمْ رَبِّيَّ إِنَّهُ وُهُوَ ٱلْغَـ غُورُ ٱلرَّحِيـ مُر۞

فَلَمَّادَخُلُواْ عَلَىٰ يُوسُفَءَاوَىٓ إِلَيْهِ أَبَوَيْهِ وَقَالَ ٱدْخُلُواْ مِصْرَ إِن شَآءَ ٱلنَّهُءَامِنِينَ ۞

وَرَعَا أَبُويَهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّواْلُهُ اسُجَّكًا وَقَالَ يَتَأَبَّتِ هَذَا تَأْوِيلُ رُءُ يَلَى مِن قَبَّلُ قَدْ جَعَلَهَا رَقِي حَقًّا وَقَدْ أَحْسَنَ مِنَ إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ الْسِّجْنِ وَجَلَةَ بِكُمْ مِنَ الْبُدُو مِنْ بَعْدِ أَن نَزَعَ الشَّيْعَلنُ بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتَ إِنَّ رَقِي لَطِيفُ لِمَا يَشَاءً إِنَّهُ وَهُوَ الْعَلِيمُ لَكَ يَكِ لَطِيفُ لِمَا يَشَاءً إِنَّهُ وَهُو الْعَلِيمُ

* رَبِّ قَدْ ءَاتَيْتَنِي مِنَ ٱلْمُاكِ وَعَلَّمْتَنِي مِن تَأْوِيلِ ٱلْأَحَادِيثِ فَاطِرَ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ أَنتَ وَلِيءِفِ ٱلدُّنْيَا وَٱلْاَخِرَةِ تَوَقَّنِي مُسْلِمَا وَٱلْحِقْنِي بِٱلصَّلِحِينَ ﴿ anuk yoo qidaay meqe mara yoo eleelis iyye.

- 102. Nabiyow! (Nabii Mucammad kinnuk) ama Nabii صَا ٱلسَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Yuusuf caagidik koh warisnem wacyih kol oobisne qellitte xaagittek, atu Nabii Yuusuf toobokoh xaqul ma suginnito usun sinni caagid yeggereereqeeniih usun uma malah malsen waqdi.
- 103. Nabiyow korosuk maggo mari koo nummaysaah koo kataatam maaba atu ken iimaanah baakersimta way.
- 104. Atu iimaanah keenih abta seecol hebeltô galtoy keenik esserta mantu, Nabiyow ama Qhuraan usuk kalah tanim hinna sinaamah kassis yakke kaa akke waytek.
- 105. Yallih inkittinaane kee kay dudda tascasse astootiy Qaranwaa kee baaxol taniy usun yableeniih derre edde cabaanay elle tatraana ma gide takkee ?!
- 106. Ama korosuk maggo mari Yalla ma nummaysa, usun numtinwwellu agleh kaat haan ken akke waytek kaah aban gibaadal, usuk ken gineeh ken varzughem aaxaguk.
- 107. Ama koros Yallih digaalak ken buulta tiyay duddu ken hayta keenil obtaah keenit amaatee kee hinnay Ohiyaama garciik keenit tamaateemik amaan maay geen? usun tet cube kalah.

ذَالِكَ مِنْ أَنْبَآءِ ٱلْعَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُواْ أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمَّكُ وُنَ شَ

وَمَا أَكْتُرُ النَّاسِ وَلَوْحَرَصْتَ بِمُوْمِنِينَ ١

وَمَاتَسَعَلُهُ مُعَلَيْهِ مِنْ أَجْرِ إِنَّ هُوَ إِلَّا ذَكِرٌ لِلْعَالَمِينَ ١

وَكَأَيِّن مِّنْ ءَايَةِ فِي ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ يَمْرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ مَعَنْهَا مُعْرِضُونَ ٥

وَمَا يُؤْمِنُ أَكَثَرُهُم بِٱللَّهِ إِلَّا وَهُم

أَفَأُمِنُهُ أَأَن تَأْتِكُمْ غَلِشَكَةُ مِّنْ عَذَابِ ٱللَّهِ أَوْ تَأْتُكُ أَلْسًاعَةُ نَغْتَةُ وَهُمْ لَا

ة يوسف الجزء ١٣ \

- 108. Nabiyow keenik ixxic: ah yi gitaay yoo kee moominiiniy yoo katatte Yallih qibaadâ fanah sinam elle secna kinni, ixxigaa kee asmat Yalla le gambik luk, anu Yallat agleytit haamak kaa saytunnoysaah, anu agleytit kaat haa marih num hinniyo keenik iyye.
- 109. Nabiyow kok duma labha akke waytek magaalol marak farmoytitteh num ma ruubinnino wacyi keenil oobisak, usun (koros kinnuk) baaxô bagul macah gexe waanaa?keenik duma ambiya dirabboyse marak ellecabo kah tekke inna yableeninkeh, akeerâ dabqih galto sinni Rabbik meesite marah aysuk raqta addunyâ manok, a korosey amahal kaskassowteenih ma taaminaanaa?
- 110. Nabiyow koo dirabboyse maral mayso geytaamih fayxit maasassakin kok duma warrayte farmoytiitih mayso mamattok, diggah usun (farmoytit kinnuk) sinni marih iimaanak obbodduuy usun ken dirabboyseenim ismitti haanam fanah, too waqdi Ni catoo kee Ni qokol kaxxa gibda ken xabba hayte waqdi keenih yemeete, tokkel nanu ninnih fanna mara naggosna digaalak, Ni digaala umeyniitih yan marak magacsimta.

قُلُ هَاذِهِ صَبِيلٍ أَدْعُوۤا إِلَى ٱللَّهُ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا ْوَمَنِ ٱتَبَعَنِيُّ وَسُبْحَنَ ٱللَّهِ وَمَا أَنَا ْمِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ

وَمَا أَرْسَلْنَا مِن هَبْكِ إِلَّا رِجَا لَا نُوْجِى إِلَيْهِ مِنْ أَهْ لِ ٱلْقُرِئُ أَفَلَمْ يَسِيرُواْ فِي ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُواْ كَيْفَ كَانَ عَقِبَ ةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِ مِنْ وَلَدَارُ ٱلْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوَّا أَفَلَا تَقْقِلُونَ ۞

حَقَّ إِذَا ٱسْتَنَى الرُّسُلُ وَظَنُّواْ أَنَّهُمْ مَ قَالِي الرَّسُلُ وَظَنُّواْ أَنَّهُمْ مَ قَدُرُنَا فَنُجِّى مَن نَشَالًًا مُّ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ ٱلْقَوْمِ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿

111. Nummah Nabiyow farmoytit xaagittek kol maaqnem kee ken dirabboyse marat yekke finqat qaafiyatah yan kas le marah elle kaskassoowaanam edde tan, ama Qhuraan usuk diraabah ginnaasiten yab hinna, kinnih immay kaak foocat temeete kitooba nummaysaah ummaan iimik sinam kah ceyitti ittaamih baxxaqqah kaa oobisne, usuk kaal yeemene marah tirtoo kee nacror kinni.

12- Suurat Yuusuf

لَقَدُ كَانَ فِي فَصَصِهِ عِبْرَةٌ لِأَوْلِي ٱلْأَلْبَّةِ مَاكَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَى وَلَاكِن تَصْدِيقَ ٱلَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِلْقَوْمِ يُؤْمِنُونَ ۞

SUURAT ARRAQDI

Madiinal Obte, 43 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Alif-Laam-Miim-Raa (edde faxem Yalli yaaxige) amah Qhuraan kitaabih aayootay, usuk (Qhuraan kinnuk) Nabiyow ku Rabbik cakkih kol obsime, kinnih immay sinaamak maggo mari kaa ma nummaysaay kaal mataamita.
- 2. Yallay fayya iyye kinni Qaranwa makaado maleh isin elle tablen innal fayya tet haytem isi duddah, tohuk lakal Yalli qarshi amol ise celta fayyah fayya iyye, usuk ayroo kee alsa isi naqoosah tuxxiqih xabbacoyseeh ken gane, ken nammayak ummaan tii keenik isi maroh addal mermerita (meekita) muggaqsimeeh yimixxige waktî (Qhiyaamah ayro kinnuk) fanah Yalli addunyaa kee akeerâ caagid isi naqoosah bicsah isih elle faxa innal, isi inkittinaanee kee isi dudda tascasse astooti siinih baxxaqqa haa, Qhiyaamah ayro sinni Rabbit tangoorowoonu waytaanaah kaâ fanah taduuroonu waytaanamal taamineeniih tasmiteenimkeh.
- 3. Yalla kinni baaxo fidisseeh farakka haytem, qaleela xiikooluh tet bagul hayteeh, weeqaytittey gexxa tuxxiqih siinih elle

دِسْ مِلْكَةَ الْتَحْزَ الْرَحِي مِهِ اللَّهَ الْتَحْزَ الْرَحِي مِهِ اللَّهَ الْمَكَاتِ وَالَّذِي أَنْزِلَ إِلَيْكَ مِن رَبِكَ الْحَقُّ وَلَكِنَ أَكْ تَرَالْنَا سِلا يُؤْمِنُونَ ۞

ٱللَّهُ ٱلَّذِي رَفَعَ ٱلسَّمَوَتِ بِغَيْرِ عَمَدِ تَرَوْنَهَّ أَثُرُ ٱسْتَوَىٰعَلَى ٱلْمُرْشِ ۖ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَٱلْقَمَّ كُلُّ يَجْرِي لِأَجَلِ مُسَمَّى مُدَيِّرُ ٱلأَمْرَيُفَضِّ لُ ٱلْاَيْتِ لَعَلَّكُم لِلِقَآءَ رَبِّكُمْ تُوقِقُونَ ۞

ۅؘۿؙۅؘٱڶۜڎۣى مَذَٱلْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا وَيِّى ۅؘٲنَّهَرَّ ۗ وَمِن كُلِّ ٱلشَّمَرَتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ ٱشْنَيْنِۖ يُعْشِى ٱلَيْسُ ٱلنَّهَارَ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَا يَنتِ tan.

haytem sinaamey, kulli mexexuy maggo afah yanik namma gaynat (gadoomuuy, dataamaay, salfaleemiiy, sayim kinnuk) teetil siinih hee, lago barti ditet siinih buule, diggah tohut inkih kasleeh cubbusa marah Yallih inkittinaanee kee kay dudda tascasse astooti edde

- 4. Baaxok exxaaxiy ittak garit taniy megeeh sinam tanfigem elle taabukee kee xagadah tan baaxoy tu elle Aabuke waytah tan, ginab basaatin (masnoona kinnuk) kee buqreey (darqi kinnuk) tamiiráy inki laqibik namma caxaay sidiica caxa kak taabuke tanih, inki leek afaguk inki burtal aabakuk. kinnih immay makmol tuuy tuk kak muxxusna tan, diggah tohul kaskassoowaah cubbusa marah Yallih dudda tascasse astooti edde tan.
- 5. Nabiyow ama astootih lakal atu ama korosuk aamine wayti gajjibsittek toysa ken maxco wohuk qajabah lafitak raqta : rabneeh burta nakke waqdi nanu diggah gusubuk ugtennoo? iyyaanamih maxco qajabah fulah keenik tanim, too mari usun sinni Rabbil koroositeeh ugut ayro tanim yengeddee mara, woo mari Qhiyaamah ayro girâ silsiloota ogoh fillittet kak tanu wayta mara kinni, woo mari girâ mara usun tet addal waarak.

أَعْنَابِ وَزَرْعٌ وَنَخِيلٌ صِنْوَانٌ وَعَيْرُصِنُوانِ يُسْقَىٰ بِمَآءِ وَحِدِ وَنُفَخِّهُ لُ بَعْضَهَا عَلَىٰ بَعْضِ فِٱلْأُكُلِّ إِنَّ فِي ذَالِكَ لَآيَتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ٥

> ٱلْأَغْلَالُ فِيَ أَعْنَاقِعِمْ وَأَوْلَىٰكَ أَصْحَكُ ٱلنَّارِّهُمُ فِيهَا خَلِدُونَ ٥

- 459
- 6. Nabii Mucammadow صَا اللَّهُ عَلَيْدِ وَسَالَّمَ ama korosuy koo dirabbossa angasah digaala neh bah iyyaanamah kot tasissike iimaanaay saay kee maqaane edde tanik naharat, nummah keenik duma ken innah sinni farmovtit dirabboyse marat tekke digaala keenih warraytehik usun wohul macah kaskassoowe waanaa? Nabiyow ku Rabbi sinaamah qafu abe kinni usun aben dulmii kee aben dambih bagul anuk, digaalah keenit assissike waa waqdi addunyal, diggah ku Rabbik digaala gibdih koroosannuu kee uma taamah baguk kate waah aben dambik kaal gace waa maral.
- 7. makki koros ittah kay Rabbik kay numma tascasse asta macah kaal obsime waytaa Nabii Muusah caxxa kah yeceeh Nabii Saalicih alà kah yecee innah? Nabiyow atu cagalah Yallih digaalak sinam meesiise kinnitooh, kulli mari Yallih farmoytay Yallih gitâ fanah ken seeca le.
- **8.** Yalli kulli saytiyay gidah (idqissoh) bagut takkuqeh tanim labik sayim yaaxigeh, gidak (idqissok) maxax fanak caxam kee sagla alsak duma taabukem hinnay gidak (idgissok) sagla alsak amot kak ossimtam yaaxigeh, ummaanim Yallih xaqul waadol tan, tamaggay hinnay daggowtay.

وَيَسْتَعْجِلُونِكَ بِٱلسَّيِّئَةِ قَبْلَ ٱلْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِن قَبِلِهِمُ ٱلْمَثُلَثُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُومَغُفِرَةِ لِّلنَّاسِ عَلَى ظُلْمِهُمُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَد بدُ ٱلْعِقَابِ ٥

وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَوْلَآ أَنْزِلَ عَلَيْهِ ءَايَةٌ مِّن رَّبِّهِ مِ إِنَّمَا أَنتَ مُنذِرٌّ وَلِكُلّ قَوْمِ هَادِ ٧

ٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أَنْتَىٰ وَمَا يَغِيضُ ٱلْأَرْحَامُ وَمَاتَزْ دَاذْ وَكُلُّ شَيْءٍ عِندَهُ بمقدار ٨

- 9. Yalli ginok qellitti ittam kee ginoh umbullu ittam inkih yaaxigeh, Yalli Nabaah usuk kulliimik isi duddaa kee isi Nabnah iro Raaqa.
- 10. Sinaamey Yallih ixxigal maxco ramma siinik hee num kee fayya siinik tet hee num massowtah; Yallih xaqul barti ditet isi taama qellisa num kee qado laqo gexak ayballuk tet aba num kay ixxigal massowtah
- 11. Yalli malaykay seehadayti dacayrih sittal ciggilta le, is Yallih amrih umaane celli haytaamak foocaa kee derrek kaa dacrissa;diggah Yalli seehadah yecee niqmat keenik ma seelabaay keenik makorsa, usun sinni nafsih Yalli ken kah amrise meqe taama cabbaay uma taamah abittô fanah gacca iyyaanam fanah, Yalli sinaamal digaalah bala oobisam faxek, toysa tet keenik gacissaah waasam matan, usun Yallak kalah awlaytuy keenil obta bala keenik waasaah keenik cata malon.
- 12. Sinaamey Yalla kinni isi duddaa kee isi inkittinaane tascasse astootik cankaxa sin taybulleem, kakkaqo siinil obtaamak meesitak, hinnay rob siinih edde radaamah kaah sangeelak, Yalli isi duddah maggo lee quuka qubultay tuxxiq siinik edde yani siinih gina.
- 13. angad isi Rabbi saytunnoysah kaa faylisak, malayka isi Rabbi saytunnossah kaak abta

عَنِيرُ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَادَةِ ٱلْكَبِيرُ ٱلْمُتَعَالِ ۞

الجزء ١٣

سَوَآءُ ُمِّنڪُم مَّنَ أَسَرَّالُقَوْلَ وَمَنجَهَرَ بِهِۦوَمَنُ هُوَمُسْتَخْفِ بِٱلنَّيلِ وَسَارِبُّ بِالنَّهَارِ ۞

لَهُ ومُعَقِّبَتُ ثَيِّنَ بَكِيْنِ يَكَدِّهِ وَمِنْ خَلْفِهِ عَ يَحَفَظُونَهُ ومِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِنَّا اللَّهَ لَا يُغَيِّرُمَا بِقَوْ مِحَتَّى يُغَيِّرُولُ مَا بِأَنفُسِهِ مِّ وَإِنَّا أَزَادَ اللَّهُ بِقَوْمِ سُوَءًا فَلَامَرَدَّ لَفُو وَمَا لَهُم مِّن دُو نِهِ مِن وَالِ ۞

هُوَالَّذِى يُرِيكُمُ ٱلْبَرِقَ خَوْفَا وَطَمَعَا وَيُنشِئُ ٱلسَّحَابَ ٱلثِّقَالَ۞

وَيُسَيِّحُ ٱلرَّعُدُ بِحَمْدِهِ وَٱلْمَلَتِيِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ ٱلصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا meesih, Yalli Qaraanak finqissa kakkaqooqa ruubaah isi ginok isih faxa mara edde finqisa, ama koros usun Yallih inkittinaanee kee usuk Qhiyaamah ayro isi gino ugusu waamah dudda leemil Nabiyow koo kee moominiin giddiyaanah, Yalli usuk kaxxa qandee kee gibdi digaala le kay amri cine marah.

- 14. Cakki qangarah (laa ilaaha illallâ qangara kinnuk) seeco dibuk Yalli leeh kaak sa qibaada cakkisittam matan, Yallâ kalah koros taqbudeeh xaaqitta Yallitte ise kallaca maral tumagacissa, ken caalat teetil luk bakaare numuy xerrikek leeh namma gaba fakka heeh ruubeh inna kinni, is af kaak taafenkeh, is kay af maguftaay, koros isi Yallittet abta kallaci tuhinna kaxxam cakki gitak xeeruk raaqa kaa akke waytek, usun Yallat agleyta heenimih sabbatah.
- 15. Qaranwaa kee baaxol eneyyi ittam inkih dibuk Yallah taqunxee, moominti dooritih kaah kummaatak kay amri oggolak kaah yaqunxee, korosti umaane kaa xagta waqdi dirkih kaah yaqunxee, kay ginok iraawoowa carraay saaku kaah taqunxeeh kay fayxih tangayye.
- 16. Nabiyow ama korosuk qaranwaa kee baaxo gine Rabbi miyyaay? keenik ixxic, usun elle gacsaanam maloonuk gintem Yalla keenik ixxic, tohuk lakal isin Yallâ kalah Yallittey taqbudeeniy isi nafsih tu

مَن يَشَاءُ وَهُمْ يُجُدِلُونَ فِى ٱللَّهِ وَهُوَ شَـدِيدُ ٱلْمِحَالِ ۞

لُهُودَعُوهُ ٱلْخَقِّ وَٱلَّذِينَ يَدَّعُونَ مِن دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْشِیْءَ إِلَّا لَبَسِطِ لَفَیْته إِلَى ٱلْمَاءَ لِیَبْلُغَ فَاهُ وَمَاهُوَ بِبَلِغِفَّ وَمَادُعَآهُ ٱلْكَفِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالِ ۞

وَيِلَّهِ يَشَجُّدُمَن فِي ٱلسَّمَوٰتِ وَٱلْأَرْضِ طَوْعَا وَكُوهَا وَظِلَالُهُم بِٱلْفُدُوِّ وَٱلْأَصَالِ ۩۞

قُلْمَن رَّبُ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ قُلِ ٱللَّهُ قُلُ أَفَاتَّخَذْ تُمُّ مِّن دُونِهِ = أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَاضَرَّا قُلْهَ لَيَسْتَوِى ٱلْأَفْحَمَىٰ وَٱلْمِصِيرُ أَمْهَلْ تَسْتَوِى ٱلظُّلُمَتُ وَٱلنُّورُ أَلَمْ جَعَلُواْ

الجزء ١٣ 🔪 462

xiqtam duude waytaah, tukalak tu isik waassam duude wayta haysitteenii? Nabiyow korostay inti mali giddah yanii kee moomintuy intile numih giddah yani maay missowtaah? hinnak koroosannuy ditê giddah yanii kee iimaanay diifi giddah yani sin xaqul maay missowtaa? keenik ixxic, hinnak usun ama Yallat agleh haysitan Yallittey yaqbudeeni is Yalli gine ginoh innah tan gino maay gintee? magininna, tokkel Yalli ginem kee ken Yallitte gintem sitta keenit celtuh is inkinnah gintem mali, Nabiyow kullim suge waytik gintem Yalla, usuk inki Rabbiy dirkiseh yaniy qibaada dibuk cakkisita kinni keenik ixxic.

17. Yalli cakkii kee deedalah Qaraanak oobise leey, dagor gunxaanee kee nabiinah yakkeh gidel kah weeqel ceelallo yoogore, tokkel weegi tuxige wayta gaafo amol quuka, tokkel cakki leê giddaay ma baya, deedal usuk qaafô giddaay bayah Yalli cakkii kee deedalah maqaadinik (dahabaay qado lakqooy, nacaasaay wonnah tanim kinnuk) bilaa kee mansoofay edde yantifiqeenih guranah diyaayankeh gira elle ursumtel aka ceelallo yoogore, leek qaafo kah tawqe innah magaadiniy eeliseenik amol laltaah tawqe qaafoh tugactek baytaah fixixxah, sinaamah tu xiqtaamah tugactek saytun lee kee saytun maqaadin baaxol elle raaqa, يلَّهِ شُرَكَآءَ خَلَقُواْ كَخَلْقِهِ عَنَشَنَبَهَ ٱلْخَلْقُ عَلَيْهِ ذَّقُلِ اللَّهُ خَلِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ ٱلْوَحِدُ ٱلْفَقَدُرُ شَ

أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءَ فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ مِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدَ الَّإِنِيَّ وَمِمَّا يُوفِدُ ونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِعَاءَ حِلْيَةٍ أَوْمَتَعِ زَبَدُ مِّشْلُهُۥ كَذَالِكَ يَصْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَطِلَ فَأَمَّ االزَّيَدُ فَيَذْهَبُ جُفَايًةٌ وَلَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْمُثَالَ ﴿ tonnaah cakki mabayaay elle raaga, Yalli tama ceelalloola siinih kah baxxaqqa hee innah sinaamah ceelalloola yaagure cakkii kee deedal ittak baxsimankeh.

- 18. Yeemeneeh sinni Rabbii kee kay farmoytih amri oggole mari jannat le, koroositeeh Yallaa kee kay farmoytih amri cine mari gira le, diggah koros maaluk addunyal tanim inkih aallinnay Qhiyaamah ayro sinni nafsik jahannam gira culaanamak fidah kaa acuwak yeneeniih Yalli keenik oggolak mananna, woo mari usun abba heen uma taamal uma cisab lon. keenik orbeyna jahannam giraay is manxu gacta fidooy keenih fidsimtem.
- 19. Nabiyow cagalah ku Rabbik cakkiy (Ohuraan kinnuk) kol obsime yaaxigeeh kaa nummayse num kee cakki nummaysaamak sorkocobbaxi inti wee numih inna maay kinni? maleey hinna, cagalah ama Qhuraanih aayootal kaskassowtam Qaafiyatah yan kasle mara kinni.
- 20. Usun Yallih xagana dacrisaah duudusa mara kinnon, usun ateebanay (xagana kinnuk) Yallah culeeni aggile (make) waa mara kinnon.
- 21. usun Yalli xakaba iyyeh sinam kah amrise Ramad xakbaah sinni Rabbik meesita mara, usun uma cisab kee gibdi fokkaaqoy gira

لِلَّذِينَ ٱسۡتَجَابُواْلِرِبِّهِمُ ٱلۡحُسۡنَىٰۤ وَٱلَّذِينَ لَهُ يَشْتَجِيبُواْ لَهُ وَلَوْأَنَّ لَهُم مَّافِي ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ و مَعَهُ ولَا ثُنْتَكَوْ أَبِيْ عَأَوْلَيْكَ لَهُمْ سُوَّهُ ٱلْحِسَابِ وَمَأْوَلِهُ مُرجَهَ مَرْ وَبِشَنَ ٱلْمِهَادُ ١

* أَفَمَن يَعَلَمُ أَنَّمَا أَنْزَلِ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ ٱلْحَقُّ كَمَنْ هُوَأَعْمَى إِنَّمَا يَتَذَكُّرُ أُولُواْ ٱلْأَلْبَ ٢

ٱلَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ ٱللَّهِ وَلَا يَنقُضُونَ ٱلْمِتَوَى

وَٱلَّذِينَ يَصِلُونَ مَآ أَمَرَ ٱللَّهُ بِهِ عَأَن يُوصَلَ وَيَخْشُونَ رَبُّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوَّءَ ٱلْحِسَابِ ken culussuwaytak meesita mara kinnon.

- 22. usun gibdaabinaa kee Yallih taaqatal yisbire mara, sinni Rabbih fooca edde gurrusak, salat elle faxxiima innal abah soolisaah keenih necee rizghik tu yacee mara kinni qellisak ayballuk, meqe taamat uma taama gutqa mara tet dugtankeh, too mari usun akeeral ellecabô dabgay favla le lon.
- 23. Woo mege ellecabo is madab jannootay qadni deqsittay culaana kinni, ken abbobtiiy ken agabuu kee ken Samadak mege mari keenî luk tet cula, malayka kulli afak keenil culta.
- 24. Malayka Yallih taaqatal tisbireenimih sabbatah kaak nagaynan siinil tanay keenik itta, toysa tama sin ellecaboy fayla le maxxu meqe ellecabo (jannat kinnuk) kinnii!
- 25. Uma maray Yallah ateeban heek lakal yaggileeh, Yalli xakbiyyah sinam kah amrissi hee Ramad yargiqeeh, uma taamat baaxo baysa mari, woo mari usun abaaroy Yallih Racmatak ken tayxeere loonuuh, akeeral uma dabga lon.
- **26.** Yalli isih faxa marah rizghi farakka haah, isih faxa maral ceyissi kaa haa, koros addunyâ manol rizghi farakka keenih iyyeemit wallitteeh, addunyâ mano akeerâ manoh garil dago duyyey xayuk tamurruqe akke waytek is tu hinna.

وَٱلَّذِينَ صَهَرُواْ ٱبْتِعَآءَ وَجَّهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوْةَ وَأَنفَقُواْمِمَّارَزَقَنَهُ مُ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَءُونَ بٱلْحَسَنَةِ ٱلسَّيَّعَةَ أَوْلَيْكِ لَهُمْ عُقْمَى ٱلدَّارِ ١

الحزء ١٣

464

وَأَزْوَجِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمُّ وَٱلْمَلَيْكَةُ يَدُّخُلُونَ عَلَيْهِم مِن كُلّ بَاب ١

سَلَامُ عَلَىٰكُمْ بِمَاصَدَ تُرْفَعُ فَنِعْمَعُقْبَيُ ٱلدَّادِ اللَّهِ

وَٱلَّذِينَ يَنقُضُونَ عَهْدَ ٱللَّهِ مِنْ بَعَدِ مِيتَ قِهِهِ وَيَقَطَعُونَ مَاۤ أَمَرَ ٱللَّهُ بِهِ مَا أَن يُوصَلَ وَيُفَسِدُونَ فِي ٱلْأَرْضِ أَوْلَيَكَ لَهُمُ ٱللَّغْنَةُ وَلَهُمْ سُوَّءُ ٱلدَّارِ ١

ٱللَّهُ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُوَيَقْدِرُ وَفَرَحُواْ بٱلْحَيَوةِ ٱلدُّنْيَاوَمَا ٱلْحَيَوةُ ٱلدُّنْيَا فِي ٱلْآخِرَةِ إِلَّا

465

- 27. koroosite mari kay Rabbik astay kay numma tascasse macah kaal obsime wayteeh, dumi ambiyal kah obsimte innah iyye, Nabiyow diggah Yalli isih faxa mara tirtô gitak makkoysaah isil gace mara cakki diinî fanah tirri haa keenik ixxic.
- 28. Yalli isi diinil tirri haam yeemeneeh Yallih cusiyyat lubbitte satta kak itta mara, oobbiya! lubbitte edde satta ittam Yallih cusiyya kinnik.
- 29. Yallaa kee kay farmoyta nummayseeh, meqe tamoomi abbaasite mari ruftoo kee meqe gacsimeyna lon (jannat kinnuk).
- 30. Tonnaah Nabiyow kok duma farmoytit warrayte ummattah kah rubne innaah koo ama ummattah rubne, tama ummattal nanu wacyih kol oobisne Qhuraan keenil takriyemkeh, usun Racmaan kinni Rabbiy fulte Racmatta lel koroositak, Nabiyow keenik ixxic: usuk yi Rabbiy kaak sa yaqbuden Yalli kak anee waay qibaada dibuk cakkisita kinni, anu dibuk kaal keltaah yi gacsimeynaa kee yi madaara kaâ fanah takke.
- 31. Yalli korosul gacisak: diggah wokkel Qhuraanay yakriyeeniy qaleelá edde gexsimtaah, le aracak edde katta, hinnay baaxo edde taggiggiriqqeeh, hinnay rabtem edde tanuwweeh, edde yaabsinta suginnay, tama Qhuraanak ten

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُواْ لَوَلاَ أَنْزِلَ عَلَيْهِ عَايَةٌ مِّن زَبِيَّهُ عَقُلْ إِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَآ ا وَيَهْدِيَ إِلَيْهِ مَنْ أَنَابَ۞

الجزء ١٣

ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَتَطْمَعِنُّ قُلُوبُهُم بِذِكْرِ ٱللَّيُّ أَلَابِذِكْرِ ٱللَّهِ تَطْمَيِنُ ٱلْقُلُوبُ ۞

ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ الصَّلِيحَتِ طُوبِيَ لَهُمَّ وَحُسْنُ مَعَابٍ ۞

كَذَلِكَ أَرْسَلْنَكَ فِيَّ أُمَّةٍ فَدْخَلَتْ مِن قَبْلِهَآ أُمَّمُ لِّتَـتَلُواْعَلَيْهِمُ ٱلَّذِيَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَهُمْ يَكُفُرُونَ بِالرَّحْلِّ قُلْهُورَكِيِّ لَآ إِلَهَ إِلَيْكَ وَهُمْ يَكُفُرُونَ بِالرَّحْلِّ قُلْهُورَكِيِّ لَآ إِلَهَ إِلَّاهُوَعَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابٍ ۞

وَلُوْأَنَّ قُرُءَانَاسُيِّرَتْ بِهِ لَيْجَالُ أَوْقُطِّعَتْ بِهِ
الْأَرْضُ أَوْكُلِّمَ بِهِ الْمُوْقُّ بَلِ لِلَّهِ الْأَمْرُ
جَمِيعُّ أَفَكُمْ يَانْعَسِ اللَّذِينَ الْمَنُواْ أَنْ لَوْ يَشَاءُ
اللَّهُ لَهَدَى النَّاسَ جَمِيعُ أُولِا يَزَالُ الَّذِينَ
كَفُرُواْ تُصِيبُهُ م بِمَاصَنَعُواْ قَارِعَةٌ

الجزء ١٣

tamahat weeloysimak tenem, tohuh usun kaal aamanuk manannon, Wonna hinnay caagiida inkih Yalli le, tokkel moominiinih yan mari, diggah Yalli faxinnay baaxol tanim inkih sinaamak tirri haak yenem maaxaginnaa? koroosite mari balooli keenil obtaamak makata koroositeenimih sabbatah, hinnay woo balooli ken dabooqak gariik obtaamak makatta, Yallih xagni keenih xikki iyyam fanah, diggah Yalli hee xagana ma maka.

- 32. nummah Nabiyow kol anqasen ken tekkek kok dumi ummattay warrayte sinni farmoytiitil anqasseh, tokkel koroosite marah wakti abeeh, tohuk lakal ken ibbixeeh inni digaalat ken finqisehik, tokkel Yi digaala mannak teneeh?
- 33. Ummaan nafsi taamak abem loynisaah dacrisa Yalli yayse innaa?ama Yallat tasgalleenimiy tuxxiq kee tu kalak tu aalle wayta taysee qibaadah cakkisitiyyah? usun Yallat agleytit heenihik Nabiyow ken muggaaqisa keenik ixxic, hinnak isin Yalli Aaxige waa Yallitte kaah warissaanaa? kay baaxol, hinnay isin agleytiitil ken muggaaqissaanaa deedalay maxcok numma edde anee waytah, wonna hinnay koroosite marah ken uma mala keenit bilgisimteh, usun tirtô gitak waasimeenih, Yalli cakki gitak makkoyse num usuk tirri ise haytam mali.

أُوْتَكُنُّ قَرِيبَامِّن دَارِهِمْ حَتَّىٰ يَأْفِيَ وَعُدُاللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ ٱلْمِيعَادَ ۞

ۅٙڶڨؘڍٱڛ۫ؾؙۿ۬ڔؚؗ؏ٞؠؙؚۯؙۺٳڡؚۣٚڹڨۜڹٳڬٙڡؘٲ۫مڵؽؾؙ ڸڵٙڍڽڹؘڪؘڣؘۯؙۅٳ۠ؿؙۄۘٞٲۘڂؘۮ۫ؾؙۿؙۄؖۜٙٚڣؘڲؽڣؘػٲٮؘ عِقَابِ۞

أَفَمَنْ هُوقَا يِهُ عَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتُ وَجَعَلُواْ لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلُّ سَمُّوهُمُّ أَمْ تُنِيَّوُنِهُ وَ بِمَا لَا يَعْلَىٰ فِي ٱلْأَرْضِ أَمر بِظَهِرِمِّنَ ٱلْقُولُ بَلَ زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُواْ مَكُرُهُمْ وَصُدُّواْ عَنِ ٱلسَّبِيلِ وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادِ ۞

467

- 34. Ama korosuy Yallih gitak sinam waassa addunyâ manol gibdi digaalale, qidim kee seewah ken orbisaanamat, akeerâ diggaala addunyâ digaalak gibiduk raqta, usun Yallih digaalak ken cataah ken reebisé malon.
- 35. Yallak meesita mari kah xagnisime jannatih ceelallo lakal weegaytitte guba kak gexxaah, caxammixuu kee silaalo kak aggiriqqe wayta jannata, toh jannatal Yallak meesite marih ellecabo kinni, Yallal koroosite marih ellecabó gira kinni.
- 36. Nabiyow yahuud kee nasaarak kitab kah necee marak koo nummassem kol obsime Ohuraanah wallittah, ku saduh koroosannul maagowte buttak kol obsime Ohuraanak tu Yangaddee mari keenit van, Nabiyow cagalah anu Yalla dibuk aqbudeeh agleyta kaat heewaamah amrisime keenik ixxic, anu kay qibaadâ fanah sinam seecaah yok gacim (toobat kinnuk) kaâ fanah vakke.
- 37. Tonnaah Nabiyow naharsi ambiyal kitooba kah oobisne innaah ama Ohuraan Oarab afat kol oobisne mekla kaal abtamkeh, ku Rabbik ixxigak koh temeeteemih gamadal, Nabiyow tama korosih kalbi fayxiixa katattek, Yallih digaalak koo cata awlaytu mageytaay, teetik koo Reebise mageyta.
- 38. Nabiyow nummah kok duma konnabale farmoytit rubneeh,

لَّهُمْ عَذَاكُ فِي ٱلْحَيَاةِ ٱلدُّنْيَأُو لَعَذَاكُ ٱلْأَخِرَةِ أَشَقُّ وَمَا لَهُ مِينَ ٱللَّهِ مِن وَاق ٢

الجزء ١٣

* مَّثَلُ ٱلْجَنَّةِ ٱلَّتِي وُعِدَ ٱلْمُتَّقُونَّ تَجَرِي مِن تَحَتِهَا ٱلْأَنْهَارُ أُكُلُهَا دَآبِمُ وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْمَى ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوَّا وَّعُقْمَى ٱلۡكَارُ ۞

وَٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَكُهُمُ ٱلْكِتَابَ يَفْرَحُونَ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيْكُ وَمِنَ ٱلْأَحْزَابِ مَن يُنكِرُ بَعْضَهُ ۚ قُلْ إِنَّمَاۤ أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ ٱللَّهَ وَلِآ أُشْرِكَ بِهِ مَا لَيْهِ أَدْعُواْ وَإِلَيْهِ مَعَابِ

وَكَذَالِكَ أَنزَلْنَاهُ حُكُمًاعَرَبِيَّا وَلَينِ ٱتَّبَعْتَ أَهْوَآءَهُم بَعْدَمَاجَآءَكَ مِنَ ٱلْعِلْمِ مَالَكَ مِنَ ٱللَّهِ مِن وَلِيّ وَلَاوَاقِ ٣

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًامِّن فَبَلِكَ وَجَعَلْنَا

agabuu kee xaylo keenih necee, hebeltô farmoytah Yallih idni akke waytek asta baaham kaah matakkaay kaah maxiqita, kulli caagidiy Yalli mekelli heey usuk isi xaqul yuktube waktiy kah xagek ma yaakumaay mawadirroowa.

- 39. Yalli madqooqik isih faxam duugaah isih faxam dabaisaah arcisa, Yalli kitoobak aslih yan (inah yan) kitable isi xaqul (lawcal macfuuz kinnuk).
- **40.** Nabiyow ku naqboytit edde meesisne digaalak ku manol elle tu koo aybulliy, hinnay woh tablek naharat koo qide akkenno, tokkel cagalah kol tanim seecô gudduysiyyaay, nel cisab kee galto tan.
- 41. ama koros diggah nanu ken baaxo fakak derfaafik tet daggosnam mayablaanaa? muslimiin qeebit ken baaxot abta xibixit, Yalli meklaah kay mekla ciggiile mayan, usuk cisab sissikik kay digaalat asissike woonay.
- 42. Nummah keenik dumi mari sinni farmoytiitih uma mala malse Nabiyow ama koros uma malah koh kah malissa innah, tokkel Yalli ken makari inkih bayseleeh umaane keenil kak gacele, Yalli ummaan nafsi abba haam yaaxigeh, ama koros Ohiyaamah ayro sinni Rabbil xayyowta waqdi ellecabô dabgay megey fayla le lem kinni mara aaxigelon.

لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً وَمَاكَانَ لِرَسُولٍ أَن يَأْتِيَ بِعَايَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ لِكُلِّ أَجَلِكَتَابُ ۞

يَمْحُواْ اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثَبُّ وَعِندَهُ وَإِلْمَا

وَإِن مَّاذُ يَنَّكَ بَعْضَ ٱلَّذِي نَعِلُهُمْ أَوْ نِتَوَفَّينَّكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ ٱلْبَلَغُ وَعَلَيْنَا ٱلْحِسَابُ ۞

أُوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي ٱلْأَرْضَ نَنقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا وَٱللَّهُ يَحْكُمُ لَامْعَقَّتَ لِحُكُمةً ع وَهُوَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ١

> وَقَدۡ مَكُرُ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلهِمۡ فَيَلَّهِ ٱلْمَكُرُ جَمعَ عَالَعُ الدُمَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسِ وَسَيَعْ لَمُ ٱلْكُفَّةُ لِمَنْ عُقْمَ ٱلدَّارِ ١٠

keenik ixxic.

الجزء ١٣

43. Koroosite mari Nabii

Mucammadak عَالَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ : atu

Yalli ruube farmoyta hinnito iyyen,

Nabiyow : anu farmoyta kinniyooh

numma aceemih yoo kee sin fanal

sumaaqah Yalli yoo xiqah, yahuud

kee nasaarak yeemene maray kitab

ixxiga le sumaaqah yoo xiqah

وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَسَتَ مُرْسَلَاً قُلْ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيذًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِندَهُ وعِلْمُ ٱلۡكِتَٰبِ

الجزء ١٣

SUURAT IBRAAHIM

Makkal Obte, 52 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Alif-Laam-Raa (edde faxem Yalli yaaxige) Nabiyow ama Qhuraan kitaabay wacyih kol oobisne, sinam koroosanni diteetaa kee makot gexok tirtoo kee iimaan diifû fanah ken tayyaaqemkeh ken Rabbih idnih, Yallay maysolih yaniy kulli caalatal fayla-lih yanih gitâ fanah tirri ken havtankeh.
- 2. Yallay Qaranwaa kee baaxol tanim inkih leeh yamlike qibaada dibuk cakkisittam, booleev korosuh Qhiyaamah ayro, gibdi digaalay ken xagtu waytak.
- 3. Ama koros kinni addunyâ mano akeerâ manok doorittaah muxxussam, usun sinam Yallih gitih (islaam diinih gita kinnuk) katayyuk waasaanaah ken nafsi elle faxa innal ama giti makot yan gita yakkem kaak faxan, too maray tama weeloolat weeloysime cakki gitak makot yaniih, tirtol ken xayyossu haytaamak xeeroonuh.
- 4. Nabiyow kok naharat Ni farmovtittek hebeltô farmovta ma ruubinnino, isi marih afat vaabak rubsume kaa akke waytek, Yallih madqooqi baxxaqqa keenih haankeh, toysa Yalli isih faxa mara

الْرَّكِتَكُ أَنَزَلْنَهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ ٱلنَّاسَ مِنَ ٱلظُّلُمَت إِلَى ٱلنُّورِ بِإِذْن رَبِّهِمْ إِلَى صِرَطِ ٱلْعَنِيزِ ٱلْحَمِيدِ ٥

ٱللَّهِ ٱلَّذِي لَهُ مَا فِي ٱلسَّـَمَوَتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضُ وَوَيْلُ لِلْكَيْفِرِينَ مِنْ عَذَابِ شكديد ١

ٱلَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ ٱلْحَيَوةَ ٱلدُّنْيَاعَلَى ٱلْآخِرَةِ وَيَصُدُّونِ عَن سَبيل ٱللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا أَوْلَتِكَ فِ ضَلَالٍ

بَشَاآةُ وَيَهْدِي مَن يَشَآةٌ وَهُوَ ٱلْعَزِينُ

cakki diinil tirri haah isih faxa mara cakki diinik makkoysah, usuk isi reedal maysoli isi abtol naggaar kinni.

- 5. Nummah Yalli Nabii Muusa magarle astootiy kay numma tascassey isi mara koroosanni diteetak iimaan diifû fanah evveegaay Yallih nigmootaa kee kay balooliy kay ayyoomat tekke ken kassis iyyaanamal kaa rubne, diggah tama kassiisiyyat kulli naqasuy Yallak kaa geyte balal maggo sabrileeh Yalli kaah vecee niqmootal maggo faatolih yanih Yallih inkittinaanee kee kay dudda tascasse astooti edde tan.
- 6. Nabiyow ku marah Nabii Muusâ xaagu cus, isi marak : yi maraw Yallih niqmatay sin amol yani kassita, firqawnaa kee kay maray uma digaala sin tammoysay lab xaylo siinik yasguudeeh say xaylo siinik xixxibaane luk nuwwuk cabak sin naggoyse waqdi, too balay sin geytee kee siinit abe naggoysiyyat sin Rabbik kaxxa mokkoro siinik edde tan keenik iyye.
- 7. Nabii Muusa isi marak: sin Rabbi diggi itta maysaxxaga yiysixxige waqdi kassita, Diggah yi niqmatal yoo faatitteenik digga luk siinih osiseyyo, woh cinteeniih tengeddeenik, diggah yi digaala gibdi digaalaay sin digaaleyyo axcuk.

وَلَقَدُ أَرْسَلْنَامُوسَى بِعَايَدِيْنَاۤ أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ ٱلظُّلُمَاتِ إِلَى ٱلنُّورِ وَذَكِّرْهُم بِأَيَّلِمِ ٱللَّهَ ۚ إِنَّ فِي ذَالِكَ لَايكت لِّكُلِّ صَلَّاد شَكُوْد ٥

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ ٱذْكُرُواْ نِعْمَةَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أَنْجَلِكُمْ قِينَ ءَال فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوَّءَٱلْعَذَابِ وَيُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَكَسْتَحْيُونَ نِسَآءَكُمُّ وَفِي ذَاكُم بَلَآءُ مِّن رَّبَّكُمْ عَظِيرٌ ۞

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَيُّكُمْ لَبِن شَكِرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمُّ وَلَبِن كَفَرْتُمُ إِنَّ عَذَابِي

- الجزء ١٣
- 8. Nabii Muusa: sin kee baaxô bagul tanim inkih Yallal koroosittaanamah tu kaak makaltan, toysa diggah Yalli isi ginok gaddali, usuk kulli caalatal faylali kinni keenik iyye.
- 9. Nabii Mucammad صَا اللهُ عَالِيهِ وَسَالُم ummatey siinik naharat suge marih xaagi siinih mamattoo? Nabii Nuuc maraay Nabii Huud maray qaad deqsitaay, Nabii Saalic maray Samuud deqsitah, keenik lakat temeete ummattav Yallak sa loowo num kak aaxige waah, ken farmoytit baxxaqqooqi le astooti luk keenih temeeteeh iimaan cineeniih ken dirabboyseeniih naqabuh usun sinni gaboobi sinni afittel gacissi heen, usun sinni farmoytiitik: nanu diggah isin edde rubsummu itteenimil koroositneeh, nanu diggah isin fan nee kak sectaanamak agaywaagaa kee agaagulut nanno iyyen.
- 10. Ken farmoytit keenil gacisak: usuk Oaranwaa kee baaxo gineh yan Yalla kinnik kaa yaqbudeeniih qibaada kaah caglisaanam agaywaaga lee? usuk iimaan fanah sin seeca, tokkel isin teemeneenik. sin dambitte siinih cabaah addunyal muggaqsimeeh yimixxige waktî fanah sin wadirroysankeh, tokkel usun sinni farmoytiitik: isin ni innaah tan seehada akke wayteenik kalah kah taniinim mantuunu isin nabbobti aqbaduk sugteemik nee waassaanam

وَقَالَ مُوسَى إِن تَكَفُرُ وَاْ أَنتُمْ وَمَن فِي ٱلْأَرْضِ جَمِيعَافَاتَ ٱللَّهَ لَغَنَّ حَمِيدً ٥

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَوُا ٱلَّذِينَ مِن قَبَلِكُمْ قَوْمِ نُوْجٍ وَعَادٍ وَثِكُمُودَ وَٱلَّذِينَ مِنْ بَعَدِهِمْ لَا يَعَلَمُهُمْ إِلَّا ٱللَّهُ جَآءَتُهُمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَتِ فَرَدُّوۤا أَيْدِيَهُمْ فِيٓ أَفْوَهِ هِمْ وَقَالُواْ إِنَّاكَفَرْنَا بِمَآأَرْسِلْتُم بهِ وَ إِنَّا لَفِي شَاكِّي مِّمَّا تَدْعُو نَنَآ إِلَيْهِ مُرِيب ٥

* قَالَتَ رُسُلُهُمْ أَفِي ٱللَّهِ شَكُّ فَاطِرِ ٱلسَّـمَوَتِ وَٱلْأَرْضَ يَدْعُوكُهُ لِيَغْفِ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ إِلَىٰٓ أَجَل مُّسَمَّىٰ قَالُوٓا إِنَّ أَنْتُمْ إِلَّا بِشَرُّ مِّتْ لُنَاتُر يدُونَ أَن تَصُدُّونَاعَمَّاكَانَ يَعَنُدُ ءَايَآؤُنَا فَأَتُّونَا بِسُلُطَانِ مُّيِينِ ٥

الجزء ١٣ 🔾 473

faxxaanâ kalah, toysa baxxaqqa iyya sumaaqay isin ittaanam nummaysa neh baahay keenik iyyen.

- 11. Ken farmoytit keenil gacisak: isin kah ittan innaah nanu sin innah tan seehada akke waynek kalah kah nanim mannu, kinnih immay Yalli isi naqoosak isih faxa mara guna, nanu astooti sumaaqah siinih bahnam neh takkem hinna Yallih idini akke waytek keenik itte, moominiin sinni caagiidah inkih Yallal kelittay.
- 12. Ken farmoytit keenil gacisak:
  mannal Yallal kelte waynaa
  wohuk maca nee waassaa? iyyen,
  nummah usuk kay digaalak edde
  naggowna Ni gita neh yescesse
  way, diggah isin ada nee edde
  abba haytaanamal asbirenno,
  moominiinik kelta mari catoo kee
  qokoluh sinni Yallal kelitay.
- 13. Koroosite mari sinni farmoytiitik: diggah Ni baaxok sin ayyaaqenno hinnay Ni diinih gace akketon keenik iyyen, tokkel ken (farmoytit kinnuk) Rabbi wacyi keenil oobise, diggah daalimiinih yan mara finqisennooh, baysenno iyyaanamah.
- 14. daalimiin bayisnek lakal ken baaxol dabaqah sin heenno keenik iyye, moominiinik woo qokol geytam, Qhiyaamah ayro Yi foocal soolaah, Yi digaalak meesite mara.

قَالَتْ لَهُمْرُسُلُهُمْ إِن خَنُ إِلَّا بَشَرُّ مِّثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِقِّهُ وَمَاكِنَ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ مِسْ لَطَانٍ إِلَّا إِذْنِ اللَّهُ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتُوَكِّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿

وَمَالَنَآ أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى ٱللَّهِ وَقَدْهَدَىٰنَا سُبُلَناً وَلَنَصْبِرَنَّ عَلَىٰ مَآءَاذَيْتُمُونَاً وَعَلَى ٱللَّهِ فَلْيَـتَوَكِّلِ ٱلْمُتَوكِّلُونَ ۞

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لِرُسُلِهِ مِلْنُخْرِ حَنَّكُمُ مِّنْ أَرْضِنَا آَوْلَتَعُودُتَ فِي مِلَّتِنَّا فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْ لِكَنَّ ٱلظَّلِلِمِينَ ۞

وَلَنُسْكِنَنَكُو ٱلْأَرْضَ مِنْ بَعَدِهِمْ ذَلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ اللهِ

- 15. farmoytit sinni Rabbi eleelitteeh, cato kaal esseritte ken naqboytiitil ken catankeh, tokkel ken Rabbi faxeenim keenih oggoleeh, kulli kaxxamariinoliy cirdeynah yani finqiteeh kasaariteh.
- 16. Ama korostih foocal Jahannam giray digaala kak geyu waa taniih, tet addal girâ marih xagarak yawqe qasaalayik kaa yafqen.
- 17. Ama korosti qasaalayiy girâ marih xagarak caxita guq haak yanxuqem gabbataah, kaa yanxuqem maxayyoysaay ma duuda qeeroo kee niqnâ gibdah, rabi edde yan digaalay gibdi kulli aracak kaat tamaateeh, usuk raba numuy digaalak yaffoofe hinna, usuk ama digaalah lakat teetik gidibuk raqta digaalay kaa qansarissa le.
- 18. Addunyal sinni Rabbil koroosite marih meqe taamoomih ceelallo kaxxa caacay edde yan ayrot gibdi caacay edde yemeete gomboduy tu kak raaqe wayteh inna ken taama, tonnaah usun addunyal aben meqe taamak tu geyaanam maduudan Yallih xaqul, toh massa le gitak kaxxam xeeri maxqawit (mako) kinni.
- 19. Nabiyow diggah Yalli Qaranwaa kee baaxo nummal gineeh, digirih ken nammay gine weem mataaxigaa? Yallih amri cina maraw usuk faxek sin bayissi heeh qusba ginoy dibuk kaa taqbude baaham duudah.

وَٱسْتَفْتَحُواْ وَخَابَكُلُّ جَبَّارِ عَنِيدِ ٥

مِّن وَرَآبِهِ عِ جَهَنَّهُ وَيُسْقَى مِن مَّآءِ صَدِيدِ ا

يَتَجَرَّعُهُ وَوَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ وَوَيَأْتِيهِ ٱلْمَوْتُ مِنكُلِّ مَكَانِ وَمَاهُو بِمَيِّتٍ وَمِن وَرَآبِهِ عَذَابُ غَلِيظٌ ۞

مَّثُلُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِرِيِّهِمِّ أَعْمَالُهُمْ كَالَّذِينَ كَفَرُواْ بِرِيِّهِمِّ أَعْمَالُهُمْ كَارَمُ إِلَيْكُ فِي يُؤْمِ كَارِيكُ فِي يَوْمِ عَلَي كَارِمِيَّ أَلَّ يَقْدُرُونَ مِمَّا كَسَبُواْ عَلَى شَوْعَ فَا كَسَبُواْ عَلَى شَوْعَ فَا الضَّلَالُ ٱلْبَعِيدُ ١

أَلَوْتَرَأَتَ ٱللَّهَ خَلَقَ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقَّ إِن يَشَأْ يُذْهِبُكُورَ يَأْتِ بِحَلْقٍ جَدِيدِ ١

وَمَاذَالِكَ عَلَى ٱللَّه بِعَزِيزِ ٥

- 20. too kay amri cina mara finqisaah kay amri oggola mara baaham Yallal xabcinih ikkal magibdi.
- 21. Gino inkih magooqak cisab kee galtoh tawqeeh, Qhiyaamah ayro Yallih foocal solta, tokkel boola le maray abbobti katayak suge kaxxa maray addunyal sinam makot beyak sugek: diggah nanu sin katayak sugnek isin Yallih digaalak tu nek kaltaanam maav duddan keenik iyya, abbobti keenil gacisak: Yalli iimaanah tirri nee haamal tirri sin haak nen, kinnih immay ninnih makkotneeh, sin makot beyneeh, ta saaku nee kee sin Oaraaraknam kee hinnay nasbirem nel inkittu, toysa nanu Yallih digaalak kudnaah eleelitnâ ikke mannu iyyen.
- 22. sheytan Yalli caagiida mekleeh isi ginok cisab abeeh jannat mari jannat culeeh, girâ mari gira culek lakal ivveh: Diggah Yalli nummâ xaganah sin xagnise rabak lakal ugut kee galto taniimih, anu deedal xaganah sin xagnise ugut kee cisaabaay galto anee waytaamah, tokkel anu woo xagana siinik makeeh, anu sin edde dirkisa qandey yoo elle katattaana luk mananniyo, kinnih immay anu koroosannuu kee gitak makkottaanamah sin seeceeh, isin yoo oggolteeniih, yoo katatteenih, toysa sinni nafsi dareemaay yoo madareemina, anu Yallih digaalak sin wadé hinniyooy, isin

وَبَرَزُواْ بِلَّهِ جَمِيعًافَقَالَ ٱلضُّبِعَفَآةُ اللَّذِينِ ٱسْتَكْبَرُوٓاْ إِنَّاكُنَّالَكُوْ تَبَعَافَهَلْ أَنتُم مُّغْنُونَ عَنَّامِنْ عَذَابِٱللَّهِ مِن شَحَ ءَ قَالُواْ لَوْهَدَىٰنَا ٱللَّهُ لَهَدَيْنَكُمٌّ سَوَآءٌ عَلَيْنَآ أَجَزَعْنَا أَمْرِصَبَرْنَا مَالْنَامِن مَّحِيصِ ١

الجزء ١٣

وَ قَالَ ٱلشَّيْطِنُ لَمَّا قُضِيَ ٱلْأَمْرُ إِنَّ ٱللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعَدَ ٱلْحَقِّ وَوَعَدتُّكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَاكَانَ لِيَ عَلَيْكُم مِّن سُلْطَان إلَّا أَن دَعَوْتُكُمْ فَأَسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَاتَلُومُونِي وَلُومُواْ أَنفُسَكُمْ مَّا أَنَا " بِمُصْرِخِكُمْ وَمَآ أَنتُم بِمُصْرِخِيَّ إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا أَشْرَكَ تُمُونِ مِن قَبَلُ ۗ إِنَّ ٱلظَّلِلمِينَ لَهُمْ عَذَاكُ أَلِهُ أَلَهُ أَنَّ

yoo wadá hinnitoonuk, diggah anu isin addunyal duma Yallah abten qibaadat kaâ luk agleytah yoo hayteenim siinik engeddeeh, diggah daalimiinih yan mari qansarissa digaalale akeeral.

- 23. Kaadu Yallaa kee kay farmoyta nummayseeh, meqe taamoomi taamite mara Yalli jannootay weeqaytitte guba kak gexxa ken culsa usun tet addal waarak, sinni Rabbih idinih, ken salaamaqle tet addal Yallaa kee malaykaa kee moominiin keenih abata salaamaqle kinni.
- 24. Nabiyow mataaxiga innaa? meqe qangaray laa ilaaha illallâ deqsittah ceelallo Yalli elle yoogore inna, meqe caxay (tamirto kinnuk) laqib kak arciyyat yaniy, luud kak Qaraanâ fanah iroh yafkunel ceelallo teetik yoogorem.
- 25. Is kulli waqdi mexexu xaltaah tacee isi Rabbih idnih, tonnaah iimaan Qangara moominti lubbit arciyyah taniih kay meqe taamoomi Yallâ fanah kulli waqdi tawqe usuk tet galto geyak, Yalli sinaamah baxxaqqa le ceelalloola yaagure, elle kaskassoowa mara yakkeeninkeh.
- 26. Uma Qangarah ceelallo (koroosanni qangara kinnuk) uma caxay tami kak qeero leeh, baaxô baguk siibimtay Ramid sinnih inna kinni, tonnaah koroosanni Qangara diggah lem maliiy barkatah lem mali.

وَأُدْخِلَ الَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ الصَّلِحَتِ جَنَّتِ جَرِي مِن تَحَتِيهَا الْأَنْهَنُ خَلِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمِ مِنْ تَحَيِّتُهُمْ فِيهَا سَلَمُ ۞

اَلْهُ تَرَكَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَامِتُ طَيِّبَةَ كَشَجَرَةِ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَالِتٌ وَفَرْعُهَا فِ ٱلسَّمَاءِ ۞

تُؤْقِ أُكُلَهَا كُلَّ حِين بِإِذْنِ رَبِّهَاً وَيَضْرِبُ ٱللَّهُ ٱلْأَمْشَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّ رُونَ۞

وَمَثَلُكَ لِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ ٱجْتُثَّ مِن فَوقِ ٱلْأَرْضِ مَا لَهَ امِن قَرَارِ ٥ 27. Yalli yeemene mara nummâ maxcoy (laa ilaaha illa kinnuk) diggi ittat diggi ken haa addunyâ manoo kee akeerâ manol, Yalli koroosite mara addunyaa kee akeeral inkih cakki gitak makot ken beya, Yalli isih faxam aba yeemene mara tirri haah, koroosite mara makkoysaamal.

28. Nabiyow ama korosuk koo dirabboyse marih caalat matablaa? Yallih niqmat koroosannuu kee koo dirabboysaanamat yibiddileenim, nummah usun sinni mara finqi dabqal oobiseeniih ken orbiseenim.

- **29.** Is jahannam giray culaanay niqna kak tammoysaana kinni, is keenih manxu gacah yan madabaay.
- 30. Ama koros Yallat agleytiitiy kaâ luk taqbude haysitte, usun kay gitak sinam makkoysaanamkeh, Nabiyow addunyâ manol hataka keenik ixxic, toysa diggah gacsimeyna siinik gira kinnik.
- 31. Nabiyow: Yi naqoosak yeemene marak ixxic: salat abaay soolisa, rizqhik siinih neceemik meqe foocittel tu kak acuwa qellisak ayballuk, Qhiyaamah ayroy fidah maalu sinnik yaceenim kee kataysiini tu edde xiqewaa ayrok duma.
- 32. Yalla kinni Qaranwaa kee baaxo ginteeh Qaraanak lee (rob kinnuk) siinih oobissem, tokkel buqreey caxammixu rizqhih siinih edde teyyeeqem, Yalla kinni dawaanik siinih qanteeh xabbacossem kay

يُثَيِّتُ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِٱلْقُوَلِ ٱلثَّابِتِ فِي ٱلْحَيَوْ وَٱلدُّنْيَا وَفِي ٱلْآخِرَةً وَيُضِلُّ ٱللَّهُ ٱلظَّلِمِيرِثِ وَيَفْعَلُ ٱللَّهُ مَا يَشَاءُ ۞

*أَلَوْتَرَالَى ٱلَّذِينَ بَدَّلُواْيِعْمَتَ ٱللَّهِ كُفْرًا وَأَحَلُّواْ قَوْمَهُمْ دَارًا لَبُوَارِ ۞

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَأُّ وَبِئْسَ ٱلْقَرَارُ ۞

وَجَعَلُواْ لِنَّهِ أَنْدَادًا لِيُضِلُواْ عَن سَبِيلِةً عَ قُلْ تَمَتَّعُواْ فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى ٱلنَّارِ ۞

قُل لِعِبَادِى ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ يُقِيمُواْ ٱلصَّلَوَةَ وَيُنفِقُواْ مِمَّا رَزَقَنَّهُمْ سِتَّاوَعَ لَانِيَةَ مِّن فَبَلِ أَن يَأْتِي يُوَمُّ لَا بَيْعُ فِيهِ وَلِاخِلَانُ ۚ

اللّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَتِ وَالْأَرْضَ وَأَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ عِنَ الثَّمَرَتِ رِزْقَا لَّكُمُّ وَسَخَّرَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِي فِي ٱلْبَحْرِ بِأَمْرِقِّ وَسَخَّرَلَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِي فِي ٱلْبَحْرِ

الحزء ١٣ 478

amrih badal gexankeh, Yalla kinni weegaytitte sin kee sin lacih tuxxiqih siinih qantem.

- 33. Yalla kinni ayroo kee alsa gexak aadee kal siinih gantem, kaa kinni baray lago abten tagabik edde sabhalaltaanaa kee laqoy Yallih rizghi edde gurrusuttaana siinih gantem.
- 34. Yalli ummaan iimik kah cevittaanaah kaa esserinnaanim siinih yacee, isin Yallih niqmat lowteenik loowo kak magacissan, diggah seehadayti isi nafsi kaxxam yadlumi isi Rabbih niqmat kaxxam yangaddi kinni.
- 35. Nabiyow cus, Nabii Ibraahim isi Rabbi kallacak yi Rabbow A baaxo (makka kinnuk) teetil aninnaanih marah amaanah tan baaxo tet abaay, yoo kee yi xaylo numtinwwellitte nagbudeemik nee eyxer iyye waqdi.
- **36.** Yi Rabbow numtinwwellitte sinaamak maggo mara cakki gitak makkosseh teetih aban gibaadah, tokkel Yalla inkittoysaanamal yoo kataate num, toysa diggah usuk Yi diinih num kinni, yamri cineeh agleyta kot hee num, toysa diggah atu dambi cabti li xuwaw li kinnito.
- 37. Ni Rabbow anu diggah yi samadak tu dabqah daqaaray buqre sinnil hee, ku qariy caram degsitah xagul, Ni Rabbow salat elle faxxiima innal abaanaah soolisaanankeh.

وَسَخَّرَكُو ٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَدَآيِبَيُّ وَسَخَّ لَكُمُ ٱلَّالَ وَٱلنَّفَارَ ١

وَءَاتَىٰكُمْ مِّن كُلِّ مَاسَأَلْتُمُوهُ وَإِن تَعُدُّواْنِعْمَتَ ٱللَّهَ لِاَ تُحْصُوهَ أَ إِنَّ ٱلْإِنسَانَ لَظَلُهُ وُ كَفَّادٌ فَيْ

وَإِذْ قَالَ إِبْرَهِيمُ رَبِّ ٱجْعَلْ هَاذَاٱلْكِلَدَ ءَامِنَا وَٱجۡنُبۡنِي وَبَنِيَّ أَن نَعۡـ بُدَ ٱلْأَصۡنَامَ ۞

رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضْلَلْنَ كَثِيرًا مِّرِي ٱلنَّاسِّ فْهَن تَبِعَني فَإِنَّهُ ومِنَّى وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ

رَّيَّنَآ إِنِّيَ أَسُكَنتُ مِن ذُرِيَّتَ مِوَادِ عَبْر ذِي زَرْع عِندَ بَيْتِكَ ٱلْمُحَرِّمِ رَبِّنَالِيُقْهُواْ ٱلصَّكَوةَ فَأَجْعَلْ أَفَعَدَةً مِّنَ ٱلنَّاسِ تَهُويَ toysa sinaamak lubbitte ken takcineeh, maxhaxah keenî fanah kelittam keenih ab, maggo afah yan caxammixu rizghik keenih acuy, ku niqmatal koo faatita mara yakkeeninkeh.

- 38. Ni Rabbow diggah atu nanu gellisnaah naybulleem taaxigeh, Yallak baaxol tu maqellittaay Qaraanal tu maqellitta.
- 39. Yallav kaxxiinal ismaaqil kee iscaaqh yoh yecee fayla le, diggah yi Rabbi isi kallaca marih dooga yaabbi kinni.
- 40. Yi Rabbow salat abaah soolisa num yoo abaay, Yi samadak kaa abaah kaa soolisa mara keenik ab. Ni Rabbow yi doogaa kee yi qibaada oggolaay Raabit.
- **41.** Ni Rabbow yoo kee yi xaleynaay moominiinih dambi cab, sinam cisab kee galtoh edde solta avro. (Nabii Ibraahim ama dooga abbah abem usuk Yallih Oaduwwi kinnim kaah Qaddowtak dumak ten).
- 42. Nabiyow Yalli daalimiinih yan mari abah yaniimik garcitam (karcitam) makkalin, cagalah ken kah wadirroysam gibdi ayroy intiita meesî gibdah edde huurta kinni.
- 43. Qhiyaamah ayro daalimiinih yan mari sinni magooqak sissikuk moyyaayi fayya haak, intiita keenik ittal magactaay

إِلَيْهِمْ وَٱرْزُقَهُم مِّنَ ٱلشَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ كَشُكُونَ ﴿ وَاللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ

رَبِّنَا إِنَّكَ تَعُلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِر مِ ﴿ وَمَا يَخُفَىٰعَلَى ٱللَّهِ مِن شَيْءٍ فِي ٱلْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاء ﴿

ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى ٱلْكِبَرِ إِسْمَعِيلَ وَإِسْحَقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ (٩٩)

رَبِّ ٱجْعَلِنِي مُقِيمَ ٱلصَّلَوةِ وَمِن ذُرِّيَّتَيْ رَبِّنَاوَ تَقَبُّلُ دُعَآءِ ٥

رَ تَنَا ٱغۡفِرۡ لِي وَلِوَالِدَيُّ وَلِلْمُؤۡمِنِينَ نَوْمَ يَقُومُ ٱلْجِسَابُ ١

وَلَا تَحْسَبَنَّ ٱللَّهَ غَلِفِلًا عَمَّا يَعْمَلُ ٱلظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمِ تَشْخَصُ فيهِ ٱلْأَنْصَدُ ١

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُ وسِهِ مِرَلَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِ مُرطَرِّ فِهُ مُرَّ وَأَفِيدَتُهُ مُرَهُوَآةٌ ١٠

- 44. Nabiyow sinam meesis digaala keenih tamaatu wayta ayrok, tokkel sinni nafsi koroosannut yudlume Mari Ni Rabbow nee wadirros xayi waktî fanah, ku seeco oggolennooh ku farmoytit kataatennok iyyan, ken sahitak: ahak duma addunyal xiibitteenih manantoonuu? addunyâ manok kate waytoonu waytaanamal.
- 45. sinni nafsi koroosannut yudlume marih dabooqal dabqih gacten ken bayisnek lakat, xaaguu kee mablal inkih keenik kah abne inni baxxaqqa siinih iyye, Qhuraanal ceelalloola siinih noogoreeh isin elle makaskassoowinton.
- 46. nummah ama koros sinni uma malah malisseh Yallih farmoyta qidaanâ gidah, ken uma malah galto Yallih xaqul taniih, usuk ken uma malaa kee keenit inkih maroh anuk, ken uma mala qaleelá edde katta mala hinna.
- 47. Tokkel Nabiyow Yalli isi xaganay isi farmoytit catuwaah ken dirabboyse mara finqisu waamah hee xagana maku waam makkalin, diggah Yalli mayso li isi naqboytiitil cané gacse kinni.
- 48. Yalli isi naqboytiitil cane gacsam Qhiyaamah ayroy tama baaxo aka Baaxoy qadooh saytunit

وَأَنْذِرِ ٱلنَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ ٱلْعَذَابُ فَيَقُولُ ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْرَبَّنَآ أَخِرْنَاۤ إِلَىٓ أَجَلِ قَرِيبِ نِجُّبَ دَعُوَتَكَ وَنَتَّبِعِ ٱلرُّسُلُّ أَوَلَمَ تَكُو نُواْ أَقَسَمْتُ مِمِّن قَبْلُ مَالَكُم مِّن زَوَال ١

الجزء ١٣

480

وَسَكَنتُهُ فِي مَسَكِنِ ٱلَّذِينَ ظَامُواْ أَنفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَابِهِمْ وَضَرَّبْنَا آكُهُ ٱلْأَمْتَالَ ١

وَ قَدْ مَكُرُ و أُمَكِّ رُهُمْ وَعِن دَاللَّهِ مَكُرُهُمْ وَإِن كَانَ مَكُ هُمْ لِلَّهُ وَلَ مِنْ هُ ٱلْجِيَالُ 🗈

فَكَلِ تَحْسَكِرِ ؟ ٱللَّهَ مُخْلِفَ وَعْدِهِ وَرُسُلُهُ وَ إن ٱللَّهَ عَزِيزٌ ذُو ٱنِتقَامِ ۞

يَوْمَ تُبَدُّلُ ٱلْأَرْضُ غَيْرًا لِأَرْضِ وَٱلْسَمَوَاتُ وَبَرَزُواْ بِلَّهِ ٱلْوَحِدِٱلْقَهَارِ ٥ tatbiddilimeeh, Qaranwa aki Qaranwat tatbiddilimu wayta ayro kinni, gino inkih magooqak nuwwuk inki Yallay dirkiseh yanih angaarawah edde tawqe ayro kinni.

- 49. Nabiyow woo ayro (Qhiyaamah ayro kinnuk) umeyniitih yan mara silsilootat axawah anuk, gaboobii kee ibitte keenik ittat saxiqqi heenih xibbaanah anuk ken table.
- **50.** Xagaral lon ken sari gira kiciniy Qhatraan deqsitak yan, ken foocitte gira buultaah tet carrissa.
- 51. Yalli woh keenik kah abam, kulli nafsi addunyal maqaanek abem hinnay umaanek abeemil kaa galtankeh iyyaanama, diggah Yalli cisab sissiki.
- 52. Nabiyow ama Qhuraanay kol oobisne sinaamah kuktaay maysaxxaga kinni, usun Yallih digaalak kaat meesiisimoonuh (takkawsimoonuh) kaat faysimoonuh, cagalah Yalli usuk inki Yalla kinnim yaaxigeeniih dibuk kaa yaqbudeeninkeh, qaafiyatah yan kas le mari kaal kas geyankeh.

وَتَرَى ٱلْمُجۡرِمِينَ يَوۡمَإِذِمُّقَرَّنِينَ فِ ٱلْأَصۡهَادِ ۞

سَرَابِيلُهُم ِسِّ قَطِرَانِ وَتَغْشَىٰ وُجُوهَهُمُ اللَّادُ ٥

لِيَجْزِيَ ٱللَّهُ كُلَّ نَفْسِ مَّاكَسَبَتُّ إِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ۞

هَذَابَلَغُ لِلنَّاسِ وَلِيُنذَرُواْبِهِ وَلِيَعْلَمُوَاْ أَنَّمَاهُوَ إِلَهُ وَحِدُ وَلِيَذَكَّرَأُولُواْ ٱلْأَلْبَبِ ۞

SUURAT AL-CIJRI

Makkal Obte, 99 Aayat Takke

Fulte Racmattaav, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Alif-Laam-Raa (edde faxem Yalli yaaxige) amah Ohuraan kitaabih aayootaa kee baxxaqqa le Ohuraan kinni.
- 2. koroosite mari Akeeral, addunyal muslimiinih sugaanam sinnik gaagitak venen.
- 3. Nabiyow ama koros addunyal takamay hataktay usun addunyahlon baaker Yallih taagatak ken gabxisay ixxic;toysa addunyaay akeeral ken gevuwaa finga sarrah Aaxige loonuk.
- 4. Magaaloolî marak hebeltô magaalah mara mafingisinno tet mara edde finqisnaah bayisna waktiy finqah keenih xagne yani kaa akke waytek.
- 5. Hebeltoh ummattay finqi teetik edde yan waktik taakumeeh wadirrowta matan.
- 6. Nabii Mucammad صَا اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ dirabboyse mari (koros kinnuk) angasah kaak iyyeh : kee Qhuraan elle obsime numow diggah atu cabuli anu Nabii kinniyo itta waqdi.
- 7. Malayka macah neh baahe waytaa Yalli nee fan koo ruubeemih koh sumaagittamkeh atu numma yacee marih num tekkek? kaak iyyen.

الَّهِ ۚ يَلْكَءَ ايَكُ ٱلۡكِتَابِ وَقُرۡءَ ان مُّبِين

رُّبَمَايُوَدُّ ٱلَّذِينَكَ فَرُواْ لَوْكَانُواْ

ذَرُهُمْ يَأْكُلُواْ وَيَتَمَتَّعُواْ وَيُلْهِ هِمُ ٱلْأَمَلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ١

وَمَآأَهُلَكُنَامِ قَرْيَةِ إِلَّا وَلَهَا كِتَاتُ مَّعَلُو مُّر ١

مَّا تَسْتُ قُمِنْ أُمَّةِ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَخْذُونَ ٥

وَقَالُواْ يَنَأَيُّهُا ٱلَّذِي نُزَّلَ عَلَيْهِ ٱلذِّكُرُ إِنَّكَ لَمَحْنُونٌ ٥

> لَّوْمَا تَأْتِينَا بِٱلْمَلَائِكَةِ إِنكُنتَ مِنَ ٱلصَّادقينَ ۞

8. Yalli keenil gacisak iyyeh :Nanu malayka moobisna cakkil finga kah fanna marih digaalah ken oobisna nee akke waytek, toysa malayka ken digaalah obta waqdi usun wadirroysima mara hinnon.

- 9. Diggah Nabii Mucammadal Qhuraan oobissem صَا السَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Nee, diggah kaa (Qhuraan kinnuk) dacrissam nee tu kaat ossaanaah tu kaak daggoysaanamak.
- 10. Nummah Nabii Mucammadow kok duma farmoytit صَا ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَالَّمَ rubneh naharsi ummattah buttaatil.
- 11. Ni farmoytiitik hebeltô farmoytay keenih yamaate mayan kaal anqasak sugeenim akke waytek.
- مَا ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسِلَّم Nabii Mucammadow kok duma rubne farmoytit dirabboyse marih lubbittet koroosannu kah culusne innaah makki korosih umeyniitih lubbittet kaa culusnah.
- مَا اللهُ عَلَيْهِ وَسَالَم Nabii Mucammadow ama koros koo kee kool oobisne Ohuraan ma nummassa, nummah koros fingisnam naharsi marih gitay tatrey Yalli ken finqah madqe kinni
- 14. Makki korosuh garan afoofik afa fakinninoy tokkel malayka ubullu haanam fanah awaguk kaat asak yeneeniih woh nummaysak manannon.
- 15. Cagalah Ni intiita alfinteeh korteh wonna hinnay Nanu elle baaben mara kinnino axcuk yenen cirdih (Qinaadih).

مَانُنَزِّلُ ٱلْمَلَنَهِكَةَ إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَمَاكَانُوُّاْ إِذَا مُّنظَرِينَ ٨

إِنَّا نَحْنُ نَزَّ لَنَا ٱلذِّكَرَ وَإِنَّا لَهُ وَلَحَفِظُونَ ٥

وَلَقَدُ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ فِي شِيعِ ٱلْأُوَّلِينَ ۞

وَمَايَأْتِيهِم مِّن رَّسُولِ إِلَّاكَانُواْ بِهِ ـ يَسْتَهُزُهُونَ ١

كَذَالِكَ نَسْلُكُهُ وَفِي قُلُوبِ ٱلْمُجْرِمِينَ ١

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ ء وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ ٱلْأُوَّلِينَ ٣

وَلَوْفَتَحْنَاعَلَيْهِ مِبَابًامِّنَ ٱلسَّمَآءِ فَظَلُّواْ فه بَعَرُجُونَ ١

لَقَ الْوَاْ إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَدُ نَا بَلْ نَحَنُ فَوَمُّ مَّسَحُورُونَ ۞

16. nummah Ni dudda tascasse astootik tanim: addunyâ Qaraanal cutuukâ mafdagoogi hayneeh cutuukut kaa bilgisne kaa fan waktaah cubbusaah elle kaskassoowa marah.

- 17. kulli sheytanay Yallih Racmattak xiiriyimek kaa (Qaran kinnuk) dacrisneh.
- 18. Sheytanay qaraanal tan malaykah yab ankacisaah hadfaah garqay hadiidiga dabiiti kataataah carrisa akke waytek.
- 19. baaxo fidisneeh farakka tet hayneeh qaleelay diggi tet hayta teetil hayne, ummaan iimik timixxigeemiy caggudsumte teetil nuvsubuke.
- **20.** quusi siinih teetil (baaxo kinnuk) hayne, xayloo kee lacay tuxxiq edde litoonuy rizqhi kak siinil anee waa siinih ginne.
- 21. Gino tuxxiq edde leemik tu matan kadnoonî mafaatic Ni xaqul kak yanih akke waytek, Qaraanak baaxô fanah tet (Yallih kadnooni kinnuk) moobisna timixxigeemiy caggudsumte teetik oobisna nee akke waytek.
- 22. caacooyay qubulta lakabta (labakta) rubneeh Qaraanak robti lee oobisneeh tet sin nafgeeh, isin tet daanissaanam maduddan Nanu tet siinih daanisna nee akke waytek.
- 23. diggah nanu naynuwweeh nanu qidnaah baaxoo kee baaxô bagul

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي ٱلسَّمَآءِ بُرُوجَا وَزَيَّنَّهَا للتَّاظ برب الله

وَحَفِظْنَهَا مِن كُلِّ شَيْطَن تَجِيمٍ ١

إِلَّامَنِ ٱسۡتَرَقَ ٱلسَّمۡعَ فَأَتَبُعَهُ وشِهَابٌ م و وو الله

وَٱلْأَرْضَ مَدَدْنَهَا وَأَلْقَتِنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبُتَنَافِيهَا مِن كُلِّ شَيْءٍ مَّوْزُونِ ١

وَجَعَلْنَالَكُمْ فِيهَامَعَيْشَ وَمَن لَّسَتُمْ لَهُو برَ زقينَ ٥

وَإِن مِّن شَوْءٍ إِلَّا عِندَنَاخَزَآ بِنُهُ وَهَمَا نُنَزَّلُهُ وَإِلَّا بِقَدَرِمَّعَلُومِ ١

وَأَرْسَلْنَا ٱلرِّيَحَ لَوَقِحَ فَأَنزَلْنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءَ فَأَسْقَيْنَكُمُوهُ وَمَآأَنتُمْ لَهُ وبِخَزِينِنَ ٢

وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ ٱلْوَرِثُونَ ٣

tanim inkih nanu nagra mara kinnino.

- 24. nummah Nabii Aadamak xabba haanamaay tawayâ fan siinik rabtem Nanu neexegeh, nummah siinik nuwwam kee Ohiyaamah ayrô fanah tamaatu waytaamay wadirrowte Nanu Neexegeh.
- 25. diggah ku Rabbi Qhiyaamah ayro usuk ken gaaboyse le cisab kee galtoh, diggah usuk isi abtol naggaaraay ummaanim yaaxigi kinniih kaak qellittam matan.
- 26. nummah seehadaytu (Nabii Aadam kinnuk) kafin kallay kanniy ittay dataah saanittek kaa ginne.
- 27. Jinni abbay jaan deqsita (ibliis kinnuk) kaxxa nigna le giray qer (qir) Aalle waytak kaa ginne Nabii Aadamak duma.
- 28. Nabiyow cus; ku Rabbi malaykak diggah Anu seehadaytu kafin kallay kanniy ittay dataah saanitteeh bisi kak milaggootek kaa gine kinniyo teetik iyye waqdi.
- 29. Tokkel gino kaak missossuuv Yi xaguk yan rooci kaat fuufuyyu haa waqdi, toysa isin malaykak kaah kummaatak gomboh kaah rada massakaxxah.
- 30. Tokkel malayka inkih kummatte num keenik cine kal.
- 31. Kinnih immav ibliis malavkâ luk Nabii Aadamah kummaata num yakkem cineh.

وَلَقَدْ عَلِمْنَا ٱلْمُسْتَقْدِمِينَ مِنكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا ٱلْمُسْتَخِرِينَ ١

وَإِنَّ رَبِّكَ هُوَيَحْشُرُهُمْ إِنَّهُوحَكِيثُوعَلِيثُونَ

وَلَقَدْخَلَقْنَاٱلْإِنسَانَ مِن صَلْصَلِمِّنْ حَمَالٍ

وَٱلْحَانَّ خَلَقَنَهُ مِن قَعَلُ مِن نَّارِٱلسَّمُومِ ﴿

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَّيْ كَةِ إِنِّي خَلِقٌ بَشَرًا مِّن صَلْصَل مِّنْ حَمَا مِّسْنُونِ ١

فَإِذَاسَوَّيَتُهُ وَوَنَفَخْتُ فِيهِ مِنرٌّ وحِي فَقَعُواْ لَهُ. سَلِحدينَ (١٩٠٠)

فَسَجَدَ ٱلْمَلَيْكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ٢

إِلَّآ إِبْلِيسَ أَيْنَ أَن يَكُونَ مَعَ ٱلسَّاجِدِينَ ١

32. Yalli ibliisik: kee ibliisow maca litoo?Malaykâ luk Aadamah kummaata num kah akke waytam kaak iyye.

- 33. Ibliis kaxxa mariinoo kee kuuxe waynaanah anu seehadaytuy kafin kallay kanniy ittay dataah saanitteeh bisi kak milaggootek ginteh kummaatam yoo maceltaay maaba iyye.
- 34. Yalli kaal gacisak : toysa jannatak eweq diggah atu yi Racmattak yexxeereeh xiiriyime num kinnitok kaak iyye.
- 35. diggah cisab kee galtoh ayrô fanah Yi naqabuu kee Yi Racmattak taxxeerem kol tanavik.
- **36.** Yi Rabbow addunyal yoo wadirros ku naqoosa edde ugussa ayrô fanah ivve ibliis.
- 37. Yalli kaal gacisak :tokkel diggah atu ibliisow gino inkih edde rabtu wayta ayrô (Ohiyaamah ayro kinnuk) fanah raba kak wadirrosne marat tanto kaak iyye.
- 38. Wakti kak yimixxige ayrô fanah sugetto (gino inkih edde rabta ayro kinnuk) kaak iyye.
- 39. Ibliis Yi Rabbow yoo makkosseeh makot yoo beyteemih sabbatah baaxô bagul Aadam Samadat ku amrî cina keenit bilgiseyyooh tirtô gitak inkih ken makkovseyyooh ken maxqawiseyyo iyye.
- **40.** Ku nagoosay tirri haytey isi qibaadah doorittey qibaada koh caglissa akke waytek.

قَالَ يَكِ إِبْلِيسُ مَالَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ ٱلسَّاجِدِينَ ﴿

قَالَ لَمْ أَكُن لِّلاً سُبُحِدَ لِلبَشَرِ خَلَقْتَ هُومِن صَلْصَال مِّنْ حَمَا مِّسْنُونِ ١

قَالَ فَأُخْرُجُ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَحِيمٌ 📆

وَإِنَّ عَلَيْكَ ٱللَّغَنَّةَ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلدِّين ١

قَالَ رَبِّ فَأَنظِرْنِيٓ إِلَىٰ يَوْمِر يُبْعَثُونَ 📆

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ ٱلْمُنظَرِينَ ۞

إِلَى يَوْمِر ٱلْوَقْتِ ٱلْمَعْلُومِ (١٠)

قَالَ رَبِّ بِمَآ أَغُويْ تَنِي لَأُزُيِّ نَنَّ لَهُمْ فِي ٱلْأَرْضِ وَلَأَغُويَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ٦

اللَّاعيَادَكَ مِنْهُمُ ٱلْمُخْلَصِينَ ١

41. Yalli kaal gacisak : ah Yi gitay massooway yoo gudduysaah dacayri yol kak tani kinni kaak iyye.

- 42. Diggah atu Yi naqoosay qibaada yoh caglissa makkossaamih dudda ken amol mantu, kinnih immay atu makot beytaamih dudda kah litom makkoote maray koo kataate kaak iyye Yalli.
- 43. diggah jahannam gira ibliis kee kaa kataate marak inkih xagni arac kinni
- 44. jahannam gira is malcina afa leeh malciin takke, kulli afa teetik ibliis kataate marak kulli mari keenik yimixxige kuray baxsime teetik le.
- 45. Diggah Yalli maqaanek ken kah amrisem abaah usuk ken kak waaseemik yaxxeere mari jannootaa kee gexxa daroorih addal yan.
- 46. Kulli umaanek nagaynan luk, kulli digaalák amaanah anuk tet (jannoota kinnuk) cula keenik iyyan.
- 47. ken (moominiin kinnuk) lubbittek baguumaanee kee kuuxewaynan kalleh usun toobokoh anuk kacanu luk qaraakiy amol itta fan wagitak daffeyan jannat addal.
- 48. Usun tet (Jannoota kinnuk) addal taqabii kee Saqsaqitik tu ken elle maxagtaay usun teetik inkinnah yawqe mara hinnon.

قَالَ هَا ذَاصِ أَطْعَلَ مُسْتَقَامُ ١

إنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِ مُسُلَطَنُ إِلَّامَنِ ٱتَّكَعَكَ مِنَ ٱلْغَاوِينَ ١

وَإِنَّ جَعَنَّهَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ١

لَهَاسَبْعَةُ أَبُوبِ لِّكُلِّ بَابِ مِّنْهُمْ جُزْءٌ

إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتِ وَعُمُونِ ٥

آدْخُلُوهَابِسَلَيْمِءَامِنِينَ ١

وَنَزَعْنَامَافِي صُدُورِهِم مِّنْ غِلِّ إِخْوَانًا عَلَىٰ سُرُ رِمُّتَقَلِينَ ۞

لَا يَمَسُّهُ هُمْ فِيهَا نَصَبُ وَمَاهُم مِّنْهَا

- 49. Nabiyow Yi naqoosah waris, diggah anu dambi cabti li xuwaw li kinniyom yol gace marah.
- 50. Nabiyow diggah Yi digaala is gansarissa digaala kinnim keenih waris yol gacam cine marah.
- 51. Nabii Mucammadow صَا اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَالًا Nabii Ibraahim qibinih (malayka Kinnuk) xaagu keenih waris, Yalli Nabii Ibraahim baxa geyuwaamih avti kumaa kee Nabii Luut marih baysah ken ruube waqdi.
- 52. Malayka kaal culteeh salaamaqle kaal qidde waqdi salaamaqle keenih yukkugeeh maago keenih xayyoyse, tokkel woo maago isik akmewaanam keenik yuble waqdi, diggah nanu siinik meesitnah keenik iyye.
- 53. Malayka Nabii Ibraahimik :ma meesitin diggah nanu kol kah nemeetem ixxiga le baxal koo ayti kumusnamkeh iyyaanama kaak itte.
- 54. Nabii Ibraahim qajjibsitak: idoolanni yoo kee yi barra inkih geek lakalaa isin baxal yoo aytikumussaanam ?Ah anninnah tan aytikumaay yoh abtaanam keenik iyye.
- 55. Malayka Ibraahimow nummah asmatleemiy raq sinnil koo ayti kumusnak, toysa atu nanu koo elle aytikumusnaamak yabboode marih num makkin kaak itte.
- **56.** Nabii Ibraahim isi Rabbih Racmatak iyyi yabboodee makkoote maray tirtô gitak

* نَجَّ عِبَادِيَ أَنِّ أَنَا ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ

وَأَتَّ عَذَابِ هُوَ ٱلْعَذَابُ ٱلْأَلِيمُ ٥

وَنَبِّعُهُمْ عَن ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ ٥

إِذْ دَخَلُواْ عَلَيْهِ فَقَالُواْ سَلَامًا قَالَ إِنَّا مِنكُمُ وَجِلُونَ ٥

قَالُواْ لَا تَوْجَلُ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامِ عَلِيهِ ٥

قَالَ أَبَثَنَّ رَيُّمُونِي عَلَىٓ أَن مَّسَّنَى ٱلْكِ بَرُ فَبَعَ يَّسَّرُ و نَ هَ

> قَالُواْ بَشِّرْ نَاكَ بِٱلْحَقِّ فَلَا تَكُن مِّنَ ٱلْقَىنطينَ ٥٠٠

قَالَ وَمَن يَقْنَظُ مِن رَّحْمَةِ رَبِّهِ عَ إِلَّا ٱلضَّالُّونَ ١

489

makkoote akke waytek keenik iyye.

- 57. Yallih xaquk rubsumte malaykay isin yoo elle aytikumusseenimik kalah edde temeeten caagid siinik macaay keenik iyye.
- 58. Diggah Nanu umeyniitih yan marâ fanah rubsumne ken finqisnankeh kaak itte malayka.
- 59. Nabii Luutu kee kay buxah marak kaal teemenem kee keenik kalah kay marak kaal teemeneemiy nanu finqak inkih naggosnu wayna akke waytek.
- 60. Kinnih immay kay barray koroositte diggah is raqqa iyye marâ lih raqtam teetil mekelle digaalat.
- **61.** Tokkel Yallih xaquk rubsumte malayka Nabii Luutul temeete waqdi.
- 62. Diggah isin waagisan mara kinnitoonuuh anu sin maaxigak maca faxxaanaa? keenik iyye Nabii Luut.
- 63. Wonna hinnay nanu Yallih farmoytiitik atu ma meesitin nanu digggah ku Rabbih xaquk ku mari edde agaywaagitak suge digaalá keenih luk kol nemeetek kaak (Nabii Luut kinnuk) iyyen.
- 64. nanu Yallih xaquk numma luk kol nemeete, diggah nanu innaamat numma yacee mara kinnino kaak iyyen.

قَالَ فَمَاخَطُبُكُمُ أَيُّهَا ٱلْمُرْسَلُونَ ١

قَالُواْ إِنَّا أَرْسِلْنَا إِلَى قَوْمِ مُّجْرِمِينَ ٥

إِلَّاءَالَ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ ٥

إِلَّا ٱمْرَأَتَهُ وَقَدَّرْنَآ إِنَّهَا لَمِنَ ٱلْغَايِرِينَ ٥

فَلَمَّاجَآءَ ءَالَ لُوطٍ ٱلْمُرْسَلُونَ ١

قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنكَرُونَ ١٠٠

قَالُواْبُلْ جِئْنَكَ بِمَاكَانُواْفِيهِ يَمْتَرُونَ ۞

وَأَتَيْنَكَ بِٱلْحَقِّ وَإِنَّا لَصَدِقُونَ ١

- 65. Toysa atu isi buxah maray yeemene luk barak tut edde kuulaay atu ken lakat gexaay ken katay, wadirih num waliqqi siinik hee waay, isin elle amrisinten kabû fanah warrayaay gexa kaak iyyen.
- 66. Nabii Luutul ama caagidih, diggah tama ku maray koroositek ellecabo fingaay saaxa, num keenik raage kalah maaci maacisa waqdi iyyaanamah wacyi kaal oobisne.
- 67. Nabii Luut magaalah mari Nabii Luut xaqul qibni yanim yoobbe waqdi wallitak yemeeten umaane keenit abaanamkeh.
- 68. Nabii Luut diggah A mari yi qibinaay Yi dacayrih gubat yaniinik, toysa isin yoo mayqunxinaay yoo ma wacarriysina keenik iyye.
- 69. Yallih digaalak meesitaay umaaneh ken ma niyaatinaay yoo mayqunxiyina keenik iyye.
- 70. Kay mari kaal gacisak: nanu koo mawaasinninoo? sinaamak hebeltô marih qibnaytiinok kaak iyyen.
- 71. Nabii Luut tamah Yi sayyok sinni caagid yagdubeeh abam faxa mara tekkeenik ken digbisita, Yalli caraamu abem maabina lab maral orobtaanamal keenik iyye.
- 72. Nabii Mucammadow صَا اللَّهُ عَالِيهِ وَسَالُم ku-qumril xiibita immay diggah Nabii Luut mari usun gibdi maxqawitih (mako) addat yanin baditiiy agaywaagat amo ayxaaruk kaak iyye Yalli.

فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعِ مِّنَ ٱلْيَلِ وَٱتَّبِعُ أَدْبَرَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ مِنكُمْ أَحَدٌ وَٱمْضُواْ حَيْثُ تُوْمَرُونَ ١٠٠٥

وَقَضَيْنَآ إِلَيْهِ ذَلِكَ ٱلْأَمْرَأَنَّ دَابِرَهَلَؤُلآءِ مَقُطُوعٌ مُّصِيحِينَ ١

وَحَآءَ أَهْلُ ٱلْمَدِينَةِ يَسْتَشْهُ ون ﴿

قَالَ إِنَّ هَلَوُلِآءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ ١

وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَلَا تُحَذُّونِ ١

قَالُوٓا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَن ٱلْعَالَمِينَ ۞

قَالَ هَنْؤُلَآءِ بَنَاتِيٓ إِن كُنْتُمْ فَعِلْبِنَ ۞

لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرِتِهِمْ يَعْمَهُونَ ١

73. Edde luk digaalâ xongoloy ken fingissa ken tibbixeeh keenil obte, ayro tawge wakti.

- 74. Tokkel ken magaaloolik (Nabii Luut marih magaalooli kinnuk) iro guba teetik ciggiilisneeh girat alasne kallah xeet robti innah irok keenil canne.
- 75. Diggah ken xagteeh keenil obte digaalat kasleeh cubbusa marah Yallih duddaa kee kay inkittinaane tascasse astooti edde tan.
- 76. diggah Nabii Luut marih magaalooli gitay safar mari kak tatrak addal tanik elle makaskassoowaanaa?
- 77. Diggah nanu keenit abne fingat yeemene marah baxxaqqa itta asta edde tan.
- 78. nummah maggo cooxuy gaabuh yani le magaaloolih mari (Nabii Shuqeybi mara kinnuk) usun sinni nafsi koroosannut yudlume marah sugen.
- 79. Tokkel cane keenil gacisneeh ken bayisneh, ken dabooga (Nabii Luut kee Nabii Shuqeybi marih dabooga kinnuk) baxxaqqa iyya gitay sinam safarah kak gactal tanik usun elle makaskassoowaanaa?
- 80. nummah Cijri degsita dagaarih mari (Nabii Saalic mara kinnuk) farmoytit dirabboyseeh wohul Yallih farmoytit inkih dirabboyse mara yekken.

فَأَخَذَتْهُمُ ٱلصَّبْحَةُ مُشْرِقِينَ ۞

فَجَعَلْنَاعَلِيهَا سَافِلَهَا وَأَمْظِرْنَاعَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنسِجِيل 🕸

إِنَّ فِي ذَالِكَ لَآيَتِ لِلْمُتَوَسِّمِينَ ٥٠

وَإِنَّهَا لَبِسَبِيلِمُّقِيمِ ٢

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَائِدَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ٧

وَإِن كَانَ أَصْحَابُ ٱلْأَتْكَة لَظَامِينَ ١

فَأَنتَقَمْنَامِنْهُمْ وَإِنَّهُمَالَبِإِمَامِرُمُّبِينِ

وَلَقَدُكُذَّبَ أَصْحَبُ ٱلْحِجْرِٱلْمُرْسَلِينَ

81. Nabii Saalic marah Ni duddaa kee Nabii Saalic cakkil keenih vemeetem tascasse astooti (alaa kee wohuk kalah kaah necee astooti kinnuk) keenih necee, tokkel usun derre teetit cabeeniih teetil kaskassoowa mara makkon.

15- Suurat Al-Cijri

82. usun (Nabii Saalic mara kinnuk) galeela urak (orak) Qarwa edde haysitak sugen, is keenil taddigilleemik amaanah anuk.

83. Tokkel digaalâ xongoloy ken fingissa ken tibbixeeh maacay maacisa keenil obte.

84. Tokkel ken maaluu kee ken kalgootay galeelat urak (orak) sugeeni keenih xiqtem mali Yallih digaalak.

85. Qaranwaa kee baaxooy, ken nammayih fanal tanim cakkik sa elle ginnem mannu, diggah Qhiyaama edde ugutta wakti yamaatu waam raq mali, toysa Nabiyow atu qaxmeqe qafu keenih (koros kinnuk) abaay, usun kol baaheenim keenih cab.

86. Diggah Nabiyow ku Rabbi ummaanim gineeh isi naqoosah caaloota yaaxigi kinni.

87. Nummah Nabiyow faatica degsitta suuray malcina aayat takkey kulli salaatal gacam gacsimtaa kee nabah yan Qhuraan koh necee.

88. Diggah Nabiyow addunyal ama korosuk garu edde hatkisne maaluy وَءَاتَيْنَهُمْ وَايَتِنَافَكَانُواْعَنْهَامُعْرِضِينَ ٨

وَكَانُواْ يَنْجِتُونَ مِنَ ٱلْجِيَالِ بُيُوتًا ءَامِنِينَ ۞

فَأَخَذَتُهُمُ ٱلصَّبَحَةُ مُصْبِحِينَ ١

فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّا كَانُواْ يَكُسِدُونَ ٥

وَمَاخَلَقْنَا ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَابَيْنَهُمَا إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَإِنَّ ٱلسَّاعَةَ لَاَ تِيَةٌ فَأَصْفَح ٱلصَّفْحَ ٱلجِمِيلَ ٥

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ ٱلْخَلَّاقُ ٱلْعَلِيمُ ۞

وَلَقَدْ ءَاتَنْنَكَ سَنْعَامِّرِ ﴾ ٱلْمَثَاني وَٱلْقُرْءَ إِنَّ ٱلْعَظِيمَ ١

لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَتُكَ إِلَىٰ مَامَتَّعَنَابِهِ ۗ أَزُّوكِجًا مِّنْهُمْ

maggo afah yanî fanah isi namma inti sangeelih maruubin, usun Yallal aamine waanamah keenih marookitinaay, Yallaa kee kay farmoyta nummasse moominiinih nacrooraay, Ramma keenih ixxic.

- 89. Diggah Nabii Mucammadow anu Yallih amri cina صَيَّا لِلنَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ mara Yallih digaalak meesiisey meesisso kak baxxaqqa itta kinniyo keenik ixxic.
- 90. Nabii Mucammadow صَا اللَّهُ عَلَيْدِهِ وَسَالُم Ohuraan kol oobisneh yahuud kee nasaaral tawraat kee injiiliy usun tu kak nummayseeniih tu kak dirabbovseeni keenil kah oobisne innaah.
- 91. Usun (Qhureyshi korosuuy, yahuud kee nasaarâ koros kinnuk) Ohuraan kura kurah hee mara kinnon, tu kaak nummaysaanaah tu kaak dirabboysaanamal.
- 92. Tokkel Nabii Mucammadow ku Rabbi isil xiibitak nanu diggah Qhiyaamah ayró gino inkih esserenno ivve.
- 93. Usun addunyal numtinwwellitte qibaadaa kee wohuk kalah abak suggu iyyeenimil inkih.
- 94. Toysa Nabii Mucammadow cakki seecoy ku Rabbi koo kah amrise fayyah, fayya hayisaay, korosut derre cabaay, ken umaanet tu mawin.
- 95. Diggah Nabiyow nanu Qhureyshi korosih abbobtiy kol angassah

وَلَاتَحْزَنِ عَلَيْهِمْ وَأُخْفِضْ جَنَاحَكَ

وَقُلْ إِنِّ أَنَا ٱلنَّذِيرُ ٱلْمُبِنُ ١

كَمَآ أَنْزَلْنَاعَلَى ٱلْمُقْتَسِمِينَ ۞

ٱلَّذِينَ جَعَلُواْ ٱلْقُرْءَانَ عِضِيرَ ٠٠ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ

فَوَرَيّاكَ لَنَسْعَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ١٩٠

عَمّاكانُواْ يَغْمَلُونَ ١

فَأَصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ ٱلْمُشْرِكِينَ ١

إِنَّا كَفَيْنَاكَ ٱلْمُسْتَهُزِءِينَ ٥٠

umaanek koo xiqneh ken bayisneemil.

- 96. Yallâ luk aka Yalla haa mari. sinni uma taamah ellecabo sarrah Aaxigelon, Addunyaa kee akeeral.
- 97. Nummah Nabiyow diggah atu usun kok iyyaanamat kaalil ceytam nanu naaxigeh.
- 98. Toysa Nabii Mucammadow atu isi Rabbi saytunnoysak faylisaay, Yallah salat abaah kaa yaqbude marih num tik, koo biyaktaamak usuk koo xiqelek.
- 99. Nabii Mucammadow isi Rabbi umman uqbud Rabi koh amma iyyam fanah kaak iyye Yalli.

ٱلَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ ٱللَّهِ إِلَاهًاءَ اخَرُّ فَسَوْفَ

وَلَقَدُنعَاهُ أَنَّكَ يَضِقُ صَدُرُكِ بِمَا يَقُولُونَ ٠

فَسَبَّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن مِّنَ ٱلسَّاحِدِينَ ١

وَٱعْبُدُرَيَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيكَ ٱلْيَقِينِ ١

SUURAT ANNACLI

Makkal Obte, 128 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. A-korosey Yallih Amri
  (Qhiyaamah Ayro kinnuk)
  yemeeteeh, xayyooweh, tokkel
  Nabii sin kah xagnise digaalat
  maasassakina, agleh kaat hayya
  haanamak Yalli saytunnooweeh
  fayya iyyek.
- 2. Yalli malayka wacyi luk isi fayxiiy, isi amrih oobisa, isi naqoosak (ambiyaa kee farmoytit kinnuk) isih faxa maral, sinam Yallat agleyta haytaamak meesiisa iyyaanamah, diggah yok sa qibaada cakkisita Yalli mayanak yok meesita qibaada yoh caglisak iyye Yalli.
- 3. Qaranwaa kee baaxo cakkil gine Rabbi agleh kaat hayya haanamak saytunnooweeh, fayya iyyeeh nabah.
- 4. Yalli seehadaytu tiffoytak {daacoyta kinnuk} gine, tokkel usuk Yalli rabeh yan mara mugsa iyyaamal baxxaqqa iyya kaxxa giddi-li kinni.
- 5. Yalli lac siinih gineeh, xabcak edde gamittan saray kay xagooruk (dagooruk) bicissaana edde litoonuuh, gersi tuxxiq kee cado kaak takmeenim edde liton.

يُنَزِّلُ ٱلْمَلَتَمِكَةَ بِٱلرُّوجِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ عَأَنَّ أَنذِرُوۤاْ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا أَنَافَاً تَقُونِ۞

> خَلَقَ ٱلسَّمَوَاتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ تَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ۞

خَلَقَٱلْإِنسَنَ مِن نُطُفَةٍ فَإِذَا هُوَخَصِيهُ مُّيِئُ ۞

> وَٱلْأَنْعُكَمَ خَلَقَهَا ۗلَكُمْ فِيهَادِفْءٌ وَمَنَفِعُ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ۞

- 6. isin ama lacat carra kaa orbissan waqdii kee Saaku kaa dacrissan waqdi walle siinit culussa gaxmagaane kaat liton.
- 7. usuk (lac kinnuk) sin duyyek qilsiimiy sin nafsi gibdi taqabik sa vaafem duude waak ven xer (der) baaxô fanah siinih yakkugeeh siinih beya, diggah sin Rabbiy tamah siinih abe usuk xuwawli (Allaagal-li) nacrorli kinni.
- 8. sinaamey sin Rabbi faariisiiy baakil kee okoli siinih gine edde feertaanaah bilga siinih yakkemkeh, isin aaxige waytaanam (baaburaay, tayyaarooriiy, wohuk kalah tanim kinnuk) siinih gine-le.
- 9. Massah yan gita (islaamaninnô diinih gita kinnuk) sin tirtoh baxxaqqa haam Yallal tan, tama gitittet cakkik daggaawa giti edde yan (yahuud kee nasaarâ gita kinnuk) sinaamey Yalli faxinnay iimaanâ fanah inkih tirri sin haak yen.
- 10. Sinaamey Yalla kinni Qaraanak lee (rob kinnuk) siinih oobissem, taaquben lee teetik siinih heeh. cooxuy sinni lac elle taylooleeni siinih edde yuysubuke.
- 11. Yalli tama leet maggo afah tan buqreey zaytuun kee tamiiraay qinabwaa kee, ummaan caxammixu siinih edde vaysubuke, diggah Yalli tama leet baaxok siinih yayyaaqeemit kay duddaa

وَلَكُمْ فِيهَاجَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ١

وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَى بَلَدِلَّمْ تَكُونُواْ بَلِغِيهِ إِلَّا بِشِقَّ ٱلْأَنفُسْ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُ وفُّ رَّحِبٌ ڰ

وَٱلْخَيْلَ وَٱلْبِغَالَ وَٱلْحَمِيرَ لِتَرْكِبُوهَا وَزِينَةً وَيَخَلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ٨

وَعَلَى ٱللَّهِ قَصْدُ ٱلسَّبِيلِ وَمِنْهَا جَآبِرُ وَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمُ أَجْمَعِينَ ٥

هُوَ ٱلَّذِيَ أَنزَلَ مِرٍ ۖ ٱلسَّمَآءِ مَآءً لَّكُم مِّنَّهُ شَرَاكُ وَمِنَّهُ سَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ٥

يُنْبِتُ لَكُم بِهِ ٱلزَّرْعَ وَٱلزَّيْتُونَ وَٱلنَّخِيلَ وَٱلْأَعَٰنَاكَ وَمِن كُلَّ ٱلثَّكَرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَأَيَةً لِقَوْمِ يَتَفَكَّرُونَ ١ kee kay inkittinaane tascasse asta edde tan, tamah cubbusaah kas elle geya marah.

- 12. Yalla kinni bar kee laqooy, ayroo kee alsa siinih qantem, cutuuka kay amrih qannimte, diggah tohut kay duddaa kee kay inkittinaane tascasse astooti edde tan cubbusaah kas elle geya marah.
- 13. sinaamey Yalli baaxô bagul mutuccu ittam kee caxâ mixuuy wohuk kalah eneyyi ittaamay bisittee kee tuxxiq kak sissini siinih gineeh qane, diggah tohut Yallih duddaa kee kav inkittinaane tascasse asta edde tan kassitaah elle kaskassoowa marah.
- 14. Sinaamey Yalla kinni bad siinih gantem, kaak tassaggen kullumtak gusba cado tattakammeeninkeh, bilah sarittaanam (Luul kee mirjaanaay wohuk kalah tanim kinnuk) kak tassaqqeeninkeh, seehadaytow kaxxa dawaanikiy baddi bagul gexay baddi lee ganxisa kaal table, tama dawaanikit bahtan Qadaagâ duyyet (kabxat) Yallih rizqhi edde gurrusuttaanaah kaa elle faatittaanamkeh.
- 15. sinaamey Yalli baaxô bagul qaleelay diggi tet hayta teetil hee is sin tasgayyeeh qeegissaamak, tet bagul weeqaytittey lee kak taaqubeenii kee gitittey massah elle gexxaana teetil siinih hee, faxxan rike edde guftaanamkeh.

وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرِ وَٱلنَّجُومُ مُسَخَّرَتُ بِأَمْرِةِ عِإِنَّ في ذَالِكَ لَآيَتِ لِقَوْمِ تَعْقِلُونَ ١

وَمَاذَرَأَ لَكُمْ فِي ٱلْأَرْضِ مُخْتَلَقًا أَلُوَانُهُ ۚ إِنَّ فِي ذَالِكَ لَاَيَةً لِقَوْ مِر ىَذَّكِّرُونَ ١

وَهُوَ ٱلَّذِي سَخِّرَ ٱلْيَحْرَ لِتَأْكُلُواْمِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُواْ مِنْهُ حِلْيَةً تَلْسُهُ نَهَا وَتَرَى ٱلْفُلْكَ مَوَاخِرَ فيهِ وَلِتَنْتَغُواْمِن فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْرُكُونِ ١٠٠٥

وَأَلْقَوَا فِي ٱلْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَن تَمِيدَبِكُمْ وَأَنْفَرَا وَسُنُلَا أَوَلَّكُ أَوَلَكُمْ تَفْتَدُونَ ٥٠

- 16. Yalli baaxô bagul astootiy (qaleelaa kee wohuk kalah tanim kinnuk) lago gititteh ascossi siinih takke siinih hee, bar cutuuka faxxan baaxoh mohoodoh ascossi siinih kah abe innah.
- 17. Akorosey Yallay tamah inkih giney qibaada cakkisita Yallittey isin qibaadal agleh kaat haytaanay tu-gine waytah inna maay kinni? hinna, toysa Yallih nabna makassittaanaa ?qibaada kaah caglissaanamal.
- 18. Sinaamey isin Yallih niqmoota lowtan way loowo teetik magacissan, diggah Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinni.
- 19. Yalli sin taamoomik qellissaanam kee taybulleenim inkih siinik yaaxigeeh sin elle galte-le.
- 20. koros Yallak kalah taqbude Yallitte tu-gintam madudda is koros isi gabat ginte Yallitteh anuk, toysa usun mannal tet yaqbudeenii?
- 21. Woo numtinwwellitte Rabteemik kalah nuwwim hinna, is tet kee tet yaqbude mari ugsumu waa waqdi mataaxiga.
- 22. Sinaamey sin Yallay dubuk qibaada cakkisita usuk inki Yalla, tokkel ellecaboh Ayro nummayse waa mari ken lubbitte Yallih inkittinaane tangaddeh, usun cakki oggolaanamak kaxxamariinitak.

وَعَلَامَاتَ وَبِٱلنَّجْمِرِهُمْ يَهْ تَدُونَ ١

أَفَمَن يَخَلُقُ كُمَن لَّا يَخَلُو ۚ إِنَّا لَكُ لُو ۗ إِنَّا لَكُ لُو ۗ إِنَّا لَكُ لَا يَخَلُو ۗ

وَإِن تَعُدُّواْ نِعْمَةَ ٱللَّهَ لَاتُحُصُوهَآ ۚ إِنَّ أَللَّهَ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ١٨

وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَالُّسِ رُّونَ وَمَاتُعُلِنُونَ ١

وَٱلَّذِيرِ ﴾ بَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ لَا يَخَلُقُونَ شَيْعًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ٥

أَمْوَاتُ غَيْرُ أَحْدَامُ وَمَايَشْهُ وُونَ أَتَانَ سُعَتُهُ نَ ١

إِلَهُكُمْ إِلَاهٌ وَحِدٌّ فَٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْآخِرَةِ قُلُوبُهُم مُّنِكَ أَوُهُم

- 23. Nummah Yalli diggah usun abinaa kee maxcok qellisaanam kee yaybulleenim inkih keenik yaaxigeh, diggah usuk kay qibaadak kaxxamariinita mara makicni.
- 24. ama korosuk sin Rabbi Nabii maca صَيَّالِتُهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ maca oobiseeh keenik axcuk ken essereenik, naharsi marih hayyayyoonaa kee deedal akke waytek oobisem mali iyyan.
- 25. Ama koros deedal maxcot kah yabtem Qhiyaamah ayro sinni dambitte dudda-luk yassukuqeeniih ixxiga maleh makkoysen marih dambittek tu-yassukuggeenimkeh, woo marih dambittek tu-daggoote kalah, kee sinaamey oobbiya!usun xiiroonul yakkuqeenim manxu uma quukaay.
- 26. Nummah ama korosuk duma sugte koros sinni farmoytit kee usun luk yemeeten diinih uma malah malisseeh, Yallih amri yemeeteeh, usuk ken xisoosa buxuxuuk siibeeh, amô tabsi irok keenil radeeh, digaala kak cube waan kabuk keenit temeete.
- 27. Tohuk lakal Qhiyaamah ayro Yalli digaalat ken wacarriysaah ken yaygunxeh, sin Yallittek yot agleytiitih hayten maray yok kalah aqbaduk sugteeniy ambiya ada kah abak sugteeni annih teetiiy keenik iyya Yalli, ambiyaa kee moominiinik ixxiga kah

لَاجَرَمَ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَايُسِرُّونَ وَمَا نُعُلنُونَ إِنَّهُ ولَا يُحِبُّ ٱلْمُسْتَكْبِرِينَ ٣

وَإِذَا قِيلَ لَهُم مَّاذَآ أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوٓاْ أُسَاطِهُ ٱلْأَوَّلِيرِ بِي ١

لِيَحْمِلُوٓاْ أَوۡزَارَهُمۡ كَامِلَةُ يَوۡمَ ٱلۡقِيَامَةِ وَمِنۡ أَوۡ زَارِٱلَّذِينَ يُضِلُّونَهُم بِغَيۡرِعِلْمٍ ۗ ٱلۡاسَآءَ مَايِز رُونَ ٥

قَدْمَكَرَٱلَّذِينَ مِن قَبَلهِ مْوَأَلَّقَى ٱللَّهُ بُنْيَـنَهُ مِّنَ ٱلْقَوَاعِدِ فَخَرَّعَلَيْهِمُ ٱلسَّقَفُ مِن فَوْقِهِمْ وَأَتَىٰهُمُ ٱلْعَذَابُ مِنْ حَتْثُ لَا رَشْعُ ون 🗇

ثُمَّ يَوْمَ ٱلْقِيَامَةِ يُخْزيهِ مُوكَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآءِيَ ٱلَّذِينَكُنتُمْ تُشَآقُونَ فِيهِمَّ قَالَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلْعِلْمَ إِنَّ ٱلْخِزْيَ ٱلْيَوْمَ وَٱلسُّوءَ عَلَى ٱلۡكَفِرِينَ۞

tontocowwime mari iyyeh: A-ayro wacarriysiyyaa kee qunxaaneey digaala Yallaa kee kay farmoytiitil koroosite marih amol tan.

- 28. Malayka koroosannut isi nafsi adlamuk suge marak rooci tayyaage waqdi, tokkel usun raba yablen waqdi Yallih amri oggolaanah nanu umaanek tu-abak masuginnino axcuk, nummah isin dirab taceeni ikkal uma-taama abak sugteeniih korosuh sugten keenik iyyan, diggah Yalli isin abak sugten taaamoomi inkih yaaxigeeh teetil sin galte-le.
- 29. Toysa isin jahannam girah afoofik cula teetil waarak keenik iyyan, tokkel jahannam gira is manxu gaca dabqii kee madabaay iimaan kee Yallih qibaadak kaxxamariinite marah.
- 30. Moominiiniy Yallak meesittak sin Rabbi Nabii Mucammadal oobisem macaav keenik صَا ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ iyyan waqdi Yalli kayrii kee tirto kaal oobise iyyan, addunyal Yallaa kee kay farmoyta nummayseeh mege taamoomi abbaasite mari teetil mege mano-le, usun akeerâ dabqil addunyal keenih tontocowwimeemik taysem-lon, akeeral Yallak meesita marih dabqi manxu meqe dabqiiy (jannat kinnuk).
- 31. Usun akeeral qadni deqsitta jannoota-lon, usun tet culaanaah teetil waaraanaah way teetik mayawqan weeqaytitte guba

ٱلَّذِينَ تَتَوَفَّاهُ مُٱلْمَلَتَ إِكَّهُ ظَالِمِيٓ أَنفُسِهِمُّ فَأَلْقُواْٱلسَّلَمَ مَاكُنَّانَعُ مَلُمِن سُوَعَمْ بَلَيَّ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ بِمَاكُنتُمْ تِعَمَلُونَ ٥

فَٱدۡخُلُوٓا الۡبُوۡرِبَجَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَّا فَلَبِئُسَ مَثُوَى ٱلْمُتَكِبِّرِينَ ۞

* وَقِلَ لِلَّذِينَ أَتَّقَوْاْ مَاذَاۤ أَنْزَلَ رَتُكُمُّ قَالُواْ خَتَرًا لِلَّذِينَ أَحْسَنُهُ الْفِهَادِهِ ٱلدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ ٱلْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعَمَ دَارُ ٱلْمُتَّقِينَ ﴿

جَنَّتُ عَدِّنِ يَدْخُلُونَهَا تَجُري مِن تَحْتِطَا ٱلْأَنْفُ وَ لَهُمْ فِيهَا مَا لَشَاءُ و نَ كَذَالِكَ يَجْزِي ٱللَّهُ ٱلْمُتَّقِينَ ١٠

teetik gexak, usun tet addal faxxa haanam lon, Yalli isik meesite mara tonnah tan mege galtoh galta.

- 32. Moominiiniy koroosannuk saytunaane luk malayka rooci kak tayyaaqek Yallih nagaynan siinil yanayik jannat cula isin mege taama abak sugteenimih sabbatah keenik itta malavka.
- 33. Koros gambaltaamah lem mali, Rooci teetik tayyaage malayka gambalta tet akke waytek, hinnay ku Rabbih amriy digaalah sissikuk teetih yamaatey tet fingisa gambalta tet akke waytek, tama koros Yallaa kee kay farmoyta kah dirabbosse innaah keenik duma sugte koros Yallaa kee kay farmoytit dirabbosseeh Yalli ken fingiseh, Yalli keenit abe fingat ken madlammo, kinnih immay usun koroosannuu kee uma taamat sinni nafsi adlamuk sugen.
- 34. Tokkel usun abak sugen uma taamah galtoh Yallih digaalay usun elle angasak sugeeni keenil obteeh ken xagteeh, maro keenit hayteeh ken bayisseh.
- 35. Yallat agleytit hayte koros (makki koros kinnuk) Yalli dubuk kaa nagbudem nek faxinnay nee kee nabbobti kaak sa tu aqbudak mananninooy, usuk carammoyse weemik tu carammoysak manannino itte, keenik duma sugte koros tamannah abteeh, tamannah itteh ten usun wohut dirab acayuk,

ٱلَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ ٱلْمَلَآكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَمُ عَلَىٰ كُمُ ٱدْخُلُواْ ٱلْجِنَّةَ بِمَاكُنتُمْ تَعُمَلُهُ نَ شَ

هَلْ يَنظُرُونِ إِلَّا أَن تَأْتِيَهُمُ ٱلْمَلَتَهِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ أَمْرُ رَبِّكَ كَذَلِكَ فَعَلَ ٱلَّذِينَ مِن قَيْلِهِ مّْ وَمَاظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِن كَانُوٓاْ أَنْفُسَهُمْ يَظْلُمُونَ ١

فَأَصَابَهُمُ مَسَيَّاتُ مَاعَمِلُواْ وَحَاقَ بِهِمِمَّا كَانُواْ

وَقَالَ ٱلَّذِينَ أَشْرَكُواْ لَوْشَاءَ ٱللَّهُ مَاعَكَ ذَنَا مِن دُو نِهِ عِن شَيْءٍ نَحْنُ وَلاَ ءَابَآؤُنَا وَلاَ حَرَّمْنَا مِن دُونِهِ مِن شَيْءً كَلَالِكَ فَعَلَ ٱلَّذِينَ مِن قَبَلِهِمُّ فَهَلَ عَلَى ٱلرُّسُلِ إِلَّا ٱلْبَلَاغُ ٱلْمُبِينُ ٢

16- Suurat Annacli

tokkel Yalli ken finqiseh, toysa Yallih farmoytiitil baxxaqqa le gudduysiyyak sa maca taniih? tu matan.

- 36. Nummah ummaan ummattay warrayteh farmoyta rubneh, Yalla dubuk uqbudaay, sheytoonaa kee Yallak kalah uqbuddu haanamak exxeera iyyaanamah, tokkel Yalli tirri heeh Yallih farmoytit kataate mari keenit yanih, cirdeynaaniy (qinaadileela kinnuk) makô gita katattey mako elle dabaqteeh koroositte keenit tanih, toysa isin baaxô bagul gexaay farmoytit dirabboyse marak ellecabo kah tekke inna wagita elle kaskassowtaanankeh.
- 37. Nabiyow! ama korosih tirtoh kaxxam baakersimteeh tingicillek, toysa ixig diggah Yalli makkoyse mara tirri mahaay cateyniitiy Yallak kalah kay digaalak ken catta malon.
- 38. Ama koros Yallal kaxxa xiibah xiibitte Yalli rabe mara mugsa iyyaanamal, yeey usun kah iyyan inna hinnay Yalli nummah rabe mara ugse le, woh nummâ xaganay raq sinniy Yalli isih isil hee kinni, kinnih immay sinaamak maggo mari Yalli rabe mara ugusu waamih dudda lem mayaaxigan.
- 39. Qhiyaamah ayro Yalli isi naqoosa inkih ugsele, tama ayroh ugutuy usun itta elle waana nummah tanim kinnim keenih baxxaqisamkeh,

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةِ رَّسُولًا أَنِ اَعْبُدُواْ اللَّهَ وَاَجْتَنِبُواْ الطَّاعُوتَ فَمِنْهُم مَّنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُم مَّنْ حَقَّتْ عَلَيْدِا الضَّلَالَةُ فَيْسِيرُ واْفِي ٱلْأَرْضِ فَانظُرُواْ كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ ٱلْمُكَذِّبِينَ ۞

ٳڹڠٙڔۣڝ۫ٵؘڸۿؙۮۿؙۄ۫ڣٳٮۜٛٱڵۜۊؘڵٳؽۿٙڋؽ ؘڡٙڽؙڝؚ۫ڷؙؙۏؘڡؘٲڶۿؙڡڡؚؚٞڹڹۜڝڔۣڽڹٙ۞

وَأَقْسَمُواْ بِاللَّهِ جَهْدَأَيْمَنِهِ مَرَلَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَن يَمُوثُ بَلَى وَعُدَّاعَلَيْهِ حَقَّا وَلَلِكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۞

لِمُبَيِّنَ لَهُمُ ٱلَّذِي يَخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُولْأَنَّهُمْ كَانُواْكَذِينَ

koroosite maray Qhiyaamah ayro ugut yanim angadduk suge, diggah usun wohul dirab yacee marah sugeenim sinnik yaaxigeenimkeh.

- 40. Ohiyaamah ayroh ugut nel xabciniih cagalah Ni maxco nanu tu fanne nee tekkek tik teetik innaah, edde takke iyye Yalli.
- 41. Yallih sabbatah sinni baaxo cabeeh guurume mari yundullumek lakal, diggah addunyal mege madabal (Madiina kinnuk) dabqah ken heenno, akeeral usun lon galto (jannat kinnuk) wohuk nabuk ragta sinam woh aaxaguk suginnay.
- 42. Ama maray Yallih sabbatah guurume usun Yallih Amrii kee ken yibbixe gibdaabinal yisbireeh, usun cagalah sinni Rabbil kibal haysite mara kinnon.
- 43. Nabii Mucammadow kok duma sugte ummattâ fanah sinaamak labha akke waytek farmoytittek num maruubinnino wacyi keenil oobisak, toysa isin makki korosey tamah nummayse wayteenik siinik duma kitooba (yahuud kee nasaara kinnuk) elle oobisne marak ixxiga le mara keenik essera, ambiya usun seehada kinnim aaxige waak sugteenik keenik ixxic.
- 44. Nabii Mucammadow kok naharat ummattâ fanah rubne farmovtiitil baxxaqqa itta astootii kee kitooba keenil oobisneh. Nabii Mucammadow ama Qhuraan kol

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَآ أَرَدْنَكُ أَن نَّقُولَ لَهُوكُن فَ كُونُ كُونَ

وَٱلَّذِينَ هَاجَرُواْ فِي ٱللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَاظُلِمُواْ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِٱلدُّنْيَاحَسَنَةً ۗ وَلَأَجُرُ ٱلْآخِرَةِ أَكْرُ لُوْكَانُواْ يَعْلَمُونَ ١

ٱلَّذِيرِ - صَارُواْ وَعَلَا رَبِّهِمْ يَتُوكَّلُونَ ١

وَمَآ أَرْسَلْنَامِن قَبْلِكَ إِلَّارِجَالَا نُوْحِيٓ إِلَيْهِمُّ فَيْكُلُواْ أَهْلَ ٱلذِّكْمِ إِن كُنْتُهُ لَاتَعْلَمُونَ ٦

<u>ؠٱڵؠٙؾؘۜٮؘؾؚۅٙٱڵڗؙؙؠؙڂۣۧۅٲؘٮ۬ڗؘڵڹٙٳڸٙؽػٙٱڵڍٚٙػٝڗڸٟڎؙؠؾۣڹ</u> لِلنَّاسِ مَانُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ۗ

oobisneh sinaamah calaalik tanim kee caraamuk taniimiy keenil obsimte baxxaqqa keenih haytaah, usun kaa cubbusaanaah tirri kaal ivvaanamkeh.

- 45. Ama korosuy Yallih farmoyta kee kay صَا اللهُ عَلَيْهِ وَسَالَمَ kee kay kataysiisil ada takkeeh uma malah keenih malisse Yalli baaxo keenil xuumusaah hinnay digaala kak akkale waan kabuk keenit tamaateemik amaan maay geen?
- 46. Hinnay usun baaxok baaxo safarak tellemmoomat agxitak baraay laqo gexeenih gacak sugan waqdi Yalli ken yabbixeeh ken fingisaamak usun amaan maay geen? tokkel usun Yallak Yassaqqe maray Yalla taanisa hinnon.
- 47. Hinnay usun digaala keenil obtaah tuuy waqdi keenik bayissaamak meesitak sugan waqdi, Yalli ken digaalaah, ken baysaamak amaan maay geen? tokkel diggah sin Rabbi isi ginoh xuwaw li nacror li kinni digaalah keenit vasissikeemik.
- 48. A koros Yalli gineh yaniimiy (Qaleelaa kee cooxuuy wohuk kalah tanim kinnuk) iraawo ley, iraawo kak migdal way kelittaah gural way kak kelittay kummatta ma yablaanaa?usun Yallah aganxayuk.
- **49.** Qaranwal tanim kee baaxol taniimiy mutuccu ittaa kee malayka Yallah kummatta usun kay qibaadal kaxxamariinite kalah.

أَفَامَينَ ٱلَّذِينَ مَكَرُ وِاٱلسَّيَّاتِ أَن يَخْسِفَ ٱللَّهُ بِهِمُ ٱلْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ ٱلْعَذَابُ مِنْ حَنْ لَا يَشْعُرُ ونَ ٥

أُوۡيَأۡخُذَهُمۡ فِي تَقَلُّبِهِمۡ فَمَاهُم بِمُعۡجِزِينَ ١

أُوۡ يَاۡخُذَهُمۡ عَلَىٰ تَخَوُّفِ فَإِنَّ رَبَّكُمُ لَرَءُوفُ رَّحِيمُ ﴿

أُوَلَمْ يَرَوْاْ إِلَىٰ مَاخَلَقَ ٱللَّهُ مِن شَيْءٍ يَتَفَيَّوُاْ ظِلَالُهُ عَن ٱلْيَمِينِ وَٱلشَّمَآمِلِ سُجَّدَالِتَّهِ وَهُمْ دَاخُونَ ١٩٠٥

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَافِي ٱلسَّمَوَتِ وَمَافِي ٱلْأَرْضِ مِن دَاتِّةِ وَٱلْمَلَتِكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكُبُرُونَ ١ 50. Malayka sinni Rabbiy iro keenik raaqak meesitak kay taaqatak edde amrisimtem abta.

- 51. Yalli isi naqoosak namma Yalla ma haysitinaay maqbudina, cagalah sin Yallay qibaada cakkisita usuk inki Yalla kinnik, toysa yoo inkittoysaay yoo uqbudaay yok meesita keenik iyye.
- 52. Oaranwaa kee Baaxol eneyyi ittam inkih Yalli le, umman qibaadaa kee taagat usuk le, Yallak kalih iimik meesittaanaah tet taqbudeenim sin celtaa? ma celta.
- 53. sinaamey niqmootak eelle haytaanam inkih Yallak taniih usuk siinih yecee, wohuk lakal umaane (bala kinnuk) sin xagta waqdi dooqa fayya haak kaat xaaqimtan.
- 54. Tohuk lakal Yalli woo umaane (bala kinnuk) fayya siinik haa waqdi, sinaamey siinik maggo horta sinni Rabbit aglevta havta.
- 55. Usun tamah kah abaanam nanu keenih necee nigmoota yangaddeenimkeh iyyaanama, toysa korosey isin ama addunyal hataka, toysa sin koroosannih ellecabo sarrah aaxigettoonuk, digaala siinil obtu wayta waqdi.
- **56.** Ken (koros kinnuk) uma taamoomik tanim tuxxiq kee tukalak tu kak Aaxige waan numtinwwellittey yaqbudeeniy keenih necee rizqhik maglab

يَخَافُونَ رَبُّهُ مِنْ فَوْقِهِ مْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُ ونَ ١١٥٠

﴿ وَقَالَ ٱللَّهُ لَا تَتَّخِذُوٓاْ إِلَهَ يَنِ ٱثْنَيْنَ إِنَّمَا هُوَ إِلَنَّهُ وَكِيدٌ فَإِيَّدِي فَأَرْهَبُونِ ٥

وَلَهُ مِمَافِي ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ وَلَهُ ٱلدِّبنُ وَاصِبًّا ۚ أَفَغَارُ ٱللَّهُ يَتَّكُّورِكُ ٥

وَمَابِكُرِمِّن نِعْمَةٍ فِمَنَ ٱللَّهِ ثُمَّ إِذَا مَسَّ كُوْٱلضُّرُّ فَالْتُهِ تَجْءَرُونَ ٥

ثُمَّ إِذَا كَشَفَ ٱلضُّرَّ عَنكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنكُمْ برَبّهمْ يُشْرِكُونَ ١

> ليَكْفُرُواْ بِمَآءَاتَيْنَاهُمُّ فَتَمَتَّعُواْ فَسَوْفَ تَعَلَّمُهُ نَ 🚳

وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِّمَّارَزَقَنَكُهُمُّ تَأْلِلَّهُ لَتُسْعَالُنَّ عَمَّاكُنَّهُ تَفْتَرُونَ قَقَ رَوْنَ قَقَ kah haana kinni, usun teetit xayyoowaanamkeh, Yalli isil xiibitak diggah isin Qhiyaamah ayro diraabah yol ginnaasitak sugteenimik esserimetton keenik iyya.

- 57. Ama koros Yallah say xaylo haytaah kaah taaxige malayka kay say xaylo axcuk, Yalli usun diraabaay deedalah kaal haanamak saytunnooweh, usun sinni nafsih lab xayloy yikcineeni haysiteeniih sinnih yeexegen.
- 58. Keenik (makki koros kinnuk) numuk teynah say awkà kaah toobokeeemil kaa aytukumuseeniih kaah warseenik, wohih faxe waytih fooci kaak dattoowaah milaggoowa num yakke, usuk nagabuu kee rookah miidimak.
- 59. Usuk say baxàl kaa aytikumuseenimih sabbatah kaa geyte rookaa kee qaybih meesih isi marak yammooqoreh, xixxibaanee kee qunxaanet anuk tet haysitam kee hinnay nuwwuk burtat tet yabkuneemit agaagulutak, oobbiya!Tah manxu uma meklaay usun abaanam sinnih faxe waan say xaylo Yallah yeexegeeniih sinnih lab xaylo yeexegen waqdi.
- **60.** Iggimaa kee koroosannuk gexxaamah akeera nummayse waah teetih mege taamah taamite waa mari qaxumaaneh gacta weelo lon, fayya itta weeloolaa kee dudda Yalli le, usuk isi reedal maysoli isi abtol naggaara.

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ ٱلْبَنَاتِ سُبْحَانَهُ وَلَهُم مَّا

وَإِذَا بُشِّرَأَحَدُهُم بِٱلْأَنْتَى ظَلَّ وَجَهُهُ وُمُسْوَدًّا

يَتُورَىٰ مِنَ ٱلْقَوْمِ مِن سُوٓءِ مَا لُشِّ رَبِهُ أَيُمْسِكُهُ وَعَلَىٰ هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُ وِفِي ٱلنُّرَابُّ أَلَا سَاءَ مَا يَحَكُمُهِ نَ ٥٩٠

لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْآخِرَةِ مَثَلُ ٱلسَّوْءَ ۗ وَلِلَّهِ ٱلْمَثَالُ ٱلْأَعْلَىٰ وَهُوَٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِمُ ١

- الجزء ١٤ 507
- 61. Yalli sinam koroosannuu kee ken uma taamal ken kataataah. digaala keenit aysassakuk suginnay baaxô bagul mutuccu ittam cabak mananna, kinnih immay muggaqsime waktiy yimixxigê fanah ken wadirroysa, tokkel Yalli fingah keenih xage wakti keenih yamaate waqdi dago wakti kaak ma wadirroowaanaay dago wakti kaak ma yaakuman.
- **62.** Usun (makki koros kinnuk) sayyoy sinnih niqboonu Yallah vaaxigeeniih kaah haan, ken arrob diraabat yaaba, Diggah nanu Yallih xagul mege ellecabo linooh jannatti mara kinnino iyyaanamal, nummaak diggah usun akeeral gira loonuuh, diggah usun tet addal cabbiimaanaah hawwensiman teetil waarak.
- 63. Yalli isi nafsil xiibitak iyyeh: nummah Nabii Mucammadow kok duma warrayte ummattâ fanah farmoytit rubneeh, sheytan ken (ummatta kinnuk) uma taamoomi keenit bilgiseh, tokkel usuk asaaku addunyal ken awlaytuy ken cata kinni, usun akeeral ken qansarissa digaala lon.
- 64. Nabii Mucammadow nanu Ohuraan kitab kol kah oobisnem mannu sinam diini caagidik itta elle waytem kaal baxxaqqa keenih haytamkeh iyyaanam akke waytek, Ohuraan tirtoo kee nacrooru kaa nummayseeh kaal taamita marah.

وَلَوْ يُؤَاخِذُ ٱلدَّهُ ٱلنَّاسَ بِظُلْمِهِم مَّاتَرَكَ عَلَيْهَامِن دَآبَةِ وَلَكِكِن يُؤَخِّرُهُمُ إِلَىٰٓ أَجَلِ مُّسَمِّى فَإِذَاجَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَشْتَغْخِرُونَ سَاعَةً وَلَاسَتَقَدمُونَ ١٠٠

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَاكِكُمْ هُونَ وَتَصِفُ أَلْسِينَتُهُمُ ٱڵؘؘٙكَذِبَأَنَّ لَهُمُ ٱلْحُسُنَٰ لَاجَرَمَأَنَّ لَهُمُ ٱلنَّارَ وَأَنَّهُم مُّفْرَطُونَ ١٠٠

تَٱلنَّهِ لَقَدُ أَرْسَلْنَآ إِلَىٰٓ أُمَدِهِ مِّن قَبَّلِكَ فَرَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّبَطِكُ أَعْمَالُهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ ٱلْمَوْمَ وَلَهُ مَعَذَاكِ أَلَهُ اللهُ اللهُ

وَمَآ أَنْزَلْنَاعَلَيْكَ ٱلۡكِتَٰبَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ ٱلَّذِي ٱخۡتَكَفُواْفِيهِ وَهُدَى وَرَحْمَةً لِّقَوْمِ يُؤِّمِنُونَ ١٠٠ marah.

65. Yalli qaraanak robti lee oobiseeh baaxô edde yuynuwweeh tet bagul coox edde yuysubuke is qabaarah kafteeh rabteek gamadal, diggah tamahat Yallih duddaa kee kay

inkittinaane tascasse asta edde tan tu yaabbeeh cubbusaah raagisa

- **66.** sinaamey diggah isin lacat (gaalaay, laay, illiiy, wadar kinnuk) kas elle geytaanam liton, nanu kay bagut taniimik canay saytuniy xullee kee qabalak fanak yawqe sin nafqe, usuk tamu muquk katlal xabcinuk ooba kaa nakah yan marak.
- 67. Sinaamey Yalli siinih yecee niqmootak tanim, tamiiraa kee qinabwâ mexexuk gocoyuy edde taskireenii kee mege rizghiy tattakammeeni kaak havsittan, (tamah gocoy caraamu yakkek duma oobe Aayat kinnuk) diggah amahat Yallih duddaa kee kay inkittinaane tascasse asta edde tan kaskassoowa marah.
- 68. Nabiyow ku Rabbi diidaaleh qaleelaa kee cooxuuy seehada xissa daaswal qarwa haysit iyyaanam teetih yescesseeh tet yiysixxige.
- 69. Tohuk lakal ummaan caxammixuu kee qobooruk akumaay ku Rabbih gitittet baye kalah xabcinuk culaay gexay edde gac iyyaaanam teetih vescesse, tet baguk bisi kak sissini malab yawqe sinaamah biyookak diwa edde anuk, diggah wohut

وَٱللَّهُ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَاءَ مَآءَ فَأَحْبَابِهِ ٱلْأَرْضَ يَعْدَ مَوْتِهَا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأَيَةً لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ۞

الجزء ١٤

508

وَإِنَّ لَكُوْ فِي ٱلْأَنْغَامِ لَعَهُ رَقَّ نُسْتِقِكُمْ مِّمَّافِي بُطُونِهِ عِن بَيْنِ فَرْثِ وَدَمِر لِّبَنَّا خَالِصَا سَآبَغَا لِّلشَّربينَ ﴿

وَمِن ثَمَرَتِ ٱلنَّخِيلِ وَٱلْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرَا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِ ذَلِكَ لَا يَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ١

وَأُوْحِيٰ رَبُّكَ إِلَى ٱلنَّحْلِ أَن ٱتَّخِذى مِنَ ٱلْمِيالِ بُيُوتَا وَمِنَ ٱلشَّجَرِ وَمِمَّا يَعُرشُونَ ١

ثُمَّ كُلِي مِن كُلِّ ٱلثَّمَرَتِ فَٱسۡلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلاً يَخَرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَافِكُ أَلُوَنُهُ فِيهِ شِفَآةُ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَالِكَ لَايَةً لِّقَوْمِ يَتَفَكُّ وِنَ (١٩٥

Yallih duddaa kee kay inkittinaane tascasse asta edde tan cubbusaah kas elle geya marah.

- 70. Yalla kinni sin ginteeh, wakti siinik gaba kala waqdi sin qiddam (rabissam), siinik qumrik gaca gumriy edde ebeebaanaah aaxaguk veneenimik tu edde aaxige wayva haanam fanah gacsima mari siinik yanih, diggah Yalli ixxiga li dudda li kinni.
- 71. Yalli addunyal rizqhik siinih yeceemil garu garul siinik muxxuseh, tokkel Yalli siinik maalu kah yeceeh muxxuse mari sinni rizqhi ken gaba tamlike naqoosal gacsa mara hinnon inki gide edde aalluk, tokkel usun Yallih niqmataa yangaddeenim? agleyta kaal haanamal.
- 72. Yalli sin nafsik agabuy sin weelo le siinih gine, sin agabuk xayloo kee xaylô xaylo siinih heeh gine, maaqooqak megem rizghih siinih yecee, tokkel usun deedalah numtinwwellitte nummaysaanaah usun Yallih niqmat yangaddeenii? kaal koroositak.
- 73. Ama koros Yallak kalah Qaranwaa kee baaxok rizghik tu keenih amlike waytaah, wohuh dudda aalle waytam taqbude.
- 74. Isin tama numtinwwellitte tu xigewaytam teetik teexegeenik. toysa sinaamey Yallah ceelalloola maagarina, diggah Yalli isin

وَٱللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتُوفَّكُمْ وَمِنكُمَّ مَن يُرَدُّ إِلَى أَرْذَلِ ٱلْعُمُرِلِكُ لَا يَعْلَمَ بَعْدَعِلْمِ شَيًّا إِنَّ ٱللَّهَ

وَٱللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضِ فِي ٱلرِّزْقِ فَمَا ٱلَّذِينَ فُضِّلُواْ بِرَآدِّي رِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَامَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَلَهُ أَفِينِعَمَةِ ٱللَّهِ مَحْجَدُونَ ®

وَٱللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنَ أَنفُسكُمْ أَزْوَكَاوَ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَزْوَا حِكُم بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمُ مِنَ ٱلطَّيِّبَاتِ أَفَيِآ أَبْكِطِل يُؤْمِنُونَ وَبِنِعُمَتِ ٱللَّهِ هُمْ يَكُفُرُونَ ١

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمُ رِزْقًا مِّنَ ٱلسَّكَوَاتِ وَٱلْأَرْضِ شَيْحًا وَلَا بَسْتَطِيعُونَ ١

فَلَا تَضْرِبُواْ بِلَّهِ ٱلْأَمْثَالَ إِنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ١

- abtaanam yaaxigeeh, isin edde tanin umaane mataaxigan.
- 75. Yalli koros edde tanih tan umaane baxxaqqa edde haa ceelallo yoogore: naqasuy tu abam duude waa kee aka numuy culul baxah yaniy calaaalih yan rizqhiy mege kah neceey woo rizghi qellisak ayballayuk yacee maay missowtaah? ma missowta, fayla dubuk Yalli le tannah tan baxxagga neh abe waqdi, wonna hinnay keenik maggo mari faylaa kee niqmoota Yalli lem mayaaxiga.
- 76. Yalli agleytit iset haanam deedal kinniimil aka ceelallo yoogore : namma numuy tii kak duuday tu aaxige waah, tu duude waay isi abbal tagabi yakkey, kaa elle ayfukkuninnaanih gambik kayrih baaham aalle waa kee, aka numuy qaafiyatah yaniy isih qado gitay massa leh bagul anuk qadaalatal amrisa kaslê xaqul tama namma num maay massowta? mamassowta.
- 77. Yalli Qaranwaa kee baaxô bagul qellitti ittam inkih le, Qhiyaamah ayrô caagid mamuutul sissikaanê gibdah intî waliqqah gide akke waytek kalah tu hinna, hinnay wohuk sissikaaneh xayuk lafitak raaqa, diggah Yalli ummaan iimih dudda li kinni.
- 78. Yalli sin inaanih bagittek isin taaxige kalah sin yeyyeege, maabbaay, mabulwaa kee lubbitte siinih hee, isin tama nigmootal kaa faatittaanamkeh.

*ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا عَنْدًا مَّمْلُوكَالَّا يَقَدِرُ عَلَىٰ شَيْءِ وَمَن رَّزَقَنَاهُ مِنَّارِزَقًا حَسَنَا فَهُوَ يُنفقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهَرًّا هَا لَهُ لِينَةُ وُرِبًّ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْتَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ٥

الجزء ١٤

510

وَضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا رَّجُلَيْنِ أَحَدُهُ مَآ أَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُوَكُلُّ عَلَىٰ مَوْلَدُهُ أَيْنَمَا يُوَجِّهِ لُّهُ لَا يَأْتِ بِخَيْرِهَ لَ يَسْتَوِي هُوَوَمَن يَأْمُرُ بِٱلْعَـٰ دَٰلِ وَهُوَعَلَى صرَطِ مُّسْتَقِيمِ ١٠٠

وَلِلَّهِ غَيْبُ ٱلسَّمَوَاتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَآ أَمْرُ ٱلسَّاعَةِ إِلَّاكَلَمْجِ ٱلْبَصَرِأَوْهُوَ أَقَرَبُ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرُ ١

وَٱللَّهُ أَخْرَجَكُم مِّنْ بُطُونِ أُمَّ عَلَت كُورٍ لَاتَعَلَمُونَ شَيْعًا وَجَعَلَ لَكُمُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصِرَ وَٱلْأَفَادَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ١ 79. Tama koros haadâ fanah mawagittaa? Yalli qaran bagul haadiyya teetih xabbacoysak, Yallak sa radimik tet tayseedem anee kalah, Diggah wohut Yallih duddaa kee kay inkittinaane tascasse astooti

edde tan yeemene marah.

- 80. Yalli sin qarwak elle sabhalaltaanaah madabah haysittaanam siinih abe mandaral, lacak aroobaa kee gaaliibik qarway, siinik guuroh ayroo kee siinik noktimah ayrot haliffi haysittaana siinih abe, illi xagooruuy gaali xagor kee wadár xagooruk sartan kee fidooday edde hataktaana siinih abe qumri siinik yanih gide.
- 81. Yalli gineh yaniimik silaaloola siinih hee ayrok edde silaalittoonuh, qaleelak edde cultan gabol siinih hee, saray niqnaa kee xabcak sin reebisa siinih abe, birtak qebti waqdi silaacay atkaa kee mudumuk sin reebisa siinih hee, Yalli tannah tan niqmoota siinih kah yecee innaah, diini niqmoota siinih duudusele, Yallih amri oggoltaanaah qibaada kaah caglissaanamkeh.
- 82. Tokkel Nabiyow usun iimaanat derre cabeeniih koo dirabboyseenik, cagalah kol tanim baxxaqqa iyya gudduysiyya kinni.
- 83. Ama koros niqmat Yallih xaquk yanim taaxigeeh, sarra kaa tangaddeh, keenik maggo mari korosuh yan.

ٱلْهَيْرَوْاْ إِلَى ٱلطَّيْرِ مُسَخَّرَتِ فِي جَوِّ ٱلسَّمَآءَ مَايُمْسِكُهُنَّ إِلَّا ٱللَّهُ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَاَيْتِ لِقَوْمِ يُوْمِنُونَ ۞

الجزء ١٤

511

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ بُيُونِكُرُ سَكَنَا وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ بُيُونِكُرُ سَكَنَا وَجَعَلَ لَكُمُ مِّن جُلُودِ ٱلْأَنْعَكِم بُيُونَا تَسْتَخِفُونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَمِنْ أَصْوَافِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثَنَا وَقَرَبارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثَنَا وَمَنَعَا إِلَى حِينِ هِ

وَاللّهُ جَعَلَ لَكُم قِمّا خَلَقَ ظِلَالَا وَجَعَلَ لَكُم قِمّا خَلَقَ ظِلَالَا وَجَعَلَ لَكَ مُونَ الْجِبَالِ أَكْنَنَا وَجَعَلَ لَكَ مُسَائِيلَ تَقِيكُمُ الْحَتَ وَسَرَئِيلَ تَقِيكُمُ الْحَتَّ وَسَرَئِيلَ تَقِيكُمُ الْمَثَلُ كُوْكَ ذَلِكَ يُسِمُ وَسَرَئِيلَ تَقِيكُمُ لَعَلَكُمُ اللّهَ يُسَمُّ نِعْمَتَهُ وَعَلَيْكُمُ لَعَلَكُمُ اللّهَ يُسَمَّلُ اللّهَ وَاللّهَ اللّهُ وَاللّهَ اللّهُ الللّهُ اللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ الللّهُ اللّهُ ا

فَإِن تَوَلُّواْ فَإِنَّ مَاعَلَيْكَ ٱلْبَلَغُ ٱلْمُبِينُ ١

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ ٱللَّهَ ثُمَّ يُنكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ الْكَيْفِرُونَ ﴿ 84. Nabiyow keenih cus: kulli ummattal le Nabii sumaagitu waah ken ugusnu wayna ayro, tohuk lakal koroosite marah idni mavantacawwima umaanek abeenimih malkit malkitoonuh, toobaa kee mege taamâ fanah gacaanamat sinni Rabbi leedisaanam keenik messeran.

- 85. Koroosite mari akeeral girâ digaala yabalu waa waqdi, tokkel girâ digaala keenil masalcisintaay usun teetik dago wakti mawadirroysiman.
- 86. Yallat agleytit haak yen mari, usun agleh kaat haak yenen agleytit yablen waqdi, Ni Rabbow tah nagleytiitiy kok kalah aqbudak sugne iyyan, tokkel too agleytit maxco keenil gacissa: diggah isin dirableela kinniton keenik axcuk.
- 87. Ama koros Qhiyaamah ayro Yallih amrih oggol taybulleeh kaah tagunxeh, usun diraabah ginnaasitak sugen numtinwwellitte keenik qellittaah baytah.
- 88. Nabiyow koroositeeh sinam Yallih gitak waase maral digaala digaalak bagul keenil osisne, addunyal koroosannuu kee uma taamat baaxo bayisak sugeenimih sabbatah.
- 89. Nabiyow! kulli ummattak Nabiiy keenik yaniy keenil sumaagitu waa ugusnu waynaah, tama kummattal sumaaqah koo bahnu

وَيَوْمَر نَبْعَثُ مِن كُلّ أُمَّةِ شَهِيدًاثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُواْ وَلَاهُمْ السُتَعْتَدُونَ ١

وَإِذَا رَءَا ٱلَّذِينَ ظَلَمُهِ ٱلْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَاهُمْ يُنظُونِ ٥

وَإِذَا رَءَا ٱلَّذِيرِ ﴾ أَشْهَرُكُواْ شُهَكَآءَهُمْ قَالُواْ رَبِّنَاهَلَوُٰلَآءِ شُرَكَآوُٰنَاٱلَّذِينَكُنَّا نَدْعُواْ مِن دُو نِكُّ فَأَلْقَوَاْ إِلَيْهِمُ ٱلْقَوَلَ إِنَّكُو لَكَاذِبُونَ ١

وَأَلْقَوَاْ إِلَى ٱللَّهِ يَوْمَهِذِ ٱلسَّلَمُّ وَضَلَّ عَنْهُم مَّاكَانُواْ يَفْتَرُونَ

ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَصَدُّواْ عَن سَبيل ٱللَّهِ زدْنَهُمْ عَذَابَافَوْقَ ٱلْعَذَابِ بِمَاكَانُواْ يُفَسدُونَ ٨

وَيَوْمَرَنَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةِ شَهِىدًا عَلَيْهِم مِّنْ أَنفُسه مِّ وَجِعْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى هَا وُلاَّةً وَنَزَّلْنَاعَكُ كَ ٱلْكِتَاتَ تَبْيَلَنَا wayna ayro keenih cus, diggah Qhuraan kitaabay usun kak ceyitti iyyaanamih baxxaqqa addal kak tani kol oobisne, muslimiinih tirtoo kee nacrooruuy ayti kumá yakkê gidih kaa oobisne.

- 90. Diggah Yalli tama Ohuraanal sinam isi cakkii kee isi naqoosâ cakki gadaalat dacrissankeh ken amrisa, isi qibaada yaymaaqeeniih usuk keenil hee fardi elle faxxiimannal abaanaah, kay naqoosah yamgeenimih ken amrisa, Ramad le mara xakbaanaah ken cakki keenih vaceenimil ken amrisa, Yalli sinam maxcoocaa kee abinak gaxumaamak ken waasa, koroosannuu kee uma taamaay seehadâ dulmii kee caddok taturuk ken waasa, Yalli tama sin kah amrissi heem kee sin kak waassa heemil kassis siinit aba, tamah kassittaanaah edde tantifigeeninkeh.
- 91. Xagana cultan waqdi Yallih xaganaa kee kay naqoosah xagana duudusa, abten xiiba maggalina diggi tet hayteeniik gamadal, nummah isin Yalla dacayrih sinnit hee mara kinniton xagana kaah culten waqdi, diggah Yalli isin abba haytaanam inkih yaaxigeh.
- **92.** Isin xagni makiyyah barray akat gintey usuk maqar baahek lakal mayfalaalakah kaa teyfeleelekeh inna makkina, sinni xiibaabi sittin fanal ganoh haysite mara tikki itteenih, xagana kah culten

لِٓكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَيُشْرَىٰ

﴿إِنَّ ٱللَّهَ يَأْمُرُ بِٱلْعَدْلِ وَٱلْإِحْسَانِ وَإِيتَآيِ ذِي ٱلْقُدِّرِينَ وَيَنْهَىٰ عَنِٱلْفَحْتَ آءِ وَٱلْمُنكِرِ وَٱلْبَغَيْ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونِ ٥

وَأَوْفُواْ بِعَهْدِ ٱللَّه إِذَا عَلَهَد تُّمْ وَلَا تَنقُضُواْ ٱلْأَنْهُ . يَعْدَ تَوْك دِهَاوَ قَدْ جَعَلْتُهُ ٱللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿

وَلَا تَكُونُواْكَ ٱلَّتِي نَقَضَتَ غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنكَ ثَاتَتَ خِذُونَ أَيْمَنَكُمُ دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَن تَكُونَ أُمَّةً فِي أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا بِيَلُو كُوْ ٱللَّهُ بِهِ ٥ وَ لَيُ بَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ

ummatak seehadaa kee maaluh maggo ummatta yekkeenimih sabbatah, cagalah Yalli xagni duudusiyyay sin kah amriset sin mokkorah siinik cina num kee oggola num yablenkeh, diggah Yalli addunyal itta elle waak teneenim baxxaqqa siinih heele Ohiyaamah ayro.

- 93. Yalli faxinnay inki ummatay inki diini le sin abak yen, kinnih immay Yalli isih faxa mara makkoysaah isih faxa mara tirri haa, diggah isin Qhiyaamah ayro inkih esserimetton addunyal abak sugteenimik.
- 94. Sinni xiibaabi sittin fanal ganoo kee baaxô baysah mahaysitina islaamaninno gital dadooba siinik daabinteeh diggi ittek lakal siinik aftucelek, Yallih gitak sinam waassaanamih sabbatah addunyal digaala tammoysettoonuuh, isin akeeral kaxxa digaala liton.
- 95. Yallih xagana maggalina addunyâ dago duyye edde xaamittoonuh, cagalah Yallih xaqul tanim is kayrih siinih tayseh isin woh yaaxige mara tekkeenik.
- 96. Isin addunyak litoonum tambaxeeh, Yallih xaqul rizqhii kee galtok tanim raqtaah matanbaxa, diggah Yallih taaqat kee gibdaabinal yisbire marah ken meqe taamah galtok tayse galtoh ken galtenno usun meqe taamak abak sugeenimil.

ٱلْقِيَكُمَةِ مَاكُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ١

وَلُوْشَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَلِحِدَةً وَلِكِن يُضِلُّ مَن يَشَاءً وَيَهَدِى مَن يَشَاءً وَلِنَسْعَلُنَّ عَمَّاكُ نَمُّ تَعْمَلُونَ ۞

وَلاَ تَتَخِذُوٓا أَيْمَانَكُوْ دَخَلَا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَ قَدَمُ المِعْدَ ثُبُوتِهَا وَيَذُوقُواْ ٱلسُّوَءَ بِمَاصَدَدتُّمْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلَكُوْ عَذَابُ عَظِيمٌ ۞

وَلِا تَشْ تَرُولْ بِعَهْدِ اللّهِ نَمَنَا قَلِيلًا إِنَّمَاعِندَ اللّهِ هُوَخَيْرٌ لِنَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعَلَمُونَ ٥

مَاعِندَكُرُ يَنفَدُ وَمَاعِندَاللَّهِ بَاقِّ وَلَنَجْزِينَ ٱلَّذِينَ صَبَرُوۤا أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَاكَانُواْ يُعْمَلُونِ ۞

- 97. Meqe taama abite mari lab num tekkek hinnay say num tekkek usuk moomintuh anuk, toysa addunyal meqe manoy satta edde iyya kaah aceenno, usun aben meqe taamah galtok tayse galtoh ken galtenno usun meqe taamak abak sugeenimil.
- **98.** Nabiyow Qhuraan takriyem faxxa waqdi, toysa Yalli isi Racmatak yeyxeere sheytanih umaanek yalla maggansit.
- 99. Diggah usuk (Sheytan kinnuk) Yallaa kee kay farmoyta nummayseeh sinni Rabbil kelte mara makkoysaamih dudda mali.
- 100. Cagalah usuk makkoysu duudam kaa awlah haysiteeh cato kaat faxa maraa kee usuk keenit abeh yan makkoysiyyah Yallat agleyta haa mara.
- 101. Madqooqik oobisnaamah aayat aka aayatih aracat nabiddile waqdi, Yalli isi naqoosah meqeemiy kayri keenik edde yaniy oobisa yaaxigeh, koros :

  Mucammadow مَا اللهُ عَلَيْهُ وَسَالُهُ cagalah atu Yalli axce weem Yallal diraabah ginnaasite kinnito itte,

  Nabii Mucammadow مَا اللهُ عَلَيْهُ وَسَالُهُ usun kah iyyan inna hinnay keenik maggo mari sinni Rabbih madqooqi ma yaaxiga.
- 102. Nabiyow ama korosuk :ama Qhuraan anu innih kaa ma ginnaasitinniyoy ku Rabbih xaquk jibriiliy roocal Qhudsi deqsita

مَنْ عَمِلَ صَلِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْأُنْتِيَ وَهُوَمُؤْمِنُ فَلَنُحْمِينَةُهُ حَيَوَةً طَيِّبَةً وَلِنَجْزِينَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَاكَانُواْ يَعْمَلُونَ ۞

فَإِذَا فَرَأْتَ ٱلْقُرْءَ انَ فَأَسْتَعِذْ بِٱللَّهِ مِنَ ٱلشَّيْطُن ٱلرَّحِيمِ ۞

إِنَّهُ وَلَيْسَ لَهُ وسُلُطَنُّ عَلَى ٱلَّذِينِ ۽َ امَنُواْ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ۞

إِنَّمَاسُ لُطَنُهُ وَعَلَى ٱلَّذِينَ يَتَوَلَّوَيَهُ وَٱلَّذِينَ هُم بِهِ عُشْ رِكُونَ۞

وَإِذَا بَدَّلْنَآءَايَةَ مَّكَانَءَايَةِ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَايُنزِّلُقَالُوَاْ إِنَّمَاۤ أَنتَ مُفْتَرِّ بِلَ أَعْتَرُهُمُ لَا يَعْلَمُونَ

قُلْ نَزَلَهُ وُوحُ ٱلْقُدُسِ مِن دَّيِّكَ بِٱلْحَقِّ لِيُنَيِّتَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَهُدَى وَيُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ۞ cakkil kaa oobisê kal keenik ixxic, usuk (Qhuraan kinnuk) yeemene mara iimaanal diggi haah, muslimiinih tirtoo kee aytikuma yakkenkeh.

- 103. Nummah tama koros cagalah Nabii Qhuraan barissam seehadaytu ittam naaxigeh, tokkel Nabii Mucammad مراكة edde barsaanah kak iyyan af, fan kak kelsaanam qajam numuuy, tah qarab afay baxxaqqa iyya kinniih Nabii Qarabtu kinnik Qajam num mannal kaa barsaa? iyyan.
- **104.** Diggah Yallih aayoota nummayse waa mara Yalli tirri mahaay usun qansarissa digaala lon akeeral.
- **105.** Cagalah dirab ginnaasittam Yallih aayoota nummayse waa mara, woo mari usun dirableela kinnon.
- 106. Cagalah Yallal dirab ginnaasittam yeemenek lakal koroosanni qangarat yaabe numu, toysa woo numul Yallih Naqbi yan, koroosanni qangarat yaabankeh dirkisen numuy iimaanat lubbi satta kak iyyay rabi meesih teetit yaabe akke waytek, kinnih immay koroosanni qangarat lubbi satta kak axcuk yaabe numul, toysa too maral Yallih naqbi yaniih akeeral kaxxa digaala lon.
- 107. Toh kah ken geytem diggah usun akeerak addunyâ manoo kee tet bilhada dooriteenimih sabbata, diggah Yalli koroosite mara tirri mahaa.

وَلَقَدْ نَعَلَمُ أَنَّهُ مَ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُۥ بَشَرُّ لِسَانُ الَّذِى يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِيٌّ وَهَنذَ الِسَانُ عَرَبِيٌّ مُّيِينٌ ۞

إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِعَايَتِ ٱللَّهِ لَا يَهْ فِي مُؤْنَ بِعَايَتِ ٱللَّهِ لَا يَهْ فِي مُؤْنَ الْكِهُ وَلَهُ مُ عَذَابُ أَلِيهُ فَي اللَّهُ وَلَهُ مُ عَذَابُ أَلِيهُ فَي الْمَانِيقَ مَرِي ٱلْمَانِيقَ مَرُ وَاللَّهِ مِنْ أَلْفَ اللَّهِ مَاللَّهِ مَلْ اللَّهِ مَلْ اللَّهِ مَلْ اللَّهِ مَلَى اللَّهُ مَلَى اللَّهِ مَلَى اللَّهِ مَلَى اللَّهِ مَلَى اللَّهِ مَلَى اللَّهِ مَلَى اللَّهُ اللَّهُ مَلَى اللَّهُ مَلْ اللَّهُ مَلَى اللَّهُ مَلْ اللَّهُ مَلَى اللَّهُ مَلْ اللْهُ مَلْ اللَّهُ مَا اللَّهُ مَلْ اللَّهُ مَلْ اللْهُ مَلْ اللَّهُ مَلْ اللَّهُ مَلْمُ اللَّهُ مَلْ اللْهُ مَلْ اللَّهُ مَلْ اللَّهُ مَلْ اللْهُ مَا اللَّهُ مَا اللَّهُ مَلْ اللْهُ مَا اللْهُ مَا اللَّهُ مَا اللْهُ مَا اللَّهُ مَا اللْهُ مَا اللَّهُ مَا اللْهُ مَا اللْهُ مَالْمُ اللْمُ اللْمُ اللْمُ اللْمُ اللْمُ اللْمُ اللْمُ اللْمُ اللَّهُ مَا اللَّهُ مَا اللْمُ اللْمُ اللْمُ اللْمُ اللْمُ اللْمُ الْمُلْمُ اللْمُ اللْمُ الْمُلْمُ اللْمُ الْمُلْمُ الْمُلْمُ اللْمُ الللّهُ اللْمُ اللْمُ اللْمُ اللْمُ اللْمُلْمُ اللْمُ ال

ذَلِكَ بِأَنَّهُمُ ٱسْتَحَبُّواْ ٱلْحَيَوةَ ٱلدُّنْيَاعَلَى ٱلْآخِرَةِ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْكَفِرِينَ ۞

- 108. Woh Yalli koroosannut lubbitteey aytii kee intiita kak alfe mara kinni, woo mari usun Yalli digaalak keenih massovseemik garcite mara kinnon.
- 109. Nummaak diggah usun akeeral fingiteeh kasaarite mara kinnon.
- 110. Tohuk lakal diggah Nabiyow, ku Rabbi makkal boolayseeniih burten maray koros digaalat mokkorimek lakal Madiinâ fanah guurumey sarra Yallih gital yingicilleeh gibdaabinal yisbire, diggah ku Rabbi keenit tekke mokkorok yotoobeenik lakal dambi cabti li xuwaw li kinni.
- 111. Nabiyow Qhiyaamah ayro kulli nafsi isi nafsik umaane catamkeh giddiyak yamaate ayro keenih cus, kulli nafsi abiteemih galto kaah dudusumta usun andullume kalah.
- 112. Yalli magaalak teynâ (makka kinnuk) maray saayaay sattat sugey rizqhi kah kulli gambik manguk kah amaatuk sugey Yallih nigmat yengeddeeh elle koroositey Yalli qulul kee meesî digaala tammoyse maral ceelallo yoogore, usun koroosannuu kee umaanet baaxo bavisak sugeenimih sabbatah.
- 113. Nummah keenik yanih yan farmoyti (Nabii Mucammad kinnuk) keenih صَا ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ yemeeteeh kaa dirabboyseenih,

أَوْلَتِهِكَ ٱلَّذِينَ طَبَعَ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُـلُوبِهِــمْ وَسَمْعِهِمْ وَأَبْصَدِهِمٌّ وَأُوْلَتَهِكَ هُمُ ٱلْغَلِفِلُونَ ١

> لَاجَرَهَ أَنَّهُمْ فِٱلْآخِرَةِ هُـمُ ٱلْخَسُ ون (١٠)

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَ رُواْمِن بَعْدِ مَا فُتِنُواْ ثُمَّجَهَ دُواْوَصَ بَرُوَاْ إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَالْغَافُورٌ رَّحِيمٌ ١

* يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُحَادِلُ عَن نَّفْسِهَا وَتُوَفِّيَ كُلُّنَفْسِ مَّاعَمِلَتُ وَهُمْ لَانْظَلَمُهُ رِبَ ١

وَضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ ءَامِنَةً مُّطْمَبِنَّةَ يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدَامِّن كُلِّ مَكَانِ فَكَفَرَتْ بِأَنْخُمِ ٱللَّهِ فَأَذَاقَهَا ٱللَّهُ لِبَاسَ ٱلْجُوعِ وَٱلْخَوْفِ بِمَاكَانُولْ بَصِّنَعُهِ نَ شَّ

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ ٱلْعَذَابُ وَهُمْ ظَلِلْمُونَ ١

tokkel digaala ken tibbixeh usun sinni nafsi koroosannut yudlume mara yekkeenimih sabbatah.

- 114. Sinaamey Yalli siinih yeceeh yan rizghi calaalih anuk maguk akuma, isin Yallih nigmat faatita nummah dubuk kaa yaqbudeeh kay amri oggola mara tekkeenik.
- 115. Cagalah Yalli caraamu siinil abem lacak barugaa kee yasguuden lacak caxta qabalaay cereyyâ cado, Yallih migaaqak kalih migaq elle xagen lacih cado, kinnih immay seehadayti qululuh rabu waamih meesih tama caraamuk taniimih makmot kaa kafissam tenek usuk cadô favxih tet akme weeh makmot caddok edde tature week, toysa diggah Yalli dambi cabti-li xuwaw-li.
- 116. Korosey diraabah sin arrob weeloysaamah Yalli caraamu abeemik ah calaali maxcinaay, Yalli calaali abeemik tah caraamu maxcina, Yallal dirab ginnaasittaanankeh, diggah Yallal dirab ginnaasita mari mayaffoofaay mayasillima addunyaay akeeral.
- 117. Usun (koros kinnuk) addunyal aban hatak dago hataka, usun akeeral ken qansarissa digaala lon.
- 118. Nabii Mucammadow nanu yahuud kinnino iyye maral carammosneemiy ahak duma angaam degsitta suural kol

فَكُلُواْ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ حَلَاكَ طَيِّبًا وَٱشۡكُرُواْ نِعۡمَتَ ٱللَّهِ إِنكُنتُمْ إِيَّاهُ تَعَمُّ دُونَ ١

الحزء ١٤

518

إِنَّمَا حَرَّهَ عَلَيْكُمُ ٱلْمَيْـتَةَ وَٱلدَّمَ وَلَحْمَ ٱلْخِنزير وَمَآ أَهِلَ لِغَيْرِ ٱللَّهِ بَقِّهُ فَمَن أَضْطُرَّ غَيْرُبَاغٍ وَلَاعَادِ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِتٌ ١

وَلَا تَقُولُواْ لِمَا تَصِفُ أَلْسِ نَتُكُمُ ٱلْكَذِبَ هَاذَا حَلَالٌ وَهَاذَا حَرَامٌ لِتَّفۡ تَرُولُ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡحَذِبُ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ١

مَتَعُ قَلِيلٌ وَلَهُ مَعَذَابٌ أَلِيرٌ

وَعَلَى ٱلَّذِينَ هَادُواْحَرَّمْنَامَاقَصَصْنَاعَلَـٰكَ مِن قَتْلُ وَمَاظَلَمْنَهُمْ وَلَكِن كَانُوۤا أَنفُسَهُمْ يَظْلُمُونَ ١١٠

الجزء ١٤ 519

maagneeh koh warisnel nanu ken madlammino, kinnih immay usun koroosannuu kee uma taamat sinni nafsi sinnih adlamuk sugeenî kalah.

- 119. Nabii Mucammadow tohuk lakal diggah ku Rabbi iggimat umaane abeeh tohuk lakal woo uma taamoomik Yallal yotoobeeh isi taamoomi yessemegge marah diggah ku Rabbi too toobah lakal dambi cabti li xuwaw li kinni.
- 120. Diggah Nabii Ibraahim kayri miraacay maqaanel katyaanah suge, usuk Yallih amri oggolak deedal diinittek cakki diini (islaam diini kinnuk) fan kelitak suge, usuk Yallat agleyta haa marih numuh masuginnaay ken makkinna.
- 121. Usuk (Nabii Ibraahim kinnuk) Yallih niqmootay Yalli kaah veceel Yalla faatita numuh suge, Yalli isi farmoh kaa dooriteeh massa-le gitâ (islaam diini kinnuk) fanah tirri kaa hee.
- 122. Nabii Ibraahimih addunyal mege niqmat necee kulli diinih mari kaa faylisaamal, diggah usuk akeeral meqe maray Yalli meqem kah abey jannatal fayya itta qarwa kah vecee marih loowot van.
- 123. Nabii Mucammadow tohuk lakal wacyi kol oobisne Nabii Ibraahim diini (islaam diini kinnuk) katay iyyaanamal, aka diinittê fanah

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُواْٱلسُّوَءَ بِجَهَلَةِ تُمَّ تَابُواْ مِنْ بَعَدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُواْ إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعَدِهَالَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ١

إِنَّ إِيْرَهِم كَانَ أُمَّةً قَانِتَ إِلَّهُ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ١٠٠

> شَاكِرًا لِلْأَنْفُهِ إِجْتَبَنَهُ وَهَدَنهُ إِلَّى صِرَطِ مُّسْتَقِيرِ شَ

وَءَاتَئِنَاهُ فِي ٱلدُّنْيَاحَسَنَةً وَإِنَّهُ وِفِي ٱلْأَخِرَةِ لَمِنَ ٱلصَّلحينَ ١٠٠٠

ثُمَّ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ أَنِ ٱتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ١

kaak daggaawe kalah, Nabii Ibraahim Yallat agleyta haa marih numuh masuginna.

- 124. Cagalah sabti ayro qibaadah vassakaxxeenim Yalli elle heem sinni Nabiih amri cineeh sabti ayrol itta wee mara, (Yahuud kinnuk) diggah ku Rabbi Ohiyaamah ayro ken fan meklele usun itta elle waak sugeenimil.
- 125. Nabii Mucammadow ku Rabbih diinii kee kay madqâ fanah sinam sec, Ohuraan kee ku cadiisiiy meqe kassiisiy kayri ken faxsiisaah umaanek ken vayxeereel, Nabii Mucammadow diinil koo giddiya mara xuwaw kee xabca edde tan giddiy megeh ken giddis, diggah Nabii Mucammadow ku Rabbi usuk isi gitak makkoote mara yaaxigeeh usuk isi gital tirri iyye mara yaaxigeh.
- 126. Moominiiney sin yadlumeeh caddok siinit tatre maral cane gacissaanam faxxeenik siinil baaheenih innah tanim keenil baaha, isin wohul tisbireeniih umam siinil baahe marah qafu abteenik, qafu abaanam yisbire marah canê gacsak aysuk raqta akeeral galtoh.
- 127. Nabiyow Yallih diinih sabbatah adak koo geyteemil isbir, ama gibdaabinak Yalli koo yayyaaqem fanah, atu abta sabri Yallih catoo kee kay fayxi akke waytek kak

إِنَّمَاجُعِلَ ٱلسَّنَّتُ عَلَى ٱلَّذَينَ ٱخْتَكَفُواْ فِيةً وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُ مْ يَوْمَ ٱلْقِيَكَمَةِ فِيمَاكَانُواْفِيهِ يَخْتَالِفُونَ ١

ٱدْعُ إِلَىٰ سَبِيل رَبِّكَ بِٱلْحِكْمَةِ وَٱلْمَوْعِظَةِ ٱلْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُم بِٱلَّتِي هِيَ أَحْسَبُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَأَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن سَبِيلِهِ عَ وَهُوَ أَعْلَمُ بِٱلْمُهْتَدِينَ ١

وَإِنْ عَاقَبَتُمْ فَعَاقِبُواْ بِمِثْ لِمَا عُوقِبَ بَهُ وَلَين صَبَرْتُ مَلَهُ وَكُورَ خَبِينٌ

وَٱصْبِرُ وَمَاصَبُوكَ إِلَّابَ اللَّهِ وَلِا تَحَرَنَ عَلَيْهِ مْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْق مِّمَا يَمْكُرُونَ ١ geyta ikke mantu, koo cineeh koo nummayse wee marih sabbatah marookitin, Nabiyow usun (koros kinnuk) koh kah malsan uma malah alil kak ceyta num makkin, ken uma malâ sharri keenil gace lek.

16- Suurat Annacli

128. Diggah Yalli isik meesita maraa kee isi taama yaymaaqe marâ luk yan catoo kee qokoluh.

إِنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلَّذِينَ ٱتَّـَقَواْ وَٱلَّذِينَ هُمر مُّحْسنُونَ ۞

١٦- سورة النحل

17- Suurat Al-Israa

522

الجزء ١٥

SUURAT AL-ISRAA

Makkal Obte, 111 Aayat Takke

Fulte Racmattaav, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Isi nagasu Nabii Mucammad caram masgiidiy makkal صَرَّا لِتَلَهُ عَلَيْهِ وَسَلَّهُ yanik aqhsâ masgiidiy (beytal maqhdis masgid kinnuk) dariifa (deraafe) kak barkattosnê fanah bar kaa kuuluse Rabbi saytunnooweh, nanu Ni dudda tascasse astooti kaa naybullemkeh, diggah Yalli usuk ummaanim yaabbi yabali kinni.
- 2. Nabii Muusah tawraat kitab neceeh israa-iil xayloh tirto kaa abne, yok kalah tagbudeeniih elle kelittan Yalla mahaysitina iyyaanam kay addal keenik inne.
- 3. Abbobti kak xuumiyyak naggosneeh Nabii Nuucû luk doynikit nukkuge marih samadow Yallah abtan qibaadat agleyta kaat mahiina, diggah usuk (Nabii Nuuc kinnuk) Yalla maggom faatita nagasuh suge.
- 4. israa-iil xayloh tawraat kitaabih addal baaxô (beytal maqhdis baaxo kinnuk) bagul umaane nammadda abettoonuuh kaxxa caddok taturuh taturettoonu iyyaanam keenil mekelleeh keenih warisne.
- 5. Tokkel woo nammaddak naharsi baaxô baysiyyi siinik geytima waqdi nanu linoh nan naqoosay

سُبْحَنَ ٱلَّذِيٓ أَسْرَى بِعَبْدِهِ وَلَيْلَامِّنَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ إِلَى ٱلْمَسْجِدِ ٱلْأَقْصَا ٱلَّذِي بَكَرُكَنَا حَوْلَهُ ولِنُرِيَهُ ومِنْ ءَايَكِتِنَأَ إِنَّهُ و هُوَٱلسَّمِيعُ ٱلْبَصِيرُ ٥

وَءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِيَ إِسْرَاءِيلَ أَلَّا تَتَّخِذُواْ مِن دُونِي وَكِيلًا أَنْ

ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوْجٍ إِنَّهُ وَكَانَ عَبْدًا شَكُورًا ﴿

وَقَضَيْنَا إِلَىٰ بَنِيَ إِسْرَاءِ يِلَ فِي ٱلْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي ٱلْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِيرًا ٥

فَإِذَا جَآءَ وَعُدُ أُولَاهُ مَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادَالَّنَآ أَوْلِي بَأْسِ شَدِيدِ فَجَاسُواْ خِلَالً

agiirah taniy gibdi qande le siinit ruubennooh sin buxaaxih fanittel meekite lon, sin qidaanaah seewah sin orbisaanamkeh, tamah yakkuwaa xaganay raq sinni kinni.

- 6. Tohuk lakat israa-iil xayloy iisa siinih keenil gacisneeh maaluu kee xaylo siinih neceeh sin magarrosneh, sin qaduwwik sin neymeggeeh sin niysiiseh Yallâ fanah tuduureeniih kaah tuqunxeeniih taama siinik temgeemih sabbatah.
- 7. Israa-iil xayloy taamaa kee maxco tessemeggeenik sinni nafsi kah tassamaggeenim, taamaa kee maxco tovsommeenik sin umaaneh digaala sin nafsil gacta, tokkel ellecabô baaxô baysiyyih xagni siinik yamaate waqdi sin qaduwwi siinit ruubenno qidim kee xixxibisiyyah, rookaa kee gunxaane sin foocittel tambullemkeh, usun masgid (beytal maghdis masgid kinnuk) siinil culaanamkeh, naharsi adda kaa kah culeeniih duma kaa kah baysen innah kaa baysaanamkeh, sin gabal eneyyi ittaamay usun amo kak bukku iyyaana baysiyyah baysaanamkeh.
- 8. Israa-iil xayloy woo umaanek Yallal gacteenik sin Rabbi siinih nacroore leeh siinih Racmatele, isin umaanee kee baaxô baysat qagitteenik Ni naqoosay sin qidda siinit rubnaah sin digaallaamat qagtenno, jahannam girá korosuh casbiy way kak awge waana tet abne.

ٱلدِّيَارُّ وَكَانَ وَعُدَامَّفْعُولَا ٥

ثُمَّرَدَدُنَالَكُوُا لَكُوهَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدُنَكُمْ بِأَمْوَالِ وَبَنِينَ وَجَعَلْنَكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا ٥

إِنَّ أَحْسَنتُمْ أَحْسَنتُمْ لِأَنفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُهُ فَلَهَأْ فَإِذَا جَآءَ وَعُدُٱلْاَخِرَةِ لِيَسْتَوُا وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُواْ ٱلْمَسْجِدَكَمَادَخُلُوهُ أُوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُ تَبِّرُواْ مَاعَكَوْاْ تَتْبِيرًا ۞

عَسَىٰ رَثُكُو أَن يَرَحَمَكُو قَوانَ عُدتُمُ عُدَنّا وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَفِينَ حَصِيرًا ٨

الجزء ١٥

- 9. Diggah A Qhuraan yayse gitay (islaamaninnô diinih gita kinnuk) massal yani sinaamah yascasse, usuk (Qhuraan kinnuk) mominiinih yan maray meqe taamoomi abbaasita diggah usun akeeral kaxxa galto loonumul ken aytikumusa.
- 10. diggah Akeerâ dabqi yanim nummayse waa marah (koros kinnuk) jahannam girah addal ken qansarissa digaala keenih massosne.
- 11. Seehadayti tuk teyna yangibe waqdi isi nafsii kee isi ahali abaara iggimaa kee Qataatakoh, isi nafsii kee isi ahlih isi Rabbil kayri kah esserannah, seehadayti usuk qaxbaxxaago li kinni.
- 12. Bar kee lago Ni duddaa kee Ni inkittinaane elle yaaxigen namma asta ken abne, barti asta (alsa kinnuk) dugneh diifu teetik kallaamal, laqoh asta (ayro kinnuk) diifuy tu edde yableeni tet abne, isin sinni Rabbik rizghi edde gurrusuttaanaah liggidittê loowoo kee alsitteey ayroorâ loowoh cisab elle taaxigeenimkeh, ummaanim dudda le baxxaqisiyyah baxxaqisne.
- 13. ummaan seehadayti magaane abek hinnay umaane abek waxeexih fillat quukah kaak hayneeh way kaak ma baxsimtaay usuk teetil galtimele, Qhiyaamah ayro kay taama elle tan kitab kaah nayyaaqe

إِنَّ هَاذَا ٱلْقُرْءَانَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقُوْمُر وَيُبَشِّرُ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٱلَّذِينَ يَعْمَلُونَ ٱلصِّلِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَيْرًا ٥

وَأَنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْآخِرَةِ أَعۡتَدُنَالَهُمْ عَذَابًاأُلِمَا

وَيَدْعُ ٱلْإِنسَانُ بِٱلشَّرِّدُعَآءَهُ وبِٱلْخَيَرُّ وَكَانَ ٱلْإِنْسَانُ عَجُولًا ١

وَجَعَلْنَا ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ ءَايَتَيْنٌ فَمَحَوْنَآءَايَةً ٱلْيَل وَجَعَلْنَاءَايَةَ ٱلنَّهَارِمُبْصِرَةً لِّتَبْتَغُواْ فَضَيلًا مِّن رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُواْ عَدَدَ ٱلسّنبن وَٱلْحِسَابُ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَهُ تَفْصِيلًا ١

وَكُلَّ إِنسَنِ أَلْزَمْنَكُ طَلَيْرَهُ فِي عُنُقِيمٍ ۗ وَنُخُرجُ لَهُ و يَوْمَ ٱلْقَكَمَةِ كَتَكَا مَلْقَيْهُ مَنشُهِ رًا ٣

الجزء ١٥ 525

fakimut anuk kaa yableeh kaa geya.

- 14. Atu isi taamah kitab akriy atu Asaaku (Qhiyaamah ayro kinnuk) isih isel sumaagittam cisaabah koo xiqelek kaak iyye Yalli.
- 15. Tirri iyyeeh cakki gita (islaamaninnô diinih gita kinnuk) kataate num toysa cagalah isi nafsi tirri kah iyyam, cakki gitak (islaamaninnô diinih gita kinnuk) makkooteeh koroosite num toysa cagalah abe makkootiyyaa kee koroosannih digaalá kay amol tan, dambileelak hebeltô num keenik numtin dambi mayakkuga kulli num keenik isi dambi yakkuqeeh kah diggalsimâ kal, nanu Ni ginok hebeltô num madigaalla Ni farmovta keenih Rubbu havnam fanah
- 16. Nanu Magaalâ mara bayisnam fanna waqdi temqoo kee hatakat yan mara Yallih amri oggolaanaah kay farmoyta kataataanamah ken amrisna, tokkel tet (magaala kinnuk) mari Yallih amrik yawqeeh kay farmoyta dirabboysaah digaalâ maxco keenil nummattah, toysa nanu tet mara baysiyyah bayisna.
- 17. Nabii Nuuc mara bayisnek lakal Yallih farmoytit dirabbosse horaarik makina hora bayisnee? Nabiyow ku Rabbi isi naqoosah dambittek adda yaaxigeeh yabali kinnim xiqtah.

ٱقْرَأُكِتَابَكَ كَفَى بِنَفْسِكَ ٱلْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبَاكَ

مَّن ٱهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِى لِنَفْسِةٌ وَوَمَن ضَلَّ فَإِنَّ مَا يَضِلُّ عَلَيْهَأُ وَلَا تَزُرُ وَازِرَةٌ وُزِرَأُخْرَيُّ ۗ وَمَاكُنَّا مُعَدِّينَ حَقَّ نَبْعَثَ رَسُولًا ١

وَإِذَآ أَرَدُنَآ أَنْنُهُ لِكَ قَرَيَةً أُمَرُنَا مُثَرَفِيهَا فَفَسَقُواْ فِهَا فَقَ عَلَيْهَا ٱلْقَوْلُ فَدَمَّ زَنَهَا تَدْمِيرًا ١

وَكُمُ أَهْلَكُنَامِنَ ٱلْقُرُونِ مِنْ بَعْدِنُوجٌ وَكُفَى برَ بِّكَ بِذُنُوبِ عِيَادِهِ عِضَارًا بِصِيرًا اللهِ

- 18. isi taamat addunyay sissikuk taturta faxaah cagalah teetih taamitaah akeera nummayse waa numuh nanu fannah nanim teetil (Addunya kinnuk) kaah naceeh naysissike, keenik nanu ninnih kah naysissikem fanna numuh, tohuk lakal akeeral jahannam gira dabqi kaak abnaah usuk bura luk Yallih Racmatak axxaaruk tet cula.
- 19. isi mege taamat akeerâ dabgi faxaah tet taamah (Yallih taagat kinnuk) teetih taamite num usuk Yallal aamanuk, toysa too marih meqe taama Yallih garil oggolsinteeh usuk teetil ken galtele.
- **20.** Ama namma buttak addunya faxxa buttaa (koros kinnuk) kee akeera faxxa buttak (mominiin kinnuk) kulli buttah ninni rizahi keenih naceeh keenik manargiga addunyal, Nabiyow rizqhi ku Rabbik acwaay muxxo kinni, Nabiyow ku Rabbih mattaccoo numuk waaso mali
- 21. Nabiyow wagitaay cubbus addunyal garu garuk keenik (seehada kinnuk) elle muxxusne inna rizghii kee taamal, usun akeeral ittak lon baxxo darajaatah wohuk nabuk ragtaah muxxoh nabuk ragta moominiinih.
- 22. Kee seehadaytow Yallâ luk aka Yalla agleh kaat mahin qibaadal, toysa atu Yallih xaqul sahtimeeh wacarriysime num akkettok.

مَّن كَارَ بُرِيدُ ٱلْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ وفيهَامَا نَشَآءُ لَمَ نُرُّيدُ ثُرَّ جَعَلْنَالُهُ وجَهَنَّمَ يَصْلَحُا مَذْمُو مَامَّدْحُورًا ١

وَمَنْ أَرَادَٱلْآخِرَةَ وَسَعَى لَهَاسَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِرِ ثُ فَأُولَتِهِكَ كَانَ سَعَيْهُ مِمَّشَكُورًا ١

كُلَّانُّمُدُّ هَلَّؤُلَآءِ وَهَلَّؤُلَآءِ مِنْ عَطَآء رَيْكُ وَمَا كَانَ عَطَآءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا ١

ٱنظُرْكَيْفَ فَضَّلْنَابَعْضَهُم عَلَى بَعْضِ وَلَلْاَخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ تَقْضِلًا ١

لَا يَجْعَلْ مَعَٱللَّه إِلَهًا ءَاخَرَفَتَقُعُدَ مَذْمُومَا

الجزء ١٥

- 23. Kee seehadaytow ku Rabbi mekleeh amriseh kaak sa aka Yalla agbude waytaah xaleynah amqiyyah tamqem, ku xaleynak numuk teyni ku xaqul idoolannu yoofek hinnay ken nammay inkih idoolannu ku xagul yoofeenik, toysa atu uf keenik maxcinaay ken nammayat mankataataqinaay ken masahtin, umman meqe maxcoy xabcini keenih ixxic.
- 24. seehadaytow kuynaa kee kabbah yaqunxeeh nacroora num tik, qunxaanel yoo kah qarseeniih vevneben innah keenih xuwaw vi Rabbow ixxic.
- 25. Sinaamey sin Rabbi sin nafsittee kee sin sorkocobbaxittet taniimit ixxigah siinik yayseh maqaane tekkek hinnay umaane tekkek, isin mege maray niya kak temgeeh sinni xaleynah yamqeeh Yallâ fanah gaca tekkeenik, toysa diggah sin Rabbi faxe waktiiy takkay isil gaca marah dambi cabe kinni.
- 26. seehadaytow mare koh aallinnaanih marah le cakki acuv keenih tamgeeh ken xakabtaah tu keenih taceemil, tumalii kee gexsô numuh emegaay le cakki keenih acuy, keenih tamgeeh tu keenih taceemil, toysa isi maalu baddaahiyyah mabaddaahin Yalli faxe waa gitittel kaa baddahtaah kaa bayissaamal.
- 27. Diggah maalu Yalli faxe waa gital baddaahaah baysa mari sheytoonâ toobokoy umaanee kee baaxô

* وَقَضَىٰ رَيُّكَ أَلَّا تَعَيُّدُوٓ إِلَّا إِلَّا إِنَّاهُ وَ بِٱلْوَالِدِيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَتِلُغَنَّ عِندَكَ ٱلْكِبَر أَحَدُهُ مَا أَوْ كَلَاهُمَا فَلَا تَقُل لَّهُ مَا أَنِّ وَلَا تَنْهَرْهُ مَاوَقُل لَّهُمَا قَوَلُا كَرِيمَا ١

وَٱخۡفِضۡ لَهُمَاجَنَاحَ ٱلذُّلِّ مِنَ ٱلرَّحۡمَةِ وَقُل رّب ٱرْحَمْهُ مَا كَمَارَيّبَانِي صَغِيرًا ١

> رَّتُكُمُّ أَعَلَمُ بِمَافِي نُفُوسِكُمْ إِن تَكُونُولُ صَلِحِينَ فَإِنَّهُ وكَانَ لِلْأُوَّابِينَ غَغُورًا (٥٠)

> وَعَاتِ ذَا ٱلْقُرْ بِي حَقَّهُ وِ وَٱلْمِسْكِينَ وَٱبْنَ ٱلسَّبِل وَلَا تُنَاذِرْ تَتَذِيرًا ١

إِنَّ ٱلْمُبَدِّينَ كَانُواْ إِخْوَانَ ٱلشَّيَطِينَ وَكَانَ ٱلشَّيْطِنُ لِرَبِهِ عَضُولًا ١ baysal ken celaah ken katayte kinnon, sheytan isi Rabbih niqmat kaxxam yangaddi kinni.

- 28. Seehadaytow tama tu kah acuy kok kak inne mari tu keenih kak taceem aalle kalah tu kosserek, atu isi Rabbik gurrussaah qaagitta rizqhiy tu keenih kak tacayu waytah derre keenit cabe koo tekkek, toysa xabcin maxcoh keenî luk yab, Yalli tu yol yecee kaa tekkek tu siinih kak aceeyyo keenik axcuk.
- 29. seehadaytow meqe gital maalu taceemik isi gaba cinnaaneh fillat tonxowwime gaba tet maabin, inkih yan fakimih tet mafakin maaluk litom inkih cindah taceemil kaa baddaahak, toysa sinam xaqul sahtimeeh qeemiten (Qaybisen) numuy maaluk yiggiriqqey tu sinni akkettok.
- 30. Diggah seehadaytow ku Rabbi isih kah faxa marah rizqhi farakka haah, isih kah faxa maral kaa ceyissi haa, diggah usuk isi naqoosak adda yaaxigi yabali kinni.
- 31. sinaamey rizqhi Yallih gabat yanim teexegeenik tussinnâ meesih sinni xaylo maqidina, nanu ken kee sin inkih narzuqhehik, diggah ken (xaylo kinnuk) qidim kaxxa dambi kinni.
- **32.** sinaamey dalwaa kee dalwa fanah sin beyyi haytaamal maxayyoowina, diggah is kaxxa

ۅٙٳڡۜٙٲؿؙڡٞڔۻڹؘۜۘۼؽ۫ۿؙۄؙٱؠؾۼٵٙ؞ٙۯۿؠۊڝؚٚڗۜڽؚؚۨڮ ٮۜڗڿؙۄۿاڡؘڨؙڶڷؘۿ۫ۄٞۊؘڵٳڡٙؽۺۅڗٙٳ۞

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغُلُولَةً إِلَى عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطُهَا كُلِّ ٱلْبَسْطِ فَتَقَعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا ۞

ٳ۪ڹۜٙڗؘڰؘؽۺؙڟٵڷؚڗ۬ڨٙڸڡٙڹؽۺؘٲٷؘڡؘۣڡٞ۫ڋۯؙؖٳڹؖۿؙۅ ػٲڹؘؠۣۼؠٵڍۅ؞ڂؘؠۣ؉ؙؚٳؽڝؠڒڶ۞

ۅٙڵڗڡٞؖؾؙؙؗؗۄؙٲۊؙٙڶۮڴؙؗؗۘڔڂۺ۫ؽڎٙٳ؞ٝڵۊۣۜٞۼٞڹؙڗۯؙۊؙۿؙۄٞ ۅٙٳؾٵڴؙڔ۠ٳ۫ڹۜٙڡٞؾۧڶۿؙڡ۫ػٲٮؘڂۣڟػٳڮٙۑڗؙ۞

وَلِاتَقْرَبُوْاللِزِنَّةِ إِنَّهُ رَكَاتَ فَحِشَةَ وَسَاءَ سَبِيلَا ۞

الجزء ١٥ ك 529

qaxumaane le taama kinnik, tet giti manxu uma gitay jahannam girâ fanah sinam beya kinni.

- 33. sinaamey Yalli qidim caraamu siinil kak abe nafsi maqidina, usuk islaamaninnô diinil xiqe waytaamat aseemih cakkih kaa giddan sin akke waytek, cakki maliinoh dulmih giddiime num toysa nummah kay nagreynah isih faxam kaak abaamih abbootan kaah necee (canê gacsah kaa qidee kee hinnay gidiy kaak bee kee hinnay qafu kaah abe yakkeemil) tokkel usuk (nagreyna kinnuk) gidimit Yalli kaah hee caddok tature waay (kay num qide wee marak num qidaamal, kay num gide num gida kaa akke waytek) diggah usuk tamahat caddok tatre week Yallak catoo kee qokol le num kinni.
- 34. qayxixxi maalul maxayyoowinaay, edde mataamitina yayse gurral kaat taamittan sin akke waytek, usuk kas edde baaha qumri guffu haah isi maalu meqe xagoh xagga haam fanah, isin xagana duudusa diggah Qhiyaamah ayro xagni kak esserimaanam kinnik.
- 35. keela keexxan waqdi sinaamah duudusaay madaggoysina, massal yan miidaanal miidaanisa, woh addunyal siinih tayseeh akeeral Yallih xaqul ellecabô maqaaneh siinih aysuk raqtak.

وَلَا تَقْتُلُواْ ٱلنَّفْسَ ٱلْتِي حَرَّمَ ٱللَّهُ إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَمَن قُنِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِوَلِيِّهِ عَسُلَطْنَا فَلاَيُسْرِفِ فِي ٱلْقَتْلِ إِنَّهُ رَكَانَ مَنصُورًا

ۅؘڵٳؾؘڨٞڒؙٷٳ۠ڡؘٲڶٲڷؽؾۑڔٳڵٙڔۣٵڷۜؾۣۿؽٲ۫ڂڛڽؙ ڂؿؘۜێؿڶۼۧٲۺؙڎٞؗۂؙٷۧٷٛٷ۠ٳؠٵڵڡۿٙڋٳۣٮۜٛٵڵڡۿڎ ػڶڹؘڡۺٷڶڵ۞

وَأَوْفُواْٱلْكَيَّلَ إِذَاكِلَتُمْوَنِثُواْبِٱلْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيرُ ذَلِكَ خَيْرُواْ خَسَنُ تَأْوِيلًا ۞

- 36. seehadaytow ixxiga kak aalle waytaamat mayaabinaay mataamitinaay makataatin, diggah maabbaa kee mablaay, sorkocobbaxaay wohuk kalah seehadayti abba haamak inkih esserimahak Ohiyaamah ayro, megem edde abeh sugek mege galto elle geya, umam edde abeh sugek digaala elle geya.
- 37. seehadaytow atu kaxxamariinitak baaxô bagul magexin, diggah atu gexot baaxo inkinnah maboohassaay maqanxissak, atu kaxxamariinot xexxaarah qaleela maguftak.
- 38. Too taturru itteemik umaamay edde yabba inney sin kak waasne inkih ku Rabbih xaqul is umaamay usuk niqbaah isi naqoosah faxe waa kinni
- 39. Nabiyow too baxxaqqa koh haynem ku Rabbi wacyih kol oobiseemi madqoogii kee kassiisik, seehadaytow Yallâ luk aka Yalla agleh kaat mahin qibaadal, toysa jahannam girat qambisimettok, isi nafsii kee sinaamak massacakka luk, isi Rabbih Racmatak axxeerak.
- 40. A korosey sin Rabbi lab xaylot sin cagliseeh siinih dooree, isi nafsih malayka say xayloh haysitak? diggah isin qaxumaane kak nabah tan maxco ittan malayka Yallih say xaylo ittan waqdi.
- 41. nummah A Qhuraanih addal sinaamah madqooqii kee

وَلَا تَقَفُ مَا لَيُسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ ٱلسَّمْعَ وَٱلْبَصَرَ وَٱلْفُؤَادَكُلُّ أُوْلَتِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْعُولًا اللهِ

> وَلَا تَمْشِ فِي ٱلْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ ٱلْأَرْضَ وَلَن تَبَلُغَ ٱلْجِبَالَ طُولَا ١

كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَبِّئُهُ وعِندَرَيِّكَ مَكْرُ وَهَا ۞

ذَلِكَ مِمَّا أَوْحَى إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ ٱلْحِكْمَةُ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ ٱللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَفَتُ أَقَى فِي جَهَنَّمَ مَلُومَا مَّذَحُورًا ١

أَفَأَصْفَىكُمْ رَبُّكُم بِٱلْبَنِينَ وَٱتَّخَذَمِنَ ٱلْمَلَتِكَةِ إِنَثًا إِنَّا أَنَّهُ لَتَقُولُونَ قَوَلًا عَظِيمًا ٥

وَلَقَدُصَرَّ فَنَافِي هَاذَا ٱلْقُرْءَانِ لَيَذَّكُّ وُلْ وَمَا

531

الجزء ١٥ 🖯

ceelalloola baxxaqqa hayne usun elle kaskassoowaanaah, kaal tanim cubbusaanamkeh, ama Qhuraanih addal keenih (seehada kinnuk) abne baxxaqisiyyaa kee kassis korosuh cakkik giltaanaah yaxxeereenimik sa keenih osisem mali.

- 42. Nabiyow ama korosuk ixxic: usun kah iyyan innah Yallâ luk aka Yallitte suginnay toysa tama Yallitte kaxxa qarshi le Rabbik elle tayseeh kaa elle korissa gita gurrusak ten.
- **43.** Yalli koros kaal haytaah ittaamak saytunnooweeh, kaxxa fayyah fayya iyye.
- 44. Malcina Qaran kee malcina baaxooy, ken nammayih fanal ginok eneyyi ittam kaa saytunnossa, Ginok tu matan Yalla faylisak kaa saytunnossam tani tet akke waytek, kinnih immay sinaamey usun kaat aban saytunnoysiyya mataabbaanaay edde maraddan, diggah Yalli xiqli dambi cabti li kinni.
- 45. Nabiyow ama korosuy akeera nummayse waytal Qhuraan takriye waqdi koo kee ken fanat qellita reebuy Qhuraan fahmi (raqsa kinnuk) keenik qellisaah reebisa hayne.
- 46. ken sorkocobbaxittel sibaabi hayneeh keenik alifneh Qhuraanal taniimit rade waanankeh, ken aytiital qilsa hayneeh tet ken waysisneh kaa (Qhuraan kinnuk)

يَزيدُهُمۡ إِلَّانُفُورًا ١

قُلُوۡكَانَمَعَهُ ۡءَالِهَ ۗ كَمَايَقُولُونَ إِذَا لَّابَّتَغَوَاْ إِلَىٰ ذِى ٱلۡعَرْشِ سَبِيكَ۞

سُبْحَنَهُ وَوَتَعَالَى عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا ٢

شُيِّحُ لَهُ السَّمَوَتُ السَّبَعُ وَالْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ وَإِن مِّن شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمِّدِهِ وَلَكِن لَّا تَفَقَهُونَ تَسَبِيحَهُمْ إِنَّهُ وكَانَ حَلِيمًا عَفُورًا ﴿

وَإِذَا قَتَأْتَ ٱلْقُتُوَانَ جَعَلْنَابَيْنَكَ وَيَيْنَ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْآخِرَةِ حِجَابًا مَّسْتُورًا ٢

ۅۘۻٙۼڵڹٵۼڸؘۘڨؙڶۅۑۿڋٲڮؽۜڐٞٲڹؽڣ۫ڡۜۿۄؙۉ؈ٛ ٵۮڶڣۣڂۄؘڨٙٵٞٷڶۮڬؖڒؾڔۜڹۜڬڣۣٱڶڨؙڗٵڹ؈ؘڂۮۄؙ؞ ۅڷٙۊ۠ٵۼٙڸٙٲڎٙڹڔۣۿڔؙڹؙڡؙۯڒ۞

الجزء ١٥

edde yaabbeenimik, Nabiyow atu Ohuraan addal isi Rabbi dibuk cussaah kaa inkittossa waqdi atu kaa fan ken seecak, usun (koros kinnuk) Ohuraan addal Yallih inkittinaane yaabbeenimik derre kot caban kudak.

- 47. Nabiyow! Nanu koros koo ankacissa waqdi, koo kah ankacissam angas kee bura kinnim naaxigeh, usun ku caagidih garaan waqdiy atu Ohuraan takrive koroosite mari isin kalah katattaanam mantun elle baaben numuy kas edde yengeyye akke waytek sittak iyyan waqdi naaxigeh.
- 48. Nabiyow A koros ceelalloola (baababeyna, gadabe, cabuli, ginni li kok iyyaanamal) koh elle taagure inna qajjibsitak wagitaay cubbus, tokkel usun inkih cakki gitak makkooteeniih tirtô gita gufaanaah geyaanam maduudan.
- 49. koros nanu rabneeh lafoofiy ruma tekke tikki inna waqdi, diggah nanu Qhiyaamah ayro qusba ginoh ginnimmi inneh ugutennoo itte?
- **50.** Nabiyow! Gibdah xeet tika hinnay biriita tika woh duddeenik keenik ixxic
- 51. Hinnay sin alilwaa kee sin kasat ambinnaanim tika Yalli sin gacsam ma yaffarak keenik ixxic, tokkel usun manoh iyyi nee gacsaa? rabnek lakal kok axcelon, naharsi adda sin gine Rabbi sin gacsele keenik ixxic, tokkel angasah

نَّحُونُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ عَإِذْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ نَجُونَيْ إِذْ يَقُولُ ٱلظَّالِمُونَ إِن تَتَّعُونَ إِلَّارَحُلَامَّسُحُورًا ۞

ٱنظُرْ كَيْفَ ضَرَبُواْلَكَ ٱلْأَمْشَالَ فَضَمَّلُواْ فَلَا سَّتَطْبَعُونَ سَيلًا ١

وَقَالُواْ أَءِ ذَا كُنَّاعِظُمَا وَرُفِّيًّا أَءِنَّا لَمَنْعُوثُونَ خَلْقًا حَديدًا ١

* قُلْ كُونُواْ حِجَارَةً أَوْحَديدًا ٥

أُوْحَلُقًا مِّمَّا يَكُبُرُ فِي صُدُورِكُرُ فَسَيَقُولُونَ مَن يُعِيدُنَّا قُلِ ٱلَّذِي فَطَرَكُمْ أُوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هُوِّ قُلْ عَسَىٰۤ أَن يَكُونَ قَرِيبًا ١

- 52. Sin Rabbi magooqak tawqoonuh sin seeca ayro (Qhiyaamah ayro kinnuk) kassita, tokkel isin kay amri oggoltaanaah kaa faylissaanah, usuk kulli caalatal fayla luk, tokkel isin addunyâ manol dago waktik sa tu sugewayteenim ekkelli haytan Ohiyaamah ayroh meesih gibdah.
- 53. Nabiyow Yi naqoosay moominiinih tanik sinaamâ luk yabtan waqdi meqe yaabay yayset ken luk yaaba keenik ixxic:Diggah tamah abe weenik sheytan ken fanat naqabuu kee umaane ugusak ;diggah sheytan seehadaytuh naqbi kak baxxaqqa iyya naqboyta kinni.
- 54. Sinaamey sin Rabbi sin nafsik ixxigah siinit yayseh, siinih xuwaawam faxek iimaanat sin culsa, hinnay sin digaalam faxek koroosannut sin qida, Nabiyow! atu iimaanal ken dirkissaah, ken taamoomi dacrissaamah koo maruubinnino.
- 55. Nabiyow! ku Rabbi Qaranwaa kee baaxol taniimit sinaamak ixxigah yayseh, nummah ambiyak garu garuk muxxusneeh, Nabii Daawuuduh zabuur degsita kitab necee.

يَوْمَ يَدْعُو كُمْ فَتَسْتَجِبُونَ كِمَدْهِ وَتَظُنُّونَ إِن لَّبِثُتُمْ إِلَّاقَلِيكُ ۞

الحزء ١٥

533

وَقُل لِعِبَادِي يَقُولُواْ ٱلَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ ٱلشَّيَطِنَ يَنزَغُ بَيْنَهُمُّ إِنَّ ٱلشَّيْطِنَ كَانَ لِلْإِنسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا ١

رَّبُّكُو أَعْلَمُ بِكُمِّ إِن يَشَأْيُرْحَمْكُو أَوْإِن بَشَأْ يُعَذِّبُكُمْ وَمَآ أَرْسَلْنَكَ عَلَيْهِمْ

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَن فِي ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضُّ وَلَقَدُ فَضَّ لَنَا بَعْضَ ٱلنَّبِيِّي عَلَىٰ بَعْضَّ وَءَاتَنَادَاوُودَ زَبُورًا ٥

- 56. Nabiyow korosuk Yallak kalah isin Yallitte takkalen maray aqbudak sugteenih seeca keenik ixxic, usun umaane siinik kalaanaah, fayya siinik haanam maduudaanaay, aka maral tet korsaanam maduudaanak.
- 57. Ama koros Yallak kalah taqbudeeh, kah sectaah kallacta mari (ambiyaa kee meqe maraay malayka kinnuk) woo mari sinnih sinni Rabbik xayna gurrusa qibaadaa kee taaqatah kaat xayuk Raaqa mara yaaxigeenimkeh, usun kay Racmat qaagitaah kay digaalak meesita marak, usun mannal ken yaqbudeenii? diggah ku Rabbih digaala is kay naqoosa inkih kak cibbarsimtaah kak meesittam faxximta digaala kinni.
- 58. Hebeltô magaalah maray koroositey farmoytit dirabboyse mayan Qhiyaamah ayrok duma nanu tet mara finqisnaah saaxisna nee akke waytek, hinnay tet mara gibdi digaalah digaalla nee akke waytek, toh lawcal macfuuzul tunkuttubem kinni.
- 59. Nabiyow! tama koros (makki koros kinnuk) kosserte astooti rubnaamak nee waassem matan, keenik duma sugte koros esserteeh keenih tet necee waqdi tet dirabboyseeniih, wohul ken finqisneeh ken bayisneemih sabbat akke waytek, samuud deqsitta kedoh (Nabii Saalic mara kinnuk) baxxaqqa itta astah alà keenih neceeh teetil koroositeeniih Yalli

قُلِٱدْعُواْٱلَّذِينَ زَعَمْتُ مِيِّن دُونِهِ عَلَا يَعُولُالَّذِينَ زَعَمْتُ مِيِّن دُونِهِ عَلَا يَعُولِكُون يَمْلِكُونَكَشِّفَ الضُّبِرِعَنكُوْ وَلَاتَحْوِيلَا ﴿

اُوْلَتَلِكَ ٱلَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَعُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ ٱلْوَسِيلَةَ أَيَّهُمُّمُ ٱَقَرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُۥ وَيُخَافُونَ عَذَابَهُ ۚ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُوزًا۞

ۅؘٳڹڡۣۜڹڨٙڗؘۣۼٙٳڵؖٳڬڡؙٛۯؙڡؙۿڸػؙۅۿٳڣۜڹ۫ڷؘڽؘۊؚڡ ٱڶڡۣۧؽؘڝٙڐؘۊٞڡؙڡٙڋڣؙۉۿٵعؘۮٵڹٵۺۜڍۑۮ۠ٲػٲڹڎؘڶڮ ڣۣٱڶڮؾؘڹ؞ڡٙۺڟۅڒٳ۞

وَمَامَنَعَنَآأَن نُرُّسِلَ بِٱلْآيَكِتِ إِلَّا أَن كَذَّبَ بِهَا ٱلْأَوَّلُونَّ وَءَاتَيْنَاتَمُودَ ٱلنَّاقَةَ مُبْصِرَةَ فَظَلَمُولِهِمَّاْوَمَانُرْسِلُ بِٱلْآيَكِ إِلَّا تَخْوِيفَا ۞ ken bayseh, nanu Ni naqoosah astooti meesissok sa tet kah rubnam mannu.

- 60. Nabiyow cus! diggah ku Rabbi sinaamat ixxigaa kee duddah maroh keenit van kok inne waadi, israa kee migraaj bar intih koo nuybulle kaxxa astootii kee abbarsinte caxay (zaghghuum caxa kinnuk) Ohuraanal cussumte sinaamah mokkorok sa kah abnem mannu, koros addunyal maggo digaaloolii kee astootit ken meesisna, tokkel woo meesisso koroosannuu kee makkootiyyat kaxxam caddok taturaanamak sa keenih osissam mali.
- 61. Nabiyow cus: malaykak aadamah konnabah kummat teetik inne wagdi, tokkel malayka inkih kummatte, ibliisiy kaxxamariiniteeh kummaatiyya cine akke waytek, atu kallak ginte seehadaytuh kummaatoo axcuk?
- 62. Ibliis Yallal koroositak yi Rabbow yoh warisey A seehadaytuy yol muxxussey konnabah kummaata kah itte yol kah muxxussem? Atu Qhiyaamah ayrô fanah yoo wadirrossek, diggah kay samad ku gitak makkoyseyyooh amol keenik gaceyyooh ken bayseyyo, dago maray isi qibaadah keenik caglissey umaanek dacrisse akke waytek iyye.
- **63.** Yalli sheytan kee kaa katattem meesiisak: koo kee Aadam samadak koo katatteeh ku yab

وَإِذْ قُلْنَالَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطُ بِٱلنَّاسِ وَمَاجَعَلْنَا ٱلرُّءِ يَا ٱلَّتِيَ أَرَيْنَكَ إِلَّافِتْنَةَ لِلنَّاسِ وَٱلشَّجَرَةَ ٱلْمَلْعُونَةَ فِٱلْقُرْءَانِ وَثُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَنِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَنَا كَبِيرًا ١

> وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَآمِكَةِ كَةُ السُّجُدُواْ لِلْادَمَ فَسَجَدُوٓا إلا إِبليسَ قَالَ ءَأَسَجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا ١

قَالَ أَرَءَ يْتَكَ هَٰذَا ٱلَّذِي كَرَّمْتَ عَلَىَّ لَينَ أَخَّرْتَن إِلَى نَوْمِ ٱلْقَكَمَة لَأَحْتَنكَنَّ ذُرِّيَّتَهُ وَإِلَّا قَلْلَا ١

> قَالَ ٱذْهَبْ فَمَن تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ حَفَنَّ جَزَآةُ كُوْ جَزَآءً مِّنْ وَفُورًا ١

toobbeemik gexa sin galto jahannam girak, tokkel diggah jahannam girah digaala koo kee keenih inkih galtoy dudda le kinnik kaak iyye Yalli.

17- Suurat Al-Israa

- **64.** Atu keenik (Aadam xaylo kinnuk) duddu hayte mara isi xongolov umaaneh ken edde sectat ken esgeyyiyaay haliffi ken hayis, ku gandek faarislee kee ibaybah tanim keenil seecaay kobxis, maaluu kee xaylot keenî luk engelaay ganô xaganah ken xagnis, Sheytan ken kah xagnisam mali duquurusiyyaa kee deedal akke waytek kaak iyye Yalli.
- 65. Diggah ibliisow! Yi naqoosa moominiiniy Yi amri oggolte makkossaamih duddaa kee reeda ken amol mantu, ibliisow ku Rabbi moominiin ku keydii kee umaanek dacayrih xiggi ken haa kaak iyye Yalli.
- 66. Sinaamey Sin Rabbiy qibaada cakkisita kinni badal dawaanik siinih gexissam kay rizqhi edde gurrusuttaanamkeh, diggah usuk (Yalla kinnuk) siinih xuwaw li kinni.
- 67. sinaamey badal gibdaabini sin xageeh, xuumiyyak meesittan waqdi Yallak kalah aqbudak suggu itteenim sin kasak qellittah, Yallay dudda le kassittaanaah, kaa sectaanaah kaa kallacittaanam akke waytek, usuk fingak sin wadamkeh, tokkel usuk xuumiyyak

وَٱسْتَفْزِزْمَنِ ٱسْتَطَعْتَ مِنْهُم بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبْ عَلَيْهِم بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِلْهُمْ في ٱلْأَمْوَال وَٱلْأَوْلَادِ وَعِدْهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ ٱلشَّبَطِنُ إِلَّا غُرُورًا ١

> إنَّعِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِ مِّرْسُ لَطَكُّ ۖ وَكَفَىٰ بِرَيِّكَ وَكِيلًا ١٠٥

> رَّيُّكُهُ ٱلَّذِي يُزْجِي لَكُمُ ٱلْفُلْكَ فِي ٱلْيَحْرِ لِتَبْتَغُواْ مِن فَضَلَهُ وَإِنَّهُ وَكَانَ بكُمْ رَحِمًا ١٠

وَإِذَامَسَكُمُ ٱلضُّرُّ فِي ٱلْبَحْرِضَلَّ مَن تَدْعُونَ إِلَّا إِيَّاةً فَلَمَّا نَجَّىكُمْ إِلَى ٱلْبِرِّأَعْرَضِتُمُّ وَكَانَ ٱلْاِسْكُ كُفُورًا ١

الجزء ١٥ ك 537

sin naggossuuy, barri fan sin bukku haa waqdi, Yalla inkittossaanam cintaanaah wohut derre cabtan, Seehadayti usuk (korosta kinnuk) Yallih niqmatal kaxxa angoddi li kinni.

- 68. Sinaamey Yalli baaxo siinil xuumusaah hinnay Qaraanak xeet robti innah siinil caxaamak sinni teemeneenii? tohuk lakal isin Yallih digaalak sin dacrissam mageytan.
- 69. Hinnak sinaamey sin Rabbi aka adda badah sin gacsaah, gibdi caacayay yaggilih yani siinit ruubaah badat sin xuumusaamak sinni teemeneenii? Yallal koroositteenimih sabbatah, tohuk lakal isin hebelto maray siinil bahneemih nee kataata mageytan.
- 70. Nummah Aadam xaylo ginô maqaanee kee kasaay edde yaaban arrabaay ixxigat raqqa itta ginok ken muxxusneh, barril lac kee usun bicsan meerraytul (baabuurah innah tanim kinnuk) ken nukkuqeeh badal dawaanikil ken nukkuqe, yakmeeniih yaaqubeenimik meqe rizqhiy tamu meqe keenih neceeh ginoonay ginni haynek muxxusiyyah ken muxxusne.
- 71. Nabiyow! ugut ayrol sinam aytikumusak meesiisak ken taama elle tan kitaabal ken secnu wayna ayro keenih cus, tokkel le kitab

أَفَأَمِنتُمْ أَن يَخْسِفَ بِكُوْجَانِبَ ٱلْبَرِّ أَقَ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَاتِجَدُواْ لَكُوْوَكِيلًا۞

أَمْ أَفِسْتُمْ أَن يُعِيدَكُمْ فِيدِتَارَةً أُخْرَىٰ فَيُرْسِلَ عَيْكُمْ قَاصِفَامِّنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُمْ بِمَاكَفَرَثُمْ ثُمَّ لَا يَجَدُواْ لَكُمْ عَلَيْنَابِدِهِ تَبِيعَا۞

* وَلَقَدْ كَنَّمْنَابَيْ ءَادَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ وَرَزَقْنَهُ مِ مِّنَ ٱلطَّيِّبَنِي وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرِ مِّمَّنُ خَلَقَنَا نَقْضِيلًا ۞

يُوَمَ نَدَّعُواْ كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمِّ فَمَنَ أُونِيَ كِتَبَهُ وبِيمِينِهِ عَأُوْلَيَإِكَ يَقَرَءُونَ كِتَبَهُمْ وَلَا يُظَلَمُونَ فِتِيلَا ۞

الحزء ١٥

migdah kah yantacawwu waa mari, toysa woo mari sinni kitab wallitak yakriye, ken taamah galtok tamri lafoyti berraaqimit yan tufulih gide keenik madaggovsimta.

17- Suurat Al-Israa

- 72. tama addunyal bagi inti sinnuk suge numuy cakki gitak makkooteh suge, toysa usuk akeeral inti sinnah lafitak raaqaah, tirtô gitak makot gexoh umuk Raaqa.
- 73. Nabiyow! koros nanu wacyih kol oobisne Ohuraanak koo make raarra hayte nanu wacyih kol oobisne Qhuraanak kalah tanim diraabah nel ginnaasittamkeh, toysa atu usun kok faxaanam abinnitoy kaxxa kacnoytah koo haysitak yenen.
- 74. nanu cakki gital diggi koo hee wanninoy nummah ken fanah kelittam xayyossu hayte dagoh gide.
- 75. Nabiyow! tama korosû fanah dagom keltinnitoy usun koo essereenimil, toysa addunyâ digaala namma xerribuh koo tammoysak neneeh rabtek lakal akeerâ digaala namma xerribuh koo tammoysak nen, tohuk lakal Ni digaalak koo cata num geyak manannito.
- 76. Nummah Nabiyow ama koros kot abtah tan askikkiqiyyat makki baaxok koo tayyaaqem xayyossu hayte, toysa usun teetik koo ayyaaqinnoonuy tet addal kok

وَمَن كَانَ في هَاذِهِ عَ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي ٱلْآخِرَةِ أَعْمَلِ وَأَضَالُ سَيلًا ١٠٠

وَإِن كَادُواْ لَيَفْتِنُونَكَ عَن ٱلَّذِيّ أُوْحَيْنَا إِلَيْكَ لِتَفْتَرِي عَلَيْنَا غَيْرَةُ وَ وَإِذَا لَّا تَّخَذُوكِ خَلِيلًا ١

وَلُوۡلِٳٓ أَن ثَبَّتُكَ كَ لَقَدۡ كِدتَّ تَرۡكُنُ إِلَيۡهِمۡ شَيْعًا قَللًا ١

إِذَا لَّأَذَنَّكَ ضِعْفَ ٱلْحَكَوةِ وَضِعْفَ ٱلْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجَدُلَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ١

وَإِن كَادُواْ لَيَسْتَفِرُ وَنَكَ مِرِبُ ٱلْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا وَإِذَا لَّا يَلْبَثُونَ خِلَافَكَ إِلَّا

539

wadirih dago waktik sa tu sugak manannon.

- 77. Nummah Nabii Mucammadow kok duma nanu rubne صَا ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ farmoytit isi addak teyyeeqe ummatta finqisnaah, bayisnam Ni gaada kinni, atu ni gaadah korsa inkinnah mageyta.
- 78. Nabiyow! Salat le waktil dacrisaay dudda luk kaa soolis;dohri ayro kelitta waktik xabba haanamaay barti dite edde makitta waktî fanah (Dohri Salaataay Qasriiy Magrib kee Qishâ Salat kinnuk), subci salat soolis kiraate edde ayxeerak, diggah subci salat barti malaykaa kee lagô malayka edde marta salat kinni, is ittal ciggiilak.
- 79. Nabiyow! barak tu xintek gamadal ugutaay, barti salat ab, barti salat fardi salaatih bagul darajaat ossantinah koh abnek, ku Rabbi Qhiyaamah ayro kaxxa shafaaqattah aracay fayla ley naharsi maraa kee ellecabô mari inkih kolle faylisal koo sooliselek.
- 80. Nabiyow ixxic: Yi Rabbow nummâ culmay (Madiinâ culim kinnuk) kayrih yoh tayset yoo culusaay nummâ mawqay (makkak abe mawuq kinnuk) kayrih yoh tayseh yoo eyyeq, ku xaquk maqaray ku nagboytiitik (koros kinnuk) yoo edde cattaa kee ku diini fayya edde hayta yoh acuy.

سُنَّةَ مَن قَدْ أَرْ سَلْنَاقَبَلَكَ مِن رُّسُلِنَّا وَلَا تَجَدُ لِسُنَّتِنَا تَحُويلًا ١

الحزء ١٥

أَقِيمِ ٱلصَّلَوٰةَ لِدُلُولِكِ ٱلشَّمْسِ إِلَىٰ عَسَق ٱلْيَل وَقُرْءَانَ ٱلْفَجُسِّ إِنَّ قُرْءَانَ ٱلْفَجْرِكَانَ مَشْهُودًا ٨

وَمِنَ ٱلَّيْلِ فَتَهَجَّدُ بِهِ عِنَافِلَةً لَّكَ عَسَىٓ أَن يَنْعَتَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ١٠

<u></u>ۊؘڰؙڕڗۜؾؚٲۘۮڿڷڹۣ؞ؙمؙۮڂؘڶڝؚۮقۣۅؘٲٛڂٝڔۣڿڹۣ مُخْرَجَ صِدْقِ وَٱجْعَل لِي مِن لَّدُنكَ سُلْطَانَانِّصِيرًا ٨

- 81. Nabiyow ama korosuk: islaamaninno temeeteeh koroosanni kateeh bayeh, diggah deedal kee koroosanni kataah baytam kinni keenik ixxic.
- 82. Ohuraan Aayootak, lubbi bivaakitteh (munaafighannuu kee iggimaay baditiiy.www.. kinnuk) diwaa kee yeemene marah nacror takkeemih kaa oobisna. ama Qhuraan daalimiinih (koros kinnuk) yan marah fingaa kee koroosannuk sa keenih osisam mali.
- 83. Seehadaytuh maggo afah tan nigmoota kaah nacee wagdi usuk Yallih amrit derre cabaah isi Rabbik kaxxamariinoh yaxxeere, umaane kaa xagtek usuk Yallih nacrooruk yabboodi yakke.
- 84. Nabiyow! sinaamak ixxic: siinik kulli seehadayti isi caalat celta taamah taamita, tokkel sin Rabbi siinik cakki gitâ fanah tirri iyya marat ixxigah siinik yayseh.
- 85. Nabiyow! koros cirdih rooci kinnim koo esserta, tokkel atu keenil gacisak: rooci Yi Rabbih amriiy usuk lenna taaxigem matan kaak sa, sin kee sinaamah inkih ixxigak tontocowwimem tu hinna dagom baxa akke waytek keenik ixxic
- 86. Nabiyow! nanu fannek Ohuraanay wacyih kol oobisne ku lubbik dugnam dudnah, nanu woh kok

وَقُلْ جَاءَ ٱلْحُقُّ وَزَهَقَ ٱلْبَطِلُ إِنَّ ٱلْبَطِلَ كَانَ زَهُو قَالَ

وَنُنَزِّلُ مِنَ ٱلْقُرْءَانِ مَاهُوَ شِفَآةٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَايَزيدُ ٱلظَّلِامِينَ إِلَّا حَسَارًا اللَّ

وَإِذَآ أَنْعَمْنَاعَلَى ٱلْإِنسَانِ أَعْرَضَ وَنِكَا بِجَانِبهِ وَإِذَا مَسَّهُ ٱلشَّرُّكَانَ يَوُسَانَ

قُلُكُلُّ يَعْمَلُ عَلَىٰ شَاكِلَتِهِ عِفَرَبُّكُمْ أَعَلَمُ بِمَنْ هُوَأَهْدَىٰ سَبِيلًا ١

وَيَسْعَلُونَكَ عَنِ ٱلرُّولِ عَلَى ٱلرُّوحِ قُلِ ٱلرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَآ أُوتِيتُم مِّنَ ٱلْعِلْمِ إِلَّاقَلِيلَا

وَلَين شِئْنَا لَنَذْهَبَنَّ بِٱلَّذِيَّ أُوِّحَتْنَاۤ إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجَدُلُكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلًا ١

الجزء ١٥

abnek lakal cateynay woh nee abe kalay Qhuraan kol gacsa mageyta.

17- Suurat Al-Israa

- 87. Kinnih immay ku Rabbi koh nacrooreeh, ku lubbit kaa (Qhuraan kinnuk) dacriseeh dabgiseh, diggah ku Rabbih muxxo kaamol nabam kinni ama Qhuraan koh yecee waqdi.
- 88. Nabiyow! keenik (koros kinnuk) ixxic: seehadaa kee jinni inkih sitta geyyi hayteh gaabowtaamah A Ohuraan celtam baahoonuh usun kaa celtam mabaahan gari garuh keenik cato yakke way.
- 89. nummah ama Ohuraanih addal sinaamah ummaan ceelalloola baxxaqqa hayne elle kaskassoowaanamkeh, tokkel sinaamak maggo mari cakkil yaaminem cineh Yallal koroositaanam akke waytek.
- 90. Mucammadow حَمَّا لِنَتَهُ عَلَيْهِ وَسَلَمَ nanu inkinnah koo manummasna makki baaxok daroori neh uvfurrukku (uyfuxxukku) haytam fanah kaak itte makki koros.
- 91. Hinnay atu tamiiraay qinabak tan masno (bustaan kinnuk) litooh weegaytitte tet fanal ayfuxxukiyyah (ayfurrukiyyah) tayfuxxukem fanah.
- 92. Hinnay atu kah itte innah Qaran kitiifoonuh nel oobissaah, hinnay Yallaa kee malayka foocaa kee foocah neh bahha hayteh ubullu ken haynam fanah.

إِلَّارَحْمَةَ مِن رَّبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ وَكَانَ عَلَيْكَ كَسرًا ١

قُل لَّبِن ٱجۡتَمَعَتِ ٱلْإِنشُ وَٱلۡجِنُّ عَلِيٓ أَن يَأْتُواْ بِمِثْلِ هَاذَا ٱلْقُرَّانِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ _ وَلَوَ كَانَ بَعْضُهُ مُ لِبَعْضِ ظَهِ مِلْ ١٨٥

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَلْذَا ٱلْقُرْءَانِ مِن كُلِّ مَثَلِ فَأَبَىٓ أَكُثَرُ ٱلنَّاسِ إِلَّاكُفُورَا ١

وَقَالُواْ لَن نُوْمِن لَكَ حَتَّىٰ تَفَجُرَ لَنَامِنَ ٱلْأَرْضِ بَنْهُ عًا ١٠

أَوْتَكُونَ لَكَ جَنَّةُ يُمِّن نَجْيلٍ وَعِنَبٍ فَتُفَجّراً لَأَنَّهَا رَخِلَالَهَا تَفْجِراً اللهَ

أُوَّ تُسْقِطُ ٱلسَّمَاءَ كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كَسَفًا أَوْتِأَتِيَ بِٱللَّهِ وَٱلْمَلَيْكِةِ قَبِيلًا ١

- 93. Hinnay atu dahabak yan qari litooh, hinnay qaraanâ fanah daragal tawqe way, nanu ku mawuq inkinnah manummasna kitaabay Yallih xaquk yaniy atu farmoyta kinnitom elle nakriye nel oobissi haytam fanah kaak iyyen, Nabiyow! ama korosih essero gajjibsitak Yi Rabbi saytuniih anu kay nagoosak nagasuk teynay kay farmoytah yaniy kay farmo gudduysa akke waytek anu kalah tu hinniyok isin yol essertaanam anninnal abu duudaa? keenik ixxic.
- 94. koros Yallaa kee kay farmoytal taamineemik ken waassem matan Yalla le kabuk tirto keenih tamaate waqdi Yalli farmoyta seehadak ruubee? iyyaanam akke waytek.
- 95. Nabiyow! keenik ixxic: baaxol malaykay ibah gexxay baaxô bagul dabqah tani suginnay qaraanak malaykattuy keenik yani farmoytah keenih ruubak nen.
- **96.** Nabiyow! keenik (koros kinnuk) ixxic: Yalli yoo kee sin fanal anu nummah kay farmoyta kinniyoomuh sumaaqah xiqqi yoo haa, diggah usuk isi naqoosah adda yaaxigi ken taamoomi yabali kinni.
- 97. Yalli tirri hee num toysa usuk cakki gitâ fanah tirri iyye numu, Yalli cakki gitak makkoyse mari toysa usun Yallak kalah tirri ken haytaah ken catta awlaytit keenih mageyta, Qhiyaamah ayro tama korosuy makkotte

أَوْ يَكُمْ نَ لَكَ بَنْتُ مِّن زُخْرُ فِ أَوْتَرْ قَلَ فِي ٱلسَّمَآءِ وَلَن نُّؤُمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتَّى تُنَزِّلَ عَلَيْنَا كِتَلَبًا نَقَرَؤُو أُو قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي هَلْ كُنتُ إِلَّا بِشَرَارَّسُولًا ١

وَمَامَنَعَ ٱلنَّاسَ أَن يُؤْمِنُوٓ إِذْ جَاءَهُمُ ٱلْهُدَىٓ إِلَّا أَنْ قَالُوٓا أَبَعَثَ ٱللَّهُ بَشَرَا رَّسُولًا ۞

> قُللُّو كَانَ فِي ٱلْأَرْضِ مَلَتَكَةٌ يُمَشُونَ مُطْمَعِينينَ لَنَزَّلْنَاعَلَيْهِم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ مَلَكًا رَّسُولًا ١٠٠٥

قُلْ كَ فَيْ بِٱللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَيَنْنَكُمُ ۚ إِنَّهُ و كَانَ بعبَادِهِ عَجَبِيرًا بَصِيرًا ١

ٱلْقَكَمَة عَلَى وُجُوهِهِمْ عُمْنَا وَ يُكْمَاوَحُهِ مَّأُولِكُمْ حَكَنَّهُ فَكُلَّمَا خَيْتُ ذِ ذَنَكُمُ

foocitteh ken ugusnaah ken gaabosna, intimaleelaay duuditteey aytimaleelah anuk, keenik orbeyna jahannam giray urta kinni, teetik uri salcinnaanih waqdi hadiidigta giray ken takme keenil osisna iyye Yalli.

- **98.** Woo digaalay edde yabne keenik galto kinni, diggah usun Naavootal koroositeeniih nanu lafoofiy ruma tekke nakke waqdi, diggah nanu Qhiyaamah ayro qusba ginoh ginnimmi inneh ugtennoo? iyyeenimih sabbatah.
- A koros sorkocobbaxi intih diggah 99. Yallay Qaranwaa kee baaxo gine, usun rabeeniik lakal ken inna lem ginaamih dudda lem matablaa? Yalli ken rabaa kee ken fingah yimixxige waktiy edde rabaanay agaywaaga sinni kah heem ma yablaanaa? tokkel koros Yallih diini tangaddeeh koroosittaamak sa taaminem cinteh.
- 100. Nabiyow! ama korosuk ixxic: isin yi Rabbih rizqhii kee nigmootah kadnoonik tu amlakuk suginnitoonuy toysa gabâ gibdah tet abbaxuk teneeniih sinnik kalih marah tu teetik acayuk mananton nek ambaxelê meesih, seehadayti yakkay maaluk kay gabal taniimil kaxxa gabâ gibdali yekke, Yalli iimaanat dacrise mara akke wavtek.
- **101.** Nummah Yalli Nabii Muusah sagla astay baxxaqqa itta kaah necee iyye, tokkel Nabii atu صَا اللهُ عَلَيْهِ وَسَالَمَ

ذَلِكَ جَزَآؤُهُم بِأَنَّهُ مُرَكَفَرُواْ بِعَايَلِتنَاوَقَالُوٓاْ أَءِذَاكُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا أَءِنَّا لَمَنْعُوثُونَ خَلْقًا حَديدًا ١

* أُوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ ٱللَّهَ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلْسَّكَوَاتِ وَٱلْأَرْضَ قَادِرُ عَلَىٓ أَن يَخَلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا لَّارِيْبَ فِيهِ فَأَبَى ٱلظَّالِمُونَ الَّاكُفُورًا 🔞

قُل أَوْأَنتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَآ إِنَ رَحْمَةِ رَبِّيٓ إِذَا لَّأَمَّسَكُتُ مِّخَشِّيَةَ ٱلْإِنفَاقَ وَكَانَ ٱلْإِنسَانُ قَتُورًا 🕭

وَلَقَادُ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ تِسْعَءَ اينتِ بَيِّنَاتِّ فَشَالْ بَنِيَ إِسْرَآءِ بِلَ إِذْ جَآءَهُمْ فَقَالَ لَهُ وَفَرْعَوْنُ إِنَّى لَأَظُنُّكَ يَكُمُوسَىٰ مَسْحُورًا ١

israa-iil xayloh tutaaxago Nabii Muusa Yalli kaah veceeh van astooti luk keenik tatre maraa kee firgawnâ fanah yemeeteeh firqawni diggah anu Muusaw elle baaben numuy kas edde yengeyyeh koo dareema kaak iyye waqdi ken esserey.

17- Suurat Al-Israa

- 102. Nabii Muusa firqawnal gacisak: firqawnaw ama sagla astay anu sin fanah luk emeete seehadah diifu takkeeh Yallih inkittinaanee kee Yallih dudda tascasseeh anu Nabii kinniyoomuh yoh sumaaqitta, Qaranwaa kee baaxo gine Rabbik sa num tet oobise weem nummah teexigeeh tismiteh, atu kaxxamariinoo kee cirdih (qinaadih) cinta ikkal, firqawnaw anu diggah atu fingiteeh abbarsime num kinnitom kok asmiteh kaak iyye.
- 103. Tokkel firqawni Nabii Muusa yiskikkiqeeh kaa kee israa-iil xaylo Masri baaxok yayyaaqem faxe, tokkel Nanu kaa kee kay gandek kaâ luk sugtem inkih badal xuumusneeh ken bayisneh.
- 104. firqawnaa kee kay qande badal xuumusnek lakal israa-iil xaylok misraa kee shaam deqsitta baaxol dabqah gaca keenik inne, tokkel ellecaboh ayro (Qhiyaamah ayroh kinnuk) xagni yamaate waqdi inkih tikki ittaanamak agleh anuk sin magooqak ballaaqâ (Macsar

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَآأُنزَلَ هَنَّوُ لَآءٍ إِلَّا رَبُّ ٱلسَّمَاوَتِ وَٱلْأَرْضِ بَصَابَرَ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ كَفْزْعَوْنُ مَثْبُورًا ١٠

> فَأَرَادَأَن يَسْتَفِزَّهُم مِّنَ ٱلأَرْضِ فَأَغْرَ قُنَاهُ وَمَن مَّعَهُ وجَميعَا ١

وَقُلْنَامِنَ بَغَدِهِ عِلْبَيَ إِسْرَاءِ بِلَٱسْكُنُواْ ٱلْأَرْضَ فَاذَاحَاءَ وَعُدُ ٱلْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُو لَفِيفًا ١ booxa kinnuk) fanah sin baahenno cisab kee galtoh.

- 105. Ama Ohuraan Nabiil cakkil kaa oobisne, usuk nummaay gadlil oobe, Nabiyow Nanu koo maruubinnino Yallih amri oggoltem jannatal aytikumusak hinnay kay amri cinteeh koroosittem giral meesiisak koo rubne nee akke waytek.
- 106. Nabiyow Qhuraanak tuuy waqdi (falli) cakkii kee deedal ittak baxisuh kol oobisne kaa baxxaqisak, Sinaamal tuuy waqdi (falli) caalih kaak takriyemkeh, tuuy waqdi oobisiyyah kaak oobisne seehadâ tuxiqih elle faxxiima innal.
- 107. Nabiyow! ama korosuk ixxic: isin ama Ohuraan nummaysa, hinnay kaa manummaysina, tokkel isin kaa nummassaanam tu kaat moosissaay isin kaa dirabbossaanam tu kaak (Qhuraan kinnuk) madaggossak, diggah kaak duma naharsi kitooba kah tontocowwime maray (yahuud kee nasaarâ tutaaxagok yeemene mara kinnuk) wacyi numma kinnim yeexege usuk (Qhuraan kinnuk) keenil yankirriyime waqdi Yallah kummaatak gomboh radan kaah Rammitak.
- 108. ama maray ixxiga kah tontocowwime Qhuraan yaabbe waqdi Ni Rabbi koros kaa edde weelossu haytaamak

وَ بِٱلْحَقِّ أَنَزَلْنَاهُ وَ بِٱلْحَقِّ نَزَلُّ وَمَآ أَرْسَلْنَكَ إِلَّا

الجزء ١٥

545

وَقُرْءَ انَا فَرَقَٰنَاهُ لِتَقْرَأُهُ وَعَلَى ٱلنَّاسِ عَلَى مُكْثِ وَنَزَّلْنَهُ تَنزِيلًا ١

قُلْءَ امِنُواْ بِهِءَ أَوْلَا تُؤْمِنُواۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلْمِلْمَ مِن قَبْلِهِ ٓ إِذَا يُتَّلِّي عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا ۞

<u>ٷؘ</u>ؽۣڠؙۅڶۅڹؘڛؙؠۧڂڹؘڗؠۣۜڹٵٙٳڹػٲڹؘۅٙڠۮڗؠؚۜڹٵ

saytunnooweh, Ni Rabbih xagni anguddubelem agaywaaga mali iyyan.

- 109. ama mari foocitteh Yallah kummaatak gomboh Raddaah weegaanah, Qhuraan yaabben waqdi, Ohuraan maabba Yallak meesii kee sorkocobbaxi satta keenih osissa.
- 110. Nabiyow! ama korosuk ixxic: sin Rabbiy naba, Yallaw axcuk seecaay kallaca, hinnay Arracmaanow axcuk kaa seecaav kallaca, isin tama namma migaaqak kaa elle kallacitinnaan migaaqal kaa kallacita, toysa isin kallactaanam inki Rabbi kinnik toysa Yalli inkih mege migaagitte leemih sabbatah, Nabiyow isi salaatal Qhuraan takriye waqdi fayya kaa ma haysin koros koo taabbeeh Ohuraan xaaftaamak, Ramma kaa ma haysin ku kataysis kaa aabbe waytaamak, fayya kaa haytam kee Ramma kaa haytaamak fanaa fanah yan gita wagitak kaa akriy.
- 111. Nabiyow Yallay baxa haysite weeh, Reedal agleyta sinniih, isi ginok awlaytuy xixxibaanek kaa cata sinnih fayla dabqis, dudda le kaxxa nabnah kaa eyneb qibaada kaah caglisak.

وَيَخِرُّونَ لِلْأَذَ قَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمَّ خُشُوعًا ١

قُل ٱدْعُواْ ٱللَّهَ أَوِ ٱدْعُواْ ٱلرَّحْمَلِّ أَيًّا مَّا تَدْعُواْ فَلَهُ ٱلْأَسْمَآءُ ٱلْحُسْنَىٰ وَلَا تَجْهَرْ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِت بِهَا وَٱبْتَغِ بَيْنَ ذَالِكَ سَبِيلًا

وَقُلُ ٱلْحَمَّدُ لِلَّهِ ٱلَّذِي لَمْ يَتَّخِذُ وَلَدَا وَلَمْ يَكُن لَّهُ مِ شَرِيكُ فِي ٱلْمُلْكِ وَلَمْ يَكُن لَّهُ وَ لِكُ مِّنَ ٱلذُّلِّ وَكَبِّرُهُ

SUURAT AL-KAHF

Makkal Obte, 110 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Yallay dudda le fayla-le isi naqasu Nabii Mucammadal صَالِمَاتُهُ عَلَيْهُ وَسَالِمَ Qhuraan kitab oobiseeh cakkik makot tanim kee ittawway kay addal ma-hanna.
- 2. Yalli ama kitab massah yan kitab kaa abe koros gibdi digaalay kay xaquk obtak edde meesiisamkeh, kaadu moominiiniy meqe taamoomi abbaasitta diggah meqe galto (jannat kinnuk) loonumul ken aytikumusamkeh.
- 3. Usun Ama jannatih niqmatih addat umman waarak.
- 4. Kaadu korosuy Yalli baxa haysite itte kaat meesiisamkeh.
- 5. Usun Yallal haanamak hebeltoh ixxiga maloonuuy ken abbobti mali, ken afittek tawqe Qangara (Yalli baxa haysite iyyaanam kinnuk) manxu nabaah qaxumaa usun iyyaanam malon dirab maxco akke waytek.
- 6. Nabiyow atu isi nafsi hammii kee rookah qiddam faxxa usun derre kot cabeeniik lakal, ama Qhuraanal aamine weenim kee Yalli xalay-le iyyaanamih maxcoh faxe waytii kee Rookak gexxaamah.

قَيِّمَالِيُنذِرَ بَأْسَاشَدِيدَامِّن لَّدُنْهُ وَيُبَشِّرُ ٱلْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ ٱلصَّلِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًاحَسَنَا۞

مَّلِكِثِينَ فِيهِ أَبَدَا اللهُ

وَيُنذِرَالَّذِينَ قَالُواْ ٱتَّخَاذَ ٱللَّهُ وَلَدًا ۞

مَّالَهُم بِهِ عِنْ عِلْمِ وَلَا لِأَبَآبِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةَ تَخَنُجُ مِنْ أَفْوَهِهِمْ أِن يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا ۞

فَلَعَلَّكَ بَعِغُ نَفْسَكَ عَلَىٓ اَثَرِهِمْ إِن لَّمْ يُؤْمِنُواْ بِهَ ذَا ٱلْحَدِيثِ أَسَفًا ۞

- 7. Nanu diggah baaxô bagul eneyyi ittam baaxoh bila abneeh teetil yan marah tuxxiq abne, mege taamah keenik yayse maraa kee uma taamah keenik gaca mara keenik mokkorraah naaxigemkeh.
- 8. kaadu diggah nanu baaxô bagul bilak eneyyi ittam addunya gaba kalta waqdi burtay (baaxo kinnuk) cooxuk tu-elle aneewayta tet abna.
- 9. Wonna hinnak Nabiyow gablâ maraa kee ken migooga elle tunkuttube luc Ni-astootik cagalah dibuk cakkumuh (Qajabah) tan astay lafitak ragta makka-lin qaranwaa kee baaxô gino wohuk cakkumuh lafitak ragtak.
- 10. Nabiyow keenih cus: teemene furrayna, ken mari diinik ken korsaamih meesih gablâ fanah kelitteeh tet orben wagdi, tokkel:Ni -Rabbow ku-xaguk nacrur neh acuyaay iimaanal diggi nee hayis, kaadu ni-caagid neh xabbacoysaay massa-le gital tirri nee hayis iyyen.
- 11. Tokkel gablah addal kaxxa xiiniy aytiita xongolo keenik edde aabbe wayya hayta keenil qidne, maggo liggidittey ixxi kak yimixxige edde sugen.
- 12. Tohuk lakat woo xiinik ken ugusneh namma buttak A-furrayna gablal waktik sugteh gideh ixxigat keenik yayse mara naaxaguh.
- 13. Nabiyow nanu ken xaagu nummah kol maagna, diggah usun furraynay sinni Rabbil teemeneeh Nanu tirto kah osisne kinnoonumul.

إِنَّا جَعَلْنَامَاعَلَى ٱلْأَرْضِ زِينَةَ لَّهَا النَّهُ الْمُعْمَ أَنَّكُمْ أَصَّاءُ عَمَلًا ۞

وَإِنَّا لَجَعِلُونَ مَاعَلَتُهَا صَعِيدًا جُزُزًا ٥

أَمْ حَسِيْتَ أَنَّ أَصْحَابَ ٱلْكُمْفِ وَٱلرَّقِيمِ كَانُواْ مِنْ ءَاكِتِنَا عَيَا اللهُ

إِذْ أُوَى ٱلْفِتْيَةُ إِلَى ٱلْكَهْفِ فَقَالُواْرَتَّنَا ءَايِنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً وَهَيِّي لَنَامِن أَمْرِنَارَشَدَا ١

فَضَرَ بْنَاعَلَنَّءَاذَانِهِمْ فِي ٱلْكَهْفِ سنبن عَدَدًا ١

ثُمَّرَبَعَثَنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ ٱلْحِزْبَيْنِ أَحْصَىٰ لِمَا لَيثُواْ أَمَدَاهَ

نِّحُنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِٱلْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْ يَةٌ ءَامَنُواْ بِرَبِّهِ مْ وَزِدْنَاهُمْ هُدَى ١

- 14. Kaadu ken (gablâ mara kinnuk) lubbittet iimaan diggi hayne korostah yan amoytih foocal soolen waqdi, tokkel kaal gacisak:ni-Rabbi Qaranwaa kee baaxô Rabbiiy nanu kaak-sa hebeltô Yalla manaqbuda, toysa nummah nanu tama maxcok kalih maxcot vabne nee tekkek caddok taturreeh diraabat yabne nee iyyen.
- **15.** Tohuk lakat ama furrayna sittak itteh: ama ni-mari Yallak kalah Yallitte haysite, ama Yallittet deedalah aban qibaadah baxxaqqa iyya sumaq macah baahe waanaa, Yallal dirab ginnaasite marak dulmih iyyi gacaa (num magaca).
- 16. Kaadu ken kee usun Yallak kalah vaqbudeenimik baxsimtan waqdi, toysa gablâ fanah kelitaay tet oroba dabqih, sinni Rabbi dibuk taqbudeeniih, sin Rabbi isi Racmat farakka siinih haah amanol sin rizqhih (Quusih) caagiida siinih xabbacoysamkeh sittak iyyen.
- 17. Kaadu usun woo gabla culen waqdi Yalli xin keenil qideeh ken dacriseh, ken yable numow ayro tawge waqdi ken gablak migda-le kabu fan kelli ittaah is korta waqdi gura-le kabut ken cabah tet table usun woo gablak farakka-le aracal anuk, Yalli ama furraynah abem kay dudda tascasse astootik astak teyna kinni, Yalli isi diinil tirri hee num, toysa usuk cakkil tirri iyye num kinni, kaadu Yalli makkayse

وَرَيَطُنَا عَلَى قُلُوبِهِمَ إِذْ قَامُواْ فَقَالُواْ رَبُّنَا رَبُّ ٱلسَّكَوَتِ وَٱلْأَرْضِ لَن نَّدْعُواْمِن دُو نهِ عَ إِلَهُمَّ لَّقَدُّ قُلْنَا إِذَا شَطَطًا ١

هَلَوُلآءَ قَوْمُنَا ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِ ٤ عَالِهَ ۗ لَّوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِم بِسُلْطَنِ بَيِّنِ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمِّن ٱفْتَرَيٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا ١

وَإِذِ ٱعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْتُدُونِ إِلَّا ٱللَّهَ فَأْوُواْ إِلَى ٱلْكُهْفِ يَنشُهُ لَكُمْ رَيُّكُمْ مِن رَّخَمَتِهِ وَيُهَيِّغُ لَكُمُ مِّنَ أَمْرِكُمْ مِّرْفَقًا ١

* وَتَرَى ٱلشَّهُمَ إِذَا طَلَعَت تَّزَا وَرُعَن كَهْفِهِ مُ ذَاتَ ٱلْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَتِ تَقَرُّضُهُمْ ذَاتَ ٱلشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجُوَةٍ مِّنْهُ ذَٰلِكَ مِنْ عَاكِتِ ٱللَّهِ مَن يَهْدُ ٱللَّهُ فَهُوَ ٱلْمُهْ يَدُّ وَمَن يُضْلِلْ فَكَن تَجِدَلَهُ وَلِيًّا مُّرْشِدًا ١ num, toysa inki innah cakki fan tirri kaa haa awlaytuy kaa cata kaah mageyta.

- 18. Kaadu ken Yable numow ken fan wagittek usun nibdoonum keenik takkale intiita keenik fakimit taniimih sabbatah usun xiinit anuk (gablâ mara kinnuk), kaadu migdi tattab kee guri tattabah ken korisna baaxo ken takmeemik, ken kutay keenî luk yani namma fiiqi ruubumut luk nooka gablak afa xikot, keenit bossu axcinnitoy kudak wadirih keenik gacak teneeh wariggaay meesi keenik koo buulak ten.
- 19. Kaadu ken kah xiinisne innah woo xiinik ken ugusneh elle suggu iyyen innal mariiy mara keenik xiinit sugeenih gide sittin fanal itta esseraanamkeh, keenik yaabe num: xiinit magide sugteenii? Keenik iyye inki ayro edde sugne hinnay ayrok garab edde sugne iyyen, keenik marak teyni iyyeh axiinit sugteenih gide sin Rabbi yaaxigek siinik numuk teyna magalâ fanah ruuba tama sin lakqo luk, tokkel toysa magaalâ marak maago kak calaalik taniih kak tayse numuk wagteh tet xaamay, tokkel woo maagok tu-Siinih edde baahay, kaadu gexoo kee gacimiiy Qadaaga caalih abay, kaadu Sinaamak num siinit rade waay Ni-caagid yambulleemik iyyen.

ڡۘڿۧڛڹؙۿؙۄ۫ٲؘؿقاڟؘٳۅۿؙ؞ٝۯؙٷ۠ڎؙٞۅؘؗٛۏؙڡؙۜێؚڹۿؙۄ۫ ۮؘٳؾٵڷؽڝڽڹۅۮؘٳؾٵۺۜڡٵڷۣۧٷؘڴڹۿؙۅڹڛڟ ۮؚڒٵۼڽ۫ڎؠٲڵۅڝۑڋٛڶۅٲڟڶڠؾٵؿ۫ۿۣ؞ٝڵۊؘڵؽؾ ڡؚٮ۫ۿؙ؞ٞ؋ۯڒٳڒٵۅڶۿڸؿٙڡؠ۫ۿ؞ٞۯڠڹٳ۞

- 20. Diggah sin mari siinit radeeh arac siinik yeexegek xeet gedanot, sin Qidi hinnay sinni diinih sin gacse akkelon, kaadu toysa ken diinih gacten sin tekkek koroositettoonuuh toysa inki innah mataffoofaanaay faxxeenim (jannat kinnuk) mageytan.
- 21. Kaadu ken kah xiinisne innah, ken ugusneeh ken marak woo wakti suge mara gablâ marih arac ken nuybulleeh keenit Radeenih, diggah Yallih xagni nummaay, diggah Ohiyaamah ayro tamaatu waytam is agaywaaga sinnim yaaxigeenimkeh, ken mari ittin fanal Qhiyaamah caagidil itta waak sugen waqdi, gablâ marat aben mabla moominiinih rabak lakal mano taniimih sumaq tekke korosul, keenit radeeniik lakal gablâ mari Rabeh, tokkel keenit rade marak horta gablah af keenil xisaay elle sugen innal elle ken caba ken caalat ken Rabbi yaaxigek iyyen, maxco kak gexxa maray amri-le diggah ken amol masgid haysitenno Qibaadah iyyen.
- 22. Kitab marak gablâ marih caagidit giirisa mari axcele :usun sidocuuy ken kuti keenik ferey haytu, aka horta :usun konoyuuy ken kuti keenik lecey haytu axcele, ama namma hortah maxco akkal ikkal asmat kak loonum malon, sidoc haytô horta usun malciiniiy ken kuti keenik bacar haytu axcele, Nabiyow ken loowo (ixxu) yi-Rabbi

ٳڹۜۿؙ؞ۧٳڹؽڟۿۯؙۅٵ۫ػڶؽٙػ۫؞۫ێۯڿؙ؞ؙۄڴۯ ٲۊ۫ؽڝؙۑۮؙۅۓٞ؞ٝڣۣڡؚڷٙؾۿ؞ٞۅؘڶڹ تؙڡؙ۫۫ڸؚڂۘۊٲٳڐؘٲٲؘڹۮٙٵ۞

وَكَذَالِكَ أَعْثَرَنَا عَلَيْهِ مْ لِيعْلَمُواْ أَنَّ وَعَدَاللَّهُ حَقُّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَارَيْبَ فِيهَ آإِذْ يَتَنَزَعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمٌّ فَقَالُواْ ٱبْنُواْ عَلَيْهِ مْ بُنْيَنَّ أَرِّيُهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ ٱلَّذِينَ عَلَيْهِ مْ قَالَ ٱلَّذِينَ عَلَيْهِ مَ الْمَالِقِيقِ لَنَتَ خِذَنَّ عَلَيْهِ مَ عَلَيْهِ مَ لَنَتَ خِذَنَّ عَلَيْهِ مَ اللَّهِ عَلَيْهِ مَا اللَّهِ عَلَيْهِ مَا اللَّهُ عَلَيْهِ مَا اللَّهُ عَلَيْهِ مَا اللَّهِ عَلَيْهِ مَا اللَّهُ عَلَيْهِ مَا اللَّهِ عَلَيْهِ مَا اللَّهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهِ عَلَيْهِ مَا اللَّهِ عَلَيْهُ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهُ عَلَيْهِ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهِ عَلَيْهُ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهُ عَلَيْكُ عَلَيْهِ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْكُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهِ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهِ عَلَى اللَّهُ عَلَيْهِ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهُ عَلَيْكُوا عِلَى اللْهِ الْعَلِي عَلَيْهُ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهُ عَلَيْهِ عَلَيْهُ عَلَيْهِ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهِ عَلَيْهِ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْهِ عَلَيْهُ عَلَيْهِ عَلَيْمُ عَلَي

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ تَّالِعُهُمْ كَلَبُهُمْ وَيَقُولُونَ حَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلَبُهُمْ رَجْمَّا لِالْفَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُلْ ثَقَاتَقُلُمُ بِعِدَّتِهِم مَّايَعَكُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِفِيهِمْ إِلَّا مِرَآءَ ظَهِرًا وَلَا تَشَتَقْتِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَآءَ ظَهِرًا وَلَا

yaaxigeeh, ken loowo sinaamak dago marak-sa taaxigem matan keenik ixxic, toysa kitab mara ken loowol (ixxul) magiddiyin yambullee giddiy baxxaqqa iyya akke waytek, kaadu ken loowoo (ixxuu) kee ken caalat num keenik messerin usun woh mayaaxigaanak.

- 23. Kaadu Nabiyow abtam faxxaamak, diggah anu beera woh abeyyo maxcin.
- 24. Yalli faxah itta koo akke waytek;kaadu hawweeninnaanih waqdi isi Rabbi cus, kaadu Nabiyow yi-Rabbi gitittek xayyoowinnaanih gitâ fanah tirri yoo heele ama gablâ marih caagidik ixxic.
- 25. Kaadu ama furrayna sinni gablat sidiica boolih sanat xiinit sugteeh sagla sanat edde ossen.
- 26. Nabiyow sinam gablâ mari gablal magide sugee? axcuk koo essereenik usun gablal sugeenih gide Yallay Qaranwaa kee baaxol Qellitti ittaamih ixxiga-le yaaxige keenik ixxic, Nabiyow ku-Rabbih mablaa kee maabbah dudda Qajjibsit kaak qellittam inki innah matanak, ginok qaranwaa kee baaxô bagul enevyi ittam Yallak sa cateynay ken cata malon, Yalli isi meklaa kee isi madgat agleyta maliiy num mayasgallaay isih faxam aba.

وَلَاتَقُولَنَّ اشَائَءِ إِنِّي فَاعِلٌ ذَلِكَ غَدًا ١

إِلَّا أَن يَشَاءَ ٱللَّهُ وَٱذْكُر رَّبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَى أَن يَهْدِينِ رَبِّى لِأَقْرَبَ مِنْ هَاذَا رَشَدُا ١٦٠

وَلَبِثُواْ فِي كَهْفِهِمْ تَلَاثَ مِأْنَةِ سِنِينَ وَٱزْدَادُواْتِسْعَا ٥

قُلِ ٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَالَبِ ثُوَّاللَّهُ مَعْيَبُ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ مَالَهُ مِين دُونِهِ عِن وَلِيِّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ عَ

- 27. Kaadu Nabiyow ku-Rabbih kitaabak (Qhuraan kinnuk) wacyih kol obsimtem akriy kay maxcooca korissam matanaay ku-Rabbik kalah elle kelittaah eleelittam inkinnah mageyta kaa akke waytek.
- 28. Kaadu Nabiyow moominiin tudagoytiitiy saakuuy carra isi Rabbi taqbudey wohut kay fooca edde faxâ luk isi nafsi ibbixaay keenî luk daffey, kaadu ku- namma intit ken cabba hayteh aka marâ (koros abbobtii kee gaddaloola kinnuk) fanah keenik wagtewaytay addunyâ manoh bilqat ruffu ittam faxak, kaadu Nabiyow ni-cusiyyak lubbi kak garcisneeh isi nafsî fayxi kataateeh caagid kak baatiiy finqa yekke marih yab moggolin.
- 29. Kaadu Nabiyow ama garcit yan marak ixxic;anu sin Rabbik luk emeetem cakki kinnik, toysa siinik kaa nummaysaah elle taamitam faxa num kaa nummaysay, kaadu toysa faxa num siinik kaa yangadday, diggah nanu korosuh gibdi giray gaso marriimih keenit kak tani keenih massosne, kaadu usun bakar gibdak nee wada iyyeenik eelisen nacaasih innah tan leey niqnâ gibdah foocitte keenik carrissat waddiiman, tah manxu gacah yan maqabaay, manxu gacah yan madabaay girâ dabqi.
- **30.** Diggah yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mari kaxxa galto-le, diggah nanu taama

وَٱتْلُمَاۤ أُوحِیَ إِلَیْكَ مِنكِتَابِ رَبِّكَّ لَامُبَدِّلَ لِكِلَمَنتِهِ وَلَن تَجِدَمِن دُونِهِ ع مُلْتَحَدًا۞

وَآصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَيَّهُم بِالْغَدَوْةِ وَالْقَشِّيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَةٌ ذِّولَا نَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْخَيَوْةِ الدُّنْيَّأَ وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ وَعَن ذِكْرِنَا وَأَتَبَعَ هَوَلِهُ وَكَانَ أَمْرُوُ وَفُرْظًا ۞

وَقُلِ ٱلْحُقُّ مِن زَبِّكُمْ فَنَنشَآءَ فَأَيُوْمِن وَمَن شَآءَ فَأَيَكُفُرُ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّلِمِينَ فَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُها وَإِن يَسْتَغِيتُواْ يُعَاثُواْ بِمَآءِ كَالْمُهْلِ يَشْوِى ٱلْوُجُوهُ بِنَّسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا۞

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّلِحَتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَمَنَ أَحْسَنَ عَمَّلا ﴿ yeymeeqe marih galto mabayisna.

- 31. Woo mari Qadni deqsitta jannootay elle waaraanay weeqaytitte guba kak gexxa madabah -lon, usun tet addal dahabak tan gabâ biriitat billiiman, kaadu anxax saray xabcin cariik yaniy sundus deqsitaa kee gibdi cariiriy istabrak deqsita sartan, usun jannootah addal qaraakiy amol cusuluh anuk, ken galto manxu meqe galtooy, manxu meqe madabaay jannat dabqi.
- 32. Nabiyow ama korosuh namma numuy numuk teyni kak moomintuh yaniih aka num kak korostah yanih ceelallo agurey ken nammayak numuk teynah Qinab namma bustaanay tamiirat marrey buqre kak fanal hayne kaah abne,
- 33. Woo namma bustaanak kulli bustaan isi caxâ mixu dudda-luk baahe tu-kak daggoyse kalah, kaadu ama namma bustaanak tamiiraa kee coox fanal gexa weeqaytu nuyfuxuke.
- 34. Kaadu ama namma bustaan-le num maggo gexoh yan caxâ mixuu kee wohuk kalah maggo maalu luk yen, tokkel isi kataysa moomintuk: usuk kaal xaawak kaal hiddootak anu maaluh kok maggiyooh yoo qokla marah kok ayseh kaak iyye.
- 35. Kaadu usuk kay kataysa moomintuk gaba xabba heeh isi bustaan luk kaa cule isi bustaan lenna kaa yayballuh usuk isi nafsi

اُوُلَيَهِكَ لَهُوْ جَنَّتُ عَدْنِ جَرِي مِن تَحْتِهِمُ ٱلْأَنْهُ نُهُكِّلَوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبِ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِّن سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقِ مُتَّكِينَ فِيهَا عَلَى ٱلأَرْآبِكِ فِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ۞

۱۸ – سورة الكهف

* وَٱصْرِبَ لَهُم مَّثُلَا رَّجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَبِ وَحَفَفْنُهُمَا بِنَخْلِ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعَانَ

كِلْتَاٱلْجِنَّتَيْنِ ءَاتَتَ أُكُلَهَاوَلَوْتَظْلِمِمِّنَهُ شَيَّاً وَفَجَّزَنَاخِلَلَهُمَانَهَرًا

وَكَانَ لَهُ وَتَمَرُّ فَقَالَ لِصَيْحِيهِ وِ وَهُوَيُحَاوِرُهُ وَ أَنَا أَحْتُرُ مِنكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا

وَدَخَلَجَنَّتُهُ وَهُوَظَالِرٌ لِنَفْسِهِ عَقَالَ مَا أَظُنُّ أَن تَبدَ هَذِهِ مَا أَنكارَهُ

- 36. Kaadu Qhiyaama uguttu waytam makkalaay inni Rabbî fanah gacsime yoo tekkek, diggah ama bustaanak tayse gacsimeyna Yallih xaqul geeyyo kaak iyye.
- 37. Kay kataysa moominti usuk kaah xaawak :ku-Rabbiy burtak koo gineeh, sarra tiffoytak koo gineeh, tohuk lakat gino kak massowta num koo abe Yallal koroosittaa ?kaak iyye.
- 38. Kinnih immay usuk Yi-Yallaay Yi-Rabbi kinni, kaadu anu yi-Rabbiy yoo ginet agleytah kay ginok num kaat mahaa kaah aba qibaadal kaak iyye.
- 39. Kaadu isi bustaan cultaah kaa tassokoote waqdi ah Yalli yoh faxeeh anu kaa edde geya qande mayyu Yalla akke waytek axcinnitoy koh aysuk ten, anu maaluu kee xayloh kok dagyom yok tubleeh yol hiddottamak kaak iyye.
- 40. Toysa yi-Rabbi ku-bustaanak yayse bustaan yoh yaceem kaak Qaagita addunyaay akeeral, kaadu ku-koroosannih sabbatah Yalli qaraanak ku-bustaanal digaalah kakkaqoy duggu kaa hayta kaal ruubeleeh saytuttucin baaxoy tuelle soole waytaah tu-elle aabuke waytah maacise-le kaak iyye.

وَمَآ أَظُنُّ ٱلسَّاعَةَ قَآبِمَةَ وَلَمِن رُّدِدتُّ إِلَىٰ رَبِّ لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِّنْهَا مُنقَلَبًا ۞

قَالَ لَهُوصَاحِبُهُ وَهُمَويُكَاوِرُهُوَ أَكَفَرَتَ بِٱلَّذِى خَلَقَكَ مِن تُرَابٍ ثُرِّمِن نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّنكَ رَجُلًا ۞

لَّكِنَّا هُوَاُللَّهُ رَبِّي وَلَآ أُشْرِكُ بِرَيِّيٓ أَحَدَاهَ

وَلَوَلَآإِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَاشَاءَ اللَّهُ لَافَّوَّةً إِلَّا بِاللَّهِ أِن تَرَنِ أَنَا أَقَلَ مِنكَ مَالًا وَوَلَدًا ۞

فَعَسَىٰ رَبِّىَ أَن يُؤْتِيَنِ خَيْرًا مِّن جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانَا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا۞

- 41. Hinnay kay leey kaa edde tafqe aqut gexxaah baaxô guba ciggilli hayteh maacissek, tokkel tet gurrussaah tet tayyaaqem madudda kaak iyye.
- 42. Kaadu woo moominti iyyem nummatteeh tekkeh wonna luk woo korostih bustaan bayeeh kay addal suggu ittem inkih finqitteh, tokkel tama korosti isi namma gaba sittat aagaruk maacise maaluk kay xisnet finqissi heemih nadaamah, kaal suggu itteemik tuuytul kak radak cafulah anuk maacise, too waqdi ama korosti nadaamah:maganey! Yi-Rabbit agleh num heeh suge waam yoh aysuk ten iyya.
- 43. Kaadu ama korosti Yallih digaala kaal obte waqdi elle hiddootak suge buttak Yallak kalah kaa cattaah qokol kaah takke butta luk masuginna, kaadu usuk isi qandet isi cata num makkinna Yallih digaalak.
- 44. Woo aracal (Qhiyaamah Ayro kinnuk) qokol kee cato Yalli leeh usuk cakki awlaytu kinni, Yalli usuk addunyaay akeeral yeemene marah meqe galtoliiy, kaal kelta marah meqe elle cabo-li kinni.
- 45. Nabiyow sinaamah addunyâ manoh ceelallo agur is qaraanak oobisne leey baaxol ubukku ittam edde neyyeeqeeh nuysubukeh anxaxxowtey dago waktik wadir cafulay caacay gambik gambil beyak maaciseh inna kinni, kaadu Yalli ummaan iimih dudda-li kinni.

أُوْيُصْبِحَ مَآؤُهَا عَوَرًا فَلَن تَسْتَطِيعَ لَهُو طَلِمَا ۞

ۊؙٲ۠ڿؚيڟۺؚڡؘڔۅۦڧٚٲۧڞڹٙڂ؞ؙؚڡٚڲۜڹٛػؘڡٛٚؾ۫؞ عَلَىمَٱأَنفَقَ فِيهَاوَهِى خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا وَيَمُولُ يَكِيَّتَنِي لَمُأْشِرِكْ بِرَيِّ أَحَدًا۞

وَلَوْتَكُنْلَهُ وَفِعَةٌ يَنصُرُونَهُ ومِن دُونِ ٱللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا ۞

هُنَالِكَ ٱلْوَلَيْةُ بِلَهِ ٱلْحِتِّ هُوَخَيْرٌ ثُوَابَاوَخَيْرٌ عُقْبَا۞

وَاضْرِبْ لَهُم مَّشَلَ الْخَيَوةِ الدُّنْيَاكَمَآءٍ أَنْزَلْنَهُ مِنَ السَّمَآءِ فَأَخْتَلَظ بِهِ ـ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمَانَذْرُوهُ الرِّيَّخُّ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا۞

- **46.** Maaluu kee xaylo addunyâ manoh bilay bayta kinni, meqe taamoomiy raqta Ku-Rabbih xaqul wohuk galtoh aysuk raqtaah qaagitih aysuk raqta.
- 47. Nabiyow Qaleela-le aroocak rubnaah kalla ayro keenih cusey: kaadu baaxo teetil teneemiy tet qellisak sugtek tu-teetil aneekal tet tableeh, gino inkih gaabosna cisab booxal, tokkel num keenik macabna.
- 48. Kaadu woo ayro (Qhiyaamah ayro kinnuk) gino inkih ku-Rabbil xayyowsimta Saffih anuk, nummah naharsi adda sin elle ginni hayne innal nel temeeten, wonna hinnay isin ugutuh xagna siinih hee waynam tekkelen.
- 49. Kaadu sinam taamoomi elle tan kitab xayyoysimeeh kulli numuh le taama elle tan kitab yontocowwimeh, tokkel umeyniitih yan mara meesitah table umaanek kay addal tanim yablen waqdi, kaadu nee gee finqaaw tah maca-le kitaabaay? Qunxa tiya cabe waah kaxxa tiya cabe waa loowo kak arac xagseh akke waytek iyyen, Kaadu usun addunyal taamoomik abba heenim inkih woo kitaabal geyan, Nabiyow ku-Rabbi num mayadluma.
- 50. Nabiyow keenih cus: malaykak Nabii Aadamah konnabak kummaatiyyah kummaata inne waqdi, malayka inkih kummatte ibliisiy jinni samadak suge akke waytek, tokkel usuk isi Rabbih

ٱلْمَالُ وَٱلْبَنُونَ زِينَةُ ٱلْحَيَوْةِ ٱلدُّنِيَّ أَ وَٱلْبَقِيَتُ ٱلصَّلِحَتُ خَيْرٌعِندَ رَيِّكَ ثَوَابَا وَخَيْرُأُمَلَا ۞

وَيَوْمَ نُسَيِّرُ ٱلِجِبَالَ وَتَرَى ٱلْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْمِنْهُمْ أَحَدًا۞

ۅؘۼؙڔۣڞؙۅٵ۫ۘۼؘڸؘۯؠؚٙڮٙڝؘڣۜٵڵؘڨٙۮڿٮ۫ؾؙڡؙۅؘٮؘاڬۧڡٵ ڂؘڶڨٞٮؙؗڎؙۣٲۊؘڶؘڡٙڗؘۼۧۛڹڶۯؘڠڡؾؙؗڡ۫ٲڷؘڹڿٛٙۼڶڶڬؗۄؙ ڡۜۧۏؚعۮا۞

وَوُضِعَ ٱلْكِتَابُ فَتَرَى ٱلْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّافِيهِ وَيَغُولُونَ يَوَيْلَتَنَا مَالِ هَذَا ٱلۡكِتَٰبِ لَايُعَادِرُصَغِيرَةً وَلَاكِيرَةً إِلَّا أَحْصَىٰهَأُ وَوَجَدُواْمَا عَمِلُواْ حَاضِرًاً وَلَا يَظْلِمُرَبُّكَ أَحَدًا۞

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَآيِكَةِ ٱسْجُدُواْ لِآدَمَ فَسَجَدُواْ إِلَّآ إِبْلِيسَكَانَ مِنَ ٱلْجِنِّ فَفَسَقَعَنْ أَمْرِ رَبِّةً عَ أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ وَأَوْلِيَآءَ مِن دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُقُاً بِمِنْسَ لِلظَّلِمِينَ بَدَلَا ۞

۱۸ – سورة الكهف

Juzu' 15

amri cineh kaxxa mariinoo kee kuuxe wavnaanah. Yalli sinaamak:yooy sin gine cabba hayteenih kaa kee kay Samad awlaytiitiy cato edde faxxaanah haysittaanaa usun (ibliis kee kay Samad kinnuk) sin Qaduwwih anuk? daalimiin sheytanah abta qibaada manxu uma qibaadaay, Yallah abta gibaadah aftok.

- 51. Sheetan kee kay Samaday isin taqbudeeni, qaranwaa kee baaxô ginot masgalliyo catoh, kaadu mara mari ginot keenik masgalliyooy dibuk ken gine, kaadu sheetoonaa kee seehadak makkoote mara catoh haysite makkinniyo iyye Yalli.
- 52. Nabiyow keenih cus :Yalli Qhiyaamah ayro korosuk Yiagleytit akkaluk sugteenimiy Qibaadal yot agleh hayteeniih tu-siinih xiqtam kak akkaluk sugteenih seeca keenik iyya waqdi tu-siinih xiqeenik, tokkel nee wada axcuk keenih seecaanaah ken moggolan, kaadu ken kee usun aqbudak sugeenimik fanal inkih elle fingitan arac hayne (jahannam gira kinnuk).
- 53. Kaadu umeyniitih yan mari (koros kinnuk) gira yableeh usun diggah teetit radoonu waanaah tet culoonu waanam vismiteenih, kaadu teetik xabanah edde gacan aracay teetik edde rebsimaana magennon.
- 54. Nummah ama Qhuraanal sinaamah ummaan ceelalloolak

* مَّا أَشْهَدتُّهُ مُخَلْقَ ٱلسَّهَاتِ وَٱلْأَرْضِ وَلَاخَلْقَ أَنفُسِهِمْ وَمَاكُنتُ مُتَّخِذَ ٱلْمُضِلِّينَ عَضُدًا (٥٥)

وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُواْشُرَكَآءِيَ ٱلَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ مَ فَلَمْ يَسْتَجِيبُواْ لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم

وَرَءَاٱلْمُجَرِمُونَٱلنَّارَفَظَنُّواْ أَنَّهُم مُّوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُ واْعَنْهَا مَصْرِفَا ۞

وَلَقَدُ صَرَّفْنَا فِي هَلْذَا ٱلْقُرْءَانِ لِلنَّاسِمِن

الجزء ١٥ 🗎 559

maggom baxxaqqa hayne elle kaskassoowaanaah Yallal yaamineenimkeh, kaadu seehadayti ginok inkih giddii kee keemaarih gaca num yekke.

- sinni Rabbil dambi cabti esseraanamak ken waassem matan, Yallih xaquk Nabii Mucammad مَا الله والله و
- 56. Kaadu farmoytit Sinaamâ fanah maruubinnino yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mara jannatal aytikumusak, kaadu koroositeeh uma taama abe mara giral meesiisak rubsumen ken akke waytek, kaadu kinnih immay koroosite mari deedalah sinni farmoytit giddiyan cakki edde baysoonuh, usun Yi-Qhuraanih aayootaa kee digaalak edde meesiisimeenim anqasah haysiten.
- 57. Kay Rabbih aayoota (Qhuraan kinnuk) kaa kassiisak, tokkel derre teetit cabaah kay namma gaba umaanek tatrussem hawweene numuk dulmih iyyi gacaa? (Num magaca) diggah nanu ken sorkocobaxittet sibaabi hayne Qhuraan raaqisaanaah kayrik kay addal taniimit yantifiqeenimik,

كُلِّمَثَلِّ وَكَانَٱلْإِنسَانُأَكُ تَرَشَّىْءٍ جَدَلًا ۞

وَمَامَنَعَ النَّاسَ أَن يُؤْمِنُوۤاْ إِذْ جَآءَ هُمُ ٱلْهُدَىٰ وَيَسَتَغْفِرُواْ رَبَّهُمْ إِلَّا أَن تَأْنِيَهُمْ سُنَّةُ الْأَوِّلِينَ أَوْ يَأْنِيَهُمُ الْعَذَابُ فَبُلَا۞

وَمَانُشِلُ ٱلْمُرْسَلِينَ إِلَّامُبَشِّرِينَ وَمُنذِينَّ وَيُجُلدِلُ ٱلَّذِينَ حَـَفَرُواْ بِٱلْبَطِلِ لِيُدْحِضُواْ بِهِ ٱلْحَقَّ وَٱتَّخَذُواْ ءَايْتِي وَمَا أَنذِرُواْ هُـزُوًا ۞

kaadu ken aytiital qilsa hayneeh tet ken waysisneh Ohuraan edde yaabbeenimik, kaadu tirtoo kee iimaanâ fanah ken sectek, tovsa inkinnah kok moggolaanaay Yallih diinil tirri miyyan.

- 58. Nabiyow Ku- Rabbi dambi cabeey xuwaw-li kinni isi naqoosah, ama Yallih aayootat (Qhuraan kinnuk) derre cabta koros Yalli dambik abeenimil ken kataatinnav digaala addunyal elle keenit aysassakuk yeneeh ken digaalak yen, tonna hinnay usun Qhiyaamah ayro aben taamal elle galtimoono waan xagana-lon, usun woo saaku Yallih digaalak edde keltaanaah eleelitan Rike malon.
- **59.** Nanu woo magaaloolih mara fingisneh koroositen waqdi, kaadu ken fingah yimixxige waktil xagana keenih hayne.
- cus صِيَّا لِللَّهُ عَلَيْدِهِ وَسَلَّم cus Nabii Muusa isi furraynuy yuushaq nuun baxak :anu gexaamak makata namma badih maglalla guffu haah hinnay maggo liggiditte gexak sugam fanah iyye waqdi.
- **61.** Tokkel ken nammay namma badih maglalla gufen waqdi sinni kullumta hawweeneenih, tokkel kullumti vunuwweeh badat culeeh woo badat fakimut yan gita haysite.
- 62. Tokkel kullumta elle hawweenen aracak taturru iyyen waqdi Nabii Muusa isi furraynuk qeerakkalo

وَرَبُّكَ ٱلْغَـ فُورُ ذُوالرَّحْمَةِ لَوْيُوَاخِذُهُم بِمَا كَسَبُواْلَعَجَّلَ لَهُمُ ٱلْعَذَابَّ بَل لَّهُم مَّوْعِدُ لَّن يَجِدُواْ مِن دُونِهِ ٥ مَوْبِلًا ٨

وَتِلْكَ ٱلْقُرِيّ أَهْلَكَ نَهُمْ لَمَّاظُلُمُواْ وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِم مَّوْعِدًا ١

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَ لَهُ لَآ أَبْرَحُ حَتَّى أَبَلُغَ مَجْمَعَ ٱلْبَحْرَيْنِ أَوْأَمْضِيَ حُقُبًا ١

فَلَمَّا اِللَّهَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَٱتَّخَذَ سَبِيلَهُ وَفِي ٱلْبَحْرِسَرَبَا ١

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لَفَتَنَّهُ ءَاتِنَا غَدَآءَ نَا لَقَدُ لَقِينَا مِن سَفَرِنَا هَاذَا نَصَبًا اللهَ

الجزء ١٥ \ 561

neh baahey nummah A-nisafarak taqabi nee geek iyye.

- 63. Nabii Muusa furrayni Nabii Muusak:kaxxa xaay garil kak nee deê fanah kelli inne waqdi kassittaa iyye? Diggah anu kullumti abem koh warsam hawweeneeh woh koo kassiisam yoo hawweenissem matan sheytan akke waytek, kaadu woo kullumtay rabe yunuwweeh badat radeeh woo badat gita haysiteeh kay caagid qajibsitaanamak tuk teyna yekke.
- 64. Nabii Muusa iyyeh:woh nanu faxak sugneemi, tokkel ken nammay sinni raat beyak yuduuren, kaxxa xaat idiyyi iyyaanam fanah.
- 65. Tokkel usun Ni-naqoosak Ni-xaquk Ni-nacrur kah necee naqasu geen (kadir kinnuk), kaadu Ni-xaquk tan kaxxa ixxiga kaa barisne.
- 66. Nabii Muusa kadirih: salaamat abeeh koo maay katayo Yalli koo barseh yan qilmiy tirri edde axceeh edde antifiqe yoo barissamkeh kaak iyye.
- 67. Kadir:diggah atu Muusaw yoo kataytaah yi-gari tabbixeeh yinnah tasbirem inkinnah madudda anu abaamal kaak iyye.
- 68. Kaadu atu mannal tasbiree anu abu waamay atu adda kak aaxige waytay Yalli yoo barsel kaak iyye.
- 69. Nabii Muusa :Yallih idnih kok ableemil yasbire numuh yoo geettooh yoo elle amrissi hayte caagid kok macina kaak iyye.

قَالَ أَرَءَيْتَ إِذْ أَوَيْنَ ٓ إِلَى ٱلصَّحْرَةَ فَإِنِّى نَسِيتُ ٱلْحُوتَ وَمَآ أَنْسَانِيهُ إِلَّا ٱلشَّيْطِنُ أَنْ أَذَكُوهُۥ وَٱتَّخَذَ سَبِيلَهُ وفِي ٱلْبَحْرِعِجَبَا ۞

قَالَ ذَلِكَ مَاكُنَّا نَبْغُ فَأَرْتِكَدَّا عَلَىٓ ءَاثَارِهِمَا قَصَصَا۞

فَوَجَدَاعَبُدَاهِنَعِبَادِنَاءَاتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِّنْ عِندِنَاوَعَلَّمَنَاهُ مِنلَّدُنَّاعِلْمَا۞

قَالَ لَهُومُوسَىٰ هَلْ أَتَيَّعُكَ عَلَىٓ أَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّاعُلِمْتَ رُشْدًا۞

قَالَ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ١

وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَالَمْ يُحِطْ بِهِ عَخْبَرًا ١

قَالَسَتَجِدُنِيَ إِن شَاءَ ٱللَّهُ صَابِرًا وَلاَ أَمْدَا قَ أَعْصِي لَكَ أَمْرًا ١

- Vadir Nahii Muusakuvaa
- 70. Kadir Nabii Muusak:yoo katatteeh yô luk gexxek, toysa anu abbahaamak tu-yoo messerin kok qellitteeh waagissem anu baxxaqqa koh haam fanah kaak iyye.
- 71. Nabii Muusaa kee kadir badak afa gexak fooreeniih doynik keenil dardarteeh, tokkel kadir yeexegeeniih nooli maleh ken yukkuqen, tokkel usun doynik feeren waqdi kadir doynikik luc kaleeh tet boohayseh, tokkel Nabii Muusa: teetit yan mara xuumussamkeh tet boohassee? nummah atu diriggi kak iyyaanama abtem kaak iyye.
- 72. Kadir Nabii Muusak:diggah atu anu abaamal yô lih tasbirem madudda kok maxacciyoo? kaak iyye.
- 73. Nabii Muusa :kadirow hawweeneemil yoo makataatinaay barittoh kot abeh an katayyul gibdaabinak duude waam yol mahaysinay yoh xabbacow kaak iyye.
- 74. Tokkel ken nammay doynikik oobeeh fooreenih gexak sugen waqdi urrû luk digra awkat gareeniih kadir woo awka qideh, Nabii Muusa woh kaak assacakkuk: saytun nafsiy rooci ayyaaqe weeh umaane abe wee qiddaa? Yallal koh xiibita immay atu nummah atu kaxxa ceele waytoy umaah qaxumaane-le bahte kaak iyye.

قَالَ فَإِنِ ٱتَبَعْتَنِي فَلَا تَسْعَلْنِي عَن شَيْءٍ حَقََّ اللَّهِ عَلَىٰ اللَّهِ عَلَىٰ اللَّهِ عَلَىٰ اللَّ أُحْدِثَ لَكَ مِنْ هُ ذِكْرًا ۞

فَأَنطَلَقَاحَتَّى إِذَارَكِبَافِي ٱلسَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ أَخَرَفْتَهَ التُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْجِئْتَ شَيْئا إِمْرًا۞

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۞

قَالَ لَاتُوَّاخِذْنِي بِمَانَسِيتُ وَلَا تُرْهِقَنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا۞

فَّانطَلْقَاحَتَّىٰ إِذَالِقِيَاغُلْمَافَشَتَاهُ.وَقَالَ أَقَتَلْتَ نَفْسَا زَكِيَّةً بِغَيْرِنَفْسِ لَقَدْ جِئْتَ شَيْعًا نُكْرًا۞

- 75. Kadir Nabii Muusa kassiisak kaa assacakkuk:diggah atu anu abaamal inkinnah yô lih tasbirem madudda kok maxacciyoo? kaak iyye.
- 76. Nabii Muusa kadirik:tahak wadir tu-koo esserri heek, toysa isî luk yoo mabeynaay yoo makataysin nummah yok malkittam geytehik kaak iyye.
- 77. Tokkel ken nammay fooreeh usun magaalâ maral yemeeten waqdi, tet marak qibnaytiinô maaqo esseren, tokkel usun ken nammav qibnaytiinoh arcibisaanam cineenih, tokkel ken nammay woo magaalah addal qeege gidaaray radam faxa geen, tokkel kadir kaa sooliseeh kaa bicseeh massovseh. Nabii Muusa: ama taamal galto faxinnitoy galto elle beetak ten maago edde xaamitnamkeh kaak iyye.
- 78. Kadir Nabii Muusak :ah yoo kee ku-fanal baxsimiyyi edde yakke wakti kinni, atu anu abeemiy yok tessecekkeeh yok elle tasbaru duude wayteh adda koh warseyyo kaak iyye.
- 79. Kadir Nabii Muusak iyyeh:ama Boohayseh an doynikih tu-gactek: is tudagoytit-leh tan doynikiy usun rizghi (quusi) gurantoh badal edde taamitaanak sugte, tokkel woo boohat qaybi teetit ayyaaqem faxe, amqinnaanih doynik le marak woo doynik keenik dirkih bukkussu

* قَالَ أَلَمُ أَقُل لَّكَ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَابِرًا ٥٠٠

قَالَ إِن سَأَلْتُكَ عَن شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَاحِبْنَ عَ قَدْ بَلَغْتَ مِن لَّدُنِّي عُذْرًا ۞

فَأَنظِلَقَاحَتَّ إِذَا أَتَا أَهُلَ قَرْيَةِ ٱسْتَطْعَمَا أَهْلَهَا فَأَبُولْ أَن يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَن يَنقَضَّ فَأَقَامَهُ وَقَالَ لَوْشِئْتَ لَتَّخَذَتَ عَلَيْهِ أَجْرًا ١

> قَالَ هَاذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَيَيْنِكُ سَأُنِيُّكُ بِتَأْوِيلِ مَالَوْ تَسْتَطِع عَلَيْهِ صَبْرًا ۞

أُمَّا ٱلسَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسَكِينَ يَعْمَلُونَ فِي ٱلْبَحْرِ فَأَرَدتُّ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَآءَ هُم مَّلكُ بَأْخُذُكُلَّ سَفِينَة غَصْبًا ١

الجزء ١٦ 🔾 564

heeh beya amoyti bisol foocal keenik sugeemih sabbata.

- 80. Kaadu anu qide awkah tu-gactek: usuk Yallih xaqul korostah sugeeh kay inaa kee abba moominiinih sugte, tokkel usuk koroosannuu kee caddok taturuuy umaanet ken qidaamak keenih meesitne usun kaah lon kacanuk gexxaamah.
- 81. Tokkel kay Qidimit kay xaleynah diinii kee maqaaneey Yallak meesih inkih kaak yayse baxay nacruuruh keenih xayuk raaqa ken Rabbi keenih edde ciggiilisam fanne.
- 82. Kaadu gidaaray Qeegeh sugey bicseeh massovseh tu-gactek :usuk namma awkay qayxiixah taniy woo magaalal tani le gidaarak sugte, kaadu ken nammayih maaluy buuleeniih daaniseeni kay gubat sugeeh ken nammayih abba mege numuh suge, tokkel ku-Rabbi amahat faxem ken nammay yanbeeh baalukaah magar kee kas baahaanaah sinni maaluy daanat yani yassaaqeenih gide sugam edde faxe amah ku-Rabbik yan nacruuruy keenih abe, kaadu Muusaw anu abba heem inni amrik maabinnivo Yallih amrih abekkal. tamah elle tasbirem kak duude wayte caagiidah addâ fakootu kaak iyye.
- 83. Nabiyow ama koros dilqharneyni deqsita meqe amoytih xaagu koo esserta, kay xaagu Qhuraan addal

وَأَمَّاٱلْفُلَاهُ فَكَانَ أَبُواهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَآ أَن يُرْهِقَهُمَا طُغْيَكَنَا وَكُفْرًا۞

فَأَرَدْنَا أَنْ يُبْدِلَهُمَارَبُّهُمَا حَيْرًا مِّنْهُ زَكُوةً وَأَقْرَبَ رُحْمًا ۞

وَأَمَّا الْإِلْدَارُفَكَانَ لِغُلَمَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِ الْمَدِينَةُ وَكَانَ تَعَتَهُ وَكَثِرٌ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَلِيحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَن يَبَلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَاكَ نَهُمَا رَحْمَةً مِّن ذَيِكَ وَمَافَعَلْتُهُ وَعَنْ أَمْرِئَ ذَلِكَ تَأْفِيلُ مَالَمَ تَشْطِع عَلَيْهِ صَبْرًا هِ

> وَيَسۡعَلُونَكَ عَن ذِى ٱلْفَتَرَنَيِّنِۖ قُلۡ سَأَتَلُولْ عَلَيْكُمُ مِّنَـٰهُ ذِكْرًا ۞

siinil akriyeyyo keenik ixxic elle kaskassowtaanamkeh.

- 84. Diggah nanu baaxô bagul reeda kaah neceeh kaa arcisneh, kaadu usuk ummaan iimik kah caagiddowwu iyyah yanim edde gufa Sabab kaah necee.
- **85.** Tokkel usuk (dilqharneyni kinnuk) kaah necee gitay ayrô korma kaa gudduysa maqarruk kataate.
- 86. Usuk ayrô korma guffu hee waqdi ayro data kalla-le daray niqnih addat korah tet yuble, kaadu woo darah garil korosuh yan mara gee, Dilqharneynow ama koros aamine waytek qidim kee seewah ken orbissaamat ken digaali hinnay ken fan kak secta diinil yeemeneenih maqaane keenî luk abittam akke takkeemi tirtô fanah ken sectaamal kaak inne.
- 87. Dilqharneyni iyyeh: isi nafsi yudlumeeh isi Rabbil koroosite numuy tirto keenik cineh tugactek, toysa sarroh addunyal kaa digaalenno, tohuk lakat Rabe leeh isi Rabbî fan gacsime-leeh jahannam girah addal kaxxa digaalay diriggaleh kaa digaale-le.
- 88. Kaadu keenik isi Rabbil yeemeneeh meqe taama abbaasite numuh tu-gactek, toysa usuk Yallak meqe galto-le (jannat kinnuk), kaadu nanu addunyal Nicaagiidak duude waam maxcoo kee abinak kaal mahaynaay kaal xabbacoysenno iyye.

ٳۣؾۜٵڡٙػۧؾؘڶڶؙؗۮڣۣٲڵٲۯۻؚۏٵٙؾؽ۫ٮؘٛڎؙڝ۬ڴڷۣۺؽۧءؚ سَبَبًا۞

فَأَتَّبَعَ سَبَبًا ٥

حَتَّى إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ ٱلشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمَّةً وَوَجَدَعِندَهَا قَوْمًا قُلْنَا يَكَذَا ٱلْقَرْنَيْنِ إِمَّا أَنْ تُعُذِّبَ وَإِمَّا أَنْ تَتَخِذَ فِيهِمْ حُسْنَا ۞

قَالَ أَمَّامَن ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ وثُمَّيُرُدُّ إِلَى رَبِّهِ ع فَيُعَذِّبُهُ وَعَذَابَانُّكُرًا۞

ۅٙٲڡۜٵڡؘڹ۫ٵڡؘڹؘۅٙۼڡؚڶڝڶۣڂٵڣؘڷؙ؞ؚڿؘڒٙٳؖۜؗٛۊٱڵٚؽۺؽؖۜ ۅٙڛؘٮؘڠؙۅڶؙڶؙۮۥڡؚڹ۫ٲٞڡڔؘۣڶٳؽۺڒٳ۞

- 89. Tohuk lakal usuk ayrô kormaak ayrô mawqa fan gaceeh yufkuneeh gita maqarruk kataate.
- 90. Dilqharneyni ayrô mawqa guffu hee waqdi sinaamay ayrok ken reebissam Qarwak tekkek hinnay cooxuk tekkek kah abe waynel ayro awaquk kaah sugte.
- 91. Tonnaah caagiida dilqharneynik koh elle maaqqa hayne inna, kaadu usuk nummah reedaa kee qandek leh yaniimit Ni-ixxiga maroh tan.
- **92.** Tohuk lakat usuk sidoc haytô gitay ayrô kormaa kee ayrô mawqak fan gexay kilbat fanah kaa beyaah kaa gudduysa gexe.
- 93. Dilqharneyni namma qaley reebuh (edeeduh) tanik fan guffu hee waqdi, woo namma qalek foocal sinaamay yaabak isi afak-sa aki af aaxige waytaah sinnik iyyaanam Raaqissam duude wayta gee.
- 94. Woo mari dilqharneynik iyyeh: dilqharneynow diggah yaajuuj kee maajuuj deqsitta namma kedoy qidimiiy bukkot baaxo bayissa tanik, cawalah galto koh maay haynoo?ni-fan kee ken fanat reebu (edeedu) neh haytaamal.
- 95. Dilqharneyni Yi Rabbi reedaa kee maali duddak yoh yeceeh yoh arciseemit isin maaluk yoh taceenim faxxaanamak taysehik isin sinni maqarat yoo cata, sin fan kee ken fanat kaxxa reebuy (edeedu) maqarre heeyyok keenik iyye.

ثُرَّا أَتْبَعَ سَبَبًا ۞

حَتَى إِذَابَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَى قَوْمِ لَوْ نَجْعَل لَّهُمُومِّن دُونِهَاسِتُرًا ۞

كَذَالِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَالَدَ يُهِ خُبُرًا ١

ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَانَ

حَقَّىۤٳٟڶٲڹڬۼؘؠؽڹٞٱڵۺۜڐؘؽ۫ڹۣۏؘجَدڡؚڹۮؙۅڹۣۿ۪ڡٵڨؚٙؽؖٵ ؖڵؖؽػٵۮؙۅڹؘؽڡٛ۫ڡٞۿؙۅڹؘڨؚٙٛڵ۞

قَالُواْ يَكِذَا الْقَرَيْنِ إِنَّ يَأْجُوجَ وَمَاْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِي ٱلْأَرْضِ فَهَلِّ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَن تَجْعَلَ بَيْنَا وَيَيْنَهُ مُسَدًّا ۞

قَالَمَامَكَّتِي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْمَلُ بَيْنَكُو وَبَيْنَهُمْ رَدَمًا۞

- 96. Dilqharneyni biriitah exxaaxiy tirgiqeeni yoh baaha keenik iyyeeh tet kaah baaheenih, tokkel usuk tama namma qalek namma damuumih fanal tama biriitat xisne massossu hee waqdi, taamita marak tama biriital gira fuufuya keenik iyyeeh fuufuyeenih, tama biriita gira abba hee waqdi too girat diyaaye nacaas yoh baaha biriital korsamkeh keenik iyye.
- 97. Tokkel yaajuuj kee maajuuj woo reebuk amol yawqeeniih koraanam maduudinnon, kaadu usun kaa boohaysaanam maduudinnon.
- 98. Dilqharneyni ama anu xiseh an reebi Yaajuuj kee maajuuj deqsita mari baaxo bayisaamak fanat keenik hayne Reebu kinniih usuk yi-Rabbik Racmata, Yi-Rabbi yaajuuj kee maajuuj mawuquh hee xagnih wakti (Qhiyaama xayyowta wakti kinnuk) yamaate waqdi buluulussuuy baaxot massossu kaa (Reebu kinnuk) hee-le, kaadu woo reebi bayu waah Qhiyaama soltu waytaamah yi-Rabbi hee xagni numma kinniih woh akkelem Raq mali iyye.
- 99. Woo saakuy yaajuuj kee maajuuj tawqe gari garuk keenik amo awaquk amaaxuk agleh anuk ken cabna mangintak gexxaamah, kaadu magooqak ugutuh baanta fuxsunta ayro gino inkih kobxisiyyah kobxisna cisab kee galtoh.

۽ انُّونِ زُيْرَا لَمْدِيدِّحَقَّ إِذَاسَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَ فَيْنِ قَالَ انفُخُوَّ حَتَّ إِذَاجَعَلَهُ رِنَارًا قَالَ ءَانُونِيَ أَفُغٍ عَلَيْهِ قِطْرًا

فَمَا ٱسۡطَعُواْ أَنۡ يَظۡهَرُوهُ وَمَا ٱسۡتَطَاعُواْ لَهُۥ نَقۡبَا۞

ٺَالَ هَذَارَحْمَةُ يُّسَ رَبِّى فَإِذَاجَآءَ وَعُدُرَيِّى جَعَلَهُ يُكَآءً وَكَانَ وَعْدُرَتِي حَقَّانِ

؞ۨۅؘتَرَكَّا بَعْضَهُمْ يَوْمَ إِذِيمُوجُ فِي بَعْضِ ۗ وَنُفِحَ فِي ٱلصُّورِ فَجَمَعَ لَهُمْ جَمْعًا ۞

100. Kaadu woo saaku korosuh jahannam gira xayyoysiyyah xayyosnaah tet ken naybulleh ken ellecaboh umaane ken nayballuh.

101. Usun addunyal yi-Qhuraan kee yi-dudda tascasse astooti yableenimik intiital siba kak sugte mara, kaadu usun Yallih yab yaabbeenim duudak masuginnon nummâ maabbah.

102. A-Koroosite mari yok kalah yi-naqoosa Yallitteh haysitaah is tu-keenih xiqtu waytam yakkaleenii?diggah nanu korosuh jahannam gira madabaay dabqih keenih massosne.

103. Nabiyow A-korosuk sinaamak inkih Yallih xaqul taama fingah kak gacak ragta mara siinih warisnoo? keenik ixxic.

104. Usun addunyâ manol taama kak bayteeh fingitte mara, diggah usun taama yaymaageenim sinnik akkaluk.

105. Woo maray taamoomi kak fingitte usun sinni Rabbih aayoota dirabboyseeh ugut ayro (Qhiyaamah ayro kinnuk) kay angaaraw yengeddeeh dirabboyse mara, tokkel ken taamoomi bayteh koroositeenimih sabbatah. toysa usun Qhiyaamah ayro nigaril konnaba maloonuuy loowot mavanin.

106. Tama taamâ fingat kak yabne mari (koros kinnuk) galto keenik jahannam gira koroositeeniih Yiوَعَرَضْنَاجَهَنَّرَ يَوْمَدِدِ لِّلْكَيْفِرِينَ عَرْضًا ١

ٱلَّذِينَ كَانَتۡ أَعۡيُنُهُمۡ فِيغِطَآءِعَن ذِكْرِي وَكَانُواْ لَانشَتَطْعُونَ سَمْعًا اللهُ

أَغَيَسِكَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓ إِ أَن يَتَّخِذُواْ عِمَادِي مِن دُونِيَ أَوْلِيَآءً إِنَّا أَعْتَدُنَاجَهَنَّمَ لِلْكَفِرِينَ

قُلْ هَلْ نُنَبِّكُم إِللَّاخَصَرِينَ أَعْمَالًا ١

ٱلنَّن صَلَّ سَعَن هُمْ فِي ٱلْخَيَاةِ ٱلدُّنْاوَهُمْ يَحْسَهُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُهُ نَ صُنْعًا ١

أَوْلَيَهِكَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِعَايَتِ رَبِّهِ مْ وَلِقَآبِهِ عَ فَيَطَتُ أَعْمَالُهُمْ فَلَائْقِهُ لَهُمْ يَوْمَ ٱلْقَبَامَة وَزُنَاقَ

ذَلكَ جَزَآؤُهُ مُحَكَنَّهُ بِمَاكَفَرُواْ وَٱتَّخَذُوٓاْ ءَاينتِي

ayootaa (Qhuraan kinnuk) kee Yifarmoytit anqasah haysiteenimih sabbatah.

- 107. Diggah yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mari firdawsi jannoota madabaay dabqih lon.
- 108. Usun tet addal umman waarak teetik aka ikkel koraanam mafaxaanaay magorrisan teetih lon kacanuk gexxaamah.
- 109. Nabiyow addunyâ baditte inkih midad (Quur kinnuk) akkinnay woo midaadat yi-Rabbih qangor kaat ankuttubinnay bad amarraquk yen, yi-Rabbih qangor yamurruqek duma, kay ossintinah aka badittek kay innah tanim midaadak bahnaamah yi-Rabbih yab mayamurruqaay idya mali keenik ixxic.
- Cagalah anu sin innah yan seehadaytuy Yallak wacyi elle obsima kinniyo, Cagalah sin Yallay fan sin kak seeca inki Yallaay agleyta mali, isi Rabbih angaaraw qaagitaah kay digaalak meesita num, toysa meqe taamay yoobula sinniy Yallah caglisa abay, Kaadu isi Rabbih aba qibaadat num asgalle waay.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعِمُواْ ٱلصَّلِحَنتِ كَانَتَ لَهُمْ جَنَّنُ ٱلْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ۞

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلَا

قُل تُوكانَ ٱلْبَحْرُمِدَادَالِكِمَنِ رَبِّى اَنَفِدَ ٱلْبَحْرُ فَتَلَ أَن تَنفَدَكُلِمَتُ رَبِّى وَلَوْجِثْنَا بِمِثْلِهِ عِمَدَا۞

قُلْ إِنِّمَآ أَنَّا بْشَرِّقِمْ لُكُوْ يُوحَىۤ إِلَىَّ أَنَّمَاۤ إِلَهُ كُوْ إِلَهُ وَحِدُّ فَمَن كَانَ يَرْجُواْ لِقَآءَ رَبِّهِ عَفْلَيْعُمَلْ عَمَلاَصَلِحَاوَلَا يُشْرِكَ بِعِبَادَةِ رَبِّهِۦٓ أَحَدًا۞

570

19- Suurat Maryam

Makkal Obte, 98 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Kaaf-Haa-Yaa-Qayiin-Saad (edde faxem Yalli yaaxige).
- 2. Nabiyow ah ku-Rabbi isi naqasu zakariyyah abe nacroorih kassis kinniih koh kaa maaqenno.
- 3. Nabii Zakariyya qellitta xongoloh isi Rabbi seece waqdi.
- 4. Nabii Zakariyya :yi-Rabbow diggah anu ekexxeeh yi-lafa boolatteeh qado xogor moyya yok duudeh idoolannuh, kaadu yi-Rabbow kot abe kallacil buheeh baxaysite num way makkiyok dooqa yok raabit iyye.
- 5. Kaadu anu diggah yot xayi marak anu rabeek gamadal ku-diini baysaah usun nummâ sooloh kaal sole waanamak meesitak, kaadu yibarra maxalaytoh tanik ku-xaquk yoo nagraah yoo cata baxa yoh acuy iyye.
- 6. Nubuwwannuu kee Qilmil yoo nagraah yaq-qhuub Samadak Qilmii kee nubuwwannu nagra baxa yoh acuwaay atu kicintooh ku-naqoosa kicna baxa yoh kaa ab iyye.
- 7. Yalli kaal gacisak iyyeh:Zakariyyaw diggah nanu dooqa kok raabitneeh migaq

حَهيعَصَ ۞

ذِكْرُرَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ وزَكَرِيًّا ۞

إِذْنَادَىٰ رَبَّهُ وِنِدَآءً خَفِيًّا ۞

قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ ٱلْعَظْمُ مِنِّي وَأَشْتَعَلَ الْمَطْمُ مِنِّي وَأَشْتَعَلَ اللَّهِ اللَّهُ اللْ اللَّهُ اللَّ

وَإِنِّى خِفْتُ ٱلْمَوَلِيَ مِن وَرَآءِى وَكَانَتِ ٱمْرَأَقِي عَاقِرًا فَهَبْ لِي مِن لَّذُنكَ وَلِيَّا ۞

يَرِثُغِي وَيَرِثُ مِنْ ءَالِ يَعْ غُوبَ ۖ وَٱجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا ۞

يَنَزَكَ رِيَّا إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِعُكَمِ ٱسْمُهُ، يَحْيَىٰ لَمُ بَخَعَلَ لَّهُ مِن قَبُلُ سَمِيًّا ۞ kak Yacya kinni awkal koo aytikumusna (berrakisna) kaak duma numuh abe wayne migaq kaah abne.

- 8. Nabii Zakariyya diggah qajjibsitak yi-Rabbow baxa geyam mannal voh takkeeh vi-barra maxalaytov xale waytah anuk, kaadu anu nummah kaxxiinaa kee idoolannuh arac voofee numuh anuk ivve.
- 9. Yalli kaal gacisak:caagid atu kah itta inna, kinnih immav ku-Rabbi koo kee ku barra tama caalatal anuk sin fanak Yacya ginam yol xabcinih, nummah atu Yacyak duma xagar kak xagaanamak tuh suge kalah koo gine kaak iyye.
- 10. Nabii Zakariyya yi-Rabbow yibarra tussukuqqem elle aaxigeeh edde asmite asta yoh acuy iyye, asta kok sidiica ayrooy sidiica bar sinaamâ luk yabtu duude wayya haytaama atu qaafiyatah nagay anuk hebeltô gelela aalle kal kaak iyye Yalli.
- 11. Tokkel Nabii Zakariyya too caalatal anuk Salat elle abak suge micraabaak isi maral yewqeeh ken fanah escessi hee saakuuy carra salat abaay Yalla saytunnoysa ivvaanamah.
- 12. Nabii Yacya yoobokeeh barak tu edde raaqisa caddo yoofe waqdi yacyaw tawraat kitab magarruk ibbixaay elle taamit, Kaadu nanu nubuwwannuuy turraqsaay fula-le

قَالَ رَبِّ أَنَّ يَكُونُ لِي غُلَامُ وَكَانَتِ ٱمۡرَأَتِي عَاقِرَاوَقَدۡ بِلَغَتُ مِنَ ٱلۡكِبَرِ عتتاك

قَالَ كَنَالِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَعَلَيَّ هَيِّنُ وَ قَدْ خَلَقْ تُكَ مِن قَدْ أُولَةً تَكُ شَكًا ١

قَالَ رَبِّ ٱجْعَل لِيَّ ءَايَةً قَالَ ءَايَتُكُ أَلَّا تُكَلِّمُ ٱلنَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالِ سَوِيَّانَ

فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ مِنَ ٱلْمِحْرَابِ فَأُوْجَىَ إِلَيْهِمْ أَن سَتَّحُواْ يُكِرَةً وَعَشَيًّا ١

يَيَحْيَ خُذِ ٱلۡكِتَابَ بِقُوَّ وَۗ وَءَاتَيۡنَاهُ

الجزء ١٦

kas kaah necee usuk gunxa awkah anuk iyye Yalli.

- 13. Kaadu ni xaquk nacrur kee kacanuuy dambittek saytunnoowam kaah necee, kaadu usuk Yallak meesitaah kay amri oggola naqasuh suge.
- 14. Kaadu usuk isi namma xaleynah yamqeeh, ken amri oggola baxah suge, kaadu usuk kaxxamariinoliy isi Rabbih amrii kee isi xaleynah amri cinah masuginna.
- 15. Nabii Yacya yooboke ayrooy raba ayroo kee magaqak nuwwuk yawqe ayro Yallak nagaynan kaal yanay!
- 16. Nabiyow ama Qhuraan kitaabih addal Maryam xaagu cusey, is isi marak texxeereeh, keenik ayro mawqat raaqa aracal gacte waqdi.
- 17. Tokkel is isi maraa kee isi fanat tet gellisa reebu haysitte Qibaada abta waqdi tet able waanamkeh, tokkel jibriil degsita ni malaykattu tet fanah rubneeh gino kak dudda-le seehadaytih weelot weeloysimmi iyyeh teetih yemeete.
- 18. Maryam diggah anu Racmaan kinni Rabbi kok maggansitak, Yallak meesita num tekkek umaaneh gabah yoo maxagin kaak itte.
- 19. Cagalah anu ku-Rabbih farmoyta kinniyooh, usuk koo fan yoo ruube, dambittek saytunnoowe awka koh aceemkeh teetik iyye jibriil.

وَحَنَانَاهِن لَّدُنَّاوَزَكُوهَ وَكَانَ تَقتًا ١

وَبَرَّا بِوَلِدَيْهِ وَلَمْ يَكُن جَبَّارًا عَصِيًّا ١

وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ بيتعَثُ حَتَّا ١٠٥

وَٱذْكُرُ فِي ٱلْكِتَابِ مَرْيَهُم إِذِ ٱنتَبَاذَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَدْقَتًا ١

فَأُتُّخَذَتْ مِن دُونِهِ مُحِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَافَتَمَثَّا لَهَابَشَرَاسَويًّا ١

> قَالَتَ إِنِّيَ أَعُوذُ بِٱلرِّحْمَن مِنكَ إِن كُنتَ تَقتاً ١

قَالَ إِنَّهَا أَنَارَسُولُ رَبِّكِ لِأَهْبَ لَكِ غُلَامًا زَكتًا ١

- 20. Maryam jibriilik awka xalaah geyam mannal yoh takkee rihimih seehadayti yoo mabtinnaay yol kalah yol xayyowtem matanaay anu timixxige dalweynah masuginniyyok? kaak itte.
- 21. Jibriil Maryamak: caagid atu kah itta inna kinnih immay, ku-Rabbi abba sinni baxa ginaah koh aceem yol xabcinih iyye, kaadu sinaamah Yallih dudda elle yaaxigen asta kaa abne kaal yeemeneeh kaa kataate marah nek yan Racmatah, kaaduNabii Qiisâ gino yookome caagidiy meklimey lowcal macfuuzul yunkuttube kinni.
- 22. Tokkel jibriil maryamak diriqik (korta kinnuk) moyya kak culta ikkek ufuy fuufuseeh, too fufto maxaxa teetik toofeeh tohih sabbatah Qiisal tussukuqqeeh, tokkel kaa bagut luk Sinaamak texxeereeh xer aracal gacte.
- 23. Tokkel lacaw tamirtô laqibih fan tet beeh tet kelse kaa tabbixemkeh, is lacaw Qansarih gibdah: maganey ahak duma rabeh suginniyoy, kaadu sinam burah cabteemiy xagar kak xage waytaah kassite waytah suginniyoy yoh aysuk ten itte.
- 24. Tokkel jibriil tamirtô gubak teetih seece: maryamey marookitin. Nummah ku-Rabbi qunxa weeqaytu (qunxa dara kinnuk) gubat kok heek iyyaanamah.

قَالَتْ أَنَّ يَكُونُ لِي غُلَارٌ وَلَوْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ وَلَوْ أَكُ بَغِـيًّا ۞

قَالَ كَنَالِكِ قَالَ رَبُّكِ هُوَعَكَنَّ هَيِّنُّ وَلَيْ هُوعَكَنَّ هَيِّنُ وَلِيَّا اللهِ عَلَيْ اللهِ وَرَحْمَةً مِّنَاً وَلِنَجْعَ لَهُ وَ عَالِيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِّنَاً وَكَانَ أَهُرًا مَّقْضِيبًا اللهِ

*فَحَمَلَتْهُ فَأَنتَبَذَتْ بِهِ عَمَكَانًا قَصِيًّا اللهِ

فَأَجَاءَهَاٱلْمَخَاصُ إِلَى حِنْعِٱلتَّخْلَةِ قَالَتَ يَكَيْتَنِي مِتُ قَبْلَهَاذَا وَكُنتُ نَشْيًامَّنسِيَّا ۞

فَنَادَىٰهَامِنتَّقِتِهَاۤ أَلَّاتَّقَرَنِي قَدْجَعَلَرَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا ۞

- 25. Kaadu tamirtô laqib isi fan esgeyyi hayis alee tamiray batayah yaniy woo waqdi daggiime kol caxelek (luuquse-lek).
- **26.** Toysa atu ama tamiray batayah vanik akumaay, ama gunxa weegaytih leek agubaay ama baxat inti wagrisaay ruffu kaat ixxic; tokkel sinaamak numuk tevna tubleeh, tokkel usuk atu xalte baxih xaagu kok abek, toysa diggah anu racmaan kinni rabbih tibbi axcem axbuuxuh innil hee kaak ixxic. (nadri kinnuk) asaaku inkinnah seehadaytu luk yaabe waamah.
- 27. Maryam xer ikkek isi baxa quukak isi maral temeete, usun tet kee tet baxa yublen waqdi : Maryamey nummah kaxxaamay umay assocokkile bahte teetik iyyen.
- 28. Haaruun toobokoytáy (maqanxay) kabba uma numuy dalweynah yanih masuginnaay ku ina dalweynay dalwa abtah masuginnak; a-baxa ankek litoo teetik iyyen.
- 29. Tokkel maryam isi baxa Oiisâ fanah escessi havte kaa esseraanamkeh, tet yab qajibsitak: saldih yan awkay handuulut yanî luk mannal yabnaah teetik iyyen.
- 30. Nabii Qiisa handuulut (sarô lollo kinnuk) anuk: diggah anu Yallih naqsuuy Yalli injiil deqsita kitab yoh yeceeh isi Nabii yoo abe keenik iyye.

وَهُزِّيٓ إِلَيْكِ بِجِذْعِ ٱلنَّخْلَةِ تُسَقِطُ عَلَيْكِ رُطِّتَاجِنتًا ۞

فَكُلِي وَٱشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنَاً فَإِمَّا تَرَيِنَّ مِنَ ٱلْبَشَر أَحَدَافَقُولِيٓ إنّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَن صَوْمَا فَكُنْ أُكِيِّمُ الْيُوْمَ إِنسِيًّا ۞

فَأَتَتْ بِهِ وَقُوْمَهَا تَحْمِلُهُ وَقَالُواْ يَكُمْ يَكُمُ لَقَدُ جئت شَيْعَافَريَّا

يَنَأْخُتَ هَارُونَ مَاكَانَ أَبُوكِ ٱمْ أَسَهُ ع وَ مَا كَانَتْ أُمُّكُ نَعْتًا ٨

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُواْكَيْفَ نُكَلِّمُ مَنَكَانَ فِي ٱلْمَهْدِصَبِيًّا ١

قَالَ إِنِّي عَبْدُ ٱللَّهِ ءَاتَىٰنِيَ ٱلْكِتَابَ وَجَعَلَني

- 31. Kaadu yi Rabbi kayrii kee tuxxiq kak maggo num yoo abe elle aninnaan rikel, kaadu usuk salat abaah dacrisaah zaka aceemih yoo farriime nuwwiyom fanah.
- 32. Kaadu inni inah amgeeh tet amri oggola num yoo abe, kaadu kaxxamariinoley daalimtuh yaniy isi Rabbih amri cina yoo maabinna keenik iyye.
- 33. Kaadu ooboke ayrooy, raba ayroo kee nuwwuk ugutuwaa ayro (Qhiyaamah ayro kinnuk) Yallak nagaynan yol yanay.
- 34. Nabii Mucammadow woo Maryam baxa Nabii Qiisâ weeloo kee xaaguy kol maaqne nummâ cakki maxcoy yahuud kee nasaara edde agaywaagitta kinni.
- 35. Yalli isi ginok baxa haaysitam kaa macelta usuk wohuk saytunnooweh ikkal, cagalah usuk caagiidak caagidik teyna meklam faxa waqdi tik iyyaah wohim xayih usuk elle faxa innal takke.
- 36. Nabii Qiisa isi marak: diggah Yallay sin fan kak seeca usuk yi-Rabbiiy sin Rabbik, toysa dibuk kaa uqbuda usuk agleyta malik, tamah massa-le gitay mako sinni kinnik keenik iyye.
- 37. Kitab marak buttaati Qiisâ caagidil itta wayteh ittin fanal, tokkel koroosite marah fingi yan Qhiyaamah ayroy kaxxam gibdiy meesi le yabloonu waana.

وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنتُ وَأُوْصَانِي بألصَّلَوةِ وَٱلزَّكَوةِ مَادُمْتُ حَيًّا ١

> وَبَـرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْني جَبَّارًا شَقتًا ٣

وَٱلسَّلَامُ عَلَى وَمَر وُلِدتُّ وَيَوْمَر أُمُوتُ وَيَوْ مَ أَنْعَتُ حَتَا اللهِ

ذَلِكَ عِيسَمِ ٱبْنُ مَرْيَكُمْ قَوْلَ ٱلْحَقّ ٱلَّذِي فه كَمْتَرُونَ ١

مَاكَانَ لِلَّهِ أَن يَتَّخِذَ مِن وَلَدِّ سُبْحَنَهُ ۚ إِذَا قَضَىٓ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ وكُن فَكُونُ ثَكُونُ

وَإِنَّ ٱللَّهَ رَبِّي وَرَثُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَلَا اصِرَاطُّ مُّستَقدٌ شَّ

فَٱخۡتَلَفَ ٱلۡأَحۡزَابُ مِنْ بَيۡنِهِمُ ۗ فَوَيۡلُ لِّلَّذِينَ كَفَرُ وَاٰمِن مَّشْهَدِ يَوْمِ عَظِيمٍ ٧٣

- 38. Oobbaa kee mabul manxu keenik (koros kinnuk) gibdii Qhiyaamah ayroy cisab kee galtoh nee fan vamaatoonu waana, kinnih immay korosuy daalimiinih tani ta-asaaku addunyal cakkik baxxagga-le makoh addat tan.
- 39. Nabiyow ken meesis nadaamah ayroy (Qhiyaamah ayro kinnuk) caagid meklimay ginô fan baxsaanaah moominiiniy jannat cultaa kee korosuy gira culta yakken waqdi, usun (koros kinnuk) asaaku addunyal ken kak meesiiseenimik garcit anuk usun rabak lakal ugut yaniih mano tanim manummaysan.
- 40. Diggah Nanu baaxoo kee baaxô bagul tanim inkih nanu nagarraah usun cisab kee galtoh nee fan gacsiman.
- 41. Nabii Mucammadow Sinaamah ama Ohuraan kitaabal Nabii Ibraahim xaagu cusey, diggah usuk kaxxam numma yacee Nabiih sugek.
- 42. Nabiyow cusey: Nabii Ibraahim isi abba aazarak iyye waqdi yibabbaw nuntinwwelluy aabbe waah able waay Yallak tu-koh xiqe waa maatiyah taqbudee?
- 43. Yi-babbaw nummah Yalli ixxigak koh acee weem yoh yeceek, yoo katat massa-le gitay mako sinni koh ascasseek kaak iyye.
- 44. Yi-babbaw sheytan amri moggolin! Numtinwwellitte taqbudeemil, Diggah sheytan Racmaan kinni

أَسْمِعْ بِهِ مْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا لَكِنَ ٱلظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَال مُّبينِ

وَأَنذِ رَهُمْ يَوْمَ ٱلْحُمَنَرَةِ إِذْ قُضِيَ ٱلْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةِ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ١

إِنَّا نَحَنُ نَرِثُ ٱلْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا رُجُعُه نَ ٤

وَٱذْكُرْ فِي ٱلْكِتَابِ إِبْرَهِيمَ ۚ إِنَّهُ وَكَانَ صِدِّيقًا نَّىتًا

إِذْقَالَ لِأَبِيهِ يَتَأْبَتِ لِمَ تَعَبُّدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُتِصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنكَ شَيَّا ١

يَنَأَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ ٱلْعِلْمِ مَالَمُ يَأْتِكَ فَأُتَّبِعَني أَهْدِكَ صِرَطًا سَويًّا ١

يَنَأَيَت لَا تَعَدُدِ ٱلشَّبَطَنِّ إِنَّ ٱلشَّبَطَن كَانَ للرَّحْمَن عَصِيًّا ١

الجزء ١٦ 577

Rabbih amri cineeh kay qibaadal kaxxamariinite num yekkek.

- 45. Yi-babbaw anu diggah atu koroosannut rabtaah Racmaan kinni Rabbik digaala koo xagtaah giral sheytan wakliita takkeemik koh meesita kaak iyye.
- 46. Nabii Ibraahim abba Aazar isi baxa Ibraahimik: Ibraahimow atu yi-Yallitteh Qibaadat derre cabtaah akaamih Qibaadah sangeltaa?atu tet buraa kee tet xaafuk raaqe waytek, diggah xeet geedanot (xeet qambisiyya kinnuk) koo Qideyyok, xer wakti yok exxeeraay inkinnah yô lih mayaabina kaak iyye.
- 47. Nabii Ibraahim isi abbak yabbaw yok nagaynan gey yok faxe waytam koo mageyta ahak wadirik Yalli tirri koo haah dambi koh cabaamah kaa koh kallaceyyo, diggah usuk yoh kaxxa maqaanee kee xuwaw leeh dooga yok macinaay yoo mabaxaysa kaak iyye.
- 48. Kaadu sin kee sin Yallittey Yallak kalah tagbudeenik baxsimeyyooh inni diinî luk siinik axxeerevvo anu siinit aba fayu cinteenik, kaadu anu inni Rabbi kallaceyyo anu inni Rabbit aba kallacit uma num akkewaam qaagita kaal esseram voh cinaamak.
- 49. Tokkel Nabii Ibraahim ken kee ken Yallittev usun Yallak kalah yaqbudeenik baxsimeeh yexxeere waqdi, xaylok Iscaaqh kee yaq-

يَتَأْبَتِ إِنَّ أَخَافُ أَن يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِّنَ ٱلرَّحْمَن فَتَكُونَ لِلشَّيْطِين وَلِيَّا ٥

قَالَ أَرَاغِبُ أَنتَعَنْءَ الِهَدِي يَبَإِبْرَهِيمُ لَمِن لَّمْ تَنتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَّ وَآهُجُرْنِي مَلِيًّا ١٠

قَالَ سَلَامُ عَلَيْكً سَأَسْتَغُفِرُ لَكَ رَبِّيَّ إِنَّهُ و كَانَ بِي جَفِيًّا ١٠٠٠

وَأَعۡتَزُكُمُ وَمَا تَدۡعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَأَدۡعُواْ رَبِي عَسَى أَلَّا أَكُونَ بِدُعَآءِ رَبِّي شَقِيًّا ١

فَلَمَّا ٱعۡتَزَلَهُمْ وَمَايَعُبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَهَبْنَا لَهُ وَ إِسْحَقَ وَيَعْقُوبَ وَكُولًا جَعَلْنَا نَبِيًّا @

578

ghuub kaah necee (iscaagh baxa kinnuk) kaadu kulli num Nabii keenik abne.

- 50. Kaadu ni Racmatah diini niqmat kee addunyâ inkih keenih necee, kaadu meqe xagar xagoy qaxmeqey sinam addal raqta keenih abne.
- 51. Kaadu Nabii Mucammadow isi marah ama kitaabal (Qhuraan kinnuk) Nabii Muusâ xaagu cusey, diggah usuk Yalli kaa dooreeh farmoytaay Nabiih sugek.
- 52. Kaadu Nabii Muusah tuur degsitta galeh tattabay kaak migdat raagak kaah secneeh Ni-garayuh kaa xayyosne kaâ luk yabne waqdi.
- 53. Kaadu Ni-Racmatah kay toobokovta Haaruun Nabii kaah abneeh kaah necee.
- 54. Kaadu Nabii Mucammadow isi marah ama kitaabal (Qhuraan kinnuk) Nabii Ismaaqil xaagu cusey, diggah usuk hee xagnih numma luk yeneeh xagana duudusak yen, kaadu usuk farmoytaay Nabiih sugek.
- 55. Kaadu usuk isi buxah maraa kee kaa nummayse mara salat kee zaka yaceenimih amrisak suge, kaadu usuk isi Rabbih xaqul oggol kee kacanu luk yen.
- 56. Kaadu Nabii Mucammadow isi marah ama kitaabal (Qhuraan kinnuk) Nabii Idriis xaagu cusey, Diggah usuk kaxxam numma yacee Nabiih sugek.

وَوَهَبْنَالُهُم مِّن رَّحْمَتِنَا وَجَعَلْنَالُهُمْ لِسَانَ

وَٱذْكُرُفِ ٱلْكِتَابِمُوسَىٓ أَنَّهُ وَكَانَ مُخَلَّصًا وَكَانَ رَسُولُانَّتًا ١

وَنَدَيْنَهُ مِنجَانِبِ ٱلطُّورِ ٱلْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَهُ بَحِتّاث

وَوَهَنَالَهُ مِن رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَرُونَ نَبِتًا ٥

وَٱذْكُرُ فِي ٱلْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ رَكَانَ صَادِقَ ٱلْوَعْدُوكَانَ رَسُولَا نَّبَتَاكُ

وَكَانَ يَأْمُرُأَهُ لَهُ رِبِالصَّلَوةِ وَٱلزَّكُوةِ وَكَانَعِندَ رَبِّهِ مِمَرِّضِيًّا ١

وَٱذْكُرُ فِي ٱلْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ وَكَانَ صِدِّيقًا نَبَّيًّا اللَّهِ

57. Kaadu kay xagar xagoo kee kay arac fayya hayne.

- 58. Nabiyow ambiyak xaagu kol kak maaqqa haynem Yalli isi muxxoh kah yemge mara ambiyak Nabii Aadam Samadaay Nabii Nuucû luk nukkuge marih Samadaay, Nabii Ibraahim Samadaay israa-iil (Nabii Yaq-qhuub kinnuk) Samadaav, kaadu keenik iimaanal tirri havneeh farmoo kee nubuwwannuh doorre mari Racmaan kinni Rabbih aayootay kay inkittinaane tascasse keenil tan kirriyme waqdi weeqak kummaatak gomboh radan Yallak meesih.
- 59. Tokkel mege marih lakal uma maray salat baysaah sinni kalbi fayxiixa kataata keenil ciggiile, toysa too mari sarrah jahannam girah addal yan daqaaray ghayyi degsitah addal umaanee kee fingi ken geele.
- **60.** Kinnih immay woo uma marak aben dambik Yallal yuduureeh kaa nummayse maray, mege taama abbaasite, toysa too mari usun Yallal yeemene marâ luk jannat culaah ken mege taamoomik tukeenik ma daggoysan.
- **61.** Is Qadni degsitta jannootay Racmaan kinni Rabbi isi naqoosay tet ablekal tet nummasse kah xagnise kinni, diggah usuk kay xaganay (jannatah keenih hee xagana kinnuk) isi naqoosa kah xagnise yamaatuwaam raqmali.

وَرَفَعَنَاهُ مَكَانًا عَلَتًا ١٠٠٠

أُوْلَيَهِكَ ٱلَّذِينَ أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ مِقِنَ ٱلنَّبِيِّنَ مِن ذُرِّيَّةِ ءَادَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوْجٍ وَمِن ذُرِّيَّةِ إبْرَاهِيمَ وَإِسْرَءِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَٱجْتَبَيْنَآ إِذَا تُتَلَىٰعَلَيْهِمْ ءَايَتُ ٱلرَّمْنَ خَرُّواْسُجَّدَا

وفَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُواْ ٱلصَّكَوةَ وَٱتَّبَعُواْ ٱلشَّهَوَاتُّ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ

إلَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَيلِحًا فَأُوْلَيْكَ مَدْخُلُونَ ٱلْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيَّاكَ

> جَنَّتِ عَدْنٍ ٱلَّتِي وَعَدَ ٱلرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِٱلْغَنْتُ إِنَّهُ وَكَانَ وَعَدُهُ وَمَأْتِتًا ١

- 62. Jannatti mari kay addal deedal maxcooca mayaabba, malayka keenih abta salaamagle akke waytek, kaadu kay addal makmok maaqabok carraay saaku sinni rizghi lon.
- 63. Woo jannatay ama weeloolat weelosne Ni-naqoosak addunyal nek meesitak suge mara kaa nagarsisna.
- 64. Jibriil Nabii Mucammadak iyyeh:nanu malaykak صَا السَّهُ عَلَيْهِ وَسَالَّهُ baaxô fanah mobna ku-Rabbih amrih obna nee akke waytek, akeerâ caagidik foocak Net garaytam kee addunyâ caagidik taturtem kee addunyaa kee akeerâ fanal taniimih ixxiga inkih Yalli le, Kaadu ku-Rabbi hebeltohim hawweenam matakka.
- 65. Usuk qaranwaa kee baaxooy ken nammayih fanal taniimih Rabbik kaa uqbudaay kay qibaadal isbir Nabiyow, kaa celtaah kay migaq lem maay taaxige? maleey.
- 66. Korostah yan seehadayti anu raba waqdi rabek lakal anu sarra inni magaqak nuwwuk awqeyyoo? iyya.
- 67. A-seehadaytuy tamah iyya nanu diggah naharsi adda usuk tuh suge kalah kaa ginnem makassitaa?
- 68. Tokkel Nabiyow ku-Rabbil xiibita immay diggah ken kee sheytoona gaaboysenno Qhiyaamah ayro, tohuk lakal diggah jahannam

لَّا نَسْمَعُهِ رَبِي فِيهَا لَغُوَّا إِلَّا سَلَمَّا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِتًا ١٠٠٠

الجزء ١٦

580

تِلْكَ ٱلْجَنَّةُ ٱلَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَن كَانَ تَعِيًّا ١

وَمَانَتَنَزُّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَّ لَهُ وَمَايَيْنَ أَيْدِينَا وَمَاخَلِّفَنَا وَمَابَثِنَ ذَلِكَّ وَمَاكَانَ رَبُّكَ نَسِتًا ١

رَّبُّ ٱلسَّمَهَ تَ وَٱلْأَرْضِ وَمَايِنْنَهُمَا فَأَعَدُهُ وَأَصْطَبْرِلِعِبَدَيَةِ عَلْ تَعَلَمُ لَهُ وسَمِيًّا ١٠

وَيَقُولُ ٱلْإِنسَانُ أَءِذَا مَامِتُ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَتَّا 📆

أُوَلَا يَذْكُرُ ٱلْإِنسَانُ أَنَّا خَلَقَنَهُ مِن قَبُلُ وَلَمْ يَكُ شَيْعًا ١

فَهُ رَبِّكَ لَنَحَشُّ نَّهُمْ وَٱلشَّيْطِيرِ أَثُمَّ لَنُحْضِ رَبُّهُ مْرَحُولَ جَهَنَّهَ جِثْنًا ١

deraafel inkih guluubah anuk ken xayyoysenno.

19- Suurat Maryam

- 69. Tohuk lakat kulli buttak Racmaan kinni Rabbih amrih ciniyyah agibdinnaanih mara addak keenik ayyaaqenno digaala keenik Oembisnamkeh.
- 70. Tohuk lakat diggah tet (gira kinnuk) culim kee tet cararow kah yaguude mara keenik nanu naaxige.
- 71. Kaadu sinaamey siinik heboltô num mayan jahannam gira arka kaa akke waytek tet amo taba gital dardaran waqdi, woh raq sinniimiy ku-Rabbi isil madage kinni.
- 72. Tohuk lakat sinni Rabbik meesita mara teetik naggosnaah, isi nafsi koroosannut yudlume mara girah addal guluubah anuk ken cabna.
- 73. Korosul Ni-aayootay baxxaqqa itta tankirriyime waqdi koroosite mari Yallal yeemene marak namma buttak nee kee siinik buxaaxî Qaxaa kee elle daffeyan aroocay muxxo leh iyyi nek yaysee? Keenik iyyen.
- 74. Yalli keenil gacisak iyyeh: Nabiyow ku-marak duma horaarik maggo hora finqisne woo mari usun duyyê maqaanee kee weelal gaxah keenik aysuk yen.
- 75. Nabiyow korosuk ixxic:nee kee siinik cakkik makot aninnaanih marah, toysa Racmaan kinni Rabbi edde yanin makoh wakti hirgiyyah keenih hiriggi haay, usun kah xagnisimeenim asmatah

ثُمَّ لَنَهٰزِعَنَّ من كُلِّ شبعَةِ أَيُّهُمُ أَشَدُّعَلَى ٱلرَّحْمَانِ عِنتًا ١٠٠

ثُرَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِٱلَّذِينَ هُمْ أَوْلِي بِهَاصِلِيًّا ١

وَإِن مِّنكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا مَّقْضتًا ﴿ مُ

ثُمَّرَ نُنَجِّى ٱلَّذِينَ ٱتَّقَواْ قَنَذَرُ ٱلظَّالِمِينَ فيهاجثتان

وَإِذَا تُتَلَى عَلَيْهِمْ ءَايَتُنَا بَيِّنَتِ قَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُولْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوٓ أَتُّ ٱلْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌمَّقَامَا وَأَحْسَانُ نَدِتًا ١

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُ مِينِ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثَنَا وَرَءُ بَا ١

قُلْ مَن كَانَ فِي ٱلضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ ٱلرَّحْمَنُ مَدَّأَحَتَّ إِذَارَأُواْ مَا يُوعَدُونَ إِمَّاٱلْعَذَابَ وَإِمَّا ٱلسَّاعَةَ فَسَبَعَلَمُهُ نَ مَنْ هُوَسَرُّ مَّكَانًا وَأَضْعَفُ حُندًا ١ ubullu haanam fanah addunyal sissik digaala ken geyi hinnay Qhiyaamah ayroh digaala akeeral ken geyi akkele, tokkel koros kee moominiinik arac kee madab umaaneh gacak raaqaah Qandey ken cattah boolah gacak raaqa mara keenik aaxigelon.

- 76. Yalli isi naqoosak isi diinil tirri iyye marah lon tirtot tirto keenih ossa, kaadu meqe taamoomiy abe numuh aracal Raqta is Nabiyow ku-Rabbih xaqul akeeral aysuk raqtaah gacim kee ellecabô maqaaneh aysuk raqta jannatal.
- 77. Nabiyow yoh warisey Ni-Qhuraanih aayoota yangaddeeh dirabboysa korostih (waa-iil baxa Qaas kinnuk) maxco Qajibsitak :akeeral maaluu kee xaylo yoh antacawwime-le iyye waqdi.
- 78. Usuk Lawcal macfuuzul Yalli qelliseemit bossu iyyeh maaluu kee xaylo-lem isik yuble innaa, hinnak usuk (edde yabna korosta kinnuk) Qhiyaamah ayro Racmaan kinni Rabbih xaqul woh geyuwaamih xagana haysitee?
- 79. Caagid ama korosti elle yakkale inna hinna usuk diraabah Yallal deedalah ginnaasitak iyyah yanim kaak aktubenno, kaadu diggah akeeral digaala ossiyyah kaal ossenno.
- **80.** Kaadu usuk warsitaah elle hiddootah yan maaluu kee xayloy

وَيَزِيدُاللَّهُ ٱلَّذِينَ الْهَتَدَوْاْهُدَىُّ وَٱلْبَقِيَتُ ٱلصَّلِحَتُ خَيۡرُعِندَرَبِّكَ ثَوَابَاوَخَيْرُ مَرَدًا ۞

> اَفَنَوَيْتَ ٱلَّذِي كَفَرَ بِعَايَنِيْنَا وَقَالَ لَأُو تَنَرِّتُ مَالَا وَوَلَدًا ۞

أَطَّلَعَ الْغَيْبَ أَمِر ٱتَّخَذَعِندَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ١

كَلَّا سَنَكْتُ مُا يَعُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَرَابِ مَدَّا فَيْ

وَنَرِثُهُ وَمَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرَدًا ٥

583

kaak raqta nagrenno, kaadu usuk Ohiyaamah ayro dibuk nel amaatele maaluu kee xaylok tu-aalle kalah

- 81. Ama koros Yallak kalah Yallittey yaqbudeeni haysitte akeeral digaalak catoo kee shafaaqatta keenih takkemkeh.
- 82. Caagid usun elle yakkalen inna hinna ama ken Yallitte akeeral ken qibaada angaddeeleeh Qaduwwiy saduh keenil yani keenil akke-le.
- 83. Nabiyow matablaa! Diggah nanu sheytoona korosut rubneeh amol keenik haynem umaanê fanah gutuqiyyah ken gutuqak makot ken beytamkeh.
- 84. Toysa Nabiyow ama korosih digaalah esserot magataatakin!cagalah Nanu ken qumrii kee ken taamoomi loowiyyah lownak.
- 85. Yallak meesita mara (moominiin kinnuk) kobxisna ayroy Racmaan kinni Rabbî fanah irgay feereynaanih amot tanih ken bahna konnaba luk.
- 86. Kaadu umeyniitih yan mara (koros kinnuk) jahannam girâ fanah ibaybah bakarruk foorisiyyah ken foorisnaah tet ken arkisna.
- 87. Ama koros Shafaaqatta numuh abtam maduddaay, keenih tet abtam matan, kinnih immay cagalah Shafaaqatta abtu duddam

وَٱتَّخَاذُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ ءَالِهَةَ لِّسَكُونُواْ لَهُمْ عِزَّا ١

كَلَّا ْسَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ

ٱلْهُرَتَرَأَنَّا أَرْسَلْنَا ٱلشَّيَطِينَ عَلَى ٱلْكَفِرِينَ تَوُدُّهُمْ أَزَّاكُ

فَلَا تَعْجَلُ عَلَيْهِم إِنَّمَانَعُ دُّلَهُمْ عَدًّا ١٠

يَوْمَ نَحْشُرُ ٱلْمُتَّقِينَ إِلَى ٱلرَّحْمَٰنِ وَفِٰدًا۞

وَنَسُوقُ ٱلْمُجْرِمِينَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وِرْدًا ١

لَّا يَمْلِكُونَ ٱلشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ ٱتَّخَذَعِندَ ٱلرَّحْمَن عَهْدَا ١

Racmaan kinni Rabbih xaqul woo xagana haysite mara kinni (moominiin kinnuk).

- 88. Kaadu ama koros Racmaan kinni Rabbi baxa haysite itte.
- 89. Nummah amah iyya maraw isin ama maxcot kaxxa ceele waytoy assacokki-le bahten.
- 90. A-korosey ama sin maxcoy qaxumay edde yabteenih sabbatah qarnwa baxan baxsintaah baaxo Oaxam Oanxixxaah qaleela raddaah buluuliyyah bulultam xayyossu hayta.
- 91. Usun Racmaan kinni Rabbi baxa-le iyyeenimih Sabbatah.
- 92. Kaadu Racmaan kinni Rabbi baxa havsitam kaa maceltaay usuk wohuk kaxxa fayyah fayya iyye.
- 93. Yallih ginok Hebelttô ginoy garanwaa kee baaxol tani matan kulli num keenik Racmaan kinni Rabbî fanah nagasuy Ramma iyyaah xixxibaane-lih yanih yamaate kaa akke waytek Ohiyaamah ayro.
- 94. Nummah Yalli isi ginok loowo arac xagseeh loowoh ken looweeh ken caagidik tu-kaak maqellitta.
- 95. Kaadu keenik ummaan num Ohiyaamah ayro isi Rabbih xagu dubuk amaate-le.
- 96. Diggah yeemeneeh mege taamoomi abbaasite marah, Racmaan kinni Rabbi kay naqoosak moominiin

وَقَالُواْ ٱتَّخَذَ ٱلرَّحْمَانُ وَلَدَاهِ

لَّقَدْ جِعْتُمْ شَيْعًا إِدَّا اللهِ

تَكَادُ ٱلسَّمَاهِ تُ يَتَفَطَّرُ نَ مِنْهُ وَتَنشَقُّ ٱلْأَرْضُ وَتَخِرُّ ٱلْجِبَالُ هَدًّا ١٠

أَن دَعَوْا لِلرَّحْمَان وَلَدًا ١

وَمَايَنْبُغِي لِلرَّحْمَٰنِ أَن يَتَّخِذُ وَلَدًا ١٠

إِن كُلُّمَن فِي ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ إِلَّا ءَاتِي ٱلرَّحْمَن عَنْدُاتُ

لَّقَدَ أَحْصَدَهُمْ وَعَدَّهُمْ عَكَّاكُ

وَكُنُّ عُهُ وَ اللَّهِ يَوْمَ ٱلْقَكَمَةِ فَرْدًا ١

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَيمِلُواْ ٱلصَّلِحَاتِ سَكَجْعَلُ لَهُ مُ ٱلرَّحْمَرِ ، وُدَّا اللَّهُ مُ الرَّحْمَرِ ، وُدَّا

الجزء ١٦ 🔪 585

sorkocobaxittet kacanu keenih heele.

- 97. Toysa Nabiyow cagalah ama Qhuraan ku-arrabal xabbacosneh, Yallak meesita mara elle aytikumussaah deedalah kaxxa giddi-le mara edde meesissamkeh.
- 98. Nabiyow ku-marak duma horaarik makina hora finqisnee?keenik inki num maay geytaah tableeh, hinnak dago xonglo kinni way keenik maay taabbee?matablaay mataabba.

فَإِنَّمَا يَسَّرْنَهُ بِلِسَانِكَ لِتُبَشِّرَ بِهِ الْمُنَّقِيرِ فِي الْمُنَّقِيرِ فَي اللَّمَا الْمُنَّقِيرِ وَتُنذِرَ بِهِ عَقَوْمَا لُّذَا اللهِ اللهِ عَقَوْمَا لُّذَا اللهِ اللهِ عَلَيْمَا لُّذَا اللهِ اللهِ عَلَيْمًا لُّذَا اللهِ اللهِ عَلَيْمًا الْمُنَافِقِيمِ اللهِ اللهِ عَلَيْمًا لُذَا اللهِ اللهِ عَلَيْمًا اللهُ اللهِ عَلَيْمًا اللهُ اللهِ عَلَيْمًا اللهُ اللهِ اللهِ عَلَيْمًا اللهُ اللهُ اللهِ عَلَيْمًا اللهُ اللهِ عَلَيْمًا اللهُ اللهُ اللهِ عَلَيْمًا اللهُ اللهِ عَلَيْمُ اللهُ اللهِ عَلَيْمِ اللهِ عَلَيْمُ اللهُ اللهُ

ۅؘڮٛؗڗٲٞۿڵؘڝؘٛ۫ٵۼۜڹڶۿڔڡۣٚڹۊؘڒڹۣۿڵػؙؚۺؙ ڡؚڹٝۿؙ؞ؚڡؚۜڹٞٲؘؘٙٙۮ؞ٳٲٛۏؘۺٙؽۼؙڵۿؗۄ۫ڔٮؚٛػ۬ڒ۠ٳ۞

SUURAT TAAHA

Makkal Obte, 135 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Taaha {edde faxem Yalli Yaaxige}.
- 2. Nabiyow Qhuraan taamak duude waytam isil haytuh kol kaa moohisinnino
- 3. Kinnih immay kol kaa kah oobisnem Yallih digaalak meesita marih kassiisi.
- 4. Ama Ohuraan baaxoo kee fayya ittaah iro raqta qaranwa gine Rabbih xaguk obsime.
- 5. Racmaan kinni Rabbi, Qarshil missooweeh, fayya iyye isi nabna celta massovnah.
- 6. Qaranwal taniimiiy baaxol tanim, kaadu ken nammayih fanal taniimiiy baaxok gubat tanim inkih Yalli le.
- 7. Kaadu Nabiyow maxcó fayya haytek hinnay Ramma haytek, toysa diggah Yalli nafsit qellittem kee wohuk qelluh umam yaaxigeh.
- 8. Yalli usuk cakkil yaqbuden Yallay kaak sa Oibaada cakkisita Yalli kak aneewaa kinni, Yalli dudda-le migooqay qaxmeqe dibuk-le.
- 9. Kaadu Nabiyow Nabii Muusâ xaagi kol yemeetee?

؞ٱللَّهَٱلرَّحَمَٰزُٱلرَّحِي

طەگ

مَآأَنزَ لَنَاعَلَتُكَ ٱلْقُرْءَانِ لِتَشْقَرَ ﴾

إِلَّا تَذْكِرَةً لِّمَن يَخْشَين ٣

تَنزيلَا مِّمَّن خَلَقَ ٱلْأَرْضَ وَٱلسَّمَهَ تِهُ الْعُلَ ٢

ٱلرَّحْمَلُ عَلِي ٱلْعَرْشِ ٱسْتَوَىٰ ٥

لَهُ ومَا فِي ٱلسَّمَوَ تِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضِ وَمَا بِنْنَهُ مَا وَمَا تَحْتَ ٱلتَّرَيٰ ١

وَإِن تَجْهَرُ بِٱلْقَوْلِ فَإِنَّهُ وِيَعْلَمُ ٱلبِّيرَّ وَأَخْفَى ۞

ٱللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوِّ لَهُ ٱلْأَسْمَاءُ ٱلْحُسْنَ ٢

وَهَلْ أَتَىٰكَ حَدِيثُ مُوسَى ﴿ }

- 10. Usuk Bar urta gira yuble waqdi, tokkel isi buxah marak amakkel suga ivve, diggah anu gira ableh anik, ura dabiitay waacak lagsittaana teetik siinih baahee kee hinnay girâ garil gita neh yascasse num geyam takkehik.
- 11. Tokkel Nabii Muusa woo girah gari yemeete waqdi, Yalli Muusaw axcuk kaah seece.
- 12. Diggah anu ku-Rabbi kinniyok isi namma kebella siib, diggah atu tuwa deqsita daqaray saytunnoowel tanik kaak iyye.
- 13. Kaadu Muusaw anu inni farmoh koo dooritek, yok wacyih kol obsimtam ankacis.
- 14. Diggah anu Yallay, cakkil yaqbuden Yalli yok sa kak aneewaa kinni, toysa dibuk yoo uqbudaay salat soolis kay addal yoo cussamkeh.
- 15. Diggah Ohiyaamah ayroy sinam edde ugusnu wayna tamaatu waytaah takku waytam raq mali, anu inni nafsik is edde soltu waytaah takku wayta wakti qellisam xayyossu haa, ummaan nafsi addunyal magaanek abeemil hinnay umaanek abeemil galtimamkeh.
- 16. Toysa Muusaw tet nummayse waah isi nafsi fayxi kataate mari tet nummassaamak koo waase waay tohul fingitettok.

إِذْ رَءَانَارًا فَقَالَ لأَهْلِهِ ٱمْكُثُوا إِنَّ ءَانسَتُ نَارًالُّعَلِّيءَ اللَّهُ مِنْهَا بِقَبَسٍ أَوْأَجِدُ عَلَى ٱلنَّارِهُ دَى ١

فَلَمَّا أَتَكَهَا نُودِي يَكُمُوسَى ٥

إِنَّ أَنَا رَبُّكَ فَأَخَلَعَ نَعَلَيْكَ إِنَّكَ بِٱلْوَادِ ٱلْمُقَدِّسِ طُهِي شَ

وَأَنَا ٱخْتَرْتُكَ فَٱسْتَمِعْ لِمَا يُوحَى ١

إِنَّنِيَ أَنَا ٱللَّهُ لَآ إِلَهَ إِلَّآ أَنَاْ فَٱعۡبُدۡ بِي وَأَقِيمِ ٱلصَّلَوةَ لذكريَّ ١

إِنَّ ٱلسَّاعَةَ ءَاتِيَّةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِتُجْزَيٰ كُلُّ نَفْسِ بِمَاتَسْعَىٰ ١

فَلَايَصُدَّنَّكَ عَنْهَا مَن لَّا يُؤْمِنُ بِهَا وَأَتَّبَعَ

Juzu' 16

588

17. Kaadu Muusaw ama atu kok migdi gabat tabbixem maatiyaay? Kaak iyye Yalli.

- 18. Nabii Muusa:usuk yi-caxxay gexa waqdi elle keltaah, inni wadarah coox edde asgayyeeh, aagure, wohuk kalah aka caagiidaa kee maggo tuxxiq kaat liyo iyye.
- 19. Muusaw ama gabat lito caxxa gambisey baaxol kaak iyye Yalli.
- 20. Tokkel Nabii Muusa baaxol kaa gambiseeh, usuk woo waqdi, baadeesay baaxô bagul sissikuk gexa yekke Yallih idnih (fayxih), tokkel Muusa kaak meesiteeh kudeh
- 21. Yalli Nabii Muusak :kaak mameesitinay kaa ibbix, kaa tibbixeek lakal usuk kah suge caxxah kaa gacsennok kaak iyye.
- 22. Kaadu isi gaba guri gambik xabqê gubâ fanah culussu hayis qaduk diifu luk awgele biyak maleh baras maleh, is aka asta koh takkemkeh.
- 23. Muusaw ama namma asta koh kah neceem teetil Ni-dudda tascasse kaxxa astootik tu-koo naybulleemkeh iyyaanama.
- 24. Muusaw firqawnâ fanah gexaay usuk yoo inkittoysamkeh kaah sec, diggah usuk koroosannut caddok tatrehik kaak iyye Yalli.
- 25. Nabii Muusa isi Rabbik iyyeh: yi-Rabbow iimaan noorit alil yoh farakka havis.

وَمَاتِلْكَ بِسَمِينِكَ يَكُمُوسَيْ ١

قَالَهِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّوُ أَعَلَيْهَا وَأَهُشُّ بهَاعَلَىٰغَنَيمي وَلِيَ فِيهَا مَعَارِبُ أُخْرَىٰ ١

قَالَ أَلْقِهَا لَكُمُوسَينَ ١

فَأَلْقَنْهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَىٰ ٥

قَالَخُذُهَا وَلَاتَخَفَّ سَنُعَدُهَا سرَتَهَا ٱلْأُولَىٰ ١

وَٱصْمُمْ يَكُكُ إِلَى جَنَاحِكَ تَخَرُجُ بَيْضَآءَمِنَ غَيْرِسُوٓ ۽ ءَايَةً أُخْرَىٰ ١

لِنُريكَ مِنْ ءَاكِتنَا ٱلْكُثرَى ١

ٱذْهَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ وَطَغَىٰ ١٠

قَالَ رَبِّ أَشْرَحْ لِي صَدْدِي ٥

26. Kaadu yi-caagid yoh xabbacos.

27. Kaadu yi-arrabak arrabâ rifa (lifa) kal,

- **28.** Sinam Axcem yok taaxigeeh yok raaqissamkeh.
- **29.** Kaadu yi-marak catoh num yoh hayis.
- 30. Yi-toobokoyta Haaruun hayis.
- 31. Kaat yi-xiiron maqarros.
- 32. Kaadu nabuwwannuu kee kufarmoh gudduysiyyal yagleyta kaa abaay Yô lih kaa rub.
- 33. Yoo kee kaa koo ceele waytaamak Maggom koo saytunnosnamkeh.
- **34.** Kaadu maggom koo cusnaah koo faylisnamkeh.
- 35. Diggah Ni-Rabbow atu nee tableeh ni-adda taaxigeeh nanu abba haynaamak tu kok maqellitta iyye Nabii Muusa.
- **36.** Muusaw atu yoo esserri haytem, nummah koh eceeh kaak iyye Yalli.
- 37. Nummah Muusaw ama niqmatak kalah aka niqmat koh necee.
- **38.** Woh ku -ina yaysixxigeenim tet niysixxigeeh woh sorkocobaxal teetik Qidne waqdi.
- 39. Woh Ku-inak: ku-baxi Muusa yaabukeek gamadal sandugut kaa hayisaay, niil weeqaytut kaa ruubaay, tokkel Niil weeqayti isik qaxal kaa ayyaaqe-le, tokkel yok qaduwwiiy kaak qaduwwih

وَيَسِّرْ لِيَ أَمِّرِي اللهِ

وَٱحْلُلُ عُقَدَةً مِّن لِسَانِي ۞

يَفْقَهُواْقَوْلِي ١

وَٱجْعَل لِّي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي ۞

هَارُونَ أَخِي ٦

ٱشۡدُدۡبِهِۦٓٲڒٙڔؚؽ۞

وَأَشْرِكُهُ فِيَ أَمْرِي ٢

كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا اللهُ

وَنَذَكُوكَ كَثِيرًا ١

إِنَّكَ كُنتَ بِنَابَصِيرًا ۞

قَالَ قَدْأُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَـمُوسَىٰ ٢

وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَىٰ ٦

إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰ ۞

أَنِ ٱقَذِفِيهِ فِي ٱلتَّابُوتِ فَٱقَذِفِيهِ فِي ٱلْمَيِّ فَلْمُلْقِهِ ٱلْمَيْمُ بِٱلسَّاحِلِ مَأْخُذُهُ عَدُوُّلِ وَعَدُوُّلَهُ وَٱلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةَ مِّتِي وَلِتُصْنَعَ عَلَى عَيْنِي ﴿ yan num kaa beele iyyaanamah maysaxxaageh tet niysixxige, kaadu Muusaw yok yan kacanu kol qide koo ablinnaanih mari koo yakcineeh yi-dacayrih gubat gartaah tanbemkeh iyye Yalli.

- **40.** Muusaw nanu koh abne guneenak tanim, ku-toobokoytá (maganxa) gexxaah koo katayta waqdi, tokkel firgawni maray koo beek, kaa qarsaah kaa yaynabe mara siinih ascassoo? keenik itte waqdi. Tokkel ku-inâ fanah koo gacisne tet inti kot ruffu ittaah rookite waytamkeh, Kaadu Muusaw hoxak num giddeeh, koo gidaanamih meesih cisabbowtaamak koo naggosneeh kaxxa mokkoroh koo mokkorre, Tokkel conxitak Madyan degsitta baaxô fanah tewgeeh, tokkel Madyan marih addal liggiditte sugte, tohuk lakal Madyanak gacteeh nubuwwannuh koh xagne waktil massah temeete Muusaw
- 41. Kaadu Muusaw inni farmoo kee inni wacyih koo dooriteemil koo guneh.
- 42. Muusaw koo kee ku-toobokoyta Haaruun Yi-inkittinaanee kee Yidudda tascasse astooti luk gexaay, Yi-cusiyyak maboolaatinaay mataanina.
- 43. Isin Firqawnâ fanah sittâ luk gexa, diggah usuk koroosannut caddok tatrehik.

إِذْ تَمَثِيىٓ أُخْتُكَ فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَن يَكْفُلُهُ ۗ فَرَجَعَنَكَ إِلَىٰ أَمِّكَ كَى تَقَرَّعَينُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَقَتَلْتَ نَفْسًا فَنَجَّيْنَكَ مِنَ ٱلْغَيِّر وَفَتَنَّكَ فُتُونَأْ فَلَيِثْتَ سِينِينَ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ المُرجِئْتَ عَلَىٰ قَدَر يَامُوسَىٰ ١٠٠٠

وَأَصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي ١٠٠٠

ٱذْهَبْأَنتَ وَأَخُوكِ بِعَايَنتِي وَلَا تَينيَافِي ذکری 🕮

أَذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ وَطَغَي ١

44. Tokkel xabcin yaabah kaâ luk yaaba Yallih nabna kassitaah hinnay isi Rabbik meesita num yakkemkeh.

- 45. Nabii Muusaa kee Nabii Haaruun:diggah ni-Rabbow nanu firqawni digaalah net yasissikeeh hinnay dulmii kee umaanet bisoh iyyaah cakki oggo-le waamak meesitna iyyen.
- 46. Yalli Nabii Muusaa kee Nabii Haaruunuk ivveh:kaak mameesitina;diggah anu qokol kee catoh siinî luk ayyooh, siinik iyyam aabbeeh, siinik abam ablehik,
- 47. Toysa isin kaal amaay:nanu diggah ku-Rabbi koo fan ruube namma farmoyta kinninok, toysa israa-iil xaylo nê luk ruubaay ken ma-digaalin, nummah nanu ku-Rabbik baxxaqqa itta asta koh luk nemeetek, firgawnaw Yallih digaalak nagaynan lem kay tirto kataate marak kay tirto kataata kaak ixxica.
- 48. Nummah ku-Rabbik wacyi nel kah obsimem, diggah Yallih digaala Yallih inkittinaane yengeddeeh kay farmoytit dirabboyseeh, iimaanat derre cabe marih amol tani iyyaanama.
- 49. Muusaw sin nammayih Rabbi iyyaay keenik iyye firqawni?
- 50. Nabii Muusa:ni-Rabbi usuk ummaan ginoh le-weelo yeceeh, tohuk lakal tuxxiq teetik edde

فَقُولَا لَهُ رَقَوْلَا لَّتَنَا لَّعَلَّهُ وِيَتَذَكَّرُ أَوْ يَغْشَين ١

قَالَارَبَّنَآ إِنَّنَا نَخَافُ أَن يَفْ رُطَ عَلَيْنَآ أَوْ أَن يَطْغَيَ ٥٠٠

قَالَ لَا تَخَافَأً إِنَّنِي مَعَكُمًا أَسْمَعُ وَأَرَىٰ ٥

فَأْتِيَاهُ فَقُولًا إِنَّارَسُولِا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي ٓ إِسْرَآءِيلَ وَلَا تُعَاذِّبُهُمُّ قَدْجِئْنَاكَ بِعَايَةٍ مِّن رَّبِكِّ وَٱلسَّلَهُ عَلَىٰ مَنِ ٱتَّبَعَ ٱلْهُدَىٰ ١٠٠٠

إِنَّاقَدَأُوحِيَ إِلَيْنَآ أَنَّ ٱلْعَذَابَ عَلَىٰ مَن

قَالَ فَمَن رَّبُّكُمَا يَكُمُوسَى ١

قَالَ رَبُّنَا ٱلَّذِيٓ أَعْظِي كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ وثُوَّ هَدَیٰ۞

592

- yanim teetih yescesse Rabbi kinni kaak iyye.
- 51. Firqawni, Nabii Muusak naharsi horaariy warrayte maacaalah taniih ken xaagi macaay usun ninnaah korosuh sugeenik kaak iyye.
- 52. Nabii Muusa firqawnal gacisak: woo horaari abte taamaa kee usun edde yanin caalat yi Rabbih xaqul lawcal macfuuz deqsita kitaabih addal kutbeh taniih usuk yaaxige, tokkel yi Rabbi isi taamoomii kee isi madqooqik tu-mahoxsaay tu-kaak maqellittaay tu teetik mahawweena kaak iyye.
- 53. Nabii Muusa iyyeh:Yalla kinni, baaxo fido siinih abteeh fidissem tuxxiq teetik geytoonuh, kaadu maggo gitittey elle gexxaana tet bagul siinih heeh siinih xabbacoyseh, kaadu qaraanak Robti lee siinih oobiseeh, baaxô bagul ubukku ittaamay maggo gexoh taniy tuuy isi bisu kak leeh tuuy isi tamu kak le woo leet siinih neyyeeqeeh nuysubuke iyye Yalli.
- 54. Sinaamey baaxok siinih neyyeeqeeh, nuysubukeemik meqeemiy calaalih tani kak akumaay sinni lac elle dacrisaay oyloola, diggah tohut umaanek ken raaqisa kas-le marah Yallih dudda elle yaaxigen astooti edde tan.
- 55. Sinaamey baaxok sin ginneeh, teetit sin gacisna rabteeniik lakat, kaadu teetik sin nayyaaqe aka adda Qhiyaamah ayro cisab kee galtoh.

قَالَ فَمَابَالُ ٱلْقُرُونِ ٱلْأُولَى ١

قَالَعِلْمُهَاعِندَرَبِّى فِي كِتَبِِّلَّا يَضِلُّ رَبِّى وَلاَ يَنسَى ۞

ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُوُ الْأَرْضَ مَهْ دَّا وَسَلَكَ لَكُو فِيهَا سُبُلَا وَأَنْزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ ءَ أَزْ وَجَامِّن نَبَاتِ شَقَّى ۞

كُولُواْوَارْعَوْاْ أَغَامَكُواْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَتِ لِأُوْلِي ٱلنُّهَىٰ ٥

* مِنْهَا خَلَقَنَكُرُ وَفِيهَا نُعِيدُكُرُ وَمِنْهَا نُخَرِّجُكُو تَارَةً أُخْرَىٰ ۞

593

56. Kaadu nummah fiqawna Ni-

astootiy ni inkittinaane tascasse inkih kaa nuybulleeh, usuk tokkel tet dirabboyseeh cakki oggolam cineh

- 57. Firqawni:Muusaw ku-baabat ni-baaxok nee tayyaaquh neh temeetee? kaak iyye.
- 58. Firqawni Muusaw:Toysa diggah ku-baabih innah yan baab koh baahennok, tokkel nee kee ku fanal yimixxige waktiy nanu make waynaah atu make waytal nee kee ku fanal massah raaqa aracal xagana neh hayis kaak iyye.
- 59. Nabii Muusa firqawnak iyyeh: xagni wakti siinik qiddi ayroy edde bilqittaanaah wallaqenta sinam edde gaabowta kinni.
- 60. Tokkel firqawni Nabii Muusa cakkik kaah luk yemeeteemit kaxxa mariinitak derre cabeeh fooreeh isi baababeynit kobxiseh, tohuk lakal is kee isi baababah xagni arac yemeete.
- 61. Nabii Muusa firqawni baababeynit kassiisak: booley finqi siinih yanik Yallal dirab ma-ginnaasitina, toysa Yalli kay garik tan digaalat sin finqiseleeh sin saaxiselek, nummah Yallal dirab ginnaasite mari kasaariteeh finqiteh.
- **62.** Tokkel baababeynit ittin fanal Nabii Muusah caagidil itta wayteeh, wohul garay qillissi heen.

وَلَقَدْ أُرَيْنَهُ ءَايَتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبِّي ٥

قَالَأَجِعْتَنَالِتُخْرِجَنَامِنْأَرْضِنَابِسِحْرِكَ يَـمُوسَىٰ۞

فَلَنَأْتِينَّكَ بِسِحْرِمِّهُ لِهِء فَأَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَّا نُخْلِفُهُ رُخَنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا سُوّى ۞

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوَمُّالِّذِينَةِ وَأَن يُحَشَرَّالْنَّاسُ ضُحَى

فَتُوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ وَثُمَّ أَتَكِ ٥

قَالَ لَهُ مِمُّوسَىٰ وَيْلَكُو لَا تَفْتَرُواْ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبَافَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَاتِّ وَقَدْ خَابَ مَنِ ٱفْتَرَىٰ ۞

فَتَنَازَعُوٓ أَأَمَّرَهُم يَيْنَهُمْ وَأَسَرُّواْ ٱلنَّجْوَىٰ

- 63. A-namma baababeyni sinni baabat sin baaxók sin yayyaaqeenim faxan, kaadu sin gitittey (diini kinnuk) taysey elle sugteenik sin kalaanam faxan ittak iyyen,
- 64. Toysa sinni caagid diggi hayisaay itta mawiinaay, tohuk lakat xagni booxa saffih gacca ixxicaay ama, Nummah ta ayro yaysu waah iro raaqu waa mara toffoofem.
- 65. Baababa: Muusaw ku-caxxa atu naharat qambisi, hinnay nanu linom naharat gambisa mara nakkem akki kaak iyyen.
- 66. Nabii Muusa :yoo hinnak isin gabat litoonum naharat gambisa keenik iyye, tokkel usun sinni akootaa kee sinni coox Qambisen waqdi, tokkel ken baabih gibdah Nabii Muusat ken akootaa kee ken coox waarray sissikuk gexxa kaat celte.
- 67. Tokkel Nabii Muusa isi nafsih addal meesi isik yuble.
- 68. Too waqdi Yalli: Muusaw mameesitin diggah atu ama marak aysettooh iro raagettok kaak inne.
- 69. Kaadu Nabii Muusak: atu migdi gabat lito caxxa Qambis ken akootaa kee ken cooxuy bicseeni sissikuk anxuqelek, cagalah usun abeeniih bicseenim baababeyni keydi kinnik, Kaadu baababevni elle aninnaan ikkel faxeemit mayasillimaay mayaffoofa.

قَالُواْ إِنْ هَاذَانِ لَسَاحِرَان يُربِدَانِ أَن يُخْرِجَاكُمْ مِّنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرهِمَاوَيَذْهَبَا بطريقَتِكُمُ ٱلْمُثْلَىٰ اللهِ

فَأَجْمِعُواْ كَيْدَكُرُ ثُمَّ أَنْتُواْ صَفَّا وَقَدْ أَفْلَحَ ٱلْيُوْمَ مَن ٱسْتَعْلَ الله

قَالُواْ يَكُمُوسَيَ إِمَّا أَن تُلْقِي وَإِمَّا أَن نَّكُونَ أُوَّلَ مَنْ أَلْوَا ١٠٥٠

قَالَ بَلْ أَلْقُوا ۚ فَإِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِتُهُمْ يُخَيَّلُ إلَيْهِ مِن سِحْرهِمْ أَنَّهَا تَسْعَىٰ ١٠٠

فَأُوْجَسَ فِي نَفْسِهِ عِنِفَةً مُّوسَيٰ ١

قُلْنَا لَا تَخَفُ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْأَعْلَىٰ ١

أَلْقِ مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفُ مَاصَنَعُوٓ أَ إِنَّمَاصَنَعُواْ حِرْ وَلَا يُفْلِحُ ٱلسَّاحِرُ حَبْثُ أَتَى ١

- 70. Tokkel Nabii Muusa isi caxxa Qambiseeh, woo caxxay baadeysa yekke usun bicseenim inkih yunxuqem yublen waqdi, too waqdi baababeynit Nabii Muusa baahem cakki kinnim teexegeeh, Yallah sujuuduh gommoh radak Haaruun kee Muusa Rabbil neemeneh iyyen.
- 71. Firqawni baababeyniitik iyyeh:
  Muusa nummasseeniih kaa
  katatteenii anu wohuh idini siinih
  acee kalah, diggah usuk (Nabii
  Muusa kinnuk) sin kaxxa kabiiriy
  baab sin barse kinni, toysa diggah
  anu sin gaboobii kee sin ibitte
  gurak migdal siinik argiqeyyo
  (migdi gabaa kee guri ibih
  garuuquuy, guri gabaa kee migdi
  ibih garuq kinnuk), kaadu diggah
  tamiirâ laqiibat sin fanniseyyo,
  kaadu diggah digaalá kak gibdiih
  kak raagtam yoo kinnik Muusa
  Rabbi kinnim aaxigetton.
- 72. Baababeynit firqawnak :nanu Nabii Muusâ gabat Yallak baxxaqqooqik neh temeetem kee nee gine Rabbik koo madooritnaay koo mamuxxusnak, toysa atu nek abtam faxxam ab, cagalah atu reedá nel elle litooh, tu-nek elle abut duddam ta-addunyah mano kinnik kaak iyyen.
- 73. Diggah nanu ninni Rabbil neemeneeh, kay farmoyta nummasneh dambitte neh cabaah baabak nee elle dirkisseeh aba itteh

فَأَلْقِيَّ ٱلسَّحَرَةُ سُجَّدًا قَالُوَّاءًامَنَّا بِرَبِّ هَدُونَ وَمُوسَىٰ ۞

قَالَ اَمَنتُوَلَهُ وَقَبَلَ أَنْ اَذَنَ لَكُو ۗ إِنَّهُ وُلَكِي يُرُوُ ٱلَّذِي عَلَمَكُو السِّحْرِّ فَلَا قُطِعَنَ أَيْدِيكُو وَأَرْجُلَكُو مِّنْ خِلَفِ وَلَا ضُلِبَنَكُو فِي جُدُوعِ ٱلنَّخْلِ وَلَتَعَلَمُنَ أَيُّنَا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَى ۞

قَالُواْلَنَ نُؤْثِرُكَ عَلَىٰ مَاجَـآءَنَامِنَ ٱلۡبَيِّنَتِ وَٱلَّذِى فَطَرَنَّا فَٱقْضِ مَا أَنتَ قَاضٍّ إِنَّمَا تَقَشِى هَذِهِ ٱلْخَيُوةَ ٱلدُّنْيَآ۞

إِنَّاءَ امْنَابِرَيِنَالِيغْفِرَلَنَاخَطَلِينَا وَمَٱلْكُهْمَنَا عَلَيْهِ مِنَ ٱلسِّحْرُ وَاللَّهُ خَبْرُ وَأَبْقَىٰ

596

nee edde amrissem neh cabamkeh, Yalli kay amri oggole marah galtô maqaaneh kok yayseeh, kay amri cineeh kaal koroosite marah digaalâ raagah kok gibiduk raaqa kaak itte baababa.

- 74. Diggah usuk umeynah (korosta kinnuk) anuk isi Rabbil yamaate num, toysa diggah usuk jahannam girah digaala leeh, tet addal marabaay satta le mano mali.
- 75. Kaadu nummah isi Rabbih gari meqe taamoomi abbaasiteeh moomintuh yamaate num, toysa too mari Yallih xaqul fayya itta arooca le.
- 76. woh elle loonum, qadni deqsitta jannootay weeqaytitte guba kak gexxa kinni, usun tet addal waarak. Woo galto Yallak geytam isi nafsi umaanee kee koroosannuk saytunnoyseeh Yallih amri oggole mara.
- 77. Nanu nummah Muusal wacyi oobisneh Yi-naqoosa masri deqsitta baaxok barat kuulusaay bad keenih isi caxxat atuk badat kafin giti keenih yawqemkeh, Firqawnaa kee kay qandeh eleeliyyak mameesitinaay, badal xuumiyyak mameesitin iyyaanamal.
- 78. Tokkel Nabii Muusa israa-iil xaylo barat kuuluseeh badat yewqe gital ken tabseh, tokkel firqawni isi qande luk ken katayeeh, baddi leek ken buultem ken buulteeh lee inkih

ٳڹۜڎؙۅڡۜڹؾٲ۫ؾڔۜڽۜۘڎؙڣڠؗڔۣڡٵڣٳڹۜڶڎڔجَهؘٮٚٙڔٙڵٳؽڡؙۅڽؙ ڣۣۿٳۅٙڵٳؿػٙؽؽ

الحزء ١٦

وَمَن يَأْتِهِء مُؤْمِنَاقَدَعَمِلَ الصَّلِحَتِ فَأُوْلَتِهِكَ لَهُمُ الدِّرَجَتُ الْعُلَىٰ۞

جَنَّتُعَدْنِ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَلِدِينَ فِيهَاْ وَذَلِكَ جَزَآءُ مَن تَزَكَّى ۞

ۅَلَقَدۡ أَوۡحِيۡـنَآٳِلۡىٰمُوسَىٰۤ أَنۡ أَسۡرِ بِعِبَادِى فَاضۡرِبۡ لَهُوۡطَرِيقَافِىٱلۡبَحۡرِيَبَسَالَّا تَخَفُ دَرُكَاوَلَا تَخۡشَىٰ۞

فَأَتَبَعَهُمْ فِرْعَوْتُ بِجُنُودِهِ فَغَيْشِيَهُمُومِّنَ ٱلْيَوِّ مَاغَشَمُهُو هُ ken tunxuqe Muusaa kee Muusâ mari naggooweek gamadal.

- 79. Kaadu firqawni isi mara makkoyseeh koroosannu keenit bilqiseeh cakki gital tirri ken mahanna.
- 80. Kee israa-iil xayloy kassita, nummah sin qaduwwik sin naggosneeh, Tuur deqsitta qalek migdi tattabal Nabii Muusâ luk sin xagnisne Tawraat deqsita kitab siinil oobisnamkeh, Kaadu Manni deqsittaamay malab innah tanii kee Salwa deqsita haadaytuy cadó kak mege siinil oobisne.
- 81. Israa-iil xayloy Rizqhik siinih neceemik calaalik taniimiy meqe akumaay, calaali cabtaanaah caraamu takmeeniih Yallih niqmat tangaddeenimit caddok matatrina, tohul Yi-naqbi siinil oobeleeh, Yi-naqbi elle ooba mari toysa nummah girat radeeh finqiteh.
- 82. Kaadu diggah anu koroosannuu kee dambik yol gaceeh yoo nummayseeh, meqe taama abbaasiteeh, wohuk lakal tirri iyye numuh kaxxam dambi cabé kinniyo iyye Yalli.
- 83. Kaadu Muusaw ku-marak maca koo tiysissikeeh ken wadirit cabak?
- **84.** Nabii Muusa: usun ah keeni yok maxeeron yi-raatal yaniniih, anu koo fan isissike yi-Rabbow atu yoo takcinemkeh iyye.

وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَاهَدَىٰ ٥

يَبَنِيَ إِسْرَةِ مِيلَ قَدْ أَنْجَيَّنَكُمْ مِّنْ عَدُوِّكُوْ وَوَعَدْنَكُوْ جَانِبَ الطُّورِ ٱلْأَيْمَنَ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُوْ ٱلْمَنَّ وَالسَّلُويٰ ۞

كُلُواْمِن طَيِّبَتِ مَارَزَقَنَكُمْ وَلَاتَطْعَوَاْفِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِيٍّ وَمَن يَخَلِلْ عَلَيْهِ غَضَى فَقَدْهَوَىٰ ۞

> وَاِنِّى لَغَفَّارُ لِِّمَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَلِحَاثُمَّاهُمْ تَدَى

* وَمَآ أَعْجَلَكَ عَن قَوْمِكَ يَـمُوسَىٰ اللهِ

قَالَ هُمْ أُوْلَآءِ عَلَىٓ أَثَرِى وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَىٰ ۞

598

- 85. Yalli Nabii Muusak iyyeh: toysa diggah nanu ku-mara mangassa (begera) yaqbudeenimil ken mokkorre (niqiyyire) atu keenik gexxeek lakal, kaadu diggah Saamiriyyi deqsita num tirtô gitak ken hoxseh.
- **86.** Tokkel Nabii Muusa isi marâ fanah kaxxa naqabuu kee rooka luk gace, yi-maraw sin Rabbi mege xagnah sin xagniseh manannaa tawraat siinil oobisuwaamal, xagni wakti siinil yexxeere innaa, hinnak abten uma taamal sin Rabbik naqbi siinil oobam faxxeenii, yi-xagna makteeniih mangassa tuqbudeenii? keenik iyye.
- 87. Muusâ mari Muusaw ku-xagna ninni duddaa kee ninni dooritih mamakinnino, kaadu kinnih immay firqawni marih bilak qilsim nukkugeeh, girâ boodot tet gidne, tonnaah Saamiriyyi jibriil farasih raatih burtay luk suge edde qide iyyen.
- 88. Tokkel saamiriyyi woo bilay dahabak tanik mangassay xagarley laahi innah angaxa keenih bicseeh yeyyeeqe, tokkel mariiy marak ah sin Yallaay Muusa Yallay usuk akkel kaa hawweeneeh tuur degsitta qalel kaa gurrusak usuk yamaateh gide kaa uqbuda sittak iyyen.
- 89. A-mangassa yaqbude mari usuk keenî luk yaabe waah maxcok tukeenil gacse waah umaanee kee tuxxiqik tu-keenih orbise waam mayablaanaa?

قَالَ فَإِنَّاقَدُ فَتَنَّاقَوْمَكَ مِنْ بَغَدِكَ وَأَضَلَّهُمُ ٱلسَّامِرِيُّ ٥٠٠

فَرَجَعَ مُوسَى إِلَىٰ قَوْمِهِ عَضْبَكَ أَسِفَأْ قَالَ يَلْقَوْمِ أَلَوْ يَعِدْكُوْرَبُكُوْ وَعْدًاحَسَنَّا أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ ٱلْعَهْدُ أَمْرَ أَرَدِتُّ مْ أَن يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَتُ مِن رَّبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُم مُّوْعِدِي ٨

قَالُواْمَآ أَخۡلَفۡنَا مَوْعِدَكَ بِمَلۡكِنَا وَلَكِنَّا حُمِّلْنَآ أَوْزَارًا مِّن زِينَةِ ٱلْقَوْمِ فَقَذَفْنَهَا فَكَذَالِكَ أَلْقَى ٱلسَّامِرِيُّ ٨

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلَاجَسَدَالَّهُ وخُوَارٌ فَقَالُولْ هَاذَا إِلَهُكُمْ وَإِلَهُ مُوسَىٰ فَنَسَىٰ ٨

أَفَلَا يَرَوْنَ أَلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِ مْ قَوْلًا وَلَا تَمَاكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ١

90. Kaadu nummah Nabii Haaruun, Nabii Muusa gacak naharat: yimaraw cagalah isin ama mangassat abtan Qibaadal mokkorimteenih. diggah sin Rabbi Racmaanak, toysa yoo kataataay, yi-amri oggola keenik iyye.

- 91. Keenik mangassa taqbudo nanu mangassi Qibaadak makatnaay macabna, Muusa nel gacca iyyam fanah kaak itte.
- 92. Nabii Muusa gace waqdi isi toobokoyta Haaruunuk: Haaruunow sinam diinik makkootteeh mangassa tuqbudem tuble waqdi maca koo waassee iyye,
- 93. Ken cabba hayteh macah yoo kataate waytee? Anu koo elle amriseemik yi-amri cintee?
- 94. Nabii Haaruun isi toobokoyta Nabii Muusak: yi-inah baxaw yi-deben mabbaxinaay yi-amo mabbaxin diggah atu israaiil xavlô fan baxisseeh vifarrintu madacrisinnitooy yoo makataatinnito ittaamak meesite kaak iyye.
- 95. Nabii Muusa saamiriyyik; kee saamiriyyow ku-caagid macaay uma taamat maca koo asisseeh kaak iyye.
- 96. Saamiriyyi:anu usun ableweenim (jibriil kinnuk) uble iyye, tokkel jibriil farasih raatih burtak kumbuuqo kumbuqqu heeh bilal tet qambiseeh mangassa teetik.

وَلَقَدُ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِن قَبْلُ يَقَوْمِ إِنَّمَا فُتِنتُم بِلِهِ } وَإِنَّ رَبَّكُمُ ٱلرَّحْمَلُ فَٱلتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي ٥

قَالُواْلَن نَّبْرَحَ عَلَيْهِ عَكِفِينَ حَتَّى يَرْجِعَ التنامُوسَين ١٠

قَالَ يَلْهَارُ وِنُ مَامَنَعَكَ إِذْ رَأَنْتَهُمْ ضَلُّواْ ١٠

أَلَّا تَتَّبَعَنَّ أَفَعَصَلْتَ أَمْرِي ١

قَالَ يَبْنَؤُمَّ لَاتَأْخُذُ بِلِحْيَقِ وَلَابِرَأْسِيَّ إِنِّي خَشِيتُ أَن تَقُولَ فَرَقْتَ بَيْنَ بَنِيٓ إِسْرَآءِيلَ وَلَمْ تَرْقُبُ فَوْلِي ١

قَالَ فَكَمَا خَطْبُكَ يَسَلِمِرِيُّ ۞

قَالَ بَصُرِّ تُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُ واْ بِهِ عَفَقَبَضْتُ قَبَضَةً مِّنَ أَكَرِ ٱلرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَالِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي ١٠٠ 20- Suurat Taaha

الحزء ١٦

bicse, kaadu too waqdi mangassi kah angaxa innah angaxe, tonnaah vi-nafsi umaane yot bilgiseeh yot yeymeegeh.

- 97. Nabii Muusa saamiriyyik:tokkel atu ni fanak gexaay diggah addunyâ manol kok digaala yoo gabah maxagina sin gabah maxagak ittam lito kol xayyoowam faxa marak, Kaadu diggah atu Qhiyaamâ saaku kot takku wayta digaalah xaganay Yalli kok Raaqise sinni lito, Kaadu ku-Yallay qibaadah amol kak daffeyak asak sugte waggaasit, diggah kaa carrisennooh tohuk lakat gombod tikki iyya waqdi badat rifiyyah kaa rifenno kaak iyye.
- 98. Sinaamey cagalah sin Rabbi Yallav kaak sa cakkil vaqbuden Yalli kak aneewaa kinni, kaadu kay ixxiga ummaanim duddeeh maroh edde tan.
- 99. Nabiyow Nabii Muusaa kee firqawni xaagu kol kah maagne innah, nummah keenik kalah taturru itte ummattah xaagittek xaagu kol maaqnah ku-nabuwwannuk asta takkeeh moominiinih kassis takkemkeh. kaadu nummah Ni-xaguk yan Ohuraan koh necee kassita marah kassis yakkemkeh.
- 100. Ama Ohuraanat derre cabeeh kaa nummayse weeh kaal taniimil taamite wee num toysa diggah

قَالَ فَأَذْ هَبُ فَإِنَّ لَكَ فِي ٱلْحَيَوةِ أَن تَقُولَ لَامِسَاسً وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَّنَ يُخْلَفَ أُمُّو وَٱنظُرْ إِلَى إِلَهِ لِكَ ٱلَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَّنُحَرِّقَنَّهُ وَثُمَّ لَنَسْفَنَهُ وَفِي ٱلْيَمِّ نَسَفًا اللهُ

إِنَّمَآ إِلَهُ كُو ٱللَّهُ ٱلَّذِي لَآ إِلَهَ إِلَّاهُوَّ وَسِعَ كُلَّ شَيْءِ عِلْمَا ١٩٠٥

كَذَالِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْكَ آءِ مَا قَدْسَبَقَ وَقَدْ ءَاتَكَنَاكَ مِن لَّدُنَّا ذِكِ الْوَقِ

مَّنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ مِيَحْمِلُ يَوْمَ ٱلْقِيكَمة

usuk Qhiyaamah ayro qilsi dambi quukak yamaate, isi Rabbih xaqu.

- 101. Usun Woo dambih jahannam giral waarak, kaadu woo qilsi dambih Quukiyyi manxu uma quukaay keenih yakkem Ohiyaamah ayro.
- 102. Nammey haytô baanta fuxsunta ayroy Qhiyaamah ayro kinni umeynitik intiita bulcinuk, foocitte keenik datuk, kobxissi ken hayneh soolô ballaaqâ fanah ken beyna too ayro.
- 103. Usun sittin fanal caalih yaabak: addunyâ manol tabna ayrok-sa sugteenim manton ittak iyyan.
- 104. Nanu usun ittak iyyaanam naaxigeh, keenik ixxigah yayseeh kasah yayse num inki ayrok-sa sugteenim manton keenik iyya waqdi.
- 105. Nabiyow ku-marak koo dirabboyse mari Qhiyaamah ayro galeela takku waytam, koo essera yi-Rabbi buluulusiyyah tet buluulusaah caacayat tet ruubaah foyya tet aba keenik ixxic.
- **106.** Tokkel Yalli massowta baaxoy saytuttuciniy tu-elle aabuke waytah tet caba.
- 107. Teetil makookaa kee fayyaa kee Rammak tu teetil matabla.
- 108. Woo ayroy Qhiyaamah ayro kinni sinam seecê xongolo katattaah, xongolok makot magexan xongoloola Racmaan

للدينَ فِي وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِتَ مَهُ حَمَلًا ١

يَوْمَ يُنفَخُ فِي ٱلصُّورِ وَنَحَشُرُ ٱلْمُجْرِمِينَ يَوْمَكِذِ زُرِقًا اللهِ

يَتَخَلَفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِن لَّبِثُتُمْ إِلَّا عَشْرًا ١

نَّحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَـقُولُ أَمْتَ لُهُمْ طريقَةً إِن لِّيثَتُمْ إِلَّا يَوْمَا

وَيَسْعَلُونَكَ عَن ٱلْجِحْبَالِ فَقُلْ يَنسِفُهَا رَبِّي نَشِهُ أَنَّ أَن

فَتَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ١

لاَّتَرَىٰ فِيهَاعِوَجَاوَلاَ أَمْتَا ١

يَوْمَبِ ذِيتَبِعُونَ ٱلدَّاعِيَ لَاعِوَجَ لَهُ وَخَشَعَتِ ٱلْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَٰنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسَا ١٠٠٠ 20- Suurat Taaha

kinni Rabbih Ramma itta, tokkel tutuccak -sa teetik taabbem mantu.

- 109. Woo ayro Shafaaqatta abah yan numih Shafaaqatta numuh tumaxiqta Racmaan kinni Rabbi Shafaaqatta kah abaanamih idini kah yeceeh Yalli maxco kak yikcineeh oggole numuh (moomintu kinnuk) aba kaa akke waytek.
- 110. Yalli sinaamak akeerâ caagiidak foocal keenik tanim yaaxigeeh addunyâ caagiidak wadiril keenik tanim yaaxigeh, kaadu kay ginoh ixxiga maroh kaat magacta.
- 111. Ginô foocitte inkih Rammitteh, nuwwiih inkinnah rabewaah isi ginô caagiidal sooloh yan Rabbih, nummah kay ginok addunyal agleyta kaat hee num kasaariteh Qhiyaamah ayro.
- 112. Kaadu meqe taamoomi abbaasite num usuk yeemene numuh anuk, toysa dulmih umaane kaal ossimtaah, abe maqaane kaak daggoysimtaamak mameesita.
- 113. Kaadu tonnaah Nabiyow meqe xaganaa kee meesisso edde tan aayoota kah oobisne innah qarab afat yan Qhuraan kol oobisne, kaadu kay addal meesisso baxxaqisneeh gacaagacisneh sinni Rabbik meesitaanamkeh, hinnay Qhuraan kassis keenih yaqusbuseeh elle kaskasoowaanamkeh.

يَوَمَهِذِ لَاتَنفَعُ الشَّفَعَةُ إِلَّامَنَ أَذِنَ لَهُ الرَّغَنُ وَرَضِيَ لَهُ وَقَوْلِا ١

يَعْلَمُ مَابَيْنَ أَيْدِيهِ مْ وَمَاخَلْفَهُ مْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمَا۞

*وَعَنَتِٱلْوُجُوهُ لِلْحَيِّ ٱلْقَيُّولِيِّرُ وَقَدْخَابَ مَنْحَمَلَ ظُلْمَا ﴿

وَمَن يَعْمَلُ مِنَ ٱلصَّلِحَتِ وَهُو مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَاهَضْمًا ۞

ۅؘڮؘۮؘٳڬٲؘڗ۬ڶؚڬؗٷؙڗٵۜٵۼڔؠؾۜٵۅؘڞڗۧڣٛٮٵڣۣٮٷ ڡؚڹؘٱڵۅٛٙۼۑڋڵعؘڶۘۿؙڡٝڔؘؾۜٙڠؙۅڹٵٞٛۅ۫ؽؙڠڋڽؙٛڵۿؙۄٝ ۮۣػٞڒٵ۞

- 114. Yalli fayya iyyeeh saytunnooweh kaa ceele waytaamak, usuk diggah cakki amoytay digaalaa kee galto gabat kak tani kinni, kaadu Nabiyow wacyih kol oobisne Qhuraan jibriil kol yakriye waqdi kiryat kak maqataatakin usuk gaba kalak naharat, kaadu yi-Rabbow atu yoo barisseemit ixxiga yoh osis ixxic kaak iyye Yalli.
- 115. Nummah Nabii Mucammadow Nabii Aadam farrinneeh kaa amrisneh caxak yakmek duma, teetik akme waamah, tokkel usuk too farrimtu hawweeneeh, kaa kak waasneemik diggaa kee sabri kaal magennino.
- 116. Kaadu Nabiyow cus: malaykak Aadamah kummaata (sujuuduh) inne waqdi konnabah, tokkel malayka oggolteeh kummatteh takkay immay iblis kummaatiyya cineh.
- 117. Tokkel: Aadamow diggah ama ibliis koo kee ku-barrak naqboytak kaak daccarsimaay usuk sin nammay jannatak ayyaaqewaay, tohul atu jannatak tewqek Rizqhi (Quusi) gurantot tagbettooh assammetto kaak inne.
- 118. Diggah Aadamow ama jannatih addal qulule waytaah qarrade waytam lito.
- 119. Kaadu diggah atu tet addal bakaare waytaah ayrite waytam lito.

فَتَعَلَى ٱللَّهُ ٱلْمَالِكُ ٱلْحَقَّ وَلَا تَعْجَلْ بٱلْقُرْءَان مِن قَبْل أَن يُقْضَيّ إِلَيْكَ وَحْيُهُ ۗ وَقُل رَّبِ زِدِني عِلْمَا شَ

وَلَقَدْعَهِ ذَنَا إِلَىٰٓ ءَادَمَ مِن قَبْلُ فَنَسِي وَلَمْ نَحَدَلَهُ وعَنْ مَا ١

وَإِذْ قُلْنَ اللَّمَلَةِ كَةِ ٱسْجُدُواْ لِآدَمَ

فَقُلْنَا يَكَادَمُ إِنَّ هَاذَا عَدُقٌ لَّكَ وَلِزَوْجِكَ فَلا يُخْرِجَنَّكُمَا مِنَ ٱلْجِنَّةِ فَتَشْقَى ١

إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَىٰ ١

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَهُ أَفِيهَا وَ لَا تَضْحَى ١

- 120. Tokkel sheetan Aadamal waswasa yekke:waar caxay yokme num kak waaraa kee reeday ambaxe wayta koh ascassoo Aadamow kaak ivve?
- 121. Tokkel Aadam kee cawwa Yalli ken kak waaseh yan caxak yokmeeniih ken gawrat keenih yumbulleeh jannatti cooxih ayyuufa sinni qawratat kafsen, kaadu Aadam isi Rabbih Amri cineeh kaa kak waasen caxah makmot makkooteh.
- 122. Tohuk lakal kay Rabbi kaa dooriteeh kaa xayyoyseh, tokkel toobat kaak oggoleeh tirri kaa hee.
- 123. Yalli Aadam kee cawwak sin nammay ibliis luk jannatak inkih baaxô fanah ooba iyye gari siinik garuh naqboytiitih anuk, tokkel vok tirto siinih temeetek, toysa yi-tirto siinik kataate num addunyal gitak mahoxaay akeeral uma numuy digaalat yassamme mayakka.
- 124. Kaadu yi-Ohuraanay kaa elle kassiisat derre cabe num, toysa diggah usuk ceya-le manoy nafsi kaak edde ceyta-le addunyal, kaadu Qhiyaamah ayro inti malih anuk kaa ugusna.
- 125. Qhuraanat derre cabe num yi Rabbow inti malih macah yoo ugussee? Nummah anu addunyal inti le numuh sugek iyye.

فَوَسُوسَ إِلَيْهِ ٱلشَّيْطَانُ قَالَ يَكَادَمُ هَلَ أَدُلُّكَ عَلَىٰ شَجَرَةِ ٱلْخُلْدِ وَمُلْكِ لَّا يَبْلَىٰ ١٠٠٠

فَأَكَلَامِنْهَافَدَتْ لَهُمَاسَوْءَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِ مَامِنِ وَرَقِ ٱلْجِّنَةِ وَعَصَى آءَادَمُ رَبُّهُ وَفَعُوكِي ١

ثُوَّ ٱحْتَكُهُ رَ ثُهُ وِفَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَىٰ ١

قَالَ ٱهْطَامِنْهَا جَمِعًا لِعَضُكُمْ لِمَعْضَ لَهُ لِمَعْضَ عَدُوُّ فَإِمَّا يَأْتِينَّكُم مِّنِي هُدَى فَمَن ٱتَّبَعَهُ دَاىَ فَكَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى ١

وَمَنْ أَغْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ ومَعِيشَةً ضَنكًا وَنَحْتُهُ وُونَوْمَ ٱلْقَيْلَمَةِ أَعْمَى إِنَّ

> قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي ٓأَعْمَلِ وَ قَدُكُنتُ بَصِيرًا ١٠٥٥

- 126. Yalli: tonnaah inti malih koo ugseeh caagid tamanna, Niaayootay baxxaqqa ittey koh temeete hawwenteemih sabbatah, kaadu tonnaah atu asaaku giral hawwensinta kaak iyye.
- 127. Kaadu tamannah tan digaalal galatna dambit caddok tatreeh addunval isi Rabbih aavoota nummayse wee num, kaadu akeerâ digaala qansaruh gibdiih Raagah fulak raqta.
- 128. Nabiyow makki korosuh cakki giti baxxaqqa maxaccoo? keenik duma warrayte horaarik maggom fingisneemil usun ken daboogah addal gexak, diggah tohut astooti tan qaafiyatah yan kasay umaanek ken raagisa le marah.
- 129. Digaala keenik wadirrowtaamah ku-Rabbik tookome qangaraa kee muggaqsime wakti suge wannay digaala addunyal elle ken tabbixem raqluk mananna koroositeenimih sabbatah.
- 130. Toysa Nabiyow koros kok ittaah koo edde weelossu haytaamal (woh baabaay, diraabaay .....) isbir, kaadu Nabiyow ku Rabbi saytunnoysak faylis ayro tawqek dumaay ayro kortak duma (subci salat kee qasri salat kinnuk) kaadu barti saaqootaay (qishâ salat kinnuk) laqoh exaaxit (dohrii kee magrib salat kinnuk) kaa saytunnos ama taamal galatintaah edde leeddamkeh.

قَالَ كَذَاكَ أَتَتَكَءَ إِيَّتُنَا فَنَسِيتَهَا وَكَذَاكَ ٱلْمَةِ مَرْتُنسَيٰ ١

وَكَذَالِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِعَايَتِ رَبَّهِ ٤ وَلَعَذَابُ ٱلْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَىَ ١

أَفَادَ يَهْدِ لَهُمْ كُمْ أَهْلَكُنَا قَتَلَهُم مِّرِبَ ٱلْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسَاكِنِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَتٍ لِّلْأُوْلِي ٱلنُّهَوَىٰ ١

وَلُوۡلَا كَلِمَةُ سَبَقَتَ مِن رَّبِّكَ لَكَانَ لِزَامَا

فَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَيِّحْ بِحَمْدِرَيِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ ٱلشَّمْسِ وَقَبْلَغُرُوبِهَ ۗ وَمِنْ ءَانَآي ٱلْيَالِ فَسَيِّحْ وَأَطْرَافَ ٱلنَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ ١

- 131. Nabiyow ama koros kee ken celli haa mara addunyâ manoh gaxmagaanek maggoomuy ken edde hatkisnê fanah isi namma inti maruubinaay mawaktin, amahat ken kah hatkisnem ken edde mokkorramkeh iyyaanama ama gaba kalta niqmootak jannatal ku-Rabbih rizghi aysuk raaqaah raagah fulak raaqa.
- 132. Kaadu Nabiyow ku-buxah maraa kee koo nummayse mara salaatah amrisaay salat abtaamal isbir ku-rizghii kee ku buxah marih rizqhi koo messerra nanu sin narzugheeh nanu siinih nacee ikkal, addunyaa kee akeeral ellecabô magaane lem Yallak meesita mara.
- مَيَّا ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Koros Mucammad : isi Rabbik kay nabuwwanni numma kinnim tascasse asta neh macah baahe waa itte? hinnak A-Qhuraanih addal naharsi ambiyal obte kitoobah addal tanim nummassa baxxaqqa keenih mamattoo?
- 134. Kaadu nanu diggah ama makki koros farmoyta keenih rubnaah kitab keenil oobisnak duma digaalat ken fingisinninoy ni-Rabbow farmoyta nee fan macah ruube waytee? girah addal naqunxeeh wacarriynak duma kuaayoota kataatak nenek axcuk ten.

وَلَا تَمُدَّنَّ عَنْنَكَ إِلَى مَامَتَّعْنَابِهِ عَأَزُوكِ جَا مِّنْهُمْ زَهْرَةَ ٱلْحَبَاةِ ٱلدُّنْمَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهَ وَرِزْقُ رَ تَكَ خَنْرٌ وَأَنْفَى شَ

وَأَمْرِ أَهْلَكَ بِٱلصَّلِوةِ وَٱصْطَبِرَعَلَيْهَ ۖ لَانسَعُكَ رزْقًا نَحَنُ نَرَزُوْقُكُ وَٱلْعَلِقِدَةُ لِلتَّقْوَىٰ شَ

وَقَالُواْ لُوَلَا يَأْتِينَا بِعَايَةٍ مِّن رَّبِّهُ عَأُولَمْ تَأْتِهِم بَيِّنَةُ مَافِي ٱلصُّحُفِ ٱلْأُولَى ١

وَلَوْأَنَّاۤ أَهۡلَكۡنَهُم بِعَذَابِمِّن قَبۡلِهِ عِلۡقَالُواْ رَبَّنَا لَوْلَآ أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولَا فَنَتَّبِعَ ءَايَتِكَ مِن قَبْلِ أَن نَّذِلُّ وَنَخْزَىٰ ١٠

135. Nabiyow ama korosuk: nee kee siinik kulli mari balaa kee musiiba mariiy marah nek qambaalaah, nee kee siinik kulli mari mayso isih Qambaalitak, toysa ellecaboh tu edde cabta ikke qambaalita, tokkel nee kee siinik massa-le gital yan maraa kee nee kee siinik cakki gital tirri iyye mara xayi waktih (Qhiyaamah ayro kinnuk) addat aaxigetton keenik ixxic.

قُلُ كُلُّ مُّتَرَبِّصُّ فَلَرَيْضُوًّا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَبُ الصِّرطِ السَّويَ وَمَنِ الْهَتَدَى ۞

608

SUURAT AL-AMBIYA

Makkal Obte, 112 Aayat Takke

Juzu' 17

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Sinam taamak tatrusseemik cisab keenik edde aban uddur (wakti) keenih xayyooweh, usun (koros kinnuk) ken qambaltaamak garcit anuk, ken kah seecaanamat derre cabak.
- 2. Yalli qusbuk keenil oobisaah yamaate Qhuraanay kas keenih yacee mayan, usuk keenil oobe kaa tekkek usun digir kee anqasak sa kaa kah ankacsaanam malon.
- 3. Qhuraanak sorkocobbaxitte keenik garcii kee agxet anuk, daalimiinih yan mari (koros kinnuk) garay qellisak, ama Mucammad sin innah yan seehadaytu akke waytek kalah kah yanim malik usuk Qhuraanak luk yemeetem baabak isin baabâ fanah mannal tamaateeniih katattan, isin baab kinnim kaak abaluk iyyen.
- 4. Nabii keenik iyyeh; yi-Rabbi qaran kee baaxól maxcók ixxicci iyyaanam yaaxigeh, kaadu Usuk sin maxcooca yaabbi, sin abtoota yaaxigi.
- 5. Wonna hinnay wohuk kalah koros Qhuraan tengeddeh, usuk tengeggele soonoonâ kal Yallih yab hinna iyyen, wonna hinnay Mucammad diraabah

يِسْ فِي اللهِ الرَّهْ الرَّهْ الرَّهِ اللهِ الرَّهِ فِي عَفْلَةِ النَّهِ مِي اللهِ النَّهُ مُو اللهِ النَّهُ اللهِ اللهِ النَّهُ اللهِ النَّهُ اللهِ النَّهُ اللهِ الل

مُّعْرِضُونَ ٦

مَايَأْتِيهِمِقِن ذِكْرِيِّن تَّزِيِّهِم فُحِّدَثٍ إِلَّا ٱسۡتَمَعُوهُ وَهُمۡ يَلۡعَبُونَ ۚ

لَاهِيَةَ قُلُوبُهُمُّ وَأَلَّسَرُّواْ ٱلنَّجْوَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ هَلُهَلُهَا إِلَّابَشَرُّيِّ مُّلُكُمُ ۖ أَفَتَأْ تُونَ ٱلسِّحْرَوَأَنتُرُ تُبْصِرُونَ ۞

قَالَ رَبِّي يَعْلَوُ الْفَوَلَ فِي ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِّ وَهُوَالسَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۞

بَلْ قَالُواْ أَضْغَنْ أَحْلَمْ بَلِ ٱفْتَرَيْهُ بَلْ هُوَشَاعِرُ فَلْمَأْتِنَائِنَايَةِ كَمَا أَرُسِلَ ٱلْأَوَّلُونَ۞

609

Juzu' 17

kaa ginnaasitê kal usuk wacyi hinna iyyen, wonna hinnay usuk (Mucammad kinnuk) gad-abé iyyen, toysa usuk kaa nummasnam nek faxek astá neh baahay, dumi farmoytit tambullee astooti luk kah temeete innah.

- 6. Makki korosuk naharat hebeltô magaalah maray esseren astooti kah baaheeni maamaninnaay nanu ken bavisnehik usun esseran astooti keenih bahnek ama koros maay aaminele.
- 7. Kaadu Nabii Mucammadow kok naharat hebeltô farmoyta seehadâ fanah maruubinnino seehadak wacvi elle oobisne labhav ken fanah rubne akke waytek, toysa makki korosev siinik duma kitab elle oobe marak ixxiga-le mara essera isin woh aaxigewaa mara tekkeenik.
- 8. Kaadu woo farmoytiitiy kok duma seehadâ fanah rubne xagar maaqó kak faxewaah akmewaa mara ken maabinninooy seehadah innaah akamuk aaqabuk sugen, kaadu usun addunyal rabewaah waara marah masuginnon.
- 9. Tohuk lakat ambiyah xagana duudusneh ken kee Ni naqoosak keenil yeemene marak ninnih fanna mara digaalak naggosnaamal, tokkel ken kee moominiinik ken kataate mara naggosneh, kaadu koroosannuu kee umaanet caddok tatre mara fingisneh.

مَآءَامَنَتْ قَبْلَهُ مِين قَرْيَةٍ أَهْلَكُ نَهَا أَوْمَهُ يُؤْمِنُونَ ۞

وَمَآ أَرْسَلْنَا قَبَلَكَ إِلَّارِجَالَا نُوْحِيٓ إِلَيْهِمِّ فَسْعَلُواْ أَهْلَ ٱلذِّكْرِ إِن كُنتُمْ لَا

وَمَاجَعَلْنَهُمْ جَسَدَالَّا يَأْكُلُونَ ٱلطَّعَامَ وَمَا كَانُواْخَلدينَ ٨

ثُمَّ صَدَقَنَهُمُ ٱلْوَعْدَ فَأَنْجَنَنَهُمْ وَمَن نَّشَاءُ وَأَهْلَكُنَا ٱلْمُسْرِفِينَ ٥

- **10.** Nummah Qhuraan kitaabay addunyaa kee akeeral nabna siinik edde tani siinih oobisnek, elle makas-kassowtaanaa?
- 11. Kaadu makina magaalah mara finqisneeh koroosannut isi nafsi yudlumeh suge marak !kaadu keenik lakat aka mara ginne keenik kalah.
- 12. Tokkel Ni-gibdi digaalá sinnil oobah yablen waqdi, usun too waqdi teetik kudeenih teetik yassaqqoonuwaanam akkaluk.
- 13. Too waqdi Malayka keenik ittah: makudinay edde sugten temqoo kee sinni dabooqah gaca sin addunyak tul esserimtaanamkeh.
- **14.** Koros nee gee finqaaw! Diggah nanu ninni nafsi koroosannut yudlume marah sugne itta.
- 15. Tokkel too maxcol sinni abaaraanaah, tet gacangacsaanamak makatinnon, yirgiqeeniih orbisen buqreh (darqi kinnuk) inna ken abba haynam fanah, rabeeh bargeeh angoyyi sinni mara ken abne.
- 16. Kaadu qaran kee baaxooy, ken nammayih fanal tanim digirih magininnino.
- 17. Barraa kee xaylo haysitnam fannaamal Ninni garik ken haysitak nen, Nanu woh abá hinnino woh Nee ceele waytaamih sabbatah.

لَقَدْ أَنَلُنَا إِلَيْكُوْكِتَبَافِيهِ ذِكْرُكُمُّ أَفَلَا تَعْقِلُون ۞

> وَكُرْ قَصَمْنَا مِن قَرِّيةِكَانَتُ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا ءَاخَرِينَ ۞

> > فَلَمَّاَ أَحَسُّواْ بَأْسَنَا إِذَا هُرِمِّنْهَا يَرُكُضُون شَ

لَاتَرَكُضُواْ وَٱرْجِعُواْ إِلَىٰ مَا أَثْرِفَتُمْ فِيهِ وَمَسَاكِذِكُمْ لَعَلَّكُمْ تُشْعَلُونَ ۞

قَالُواْيَوَيُلَنَآ إِنَّاكُنَّاظَالِمِينَ۞

هَازَالَت تِّلْكَ دَعُونهُ مُرحَقَّ جَعَلْنَهُمُ حَصِيدًا خَوِينَ ۞

وَمَاخَلَقْنَا ٱلسَّمَاءَ وَٱلْأَرْضَ وَمَابَيْنَهُمَا لَعِينَ

لُوَّأَرَدُنَآ أَن نَّتَّخِذَلَهُوَا لَاتَّغَذَنَهُ مِن لَّدُنَّا إِن كُنَّا فَعِلِينَ ۞

- 611
- 18. Wonna hinnay, cakki deedalal gambisnaah kaa baysaah usuk too waqdi kataah bayah, korosey akeeral gibdi digaala liton sin Rabbi ceele waytaamat kaa weelossaanamih sabbatah.
- 19. Kaadu Qaranwaa kee baaxól tanim inkih Yalli-le, kaadu Malaykak Kay xaqul yan mari Kay qibaadak makaxxa-mariinitaay, mataqba (manakura).
- 20. Usun (malayka kinnuk) baraay, lagó Yalla saytunnoysaanaah matagbaanaay mataanan.
- 21. Hinnak ama koros tu-xige wayta Yallitte baaxok haysittaah is rabtem taynuwweeh ugussaa? Aleey muugussa.
- 22. Qaranwaa kee baaxól Yallak kalah yallitte aninnay, ken nammay bayak yen, tokkel Qarshi Rabbi usun Kaa edde weelossu haanamak saytunih.
- 23. Yalli isi ginok abeh yaniimik messerima, abeenimik usun esserimaanâ kal.
- 24. Hinnak A-koros Yallak kalah Yallitte haysittee? Nabiyow ittaanamal sumag baaha keenik ixxic, A-yolluk yan kitaabaay (Qhuraan kinnuk), yok duma Yallih farmoytiitil obte kitoobal Yallat agleyta haanamih sumaq mayanak, Wonna hinnay keenik maggo mari cakki mayaaxiga usun cakkit derre cabaanaah kaa yangaddeenih ikkal.

بَلْ نَقَذِفُ بِٱلْحُقِّ عَلَى ٱلْبَطِل فَيَدْمَعُهُ وَ فَإِذَا هُوَزَاهِوُّ وَلَكُوْ ٱلْوَيْلُ مِمَّاتَصِفُونَ ٨

وَلَهُ وَمَن فِي ٱلسَّمَوَاتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَنْ عِندَهُ ولَا بَسَتَكُمْرُونَ عَنْ عَادَتهِ عَوَلَا بِسَتَحْسِرُونَ ١

يُسَتّحُونَ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ لَا يَفْتُرُ وُنَ ٥

أَمَ اتَّخَذُوٓا عَالِهَةَ مِّنَ ٱلْأَرْضِ هُمْ يُنشِرُونَ ۞

لَوْكَانَ فِيهِمَآءَ الِهَدُّ إِلَّا ٱللَّهُ لَفَسَدَتَاً فَسُبْحَنَ اللَّهَ رَبِّ ٱلْعَرْشِعَمَّا يَصِفُونَ ٢٠٠

لَا يُشْعَالُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُشْعَلُونَ ٢

أَمِرِ ٱتَّخَذُواْ مِن دُو نِهِةَ ءَالِهَةً قُلْ هَاتُواْ بُرْهَكَ نَكُوْرُهَا ذَلْرُكُونَ مَّعِيَ وَذِكْرُمَن تَبَلَّى بَلْ أَكْتُرُهُمُ لَا يَعْلَمُونَ ٱلْحَقَّ فَهُم مع ضُونَ ١

- 612
- 25. Nabiyow kok duma hebeltô farmoyta maruubinnino farmoytiitik, wacyi kaal oobisna nee akke waytek, diggah yok-sa Oibaada cakkisita Yalli aneewaamal, toysa yoo inkittoysaay Qibaada yoh caglisa iyyaanamal ken rubne.
- 26. Koros Racmaan kinni Rabbi xaylo haysite itte, Malayka Kay say-xayló axcuk, Yalli tohuk saytunnooweh, wonna hinna usun (Malayka kinnuk) Yallih naqoosay Yalli vessekexxee kinni.
- 27. Usun (malayka kinnuk) Yallak maxcó mayaakumaanaay, usun Kay amril taamitan.
- 28. Malaykâ taamoomik hebeltô taama matakka, abeenim kee aboonuwaanam inkih Yalli keenik yaaxige Kaa akke waytek, kaadu Ohiyaamah ayró shafaaqatta numuh mayakkan Yalli shafaaqattat kak leedaah kah oggola mara (moominiin kinnuk) akke waytek, kaadu usun Kay meesih Kav amri cinaanamak cibbarsimaah meesita mara kinnon.
- 29. Kaadu diggah anu Yalla kinniyo Yallak fuxxih keenik (malayka kinnuk) iyya num, toysa too num Jahannam giral kaa galatna, tonnaah daalimiinih yan mara (koros kinnuk) tamannah tan galtóh galatna.

وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن قَبِلكَ مِن رَّسُول إلَّا نُوحِيٓ النه أَنَّهُ ولا إِلَّهَ إِلَّا أَنَا فَأَعْبُدُونِ ٥

وَقَالُواْ ٱتَّخَذَ ٱلرَّحْمَلِ وَلَدَّأً سُبْحَانَهُ وبَلْ عادٌ مُّكِ مُورى ١

> لَا يَسَبِقُونَهُ وِبِٱلْقَوْلِ وَهُم بِأَمْرِهِ عَ يَعْمَلُونَ ١

يَعْلَمُ مَابَيْنَ أَيْدِيهِ مُوَمَاخَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ٱرْتَضَىٰ وَهُم مِّنْ خَشَنته عِمْشَفَقُونَ

﴿ وَمَن يَقُلُ مِنْهُمَ إِنِّهِ إِلَّهُ مِنْهُمُ إِنَّهِ عِلْهِ عِلْهُ مِنْهُمُ لِللَّهُ مِنْهُمُ اللَّهُ مُن فَذَالِكَ نَجُزيهِ جَهَنَّمَ كَذَالِكَ نَجُزي

- 30. Kaadu koroositeh yan mari diggah Qaranwaa kee baaxó ittat kafimih sugteeh, ken nammay ittak baxisnem mayablaanaay mayaaxigaanaa? Kaadu ummaan iimiy rooci eelli hayta leek abneeh, lee keenik manô sabab abne, ah-abaluk usun Yallih dudda manummaysaanaa? Qibaada kaah caglisak.
- 31. Kaadu baaxô bagul xiikooluh tan galeelá hayne ken tasgayyeemik, kaadu farakka-le gitittey adda kak gexaana teetil hayne, faxan rike edde yaafoonuh.
- 32. Kaadu Qaran baaxóh amô tabsa abneeh, usuk daccarsimaah maradaay sheetoona adda kaak matabta, kaadu usun (koros kinnuk) Qaran astootit derre caban (ayróoy, alsáay, cutuuka kinnuk).
- 33. Kaadu Yalla kinni bar kee laqóoy, avróo kee alsá gintem, ummaan tii keenik isi maroh addat giirisa.
- **34.** Nabiyow kok duma faxe seehadaytuh addunyal waaram maabinnino, atu rabtek toysa usun waare loonuu?
- 35. Ummaan nafsi raba tammoysele! Umaanée (gibdaabina kinnuk) kee magaanél (nigmoota kinnuk) mokkoroh (agayyaare kinnuk) sin mokkorennooh, cisab kee galtóh Nee fanah gacsimetton.
- **36.** Nabiyow koroosite mari koo yable waqdi, angasak sa koo kah haysitam mali, a-numuu,

أُوَلَمْ يَكِرُ إِلَّذَٰ بِنَ كَفَرُوۤاْ أَنَّ ٱلسَّكَوَ تِ وَٱلْأَرْضَ كَانَتَارَتْقَافَفَتَقْنَاهُمَّا وَجَعَلْنَا مِنَ ٱلْمَآءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيُّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ ٢

٢١- سورة الأنبياء

وَجَعَلْنَا فِي ٱلْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَن تَميدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَّعَلَّهُمْ يَفْتَدُونَ شَ

وَحَعَلْنَا ٱلْسَمَاءَسَقَفَا مَّحَفُوظًا وَهُمْءَنَ ءَايَتِهَامُعُرضُونَ ٢٠٠

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ الَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرُكُلُّ فِي فَلَكِ يَسْبَحُونَ وَمَاجَعَلْنَا لِبَشَرِمِّن قَبَلِكَ ٱلْخُلُدُّ أَفَايْن مِّتَ فَقُهُ ٱلْخَادُونَ ١

كُلُّ نَفْسِ ذَآبِقَ ثُالْمَوْتُ وَيَبْلُوكُمْ بِٱلشَّرِ وَٱلْحَرِر فِتْ نَةً وَإِلْمُنَاتُرْجَعُونَ ٥

وَإِذَارَءَاكَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوۤاْ إِن يَتَّخِذُونَكَ إِلَّاهُ زُوَّا أَهَ ذَاٱلَّذِي يَذْكُرُءَ الِهَ تَكُمُ

614

sin yallittet yabtaah qaytimtam sittak axcuk, usun Racmaan kinni Rabbih xagar-xagol koroosite marah anuk.

- 37. Seehadayti qataatakok ginniimeeh, ummaanimit Oataataka, yi-astooti sin aybulleeyyok, Yi-digaalat maqataatakina siinih tamaatek dumal.
- 38. Kaadu koros angasah, Mucammadow nee kah xagnissa digaalá maa-waqadiiy, koo kee kol yeemene mari numma yacee mara tekkeenik iyyan.
- 39. Koroosite mari sinni foocittee kee sinni xiironwak girá waasaanam duudewaan waqdi, aaxiginnoonuy digaala assaxaaruk manannon, Kaadu usun Yallih digaalak cateynay ken cata malon.
- 40. Wonna hinnay Qhiyaamá garciik (hurubbaak) keenit tamaateeh, ken wariggissaah kaxxam Qabaxxaagitaanaah baditaanah, tokkel sinni nafsik digaala gutqaanam maduudaanaay woo saaku dagoh gide ken mawaddiroysan yatoobeenimkeh.
- 41. Nummah Nabiyow a-koros kol angassek kok duma rubne farmoytit ken ummatta keenil angasseh, tokkel woo farmoytiitil keenik angasak suge maral elle angasak sugen digaalá keenil obteeh ken maraasiyteh.
- 42. Nabiyow ama korosuk bar kee lagó Racmaan kinni Rabbih digaalak

وَهُم بِذِكِرِ ٱلرَّحْمَٰنِ هُمْرَكَٰفِرُونَ ٥

خُلِقَ ٱلْإِنسَانُ مِنْ عَجَلِّ سَأُوْرِيكُمْ ءَايَنتي فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَاذَاٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَدقينَ ﴿

لَوْ يَعْلَمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْحِينَ لَا يَكُفُّونِ عَن وُجُوهِ هِمُ ٱلنَّارَ وَلَاعَن ظُهُورهِمْ وَلَاهُمْ يُنْصَرُونَ ١

بَلْ تَأْتِيهِ مِبَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَكَ يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَاوَلَاهُمْ يُنظَرُونَ ٥

وَلَقَدِ ٱسۡتُهۡزِئَ بِرُسُلِمِّنِ قَبۡلِكَ فَحَاقَ بِٱلَّذِينَ سَحْ وَا مِنْهُم مَّا كَانُواْ بِهِ يَسْتَهُزءُونَ ١

قُلْمَن يَكْلَؤُكُم بِٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَادِ مِنَ

iyyi sin dacrisaah usuk woo digaala siinil oobisam faxek keenik ixxic, wonna hinnay usun sinni Rabbih Ohuraan kee kassiisit derre caban.

- 43. Hinnak Ni-digaalak ken catta yallitte maay lon nek kalah? diggah ken yallitte Ni digaalak sinni nafsih cato vakkeenim maduudan, kaadu usun (koros kinnuk) Ni-digaalak sinni waddaah cattam malon.
- 44. Wonna hinnay ama koros kee ken abbobti hatkisneh, maaluu kee xaylooy, qumri xexxar keenih neceemih sabbatah.Diggah Nanu ken baaxót namaateeh, tet derfaafik daggosnam mayablaanaa? Woo baaxooxah mari islaamaninnot aban culimil, maysó-le keeninnaa? Aleey, Nabii kee kay kataysiisi iisá lem.
- 45. Nabiyow sinaamak cagalah anu Yallih digaalak sin edde meesiisam Yallak wacyih yol oobe Qhuraana ixxic:kinnih immay kaadu aytimaleelá keenih aban seecó kah aabbe wayta innah ama koros Ohuraanak keenil yakriyeenim cubbi edde yan ankactuh mankacsaanaay edde mayantifiqan ken edde meesiisan waqdi.
- 46. Kaadu Nabiyow koros ku-Rabbih digaalak dagom ken xagtek, nee gee fingaaw! Diggah nanu ninni nafsi koroosannut yudlume marah sugne axcelon.

ٱلرَّحْمَنْ بَلْهُ مَعَن ذِكُررَبِّهم

أَمْ لَهُمْ عَالِهَ أُنَّا تَمْنَعُهُم مِّن دُو نِنَّا لَا بَشَتَطِعُونَ نَصْرَ أَنفُسِهِمْ وَلَاهُم مِّنَا يُصْحَبُونَ ٢

بَلْمَتَّعْنَا هَلَوُّ لَآءِ وَءَابَآءَ هُمْ حَتَّى طَالَ عَلَيْهِمُ ٱلْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّانَأْتِي ٱلْأَرْضَ بَنْقُصُهَامِنْ أَطْرَافِهَأَ أَفَهُمُ ٱلْغَالَةُ نَ ١

قُلْ إِنَّمَآ أُنْذِرُكُم بِٱلْوَحْيَٰ وَلَا يَسَمَعُ ٱلصُّهُ ٱلدُّعَآءَ إِذَا مَا يُنذَرُونَ ۞

وَلَين مَّسَّتْهُمْ نَفْحَةُ مِّنْ عَذَاب رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يَكُويُلُنَّ إِنَّاكُنَّاظُلِمِينَ ١

- 47. Yalli Qhiyaamah ayró qadli miidanwa oobisna seehadâ taama teetil miidaanisnamkeh iyye, tokkel too ayro hebeltô nafsi tul mayandulluma ken taamak kardal (masangaleh caxah cabbat kinnuk) cabbatih gide Qilsak lem takke way tet bahnah ken elle galatnuh, nanu Ni naqoosah taamah fokkaaqoo kee cisab dudnaah diggi hayna.
- 48. Nummah Nabii Muusaa kee Nabii Haaruunuh cakkii kee baatil ittak baxsaah, tirri elle iyyan noorii kee Yallak meesita marah kassis yakke kitab (tawraat kinnuk) necee axcuk xiibita Yalli.
- 49. Usun able kal sinni Rabbik meesita mara kinnon, kaadu usun Ohiyaamah ayróh gibdaabinaa kee digaalak meesitaanaah qaraarakan.
- 50. Amah Yalli isi farmoytal oobise Qhuraanay kassita marah kassit yakkey kayri kak maggo kinnik, isin kaa tangaddeeniih, kaa waagissaanaa?
- 51. Kaadu nummah Yalli xiibitak Nabii Ibraahimih Qunxa mariinol kay tirtoy sinam fan kak seeca kaah necee, Nabii Muusaa kee Nabii Haaruunuk duma, kaadu nanu usuk woh cakkisitam aaxaguk sugne iyye.
- 52. Nabii Mucammadow cusey Nabii Ibraahim isi abbaa kee isi marak: ah macâ numtinwwellitteev bicsitteeniih isin Qibaadah amol

وَنَضَهُ الْمَوَازِينَ ٱلْقِسْطَ لِيَوْمِ ٱلْقِيكَمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْشُ شَيْعًا وَإِن كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَل أَتَنْنَا بِهَأُ وَكَفِي سَا حَسِينَ ٢

٢١- سورة الأنبياء

وَلَقَدْءَاتَيْنَامُوسَىٰ وَهَارُونِ ٱلْفُرْقَانَ وَضِياآء وَذِكِرًا لِلْمُتَّقِينَ

ٱلَّذِينَ يَخۡشَوۡنَ رَبَّهُم بِٱلۡغَيۡبِ وَهُمِمِّنَ

وَهَلِذَا ذِكُرٌ مُّبَارَكُ أَنْزَلْنَكُ أَفَأَنتُهُ لَكُو مُنكُونَ ۞

* وَلَقَدْ ءَاتَيْنَاۤ إِبْرَهِ بِمَرُرُشَدَهُ وِمِن قَبْلُ وَكُنّاً بِهِ عَلِمِينَ ١

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ عِمَاهَاذِهِ ٱلتَّمَاثِلُ ٱلَّتِيَّ أَنتُمْ لَهَاعَكِكُفُونَ ٥

617

kak daffeytaanam keenik iyye waqdi.

- 53. Ni-abbobti tet aqbudak neh sugteeh, ken katayyuh tet yaqbude mara kinnino kaak iyyen.
- 54. Nabii Ibraahim Yallal siinih xiibita immay nummah sin kee sin abbobti inkih ama numtin-wellittet abten qibaadat baxxaqqa itta makoo kee baditit sugten cakkik abten xexxaarat keenik iyye.
- 55. A-edde yabta yaabay neh bahte nummannaa, hinnnay atu digir kee anqasah yaaba marih numuy iyyam aaxige waa kinnitoo? Kaak iyyen.
- 56. Nabii Ibraahim wonna hinnay usuk sin Rabbiiy qaranwaa kee baaxô Rabbiy ken giney qibaada cakkisita kinni, kaadu ama anu siinik axceh aniimil sumaaqitah yan marak numuk teyna kinniyo keenik iyye.
- 57. Nabii Ibraahim Yallal siinih xiibita immay ama sin numtinwwellitteh uma malah malseyyooh tet aggileyyo isin tet garik gexxaanaah derre cabba haytan waqdi keenik iyye.
- 58. Tokkel Nabii Ibraahim ken numtiwwellitte yiggileeh kitiifoonuh hayya hee teetik kaxxa numtinwwellu akke waytek, kaal gacaanaah kaa esseraanamkeh.
- **59.** Usun sinni Qiidik gaceeniih, ken Yallitte tiddigilleeh buruurukumtem yublen waqdi,

قَالُواْ وَجَدْنَآ ءَابَآءَنَالَهَاعَبِدِينَ

قَالَلَقَدُكُنْتُمْ أَنْتُمْ وَءَابَآؤُكُمْ فِيضَلَلِ مُّبِينِ ۞

قَالُوٓأَ أَجِئْتَنَا بِٱلْحَقِّ أَمْرَأَنتَ مِنَ ٱللَّعِينَ

قَالَ بَلَ زَّبُكُورَبُّ ٱلسَّمَوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ٱلَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا عَلَىٰ ذَلِكُو مِّنَ ٱلشَّلِهِ دِينَ ﴿

وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَمَكُمْ بَعَدَأَن تُولُولُ مُدْبِرِين ﴿

فَجَعَلَهُمْجُذَاذًا إِلَّاكَبِيرًا لَهُمْلَعَلَهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ۞

قَالُواْمَن فَعَلَ هَنذَابِ الهَتِنَآ إِنَّهُ ولَمِنَ اللَّالِمِينَ اللَّهُ ولَمِنَ الظَّلِمِينَ اللَّ

itta essarak: ni-yallittek ah abtem miyyaay, diggah usuk daalimiinih yan marih numuk tanih tanik iyyen.

- 60. Nabii Ibraahim ken yallitte yaggaluwaamah xiibitah kaa yuble mari, Ibraahim kak iyyan furravnuv ken qavbisaah ken xaafa noobbe ivven.
- 61. Ken abbobti, Ibraahim sinam foocah kaa baaha iyyen iyyeemil kaal sumaagitaanaah wohul kaat takke digaala yableeniggidah iyyen.
- 62. Ibraahim baaheenih kaa esserak: Ibraahimow ni-yallittek ah abtem koonnaa kaak iyyen?
- 63. Nabii Ibraahim wonna hinnay ama keenik kaxxa yaalo ken yiggileeh usuk abek ken yiggile mara ken essera usun yaaba mara yekkeenik keenik iyye.
- 64. Tokkel sinni nafsî fanah gaceeniih cubbussu heen waqdi, makot yaniinim sinnik yubleenih, diggah daalimiinih yan mari siini yaabe waytam taqbuden waqdi sittak iyyen.
- 65. Tohuk lakal qinaadii (cirdii) kee kaxxamariinoh deedalâ fanah yenkeleeleben (amô tulluh) nummah Ibraahimow a-mari yaabe waam teexegehik mannal ken esserroo kaak iyyen.

قَالُواْ سَمِعْنَافَتَى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُوَ إِبْرَاهِيمُ ۞

قَالُواْ فَأْتُواْ بِهِ عَلَىٓ أَعْيُنِ ٱلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ سَصْفَدُونَ ١

قَالُواْءَأَنتَ فَعَلْتَ هَاذَابِ الهَتا

قَالَ بَلُ فَعَلَهُ وَكِبِيرُهُمْ هَاذَا فَسَعَلُوهُمْ إِن كَانُواْ يَنطِقُونَ ١

فَرَجَعُوٓ اللَّهَ أَنفُسِهِمۡ فَقَالُوٓ النَّكُمۡ أَنْتُهُ ٱلظَّلاكُ وبَ عَنْ اللَّهُ الطَّلاكُ وبَ عَنْ اللَّهُ الطَّلَّاكُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ و

تُمَّ نُكِسُواْ عَلَىٰ رُءُ وسِهِ مِ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَـــــ أُلاَّهِ يَـنطقُونَ ١

619

- 66. Tokkel Nabii Ibraahim Yallak kalah tu-siinih xiqewaytaah, tusiinik kalewaytam taqbudeenii keenik iyye?
- 67. Uf! Sin kee sin yallittey Yallak kalah tagbudeenik, tokkel edde tanin uma taama ixiggi hayteenih makas-kassowtaanaa? Keenik iyye.
- 68. Iyyaanam weeniih, cakki keenil soole waqdi, Ibraahim girat carrisaay, sinni Yallitte qokola nummah tet cataah, woh aba mara tekkeenik sittak iyyen.
- 69. Tokkel kaxxa girá urseeniih Nabii Ibraahim teetit gambisen, Yalli isi farmoyta catak girâ luk yaabeh: giray Ibraahimil xabcaa kee nagaynan tik teetik inne iyye yalli, tokkel gira kaa macarrisinnaay adá kaa maabinna.
- 70. Kaadu Nabii Ibraahimih umamalah malseeniih kaa Oidaanam faxeeniih, ken uma mala bayisneeh kasaarite mara ken abne iyye Yalli.
- 71. Kaadu Nabii Ibraahim kee Nabii Luutuy kaal yeemene naggosneeh, Oiraagh degsitta Baaxok seehadah barkattosne baaxô fanah ken nevveege (Shaam Baaxo kinnuk).
- 72. Kaadu Nabii Ibraahimih Iscaaqh degsita baxa kaah necee, kaadu iscaaqhak yaq-qhuub deqsita baxa ossantinah kaah neceeh, inkih mege mara ken abne (ambiya ken abne).

قَالَ أَفَتَعَبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَالَا ينفَعُكُمْ سَنَعَا وَلَا يَضُمُّ كُمْ شَعَا وَلَا يَضُمُّ كُمْ اللهِ

أُفِّ لَّكُمْ وَلِمَا تَعَبُّدُونِ مِن دُونِ ٱللَّهُ أَفَلَا تَعُقلُونَ ۞

قَالُواْحَرِّقُوهُ وَٱنصُرُوٓاْءَالِهَتَكُمْ إِن كُنْتُمْ فَاعِلُوبَ ١

قُلْنَايَكِنَارُكُونِي بَرْدَاوَسَلَامًاعَلَىٓ

وَأَرَادُواْ بِهِ عَكِيدًا فَجَعَلْنَاهُمُ ٱلْأَخْسَرِينَ ۞

وَنَجَّيْنَكُ وَلُوطًا إِلَى ٱلْأَرْضِ ٱلَّذِي بَرَكَنَا فعَاللَّعَالَمِينَ ١

وَوَهَبْنَالُهُ وَإِسْحَقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً وَكُلَّا

- 73. Kaadu usun diinil kataatan maray Ni-diinî fanah sinam seecaah tirri haa ken abne, kaadu meqe taama abaanaah Salat Soolisaanaah abaanaah Zaka yaceenimih wacyi keenil oobisneeh ken amrisne, kaadu Ni amri oggolaah Qibaada neh caglisa marah sugen.
- 74. Kaadu Nabii Luutuh
  nubuwwannuu kee ixxiga neceeh,
  uma taamoomi abak suge magaalah
  mara edde finqisne digaalak kaa
  naggosneh, Diggah usun uma
  maray Yallih amrik yewqeh suge
  mara kinnon.
- 75. Kaadu Ninni Racmatat kaa culusne kay maral obte digaalak kaa Naggosneemil, diggah usuk Ni-naqoosak meqe marih numuh sugeemih sabbatah.
- 76. Kaadu A- Nabiyow cusey! Nabii Nuuc, Nabii Ibraahim kee Nabii luutuk naharat isi Rabbih seeceeh, isi mara abaare waqdi, tokkel keenit abe abaaró Yalli kaak oggolleeh, kaa kee kaal yeemene mara kaxxa gibdaabinay (maggo leet aben xuumiyya kinnuk) kaa cine mari edde finqitek naggosneh iyye Yalli.
- 77. Kaadu Ni-astooti dirabboyse marak kaa catneeh, qokol kaah nekke, diggah usun uma marah sugeeniih, inkih leet ken xuumusne num keenik raaqe kal.

وَجَعَلْنَهُ مَّ أَيِمَّةً يَهَدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَاۤ إِلَيْهِ مَرْفِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَوْةِ وَإِيتَآءً الزَّكُوةِ وَكَافُواْ لَنَا عَنِدِينَ ۞

وَلُوطًاءَاتَيْنَهُ حُكَمًاوَعِلْمَاوَجَيِّنَهُ مِنَ ٱلْفَرِّيَةِ ٱلَيِّيكَانَت تَّعْمَلُ ٱلْحَبَيِّثَ إِنَّهُ مَا لُولُ قَوْمَ سَوْءٍ فَاسِقِينَ ۞

وَأَدْخَلْنَهُ فِي رَحْمَتِنَآ إِنَّهُ ومِنَ اللَّهِ الْهُ ومِنَ السَّلِحِينَ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهُ الللِّلْمُ اللَّهُ الللْمُواللِّهُ الللِّلْمُ اللَّهُ الللِّلْمُ الللِّلِي اللللِّلْمُ الللِّلِي الللللِّلِمُ الللللِّلْمُ اللللِّلْمُ الللِّلْمُ الللللِّلْ

وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِن قَبُّلُ فَٱسۡ تَجَبْنَا لَهُۥ فَنَجَّيْنَكُ وَأَهۡ لَهُۥ مِنَ ٱلۡكَرْبِ ٱلۡعَظِيرِ۞

وَنَصَرَّنَكُ مِنَ ٱلْفَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُواْ بِعَايَدِيَا ۗ إِنَّهُ مُرَكَانُواْ فَوَمَ سَوْءٍ فَأَغَرَقْنَهُمْ مُ أَجْمَعِينَ ۞

- 78. Kaadu A- Nabiyow Nabii Daawuud kee kay baxa Nabii Suleymaan sinam wadar kee illi Bar cayrarih gexxeeh marin buqre(zarqi kinnuk) tokme waqdi, usun woo waqdi aben mekla cusey, kaadu nanu kulli num keenik abe meklat edde sugne iyye Yalli.
- 79. Tokkel too meklal namma marah meqem edde tanim Nabii suleymaan geysisneeh, ummaan numuh keenik (Nabii Daawuud kee Nabii Suleymaan kinnuk) nubuwwannuu kee ixxiga necee, Kaadu Nabii Daawuuduh Ninni guneh Qaleelaa kee haadá kaah qanne, usuk Yalla saytunnoysa waqdi kaa luk saytunnoysaanamkeh, kaadu nanu woh abnaamah dudda lino iyye Yalli.
- 80. Kaadu Nabii Daawuud qebti waqdi sartan siinih yakke birtak bicsan duruuqih bicsa kaa barisne, qebti waqdi qaduwwi silaacak sin dacrissamkeh, isin Yallih niqmat faatittaanah innaa?
- 81. Kaadu Nabii Suleymaanah hawwug iyya caacay kaah Qanne usuk (caacay kinnuk) maqaaneena elle barkattosne baaxô (Shaam Baaxo kinnuk) fanah kaa kee kaal luk yan mara yakkuqeeh gexa kay amrih, Kaadu nanu kullim naaxigeeh, nixxigga ummaan iimit maroh tan iyye Yalli.

وَدَاوُودَوَسُلَيْمَنَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي ٱلْحُرَّثِ إِذْ نَفَشَتْ فِيهِ عَنَمُ ٱلْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِ مِّرْشَهِدِينَ ۞

فَفَهَّ مَنْهَا اسُلَيْمَنَّ وَكُلَّاءَاتَيْنَا حُكُمًا وَعِلْمَأُوسَخَّرْنَامَعَ دَاوُرِدَ ٱلْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّلَيْرُ وَكُنَّا فَعِلِينَ ۞

وَعَلَّمْنَهُ صَنْعَةَ لَبُوسِ لَّكُمْ لِتُحْصِنَكُمْ مِّنْ بَأْسِكُمْ فَهَلْ أَنتُمْ شَكِرُونَ۞

ۅٙڸٮؙڵؾؘڡؘۯؘٱڵڗۣۼؘٵڝڣؘةؘۼؚٙٚۑؠۣٲ۠ڡٞڔۣڡٙٳڶٙ ٱڵٲڒۧۻۣٱڵۜؾؚڹٮڒؽٚڶڣۣۿٲۅٙڲؙؾۜٳؠػؙڸۨۺؽٙۦٟ ؘۘٵڸڡؚؽڒؘ۞

- 82. Kaadu Sheetoonak badat kaah kumtaah usuk faxam kaah yayyaage mari yan, kaadu wohuk kalah aka taamoomi (xisoosaa kee wohuk kalah tanim kinnuk) aba mari keenik yan, kaadu kay amrik yawqeeniih aben taama baysaanamak nanu ken kaah dacrisna iyye Yalli.
- 83. Kaadu A- Nabiyow cus Ni-nagsi Nabii Ayyuub isi Rabbih seceeh, kallace waqdi, diggah biyak kee gibdaabini yoo geeh, atu nacror leemik nacrooruh Yayse Rabbi kinnito axcuk.
- **84.** Tokkel dooga kaak oggolleeh biyak kee gibdaabinak kaat tanim fayya kaak hayne, Kaadu kay barraay, kay maaluu kee kay xaylo kaah gacisne, kaadu ken innah tanim keenî luk kaah necee, woh Ni xaquk yanih yan nacruuruuy, qibaada abáh kassiisi.
- 85. Kaadu A- Nabiyow ku-marah cus: Nabii Ismaaqiliiy, Nabii Idriis kee dalkifli, ama ambiya inkih Yallih taaqatal yisbire marat tan.
- 86. Kaadu Ni-Racmatat ken culusne Ni-taaqatal yisbireenimih sabbatah, diggah usun mege marih loowot yanin.
- 87. Kaadu A-Nabiyow cus: Nuun degsita kullumtih kataysa Nabii Yuunus isi marah nagabuluk gexe wagdi, kaa cineenimih sabbatah, tokkel nanu gibda kaal oobise waynaah wohul isi kataate waynam

وَمِنَ ٱلشَّيَطِينِ مَن يَغُوصُونَ لَهُو وَيَعْمَلُونَ عَمَلَادُونَ ذَلِكٌّ وَكُنَّا لَهُمَ

* وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَك رَبَّهُ وَأَيِّي مَسَّنيَ ٱلضُّرُّ وَأَنتَ أَرْحَهُ ٱلرَّحِمِينَ ٢

فَٱسۡتَجَبۡنَالُهُ وفَكَشَفۡنَامَابِهِ٥ مِن ضُرِّ وَءَاتَدْنَا وُأَهْلَهُ، وَمِثْلَهُ مَعَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِّنْ عِندِنَا وَذِكْرَىٰ لِلْعَلَيدِينَ ١

وَإِسْمَاعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا ٱلْكِفْلُ كُنُّ مِّنَ ٱلصَّارِينَ ٥

> وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَأَ إِنَّهُم مِّنِ ٱلصَّالحينَ ١

وَذَا ٱلنُّونِ إِذِ ذَّهَبَ مُغَنِّضِيًا فَظَر ﴾ أَن لَّن نَّقُدِرَعَلَيْهِ فَنَادَىٰ فِي ٱلظُّلُمَاتِ أَن لَّا إِلَهَ إِلَّا أَنتَ سُبْحَلنَكَ إِنِّ كُنتُ مِرَبَ ٱلظَّلَمِيرِبِ ١

yekkeleeh, kaa mokkorreh kullumti kaa yunxuqeemil, tokkel wonna luk kullumti kaa yunxuqeeh sidiica diteh addat (Barti diteey, baddi ditee kee kullumti Bagih dite kinnuk) anuk isi Rabbih Seeceeh kallace kok-sa Yi-Rabbow Qibaada cakkisita Yalli mayanaay Atu saytunnitoh dulmii kee koo Boolassaamak, diggah anu inni nafsi yudlume marih loowot suge iyyaanam axcuk.

- 88. Tokkel dooqa kaak oggolleeh kaa gee gibdaabinak kaa naggosneh kullumti baguk nuwwuk kaa neyyeeqeemil, Kaadu wonnaah moominiin ken yibbixe gibdaabinak ken naggosnah.
- 89. Kaadu A-Nabiyow cus:Nabii Zakariyya seeceeh isi Rabbi kallace waqdi, Yi Rabbow baxa sinni inkittuh yoo macabinaay diinil yoo nagra baxa yoh acuw axcuk, Yi Rabbow atu kayril yoo ciggiila marak kayrih yayse Rabbi kinnitok.
- 90. Tokkel dooga kaak oggolleeh yacya degsita baxa kaah necee, kaadu kay barra cal kak mege barray xalta kaah abne, maxalaytoh sugteek gamadal, diggah usun maqaaneenâ fanah yasissikeeniih ni Racmatah sangeelak ni digaalak meesitak nee kallaca marah sugen, kaadu usun nek meesitaah neh rammita marah sugen.

فَأُسْتَجَنَّا لَهُ وَوَنَجَّنَّكُهُ مِنَ ٱلْغَمَّ وَكَذَالِكَ نُعْجِي ٱلْمُؤْمِنِينِ ٥

وَزَكَرِيّا إَذْ نَادَىٰ رَبَّهُ ورَبِّ لَاتَذَرْنِي فَرْدَا وَأَنتَ خَبْرُ ٱلْوَارِثِينَ ٨

فأتستجسنالة وووهن نالة ويتحمج وَأَصْلَحْنَا لَهُ وزَوْجَهُ وَإِنَّهُمْ كَانُواْ يُسْرِعُونَ فِي ٱلْحَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَــُكُمُّاوَكَانُواْلَنَاخَشِعِينَ ٥

٢١- سورة الأنبياء

- 624
- 91. Kaadu Nabiyow cus: qimraan baxa Maryamay isi sambó dalwak dacrisse, tokkel Jibriil tet fanah rubneeh, tet kamiisik movva kak culta ikkek ufuy fuufuseeh woo fufto maxax teetik toofe, tokkel Yalli woo fuftok tet baxa Nabii Oiisa ginneeh kaal tussukuggee bagala aalle kalah, kaadu wohul tet kee tet baxa Yallih dudda elle yaaxigen kaxxa astá ken abne ginóh.
- 92. Diggah sinaamey tah sin diiniy inki diini kinniih, anu sin Rabbi kinniyok yoo inkittoysaay dibuk yoo uqbuda iyye Yalli.
- 93. Kinnih immay kaadu Sinam diinil itta wayteeh baxambaxsimteeh butta butta yekken, usun inkih Qhiyaamah ayro cisab kee galtoh nee fanah gacelon iyye Yalli.
- 94. Mege taamoomi abbaasite num usuk moomintuh anuk, toysa Yalli kay mege taama kaak mabaysaay, mayangadda, diggah Nanu kay mege taama taktubó kinninooh usuk isi mege taamah galto Ohiyaamah ayro duddaluk geele.
- 95. Koroosanni sabbatah fingisne magaaloolih mari, diggah usun addunyah gacaanam kalaataay takkem hinna.
- 96. Yaajuuj kee maajuuj degsita marih alfenti (medmed kinnuk) fakkiimaah kata waqdi, usun baaxók ummaan aroocay fayya lek.

وَٱلَّةِ - إَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَامِن رُّ وحِنَا وَجَعَلْنَهَا وَٱبْنَهَا ءَاتَةُ لِلْعَلَمِينِ ١٠٠٠

إِنَّ هَاذِهِ عَ أُمَّتُكُمْ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَحِدَةً وَأَنَارَ يُكُمْ فَأَعْدُ وَنِ ١

وَتَقَطَّعُواْ أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ أَكُلُّ النَّنَارَحِعُونَ ﴿

فَمَن يَعْمَلْ مِرِبَ ٱلصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِرِ بُكِ فَلَاكُفُرَانَ لِسَعْيهِ عَوَإِنَّا لَهُ

وَحَكَامُ عَلَىٰ قَرْيَةٍ أَهۡلَكَنَاهَٱ أَنَّهُمْ

حَتَّى إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُم مِّن كُلِّ حَدَب يَنسِلُونَ ﴿

sissikuk oobaanaah fixiixan baaxô baysah.

- Kaadu nummâ xagni xayyooweh (Ohiyaama ayro kinnuk), tokkel koroosite marih intiita meesî gibdah fuurut (huurut) kafta, kee nee gee finqaaw! Nummah nanu ta-ayróh taamitnaamak garcit sugne, wonna hinnay nanu ninni nafsi yudlume marah sugne ambiyâ dirabboysiyyal iyyan.
- Diggah korosey sin kee isin yallak kalah numtin-wellittek taqbudeenim Jahannam deqsitta giráh bocó, sin kee ken inkih tet arkettoonuuh culetton.
- Ama isin Yallak kalah tagbuden 99. numtin-wellite numma Yallitte akkinnay tet culak manannon, sin kee ken inkih teetil waaretton.
- 100. Ama korosuy jahannam giral diggalsimta tet addal Oansari gibdah kaxxam iihisaanaah sinkibo lon, usun tet addal tumayaabban digaala gibday keenit takkeh.
- 101. Diggah Nixxigal Nek ruftóo kee magaané kah warrayte mari, Jannatti mara kinnoonumul, woo mari girák axxeerimeleeh tet maculan.
- 102. Usun (moominiin kinnuk) girâ xongoló mayaabban, usun ken nafsi yikcineeh faxem Jannat addal geyak kaal waaran.

وَٱقْتَرَبَٱلْوَعْدُ ٱلْحَقُّ فَإِذَاهِيَ شَاخِصَةً أَنْصَارُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ يَكُويْلُنَا قَدْكُنَّا في غَفْلَةِ مِّنْ هَاذَابَلْ كُنَّاظُ لِلمِينَ ١

إِنَّكُمْ وَمَاتَعَيْدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ حَصَكِ جَهَنَّهَ أَنتُهُ لَهَا وَارِدُونَ ١

لَوْكَانَ هَنَّوُٰلَآءِ ءَالِهَةُ مَّاوَرَدُوهَاً وَكُلُّ فِيهَا خَلادُونِ ١٠

ارَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَاسْمَعُونَ ٥

إِنَّ ٱلَّذِيرَ - سَيَقَتْ لَهُ مِيِّنَّا ٱلْحُسْنَةَ أُوْلَدِكَ عَنْهَا مُنْعَدُونَ ٨

أَشْتَكَتُ أَنفُسُكُمْ خَلادُونَ ١٠٠٠

الجزء ١٧ 626

- 103. Qhiyaamah ayro kaxxa wariggaa kee meesi ken (moominiin kinnuk) marookissaay, Malayka keenih garayta:ah sin ayróy isin kah xagnisimak sugteeni kinni keenik axcuk ken ayti-kumussa.
- 104. Nabiyow cus! yunkuttube warkatih innah qaran xambaqiyyah xambaqnu wayna ayró (Qhiyaamah ayro), naharsi ginó kaak elle qimbissi hayne innal kaa gacisna (seehadaytu kinnuk), toh Nek nummâ xaganay Nel yani kinni, diggah Nanu xagana kah haynem abaah, duudusá kinnino ivve Yalli.
- 105. Nummah obsimte kitoobal nuktubeh lawcal-macfuuzul tunkuttubeek gamadal, "diggah baaxó yi-nagoosay mege tet nagartu waytam''iyye Yalli.
- 106. Diggah ama Qhuraanih addal dudda-le kassis yan Yalli keenih madgeemil Yalla yaqbude marah.
- 107. Kaadu Nabiyow ginóh inkih Racmattak-sa koo kah rubnem mannu.
- 108. Nabiyow A-korosuk :cagalah wacyik yol obsimtaah edde rubsumem: cagalah sin Yallay dibuk qibaadá cakkisita Usuk inki Yalla kinnik, tokkel isin kaah uqunxuyaay, kay amri oggola keenik ixxic.
- 109. Ama koros islaamaninnot derre cabtek, toysa yoo kee sin wiilih ittah nanim sin aysixxige, yoo

لَا يَحْزُنْهُ مُ ٱلْفَزَعُ ٱلْأَكْبَرُ وَيَتَلَقَّلُهُمُ ٱلْمَلَتَجِكَةُ هَلْذَايَوْمُكُمُ ٱلَّذِي كُنتُمْ يُّهُ عَكُورِ بَ رَانَا

يَوْمَر نَطُوي ٱلسَّمَآءَ كَطَيّ ٱلسِّجِلّ لِلْكُتُبِ كَمَابَدَ أَنَا أَوَّلَ خَلْقِ نُعِيدُهُ وَعُدًاعَلَيْنَأُ إِنَّاكُنَّافَعِلينَ ٥

وَلَقَدُ كَتَبْنَا فِ ٱلزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ ٱلذِّكُرأَنَّ ٱلْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِي الصّلحون ١

إِنَّ فِ هَاذَا لَبَلَاغًا لِّقَوْمِ عَابِدِينَ ٥

وَمَآ أَزۡسَلۡنَكَ إِلَّارَحۡمَةَ لِلۡعَلَمِينَ ﴾

قُلْ إِنَّمَايُوحَىٰ إِلَوَّ أَنَّمَاۤ إِلَاهُكُمْ مَا إِلَكُ وَاحِدُ فَهَلُ أَنتُهِ مُتَّسِلِمُونَ ١

فَإِن تَوَلُّواْ فَقُلْءَ اذَنتُكُمْ عَلَىٰ سَوَآءٍ وَإِنْ أَدْرِي أَقَرِيكِ أَم بَعِيدُ مَّا تُوْعَدُونَ ۞

٢١- سورة الأنبياء

kee sin inkih aaxaguk, kaadu digaalak kah xagnisimteenim siinil obtuwayta waqdi xayim kee hinnay xeerim maaxiga keenik ixxic Nabiyow.

- 110. Diggah Yalli maxcok fayya haytaanaah taybulleenim siinik yaaxigeeh, sinni nafsit gellissaanam siinik yaaxigeeh, kulli num siinik le-taamal galtele.
- 111. Kaadu ama edde Qataataktan digaala, siinik kah udurruttam siinih mokkoró kinnim kee addunyal rabi siinih edde yamaate waktî fanah hataktaanaah koroosannut koroosannu ossittaanamkeh iyyaanam kinni way maaxiga keenik ixxic Nabiyow.
- 112. Nabii: yi-Rabbow yoo kee yi-maray yoo dirabboysâ fan cakkil mekelaay nee baxis, kaadu ni-Rabbi Racmaan kinniih, A-korosey isin kaa ceele waytaamay isin kaa edde weelossu haytaanak cato kaal fanna keenik iyye.

إنَّهُۥيَعْ لَمُ ٱلْجَهْرَمِنَ ٱلْقَوْلِ وَيَعْلَمُ

وَإِنْ أَدْرِي لَعَلَّهُ وفِتْ نَةٌ لَّكُمْ وَمَتَكُّ

قَالَ رَبِّ ٱخْكُمْ بِٱلْحَقِّ ۗ وَرَبُّنَا ٱلرَّحْمَرِ بُ ٱلْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَاتَصِفُونَ ١

SUURAT AL-CAJJI

22- Suurat Al-Cajji

الجزء ١٧

Madiinal Obte, 78 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Kee sinaamey! Sinni Rabbih digaalak meesita, diggah Ohiyaama xayyowta waqdi baaxó abta angoyyi nabah taniimik.
- 2. Qhiyaama ugutah tablen ayró ummaan barray baxa qarissa, garissa baxa hawwentaah kaak garcittah gibdaabinak tet gevteemih sabbatah, kaadu ummaan barray bagut-le bagut lem qiddaah fanak xalta, kaadu atu sinam yiskireeh doomite marih innal ken tableeh, usun nummah viskireeh doomite mara hinnon, kinnih immay Yallih digaaláy gibdî sabbatah hawri keenik gexe.
- 3. Kaadu sinaamak koroosite marak tu Yalli duddaleemil sinam yangaddeeh keemaarisa mari yan, ixxigaa kee sumaaqak-tu kak aalle kalah, kaadu ummaan sheeytanay koroosannut caddok tatrey ummaan kayrik foyyaate kataatan.
- 4. Yalli ama sheetanal mekleh ummaan numuy kaa kataate makot beyaah cakki gital tirri kaa heewaam, kaadu usuk sagiir degsitta girah digaalá kaah yascasseeh tet fan kaa foorisa.

يَتَأَيُّهُا ٱلنَّاسُ ٱتَّقُواْ رَيَّكُمْ إِنَّ زَلْزَلَةَ ٱلسَّاعَة شَيْءُ عَظِيرٌ ١

يَوْ مَرْتَرُوْنَهَا تَذْهَلُكُلُّ مُرْضِعَةِ عَمَّاً أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلِ حَمْلَهَا وَتَرَى ٱلنَّاسَ سُكَرَىٰ وَمَاهُم بسُكَرَىٰ وَلَكِيَّ عَذَاتَ ٱللَّهُ شَدِيدٌ ١

وَمِنَ ٱلنَّاسِمَن يُجَادِلُ فِي ٱللَّهِ بِغَ يُرِعِلْمِ وَيَتَبِعُ كُلَّ شَيْطَانِ مَّرِيدِ ٣

كُتبَ عَلَيْهِ أَنَّهُو مَن تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُو يُضِلُّهُ و وَيَهْدِيهِ إِلَى عَذَابِ ٱلسَّعِيرِ ٥

- 5. Kee sinaamey Qhiyaamah ayróh ugutuk agay-waagat teneenik, toysa diggah Nanu burtak sin ginne, tohuk lakal daacoyti tiffak sin ginne, tohuk lakat dabloytak sin ginne, tohuk lakat cadoytâ kitfontay ginó kak dudsumtek sin ginne, kaadu teetiy gino kak dudsumewaytey fanak baxaqtay caxitta kak tanih, Ni-dudda siinih baxxaqqa haynamkeh, Kaadu say marih maxaxih (maganih) addal ginó kak dudsumtem dabqisna muggaqsime waktî fanah (xalay wakti kinnuk) ninnih fanneh gide, Tohuk lakat galaloh (algih) anuk sin nayyaage sin inaanih baguk, tohuk lakat gandee kee kas siinik duddu haah gide taafeenimkeh, Kaadu wohuk naharat qunxuk raba mari siinik yaniih, idoolannuh edde hebeba (sabreh) gumrî fanah gacsima mari siinik yanih aaxaguk sugeemik tu aaxige waankeh ixxiga lakal, A-Seehadaytow Baaxó gabaarah kafteeh, rabteh anuk tet table, tokkel lee (Rob kinnuk) teetil oobisna waqdi. ubukku ittam teetil tangayyeeh fayya itta, kaadu tet Bagul taabukeemik ummaan qaynatay ubukku iyyak gaxalem tayyaage.
- 6. Woo edde yabba innem diggah Yalli duddaleeh, Usuk Qibaada cakkisita Rabbi kinnim taaxigeenimkeh siinih cusne, Kaadu diggah Usuk rabtem yaynuwweeh, diggah Usuk ummaanimil dudda-le.

يَتَأَيُّهُ النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي رَبِّ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَكُم مِّن ثُرَابٍ ثُمَّ مِن نُطْفَةٍ وَعَيْرِ مُخَلَقَةٍ لِنَّبَيِّ لَكُمْ مِن مُّضْغَةٍ مُخلَقَةٍ وَعَيْرِ مُخلَقَةٍ لِنَّبَيِّ لَكُمْ مِن مُصْغَةً فِ الْأَرْحَاهِ مَانَشَا أَهْ إِلَى أَجَلِ مُسَمَّى ثُمَّ فَوْمِن كُمْ مِن يُتَوَقَّ وَمِنكُم مَّن يُدَدُّ إِلَى الْمَدَاثُ مُن يُرَدُّ إِلَى الْمَدَيِّ مَن يُرَدُّ إِلَى الْمُدَالِقَةَ الْمَدَيْ عَلَم مِن يُعَدِيلِم اللَّهُ الْمَدَاثُ الْمَدُونُ اللَّهُ الْمُعَلِيلُهُ اللَّهُ الْمَدَاثُ الْمَدُاثُ اللَّهُ الْمُنْتُونُ وَرَبَتُ وَلَهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُنْتَلُكُمُ اللَّهُ الْمُنْتُونُ الْمُنْتُونُ اللَّهُ الْمُنْتُونُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُنْتُقِقُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُنْتُونُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُنْتُونُ اللَّهُ الْمُنْتُونُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُنْتُونُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُنْتُونُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُنْتُونُ اللَّهُ الْمُنْتُونُ الْمُنْتُونُ اللَّهُ الْمُنْتُونُ اللَّهُ الْمُنْتُونُ الْمُنْتُونُ الْمُنْتُونُ اللَّهُ الْمُنْتُونُ اللَّهُ الْمُنْتُونُ اللَّهُ الْمُنْتُونُ اللَّهُ الْمُنْتُونُ اللَّهُ الْمُنْتُونُ الْمُنْتُونُ اللَّهُ الْمُنْتُونُ الْمُنْتُونُ الْمُنْتُونُ اللَّهُ الْمُنْتُونُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُنْتُونُ اللَّهُ الْمُنْتُونُ الْمُنْتُونُ اللَّهُ الْمُنْتُونُ اللَّهُ الْمُنْتُونُ اللَّهُ الْمُنْتُونُ الْمُنْتُونُ الْمُنْتُونُ الْمُنْتُونُ الْمُنْتُونُ الْمُنْتُو

ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَا لَحُقُّ وَأَنَّهُ مِيْحِي ٱلْمَوْتَى وَأَنَّهُ ر عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَلِيرٌ ۞

- 7. Kaadu diggah Qhiyaamá tamaatuwaytam agay-waaga maliiy, diggah Yalli Rabe maray magooqat yani ugselem taaxigeenimkeh cisab kee galtóh.
- 8. Kaadu Sinaamak (koros kinnuk)
  Yallih inkittinaanee kee Yalli
  duddaleemil sinam yangaddeeh,
  keemaarisa num yan, wohul
  ixxigaa kee baxxaqqa aalle kalah,
  kaadu Yallak baxxaqqa iyya
  sumaq-le kitab aalle kalah seehada
  Yallih diinik waasamkeh.
- 9. Usuk isi filla kaxxa-mariinoh makak cakkit derre caba sinam Yallih gitak makamkeh, addunyal qunxaanee kee xixxibaane kaa geeleeh, Qhiyaamah ayró kaa carrissaah qansarissah tan girah digaalá kaa tammoysenno.
- 10. Kaak iyyaanah: woo digaalá koo kah geytem ku nafsii kee kunamma gaba koroosannuu kee umaanek tatrusseeh bahteemih sabbata, kaadu diggah Yalli isi naqoosak dambi maliinoh num madigaala.
- 11. Kaadu sinaamak islaamaninnot agay-waagat culaah, Yalla agay-waagat yaqbude mari yan qalek heeril soola numih innah, tokkel maqaane geek ruffu edde iyyaah, balá kaa geytek korraaqaah edde suge koroosannuh yaduure, usuk tohul addunyaa kee akeera isik finqiseh, too finqi usuk baxxaqqa iyya finqa kinni.

وَأَنَّ ٱلسَّاعَةَ ءَاتِيَةٌ لَّارَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ ٱللَّهَ يَبَعَثُ مَن فِي ٱلْقُهُورِ ٢

وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي النَّهِ بِغَيْرِعِلْمِ وَلَا هُدَى وَلَا يَعْمِرُ عِلْمِ وَلَا هُدَى وَلَا كِتَبِ مُنيرِ ۞

تَانِيَعِطْفِهِ عِلِيُضِلَّعَن سَيِيلِ ٱللَّهِ لَهُ وِفِ ٱلدُّنِيَا خِزْئُ وَنُذِيقُهُ وَوَمَ ٱلْقِيكَمةِ عَذَابَ ٱلْحَرِيقِ ۞

ذَلِكَ بِمَاقَدَّمَتْ يَدَاكَ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّلِهِ لِلْعَبِيدِ ۞

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَى حَرْفِ فَإِنَّ فَإِنَ أَصَابَهُ وخَيْرُ الطَّمَانَّ بِهِ عَوْنَ أَصَابَتْهُ فِتَنَةُ القَلَبَ عَلَى وَجِهِ مِ حَسِرًالدُّنَيَا وَالْآخِرَةَ أَيْكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ٣ 12. Usuk Yallak kalah tu-kaak kale waytaah, tu-kaah xiqe waytam yaqbude (finqite num kinnuk) woo hiimit aba Oibaada is cakkik xer makkootiyya kinni.

- 13. Usuk tuxxiqik tukkalot kak xayuk Raagam yaqbude Yallak kalah, usuk Yallak kalah yaqbudeh yanim manxu uma cateynaay manxu uma kataysaay.
- 14. Diggah Yalli isee kee isi farmoyta nummayseeh, mege taamoomi abbaasite mara jannootay guba weegaytitte kak gexxa ken culsa, diggah Yalli isih faxem aba, mege mara galtaah, uma mara digaalaamal.
- 15. Yalli isi farmoyta Nabii addunyaa صَرَّا لِللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ addunyaa kee akeeral kaa qokle waam yakkale num, toysa isi qarih amot akat yaxxawway ise edde ogisay, tohuk lakat is edde sorkoocisamkeh (Quntuurisam) edde Rabba yan fanah, tokkel kay keydi usuk nagabuk lem kaak kalamkeh wagitay, Yalli Nabii qokle waam vekkelek.
- 16. Kaadu tonnaah, tama suurak naharsi aayootay Yallih dudda tascasse kah oobisnennah, nanu Qhuraan oobisneh Aayoota kaak baxxaqqa axcuk, kaadu diggah Yalli ama aayootal isih faxa mara tirri haa, kaak sa sinam tirri haytam matan.

يَدْعُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ وُوَمَا لَا يَنفَعُهُ وْذَالِكَ هُوَ ٱلضَّلَالُ ٱلْمَعِيدُ ١

يَدْعُواْ لَمَن ضَرَّهُ وَأَقَرَبُ مِن نَّفَعِهُ عَلَيْكَمَ. ٱلْمَوْلَىٰ وَلَيْشَ ٱلْعَشِيرُ ١

> إِنَّ ٱللَّهَ يُدْخِلُ ٱلَّذَينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّالِحَاتِ جَنَّاتِ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَا وَإِنَّ ٱللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ١

مَن كَانَ يَظُنُّ أَن لَّن يَنصُرَهُ ٱللَّهُ فِي ٱلدُّنيَا وَٱلْأَخِرَةِ فَلْيَمْدُدُ بِسَبِ إِلَى ٱلسَّمَآءِ ثُرَّ لْيَقْطَعْ فَلْتَنظُرْ هَلْ نُذْهِبَنَّ كَيْدُهُ وَمَا يَعَيظُ ١

وَكَذَالِكَ أَنَزَلْنَاهُ ءَايَتِ بَيِّنَاتٍ وَأَتَّ ٱللَّهَ يَهَدِي مَن يُريدُ ش

Juzu' 17

- 17. Diggah Nabii Mucammad

  المَا اللهُ عَلَيْهُ وَاللهُ عَلَيْهُ وَاللهُ عَلَيْهُ وَاللهُ وَلِمُ وَاللهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّ
- 18. Nabiyow mataaxigannaa! Diggah Yallah qaranwal tanim kee baaxol tanim kaah kummattam, Kaadu ayrooy, alsaay, cutuukuuy, qaleelaay, cooxuuy, mutuccu ittam kee sinaamak maggom kaah kummattam qibaadah, Kaadu sinaamak maggo maral digaalá waajibteh (koros kinnuk), Yalli yuyqunxeeh Rammahee num isi konnabissam (markattam) mali. Diggah Yalli isi ginok faxxa haam aba.
- 19. Ama namma butta (moominiin buttaa kee koros butta kinnuk) sinni Rabbih diinih sabbatah sitta wayte, tokkel koroosite marah girâ sari keenih yiggiriqqime, niqna kak caddok taturte lee moyyaayil irrook keenil caxan.
- 20. Ama leet ken bagittet bagi-macdak tanim kee arooba keenik edde diyaysimta.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَٱلَّذِينَ هَادُواْ وَٱلصَّدِعِينَ وَٱلنَّصَرَىٰ وَٱلْمَجُوسَ وَٱلَّذِينَ أَشْرَكُواْ إِنَّ ٱللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُ وَيَوْمَٱلْقِيكَمَةً إِنَّ ٱلدَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءِ شَهِيدُدُ ۞

أَلْمَتَرَأَتَ اللَّهَ يَسَجُدُلُهُ مَن فِي السَّمَوَتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنَّجُومُ وَالْلِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُ وَكَثِيرُ مِّن النَّاسِ وَكِيرُ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَدَابُُّ وَمَن يُهِنِ النَّهُ فَمَا لَهُ ومِن مُكْرِمٌ إِنَّ اللَّهَ يَفْمَلُ مَا يَشَا الْهُ فَمَا لَهُ ومِن مُكْرِمٌ إِنَّ اللَّهَ

* هَنذَانِ خَصْمَانِ اَخْتَصَمُواْ فِي رَبِّهِمِّ فَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ قُطِعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِّن نَّارِيُصَبُّ مِن فَوَقِ رُءُ وسِهِمُ ٱلْحَمِيمُ ۞

يُصْهَرُ بِهِ عَ مَافِي بُطُونِهِ مِ وَٱلْجُالُودُ

- 21. Kaadu birtak tan maatakittey malayka ken edde taagure lon digaalah.
- 22. Usun teetik yawgeenim faxinnaanih waqdi, edde yanin faxewaynaanih gibdak, wadir teetit gacsimaanaah, girâ digaalay carrissa tama keenik iyyan.
- 23. Diggah Yalli yeemeneeh mege taamoomi abbaasite mara. Jannootay guba weeqaytitte kak gexxa ken culsa, tet addal dahab kee luuluk tan gabâ biritwat bilsiman, kaadu ken sari Jannat addal cariiri.
- 24. Kaadu Yalli addunyal mege maxcó fan tirri ken heeh (laa-ilaahaillallâ maxcó kinnuk), islaam gitay faylisimê fan tirri ken hee.
- 25. Diggah koroositeeh, Yallih gitaa kee masjidil caramay sinaamak madabah elle yan num kee yemeete numuh inki gide abnek sinam waasa mari, Kaadu masjidil caramal cakkik makkootaah dulmih umaané kaal abam faxa num, qansarissa digaalá kaa tammoysenno.
- 26. A-Nabiyow cus :Nabii Ibraahimih qari arac (kaqbá kinnuk) nescesseeh Baxxagga, kaah hayneeh kaa xisaay yoo inkittitoysaay yot agleh tumahaysin kaak axcuk kaa amrisne, kaadu yi-Qarit tawaafah meekita maraay kaal, salaatah soolaah

وَلَهُم مَّقَامِعُ مِنْ حَدِيدٍ ١

كُلَّمَآ أَرَادُوٓا أَن يَخْرُجُواْ مِنْهَا مِنْ غَيِّر أُعِيدُواْفِيهَا وَذُوقُواْ عَذَابَ ٱلْخَرِيقِ ۞

إِنَّ ٱللَّهَ يُدْخِلُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّالِحَاتِ جَنَّاتِ تَجْري مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَا رُيْحَكُونَ فِيهَامِنَ أَسَاوِرَمِن ذَهَبِ وَلُؤُلُوّاً وَلِبَاسُهُ مَ فِيهَا حَرِيسٌ

وَهُدُوٓاْ إِلَى ٱلطَّيّبِ مِنَ ٱلْقَوْلِ وَهُدُوٓاْ إِلَى صرط الحسد

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيل ٱللَّهِ وَٱلْمَسْجِدِٱلْحَرَامِ ٱلَّذِي جَعَلْنَهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً ٱلْمَكِكُ فِيهِ وَٱلْبَاذِ وَمَن يُردُ فِيهِ بِإِلْحَادِ بِظُلْمِر نُّذِقْهُ مِنْ عَذَابِ أَلِيمِ ۞

وَإِذْ يَوَّأْنَا لِابْرَاهِي مَكَانَ ٱلْبَيْتِ أَن لَّا تُشَرِكِ بِي شَيْعًا وَطَهِ رَبَيْتِيَ لِلطَّا يَفِينَ وَٱلْقَابِمِينَ وَٱلرُّكَّعِٱلسُّجُودِنَ

634

الجزء ١٧

rukuuquuy, sujuud aba marah kaa taahirros (saytunnos) kaak inne waqdi.

- 27. Kaadu Nabii Ibraahimow, sinaamah cajjih seecaay iysixxig, ibaybaay luwa-le gaalih amot gexak kol amaatelon, kulli gitay xeerik luwal-le gaali ken baahak yamaaten usun Cajji abitaanamkeh kaak inne.
- 28. Tokkel maggo tuxxiqiy addunyaa kee akeeral inkih loonut maraanamkeh (yacdureenim), Kaadu timixxige ayrooraa (qerfâ Oiidih ayroo kee tet lakal tan sidiica ayró kinnuk) kee Yalli lacak keenih yecee affara xiyyu (gaalaay, laay, wadaraay illi kinnuk) yasguuden waqdi Yallih migaq cusaanamkeh keenih yeceeh yan nigmatih faatoh, tokkel woo lacih cadók-tu akumaay tumaliy gibdi gadaama tibbixe kak oskoma.
- 29. Tohuk lakal Cajji taamak keenih ragtem dudsutoonay, sinni wasak kaloonay (xogor moolooy, lifiiqâ kalti kinnuk) kaadu cajjii kee gumrak sinni nafsil heen axbuxwa duudusoonay, kaadu Baaxô Bagul yookome qariy Raaget (kaqbá kinnuk) meekitoonay (tawaaf kinnuk).
- 30. Ama Cajji taamoomiy Yalli sinam kah amrisee kee wohuk kalah Yalli isi naqoosah madqe madqooqi yeynebeeh yessekexxee num, woo massakaxxaa is addunyaa kee akeeral kayrih kaah aysuk Raqta

وَأَذِّن فِ ٱلنَّاسِ بِٱلْحَجِّ يَأْتُولُكَ رِجَالًا وَعَلَىٰ كُلِّ ضَامِرِ يَأْتِينَ مِن كُلِّ فَجِّ عَمِيقِ ١

لِيَّشَهَدُواْ مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُواْ ٱسْمَ ٱللَّهُ فِيَ أَيَّامِ مُّعَلُّو مَاتِ عَلَىٰ مَارَزَقَهُم مِّنْ بَهِيمَةِ ٱلْأَنْعَامِرُ فَكُلُواْ مِنْهَا وَأَطْعِمُواْ ٱلْبَآبِسَ ٱلْفَقِيرَ ١

ثُمَّ لَيَقْضُواْ تَفَتَهُمْ وَلَهُ فُواْ ثُذُو رَهُمْ وَ لَيَطَوَّ فُواْ بِٱلْكِبْتِ ٱلْعَتِبِقِ ٥

ذَالِكَ وَمَن يُعَظِّهِ حُرُمَات ٱللَّهُ فَعُو حَبُرٌ إلَّا مَا يُتُلَى عَلَيْكُمْ فَأَجْتَنِبُواْ ٱلرِّجْسَ مربُ ٱلْأَوْتَانِ وَٱجْتَابُواْ قَوْلَ ٱلزُّورِ ١

kay Rabbih xaqul, kaadu lacti cadóh makmo siinih calallowteh, Ohuraanal siinil tankirriyyimey carammotte akke waytek (barugaa kee wohuk kalah tanim kinnuk), numtinwwellittey Najaasak tanih gibaadák exxeera, kaadu dirab maxcóo kee dirab sumaagak exxeera.

- 31. Cakki fan kelitak qibaadá Yallah caglisak agleyta kaat hee kalah kaa uqbuda, Yallat agleh-tu hee numih ceelallo, toysa cagalah Qaraanak radeeh haadá gawta numih inna, hinnay caacay xer ikket qambise numih inna.
- 32. Too Yalli ken elle amrisem yeynebe mari, toysa diggah too massakaxxa is sorkocobbaxitte Yallak meesit kak weeloysimte marih abnitte kinni.
- 33. Ama cajjih masgaadah bahtan lacat kaxxa tuxxiq liton kaa asguude kalah muggaqsime waktî fanah, tohuk lakal masgaadah arac kaak yookomeeh Raage qarih xaqu kinni (makki caram kinnuk).
- 34. Kulli ummattah makki caram masgaadah arac abne, woh Yalli lacak keenih yecee affara xiyyu yasguuden waqdi Yallih migaq cusaanaah kaa faatitaanamkeh, toysa sinaamey sin Yalli inki Yalla kinnik kay amrii kee kay farmoytih amri oggola, kaadu Nabiyow sinni Rabbih amri oggoleeh kaah yuqunxeeh Rammite mara aytikumus addunyaay akeeral.

حُنَفَاءَ لِللهِ عَيْرَهُ شَركِينَ بِهِ عَوَمَن يُشْرِكُ بِاللهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّمِنَ ٱلسَّمَآءِ فَتَخْطَفُهُ ٱلطَّلِيرُ أَوْتَهْوِي بِهِ ٱلرِيْحُ فِي مَكَانِ سَحِيقٍ ١

ذَالِكَ وَمَن يُعَظِّمْ شَعَآبِرَ ٱللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَى

لَكُرْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰٓ أَجَلِ مُسَمَّى ثُرَ هَجِلُّهَآ إِلَى ٱلْكَتْبُ ٱلْعَتْمَةِ ٣

وَلِكُلِّ أُمَّةِ جَعَلْنَا مَنسَكًا لِّيَذْكُرُولْ ٱسۡمَ ٱللَّهِ عَلَىٰ مَارَزَقَهُ مِقِنْ بَهِيمَةِ ٱلْأَنْعَامِيُّ فَإِلَهُ كُمْ إِلَهُ وَحِدٌ فَلَهُ وَأَسْلِمُواْ وَبَيِّس ٱلْمُخْسِينَ 🕾

الجزء ١٧ 🔪 6

- 35. Ama Yallah Rammite marih weeloola, Yalli dibuk cussuumek sorkocobaxitte kak meesittaah, gibdak ken geyteemil yasbire mara, kaadu salat soolisaah, keenih neceemik Yallih sabbatah tu yattaccee mara kinni.
- 36. Kaadu gaali masgaada Yallih diini elle taaxigen astooti siinih abne, addunyal tuxxiq edde litoonuuh akeeral galtó edde litoonuk kaa tasguuden waqdi Yallih migaq elle cusa (bismillah axcuk), guri iba kak gulubak sidiica ibah soolak kaa usguuda, tokkel baaxol qaxah raddaay, rooci kaak bukku iyya waqdi, toysa cadó kaak akuma, kaadu kallacewaa num kee kallaca num inkih kak oskoma, Tonnaah Yalli gaala siinih qaneh kaa faatittaanamkeh.
- 37. Ama lacay tasguudeenik Yalla cadoodá Kaa kak mataafaay, qaboolá Kaa kak mataafa, kinnih immay siinik Kaa taafem Yallakmeesii kee Kay fooca edde faxxeenimi, tonnaah Yalli kaa siinih qaneh Yalli cakki siinih yescesseemih kaa taynabeenimkeh, kaadu Nabiyow meqem abbaasite mara jannatal aytikumus.
- 38. Diggah Yalli isi nummayse mara cataah koros umaané keenik gutqaah waasah, diggah Yalli ummaan ganoliy amaanoota makay Yallih niqmat yangaddee makicna.

ٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِرَاللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ عَلَىٰمَا أَصَابَهُمْ وَٱلْمُقِيمِي ٱلصَّلَوٰةِ وَمِمَّارَزَقْنَهُمْ يُنفِقُونَ۞

وَٱلْبُدُنَ جَعَلْنَهَا لَكُوْمِّن شَعَآبِرِاللَّهِ لَكُوْ فِيهَا خَيْرٌٌ فَاذَكُرُواْ السَّمَاللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافَّ فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُويُهَا فَكُلُواْمِنْهَا وَأَطْعِمُواْ الْقَانِعَ وَٱلْمُعْتَرُّ كَذَلِكَ سَخَرَنَهَا لَكُوْلَعَلَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۞

لَىٰ يَنَالَ اللَّهَ لُحُومُهَا وَلَادِمَآؤُهَا وَلَكِن يَنَالُهُ التَّقُوَىٰ مِنكُمُّ كَذَٰلِكَ سَخَرَهَا لَكُمْ لِثُكَيِّرُواْ اللَّهَ عَلَىٰ مَاهَدَىٰكُمُ ۗ فَرَبَشِّرِ ٱلْمُحْسِنِينَ ۞

> *إِنَّ ٱللَّهَ يُكَنِفُ عَنِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوَّ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانِ كَفُورٍ ۞

- 39. Koros lih taame moominiinih Yalli korosut qeb abaanamih idini keenih yeceeh, diggah usun yundullumeenimih sabbatah, kaadu diggah Yalli ken cataah ken qokolaamah dudda-li kinni.
- 40. Tama moominiiniy koros Cakki maliinoh le dabooqak teyyeeqe yuslumeeniih, ni-Rabbi Yalla iyyeenimih sabbat akke waytek baaheenim malon, Yalli sinaamak garu-garut gutuqak suge wannay, Nasaarak qibaadah yiggiriqqee mari Qibaada elle aba aroocaa kee Nasaarak kaniisaasii kee vahuud qibaadá elle abta arooca addagalluk buruurukumak ten, kaadu Muslimiin masaagidiy Yallih migaq maggom elle cussuuma buruurukumak yen, diggah Yalli Kay diini qokla mara qoklah, diggah Yalli Oandeli, Maysoli.
- 41. Ama maray Ni-qokoluh xagnisne baaxól abbiinu keenih arcisneeh fayya ken haynek, usun salat soolosaanaah, zaká yaceeniih, maqaanel amrisaanaah, umaanek waasa mara kinnon, kaadu ellecaboh caagiida inkih Yalli leeh kaâ fanah taduure.
- **42.** Nabiyow ku-mari koo dirabboysek, toysa keenik duma Nabii Nuuc maraay, Qaad kee saamuud deqsita mari sinni farmoytit dirabboyseh.
- 43. Kaadu Nabii Ibraahim maraa kee Nabii Luut mari sinni farmoytit dirabboyseh (Nabii Ibraahim kee Nabii Luut kinnuk).

ٲؙڎؚڹٙڶۣڐؘؚڹڹؽؙڡۜٮؘٮۧڶۅڹؠؚٲٞڹۿۜۄ۫ڟ۬ڸٮؗۅ۠ٲۊٳڹۜٲڵڎٙۘۼڶ ٮڞڔۿؚۄ۫ڶڡؘۜڍڽڒٞ۞

ٱلَّذِينَ أُخْرِجُواْمِن دِيَرِهِم بِغَيْرِحَقٍّ إِلَّا أَن يَتَقُولُواْرَبُنَا اللَّهُ قَلَوَلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُم بِبَعْضِ لَهُدِّمَتْ صَوَمِعُ وَبِيعٌ وَصَلَوَتُ وَمَسَجِدُ يُذْكَرُفِهَا السُّمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنضُرَنَّ اللَّهُ مَن يَضُرُهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَقَوِي عَزِيزٌ ۞

ٱلَّذِينَ إِن مَّكَنَّهُ مُ فِي ٱلْأَرْضِ أَقَامُواْ ٱلصَّلَوْةَ وَءَاتَوُاْ ٱلرَّكَوْةَ وَأَمَرُواْ بِٱلْمَعْرُوفِ وَنَهَوَّا عَنِ ٱلْمُنكِّ وَلِلَّهِ عَلِقِبَةُ ٱلْأُمُورِ ۞

> وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدِّكَ ذَّبَتْ قَبَلَهُمْ قَوَّمُر نُوْجِ وَعَادُ وَتَمُودُ ۞

> > وَقَوْمُ إِبْرَاهِي مَوَقَوْمُ لُوطِ ٥

- 44. Kaadu madyan degsitta baaxóh mari isi farmoyta Nabii Sheqeybi dirabboyseeh, firqawnaa kee firqawni mari sinni farmoyta Nabii Muusa dirabboyseh, tokkel anu korosuk digaalá waddirovsehik, tohuk lakat ummaan mara keenik ibbixeeh digaalehik, tokkel Yidigaalaa kee Yi-assacokki mannak teneeh? Ivve Yalli.
- 45. Magaalol marak magide finqisneeh usun korosuh anuk, tokkel ken dabooga amook afah Raddeeh, buruurukumteeh foyyah keenik raqte, kaadu ken qelwa dubuk keenik Ragteeh, araktam matanaay, ken qarway fayyata soolol keenik ragteeh, digaalá keenik mawaasinna.
- 46. Makki koros baaxô bagul magexinnaa finqite marih abuura yableenimkeh? Wohul ken sorkocobbaxitte kas elle geytamkeh, hinnay wohul aytiitay kassis edde yaabbeeni geyaanamkeh, tokkel diggah intiita mawaytinta, kinnih immay cagalah alilwat tan sorkocobaxitte cakki able waytam.
- 47. Kaadu Nabiyow a-koros ken elle meesissa digaala nel oobis axcuk kot qataataktaah, Yalli isi xagna mamaka, kaadu diggah woo ayro (Qhiyaamah ayro kinnuk) ku Rabbih xaqul addunyâ sanootay isin lowtaanak alfi sanatih inna kinni.
- 48. Kaadu magaaloolî marak makina mara wadirroyseeh, digaalá wadirih kak hee marak usun

وَأَصْحَابُ مَذَبَنَّ وَكُذِّبَ مُوسَى فَأَمَلَتُ للْكَفِدِينَ ثُمَّ أَخَذْتُهُمُّ فَكَيْفَكَاتَ

فَكَأَيِّن مِّر . قَوْيَةِ أَهْلَكَنْهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا وَبِثْرٍ مُّعَطَّلَةِ وَقَصْر مَّشِيدِ ٥

أَفَلَمْ يَسِيرُواْ فِي ٱلْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونِ بِهَآ أَوْءَاذَانٌ سَمَعُهُ بَ بِهَآ فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى ٱلْأَبْصَارُ وَلَكِينَ تَعْمَى ٱلْقُلُوبُ ٱلَّتِي فِي ٱلصُّدُورِ ١

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِٱلْعَذَابِ وَلَن يُخْلِفَ ٱللَّهُ وَعُدَهُ وَ وَإِنَّ يَوْمًا عِندَرَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّاتَعُ دُّورِ کِ

وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةِ أَمْلَيْتُ لَهَا وَهِي ظَالِمَةُ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَى ٱلْمَصِيرُ

korosuh anuk, tohuk lakat woo magaaloolih mara ibbixeeh ken digaaleh addunyal, kaadu madaara keenik voo fanah takkeeh akeeral cakkisitan digaalah ken digaaleyyo iyye Yalli.

- 49. Nabiyow : kee sinaamey cagalah anu siinih baxxaqqa-le meesiisey Yallih farmo sin gudduysa kinniyo keenik ixxic.
- 50. Yeemeneeh, mege taamoomi abbaasite mari dambi cabtii kee mege rizghi-lon.
- 51. Kaadu Ni-Qhuraanih aayoota baysamkeh yasissikeeh yangicilleeh yan mari, usun Nee taanisaanam akkaluk, woo mari usun Jaciim deqsitta girah mara kinnon.
- 52. Nabiyow kok duma Ni farmoytiitik hebeltô farmoyta maruubinninooy, hebeltô Nabii maruubinnino usuk Yallih kitab yakriye waqdi sheetan kay kiraatet was-wasaa kee ceelalloola gida kaa akke waytek, sinam usuk yakriyem katattaamak waasamkeh, Kinnih immay Yalli sheetan qida waswasa baysah, tohuk lakat Yalli isi aayootay baxxaqqa itta arcisah, kaadu Yalli ixxigali, Naggaara.
- 53. Sheetanti qidah yan was-wasaa kee ceelalloola sorkocobaxittet bivak le maraa kee sorkocobaxitte kak kafte marah (koros kinnuk) Yalli mokkoró (aqayyaare) tet abamkeh,

قُلۡ يَكَأَيُّهُا ٱلنَّاسُ إِنَّمَاۤ أَنَا۠ لَكُمُ نَذِيرٌ

فَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّالِحَاتِ لَهُم مَّغَفَرَةٌ وَرِزْقُكِ دِيْرُ قُ

وَٱلَّذِينَ سَعَوْ أَفِحَ ءَايَكِتِنَا مُعَاجِزِينَ أُوْلَتِهِكَ أَصْحَابُ ٱلْجَحِيمِ ٥

وَمَآأُرْسَلْنَامِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولِ وَلَانَبِيّ إِلَّا إِذَا تَمَنَّى ٓ أَلْقَى ٱلشَّيَطَنُ فِيٓ أُمْنِيَّتِهِ عَ فَيَنسَخُ ٱللَّهُ مَايُلَقِي ٱلشَّيْطَانُ ثُرَّيُحُكِرُ اللهُ عَاكِتَهُ عَاكِتَهُ عَاكِتُهُ عَالَكُ عَلَا عَكَ اللَّهُ عَالَكُ عَلَا عَكَ اللَّهُ عَالَكُ عَل

لَيَجْعَلَ مَايُلُقِي ٱلشَّيْطَنُ فِتَنَةً لِّلَّذِينَ في قُلُوبِهِ مِمَّرَثُ وَٱلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُ مُ وَإِلَّا اللَّهِ مُعْمُ مُ وَإِلَّا ٱلظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاق بَعِيدِ ٥٠

diggah daalimiin Yallaa kee kay farmoytah kaxxa qadaawat leeh, cakkik kaxxam xeeron.

- 54. Kaadu Ixxiga kah tontocowwime maray sinni ixxigat cakkii kee baatil fan baxsa, diggah Qhuraan ku-Rabbih xaquk cakkil kol oobem yaaxigeeniih kaa nummaysaanamkeh, tokkel ken sorkocobbaxitte kaah Rammittaah satta kaat ittamkeh, diggah Yalli yeemene mara massa-le gitâ fanah tirri hée kinni.
- 55. Kaadu Nabiyow koroosite mari atu Qhuraanak keenih luk temeeteemik agay-waagat (shakkik) yaniinimik makatan Qhiyaamá garcit anuk keenit amma ittam fanah, hinnay maxalaytóh tan ayróy kayri sinniy lakal ayro kak ciggiile waytah digaala keenih amma ittam fanah (Qhiyaamah ayró kinnuk).
- 56. Woo saakih ayró reedá dubuk Yalli le, Usuk moominiin kee koros fan qadlil mekla, tokkel yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mari Jannootal ambaxe wayta maqaane lon.
- 57. Kaadu koroositeeh, Ni-Qhuraanih aayoota dirabboyse mari, toysa woo mari ken tayqunxee digaalá lon jahannam girah addal.
- 58. Yallih gitih sabbatah yeerreeh dabboh yewqe mari, tohuk lakat qeebit qiddiimek hinnay sinni fidol rabe yekkeenik, diggah Yalli meqe

وَلِيَعْلَمَ ٱلَّذِينَ أُونُواْ ٱلْعِلْمَ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ مِن رَّيِّكَ فَيُؤْمِنُواْ بِهِ عَنَّخْمِتَ لَهُ، قُلُوبُهُمُّ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَهَادِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوَاْ إِلَىٰ صِرَطِ مُّسْتَقِيمِ ۞

وَلَا يَنَالُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فِهِ مِيْ يَقِمِنَهُ حَتَّى تَأْنِيَهُمُ ٱلسَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْنِيَهُمْ مَذَابُ يَوْمِ عَقِيدٍ ۞

ٱلْمُلْكُ يَوْمَبِ ذِيَّتِهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمُّ فَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّلِحَتِ فِي جَنَّتِ ٱلنَّعِيمِ ۞

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِعَايَكِتِنَا فَأُوْلَاَ لِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ۞

ۅۘٵڵٙؽؾ؊ۿاجَرُواْ فِىسَبِيلِٱللَّهِ ثُمَّقُتِلُوٓاْ أَوۡمَاتُواْ لَيۡرَٰزُقَنَّهُ مُٱللَّهُ رِزۡقًا حَسَنَاْ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَهُوَخَيۡرُٱلرَّارِقِينَ ۞ Juzu' 17

Rizqhi keenih aceele Jannatal, kaadu diggah Yalli usuk rizqhi acuwwu haytaamak kayrih yaysi kinni.

- 59. Diggah Yalli yakcineeniih edde leedan arac ken culsele (Jannat kinnuk), kaadu diggah Yalli kay gitah yawqe mara yaaxigi, Kay gita cine marah xiqliiy digaaláh keenit mayasissika.
- **60.** Woo caagidiy baxxaqqa koh hayneeh kol maagne tonnaay dulmih caddok edde tatreeniih biyaaken num dulmik kaal baaheenih innah tanim keenil baahaamih idini kaah vontocowwimeeh wohul dambi kaa mayabbixa, tohuk lakal woo mari kaat qagteeh dulmih caddok kaat tatrek diggah yalli kaa cate leeh kaa qokle-le, diggah Yalli dambi leelah qafu abeey dambi cabtili kinni.
- 61. Diggah Yallay woo qadaalatal tan madqooqi siinih madqe usuk cakki Yallay faxxa haam abam duuda kinni Kay dudda tascasseemik tanim, bar lagót culsaah, lagó barat culsaama, kaadu diggah Yalli ummaan xongoló yaabbi, ummaan abina vabali kinni.
- 62. Toh kah kinnim diggah Yalli, usuk cakki Yallay qibaadá kaak sa hebeltô numuh kak aguude wayta kinniih, diggah koros Yallak kalah uqbuddu haytam is deedalay tu-xiqewaytaah, tu-

لَكُدْخِلَنَّهُم مُّدْخَلَا يَرْضَوْنَهُ وَإِلَّ

* ذَالِكُ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ عُثُمَّ بُغِي عَلَيْهِ لَيَنصُرَنَّهُ ٱللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَعَفْةٌ عَفُورٌ ١٠٠

ذَالِكَ بِأَتَّ ٱللَّهَ يُولِجُ ٱلَّيْلَ فِي ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ ٱلنَّهَارَفِ ٱلَّيْهِارَ فَلِ أَللَّهُ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ١

ذَلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَنْعُونَ مِن دُونِهِ عَهُوَ ٱلْبَطِلُ وَأَتَ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْعَلِيُّ ٱلْكَبِيرُ ١

الجزء ١٧ <u>642</u>

kalewayta kinniimi, kaadu diggah Yalli usuk isi ginók fayya iyyaah, ummaanimik nabah.

- 63. Nabiyow matablannaa! Diggah Yalli Qaraanak lee oobiseeh (rob kinnuk), baaxó cooxuk teetil toobokeemih anxaxinuk maacissam, diggah Yalli isi naqoosah xuwawliiy adda yaaxigi kinni Baaxok ubukku ittam keenih yeyyeeqeemil.
- 64. Qaranwal taniimiiy, baaxól tanim inkih Yalli le, kaadu diggah Yalli usuk gaddaliy tuk ceytewaay, kulli caalatal faylali kinni.
- 65. Matablannaa! Diggah Yalli baaxól taniimiiy, doynikiy badal Kay amrih gexxa siinih qanem, kaadu qaran baaxol radaamak tabbixem Yalla, Kay idini akke waytek marada, diggah Yalli sinaamah allaaqalli, nacrurli kinni.
- 66. Suge waytik sin ginteeh sin taynuwweeh, tohuk lakat sin qiddaah, tohuk lakat rabteeniik gamadal sin taynuwweem Yalla kinni, diggah seehadayti kaxxa angoddii kee koroosannuli kinni.
- 67. Taturru itte ummattak ummaan ummatah le madqa madaqneeh usun woo madqal taamitan,, toysa Nabiyow makki koros islaam diinih madqaa kee qibaadak Yalli koo kah amrissi heemil koo keemaarise woonay, kaadu ku-Rabbi inkittoysaanam kee qibaadá

أَلَوْتَرَأَنَّ ٱللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ ٱللَّهَ مَآءَ فَتُصْبِحُ ٱلْأَرْضُ مُخْضَرَّةً إِنَّ ٱللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرُ ش

لَّهُ وَمَا فِي ٱلسَّمَوَاتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضِ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَهُوَ ٱلْغَنِيُ ٱلْحَمِيدُ ۞

ٱلْهَتَرَأَنَّ ٱللَّهَ سَخَّرَلَكُم مَّافِي ٱلْأَرْضِ وَٱلْفُلُكَ جَحْرِي فِي ٱلْبَحْرِ بِأَمْرِهِ - وَيُمْسِكُ ٱلسَّمَاءَ أَن تَقَعَ عَلَى ٱلأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ عَإِنَّ ٱللَّهَ بِٱلنَّاسِ لَرَءُ وفُّ رَّحِيهُ

وَهُوَ الَّذِي آَخِيَاكُمْ ثُمَّ يُعِيتُكُمْ ثُمَّ يُعِيتُكُمْ ثُمَّ يُعِيدُ كُمُّ تُمَّ يُخِيدِكُمُ اللهِ السَّنَ لَكَفُورُ اللهِ السَّنَ اللهِ السَّنَ اللهِ السَّنَ اللهِ السَّنَ اللهِ اللهِ السَّنَ اللهُ اللهِ اللهُ اللهِ اللهُ اللهِ اللهُ اللهِ اللهُ اللهِ اللهِ اللهِ اللهُ اللهِ اللهِ اللهِ اللهُورُ اللهِ اللهِ

لِّكُلِّ أُمَّةِ جَعَلْنَا مَسَكًا هُمْ نَاسِكُوهٌ فَلَا يُنَازِعُنَّكَ فِي ٱلْأَمْرِ ۚ وَٱدْعُ إِلَىٰ رَيِّكَ ۖ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُّسْتَقِيمٍ ۞

الجزء ١٧

kaah caglisaanamal sinaamah sec, diggah atu massale gitay makó aalle waah bagul tanik.

- **68.** Kaadu usun deedalal koo giddiyaanamak kate weenik ken kah sectah taniimil, toysa isin koroosannuu kee dirabboysiyyak abba haytaanam Yalli yaaxige keenik ixxic.
- 69. Muslimiin kee korosey Yalli Ohiyaamah ayró diini caagidik sitta elle waak sugteenimil sin fan meklele.
- 70. A-Nabiyow diggah Yalli Qaran kee baaxól tanim inkih yaaxigem maaxaginnitoo? Diggah toh lawcalmacfuuz addal tan, diggah toh yaaxigem Yallal xabcinih.
- 71. Koros Yallak kalah numtinwwellittey Yalli hebeltô kitaabal tet yaqbudeenimkeh sumag kah oobiseweeh, usun Yallitte kinnoonumih ixxiga kak aallewaana yaqbuden, kaadu daalimiin (koros kinnuk) hebeltô cateynay Yallih digaalá keenik waasa mali.
- 72. Kaadu A-korosul Ni-Ohuraanih aayoota baxxaqqa luk keenil tankirriyime waqdi, koroosite marih foocittel faxewaynan kee naqabu table, Nabiyow moominiinik Ni-aayoota keenil vakriveeh, Yallah ken seeca mara uma atkah aatuke Raarra haan, moominiiniy Qhuraan

وَإِن جَدَلُوكَ فَقُلِ ٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعُمَلُونَ ١

ٱللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَرُ ٱلْقِيكَمَةِ فِيمَا كُنتُه فِيه تَخْتَلفُونَ ١

أَلَمْ تَعْلَمُ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي ٱلسَّامَاءِ وَٱلْأَرْضِ إِنَّ ذَالِكَ فِي كِتَبَّ إِنَّ ذَلكَ عَلَى ٱللَّهِ مَسِارٌ 🔊

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَالَمْ يُنَزِّلُ بِهِ ٤ سُلْطَنَا وَمَالَيْسَ لَهُم بِهِ عِلْمُرُّومَا لِلظَّالِمِينَ مِن نَّصِيرِ ١

وَإِذَا تُتَكِي عَلَيْهِ مَءَ ايَاتُنَا بَيّنَتِ تَعُرفُ في وُجُوهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱلْمُنكَرُّ يَكَادُونَ يَسْطُونَ بِٱلَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِ مْءَ ايَايِتَنَّا قُلْ أَفَأُنْبَتُكُمُ بِشَـرِيِّن ذَلِكُمُ ٱلنَّارُ وَعَدَهَا ٱللَّهُ ٱلَّذِينِ كَفَرُواْ وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ۞

siinil takriyeh liton naqabuk, sin garil wohuk naqabuh gibiduk Raqtam siinih warsoo?keenik ixxic Nabiyow: woh giray Yalli koroosite mara kah xagnise kinni akeeral, kaadu gira is manxu uma gacsimeynay fan kak gacaana kinni.

- 73. Kee sinaamey (koros kinnuk) isin Yallak kalah taqbuden yallittel ceelallo siinih tumuggurek tet ankacisaay tet cubbusa, diggah isin Yallak kalah taqbuden yallitte inkinnah inki kaaqaytu gintam madudda, inkih yakkeenimiik kay giniyyah kobxan way, kaadu kaaqayti tu-keenik qawek, wohim kaak macatan, korostay Yallak kalah yaqbude Yallittek kayri gurrusaa kee usuk kayri kak gurrusa Yallitte inkih boola leeh bura-le.
- 74. Koros Yalla nummâ maynabay Kaa celtah kaa maynabinna agleyta kaat heen waqdi, diggah Yalli qandeli maysoli.
- 75. Yalli malaykak isi ambiyâ fanah ruuba farmoytitte doora isi wacyi ken guddussamkeh, kaadu sinaamak farmoytittey Yallih farmó sinam guddussa doora, diggah Yalli isi naqoosah yab yaabbi ken taamoomi yabali.
- 76. Yalli keenik foocat tanim kee keenik lakat tanim yaaxigeh (malaykaa kee farmoytit kinnuk) kaadu caagiida inkih Yallâ fanah gactsimta akeeral.

يَتَأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ضُرِبَ مَثَلُ فَٱسْتَمِعُواْ لُهُّوَ إِنَّ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ لَن يَحُلُقُواْ دُبَابًا وَلَوِ اجْتَمَعُواْ لُهُّ وَإِن يَسَلُبُهُ هُوُ ٱلدُّبَابُ شَيْعًا لَّا يَسْتَنقِ ذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ ٱلطّالِبُ وَٱلْمَطْلُوبُ ﴿

مَاقَدَرُواْ ٱللَّهَ حَقَّ قَدْرِؤَةٍ إِنَّ ٱللَّهَ لَقَوِيُّ عَنِيرٌ ۞

ٱللَّهُ يَصَّطَفِي مِنَ ٱلْمَلَآجِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ ٱلنَّالِسُ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ۞

يَعْ لَمُمَابَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَاخَلْفَهُمُّ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ ٱلْأُمُورُ ۞

- 77. Yeemene maraw salat abtan waqdi Salaatat rukuug kee sujuud abaay, sinni Rabbi ugbuda gibaadá kaah caglisak, kaadu maqaane aba! Jannatal taffoofeeniih Ruffu ittaanamkeh.
- 78. Kaadu moominiiney nummâ gicloh ingicilliya sinni maaluuy, sinni nafsih Yallih Qangara fayya ittamkeh, Yalli isi diinih sin doorek, kaadu A- diinil gibdaa kee ceya sin amol mahanna, Ama diiniy xabcini sin abba Nabii Ibraahim diini kinni, usuk (Yalla kinnuk) sin muggaagise muslimiinil naharsi kitoobay isi Ambiyal oobisee kee A-Qhuraanay Nabii Mucammadal oobiseh addal inkih, صَا السَّهُ عَلَيْهِ وَسَالَّمَ sin farmovti Mucammad Yallih diini sin gudduyseemil sumaq siinil yakkeeh, isin sinaamal ken farmoytit Yallih diini ken guddusseemil sumaq keenil takkeenimkeh, toysa muslimiiney salat soolisaay aba, kaadu sinni maaluk zaká acuwaay, Yalla eleelitaay kaal kelita, usuk sin Awlaytuy sin catay sin caagiida gabat-le kinnik, Yalli manxu meqe awlaytuuy, manxu mege cateyna kinnii.

يَتَأَنُّهُا ٱلَّذِيرِ - ءَامَنُهُ أَأَرْكَعُهُ أُوَّاسِحُدُواْ وَٱعْنُدُواْ رَبَّكُمْ وَٱفْعَلُواْ ٱلْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ اللهِ

وَجَهِدُواْ فِي ٱللَّهِ حَقَّ جِهَادِهُ وهُوَ حَتَىنَاكُمْ وَمَاجِعَلَ عَلَيْكُمْ فِي ٱلدِّينِ مِنْ حَرَجٍّ مِّلَةَ أَبِيكُمْ إِبْرَهِيمَ هُوَ سَمَّنَكُمُ ٱلْمُسْلِمِينَ مِن قَبْلُ وَفي هَنَا لِيَكُونَ ٱلرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُواْ شُهَدَآءَعَلَى ٱلنّاسِ فَأَقِيمُوا ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوْةَ وَٱعْتَصِمُواْ بِٱللَّهِ هُوَ مَوْلَكُمْ ۖ فَيَعْمَ ٱلْمَوْلَانِ وَنِعْمَ ٱلنَّصِيرُ ١

646

SUURAT AL-MUUMINUUN

Makkal Obte, 118 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Nummah Yallaa kee kay farmoyta nummasse moominiin girák naggowteeh jannat culim geenimil voffoofeenih.
- 2. Usun sinni salaatay abaanat Yallak meesileeh, xagar Ramma kak iyya mara.
- 3. Kaadu usun maxcoocaay, abnittek maqaane edde aneewaytaamat derre caba mara
- 4. Kaadu usun sinni maaluk cakkisita marah zaká yacee mara kinnon.
- 5. Kaadu usun Yalli caraamu abba heemik sinni sambooba dacrisa. mara kinnon.
- 6. Usun sinni gennaaqoh agabu akke waytek, hinnay say Naqoosak ken gaba timlikem akke waytek sinni sambooba dacrisa mara, tokkel diggah usun wohul geemit maloonuuy madiggalsiman.
- 7. Ama edde yabne ken gennaaqoh agabuu kee ken say-naqoosak wadir akam gurrusa mari, toysa woo mari usun umaanet caddok tatre mara.
- 8. Kaadu usun sinni amaanootaa kee sinni xagana dacrisa mara.

قَدَ أَفْلَحَ ٱلْمُؤْمِنُونَ ٢

ٱلَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِ مُرخَشِعُونَ ٥

وَٱلَّذِينَ هُمْ عَنِ ٱللَّغُو مُعْرِضُونَ ٣

وَٱلَّذِينَ هُمْ لِلزَّكِوْةِ فَلِعِلُونَ ٥

إِلَّاعَلَىٰٓ أَزُوَاجِهِمْ أَوْمَامَلَكَتْ أَيْمَكُنُهُمْ فَانَّهُ مُ غَرُّمَلُو مِينَ ٦

فَمَنِ ٱبْتَغَيَىٰ وَرَآءَ ذَلِكَ فَأُوْلَىٰكَ هُمُ

وَٱلَّذِينَ هُمْ لِأُمَنَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ٥

- 9. Kaadu usun sinni salat (koona waktih salat kinnuk) le-waktil dacrisaah umman kaa aba mara.
- **10.** Too mari usun jannat nagra mara kinnon.
- 11. Woo mari usun Firdowsi deqsita Jannat nagra mara usun kaal waarak.
- 12. Nummah seehadaytu (Aadam kinnuk) Baaxooxak inkih beyne kallaytuk kaa ginne.
- 13. Tohuk lakal kay samad labhâ xiiroonuk yawqe daacoytak abne daccarsime aracal kaa hayne (say marih maxax kinnuk).
- 14. Tohuk lakat too tiffoyta dabloytáh ginneeh, dabloytá cadoytáh ginneeh, cadoytá lafoofih ginne, tokkel too lafoofi cadot sarisne, tohuk lakat aka ginoh kaa ginne rooci kaat haynaamal, Yalli fayya iyyaah massakaxxa cakkisitaah ginó abba haytaamak inkih ginoh yayseh.
- **15.** Tohuk lakat diggah isin sinaamey woo manoh lakat qumri siinik yamurruqe waqdi raba mara akketton.
- 16. Tohuk lakat diggah isin Qhiyaamah ayró nuwwuk sinni magooqak cisab kee galtóh Yalli sin ugse-le.
- 17. Nummah sin amol malcina qaran ginneeh, nanu ginô caagidik garcitaah hawweena mara hinnino iyye Yalli.

وَٱلَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوْتِهِمْ يُحَافِظُونَ ٥

أُوْلِيَمِكَ هُمُ ٱلْوَرِثُونَ ۞

ٱلَّذِينَ يَرِثُونَ ٱلۡفِرۡدَوۡسَهُمۡفِيهَا خَلِدُونَ ۞

وَلَقَدْ خَلَقْنَا ٱلْإِنسَنَ مِن سُلَالَةِ مِّن طِينِ ١

ثُمَّ جَعَلْنَهُ نُطْفَةً فِي قَرَارِمَّكِينِ ٣

ثُمِّخَلَقْنَا ٱلنُّطْفَةَ عَلَقَةَ فَخَلَقْنَا ٱلْعَلَقَةَ مُضَّغَةً وَخَلَقْنَا ٱلْعَلَقَةَ مُضْغَةً عَظَمَا فَكَسَوْنَا ٱلْفِطْحَ فَخَلَقَ الْمُضْغَة عِظَمَا فَكَسَوْنَا ٱلْفِظَحَ لَحَمَا ثُمَّ أَنشَأْنَهُ خَلَقًاءَ اخَرَّ فَتَارَكَ ٱللَّهُ أَحْسَنُ ٱلْفَلِقِينَ ٢٠٠

ثُمَّ إِنَّكُمْ بِعَدَ ذَلِكَ لَمَيِّ تُونَ ٥

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيكَمَةِ تُبْعَثُونَ ١

وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُو سَبْعَ طَرَآبِقَ وَمَاكُنَّا عَن الْخُلُقِ عَن الْخُلُقِ عَن الْخُلُقِ عَن الْخُل

- 18. Kaadu nanu Qaraanak lee waadol oobisneeh baaxol tet dabqisne teetit tantifiqeenimkeh, kaadu Nanu diggah tet elle hayne ikkek tet beynaah kallaamah dudda-lino.
- 19. Tokkel teetit tamiiraa (nakila kinnuk) kee qinab bustaanwa (masnoona kinnuk) siinih edde nuysubuke, kay addal maggo caxâ mixu litoonuuh kaak takmen.
- 20. Kaadu zaytuun deqsitta caxay tuuri-siina deqsitta qaleh derfal tawqeeh taabukey saliidiy yakme mari sukutii kee saaloh haysita kak taxmuumeeni edde siinih nuysubke.
- 21. Kaadu sinaamey diggah siinih ginne lacat kas elle geytaanam liton, kay baguk xullee kee qabalak fanak yawqe canak sin nafqeeh mayisna (nafqe) kaadu wohuk kalah maggo tuxxiq (aroobaay, subaacaay...) kaat litoonuuh, cadó kaak takmen.
- **22.** Kaadu sinaamey barril gaalat quukumtaanaah badal dawaanikil quukumtan.
- 23. Nummah Nabii Nuuc le marâ fanah rubneeh yi-maraw Yalla inkittoysaay dibuk kaa uqbuda kaak- sa nammeyhaytô Yalla mantuunuk isin kay digaalák mameesittaanaa? kaak kalihim taqbuden waqdi keenik iyye.
- 24. Tokkel kay marak kaxxa maray miroctih yaniy koroosite miraacisan marak iyyeh:A- Nuucuy

وَأَنْزَلْنَامِنَ ٱلسَّمَاءِ مَآءَ بِقَدَرِ فَأَسْكَنَّهُ فِي ٱلْأَرْضِّ وَلِنَّا عَلَىٰ ذَهَابِ بِهِ لَقَلِدُرُونَ۞

فَأَنْشَأْنَالَكُم بِهِ عَجَنَّتِ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَبِ لَا أَشَالُوا لَكُم بِهِ عَجَنَّتِ مِّن فَغِيلٍ وَأَعْنَبِ لَكُمُ فِي اللَّهُ فَا اللَّهُ فَاللَّهُ فَا اللَّهُ فَا اللَّهُ فَا اللَّهُ فَا اللَّهُ فَا اللَّهُ فَاللَّهُ فَا اللَّهُ فَاللَّهُ فَا اللَّهُ فِي الللِّهُ فَاللَّهُ فَا اللَّهُ فَا لَا اللَّهُ فَا الْمُنْ أَلِنِهُ فِي اللَّهُ فَاللَّهُ فَاللَّهُ فَاللَّهُ فَاللَّهُ فَاللَّهُ فَاللَّهُ فَاللَّذِي فَاللَّهُ فَاللَّهُ فَاللَّهُ فَاللَّهُ فَاللَّهُ فَاللَّهُ فَاللَّهُ فَاللَّهُ فَاللَّهُ فَالْمُواللَّهُ فَاللَّهُ فَاللَّهُ فَاللَّهُ فَاللَّهُ فَالْمُنْ

وَشَجَرَةً تَغُرُجُ مِنطُورِسَيْنَاةَ تَنَابُتُ بِالدُّهْنِ وَصِبْغِ لِلَّاكِلِينَ ۞

ۄٙٳڹۜٙڶػؗؗۯڣٵٞڵٲؘۼٙؠڔڶڡؚؠٞۯۊۜؖۜۺ۠ڡٙۑػؙڕڡؚۜڡۜٵڣ ؠؙڟۅڹۿٵۅؘڶڴۅڣۿٵڡؘٮٚڣۼؙڰؚؿؚؠڗ؋ٞۅؘڡ۪ڹ۫ۿٵ ؾؘٲ۫ۘ۫ۘ۠ٛ۠ڲؙڶۅڹٙ۞

وَعَلَيْهَا وَعَلَى ٱلْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ٣

وَلَقَدُأَرْسَلْنَانُوحًاإِلَىٰ قَوْمِهِ عَفَالَ يَـقَوْمِ ٱعۡبُدُواْٱللَّهَمَا لَكُم ِيِّنْ إِلَهٍ عَيْرُهُۥ َوَأَفَلَا تَتَقُونَ۞

فَقَالَ ٱلْمَلَوُّا ٱلَّذِينَ كَفَرُواْمِن قَوْمِهِ عَمَاهَاذَآ إِلَّا بَشَرُّمِتْ لُكُوْمِ يِدُأَن يَتَفَضَّلَ عَلَيْهُ وَلَوْشَآ ءَ

anu Yallih farmoyta kinniyo iyya usuk kalah tu-hinna sin innah van seehadavtu akke wavtek. usuk siinik isi yaysiiseeh abba siinik yakkem faxa numu, Yalli farmoyta neh ruubam faxinnay malaykak farmoyta neh ruubak yeneeh oobisak yen, annah yan vab nek naharsi abbobtih addal maabbinooy, num maxacco.

- 25. A-num (Nabii Nuuc kinnuk) usuk kalah tu-hinna cabboote num akke wavtek, tovsa isin usuk cabuk gaffootee kee hinnay edde rabe yakke waktî fanah kaah qambaala keenik ivven.
- 26. Nabii Nuuc yi-Rabbow Yimaral yoo qokol ku-farmok ken gudduyseemil yoo dirabboyseenimih sabbatah iyye.
- 27. Too waqdi Nabii Nuucul wacyi oobisne Ni-mablaay Ni-dacayriiy Ni-amriiy Ni-catoh gubaak doynik bicisa iyyaanamal, tokkel ku-marak koroosite marih digaaláh Ni-amri vamaateeh muufek lee tanfuxxuke waqdi, toysa ummaan iimiy roocilek labtii kee saytiyaay ku-buxah marak kol teemenem teetil (doynik kinnuk) culus, ku-buxah marak maxco keenik elle taturteemiy fingah ragta akke waytek, kaadu ku-marak isi nafsi koroosannut vudlume marih wadivva voo messerin diggah usun maggo-leet xuumume (antuxxuqume) loonuk.

ٱللَّهُ لَأَنزَلَ مَلَتَكَةً مَّاسَمِعْنَا بِهَاذَافِي ءَاكِ آبِنَا ٱلْأُوَّ لِينَ ١

إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلُ بِهِ عِجْنَةٌ فَتَرَبَّصُواْ بِهِ عَجَّا،

قَالَ رَبِّ ٱنصُرِ فِي بِمَاكَذَّ بُون اللهُ

فَأَوْحَيْنَآ إِلَيْهِ أَنِ ٱصْنَعِ ٱلْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا فَإِذَاجَاءَأُمُونَا وَفَارَ ٱلتَّنُّورُ فَٱسۡلُكَ فِيهَامِنكُلِّ زَوْجَيْنِ ٱثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ ٱلْقَوْلُ مِنْهُ مِنْ وَلَا يُخْطِينِ في ٱلَّذِينَ ظَلَمُهَ أَإِنَّهُ مِمُّغُرَقُونَ ٥

- 28. Yalli Nabii Nuucuk koo kee kolluk yan mari doynik feerriiy, tet amol massowwu ittan waqdi, Yallay daalimiinih yan marak (koros kinnuk) nee naggoyse fayla-le ixxic.
- 29. Kaadu yi-Rabbow doynikik saayleeh barkat-le obtimih yoo oobis, Atu aracal oobissi haytaamak kayrih yayse Rabbi kinnitok ixxic.
- 30. Diggah too Nabii Nuuc marak koroositteemit abne finqaa kee keenik yeemene marat abne naggoysiyyat Yallih farmoytit numma taceeh nummat yabtam tascasse astootiy baxxaqqa itta edde tan, Nanu ni-naqoosa umaanee kee maqaanel mokkora (yaqiyyire) mara kinnino.
- 31. Nabii Nuuc mari finqteek lakat aka hora ginné (Qaad deqsita mara kinnuk).
- 32. Tokkel keenih yaabukeeh ken addal cateh yan farmoyta (Nabii Huud kinnuk) keenih rubne, Yalla inkittoysaay dibuk kaa uqbuda kaak-sa cakkil taqbuden Yalla mantuunuk, tokkel Yallih digaalák mameesittaanaa? kaak kalihim taqbuden waqdi keenik iyye.
- 33. Kaadu kay marak kaxxa maray miroctih yaniy koroositeeh akeerah angaaraw dirabboyseeh addunyâ manol hatkisne miraacisan marak A-numuy (Nabii Huud kinnuk) anu Yallih farmoyta kinniyo iyya

فَإِذَا ٱسۡتَوَيۡتَ أَنتَ وَمَن مَّعَكَ عَلَى ٱلْفُلْكِ فَقُٰلِ ٱلْحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِي نَجَّنَامِنَ ٱلْفَوۡمِ ٱلظَّلِمِينَ۞

> وَقُلرَنِ أَنزِلْنِي مُنزَلًا مُّبَازَگَا وَأَنتَ خَيْرُ ٱلْمُنزِلِينَ۞

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَا يَئتِ وَإِن كُنَّا لَمُبْتَلِينَ ٦

ثُوَّ أَنشَأَنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرَنَاءَ اخَرِينَ

ڣؘٲ۫ۯڛٙڵٮٙٳڣۑۿؚ؞ٞڔڗڛؗۅؘڵٳڣٙؠ۫ۿؙۄۧٲڹٱڠؠؙۮؙۅ۠ٲڵڵٙڡؘڡؘٵڶػؙ_ۄ ڡؚٞڹٝٳڵۮٟۼؘؿ۫ۯؙٷۘٛۥٙٲؘڨؘڵڒٮؘؾۧڠؙۏڹؘ۞

وَقَالَ ٱلْمَلَأُمِن قَوْمِهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِلِقَآءَ ٱلْآخِرَةِ وَأَثْرَفْنَهُمْ فِي ٱلْمَيَوْةِ ٱلدُّنْيَا مَاهَذَ آ إِلَّا بَشَرُّ مِثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرِبُ مِمَّا اَشْرَوُنَ ۞ usuk kalah tu-hinna sin innah seehadaytuy isin kak takmeenimik yakmeeh isin kak taaqubeenimik yaaqube akke waytek iyyen.

- 34. Kaadu sin innah yan seehadaytih amri oggolteeniih katayteenik, toysa diggah kasaarite mari siini, sinni Yalllitte cabteeniih kaa katayteenimih sabbatah.
- 35. Usuk (Nabii Huud kinnuk) Sin xagnisaa? Diggah isin rabteeniih burtaay bululte lafoofi takken waqdi sinni magooqak nuwwuk awgettoonu iyyaanamal, isin woh mannal kaak nummassaanaa? Keenik iyyen.
- 36. Xeeriih, nabam xeeri Ni-maraw isin kah xagnisimtaanam isin rabteeniik gamadal magooqak nuwwuk tawqoonu waytaanam keenik iyyen!
- 37. Ni-mano tu-hinna, A-addunyah mano akkewaytek, horá nek rabtaah horá nek nuwwuk ragta, kaadu nanu ugtaah yanuwwee mara hinnino rabneek gamadal ivven.
- 38. Ama iimaanâ fanah siinih seeca num, usuk iyyam tu-hinna Yallal dirab ginnaasitam akke waytek, kaadu nanu kaa nummaysa mara hinnino usuk iyyaamal iyyen.
- 39. Nabii Huud yi-Rabbow yoo qokol ku-farmok ken gudduyseemil yoo dirabboyseenimih sabbatah iyye.

وَلَينَ أَطَعْتُ مِنْشَرًا مِّثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذَا لَّخَيِسُرُونَ ٥

أَيَعِدُكُو أَنَّكُمْ إِذَامِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظَمًا أَنَّكُم مُّخْرَجُونَ ٢

*هَنْهَاتَ هَنْهَاتَ الْمَاتُونُ عَدُونَ اللهِ اللهِ عَدُونَ اللهِ اللهِ اللهِ اللهِ اللهُ اللهُ اللهُ اللهُ ا

إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا ٱلدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْبَا وَمَا نَحْنُ بِمَنْعُوثِينِ 📆

إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلُ ٱفْتَرَىٰعَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحَنُ لَهُ وبِمُؤْمِنِينَ ﴿

قَالَ رَبِّ ٱنصُرْ نِي بِمَاكَذَّ بُونِ ١

40. Kay Rabbi kaal gacisak: inni nafsil xiibita immay dago waktik wadir keenil obtu wayta digaaláh nadaamita marah maacise-lon iyye.

- 41. Edde luk Jibriil gibdi xongoloo kee caacavav cakkil keenil rubnet ken fingisne, tokkel weegi baahe buura ken abne, tokkel daalimiinih yan maray koroosite Yalli ken finqisay isi Racmatak mayxaarah ken yayxaaray!
- 42. Nabii Huud mari finqiteek lakat aka horaari ginne.
- 43. Yallih farmoytit dirabbosse ummattak faxe ummataay takkay tet fingah xagne waktik mataakumaay maraqta.
- 44. Tohuk lakat Ninni farmoytit itta kataatak rubne, ummaan ummattah tet farmoyti teetih amaatinnaanih waqdi kaa dirabbossah, tokkel garu-garu keenik katasne fingaa kee baatil, kaadu edde walalan mara ken abne keenil ciggila marah, Tokkel Yallih farmoytit nummaysewaa marah fingi yanay, Yalli isi Racmatak mayxaarah ken yayxaaray!
- 45. Tohuk lakat Nabii Muusaa kee kay toobokoyta Nabii Haaruun Ni-astootii (sagla astá kinnuk) kee baxxaqqa iyya Sumaaqal ken rubne.
- 46. Firqawnaa kee kay kaxxamarâ fanah ken rubne, tokkel ken nammayal (Nabii Muusaa

قَالَ عَمَّاقَلِيل لَّيُصْبِحُنَّ نَادِمِينَ ٥

فَأَخَذَتُّهُمُ ٱلصَّيْحَةُ بِٱلْحَقِّ فَجَعَلْنَهُمْ غُثَآءً فَبُعُدَا لِلْقَوْمِ ٱلظَّلِلِمِينَ ١

ثُمَّ أَنشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونِنَا ءَاخَرِينَ ١

مَالْشَبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَالِسَتَغَجِرُونَ ٢

ثُوَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَثُرًّا كُلَّ مَاجَآءَ أُمَّةً رَّسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَأَتَّتَعْنَا تَعْضَهُ مَعْضًا وَجَعَلْنَهُمْ أَحَادِينَ فَهُ عُدَالِقَوْمِ لَّا يُؤْمِنُونَ ١

تُتَرَّأُ رُسَلُنَا مُوسَىٰ وَأَخَاهُ هَلُرُونَ بِعَايَلِتِنَا وَسُلُطَن

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَاثُهِ ء فَٱسۡ يَكۡرُواْ وَكَانُواْ قَوْمًا عَالَينَ ١ kee Nabii Haaruun kinnuk) vaamineenimik kaxxa mariiniteeniih sinam yadlumeeh biyaakaah amo keenil yaxxeere mara yekken.

- 47. Tokkel ninnah yan namma seehadaytuy ni-bisle nummasnaa? ken mari naqoosah innah neh Rammitak iyyen.
- 48. Tokkel ken nammay (Nabii Muusaa kee Nabii Haaruun kinnuk) dirabboyseeniih, badat fingite mara vekken.
- 49. Nummah Nabii Muusah tawraat kitab necee, kay mari tirri elle iyyamkeh.
- 50. Kaadu maryam baxa Nabii Qiisaa kee kay ina astay Ni-dudda elle yaaxigeeni ken abneeh, baaxok favya iyya aracay madabah missa meqey gexxa lee-lel dabqah ken hayne.
- 51. Kee A-farmovtittey mege rizghiy calaalik yani akumaay mege taamoomi abbaasita, diggah anu isin abba haytaanam yaaxigi kinniyooh, sin taamoomik tu-yok magellittak keenik iyye Yalli.
- 52. Diggah tama sin diini inki diini Yi-farmoytiitow, kaadu anu sin Rabbi kinniyok sin elle amrisem abtaanaah, sin kak waaseemik waasimtaanamal yok meesita keenik iyye Yalli.

فَقَالُوٓاْ أَنُوۡعُمِنُ لِبَشَرَيۡنِ مِثۡلِنَا وَقَوۡمُهُ مَا لَنَا

فَكَذَّنُوهُ هُمَافَكَانُواْمِنَ ٱلْمُقْلَكِينَ ١

وَلَقَدْءَ اتَنْنَا مُوسَى ٱلْكَتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْ تَدُونَ ١

وَجَعَلْنَا أَيْنَ مَرْيَحُ وَأُمَّاهُ وَءَاتَةً وَءَاوَ تَنَاهُمَا إِلَى رَبُوَةٍ ذَاتِ قَرَارِ وَمَعِين ٥

> يَتَأَيُّهَا ٱلرُّسُلُ كُلُواْمِنَ ٱلطَّيِّبَتِ وَٱعْمَلُواْ صَلِحًا إِنَّى بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ١

وَإِنَّ هَاذِهِ مَ أُمَّتُكُمْ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَادَ تُكُدُّ فَأَتَّقُونِ ٥٠٠

- 53. Ummatta isi diinil itta wayteeh, baxan baxsinteeh, hortá hortá tekke, kulli butta keenik sinnih loonumut wallitaah yassokoote mara yekken cakkil yaniinim akkaluk.
- 54. Toysa Nabiyow ken (makki koros kinnuk) makoo kee ken agaywaagat edde ken cab, digaalá keenil edde obta waktî fanah.
- 55. A-koros addunyal maaluu kee xaylo keenih kah naceem kayriy cakkisitaanay keenih niysissike yakkaleenii?
- 56. Cagalah Kayritte keenih kah naysissikem mokkoroo kee lawsiyya, kinnih immay usun woh yaaxige maray xanga-le hinna.
- 57. Diggah moominiin usun sinni Rabbik aban meesih gibdah bultuk (bohoy) iyyaanaah Yalli ken kak meesiiseemik cibbarsima mara kinnon.
- **58.** Kaadu usun sinni Rabbih aayoota nummaysaah teetil taamita mara.
- 59. Kaadu usun sinni Rabbi inkittoysaah qibaada kaah caglisaah agleyta kaat haa mara hinnon.
- 60. Kaadu usun maaluk yaceenim kee meqe taamoomik abaanam sorkocobaxitte keenik Yallak meesitak aba mara, aben meqe taamoomi Yallih xaqul keenik oggolsime waytaah kay digaalák

ڣؘؿؘقَطَعُوۤا۟أَمۡرهُم بَيۡنَهُمۡ زُبُرَّاۗ كُلُّ حِزْبِ بِمَا لَدَيْهِمۡ فَرَحُونَ۞

فَذَرْهُمْ فِي غَمْرَتِهِ مْحَتَّى حِينٍ ٥

أَيَحُسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُم بِهِءِمِن مَّالِ وَبَنِينَ ٥

نُسَارِعُ لَهُمْ فِي ٱلْخَيْرُتِ بَلِ لَّا يَشْعُرُونَ ٥

إِنَّ ٱلَّذِينَ هُمِرِمِّنْ خَشِّيةِ رَبِّهِ مِمُّشْفِقُونَ ۞

وَٱلَّذِينَهُم بِعَايَكِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ٥

وَٱلَّذِينَهُم بِرَبِّهِ مَلَا يُشْرِكُونَ ٥

ۅٙٱڵٙؽڹؽؙٷۛۊؙۅؘنؘماٙءَاقوا۫ ۊٞڨؙؗۅؙؽۿ۫ڡٝۅٙجِلَةٌ أَنَّهُمْ ٳڵؽڔٙؿٟۿؚڡۧۯڿؚۼۅڹٙ۞ ken naggoyse waytaamih bololuh, diggah usun Qhiyaamah ayro kaa fan cisaabah gacan waqdi.

- 61. Woo maray tama weeloolat weeloysime mege taamoomih abittot yasissikeeh usun teetî fanah Oalala mara kinnon.
- **62.** Ni-nagoosak hebeltô nafsi usuk duude waamah kaa mamrisnaav kaal mahayna, usuk duudam akke waytek, kaadu ken taamoomi nigaril cakkit yaaba kitaabal (malayka ken taamoomi elle taktube kitab kinnuk) kutbeh taniih, usun mayandulluman.
- 63. Wonna hinnay koros sorkocobaxitte iggimaay agay-waagat tan A-Qhuraanal yaamineenimik, kaadu usun wohuk kalah maggo uma taamoomilon, usun tet taamite-lon Yallak nagabuu kee digaalá geyaanamkeh.
- 64. Keenik gaddaloolaa kee abbobtiy batritte digaaláh ken nabbixeeh ken digaalla waqdi, usun too waqdi nee wada axcuk deerisan.
- 65. Keenik iyyaanah: asaaku nee wadah madeerisinaay maboogisina, diggah isin Ni-digaalák sinni nafsi macattaanaay, sin cattam matanak.
- 66. Nummah Yi-aayoota addunyal siinil ankirriyimak sugte tet nummassaanamkeh, tokkel isin derre-derreh gacak sugten Qhuraan taabbeenimih naqabuh.

أُوْلَتَهِكَ يُسَرِعُونَ فِي ٱلْخَيْرَتِ وَهُمْرَلَهَا سَلْنَقُونَ ١٠٠٠

وَلَانُكُلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَأُ وَلَدَيْنَا كَتَكُ تُ يَنطِقُ بِٱلْحُقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ١٠

بَلْ قُلُوبُهُمْ مِنْ عَمْرَةٍ مِّنْ هَاذَا وَلَهُمْ أَعْمَالُ مِّن دُون ذَالكَ هُمْ لَهَاعَملُونَ ١٠٠٠

حَتَّى ٓإِذَآ أَخَذُنَا مُتْرَفِيهِم بِٱلْعَذَابِ إِذَاهُمْ يَحْتَ و نَ (١٤)

لَا يَجْعَرُواْ ٱلْيُوَمِّ إِنَّكُمْ مِّنَا لَا تُنْصَرُونَ ١

قَدْكَانَتْ ءَايَتِي تُتَلَاعَلَيْكُمْ فَكُنتُمْ عَلَيْ أَعْقَابِكُمْ تَنْكِصُونَ اللهُ

- 67. Makki mara kinnino ittaanamal iimaanak kaxxa-mariinitak sugten, bar uma yaabat walalak Qhuraan kee Nabii qaybisak xintan.
- 68. A-koros A-Qhuraan maxco macubbussaa! Kav numma yaaxigeenimkeh, hinnak iimaanak ken waassem keenik naharsi abbobtih amaate waytem keenih temeeteemih sabbataa? Diinii kee madgoogik.
- 69. Hinnak cakki katayyuk ken waassam ken farmoyti Mucammad kinni num aaxige waanannaa usun kav amri kah cinaanaah kaa kah yangaddeenim.
- 70. Hinnak cabuliy cabu-le kaak iyyaanaa? Wonna hinnay usuk cakki diini-luk keenih yemeeteeh, keenik maggo mari cakki niqbah.
- 71. Yalli ken nafsih fayxiixa kataataah wohuk tu-keenih madagak suginnay, Qaranwaa kee baaxooy ken nammayih fanal tanim bayak ten, wonna hinnay ken nabnaay ken sharaf edde yanim keenih bahne (Ohuraan kinnuk) tokkel usun woo Ohuraanat derre caban.
- 72. Hinnak Nabiyow Aamine ken kaltam atu diinih keenit abta seecol galtó ken essertaamaa?atu woh mabta ku-Rabbih xagul koh tan galtoo kee rizqhi kayrih aysuk koh raaqa, kaadu usuk rizghi acuwwa haytaamak inkih kayrih aysuk raaqa Rabbi kinni.

مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ عَسَيْمِ اتَّهَجُرُونَ ٧٠

أَفَلَهُ يَدَّبُّرُواْ ٱلْقَوْلَ أَمْ حَآءَهُم مَّالَةً يَأْت ءَاكَآءَهُمُ ٱلْأَوَّلِينَ ٨

أُمُّ لَمَّ بَعْ فُواْ رَسُولَهُمْ فَهُمْ فَهُمْ لَهُ وَمُنكِرُ وِنَ 📆

أَمْ يَقُولُونَ بِهِ عِجَّنَّةُ أَبَلَ جَاءَهُم بِٱلْحَقّ وَأَكْثَرُهُمُ لِلْحَقِّ كُرِهُونَ ٧

وَلَوِ ٱتَّبَعَ ٱلْحَقُّ أَهُوَاءَ هُمْ لَفَسَدَتِ ٱلسَّمَوَتُ وَٱلْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ بَلْ أَتَيْنَكُمُ بِذِكْ هِمْ فَهُمْ عَن ذَكْرِهِم مُّعْرِضُونَ ۞

أَمْرِ تَسْعَلُهُمْ مَخْرَجَافَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَهُوَخَيْرُ

- 73. Kaadu Nabiyow atu diggah massale gitâ fanah ken secta (islaam diini kinnuk).
- 74. Kaadu diggah akeeral Qhiyaamah ayro ugut kee cisab yanim nummaysewaa mari diini gitay massoowak daggaaweh.
- 75. Ama koros keenih Racmatneeh. gabar kee gululuk keenil tanim fayya keenik hayinninoy koroosannuu kee sinni caddok taturut amo ayxeerak yenen badit kee agay-waagat anuk.
- 76. Kaadu nummah digaalah ken nibbixeeh, ken mokkorrek, tokkel usun sinni Rabbih Rammitaah kaat xaaqima mara makkinnon.
- 77. Akeeral gibdi digaala-le afa keenil fakna waqdi usun too waqdi ummaan kayrik inkih yabboodeenih.
- 78. Usuk Yalla kinni aytiitaa kee intiitaay sorkocobaxitte siinih gintem, isin aniqmatal Yalla faatittaanam siinik dagoh.
- 79. Kaadu Yalla kinni sinaamey baaxô bagul sin gintem, kaadu rabteeniik gamadal kaâ fanah maagowtan cisab kee galtoh.
- 80. Kaadu Yalla kinni suge waytik sin gintaah sin taynuwweeh sin qiddam, kaadu bar kee laqo ittal abta ciggiiliyya usuk leeh kay taama kinnik isin amahal makaskassowtaanaa?

وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَى صِرَطِ مُّسْتَقِيم ٧

وَإِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْآخِرَةِ عَن ٱلصّرَاطِ لَنَاكِمُونَ ١٠٠٠

* وَلَوْرَحِمْنَهُمْ وَكَشَفْنَامَابِهِمِمِّن ضُرِّرِ لَّكَجُّواْ فِي طُغْتَلِنَهُمْ يَغْمَهُونَ ١

وَلَقَدَ أَخَذَنَهُم بِٱلْعَذَابِ فَمَا ٱسۡتَكَانُواْ لِرَبِّهِ مُ وَمَا يَتَضَرَّعُونَ ﴿

حَتَّى إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًاذَا عَذَابِ شَدِيدٍ إذَاهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ

وَهُوَ الَّذِيّ أَنشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَٱلْأَفَٰوَدَةً قَلِيلًا مَّاتَشِّكُ وُنَ ٨

> وَهُوَالَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي ٱلْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يخيب ورب (٩٠)

وَهُوَٱلَّذِي يُحْي ـ وَيُمِيتُ وَلَهُ ٱخْتِلَفُٱلَّيْل وَٱلنَّهَارُ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ٨

- 81. Kinnih immay ama koros rabak wadir mano tanim manummaysinnaay, naharsi koros kah itte innah itte
- 82. Rabneeh burtaay, lafoofi nakke waqdi, diggah nanu nammeyhaak nanuwweeh ugtennoo iyyen.
- 83. Nummah nee kee ni-abbobti amahah dumaak xagnisimne, amah tu-hinna naharsi marih diroobaa kee hayyayyoona akke waytek iyyen.
- 84. Nabiyow baaxoo kee teetil tanim iyyi leeh iyyi gineeh Yaaxige mara tekkeenik keenik ixxic.
- 85. Yalli tet gineeh, is Yallih iimi axcelon, toysa Yalli rabak sarra sin ugusuwaamih duddalem makassittaanaa? Keenik ixxic.
- 86. Nabiyow malcina Qaraanih Rabbi miyyaay? Kaxxa Qarshih Rabbi miyyaay? keenik ixxic.
- 87. Yalli ken gineeh, usun Yallih iimi axcelon, toysa Yallih digaalák mameesittaanaa? Kaak kalihim taqbuden waqdi keenik ixxic.
- 88. Nabiyow ummaanimih reeda iyyi leeh? Ummaanimih kadnooni iyyin gabat taniih?Kaadu usuk (Yalla kinnuk) wadu faxxam wadaah. Usuk digaalá kah faxa mara kaak waddaah cattam matan, woh yaaxige mara tekkeenik keenik ixxic.
- 89. Usun kol gacisak:Reeda inkih Yallih iimi axce-lon, toysa Yalla

بَلْ قَالُواْ مِثْلَ مَاقَالَ ٱلْأَوَّلُونَ ٨

قَالُوٓاْ أَءِ ذَامِتُنَا وَكُنَّا ثُرَابًا وَعِظَامًا أَءِنَّا لَمَيْعُوثُونَ ١

لَقَدُ وُعِدْ نَانَحُنُ وَءَاكِ آؤُنَا هَلَاَ امِن قَبَلُ إِنْ هَاذَآ إِلَّا أَسَاطِهُ ٱلْأَوَّلِينَ ٥

قُل لِّمَن ٱلْأَرْضُ وَمَن فِيهَ آإِن كُنتُمُ تَعْلَمُونَ ١

سَــَقُهُ لُهِ نَــُ لِلَّهُ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُ ونَ ٥

قُلْ مَن رَّبُّ ٱلسَّكَوَتِ ٱلسَّبْعِ وَرَبُّ ٱلْعَرْشِ ٱلْعَظِيهِ 🕾

سَكَةُولُونَ لِلَّهُ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ١

قُلْ مَنْ بِسَدِهِ عِمَلَكُونُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِن كُنْتُمْ تَعَلَمُونَ ٥

سَيَقُولُونَ لِللَّهِ قُلْ فَأَنَّىٰ تُسْحَرُونَ ٥

inkittossaanaah taqbudeenimik mannal daggawtaanaa makkottaanaa? kaak kalihim taqbuden waqdi baab abevni baab siinil abeh innah keenik ixxicx.

- 90. Wonna hinnay Ohuraan cakkil keenih bahne, kaadu diggah usun dirableela Yallat agleyta haanam kee Rabi lakat ugut yanim yangaddeenimil.
- 91. Yalli hebeltô baxa isi nafsih mahaysitinnaay, kaadu kalah qibaadá cakkisita Yalli kaâ luk mayan, aka Yalli kaâ luk suginnay, toysa kulli Yalli isi ginó haysitak yeneeh, gari-garu keenik korisak yeneeh, aamuk yenen addunyah amoytiitih innah, Yalli koros kaa edde weelossu haytaamak savtunnooweh.
- 92. Yalli isi ginók qellittam kee tambulleem inkih yaaxigi kinni, tokkel Yalli agleh kaat hayya haanamak fayya iyyeeh, saytunnooweh.
- 93. Ixxic Nabiyow:yi-Rabbow ama koros addunyal digaalák kah xagnisimtem yoo taybullu waytek, keenî luk yoo mafingisin.
- 94. Toysa Yi-Rabbow daalimiinih yan maray fingitê loowot yoo mahaysin.
- 95. Kaadu Nabiyow nanu diggah digaalák ken kah xagnisnem koo naybulleemih dudda-lino.

بَلْ أَتَيْنَاهُم بِٱلْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ٥

مَا ٱتَّخَذَاللَّهُ مِن وَلَدِ وَمَاكَانَ مَعَهُ دِمِنْ إِلَهِ إِذَا لَّذَهَبَ كُلُّ إِلَهِ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَا بَعْضُ هُ مَكِلَ بَعْضَ سُبْحَنَ ٱللَّهِ عَمَّا نَصِغُونَ ١

> عَلِمِ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَادَةِ فَتَعَالَا عَمَّا يُشْرِكُونَ ١٩٠

قُل رَّبّ إِمَّا تُريَنِّي مَا يُوعَدُونَ ١

رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي ٱلْقَوْمِ ٱلظَّالِمِينَ ۞

وَإِنَّا عَلِيَّ أَن نُّر يَكَ مَانَعِدُهُمْ لَقَادِرُونَ ٥

- 96. Nabiyow ku-naqboytit umam kol bahtek ken umaane maqaaney aysuk raqtat gutuqaay ken umaanel ken makataatin, nanu usun dirab kee anqasay kol abaana Naaxigehik.
- 97. Kaadu Nabiyow yi-Rabbow sheetoonâ waswasak Koo maggansita ixxic.
- Kaadu yi-Rabbow sheetoona yi -caagidit yolluk martaah Yolluk tangaleemik koo maggansita ixxic.
- Korosuk numuk teynah Rabi yamaate waqdi yi-Rabbow addunyâ fanah yoo gacis iyya nadaamitak.
- addunyal cabeeh bayse abamkeh yoo gacis iyya, aleey addunyâ fanih madaara matan, diggah is Qangaray usuk edde yaabay tu-kaah xiqe wayta kinni, kaadu keenik foocal reebuy addunyah gacaanamak ken waasa yan edde ugsumoonu waan ayrô (Qhiyaamah ayrò kinnuk) fanah kaal elle sugaanaah.
- 101. Baantá fuxsumta waqdi (Qhiyaamah ayró kinnuk), toysa too ayro ken fanat Ramaddiini maraaqaay, mariiy mara keenik messera ken geya gibdaabinih sabbatah.
- **102.** Maqaane kak temeggeeh, meqe taamah miidaan kak yiqilsee mari cisab keenik aban waqdi, toysa

ٱڎۼؘۼٳ۠ڷٙؾۣۼۣؽٲۧڂڛڽؙؙٲڵۺۜٙێۣؽؘڐؙۧۼٛڽؙٲ۠ڡٙڶمؙ بمَايَصِفُوت۞

وَقُل زَّبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ ٱلشَّيَطِينِ ۞

وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَن يَحَضُرُونِ ١

حَقَّىَ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُ مُرَّالُمَوْتُ قَالَ رَبِّ ٱرْجِعُونِ ۞

لَعَلِّى أَعْمَلُ صَلِحًا فِيمَا تَرَكُتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةُ هُوَ قَايِلُهَ أَوْمِن وَرَابِهِم بَرْزَخُ إِلَى يَوْمِ يُبَعَثُونَ

فَإِذَانُفِخَ فِي ٱلصُّورِ فَلَآ أَنسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَىإِذِ وَلَا يَتَسَاءَ أُونَ ١

> فَمَن ثَقُلُتْ مَوَازِينُهُ وَفَأُوْلَتِبِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ۞

woo mari usun Jannatal yoffoofe mara (limaye mara) kinnon.

- 103. Kaadu mege taamah miidaan kak daggooweeh, uma taamah miidaan kak vigilsee mari, toysa woo mari sinni nafsi fingiseeh kasaarise maray Jahannam giráh addal waara kinnon.
- 104. Ken foocitte gira carrissaah, usun tet addal foocitte cibbihaanaah gira carrisse arroobuk moddin keenik amballuk Raqqa iyya.
- 105. Yalli keenik iyyah: Yi-Qhuraanih aayoota addunyal siinil ankirrivimak masuginnaa? tokkel isin tet dirabboysak sugteenik.
- 106. Ni-Rabbow ni-umaanee kee ninafsi fayxi nek teyseeh, addunyal cakki gitak makkoote marah sugne iyyan.
- 107. Ni-Rabbow girak nee eyyeeqaay, addunyâ fanah nee gacis, tokkel nanu koroosannuu kee umaaneh gacnek, toysa nanu diggah ninni nafsi koroosannut yudlume mara akkennok iyyan.
- 108. Dira! Tet addal (gira kinnuk) daffeyaay, Yol luk mayaabina keenik iyya Yalli.
- 109. Diggah yi-naqoosak Buttay moominiinih tani Ni-Rabbow neemenehik dambi neh cabaay, neh Racmat atu Racmatta leemik inkih Racmattah yayse Rabbi kinnitok axcuk sugte.

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَزِينُهُ وَفَأُوْلَيْهِكَ ٱلَّذِينَ خَسَرُ وَا أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَلَادُونَ ٢

تَلْفَحُ وُجُوهَ هُمُ ٱلتَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَلِحُونَ

ٱلَمْرَتَكُنْ ءَايَتِي تُتَالَى عَلَيْكُمْ فَكُنْتُم بِهَا

قَالُواْرَيِّنَاعَلَيَتْ عَلَيْنَا شِقُوَتُنَا وَكُنَّاقَوْمَا ضَالِّين ١

رَبَّنَآ أَخۡرِجۡنَامِنْهَافَإِنۡ عُدۡنَافَإِنَّا

قَالَ ٱخۡسَوُواْفِيهَا وَلَاتُكَأَّمُونِ ١

إِنَّهُ وَكَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَآ اَمَنَّا فَأَغْفِرْ لَنَا وَٱرْحَمْنَا وَأَنتَ خَيْرُ ٱلرَّحِينَ ١ 110. Tokkel isin anqasah ken (moominiin kinnuk) haysitten, keenil abtan anqasat gabxitten Yallih cusiyya hawwenni haytaanam fanah, sinni koroosannut edde Raqteeniih addunyal anqsah keenil asaaluk sugten.

111. Diggah asaaku Anu Yi-naqoosak tama teemene butta jannatal ken galta, sin adaa kee Yallih taaqatal yisbireenimih sabbatah, diggah usun Jannatal yaffoofe mara (limaye mara) yekken.

112. Korosuk girah addal yanin waqdi, Addunyal Baaxô Bagul liggiditteh ixxuk magide sugteeniih keenik axcuk ken essera Yalli.

113. Meesiiy digaalâ gibdah sabbatah ayrooy, hinnay ayrók garab sugnek alsittee kee ayroorâ loowo diggi haa mara esser iyyan.

114. Isin Addunyal tu-masuginniton dago wakti akke waytek, addunyal sugteenih gide Yallih taaqatal asbirinnitoonuy jannatal affoofak tenen, diggah isin woh yaaxige marah suginnitoonuy keenik iyye Yalli.

115. Sinaamey cagalah digir kee cantalbakah sin ginnem tekkeleenii? Kaadu diggah isin Nee fan aduure waytaanaah gacsime waytaanam tekkeleenii cisab kee galtoh akeeral.

فَاتَّغَذْتُمُوهُمْ سِخْرِيًّاحَقَّةَ أَسَوُلُوْ ذِكْرِي وَكُنتُم مِّنْهُمْ مَضَّحَكُونَ ۞

ٳڹۣٚڿڒؘؽ۫ڽؙۿؙۄؙٲڵؽؘۊؘؠٙۑؚڡٙٵڞڹؘۯۊؚٙؗڶٲ۫ڹۿؙڡٝۿؙؙؗؗؗؗۿ ٱڵڣؘٳٙڹۯۏڹؘ۞

قَالَكُولِ ثُنَّةُ فِي ٱلْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ ١

قَالُواْلَبِثَنَايَوُمًا أَوْبَعْضَ يَوْمِ فَسَعَلِ ٱلْعَآدِينَ ١

قَالَ إِن لَيِثْتُمُ إِلَّا قَلِيلَاٌّ لَوَ أَنَّكُمْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ۞

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَاخَلَقْنَكُوْعَبَثَا وَأَنَّكُوْ إِلَيْنَا لَاتُرْجَعُونَ @

- 116. Yalli fayya iyyeeh saytunnooweh, usuk cakki amoyta kinni tu digirih ginaamak, Kaak sa qibaadá cakkisita Yalli mayan, meqe Qarshiy nabâ Rabbi kinni.
- 117. Yallâ luk aka Yalla yaqbude num aka Yalli Qibaada cakkisitaamih sumaq mali, toysa cagalah kay uma taamah galtó kay Rabbih xaqul tan akeeral, diggah koroosite mari affaf mali Ohiyaamah ayró.
- 118. Nabiyow: Yi-Rabbow dambi yoh cabaay yoh Racmat, kaadu Atu Racmatta leemik Racmattah yayse Rabbi kinnitok ixxic.

فَتَعَكَى ٱللَّهُ ٱلْمَالِكُ ٱلْحَقُّ لِآ إِلَهَ إِلَّا هُوَرَبُّ ٱلْعَرْشِ ٱلْكَرِيمِ اللهِ

وَمَن يَـدْعُ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ لَا بُرُّهَانَ لَهُ و بِهِ عَا إِنَّهُ وَكَا يُفْلِحُ

وَقُل رَّتَ ٱغْفِرْ وَٱرْحَمْ وَأَنتَ خَنْرُ ٱلرَّحِمِينَ ٨

664

SUURAT AN-NUUR

Madiinal Obte, 64 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Ah Qhuraanak kaxxa suuraay tet oobisneeh, tet addal tan madqooqil taamitaanam waajib abne, Kaadu tet addal baxxaqqa itta astootiy cakki gita tascasse oobisne, moominiiney tet addal tan madqooqi kassittaanaah elle taamittaanamkeh.
- 2. Dalweynaa kee dalweynak ken nammayak kulli tii keenik bool adda keetalat agura (digbewee nammay kinnuk) Ken nammayah allaaqal kee xuwaw sin geewaay moominiiney, Yallih madqá keenil soolissaanamal, Yallaa kee ellecaboh ayròl yaamine mara tekkeenik, Kaadu ken nammayat aban digaalat moominiinik hortá edde martay.
- 3. Dalweynay dalwa calalsite rihme waay kay innah dalwa calalsitte dalweyná akkee kee Yallat agleyta hayta barra tekkeh akke waytek, kaadu dalweynáy dalwa calalsitte tet innah yan dalweyna akkee kee Yallat agleyta haa num yekkeh akke waytek tet rihmise waay, toh moominiinil carammowteh dalweynaa kee dalweynák toobat geytimmi iyyam fan dalwak.

ۺٮؚؚؖ؞ؚٲڵڰۘؖۘ؋ٲڵڗٞۿٙڒؚٲڵڿٙڝ ڛؙۅڗؘۊؙٞٲٮٚڗ۬ڷڹٚۿٳڡؘڡٛٙۻ۫ڹۿٳۅٲؙڹڗڷؾٳڣۑۿٳٙٵؽؾ ؠؘؿۣٮٚؾؚڶٙڡٙڵۘڴؗۄؙؾؘۮٞڴؙۯۅڹٙ۞

ٱلزَّانِيَةُ وَٱلزَّانِي فَأَجْلِدُواُكُلَّ وَحِدِمِّنَهُمَامِأَقَةَ جَلْدَةً وَلَاتَأْخُذُكُم بِهِمَارَأْفَةٌ فِيدِينَ ٱللَّهِ إِن كُنْتُر تُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْمُؤْمِنِينَ ۚ طَآيِفَةُ مِّنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۞

ٱلزَّانِى لَا يَمَكُمُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْمُشْرِكَةً وَٱلزَّانِيَةُ لَا يَمَكُمُهَاۤ إِلَّا زَانٍ أَوْمُشْرِكُ ۗ وَحُرِّمَ ذَلِكَ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ ۞

- 4. Dalwak yexxeere agabul dalwa haa mari, tohuk lakat wohul affara num sumaaqah baahe weenik, toysa bacra tabanih adda keetalat ken aguraay sumaq inkinnah numuk keenik moggolina, kaadu woo mari usun Yallih amrik tawgo kinnon.
- 5. Wohuk wadir yotoobeeh, sinni taama yessemegge mari koh raagay immay, diggah Yalli woo marah dambi cabti-li, xuwaw-li kinni.
- 6. Seehadak Sinni agabul dalwa haa mari sinni nafsik-sa sumaq mara aalleweenik, toysa keenik numuk teyni sumaq affara adda isi barra dalwa abah yubleemil Yalli yoh sumaaqita axcuk xiibitaama, diggah usuk teetil haamal numma yacee marih num kinniimil.
- 7. Kaadu konoyhaytô sumaagah, diggah dalwak teetil haamal dirableelâ num ekkek Yalli isi Racmatak yoo yayxaaray axcuk xiibitaama.
- 8. Kaadu baqli is abteh tan dalwah teetil abeh yan sumaagak tet tibbixe digaalá teetik gutuqtam affara adda Yalli yoh sumaaqita axcuk xiibittaama, diggah usuk dirab vacee marih num kinniimil teetil haa dalwal.
- 9. Kaadu konoyhaytô sumaagah diggah usuk dalwak yol haamal numma yacee marih num yekkek, Yallih naqbi yol yanay axcuk xiibittaama.

وَٱلَّذِينَ يَرْمُونَ ٱلْمُحْصَنَاتِ ثُرَّكُمْ يَأْتُواْ بِأَرْبِعَةِ سُنَهَ دَاءَ فَأَجْلِدُوهُمْ تَمَنِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُواْ لَهُمْ شَهَادَةً أَبَداً وَأُوْلَتِكَ هُمُ ٱلْفَاسِعُونَ ٥

إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُواْ مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُواْ فَإِنَّ اللّه عَفْو رّحه وق

وَٱلَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْ وَاجَهُمْ وَلَوْ يَكُن لَّهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنفُسُهُمْ فَشَهَادَهُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَادَتِ بِٱللَّهِ إِنَّهُ ولَمِنَ ٱلصَّادِقِينَ ٢

وَٱلْخَيْمَسَةُ أَنَّ لَعْنَتَ ٱللَّهِ عَلَيْهِ إِن كَانَ مِنَ ٱلْكَاذِينَ ۞

وَيَدْرَؤُاْعَنْهَاٱلْعَذَابَأَن تَشْهَدَأَرْبَعَ شَهَادَاجِ بِٱللَّهِ إِنَّهُ وَلَمِنَ ٱلْكَاذِبِينَ ٨

وَٱلْخَيْمَةُ أَنَّ غَضَبَ ٱللَّهِ عَلَيْهَا إِن كَانَ مِنَ

- 666
- 10. Kaadu moominiiney Yallih muxxoo kee kay Racmat siinil aneewannay, siinih hee madqal digaala siinit aysassakuk yen, kaadu diggah Yalli isi naqoosak vatoobe marak toobat oggolaah, heeh van madgal Naggaara.
- 11. Diggah moominiiney diraabâ gaca dirab ererih baahe mari. moominiiney siinik horta kinni, (Nabii buxah-ina Qeyshal diraabah dalwá heenim kinnuk) moominiiney (Nabii buxah maraw) siinil haanam siinih umaane makkalina, is siinih megeh ikkal addunyaay akeeral. Qeysha diraabah yeerre marak kulli num keenik dambik abiteeh. orbisitem-le, Keenik kaxxam kak vussukuggeeh, edde giirise num kaxxa digaala-le akeeral.
- 12. Lab-moominiin kee saymoominiinik mariiy mara siinik kayrih macah dareemewee, woo dirab toobben waqdi, kayrih tet dareemaanam Qeysha cakkisitak tenek, kaadu ah baxxaqqa-le diraabay Nabii buxah-ina Oevshal heeni macah axceweenii?
- 13. Woo dirableela Nabii buxah ina Oeyshal hayteemil affara num sumag macah baahe wayteeh? Tokkel usun wohul sumag mara baahe weenik, toysa woo mari usun dirableela Yallih xaqul.
- 14. Kaadu addunyaa kee akeeral Yallih muxxoo kee kay Racmat siinil aneewannay diraabah edde giirissen yaabal kaxxa digaalá sin xagak ten.

وَلَوْ لَا فَضِلُ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ ٱللَّهَ تَوَّاكُ حَكُمُ ۞

إِنَّ ٱلَّذِينَ جَآءُو بِٱلْإِفْكِ عُصِّبَةٌ مِّنكُو لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُوبَلْ هُوَخَيْرٌ لَّكُولِكُلّ ٱمۡرِي مِّنْهُ مِمَّا ٱكْتَسَبِمِنَ ٱلْإِثْمِ وَٱلَّذِي تَوَلَّى كَرْرُهُ مِنْهُمْ لَهُ وعَذَاتُ عَظِيرٌ ١

لْوَلْا إِذْسَمِعْتُمُهُ مُظَنَّ ٱلْمُؤْمِنُونَ وَٱلْمُؤْمِنَاتُ بأَنفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُواْ هَا ذَآ إِفْكُ مُّبِينٌ ١٠

لَّوْلَا جَآءُوعَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَآءَ فَإِذْ لَرْبَأْتُواْ بالشُّهَ دَآءِ فَأُوْلَتِهِ كَ عِندَ ٱللَّهِ هُمُ ٱلْكَذِبُونَ ١

> وَلَوْلَا فَضِلُ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَفِي ٱلدُّنْيَا وَٱلْأَخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَآ أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابُ عَظدُ ١

- 15. Dirab mariiy mari arrabak gabbaaqak ixxiga kak aalle waytaanam sinni afak tayyaaqeeniih ittan waqdi, isin xabcinim kaak takkaleeniih usuk Yallih xaqul dambih nabuk Raaga.
- 16. Kaadu moominiiney woh toobben waqdi, A-diraabat yabnam neh maxiqta macah Axce wayteenii, Ni-Rabbow atu saytunnitoh Nabii buxah-ina Qeyshal haanamak, ah kaxxa ereriiy dambi kak Naba Nabii buxah inaytay saytuni celtam hinna
- 17. Yalli sin kassiisaah sin waasah moominiiney, inkinnah amannah tan taamat (uma dareemuu kee dirab kinnuk) qagittaanamak, Nummah Yallal yeemene mara tekkeenik.
- 18. Kaadu Yalli sharqi madqooqii kee kassit edde yan astooti baxxaqqa siinih haa, Yalli yaaxigi Naggaara.
- 19. Diggah qaxumaane-le yaabittee kee taamoomi (dalwaa kee dalwa Sinaamal haanam kinnuk) yeemene marih addal fixixxam yakcine mari addunyaa kee akeeral qansarissa diggalá lon, Yalli yaaxigeeh isin mataaxigan.
- 20. Kaadu Yallih muxxóo kee kay Racmat sin amol aneewannay sin digaalak yen, kaadu diggah Yalli xuwawli nacrorli kinni.
- 21. Yeemene maraw!sheetan maaqattootii kee gititte makataatina usuk siinik naqboytak,

إِذْتَلَقَّوْنَهُ وِبِأَلْسِنَتِكُو وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُوهَمَّا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِيلَمُ وَتَحْسَنُونَهُ وَهَيّنَا وَهُوَعِندَ الله عظم الله

وَلُوۡلَاۤ إِذۡ سَمِعۡتُمُوهُ قُلۡتُم مَّا يَكُونُ لَنَاۤ أَن نَّتَكُلُّهُ بِهَاذَاسُتَحَنَّكَ هَاذَابُهُتَا مُعَظَّدٌ هُ

يَعِظُكُمُ ٱللَّهُ أَن تَعُودُو اللِّمِثْلِهِ عَأَبَدًا إِن كُنْتُم

وَيُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلْأَيْلَتِّ وَٱللَّهُ عَلِيكُم

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُحِبُّونَ أَن تَشِيعَ ٱلْفَاحِشَةُ فِي ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْلَهُمْ عَذَاكِ أَلِيمٌ فِي ٱلدُّنْيَاوَٱلْأَخِرَةِ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنِتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ١

وَلَوْ لَا فَضَلُ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَوَأَنَّ ٱللَّهَ رَءُوفُ رَّحِيٌّ ٢

* يَتَأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَاتَتَّبِعُواْخُطُوَتِ ٱلشَّيْطَنُّ وَمَن يَتَّبِعْ خُطُوَتِ ٱلشَّيْطَنِ فَإِنَّهُۥ kaadu sheetanti maaqattootii kee gititte kataate mari, toysa diggah usuk (sheetan kinnuk) elle amrisam qaxuma taamaa kee ceelewayto, kaadu Yallih muxxóo kee kay Racmat sin amol aneewannay inkinnah hebeltô num siinik saytunnoowak mananna abe dambik, kinnih immay Yalli dambik isih faxa mara saytunnoysa isi naqoosak, Yalli sin maxcoocá yaabbi, sin taamoomi yaaxigi.

- 22. Kaadu diini muxxóo kee maali muxxó-le mari siinik xiibitewaay, mare-le maraa kee tudagoytiitiiy, Yallih gitih sabbatah dabbaye marah maaluk keenih acuwak sugeenim keenih aceewoonuwaanamal xiibite woonay usun baahen dambih sabbatah, kaadu usun umaanek abeenimik qafu keenih aboonay, baaheenim keenih caboonay ken elle digaalewoonay moominiiney Yalli dambi siinih cabam makicintoonuu? Yalli isi Naqoosah dambi cabtili keenih xuwawli kinnik.
- 23. Diggah say-moominiiniy dalwak texxeerey wohuk garcit tanil dalwa haa mari, addunyaay akeeral abbarsimeeniih, Yallih Racmatak yexxeereenih, kaadu akeeral kaxxa digaalá lon.
- 24. Woo digaalá ken geytam Qhiyaamah ayró, ken arroobuuy, ken gaboobii kee ken ibitte keenil

يَأْمُرُ بِٱلْفَحْشَآءِ وَٱلْمُنكَ رِوَاتُولَا فَضَٰلُ ٱللَّهِ عَلَيْكُوْ وَرَحْمَتُهُو مَازَكَ مِنكُومِّنْ أَحَدٍ أَبَدَا وَلَكِنَّ ٱللَّهَ يُرْكِي مَن يَشَآءٌ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيهُ

وَلاَيَأْتَلِ أُوْلُواْ الْفَضْلِ مِنكُرُ وَالسَّعَةِ أَن يُؤْتُواْ أُوْلِى الْقُرْنِي وَالْمَسَكِينَ وَالْمُهَجِيِن فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَيْعَفُواْ وَلْيَصْفَحُوُّ الْلَّيَّةُ الْلَّيِّةُ وَاللَّهُ عَفُولٌ تَّحِيمُ ﴿

إِنَّ الَّذِينَ يَرَمُونَ الْمُحْصَنَتِ الْغَفِلَتِ الْمُؤْمِنَتِ لُعِنُواْفِ الدُّنْيَا وَالْأَخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيرٌ ۞

> يَوْمَ تَشْهَدُعَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُم بِمَا كَانُواْيْعْمَلُونَ ۞

- sumaaqitta ayro abak sugeeniih, axcuk sugeenimil.
- 25. Too ayró Yalli aben taamal ken galtó dudda luk keenih yacee cakkil, kaadu too waqdi diggah Yalli usuk cakki Yallay amri kak baxxaqqa-le kinnim yaaxigeenih.
- 26. Agabuk uma agabi uma labhah iimiiy, labhak uma labha uma agabih iimi, kaadu agabuk meqe agbi meqe labhah iimiiy, labhak meqe labha meqe agabih iimi, woo meqe mari uma mari keenil haah keenik iyyaamak saytunnooweenih, usun dambi cabtii kee meqe Rizqhi (quusi) lon Jannatal.
- 27. Yeemene maraw! isin sin Qarwa akkewayta Qarwa maculina, idini esserriiy, qarwa-le marah Salaamat abba haytaanam fanah, toh abtaanam maqaaneh siinih tayseh, Yallih amri kassita mara takkeenî gidah.
- 28. Tokkel isin Qarwah addal num geewayteenik, toysa tet maculina culimih idini siinih acuwwu haanam fanah, kaadu gaca siinik iyyeenik, toysa manqabinay gaca, woo gacim sin nafsih saytunaaneh yaysehik, Yalli isin abbahaytaanam yaaxigi kinni.
- 29. Dambi siinil mali dabqah elle aneewaan Qarway tuxxiq kee caagid siinik elle yani idini maliinoh cultaanam, Yalli taybulleenim kee sinni nafsit qellissi haytaanam yaaxigeh.

يُوَمَىدِنِيُوَفِيهِمُ اللَّهُ دِينَهُمُ الْخَقَّ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُولَ أَنَّ اللَّهُ عَلَمُونَ أَنَّ اللَّهُ هُولَخَقًا الْمُبِينُ ۞

ٱڵ۫ۘڂٙؠۣڽؿؘٛٛٛؗؗؿؙٳڵڂؘؠۣۑؿڹڹٙٷۘٲڵڂؠؿؙۅؙڹٙ ڸڵڂؠۣؿٮٛؾٞٷٲڶڟٙؾۣڹٮؙٛڸڶڟؾۣؠڽ ۊۘٲڶڟؾۣۜؠؙۅڹٙڵڟؾۣڹٮۧٵؙٞۊؙڶٙؽڮ٥ؙؠؙڗۜۦؙؙۅڹؘڡڡۧٵ ؽڡؙؙۅؙڹؖڵؘۿؙۄڡٞۼ۫ڣۯؘڎٞۅڒۣۯ۫ڰٞڲ۫ڽ۫ۯ۞

يَتَأَيُّهُٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَاتَدْخُلُواْ بُيُوتَاعَيْرَ بُيُوتِكُرْحَتَّى تَسْتَأْنِسُواْ وَتُسَلِّمُواْ عَلَىَ أَهْلِهَأَذَٰلِكُرْخَيْرٌ لَكُولَعَلَّكُمْ مَتَذَكَّرُونَ۞

فَإِن لَّمْ تَجِدُواْفِيهَا أَحَدَافَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّى يُؤْذَنَ لَكُّمِّ وَإِن قِيلَ لَكُمُ ٱرْجِعُواْفَا رُّجِعُولًا هُوَأَزْكَى لَكُمُّ وَاللَّهُ يُمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ۞

لَيْسَ عَلَيْكُوْ جُنَاحُ أَن تَدْخُلُواْ بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةِ فِيهَا مَتَعُلَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَوْمَا تُبَدُونَ وَمَاتَكُتُهُونَ ۞

الجزء ١٨

- 30. Nabiyow: lab-moominiinik sinni intiita Ramma haysaay, sinni Sambooba dalwak dacrisa keenik ixxic, toh ken nafsih saytunaaneh aysuk Raqtak, diggah Yalli abba haanamak adda yaaxigi kinni.
- 31. Kaadu Nabiyow say-moominiinik sinni intiita Ramma haysaay, sinni Sambooba dalwak dacrisa keenik ixxic, kaadu sinni bilgá mayballina xagaral haytan saray yambullee akke waytek, kaadu sinni musanwa sinni alilwal qidoonay alil kee katlak-tu ambullee waytamkeh, kaadu sinni bilgá sinni bagoltiksa, hinnay sinni abbobtik-sa, hinnay sinni baqoltih abbobtiksa, hinnay sinni xaylooy, hinnay sinni baqoltih xaylooy, hinnay sinni toobokooy, hinnay sinni labtoobokoh xaylooy, hinnay sinni say-toobokoh xaylok-sa, hinnay ken agabuy muslimiinih yaniiy, hinnay naqoosak ken gaba timlikeemiiy, hinnay labhak maaqoh sinam kataata maray agbi caagid aalle waytaay, hinnay qunxa urruy agbi qawrootak-tu aaxige waak-sa num aybullee woonay, kaadu sinni ibitte baaxot aatuke woonay, sinni bilgak gelliseenim tamixxigemkeh, kaadu moominiiney inkih Yallal gaca yaffoofe mara takkeenimkeh addunyaay akeeral.
- 32. Moominiiney siinik labhak barra sinni num kee agabuk baqala sinni say num Rihmisa, kaadu sin lab-naqoosaa kee sin say-

قُل لِّلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّواْمِنَ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُواْ فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزَكَى لَهُمْ إِنَّ ٱللَّهَ خَيارًا بِمَا يَصْنَعُهُ نَ ١

وَقُل لِّلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْ نَمِرِ * الْبُصَارِهِنَّ وَيَحْفَظُنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا أُولْيَضْرِبْنَ بِخُمُرهِنَّ عَلَى جُبُوبِهِ لَ ۗ وَلَا يُتِدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لَبُعُولَتِهِنَّ أَوْءَابَآبِهِنَّ أَوْءَابَآءِ بُعُولَتِهِنَّ أُوْأَبْنَآبِهِنَّ أُوَّ أَبْنَاءَ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْبَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْبَنِي إِخْوَانِهِنَّ أُوْبَنِيَ أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَابِهِنَّ أَوْمَامَلَكَتُ أَيْمَانُهُنَّ أَوِٱلتَّبِعِينَ غَيْرِأُوْلِي ٱلْإِرْبَةِ مِنَ ٱلرِّجَالِ أَوِ ٱلطِّفْلِ ٱلَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُواْ عَلَى عَوْرَاتِ ٱلنِّسَآءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلُهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِر بِمِن زِينَتِهِنَّ وَتُوبُواْ إِلَى ٱللَّهِ جَمعًا أَيُّهُ ٱلْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ

وَأَنكِحُواْ ٱلْأَيْلَمَ مِنكُمْ وَٱلصَّلاحِينَ مِنْ عَادَكُمْ وَإِمَا يَكُونُواْ فُقَرَاءَ يُغَنِهِمُ ٱللَّهُ مِن naqoosak mege mara Rihmisa, usun tumaleela yekkeenik, Yalli isi muxxoh ken gaddaliselek, Yalli farakka-le muxxo-li isi naqoosah cal yaaxigi.

- 33. Kaadu moominiiney siinik tû dagnaa kee wohuk kalah taniimih Rihim duude waa mari dalwak vaxxaaray, Yalli isi muxxoh ken gaddalissi haam fanah, kaadu moominiiney sin naqoosak currusiyya faxa mari nee currusa maaluk nel haytaanam attacceennok siinik iyyek, tokkel woh keenik oggolaay woo xagana keenih duudusa amaanat kee tu-orbisaanamih dudda loonum keenik teexegeenik, kaadu Yallih maaluk Yalli siinih veceemik catoh tu keenih acuya, kaadu sin say naqoosa dawlah madirkisina dalwak daccarsimaanam faxeenik addunyâ manol geytan dago duyyeh guran kee fayxih, kaadu wohul ken dirkisa mari usun dalwal ken dirkiseenik lakal, toysa diggah Yalli keenih (dalwal dirkisan sayyo kinnuk) dambi cabti-li xuwaw-li kinni.
- 34. Sinaamey nummah baxxaqqa itta Ohuraan Aavoota siinil oobisneeh. siinik naharat warree marih ceelallo siinih noogore, kaadu tama Aayoota Yallak meesita marah kassiisi
- 35. Yalli Qaranwaa kee baaxo noorise, kay noorih ceelallo adda-le aracay gidaarat yaniy faanus edde yanih

وَلْيَسْتَغَفِفِ ٱلَّذِينَ لَا يَجِدُ وِنَ نِكَاحًا حَتَّى يُغْنِيَهُ مُرَاللَّهُ مِن فَضَلِقُ وَٱلَّذِينَ يَبْتَغُونَ ٱلْكِتَابَ مِمَّامَلَكَتْ أَيْمَنْكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِ مۡحَيۡراً ۗ وَءَاتُوهُم مِّن مَّالِ ٱللَّهِ ٱلَّذِيٓءَ اتَكُوُّ وَلَاثُكُرِهُواْ فَتَيَلَتِكُمْ عَلَى ٱلْبِغَآءِ إِنْ أَرَدُنَ تَحَصُّنَا لِتَبْتَغُواْ عَرَضَ ٱلْحَيَوةِ ٱلدُّنْيَا وَمَن يُكُرهِ هُنَّ لَ فَانَّ ٱللَّهَ مِنْ بَعْدِ إِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ رَّحِهُ ٣

وَلَقَدْ أَنزَلْنَآ إِلَيْكُمْ ءَايَتِ مُّبَيِّنَتِ وَمَثَلًا مِّنَ ٱلْأَننَ خَلَواْ مِن فَيْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ ٢

> ﴿ٱللَّهُ فُورُ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضَ مَثَلُ نُورِهِ عَ كَمِشْكَوْقِ فِيهَا مِصْبَاحٌ ٱلْمِصْبَاحُ فِي

maqellitta.

672

inna, woo faanus bililleh (karrat kinnuk) addat yan, woo bilille bolok iyya cutuktih inna Qaxah, usuk barkat-le caxah Saliidit ursuma, is zaytuun caxáy ayró mawqat maraqtaay, ayró kormat (ayró culmat) maraqta is fanal tani ikkal, tet Saliid ifam xayyossu haa gira kaa xage waytaway, nooriy noorit ossime (faanus diifuuy; bilillê qaxaay Salid wiriy tengele kinnuk) Yalli isi noorih isih faxa mara tirri haa, Yalli sinaamah ceelalloola yaagure

36. A-noori elle yanim Qarway (masaagid kinnuk), Yalli tet fayya haanaah xisaanaah yassakaxxeenim kak amrisey, kay migaq elle cussuumay, carraay, saaku kaa elle saytunnoysaanaah, Salat kaah elle abaana kinni.

elle kaskassoowaanamkeh, Yalli ummaanim yaaxigi tu-kaak

- 37. Ama masaagidil Yalla cussam Labhay Qadaagaa kee tellemmo Yallih cusiyyaa kee salat abaanamaay zaka yaceenimik agxise wayta kinni, usun sorkocobaxittee kee intiita waqaggah edde korankorta ayrók (Qhiyaamah ayró kinnuk) meesita mara kinnon.
- 38. Yalli abeenimik tayseemil ken galta, kaadu isi muxxo keenih ossamkeh, Yalli isi naqoosak isih faxa mara cisab maleh yarzuqhe.

رُجَاجَةً الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا لَوْكَبُّ دُرِّيُّ يُوقَدُمِن شَجَرَةٍ مُّبَرَكِةٍ زَيْتُونَةِلَا شَرَقِيَّةٍ وَلَاعَرُيِيَّةٍ يكادُزَيْنُهَا يُضِيَّءُ وَلَوْلَةُ فَتَسَسَّهُ نَالُّ نُوُرُ عَلَى هُرِّيَهُ مِى اللَّهُ لِنَوْمِهِ - مَن يَشَاغُ وَيَضَرِبُ اللَّهُ ٱلْأَمْثَلُ لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۞

الجزء ١٨

فِي يُوْتٍ أَذِنَ ٱللَّهُ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرِفِهَا أَسُمُهُ ويُسَبِّحُ لَهُ وِفِهَا بِٱلْغُدُوِّ وَٱلْأَصَالِ ٥

رِجَالٌ لَاتُلْهِيهِمْ تِجَرَّةٌ وَلَابَيَّعُ عَن ذِكْرِ اللَّهِ وَإِفَّامِ ٱلصَّلَوْةِ وَإِيتَآءِ ٱلزَّكُوةِ يَخَافُونَ يَوَمَا تَتَقَلَّبُ فِيهِ ٱلْقُلُوبُ وَٱلْأَضَرُ ۞

لِيَجْزِيهُهُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَاعَمِلُواْ وَيَزِيدَهُم

- 39. Sinni Rabbil koroositeeh, kay farmoytit dirabboyse mari ken taamoomi bakarbakaaray bacaril yaniy bakaare num lee yakkaley, kay fanah yamaate wagdi usuk tuh kah suge weeh inna, kaadu tokkel Yalli aracal gulguluh kaah (korosta kinnuk) sugaah kay uma taamah galtó kaah duudusah, Yalli cisab sissikik toogimi too xagana assexeere waay.
- 40. Hinnay ken taamoomi diteetay adda xer badal taniy, Haffo buultay, aka haffo amol kak taniy maggo Qubul amol kak yanih inna, is diteetay garab garab amol kak yani kinni, ama diteh addat yan seehadayti isi gaba yeyyeeqeh fayya heek tet yablem maxayyoysa, Yalli iimaan noori lubbil kah hee weeh tirri hee wee num, toysa tirri kaa haytam matan.
- 41. Nabiyow mataaxigaa!diggah Yalli Qaranwaay baaxól tanim kaa saytunnossam kay ginok, kaadu Haada Qaraanal galwa fakka hayta waqdi kaa saytunnossam, Yalli isi ginó isi elle taqbude inna barseeh, nummah keenik ummaan ginó Yallah elle salatta innaa kee kaa elle savtunnossa inna teexigeh, kaadu Yalli usun abba haanam yaaxigi kaak Qellittam matana.
- 42. Oaranwaa kee baaxô Reedá Yalli leeh gacim (madaara) Yallâ fanah yakke Qhiyaamah ayró.

وَٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا أَعْمَالُهُ مُركَسَرابِ بِقِيعَةِ يَحْسَبُهُ ٱلظَّمْ عَانُ مَآءً حَتَّى إِذَا جَآءَهُ ولَمْ يَجِدْهُ شَيْعًا وَ وَحَدَ ٱللَّهُ عِندَهُ وَفَوَقَالُهُ حِسَانَهُ وَٱللَّهُ سَريعُ ٱلْحِسَابِ ٢

ٲ۫ۅؙؙۘڴڟؙڵؙؙؙٛٛ۠۠۠۠۠۠ڝؙڗؚڣۣػؚٛڔٟڵؖڿؚؾۣێؘۼٝۺؘٮ۠ۿؙڡؘۅ۫ڿٞڡؚؚٞڹ؋ۅؚٞۊؚڍۦ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِ عِسَحَابٌ ظُلْمَتُ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَآ أَخْرَجَ يَدَهُ ولَمْ يَكُدْ يَرَنِهَأُ وَمَن لَّهَ يَجِعَلِ ٱللَّهُ لَهُ وَنُورًا فَمَا لَهُ وِمِن نُّورِ ٥

أَلْمَرَتَرَأَنَّ ٱللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُو مَن فِي ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱلطَّيْرُ صَلَّفَّاتُّ كُلُّ قَدْعَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسَبِيحَهُ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ١

وَلِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضُ وَإِلَى ٱللَّهِ

- 43. Matabla innaa!diggah Yalli qubulta isih faxa Baaxô fanah kaa foorisaah usuk fixiixih sugeek lakal itta fan kaa gaaboysam, tohuk lakal qambuuruy ittak bagul yani kaa abaah, Rob kay fanak awagih table, Qaraanak qaleela ceela Qambuuruk Arrugle (baraf kinnuk) oobisaah. tokkel Yalli isih faxa mara teetit digaaláah isih faxa marak tet yayxeereh, Qubulti cankaxih diifi kaa wagta marak intiita Handufam xayyossu haa.
- 44. Yallih dudda tascasse astootik tanim, Yalli bar kee laqot aba korankorsiyya ken nammayak tiiy tiil keenik ciggiilisak, diggah tohut bagi inti-le marah kas edde geyaanam tan.
- 45. Yalli ummaan iimiy Baaxô Bagul mutuccu itta leek (daacovta kinnuk) gine, keenik garbah gexxam taniih, namma ibah gexxam keenik tanih, kaadu affara ibah gexxam keenit tanih, Yalli isih faxam gina, diggah Yalli ummaan iimih dudda-li kinni.
- 46. Nummah A-Ohuraanih addal baxxaqqa itta Aayootay cakki baxxaqqa hayta oobisne, Yalli isi naqoosak isih faxa mara massa-le gitâ (islaamaninanâ diini kinnuk) fanah tirri haa.
- 47. Munaafighiin: Yallaa kee kay farmoyta nummasneeh ken nammayih amri oggolleh iyyan, sarra keenik horta derre edde

أَلَوْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ يُرْجِي سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ وثُمَّ يَجْعَلُهُ و زُكَامَا فَتَرَى ٱلْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ ـ وَيُنَزِّلُ مِنَ ٱلسَّمَاءِ مِن جِبَالِ فِهَامِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ وعَن مَّن يَشَاءً يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ عَيَذْهَبُ بِٱلْأَبْصَارِ ٢

يُقَلِّكُ ٱللَّهُ ٱلَّكَلَ وَٱلنَّهَارَّ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِيْرَةً لِلْأُوْلِي ٱلْأَبْصَارِ ١

وَٱللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِّن مَّاءً فِمِنْهُ مِمَّن يَمْشِي عَلَى بَطْنِهِ } وَمِنْهُمِمِّن يَمْشِي عَلَىٰ رِجْلَيْن وَمِنْهُم مَّن يَمْشِي عَلَيٓ أَرْبَعِ يَخَلُقُ ٱللَّهُ مَايَشَآ أَوْ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ٥

لَّقَدُ أَنزَلْنَآءَ ايَاتِ مُّبَيِّنَاتٍ وَٱللَّهُ يَهُدِى مَن يَشَآءُ إِلَى صِرَطِ مُّسْتَقِيرِ اللهِ

وَكَقُولُونَ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَبِٱلرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتُوَلَّى فَرِيقٌ مِّنْهُم مِّنْ بَعْدِذَلِكَ وَمَآ أَوْلَدِكَ بٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿

cabta woh nummasneh iyyeenik gamadal, woo mari (munaafiqhiin kinnuk) usun moominiin hinnon.

- 48. Kaadu usun Yallaa kee kay farmoyta fan secsiman waqdi, itta elle weenimil ken fan meklamkeh, too waqdi horta keenik Yallaa kee kay farmoytih mekla (cokmi) cintaah wohut derre cabta.
- 49. Kaadu usun (munaafiqhiin kinnuk) cakki loonum sinnik yeexegeenik, sissikuk oggole marah anuk kaâ fanah yamaaten cakkil meklam kaak (Nabii kinnuk) yaaxigeenimih sabbatah.
- 50. A-munaafiqhiin Sorkocobaxittet lon biyaakih sabbata innaa!Yallaa kee Yallih farmoytih madqa kah cinaanam, hinnay Nabii Mucammad nubuwwannuk agaywaagitaanaa? hinnay Yallaa kee kay farmoyta ken cakkik ken tadlumeemik meesitaanaa? Wonna hinnay woo mari usun sinnih daalimiinih yaniinimih Sabbata.
- 51. Cagalah nummâ moominiinih maxco Yallaa kee kay farmoyta fan secsiman waqdi, Yallih farmoyti usun itta elle weenimil ken fan meklamkeh (yackumem), Noobbeeh, oggolleh iyyaanamak ten, woo mari usun yoffoofe mara kinnon addunyaay akeeral.
- 52. Yallaa kee kay farmoytih amri oggolaah, Yallak meesitaah conxita mari, toysa woo mari usun Yallih

ۅٙٳۮؘٵۮؙٷۛٳ۫ٳڶۘ۩ۜؠٙۅۯڛؙۅڸۼۦڶۣؾڂڴؗڔؠؽۧٮؘۿؙڗ ٳۮ۬ڶۏؘڔۣؿؙٞٞڝؚڹٞۿ؍ؚؗڡٞۼڔۻؙۅڹٙ۞

وَإِن يَكُن لَّهُمُ ٱلْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ ١

أَفِى قُلُوبِهِم مَّرَضُّ أَمَّارُتَابُواْ أَمَّيَنَا هُونَاْنَ يَحِيفَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُۥ بَلِّ أَوْلَتِهِكَ هُمُ ٱلظّالِمُونَ۞

إِنَّمَا كَانَقَوْلَ ٱلْمُؤْمِنِينَ إِذَادُعُوْ إِلَى ٱللَّهِ وَرَسُولِهِ عَلَيْحُكُمْ بَيْنَهُمْ أَن يَغُولُواْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُوْلَنَ إِكَ هُـمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ۞

وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولُهُ، وَيَخْشَ ٱللَّهَ وَيَتَقْهِ فَأُوْلَتِكَ هُمُ ٱلْفَآبِزُونَ ۞ digaalak yisillimeeh yoffoofe mara jannatal.

- 53. Nabiyow Munaafiqhiin Yallal kaxxa xiibah koh xiibitte, jihaadah yawqeenimih ken amrissek kolluk yawqoonu waanamal, diraabah yoh maxiibitina keenik ixxic: sin oggol cagalah arrabal yanim timixxigehik, diggah Yalli isin abba haytaanamak adda yaaxigi kinni.
- 54. Nabiyow sinaamak: Yallih amri oggolaay Yallih farmoytih amri oggola ixxic, tokkel usun amah oggolaanamat derre cabeenik, toysa cagalah Yalli isi farmoyta edde amriseeh kaal heeh van farmoh gudduysiyyah taamitam kaal tan, kaadu Sinaamey Yalli sin edde amriseeh siinil heeh yanim katattaanaah oggoltaanam siinil tan, kaadu isin kay (Yallih farmoyta kinnuk) amri oggolteenik tirri axcetton, Yallih farmoytal kalah tanim matan Yalli kaa edde Ruubeh yan diinii kee farmo baxxaqqa-le gudduysiyyah gudduysam akke waytek.
- 55. Seehaday Yalli siinik yeemeneeh meqe taamoomi abe mara, ken qikaah baaxô bagul ken ciggiilisuwaamah xagana keenih cule, keenik dumi maray yeemene kah ciggiilise innah, kaadu ken diiniy (islaam diini kinnuk) keenih yikcineh yani keenih arcisaah ken geyte meesih lakal, saay keenih ciggiilisu waamih xagana keenih

*وَأَقَسَمُواْ بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَنِهِ لَهِنَ أَمَرَتَهُمْ لَيَخُرُجُنَّ قُلُ لَانُقَسِمُواْطَاعَةٌ مَّعُرُوفَةً إِنَّ اللَّهَ خَبِيرُ بِمَاتَعْمَلُونَ ۞

قُلُ أَطِيعُواْ ٱللّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولِ فَإِن تَوَلَّوَاْ فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُيِّلَ وَعَلَيْكُم مَّا حُمِّلْتُمَّ وَإِن تُطِيعُوهُ تَهَنَّدُواْ وَمَا عَلَى ٱلرَّسُولِ إِلَّا ٱلْبَلَغُ ٱلْمُبِينُ ۞

وَعَدَاللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنكُوْ وَعَمِلُواْ الْصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا السَّتَخْلَفَ الَّذِينَ مِن قَبَّلِهِمْ فَالْأَرْضِ كَمَا السَّتَخْلَفَ الَّذِينَ مِن قَبَلِهِمْ لَلَّذِي الْرَّضَى لَهُمْ وَلَيُّمَ وَلَيْكَمَ الَّذِي الْرَّضَى لَهُمْ وَلَيْمَ مِنْ اللَّهِمُ اللَّذِي الْرَّضَى لَهُمْ وَلَيْمَ مِنْ اللَّهُمْ وَقَلْ اللَّهُمُ وَلَيْمَ اللَّهُمُ اللَّهُمُ اللَّهُمُ وَلَيْمَ اللَّهُمُ اللَّهُ اللَّهُمُ اللْمُعُمُ اللَّهُمُ اللَّهُمُ اللَّهُمُ اللَّهُمُ اللَّهُمُ اللِّهُمُ اللَّهُمُ اللَّهُمُ اللَّه

cule, yoo inkittoysaanaah yoo yaqbudeeniih agleh tu-yot heeween ken tekkek, too niqmoota keenih neceek gamadal tet yangaddeh yan mari, toysa woo mari usun Yallih

56. Kaadu salat dudda-luk soolisaay aba, Zaká cakkisita marah acuwaay Yallih farmoytih amri oggola, Yalli siinih Racmatamkeh addunyaay akeeral.

taaqatak yewqe mara kinnon.

- 57. Nabiyow Koroosite mari, baaxô bagul Yallak yassaqqoonu waanam makkalin, kaadu orbeyna keenik jahannam giraay is manxu uma gacsimeyna kinni.
- 58. Yeemeneh yan maraw! Sin gaba timlike naqoosaa kee siinik currik yan maray baalukiyya gufe wee Buxaaxi siinil culaanamih idini siinil esseroonay, sidiica wakti, subci salaatak naharaay, dohori sinni sara Baaxol havtan waqdii kee Oishâ salaatih lakal, tama sidiica waktiy xagarak sari siinik edde aylahita liton, ama sidiica waktik kalih waktitteh tu-gactek idini maleh usun siinil culaanamah dambi siinil mavanaav keenil mayan, usun sin aftaabaay siinit meekitan taamah, mariiy maral siinik culam dambi siinil mali, tonnaah Yalli ittal cultaanamih idinih madga Baxxagga siinih kah heen innaah isi inkittinaanee tascassee Astootii kee isi diinih madqooqi Baxxaqqa siinih haa,

وَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلرَّكَوٰةَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۞

الجزء ١٨

677

لَاتَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مُعْجِزِينَ فِي ٱلْأَرْضِ وَمَأْوَنِهُ مُالنَّا أَرِّ وَلِيَشْنَ ٱلْمَصِيرُ ﴿

يَتَأَيُّهُا الَّذِينَ ءَامَنُواْ لِيَسَتَغْذِنكُوالَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَنُكُو وَالَّذِينَ لَرَيَبُلُغُواْلَكُلُومِنكُو ثَلَثَ مَرَّتَ مِّن فَبِيلِ صَلَوةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِينَا بَكُومِنَ الظَّهِيرَةِ وَمِنْ بَعْدِ صَلَوةِ الْعِشَاءَ ثَلَثُ عَوْرَتِ لَكُولُيسَ عَلَيْكُو وَلَا عَلَيْهِ مِجْنَاحُ عَدَّهُنَّ طَوَّوْنُ نَعَلَيْكُمُ لَا عَلَيْهُمْ عَلَى بَعْضُ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآئِينَةِ وَاللَّهُ عَلِيهُ مَحِيدةً ٥ Yalli isi ginoh taysem yaaxigi isi abinal Naggaara.

- 59. Kaadu woo urri baalukiyya siinik gufe kaa tekkek, toysa Buxaaxi siinil culaanamih idini sin esseroonay kulli wakti, keenik duma idini kaxxa mari kah esserak sugeh innah, tonnah Yalli ittal cultaanamih idinih madqa Baxxaqqa siinih kah heen innaah isi inkittinaane tascasse astootii kee isi diinih madqooqi Baxxaqqa siinih haa, Yalli isi ginoh taysem yaaxigi isi abinal Naggaara.
- 60. Agbi idoolay Barti nabnah digib qaagite wayta, toysa dambi keenil mayan sarak-tu baaxol haanamah (cijaab sara kinnuk) bilqa aybullee waa agabuh anuk, Ama cijaab sara (ibaay amo inkih keenik Qellisa sara kinnuk) haysitaanam aysuk keenih raqta, Yalli sin maxcooca yaabbi, sin lubbittet tanim yaaxigi.
- 61. Inti malil dambi mayanaay, kosya seehadaytul dambi mayan, kaadu biyaakita numul dambi mayan, (waajibik keenil taniimiy duude waana cabaanam kinnuk), kaadu moomoniiney sinni buxaaxil maaqo takmeenim dambi siinil mali, hinnay sinni abbobtih buxaaxil, hinnay sinni inaanih buxaaxil, hinnay sinni lab-toobokoh buxaaxil, hinnay sinni say-toobokoh buxaaxil, hinnay sinni qammitteh buxaaxil, hinnay sinni abbobtih maqanxiixih buxaaxil, hinnay sinni inaanih

وَإِذَا بَلَغَ ٱلْأَطْفَالُ مِنكُمُ ٱلْكُ أَمُّ فَلْيَشْتَغْذِنُواْ كَمَاٱسْتَغْذَنَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِمِ مُّكَذَلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمْءَ اَيَنتِهُ عَ وَٱللَّهُ عَلِيمُ حَكِيمٌ ۞

وَٱلْقَوَاعِدُمِنَ ٱلنِّسَآءِ ٱلَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَ جُنَاحٌ أَن يَضَعْنَ فِي كَاحُ أَن يَضَعْنَ فِي كَاجَهُنَ غَيْرَ مُتَ بَرِّجَنَةٍ بِنِينَةٍ وَأَن يَسَتَعْفِ فَنَ خَيْرٌ لَهُنَ وَٱللّهُ سَمِيعٌ يَسْتَعْفِ فَنَ خَيْرٌ لَهُنَ وَٱللّهُ سَمِيعٌ عَلِيهُ فَنَ خَيْرٌ لَهُنَ وَاللّهُ سَمِيعٌ عَلِيهُ فَيَ فَنَ خَيْرٌ لَهُنَ أَوْلَالُهُ سَمِيعٌ عَلِيهُ فَنَ خَيْرٌ لَهُنَ أَوْلَالُهُ سَمِيعٌ عَلِيهُ فَنَ خَيْرٌ لَهُنَ أَنْ اللّهَ عَلَىهُ فَيَ عَلَيْهُ فَيَ اللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ ا

لَيْسَ عَلَى ٱلْأَغْمَى حَبُّ وَلَا عَلَى ٱلْأَغْرَجِ
حَرَجٌ وَلَا عَلَى ٱلْمَرِيضِ حَبُّ وَلَا عَلَى الْأَغْرَجِ
أَنْفُسِكُو أَن تَأْكُلُوا مِنْ أَيُوتِكُمْ أَوْ
الْفُسِكُو أَن تَأْكُلُوا مِنْ أَيُوتِكُمْ أَوْ
الْمُوتِ الْحَوْرِ فَلَا يَكُمْ أَوْبُيُوتِ أَمْهَا يَكُمْ أَوْ
الْوَيُنُوتِ إِخْوَرِ نِكُمْ أَوْبُيُوتِ أَمْهَا يَكُمْ أَوْ
الْوَيُنُوتِ أَعْمَدِكُمْ أَوْبُيُوتِ أَخْوَالِكُمْ أَوْ
عَمَّاتِكُمْ أَوْبُيُوتِ أَخْوَالِكُمْ أَوْ
مَمَا يَعْمَدِ فَلَا يَكُمْ أَوْمُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمَلَكُ اللَّهُ الْمَلْكَ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمَلْكَ اللَّهُ الللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللَّهُ اللَّهُ اللّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ الللّهُ اللللّهُ الللللّهُ اللّهُ الللّهُ الللّهُ الللللّهُ الللّهُ الللللّهُ الللّهُ الللّهُ الللللّهُ الللللّهُ اللللّهُ الللللللللللللللللللللللللللللللللل

sagoltih buxaaxil, hinnay sinni inaanih maqanxiixih buxaaxil, hinnay le-mari sin kah yeemene buxaaxiy mafaatic kak litoonul, hinnay sinni kataysiisih buxaaxil takmeenim dambi siinil mali, Kaadu ittâ luk inkih takmeeniih. hinnay fixiixih takmeenim dambi siinil mali, tokkel qarwa culteenik sinam teetil tanay aneewaytay, salaamagle ittah abaay, hinnay sinni nafsih aba, islaamaninnô salaamaqley Yalli madqey barkatley mege ittah aba, tonnaah Yalli aayoota tamannah tan Baxxaqqah Baxxaqqa siinih haa, kaskassoowa mara takkeenimkeh.

- 62. Cagalah nummah moominiin deqsittam Yallaa kee kay farmoytal yeemene mara, kaadu Nabii luk muslimiinih meqe caagidiy yasgallet kaâ luk sugeenik num keenik magexa idini kaak esserri haanam fanah, diggah Nabiyow idini koo essera mari woo mari usun Yallaa kee kay farmoyta nummayse mara, tokkel usun sinni caagidik tuh idini koo essereenik, toysa keenik faxxa marah idini keenik acuy, kaadu Yalla dambi cabti keenih esser, diggah Yalli dambi cabti-li xuwaw-li kinnik.
- 63. Moominiiney Yallih farmoytale migaaqal maseecina Mucammadow axcuk, sin fanal gari garuh elle seeca innal kaah maseecinay, kaa essekexxaay Yallih farmoytaaw axcuk kaah seeca, Nummah Yalli yaaxigeh

أَشْتَاتَأَفَاإِذَادَخَلْتُم يُبُوتَا فَسَاِمُواْعَلَىٰ أَنفُسِكُمْ تَخِيَّةَ مِّنْ عِندِاللَّهِ مُبَرَكَةَ طَيِّبَةً كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُالُاكِتِ لَمَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۞

إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِاللّهِ وَرَسُولِهِ عَوْلَا كَانُواْ مُعَهُ عَلَى آَمْرِ جَامِعِ لَرْ يَذْ هَبُواْ حَقَّ يَسْتَغْذِفُوْ أَتَّ الَّذِينَ يَسْتَغْذِفُونَكَ أُوْلَتَهِكَ اللّهَ مَنْ يَسْتَغْذِفُونَكَ أُوْلَتَهِكَ اللّهَ مَنْ مَنْ مُنْ مُنْ مُنْ اللّهَ عَنْ اللّهُ عَنْ اللّهَ عَنْ اللّهَ عَنْ اللّهَ عَنْ اللّهَ عَنْ اللّهَ عَنْ اللّهَ عَنْ وُرُدُولِهُ مُن اللّهَ عَنْ وُرُدُورِ مِنْ اللّهَ عَنْ وَرُدُولِهُ مُن اللّهَ عَنْ وَرُدُولِهُ مُنْ اللّهَ عَنْ وُرُدُورِ مِنْ اللّهَ عَنْ وَرُدُورِ مَنْ اللّهَ عَنْ وَلَهُ مُنْ اللّهَ عَنْ وَرُدُورِ مُنْ اللّهَ عَنْ وَرُدُورِ مُنْ اللّهَ عَنْ وَرُدُورِ مَنْ اللّهَ عَنْ وَلَهُ مُنْ اللّهَ عَنْ وَرُدُورِ مَنْ اللّهَ عَنْ وَرُدُورِ مُنْ اللّهَ عَنْ وَلَهُ مُنْ اللّهَ عَنْ وَرُدُورِ مُنْ اللّهَ عَنْ وَرُدُورِ اللّهَ عَنْ وَاللّهُ مُنْ اللّهَ عَنْ وَلَهُ مُنْ اللّهَ عَنْ وَرُدُورِ مُنْ اللّهُ عَنْ وَرُدُورِ وَاللّهُ مِنْ اللّهُ عَنْ وَرُدُولِ اللّهُ عَنْ وَاللّهُ مَا اللّهُ عَنْ وَرُدُولِ اللّهُ عَنْ وَرُدُولِ اللّهُ عَنْ وَاللّهُ مَنْ اللّهُ عَنْ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ وَاللّهُ عَنْ وَلَا لَهُ مَا اللّهُ عَنْ وَاللّهُ عَنْ وَلَا اللّهُ عَنْ وَلَوْلُولُ اللّهُ عَنْ وَاللّهُ عَنْ وَاللّهُ عَنْ وَلَا اللّهُ عَنْ وَاللّهُ وَاللّهُ عَلَيْ اللّهُ عَنْ وَلَا لَهُ مُنْ اللّهُ عَنْ وَلَا لَهُ عَلَيْ اللّهُ عَنْ وَلَا لَهُ عَلَيْ اللّهُ عَلَيْ اللّهُ عَلْمُ وَاللّهُ عَلَيْ اللّهُ عَلَيْ اللّهُ عَلَيْ اللّهُ عَلَيْ اللّهُ عِلْمُ اللّهُ عَلَيْ اللّهُ عِنْ اللّهُ عَلَالِهُ عَلْمُ اللّهُ عَلَيْ اللّهُ عَلْمُ وَاللّهُ اللّهُ اللّهُ عَلْمُ اللّهُ عَلْمُ اللّهُ عَلْمُ اللّهُ عَلْمُ اللّهُ عَلْمُ اللّهُ عَلَيْكُولُ اللّهُ عَلَيْكُولُ اللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّه

لَا جَعَكُواْذُكَ آءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمُ كُدُعَآء بَعْضِكُمْ بَعْضَاْ قَدْيَعْ لَمُ اللَّهُ ٱللَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنكُمْ لِوَاذَاْ فَلْيَحْدَرِ ٱلَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ آنَ تُصِيبَهُمْ فِتْتَةً أَوْيُصِيبَهُمْ عَذَاكِ الْلِيمُ ﴿ siinik ittat rebsimmi iyyeh makta mara (munaafiqhiin kinnuk), tokkel Yallih farmoytih amri cinah yan mari, cibbarsimoonay umaane ken xagee kee hinnay qansarissa digaala ken xage takkeemik addunyaay akeeral.

24- Suurat An-Nuur

64. Oobbiya! Diggah ginok Qaranwaay baaxol tanim inkih Yalli-le, nummah isin iimaan kee nifaaqhak elle taniinim Yalli yaaxigeh, kaadu Qhiyaamah ayro usun kaâ fanah gacsiman, tokkel usuk abba heenim keenih warseleeh ken elle galte-le, Yalli ummaanim yaaxigi tu kaak maqellitta.

أَلْآإِنَ يِلَهِ مَافِي ٱلسَّمَوَاتِ وَٱلْأَرْضِّ قَدْ يَمْ لَمُ مَاۤ أَنتُمْ عَلَيْهِ وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنْبَّتُهُمُ بِمَاعَمِلُوُّ أُوۡلَلَهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمُوْ

681

SUURAT AL-FURQHAAN

الجزء ١٨

Makkal Obte, 77 Aayat Takke

Fulte Racmattaav, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Yallay Nabay magaane kak temeggee isi naqsul (Nabii Mucammad kinnuk) Ohuraanay cakkii kee baatil fanah baxsa oobise, seehadaa kee jinnih Yallih digaalák meesiise yakkemkeh.
- 2. Yallay Qaranwaa kee baaxô Reedá leeh, xaylo haysite weeh, reedal agleyta sinni A-Ohuraan Nabii oobissem, صَرَّالِتَهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ a oobissem, kaadu usuk ummaanim gineeh ginó kak massoysiyyah massoyse.
- 3. Yallak kalah yallittey tu-gine wayta haysiten usun sinnih ginniime marah anuk, kaadu sinni nafsik umaané waasaanam maduudaanaay, tuxxiq kaah orbisaanam maduudan, kaadu nuwwam qidaanam maduudaanaay, Rabtem yaynuwweenim maduudan, kaadu rabtem magooqak nuwwuk ugsaanaah kobxisaanam maduudan.
- 4. Yallal koroosite mari A-Ohuraan rikeek tuhinna Mucammad diraabah kaa ginnaasiteeh aka mari kaa kah cate ikkal ivven, nummah usun kaxxa dulmii kee diraaba baaheniih edde osseenim. Mucammad Qhuraan diraabah ginnaasite iyyen waqdi.

تَيَارَكَ ٱلَّذِي نَزَّلَ ٱلْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَيْدِه عِلِكُوْنَ للْعَالَمِينَ نَذِيرًا ١

ٱلَّذِي لَهُ ومُلْكُ ٱلسَّمَهَ تِ وَٱلْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذَ وَلَدَا وَلَوْيَكُن لَّهُ وشَرِيكُ فِي ٱلْمُلَّكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَّرَهُ وتَقُدْسُلُ ۞

وَٱتَّخَذُواْ مِن دُو نِهِ ٤ ءَالِهَةَ لَّا يَخَلُقُونَ شَنَّا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَانَفْ عَاوَلَا مَمْلَكُوْنَ مَوْتًا وَلَاحَمُوةً وَلَانْشُهُ رًا ٣

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ إِنْ هَنَذَاۤ إِلَّا إِفْكُ ٱفْتَرَيْكُ وَأَعَانَكُ وعَلَيْهِ قَوْمٌ ءَاخَرُونَ فَقَدْ جَآءُو ظُلْمًا وَزُورًا ١

- 5. Kaadu Qhuraanak naharsi marih hayyayoonay ken kitoobal tunkuttubey Mucammad yattokookobe, tokkel is (hayyayyoona kinnuk) carraay, saaku kaal tankirriyime iyyen.
- 6. Nabiyow A-korosuk, qaranwaa kee baaxol qellittem inkih yaaxige Yalla A-Qhuraan oobissem keenik ixxic, diggah usuk dambi cabti-li xuwaw-li kinni.
- 7. Makki koros anu farmoyta (Nabii Mucammad kinnuk) kinniyo ivvaah nanu kah nakme innah maaqo yakmeeh, sookittel gexa farmoyti maca-le farmoytaay itte, malaykattuy usuk farmoytay meesiise kinniimih kaah sumaagita macah kaâ luk Rubsume wee itte?
- 8. Hinnay Qaraanak maali kadna (lakqo kinnuk) macah kaal obsime wayteeh, hinnay bustaanay (masno kinnuk) caxâ mixu kak yakme macah aalle waa itte, daalimiinih tan koros moominiinev isin katattaanam manton elle baaben numuy (Nabii Mucammad kinnuk) kas kak gexe akke waytek itte.
- 9. Nabiyow ceelalloola koh elle yaaguren inna wagitey, tokkel usun cakki gitak makkooteeniih massale gitâ fanah gacaanam maduudan.
- 10. Yallay Nabay magaane kak temeggee, faxek wohuk taysem koh abe-le, Jannootay guba weeqaytitte kak gexxaa kee kaxxa kalqoota koh abe-le.

وَقَالُوٓا أَسَاطِهُ ٱلْأَوَّ لِينِ ٱكْتَلَتَهَافَهِي تُمْلَى عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ٥

قُلُ أَنزَ لَهُ ٱلَّذِي يَعْلَهُ ٱلسِّمَ فِي ٱلسَّمَاوَتِ وَٱلْأَرْضَ إِنَّهُ وكانَ غَنْوُرَارَّحِيمًا ٥

وَقَالُواْ مَالِ هَنِذَا ٱلرَّسُولِ يَأْكُلُ ٱلطَّعَامَ وَيَـمْشِي فِي ٱلْأَسْوَاقِ لَوْلَآ أُنْزِلَ إلَيْهِ مَلَكُ فَيَكُونَ مَعَهُ وَنَذِيرًا ۞

أَوْيُلْقَيْنَ إِلَيْهِ كَنْزُأُوْتَكُونُ لَهُ وِجَنَّةٌ يَأْكُلُمِنْهَا وَقَالَ ٱلظَّلاِمُونَ إِن تَتَبَعُونَ إِلَّارَجُ لَا مَّسْحُورًا ٥

أَنظُرْ كَيْفَ ضَرَبُواْ لَكَ ٱلْأَمْثَلَ فَضَلُّواْ فَلَا يَسْتَطْعُونَ سَسلًا ٥

تَبَارَكِ ٱلَّذِيٓ إِن شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًامِّن ذَالِكَ جَنَّاتِ تَجْرِي مِن تَخْتِهَا ٱلْأَنْهَارُ وَيَجْعَل لَّكَ قُصُورًا ١٠٠

- 11. Wonna hinnay Nabiyow atu maaqo takmeeh sookul gexxam hinna koros koo kah dirabbossam, dirabboysaanam Qhiyaamah ayrô kal, kaadu Qhiyaamah ayró dirabboyse marah Saqiir deqsitta girá massosne akeeral.
- 12. Ama Qhiyaamah ayro tanim dirabbossa koros jahannam gira xer-ikkeek ken table waqdi usun is muxiyyi gibdah abta xongolo teetik yaabben is keenih abta naqabih gibdah.
- 13. Kaadu ama koros Jahannamak kaxxa ceya-le aracat qambisiman waqdi, axawah gaboobii kee fillitte keenik itta xagissi heenih bittiiqit, tokkel finqah deeró aban edde yanin gibdaabinak yawqoonuh.
- **14.** Asaaku finqaa kee baatih inki adda madeerisinay, finqah maggo adda deerisa keenik iyyan.
- 15. Nabiyow keenik ixxic:Tama giray siinih weeloysimte tayse innaa, hinnay waara Jannatay Yallak meesita mari kah xagnisime yayseeh?aben taamah galto elle loonuuh akeeral elle gaceyna keenih yakke.
- 16. Ama moominiin kay addal (jannat kinnuk) niqmootak faxxa haanamlon umman kaal waarak, keenik Jannat culim ku-Rabbil cakkik yan xaganay kay naqoosak kaak meesita mari kaal esserita kinni.
- Qhiyaamah ayró Yalli koros kee usun Yallak kalah aqbaduk

بَلۡكَذَّبُواْ بِٱلسَّاعَةِ ۖ وَأَعْتَدْنَالِمَن كَذَّبَ بِٱلسَّاعَةِ سَعِيرًا ۞

إِذَارَأَتْهُ مِين مَكَانِ بَعِيدِ سَمِعُواْلَهَا تَغَيُّظُاوَزَفِيرًا ۞

وَإِذَآ أَلْقُواْ مِنْهَا مَكَانَاضَيِّقَامُّقَرَّيِينَ دَعَوَاْهُ نَالِكَ ثُبُوزًا ۞

لَاتَدْعُواْ ٱلْيَوْمَ تُبُولًا وَحِدًا وَادْعُواْ تُبُولًا

قُلُ أَذَلِكَ خَيْرُ أَمْجَنَّةُ ٱلْخُلْدِ ٱلَّتِي وُعِدَ ٱلْمُتَّقُوبِ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا ۞

لَّهُمْ فِيهَامَايَشَآءُونَ خَلِدِينَّ كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ وَعَدَامَّسْعُولًا شَ

وَيَوْمَ يَحْشُ رُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ

sugeenim gaaboysah, tokkel usun Yallak kalah aqbaduk sugeenimik A-yi-naqoosa cakki gitak maktem siini innaa, hinnay usun gitak sinnih hoxeenii keenik iyya.

- 18. Yallak kalah aqbaduk sugen mari iyyeh:ni-Rabbow atu koo ceele waytaamak saytunnowteh neh maxiqtaay nee maceltaay (Yallak kalah yaqbudeenim kinnuk), kuginok hebeltô numuh maxiqta kok kalah awlaytit haysitnam, kinnih immay ken kee ken abbobti hatkisseh ku-cusiyya hawwenni haanam fanah, kaadu usun finqite mara yekken.
- 19. Yalli korosuk iyyah: isin ni-Yallitte kak axcuk aqbaduk sugteenim nummah wohul sin dirabbosseh isin digaala sinnik waassaanam maduddaanaay sin qokla mara mageytan, siinik isi nafsi yadlume num kaxxa digaala kaa tammoysenno akeeral.
- 20. Nabiyow kok naharat nifarmoytiitik num maruubinnino, diggah usun seehaday maaqo takmeeh sookittel gexa marah anuk ken Rubne nee akke waytek, kaadu sinaamey garu gari mokkoro (aqayyaare) siinik abnek tasbireenih innaa? isbira Yalli waajib siinil abeemil, Nabiyow ku-Rabbi yabali kinni yasbire maraa kee asbirewaa mara.

ٱللَّهِ فَيَـ قُولُ ءَأَنتُمْ أَضْلَلْتُمْ عِبَادِى هَـَوُلِآءٍ أَمْهُمْ ضَلُواْ ٱلسَّبِيلَ ﴿

قَالُواْسُبْحَننَكَ مَاكَانَيَشْغِيلَتَاأَنَّ نَتَّخِذَ مِن دُونِكَ مِنْ أَوْلِيآ وَلَكِكِن مَّتَّعَتَهُمُّ وَءَابَآءَ هُمْحَقَّ نَسُواْ ٱلذِّكْرَوَكَانُواْ قَوْمُا بُورًا ۞

فَقَدْكَذَّبُوكُم بِمَاتَغُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفَا وَلَا نَصَرًاْ وَمَن يَظْلِم مِّنكُمْ نُذِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا ۞

وَمَا أَرْسَلْنَا فَتِلَكَ مِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ ٱلطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي ٱلْأَسُّواقِ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضِ فِتْنَةً أَتْصَبِرُونَ قَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ۞

685

- 21. Kaadu korosuk rabeeniik lakal niangaarawal aamine waah qaagite waa mari malayka macah nel obsime waytaah Nabii Mucammad Yallih farmoyta صَرَّالِتَهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ kinniimil sumaaqittuh, hinnay ni-Rabbi macah able waynaah Mucammad kay farmoyta kinnim neh warisuh iyyen, nummah usun sinni nafsi vossokooteeniih kaxxamariiniteeniih kaxxa caddok taturuh taturen koroosannut.
- 22. Nabiyow cusey:koros malayka tabalu wayta ayro (Qhiyaamah ayro kinnuk) too ayro umeynit avtikuma mali malavka Yalli jannat caraamuh siinil carammoyse keenik itta.
- 23. Kaadu usun (koros kinnuk) mege taamay maqaane akkaluk abeenî fanah gacca inneeh Oaraanal fixixxe siisay bayte tet abne koroositeenimih sabbatah.
- 24. Jannatti mari too saaku (Qhiyaamah ayro kinnuk) madab magaanee kee elle silaalitan aracay rufto elle geyaanah girâ marak aysuk raagan.
- 25. Nabiyow cusey: qaran qanxixaah vaggiggiriggeeh gado gubul kak yamballayuwaah malayka kak obsimiyyah obsimtu wayta ayró (Ohiyaamah ayró kinnuk).
- **26.** Nummâ Reeda woo saaku dubuk lem Racmaan kinni Rabbi, woo ayro korosul kaxxam gibdi ayró kinni.

* وَقَالَ ٱلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْ لَآ أُنزِلَ عَلَيْنَاٱلْمَلَيْكَةُ أَوْنَرَيْ رَبِّنَّالُقَدِ ٱسۡ تَكۡبَرُواْ فِيٓ أَنفُسِهِمۡ وَعَتَوۡ عُتُوَّاكِبِيرًا ۞

الجزء ١٩

يَوْمَ يَرَوْنَ ٱلْمَلَامِكَةَ لَا بُشْرَيْ يَوْمَهِذِ لِّلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ حِجْرًا مَّحْجُورًا

وَقَدِمْنَاۤ إِلَىٰ مَاعَمِلُواْمِنْعَمَلِ فَعَلَٰكُ هَا آءً مَّنتُهُ رًا ٣

أَصْحَابُ ٱلْجَنَّةِ يَوْمَهِ ذِخَيْرٌ مُّسْتَقَرَّا وَأَحْسَانُ مَق لَا ١

وَيَوْمِرَتَشَقَّقُ ٱلسَّمَاءُ بِٱلْغَمَامِ وَنُزَّلُ ٱلْمَلَبِكَةُ تَنزيلًا 🚳

ٱلْمُلْكُ يَوْمَهِ إِ ٱلْحُقُّ لِلرَّحْمَنَ وَكَابَ يَوْمًا عَلَى ٱلْكَيفِرِينَ عَسِيرًا ١

- 27. Kaadu Nabiyow cusey:daalimti (korosta kinnuk) nadaamah isi namma gabat araah maganey Rasuul kataysah haysiteh kay gital kaa kataateh suginniyoy iyya ayró (Qhiyaamah ayro kinnuk).
- **28.** Kee yoo gee finqaaw iyya maganey hebelu (korosta kinnuk) kacnoytah haysiteh sugewanniyoy.
- 29. Nummah Qhuraanak yoo makkoyseh usuk Yi-Rabbik yoh yemeeteek lakal, umman sheetan seehadaytu ganaah kaa yayqunxeeh kaa wacarriysa kataysa kinni.
- 30. Yallih farmoyti Mucammad isi Rabbil weqsitak Yi-Rabbow diggah yi-mari Qhureyshi A-Qhuraan cabeeh cabeynah kaa haysiteeh kaak yexxeereenih iyye.
- 31. Nabiyow ku-marak umeynit (Qhureyshi koros kinnuk) naqboytit kok kah abne innaah kulli Nabiih umeyniitik (koros kinnuk) naqboyta hayne, kaadu ku-Rabbi tirri koo haam kee koo cataamah koo xiqah.
- 32. Koroosite Mari Qhuraan inkitanuuk inki adda macah kaal obsime weeh? Iyye, tonnaah Qhuraanak tuuy waqdi kol kah oobisnem Nabiyow Kusorkocobbaxa diggi elle haynaah satta edde geytamkeh, kaadu tuuy waqdi kaak oobisak baxxaqqah baxxaqqa kaa hayne.

وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْدِ يَقُولُ يَلَيْتَنِي الْتَخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ۞

يَوَيْلَتَىٰ لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا ٥

لَّقَدْ أَضَلَنِي عَنِ ٱلذِّكْرِيَعْدَ إِذْ جَاءَنَّ اللَّهِ عَدَ إِذْ جَاءَنَّ عَلَى اللَّهِ اللَّهُ اللْمُعَالِمُ اللَّهُ اللَّ

وَقَالَ ٱلرَّسُولُ يَنرَبِّ إِنَّ قَوْمِي ٱلتَّخَذُواْ هَنذَا ٱلْقُرْءَانَ مَهْجُورًا ۞

وَكَذَالِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ بَيِّ عَدُوَّا مِّنَ ٱلْمُجْرِمِينُّ وَكَفَىٰ بِرَيِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا ۞

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَوَلَانُزِّلَ عَلَيْهِ ٱلْقُرُءَانُ جُمْلَةَ وَحِدَةً كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ عَفُوا دَكَّ وَرَتَّ لْنَكُ تَرْتِيلًا ۞

- 33. Kaadu Nabiyow ama koros ku diinih baysiyyah ceelalloy koh bahta mali baahe ken tekkek Nanu diggale cakkiy usun baahen ceelallo edde bayisnaah baxxaqqaa kee addâ fakootuh inkih aysuk koh elle raaga innal koh bahna nee akke waytek.
- 34. Woo Koros jahannam girâ fanah foocitteh hirrigsimak kobxisimta. woo mari usun Ohiyaamah ayró arac umaaneh sinaamak gacaah, cakki gitak makot gexoh sinaamak umuk suge mara addunyal.
- 35. Nummah Nabii Muusah tawraat kitab neceeh, kay toobokoyta Nabii Haaruun kaâ luk anuk cateyna kaah abne.
- 36. Tokkel ken nammayak ni-astooti dirabbosse firqawnaa kee firqawni marâ fanah gexa keenik inne usun keenil gexeeniih iimaanâ fanah ken seeceeniih firqawnaa kee firqawni mara ken dirabbosseh, tokkel firqawnaa kee firqawni mara baysiyyah bayisne.
- 37. Kaadu Nabii Nuuc mari sinni farmovta dirabbovseeh, wohul Yallih farmoytit inkih dirabboyse mara yekken waqdi maggo leet ken xuumusneeh, ken xuumusivva sinaamah kas elle geyan astá abne, kaadu daalimiinih (koros kinnuk) gansaru-le digaalá massosne Qhiyaamah ayró.
- 38. Kaadu Qaad degsita maraay, Saamuud degsita maraa kee Rassi degsita geelih mara fingisneh,

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلَ إِلَّا حِنْنَكَ بِٱلْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا ١

ٱلَّذِينَ يُحْشَرُ ورِبَ عَلَىٰ وُجُوهِ هِ مَ إِلَىٰ جَهَنَّهَ أُوْلَتِيكَ شَرٌّ مِّكَانَا وَأَضَلُّ سَبِلَاكَ

وَلَقَدْءَ اتَّنْنَا مُوسَى ٱلْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ وَ أَخَاهُ هَارُونِ وَزِيرًا ٥

> فَقُلْنَا ٱذْهَبَ إِلَى ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ عَاكِتِنَا فَدَمِّ نَكُمْ مَ تَكْمُ مَ تَدْمِعُ مَا اللَّهُ

وَقَوْمَ نُوْجٍ لَّمَّا كَنَّبُواْ ٱلرُّسُلَ أَغَرَقَنَهُمْ وَجَعَلْنَهُمْ لِلنَّاسِ ءَايَةً ۖ وَأَعۡتَدُنَا لِلظَّلِمِينَ عَذَاتًا أَلِمَا شَ

وَعَادًا وَثِمُودًا وَأَصْحَابَ ٱلرَّسِينَ وَقُرُونًا نَكْرَبَ ذَالِكَ كَشِيرًا ١

kaadu wohuk fanal sinaamak maggo horaari finqisne sinni farmoytit dirabboysen waqdi.

- 39. Kaadu ama marak kulli marah baxxaqqa itta ceelalloola noogoreeh inkih baysiyyah ken bayisne sinni farmoytit dirabboyseenimih sabbatah
- 40. Nummah makki koros, Nabii Luut marih magaalay Saduum degsitta robti innah Qaraanak oobe xeetit baytel taturan safarah gexak, usun tet abaluk kas teetil geyak masuginnoonuu? Wonna hinnay usun Qhiyaamah ayróh ugtiyya qaagitak masuginnon cisab kee galtoh.
- 41. Nabiyow ama koros koo table waqdi, angasak-sa koo kah haysittam mali, Yalli farmoytah nee fanah ruubem anumuu? axcuk kol angasan.
- 42. Farmoyta isi yakka-le num (Mucammad kinnuk) Ni-Yallitteh qibaadak nee makkoyse raare tet gibaadal asbire wanninoy, ama koros sarra Ni-digaalá table waqdi aaxigelon diini gitak makot gexoh umam ken kinnik hinnay Nabii Mucammad صَرَّ لِنَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ kinnim.
- 43. Nabiyow isi nafsi-fayxi isi Yallay yaqbudeh haysite num tablee!tokkel atu usuk isi nafsifayxi kataataamak kaa dacrisa num takkee? Aleey matakka.

وَكُلَّا ضَرَبْنَا لَهُ ٱلْأَمْثَالُّ وَكُلًّا تَبِّرْنِاتَتْبِيرًا 🖱

وَلَقَدْأَتَوَاْعَلَىٱلْقَرْيَةِٱلَّتِيٓأُمُطِرَتْ مَطَرَ ٱلسَّوْءَ أَفَالَمْ يَكُونُواْ يَرَوْنَهَأْ بَلْكَ انُولْ لَايَرْجُونَ نُشُورًا ١

وَإِذَا رَأُولَكَ إِن رَبَّحٰذُ وَيَكَ إِلَّاهُ زُوًّا أَهَاذَا ٱلَّذِي بَعَثَ ٱللَّهُ رَسُولًا ١

إِن كَادَلَيْضِلُّنَاعَنْ ءَالِهَتِنَا لَوُلَا أَن صَيَرْنَا عَلَيْهِا وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ ٱلْعَذَابِ مَنْ أَضَلُّ سَبِلَّاكُ

> أَرْءَيْتَ مَنِ ٱتَّخَذَ إِلَهَهُوهَوَكُهُ أَفَأَنَّتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا ١

- 44. Hinnay Nabiyow A-korosuk maggo mari atu keenil takriye Qhuraan aayoota yaabbeeh cubbusaah usun elle kaskassoowaanam keenik takkalee? Usun kalah tanim hinnon lacti inna akke waytek, wonna hinnay usun gitak makot gexiyyah lacak gacak Raaqa mara kinnon.
- 45. Nabiyow matablannaa! Ku-Rabbi iraw kah fidse inna maaci maacissi iyyam kee ayro bukku ittaamih fanat, kaadu Yalli faxinnay aracal eyseddi kaa haak yen, tohuk lakal iraw yaniimih astá ayró abne.
- **46.** Tohuk lakal dagom dagoomul kaa (iraw kinnuk) kalle ayro eweqqi ittam fanah.
- 47. Kaadu Yalla kinni bar suturi siinih abtem kay ditet sari sin kah yastureh innah, kaadu Yalli xin sin xagarah raacat abeeh (ruftó) laqó rizqhi (quusi) guranah edde fixixxoonuh siinih abe.
- 48. Kaadu Yalla kinni isi Racmatak (rob kinnuk) foocat aytikumah caacooyay qamburre takkuqe siinih rubtam, kaadu qaraanak taahirik (saytun lee) tan leey edde taahirroowaana siinih oobisne.
- **49.** Rabte baaxóy qabaarah kafte teetit naynuwwemkeh, kaadu, ginni hayneemik lac kee maggo seehada teetik nafqemkeh (lee kinnuk).
- 50. Kaadu nummah baaxok teynal kaa (Rob kinnuk) oobisnaah baaxok teyna cabnah, rob kah

أُمَّ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَق يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا كَٱلْأَنْغَلِمِ بَلْ هُمْ أَضَلُ سَيِيلًا

اَلْوَتَزَالِلَ رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَ وَلَوْشَاءَ لَجَعَلَهُ وسَاكِنَا ثُرِّجَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلانَ

ثُمَّ قَبَضَنَهُ إِلَيْنَا قَبَضَا يَسِيرًا ۞

وَهُوَالَّذِي جَعَلَ لَكُوُالَّيِّلَ لِبَاسَاوَالنَّوْمَ سُبَاتَاوَجَعَلَ النَّهَارَنْشُورًا۞

وَهُوَالَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَحَ بُشْ كَابَيْنَ يَدَى رَحْمَتِهُ وَأَنْزَلْنَا مِنَ الشَمَاءِ مَاءَ طَهُورًا ۞

لِنُحْتِي بِهِ عِبَلَدَةَ مَّيْمَنَا وَنُسْقِيَهُ ومِمَّا خَلَقُنَا أَنْعُكَمَا وَأَنَا سِيَّ كَيْرًا اللهِ

ۅؘڷڡؘۮؘڞۜڒڣٛٮؙٛؠؙێؘڰ۬ڗڶؾڐؙڴؘۯؙۅٵ۫ڡؘٲ۫ؽڽٙٲ۫ٛٛٛٛػڗؙٛ ٱڶنَاسِ إلَّا كُفُورًا۞

الحجزء ١٩

oobisne mari Yalli keenih abe niqmat kassitaanaah kaa elle faatitaanamkeh rob kah rade wee mari Yalla kassitaah kaal gacaanamkeh usuk keenih Racmatamkeh, tokkel sinaamak maggo mari woo niqmatal Yalla faatitaanam cineenih yangaddeenim akke waytek.

- 51. Kaadu faxinninoy kulli (ummaan) magaalah marah farmoytay Yallih digaalak ken meesiisay Yallâ fanah ken seeca keenih ruubak nen, kinnih immay Nabii Mucammadow baaxô bagul enni ivva marah inkih koo rubne.
- 52. Toysa Nabiyow koros faxxam moggolinaay, ama Qhuraanal kaxxa gicloh keenil ingicilliy kaa ken guddussaamal.
- 53. Kaadu Yalla kinni namma bad tesgellem, a-bad coboyuuy salfale maagaba kak katlal xabcinih a-bad qasbooy caraka, kaadu ken nammayih fanal reebuy ittat ken angale kala heeh, tii tiit keenik yangalem waasoh waase.
- 54. Kaadu Yalla kinni seehadaytu leek gintem (say num kee lab numih daacoyta kinnuk), tokkel woo seehadaytu nasab leeh balliinule seehadaytu kaa abe, ku-Rabbi faxxa haam ginaamah dudda-li kinni.
- 55. Ama koros Yallak kalah tu-keenih xiqe waytaah, tu keenik kale waytam yaqbuden, kaadu korosti

وَلَوْشِئْنَا لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةِ نَّذِيرًا ١

فَلَاتُطِعِ ٱلْكَلِفِرِينَ وَجَهِدُهُم بِهِ عِجِهَادًا

* وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ ٱلْبَحْرَيْنِ هَاذَا عَذْبُ فُرَاتُ وَهَا ذَامِلْحُ أُجَاجُ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا يَدْ زَخَاوَحِجَ الْمَحْجُورَا ١

وَهُوَ ٱلَّذِي خَلَقَ مِنَ ٱلْمَآءِ نَشَرًا فِعَلَهُ وِنَسَبًا وَصِفَ أَ وَكِانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ١

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَنفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُ وَكَانَ ٱلْكَافِرُعَلَىٰ رَبِّهِ عَظَهِيرًا ٥ sheetanah cato (qokol) yakke isi Rabbit agleyta haamal.

- 56. Nabiyow koo kah rubnem mannu, moominiin Jannatal ayti-kumussaah (berrakisiyya kinnuk) koros giral meesiisa num takkemkeh iyyaanam akke waytek.
- 57. Nabiyow korosuk ixxic: Yallih farmo sin gudduysaamal galtó sin messera, kinnih immay isi nafsih magaane faxa num kay Rabbil kaa xayyoysa gita yabbaxay iimaan kee mege taama abaamal.
- 58. Kaadu Nabiyow Yallay dudda-le manoley rabewaal kelitaay, kaa ceele waytaamak kaa saytunnos kaa faylisak, kaadu Yalli isi naqoosah dambih adda yaaxigem xiqah usun abba haanamak kaak Oellittam matanaay.
- 59. Yalla kinni Qaranwaa kee baaxooy, ken nammayih fanal tanim lica ayróh addat gintem, tohuk lakal Yalli qarshi amol fayya iyyeeh isi nabna celta massovnah massoowe, usuk Racmaan kinni, tokkel Nabiyow Yalla esser usuk kulliimik adda yaaxigi kinnik.
- 60. Korosuk Racmaan kinni Rabbih kummaataay (usiuda) kaa uqbuda keenik iyyeenik, "Racmaan manaaxigak usuk iyyaay? atu kummaatiyyah nee kah amrissaamah kummatnoo kaa aaxige kalah iyyen, Yallah kummaata iyyaanamih maxco

وَمَآأَدُ سَلْنَاكَ إِلَّا مُسَنَّهُ اوَ نَدْرًا ١٠٥

قُلْ مَا أَسْعَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرِ إِلَّا مَن شَآءَ أَن يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ عَسَبِلًا ١

وَتَوَكَّلُ عَلَى ٱلْحَيِّ ٱلَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَيِّحْ بحَمْدِةِ وَكَفَىٰ بِهِ عِبْدُنُوْنِ عِبَادِهِ عَ خَبِرًا ١

ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَةِ تِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا في سِتَّةِ أَيَّامِرُثُمَّ ٱسْتَوَىٰعَلَى ٱلْعَرِيْنَ ٱلرَّحْمَانُ فَسَعَلَ بِهِ عَجْبِرًا ٥

وَإِذَا قِلَ لَهُمُ ٱسْجُدُواْ لِلرَّحْمَنِ قَالُواْ وَمَا ٱلرَّحْمَنُ أَنْسُجُدُ لِمَاتَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ المُؤْدَا اللهِ diinik yaxxeereeniih giltaanam keenih osisse.

- 61. Yallay Nabay barkat kee magaané kak maggo, usuk Qaraanal kaxxa cutuuka le-aracal hee, kaadu ayròy diifu leeh, alsay noori-le kaal hee.
- 62. Kaadu Yalla kinni bar kee lagó ittal ciggiltam abtem, elle kaskassoowam faxa numuh, hinnay Yalla-le nigmatal faatitam faxa numuh.
- 63. Racmaan kinni Rabbih naqoosay moominiinih taniy baaxô bagul caalih gexxay meqe, usun tuugimi uma yaabah keenî luk yaaba waqdi, dambik edde yasillimen mege maxcó keenil gacsan.
- **64.** Kaadu usun (Yallih naqoosay moominiinih tani kinnuk) sinni Rabbih qibaadah (barti salat kinnuk) kummaatak soolak xiina mara kinnon.
- 65. Kaadu usun ni-Rabbow Jahannam girah digaalak nee naggoysaay nek eyxeer iyya mara, diggah tet digaalá tibbixe numuk mabaxsimtaay amok makatta.
- 66. Diggah Jahannam girak madab kee gub manxu umaah!
- 67. Kaadu usun maalu yaceen waqdi, baddaahewaah gabâ gibdah keedaadise waa mara, keenik mattaccoo baddaahiyyaa kee keedaadisiyyak fanah massah tan.

تَبَارَكَ ٱلَّذِي جَعَلَ فِي ٱلسَّمَآءِ بُرُوجَا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَجًا وَقَـمَرًا مُّنبِرًا ١

وَهُوَ ٱلَّذِي جَعَلَ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَا رَخِلْفَةً لِّمَنْ أَرَادَ أَن يَذَّكِّ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا ١

وَعِبَادُٱلرَّحْمَٰنِٱلَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى ٱلْأَرْضِ هَوْنَا وَإِذَا خَاطَبَهُ مُ ٱلْجَاهِلُونَ قَالُواْ سَلَمًا ١

وَٱلَّذِينَ مَستُهُ رَبِ لِرَبِّهِمْ سُجَّدَا وَقِيَمَاكَ

وَٱلَّذِينِ يَقُولُونَ رَتَّنَا أَصْمِ فَعَنَّاعَذَابَ جَهَنَّةً إِنَّ عَذَابِهَا كَانَ غَرَامًا ١

إِنَّهَا سَاءَتُ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ١٠

وَٱلَّذِينَ إِذَآ أَنفَ قُواْ لَمْ يُسۡرفُواْ وَلَمۡ يَقۡـتُرُواْ وَكَانَ مَنْ ذَلِكَ قُواْمَا ١

- 68. Kaadu usun Yalla inkittoysaah Yallâ luk aka Yalla aqbude waah Yalli qidim kak caraamu abe nafsi qide waa mara sharqil kaa elle qidaanam kak xiqtam baahe num akke waytek, (islaam diinik korraagek hinnay digbek lakal dalwa abek hinnay dulmih seehadayti Rooci yeyyeeqek) kaadu usun dalwa abe waah sinni sambo dalwak dacrisa mara kinnon, kaadu ama kaxxa dambittek tu-aba mari akeeral digaalá geele.
- 69. Qhiyaamah ayró jahannam girah digaalá kaah xirribisaanaah usuk bura luk qunxaane luk teetil (digaalá kinnuk) waara.
- 70. Kaxxa dambittek yotoobeeh, Yallal veemeneeh mege taama taamiteeh abbaasite mari koh raaquh immay, toysa too marah Yalli dambi duugaah keenih cabah kaal gaceenimih sabbatah ken umaaneena magaaneh keenih korsa, Yalli dambi cabti-li xuwawli kinni.
- 71. Kaadu abe dambik yotoobeeh mege taama abe num, toysa usuk diggah Yallâ fanah nummâ gacimih gace num kinni, diggah usuk isi Yallal mege gacimih gacek, tokkel Yalli meqe galtoh kaa galta.
- 72. Kaadu usun diraabah sumaaqitewaah cube kalah uma mari uma yab kee uma taama elle aban aroocal taturan waqdi wohut derre cabaah yassacakkeeh sinni

وَٱلَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ ٱللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ وَلَا يَقْ تُلُونَ ٱلنَّفْسَ ٱلِّتِي حَرَّمَ ٱللَّهُ إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَلَانَ نُونَ فَوَيَ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ١

يُضَاعَفَ لَهُ ٱلْعَدَاكِ يَوْمَ ٱلْقَدَمَةِ وَيَخَلُدُ فه م م م كانًا ١٠٠٠

إلَّا مَن تَابَ وَءَامَرَ . وَعَملَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُوْلَتِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّعَاتِهِمْ حَسَنَاتً وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُهُ زَارَّحِهُ مَا ١٠

وَمَن تَابَ وَعَـمِلَ صَلِحًافَإِنَّهُ وُيَتُونُ إِلَى ألله مَتَانًا ١

وَٱلَّذِينِ لَا يَشْهَدُونِ ٱلذُّورَ وَإِذَا مَرُّولُ بِٱللَّغْوِمَرُّواْكِرَامَانَ nafsi kak saytunnoysak tatura mara kinnon.

- 73. Kaadu usun ken Rabbih Qhuraanih aayootal ken kassiisan waqdi, derre teetit macaban, ayti maleelah innah tet aabbe waa mara hinnoonuuv inti maleelah innah tet able waa mara hinnon, wonna hinnay usun nagay hangi teetih acayuk tet ankacsan
- 74. Kaadu usun sinni Rabbi esserak. ni-Rabbow ni-agabuu kee ni-xaylok inti nek edde ruffu ittam neh acuwaay, Yallak meesita marah diini miroctiy maqaanel kataataana nee ab iyya mara kinnon.
- 75. Yallih naqoosak woo maray woo weelot weeloysime Jannatti qarwak fayya itta qarwal galtiman Yallih taaqatal yisbireenimih sabbatah, Kaadu Yallaa kee kay malaykak konnabaa kee salaamagle kay addal geyan.
- **76.** Usun tet (jannatti Qarwa kinnuk) addal waarak jannatti Oarwak madab kee gub manxu meqeeh!
- 77. Nabiyow korosuk: yi-Rabbi kanah sin maliiy, sin maxaagita gibda sin geyta waqdi kaat abtan kallaci akke wannay keenik ixxic, nummah isin Ohuraan kee Nabii dirabbosseenih, toysa isin Ohuraan kee Nabiit abten dirabboysiyyi sarrah amok siinik kate wayta digaalay addunyaay akeeral inkih sin finqissa siinil akke-le.

وَٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُواْ بِعَايَتِ رَبِّهِ مَ لَمْ يَخِدُّ واْعَلَىْهَا صُمِّاوَعُمْكَانَا اللهِ

الحجزء ١٩

694

وَٱلَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبِ لَنَامِنْ أَزْ وَجِنَا وَذُرِّ يَّكِتِنَا قُرَّةَ أَعَيُنِ وَأَجْعَلْنَالِلْمُتَّقِيرِ ﴾ امَامًا ١٠٠

أُوْلَتِكَ يُجْـزَقُونَ ٱلْغُرْفَةَ بِمَاصَبَرُواْ وَيُلَقُّونَ فِيهَا تَحِتَةً وَسَلَامًا ١٠٠

خَادِينَ مُسْتَقَالًا

قُلْ مَا يَعْمَوُ أُبِكُمْ رَبِّي لَوْ لَا دُعَا قُرْكُمْ مَ فَقَدَكَذَّ بَتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ۞

الجزء ١٩ 695

SUURAT ASH-SHUQARAA

Makkal Obte, 227 Aayat Takke

Fulte Racmattaav, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Taa-Siin-Miim (edde faxem Yalli yaaxige).
- 2. Tah baxxaqqa-le Qhuraan kitaabih aayoota.
- 3. Nabiyow isi nafsi rookat fingissa, ama koros yeemene mara akke waanamih sabbatah.
- 4. Fanne Nee tekkek, qaraanak astay ken meesissay fillitte keenik xixxibaaneh rammak edde katewayta keenil (makki koros kinnuk) oobisenno.
- 5. Kaadu ama korosuh gusubuk ooba Ohuraanak Racmaan kinni Rabbih xaquk tu-keenih matamaata temeete tet tekkek, kaa dirabboysaanaah derre kaat cabak sugeenim akke waytek.
- 6. Toysa nummah usun Qhuraan dirabboyseeniih kaal angaseenih, tokkel elle angasak sugeenimih xaagi (Yallih digaala kinnuk) keenih amaate-le.
- 7. Kaadu A-koros baaxô fanah mawagittannaa! tet addal cooxuk kulli qaynatay qaxaleeh, meqek nuysubukeh gide?
- 8. Diggah tohut Yallih inkittinaanee kee kay dudda tascasse astá taniih,

_ ٱللَّهِ ٱلرَّحِمَانِ ٱلرَّحِير

تِلْكَءَ ايَتُ ٱلْكِتَبِ ٱلْمُبِينِ

لَعَلَّكَ بَكِيٌّ نَّفْسَكَ أَلَّا يَكُونُواْ مُؤْمِنِينَ ٣

إِن نَشَأُنُنَزِلَ عَلَيْهِ مِينَ ٱلسَّمَاآءِ ءَايَةً فَظَلَّتْ أَعْنَاقُهُ وَلَهَا خَضِعِينَ ٢

وَمَايَأْتِيهِم مِّن ذِكْرِيِّنَ ٱلرَّحْمَٰنِ مُحْدَثٍ إِلَّا كَانُولْ عَنْهُ مُعْرِضِينَ ٥

> فَقَدُكَذَّ بُواْ فَسَيَأْتِيهِمْ أَنْبَـٰ وَأُو مَاكَا فُواْ بِهِ عَ يَسْتَهْزءُونَ ١

أُوَّلَوْ يَرَوُّا إِلَى ٱلْأَرْضِ كَوْ أَنْكَنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ گريم 🔅

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثُرُهُم مُّؤْمِنِينَ ٥

wohul keenik maggo mari yeemene mara makkon.

- 9. Diggah ku-Rabbi usuk Mayso-li xuwaw-li kinni.
- 10. Nabii Mucammadow isi marah cus: ku-Rabbi Nabii Muusah seeceeh. firqawni maray daalimiinih yanil gex kaak iyye waqdi.
- 11. Usun Firqawni mara, usun Yallih digaalák mameesitaanaa?
- 12. Nabii Muusa: yi-Rabbow diggah anu voo dirabbovsaanamak meesita iyye.
- 13. Kaadu usun yot aban dirabboysiyyah alil yok ceytaah, ku-farmoh gudduysiyyah arraba yok yaabe waytaamak meesitak, Jibriil yi-toobokoyta Haaruunû fanah kaa rub farmô gudduysiyyah voo catamkeh iyye.
- 14. Kaadu firqawnaa kee firqawni mari dambi yot-le num keenik gideeh, woo caneh yoo gidaanamak meesita iyye Nabii Muusa.
- 15. Yalli Nabii Muusak: Aleey koo maqidaanak, koo kee kutoobokoyta Nabii Haaruun niastooti luk gexa, diggah Nanu catoh siinî luk nan isin ittaanam kee siinil gacsaanam naabbehik iyye.
- 16. Tokkel isin firqawnal gexaay, diggah nanu ginô Rabbih namma farmoyta kinnino kaak ixxica.
- 17. Israa-iil xaylo cabaay, nelluk ken Rub kaak ixxica.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَنِيزُ ٱلرَّحِيمُ ٥

وَإِذْ نَادَىٰ رَبُّكَ مُوسَىٰ أَن ٱنَّتِ ٱلْقَوْمَ ٱلظَّالِمِينَ ٥

قَوْمَ فِرْعَوْنَ أَلَا يَتَّقُونَ ١

قَالَ رَبِّ إِنِّ أَخَافُ أَن يُكَذِّبُون ۞

وَيَضِيقُ صَدْرى وَلَا يَنظلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلَ الَّيْ هَارُونَ شَ

وَلَوْدُ عَلَى ذَنْكُ فَأَخَافُ أَن يَقْتُلُونِ ٥

قَالَ كَلَّا فَٱذْهَبَابِ الْكِينَا أَإِنَّا مَعَكُمُ مُستَمعُونَ

فَأْتِهَا فِرْعَوْنَ فَقُهُ لَا إِنَّارَسُولُ رَبِّ ٱلْعَالَمِينَ ١

أَنْ أَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَاءِيلَ ١

- 18. Firqawni Nabii Muusak: Ni addal alqih (saldih) anuk koo maqarsinninoo, kaadu maggo liggiditte ku-qumrik ni-addal masuginnitoo?kaak iyye.
- 19. Kaadu ku-uma taamay abteh iyya abteh (numtin qidim kinnuk), atu isih aben maqaane yangadde marih numuh anuk.
- 20. Nabii Muusa firqawnal gacisak:toysa anu tet abem anu iggima-le marak numuk teynah suge waqdi kaak iyye.
- 21. Tokkel anu siinik meesite waqdi siinik kudeeh, yi-Rabbi nubuwwannu yoh yeceeh, farmoytiitik numuk teyna yoo abe iyye.
- 22. Woo niqmatay atu yoh guneh lowtaah warissa Israa-iil xaylo nagoosah havsitteemii?
- 23. Firqawni Nabii Muusal:kaxxamariinitak ginô Rabbi maatiyaay iyye?
- 24. Nabii Muusa firqawnal gacisak:usuk Qaranwaa kee baaxooy ken nammayih fanal taniimih Rabbi isin woh yasmite mara tekkeenik keenik iyye.
- 25. Firqawni isi derfal tan makaabanak:Muusa yol gacsam taabbeenih innaa? iyye.
- 26. Nabii Muusa keenik iyyeh:usuk sin Rabbiiy siinik naharsi abbobtih Rabbi kinni.

قَالَ أَلَوْنُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبَثْتَ فِينَامِنَ عُمُركِ سِنِينَ ٨

وَفَعَلْتَ فَعَلْتَكَ ٱلَّتِي فَعَلْتَ وَأَنتَ مِنَ ٱلۡكَافِرِينَ اللهُ اللَّهِ

قَالَ فَعَلْتُهَا إِذَا وَأَنَا مِنَ ٱلضَّالِّينَ

فَفَرَرْتُ مِنكُمْ لَمَّاخِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَني مِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ١

> وَتِلْكَ نِعْمَةُ تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنْ عَبَّدتَّ بَيْ إِسْرَآءِيلَ أَنَّ

> > قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَارَبُ ٱلْعَالِمِينَ

قَالَ رَبُّ ٱلسَّمَاوَتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَابَيْنَهُمَآ إِن كُنْتُ مُّوقِنِينَ ٦

قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ وَأَلَا تَسْتَمعُونَ ٥

قَالَ رَثُكُو وَرَتُ ءَاكَآبِكُو ٱلْأَوَّلِينَ ٥

- 27. Firqawni isi marak diggah sin farmoytay sin fan rubsume usuk cabuli kinni iyye.
- 28. Nabii Muusa:usuk ayrò mawqaa kee ayrò kormaay, ken nammayih fanal tanjimih Rabbi isin kaskassoowa mara tekkeenik keenik
- 29. Firqawni Nabii Muusak yô kalah Yalla haysittek, diggah casbisen marih num koo abeyyo kaak iyye.
- **30.** Nabii Muusa yi-numma tascasseemik baxxaqqa ittam (astooti kinnuk) koh baahennokuu? casbit yoo haytam kaak iyye.
- 31. Firqawni Nabii Muusak:numma yacee marih num tekkek tet baahey kaak iyye.
- 32. Tokkel Nabii Muusa isi caxxa gideeh, usuk (caxxa kinnuk) too waqdi baxxaqqa iyya baadeysa vekke.
- 33. Kaadu Nabii Muusa isi gaba isi kamiisik moyya kak culta ikkek culussu heeh edde luk hadiffi heeh. too waqdi is (gaba kinnuk) yable marat qidih ifak raqqa itte baras aalle kalah.
- 34. Firqawni isi derfal tan makaabanak, diggah tah (Nabii Muusa kinnuk) baab-li ixxiga-li ivve.
- 35. Usuk isi baabat sin baaxók sin yayyaagem faxak, maca yoh tascasseeniih macal yoo amrissaanaah? keenik iyye.

قَالَ إِنَّ رَسُولَكُو ٱلَّذِيٓ أُرْسِلَ إِلَيْكُو لَمَجْنُونٌ ١

قَالَ رَبُّ ٱلْمَشْرِقِ وَٱلْمَغْرِبِ وَمَابَيْنَهُمَّآ إِن كُنتُمْ تَعَقِلُونَ ٨

قَالَ لَمِن ٱتَّخَذْتَ إِلَهًا غَيْرِي لَأَجْعَلَنَّكَ مِرَبَ ٱلْمَسْجُونِينَ ١

قَالَ أُولُو جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُّبِين ﴿

قَالَ فَأْتِ بِهِ عَإِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّادِ قِينَ ١

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَاهِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ١

وَنَزَعَ يَدَهُ وَفَإِذَا هِيَ بَيْضَا أَوُلِلنَّا ظِرِينَ ٢

قَالَ لِلْمَلَاحَوْلَهُ وَإِنَّ هَلَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ ٢

يُرِيدُ أَن يُخْرِجَكُم مِّنَ أَرْضِكُم بِسِحْرِهِ عَ

- 36. Muusaa kee kay toobokoyta Haaruun caagid wadiroysaay, magaalooluk baab-aba koh gaabossa labha rub kaak iyye kay mari
- 37. Ummaan baablih ixxigali koh baahaanamkeh.
- 38. Tokkel baababa timixxige ayrot yimixxige waktit kobxisimen.
- 39. Kaadu sinaamak gaaboowa iyyen.
- 40. Nanu baababa kattatnamkeh usun yayse mara yekkeenik iyyen.
- 41. Tokkel baababa temeete waqdi firqawnak:diggah nanu galto linoo? nanu Muusak yayse mara nekkek itte.
- 42. Firgawni: yeey; faxxa haytaanam galtòk liton, kaadu diggah isin too waqdi yi-garil xayyoysime marat tanton keenik iyye.
- 43. Nabii Muusa baababak:isin gambissoonu waytaanam gambisa keenik ivve.
- 44. Tokkel baababa sinni akootaa kee sinni coox qambisseeh baabah sinaamat gexxa waarraa kee abeesas celsiiseeniih:firqawni nabnal xiibitna immay diggah nanu Muusak yayse mara akkenno iyyen.
- 45. Tokkel Nabii Muusa isi caxxa gambiseeh, eddeluk too waqdi usuk baadeysa yekkeeh, usun diraabah ginnaasiteenim (coox kee akoota kinnuk) inkih yunxuqe.

قَالُوٓاْ أَرْجِهُ وَأَخَاهُ وَٱبْعَثُ فِي ٱلْمَدَآيِنِ كَشِيرِينَ

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارِ عَلِيمِ ۞

فَجُمِعَ ٱلسَّحَرَةُ لِمِيقَتِ يَوْمِرِمَّعَ لُومِ ٥

وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنتُم مُّجْتَمِعُونَ ٢ لَعَلَّنَانَتَّبِعُ ٱلسَّحَرَةَ إِن كَانُواْهُمُ ٱلْغَلِيينَ ٥

فَلَمَّا جَآءَ ٱلسَّحَرَةُ قَالُواْ لِفِرْعَوْنَ أَبِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحَنُ ٱلْغَلِينَ ١

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَّمِنَ ٱلْمُقَرَّبِينَ

قَالَ لَهُم مُّوسَيِّ أَلْقُواْ مَآ أَنتُم مُّلْقُونَ ٢

فَأَلْقَوَا حِبَالَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ ٱلْغَالِيُونَ ١

فَأَلْقَى مُوسَىٰ عَصَاهُ فَإِذَاهِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ۞

- 46. Tokkel baababa toh tuble waqdi Yallah Sujuuduh Radde.
- 47. Ginô Rabbil neemeneh axcuk.
- 48. Muusaa kee Haaruun Rabbil.
- 49. Firqawni:baababak anu idini siinih aceek naharat kaal teemeneenii iyye, diggah usuk (Muusa kinnuk) sin kaxxa kabiiriy baab sin barse kinni, toysa yi-digaalak siinil obtam sarrah aaxigetton, diggah sin gaboobiiy sin ibitte argiqeyyo migdi gabaa kee guri iba siinik argiqi hinnay guri gabaa kee migdi iba siinik argiqi akkeyyo, kaadu diggah inkih cooxut sin xinkiyeyyooh sin fanniseyyo keenik iyye.
- 50. Baababa: firqawnak atu net abta digaalá nee mabiyakta, diggah nanu ninni Rabbî fanah nandabbê kalah kaak itte.
- 51. Diggah nanu ni-Rabbi ni-dambitte neh cabam kaak qaagitna Muusal naharak teemene moominiin nekkeemih sabbatah.
- 52. Nabii Muusal:yi-naqoosak yeemene mara barat kuulus iyyaanamah wacyi kaal oobisne, diggah firqawnaa kee kay qande sin kataatele sin gacsaanamkeh axcuk.
- 53. Tokkel firqawni kay reedah gubaak tan magaaloolih qaskar ruube macaxu kaah kobxisaanamkeh israa-iil xaylok mawuq yoobbe waqdi.

فَأُلَقِى ٱلسَّحَرَةُ سَجِدِينَ السَّحَرَةُ

قَالُوٓاْءَامَنَّابِرَبِّٱلْعَلَمِينَ ۞ رَبِّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ١

قَالَ ءَامَنتُمْ لَهُ وقَبِّلَ أَنْءَ اذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ و لَكَبِيرُكُو ٱلَّذِي عَلَّمَكُو ٱلسِّحْرَفَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَّ لَأُقَطَّعَنَّ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِّنْ خِلَف وَلَأْصَلَّنَّكُو أَجْمَعِينَ ١

قَالُواْ لَاضَيْرِ إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ ٥

إِنَّانَظُمَعُ أَن يَغْفِرَلَنَارَبُّنَاخَطَلِيكَنَآ أَن كُنَّآ أَوَّلَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ١

* وَأُوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِىٓ إِنَّكُم

فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي ٱلْمَدَآبِن كَشِرِينَ ٥

54. Firqawni: diggah a-mari (israa-iil xaylo kinnuk) dago horta iyye.

- 55. Kaadu diggah usun kaxxam nee ceerissa taama aben.
- 56. Diggah nanu inkih cibbarsimaah, gulguluh keenih yan mara kinnino iyye.
- 57. Firqawnaa kee kay mara Masri baaxoy basaatin kee daroori-lek ken neyyeegeh.
- 58. Kaadu kadnoonii kee mege aroocaay meqe qarwak ken neyyeege.
- 59. Too mayyuq keenit kah abne innah, kaadu ken daboogaa kee ken maalu israa-iil xaylo nagarsisne ken bayisneek gamadal.
- **60.** Tokkel firgawnaa kee kay macaxi Nabii Muusaa kee kaâ luk yan mara ayro edde tawge waktit kataaten.
- 61. Tokkel namma butta (firqawni maraa kee Muusâ mara kinnuk) sitta tuble waqdi, Nabii Muusâ kataysis:diggah nanu elel simneeh firqwnaa kee kay macxi nee qide-le iyyen.
- 62. Nabii Muusa keenik iyyeh: aleey, sin meeleelan, diggah anu yoo qokla Rabbi liyooh, edde naggoowa gita voh ascasse-le.
- 63. Tokkel Nabii Muusal isi caxxat bad atuk iyyaanamah wacyi kaal oobisne, tokkel usuk kaa

إِنَّ هَلَوُٰلَآءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ ٥

وَإِنَّهُ وَلَنَالَغَآبِظُونَ ٥

وَإِنَّا لَجَمِيعُ حَذِرُونَ ٥

فَأَخْرَجْنَاهُم مِّن جَنَّاتٍ وَعُيُونِ ٥

وَكُنُوزٍ وَمَقَامِ كَرِيمِ ١

كَذَالِكُ وَأُوْرَثَنَهَابَنَيَ إِسْرَتِهِ يِلَ ٥

فَأَتَّبَعُوهُ مِرُّسُّ مِرْقِينَ ١

فَلَمَّاتَوَاءَا ٱلْجَمْعَانِ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَيَّ اتَّالَمُدَرَكُونَ ١

قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ 📆

فَأُوۡحَيۡنَاۤ إِلَىٰ مُوسَحِ أَنِ ٱصۡرِبِ بِعَصَاكَ ٱلْبَحْرِ فَأَنفَلَقَ فَكَانَكُلُ فَرْقِ كَٱلطَّوْدِ ٱلْعَظِيمِ ٠

yootokeeh, bad baxsimeeh kulli exxa kaak kaxxa qaleh innah gacca itte.

- 64. Kaadu tokkel aka mara xayyosne (firqawnaa kee kay mara kinnuk) badat cullu iyyaanam fanah Muusaa kee Muusâ marih lakal.
- 65. Kaadu Nabii Muusaa kee kaâ luk yan mara inkih naggosneh.
- 66. Tohuk lakal aka mara badat xuumusne (firqawnaa kee kay macaxu kinnuk).
- 67. Diggah tohut Yallih inkittinaanee kee kay dudda tascasse astá tan, kaadu keenik maggo mari yeemene mara makkinna.
- 68. Kaadu diggah ku-Rabbi, usuk maysoli xuwawli kinni.
- 69. Kaadu Nabiyow ama korosul Nabii Ibraahim xaagu maaqaay keenil akriy.
- 70. Usuk isi abbaa kee isi marak taqbudeenim maatiyaay iyye waqdi?
- 71. Numtinwwellitte nagbudeeh, tet amol daffeyak asna tet qibaadah ivven.
- 72. Nabii Ibraahim isin ken kallactan waqdi, usun sin yaabbeenih innaa? keenik iyye.
- 73. Hinnay ken tugbudeenik tu siinih xiqaanaa, hinnay ken aqbude wayteenik tu siinik kalaanaa keenik iyye?

وَأَزْلَفُنَا ثَمَّ ٱلْآخَرِينَ

وَأَنْجَتْنَامُوسَيْ وَمَن مَّعَهُ وَأَجْمَعِينَ ٥

ثُمَّ أَغْرَقْنَا ٱلْآخَرِينَ ١

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَاكِةً وَمَاكَانَ أَكْتُرُهُم مَّوْ مِنْ اللَّهُ

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ١

وَٱتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأً إِبْرَهِيمَ اللهِ

إِذْقَالَ لاَّبِيهِ وَقَوْمِهِ عَمَاتَعَيْدُونَ ٨

قَالُواْنَعُـٰدُأُصْنَامَافَنَظَلُّ لَهَاعَكِفِينَ۞

قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمُ إِذْ تَدْعُونَ ٥

أَوْ يَنفَعُونَكُو أَوْ يَضُرُّ وَنَ ١

74. Aleey!wohuk tu maabaanay, niabbobti nanu abnah innah taama neh abak sugteeh nanu wohul ken salleeh ken katatne ivven.

75. Nabii Ibraahim keenik iyyeh:yoh warisay numtinwwellittek agbudak sugteenim cubbiluk wagitteenii iggimaa kee makot taniinim sinnik taaxagoonuh.

76. Sin kee siinik naharsi abbobti?

77. Diggah usun yok qaduwwiiy ken maqbuda, kinnih immay anu aqbudem ginô Rabbi kinni, usuk addunyaa kee akeeral yok awlaytu.

78. Yallay tayse ginoh yoo gine usuk mege gital tirri yoo hee-le.

79. Kaadu Kaa kinni yoo taskameeh, yoo tafqem,

80. Kaadu biyaakita waqdi biyaakak usuk yoo qaffoysa,

81. Kaadu Kaa kinni yoo qiddaah, sarra yoo taynuwweem Qhiyaamah ayró.

82. Kaadu Kaa kinni yi-dambi yoh cabam kak qaagitam galtóh ayró (Qhiyaamah ayró kinnuk).

83. Nabii Ibraahim isi Rabbi kallacak:yi-Rabbow tu-xiqta ixxiga yoh acuyaay, ku naqoosak mege mara yoo eleelis iyye.

84. Kaadu meqe saareey, meqe xagar xagó (galab-xagó) yoh ab ellecabô maray yok lakal yamaatu waah addal Qhiyaamah ayrô fanah.

قَالُواْ مَلْ وَحَدْ نَآءَاكَآءَ نَا كَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ١

قَالَ أَفَءَ مِنْ مُ هَاكُنْتُهُ تَعَمُّدُهِ نَ ٥٠٠

أَنْتُمْ وَءَابَآؤُكُمُ ٱلْأَقَدَمُونَ ٦ فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِّي إِلَّارَبَّ ٱلْعَالِمِينَ ۞

ٱلَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَيَهُدِينِ ۞

وَٱلَّذِي هُوَ يُطْعِمُني وَيَسْقِينِ ﴿

وَإِذَا مَرِضَتُ فَهُو يَشْفِينِ ٥

وَٱلَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْمِينِ ٥

وَٱلَّذِيٓ أَطْمَعُ أَن يَغْفِرَ لِي خَطِيٓعَتِي

رَبّ هَبْ لِي حُكُمًا وَأَلْحِقْنِي بِٱلصِّيلِحِينَ ١

وَٱجْعَل لِّي لِسَانَ صِدْق فِي ٱلْآخِرِينَ ١

85. Kaadu ku-naqoosak naqiim deqsita Jannat nagra marat yoo hayis.

86. Kaadu yi-abbah dambi cab, diggah usuk makkoote marak numuk tevnah sugek.

87. Kaadu yoo mawacarriysin ginó inkih magoogak cisab kee galtoh ugussa ayrò (Qhiyaamah ayro kinnuk).

88. Woh gibdi ayróy maaluu kee xaylo tu edde xiqe wayta kinni.

89. Yallâ fanah saytun lubbi luk yemeete num akke waytek, koroosannuu kee munaafighinnuk.

90. Kaadu Yallak meesiteeh, kay taaqatal kaâ fanah yufkune marah Jannat xayyoysimaah ken yaybulleenih Qhiyaamah ayrò.

91. Kaadu jaciim degsitta girá koroosite maray tirtô gitak makkoote yaybulleenih.

92. Kaadu ken sahitak:sin yallittey aqbudak sugteeni annih teetiiy? Keenik iyyan.

93. Yallak kalah agbudak sugteenim Yallih digaalák sin cattaa hinnay is isi nafsi Yallih digaalák cattaa?

94. Tokkel ken (numtinwwellittee kee koros kinnuk) kee tirtô gitak makkoote mara xambabbagga ken heenih jahannamat foocah (neefih) gambisiman.

95. Kaadu ibliis gande (kaa kataate mara kinnuk) inkih teetit gambisimta.

وَٱجْعَلْنِي مِن وَرَثَةِ جَنَّةِ ٱلنَّعِيمِ ٥

وَٱغْفِةِ لِأَنِّي إِنَّهُ وَكَانَ مِنَ ٱلضَّالِّينَ ٥

وَلَا يُخَرِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ ١

يُؤْمَلَا يَنفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ٥٠٠

إلَّا مَنْ أَتَى ٱللَّهَ بِقَلْبِ سَلِيمِ ١

وَأُزْلِفَت ٱلْجُنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ ٥

وَبُرِّزَتِ ٱلْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ ١

وَقِيلَ لَهُمْ أَنَّ مَاكُنَّةُ تَعَمُّدُونَ ١

مِن دُونِ ٱللَّهِ هَلْ يَنضُرُونَكُمْ أَوْ يَنتَصِرُ ونَ ١

فَكُتِكُمُ إِفْعَاهُمْ وَٱلْغَاوُونَ ١

وَجُنُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ ٥

96. Koros kee usun aqbudak sugeenim tet addal anuk keemaaritak ittak iyyaanah.

97. Yallal xiibitna immay nanu diggah addunyal baxxaqqa itta makov gellu sinnih addat sugne itta koros.

98. Nanu Ginô Rabbit sin massosne waqdi Qibaadal.

99. Kaadu tirtô gitak nee makkossem matan umeyniitiy Yallak kalih im nagbudeemih neh secte akke waytek.

100. A-saaku shafaaqatta neh takkeeh, Yallih digaalak nee cattaamak num mannu.

101. Kaadu kacnoytah yan kataysay neh xuwaawa (allaaqala) mannu.

102. Maganey!inki adda addunyâ fanah madaara luk sugnaamal yeemene maray naggoowê loowot gacak nen iyyan.

103. Diggah too Nabii Ibraahim xaaguy taturet kaskassoowa marah astá tan, kaadu keenik ama xaagu yoobbe marak maggom yeemene mara makko.

104. Kaadu diggah Nabiyow ku-Rabbi usuk mayso-li xuwaw-li kinni.

105. Nabii Nuuc mari sinni farmoyta Nuuc dirabboyseeh, wohul farmoytit inkih dirabboyse mara yekken.

قَالُواْ وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ١

تَٱللَّهِ إِنكُنَّا لَفِي ضَلَالِ مُّبِينٍ ۞

إِذْ نُسَوِّيكُمْ بِرَبِّ ٱلْعَالَمِينَ ١

وَمَآ أَضَلَّنَآ إِلَّا ٱلْمُجْرِمُونَ ١

فَمَالَنَامِن شَيْفِعِينَ ١

فَلَوْأَنَّ لَنَاكُرُهُ قَفَكُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ١

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَا رَأَةً وَمَا كَاتَ أَكِيتُ مُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ٢

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوْجٍ ٱلْمُرْسَلِينَ

- 106. Ken toobokoyti Nabii Nuuc Yallak mameesittaanaa?keenik ivve waqdi.
- 107. Diggah anu siinih amaanat-le farmoyta kinniyo edde rubsumem sin gudduysaamal.
- 108. Toysa Yallak meesitaay yi-amri oggola.
- 109. Kaadu Yallih farmo sin gudduysaamal galtó sin messera, yi-galtó numul matanaay numul messera ginô Rabbil essera yoo akke waytek.
- 110. Toysa Yallak meesitaay yi-amri oggola.
- 111. Anninnal koo nummasnaah koo katatnaah sinaamak boola-le mari koo kataate way? Kaak iyyen kay mari.
- 112. Nabii Nuuc:usun abak sugen taamoomih ixxiga mayyu, cagalah anu ken kah seecam iimaanâ kalah keenik ivve.
- 113. Ken cisab kee galtò numul matan yi-Rabbiy qellittem yaaxigel tan tet akke waytek, woh aaxiginnitoonuy amah axcuk mananniton
- 114. Kaadu anu yi-seecol yeemene mara xiiriya num hinniyo.
- 115. Anu abbay sinam xiiriya hinniyo, baxxaqqa iyya meesiisey Yallih digaalak sin meesiisa akke waytek.

إِذْقَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحُ أَلَا تَتَّقُونَ ٥

إِنَّى لَكُورُ رَسُولُ أَمِينٌ ١

فَأَتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطْعُونِ ١

وَمَآأَسْعَكُ كُوْعَلَيْهِ مِنْ أَجَرٍّ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّاعَلَى رَبّ ٱلْعَلَمِينَ ١

فَأَتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ١

* قَالُو ٓ اٰأَنُوۡمِنُ لَكَ وَٱتَّبَعَكَ ٱلْأَرۡدَلُونَ

قَالَ وَمَاعِلْمِي بِمَاكَانُواْ يَعْمَلُونَ ١

إِنْحِسَابُهُمْ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّي لَوْ تَشْعُرُونَ ١

وَمَآأَنَا بُطَارِدِٱلْمُؤْمِنِينَ ١

إِنۡ أَنَا الَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ١

116. Nuucow ama seecok aadeewaytek xeetit qiden marak numuk teyna akketto kaak iyyen.

117. Too waqdi Nabii Nuuc isi Rabbi seeceeh:yi-Rabbow diggah yimari yoo dirabboyseh iyye.

- 118. Toysa yi-Rabbow yoo kee ken fan meklah mekelaav Ni-fan baxisaay ken bayis, kaadu yoo kee moominiinik yô luk yan mara woo digaalak naggos iyye.
- 119. Tokkel kaa (Nabii Nuuc kinnuk) kee kaâ luk yan mara kibuk tan doynikil ken naggosne.
- 120. Tohuk lakal kay marak raage maray aaminewee maggo leet xuumusne Nabii Nuuc kee kaâ luk suge mara naggosneek gamadal.
- 121. Diggah too Nabii Nuuc xaaguy taturet kaskassoowa marah astá tan, kaadu keenik ama xaagu yoobbe marak maggo mari keenik yeemene mara makko.
- 122. Kaadu diggah Nabiyow ku-Rabbi usuk mayso-li xuwaw-li kinni.
- 123. Qaad deqsitta kedo sinni farmoyta Huud dirabbosseeh, wohul farmoytit inkih dirabboyse mara vekken.
- 124. Ken toobokoyti Nabii Huud: Yallak mameesittaanaa? keenik iyye waqdi.
- 125. Diggah anu siinih amaanat-le farmoyta kinniyo edde rubsumem sin gudduysaamal.

قَالُواْلَبِن لَّمْ تَنتَهِ يَكنُوحُ لَتَكُوْنَنَّ مِنَ

قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُون ١

فَٱفْتَحْ بَيْنِي وَبِيِّنَاهُمْ فَتَحًا وَنَجِّنِي وَمَن مَّعِيَمِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ١

فَأَنِجَنَّنَاهُ وَمَن مَّعَهُ وَفِي ٱلْفُلُكِ ٱلْمَشْحُونِ ١

ثُورَ أَغْرَقْنَا بَعُدُ ٱلْبَاقِينَ ١

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَأَيَةً وَمَاكَانَ أَكْتَرُهُم

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ١

كَذَّبَتْ عَادُّٱلْمُرْسَلِينَ ١

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ١

انيّ لَكُوْرَسُولُ أَمِينٌ ١

126. Toysa Yallak meesitaay yi-amri oggola.

127. Kaadu Yallih farmo sin gudduysaamal galtó sin messera, yi-galtó numul matanaay numul messera ginô Rabbil essera voo akke waytek iyye.

128. Ummaan aracay fayya iyyal fayya itta qarway dabqah elle gace waytaana digirih xissaanaa?

129. Kaadu magar-le kalqoota haysittaanaa, addunyal waartaanaah, rabe waytoonu waytaanah innah? (mawaartan rabetton).

130. Kaadu qidim kee hinnay digaalah seehadaytu tabbixen waqdi xuwaw kee allaaqal sinni marih xibixih kaa tabbixen.

131. Toysa Yallak meesitaay yi-amri oggola.

132. Kaadu Yallay maggo afah tan niqmootay taaxigeeni siinih veceek meesita.

133. Affara xiyyuu (gaalaay, laay, illii kee wadara) kee xaylo siinih yecee (lab-xayloo kee say-xaylo kinnuk).

134. Kaadu basaatin kee weqta daroori siinih yecee.

135. Nabii Huud: diggah anu kaxxa ayroh (Qhiyaamah ayro kinnuk) digaalak siinih meesita koroosannuu kee Nabii dirabbossaanamak kate wayteenik keenik iyye.

فَأَتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ١

وَمَآ أَسْعَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرِّ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَتَ ٱلْعَالَمِينَ ١٠٠٠

أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ ءَايَةً تَعْبَثُونَ ۞

وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخَلُدُونَ ١٠٥٥

وَإِذَا بَطَشْتُم بَطَشْتُم بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ ١

فَأَتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ١

وَٱتَّقُواْ ٱلَّذِي أَمَدَّكُم بِمَاتَعُ لَمُونَ ١

أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَكِمِ وَبَنِينَ ﴿

وَجَنَّاتِ وَعُيُونِ ١

إِنِّيَّ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمِ عَظِيم اللَّهِ

- 136. Nel inki gide atu nee kassissam kee hinnay nee kassiisa marih num akke wataamah nanu inkinnah kol manaamina kaak iyye kay mari.
- 137. Ta nanu elle nanim kalah tu hinna nek naharsi marih diinii kee Qaadoodi akke waytek.
- 138. Kaadu nanu abnah naniimil madiggalsimna iyyen.
- 139. Usun Nabii Huud dirabboyseeniih ken finqisneh, diggah too finqay keenit abnet kaskassoowa marah astá tan, kaadu ama xaagu yoobbe marak maggo mari keenik veemene mara makko.
- 140. Kaadu diggah ku-Rabbi usuk mayso-li xuwaw-li kinni.
- 141. Samuud degsitta kedó sinni farmoyta Nabii Saalic dirabbosseeh, wohul farmoytit inkih dirabboyse mara yekken.
- 142. Ken toobokoyti Nabii Saalic Yallak mameesittaanaa?keenik iyye waqdi.
- 143. Diggah anu siinih amaanat-le farmoyta kinniyo edde rubsumem sin gudduysaamal.
- 144. Toysa Yallak meesitaay yi-amri oggola.
- 145. Kaadu Yallih farmo sin gudduysaamal galtó sin messera, yi-galtó numul matanaay numul messera ginô Rabbil essera yoo akke waytek.

قَالُواْ سَوَآةُ عَلَيْنَآ أَوَعَظَتَ أَمْلَمْ تَكُرُ. مِّرَبَ ٱلْوَعِظِينَ ﴿ اللَّهِ عَظِينَ اللَّهُ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ

إِنْ هَنِذَ آلِلَّاخُلُقُ ٱلْأَوَّلِينَ ١

وَمَانَحُنُ بِمُعَذَّبِينَ ١

فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكُنَاهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآئِةً وَمَا كَانَ أَكَتُرُ هُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿ كَانَ أَكُتُرُ هُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿ ١٩٠٠

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ١

كَذَّبَتْ ثَمُودُ ٱلْمُرْسَلِينَ ١

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَلِحٌ أَلَا تَتَقُونَ ١

إِنِّي لَكُوْ رَسُولُ أَمِينٌ ١

فَأَتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ١

وَمَا أَسْ عَلْكُمُ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرً إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَتَ ٱلْعَالَمِينَ ١

- 146. Sin Rabbi addunyal saayah anuk nigmat addat waarak sin cabaa?
- 147. Basaatin kee wegta daroorih addal.
- **148.** Kaadu buqreeraay, tamiiray (nakilay) tamri kak aleeh xabcinil meesite kal sin cabaa?
- 149. Kaadu qaleelak qarwa uruttan (orittan) urim teetik naggaarisak batritak dabgah elle gactoonuh.
- 150. Toysa Yallak meesitaay yi-amri oggola.
- 151. Kaadu umaanet caddok tature marih amri moggolina.
- 152. Uma taamat baaxo baysa maray maqaanet baaxo aymaaqewaah amri moggolina.
- 153. Samuud Nabii Saalicik :cagalah atu elle baaben marih num kinnito kaak ivven.
- 154. Saalicow atu ninnah yan seehadaytu akke waytek kalah tu hinnitok, Nabii kinnitom kok tascasse astá baahey numma yacee marih num tekkek kaak iyyen.
- 155. Nabii Saalic keenik iyyeh: ah alaáy yi-asta kinni, is arakta avrò leeh, isin wonnah timixxige ayroh araki liton.
- 156. Kaadu umaaneh tet maxagina, toysa kaxxa ayróh digaalá sin xagelek keenik iyye.
- 157. Tokkel argó teetik kaleeniih tet gideenih, edde luk nadaamite

أَتُتُرَكُونَ فِي مَا هَاهُنَآءَ امِنِينَ ١

في جَنَّاتِ وَعُيُونِ ١

وَزُرُوعِ وَنَخُ لِطَلْعُهَاهَضِيرُ ١

وَتَنْحِتُونَ مِنَ ٱلْجِبَالِ بُيُوتَافَرهِينَ ١

فَأَتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ١

وَلَا تُطِيعُواْ أَمْرَالُمُسْرِفِينَ ١

ٱلَّذِينَ يُفْسِدُ وِنَ فِي ٱلْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ١

قَالُوٓ أَإِنَّ مَآ أَنتَ مِنَ ٱلْمُسَحِّرِينَ ١٠٠

مَآأَنتَ إِلَّا بَشَرٌ مُتْلُنا فَأْتِ عَالِيةِ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّادِقِينَ ١

قَالَ هَاذِه عِنَاقَةٌ لَّهَا شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ بَوْمِر مَّعُلُومِ ١

وَلَاتَمَيُّوهَا بِسُوٓءِ فَأَخُذَكُمُ عَذَاكُ يَوْمِر

فَعَقَ وهَا فَأَصْبَ حُواْ نَادِمِينَ ١

marah maacisen digaala sinnil obtam vismiten waqdi.

- 158. Tokkel Nabii Saalic ken kak meesiise digaalá keenil obteeh fingiteenih, diggah too fingay keenit abnet kaskassoowa marah astá tan, kaadu keenik ama xaagu yoobbe marak maggo mari keenik yeemene mara makko.
- 159. Kaadu diggah Nabiyow ku-Rabbi usuk mayso-li xuwaw-li kinni.
- 160. Nabii Luut mari sinni farmovta Nabii Luut dirabboyseeh, wohul farmoytit inkih dirabboyse mara vekken.
- 161. Ken toobokoyti Nabii Luut Yallak mameesittaanaa? keenik iyye waqdi.
- 162. Diggah anu siinih amaanat-le farmoyta kinniyo edde rubsumem sin gudduysaamal.
- 163. Toysa Yallak meesitaay yi-amri oggola.
- 164. Kaadu Yallih farmo sin gudduysaamal galtó sin messera, yi-galtó numul matanaay numul messera ginô Rabbil essera yoo akke waytek iyye.
- 165. Isin Labhal fidoh orobtaanaa ragga itta ginok fanaak?
- 166. Kaadu sin Rabbi sin agabuy edde xaltoonuh siinih gine cabtaanaa? Wonna hinnay isin ama uma taamat (labhal orbaanam kinnuk) caddok tatra mara kinniton keenik iyye.

فَأَخَذَهُمُ ٱلْعَذَابُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَأَيَةً وَ مَا كَانَ أَكْ تَرُهُم مُّو مِنِينَ ١٥٥

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ١

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطِ ٱلْمُ إِسَالِينَ ١

إِذْ قَالَ لَهُ مُ أَخُوهُمْ لُوطٌ أَلَا تَتَّقُونَ ١

إِنَّى لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ١

فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ

وَمَا أَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرًان أَجْرِي إِلَّا عَلَىٰ رَبّ ٱلْعَالَمِينَ ١٠٠٠

أَتَأْتُونَ ٱلذُّكُرَانَ مِنَ ٱلْعَالَمِينَ الْعَالَمِينَ

وَتَذَرُونَ مَاخَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِّنَ أَزْ وَلِحِكُمْ بُلْ أَنْكُمْ قَوْمُ عَادُونَ ١ 167. Nabii Luut mari:luutow labhal fidoh orobnaamak nee wassaamak kate waytek, diggaluk baaxok yeyyeqsimeeh xiiriyen marih num akketto kaak iyven.

- 168. Nabii Luut keenil gacisak:diggah anu isin abtan uma taama kaxxa naqabuh niqba marih num kinniyo keenik iyye.
- 169. Nabii Luut isi Rabbi kallacak:yi-Rabbow yoo kee yi-buxah marak yol teemeneemiiy keenik kalah yol yeemene mara, yi-mari aba uma taamaa kee keenil obtu wayta digaalák nee naggos iyye.
- 170. Tokkel kaa kee kay buxah maraay kaal teemenem inkih naggosneh.
- 171. Idaltô daaqaynah umeynay (Nabii luut barra kinnuk) digaalát raage maray fingitê luk ragteeh fingitte akke waytek koroositteemih sabbatah.
- 172. Tohuk lakat aka mara (Nabii luut mara kinnuk) bayisneh.
- 173. Kaadu qaraanak xeet keenil oobisne digaaláh robti innah, tokkel Yallih farmoyti Nabii Luut meesiise maral robti innah obte digaalá manxu qaxumaah!
- 174. Diggah too Nabii Luut marat tekke digaalat kaskassoowa marah astá tan, kaadu keenik maggo mari yeemene mara makko.
- 175. Kaadu diggah Nabiyow ku-Rabbi usuk mayso-li xuwaw-li kinni.

قَالُواْلَبِن لَّرْتَنتَهِ يَلْوُطُ لَتَكُوْنَزَّمِنَ

قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِّنَ ٱلْقَالِينَ ١

رَبّ نَجِّني وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ ١

فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ وَأَجْمَعِينَ ١

إِلَّا عَجُوزًا فِي ٱلْغَابِرِينَ ١

*ڎؙڗؙۮمۜۧۯ*ؽؘٳٲڷٳڂؘڔۣڹڹؘڰ

وَأَمْطَرُ نَاعَلَتِهِ مِمَّطَارًا فَسَاءَ مَطَرُ ٱلْمُنذَرِينَ

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَأَنَةً وَمَاكَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤَّمِنِينَ ١

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ١

176. Garbô mari sinni farmoyta Nabii Shuqeybi dirabboyseeh, wohul Yallih farmoytit inkih dirabboyse mara yekken.

177. Nabii Shuqeybi Yallak mameesittaanaa?keenik iyye waqdi.

178. Diggah anu siinih amaanat-le farmoyta kinniyo edde rubsume diini sin gudduysaamal.

179. Toysa Yallak meesitaay yi-amri oggola keenik iyye.

180. Kaadu Yallih farmo sin gudduysaamal galtó sin messera, yi-galtó numul matanaay numul messera ginô Rabbil essera yoo akke waytek.

181. Nabii Shuqeybi keenik iyyeh: sinaamah tu-elle keexxan keelá duudusaay, keexó daggoysa mara makkina.

182. Kaadu sinaamah massah yan miidaanay duddalel miidaanisa miidaanissaanam.

183. Kaadu sinaamak-le cakki madaggoysinaay, baaxó mabaysina baaxó umaanet baysa mara tikki itteenih.

184. Kaadu Yallay sin kee siinik naharsi ginoona gineh digaalák meesita.

185. Madyan mari Nabii Shuqeybik :cagalah atu elle baaben marih num kinnito kaak iyyen.

كَذَّبَ أَصْحَابُ لَتَيْكَةِ ٱلْمُرْسَلِينَ ١

إِذْقَالَ لَهُمْ شُعَيْبُ أَلَا تَتَّقُونَ ١

إِنِّي لَكُورُ رَسُولٌ أَمِينٌ ١

فَأَتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ١

وَمَاۤ أَسۡعَلُمُ عَلَيْهِ مِنۡ أَجۡرٍۗ إِنۡ أَجۡرِىَ إِلَّاعَلَ رَبِّ ٱلۡعَلَمِينَ ۞

* أُوَفُواْ ٱلۡكَيۡلَ وَلَا تَكُونُواْ مِنَ ٱلۡمُخۡسِرِينَ ١

وَزِنُواْ بِٱلْقِسَطَاسِ ٱلْمُسْتَقِيمِ ۞

وَلَا تَبْخَسُواْ النَّاسَ أَشْيَآءَ هُرُوَلَا تَغْثَوُاْفِي ٱلْأَرْضِ مُفْسدينَ

وَاتَّقُواْ ٱلَّذِي خَلَقَاكُمْ وَٱلْجِيلَّةَ ٱلْأَوَّلِينَ ١

قَالُواْ إِنَّمَا أَنتَ مِنَ ٱلْمُسَحَّرِينَ ٥

- 186. Kaadu Shuqeybow atu ninnah yan seehadaytu akke waytek kalah tu hinnitooy, diggah nanu dirableelak numuk teyna koo nakkale kaak iyyen.
- 187. Tokkel atu garaanak digaalá kitiifoonuh nel oobis numma yacee marih num tekkek kaak iyyen.
- 188. Nabii Shuqeybi yi-Rabbi isin umaanek abba haytaanam yaaxigeh keenik iyye.
- 189. Tokkel kaa dirabboyseeniih, gayrantuy ken silaalisa-le ayróh digaalá ken tibbixeeh ken fingisse, diggah woh kaxxa ayróh digaalá kinni.
- 190. Diggah too Nabii Shuqeybi marat tekke digaalát kaskassoowa marah astá tan, kaadu keenik maggo mari veemene mara makko.
- 191. Kaadu Nabii Mucammadow diggah ku-Rabbi usuk mayso-li xuwaw-li kinni
- 192. Diggah A-Qhuraan ginô Rabbih xaguk obsime.
- 193. Jibriiliy amaanat-le kaa oobise.
- 194. Yallih farmoytittey Yallih digaalák sinam meesissak numuk teyna takkemkeh ku sorkocobbaxal kaa (Ohuraan kinnuk) oobise.
- 195. Qarab afay baxxaqqa-let kaa oobise.
- 196. Kaadu diggah ama Qhuraanih cusiyyi naharsi ambiyah kitoobah addal yan.

وَمَا أَنْتَ إِلَّا بِشَرُ مُعَمَّلُنَا وَإِن نَّظُنُّكَ لَمِنَ ٱلْكندبينَ اللهُ

فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفَامِّنَ ٱلسَّمَاءِ إِن كُنْتَ مِنَ ٱلصَّادِقِينَ ١

قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَاتَعْ مَلُونَ ١

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَ هُمْ عَذَابُ يَوْمِ ٱلظُّلَّةِ ۚ إِنَّهُ وَكَانَ عَذَابَ يَوْمِرعَظه ٨

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَأَنَةً وَمَا كَانَ أَكِتُ ثُوهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿

وَإِنَّ رَبِّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ١

وَإِنَّهُ ولَتَنزيلُ رَبِّ ٱلْعَالَمِينَ ١

نَزَلَ بِهِ ٱلرُّوحُ ٱلْأَمِينُ ١ عَلَىٰ قَلْيِكَ لِتَكُونَ مِنَ ٱلْمُنذِرِينَ ١

وَإِنَّهُ وَلَفِي زُبُرُ ٱلْأَوَّ لِينَ ١

197. Kaadu ama makki koros atu Yallih farmoyta kinnitooh, Qhuraanay kol oobisne cakki kinnim, israaiil xayloh qolama woh numma kinnim taaxigem astáh ken maxiqtaa?

198. Kaadu Qhuraan qarab akkewaa maray qajam deqsitak numuk teynal kaa oobisinnoy,

199. Tokkel usuk kaa keenil (makki koros kinnuk) akrayuk yeneeh, kaal veemene mara akkuk manannon.

200. Tonnaah ama Qhuraanih cinaa kee angoddi umeyniitih yan marih sorkocobbaxittet culusneh.

201. Usun kaal (Qhuraan kinnuk) mayaaminan qansarissi ken hayta digaalá ubullu haanam fanah.

202. Eddeluk woo digaalá garcik (hurubbak) keenit tamaate, usun mamut teetik aaxige kalah.

203. Tokkel nanu natoobeeh, naamineh gide a-digaalák nee maay wadirroysan iyyan?

204. Usun Ni-digaaláh obtimii edde gataatakaanaah raksitaanam?

205. Nabiyow yoh warisey qumri keenik eyxerri hayneh maggo liggiditte ken sugusneeh hatkisnek,

206. Tohuk lakat kah xagnisimak sugen digaalá keenih temeetek?

207. Addunyal gumrii kee nigmatak edde hatkisimak sugeenim maca keenih xiqtaah? rabaanak naharal Yallal gace weenik (tu-keenih maxiqta).

أُوَلَةٍ كُنْ لِيَّهُمْ ءَائِةً أَن يَعْلَمَهُ وعُلَمَتُهُمْ بَنِي إِسْرَاءِ يلَ ١

وَلَوْنَزَّلْنُهُ عَلَى بَعْضِ ٱلْأَعْجَمِينَ ١

فَقَرَأَهُ وَعَلَيْهِم مَّا كَانُواْ بِهِ عُمُؤْمِنِينَ ١

كَذَٰ لِكَ سَلَكُنَاهُ فِي قُلُوبِ ٱلْمُجْرِمِينَ ٥

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ عَتَّى يَرَقُلْٱلْعَذَابَٱلْأَلِمَ ١

فَيَأْتِيَهُم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

فَيَ قُولُواْ هَلْ نَحُنُ مُنظَرُونِ ١

أَفَهَ عَذَا بِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ٥

أَفَرَءَ بَتَ إِن مَّتَّعَنَّا فِي مُ اللَّهِ مُ سِنِينَ

ثُمَّجَاءَ هُم مَّاكَانُواْ يُوعَدُونَ ١

مَآ أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّاكَانُواْيُمَتَّعُونَ۞

208. Kaadu hebeltô magaalah mara mafingisinnino Yallih digaalák ken meesissah tan farmoytit keenih rubne nee akke wavtek.

- 209. Keenih (makki koros kinnuk) kassiisiiy garci kalootu, kaadu Nanu keenit abneh nan digaalál daalimiin makkinnino.
- 210. Kaadu ama Qhuraan Nabiil sheetoona moobisinna. Jibriil oobisê kal.
- 211. Kaadu woh ken maceltaay keenih matakkaay maduudan.
- 212. Diggah usun (sheetoona kinnuk) qaraanak Qhuraan ankacsaanamak waasimeenimih sabbatah.
- 213. Toysa Nabiyow Yallâ luk aka Yalla maqbudin, toysa Yalli digaaleh yan marih num akkettok.
- 214. Kaadu Nabiyow ku-kedók kol xayih yan mara ni-digaalák meesis
- 215. Kaadu Nabiyow moominiinik koo kataate marah Ramma ixxicaay, keenih xabbacow.
- 216. Tokkel Nabiyow ku-amri cineenik, toysa diggah anu isin abba haytaanamak bari kinniyo keenik ixxic.
- 217. Kaadu Nabiyow maysoleeh xuwawleh yan Rabbil kelitaay isi caagid kaal kelis.
- 218. Yallay barti salaatah dubuk soltaah abta waqdi koo yablel kelit.

وَمَآأَهْلَكُمَامِن قَرْيَةٍ إِلَّا لَهَامُنذِرُونَ ١

ذَكْرَيْ وَمَاكُنَّاظَامِينَ ١

وَمَاتَنَزَّلَتْ بِهِ ٱلشَّكِطِينُ ١

وَمَايَنْبُغِي لَهُمْ وَمَايِسَتَطِيعُونَ ١

إِنَّهُمْ عَنِ ٱلسَّمْعِ لَمَعْ زُولُونَ ١

فَلَا تَدْعُ مَعَ ٱللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَتَكُونَ مِنَ ٱلْمُعَذَّبِينَ

وَأَنْذِرْعَشِيرَ تَكَ ٱلْأَقْرَبِينَ ١

وَٱخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَن ٱتَّبَعَكَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ١

فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنَّى بَرِيٓ ءُيِّمَّ مَاتَعَ مَلُونَ ١

وَتَوَكِّلُ عَلَى ٱلْعَزِيزِ ٱلرَّحِيمِ ١

ٱلَّذِي يَرَيْكَ حِينَ تَقُومُ

- 219. Kaadu salaatah sujuud abaah, rukuuq aba marâ luk abta angoyyi kok Yable Rabbil kelit.
- 220. Diggah Yalli usuk yaabbi yaaxigi kinni.
- 221. Sinaamey siinih warsoo?keenik ixxic Nabiyow :sheetoona elle obta mara.
- 222. Usun elle oobaanam ummaan kaxxa dirablih dambi-li.
- 223. Sheetoona malaykak ankacissaah taabbem jinnilittel hakuvta, keenik maggo mari dirableelah anuk.
- 224. Gadaba makkotteeh, maxqawite mari ken kataata.
- 225. Nabiyow matablaa! usun diggah yabti daqooruk ummaan daqaaral diraabah giirisaanam ilqaa kee faylat caddok taturak.
- 226. Kaadu diggah usun abewayoonu waanam iyyan.
- 227. Yallal yeemeneeh mege tamoomi abbaasiteeh Yalla maggom cuseeh yundullumeeniik gamadal Rasuul kee islaam diinik kalalak koros gadabal yab gacsa mara akke waytek. isi nafsii kee seehada yudlume mari aaxige-le kah gacoonu waan gacim kinni gacim rabaak lakal, diggah usuk uma gacim kinni.

وَ تَقَلُّهُ لِي فِي ٱلسَّاحِدِينَ ١

إِنَّهُ وهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ١

هَلْ أُنْبَتُّكُمُ عَلَىٰ مَن تَنَزُّلُ ٱلشَّيَطِينُ ١

تَنَزَّلُ عَلَىٰ كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمِ

يُلْقُونَ ٱلسَّمْعَ وَأَكْتُرُهُمْ كَلذِبُونَ ١

وَٱلشُّعَرَآءُ يَتَبعُهُمُ ٱلْغَاوُونَ ١

أَلَوْتَرَأَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادِ يَهِيمُونَ ١

وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ۞

إلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّالِحَاتِ وَذَكَرُواْ ٱللَّهَ كَثَيرًا وَٱنتَصَرُواْ مِنْ يَعْدِ مَا ظُلِّمُوَّا أَ وَسَيَعْلَمُ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا أَيَّ مُنقَلَبٍ يَنقَلِبُونَ ١

718

SUURAT AN-NAML

Makkal Obte, 93 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Taa-Siin (edde faxem Yalli yaaxige), toh Qhuraan Aayootaay, is baxxaqqa-le kitaabal tan.
- **2.** Is moominiinih tirtoo kee kaxxa aytikuma.
- 3. Ama mari (moominiin kinnuk) salat soolisaah abaah Zaka yaceeh, usun akeerâ manol galtóo kee digaalák tanim nummaysaah asmatah- le mara.
- 4. Diggah akeerâ mano nummaysewaa marah ken uma taamoomi keenit bilqisneeh maqaaneh tet yablen, tokkel usun baditak teetit (uma taama kinnuk) yadudduuren.
- 5. Woo mari addunyal uma digaalá lon, kaadu usun akeeral sinaamak finqaa kee kasaarah gaca mara.
- 6. Kaadu diggah Nabii Mucammadow atu Qhuraan kak barittam naggaarah yan Rabbiy ixxigalih yanih xaqu kinni.
- 7. Nabii Mucammadow cusey Nabii Muusa isi barrak:diggah anu girá ableh aniih teetik xaagu siinih baahee kee hinnay girák ura dabiita hirgeh siinih baahe akkeyyo waacak laqsittaanamkeh iyye waqdi.

هُدًى وَيُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴾

ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوَةَ وَيُوْتُونَ ٱلرَّكَوَةَ وَهُم بِٱلْآخِرَةِ هُمۡ يُوقِتُونَ۞

إِنَّ ٱلَّذِينَ لَايُؤْمِنُونَ بِٱلْآخِرَةِ زَيَّنَالَهُمْ أَعْمَلَهُمْ وَفَهُمْ يَعْمَهُونَ ٢

ٱ۠ۅؙڵؾۣڬٲڵؘؚۛۮؚؽؘڵۿؙ؞ٝۺٷٵؙڷۼۮؘڮۅؘۿؗۿڕڣۣ ٱڵٛٳڿڒۊۿؙۄؙٱڵٲٛڂ۫ڛۘۯۅڹٙ۞

وَإِنَّكَ لَتُلَقَّى ٱلْقُرْءَ إِنَ مِن لَّدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ ٥

إِذْقَالَمُوسَىٰ لِأَهْلِهِ عَإِنِّ انشَتُ نَارًاسَعَاتِيكُمْ مِنْهَا يِخَبَرٍ أَوْءَ اِتِيكُمْ بِشِهَابٍ قَبَسِ لَعَلَّكُمْ نَصْطَلُونَ۞

- 8. Tokkel Nabii Muusa teetil (girá kinnuk) yemeete waqdi, giráh amol van maraa kee tet derfal van mari barkattooweh axcuk seecime. kaadu Yalli saytunnooweh, ginô Rabbi.
- 9. Muusaw! Diggah anu Yallay qibaada cakkisitay Maysoleeh naggaarah yani kinniyo.
- 10. Kaadu ku-caxxay gabat lito qid kaak iyye, tokkel kaa gambiseeh lab-abesti (baadeysi) innah abrakih (alaasabitah) kaa yuble waqdi kudeh derre cabeeh wadirih mawagtinna meesih, Muusaw mameesitin, diggah Yi-xaquk ummat fanah rubsumte farmoytit Yi-xaqul mameesittak kaak iyye Yalli
- 11. Kinnih immay yok meesittam kak faxxintam umaanet caddok tatureeh, isi nafsi yudlume mara, tohuk lakal uma taamal mege taama ciggiilise mari kak conxitam maliiy, toysa diggah anu dambi cabti-li xuwaw-li kinniyo iyye Yalli.
- 12. Kaadu isi gaba kaamiisik fillak moyya kak culta ikkek culus is gaduk diifu luk biyak maleh baras maleh awgelek, ama namma asta (caxxaa kee gaba kinnuk) koh necee sagla astootiy koh neceet edde anuk firqawnaa kee kay mara fan tet luk gexxamkeh, diggah usun Yallih amrik yewqeeh kaal koroosite marah sugen.

فَلَمَّا حَآءَهَا نُودِيَ أَنْ بُورِكَ مَن فِي ٱلنَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحَانَ ٱللَّهِ رَبِّ ٱلْعَالِمِينَ

يَكُمُوسَيْنَ إِنَّهُ وَأَنَا ٱللَّهُ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِمُ ٥

وَأَلْقِ عَصَاكُ فَلَمَّا رَءَاهَا تَهُ تَزُّ كَأَنَّهَا جَآنٌّ وَلَّي مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقَّتْ يَكُمُوسَىٰ لَا تَخَفُّ إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَيَّ ٱلْمُ سَلُونَ ١

إِلَّا مَن ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسۡنَا بَعۡ دَسُوٓءِ فَاتِّيعَفُورُ

وَأَدۡخِلۡ يَدَكَ فِي جَيۡبِكَ تَخۡرُجۡ بَيۡضَآءَمِنۡ غَيۡر سُوَءٍ فِي تِسْعِ ءَايَتٍ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهُ ٓ عَإِنَّهُمُ كَانُواْ قَوْمَا فَاسِقِينَ ١

720

- 13. Tokkel Ni-astooti qaduk amballayuk keenih temeete waqdi, ah baxxaqqa-le baaba iyyen.
- 14. Kaadu tet (sagla astay Yalli Nabii Muusah yecee kinnuk) vengeddeeniih dirabbovseenih ken nafsi is Yallih xaguk tanim kinnim teetik asmatuk dulmii kee kaxxamariinoh, toysa Nabiyow umaanet baaxo baysa marak elle cabo kah takke inna wagitey?
- 15. Yalli nummah xiibitak Nabii Daawuud kee Nabii Suleymaanah ixxiga neceeh teetil taamiteeniih, kay naqoosa moominiinik maggo marak nee muxxuse Yalla kinni faylalem iyyen.
- 16. Kaadu Nabii Suleymaan isi abba Nabii Daawuuduk, nubuwwannuuy, qilmii kee reeda nagre, Kaadu Nabii Suleymaan isi marak kee sinaamey Yalli haadah af nee barseeh, ummaaniimik kak ceyitnam neh yecee, diggah a-mattaccoo is Yallak baxxaqqa itta muxxoy raqqa iyya marak edde baxsimna kinni iyye.
- 17. Nabii Suleymaanah kay qande (kay qaskar kinnuk) jinnii kee seehadaay haadak kaah kobxisimte. taturtem keenik wadirsiimil gacisak missal gexaanamkeh.
- 18. Usun xuunê daqar guffu iyyen waqdi, xuunek xuuneyta kee xuuney sinni dabooqa cula Suleymaan kee kay qande ibittet

فَلَمَّا جَآءَتُهُمْءَ ايَنُنَا مُبْصِرَةً قَالُواْ هَلَذَا سحره ميري

الجزء ١٩

وَجَحَدُواْبِهَا وَٱسْتَيْقَنَتُهَا أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوّاً فَأَنظُ كُنفَكَانَ عَلَيْهُ ٱلْمُفْسِدِينَ ١

وَلَقَدْءَاتَيْنَادَاوُودَ وَيُسُلَيْمَنَ عِلْمُا وَقَالَا ٱلْحَمَّدُيلَّهِ ٱلَّذِي فَضَّلَنَا عَلَىٰ كَثِيرِيِّنْ عِبَادِهِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ١٠٠٠

وَوَرِثَ سُلَيْمَنُ دَاوُودَ وَقَالَ يَتَأَيُّهُا ٱلنَّاسُ عُلِّمْنَامَنطِقَ ٱلطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِن كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَاذَا لَهُوَ ٱلْفَضَلُ ٱلْمُعِينُ ١

> وَحُشِرَ لِسُلَيْمَنَ جُنُودُهُ ومِنَ ٱلْجِنّ وَٱلْإِنِسِ وَٱلطَّيْرِفَهُ مْ يُوزَعُونَ ١

حَتَّى ٓ إِذَآ أَتَوَاْ عَلَى وَادِ ٱلنَّـمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَتَأَيُّهَا ٱلنَّمَلُ ٱدۡخُلُواْ مَسَكِنَكُمُ لَا يَحۡطِمَنَّكُمُ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ١

sin tiggileh sin finqissaamak usun sin finqisaanam aaxige kalah keenik itte.

- 19. Tokkel Nabii Suleymaan tet (xuuneyta kinnuk) maxcok asalah biniyya (musuyya) axcuk, yi-Rabbow ku-niqmatay yoo kee yi-xaleynah tecee faatitam yoo geysiisaay yol bicis, Kaadu meqe taamay atu kicinto abam yol bicisaay, ku-naqoosak meqe marâ luk Ku-Racmatah jannat yoo culus iyye.
- 20. Nabii Suleymaan haadah adda tabeeh lowsiise waqdi, macaay! Hud-Hud deqsita haadaytu kah able waam, hinnak usuk deedaltaamat deedalaa? iyye.
- 21. Deedalam kaak yuble waqdi:gibdi digaalah kaa digaaliiy, hinnay kaa asgadiiy, hinnay baxxaqqa-le sumaaqay wadi kaak edde yani yoh baahe akkele iyye.
- 22. Hud-Hud deqsita kimbiroyti dago waktiy axxeerewaa suggu iyyeh Nabii Suleymaanal yemeeteeh, caagidik atu aaxige waytam eexegeeh, saba deqsitta magaalak asmat-le xaagu luk koh emeete kaak iyye.
- 23. Diggah anu sabâ (yaman baaxo kinnuk) mara tackume barray bilqhiis deqsittay addunyak ummaanim kah tontocowwimeeh, kaxxa qarkaytoy reedah elle daffeyta-le gee iyye.

فَتَبَسَّهُ مَضَاحِكَامِّن قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِغِيَّ أَنْ أَشْكُرُ نِعْمَتَكَ ٱلْتِيَ أَنْعَمْتَ عَلَىَّ وَعَلَىٰ وَلِدَتَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَلِحًا تَرْضَدهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ ٱلصَّلِحِينَ ﴿

الحجزء ١٩

721

وَتَفَقَّ دَالطَّيْرَ فَقَالَ مَالِى لَآ أَرَى ٱلْهُدُهُدَ أَمَّكَانَ مِنَ ٱلْغَالِبِينَ ۞

ڵٲؙۼۜڐؚؠٮۜۜٙڎؙۥۼٙۮؘٳؼٵۺٙڋڽڐٵٲٛۊڵٲڎ۫ڹۘڿؖڹۜڎؙڗ ٲۊٛڶؾٲ۫ؾؾؾۣؠۺڵڟڹۣۺؙؚؠڹۣ۞

فَمَكَ عَيْرَ بَعِيدِ فَقَالَ أَحَطتُ بِمَالَمُ فَمَكَ عَيْرَ بَعِيدِ فَقَالَ أَحَطتُ بِمَالَمُ تَعُط يِهِ وَوَيِثْتُكَ مِن سَبَإِينَبَإِيقِينٍ ﴿

إِنِّى وَجَدتُّ أَمْرَأَةَ تَمْلِكُهُ مِ وَأُوتِيَتْ مِن كُلِّشَىء وَلَهَا عَرْشُ عَظِيرٌ

- 24. Tet kee tet maray Yallak kalah ayró yaqbudeeh ayróh kummaata gee, kaadu sheetan ken taamoomi keenit bilgiseeh cakki gitak ken waaseh, edde luk usun Yalla inkittoysaanamah tirri miyyan.
- 25. Sheetan toh keenit kah bilgisem garanwaa kee baaxót gellitti ittem yayyaaqeeh yaaxige Rabbih kummaate waanamkeh iyyaanama, kaadu Yalli qellissaanam kee taybulleenim siinik yaaxigeh.
- 26. Yallay kaak-sa qibaada cakkisita Yalli kak aneewaa qibaadaa kee kummaatiyya cakkisittam usuk kaxxa qarshih Rabbi kinniih.
- 27. Nabii Suleymaan Hud-Huduk, numma taceem kee hinnay dirableelak numuk teyna kinnitom kok wagtennooh cubbusenno kaak iyye.
- 28. A yi-kitab saba deqsitta baaxoh marah beyaay kaa keenil qambis, tohuk lakal xabanah keenik gacca ixxicaay, kitab caagidik gacsaanam keenik wagit kaak iyve.
- 29. Hud-Hud Nabii Suleymaan kaal ruube kitab luk gexeeh sabah amoytal kaa gambiseeh kaa tikriyeh, tohuk lakal kee makaabaney:diggah Massakaxxa -le kitab vol gambisimeeh voo gufe keenik itte.
- **30.** Diggah usuk (kitab kinnuk) Suleymaan xaquk yemeete, kaadu diggah usuk fulte Racmattaay,

وَحَدِتُّهَا وَقَوْمَهَا سَيْحُدُونَ لِلشَّمْسِ مِن دُونِ ٱللَّهَ وَزَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّبْطَكُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَن ٱلسَّبيلِ فَهُمْ لَا يَهْ تَدُونَ ١

أَلَّا يَشَجُدُواْ بِلَّهِ ٱلَّذِي يُخْرِجُ ٱلْخَبْءَ فِي ٱلسَّكَوَتِ وَٱلْأَرْضِ وَيَعْلَمُومَا تُخْفُونَ وَمَاتُعُلنُونَ ٥

ٱللَّهُ لَآ إِلَاهَ إِلَّاهُوَ رَبُّ ٱلْعَرْشِ ٱلْعَظِيمِ ١٠٠٠

* قَالَ سَنَنظُ أَصَدَقْتَ أَمْكُنتَ مِنَ ٱلْكَاذِبِينَ ١

ٱذْهَب بِّكِتَابِيهَا لَا أَلْقِهُ إِلَيْهِمْ ثُرُّ تَوَلَّ عَنْهُمْ فَأَنظُرْ مَاذَايَرْجِعُونَ ١

قَالَتْ يَتَأَيُّهُا ٱلْمَلَوُّا إِنِّيَّ أُلْقِيَ إِلَيَّ كِتَابُّ كَيمُ

إِنَّهُ وِمِن سُلَتُمَنَّ وَإِنَّهُ وِمِنْ وَأَنَّهُ وَمِنْ مُؤْلِرَةً مُؤْلِلَةً مُؤْلِلَةً عَمِيرًا

Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqak Oimbisima.

- 31. Yol makaxxamariinitinaay, muslimiinih yan maray Yallih amrih Rammitah anuk yol ama iyye Nabii Suleymaan keenik itte.
- 32. Kee makaabaney! A yi-caagid yoh escessiyay, isin edde marraay elle malissi havtaanam fanah sin maleh caagid targiqi hinniyok keenik itte.
- 33. Usun teetil gacisak:nanu qaqndee kee manga-le mara, kaadu qeebil gibdi mara kinninooh, caagid koo fan kelisnak nee elle amrissam wagitaay cubbus teetik iyyen.
- 34. Is garci keenih kalak:diggah amoytit magaala qandeh cultek tet bayissaah tet marak fayya itta abbobti xixxibittaah yaqunxee mara ken aban, kaadu tamah keenik qaadaay tonnah aban itte.
- 35. Kaadu anu diggah Nabii Suleymaan kee kay marâ fanah hadiyyat ruubeyyooh, anu ruube mari farmok gacsaanam wagteyyo, usun oggolaanam kee hinnay cinaanam itte.
- **36.** Tokkel amoytâ (bilghiis kinnuk) farmoyti hadiyyat (massakaxxah yaceen acwa kinnuk) luk Nabii Suleymaanal yemeete waqdi, isin maalul yoo cattaanaa lawsiyyah Yalli nubuwwannuu kee reedaáy maaluk yoh yeceem siinih yeceemik kayrih taysehik, wonna hinnay siinih yeceen

أَلَّا تَعْلُواْ عَلَيَّ وَأَتُونِي مُسَلِّمِينَ ٢

قَالَتْ يَتَأَيُّهَا ٱلْمَلَوُّا أَفَتُونِي فِيَ أَمْرِي مَا كُنتُ قَاطِعَةً أُمْرًا حَتَّى تَشْعَدُونِ ١

قَالُواْ نَحَنُ أَوْلُواْ فُوَّ وَوَأَفْلُواْ بَأْسِ شَدِيدِ وَٱلْأَمْرُ إِلَيْكِ فَأَنظُرى مَاذَاتَأُمُرِينَ

قَالَتَ إِنَّ ٱلْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُواْ قَرْيَـةً أَفْسَدُ وهَا وَجَعَلُوٓاْ أُعِزَّةَ أَهْلِهَآ أَذِلَّةً وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ٢

وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِم بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌ بِمَيَرْجِعُ ٱلْمُرْسَلُونَ 📆

فَلَمَّا جَآءَ سُلَيْمَنَ قَالَ أَتُمدُّ ونَن بِمَالِ فَمَآ ءَاتَىٰنِءَٱللَّهُ خَيْرٌ قِمَّاءَاتَىٰكُمْ بَلُ أَنتُم بِهَدِيَّتِكُمْ تَفَرَحُونَ 📆 hadiyyatat walittam siini addunya kicintoonumuh sabbatah keenik iyye.

- 37. Nabii Suleymaan woo farmoytak: bahte hadiyyat luk keenil gac, Yallal xiibita immay dudda kah aalle waanaah, fooca edde garaysaanam kak duudewaan gande keenih baahennooh, ken magaalak xixxibaane luk, usun yuqunxee marah anuk ken ayyaaqenno iyye.
- 38. Nabii Suleymaan konnaba-le abbobtiy tet (bilghiis kinnuk) qarkaytó iyyi siinik yoh baahaah usun muslimiinih anuk yol yamaateenik naharat keenik iyye
- 39. Jinnik ganxaffee kee nabiina leeh qifriit deqsita ginneyti anu tet (garkayto kinnuk) koh baaheyyo ama ku-daffeynay meklah elle daffeytak uguttak duma, kaadu diggah anu tet quktoh duddali teetik dagarat tan bilah amaanat-li kinniyo iyye.
- 40. Kitaabak ixxiga-le num: anu tet (garkayto kinnuk) koh baaheyyo, atu fakte intih dambor kol gacak duma kaak iyye, tokkel Nabii Suleymaan isi xaqul geytimteeh dabaqtem teetik yuble waqdi: ah yi-Rabbih muxxo kaa elle faatitam kee hinnay kaak angaddeem yok yabaluh yoo elle mokkora kinni, Yallih nigmat faatita num cagalah isi nafsih sabbata kah faatitam, kaadu Yallih niqmat yengeddee

ٱرْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُم بِجُنُودِ لَّاقِبَلَ لَهُم بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُم مِّنْهَآ أَذِلَّةً وَهُمْ صَابِغُرُونَ ٧

قَالَ يَكَأَيُّهَا ٱلْمَلَوُا أَيُّكُمْ يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبَّلَ أَن يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ 🕾

قَالَ عِفْدِيتُ مِّنَ ٱلِلْحِنِّ أَنَاء الله عَلَى اللهِ عَقْبُلَ أَن تَقُومَ مِن مَّقَامِكَ وَإِنَّى عَلَيْهِ لَقُويُّ أُمِينٌ ١

قَالَ ٱلَّذِي عِندَهُ وعِلْمُ قِنَ ٱلْكِتَابِ أَنَّا ءَاتِيكَ بهِ عَقَبْلَ أَن مَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكُ فَلَمَّا رَءَاهُ مُسْتَقِرًّا عِندَهُ وقَالَ هَنذَا مِن فَضَل رَبِّي لِيَبْلُوَنِيَ ءَأَشَكُواْمُ أَكُفُرُ وَمَن شَكَرَفَإِنَّمَا يَشَكُولِنَفْسِةً ع وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كُرِيمٌ ١ num Yalli kay faatok gaddalih yan, toysa diggah yi-Rabbi gaddali, usuk mege Rabbiy addunyal kay nigmat faatita num kee hinnay kay niqmat yangaddee num inkih kayri kak duuda Rabbi kinni.

- 41. Nabii Suleymaan isi xaqul yan marak tet qarkaytok weeloola teetik korisa is elle aaxige wayta innal edde raddam kee hinnay edde radewaa marat tanim teetik nablemkeh iyye.
- **42.** Tokkel sabah amoyta bilghiis Nabii Suleymaan fanah temeete waqdi, ku-qarkayto anna celtaa? teetik iyyen, hununuuh is tet inna itte! Kaadu teetik duma ixxiga neh tontocowwimeeh, nanu muslimiinih sugne iyye Nabii Suleymaan.
- 43. Kaadu is Yallak kalah agbudak sugtem Yallih qibaadak tet waasseh, diggah is koroosite marih barrak sugte.
- 44. Kalqat (kaxxa qari) cul teetik iyyen, tokkel kaa culteeh kay daarat tuble waqdi haffitta lee kaa tekkeleeh, isi namma sarbak saro fayya hayte, diggah usuk daaratay saytuttucin bililleelak (meraayak) yaniy lee kak guba gexxa teetik iyye Nabii Suleymaan, Yi-Rabbow anu diggah inni nafsi udlumeh agleyta kol heemil, kaadu Nabii Suleymaanâ luk Islaam diinit culeeh, Yallay gino Rabbi kinnih Rammiteh itte bilghiis.

قَالَ نَكِّرُ وَالْهَاعَرْشَهَا نَنْظُرْ أَتَهْ تَدَىٓ أَمْر تَكُونُ مِنَ ٱلَّذِينَ لَا يَصْتَدُونَ ١

فَلَمَّا جَآءَتْ قِيلَ أَهَاكَذَاعَرْشُكِّ قَالَتْ كَأَنَّهُ وهُو وَأُوتِينَا ٱلْعِلْمَونِ قَيْلَهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ ٢

وَصَدَّهَامَا كَانَت تَّعَمُدُمِن دُونِ ٱللَّهَ إِنَّهَا كَانَتْ مِن قَةِ مِكَفِرِينَ ﴿ يَكُ

قِيلَلَهَا ٱدْخُلِي ٱلصَّرْجَ فَلَمَّا رَأَتُهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةَ وَكَشَفَتْ عَن سَاقَيْهَا قَالَ إِنَّهُ وَصَرْحٌ مُّمَرَّدُ مِّن قَوَارِيرُ قَالَتْ رَبِّ إِنِّى ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَنَ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَالَمِينَ ٥

- الجزء ١٩ 726
- 45. Yalli nummah xiibiteh Samuud degsitta kedoh ken toobokoyta Nabii Saalic Yalla inkittoysaay, dubuk kaa ugbuda iyyaanamal ken fanah kaa rubne axcuk, edde-luk Nabii Saalic ken fanah yemeeteeh Yalla inkittoysa keenik iyye waqdi usun too waqdi namma buttay ittawayta yekken yeemene maraa kee koroosite marah anuk.
- 46. Nabii Saalic :yi-maraw koroosannuu kee uma taamat macah tasissikeeniih iimaan kee mege taama cabba hayteenih Yallal dambi cabti messerittaanaa, Yalli siinih nacruuramkeh? keenik iyye.
- 47. Saalicow koo kee kô luk yan marak umanfaalitneeh, umaanek nee geytem sin sabbatah nee geyte kaak iyyen, Sin umanfaalak sin geytem Yallih xaquk sin geyte, wonna hinnay isin umaanee kee magaanel mokkorima mara kinniton keenik iyye Nabii Saalic.
- 48. Nabii Saalic magaalal (cijri deqsitta magaala kinnuk) sagla numuy koroosannuu kee uma taamat baaxó bayissay, maqaanet baaxó aymaaqewayta sugte.
- **49.** Ama sagla numuk mariiy marak: Yallal sittah xiibitnay, diggah kaa kee kay buxah maraay kaal teemenem bar mirreh ken gidenno iyyaanamal, tohuk lakat diggah kay awlaytuk kaa kee kay marih gidimit mamarinninooy, nanu diggah innaamal numma yacee mara kinnino kaak axcenno iyyen.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ تَمُودَ أَخَاهُمْ صَلِحًا أَن ٱعْبُدُواْ ٱللَّهَ فَإِذَاهُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ ٥

قَالَ يَفَوْمِ لِمَرَتَسْتَعْجِلُونَ بِٱلسَّيِّعَةِ قَبْلَ ٱلْحَسَنَةُ لَوْلَا تَسْتَغْفُ وَنَ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ١

قَالُواْ ٱطَّتَّرْنَا بِكَ وَبِمَنِ مَّعَكَ قَالَ طَكَبُرُكُمْ عِندَاللَّهُ بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ ثُفْتَنُونَ ٥

وَكَانَ فِي ٱلْمَدِينَةِ يَشْعَةُ رَهْطٍ يُفْسدُونَ فِي ٱلْأَرْضِ وَلَا يُصْلحُونَ ١

قَالُواْ تَقَاسَمُواْ بِٱللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ لَهُ رِثُمَّ لَنَقُو لَنَّ لُوَلِيِّهِ عَمَاشَهِ ذَنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ عَ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ١

- **50.** Kaadu ama mari Nabii Saalic kee kay marih qidimih malseeniih, nanu ken uma malal ken galtennooh ken digaalenno Nabii Saalic qokollaah ken bayisnaamal usun aaxige kalah iyye Yalli.
- 51. Toysa Nabii Mucammadow ken uma malah ellecabo kah tekke inna wagitey, diggah nanu ken kee ken mara inkih bayisnehik.
- 52. Toh ken buxaaxiy keenik foyyah ragte aben dulmih sabbatah Yalli ken fingise waqdi, diggah keenit yekke fingat yaaxige marah Yallih dudda tascasse astá tan.
- 53. Kaadu yeemeneeh Yallak meesitak suge mara woo digaalák naggosneh.
- 54. Nabii Mucammadow ku-marah cusev:Nabii Luut isi marak qaxumaane kak gufti toofee taama abtan isin umam teetik abaluk iyye waqdi.
- 55. Diggah isin labhal orobtaanaa fidô fayxih agabu cabba hayteenih? Wonna hinnay isin Yalli siinil le cakki igma marah tantoonuuh, Yallaa kee kay farmoytih amri cinteenih keenik iyye.
- 56. Tokkel kay mari maxcoh kaal gacseh yenem mali mariiy marak Luut mara sinni magaalak eyyeega iyyeenim akke waytek, diggah usun (Nabii luutul yeemene mara kinnuk) seehaday labhal fidoh orbaanamak sinni saytunnossa kinnon iyyen.

وَمَكَرُواْ مَكَرًا وَمَكَرْنَا مَكَرُلوهُمْ لَا رَشُّعُ ونَ ٥

فَأُنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَلِقِبَةُ مَكْرِهِمْ أَنَّا دَمَّةَ نَكُمُمْ وَقُوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ ٥

فَتِلْكَ بُيُوتُهُ مُرخَاوِيَةُ بِمَاظَلُمُوٓ الْإِنَّ في ذَيْكَ لَآئِكَةً لِقَوْمِ يَعْلَمُونَ ٥

وَأَنْحَتْنَا ٱلَّذِينَءَامَنُواْ وَكَانُواْ يَتَّقُونَ

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ مَا أَتَأْتُونَ ٱلْفَاحِشَةَ وَأَنْتُهُ يُتُصُرُونَ ٥

أَيِنَّكُ وَلَتَأْتُونَ ٱلرِّجَالَ شَهْوَةً مِّن دُونِ ٱلنَّسَاءَ عِلْ أَنتُهُ قَوْمٌ تَحْصَلُونَ ٥

* فَمَاكَانَجَوَاكَ قَوْمِهِ عَ إِلَّا أَن قَالُوٓا أُ أَخْرِجُوٓاْ ءَالَ لُوطِ مِّن قَرْيَتِكُو ۗ إِنَّهُمُ أَنَاسُ يَتَطَعَّون ٥

- 57. Tokkel Yalli Nabii Luut kee kay buxah maraay kaal yeemene mara keenil obte digaalák naggosneh, kay barray raaqe marat raqtey finqite marat lowne akke waytek iyye yalli.
- 58. Kaadu qaraanak digaalah xeet keenil oobisne robti innah, tokkel meesiisen maral robti innah obte digaalá manxu qaxumaah!
- 59. Nabii Mucammadow: faatoo kee fayla Yalli leeh isi naqoosay (kay farmoytit kinnuk) isi farmoh dooritel nagaynan kaak yanay, tohuk lakal A-korosey Yalli yayse innaa, hinnay Yallat agleh haan numtinwwellittey usun yaqbudeeni tayseeh keenik ixxic? (Yalli yayse).
- 60. Hinnak Nabiyow A-korosuk
  Qaranwaa kee baaxo miyyi
  ginee, kaadu qaraanak lee siinih
  oobise Yalli yayse innaa wonna
  hinnay isin Yallak kalah deedalah
  taqbuden Yallitte tayseeh keenik
  ixxic?tokkel Nanu woo leet
  basaatiniy qaxaleeh anxaxini
  edde nuysubuke, isin kay coox
  taysubkeenimih dudda luk
  manannitonuuy, ah abeh yan Yallâ
  luk yaqbuden Yalli yanii? (Mayan),
  wonna hinnay usun cakki gitaa kee
  iimaanak daggaawaah, Yallat kaak
  kalihim massoysa mara qibaadal.
- 61. Hinnak Nabiyow A-korosuk Yallat agleytah haytaanamih qibaadá tayse innaa, hinnay baaxo madabay elle dabaqtaana siinih abeeh,

فَأَخَيْنَهُ وَأَهْلَهُ مَا إِلَّا ٱمْرَأَتَهُ وَقَدَّرْنَهَا مِنَ ٱلْفَنْهِ بِينَ ۞

> وَأَمْطَرُنَاعَلَيْهِ مِمَّطَرًا فَسَاةً مَطَلُ ٱلْمُنذَرِين ۞

قُلِ ٱلْحَمْدُلِلَّهِ وَسَلَمُّ عَلَىٰ عِبَادِهِٱلَّذِينَ ٱصْطَفَقَ اللَّهُ خَيْرُأَمًا يُشْرِكُونَ ۞

أَمَّنَ خَلَقَ السَّمَوَتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُم مِّنَ السَّمَاءَ مَاءَ فَأَنْبَتْنَا بِهِء حَدَايِقَ ذَاتَ بَهْجَدِةٍ مَّاكَانَ لَكُمْ أَن تُنْبِيْتُواْ شَجَرَهَا ۚ أَوَلَهُ مَّعَ اللَّهِ بَلْهُمْ فَوْمُرُ يَعْدِلُونَ ۞ يَعْدِلُونَ ۞

أَمَّن جَعَلَ ٱلْأَرْضَ قَـرَارًا وَجَعَلَ خِلَلَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَسِي وَجَعَلَ بَيْن ٱلْبَحْرَيْنِ حَاجِ أَنَّا أَولَاثُهُ مَعَ اللَّهِ بَلْ tet fanittel weegaytitte siinih heeh galeela xiikol (assimaytitte kinnuk) teetih abey namma badî fanal (gasbole bad kee salfa-le bad kinnuk) medmed (adeedu) hee Yalli yaysee keenik ixxic? ah abeh yan Yallâ luk yaqbuden yalli yanii? (mayan) wonna hinnay keenik maggo mari mayaaxiga Yallih duddi yakkeh gide.

27- Suurat An-Naml

- 62. Hinnak Nabiyow A-korosuk Yallat agleytah haytaanamih qibaadá tayse innaa, hinnay gibdaabini xage seehadayti kaa xaaga wagdi xaaqó kaak oggolaah, umaane kaak kalaah, siinik yookomeh yan marak baaxo ciggiila mara sin abe Yalli yaysee?ah abeh yan Yallâ luk yaqbuden Yalli yanii? (mayan), Yallih dudda tascasse astootik taabbeeniih tableenimil kassittaanam siinik dagoh keenik ixxic.
- 63. Hinnak Nabiyow A-korosuk Yallat agleytah haytaanamih qibaada tayse innaa, hinnay barrii kee baddi diteetak gita siinih yascasseeh, isi Racmatak (rob kinnuk) foocat aytikumah caacooya siinih ruuba Yalli yayseeh? Ah abeh yan Yallâ luk yaqbuden Yalli yanii? (mayan) Yalli fayya iyyeeh saytunnooweh agleh kaat hayya haanamak keenik ixxic.
- 64. Hinnak Nabiyow A-korosuk Yallat agleytah haytaanamih qibaada tayse innaa, hinnay gino qimbisaah, tohuk lakal tet baysaah tet bayseek

أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ١

الجزء ٢٠

729

أُمَّن يُجِيبُ ٱلْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ ٱلسُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ ٱلْأَرْضِ أَءِلَكُ مُّعَ ٱللَّهِ قَلِيلًا مَّاتَذَكَّرُونَ ١

أُمَّن يَهْ دِيكُمْ فِي ظُلْمَت ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْر وَمَن يُرْسِلُ ٱلرِّيَاحَ بُشُّ رُّا بَيْنَ يَدَى رَحْمَتِهِ عَالَهُ مُعَالِكُ مُعَالِكُ مُعَالِكُ اللَّهُ عَمَالًا عَلَى ٱللَّهُ عَمَا يُشْرِكُونَ 📆

أَمَّن يَبْدَوُا ٱلْخَلْقَ ثُرَّيُعِيدُهُ وَوَمَن يَرْزُقُكُمُ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ أَءِ لَهُ مَّعَ ٱللَّهِ قُلْهَا تُواْ بُرْهَانَكُو إِن كُنتُو صَلاقِينَ ١ lakal tet gacsaah qaran kee baaxok sin yarzuqhe Yalli yaysee?ah abeh yan Yallâ luk yaqbuden Yalli yanii? (mayan) isin sinni sumaq kee asta baaha nummat yaaba mara tekkeenik keenik ixxic.

- 65. Nabiyow qaranwaa kee baaxol taniimik qellittem num mayaaxiga Yalla akke waytek keenik ixxic, kaadu num mayaaxiga magooqak ugutoonu waanaah Qhiyaama edde solta ayrò Yallak-sa.
- 66. Wonna hinnay ken (koros kinnuk) ixxiga dudda elle bahtam akeera usun tet yasmiteenim tet gibdaabina yablen waqdi, wonna hinnay usun addunyal teetik agaywaagat sugen, wonna hinnay usun teetik (akeera kinnuk) bagi gonna-lon.
- 67. Kaadu koroosite mari nee kee niabbobti rabneeh burta nekkeek gamadal, diggah nanu magooqak nuwwuk awqennoo iyyen?
- 68. Nummah Yallal xiibitna immay nee kee ni-abbobti ama ugutiyyah dumaak xagnisimneeh wohuk tumaballino A-xagni tu-hinna naharsi marih hayyayyoona akke waytek iyyen.
- 69. Nabiyow ama korosuk baaxô bagul gexaay siinik duma sugte umeyniitik ellecabo kah tekke inna wagita keenik ixxic.
- Kaadu Nabiyow ama koros derre kot cabtaah koo dirabbossaamih sabbatah keenih marookitinaay,

قُلَّلَايْعَلَمُومَن فِي ٱلسَّمَوَاتِ وَٱلْأَرْضِ ٱلْغَيْبَ إِلَّا ٱللَّهُ وَمَايَشْ عُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونِ ۞

بَلِٱدَّارَكَ عِلْمُهُمْ فِٱلْآخِرَةَّ بَلَهُمْ وِفَشَكِّ مِنْهَا ۗ بَلَهُ مُومِّنْهَا عَمُونَ ۞

> وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُّوۤا أَءِذَاكُنَّا ثُرَبًا وَءَابَاۤوُنَاۤ أَبِنَالَمُخْرَجُونَ

لَقَدُوُعِدْنَاهَذَا نَحْنُ وَءَابَ آؤُنَا مِن قَبَلُ إِنْ هَا ذَا إِلَّا أَسَطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ۞

قُلْسِيرُواْفِي ٱلْأَرْضِ فَٱنظُرُواْكَيْفَكَانَ عَقِبَةُ ٱلْمُجْرِمِينَ ۞

وَلَاتَخَزَنُ عَلَيْهِمْ وَلَاتَكُنْ فِي ضَيْقِ مِّمَا يَمْكُرُونَ ۞

usun koh kah malsan uma malah sabbatah alil kak ceyta num makkin, diggah Yalli koo qoklelek (catelek).

71. Nabiyow koroosite mari a-nee kah xagnissan digaalah wakti mawaqdiiy isin nee kah xagnissaanamat numma yacee mara tekkeenik kok iyyan.

27- Suurat An-Naml

- 72. Nabiyow isin edde Qataataktan digaalak tu siinih xayyowtam takkeh keenik (koros kinnuk) ixxic.
- 73. Diggah Nabiyow ku-Rabbi sinam amol muxxo-li kinni, kinnih immay keenik maggo mari woo nigmatal Yalla mafaatita.
- 74. Kaadu Nabiyow diggah ku-Rabbi ken alilwa qellissam kee usun sinam ayballuk abaanam yaaxigeh.
- 75. Kaadu qaran kee baaxoh addal ginok qellitti ittaamay Yallak qellitta matan Yallih xaqul baxxaqqa-le kitaabih (lawcal macfuuz) addal tanih akke waytek.
- **76.** Diggah A Qhuraan israa-iil xaylok cakkik usun sitta elle waanamak maggom keenik gabbaaqa.
- 77. Kaadu diggah usuk (Qhuraan kinnuk) makot gexok tirtooy, digaalák Racmata kaal yeemene marah.
- 78. Nabiyow diggah ku-Rabbi ken fan meklaah isi qadlil kura, usuk mayso-li ixxiga-li kinni.

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَاذَاٱلْوَعُدُ إِن كُنتُمْ صَلدقينَ ٧

قُلْعَسَىٓ أَن يَكُونَ رَدِفَ لَكُم بَعْضُ ٱلَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ ٧٠٠

> وَإِنَّ رَبِّكَ لَذُو فَضَلِ عَلَى ٱلنَّاسِ وَلَاكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُ وَنَ ١

وَإِنَّ رَبِّكَ لَيَعَلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعُلِنُونَ ﴿

وَمَامِنْ غَآبِيةِ فِي ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتَبِ مُّبِين ٥

إِنَّ هَاذَا ٱلْقُرْءَ إِنَ يَقُصُّ عَلَىٰ بَنِيٓ إِسْرَآءِ يلَ أَكْثَرَ ٱلَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ٥

وَإِنَّهُ ولَهُدَى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ٧٠

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُم بِحُكْمِهِ عَوْهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْعَلِيمُ ١

- 79. Toysa atu Nabiyow Yallal kelit usuk koo xiqelek, diggah atu baxxaqqa-le cakkih bagul tantok.
- 80. Nabiyow diggah atu sorkocobbaxi kak rabe mara (koros kinnuk) cakki seeco mataysabbaay aytimaleela seeco mataysabba usun salaf cabba heenih fooran waqdi.
- 81. Kaadu Nabiyow atu Yalli tirtô gitak inti waysiise mara tirri hee hinnito, usun edde yanin makok atu cakki ken taysabbem madudda Ni-aayoota (Qhuraan Kinnuk) nummayse mara akke waytek, toysa usun ku-seeco oggole mara kinnon.
- 82. Yallih xaquk usun (seehada kinnuk) baahen dambih cakkisiten digaalá keenil obta waqdi baaxók alí keenih nayyaage, diggah sinaamak koroosite mari Ni-aayoota (Qhuraan kinnuk) nummaysak masuginna axcuk keenî luk yabta.
- 83. Nabyow cus: kulli ummattak Niaayoota dirabboyse marak buttá kobxisna ayró (Qhiyaamah ayrò kinnuk), tokkel naharsi mara keenik wadirsi maral gacisak kobxisimaanaah cisaabah ken bevan.
- 84. Cisab booxah xikki iyyan waqdi, Yi-aayoota dirabbosseenii, ixxiga teetik aalle kalah, hinnak isin addunyal maca abak sugten? keenik iyya Yalli.

فَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ عَلَى ٱللَّهِ إِنَّاكَ عَلَى ٱلْحَقّ ٱلْمُبِينِ 🕅

إِنَّكَ لَاتُسْمِعُ ٱلْمَوْتَى وَلَاتُسْمِعُ ٱلصُّمَّ ٱلدُّعَآءَ إِذَا وَلَّوْا مُدّبرينَ ٨

وَمَا أَنتَ بِهَا دِي ٱلْعُمْيِ عَن ضَلَالَتِهِم إِن تُسْمِعُ إِلَّا مَن يُؤْمِنُ بِعَايَتِنَا فَهُ مِمُّسْلِمُونَ ۞

﴿ وَإِذَا وَقَعَ ٱلْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَاتِّكَ مِّرِبَ ٱلْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ ٱلنَّاسَ كَانُواْ بِعَايِنِتَنَا لَانُوقِنُونَ ١

وَيَوْمَر نَحْشُرُ مِن كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّن يُكَذِّبُ بَاكِتَنَافَهُمْ يُوزَعُونَ ١

حَتَّىٓ إِذَاجَاءُو قَالَ أَكَذَّبْتُم بِعَايِتِي وَلَمْ يُحِيطُواْبِهَاعِلْمًا أَمَّاذَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ١

- 733
- 85. Kaadu digaalâ maxcó keenil nummatteh abeenih yanin dulmih sabbatah, tokkel usun yaabaanam maduudan sinni nafsik digaalá waasoonuh.
- 86. Ama koros matablaa! Diggah Nanu bar edde dabqaanaah sabhalaalaanamkeh keenih abneeh. lagó diifu keenih abnem Rizghi (quusi) edde gurrusoonuh, diggah tohut Yallih inkittinaanee kee kav dudda tascasse astooti tan Yallal vaamine marah.
- 87. Kaadu Nabiyow cus :baanta fuxsunta ayró (Qhiyaamah ayro kinnuk), tokkel garanwal yan maraa kee baaxól yan mari inkih kaxxa meesih meesitaah edde raban wariggah wariggitan Yalli rag kah faxe mara akke waytek, kaadu ginó inkih sinni Rabbî fanah Rammit luk tamaate.
- 88. Kaadu galeelá soltaah aracal tanim teetik akkaluk tet table, is kaxxa gexoh gexak Qubulti innah, toh Yallay kulliimik gino yeymeeqeeh karriqqi heeh abto kinni, Diggah usuk abba haytaanamak adda yaaxigi maqaanee kee umaanek.
- 89. Magaane luk yemeete num (iimaan kee mege taama kinnuk) Ohiyaamah ayró, usuk teetik kayrih tayse galtó le Yallih xaqul (jannat kinnuk), kaadu usun woo ayró meesii kee wariggak (Saayah) amaanah yanin.

وَوَقَعَ ٱلْقَوْلُ عَلَيْهِم بِمَاظَامُواْفَهُمْ لَا

أَلَمْ يَرَوْاْ أَنَّا جَعَلْنَا ٱلَّيْلَ لِيَسْكُنُواْفِيهِ وَٱلنَّهَارَمُبْصِرًاۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَأَيَتِ لِقَوْمِ يُؤْمِنُونَ ﴿

وَيَوْمَ يُنفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزِعَ مَن فِي السَّمَوَتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَن شَـاّءَ النَّذُ وَكُلُّ أَتَوَهُ دَاخِرِينَ ٨

وَتَرَى ٱلْحِيَالَ تَحْسَبُهَا حَامِدَةً وَهِيَ تَمُّ مَّ ٱلسَّحَائِ صُنْعَ ٱللَّهِ ٱلَّذِيٓ أَتَٰقَنَكُلَّ شَيْءٍ إِنَّهُ و خَيِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ ٨

مَنجَآءَ بِٱلْحَسَنَةِ فَلَهُ وخَيْرٌ مِّنْهَا وَهُمِمِّن فَرَعٍ

- 90. Kaadu uma taamoomii kee Yallat agleyta haak yemeete mara jahannam girat foocitteh ken oobisan Qhiyaamah ayrò, addunyal abak sugten uma taamoomiksa elle galtimtaanam maay liton keenik iyyan?
- 91. Nabiyow sinaamak ixxic: cagalah anu edde amrisimem a-baaxóh (makka kinnuk) Rabbiv tet bagul qabal caxaanam caraamu abeeh ummaanim-le aqbudeemi qibaadá kaah caglisak, kaadu anu muslimiinik numuk tevna akkeemih amrisime.
- 92. Kaadu Nabiyow sinaamak ixxic:Qhuraan sinaamal akriyeemil amrisime, toysa cagalah kaal taamitaanamal tirri iyye num cagalah isi nafsi tirri kah iyyam, kaadu tirtô gitak makkoote numuh tu-gactek, tokkel anu cagalah farmoytiitiy isi mara meesiisek numuk teyna kinniyo kaak ixxic.
- 93. Kaadu Nabiyow ixxic: faylaa kee gaxmege saare lem Yalla, usuk isi astooti sin aybulleeleeh cakkii kee baatil inkih siinih tascase ixxigah tet aaxigetton, kaadu ku-Rabbi isin abba haytaanamak garcite hinnaay sin elle galte-le Qhiyaamah ayro.

وَمَن جَآءَ بِٱلسَّيَّءَةِ فَكُبَّتَ وُجُوهُهُمْ فِي ٱلنَّارِ هَاْ رَجُهِ زَوْنَ إِلَّا مَا لَئُتُ مُتَعَمَّلُونَ ١

إِنَّمَا أَمْرُتُ أَنْ أَعْدُرَتَّ هَاذِهِ ٱلْكِلْدَةِ ٱلَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ وَكُلُّ شَيْءً ۚ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ ٱلْمُسْلِمِينَ ١٠٠

وَأَنْ أَتَّ لُواْ ٱلْقُرْءَ انَّ فَمَنِ ٱهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا بَهْتَدى لِنَفْسَةً وَمَن ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ ٱلْمُنذرينَ ﴿

وَقُلِ ٱلْحَـمْدُ لِللَّهِ سَيُرِيكُمْ ءَايَتِهِ ٥ فَتَعَرفُونَهَا وَمَارَبُّكَ بِغَلِفِلِعَمَّا تَعْمَلُونَ ١

ص

SUURAT AL-QHASAS

الجزء ٢٠

Makkal Obte, 88 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Taa-Siin-Miim (edde faxem Yalli yaaxige).
- 2. Nabiyow tah baxxaqqa-le kitaabih (Qhuraan kinnuk) aayootay kol oobisne kinni.
- 3. Nabii Mucammadow Nabii Muusaa kee firqawni xaagu nummah koh warisnaah kol nakriye, Qhuraan nummaysa maray usuk Yallih xaquk yanim kaak yaaxige kaal taamitamkeh.
- 4. Diggah firqawni masri baaxoh bagul caddok tatreeh Yalla kinniyo iyye, kaadu masri mara qaxa-qaxa ken abeeh ken baxaabaxseh horta keenik yussuqunxeeh xixxibiseh, (israa-iil xaylo kinnuk) lab xaylo keenik yasguudeeh, agabu keenik nuwwuk cabaah naqoosah ken haysita, diggah usuk baaxó baysa marih numû suge.
- 5. Kaadu baaxô bagul firqawni yussuqunxeeh boolayse mara (israa-iil xaylo kinnuk) muxxusnaah keenih namqeeh kayrih kataatan mirocti ken abnaah, baaxó nagra mara ken abnaamat ken gunnam fanna firqawnaa kee kay mara bayisneek gamadal iyye Yalli.

طستقرث

تِلْكَءَ ايَنْ ٱلْكِتَابِ ٱلْمُبِينِ ۞

نَتُلُواْعَلَيْكَ مِن تَبَامٍ مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ بِٱلْحَقِّ لِقَوْمِ يُوْمِنُونَ ۞

إِنَّ فِرْعَوْرَ عَلَا فِي ٱلْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيعًا يَشَتَشْعِفُ طَآبِفَةً مِّنْهُمُّ يُذَبِّحُ أَبْنَآءَهُمُ وَيَشْتَحْيِ فِسَآءَهُمُّ إِنَّهُۥكَانَ مِنَ ٱلْمُفْسِدِينَ ۞

وَئُرِيدُأَن نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ السَّتُضْعِ فُواْ فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَهُمْ أَيِمَّةَ وَجَعَلَهُمُ الْوَرِثِينَ ۞

- 6. Kaadu baaxô bagul Reeda keenih arcisnaah, firqawnaa kee Haamaanaay ken Qaskar, keenik (burten mara kinnuk) kak meesitak sugtem ken (firqawnaa kee firqawni mara kinnuk) naybulleemkeh.
- 7. Kaadu Nabii Muusah inal wacyi oobisne kaa xalte waqdi, kaa qarisa iyyaanamah, tokkel firqawnak kaah meesittek, eddeluk sandugut kaa hayya hayisay Niil weeqaytut kaa qid. Kaadu mameesitinaay, marookitin diggah Nanu kol kaa gacsennooh, Yallih farmoytiitik numuk teyna kaa abennok.
- 8. Tokkel firqawni mari amo kaak yewqeeh kaa yukkuqe qaduwwii kee gandi keenil yakkemkeh, diggah firqawnaa kee Haamaanaay ken Qaskar koroositteeh dambi-le marah sugen.
- 9. Kaadu firqawni barra (Muzaacin baxa asiya kinnuk) firqawnak yoo kee koh inkih inti rufto akkelek kaa maqidina nee anfiqee kee hinnay baxah kaa haysite akkennok kaak itte, usun (firqawnaa kee firqawni mara kinnuk) ken finqi kay gabat yanuwaam aaxige kalah.
- 10. Nabii Muusah inah sorkocobbaxa addunyal enni ittaamak foyyah maacise Muusa kasittaah kaah cisabbowtam akke waytek, usuk isi baxa kinnim aybulleraarra hayte tet sorkocobbaxa diggi heewanninoy sabril, is Yallih xagana nummayse marak tiyak teyna takkemkeh.

وَنْمَكِّنَ لَهُمْ فِي ٱلْأَرْضِ وَنُرِي فِرْعَوْنَ وَهَكَنَ وَجُنُودَ هُمَامِنْهُم مَّاكَانُواْ يَخَذَرُونَ ۞

وَأَوْحَيْسَنَآ إِلَىٓ أُمِّرُوسَىۤ أَنْ أَرْضِعِيةً فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي ٱلْمِيَّرِ وَلَا تَخَافِي وَلا تَخَزَفَتَ إِنَّا رَآدُوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ۞

فَٱلْتَقَطَهُ وَ الْفِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوَّا وَحَزَنًّا إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَمَرَ وَجُنُودَهُ مَاكَانُواْخُلِطِينَ ۞

وَقَالَتِ ٱمْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرُّتُ عَيْنِ لِى وَلَكَ لَّ لَاتَقْ تُلُوهُ عَسَىٰۤ أَن يَنفَعَنَ آَوُ نَتَّخِذَهُ وُولَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ٥

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّرُهُوسَى فَلرِغًا إِن كَادَتْ لَتُبْدِى بِهِ لَوَلَا أَن زَبَظَنَا عَلَى قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۞

- 11. Kaadu Nabii Muusah ina Muusa weeqaytut qidde waqdi kay maqanxak kaa katayaay, kaak abaanam wagit teetik itte, tokkel kay maqanxa xer ikkek kaa abaluk kaa katatte usun (firqawnaa kee firqawni mara kinnuk) aaxige kalah.
- 12. Qarsa agabih anguuga yaaxem Muusal carammosneh kay inal kaa gacisnak duma, tokkel kay maqanxa: siinih kaa qarsaah kaa yaynabe buxah mara siinih maay ascassoo? usun kaah xuwaawa marah anuk keenik itte.
- 13. Tokkel kay inâ fanah kaa (Nabii Muusa kinnuk) gacisne tet inti kaat ruffu ittaah, rookite waytamkeh, kaadu is Yallih xagni numma kinnim taaxigemkeh, kinnih immay keenik (koros kinnuk) maggo mari Yallih xagni numma kinnim mayaaxigan.
- 14. Nabii Muusa furrayniino dudduuy qumrik, morootom sanat guffu hee waqdi, nubuwwannuu kee ixxiga kaah necee, kaadu Ni-naqoosak taama kak meqe mara tonnal galatna.
- 15. Kaadu Nabii Muusa magaala sasot cule tet mari garcit yan wakti, tokkel tet addal namma numuy taame gee, a-namma numuk numuk teyni keenik Muusa kedóoy, aka num firqawni kedóh numuy qaduwwih kaak yani, Tokkel kay kedoyta kinni num cató kaat faxe

وَقَالَتَ لِأُخْتِدِهِ قُصِّيكٍ فَبَصُرَتْ بِهِ عَن جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْغُرُونَ ۞

*وَحَرَّمْنَاعَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِن قَبَّلُ فَقَالَتَ هَلَّ أَذُلُّكُمُ عَلَيَّا أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُو لَكُمْ وَهُمْ لَهُ وَنَصِحُونَ ۞

فَرَدَنْنَهُ إِلَىٰٓ أَيْهِ عَكَ تَقَرَّعَيْنُهَا وَلَا تَقَرَّعَيْنُهَا وَلَا تَقَرَّعَ نَهُا وَلَا تَقَرَّعَ ذَلَا يَعْلَمُ أَنَّ وَعْدَاللَّهِ حَقُّ وَلَاكِنَّ أَكَاكِنَّ أَكَاكِنَ اللَّهِ حَقُّ وَلَاكِنَّ أَكَالِكُ مَا يَعْلَمُونَ اللَّهِ عَلَىْ مُونَ اللَّهِ عَلَىْ مُونَ اللَّهُ عَلَىْ مُونَ اللَّهُ عَلَىْ مُونَ اللَّهُ عَلَىٰ مُؤْنَ اللَّهُ عَلَىٰ مُونَ اللَّهُ عَلَىٰ مُؤْنَ اللَّهُ عَلَىٰ مُؤْنَ اللَّهُ عَلَىٰ مُؤْنَ اللَّهُ عَلَىٰ اللَّهُ عَلَىٰ مُؤْنَ الْمُؤْنَا اللَّهُ عَلَىٰ مُؤْنَا الْمُؤْنَا اللَّهُ عَلَىٰ مُؤْنَا الْعَلَىٰ عَلَىٰ مُؤْنَا اللَّهُ عَلَىٰ عَلَىٰ عَلَىٰ عَلَىٰ عَلَىٰ عَلَىٰ مُؤْنَا الْمُؤْنَا عَلَىٰ عَلَىٰ مُؤْنَا عَلَىٰ عَلَىٰ مُؤْنَا الْعَلَىٰ عَلَىٰ عَلَىٰ عَالْمُؤْنَا عَلَىٰ عَلَى عَلَى عَلَى عَلَىٰ عَلَىٰ عَلَى عَلَى عَلَى عَلَى عَلَى عَلَى عَلَى عَلَى عَلَى ع

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَهُ وَالسَّنَوَى ءَاتَيْنَهُ حُكُمًا وَعِلْمَأْ وَكَذَلِكَ نَجْزِي ٱلْمُحْسِنِينَ

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَى حِينِ عَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَحَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْنَتِلَانِ هَذَا مِن شِيعَتِهِ وَهَذَا مِنْ عَدُوقِهِ فَأَسْتَغَنَّهُ الَّذِي مِن شِيعتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوقِهِ فَوَكَزَهُ, مُوسَى فَقَضَى عَلَيْ اللَّذِي مِنْ عَدُوقِهِ فَوَكَزَهُ, مُوسَى فَقَضَى عَلَيْ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهَ يَطْلِي إِنَّهُ وَعَدُونُ مُضِلًّ مُّبِنُ هِ

kay qaduwwih yan marih numul, tokkel Nabii Muusa kumbuugussu hee gabat kaa yootokeeh kaa Qideh, too waqdi: Nabii Muusa tah sheetan taama, diggah sheetanti Aadam xaylok qaduwwiy qadaawat kak baxxaqqa iyyey cakki gitak baxxaqqa-le makkoysiyyah ken makkoysa kinni iyye.

- 16. Nabii Muusa yi-Rabbow anu diggah seehadayti rooci hoxak yi-gabat yewqe waqdi inni nafsi wohul udlumehik woo dambi yoh cab iyye, edde luk Yalli dambi kaah cabeh, diggah Yalli usuk dambi cabti-li xuwaw-li kinni.
- 17. Nabii Muusa yi-Rabbow dambi cabtii kee toobat niqmataay wohuk kalah maggo niqmoota yoh teceemih sabbatah tohuk wadir anu inkinnah umeyniitih yan marak hebeltô numuh cato makka umaanel iyye.
- 18. Tokkel Nabii Muusa firqawni magaalah addal conxitak xaagu gambaalak maacise, edde luk kimal kay marak cato kaal faxe num kaah deerisak yoo cat kaak iyye, Nabii Muusa:diggah atu mako kak baxxaqinte num kinnito kaak iyye.
- 19. Tokkel Nabii Muusa kaa kee kay marih numuk inkih qaduwwih yan firqawni marih num yaatukem faxe waqdi firqawni marih num Muusaw kimal num kah qiddennah yoo qiddam faxxaa?Muusaw atu baaxô bagul xuwaw sinni umeynak

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَأُغْفِرُ لِي فَغَفَ رَلَهُ وَ إِنَّهُ وَهُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ١

قَالَ رَبِّ بِمَآ أَنَّعُمْتَ عَلَّ فَلَنْ أَكُونَ ظَهِيرًا لِّلْمُجْرِمِينَ ١

فَأَصْبَحَ فِي ٱلْمَدِينَةِ خَآبِفَايَتَرَقَّبُ فَإِذَا ٱلَّذِي ٱسْتَنْصَرَهُ وبٱلْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ وَقَالَ لَهُ ومُوسَىٰ إِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُّينٌ ١

فَلَمَّا أَنْ أَرَاد أَن يَبْطِشَ بِٱلَّذِي هُوَعَدُوٌّ لَّهُ مَا قَالَ يَامُوسَيَ أَتُرِيدُ أَن تَقَتُلَني كَمَاقَتَلْت نَفْسًا إِلَّا لَمْمُسِ إِن تُرِيدُ إِلَّا أَن تَكُونَ جَبَّارًا فِي ٱلْأَرْضِ وَمَاتُر يدُأَن تَكُونَ مِنَ ٱلْمُصْلِحِينَ اللهِ

الجزء ٢٠ 739

sa takkem faxxam mantu, kaadu atu baaxô bagul sinam fan bicsam faxa marih num hinnito kaak iyye.

- 20. Kaadu magaalak exxak xer ikkek yarde num yemeete, Muusaw:diggah firqawni marak abbobti koo Oidduh koh malissak tama magaalak eweq, diggah anu nasaacatta (fayu) koh yacee marih num kinniyok kaak iyye.
- 21. Tokkel Nabii Muusa masri magaalak meesitak ise eleelaanam akkaluk yewge, yi-Rabbow daalimiinih yan marak yoo naggos axcuk
- 22. Nabii Muusa madyan degsitta baaxô fanah gexoh yufkune waqdi:yi-Rabbi massa-le gitay madyan yoo gudduysa yoh ascassele iyye.
- 23. Kaadu Nabii Muusa madyan lee yoofe waqdi, sinaamak hortay lac tafqe tet amol gee, kaadu wokkel keenik kalah namma barray sinni lac leek hoorivta (deehivta) gee. Nabii Muusa:woo namma barrak sin caagid macaay lac kah afge waytaanam keenik iyye? Ama namma barra kaal gacisak:lacti loyna sinni lac arkissiiy, foorissi haanam fanah nafgem madudna, ni-abba kaxxa idaltuuy lac yafqem maduuda kaak ivven.
- 24. Tokkel Nabii Muusa ken nammayah lac yefqeeh, tohuk lakal caxah iraawô fanah wonnah gacca

وَجَآءَ رَجُلٌ مِّنَ أَقْصَا ٱلْمَدينَةِ يَسْعَى قَالَ يَكُمُوسَيَ إِنَّ ٱلْمَلَأَ يَأْتَكِمُ وِنَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَأُخْرُجْ إِنِّي لَكَ مِنَ ٱلنَّصِحِينَ ٥

فَخَرَجَ مِنْهَاخَ إِهَا يَتَرَقَّبُ ۖ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّالِمِينَ ١

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَآءَ مَذَينَ قَالَ عَسَىٰ رَبِّيٓ أَن يَهْدِينِي سَوَآءَ ٱلسَّبيل ١

وَلَمَّاوَرَدَ مَآءَ مَذَيَنَ وَجَدَعَلَيْهِ أُمَّاةً مِّنَ ٱلنَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَمِن دُونِهِمُ ٱمۡرَأَتَيۡنِ تَذُودَانِّ قَالَ مَاخَطُبُكُمَّا قَالَتَالَا نَشْقِي حَتَّى يُصْدِرَ ٱلرِّعَآةُ وَأَبُونَا شَيْخُ كبرٌ ش

فَسَقَىٰ لَهُمَاثُمَّ تَوَلَّى إِلَى ٱلظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَّى مِنْ خَيْرِ فَقِيرٌ ١

الجزء ٢٠ 🔾 740

iyye, tokkel yi-Rabbow:diggah anu kayrik atu yoh acuyyu haytaamak caagiddoowaah ceyta num kinniyo iyye.

- 25. Tokkel lac kah yefqe namma barrak tiyak teyna wacarriyak kaal temeete, diggah yabba: (Nabii shuqeybi kinnuk) lac neh tefqeemih galtoh koo galatuh koh seeca kaak itte, tokkel Nabii Muusa Nabii Shuqeybil yemeete waqdi kaa kee firqawnaa kee firqawni marî fanat tekkem kaal maaqeh Nabii shuqeybi daalimiinih yan marak (firqawnaa kee firqawni mara kinnuk) naggowtehik mameesitin kaak iyye.
- 26. Ama namma barrak tiyak teyna yabbaw lac koh dacrisamkeh cawalah kaa tamsis, diggah cawalah tamsissa marak inkih aysuk raqtam qandeleeh, amaanatle numu itte.
- 27. Ken abba Nabii Shuqeybi Nabii Muusak iyyeh:diggah anu A yinamma baxak tiyak teyna koh rihmisam faxa bacra liggida cawalah lac yoh asissaamal, tokkel atu tabna liggida duudussek toh ku xaquk tan maqaaneey, anu kol aygibbidem mafaxa tabna liggida kol haamal, Yallih idnih meqe marih numuh yoo geetto koh cule xagana duudusaamal iyye Nabii Muusa.

َ فَكَآءَتُهُ إِحْدَائُهُ مَا تَمْشِى عَلَى ٱسْتِحْيَكَ ءِ قَالَتْ إِنَّ أَبِى يَلْعُوكَ لِيَجْزِيكَ أَجْرَمَا سَقَيْتَ لَنَأْ فَلَمَّا جَآءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ ٱلْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفِّ جَوْتَ مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّلِمِينَ ۞

> قَالَتَ إِحْدَىٰهُ مَا يَتَأْبَتِ ٱسْتَحْجِرُهُۗ إِنَّ خَيْرَ مَنِ ٱسْتَغْجَرْتَ ٱلْقَوِيُّ ٱلْأَمِينُ ۞

قَالَ إِنِّ أُرِيدُأَنَ أُنكِحَكَ إِحْدَى الْبَنَقَ هَنتَيْنِ عَلَى آنَ تَأْجُرَفِ ثَمَنِي حِجَجٍ فَإِنَ أَنْمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِندِكَ وَمَا أُرِيدُ أَنَ أَشُقَ عَلَيْكَ سَتَجِدُنِ إِن شَاءَ اللَّهُ مِن الصَّلِحِين ﴿

- 28. Nabii Muusa Nabii Shuqeybik:too edde yabteeh xagana yoh edde cultem yoo kee ku-fanal soltaah kak awqe waynay anu taamal ama namma waktik duudusinnaanih wakti (bacra liggidaa kee tabna liggidak tiik teyna kinnuk), ku-xagana duuduse num akkeyyooh wohuk fulah yol essertam mantu, kaadu nanu ixxicci inneeh sitta elle geyyi hayneemil Yalli nee yableeh sumaaqah nel yaniih nee dacrisah kaak iyye.
- 29. Tokkel Nabii Muusaa kee Nabii Shuqeybi sitta elle geen waktik tabna liggida duuduse waqdi, isi buxah mara luk misrâ fanah gexe, tuur deqsitta qalek tattabak hadiidigta girá yuble, diggah anu girá ableh anik ama ikkel suga iyye isi buxah marak, xaagu teetik siinih baahee kee hinnay girák dabiitay waacak laqsittaana siinih baahe akkeyyok.
- 30. Tokkel Nabii Muusa teetil (gira kinnuk) amma iyye waqdi daqaarak migda-le qaxak barkat-le aracak caxak tattabak seecime Muusaw axcuk, diggah anu Yallay ginô Rabbi kinni kô luk yabtam kaak iyye.
- 31. Kaadu Yalli Nabii Muusak kucaxxay gabat lito qid kaak iyyeeh baaxol kaa qideeh baadeysa yekke, tokkel lababistinnah abrakih kaa yuble waqdi kaak kudeeh derre cabbaheeh wadirih mawagtinna

قَالَ ذَالِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَّ أَيَّمَا ٱلْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَاعُدُون عَلَّ وَاللَّهُ عَلَى مَانَ قُولُ وَكِيلٌ ۞

*فَلَمَّا فَضَىٰ مُوسَى ٱلْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهَا لِهِ عَالَهُ اللَّهُ اللْ

فَلَمَّا أَتَنَهَا نُوْدِئُ مِن شَلِطِي ٱلْوَادِ ٱلْأَيْمَنِ فِي ٱلْبُقْعَةِ ٱلْمُبَرَكَةِ مِنَ ٱلشَّجَرَةِ أَن يَكُمُوسَى إِنِّ أَنَا ٱللَّهُ رَبُّ ٱلْعَالَمِينَ ۞

وَأَنَّ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّارَءَ اهَا تَهْ تَزُّ كَأَنَّهَا جَالَنُّ وَلَكَ مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبُ يَكُمُوسَى جَآنٌ وَلَكَ مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبُ يَكُمُوسَى أَقْبِلُ وَلَا تَعَفَّ إِنَّكَ مِنَ ٱلْآمِنِينِ شَ meesih, kay Rabbi kaah seeceh Muusaw mameesitinay yol endebbiy diggah atu umaamay faxe wayya haanak inkih amaanah yan marih num kinnitok kaak iyye.

- 32. Isi gaba ku-kamiisik moyya kak culta ikkek culusaay tet eyyeg qaduk diifuluk awqelek biyak maleh baras maleh, kaadu isi gaba aliilî fanah gacissi hayis meesik meesi kok gexxamkeh, amah ku-Rabbik tan namma astáy firqawnaa kee kay kaxxa marâ fanah koo edde rubney ku-numma tascasse kinni, diggah usun (firqawni mara kinnuk) Yallih taaqatak yewqe marah sugen.
- 33. Nabii Muusa yi-Rabbow diggah anu firqawni marak num qideeh usun yoo qidaanamak meesita iyye.
- 34. Kaadu Nabii Muusa :yi-toobokoyti Haaruun usuk yabti geysiisih yok yaysehik yô luk kaa rub catoh anu axcem baxxaqqa keenih haamkeh, diggah anu ken (firqawnaa kee firqawni marâ kinnuk) fanah edde rubsumeemit yoo dirabboysaanamak meesitak iyye.
- 35. Yalli Nabii Muusak ku-toobokoyta Haaruunut koo maqarroysennooh koo catennooh usuk ganxaffe koh akkeleeh firqawnaa kee kay maral magar-le iisaa kee astá sin nammayah aceenno, tokkel usun sin nammayal umam baahoonuh sin gufaanam maduudan Niastootit sin magarrosneemih

ٱسْلُكْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِسُوٓءِ وَأَضْمُمْ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ ٱلرَّهِبُّ فَذَا نِكَ بُرُهَا نَانِ مِن رَّبِّكِ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَا يُوْءَ إِنَّهُمْ كَانُواْ قَوْمَا فكسقبر براث

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَن يَقُتُلُون شَيَ

وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِي لِسَانًا فَأَرْسِلُهُ مَعِيَ رِدْءَا يُصَدِّفُنَ ۖ إِذِّ أَخَافُ أَن ئگڏئون 🕾

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجَعَلُ لَكُمَا سُلْطَنَا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِعَايَتِنَا ۚ أَنتُمَاوَمَن ٱتَّبَعَكُماٱلْغَلبُونَ ٥

sabbatah, ellecaboh sin nammay kee sin katatta hee mara maysolem addunyaay akeeral kaak iyye.

- 36. Tokkel Nabii Muusa ni-aayootay (caxxaa kee gabaay wohuk kalah Yalli Nabii Muusah yecee astooti kinnuk) baxxaqqa-le keenih (firqawnaa kee firqawni mara kinnuk) luk yemeete waqdi, Muusaw atu neh luk temeetem tu hinna diraabah ginnaasitte baab akke waytek, kaadu atu nee kah sectam nek naharsi abbobtiy warrayteh addal maabbino kaak iyyen.
- 37. Kaadu Nabii Muusa firqawnak :yi-Rabbi isi xaquk tirtol yemeete num nek yaaxigeh, kaadu usuk Qhiyaamah ayró fayla-le ellecabole mara nek yaaxigeh, diggah yalli koroosite maray koroosannut sinni nafsi yudlume mayaysillimaay mayayfoofa kaak iyye.
- 38. Firqawni iyyeh: kee makaabaney yok sa hebeltô Yallay qibaadá cakkisita siinik maaxigak, haamaanow kallal girá yoh urusaay tet yoh alas, tokkel teetit fayya iyya kaxxa qari yoh xis Muusâ Yallat bossu exceh kaa ablemkeh, diggah anu dirableelak numuk teyna kaa akkalek iyyah yaniimil.
- 39. Kaadu firqawnaa kee kay qande masri baaxol cakki maliinoh kaxxamariinitteeh, diggah usun nee fanah gacsime woonu waanam yekkelen rabeeniik lakal.

فَلَمَّا جَآءَهُم مُّوسَىٰ بِعَايَتِنَابَيِّنَتِ قَالُواْمَا هَاذَاۤ إِلَّاسِحُرُّ مُّفۡ تَرَى وَمَاسَمِعۡنَابِهَاذَا فِي ءَابَآيِنَا ٱلْأَوَّلِينِ

وَقَالَ مُوسَىٰ رَقِّ أَعْلَمُ بِمَن جَآءَ بِٱلْهُدَىٰ مِنْ عِندِهِ وَمَن تَكُونُ لَهُ رَعَقِبَةُ ٱلدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ ٱلظَّلِمُونَ ۞

وَقَالَ فِرْعَوْثُ يَتَأَيُّهُا ٱلْمَلَأُ مَاعَلِمْتُ لَكُم مِّنْ إِلَه عَيْرِى فَأَوْقِدْ لِي يَهَمَنُ عَلَى ٱلطِّينِ فَأَجْعَل لِّي صَرَّحًا لَّعَلِيٓ أَطَّلِعُ إِلَى إِلَه مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ وَمِنَ ٱلْكَذِيبِينَ ۞

وَٱسۡتَكۡبَرَهُو وَجُنُودُهُۥ فِي ٱلْأَرْضِ يَعۡيَرِ ٱلۡوِّقِ وَطُنُواْ أَنَهُمْ إِلَيۡمَا لَا يُرْجَعُونَ 🕲

- 40. Tokkel firqawnaa kee kay gande nibbixeeh badal ken gambisneeh ken xuumusnehik (ken nunxuqsuuseh) daalimiinih yan marak (koros kinnuk) ellecabo kah tekke inna wagitey Nabiyow.
- 41. Kaadu girâ fanah secta mirocti ken (firqawnaa kee firqawni mara kinnuk) abneeh, usun Qhiyaamah ayró magoklimaanaay ken cattam matan.
- 42. Kaadu A-addunyal abaaró ken (firgawnaa kee kay mara kinnuk) katasne Ni-nagbi keenil anuk, kaadu Qhiyaamah ayró usun taama kak toomeeh, Yalli isi Racmatak vevxeere marih loowot yanin.
- 43. Nummah Nabii Muusah kitab necee (tawraat kinnuk) sinaamak naharsi horaari bayisneek gamadal, usuk sinaamah (israa-iil xaylo kinnuk) diifuu kee tirtóov, nacrur edde yan kitaaba, usun Yallih niqmat kassitaah faatita mara yakkeenimkeh.
- 44. Kaadu Nabii Mucammadow galek (tuuri siina degsitta gale kinnuk) avro korma-le tattabal masuginnito Nabii Muusal wacyi oobisne waqdi, kaadu atu wokkel sugeeh edde mare marat masuginnito xaagi wokkek koo gufe iyyoonuh.
- 45. Kaadu kinnih immay Nanu diggah sinaamak horaari ginne Nabii Muusâ lakal, tokkel usun xer wakti sugeeniih Yallih xagana hawweeneeniih kay amri cineenih, kaadu Nabiyow madyan marih

فَأَخَذَ نَاهُ وَجُنُودَهُ وَفَنَبَذَنَهُ مَ فِي ٱلْمِيرِ فَأَنْظُرَ كَتْفَكِ كَانَ عَلَقْتُهُ ٱلظَّلَامِينِ ٥

وَجَعَلْنَهُمْ أَجِمَّةً يَدْعُونَ إِلَى ٱلنَّارُّ وَيَوْمَ ٱلْقِيرَ مَهُ لَاكُنْ صُورُ ورَبِ ١٠

وَأَتْبَعْنَهُمْ فِي هَلَذِهِ ٱلدُّنْيَالَعْنَ لَقَوْمَ ٱلْقِيَامَةِ هُم مِّنَ ٱلْمَقَّ بُوحِينَ ١

وَلَقَدُ ءَاتَنْنَا مُوسَى ٱلْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكَ نَا ٱلْقُرُونَ ٱلْأُولَى بَصَابِرَ لِلتَّاسِ وَهُدَى وَ رَحْمَةَ لَّعَلَّهُمْ ىَتَذَكُّونَ ٦

وَمَاكُنتَ بِجَانِبِٱلْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَآ إِلَى مُوسَى ٱلْأَمْرَ وَمَاكُنتَ مِنَ ٱلشَّاهِدِينَ ١

وَلَكِ نَا أَنشَأْنَا قُرُونَا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ ٱلْعُمُرُ وَمَاكُنتَ ثَاوِيَافِي أَهْل مَدْيَنَ تَتْلُواْ عَلَيْهِ مْ ءَايَلِيّنَا وَلَلْكِنَّا كُنَّا مُرْسِلينَ ٥٠

الجزء ٢٠ 745

addal madabah masuginnito Nikitaabih aayoota keenil akrayuk, kinnih immay nanu diggah farmoytit ruube mara kinnino iyye Yalli

- 46. Kaadu Nabii Mucammadow tuur siina deqsitta qaleh tattabal masuginnito Nabii Muusah secneeh kaâ luk yabne waqdi, kaadu kinnih immay ku-Rabbik van Racmata koo kah rubnem kok duma meesiise (Yallih farmoyta kinnuk) kah amaatewee mara meesissamkeh, atu keenih luk temeete magaane kassitaanamkeh.
- 47. Ama koros (makki koros kinnuk) ken gaba umaanek bahteemih sabbatah digaalá keenil oobak suge wannay, tokkel digaalá ken xagta waqdi Ni-Rabbow farmoyta macah neh ruube wayteeh digaalá nel oobissak duma ku-kitaabih aayootay oobisse kataatak neneeh kol yeemene marak marak teyna akkuk nen iyyaanamak keenih rubne farmoyta.
- 48. Tokkel Ni-xaquk cakki (Nabii (kinnuk صَا اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ kinnuk keenih (makki koros kinnuk) yemeete waqdi Nabii Muusah tontocowwime tambullee astootih innah tan astooti macah kaah antocowwime wayteeh iyyen, hinnak Nabii Mucammadow Nabii Muusah tontocowwimeemil yahuud dumaak makoroositinnaa keenik ixxic? Tah namma baabay

وَمَاكُنتَ بِجَانِبِٱلطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِن رَّحْمَةُ مِّن رَّبِكَ لِتُنذِرَقَوْمًا مَّآأَتَكُهُ مِين نَّذِيرِمِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ بَتَذَكَّرُونَ 🔁

وَلَوْ لَا أَن تُصِيبَهُ مِ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أنْدبهم فَيَقُولُواْ رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ ءَايَلتِكَ وَنَكُونَ مِنَ

فَلَمَّاجَآءَهُمُ ٱلْحَقُّ مِنْ عِندِ نَاقَالُواْ لَوْلَآ أُوتِيَ مِثْلَمَا أُوْقِي مُوسَىٰ أَوَلَمْ يَكَ فُرُواْ بِمَا أُوْقِ مُوسَىٰ مِن قَبْلُ قَالُواْ سِحْرَانِ تَظَلَهُرَا وَقَالُوٓ أَإِنَّابِكُلِّ كَفِرُونَ ١

(tawraat kee Qhuraan kinnuk) itta cattay mariiy mara kak qokla iyyen, kaadu nanu diggah inkih keenil koroositneh iyyen.

- 49. Nabii Mucammadow toysa tawraat kee Ohuraanak tirtóh yayse kitab Yallih xaquk baaha kaa kataatevvok ittaanamal numma yacee mara tekkeenik keenik ixxic iyye Yalli.
- **50.** Tokkel atu keenil (makki koros kinnuk) esserteemik tu kol gacseweenik, toysa cagalah sinni nafsi favxiixa kataataanam keenik ixig, kaadu Yallak hebeltô tirtó aalle kal isi nafsi fayxi kataata numuk makot gexoh lafittam tanii? (matan) Diggah Yalli koroosite maray daalimiinih yaniy isi amri cine tirri mahaa!
- 51. Nummah Nabiyow Qhuraan keenih (ku-mara kinnuk) sitta kataysak baxxaqqa hayne kassitaah elle kaskassoowa mara yakkeenimkeh.
- 52. Ohuraanak duma kitab kah necee mari (yahuud kee nasaarak vuslume mara kinnuk) usun Ohuraan kee Nabii Mucammad nummayseenih. صَا ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
- 53. Kaadu usun Qhuraan keenil yankirriyime waqdi:kaa nummasneeh kay addal taniimil taamitneh, diggah usuk Ni-Rabbih xaquk yan cakki kinni, diggah nanu usuk (Ohuraan kinnuk) oobak duma muslimiiniy Yalla inkittossah sugne iyyen.

قُلُ فَأَتُواْ بِكِتَابِ مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ هُوَأَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَتَّعُهُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ١

فَإِن لَّمْ يَسْتَجِيبُواْلَكَ فَأَعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ ٱتَّبَعَ هَوَكُهُ بِغَيْرِهُ دَى مِّنَ ٱللَّهَ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِي ٱلْقَوَمَ ٱلظَّلِمِينَ ٥

> * وَلَقَدُوصَّلْنَالَهُمُ ٱلْقَوْلَ لَعَلَّهُمُ يَدَدُّ ورب ١٩٥٥

ٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَهُمُ ٱلْكِتَابَ مِن قَبْلِهِ عَمْمِيهِ عَ يُؤْمِنُونَ أَنَّ

وَإِذَا يُثَلَى عَلَيْهِمْ قَالُوٓاْءَامَنَّا بِهِ عَ إِنَّهُ ٱلْحُقُّ مِن رَّيِّنَا إِنَّاكُنَّا مِن قَبْلهِ عِمْسُلِمِينَ ٥٠

- 54. Woo maray tama weeloolat weeloysime ken galtó namma addah keenih tantacawwime Qhuraan kee sinni kitaabal (tawraat kee injiil kinnuk) yeemeneeniih wohul yisbireenimih sabbatah, kaadu usun umaané maqaanét gutqaanaah rizqhik keenih neceeh naniimik tu Yallih sabbatah meqe gital yacee mara kinnon.
- 55. Kaadu ama moominiin korosuk xaafuu kee deedal maxcó yaabben waqdi derre teetit cabaanaah, nanu ninni taama linooh isin sinni taama liton, Neele kabuk (katuk) nagay nan geyaay nee caba maqaaneksa nek taabboonu waytaanam mantoonuk nanu toogimi gita mafannaay makicinno keenik iyyen.
- 56. Diggah Nabiyow atu tirtó kah faxxeeh tikcine num tirri mahayta, kinnih immay Yalli isih tirto kah faxa num iimaanal tirri haa, kaadu tirri iyyuwaa num usuk yaaxigeeh tirri kaa haa.
- 57. Kaadu makki koros Nabii
  Mucammadak المتاكبة المنافقة المنافقة

اُوْلَتَبِكَ يُوْتَوَنَ أَجْرَهُم مَّرَّيَّيْنِ بِمَاصَبَرُواْ وَيَدْرَءُونَ بِٱلْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّارَزَقَنَهُمْ مُنْفِقُونَ ﴿

> وَإِذَا سَمِعُواْ ٱللَّغْوَ أَعْرَضُواْ عَنْهُ وَقَالُواْ لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ سَلَمُ عَلَيْكُمْ لَانَبْتَغِي ٱلجَهِلِينَ ۞

إِنَّكَ لَا تَهْدِى مَنْ أَحْبَنْتَ وَلَاكِنَّ اللَّهَ يَعْدِينَ اللَّهُ مَا لِمُعْمَا اللَّهُ مَا اللَّهُ اللَّهُ مَا اللَّهُ مَا اللَّهُ اللَّهُ مَا اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ مَا اللَّهُ اللَّهُ مَا اللَّهُ مِلْمُ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللَّهُ مَا اللَّهُ مِنْ اللْمُعُمِّ مِنْ الللْمُعُمِّ مِنْ اللَّهُ مِنْ اللْمُعُمِّ مِنْ اللْمُعُمِّ مِنْ اللّهُ مِنْ اللّهُ مِنْ اللّهُ مِنْ اللّهُ مِنْ الللّهُ مِنْ اللّهُ مِنْ الللّهُ مِنْ اللّهُ مِنْ الللّهُ مِنْ الللّهُ مِنْ اللللّهُ مِن

وَقَالُوَاْ إِن نَّتَيْعِ ٱلْهُدَىٰ مَعَكَ نُتَخَطَّفْ مِنْ أَرْضِنَاْ أَوْلَمْ نُمَكِّن لَّهُمْ حَرَمًا عَلِمَنَا يُجْهَى إِلَيْهِ ثَمَرَتُ كُلِّشَىءٍ يِّزْقًا مِّن لَّدُنَا وَلَكِكَنَّ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ۞

- 58. Makina magaalah mara finqisneeh, Yallih nigmat vengeddeeh batritte magaaloolih marak, tokkel toh teeti ken dabooga, keenik wadir dabgah num teetil magacinna dagó wakti akke waytek, keenik ragga ittem nanu nagra mara nekke.
- 59. Nabiyow ku-Rabbi magaalol mara finqisa Rabbi makkinna Ni-aayoota keenil yakriye farmoyta inaytâ magaalal (makka kinnuk) teetik rubbu haam fanah, kaadu Nanu magaalol mara fingisa hinnino tet mari daalimiin (koros kinnuk) yekkeh akke waytek.
- 60. Kaadu sinaamey maaluu kee xaylok siinih ontocowwimmitem is cagalah addunyâ manol edde hataktan duyyê baxaa kee tet bila, Yallih xagul tanim Yallih amri oggole marah kayrih tayseeh ragtaah matambaxak, makaskassowtaanaa taabbeenimil?
- 61. Abeh yan mege taamay usuk edde yangaarawu waah mege xaganah (jannat kinnuk) xagnisne num kee addunyâ manol hatkisiyyah hatkisne numuy, tohuk lakal usuk Qhiyaamah ayrò girâ digaalál xayyoysan marallih xayyoysimah numih inna maay kinni? hinna.
- **62.** Kaadu Yalli ken (koros kinnuk) seecah yan ayròy (Qhiyaamah ayrò kinnuk) Yot agleytiitih haak sugten Yallittey nee qokle-le kak axcuk sugteeni annih teetiiy keenik iyya!

وَكُوْ أَهْلَكُنَامِن قَرْيَة بَطَرَتْ مَعِيشَتَكَأَ فَتِلْكَ مَسَاكِنُهُمْ لَوْ تُسُكَنِيَّهُمْ لَوْ تُسُ إِلَّا قَلِيلًا فَرَكُنَّا نَحْنُ ٱلْوَرِثِينَ ٥

وَمَاكَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ ٱلْقُرِي حَتَّى يَبْعَثَ في أُمّهارَسُولَا بَتْلُواْعَلَهُمْ ءَاكِتِنَا وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي ٱلْقُرَيِّ إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَلْمُونَ ٥٠

وَمَآ أُوبِيتُم ِمِّن شَيْءٍ فَمَتَاءُ ٱلْحَيَوةِ ٱلدُّنْيَا وَزِينَتُهُا وَمَاعِندَ ٱللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى أَفَلَا تَعَ قُلُورَ إِنَّ

أَفْهَن ، وَعَدْنَاهُ وَعِدًا حَسَنَا فَهُو لَلقِيهِ كُمَن مَّتَّعْنَهُ مَتَعَ ٱلْحَيَوةِ ٱلدُّنْيَا ثُمَّهُوَ يَوْمَ ٱلْقِيَامَةِ منَ ٱلْمُحْضَرِينَ ١

> وَيَوْمَ يُنَادِيهِ مَ فَيَـعُولُ أَيْنَ شُرَكَآءِي ٱلَّذِينَ كُنتُ مَ تَزْعُمُهِ نَ ٣

- 63. Digaalâ maxco elle nummatteeh digaalá cakkisite mari ni-Rabbow ama maray makkosne ninnih kah makkotne innah ken makkosneh, nanu ken awliinuu kee ken catok koo eleelitneeh bari keenik nakke, usun nee aqbudak masuginnon sinni nafsî fayxii kee sheetoona aqbudak sugeenî kal iyyen.
- 64. Kaadu Qhiyaamah ayro korosuk Yallat agleh haak sugten agleytiitih seeca keenik iyyan, tokkel ken seecaanaah usun keenil gacsaanam maloonuuy, digaalá sinni intih yablen, usun diggah addunyal cakkil tirri iyye marah sugaanamal diggalsimak manannon.
- 65. Kaadu Yalli keenih (koros kinnuk) seeca ayró (Qhiyaamah ayrò kinnuk), tokkel sin fanah rubne farmoytiitil maca gacisseenii? Keenik iyya.
- 66. Tokkel woo ayró (Qhiyaamah ayrò kinnuk) sumaq keenih akkuk yen yab keenik qellitaah gacsaanam mageyan, tokkel usun ken yanfiqe yaabay itta esseraana malon.
- 67. Ama korosuk Yallal yuduureeh, Yalla nummayseeh, meqe taama abe numuh tu gactek, usuk addunyaa kee akeeral yasillimeeh yoffoofe marih num yakke.
- 68. Nabiyow ku-Rabbi isi ginok isih faxam ginaah, isi farmoo kee isi taaqatah isih faxa mara doorita isi naqoosak, kay naqoosak

قَالَ ٱلَّذِينِ حَقَّ عَلَيْهِ مُ ٱلْقَوْلُ رَبَّنَا هَرَّوُلاَةِ ٱلَّذِينَ أَغُويْنَا ۚ أَغَوَيْنَاهُمْ كَمَا عَوَيْنَا تَبَرُّأْنَا إِلَيْكَ مَا كَانُواْ إِيَّانَا يَعْبُدُونَ ﴿

وَقِيلَ ٱدْعُواْشُرَكَاءَ كُرْفَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُواْلَهُمْ وَرَأُواْٱلْفَذَابَّ لَوَأَنَّهُمْ كَانُواْيَهْ تَدُونَ ۞

> وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَاۤ أَجَبْتُهُ ٱلْمُرْسَلِينِ

ڡؘٛۼڡۣۑؾڠؘۼۘڵؿۿۄؙۘٳؙڵٲؙڹٛڹۧٲؿؘۉڡٙؠۣۮؚڡؘۿۄ۫ڵۘ ڽٮؘۺٵٙٷؙۏڹؘ۞

فَأَمَّامَن تَابَوَءَامَنَ وَعَمِلَ صَلِحًافَعَسَيَّ أَن يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ۞

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَايَشَاءُ وَيَخْتَارُّمَاكَانَ لَهُمُٱلِخِيرَةُ سُبْحَنَ ٱللَّهِ وَتَعَلَىٰعَمَّا يُشْرِكُونَ ۞ hebeltô num doorit mali, Yalli saytunnooweeh fayya iyye usun agleh kaat hayya haanamak.

- 69. Kaadu Nabiyow ku-Rabbi ken alilwa koroosannuu kee wohuk kalah taniimiy qellissaa kee usun yaybulleenim inkih keenik yaaxigeh.
- 70. Usuk Yallay nummah qibaadá cakkisitay, kaak sa nammey haytô Yalli kak aneewaa kinni, addunyaa kee akeeral inkih faylá lem kaa, kaadu ginô fanal meklá lem kaay, isin kaâ fanah gacsimtan Qhiyaamah ayró.
- 71. Nabiyow sinaamak Yalli umman Qhiyaamah ayrô fanah amok siinik kate waa bar siinil heek yoh warisa keenik ixxic: diifuy baaxo elle tableeni Yallak kalah siinih baaha Yalla, tokkel isin siinik iyyaanam nummâ maabbah mataabbanaa?
- 72. Nabiyow sinaamak Yalli umman Qhiyaamah ayrô fanah amok siinik kate wayta laqo siinil heek yoh warisa keenik ixxic: baray satta edde ittaana Yallak kalah siinih baaha Yalla, tokkel isin sinni intiitah matablaanaa edde tanin koroosannih hoxa?
- 73. Kaadu sinaamey Yallih Racmatak taniimik bar kee laqóy ittak sissini (baxsa-le) siinih abe barat satta ittaanamkeh, laqot kay rizqhi (quusi) gurrusuttaanamkeh, kaadu kay niqmatal kaa faatittaanamkeh.

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ فَيَ

وَهُوَاللَّهُ لَآ إِلَهَ إِلَّاهُوَّ لَهُ الْخَمْدُ فِي الْأُولَى وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْفُكْرُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۞

قُلْ أَرَءَ يْنُدُ إِن جَعَلَ اللّهُ عَلَيْكُمُ اللَّهِ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِينَمَةِ مَنْ إِلَهُ عَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُم بِضِياً أَفَلَا تَسْمَعُونَ ۞

قُلُّ أَرَّءَ يُتُمْ إِنجَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَ اَرَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيامَةِ مَنْ إِلَّهُ عَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُم بِلِيْلِ تَسْكُنُونَ فِيهٌ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ۞

وَمِن زَّمْمَتِهِ عَكَلَكُمُ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ لِتَسَّكُنُوْ إِفِيهِ وَلِتَبْتَغُواْ مِن فَضَّلِهِ عَ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿

- 74. Kaadu Yalli ken (koros kinnuk) seecah yan ayró, yot agleytiitih haak sugten yallittey nee qokle-le kak axcuk sugteeni annih teetiiy keenik iyya Yalli.
- 75. Kaadu ummaan ummattay ambiya dirabbossek sumaq numuy (ken Nabii kinnuk) keenil sumaaqita nayyaaqeeh sinnih liton sumaq baaha keenik inna, tokkel diggah cakki lem Yalla kinnim too waqdi yaaxigeenih, kaadu diraabah addunyal Yallal ginnaasitak sugen Yallittey agleh kaat haak sugeeni keenik qellittaah baytah.
- 76. Diggah Qhaaruun Nabii
  Muusâ marih numuk teneeh,
  kaxxamariinoh caddok keenit
  tatureh, kaadu kadnoonik mafaatic
  kak qande-le marih hortá qilsah
  qeegissi haa maalu kaah necee,
  kay mari kaa kassiisak batra edde
  tan walleh mawallitin Yalli koh
  yecee maalut kaak iyyen waqdi
  cus:Nabiyow diggah Yalli batra
  edde tan walleh wallita mara
  makicna.
- 77. Kaadu maaluk Yalli koh yeceemit akeerâ dabqih galtó gurrus meqem kaat abtaamal addunyal, addunyak isi maglab (aftó) mahawweeninaay, Yalli koh kah yemqe innah Yallih naqoosah emeq, kaadu ama maalut Yalli caraamu kol abem magurrisinaay baaxo umaanet mabaysin, diggah Yalli baaxo baysa mara makicnaay ken digaaláh.

وَيَوْمَ يُنَادِيهِ مَ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآءِ يَ ٱلَّذِينَ كُنتُ مِّنَا مُونَ ﴿

وَنَزَعْنَامِن كُلِّ أُمَّةِ شَهِيدًا فَقُلْنَاهَا تُواْ بُرُهَانَكُمْ فَعَلِمُواْ أَتَّ ٱلْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُم مَّاكَانُواْ يَفْتَرُونَ

*إِنَّ قَرُونَ كَانَ مِن قَوْمِ مُوسَىٰ فَبَغَىٰ عَلَيْهِمْ وَءَاتَيْنَهُ مِنَ ٱلْكُنُونِ مَآ إِنَّ مَفَاتِحَهُ ولَتَنُولُ بِٱلْعُصْبَةِ أُوْلِي ٱلْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ وقَوْمُهُ ولَا تَفْرَحُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُ ٱلْفَرِحِينَ ۞

وَٱبْتَغِفِ مَاءَاتَىكَ ٱللَّهُ ٱلدَّارَّ ٱلآخِرَةَّ وَلَا تَنسَ نَصِيبَكَ مِنَ ٱلدُّنْيَّ أَوَاَّحْسِن كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ ٱلْفَسَادَ فِي ٱلْأَرْضِّ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْمُفْسِدِينَ ۞

الجزء ٢٠

- 78. Qhaaruun kay mari batra edde tan walleh mawallitin kaak axcuk kaa kassiise waqdi cagalah a-maali anu liyo ixxigaa kee duddat yoh yontocowwime keenik iyye, Kaadu diggah Yalli kaak naharat horaarik gandeh kaak gibdiih, maali kobxisiyyah kaak maggo mara finqisem mayaaxigaa?kaadu umeynit sinni dambik messerimta Yalli isih keenik yaaxigeemil ken digaalah ikkal.
- 79. Tokkel Qhaaruun isi bilqay duddaley caglita luk isi maral yewqe isi nabnaay isi maalih manga ken yayballuh, addunyâ manoh bilgá faxa mari kaa yuble waqdi, maganey! Qhaaruunuh tontocowwimeh innah tanim maaluu kee bilgak aallinninoy faxak nen, diggah usuk addunyak kaxxa maglab-le num kinni iyyen.
- 80. Kaadu qilmi kah yontocowwime maray addunyaa kee akeerak asmat-le, booley, siinih yan fingaw! Maabinaay Yallak meesita keenik iyye, Yallal yeemeneeh mege taama abe marah Yallih galto (jannat kinnuk) tayse akeeral, addunyal Qhaaruunuh yontocowwime maaluk, kaadu ama fayu (nasaacatta) oggoltaah elle taamittam matan Yallih taaqatal yisbireeh, umaanek yexxeere mara akke waytek.
- 81. Tokkel Qhaaruun kee kay dabgal baaxò xuumusneeh, Yallak kalah Yallih digaalák kaa catta buttá luk masuginnaay isih ise cata marih numuh masuginna.

قَالَ إِنَّمَآ أُوتِيتُهُ وعَلَى عِلْمٍ عِندِيَّ أَوَلَمْ يَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِن قَبِله عِرِبَ ٱلْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا وَلَا يُسْكُلُ عَن ذُنُوبِهِمُ ٱلْمُجَرِمُونَ ١

فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ عَ فِي زِينَتِهِ ۖ قَالَ ٱلَّذِينَ يُر بدُونَ ٱلْحَبَوٰةَ ٱلدُّنْيَا يَكَيْتَ لَنَامِثُلَمَآ أُوَّةِ عَظِيمٍ ﴿ اللَّهُ مُلَدُّو حَظِّعَظِيمٍ ﴿ اللَّهِ مَالَكُ مِنْ اللَّهُ مُلْكُمُ مِنْ اللَّهُ

وَقَالَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلْمِلْمَ وَيُلَكُمْ تَوَابُ ٱللَّهِ خَيْرٌ لِّمَنْ عَامَر ، وعَملَ صَالَحًا وَلَا يُلَقَّنْهَا إِلَّا ٱلصَّبِرُونِ ٨

فَخَسَفْنَابِهِ وَبِدَارِهِ ٱلْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ ومِن فِعَةِ يَنْصُرُ ونَهُ ومِن دُونِ ٱللَّهِ وَمَاكَانَ مِنَ ٱلْمُنتَصِرِينَ ٨

الجزء ٢٠ 🔾 753

- 82. Kaadu Kimal kay arac kee kay gadda liinoh sangeelak suge mari nadaamitak meesitak maacise kaat tekkem yublen waqdi, diggah Yalli isi naqoosak isih kah faxa marah rizqhi (quusi) farakka haah isih kah faxa maral ceyissi haa, Yalli nee guneeh neh xuwaawe wannay baaxò nel xuumusak yen Qhaaruunul kah xuumuse innah, kaadu matablaanaa?koros addunyaa kee akeeral ma-taffoofam sittak iyyen.
- 83. Too akeerâ dabqih niqmat, baaxô bagul cakkik kaxxamariinite waah teetil umaané abam faxe waa marah kaa abna, kaadu ellecabô dabqay (jannat kinnuk) fayla-le Yallak meesita mari-le.
- 84. Qhiyaamah ayró iimaan kee maqaane luk yemeete num, teetik kayrih tayse maqaaney (jannat kinnuk) naba kaah yacee Yalli, kaadu uma taama luk yemeete num, toysa umaaneena abe mari abak sugen uma taamoomik-sa elle galtimaanam (girá kinnuk) malon.
- 85. Diggah Nabiyow Qhuraan kol oobiseeh, kaal taamittaah kaa guddussam fardi kol abe Rabbi kak tewqe Makka koo gacsele, Nabiyow ama korosuk ixxic: yi-Rabbi tirtó luk yemeete num yaaxigeeh, baxxaqqa-le makot yan num kinni num yaaxigeh.

ۅٙٲٛڞڹػۘٵڵۘڐؘڽڹؘٮٙڡۜٮٞۊ۠ٳ۫ڡۘػٵڬۘؗ؞ؙ؞ؚٵؚڵٳٚڡٞٛڝ ڝڠؙۅڶؙۅٮٙۅؘؽػٲۧڹۜٲۺۜڎؠڹۺڟٵڶڗۣ۫ۏٙڶڡڹؽۺٙٲ ڡؚڹٝۼڹٳڍۄۦۅٙؽڡٝڋڐؖڵۅۧڵٳٙٲڹڡۜڹٞٱڶۺؙۼؘڷؿؽٵ ڂؘۺڣٙؠؚڹؖٵؖۅؽڴٲڹؙٞڎؙۥڵٳؿ۫ڶڮٵڷػڣۯؙۅڹٙ۞

تِلْكَ الدَّارُ ٱلْآخِرَةُ بَخَعَهُ لُهَالِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوَّا فِي اللَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوَّا فِي اللَّذِينَ اللَّذِينَ اللَّذِينَ اللَّذِينَ اللَّذِينَ اللَّذِينَ اللَّذِينَ اللَّهُ تَقِينَ اللَّهُ اللَّذِينَ اللَّهُ اللَّهُ اللَّذِينَ اللَّهُ اللِّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللِّهُ اللَّهُ اللَّالِي اللَّهُ اللِّلْمُ اللَّالِي اللَّالِي اللَّالِي اللَّالِي اللَّالِي اللَّهُ اللَّالِي اللَّالِي الللَّالِي اللَّالِي الللِّلِي الللِّلِي الللِّلِي الللِّلِي الللللِّلِي اللللِّذِي الللِّلِي الللِّلِي اللللِّلِي الللِّلِي الللِّلِي الللللِّلِي الللللِّلِي الللللِّلِي الللِّلِي الللِّلِي الللِّلِي الللِ

مَنجَآءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ وَخَيْرٌ مِنْهَا وَمَنجَآءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ وَخَيْرٌ مِنْهَا وَمَنجَآءَ بِالسَيِّعَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُواْ السَّيِّعَاتِ إِلَّامَاكَ انُواْ يَعْمَلُونَ ١

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْءَاتِ لَرَآدُكَ إِلَىٰ مَعَادَّ قُلرَّيِّ أَعَلَرُمَن جَاءَ بِاللَّهُ دَىٰ وَمَنْ هُوَفِىضَلَالِ مُّبِينِ۞

- 86. Kaadu Nabiyow atu Yalli Qhuraan kitab kol oobisam qaagitak masuginnito, kinnih immay ku-Rabbi isi Racmatah kol kaa oobise, toysa atu korosuh cato makkin.
- 87. Kaadu Nabiyow ama koros ku-Rabbih aayoota guddussaamak koo daggaawise (makkoyse) waytay is kol obsimteek gamadal, kaadu sinam ku-Rabbih inkittoysiyyah seecaay, Yallat agleytit haa marih num makkin.
- 88. Kaadu Yallâ luk aka Yalla maqbudin, cakkil yaqbuden Yalli mayan inki Yallak sa, ummaanim baytaah gaba kaltah Yalla akke waytek, mekla lem kaay, Rabteeniik gamadal kaâ fanah gacsimtan cisab kee galtòh.

وَمَاكُنتَ تَرْجُوَاْ أَن يُلْقَىٰ إِلَيْكَ ٱلْكِتَبُ إِلَّا رَحْمَةً مِّن زَيِكً فَلَا تَكُوٰنَتَ ظَهِيرًا لِلْكَفِرِينَ ۞

وَلَا يَصُدُّنَكَ عَنْ ءَايَتِ ٱللَّهِ بَعْدَ إِذْ أُنْزِلَتَ إِلَيْكَ اللَّهِ عَلَيْ وَيِكَ وَلَا تَكُونَنَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۞

ۅٙڵٳؾؘڎ۫ۼؙڡؘعؘٲڵٙۑۅٳڵۿٵ؞ٙٳڂؘۯۘڵٳٙٳڵۿٳڵٟۘڵۿۅ۫ ػؙڷؙۺؿٙۦۿٳڸػٛٳڵٙٳۅؘڿۿۿؙۥڵڎؙٱڴٛڮٛۯ ۅٙٳڵٙؽؚڎؚڗؙڗڿٷۏ۞

الجزء ٢٠

SUURAT AL-QANKABUUT

Makkal Obte, 69 Aayat Takke

Fulte Racmattaav, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Alif-Laam-Miim (edde faxem Yalli yaaxige).
- 2. Sinam cabbimtu waytam takkalee neemeneh iyyaanamal, usun woo iimaanal mokkorime kalah?
- 3. Nummah keenik dumi mara mokkorreh, tokkel diggah Yalli iimaan warsitak numma yacee mara aaxigeleeh, diraabah neemeneh iyya mara aaxigeleeh ittak ken baxsele.
- 4. Hinnak umaaneená aba mari nee taanisaah, nek yassaqquwaam yakkalee? Manxu uma cokmiiy, usun abaanah yanin cokmi.
- 5. Yallih angaaraw qaagitaah, kay galtóh sangeela num, tokkel diggah Yalli isi ginóh ugtiyyah xagana kah hee wakti amaatele, kaadu usuk isi ginóh maxcoocá yaabbi, ken taamoomi yaaxigi.
- 6. Kaadu Yallih taaqatal yangicille num, toysa cagalah usuk isi nafsih tuxxiiqi kah yangicillem, Yalli diggah isi ginóh taaqatak (oggoluk) gaddali kinni.
- 7. Kaadu yeemeneeh mege taamoomi abe marah, diggah ken umaaneená keenik duugennooh, kaadu abak

الَّمَّ ١

أَحَسِبَ ٱلنَّاسُ أَن يُتْرَكُواْ أَن يَقُولُوٓاْ ءَامَنَّا وَهُمْ لَا بُفْتَنُونَ ٥

وَلَقَدُ فَتَنَّا ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلَيْعْ لَمَنَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ صَدَقُواْ وَلَيَعْ لَمَنَّ ٱلْكَاذِبِينَ ٣

> أَمْرِ حَسِبَ ٱلَّذِينَ يَعْمَلُونَ ٱلسَّيَّاتِ أَن يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا يَحُكُمُونَ ٥

مَن كَانَ يَرْجُواْ لِقَآءَ ٱللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ ٱللَّهِ لَانَّ عَلَيْهِ لَا تَ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ٥

وَمَن جَهَدَ فَإِنَّمَا يُجُهِدُ لِنَفْسِهِ ۚ عَإِنَّ ٱللَّهَ لَغَنُّ عَن ٱلْعَلَمِينَ ٦

وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّيْلَحَيْتِ لَنُكُفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَتَّاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ ٱلَّذِي

sugen meqe taamoomik tayseemil ken galtenno.

- 8. Kaadu seehadaytu isi xaleynah yamqeeh, ken amri oggolaamah kaa farrimne, seehadaytow yot agleyta haytaamah kol yingicilleenik atu ixxiga kak aalle waytaamal, tohul ken nammayih amri moggolin, siinik gacsimeyná Yoo fanah akkeleeh, addunyal abak sugteenim siinih warseyyo.
- 9. Kaadu yeemeneeh mege taamoomi abe mara, diggah Yallih naqoosak mege marâ luk jannat ken culsenno.
- 10. Kaadu sinaamak Yallal neemeneh iyya mari yan, tokkel koros Yallal yeemeneenimih sabbatah adá ken abtek, sinam keenit abta adá Yallih digaaláh innah tet beetaanaah, diinik korraagan. Kaadu nabiyow ku-Rabbik cató temeetek diggah nanu moominiiney qokoluh siinilluk sugne axceloonuk, Yalli isi ginóh sorkocô baxitteh addat taniimih ixxigah ummaan numuk yaysi hinnaa? yeey yaysi kinnih.
- 11. Diggah Yalli yeemene mara yaaxigeeh, diggah munaafiqhiin yaaxigeh, isi ixxiga sinam yaybulluh.
- 12. Koroosite mari yeemene marak ni-gita katayaay, sin dambitte nanu akkuqennok iyyen, usun ken dambittek-tu yakkuge mara hinnon, diggah usun iyyaanamal dirableelá.

كَانُواْيَعْمَلُونَ ۞

وَوَصَّيْنَا ٱلْإِنسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسَنَّا وَإِن جَهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَالَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُ مَأْ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنْتَعُكُمْ بِمَاكُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ٨

> وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصِّلحَتِ لَنُدۡخِلَنَّهُوۡ فِي ٱلصِّيلِحِينَ ٥

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ فَإِذَآ أُودِي فِي ٱللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ ٱلنَّاسِ كَعَذَابِ ٱللَّهُ وَلَين جَاءَ نَصْرُمِّن رَّبِكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّاكُنَّا مَعَكُمْ أُوَلَيْسَ ٱللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ ٱلْعَالَمِينَ ١

وَلَيَعْلَمَنَّ أَلَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَلَيَعْلَمَنَّ

وَقَالَ ٱلَّذَينَ كَفَءُواْ لِلَّذِيرِبِ ءَامَنُواْ ٱتَّبِعُواْسَبِيلَنَا وَلْنَحْمِلْخَطْيَكُمْ وَمَا هُم بِحَامِلِينَ مِنْ خَطَايَاهُم مِنْ شَيْءً إِنَّهُمْ لَكَاذُونَ ١

- 13. Kaadu diggah sinni dambitte akkuqe loonuuh, Yallih gitak makkoysen marih dambitte sinni dambittê luk akkuqe lon, kaadu diggah qhiyaamáh ayró ginnaasitak sugen diraabittek esserime-lon.
- 14. Nummah Nabii Nuuc kay mara fan kaa rubneeh, ken addal alfi liggiday kontom liggida sinni ken seecak suge Yallal yaamineenim keh, tokkel kaa cineeniih, Yalli tuufaanat (woh maggo leey Yalli Nabii Nuuc mara edde bayse) ken bayse usun sinni nafsi yudlume marah anuk.
- 15. Tokkel kaa (Nabii Nuuc kinnuk) kee doynikit kaâ luk suge maray kaal yeemene xuumiyyak (anxuqsumiyyak) wadneh, kaadu baad marah (qaalam marah) astá tet abne (doynik kinnuk).
- 16. Kaadu nabiyow cus, Nabii Ibraahim isi marak Yalla dubuk uqbudaay, kaak meesita iyye waqdi, siinih taysem tohu siinih taysem yaaxige mara tekkeenik.
- 17. Cagalah isin Yallak kalah taqbudeenim manton diraabah yallitte axcuk ginnaasittan numtin-wellitte akke waytek. diggah Yallak kalah taqbuden mari sin yarzuqhem maduuda, toysa rizqhi Yallih xaqul gurrusaay, Kaa uqbudaay, Kaa faatita, dubuk Kaa fan gacsimetton rabteeniik geeral cisab kee galtóh.

وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْفَ الْهُمْ وَأَثْقَا لَامَّعَ أَثْفَ الِهِمُّ وَلَيُسْعَلُنَّ يَوْمَ ٱلْقِيَ مَةِ عَمَّاكَ انُولُ يَفْتَرُونَ شَ

وَلَقَدُ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ عَفَلِيثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَسِينَ عَامَا فَأَخَذَهُمُ ٱلطُّوفَاتُ وَهُرْظَالِمُونَ۞

فَأَنِحَيْنَهُ وَأَصْحَبَ السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَهَآ . وَاللَّهِ اللَّهِ عَلَيْهَا . وَاللَّهُ اللَّهِ اللَّهُ وَاللَّهُ اللَّهُ الللَّهُ اللَّهُ الللللْمُ اللَّهُ الللللِّهُ اللَّهُ اللَّهُ الللللْمُواللَّهُ الللللْمُ اللللْمُ اللللْمُ اللللْمُ اللَّ

ۅٙٳؠ۫ڒۿؚؠۄٙٳۮ۫قؘٲڶڸڨٙۅ۫ڡؚ؋ٲۼڹؙۮؙۅٵ۠ڷێٙۄؘۅۧٲؾۧڠؙؗۄؙؖ ۮؘٙڸڡؙؙ؞ٝڂؘؽڒٞڵؘۘڡؙٛؠٙٳڹٮؙؙڹؾؙؠۧۊؘڰؘٮؙؗۄڹ۞

إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَوْثَنَا وَتَخَلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ ٱلَّذِينَ تَعَبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقَافَٱبْتَعُواْ عِنْدَ ٱللَّهِ ٱلرِّزْقَ وَأَعْبُدُوهُ وَٱشْكُرُواْ لَهُ ِ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۞

- 18. Kaadu sinaamey Ni-farmoyta صَا الله عَلَيْهِ وَسَالَم Mucammad dirabbosseenik, nummah siinik naharat sugte ummoota sinni farmoytit dirabbosseh, kaadu Ni-صَمَّا لِللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ farmoyta Mucammadal baxxaqqa-le gudduysiyyak-sá tanim matan.
- 19. Kaadu mayablaanaa! Yalli ginó aneewaytik elle qimbisaah, rabteek lakat elle tet gacsanna. Diggah toh Yallal xabcinih.
- 20. Nabiyow rabeeniik lakal ugutoonu waanam dirabboysa marak baaxô bagul gexaay, Yalli ginó elle gimbise inna wagita keenik ixxic, tohuk lakal Yalli ellecabô ginó qimbisa naharsi ginó elle qimbise innal qhiyaamah ayró, diggah Yalli ummaan iimih dudda-li.
- 21. Yalli isi ginók isih faxa marah addunyal aben uma taamáh akeeral digaalaah, isih faxa maray mege taamá addunyal abiteh kak nacruurah, kaadu qhiyaamah ayró kaâ fanah gacsimtan.
- 22. Kaadu sinaamey isin baaxól Nee mataanissaanaay, qaraanal Nee mataanissan, kaadu Yallak kalah hebeltoh awlaytu mantoonuuy, hebeltô cateynay Ni-digaalák sin cata manton.
- 23. Yallih aayootaa kee Qhiyaamah ayró kay angaarawal koroosita mari, woo mari yi Racmatak yobboode mara kaadu woo mari qansarissa digaalá le.

وَإِن تُكَذِّبُولْ فَقَدْ كَذَّبَ أُمَّمُ مِّن قَبْلِكُمْ وَمَاعَلَى ٱلرَّسُولِ إِلَّا ٱلْبَلَغُ ٱلْمُسِرِثِي ١

أُوَلَهُ يَرَوُاْ كَنْفَ نُنْدِئُ ٱللَّهُ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَأِنَّ ذَالِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرُ ١

قُلْ سِيرُواْ فِي ٱلْأَرْضِ فَٱنظُرُواْ كَيْفَ بَدَأَ ٱلْخَالَقَ ثُمَّ ٱللَّهُ بُنشِئُ ٱلنَّشْأَةَ ٱلْآخِرَةَ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءِ قَدِيرُ ٥

يُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَيَرْحَوُمَن بَشَاءً وَ الْمَه تُقْلَهُ رِبَ ١

وَمَآأَنتُم بِمُعْجِزِينَ فِي ٱلْأَرْضِ وَلَا فِي ٱلسَّمَآءُ وَمَالَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهُ مِن وَلِيّ وَلَانَصِيرِ ٢

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِعَايَتِ ٱللَّهِ وَلِقَاآبِهِ عَ أَوْلَيَهِكَ يَهِسُواْ مِن رَّحْمَتِي وَأُوْلَيَهِكَ لَهُمْ

- 24. Nabii Ibraahim isi mara Yallah seece waqdi, kay mari kaal gacseh yenem mali, mariiy marak keenik kaa qida hinnay girát kaa cararisa iyyaanam akke waytek, tokkel girát kaa qideeniih, tokkel Yalli girák kaa naggoyseh, diggah tohut yaamine marah astooti tan.
- 25. Kaadu Nabii Ibraahim isi marak iyyeh; isin cagalah Yallak kalah qibaadáh haysitteenim numtinwellitte, addunvâ manol sin fanal kacni dabgamkeh iyyaanama tet kah haysitteenim, tohuk lakat qhiyaamáh ayró mariiy-maral siinik koroositaah, mariiy mara siinik abaaraah mariiy-marak bari siinik yakke. Kaadu girá siinik orbeynaay, cateynittey girâ culimik sin catta manton.
- 26. Tokkel Nabii Luut, Nabii Ibraahim nummayseeh, kay diini kataate, kaadu Nabii Ibraahim diggah anu inni Rabbi fan guuruma kay kacnih sangeelih iyye, diggah Yalli maysoli, naggaara.
- 27. Kaadu Nabii Ibraahim Ni-sabbatah guurumeemih Iscaaqh deqsita baxa kaah neceeh, kay baxih baxa Yaq-qhuub kaah necee kaadu nubuwwannuu kee kitab kay samadah necee, kaadu addunyal kay galtó kaah neceeh, diggah usuk akeeral mege marih loowot yan.
- 28. Kaadu nabiyow Ni-farmoyta Luut keenih cus, isi marak iyye waqdi; diggah isin qaxumaané kak gufti toofee taama abtan,

فَمَاكَانَجَوَابَقَوْمِهِ ٤ إِلَّا أَن قَالُواْ ٱقْتُلُوهُ أَوْحَرِقُوهُ فَأَنْجَلُهُ ٱللَّهُ مِنَ ٱلنَّارِ ۗ إِنَّ فِي ذَالِكَ لَأَيَاتِ لِقَوْمِ يُؤْمِنُونَ ۞

وَقَالَ إِنَّمَا ٱتَّخَذَتُ مِينِ دُونِ ٱللَّهَ أَوْثَنَا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي ٱلْحَيَوةِ ٱلدُّنْيَاثُمَّ يَوْمَ ٱلْقَيْكَمَةِ يَكُفُرُ بَعْضُكُم بِيَعْضَ وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضَا وَمَأْوَلِكُمُ ٱلنَّارُ وَمَالَكُ مِن نَّاصِرِينَ ٥

*فَعَامَرِ - لَهُ ولُو ظُلُ وَقِيَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّتُ إِنَّهُ وهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيرُ الْ

وَ وَهَبْنَالُهُ وَإِسْحَقَ وَبَعْفُوبَ وَجَعَلْنَافِي ذُرِّيَّتِهِ ٱلنُّهُوَّةَ وَٱلۡكِتَابَ وَءَاتَيۡنَهُ أَجۡرَهُ وِفِي ٱلدُّنْيَـٰ ۖ وَإِنَّهُ وَفِي ٱلْآخِرَةِ لَمِنَ ٱلصَّالِحِينَ ١

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ ۚ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلْفَحِشَةَ مَاسَبَقَكُمْ بِهَامِنْ أَحَدِيِّنَ ٱلْعَكَلُمِينَ 🖾

ama uma taamá ginók (insii kee ginnik) hebeltô num siinik tet maakaminna.

- 29. Diggaak isin labhal fidóh orobtaanaah, gexentak gita targiqeeniih sin aroocay elle walaltaanal qaxumaané-le taamoomi abtaanaa? tokkel kay mari kaal gacseh yanim mali Yallih digaalá neh bah iyyaanam akke waytek numma yacee marih num tekkek.
- 30. Nabii Luut yi Rabbow baaxó baysah yan maral yoo qik digaalá keenil oobissaamal iyye.
- 31. Kaadu Ni-farmoytit (Malayka kinnuk) Nabii Ibraahimih Iscaagh degsita baxi yaabaku waah, lakal Iscaaqh baxi Yaq-qhuub yaabaku waamal kaa aytikumusak temeete waqdi, diggah Malayka nanu amagaalah mara (Nabii Luut magaalah mara kinnuk) baysenno itte, diggah tet mari daalimiinih sugeenimih sabbatah.
- 32. Nabii Ibraahim Malaykak iyyeh: diggah Nabii Luut tet addal yaniih, usuk daalimiinit (koros kinnuk) mayanak, mannal bayissaanaah magaalâ mara usuk tet addal anuk, Nanu tet addal yan marat ixxigah kok nayseh kaak itte Malayka, diggah kaa kee kay buxah maraay kaa nummayse mara fingak naggoysenno, kay barray raaqe marâ luk raqteeh fingitte akke waytek.

أَيِّنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ ٱلسَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِي نَادِيكُمُ ٱلْمُنكِّرِفَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ عَ إِلَّا أَن قَالُواْ ٱكْتِنَا بِعَذَابِ ٱللَّهِ إن كُنتَ مِنَ ٱلصَّادِ قَينَ ١٠

قَالَ رَبِّ ٱنصُرْ نِي عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْمُفْسِدِينَ ٤

وَلَمَّا جَآءَتُ رُسُلُنَآ إِبْرَهِيمَ بِٱلْبُشْرَيٰ قَالُوٓاْ إِنَّا مُهْلِكُوٓاْ أَهْلِ هَاذِهِ ٱلْقَدْيَةَ ۗ إِتَّ أَهْلَهَاكَانُواْظَلْمِيرَ - ١

قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطَأْقَالُواْنَحُنُ أَعْلَمُ بِمَن فِيهَا لَنُنَجّيَنَّهُ وَأَهْلَهُ وَإِلَّا ٱمْرَأَيَّهُ و كَانَتُ مِنَ ٱلْغَابِرِينَ شَ

33. Kaadu Ni-farmoytit (Malayka kinnuk) Nabii Luutul temeete waqdi, ken sabbatah rookiteeh kaxxam ceyteeh seehada ken yekkeleh isi marih umaané yaaxigeemih sabbatah, atu neh mameesitinaay, marookitin nanu diggah koo kee ku-buxah mara fingak naggoysennok kaak iyyen, ku-barray raage marat ragtey fingite marâ luk fingitte akke waytek.

- 34. Diggah nanu a-magaalah maral qaraanak digaalá oobisenno, Yallih amri cineeniih, qaxumaané-le taamá abak sugeenimih sabbatah.
- 35. Kaadu nummah baxxaqqa itta astá teetik cabne (Luut marih magaala kinnuk) cubbusaah kas elle geya marah.
- 36. Kaadu Madyan marah ken toobokoyta Nabii Shuqeybi keenih rubne, tokkel yi-maraw Yalla dibuk ugbudaay, abtan qibaadát ellecaboh ayróh galtó qaagita keenik iyye, kaadu baaxó mabaysina, baaxó umaanét baysa mara tikki itteenih.
- 37. Tokkel kay mari kaa dirabboyseeh, tohih sabbatah gibdi baaxóh angoyyi ken tibbixeeh, sinni daboogal rabeenih maacisen guluuba keenik baaxot kafimih anuk.
- 38. Kaadu Qaad kee Samuud degsita mara fingisneeh, nummah keenit abne finqi siinih baxxaqqa iyye

وَلَمَّا أَن جَآءَتْ رُسُلُنَا لُوطَاسِيٓءَ بِهِ مْ وَضَاقَ بِهِ مْ ذَرْعًا وَقَالُواْ لَا تَحَفَ وَلَا تَحْزَفِ إِنَّا مُنَجُّوكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا ٱمْرَأْتَكَ كَانَتْ مِنِ ٱلْغَابِرِينَ ٢

إِنَّامُنزِلُونَ عَلَىٓ أَهْل هَاذِهِ ٱلْقَوْيَةِ رَجْزًا مِّرِبُ ٱلسَّمَآءِ بِمَاكَانُواْيَفْسُقُونَ ۞

وَلَقَد تَرَكَنَامِنْهَآءَاكِةً بَيّنَةُ لِقَوْمِ تَعْقَلُونَ ٢

وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَكَوْمِ أَعْبُدُواْ اللَّهَ وَأَرْجُواْ ٱلْبَوْمَ ٱلْآخِرَ وَلَا تَعَتَوُا فِي ٱلْأَرْضِ مُفْسِدِينَ اللهِ

فَكَذَّبُوهُ وَفَأَخَذَتُهُ مُ ٱلرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُواْ في دَارهِم جَاشِمِين ١

وَعَادَاوَتُمُودَاْوَقَد تَبَايَّنَ لَكُم مِّن مَّسَاكِنهُمْ وَزَيْرَ ﴾ لَهُهُ

762

ken buxaaxiy baytey keenik fovyah ragtel. Kaadu sheetan ken uma taamoomi keenit bilgiseeh, cakki gitak ken waaseh, usun sinni koroosannuu kee sinni uma taamoomi yable marah sugeenih immay woh nummayse mara makkon sinni nafsi-fayxi kataateenikkal.

- 39. Kaadu nummah Ohaaruunuuy, Firqawnaay, Haamaan fingisneh, nummah Nabii Muusa baxxaqqooqi-le astooti luk keenih yemeete. Tokkel baaxô bagul yaamineenimik kaxxa mariiniteeniih, nek yassagge mara makkon.
- 40. Toysa ama uma maray edde yabnek kulli num keenik le-dambih sabbatah fingisne, tokkel arruugi edde yan gibdi caacay elle rubne mari keenit yanih (Nabii Luut mara kinnuk) kaadu gibdi xongló tibbixeeh, tootoke mari keenit yanih (Nabii Saalic maraa kee Nabii Shuqeybi mara kinnuk). kaadu baaxó elle ganxisneeh nunxuqsuuse mari keenit vanih (Qhaaruun kinnuk) kaadu lee kee badat xuumusne mari keenit yanih (Nabii Nuuc maraay firqownaa kee kay mara kinnuk). kaadu Yalli ama mara dambi maleh dulmih fingise Rabbi makko, kinnih ikkal usun sinni nafsi sinnih yudlume marah sugen Yallal koroositeeniih, ambiya dirabboyseenimih sabbatah.

ٱلشَّيْطُنُ أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُ مُعَر ٱلسَّبِيلِ وَكَانُواْ مُسْتَبْصِرِينَ ﴿

وَقَارُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَلَقَدْ جَآءَهُم مُّوسَىٰ بِٱلْبَيِّنَاتِ فَأَسْتَكَبُرُواْ فِي ٱلْأَرْضِ وَمَاكَانُواْ سَلِيقِيرَ ﴾ أَلْأَرْضِ وَمَاكَانُواْ سَلِيقِيرَ ﴾

فَكُلَّا أَخَذُنَا بِذَنْبِهِ عَافَمَنْهُ مِمِّنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا وَمِنْهُم مِّنْ أَخَذَتْهُ ٱلصَّبْحَةُ وَمِنْهُ مِمَّنْ خَسَفْنَابِهِ ٱلْأَرْضَ وَمِنْهُ م مَّنْ أَغْرَقِنَا وَمَاكَانَ ٱللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُواْ أَنْفُسَهُمْ يَظْلَمُونَ ٢

- 41. Yallak kalah numtin-wellitte awlah haysite marih ceelallo, Qaróy tu teetih xiqewaa qari haysitteh ceelalloh inna. Kaadu diggah qarwak boolah umah yan qari qarô qari kinni. Toh aaxaginnoonuy awlah ken haysitak manannon.
- **42.** Diggah Yalli kaak kalah tuk uqbuddu haanamay agleh Kaat haana yaaxigeh, kaadu Usuk mayso-li, naggaara.
- 43. Kaadu too ceelalloola sinaamah tet naagure (baxxaqisna) edde yantifiqeenî gidah, kaadu teetil kas-kassowtam matan Yalla taaxigeeh, kay amri oggolta tutaaxagó akke waytek.
- 44. Yalli qaranwaa kee baaxó nummal gine, diggah tohut Yallal yeemene marah astá tan.
- 45. Nabiyow wacyik kol obsimtem kitaabak (Qhuraan kitab kinnuk) ikriyaay elle taamitaay, salat soolis elle faxxiima innal, diggah salat qaxuma taamáa kee ceelewaytok waasah, Yallih cusiyyi kulliimik nabaah muxxóh yayseh, kaadu Yalli isin abba haytaanam yaaxigeh umaanék maqaanék, tohul sin galtele.
- 46. Moominiiney kitab mara (yahuud kee nasaara kinnuk) ma-giddiyina tayse maxcóy qaxmeqet ken giddiytan sin akke waytek, keenik dulmi abeeh cakki gitak daggaaweeh, muslimiinih wiilih yan mari koh raaqay immay. Woo

مَثَلُ الَّذِينَ اَتَّخَذُواْ مِن دُونِ اللَّهِ الْوَلِيَّةِ الْمَالَةُ الْمَالَةُ الْمَالَةُ الْمَاكَةُ وَ الْمُونَ اللَّهُ الْمُونَ الْمَاكَةُ وَ الْمَاكَةُ وَ الْمُونَ الْمَاكَةُ وَ الْمُواكِ الْمُواكِ الْمُواكِ الْمُونِ اللَّهُ الْمُونِ الْمُونِ الْمُواكِ الْمُواكِ الْمُواكِ الْمُونِ اللَّهُ الْمُونِ اللَّهُ الْمُواكِ الْمُونِ الْمُونِ اللَّهُ الْمُونِ اللَّهُ الْمُونِ الْمُونِ اللَّهُ الْمُونِ الْمُونِ الْمُونِ الْمُونِ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِ اللَّهُ الْمُونِ اللَّهُ الْمُؤْمِنِ اللَّهُ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِ اللَّهُ الْمُؤْمِنِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُؤْمِنِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمِنْ الْمُؤْمِنِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُؤْمِنِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُؤْمِنِ اللْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِ اللَّهُ الْمُؤْمِنِ اللَّهُ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِ اللْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِ اللْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِ اللْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِ الْمُؤْمِ الْمُؤْمِنِ ا

إِنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَلْعُونَ مِن دُونِهِ عِن شَى ءِ وَهُوَ ٱلْعَنِيزُ ٱلْحَكِيمُ

وَتِلْكَ ٱلْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَالِلنَّاسِّ وَمَا يَغْقِلُهَآ إِلَّا ٱلْعَلِمُونَ ۞

خَلَقَ اللّهُ السَّمَوَتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ الْآَوَ اللّهُ الْحَقِّ الْآَوَ اللّهَ اللّهَ اللّهِ الْحَقِّ الْآَيَةَ لِلْمُؤْمِنِين فَ اللّهُ اللهُ اللّهُ اللهُ اللّهُ اللللّهُ الللّهُ اللّهُ ا

* وَلَا تُجُدِلُواْ أَهْلَ الْكِتنِ إِلَّا مِالَتِي هِى أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُواْمِنْهُ مِّ وَقُولُواْ عَامَنَا بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَإِلَهُنَا وَإِلَهُكُمْ وَحِدُ وَخَيْنُ لَهُر مُسْلِمُونَ ۞ مُسْلِمُونَ ۞ marat qeebi aba Yalla nummassa haanam fan hinnay gabbará acuwwu haanam fan. Kaadu Nel obsime Qhuraanal neemeneeh, siinil obsime Tawraat kee Injiilil neemeneh kaadu ni-Yallaa kee sin Yalla inkittuuy, nanu kaah nuqunxeeh kay amri oggollah ixxica.

- 47. Kaadu nabiyow tonnaah
  Qhuraan kitab kol oobisneh dumi
  farmoytiitil kitooba kah oobisne
  innah, tokkel kitab kah necee mari
  kaa nummayseh (Qhuraan kinnuk)
  kaadu ama Qarabak kaa nummaysa
  mari yaniih, ni-aayoota yangadde
  mari mayan korosuh yan mara
  akke waytek.
- 48. Nabiyow kaak duma (Qhuraan kinnuk) hebeltô kitab akriyak masuginnitooy, hebeltô curuuf kaak isi migdat aktabuk masuginnito. Wacyi kol oobak duma akriyee kee hinnay aktube takkeemil, toysa koros Qhuraan Yallih garik yemeeteemit shakkitak ten.
- 49. Wonna hinnay Qhuraan usuk baxxaqqa itta aayootay qilmi kah yontocowwime marih alilwat tani kaadu ni-aayoota tangaddem matan daalimiinih yan mara akke waytek.
- 50. Koros kay Rabbik astooti (Nabii Saalic alaay, Nabii Muusâ caxxih innah tan astáy tambullee kinnuk) macah kaal obsime wayteeh itte. Nabiyow keenik ixxic; cagalah

وَكَذَلِكَ أَنْرَلُنَآ إِلَيْكَ ٱلْكِتَبَّ فَٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَهُمُ ٱلْكِتَبَ يُؤْمِنُ بِهِّ وَمِنْ هَلَوُٰلِآءٍ مَن يُؤْمِنُ بِذِّ وَمَا يَجْحَدُ بِعَايَنِنَاۤ إِلَّا ٱلْكَفِرُونَ۞

وَمَاكُنتَ تَتَـُلُواْمِن فَبَاهِ عِن كِتَبِ وَلَا تَخُطُّهُ وَسِيَمِينِكً ۚ إِذَا لَا رَّتَابَ ٱلْمُبْطِلُونَ ۞

بَلْهُوَءَايَتُ بَيِّنَتُ فِي صُدُورِ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ الْفِينَ أُوتُواْ الْفِينَ وَمَا يَجْحَدُ بِعَايَتِنَا إِلَّا الظَّلِيمُونَ ١

ۅؘۘۊٙڵۅؙٛٲۊٛڵٙٲؙؙۮ۬ڹۣڮٙۼۘڶؽٷ؞ٵؽٮؙٛٞڡٚڹڒٙۑۼؖٷڷٞ ٳۣڹۜۧڡؘٲٱڵٲؽٮؙػؙۼٮۮٱۺۜۅۅٙٳؾٚٙڡٙٲٲ۫ؽٵٛۮؽڽ۠ مُؙؠؠڹٷ۞

astooti Yallih garil taniih, faxek tet oobisaah, faxek tet waasah. Cagalah anu baxxaqqa-le meesiiséy Yallih digaalák sin meesiisa kinniyo.

- 51. Kaadu nabiyow Nanu diggah keenil yankirriyime kitab kol oobisnam ken (koros kinnuk) maxigtaa astáh, diggah woo Qhuraanat nacrur kee kassis edde yan Yallal yeemene marah.
- 52. Yoo kee sin fan Yalli sumaaqah xiqah anu kay farmoyta kinniyooh, nummal emeeteemih keenik ixxic. Yalli qaranwaa kee baaxól tanim inkih yaaxigeh, deedal nummayseeh Yallal koroosite mari, woo mari usun kasaarite mara addunyaay akeeral.
- 53. Nabiyow a koros a-nee edde meesissa digaalá neh baaha axcuk kot tasissike angasah, Yalli digaaláh muggagsime wakti keenih xageh sugewannay esseren digaalá keenih amaatuk ten kaadu diggah woo digaalá garciik usun aaxigekal keenit amaatele.
- **54.** Nabiyow a koros a-nee edde meesissa digaalá neh baaha axcuk kot tasissike addunyal, diggah jahannam girá koroosite marat maroh tan.
- 55. Qhiyaamah ayró jahannam giráh digaalá keenik amooy ken ibittek gubak ken buulta. Yalli addunyal abak sugten uma taamah galtó tammoysa keenik iyya.

أُوَلَمْ يَكُفِهِمْ أَنَّا أَن َلْنَاعَلَتُكَ ٱلْكِتَاتَ يُتَلَىٰعَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكَرَىٰ لَقَوْمِ نُؤْمِنُونَ ٥

قُلْكَ فَكَى بِٱللَّهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ شَهِيدَ أَيْعَ لَهُ مَا فِي ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ اللَّهِ مَا فِي ٱللَّرْضِ اللَّهُ مَا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِٱلْبَطِل وَكَفَرُواْ بِٱللَّهِ أُوْلَيَهِكَ هُمُ ٱلْخَسِرُونَ ٢

وَيَسْتَعُجِلُونَكَ بِٱلْعَذَابِ وَلَوْلَآ أَجَلُ مُّسَمَّى لَّحَاءَ هُوْ ٱلْعَذَاكُ وَلَيَأْتِينَّهُ مِ بَغْيَةً وَهُمْ لَا يَشْعُونَ ١٠٥

> يَسْتَعْجِلُونَكَ بِٱلْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةُ بِٱلْكَفِرِينَ ٥

يَوْمَ يَغْشَلْهُ مُ ٱلْعَذَابُ مِن فَوْقِهِمْ وَمِن تَحُتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ دُوقُولُ مَا كُنُتُمْ تَعَمَلُونَ ٥

- 56. Kee Yi-naqoosay, yeemeneh yan maraw! iimaan taybulleenimik ceyat teneenik diggah Yi-baaxó farakka-le, toysa Yi-baaxóy farakka ittah fan guurumaay, qibaadá dubuk yoh caglisa keenik iyya Yalli.
- 57. Ummaan nafsiy nuwwi raba tammovsele tohuk lakal Nee fan gacsimtan cisab kee galtóh.
- 58. Kaadu yeemeneeh mege taamoomi abbaasite mara, diggah jannatal fayya itta qarway weeqaytitte guba kak gexxal ken oobisenno kaal waarak, manxu mege galtóoy megem taamite marih galtó jannatal.
- 59. Ama edde yabne jannoota lem yeemene maray Yallih qibaadál yisbireeh sinni caagiidah sinni Rabbil kelta kinni.
- 60. Mutuccu ittaamay isi rizghi assukugge waytaah orbissam duude wayta magide takkeeh (ma axxulleeh)? Yalli tet yarzugheeh, sin yarzugheh kaadu Usuk sin maxcooca yaabbi, sin abtoota vaaxigi.
- 61. Nabiyow ama koros qaranwaa kee baaxó iyyi gineeh, ayróo kee alsá iyyi qaneeh axcuk ken essertek diggah Yalla axcelon. Toysa diggah Yallal yaamineenimik mannal daggaawaanaah mannal dirabboysaanaah woh yeelemeeniik gamadal.

يَعِيَادِيَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوۤ أَ إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَايِّدِي فَأَعْدُونِ ٥

كُلِّ نَفْسِ ذَا بِقَةُ ٱلْمَوْتُ ثُمَّ إِلَى نَاتُرْجَعُونَ اللهِ

وَٱلَّذِينَءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّالِحَاتِ لَنُبَوَّنَنَّهُم مِّنَ ٱلْجَنَّةِ غُرَفَا تَجْرِي مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَارُ خَلدِينَ فِيهَا يُغْمَ أَجُرُ ٱلْعَملِينَ ٥

ٱلَّذِينَ صَبَرُ وِا وَعَلَىٰ رَبِّهِ مِ يَتَوَكَّلُونَ ٥

وَكَأَيِّن مِّن دَآبَّةِ لَّاتَّخِمِلُ رِزْقَهَا ٱللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّا كُمُّ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ۞

وَ لَبِن سَأَ لْتَهُم مِّنْ خَلَقَ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضَ وَسَخَّوَ ٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ لَكَفُولُنَّ ٱللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ١

- 62. Yalli isi naqoosak isih kah faxa marah rizghi (guusi) farakka haah, isih kah faxa maral keenik ceyissi haa, diggah Yalli ummaanimil ixxiga-li.
- 63. Kaadu Nabiyow garaanak lee oobisseeh baaxó is-rabteek gamadal edde tuynuwweem miyyaay axcuk ken essertek. diggah Yalla axcelon aalamuk, sumaq siinil sooleemih Yalli fayla le keenik ixxic, tonna hinnay keenik maggo mari amahal ma kaskassoowa.
- 64. Kaadu A addunyah mano tu-hinna, digir kee doklá akke waytek, kaadu diggah akeerâ dabqi nummâ manoy rabi elle aneewaa teeti, sinam woh aaxaguk suginnay addunyá dooritak manannon akeerak.
- 65. Toysa koros dawaanikit korta waqdi xuumiyyak (sutiyyak) meesiteenik, Yalla kallacan doogá kaah caglisak, tokkel Yalli badak ken naggossu heeh barri fan ken bukku haa waqdi, usun too waqdi agleyta kaat haanaah, sinni koroosannuh gacan.
- 66. Nigmatak keenih neceemit koroositoonay, hatkoonay ama addunyal, toysa tohih ellecabo sarrah aaxige-lon.
- 67. Kaadu a koros nanu diggah Makka caramay saayah yani keenih abneeh, keenik derfal sinam qawwimtaah, ken qidak seelabak

ٱللَّهُ يُبَسُّطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآهُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقَدِرُلُهُ ﴿ إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ١

وَلَين سَأَلْتَهُم مَّن نَّزَّلَ مِنَ ٱلسَّمَاء مَآءً فَأَحْيَابِهِ ٱلْأَرْضَمِنْ بَعْدِمَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ قُلِ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثُرُهُمْ لَا ىغقاھرىك 🖫

وَمَاهَذِهِ ٱلْحَيَوةُ ٱلدُّنْيَآ إِلَّا لَهُوٌ وَلَعِثُ وَإِنَّ ٱلدَّارَٱلْآخِرَةَ لَهِيَٱلْحَيَوَانُّ لَوْ كَانُواْ يَعْلَمُونَ ۞

فَإِذَا رَكِبُواْ فِي ٱلْفُلْكِ دَعَوُاْ ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّبنَ فَلَمَّا نَجَّنهُ مَ إِلَى ٱلْبَرِّ إِذَا هُمَ يُشْرَكُونَ ١

لِيَكْفُرُ وَلَٰ بِمَآءَاتَيْنَاهُمۡ وَلِيَتَمَتَّعُواْ فَسَوْفَ نَعْلَمُونَ اللهُ

أُوَلَمْ يَرَوْلُ أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا ءَامِنَا وَيُتَخَطِّفُ ٱلنَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ أَفَيَ ٱلْبَطِل يُؤْمِنُونَ وَمِنِعْمَةِ ٱللَّهِ يَكُفُرُونَ ﴿

saay waanam mayablaanaa? Tokkel usun deedal numtin-wellitte nummaysaanaah, Yallih nigmatay Yalli ken caglisel koroositaanaa?

- 68. Yallal dirab ginnaasiteeh, hinnay صَمَّا لِنَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Yalli Nabii Mucammad edde ruube cakki kaah yemeete waqdi cakki dirabboyse numuk dulmih iyyi gacaah? (num magaca) korosuh jahannam giráh addal orbeyná matana innaa? (diggaluk tanih).
- 69. Yeemene maray Ni-sabbatah Yallih nagboytiitiiy, nafsiiy, sheetanal yingicillee, diggah Ni-gitittel tirri ken heenno, kaadu diggah Yalli mege marâ luk yan catóo kee dacayrih.

وَمَنْ أَظَّ لَمُ مِمِّن ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوْكُذَّبَ بٱلْحَقّ لَمَّاجَآءَهُ وَأَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثُوري لِّلْكَافِرِينَ ١٠٠٠

وَٱلَّذِينَ جَهَدُواْ فِينَالَنَهَدِيِّنَّهُمْ سُبُلَنَاۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَمَعَ ٱلْمُحْسِنِينَ ١

الجزء ٢١

SUURAT AR-RUUM

Makkal Obte, 60 Aayat Takke

Fulte Racmattaav, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Alif-Laam-Miim, (edde faxem Yalli yaaxige).
- 2. Ruum macxi buksumeh (fursi macxi ken bukse).
- 3. Ken (Ruum macxu kinnuk) baaxók fursi baaxól xayuk ragta baaxól buksumen, kaadu Ruum macxi buksumeek (kobrimeeniik) lakal fursi bukse-lon.
- 4. Sidiica liggidaay, sagla liggidih fanat ken bukse-lon (kobrelon). Fiiriiy-geera amri Yalli-le kaadu woo saaku moominiin wallite-le Ruum taysu wayta ayró,
- 5. Yalli iisa Ruumuh veceemih sabbatah. Yalli isih faxa mara goklaah, isih faxa mara boolaysa. Kaadu Usuk mayso-li, nacrur-li.
- 6. Woh Yalli moominiinih hee xagna, Yalli isi xagana mamaka kinnih immay sinaamak maggo mari mayaaxiga.
- 7. Addunyâ manók tambulleem yaaxigeeniih, usun (makki koros kinnuk) akeerâ manók garcit yan mara kinnon.
- 8. Kaadu sinni nafsi wagga heenih elle ginniimen inna macubbusinnoonuu? Yalli garanwaa kee baaxóoy ken

حِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَانِ ٱلرَّجِي

الَّمَّ ۞

غُليَت ٱلرُّومُ ٥

فِىٓ أَدۡ نَی ٱلْأَرۡضِ وَهُم مِّناۢ بَعۡدِ عَلَیٰهِ مَ

فِي بِضْعِ سِينِينٌ لِللَّهِ ٱلْأَمْنُ مِن قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُ وَيَوْمَ إِذِيفُرَحُ ٱلْمُؤْمِنُونَ ٥

> بنَصْرِ ٱللَّهِ يَنْصُرُ مَن يَشَآ أَءُ وَهُوَ أَلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ٥

وَعْدَاللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكُنَّ أَكُتُ الْحُتَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ١

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ ٱلْحَيَوةِ ٱلدُّنْيَا وَهُمْ مَعَن ٱلْآخِرَةِ هُمْ غَلْفُلُونَ ٧

أُوَلِمْ يَتَفَكَّرُ وَا فِي أَنفُسِهِمُّ مَّا خَلَقَ ٱللَّهُ ٱلسَّـمَوَتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَابَيْنَهُمَآ إِلَّا بِٱلْحُقِّ وَأَجَلِمُّسَمَّى وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ ٱلنَّاسِ nammayih fanal tanim digirih magininna nummaay muggaqsime waktih ginem akke waytek (qhiyaamah ayró kinnuk), diggah sinaamak maggo mari sinni Rabbih angaaraw yangaddeeniih, elle koroositaanah.

- Kaadu baaxô bagul magexinnoonuu? Tokkel keenik duma suge marih ellecabo kah tekke inna yableenimkeh, xagar qandeh keenik gibduk sugeeniih, baaxó yubqureniih tet xiseenih usun teetik xiseenimik maggom, kaadu ken farmoytit baxxaqqooqi luk keenih temeeteeh, ken dirabboyseeniih Yalli ken fingiseh, Tokkel Yalli ken yadlume Rabbi makkinna, kinnih immay usun (makki koros kinnuk) sinni nafsi sinnih adlamuk sugen Yallih amrih cinal.
- 10. Tohuk lakat taamá yoysomme marih ellecabo digaalák gacta digaalá (girâ digaalá kinnuk), Yallih aayoota dirabboyseeniih, teetil angasak sugeenimih sabbatah.
- 11. Yalli ginó dibuk qimbisaah, tohuk lakat tet gacsah rabeeniik lakat, tohuk lakat cisab kee galtóh kaa fan gacsimtan.
- 12. Kaadu qhiyaamá ugutta ayró umeynit digaalák naggoowaanamak yabboodeeniih, tibbi iyyan iyyaanamih waytih.

بلِقَآي رَبِّهِ مِلَكَفِيرُونِ ٥

أُوَلَمْ يَسِيرُواْ فِي ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُواْ كَيْفَ كَانَ عَلِقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبَلِهِ مِّرَكَانُولُ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَتَارُواْ ٱلْأَرْضَ وَعَمَرُوهِآ أُكُثْرَمِمَّا عَمَرُوهَا وَجَآءَتْهُمْ رُسُلُهُم بٱلْبَيِّنَاتُ فَمَاكَانَ ٱللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكُن كَانُواْ أَنْفُسِكُمْ يَظْلُمُونَ ٥

تُمَّكَانَ عَلَقَهَ ٱلَّذِينَ أَسَتُواْ ٱلسُّوَأَيَ أَن كَذَّبُولْ بِعَايِنتِ ٱللَّهِ وَكَانُولْ بِهَا يَسْتَهُرْءُ ونَ ٥

ٱللَّهُ يَبَدَ قُلْ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ١

وَيَوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يُبْلِسُ ٱلْمُجْرِمُونَ ١

- 13. Ken yallitteetay Yallat agleh heenih aqbaduk sugeeni cató keenih matakka qhiyaamah ayró, kaadu usun Yallat agleh haak sugen yallitte yangaddeeniih, bari keenik yakken kaadu woo yallitte bari keenik takke.
- 14. Kaadu qhiyaamá solta ayró, woo ayró moominiin kee koros baxsimtah.
- **15.** Yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite marah tu gactek, tokkel usun Jannatti kaloh addal wallitan.
- 16. Kaadu koroositeeh, ni-aayootaa kee ellecaboh ayróh angaaraw dirabboyse marah tu-gactekii, too mari jahannam giráh digaaláh xayyoysimaanaah, umman teetil waaran.
- 17. Toysa moominiiney kassowtan waqdii kee maacissan waqdi Yalla saytunnoysa.
- 18. Qaranwaa kee baaxól faylá Yalli-le. Kaadu carraa kee dohri wakti Yalla saytunnoysa kaa ceele waytaamay agleh kaat hayya haanak.
- 19. Yalli-rabteemik nuwwam yayyaaqeeh, nuwwaamak rabtem yayyaaqe. Kaadu Usuk baaxó yaynuwwee is qabaarah rabteek gamadal, kaadu tonnaah sinaamey Yalli sin magooqak sin ayyaaqele qhiyaamah ayró.
- 20. Kaadu kay nabnaa kee dudda tascasse astootik tanim isin kak tanin sin abba Aadam burtak

وَلَوْيَكُنْ لَّهُموِّن شُرَكَآيِهِمْ شُفَعَتَوُّاْ وَكَانُواْ بِشُرَكَآيِهِمْ كَفِرِينَ ۞

وَيُوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يَوْمَ إِذِيتَفَرَّقُونَ

فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّلِحَتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةِ يُحْبَرُونَ ۞

وَأَمَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّهُواْ بِعَايَدِتِنَا وَلِقَاآيِ ٱلْآخِرَةِ فَأُوْلَتِهِكَ فِى ٱلْعَذَابِ هُضَرُونَ ۞

فَسُبْحَنَ ٱللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ

وَلَهُ ٱلْحَمْدُ فِي ٱلسَّـمَلَوْتِ وَٱلْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ۞

يُخْرِجُ ٱلْخَنَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ ٱلْمَيِّتَ مِنَ ٱلْحَيِّ وَيُحْيِّ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ وَكُنْرِكَ تُخْرَجُونَ ﴿

وَمِنْ ءَايَنتِهِ أَنْ خَلَقَكُ مِمِّن تُرَابِثُمَّ إِذَا أَنتُ مِشَرُّ تَنتَشِرُون ۞ gineemi, tohuk lakat isin too waqdi seehaday tandarrey baaxól fixixxay Yallih rizqhi gurrusutta takken.

- 21. Kaadu kay nabnaa kee dudda tascasse astootik tanim, sin nafsik agabu siinih gineemi satta keenit ittaanâ gidah kaadu sin (agabuu kee bagoolit kinnuk) fanat kacanuu kee xuwaw hee. Diggah tohut cubbusa marah astooti tan.
- 22. Kaadu kay nabnaa kee dudda tascasse astootik tanim qaranwaa kee baaxô ginooy, sin afittee kee sin bisitteh (belitteh) sissinaane. Diggah tohut yaaxigeeh, bagi intile marah astooti tan.
- 23. Kaadu kay nabnaa kee dudda tascasse astootik tanim, isin bar kee lagó abtan xin kee isin kay rizghit abtan guranto, diggah tohut cubbusaah yaabbe marah astooti tan.
- 24. Kaadu kay nabnaa kee dudda tascasse astootik tanim, kakkagók kak meesitak roobuh kah sangeelak cankaxa sin yaybulleemi, kaadu garaanak lee oobisaah, baaxó edde yaynuwwee is qabaarah rabteek gamadal, diggah tohut kas-le marah astooti tan.
- 25. Kaadu kay nabnaa kee dudda tascasse astootik tanim, qaran kee baaxó kay amrih soltaama, tohuk lakat Yalli inki seecóh sin seeca waqdi, qhiyaamah ayró isin too waqdi sissikuk magooqak awqetton.

وَمِنْ ءَايَكته عَ أَنْ خَلَقَ لَكُم مِينَ أَنفُسكُمْ أَذْ وَيَجَالِتَسَكُنُواْ إِلَيْهَا وَجَعَلَ يَتَنَكُم مُّوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَكِ لِلَّقَوْمِ لَتَفَكُّ ونَ ١

الجزء ٢١

772

وَمِنْءَ ايكتِهِ عَلَقُ ٱلسَّمَاتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱخۡتِلَكُ ٱلۡسِنَتِكُمُ وَٱلۡوَائِكُمُ ۗ إِنَّافِي ذَلِكَ لَا يَكِ لِلْعَلَمِينِ اللَّهُ الْمَعْلَمِينِ اللَّهُ المُعَالَمِينِ اللَّهُ المُعْلَمِينِ اللَّهُ

وَمِنْ ءَايَنتِهِ عَمَنَامُكُمْ بِٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ وَٱبْتِعَآؤُكُم مِّن فَضَيلِهُ عَإِنَّ فِ ذَلِكَ لَاَيَاتِ لِقَوْمِ يَسْمَعُونَ ٣

وَمِنْءَ ايَاتِهِ عِيرُبِكُمُ ٱلْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ مِنَ ٱلسَّمَاءِ مَاءً فَيُحْي مِبِهِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَمَوْتِهَأَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَأَيْتِ لِّقَوْمِ يَعْقُلُونَ 🕲

وَمِنْ ءَايكتِهِ عَأَن تَقُومَ ٱلسَّمَآءُ وَٱلْأَرْضُ بِأَمْرِوْء ثُوَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ ٱلْأَرْضِ إِذَا أَنْتُ تَخَوْجُونَ ﴿

- 26. Qarnwaay, baaxól ginók ennittam inkih Yalli-le, ginó inkih tikki ittaamak kaah taqunxeeh, kay amri oggolta.
- 27. Dibuk Yalla kinni ginó sugewaytik gimbissam, tohuk lakat rabteek gamadal tet gacissam Kaa kinni, kaadu ginô gacsiyyi qimbisiyyak kaal xabcinuk raaga, kaadu Yalli qaranwaa kee baaxól inkih fayya itta weelo-le. Kaadu Usuk maysoli, naggaara.
- 28. Korosey Yalli sin nafsik ceelallo siinih yoogore, naqoosay sin gaba timlike siinih necee rizghit siinilluk tangalem maay kicinton woo maali massa siinil akkuk. culul xayloy (nagoosa akkewaa mara kinnuk) siinit agleh tanik kah meesittan innah keenik (nagoosa kinnuk) maay meesittan? tonnaah nagay yan kas-le maráh astooti baxxaqisnah.
- 29. Tonna hinnay isi nafsi yudlume mari sinni kalbi-fayxiixa kataaten ixxiga kak aallekal, toysa Yalli makkoyse num tirri haytam matanaay, usun cateynit malon Yallih digaalák.
- 30. Nabiyow toysa isi nafsi Islaam diini fan uyfukkun aka diinittek xabanah gacak, amah cakki diiniy koo kah amrisnek, usuk Yallih diiniy Yalli sinam elle giné kinni. Yallih ginóo kee kay diini korissam matan, too diini usuk massal yan diini, kinnih immay maggo mari mayaaxiga usuk cakki diini kinnim.

وَلَهُومَن فِي ٱلسَّمَوَاتِ وَٱلْأَرْضِ كُلُّ لَّهُو قَانتُونَ شَ

وَهُوَ ٱلَّذِي يَئِدَ قُلْ ٱلْحَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ ٱلْمَثِلُ ٱلْأَعْلَىٰ فِٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضُ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ۞

ضَرَبَ لَكُم مَّثَلًا مِّنْ أَنفُسِكُو مَّكَ لَكُم مَّناكًا مِّن أَنفُسِكُو هَل لَّكُم مِّن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّن شُرَكَاءَ فِي مَارَزَقْنَكُمْ فَأَنتُمْ فِيهِ سَوَآءُ تُخَافُونَهُ مُ كَخِيفَتكُمْ أَنفُسَكُمْ كَذَالِكَ نُفُصِّلُ ٱلْآيَاتِ لِقَوْمِ يَعْقِلُونَ ٥

بَلِٱتَّبَعَٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا أَهْوَآءَ هُم بِغَيْرِعِلْمِ فَمَن يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ ٱللَّهُ وَمَالَهُ مِين نَّص بِنَ ١

فَأَقِرْ وَجْهَكَ لِلدِّين حَنِيفَأَ فِطْرَتَ ٱللَّهِ ٱلَّتِي فَطَرَ ٱلنَّاسَ عَلَيْهَأَ لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ ٱللَّهِ ذَلِكَ ٱلدِّينُ ٱلْقَتِّهُ وَلَكِكَ أَكَةُ أَكْثَرُ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُهُ دِيَ ٢

- الجزء ٢١ 774
- 31. Yallal yuduure mara tikaay, Kaak meesitaay, salat soolisa kaadu Yallat agleyta haa mara makkina kaah abtan qibaadát.
- 32. Korosuk isi diini baxam-baxsite maray itta weey qaxa-qaxa yekkeh inna makkina, ummaan cizbi keenik isi garil taniimit wallita cakkil yanim akkaluk.
- 33. Sinam gibdaabini xaga waqdi sinni Rabbi kallacan Kaa fan adaaruk tohuk lakat Yalli isik yan racmat ken tammoysa waqdi, tokkel keenik hortá sinni Rabbit agleyta hayta.
- 34. Yalli niqmatak keenih yeceemil koroositoonay yangaddoonay, tokkel hataka amá addunyah bagul, ama hatakak ellecabo sarra akeeral digaalá tablen waqdi aaxigetton ta korosey.
- 35. Hinnak ama korosul baxxaqqa iyya sumaq kee kitab keenil maay oobisne, hay woo kitab Yallat agleyta haak sugeenim taniimiiy numma axcuk edde maay yaaba? (aleey ma-yaaba)
- 36. Kaadu sinam Nek yan racmat ken tammosna waqdi kaat wallitaanaah, ken gaboobi bahteemih umaané ken xagtek, usun too waqdi Yallih racmatak yabboodeenih.
- 37. Kaadu mayablaanaa! Diggah Yalli mokkoroh isih kah faxa maral rizghi farakka haah, isih kah faxa

* مُنيبينَ إِلَيْهِ وَأَتَّقُوهُ وَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوْةَ وَلَاتَكُونُواْمِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ اللهُ

> مِنَ ٱلَّذِيرِ - فَرَّقُواْ دِينَهُ مَ وَكَانُواْ بِشِيعَاًّ كُلُّحِزْبِ بِمَالَدَيْهِ مْ فَرِحُونَ ١

وَإِذَا مَسَ ٱلنَّاسَ ضُرُّ دِعَوْ أُرَبَّهُ مِمُّنيبينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَآ أَذَا فَهُم مِّنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُم برَبِّهِ مِ يُشْرِكُونَ ١

ليَكُفُرُواْ بِمَآءَاتَيْنَاهُمُّ فَتَمَتَّعُواْ فَسَوْفَ تَعَلَمُونَ ١

أَمْ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطَنَا فَهُوَيَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُواْ بِهِ عِنْشَهِ كُوْنَ ۞

وَإِذَآ أَذَقَنَا ٱلنَّاسَ رَحْمَةَ فَرحُواْ بِهَأَوَإِن تُصِبْهُمْ سَيَّئَةُ إِمَاقَدَّمَتَ أَيْدِيهِمْ إِذَاهُمْ يَقْنَطُونَ 📆

أُوَلَمْ يَرَوِّا أَنَّ ٱللَّهَ يَبْسُطُ ٱلرِّزِقَ لِمَن يَشَآءُ وَيَقْدِرُ ۚ إِنَّ فِي ذَالِكَ لَأَيْتِ لِقَوْمِ يُؤْمِنُونَ ٧

الجزء ٢١ 🔃 775

maral ceyissi haam (keedaadissi haam), diggah tohut yeemene marah astooti tan.

- 38. Toysa yeemene numow maré kohle num cakkik kol lem kaah acuw, kaadu tudagoytaa kee gexsô numuh zakáa kee sadaqhatak cakkik kol lem kaah acuw, too acwa aban taamát Yallih fooca edde faxa marah kayrih tayseh, kaadu too mari usun yoffoofeeh saami kak yemqe mara kinni.
- 39. Kaadu sinam maalut sinni maali ossimam keh ribáh teceen magoytá Yallih garil mossimta kaadu Yallih fooca edde faxak zakák teceenimi Yalli siinik raabitam, toysa too mari usun galtó kah dirribsimta mara.
- 40. Yalla kinni sin gintem sinaamey, tohuk lakat a-manól sin yarzuqhe, tohuk lakat sin qidaah, sarra sin magooqak nuwwuk sin ugsa cisab kee galtóh, isin Yallat agleh haytan sin yallittet wohuk-tu abá mari maay yan? mayan, Yalli saytunnooweeh kaxxa fayyah fayya iyye agleh kaat hayya haanamak.
- 41. Barrii kee badal umaané tumbulleh (qabaaraay, biyookaay, ...w, w) seehadâ gabá abteemih sabbatah, Yalli ken taamoomiy abeenik tul digaalá ken tammoysamkeh addunyal elle akeerak duma, usun woo umaanék Yallal gacaanamkeh.

فَتَاتِ ذَا ٱلْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وُوَٱلْمِسْكِينَ وَٱبْنَ ٱلسَّبِيلِّ ذَلِكَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ ٱللَّهِ وَأُوْلَتَهِكَ هُرُ ٱلْمُفْلِحُونَ ۞

وَمَآءَ اتَّتْ تُرِّضَ رِّكَا لِيَرَّبُوْاْ فِىۤ أَمْوَلِ ٱلنَّاسِ فَلَايَدَبُواْ عِندَاللَّهِ وَمَآءَ اتَيْتُمُّ مِّن زَكَوْقٍ تُرْيِدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَتَ إِكَ هُمُ ٱلْمُضْعِفُونَ ۞

ٱللَّهُ ٱلَّذِي خَلَقَكُو ثُوُّرَزَقَكُو ثُوَّيُهِ مِنْكُو ثُوَّ مُوسِئُكُو ثُوَّ يُحْيِيكُ مِنْ مَلْمِن شُرَكَآيِكُو مَن يَفْعَلُ مِن ذَالِكُو مِن شَيْءٍ سُبْحَنَهُ وَقَعَلَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ۞

ظَهَرًالْفَسَادُ فِي ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِيِمَاكَسَبَتْ أَيْدِى ٱلنَّاسِ لِيُذِيقَهُ مِبَعْضَ ٱلَّذِي عَمِلُواْ لَعَلَّهُ مُنِرِّحِعُونَ ۞

- 42. Nabiyow amá korosuk baaxô bagul gexaay, duma ambiya dirabboyseeh, Yallih amri cine marak ellecabo kah tekke inna wagita keenik ixxic, keenik maggo mari Yallat agleyta haa marah sugen.
- 43. Nabiyow toysa isi nafsi Islaam diiniy massoowa fan uyfukkun, Yalli mekle ayróy (qhiyaamah ayró kinnuk) num gacsam duudewaa tamaatek duma, too ayró ginó fixixxaah namma aracal gacta.
- 44. Koroosite num, toysa kay koroosannih digaalá kay amol tan girál waarak kaadu meqem abbaasite mari jannatal arooca kah bicsitam toysa sinni nafsi.
- **45.** Yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mara Yalli isi muxxóoy, isi cindah ken galtam keh, diggah Yalli koros makicna.
- 46. Kaadu Kay nabnaa kee dudda tascasse astootik tanim, caacooya ruubaama is robti mamaatal aytikumusak (berrakisak) kaadu Isi racmatak sin tammoysam keh kaadu dawaanik badal Kay amriiy Kay fayxil gexam keh kaadu Kay muxxóh Kay rizqhi edde gurrusuttaanaah, Kay niqmootal Kaa faatittaanam keh.
- 47. Nummah nabiyow kok naharat farmoytit le-mara fan rubneeh, baxxaqqooqi keenih baahen, tokkel ken dirabboyseeniih, taamá yoysomme maral cané gacisneh.

قُلْسِيرُولْفِ ٱلْأَرْضِ فَانظُرُولَكِفَ كَانَ عَلِقَبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبَلُّ كَانَ أَكْثَرُهُرُمُّشْرِكِينَ ۞

فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِينِ ٱلْقَيِّمِ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِي يَوْمُ لَا مَرَدَّ لَهُ مِن ٱللَّهِ يَوْمَ لِذِيضَّ تَعُونَ ٥

> مَن كَفَرَفَعَلَيْهِ كُفُرُوُّ وَمَنْ عَمِلَ صَلِحًا فَلِأَنفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ ۞

لِيَجْزِيَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّلِحَاتِ مِن فَضَّلِهِ ۚ إِنَّهُ وَلَا يُعُِبُّ ٱلْكَفِرِينَ ۞

ۅٙڡۣڹ۫ٵڮٮؾڡٵٞؗڽؽؙۯڛڶٲڵڔۣۜؽٳڂؙۘۘڡؙؠۺۧڒؾؚ ۅٙڸؽ۬ۮؚڽڨۜػؙۄڝٚڒػۧڡۧؾ؋ؚۦۅٙڸؾٙڿڔۣؽٲڷڡؙ۠ڵڬؙؠٲ۫ڡۧڔۣۄۦ ۅٙڸٮۧڹٮۧۼؙۅؙڵڡؚڽ؋ۻ۫ڸؚۄۦۅؘڶۼٙڵڿؙؗۄۺٞڴؙۅؙڹ۞

ۅَڵؘقَدْ أَرْسَلْنَامِن قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فِجَآءُوهُم بِٱلْمَيِّئَتِ فَأَنتَقَمْنَامِنَ ٱلَّذِينَ أَجَرُمُوۗ وَكَانَ حَقَّاعَلَيْمَنا نَصْرُ ٱلْمُؤْمِنِينَ۞ Koros bayisnaah moominiin gokollam cakkik Nel tan.

- 48. Yalla kinni caacooyay qubul (qambur) tasgayyeeh, uguugussa rubtam, tokkel Yalli isih elle faxa innal qaraanal kaa fixiixisa, kaadu waqdik teyna kitiifoonuy fixiixih yani kaa aba. Eddeluk kay fanak rob awaqih table, tokkel Yalli isi naqoosak isih faxa mara kaa xagsa (rob kinnuk), too waqdi usun kaat yafriceeniih wallitan.
- 49. Nummah rob keenih radak naharat kaak yobboode marah suganway wallitaanah (yafriceenih).
- 50. Toysa Yallih racmatih (rob kinnuk) raatitte fan wagit, qabaarah rabte baaxó elle yaynuwwee inna is rabteek gamadal, diggah toh duude Rabbi, rabtem Yaynuwwi kinni, kaadu Usuk ummaan iimil qamalgeytó-li, dudda-li.
- 51. Kaadu ken buqrel uma caacay rubnek tokkel too buare walqinnowteh tet yablen, wonnal tet yubleeniik gamadal Yallal koroositeeh, Kay nigmat yengedde marah raagan.
- 52. Diggah nabiyow atu rabe mara mataysabbaay, ayti maleelá cakki seeco mataysabba cinah fooreeniih derre caban waqdi.
- 53. Kaadu nabiyow atu Yalli tirtô gitak intiita waysiise mara edde yanin hoxak tirri ken haa num hinnito. Ni-aayoota nummayse marak-sá

ٱللَّهُ ٱلَّذِي يُرْسِلُ ٱلرِّيَحَ فَتُثِيرُ سِحَابَا فَيَبْسُطُهُ و فِي ٱلسَّمَاءَ كَيْفَ يَشَآءُ وَيَجْعَلُهُ وَكِسَفًا فَتَرَى ٱلْوَدْقَ يَخَرُجُ مِنْ خِلَالِهُ عَا إِنَّا أَصَابَ بِهِ عَمَن بَشَاءُ مِنْ عِبَادِه عَإِذَا هُمْ يَسْتَبْشُرُونَ ١

وَإِن كَانُواْمِن قَبْلِ أَن يُنَزَّلَ عَلَيْهِ مِين قَبْلِهِ ع

فَأَنظُرْ إِلَى ءَاثَر رَحْمَتِ ٱللَّهِ كَيْفَ يُحْي ٱلْأَرْضَ بَعْدَمُوْتِهَا أَإِنَّ ذَلِكَ لَمُحْي ٱلْمَوْقَكُ وَهُوَعَلَىٰ كُلِّ شَوْءٍ عِ قَدِيرٌ ٥

وَلَينَ أَرْسَلْنَارِ يَحَافَ أَوْهُ مُصْفَرًا لَّظَلُّواْ مِنْ نَعْده ع كُفُّ ونَ ١

فَإِنَّكَ لَا تُسْمِعُ ٱلْمَوْتَىٰ وَلَا تُسْمِعُ ٱلصُّمَّر ٱلدُّعَآءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ ﴿

وَمَآ أَنتَ بِهَادِٱلْعُمْيِعَن ضَلَلَةِهِمُٓ إِن تُسْمِعُ إِلَّا مَن يُؤْمِنُ بِعَا يَكِتِنَا فَهُ مِرُّسُ لِمُونَ ٣

num mataysabba, edde luk usun Yallih amri oggole maray Niaayoota nummaysaanam tu kah xiqta kinnon.

- 54. Yalla kinni boolá leemik (daacoytak kinnuk) sin gintem, sarra boolâ lakal furravniinô magar siinit hee, woo magarih lakal boolaa kee idoolinnu-le mara sin abe, Yalli isih faxam ginaah, usuk ixxiga-li, dudda-li.
- 55. Kaadu qhiyaamá solta ayró umeynit addunyal dago waktik sá tu-sugeweenimil xiibitta.Tonnaah usun addunyal cakkik baatil fan daggaawak sugen.
- 56. Kaadu iimaan kee qilmi kah yontocowwime mari nummah Yalli isi garil-leh yan kitaabay yuktubel ginnimteenim kee ugut ayrô (ghiyaamah ayró kinnuk) fanah sugten keenik iyyan, toysa tah ugut ayróy cinak sugteeni kinni, takkay immay isin aaxaguk ma-suginnitoonuuy tet dirabboysak sugten.
- 57. Too ayró isi nafsi yudlume marah usun aban malkit (gar) tu-keenih maxiqa, kaadu usun Yalli kicnam fanah madaara kak gurrusan mara hinnon, aben umaanél diggalsimaanah ikkal.
- 58. Nummah sinaamah ta Ohuraanih addal ummaan ceelallok ceelalló keenih noogore kassitaanaah nummaysaanam keh, kaadu

*ٱللَّهُ ٱلَّذِي خَلَقَكُمُ مِّنضَعْفِ ثُمَّجَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفِ قُوَّةً ثُرَّجَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفَا وَشَنْكَةً يَخَلُقُ مَايَشَاءٌ وَهُوَ ٱلْعَلْبُ ٱلْقَدِيرُ ١

وَيَوْمَرَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يُقْسِمُ ٱلْمُجْرِمُونَ مَالَبِثُواْغَيْرَسَاعَةً كَذَٰلِكَ كَانُواْ يُؤْفَكُونَ ٥

وَقَالَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلْعِلْمَ وَٱلْإِيمَنَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِي كِتَابِ ٱللَّهِ إِلَىٰ يُومِ ٱلْبَعْثِ فَهَاذَا يَوْمُ ٱلْبَعْثِ وَلَكِنَّاكُمْ أَنْتُو لَاتَعَامُونَ ١

فَيَوْمَ إِذِلَّا يَنفَعُ ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ مَعْذِرَتُهُمْ وَلَاهُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ٥

وَلَقَدْضَرَ بِنَالِلنَّاسِ فِي هَدَا ٱلْقُرْءَانِ مِن كُلِّ مَثَلُ وَلَبِن جِئْتَهُم بِايَةٍ لَّيَقُولَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ إِنۡ أَنتُمۡ إِلَّا مُبۡطِلُونَ ۞

779

nabiyow ku numma tascasse astootik astá keenih bahtek, diggah koroosite mari koo kee koo kataytem tu-hinniton deedalleeláy deedal nee fan bahte akke wayteenik axcelon.

- 59. Yalli tamannah yan alfiyyah alifa nabiyow atu Yallih garik luk temeete cakki aaxigewaa marih sorkocô baxitte.
- 60. Toysa nabiyow diggah Yallih xagni nummak isbir, kaadu Qhiyaamah ayró Yallih angaaraw asmatah sinniih nummaysewaa marih abtó ku-diinik koo aysissike waytay.

كَنَالِكَ يَطْبَعُ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ ٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ٥

فَأَصْبِرُ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقُّ وَلايسَّتَخِفَّنَّكَ الَّذِينَ لَاهُوقِهُ نَ ٢

الجزء ٢١ 780

SUURAT LUOHMAAN

Makkal Obte, 34 Aayat Takke

Fulte Racmattaav, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Alif-Laam-Miim, (edde faxem Yalli yaaxige).
- 2. Toh dudda-le (gufti taafe) cikmat-le kitaabih aayoota. (Ohuraan kinnuk)
- 3. Amá kitaabih aayoota mege maray taamá yessemeggeh tirtóo kee nacrooru.
- 4. Usun salat soolisaah, zaká yacee mara, kaadu usun ellecaboh ayró asmatah nummaysa mara.
- 5. Too weelot weeloysime mari sinni Rabbik tirtô bagul yan mara, kaadu woo mari usun addunyaay akeeral yoffoofe (limaye mara) mara.
- 6. Kaadu sinaamak Yallih taaqatak sinam aylahissi haytam xaamita mari yan Yallih gitak sinam makkoysaanam keh ixxiga kak aalle kalah. Kaadu Yallih aayoota angasah haysitan, woo mari ken tayqunxeeh, wacarrissa digaalálon.
- 7. Kaadu Ni-aayoota (Qhuraan aayoota kinnuk) kaal tankirriyime waqdi, kaxxa-mariinitak derre teetit caba tet aabbeweeh innah, kay namma aytit qilsa tanih innah, toysa nabiyow qansarissa digaalál kaa ayti-kumus.

_ ٱللَّهَ ٱلرَّحَمَٰزِ ٱلرَّحِي

الَّمْ ١

تِلْكَءَ ايَنتُ ٱلْكِتَبِ ٱلْحَكِيمِ ٥

هُدَى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ ٣

ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوةَ وَيُؤْتُونَ ٱلزَّكُوةَ وَهُم بٱلْآخِرَةِ هُمۡيُوقِنُونَ ٢

أُوْلَتِكَ عَلَىٰ هُدَى مِّن رَّبِّهِ مُّ وَأُوْلَتِهِكَ هُمُ ٱلْمُفَلِحُونِ ٥

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَشَيَّرَى لَهُوَ ٱلْحَدِث لِيُضِلُّ عَن سَبِيل ٱللَّهِ بِعَيْرِعِلْمِ وَيَتَّخِذَهَاهُ زُوَّلْ أُوْلَتِيكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ٦

وَإِذَا تُتَاكَ عَلَيْهِ ءَاكِتُنَا وَلَّي مُسْتَكِبِرًا كَأْنِ لَّهَ يَسْمَعُهَا كَأْتَ فِي أَذُنْتَهِ وَقُرَّا فَيَشَّدْهُ بعَذَابِأَلِيمِ٧

- 8. Diggah nummayseeh meqe taamoomi abbaasite mari niqmat-le jannoota-le,
- Tet addal waarak. Yallih xagni nummá, kaadu Usuk mayso-li, naggaara.
- 10. Yalli qaranwa makaadó maleh gine tet kah tablen innah, kaadu baaxól qaleelá hee sin tasgayyeemik kaadu ummaanimik mutuccu ittam teetil fixiixise. Kaadu qaraanak lee oobisneeh, cooxuk ummaan qaynootay meqe teetil nuysubuke ginô tuxxiqih.
- 11. Ama ubullu haytaanam Yallih ginók, Kaak kalah taqbuden mari maca gineeh ?toysa a-korosey usun gineenim yoo uybulluyay, wonna hinnay daalimiin baxxaqqale makoh addat tanî kah usun gineenim malon.
- 12. Nummah Luqhmaanah cikmat neceeh, Yalla faatit kaak inne, faatita num cagalah toysa isi nafsi kah faatitam, tuxxiq kaah kak yaduure. Kaadu kay niqmat yengedde num isi nafsi kah yoomem, toysa diggah Yalli kay faatitiyyak gadda-li, kulli caalatal fayla-li.
- 13. Kaadu nabiyow cusey : Luqhmaan usuk isi baxa kassiisak yi-baxaw Yallat agleyta mahan kaak iyye waqdi, diggah Yallat agleyta haanam naba dulmiiy, dambik naba dambi kinni.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْوَعَمِلُواْٱلصَّلِحَاتِ لَهُمْ حَتَّتُ ٱلنَّعِيمِ ﴿

خَلِدِينَ فِيهَا ۗ وَعْدَاللَّهِ حَقَّا ۗ وَهُوَالْحَزِينُ ٱلْحَكِيمُ ۞

خَلَقَ ٱلسَّمَوَتِ بِغَيْرِعَمَدِ تَرَوْنَهَ ۖ وَأَلْغَى فِي ٱلْأَرْضِ رَوَّكِيَ أَنْ نَبِيدَ بِكُوْ وَيَتَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَابَّةً وَأَنْزَلْنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءَ فَأَنْبَتَنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ كَرِيدٍ ۞

هَاذَاخَلْقُ ٱللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَاخَلَقَ ٱلَّذِينَ مِن دُونِئِدِ مَلِ ٱلظَّلِامُونِ فِي صَلَلِ مُّيِينِ ۞

وَلَقَدُ ءَاتَيْنَا لُقُمَنَ ٱلْحِكْمَةَ أَنِ ٱشْكُرِيلَّهُ وَمَن يَشْكُرُ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِةٍ - وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَنِيُّ حَمِيدٌ ۞

وَإِذْ قَالَ لُقَمَنُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ وِيَنْكُنَ لَابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ وِيَنِكُنَ لَا تُشْرِكُ لِظُلْمُ عَظِيمٌ ١

- 14. Kaadu seehadaytu kay namma xaltanih yamqeemil kaa farrimneh, Kay ina gibdaak gibdal kaa tussukuqqeeh, ubkaa kee molâ fanat namma liggida suga, Yalli yoo faatitaay, ku namma xaltani faatit gacsimeyná Yoo fan takkek kaak iyye.
- 15. Kaadu ku-xaltani Yallat agleyta haytaamah kol tingicillek atu ixxiga kak aalle waytaamah, toysa ken nammayih amri moggolin, kaadu addunyal maqaanél keenilluk gexsit. Kaadu Yol gace marih gita katay, tohuk lakat sin gacim Yoo fan yakkeeh, addunyal abak sugteenim siinih warseyyo.
- 16. Yi-baxaw diggah is (umaané kinnuk) kardal amboytih gide qilsak tekke tet tekkek edde xaxxaq (booló) addat tenek, hinnay qaranwal tenek, hinnay baaxóh addat tenek Yalli tet baaheleeh teetil galtime lon qhiyaamah ayró, diggah Yalli isi naqoosah xuwaw-li, adda yaaxigi.
- 17. Yi-baxaw salat soolisaay, dudda luk elle faxxiima innal kaa ab, kaadu sinam maqaanél amrisaay, umaanék waas kaadu gibdaabinak koo xagteemil isbir, diggah too farrimti faxximtaamay sinaamak raq sinni kinni.
- 18. Kaadu burah fooca sinaamak mamakinaay, baaxól kaxxiinitak magexin, diggah Yalli ummaan kaxxa-mariinoliy hideynah yani (hobbiyo -li) makicna.

وَوَصَّيْنَا ٱلْإِنسَنَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتُهُ أُمُّهُۥ وَهْنَا عَلَىٰ وَهْنِ وَفِصَلُهُۥ فِي عَامَيْنِ أَنِ ٱشْكُرْ لِى وَلِوَالدَيْكَ إِلَىّ ٱلْمَصِيرُ ۞

وَإِن جَهَدَاكَ عَلَىٰٓ أَن تُشْرِكَ بِ مَالَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمُ فَلَا تُطِعْهُ مِّأً وَصَاحِبْهُمَا فِ ٱلدُّنْيَا مَعْرُوفَاً وَاتَّيِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَىٰٓ ثُمَّ إِلَىٰٓ مَرْجِعُ كُمْ فَأَنْيَئُكُم بِمَا كُنةُ تَعْمَلُونَ ۞

يَنُنُنَّ إِنَّهَا إِن تَكُمِثْقَالَ حَبَّةِ مِِّنْ خَرْدَلِ فَتَكُن فِ صَخْرَةٍ أَوْفِي ٱلسَّمَوَتِ أَوْفِي ٱلْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا ٱللَّهُ أِنَّ ٱللَّهَ لَطِيفُ خَبِيرٌ ۞

يَنُئَنَّ أَقِيرِ الصَّلَوٰةَ وَأَمُّلَ بِٱلْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ ٱلْمُنكِّرِ وَٱصْبِرْعَلَىٰمَ ٓ أَصَابَكً إِنَّ ذَلِكَ مِنْعَزِمُ ٱلْمُمُولِ ۞

ۅٙڵڞؘۼۣۯ۫ڂۘڐۘٛٛٛ۠ٛ۠۠۠۠۠ڶڵؾٙٳڛۅٙڵ؆ؿۧۺ؋ۣٱڵٲۯۧۺ مَرَعًؖٳٚڹۜۧٱللَةٙڵاؽؙڲڔؙػؙڶؘٞمؙڂٛؾؘٳڶۣڣؘڂؙۅؚ۞

- 19. Kaadu isi gexó maysassakinay fanat hayya hayisaay, isi xongoló ramma hayis, diggah xongoloolak gacta xongoló okli xongoló (danoonâ xongoló).
- 20. Sinaamey matablaanaa! Diggah Yalli sin tuxxiqih qaranwal taniimiiy, baaxól tanim siinih ganem kaadu isi nigmootak tambulleem kee gellittam siinih duuduseh, sinaamat Yallih inkittiino yangaddeeh, dirabboysa maray ixxiga aalle kal tirtô bagul aneekal, cakki baxxaqqa haa kitaabay Yallih xaguk oobe aalle kal wohul sinam keemaarisa mari yan.
- 21. Kaadu Yalli isi farmoytal oobisem kataata keenik iyyan waqdi, wonna hinnay nanu ninni abbobti elle geyne gita katayna iyyen. Saqiir deqsitta urta giráh digaalâ fan sheetan keenih seecakaa ken kataataanam?
- 22. Kaadu isi fooca Yalla fan yuyfukkuneeh, qibaadá kaa caglise num usuk aba taamá yaymaage numuh anuk, toysa nummah aggiriqqe waytaah, karriqqi itta goró (kolfa) yibbixe numu usuk. Tokkel caagiidah ellecabo Yalla fan taduure.
- 23. Kaadu nabiyow koroosite numih koroositiyyi koo rookise waay, keenik gacsimeyna Nee fan takkeeh, addunyal abeenim keenih warsennooh, ken elle galtennó, diggah Yalli alilwah

وَٱقْصِدُ فِي مَشْيِكَ وَٱغْضُضْ مِن صَوْتِكَ إِنَّ أَنكُوا للأَصُواتِ لَصَوْتُ ٱلْحُميرِ اللهُ

ٱلْهُرَتَرَوْاْ أَنَّ ٱللَّهَ سَخَّرَلَكُمْ مَّافِي ٱلسَّمَوَتِ وَمَافِي ٱلْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ وظَلِهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي ٱللَّهِ بِغَيْرِعِلْم وَلَاهُدًى وَلَاكِتَبِ مُّنِيرٍ ١

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱتَّبِعُواْ مَآ أَنَزَلَ ٱللَّهُ قَالُواْ بَلْ نَتَّبِعُ مَاوَجَدْنَاعَلَيْهِ ءَابَآءَنَأَ أُوَلَوْكَانَ ٱلشَّيْطَنُ يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِٱلسَّعِيرِ ١

* وَمَن يُسْلِمْ وَجْهَهُ وَإِلَى ٱللَّهُ وَهُوَ مُحْسِرٌ فَقَدِ ٱسْتَمْسَكَ بِٱلْعُرْوَةِ ٱلْوَثْقِي وَإِلَى ٱللَّهِ عَلَقَاةُ ٱلْأُمُودِ شَ

وَمَن كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُ ۚ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَتِّعُهُم بِمَاعَمِلُوا إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمُ بِذَاتِ ٱلصُّدُودِ ٣

addat tanim yaaxigi (umaanée kee koroosannuk).

- 24. Addunyal dago wakti ken hatkisenno, tohuk lakat akeeral ken foorisennooh, gibdi digaalá fan ken kelsenno (ken tiqenno).
- 25. Nabiyow qaranwaa kee baaxó gintem iyyaay axcuk ken essertek, diggah Yalli ken giné axcelon, amah teelemeenimih Yallah faylá dabagtay keenik ixxic, tonna hinnay keenik maggo mari qibaadá cakkisittam Yalla kinnim mayaaxigan.
- **26.** Oaranwaa kee baaxól tanim Yallile, diggah Yalli Usuk isi ginók gadda-li, kulli caalatal faylá-li.
- 27. Diggah cooxuk baaxól enni ittam kalooma akkinnay, kaadu bad midad (mandi) tikki iyyeh kaak lakat malcina bad kaat engelli iyyeh Yallih qangor edde yunkuttubek Yallih qangor amarraguk mananna kaloomaa kee mandi yambaxeemih. Diggah Yalli mayso-li, naggaara.
- 28. Sinaamey siinik ginóo kee ugsiyyi Nel tu-hinna inki numih nafsih ginóo kee ugsiyyih inna akke waytek. Diggah Yalli sin maxcooca yaabbi, sin taamoomi yabali.
- 29. matablannaa! Diggah Yalli baraktu lagót culsaah lagó taxxeerem, kaadu lagók-tu barat culsaah bari yaxxeerem kaadu ayróo kee alsá siinih qaneh ken nammayak kulli tiyá muggaqsime waktî fan gexxa

نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَليظ ١

وَلَيِن سَأَلْتَهُ مِمَّنْ خَلَقَ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ ٱللَّهُ قُل ٱلْحَمَّدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْتَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ١

يِلَّهِ مَافِي ٱلسَّمَوَاتِ وَٱلْأَرْضَ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْغَيٰيُّ آلحَسدُ 🗇

وَلَوْ أَنَّمَا فِي ٱلْأَرْضِ مِن شَجَرَةٍ أَقَالَهُ وَٱلْبَحْرُيَمُدُّهُ وَمِنْ بَعَدِهِ عَسَبْعَةُ أَبْحُرِ مَّانَفِدَتْ كَلِمَتُ ٱللَّهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيْ شَ

مَّاخَلْقُكُ وَلَا بَعْثُكُمْ إِلَّاكَنَفْسِ وَحِدَةً إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعُ بَصِيرٌ ١

أَلَوْتَرَأَنَّ ٱللَّهَ يُولِجُ ٱلَّيْلَ فِي ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِي ٱلَّيْلِ وَسَخَّرَ ٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَكُلُّ يَجْرِيٓ إِلَىٓ أَجَل مُّسَمَّى وَأَنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَيارٌ ١ (qhiyaamah ayró kinnuk). Kaadu diggah Yalli isin abba haytaanamak adda yaaxigi.

- 30. Too ubullu hayteenim diggah Yalli usuk nummâ Yalla kinniih. diggah kaak kalah yaqbudeenim deedal kinnim taaxigeenî gidah sin nuybulle. kaadu diggah Yalli Usuk favya-li, nabna-li.
- 31. Matablannaa! Diggah doynik Yallih niqmatah badal gexxam kay dudda tascasse astooti sin yaybulleem keh, diggah too dawaanik badal aba gexót ummaan maggo sabrilih maggo faatolih Yallih nabna tascasse astooti edde tan.
- 32. Kaadu baddi haffó qubul kee galeeláh iraawoh innah ken buulta waqdi Yalla kallacan doogá kaah caglisak, tokkel ken naggossu heeh badak barri fan ken yayyaaqe waqdi, tokkel iimaan kee koroosannuk fanah yan numuy Yalla elle faxximta innal faatitewaa keenit yanih, kaadu Yallih nigmat yangadde korosti keenit yanih. Niastooti tangaddem matan ummaan ganoliy korostah yani akke waytek.
- 33. Kee sinaamey sinni Rabbik meesita kaadu abba isi baxah tuxiqewaah, baxi usuk isi abbah tu-edde xigewaa ayrók meesita, diggah Yallih xagni nummaay agay-waaga mali, toysa addunyâ manó sin duquuruse waytay, kaadu duquurusé (sheetan kinnuk) Yallak sin duquurusewaay.

ذَلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْحَقُّ وَأَنَّ مَاكَدْعُونَ مِن دُونِهِ ٱلْبَطِلُ وَأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْعَلِيُّ ٱلْكَبِيرُ ١

أَلَهُ تَرَ أَنَّ ٱلْفُلْكَ تَجْرى فِي ٱلْبَحْرِ بِنِعْمَتِ ٱللَّهِ لِيُربَكُمُ مِّنْ ءَايَاتِهُ } إِنَّ فِي ذَالِكَ لَآيَاتِ لِّكُلِّ صَبِّارِشَكُور اللهُ

وَإِذَاغَشِيَهُم مَّوْجٌ كَٱلظُّلَلِ دَعَوُاٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ فَلَمَّا نَجَّنَهُمْ إِلَى ٱلْبَرّ فَهِنْهُم مُّقْتَصِدُ وَمَا يَجْحَدُ بِعَايَتِنَآ إِلَّا كُلُّ خَتَّاركَفُور ١

يَكَأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱتَّقُواْرَتَكُهُ وَٱخۡشَهُ أَيَّهُ مَالَّا يَجْزي وَالِدُّعَن وَلَدِهِ وَوَلَا مَوْلُودٌ هُوَجَازِعَن وَالِدِهِ عِشْنِكًا إِنَّ وَعَدَ ٱللَّهَ حَقٌّ فَكَ تَغُرَّنَّكُمُ ٱلْحَمَاةُ ٱلدُّنْاوَلَا يَغُرَّنَكُم بِٱللَّهِ ٱلْغَرُورُ ١

الجزء ٢١

34. Diggah qhiyaamá edde uguttuwayta waktih ixxiga Yalli-le. Kaadu rob oobissam kaay, oobisa wakti taaxigem kaa kaadu inontî maxaxih (maganih) addal tanim labim kinnik sayim kinnim taaxigem kaa. Faxe nafsi mayaaxiga beera abu waam Yallaksá, kaadu faxe nafsi mayaaxiga elle rabuwaa baaxó Yallak-sá, diggah Yalli ixxiga-li, adda yaaxigi, tu kaak maqellitta.

إِنَّ ٱللَّهَ عِندَهُ وعِلْمُ ٱلسَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ ٱلْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَافِي ٱلْأَرْجَكَ أَمِرُ وَمَاتَدْرِي نَفْسٌمَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَاتَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضِ تَمُوتُ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ٥

SUURAT AS-SAJADA

Makkal Obte, 30 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Alif-Laam-Miim (edde faxem Yalli yaaxige).
- 2. A-kitaabih (Qhuraan kinnuk) oobiyyi (obsi) ginô Rabbih kabuk yaniimit agay-waaga kaat matan.
- 3. Hinnak a-koros Nabii Mucammad مَا اَلْمَا اَلْهُ عَلَيْهُ وَالْمَا اَلْهُ اَلْهُ عَلَيْهُ وَالْمَا اَلَّهُ الْمُا اِلْمُا الْمَالِيَّةُ الْمُالِكُ الْمُلْكُ الْمُالِكُ الْمُلْكُ الْمُلِكُ الْمُلْكُ الْمُلِكُ الْمُلْكُ الْمُلْكِ الْمُلِكُ الْمُلْكُ الْمُلِكُ الْمُلْكُ الْمُلْكُ الْمُلْكُ الْمُلْكُ الْمُلْكُ الْمُلْكِ الْمُلِكُ الْمُلْكِ الْ
- 4. Yalla kinni qaranwaa kee baaxóoy ken nammayih fanal tanim lica ayróh addat gintem, tohuk lakal Yalli Qarshi amol Isi nabna celta fayyah fayya iyye, Kaak kalah awlaytu mantoonuuy, shafaaqatta siinih yakkeeh sin cata num manton. Sinaamey makaskassowtaanaa taabbeenimil?
- 5. Ginô caagid qaraanaak baaxô fanah gexsissam (tagdubem) Yalla kinni, tohuk lakal ama caagiida kaa fan tawqe, ayróy caggudisiyyi kak alfi sanat Yakket isin lowtan addunyah ayroorak.

الَّمْرِ ١

تَنزِيلُ ٱلْكِتَبِلَارَيْبَ فِيهِ مِن رَّبِّ ٱلْمَالَمِينَ ۞

أَهْ يَقُولُونَ افْتَرَكُهُ بَلْهُواَلْحَقُّ مِن رَّيِكَ لِتُنذِرَقَوَّمًا مَّا أَتَنهُ مِمِّن نَّذِيرِمِّن فَبَلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْ تَدُونَ ۞

اللَّهُ الَّذِى خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُ مَا فِي سِسَّةِ أَيَّامٍ ثُرَّ الْسَتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِّ مَالَكُمُ مِّن دُونِهِ عِن وَلِيِّ وَلَا شَفِيعٍ أَفَلا تَتَذَكَّرُونَ ۞

يُكَبِّرُالُاْمُرِمِنَ ٱلسَّمَآءِ إِلَى ٱلْأَرْضِ ثُمَّا يَعْبُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمِكَانَ مِقْدَادُهُ وَأَلْفَ سَنَةِ مِّمَّا تَعُدُّونَ ۞

- 6. Too gexsiisiyya lem Yallay qellittaah, tambulleem yaaxigih yani kinni, Usuk mayso-li, xuwaw-li kinni.
- 7. Yallay ummaanim gineeh ginni heemik ginó yeymeeqe, kaadu seehadayti ginó kallak qimbise (Nabii Aadam kinnuk).
- 8. Tohuk lakal Aadam samad boola-le daacoyti leek tan dabloytak gine.
- 9. Tohuk lakal Yalli seehadaytu gineeh massoyseeh, isih gine rooci kaat fuufuse, kaadu maabbaa kee mablaay, sorkocôbaxitte siinih hee, sinni Rabbi faatittaanam siinik dagoh siinih yecee niqmatal.
- 10. Korosuk qhiyaamah ayróh ugut yengeddee mari, baaxót bayneeh, ni-xagar burtat yengeleek gamadal, diggah nanu qusbá ginóh ginnimmi inneh ugutenoo iyyen? Woh dubuk hinnay usun sinni Rabbih angaarawal koroositaanaah yangadden.
- 11. Nabiyow rooci yayyaaqe Malaykattuy sin roocih mayyaaqah wakkilsime rooci siinik beele, Tohuk lakal sinni Rabbî fan gacsimetton keenik ixxic.
- 12. Nabiyow umeynit sinni Rabbih xaqul sinni moyyaayi qunuunusan waqdi ablinnitoy, wacarriy kee xixxibaaneh, Ni-Rabbow nubleeh noobbeh ugut kee galtók cinak sugnem, toysa meqe taamá abitnam keh addunyah nee gacis, diggah

ذَلِكَ عَلِمُ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَادَةِ ٱلْعَـزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ۞

ٱلَّذِي ٓأَحۡسَنَ كُلَّ شَيۡءٍ خَلَقَهُ ۗ وَبَدَأَخَلَقَ ٱلْإِنسَنِ مِن طِينِ۞

ثُمَّرَجَعَلَ نَسْلَهُ ومِن سُلَالَةٍ مِّن مَّآءِ مَّهِ بِنِ ٥

هُ سَوَّلهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِن رُّوحِةٍ - وَجَعَلَ لَكُرُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَدَرَوَٱلْأَفْئِدَةً قَليلًا مَّا تَشْكُرُونَ ۞

وَقَالُوٓا أَءِذَاضَلَلْنَافِ ٱلْأَرْضِ أَءِنَّا لَفِي خَلْقِ جَدِيدٍّ بَلْ هُم بِلِقَآءِ رَبِّهِ مِّكَفِرُونَ۞

*قُلْ يَنَوَفَّنَكُمْ مَّلَكُ ٱلْمَوْتِ ٱلَّذِي وُكِّلَ بِكُوْتُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُوْ تُرْجَعُونَ ۞

وَلَوْتَرَى إِذِ ٱلْمُجْرِمُونَ نَاكِسُواْ رُءُوسِهِمْ عِندَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا أَبْصَرُنَا وَسَمِعْنَا فَأَرْجِعْنَا نَعْمَلْ صَلِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ ﴿ nanu nismiteeh nummasnehik ivvan.

- 13. Kaadu faxinninoy ummaan nafsih le-tirtó acayuk nen, kinnih immay cakki maxcó Yok nummatteeh, dabagteh jinnii kee seehadak umeyniitih yan marak jahannam degsitta girá inkih keenik kibuwaamal.
- 14. Toysa a-korosey a-sin ayróh garayyu hawwenteenimih sabbatah girâ digaalá tama, nanu diggah girâ digaalál sin hawwenneh innah sin cabennok, kaadu addunyal abak sugten uma taamoomih sabbatah waarta digaalá tama keenik iyyan.
- 15. Cagalah Ni-aayoota nummaysa mari, teetil (Qhuraan aayoota kinnuk) ken kassiisan waqdi sujuuduh gomboh radan kaadu sinni Rabbi saytunnoysak faylisan usun Kaa yaqbudeenimik kaxxamariinitekal.
- **16.** Ken (moominiin kinnuk) gambitteeta inaqtimak fayya ittaah taxxeere barti salaatah, sinni Rabbi kallacan Kay digaalák meesitak Kay racmatah sangeelak kaadu keenih necee rizghik-tu sadaghatah Yallih sabbatah yaceen.
- 17. Tokkel hebeltô nafsi mayaaxiga inti edde wagartaamay Yalli ama moominiinih daanise, addunyal abak sugen mege taamoomih galtóh.
- 18. Addunyal Yallaa kee kay farmoyta nummayseh suge num, Yallal

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَاكُلَّ نَفْسِ هُدَلِهَا وَلَكِرِ * حَقَّ ٱلْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ أَجْمَعِيرٍ - ١

فَذُوقُواْ بِمَانَسِتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمُ هَاذَآ إِنَّا نَسِينَكُمْ وَذُوقُواْ عَذَابَ ٱلْخُلْدِ بِمَا كُنتُ تَعْمَلُونَ ١

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِعَايَلِتِنَا ٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُواْ بِهَا خَرُّواْ سُجَّدًا وَسَبَّحُواْ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُـمْ لَا سَتَكُرُونَ ١٥٥٥

تَتَجَافَلَ جُنُوبُهُمْ عَنِ ٱلْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبُّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقُنَاهُمْ ىنفقەرىش

فَلَاتَعُ لَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِي لَهُ مِينِ قُرَّةِ أَغْيُنِ جَزَآءً بِمَاكَانُواْ يَعْمَلُونَ ۞

أَفَيَن كَانَ مُؤْمِنًا كَمَرَ كَانَ فَاسِقَأَ لَّا بَسْتَوُونَ ١

koroositeeh farmoytit kee ellecaboh ayró dirabboyse numih inna maay kinni? usun Yallih xaqul mamissoowan.

- 19. Yallal yeemeneeh meqe taamoomi abe marah tu-gactek, toysa usun ma'awâ Jannoota lon (orbiynâ jannoota kinnuk) qibnaytiinoh addunyal abak sugen meqe taamoomih sabbatah.
- 20. Kaadu Yallih taaqatak yewqe marah tu-gactek, toysa ken orbeyná girá, teetik yawqeenim faxinnaanih waqdi teetit gacsiman kaadu girâ digaaláy addunyal dirabboysak sugteeni tammoysa keenik iyyan.
- 21. Kaadu diggah xayuk raqta digaalá ken tammoysenno (addunyâ digaalá kinnuk) kaxxa digaalák naharat (akeerâ digaalá kinnuk) koroosannuu kee dambittek iimaan fan gacaanâ gidih.
- 22. Kay Rabbih aayoota kaa kassiisak tohuk lakat derre teetit caba numuk dulmih gibdi num mayan, diggah nanu umeyniitil cané gacsenno iyya Yalli.
- 23. Nummah Nabii Muusah Tawraat kitab neceeh, toysa Nabii Mucammadow Nabii Muusat, abtuwayta angaarawat shakkita num makkin Israa kee Miqraaj bar, kaadu israa-iil xayloh tirtó kaa abne (Tawraat kitab kinnuk).
- 24. Kaadu maqaanél kataatan mirocti keenik abne ni-amrih diini fan sinam seecak, Yallih amril ken gee

أَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ الصَّلِحَتِ فَلَهُمُّ جَنَّنتُ الْمَأْوِيٰ نُذُلِّلْ بِمَا كَانُواْ يُعْمَلُونَ ۞

وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُواْ فَمَأُوبِهُمُ النَّالِّكِكُمَّا أَرَادُوَاْ أَنَيَخُرُجُواْمِنْهَآ أُعِيدُواْ فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُواْ عَذَابَ النَّارِ الَّذِي كُنُتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ۞

> وَلَنُذِيقَنَّهُ مِيِّنَ ٱلْعَذَابِ ٱلْأَدْفَىٰ دُونَ ٱلْعَذَابِ ٱلْأَكْبَرِ لَعَلَّهُ مْ يَرْجِعُونَ ۞

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن دُكِّرَ مِعَايَتِ رَبِّهِ عِثَرُّ أَغَرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ ٱلْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ ﴿

وَلَقَدْءَاتَيْنَامُوسَىٱلۡكِتَبَ فَلاتَكُن فِي مِرْيَةِمِّن لِقَآ إِيقِّـٰء وَجَعَلْنُهُ هُدَى لِبَيْ إِسْرَةِ يلَ۞

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أَيِمَّةَ يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُولًا وَكَالِمَا مُعَالِّونَا لَمَّا صَبَرُولًا وَكَالِمِينَا يُوقِنُونَ ٥

gibdaabinal yisbiren waqdi, kaadu ni-aayoota asmatah nummaysak sugen.

- 25. Nabiyow diggah ku-Rabbi, Usuk qhiyaamah ayró ken fan baxsele (moominiin kee koros kinnuk) addunyal diini caagidik itta elle waak sugeenimil.
- 26. Korosuh baxxaqqa maxaccoo, keenik dumal horaarik kibut abne baysiyyi ken dabooqay bayisneh addal gexak? Diggah woo horaarit abne fingat Ni-dudda tascasse astooti tanik, toysa farmoytit keenit abte kassis mayaabbaanaa?
- 27. Mayablaanaa! diggah nanu lee kafte baaxoy qabartê fanah beynam, tokkel bugrey ken kee ken lac inkih kak takme edde nayyaaqem. A-niqmat Yallih dudda kinnim mayablaanaa?
- 28. Kaadu koros moominiinik nee kee sin fanat a-meklaa kee baxsi yakkuwaam malaqooy, nummat vaaba mara tekkeenik itta.
- 29. Nabiyow keenik ixxic; meklah ayróy sin digaalá edde takke koroosite marah ken iimaan ken mayanfigaay, dagoom keenih maqambaalan toobitoonuh.
- 30. Toysa nabiyow derre keenit cabaay, digaalák keenil obtuwaytam gambal toobite weenik, diggah usun umaanék kol obtuwaytam qambaalaanahak.

إِنَّ رَبِّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُ مُ يَوْمِرُ ٱلْقِيكَمَةِ فِيمَاكَانُواْفِيهِ يَخْتَلِفُونَ ٥

أُوَلَمْ يَهْدِلَهُ مُركَمُ أَهْلَكَ نَامِن قَيْلُهِم مِّنَ ٱلْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسَاكِنِهِ مَرَّاتٍ في ذَلِكَ لَآيَتُ أَفَلا يَسْمَعُونَ ٢

أُوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا لَسُوقُ ٱلْمَآءَ إِلَى ٱلْأَرْضِ ٱلْحُنُ زِفَنُخْرِجُ بِهِ عِنْ زَعَا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا يُصُونُونَ ﴿

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَاذَاٱلْفَتُحُ إِن كُنتُمْ

قُلْ يَوْمَرُ ٱلْفَتْحِ لَا يَنفَعُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓلْ إيمَانُهُمْ وَلَاهُمْ يُنظَرُونَ ١

فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَٱنتَظِرْ إِنَّهُم مُّنتَظِرُونَ ٦

SUURAT AL-ACZAAB

Madiinal Obte, 73 Aayat Takke

Fulte Racmattaav, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Kee nabiyow Yallak meesitaay, Yallak-meesil diggi ixxic, kaadu koros kee munaafighiin koh kah sectam moggolin, diggah Yalli yaaxigi, naggaar kinni.
- 2. Kaadu nabiyow ku-Rabbik wacyik kol obtam katay, diggah Yalli abba haytaanamak adda yaaxigi kinni.
- 3. Kaadu Yallal kelitaay, isi caagiida inkih Yallal kelis, Yalli dacayrih koo duudahak.
- 4. Yalli numuh mahanna aliilit namma sorkocô baxa, kaadu sin agabuy ni-inaanih xiiron nel yakkoonay kak itteenih sinnil carammosseeni sin inaani ken maabinna. Kaadu tessenebbeeniih sinni migaaqal sectan urru sin xaylo maabinna toh sin maxcóy sin afittet tan' ikkah. Yalli cakki yaabaah, Usuk massa-le gital tirri haa.
- 5. Ken abbobtih migaagal ken seeca, Yallih xaqul qadaalatah aysuk ragtam tohuk. Tokkel ken abbobti aaxige wayten sin tekkek toysa usun sin toobokooy, sin awlaytitte diinil (currussen nagoosa kinnuk) kaadu hoxak edde raddeenimit dambi sin amol mayan, kinnih

يَنَأَيُّهُا ٱلنَّبِيُّ ٱتَّقِ ٱللَّهَ وَلَا تُطِعِ ٱلْكَافِرِينَ وَٱلْمُنَافِقِينَۚ إِنَّ ٱللَّهَكَانَ عَلَيمًا حَكِيمًا ١

وَٱتَّبِعْ مَا يُوحَى إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِمَاتَعُ مَلُونَ خَيِرًا ٥

وَتَوَكَّلُ عَلَى ٱللَّهِ وَكَفَى بٱللَّهِ وَكَفَى بِٱللَّهِ وَكِمَا لَكُ

مَّا جَعَلَ ٱللَّهُ لِرَجُلِمِّن قَلْبَيْن فِي جَوْفِةِ ع وَمَاجَعَلَ أَزْ وَلِحَكُمُ ٱلَّتِي تُظَاهِ ون مِنْهُنَّ أُمُّهَا يَكُرُ وَمَاجَعَلَ أَدْعِيآ ءَكُرُ أَبْنَاءَكُمْ ذَالِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَهِكُمْ وَٱللَّهُ يَقُولُ ٱلْحَقَّ وَهُوَيَهْدِي ٱلسَّبِلَ ٢

ٱدْعُوهُمْ لِلآبَآبِهِمْ هُوَأَقْسَطُ عِندَ ٱللَّهِ ۚ فَإِن لَّهُ تَعَالَمُواْ ءَابَآءَهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ فِي ٱلدِّين وَمَوَالِيكُمُّ وَلَيْسَ عَلَيْكُمُ جُنَاحٌ فِيمَآ أَخْطَأْتُم بِهِ وَلَكِن مَّاتَّكُمَّ لَكُتُ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ٥ immay dambi sin elle yabbixem niyaak loowitik abteenimi. Yalli dambi cabti-li, xuwaw-li kinni.

- moominiinil ken nafsik keenil xayuk raaqa, kaadu kay agabi digibih keenil caraamu ken inaanih innah, kaadu ramad-le mari gariiygarul keenik xayuk raaqa nagrah caddol Yallih kitaabal (kay madqaa kee kay sharqil) moominiin kee muhaajiriinik, sin awlaytiitik moominiin kee muhaajiriinik nagrat culewaa marah maqaané abtan sin akke waytek. Tama madqa kitaabal kutbeh sugte. (lawcal-macfuuz kinnuk).
- 7. Kaadu nabiyow keenih cus, ambiyak xagana (ateeban) beyne waqdi kaadu kok beyneeh, Nuucuuy, Ibraahimiiy, Muusaay, Maryam baxa Qiisak beyne waqdi. Kaadu maqar-le xagana keenik beyne (ambiya kinnuk).
- 8. Yalli farmoytiitik xagana kah beem, Yalli isi ambiyay numma tacee qhiyaamah ayró ken numma ken esserâ gidi (farmô gudduysiyyal ken ummat keenil gacissem kinnuk). Kaadu korosuh qansarissa digaalá keenih massoyse.
- Kee yeemene maraaw! Yallih niqmatay sin amol yani kassita kobxe macxi siinih yemeete waqdi, tokkel gibdi caacay kee able wayten qande (malayka kinnuk)

ٱلنَّبِيُّ أَوْلَى بِٱلْمُؤْمِنِينِ مِنْ أَنفُسِهِمَّ وَأَزْوَجُهُ وَأُمَّهَ ثُمُّمُّ وَأُوْلُواْ ٱلْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَى بِبَغْضِ فِي كِتَكِ ٱللَّهِ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَن تَفْعَلُواْ إِلَىٰ أَوْلِيَا بِكُو مَعْدُرُوفَاً كَانَ ذَلِكَ فِي ٱلْكِتَكِ مَسْطُورًا نَ

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ ٱلنَّبِيَّنَ مِيثَاقَهُرُ وَمِنكَ وَمِن نُوجٍ وَإِبْرَهِيرُومُوسَىٰ وَعِيسَى ٱبْنِ مَرْيَحً وَأَخَذُنَامِنْهُ مِقِيثَاقًا غَلِيظًا ۞

> لِيَسْعَلَ ٱلصَّدِقِينَ عَنصِدُقِهِمُّ وَأَعَدَّ لِلْكَفِينِ عَذَابًا أَلِيمًا ۞

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱذَكُرُواْ يَضَمَةَ ٱللَّهِ عَلَيْكُوْ إِذْ جَاءَتُكُوْ جُوْدٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِ مْرِيحًا وَجُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا فَكَانَ ٱللَّهُ بِمَا تَصْمَلُونَ بَصِيرًا ۞ Juzu' 21

٣٢- سورة الأحزاب

keenil rubne. Yalli isin abba haytaanam yabali kinni.

- 10. Moominiiney cusa kobxe macxi dagaarak iró-le kabuu kee gubá-le kabuk siinit vemeete waqdi kaadu intiita fuurut kafteeh, sorkocô baxitte garoyra toofe waqdi cusa, tokkel Yalla maggo dareemuh daremten (moominiin mege dareemu haysitteeh, munaafiqhiin uma dareemu havsitteemil).
- 11. Tokkel moominiin mokkorimteeh gibdi angoyyah yengeyyimen, moominiin munaafiqhiinik edde baxsimtuh.
- 12. Nabiyow cus: munaafighiin kee sorkocôbaxittet biyak (iimaanak lon agay-waaga kinnuk) kak yan mari Yallaa kee kay farmoyta nee elle xagnissem mali deedal kee duquurusiyya akke waytek iyyen waqdi.
- 13. Kaadu nabiyow cus, munaafiqhiin butta, Yasrib maraw (Madiinah mara kinnuk) a-aracal madabah litoonum mantoonuuy geebih duudda mantoonuk, toysa sinni buxaaxih gaca iyyen waqdi moominiinik, keenik hortá gacimih Nabiik idini esserak, diggah nibuxaaxi dibuk raqteeh, qaduwwik reebu mali iyyan. Is dibuk maraaqinnay usun qeebik kudimiksa faxaanam malon.
- 14. Kaadu qaduwwi tet (Madiina kinnuk) deraafek keenil culinnay, tohuk lakat diinik korraagaanaah

إِذْ جَاءُ وَكُمْ مِن فَوْ قِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ ٱلْأَبْصَدُ وَبِلَغَتِ ٱلْقُلُوبُ ٱلْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِٱللَّهِ ٱلظُّنُونَانَ

> هُنَالِكَ ٱبْتُلِيَ ٱلْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُواْ زِلْزَالًا شكدىدًا ١

وَإِذْ يَقُولُ ٱلْمُنَفِقُونَ وَٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمِ مَّرَضٌ مَّاوَعَدَنَا ٱللَّهُ وَرَسُولُهُ وَ إِلَّاعُ وُرَاكَ

وَإِذْ قَالَتَ طَابَفَةُ مِنْهُمْ يَنَأَهُلَ يَثْرِبَ لَامُقَامَ لَكُمْ فَأَرْجِعُواْ وَيَسْتَغَذِنُ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ ٱلنَّبِيّ يَقُولُونَ إِنَّ بِيُوتَنَاعَوْرَةٌ وَمَاهِيَ بِعَوْرَةٍ إِن يُرىدُونَ إِلَّا فِرَارًا ١

وَلَوْدُخِلَتْ عَلَيْهِ مِينَ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُبِلُولْ ٱلْفَتْنَةَ لَاتَوْهَا وَمَا تَلَتَّتُهُ أَبِهَاۤ إِلَّا يَسِيرًا ١ koroositaanam ken essereenik xayuk oggolak yenen, koroosannuk udurrutak manannon dagoh gide akke waytek.

- 15. Kaadu nummah ama munaafiqhiin ama-gaaduk naharat Yallah xagana culeenih sugen kudimih derre cabewoonu waanamah, kaadu Yallih xagni esserima xagana kinni
- 16. Nabiyow keenik ixxic (munaafiqhiin kinnuk); kudim inkinnah tu-siinih maxiqa rabak kuddeenik hinnay qidimik kuddeenik, toysa kudden sin tekkek woo manot kaxxam mahataktan addunyal dago wakti akke waytek.
- 17. Nabiyow keenik ixxic; iyyaay Yallak sin cattam umaané siinih faxeeh sin finqisam faxek, hinnay siinih nacruuraah, sin catam (qoklam) faxek, Yallak kalah awlaytu mageyaanaay, cateynay ken cata mageyan.
- 18. Yalli nummah siinik makkooteeh, sinaamak Jihaad niya yaggileeh, sinni toobokok nee fan gaca iyya mara yaaxigeh. Usun (munaafiqhiin kinnuk) qeebih ma-yamaatanaay, kaat ma-maran (mayangala) dago wakti akke waytek.
- 19. Moominiiney siinil gaba gibdon munaafiqhiin maaluuy, nafsil inkih siinih lon naqabuh, qebti meesi temeetek intiita keenik

وَلَقَدْ كَافُواْ عَلَهَدُواْ اللَّهَ مِن قَبُلُ لَا يُوَلُّونَ ٱلْأَذَبَكَرُّ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْتُولًا ۞

قُل لَّن يَنفَعَكُمُ ٱلْفِرَارُ إِن فَرَرْتُم مِّرَ ٱلْمَوْتِ أُوِّلْقَتْلِ وَإِذَا لَاتُمَتَّعُونَ إِلَّا فَلِيلًا ۞

قُلْمَن ذَاللَّذِي يَعْصِمُكُمْ مِّنَ ٱللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُوْسُوَءًا أَوْ أَرَادَ بِكُوْرَحْمَةً ۚ وَلَا يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ وَلِيَّا وَلَا نَضِيرًا ۞

*قَدْيَعْلَوُ اللَّهُ ٱلْمُعَوِّقِينَ مِنكُوْ وَٱلْقَايِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنَأُ وَلَا يَأْتُونَ ٱلْبَأْسَ إِلَّا قَلِيلًا ۞

ٱۺۣحۜڐؘؖٵٙؽٙؽڴڗؙؖڣٳؘۮؘٳۼٳٙ؞ۧٱڵۏۨڡؙؙۯٳۧٛؾٙۿؙؗؗۿ ؠٮؘڟؙۯۅڹٳڷۣؽڬؾۮۅۯٳۧٛڠؽؙۿؙۄٚػٲڶۧۮؽۑۼ۫ۺؽ ٵؘؽؠۄؚڡڔ؊ٱڵڡۧۅٝؾؙؚؖڣٳؘۮؘۮۿؘڹٱڶ۫ۏۧڡؙٛڛڶؘڨؙۅڮؙ Korankorak koo fan wagitah ken table rabi qawul buule numih innah conxô gibdah. Tokkel meesi keenik gexxa waqdi gileh innah arbagó-le arroobut sin doocaanaah, adá sin aban xannabá (dannabá) meklinta waqdi gabâ gibdaa kee kuuxewaynaanah. Too mari maamaninnaay, Yalli ken taamoomi bayseh, woh Yallal xabcinim kinni.

- 20. Munaafiqhiin woo buttaati (yengele macaxu kinnuk) gexe waytem yakkalen meesî gibdah, kaadu woo buttaati Madiinâ fanah tuduurek. barri maralluk yaniinim faxak yenen sin xaagitte esserak. Sin addal suginnoonuy qeb siinilluk abak manannon dago qeebi akkewaytek.
- 21. Nummah moominiiney Yallih farmoytat mege katayyu luk tenen kaa katatteenik, cagalah kaa kataytam Yallak galtó qaagitaah, ellecaboh ayrók meesita num kinni, kaadu Yalla maggom cusaah, kulli caalatal kaa faatita numu.
- 22. Kaadu moominiin buttaati tuble waqdi, tah Yallaa kee kay farmoyti nee kah xagniseemiiy, Yallaa kee kay farmoyta nummat yabte iyyen. Kaadu woh iimaan kee Yallih amrih oggoluk-sá keenih osissem mali.
- 23. Moominiinik Yallah culen xaganat numma teceeh, duudusse labha tan. Yallah culen axbuux duuduseeh. Yallih sabbatah rabe mari keenit

بِٱلْسِنَةِ حِدَادٍ أَشِحَّةً عَلَى ٱلْخَيْرِ أُوْلَتِكَ لَمْ يُؤْمِنُواْ فَأَحْمَطَ ٱللَّهُ أَعْمَالَهُمْ وَكَانَ ذَلكَ عَلَى ٱللَّه يَسِيرًا ١

يَحْسَبُونَ ٱلْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُولَ وَإِن يَأْتِ ٱلْأَحْزَابُ يَوَدُّواْ لَوْ أَنَّهُم بَادُونَ فِي ٱلْأَغْرَابِ يَسْعَلُونَ عَنْ أَنْبَآبِكُمْ ۗ وَلَوْكَ انْوَاْ فَكُمَّاقَتَلُوٓا إِلَّاقَلِيلَا ١

لَّقَدُكَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ ٱللَّهَ أَسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُواْ ٱللَّهَ وَٱلْيَوْمَ ٱلْآخِرَ وَذَكَرَ ٱللَّهَ كشرًا ش

وَلَمَّارَءَا ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلْأَحْزَابَ قَالُواْهَذَامَا وَعَدَنَا ٱللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُ وَ وَمَازَادَهُمْ إِلَّآ إِيمَنَاوَتَسْلِيمًا

مِّنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ رِجَالُ صَدَقُواْ مَاعَلَهُ دُواْٱللَّهَ عَلَيْهِ فِمِنْهُ مِمَّن قَضَىٰ نَحْبَهُ وَوَمِنْهُ مِمَّن تَنتَظُّ وَمَائِدً لُواْتَدْبِلَا ﴿

797

yaniih, qambaalita mari keenit yanih. Kaadu Yallah culen xagana ma-makinnoonuuy makorsinnon.

- 24. Yalli numma yecee mara ken nummal ken galtâ gidih kaadu Yalli munaafiqhiin digaalam faxek ken digaalam keh, hinnay toobat keenil bicseh keenil yaduurem keh, diggah Yalli dambi cabti-liiy, xuwaw-li kinni.
- 25. Kaadu Yalli koroosite mara Madiinat aben gaaduk naqabuluk ken gacse baxaysite marah anuk, maqaané addunyal magennoonuuy akeeral magennon, kaadu Yalli moominiin qeebih qokleeh ken yoyfoofeh caacay kee malaykat ken qike. Yalli qande-li, mayso-li kinni.
- 26. Kaadu Yalli koboxxe buttá cateh yan mara kitab marak (yahuuduk Qhureydâ xaylo kinnuk) lekalqootak oobiseh kaadu ken lubbittet conxó qide, Tokkel hortá keenik qiddaanaah, hortá keenik seewah orbissan.
- 27. Kaadu Yalli ken baaxóoy, ken dabooqaay, ken maaluu kee ahak duma edde aaqite wayten baaxó sin nagarsiise moominiiney, Yalli ummaanimih dudda-li kinni.
- 28. Kee nabiyow ku-agabuk ixxic: addunyâ manoo kee tet bilqá (bilhadá) faxxen sin tekkek, toysa ama! Addunyak (barrá caban waqdi yaceen maalu kinnuk) liyoomuk sin xaqmisaah, qaxmeqe cabtih sin cabuh.

لِّيَجْزِيَ ٱللَّهُ ٱلصَّهٰدِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ ٱلْمُنَفِقِينَ إِن شَآءَ أَقْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ غَغُورًا رَّحِيمًا ۞

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُواْ بِعَيْظِهِمْ لَمَّ يَنَالُواْ خَيِّزًاْ وَكَ غَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَْ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا ۞

وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَهَرُوهُمِ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَبِ مِن صَيَاصِيهِمِ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّغْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْشِرُونَ فَرِيقًا اللهِ

ۅٙٲؘۊ۫ڔؘؿؙڴؙؗۄٞٲۯۻؘۿؗؗؗؗ؞ۅٙڍێڔۿؙۄ۫ۅٲ۠ڡۧۅؘڵۿ؞ٞ ۅٙٲٞڗۻؘٵڶؘۘڗؾؘڟٷۄۿٲ۠ۅڪٙٳڹٱڷٮۜڎؙؗؗؗؗؗۼڮڵ ۺؿۦؚڡؘٙڍڽڔؙڒ۞

يَتَأَيُّهُا النَّبِيُّ قُل لِإِذْ وَعِكَ إِن كُنتُّ تُرِدْنَ ٱلْحَيَوةَ ٱلدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَحَالَيْنَ أَمُتِّعْكُنَّ وَأُسَرِّحْكُنَّ سَرَاحَاجَيلَا ۞

- 29. Kaadu Yallaa kee kay farmoytaay, akeerâ dabqa faxxeeniih tikcinen sin tekkek, toysa diggah Yalli siinik meqem abbaasita agabuh kaxxa galtó massoyse (jannat kinnuk).
- 30. Nabii agabow! Tambullee umaanéy qax-umaanele siinik abta tiya digaalá namma dirribuh teetil dirribsimele, toh Yallal xabcinim kinni.
- 31. Kaadu siinik Yallaa kee kay farmoytih amri oggolteeh, meqem abitte tiyah tet galtó nammaddah teetih aceenno kaadu meqe rizqhi teetih massosne jannatal.
- 32. Nabii agabow gersi agabuk hebeltô tiyah inna hinniton muxxoh Yallak meesitten sin tekkek, toysa xabcin yaabay labha kabba haah mayaabina sorkocôbaxat biyak-le num siinih sangeelaamak, kaadu shakki edde aneewaah, sharqi waasewaa meqe maxcó ixxica.
- 33. Kaadu sinni buxaaxil daffeya, caagid maliinoh mawqinaay, sinni bilqaa kee qax-maqaané marin labha maybulliina naharsi jaahiliyyah agbi kah aybullak suge innah islaamaninnak duma. Kaadu salat soolisaay, zaká acuwaay, Yallaa kee kay farmoytih amri oggola. Kee Nabii buxah maraw cagalah Yalli dambii kee umaané siinik kalaah saytunnoysiyyah sin saytunnoysam faxak.

وَإِن كُنتُنَّ تُرِدْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَاللَّالَارَ ٱلْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَتِ مِنكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا ۞

يَنِسَآءَ ٱلنَّبِيِّ مَن يَأْتِ مِنكُنَّ بِفَحِشَةِ مُبَيِّنَةٍ يُضَعَفْ لَهَا ٱلْعَذَابُ ضِعْفَيْنَ وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرًا

* وَمَن يَقْنُتْ مِنكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ ـ وَتَعْمَلُ صَلِحًا نُّوْتِهَآ أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيْمَا ۞

يَنِسَآءَ ٱلنَّيِّيِ لَشَ تُنَّ كَأَحَدِمِّنَ ٱلنِّسَآءِ إِنِ ٱتَّقَيْتُنَّ فَكَالَآخَضَغْنَ بِٱلْقَوْلِ فَيَطْمَعَ ٱلَّذِى فِي قَلْمِهِ عِمْرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلَا مَّعْرُوفَا ۞

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّخْنَ تَبَرُّجَ الْجَهِلِيَّةِ الْأَوُلِكَ وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَعَاتِيرِتِ الرَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مَا إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُونَ تَطْهِيرًا ۞

- 34. Kaadu cusa, Yallih aayootaa kee Nabii sunnak sin buxaaxil tankirriyimem, Nabii buxah maraw cagalah Yalli siinih xuwaawaah, adda yaaxigi kinni.
- 35. Diggah lab-muslimiin kee saymuslimiiniiy, lab-moominiin kee say-moominiiniiy, Yallih amri oggolta labhaa kee Yallih amri oggolta sayyó kaadu numma tacee labhaa kee numma tacee sayyóoy, tasbire labhaa kee tasbire sayyóoy, Yallah tagunxeeh meesitta labhaa kee Yallah tagunxeeh meesitta sayyó kaadu sinni maaluk sadaqhat tacee labhaa kee sinni maaluk sadaghat tacee sayyóoy, Yallih sabbatah soomta labhaa kee Yallih sabbatah soomta sayyó kaadu sinni sambooba caraamuk dacrissa labhaa kee sinni sambooba caraamuk dacrissa sayyóoy, Yalla maggom cussa labhaa kee Yalla maggom cussa sayyóh Yalli tama marah inkih dambi cabtii kee kaxxa galtó keenih massoyse jannatal.
- 36. Moomintuh maxiqtaay kaa maceltaay, moomintóh maxiqtaay tet macelta, Yallaa kee Yallih farmoyta caagidik teyna meklan waqdi, sinni caagidik doorit luk raaqaanam, kaadu Yallaa kee kay farmoytih amri cine num, toysa nummah baxxaqqa iyya hoxah hoxe cakki gitak.

وَٱذْكُرْتَ مَايُتْلَافِ بُيُوتِكُنَّ مِنْءَايَنتِ ٱللَّهِ وَٱلْحِصَّمَةُ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ۞

إِنَّ ٱلْمُسْلِمِينَ وَٱلْمُسْلِمَتِ

وَٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَتِ وَٱلْقَانِتِينَ

وَٱلْقَانِتَتِ وَٱلصَّلِيقِينَ وَٱلصَّلِيقَتِ

وَٱلْقَانِتَتِ وَٱلصَّلِيقِينَ وَٱلصَّلِيقِينَ وَٱلْمُتَصَدِقَتِ

وَٱلْفَيْشِعِينَ وَٱلصَّلْمِينَ وَٱلْمُتَصَدِقِينَ وَٱلْمُتَصَدِقَتِ

وَٱلْفَتْمِيمِينَ وَٱلْمُتَصَدِقِينَ وَٱلْمُتَصَدِقَتِ

وَٱلْفَتْمِيمِينَ وَٱلْمُتَصَدِقِينَ وَٱلْمُتَصَدِقَتِ

وَٱلْفَتْمِيمِينَ وَٱلْمَتَعِمْتِ وَٱلْمُتَصِدِقِينَ وَالْمُتَصَدِقَتِ

اللّهَ كَثِيمًا وَٱللَّاكِرِينِ

اللّهَ كَثِيمًا وَٱلذَّكِرِينِ

وَمَاكَانَ لِمُؤْمِنِ وَلَامُؤْمِنَةٍ إِذَاقَضَى ٱللَّهُ وَرَسُولُهُ وَأَمَّرًا أَن يَكُونَ لَهُمُ ٱلْخِيْرَةُ مِنْ أَمْرِهِمَّ وَمَن يَعْصِ ٱللَّهَ وَرَسُولُهُ وَفَقَدْضَلَ ضَلَاً مُّبِينَا ۞

800

Juzu' 22

- 37. Kaadu nabiyow cus, Yalli islaamaninnol kah yemgeeh atu currusiyyal kah temge numuk (Caarisâ baxa Zeydi kinnuk) isi barrá ibbixay macabinaay Yallak meesit kaak itte waqdi, Nabiyow Yalli Zeydi barrá cabaah atu tet rihmissu waytaamay Yalli wacyih kol oobisey sinaamak meesitak isi nafsit qellissa, tamah Yalli yayballayuwaam kinni kaadu Yalli cakkisita isik meesitaanam. tokkel Zeydi isi caagidik teetik yumurrugeeh tet cabe wagdi tet koh rihmisneh kaak ivve Yalli. Moominiin sinnil muggaaqisse xale ween xayloy yeynebeenih agbih rihim dambi keenil akke waam keh sinni caagiidak gaba keenik kalan wagdi (ken caban wagdi kinnuk), Yallih amri tunguddubem kinni.
- 38. Nabiil dambi mayanaay gibda matan Yalli kaah xiqsiiseemil, amah Yallih madgay kaak duma warree maral (ambiya kinnuk) madgimte, Yallih amri madgay meklinte kinni
- 39. Yallih farmooma gudduysa mari Yallak meesitaanaah, kaak-sa numuk ma-meesitan, Yalli cisaabah (fokkaagóh) ken duudah, ken taamoomit dacayrih yan.
- 40. Nabii Mucammad صَمَّ ٱلنَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ sin labhak numtin abba hinna, Yallih farmoytaay, ambiyak ellecabô Nabii ikkal, Yalli ummaanimil ixxiga-li kinni.

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَهُ ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكَ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَأُتَّقَ ٱللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا ٱللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى ٱلنَّاسَ وَٱللَّهُ أَحَقُّ أَن تَغْشَلَهُ فَلَمَّا قَضَى زَيْدُ مِّنْهَا وَطَرًا زَقَّ جِنَكُهَا لِكُي لَا يَكُونَ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِيٓ أَزْوَجِ أَدْعِيآبِهِمْ إِذَا قَضَوْ أُمِنْهُنَّ وَطَرَأً وَكَانَ أَمُرُ أَلَّهِ مَفْعُولًا ١

مَّا كَانَ عَلَى ٱلنَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ ٱللَّهُ لَهُۗ سُنَّةَ ٱللَّهِ فِي ٱلَّذِينَ خَلَوْاْ مِن قَبْلُ وَكَانَ أَمُرُ ٱللَّه قَدَرًا مَّقَدُورًا شَقَدُورًا ١

ٱلَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِيسَالَتِ ٱللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَوَلَا يَخْشَهُ نَأْحَدًا إِلَّا ٱللَّهُ وَكُونَ بِٱللَّهِ حَسِيبًا ۞

مَّا كَانَ مُحَمَّدُ أَبَآ أَحَدِمِّن رِّجَالِكُو وَلَكِن رَّسُولَ ٱللَّهِ وَخَاتَمَ ٱلنَّبِيْ فَيُ وَكَانَ ٱللَّهُ بِكُلِّ شَيْءِ عَليمًا ٤

- 41. Kee yeemene maraaw! Yalla maggo cusiyyah cusa.
- 42. Kaadu carraay, saaku kaa saytunnoysa.
- 43. Yalla kinni siinih nacrurtam kaadu kay Malayka Yalla siinih kallactaah dambi cabti siinih esserta Yalli diteetak diifû fan sin yayyaagenkeh. Yalli moominiinih nacrur-li kinni.
- 44. Yallat yangoorowen ayró ken salaamaqley keenil qidaana salaamagleykum keenik iyyaanama, ken Rabbi mege galtó keenih massoyse addunyaay akeeral
- 45. Kee nabiyow! Nanu diggah kuummattal sumaaqitak, yeemene mara ayti-kumusak, cine mara meesiisak koo rubne.
- 46. Kaadu Yallâ fanah kay idnih sinam seecak koo rubneeh, atu nabiyow tirri iyyam faxa marah ura faanusih inna kinnito.
- 47. Kaadu nabiyow moominiin aytikumus diggah Yallak kaxxa muxxó loonumul (Jannatti kaloola kinnuk).
- 48. Kaadu koros kee munaafighiin kok ittam moggolinaay, ken adál ken ma-kataatinay kol baahaanam keenih cabaay, Yallal kelit. Yalli isil kelta mara dacayrih xiqahak addunyaay akeeral.
- 49. Kee yeemene maraaw! yeemene agabuk gennaaqó taxeen waqdi,

يَتَأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱذَكُرُواْ ٱللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ١٠

وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا

هُوَ ٱلَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَتِهِكُتُهُ ليُخْرِجَكُمْ مِّنَ ٱلظُّلُمَنِ إِلَى ٱلنُّوْرِ وَكَانَ بٱلْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ١

تَحْتُتُهُمْ يَوْمَ مَلْقَوْ نَهُ وسَلَاهُ وَأَعَدَّلُهُمْ أَحْدًا كَريمَا ١

يَتَأَيُّهُا ٱلنَّتَى إِنَّا أَرْسَلْنَكَ شَهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذبِرًا ١

وَدَاعِيًا إِلَى ٱللَّهِ بِإِذْ نِهِ ء وَسِرَاجَامُّنِيرًا ٥

وَبَشِّرِ ٱلْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ فَضَملًا كبيرًا ١

وَلَا تُطِعِ ٱلْكَفِرِينَ وَٱلْمُنَفِقِينَ وَدَعَ أَذَنَهُمْ وَتَوَكَّلُ عَلَى ٱللَّهِ وَكَفَى بِٱللَّهِ وَكِيلًا

يَتَأَتُّهُا ٱلَّذَينَ ءَامَنُهَ أَ إِذَا نَكَحْتُ مُ ٱلْمُؤْمِنَات

802

wohuk lakat keenil orobtaanak duma ken cabteenik, giddáy keenil loowittaana manton, toysa maaluk litoonumuk ken xagmisaay, qaxmege cabtih ken caba.

33- Suurat Al-Aczaab

- 50. Kee a-nabiyow nanu diggah kuagabuy le-yaras (mahari kinnuk) kah tecee koh calallosneeh xiqsisneh, kaadu Yalli xannabak koh yeceemik nagoosak kugaba timlikem koh calallosneeh xiqsisneh, kaadu ku-qammih sayxaylóoy, ku-abbah maganxiixih say-xaylóoy, ku-inah saqalih sayxaylóoy, ku-inah maqanxiixih say-xaylóy kolluk guuroh tewqe koh calallosneeh xiqsisneh, kaadu moomintóh tan barrá isi nafsi nabiih teceeh, Nabii tet rihmisitam faxek cagalah koh calallosneeh xiqsisne nabiyow moominiinik fanaak yaras maleh. Nummah ken agabuu kee ken gaba timlike nagoosah fardi keenil abnem neexegeeh daabisneh (woh agabuk fereyik biso abte waanamaay, masrufuuy, ...) amah koh kah abneeh xiqsisnem ceyaa kee gibda kol akke wayta gidi nabiyow, Yalli dambi cabti-li, xuwaw-li kinni.
- 51. Nabiyow doorit lito faxxa barrá keenik raagissaah, faxxa barrá isih fan keenik orbissaamal. Kurtanek raagisse barrá isih fan orbissam faxxek dambi kol mayan, too doorit ken intiita edde wagartaah, rookite waanaah, atu keenih teceemit usun inkih leedaanamat xayuk raaga,

ثُمَّ طَلَّقَتُ مُوهُنَّ مِن قَبْل أَن تَمَسُّوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةِ تَعْتَدُّونَهَا فَمَيَّعُوهُنَّ وَسَرِّحُوهُنَّ سَرَاحَاجَمِيلًا ١

يَتَأَيُّهُا ٱلنَّيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَالَكَ أَزُولَجَكَ ٱلَّتِيَّ ءَاتَيْتَ أُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّآ أَفَآءَ ٱللَّهُ عَلَيْكَ وَيَنَاتِ عَمَّكَ وَيَنَات عَمَّلِتِكَ وَبِنَاتِ خَالِكَ وَبِنَاتِ خَالَتِكَ ٱلَّتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ وَأَمْرَأَةً مُوْمِنَةً إِن وَهَبَتَ نَفْسَهَا لِلنَّيِّ إِنْ أَرَادَ ٱلنَّيُّ أَن يَسْتَنكِحَهَا خَالِصَةَ لَّكَ مِن دُونِ ٱلْمُؤْمِنِينِ ۗ قَدُ عَلِمْنَا مَا فَرَضِّنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَامَلَكَتْ أَنْمَانُهُمْ لِكَنْلَا تَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجُ فُوكَ انَ ٱللَّهُ عَنْفُورًا رَّحِيمًا ۞

* تُرْجِي مَن تَشَاءُ مِنْهُنَّ وَيُغُويٓ إِلَيْكَ مَن تَشَاآءُ وَمَن ٱبْتَعَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَكَرْجُنَاحَ عَلَيْكَ ذَٰلِكَ أَدْنَىٓ أَن تَقَدَّ أَعْيُنُهُنَّ وَلَا يَحْزَتَ وَيَرْضَانِ بِمَآءَاتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُو كُو ۖ وَكَانَ ٱللَّهُ عَليمًا حَليمًا ١

Yalli sin sorkocôbaxittet tanim yaaxigeh, Yalli yaaxigi, xiqli kinni.

- 52. Ama ku-gennaaqót yan agabuk wadir gersi agbi koh maxiqaay, ken aftok aki agabu keenit tabiddilem (korissam) koh maxiqta qaxa keenik tassokooteway, naqoosah yan agabuy ku-gaba timlike akke waytek, Yalli ummaanim dacrisé kinni.
- 53. Kee yeemene maraw! Nabii buxaaxi maculina usuk idini siinih vaceeh, maaqóh sin seeca waqdi akke waytek, alayyu teetik qambaale kalah, kaadu kinnih immay deegimteenik toysa culaay tokmeenik wadir fixiixa mariiy-mara siinik walalisak madaffeyinay, diggah too daffeyna Nabii adá abta daffeyna kinnik, tokkel usuk siinik wacarriyaah, Yalli cakkik mawacarriya. Kaadu Yallih farmoytih agabu duyyek tuk teyna ken essertan waqdi tokkel reebuk derrek ken essera. Toh sin sorkocô baxittee kee ken sorkocô baxitteh saytunaaneh taysehik, Yallih farmoyta adá abtaanam siinik faxxiimak manannaay, siinih maxiqta. Kaadu usuk rabek wadir kay agabul inkinnah rihimtaanam siinih maxiqta. Diggah too adá kaa abtaanam kee kay agabul rihimtaanam Yallih xagul kaxxa dambi kinni.
- **54.** Sinaamey Nabii adá abba haytaamak-tu tuybulleenik hinnay qellisseenik, toysa diggah Yalli

لَّا يَكِلُّ لَكَ ٱلنِّسَآءُ مِنْ بَعْدُ وَلِآأَنَ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَجِ وَلَوْأَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَامَلَكَتْ يَمِينُكُّ وَكَابَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ رَّقِيبًا ۞

إِن تُبَدُواْ شَيْعًا أَوْتُخَفُوهُ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ٥

٣٢- سورة الأحزاب

- ummaanim yaaxigi kinni kaak gellittam matan.
- 55. Agbi cijaab haysite waam dambi keenil mali sinni abbobtiiv, sinni lab-xaylooy, sinni lab-toobokooy, sinni lab-toobokoh lab-xaylooy, sinni sav-toobokoh lab-xavloh xaqul, kaadu moominiin agabuu kee ken gaba timlike naqoosah xaqul cijaab haysite waanam dambi keenil mali. Agabow Yallak meesita Yalli sin edde amriseemil. diggah Yalli ummaanim yabali kinni.
- 56. Diggah Yallaa kee kay Malayka Yallih farmoytal salat oobisan (salat Yallak saaree kee nacruuruuy, kay malaykak doogáa kee dambi cabti Yallal kaah essertaama) kee nummayse maraw racmat kee nagaynan maggom kaal oobisa.
- 57. Diggah Yallaa kee kay farmoyta adá aba mari addunyaay akeeral Yalli ken abaareeh isi racmatak ken yeyxeereeh, ken tayqunxee digaalá keenih massoyse.
- 58. Kaadu lab-moominiin kee saymoominiin adá aba mari usun umaanék baaheenim aalle kal. tovsa nummah almummaa (anewaynu) kee baxxaqqa iyya dambi sinni nafsi feerisen.
- **59.** Kee nabiyow ku-agabuu kee kusay xaylóoy, moominiin agabuk ken saroy xagar duddu hayta

لَّاجُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِيٓءَابَآبِهِنَّ وَلَآ أَبِّنَآبِهِنَّ وَلَآ إِخْوَنِهِنَّ وَلَآ أَبْنَآءِ إِخْوَنِهِنَّ وَلَآ أَبْنَآءِ أَخَوَتِهِنَّ وَلَانِسَآبِهِنَّ وَلَامَا مَلَكَتْ أَيْمَنُهُنَّ ۗ وَٱتَّقِينَ ٱللَّهَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ٥٠٠

إِنَّ ٱللَّهَ وَمَلَتَهِكَ تَهُ ويُصَلُّونَ عَلَى ٱلنَّتِيُّ يَكَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْصَلُواْعَلَيْهِ وَسَلِّمُواْ تَسُلمًا ١

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُ وِلَعَنَهُمُ ٱللَّهُ فِي ٱلدُّنْيَاوَٱلْآخِرَةِ وَأَعَدَّلَهُمْ عَذَابَا مُّهِينَا ۞

وَٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَاتِ بغَيْرِ مَا ٱكۡ تَسَبُواْ فَقَدِ ٱحۡتَمَلُواْ بُهْتَانَا وَإِثْمَامُّ بِينَا ٥٥

يَنَأَيُّهَا ٱلنَّيُّ قُل لِّأَزْوَجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءَ ٱلْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِن amook sinnil oobisa keenik ixxic; woo saroh oobisiyyi usun meqe agabuy currik yani kinnoonumul yamixxigeenimil xayuk raqta, tokkel adá ken abe wayoonuh, kaadu Yalli dambi cabti-li xuwawli kinni.

- 60. Munaafiqhiin kee sorkocôbaxittet biyak-le maraay Madiinal yab ruka mari ama umaaneenak aadeewayya heenik nabiyow koo keenit ruubenno (qarbaabisenno), tohuk lakat tet addal ku-cuggaane mayakkan dago wakti akke waytek.
- 61. Usun abbarsimeeniih, Yallih racmatak yexxereenih faxekkeliiy geytimoonay yabbixsimeeniih, qiddiimiyyah qiddiiman Yallal koroositeenimih sabbatah.
- 62. Amah Yalli fiirise gitay keenik duma warraye marih addat sugte munaafiqhiinil firsime kaadu Yalli fiirise madqah inkinnah korsiyya mageyta.
- 63. Nabiyow sinam anqasah qhiyaama edde solta saaqat koo esserta, cagalah qhiyaamah ixxiga Yallih xaqul tan keenik ixxic. Kaadu nabiyow iyyi koo yiysixxigee qhiyaama xayi waktit takke way?
- 64. Diggah Yalli koros abaareeh, isi racamatak ken yeyxeereh addunyaay akeeral, kaadu saqiir deqsitta giráy habuubugta keenih massoyse akeeral,

جَلَيِمِيهِ تَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَن يُعْرَفْنَ فَلَا يَعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنُ فَوَكَا تَرْحِيمًا ۞

* لَيْنِ أَرِّيَنَهُ الْمُنْفِقُونَ وَالْآيِنَ فِي قُلُوبِهِ مَ مَّرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَكَ بِهِمْ ثُمَّ لَايُجَاوِرُونَكَ فِيهَآ إِلَّا قَلِيلًا ۞

> مَّلْعُونِينَّ أَيْنَمَا ثُقِفُواْ أُخِذُواْ وَقُتِّلُواْ تَقْتِيلًا ۞

سُنَّةَ ٱللَّهِ فِ ٱلَّذِينَ خَلَوْاْمِن قَبْلُّ وَلَن جَجَدَلِسُنَّةِ ٱللَّهِ تَبْدِيلَا ۞

يَسْعَلُكَ ٱلنَّاسُعَنِ ٱلسَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَاعِهُهَاعِندَ ٱللَّهُ وَمَايُدْرِيكَ لَعَلَّ ٱلسَّاعَةَ تَكُونُ قرِيبًا ١

إِنَّ ٱللَّهَ لَعَنَ ٱلْكَنفِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا ١

- **65.** Umman tet addal waarak, awlaytu mageyaanaay, cateyna mageyan.
- 66. Ken foocitte girál koran-korsinta ayró nadaamitak maganey Yallih amri oggolleeh, kay farmoytih amri oggolleh suginninoy addunyal ah net akkuk mananna iyyan.
- 67. Qhiyaamah ayró koros itteh; ni-Rabbow nanu diggah niabbobtii kee ni-kaxxa maritteh amri oggolleeh, cakki gitak nee makkoyseenih.
- 68. Ni-Rabbow ken digaalá nidigaalak namma dirribu (marduf) keenil-abaay, isi racmatak kaxxa mayxaarah ken eyxer.
- 69. Kee yeemene maraw! Nabii Muusa adá abe marih inna makkina, tokkel Yalli usun iyyeenimik bari kaa abe (kaa saytunnoyseh), kaadu usuk Yallih xaqul fayya iyya aracay konnaba-le luk suge.
- 70. Kee yeemene maraw! Yallak meesitaay, massah tan maxcóy dirab kee deedalak tu-edde aneewayta ixxica.
- 71. Yallak meesitteenik meqe taamoomi abtaanam siinil bicseleeh, sin dambitte siinih cabele. Yallaa kee kay farmoytih amri oggole num, toysa nummah kaxxa affoofiyyah yoffoofee addunyaay, akeeral.
- 72. Diggah nanu amaanatak sinam kah amrissi haynem kee ken kak waassa haynem qaranwaa

خَالِينَ فِيهَا أَبَداً لا يَجِدُونَ وَلِيًا وَلا نَصِيرًا ١

يَوَمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي ٱلنَّارِيَقُولُونَ يَنَيَّتَنَاۤ أَطَعَنَا ٱللَّهَ وَأَطَعۡنَا ٱلرَّسُولَا ﴿

وَقَالُواْرَبَّنَآ إِنَّآ أَطَعْنَاسَادَتَنَا وَكُبْرَآءَتَا فَأَضَلُونَا ٱلسَّبِيلاُ ۞

رَبَّنَآ َالِهِ مِضِعْفَيْنِ مِنَ ٱلْعَذَابِ وَٱلْعَنْهُمُ لَلَهُ الْعَذَابِ وَٱلْعَنْهُمُ لَلَهُ الْعَذَابِ وَٱلْعَنْهُمُ

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَاتَكُونُواْ كَٱلَّذِينَ ءَادَوْاْ مُوسَىٰ فَبَرَّاُهُ ٱللَّهُ مِمَّاقَالُواْ وَكَانَ عِندَ ٱللَّهِ وَجِيهَا ۞

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَقُولُواْ قَوَلَا سَدِيدًا ۞

يُصْلِحْ لَكُو أَعْمَلَكُو وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوْبَكُو اللهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُو اللهِ وَمَن يُطِع اللهَ وَرَسُولَهُ, فَقَدْ فَازَفَوْزًا عَظِيمًا ۞

إِنَّا عَرَضْنَا ٱلْأَمَّانَةَ عَلَى ٱلسَّمَوْتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱلْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَن يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا kee baaxóoy, galeelál xayyosne, tokkel tet yakkugeenim cineeniih, teetik meesiteeniih, seehadayti tet yukkuqe. diggah usuk isi nafsih kaxxa dulmi-li, iggima-li kinni.

73. Yalli seehadaytu amaanat kah feerisem lab-munaafighiin kee say-munaafiqhiiniiy, Yallat agleyta hayta labhaa kee Yallat agleyta hayta sayyó elle digaallâ gidi, kaadu lab-moominiin kee saymoominiinik Yalli toobat keenik oggolaah, dambi keenih cabamkeh, Yalli dambi cabti-li, nacrur-li kinni.

وَحَمَلَهَا ٱلْاِنْسَانُ إِنَّهُ وَكَانَ ظَلُو مَا جَهُولًا

لُّعَذِّبَ ٱللَّهُ ٱلْمُنَافِقِينَ وَٱلْمُنَافِقَاتِ وَٱلْمُشْرِكِينَ وَٱلْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ ٱللَّهُ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَاتُّ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِمًا ١

808

SUURAT SABÁ

Makkal Obte, 54 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- Yallay qaranwaa kee baaxól tanimle dudda-le fayla-le addunyal kaadu Usuk akeeral dudda le fayla-le, Usuk naggaara, adda yaaxigi isi ginók.
- 2. Yalli baaxót cullu ittam kee teetik bukku ittam yaaxigeh, kaadu qaraanak obbu ittam kee kaa fan eweqqi ittam yaaxigeh, Usuk xuwawli, dambi cabti-li.
- 3. Koroosite mari qhiyaama nel matamaata iyye, nabiyow keenik ixxic; aleey inni Rabbil xiibita immay diggah siinih amaatele, Yalli qellittam yaaxigi, qunxa xuuneyti qilsak leh gide qaranwal kaak maqellittaay baaxól kaak maqellitta, wohuuk qunxaah wohuuk nabam matan baxxaqqa-le kitaabal (lowcal macfuuz kinnuk) kutbeh teneh akke waytek.
- 4. Yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mara elle galtam keh, woo mari dambi cabtii kee meqe rizqhi-lon (jannat kinnuk).
- 5. Nek yassaqqe mara sinni akkaluk Ni-aayootah baysiyyah yangicille marii, woo mari gacta digaaláy ken qansarissa-le.

ٱلْحَمَٰدُيلَّهِ ٱلَّذِى لَهُ مَا فِي ٱلسَّمَوَتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضِ وَلَهُ ٱلْحَمَّدُ فِي ٱلْآخِرَةُ وَهُوَ ٱلْحَكِيمُ ٱلْخِيرُ ۞

يَعْلَوُمَا يَلِجُ فِي ٱلْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنزِلُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ وَمَا يَعْلُجُ فِيهَا وَهُوَ ٱلرَّحِيهُ ٱلْغَفُورُ ۞

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَا تَأْتِينَا ٱلسَّاعَةُ قُلْ بَكَلَ وَرَقِي اَتَأْتِينَّكُمْ عَلِمِ ٱلْغَيْبِّ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي ٱلسَّمَوَتِ وَلَا فِي ٱلْأَرْضِ وَلَا أَضْغَرُمِن ذَلِكَ وَلَا أَكْرَبُنِ وَلَا أَضْغَرُمِن ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُولًا لَا فِي كِتَبٍ مَّيِينٍ ۞

لِيَجْزِي الَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ الصَّلِحَتِّ أُوْلَتَبِكَ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَرِنْقُ كَرِيمٌ ۞

> وَٱلَّذِينَ سَعَوْ فِي ٓ اَكِينَا مُعَاجِزِينَ اُوْلَتِهِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رِّجْزِ أَلِيهٌ ۞

- الجزء ٢٢ 🔾 809
- 6. Qilmi kah yontocowwime mari ku-Rabbik kol oobe Qhuraan cakkih kaa yablen, kaadu ama Qhuraan maysoliiy, faylalih yan Rabbih gitâ fan tirri haa (yascasse).
- 7. Koroosite mari sittak iyyeh:
  aggirqimiyyah taggiriqqeeniih sin
  xagar ruma yakke waqdi, diggah
  isin qusba ginóh ginniimettoonuuh,
  sinni magooqak nuwwuk
  awqettoonum siinih warsa num
  (Nabii Mucammad مَعَالَيْهَا عَلَيْهِ وَسَالًا
  kinnuk) siinih maay nascassoo
  iyyen (anqasah axcuk).
- 8. Ama num (Nabii kinnuk) Yallal dirab ginnaasite innaa, hinnay cabi kaat yaniih? Iyyen. koros kah itta inna hinna, akeera nummayse waa mari akeeral digaaláh addat yaniiniih, addunyal cakkik xer baditit yanin.
- 9. A-korosuy akeera nummayse wayta Yallih qaran kee baaxók foocaa kee derrek keenik tanim fan matablaa? Yallih duddak faxnek baaxó keenil xuumusenno, hinnay qaraanak kitiifon keenil oobisenno digaaláh iyye, diggah tohut astá tan ummaan naqsuy Yallal yaduurih yanih.
- 10. Nummah Yalli xiibitak iyyeh; Nabii Daawuuduh nek tan muxxó kaah necee (nabuwwannuu kee kitab kinnuk). kee qaleelay, kee haaday! yalla kaalluk saytunnoysa axcuk keenih secne, kaadu birtá kaah xabbacosneh.

وَيَرَى الَّذِينَ أُوثُواْ الْعِلْمَ الَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِكَ هُوَّالْحَقَّ وَيَهْدِيَ إِلَى صِرَطِ الْعَزِيزِ ٱلْحَمِيدِ ۞

ۅَقَالَ الَّذِينَكَفَرُواْهَلْ نَدُلُّكُوْعَلَىٰ رَجُلِ يُنَيِّئُكُمْ إِذَا مُزِقَّتُمُكُلَّ مُمَزَّقٍ إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقِ جَدِيدٍ ۞

أَفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَم بِهِ عِصِنَّةٌ بَّبِ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْآخِرَةِ فِي ٱلْعَذَابِ وَٱلضَّلَالِ ٱلْجَعِيدِ ۞ ٱلْجَعِيدِ ۞

أَفَلَةُ يَرَوُّا إِلَى مَابَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَاخَلْفَهُمِ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ إِن نَّشَأْ خَشِفْ بِهِمُ ٱلْأَرْضَ أَوْنُشْقِطْ عَلَيْهِمْ كِسَفَامِّنَ ٱلسَّمَآءَ إِنَّ فِى ذَلِكَ لَايَةً لِّكُلِّعَبْدِهُ مُنِيبٍ ۞

*وَلَقَدْءَاتَيْنَادَاوُودَمِنَّافَضْمُلَّ يَحِبَالُ أُوْلِي مَعَهُ وَوَّالطَّيْرِ وَلَاَنَّالُهُ ٱلْخَدِيدَ ۞

- 11. Qebti diriiqay dudda-le bicisaay, maroora kak missos, kaadu koo kee ku-buxah mara mege taamá taamita, diggah Anu isin abba haytaanam yabaliiy Yok qellittam matan iyye Yalli nabii Daawuuduk.
- 12. Kaadu Nabii Suleymaanah saaki gexó kak alsaay, carrih orbá kak alsa kinni caacay kaah qanne. Kaadu nacaas dara kaah diyaayisne (eelisne) kaadu jinnik kay foocal taamittam kaah qanneh kay Rabbih idnih. Kaadu keenik Ni-amrik daggaawa num saaqiir deqsitta giráh digaalá kaa tammosna.
- 13. Jinni, Nabii Suleymaanah masaagid kee qarwak faxxa haam kaah bicsaah taamita. kaadu numtin-wellittey nacaas kee karaariitik taniiy, kaxxa kooraariy dorwah innah tanii kee kaxxa buutittey aracak angayye wayta kaah bicsa. Nabii Daawuud buxah maraw Yallah faatoh mege taamoomi aba siinih yeceeh yan niqmatal. Yi-naqoosak Yoo faatittam dagoh.
- 14. Nabii Suleymaanal raba mekelleeh rabe waqdi, kay raba keenih tescessem matan baaxóh irimmiy kay caxxa tokme akke waytek. Eddeluk usuk rade waqdi jinnih tumbulleeh gaddowteh, gellittem taaxagó akkinnoonuy ken taysugunxe taamáy ken biyaktah addat aaduk manannon.

أَنِ ٱعْمَلُ سَلِعَتِ وَقَدِّرْ فِي ٱلسَّرْدِ وَٱعْمَلُواْ صَالِحًا إِنَّى بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ١

وَلِسُلَيْمَنَ ٱلرِّيحَ غُدُوُّهِا شَهَرٌ وَرَوَاحُهَا شَهَرُ وَأَسَلْنَالَهُ وعَيْنَ ٱلْقِطْرِ وَمِنَ ٱلْجِنِّ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ يَكَيْدِبِإِذْنِ رَبِيْطٍ وَمَن يَزِغُ مِنْهُ مْ عَنْ أَمْرِيَا نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ ٱلسَّعِيرِ ١

يَعْمَلُونَ لَهُومَايَشَآءُ مِن مَّحَارِيبَ وَتَمَاثِيلَ وَجِفَانِ كَٱلْجُوَابِ وَقُدُورِ رَّاسِيَتٍ ٱعْمَلُوٓاْ ءَالَ دَاوُودَ شُكُرًا وَقِلِيلُ مِّنْ عِبَادِي ٱلشَّكُورُ ١

فَلَمَّا فَضَيْنَاعَلَيْهِ ٱلْمَوْتَ مَادَلَّهُ مُعَلَىٰ مَوْتِهِ = إِلَّا دَآبَّةُ ٱلْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنسَأْتَهُ وَفَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ ٱلْجِنُّ أَن لَّوَكَانُواْ يَعَلَمُونَ ٱلْغَيْبَ مَالَبِثُواْ فِي ٱلْعَذَابِ ٱلْمُهِين ١

الجزء ٢٢

15. Nummah Sabá deqsitta kedóy yamanal sugte, ken dabooqal kaxxa astáy Yallih duddaa kee muxxó tascasse luk yenen, woh kaxxa namma bustaanay daqaarak migda-le qaxaa kee gura-le qaxa raaqak ten. Keenik iyyeenih; sin Rabbih quusik (rizqhik) akumaay kaa elle faatita keenik iyyen, tama sin baaxó meqe baaxóoy, sin Rabbi dambi cabé kinnik.

16. Tokkel Yallih amrit derre cabeeniih, kaxxa weeqay xuugaagi kee medmedwa duufut beya keenil rubne, kaadu ken namma bustaanat namma bustaanay yakmeenim kak qeeró leeh, Asli deqsitta caxaa (Saagantó kinnuk) kee Jinni-kusrak (Abur-kusra kinnuk) dagom-le keenih edde nibiddile.

- 17. Tohul ken kah galatnem koroositeeniih, Yallih niqmat faatite weenimih sabbata. Tama galtóh galatnâ mannu koroosite mara akke waytek.
- 18. Kaadu ken (sabáh mara kinnuk) kee barkat elle oobisne magaaloolih fanal (Shaam kinnuk) tambullee magaalooliy ittat xakabuh tani hayneeh, ama magaaloolih fanal gexo caggudusneh, woo magaaloolih fanal baritteetaay, ayroora gexa saayah anuk keenik inne tuk meesite kalah.
- 19. Eddeluk ni-Rabbow ni-safarih mafdagoogih fan eyxer iyyeeniih, sinni nafsi yudlumeenih. Tokkel

لَقَدَكَانَ لِسَبَا فِي مَسْكَيِهِمْ ءَايَةٌ جَنَّ مَانِعَن يَمِينِ وَشِمَالِّ كُلُواْمِن رِّزْقِ رَبِّكُووَٱشۡكُرُواْ لَهُ دَّبَلَدَةٌ طُلِيّبَةٌ وَرَبُّ عَمُولٌ۞

فَأَعْرَضُواْفَأَرْسَلْنَاعَلَيْهِ مْسَيْلَ ٱلْعَرِمِ وَبَدَّلْنُهُم بِجَنَّنَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتَى أُكْلٍ خَمْطِ وَأَثْلِ وَشَىءِ قِن سِدْرِقَلِيلِ اللَّ

ذَلِكَ جَزَيْنَهُمْ بِمَاكَفَرُوؖ أَوَهَلْ بُحُنزِيٓ إِلَّا ٱلۡكَفُورَ ۞

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمُ وَبَيْنَ الْقُرَيَ الَّتِي بَكَرَكْنَا فِيهَا قُرِّى ظَهِرَةَ وَقَدَّرْنَافِيهَا الْسَّيْرِ سِيرُواْ فِيهَا لِيَالِي وَأَيَّامًا ءَامِنِينَ ۞

فَقَالُواْ رَبَّنَابَكِعِدْ يَيْنَ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوٓاْ أَنفُسَهُمۡ فَجَعَلۡنَهُمۡ أَحَادِيثَ وَمَزَّقَٰنَهُمۡ كُلَّ

الجزء ٢٢ 🔃 812

kas elle geyaanaah edde walalan mara ken abne keenil ciggiila marah kaadu kaxxa fixiixisiyyah ken fixiixisne baaxooxal, diggah wohut astooti tan ummaan kaxxa sabriliy Yallih niqmat faatitah.

- 20. Kaadu nummah ibliis isi dareemu keenil (koros kinnuk) nummayseeh kaa kataateenih, moominiinik Yallal teemene hortá akke waytek.
- 21. Kaadu ibliis ama korosul reedaah dirkisam luk mananna akeera nummaysa maraa kee teetik agaywaagat yan mara ittak naaxigem Ni-naqoosa naybulleeh, yaaxigeenî gidih akke waytek. Nabiyow ku-Rabbi ummaanim dacrisé kinni.
- 22. Nabiyow a-korosuk ixxic; Yallak kalah yallitte akkaluk aqbaduk sugten yallitteh seeca tu-siinih xiqtek, qunxa-xuuneyti qilsah gide takkem qaranwaay, baaxól mayamlikan kaadu ken nammayih ginót gabah-agle maloonuuy, Yalli woo usun yaqbuden yallittet cateyna mali.
- 23. Yallih xaqul shafaaqatta aba numih shafaaqatta tu-maxiqta Yalli kah idnise num akke waytek, ken (malayka kinnuk) sorkocô baxittek meesi katta itta waqdi sin Rabbi maca iyyeeh iyyan itta esserak? Cakkit yaabe iyyan, Usuk fayya-li, nabna-li.
- 24. Nabiyow qaranwaa kee baaxók sin tarzuqhem miyyaay keenik ixxic? Tu-kol gacse weenik, tarzuqhem Yalla keenik ixxic. Tokkel diggah

مُمَزَّقٍۚ إِنَّ فِى ذَلِكَ لَآيَتِ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورِ ۞

ۅٙڵؘڡۜۮٙڝڐۜڨؘٙۘعؘڵؿڡۣؠٝٳؿؚڸؠۺؙڟٚێؘؙؙۘۮۏٲۨؾۜٙؠۼؙۅؙ؞ ٳڵؘۜ؋ؘڔۣؽڡؘٙٳڝٞۯؙٱڶؙؗؗؗؗؗٷؚٞڡؚڹڽڹؘ۞

وَمَاكَانَ لَهُ وَعَلَيْهِ مِقِن سُلْطَانٍ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَن يُؤْمِنُ بِٱلْآخِرَةِ مِمَّنْ هُوَمِنْهَا فِ شَائِةٌ وَرَبُّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ۞

قُلُ أَدْعُواْ ٱلَّذِينَ زَعَمْتُهُمِّن دُونِ اللَّهَ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَ الَ ذَرَّةِ فِي السَّمَوَّتِ وَلَا فِي ٱلْأَرْضِ وَمَالَهُمْ فِيهِمَامِن شِرْكِ وَمَالَهُمْ مِنْهُمْ مِّن ظَهِيرٍ ۞

وَلَا تَنفَعُ الشَّفَعَةُ عِندَهُ وِ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ وَ حَقِّ إِذَا فُنِعَ عَن قُلُوبِهِ مَقَالُولُ مَاذَاقَالَ رَبُكُو قَالُواْ الْحَقِّ وَهُوَ الْعَلِيُ ٱلْكَبِيرُ ۞

«قُلْ مَن يَرْزُقُ كُمْ مِيْنِ ٱلسَّمَوَتِ
وَٱلْأَرْضَّ قُلِ ٱللَّهُ وَإِنَّا أَوْإِيَّا كُمْ لَعَلَىٰ
هُدًى أَوْفِ ضَلَلِ مُّبِينٍ

هُدًى أَوْفِ ضَلَلِ مُّبِينٍ

هُدًى أَوْفِ ضَلَلِ مُّبِينٍ

هُدًى أَوْفِ ضَلَلِ مُّبِينٍ

هُدًى الْمُؤْفِ اللَّهُ عَلَىٰ اللَّهُ اللْمُلْمُ اللَّهُ اللْمُ اللَّهُ اللْمُلْمُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُلْمُ اللَّهُ اللَّهُ اللْمُلْمُ اللَّهُ اللْمُلْمُ اللَّهُ الْمُلْمُ اللْمُلْمُ اللْمُلْمُ اللْمُلْمُ اللْمُلْمُ اللْمُلْمُ اللْمُلْمُ اللَّهُ اللْمُلْمُ اللْمُلْمُ اللْمُلْمُ اللْمُلْمُ الْمُلْمُ اللْمُلْمُ اللْمُلْمُ اللْمُلْمُ اللْمُلْمُ اللْمُلْمُ ا

Nee innaa hinnay siiniiy (koros kinnuk) tirtô bagul tanim, hinnay baxxaqqa-le makoh addat tanim?

- **25.** Nanu abne dambittek messerimtaanaay, isin uma taamak abtaanamak nanu messerimna keenik ixxic nabiyow.
- 26. Ni- Rabbi nee kee sin fan maagoysele (gaaboysele) qhiyaamah ayró, tohuk lakat nee kee sin fan cakkil meklele keenik ixxic, Usuk cakki meklá abéey, isi ginó yaaxigi, tu-kaak maqellitta.
- 27. Qibaadáh Yallat agleh xakabtan mara yoo uybulluya keenik ixxic, wonna hinna Yalli agleyta mali, Yalli Usuk maysoliiy, naggaarâ kal.
- 28. Nabiyow yeexegen marah koo maruubinnino sinaamah inkih koo rubne nee akke waytek, moominiin maqaanê galtól ayti-kumusak, kaadu koros Yallih digaalák meesiisak. Kinnih immay maggo mari cakki mayaaxiga.
- **29.** Nummat yaaba mara tekkeenik axagni mawaqdiiy itta koros.
- 30. A-nabiyow keenik ixxic; qhiyaamah ayróh xaganay raqsinniy saaqat kak wadirroowe waytaanaah, saaqat kak aakume waytaana liton.
- 31. Koroosite mari iyyeh; a-Qhuraanal inkinnah manaaminaay, kaak naharat tan kitoobal manaamina, nabiyow daalimiin ken Rabbih

قُللَّا تُشَكُونِ عَمَّآ أَجْرَمِْنَا وَلَاشُئُلُ عَمَّا تَصْمَلُونَ ۞

قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَارَبُّنَاثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَابِٱلْحَقِّ وَهُوَالْفَتَّاحُ ٱلْعَلِيهُ

قُلُ أَزُونِيَ ٱلْآِينَ أَلْحَقَّتُم بِهِ عَشُرَكَ آَءً كَلَّا بَلْهُوَاللَّهُ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ۞

وَمَآ أَرْسَلْنَكَ إِلَّاكَآ فَةَ لِلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَكِنَّ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ۞

وَيَـقُولُونَ مَتَى هَلَـذَا ٱلْوَعْدُإِن كُنتُرُ صَدِقِينَ ۞ قُل لَكُرُ مِّيعَادُ يَوْمِ لَا تَسْتَغْخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةَ وَلَاتَسْتَقْدِمُونَ ۞

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَن تُؤْمِن بِهَاذَا ٱلْقُرْءَانِ وَلَابِٱلَّذِى بَيْنَ يَدَيْةً وَلَوْتَرَى ٓ إِذِ ٱلظَّلِلِمُونِ مَوْقُوفُونَ عِندَ رَبِّهِ مَرْيَرْجِعُ xaqul cisaabah ken soolisan waqdiy, keemaaritak mariiy marat yab gacisah ken ablinnitoy gibdim abaluk ten, addunyal bursuteeniih boolaysen mari kaxxa-mariinite marak tirtô gitak isin nee makkoyse waytaanamal yeemene marah sugak nen iyyan.

- 32. Kaxxa-mariinite mari addunyal bursuteeniih, boolaysak sugen marak iyyeh; tirtó siinih temeeteek gamadal tirtók nanu sin waasnee? aleey isin kah ittan inna hinnay isin sinnih uma marah sugteenî kal.
- 33. Addunyal bursuteeniih, boolaysen mari kaxxa-mariinite marak iyyeh, wonna hinnay bar kee laqó neh abak sugten uma-malaa kee duquurisiyya Yallal koroositnaah, agleyta kaat haynaamah nee amrisak sugten waqdi nee gee finqa tamah, namma mari inkih nadaamá reebissi (qellissi) hee digaalá yublen waqdi, kaadu koroosite marih fillittet silsilootah ogoogáh hayne, usun abak sugen uma taamák-sa elle galtimaanam malon.
- 34. Hebeltô meesiiséy (farmoytay) Yallih inkittinaane fan seeca maruubinnino magaalal, tet gaddaloolay hataktehiyya inteh akke waytek; nanu diggah isin edde rubsummu itteenimil koroosinneh.
- 35. Kaadu nanu yeemene marak maaluu kee xalaayah magginooh, nanu diggalsima mara hinnino addunyaay akeeral itte koros.

بَعْضُهُمُ مَ إِلَى بَعْضِ ٱلْفَوْلَ يَتُولُ ٱلَّذِينَ ٱسۡتُضۡعِفُواْلِلَّذِينَ ٱسۡتَكۡبَرُواْ لَوَلَاۤ أَنتُمۡ لَكُنَا مُؤۡمِنِينِ ۞

قَالَ ٱلَّذِينَ ٱسۡتَكۡمَرُواْلِلَّذِينَ ٱسۡتُضۡعِفُواْ أَخۡنُ صَدَدۡنَكُوْعَنِٱلۡهُدَىٰ بَعۡدَادِدۡ جَآءَكُرُ بَلۡ كُنتُومُّ حِرِمِينَ ۞

وَقَالُ ٱلَّذِينَ ٱسْتُغْمِعِفُواْ لِلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُواْ بَلْمَكُو ٱلَّيْلِ وَالنَّهَ ارِإِذْ تَأْمُرُونَنَا أَن نَّكُفُ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ وَأَندَاذاً وَأَسَرُواْ النَّدَامَةَ لَمَّا رَأُواْ ٱلْعَذابُ وَجَعَلْنَا ٱلْأَغْلَلَ فِي أَعْنَاقِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّامَا كَانُواْ يُعْمَلُونَ

وَمَآ أَرْسَلْنَافِي قَرْيَةِ مِّن نَزِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَآ أُرْسِلْتُم بِهِ عَكَفِرُونَ ﴿

وَقَالُواْ خَنُ أَكْتُرُأَمُولَا وَأَوْلَدَا وَمَاخَنُ بِمُعَذَّبِينَ ۞

- 36. Nabiyow keenik ixxic; diggah yi-Rabbi addunyal rizqhi isih kah faxa maral farakka haah, isih kah faxa maral ceyissi haa mokkoroh, kinnih immay maggo mari mayaaxiga Yalli edde faxem.
- 37. Kaadu sin maalu hinnaay, sin xaylo hinna Ni-xaqul xayyoysiyyah sin xayyossa tiya, kinnih immay yeemeneeh meqe-taamá abe mari, toysa woo mari usun dirribuh tan galtó lon abiten taamal, kaadu usun akeeral jannatal fayya itta qarwah addal saayah yanin rabaa kee digaalák.
- 38. Kaadu Ni-aayoota baysaah, sinam Yallih gitak waasa maray nee taanisam akkaluk yangayyee, woo mari digaalál xayyoysima qhiyaamah ayró.
- 39. Nabiyow keenik ixxic; diggah yi-Rabbi isi naqoosak rizqhi isih kah faxa maral farakka haah, isih kah faxa maral ceyissi haa mokkoroh. Yalli sin kah amriseemik acuyyu haytaanam, Usuk wonnah tanim siinih ciggiilisa addunyal akki akeeral akki, Yalli rizqhi acuyyu haa marak mattaccooh yayseh.
- 40. Nabiyow ken kassis, Yallat agleyta haak suge maraa kee usun aqbaduk sugeenim inkih gaaboysuwaa ayró, tohuk lakal Yalli Malaykak a-mari aqbaduk sugem siinii? Keenik iyya.

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقَدِرُ وَلَكِكَنَّ أَكْثَرُ ٱلنَّاسِ لَا يَعَامُونَ ۞

وَمَآ أَمَوَ لُكُو وَلَآ أَوْلَدُكُمْ بِالَّتِي تُقُرِّيُكُو عِندَنَا زُلُقَىٓ إِلَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صلِحًا فَأُوْلَتِكَ لَهُمْ جَزَاءُ ٱلضِّعْفِ بِمَاعَمِلُواْ وَهُرِّ فِي ٱلْغُرُفَاتِ ءَامِنُونَ

وَٱلَّذِينَ يَسْمَوْنَ فِي ٓ اَيْتِنَا مُعَجِزِينَ أُوْلَتِ إِكَ فِٱلْفَذَابِ مُحْضَرُونَ ۞

قُلْ إِنَّ رَبِّى يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ٥ وَيَقْدِرُلُهُ ۚ وَمَاۤ أَنفَقَتُ مِّن شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ ۚ وَهُو خَيْرُ ٱلرَّزِقِينَ ۞

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعَاثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَتِهِكَةِ أَهَوُّلَآءِ إِيَّاكُمُ كَانُواْ يَعْبُدُونَ ۞

الجزء ٢٢

- 41. Malayka ittah; atu ni-Rabbow saytunitooh, ni-awlaytu kinnito, nee kee ken fanat awliini mayan. Wonna hinnay usun aqbaduk sugeenim jinni, keenik (koros kinnuk) maggo mari keenil (sheetoona kinnuk) aamanuk suge.
- 42. Ta-ayró (qhiyaamah ayró kinnuk) gari-garuh siinik tuxxiq mayamlikaay, tukkalot mayamlika, kaadu sinni nafsi yudlume marak girâ digaaláy addunyal dirabboysak sugteeni tammoysa keenik inna.
- 43. Kaadu ta korosul Naayoota baxxaqqooqi luk keenil tankirriyime waqdi, ta Mucammad sin abbobti aqbudak sugteemik sin waasam faxa num akke waytek kalah kah yanim mali itte. Kaadu ta Qhuraanay Mucammad nel yakriye tu hinna usuk isih ginnaasite dirab akke waytek iyyen, kaadu koroosite mari Qhuraan keenih yemeete waqdi ta Qhuraan tu hinna baxxaqqa iyya baab akke waytek iyye.
- 44. Kaadu korosul (qhureyshi koros kinnuk) hebeltô kitoobay yakriyeeni keenil moobisinnino Qhuraanak naharat, kaadu kok duma nabiyow hebeltô meesiisé keenih maruubinnino.
- 45. Kaadu keenik naharat suge mari farmoytit dirabboyseeh, keenik naharat suge marah neceemik (qandeey, maaluuy qumri....... kinnuk) Makki mari tabanhaytoh

قَالُواْ سُبْحَنَنَكَ أَنتَ وَلِيُّنَا مِن دُونِهِمِّ بَلْ كَانُواْ يَعَبُدُونَ ٱلِجِنَّ أَكْ تَرُهُم بِهِم مُّؤْمِنُونَ ۞

فَٱلْيَوْمَ لَايمْلِكُ بَعْضُكُو لِبَعْضِ نَفْعَاوَلَاضَرًا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَامَواْ ذُوقُواْ عَذَابَٱلنَّارِٱلَّتِي كُنتُم بِهَاتُكَذِّبُونَ۞

وَإِذَاتُتَا عَلَيْهِ مَءَايَتُنَا بَيِنَتِ قَالُواْ مَاهَذَا إِلَّارَجُلُّ يُرِيدُ أَن يَصُدَّكُمُ عَمَّا كَان يَعَبُدُ ءَابَا وَكُوْ وَقَالُواْ مَاهَذَا إِلَّا إِفْكُ مُفْتَرَى وَقَالَ الَّذِينَ كَفُولُ الْمُحِقِّ لَمَّا جَآءَهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّاسِحَرُّهُ مِينٌ ۞

وَمَآءَاتَيۡنَهُم مِّن كُنتُ بِيدۡرُسُونَهَۗ وَمَآ اللَّهِ مِنْدُرُسُونَهَۗ وَمَاۤ الْرَسُلْنَاۤ إِلَيۡهِمْ فَتَلَكَ مِن نَذيبرِ ۞

وَكَذَّبَالَّذِينَ مِن قَبَّلِهِمْ وَمَابَلَغُواْ مِعۡشَارَ مَآءَاتَيۡنَـٰهُمۡ فَكَذَّبُواْ رُسُلِّ فَكَيۡفَكَانَ نَكِيرِ ۞

الجزء ٢٢

afá magufinna, eddeluk Yifarmoytit dirabboyseenih, tokkel keenit abe assacokkii kee digaalá mannak teneeh!

- 46. Nabiyow korosuk, cagalah sin kassiisaah sin edde farriimam inkittó keenik ixxic : Yallih amrih oggoluh nammay-nammayaay, tiitiih anuk soltaanama. Tohuk lakat sin kataysah (Nabii Mucammad المالة kinnuk) caalat cubbussaanama. Hebeltoh cabi kaat anee waam, usuk kalah tu- hinna siinih meesiisé akke waytek gibdi digaalá tammossaanak foocat.
- 47. Nabiyow hebeltô galtó sin messeriyyo siinit aba seecol keenik ixxic, toysa galtó kak sin iimikkal, yi-galtó numul matan Yalla akke waytek, usuk ummaanim dacrisé.
- 48. Nabiyow keenik ixxic; diggah yi-Rabbi baatil cakkit gasyaah finqisa. Yalli qellitti ittem yaaxigi, kaak qellittam matan.
- 49. Nabiyow keenik ixxic; cakki yemeeteeh (islaamaninnâ diini kinnuk), baatil (kroosannu kinnuk) bayeeh, usuk maqimbisimaay magacsima.
- 50. Nabiyow ixxic; cakkik makkoote yoo tekkek toysa cagalah yi-makot gexoh dambi yi-nafsil yan, kaadu anu tirri excee yoo tekkek yi-Rabbi yol oobisa wacyih sabbata tirri kah axcem, diggah Yalli anu siinik axcem yaabbi, usuk kaah seecaah kaa essera maral xayih.

*قُلْ إِنَّمَا أَعَظُكُم بِوَحِدَةً أَنَ تَقُومُولْيَدَةً مَنْنَ وَقُومُولْيِنَّهِ مَثْنَىٰ وَفُرَدَىٰ ثُمَّ تَتَفَكَّرُولُ مَا يِصَاحِبِكُمُ مِنْنَىٰ وَفُرَدَىٰ ثُمَّ تَتَفَكَّرُولُ مَا يَصَاحِبِكُمُ مِنْنَ يَدَىْ مِّن جِنَةً إِنْ هُواِ لَا نَذِيرُ لَّكُم بَيْنَ يَدَىْ عَذَابِ شَدِيدِ ۞

قُلْ مَاسَأَلْتُكُمْ مِّنْ أَجْرِفَهُولَكُمْ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى ٱللَّةُ وَهُوَعَلَىٰ كُلِّ شَيْءِ شَهِيدٌ ۞

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَقَذِفُ بِٱلْحُقِّ عَلَّهُ ٱلْغُيُوبِ

قُلْ جَاءَ ٱلْحَقُّ وَمَايُبْدِئُ ٱلْمِطِلُ وَمَا يُعْدِثُ ٱلْمِطِلُ وَمَا يُعْدِثُ

قُلْ إِن صَلَلْتُ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَىٰ نَفْسِى وَإِنِ ٱهْتَكَيْتُ فِيمَايُوحِىٓ إِلَىٰٓ رَبِّى ۚ إِنَّهُ سَمِيعُ قَرِيبٌ

- 51. Nabiyow koros wariggitta waqdi ablinnitoy gibdim abaluk ten, tokkel nek ma-yassaqqaanaay, xayi ikkeek yabbixsimeeniih, girâ fan ken beyan.
- 52. Kaadu koros digaalá table waqdi ittah akeeral; Yallaa kee kay kitoobaa kee kay farmoytiitil neemeneh iyyan, usun iimaan akeeral mannal eleelaanaah xerikkek usuk addunyal keenik raaqek.
- 53. Nummah duma addunyal cakkil koroositeeniih farmoytit dirabboyseeniih, usun sinni dareemittet qellitteemiy ixxiga kak aallewaana xer-ikkek gasyan.
- 54. Kaadu ken kee usun iimaanak faxaanamih fanat waasó radde dumi korosuk ken ceela marak Yalli kah abennah. Diggah usun shakkii kee agay-waagat sugen addunyal rabak lakal mano taniih cisab yaniimik.

وَلَوْتَرَكِتَ إِذْ فَزِعُواْ فَلَا فَوَتَ وَأُخِذُواْ مِن مَّكَانِ قَرِيبٍ ۞

وَقَالُواْءَامَتَابِهِ وَأَنَّى لَهُمُ ٱلتَّنَاوُشُمِن مَّكَانِ بَعِيدِ ۞

ۅٙقَدۡ ڪَفَرُواْ بِهِۦمِن قَبۡلُّ ۖ وَيَقۡدِهُٰږِ بِٱلۡغَيۡبِمِن مَّكَانِ بَعِيدِ ۞

وَحِيلَ يَنْهُمْ وَيَيْنَ مَايَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِ مِمِّن قَبَلُ إِنَّهُمُ كَانُواْ فِي شَكِّ مُريبٍ ۞

SUURAT FAATIR

Makkal Obte, 45 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Dudda-le fayla lem Yallay qaranwaa kee baaxó qimbô gine, Malayka farmoytiitiy galwa-le abe Yallih amri guddussuh, nammay leemiiy, sidoc leemiiy, ferey leemi edde haadduh, isi ginóh isih faxem ossa. Diggah Yalli ummaanimil dudda-le.
- 2. Yalli racmatak (rizqhiiy, roobuuy, niqmootak) sinaamah fakem toysa tet tabbixeeh cintam matan kaadu Usuk yibbixeeh waasem taceem matan kaak wadir, Yalli Usuk mayso-li, naggaara.
- 3. Kee a-sinaamey Yalli siinih yecee niqmat cusa (kassita), Yallak kalah gineynay qaran kee baaxók sin yarzuqhe maay yan? (mayan) kaaksa cakkil yaqbuden Yalli mayanak, Yalla inkittossaanamak mannal daggawtaanaa?
- 4. Nabiyow a-koros koo dirabbosse tet tekkek, toysa nummah kok duma farmoytit dirabboysinteh, kaadu caagiida Yallâ fanah gacsimta akeeral.
- 5. Kee a-sinaamey diggah Yallih xagni numma, toysa addunyâ mano sin duquuruse waytay kaadu Yallak sin duquuruse waay duquuruseyni (sheetan kinnuk).

بِنْ ___ِاللَّهِ ٱلرِّحْيَٰزِ ٱلرَّحِيٰ حِر

ٱلْحَمْدُيلَةِ فَاطِرِالسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ جَاعِلِ ٱلْمَلَتَهِكَةِ رُسُلًا أَوْكِ أَجْنِحَةٍ مَّثْنَى وَثُلثَ وَرُئِحَ مَنِيدُ فِي ٱلْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَلِيرُ ۞

مَّايَفْتَح ٱللَّهُ لِلنَّاسِ مِن زَّحْمَةِ فَلَامُمْسِكَ لَهَّا وَمَايُمْسِكُ فَلَامُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِةً ـ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ

يَتَأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱذْكُرُواْنِعْمَتَ ٱللَّهِ عَلَيْكُوْ هَلِ مِنْ خَلِقٍ غَيْرُ ٱللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَّ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ ۞

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْكُذِّبَتْ رُسُلُّ مِّن قَبَلِكَّ وَإِلَى ٱلنَّهِ تُرْجَعُٱلْأُمُّورُ ۞

يَتَأَيُّهُا ٱلنَّاسُ إِنَّ وَعَدَاللَّهِ حَقُّ فَلَا تَغُوَّ فَكَرَّ كُوُ ٱلْحَيَوْةُ ٱلدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمُ بِٱللَّهِ ٱلْغَرُورُ ٥

- الجزء ٢٢ 820
- 6. Diggah sheetanti siinik naqboytak toysa nagboytah kaa haysita, cagalah isi cizbiy isi kataate makoh fan seeca sagiir degsitta urta giráh mara yakkeenî gidah.
- 7. Koroosite mari gibdi digaalále akeeral, yeemeneeh mege taamoomi abe mari dambi cabtii kee kaxxa galtó-lon jannatal.
- Tokkel sheetan le-uma taamá kah bilgiseh yan numuy tet maqaaneh yable, Yalli tirri hee numih inna maay kinni? (hinna). Tokkel diggah Yalli isih faxa mara makkoysaah, faxa mara tirri haa, a-nabiyow toysa ama koros abteh tan koroositiyyah isi nafsi rookat (gandit) ma-fingisin, Yalli diggah usun abba haanam yaaxigi, ken uma taamal ken galte-le.
- 9. Caacooya rubtem Yalla kinni, eddeluk qubulta (gayrantu) tasgayyeeh kaa beytah rabte baaxô fanah, eddeluk baaxó teetit naynuwwe is rabteek gamadal, ghiyaamâ saaku Yalli rabe mara tonnal aynuwweele.
- 10. Nabna faxah yan num yenek addunyaa kee akeeral Yallal tet esseray, toysa nabna inkih Yallile, cagalah mege maxcóo kee mege taama Yallâ fanah tawgeeh, Yalli fayya tet haah tet raabitah, umaaneená taamita mari gibdi digaalá-lon, woo marih uma-malá is fingittah.

إِنَّ ٱلشَّيْطَنَ لَكُمْ عَدُقُّ فَٱتَّخِيذُوهُ عَدُوّاً إِنَّمَا يَدْعُواْحِزْ بَهُ وليَكُو نُواْمِنْ أَصْحَبِ ٱلسَّعير ٥

ٱلَّذِينَ كُفَ وُ الْهُمْ عَذَاتُ شَدِيدٌ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُهُ ا وَعَمِلُواْٱلصَّلِحَتِلَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرُكِكِرُ ٥

أَفَنَ زُيِّنَ لَهُ وسُوَّءُ عَمَلِهِ عَفَرَءَاهُ حَسَّنَا فَإِنَّ ٱللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَاءُ وَيَهَدِي مَن يَشَآءُ فَلَا تَذْهَبَ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسَرَتٍ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصِّنَعُونَ ٨

وَٱللَّهُ ٱلَّذِيٓ أَرۡسَلَ ٱلرِّيَحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَسُقۡنَهُ إِلَىٰ بِلَدِ مَّيِّتِ فَأَحْيَيْنَابِهِ ٱلْأَرْضَ بِعُدَمَوْتِهَأَ كَذَالِكَ ٱلنُّشُهِ رُ ۞

مَن كَانَ يُرِيدُ ٱلْعِزَّةَ فَلِلَّهِ ٱلْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ يَصْعَدُ ٱلْكِلِمُ ٱلطِّيِّبُ وَٱلْعَمَلُ ٱلصَّلِحُ يَرْفَعُهُ وَٱلَّذِينَ يَمَكُرُونَ ٱلسَّيَّاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدُ وَمَكُرُ أَوْلَتِكَ هُوَيَبُورُ ١

- 11. Yalli burtak sin gine (Aadam kinnuk) tohuk lakat gunxuffek sin gine (tiffoyta kinnuk), tohuk lakat sayim kee labim sin abe, kaadu say-tiyay bagut haysitta matanaay xalta matan Yallih ixxiga edde tan tet akke waytek, qumri kah ossima numuy qumri kah yaxxeere mayan, kaadu kay qumrik daggoysaanaah, yayxuuxeenim matan Yallih xagul yan kitaabal tani tet akke waytek (lawcal macfuuz kinnuk), diggah toh Yallal xabcinih.
- 12. Namma bad ma-missoowa, a-bad coboyuuy salfa-le, maagabá kak katlal xabcinih, a-bad qasbooy caraka, ken nammayak kulli tiik gusba cadó (kullum kee wonnah tanim kinnuk) takmeeniih sarittan bilá kak tassaggen, kaadu dawaanik badal lee qanxisah table, qadaagat Yallih rizqhi gurrusuttaanaah, kaa elle faatittaanâ gidih.
- 13. Yalli barak-tu lagót culsaah, lagóktu barat culsa, kaadu ayróo kee alsá siinih qaneh, ken nammayak kulli tiya muggaqsime waktî fan gexxa (qhiyaamah ayró kinnuk), toh abtem Yalla, sin Rabbiy reedá inkih-le, Yallak kalah tagbuden mari tamri lafoytih settaqtu (siliqtu) ma-yamlikan.
- 14. A-sinaamey ken sectaanaah kallactan way sin kallaci mayaabban, aabbinnoonuy kallaci siinik oggolak manannon,

وَٱللَّهُ خَلَقَكُمْ مِّن تُرَابِ ثُمَّ مِن نُّطْفَةِ ثُمَّ جَعَلَكُمْ وَأَزْوَجَأُومَا تَخْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ ٳڵۜؖڔڢؚڝڵڡؚ؋ۧۦۅؘڡؘٳۑؙؙۘۼۺۜۯؙڡۣڹڡۨ۠ۼۺۜڕۅؘڸؘٳۑؙڹڨؘڞؙڡؚڹۛ عُمُرِهِ عَإِلَّا فِي كِتَبِّ إِنَّ ذَالِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرُ ١

الجزء ٢٢

وَمَايَسَتَوى ٱلْبَحْرَانِ هَاذَاعَذَبُ فُرَاتُ سَآيِغٌ شَرَابُهُ و وَهَلَذَا مِلْحٌ أَجَاجٌ وَمِن كُلِّ تَأْكُلُونَ لَحْمَاطَرِيَّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَ أُوتَرَى ٱلْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُواْ مِن فَضْله عوَلَعَلَّكُمْ تَشْكُون ١٠٠٥

يُولِجُ ٱلَّيْلَ فِي ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِي ٱلَّيْلَ وَسَخَّرَ ٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرِ كُلُّ يَجْرِي لِأَجَلِ مُّسَمَّىٰ ذَالِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ ٱلْمُلْكُ وَٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِهِ عِمَايَمْلِكُونَ مِن قِطْمِير ١

إِن تَذْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُواْ دُعَآءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُواْ مَا ٱسْتَحَانُواْ لَكُمْ وَيَوْمَ ٱلْقَكَمَة تَكُفُونَ بشِرْكِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُخِيرِ ٥

qhiyaamah ayró Yallat agleh ken hayteenim siinik yangaddeenih. A-nabiyow adda-yaaxigi innal num koh ma-warsa (Yooy ku-Rabbih yani akke waytek).

- 15. Kee a-sinaamey tu-maleelay Yallah caagiddowta siini, Yalli usuk gadda-li, fayla-li.
- **16.** A-sinaamey Yalli faxek sin finqiseleeh, sin aftok qusba ginóy dubuk kaa taqbude baahele.
- 17. Kaadu sin finqisaah, qusba ginó baaham Yallal magibdi.
- 18. Dambi-le nafsi aka nafsih dambi mayassukuqqa, dambi elle yiqilsee nafsi yok ukkuqa iyyeh esserek tu-kaak kak matassukuqquma woo dambik, xayna kaah-le num takke way. Nabiyow atu cagalah meesissam able kal sinni Rabbik meesitaah, salat soolise mara. Yallat agleyta haanam kee dambittek saytunnoowe num cagalah isi nafsih sabbatah saytunnoowa, madaara Yallâ fanah takke ginók.
- **19.** Inti malii kee yable num mamissowta, (tonnah korostaa kee moomintu ma-missowta).
- **20.** Kaadu diteetaa kee diifu mamissowta. (koroosanni ditee kee iimaaninna diifu mamissowta)
- **21.** Kaadu iraawoo kee niqin huuri mamissowta.

* يَنَأَيُّهُا ٱلنَّاسُ أَنتُهُ ٱلْفُقَرَآءُ إِلَى ٱللَّهِ وَٱللَّهُ هُوَ ٱلْغَنِّيُ ٱلْحِمِيدُ ۞

إِن يَشَأْيُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقِ جَدِيدِ اللهِ

وَمَاذَلِكَ عَلَى ٱللَّهِ بِعَزِيزٍ ۞

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وُزْرَأُخْرَئَ وَان تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَى حَمْلِهَا لَا يُحْمَلُ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْكَان ذَا قُرْقَةٌ إِنَّمَا تُنذِرُ ٱلَّذِينَ يَخْشَوْن رَبَّهُم بِالْفَيْفِ وَأَقَامُواْ الصَّلَوةَ وَمَن تَرَكَّى فَإِنَّمَا يَ تَذَكِّى لِنَفْسِهُ وَإِلْكَ اللَّهِ الْمُصِيرُ ۞

وَمَايَسْتَوِي ٱلْأَغْمَىٰ وَٱلْبَصِيرُ ١

وَلَا ٱلظُّلُمَتُ وَلَا ٱلنُّورُ ۞

وَلَا ٱلظِّلُّ وَلَا ٱلْحَرُورُ ۞

- 22. Kaadu nuwwi maraa kee rabe mari mamissoowa, diggah Yalli isih faxa mara yaysabbeeh, atu nabiyow magoogal van mara yaysabbe num hinnito.
- 23. Atu nabiyow kalah yan num hinnito, Yallih digaalák sinam meesiisé akke waytek.
- 24. Diggah nabiyow nanu nummal koo rubne moominiin ayti-kumusak koros meesiisak, kaadu hebeltoh ummatta matan tet addah meesiisé vemeeteeh warree kaa akke waytek.
- 25. Kaadu ama koros koo dirabbosse tet tekkek, toysa nummah keenik naharat suge mari sinni farmoytit dirabboyseh, ken farmoytit baxxaqqooqi-le astootiiy (muqjizaat kinnuk), maggo kitoobay ambiyal obtee kee diifule kitaabay maqaanée kee umaanê gita ittak baxxaqisa keenih luk temeeteeh.
- 26. Tohuk lakat koroosite mara gibdi xibixih ken ibbixek, Anu keenit abe digaaláa kee assacokki mannak teneeh (kaxxam gibdi).
- 27. Matablannaa! Diggah Yalli garaanak lee oobiseeh, tokkel bisitte kak sissini caxâ mixu teetit neyyeegem. Kaadu qaleelák gitittey qidii kee qisih taniy bisitte kak sissini (baxsa-le) ginne kaadu galeelák ditih diyyit inna-le galeelá ginnem.

وَمَايَسَتَوِى ٱلْأَحْيَآ اُوَلَا ٱلْأَمُواَتُ إِنَّ ٱللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَاءُ وَمَآأَنَتَ بِمُسْمِعِ مَّن فِي ٱلْقُنُورِ ۞

الجزء ٢٢

823

إِنْ أَنتَ إِلَّا نَدْرُ ١

إِنَّا أَرْسَلْنَكَ بِٱلْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِن مِّنَ أُمَّةِ إِلَّاخَلَا فِيهَا نَذْبِرُ ١

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْكَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبَلِهِمْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَتِ وَبِٱلزُّبُرِ وَبِٱلْكِتَبِٱلْمُنِيرِ ۞

> ثُمَّ أَخَذْتُ ٱلَّذِينَ كَفَوُ وَا فَكَعْفَ كَانَ نَكِيرِ 🗈

أَلَمْ تَرَأَنَّ أَلَّكَ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَاءِ مَآءً فَأَخْرَجْنَابِهِۦ ثَمَرَتٍ مُّخْتَلِقًا أَلُورَنُهَأَ وَمِنَ ٱلْحِبَالِ جُدَدُا بيضٌ وَجُمَرٌ مُّخْتَلِفُ أَلْوَانْهَا وَغَرَايِبُ سُودٌ ١

- الجزء ٢٢ 824
- 28. Kaadu tonnaah sinaamaay, baaxô bagul mutuccu ittam kee lacak (laay, Gaalaay, Wadaraay, illi kinnuk) bisitte kak sissinim (baxsalem) ginne, cagalah Yallak meesittam kay naqoosak kay taagatal solteeh, umaanek texxeere golamá. Diggah Yalli mayso-li, dambi cabti-li.
- 29. Diggah Yallih kitab (Ohuraan kinnuk) yakriyeeh, salat le-waktil soolisaah, rizhqik keenih neceemik qellisak ayballuk yacee mari, inkinnah fingite wayta tellemmo qaagitan Yallak.
- 30. Yalli ken taamoomih galtootá keenih duudusaah, isi muxxoh magaaneená keenih ossam keh. Diggah Yalli Usuk dambi cabti-li, ken mege taamoomi raabité kinni.
- 31. Nabiyow kitaabak wacyih kol oobisnem usuk (Ohuraan kinnuk) nummâ yaabay agay-waaga sinniy kaak naharal farmoytiitil obte kitoobá nummaysak yemeete. Diggah Yalli isi naqoosah adda yaaxigi, ken taamoomi yabali.
- 32. Naharsi ummoota fingisneek lakal ama kitab ni-naqoosak doorre mara (Nabii Mucammad (ummata kinnuk صَا ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ nagarsisne. Isi nafsi yudlume num keenit vaniih, isil tanim abaah umaanek waasima num keenit yanih kaadu magaané yaakume num keenit yanih Yallih idnih. Too nagarsiisiyyi usuk kaxxa muxxó.

وَمِنَ ٱلنَّاسِ وَٱلدَّوَآتِ وَٱلْأَنْعَامِمُخْتَلِفٌ ٱلْوَنُهُ وَكَذَالِكُ إِنَّمَا يَخْشَى ٱللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ ٱلْعُلَمَنَّ أَلِيَّا اللَّهَ عَنِيْزُغَفُورُ ٨

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَتَلُونَ كِتَابَ ٱللَّهِ وَأَقَامُواْ ٱلصَّهَ لَوْةَ وَأَنفَقُواْ مِمَّا رَزَقَنَّهُ مِيرًا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تَحَدَةً لَّن تَنُورَ ١

لِيُوَفِيَّهُمْ أَجُورَهُمْ وَيَزيدَهُمْ مِّن فَضَلَةً انَّهُ، عَفُورٌ شَكُمْ دُرُ شَكُمْ دُرُ

وَٱلَّذِيّ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ مِنَ ٱلْكِتَابِ هُوَٱلْحَقُّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَكَيْدُ إِنَّ ٱللَّهَ بِعِبَادِهِ عَ لَخَيرٌ بَصِيرٌ ١٠٠٠

ثُوَّ أَوْرَثِنَا ٱلْكِتَابَ ٱلَّذِينَ ٱصْطَفَيْنَا مِنْ عِيَادِينَا فَمِنْهُ وَظَالَةٌ لِنَفْسِهِ وَمِنْهُم مُّقَتَصِدُ وَمِنْهُمْ سَابِقُ بِٱلْخَيْرَتِ بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۚ ذَالِكَ هُوَ ٱلْفَضْلُ ٱلۡكَبِيرُ ۞

- 33. Qadni degsitta jannoota culan, dahab kee luuluk tan gabâ biriitat billiiman tet addal kaadu ken sartan tet addal cariiri.
- 34. Kaadu Jannat culen waqdi Yallay rooká nek kale fayla-le iyyen, diggah ni-Rabbi dambi cabti-li, mege taamá raabité kinni.
- 35. Usuk Isi muxxóh madab dabgal (jannat kinnuk) nee oobise Rabbi kinni, kay addal tagbi nee maxagaay, kay addal saqsaqit (laclaacit) nee maxaga iyyen.
- 36. Kaadu koroosite marah tu-gactek jahannam girá lon, raboonuh rabi keenil ma-meklimaay, tet digaaláktu keenil ma-xabbacoysinta (salacta). Ummaan korostav koroosannut caddok tature tonnah tan galtóh galatna.
- Kaadu usun tet addal karaaragaanah ni-Rabbow girák nee eyyeeqaay, addunyah nee gacis axcuk, abak sugne uma taama akke sinni mege taama taamitnam keh. axcuk, kassita num edde kassitah gide qumrik siinih maacanninoo? kaadu meesiisé siinih yemeeteh صَا اللهُ عَلَيْهِ وَسَالَمَ (Nabii Mucammad kinnuk) toysa jahannam giráh digaalá tammoysa daalimiinih yan mari cateyna malik keenik iyya Yalli.
- 38. Diggah Yalli qaranwaa kee baaxót qellitti ittam yaaxigi, diggah usuk alilwat tanim yaaxigi.

جَنَّكُ عَدْنِ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَمِن ذَهَبِ وَلُؤَلُؤَآ وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا

وَقَالُواْ ٱلْحُمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِيَّ أَذْهَبَ عَنَّاٱلْحَ: أَنَّ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ ١

ٱلَّذِيّ أَحَلَّنَا دَارَٱلْمُقَامَةِ مِن فَضَله عَلَا يَمَسُّنَا فِهَا نَصِّتُ وَلَا يَمَسُّنَا فِهَا لُغُوتُ ٥

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْلَهُمْ نَارُجَهَنَّهَ لَا يُقْضَى عَلَيْهِ مِ فَيَ مُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُم مِّنْ عَذَابِهَأَ كَذَالِكَ نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ ١

وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ فِيهَا رَبَّنَآ أَخْرِجْنَا نَعْمَلُ صَلِحًا غَيْرً ٱلَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ أُوَلَمْ نُعَمِّرُكُمْ مَّالِتَذَكَّرُ فِيهِ مَن تَذَكَّرَ وَحَآءَكُمُ ٱلنَّذِيِّكُ فَذُوقُواْ فَمَا لِلظَّلِمِينَ مِن نَصِير ۞

إِنَّ ٱللَّهَ عَلِهُ عَيْبِٱلسَّهَ عَلِهُ وَغَيْبِٱلسَّهَ عَلَوْتِ وَٱلْأَرْضَ إِنَّهُ وَعَلِيكُمْ بِذَاتِ ٱلصُّدُودِ ١

- 39. Yalla kinni sinaamey mariiy maral kak ciggiila mara sin abtem baaxô bagul, toysa koroosite numih koroosannih umaané kay amol taniih, koroosite marah ken koroosanni ken Rabbih garil keenih ossam mali kaxxa naqabuksá. Kaadu koroosite marah ken koroosanni fingak-sá keenih ossam mali.
- 40. Nabiyow korosuk ixxic; yoh warisay Yallak kalah tagbuden maray sin agleytitte kinni, usun baaxók gineenim Yoo uybulluyay, hinnak garanwâ ginót gabah agle loonu innaa, hinnak usun baxxaggâ bagul kak yanin kitab keenih neceeh? tonna hinnay daalimiinik mariiy-mara elle xagnisam mali duquurusiyyaa kee ganó akke waytek.
- 41. Diggah Yalli qaranwaa kee baaxó yabbixeh sinni aracak kataanamak. Kaadu ken nammay sinni aracak katinnay hebeltô num ken abbaxuk mananna Yallak-sá. Diggah usuk xiqliiy dambi cabti-li kinni.
- 42. Makki koros Yallal gibdi xiibah xiibitte, meesiisé keenih yemeetek ummatittek tiyak teynak tirtóh yayse mara yakkoonuwaanamal. Eddeluk meesiisé (Nabii kinnuk) keenih vemeete wagdi cakkik giltaanamak-sá keenih ossem mali.
- 43. Tirtók kah gilteenim baaxô bagul kaxxa-mariinitaanam kee uma malah malsaanamih sabbata, uma-

هُوَٱلَّذِي جَعَلَكُهُ خَلَتَفَ فِي ٱلْأَرْضَ فَمَن كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفُرُهُ وَلَا يَزِيدُ ٱلْكَفِرِينَ كُفُرُهُم عِندَ رَبِّهِ مْ إِلَّا مَقْتًا ۚ وَلَا يَزِيدُ ٱلْكَفِرِينَ كُفْرُهُمْ اللَّخَسَارًا 🕾

الجزء ٢٢

قُلُ أَرَءَ بِتُمْةِ شُرَكَاءَ كُوُ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَرُونِي مَاذَاخَلَقُواْ مِنَ ٱلْأَرْضِ أَمْلَهُمْ شِرْكُ فِي ٱلسَّكَوَاتِ أَمْ ءَاتَيْنَ هُمْ كِتَبَافَهُمْ عَلَىٰ بَيِّنَتِ مِّنَةُ بَلَ إِن يَعَدُ ٱلظَّالِمُونَ بَغَضُهُم بِغَضًا إِلَّاغُرُورًا ٥

* إِنَّ ٱللَّهَ يُمْسِكُ ٱلسَّكَوْتِ وَٱلْأَرْضَ أَن تَزُولَا ۚ وَلَهِن زَالَتَآ إِنۡ أَمۡسَكُهُمَا مِنۡ أَحَدِمِّنُ بَعْدِهَ عَ إِنَّهُ وَكَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ١

وَأَقْسَمُواْ بِٱللَّهِ جَهَدَأَيْمَنِهِمْ لَبِن جَآءَهُمْ نَذينُ لَّكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى ٱلْأُمُ مِ فَلَمَّا جَآءَهُمْ نَذِينُ مَّازَادَهُمْ إِلَّانُفُورًا ١

ٱسْتِكْبَازَافِي ٱلْأَرْضِ وَمَكْرَ ٱلسَّيِّي ۚ وَلَا يَحِيقُ ٱلْمَكُرُ ٱلسَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِةِ عَفَهَلَ يَنْظُرُونَ إِلَّا

malah umaané le-marak-sá elle taduure mara mali. Tokkel keenik naharsi marat tekke digaaláksá gambaalaanam maay lon? (malon) toysa Yallih madqák korsa mageytaay, Yallih madqá milagtu duddam matan.

- 44. Kaadu a-koros magexinnaa baaxô bagul, eddeluk keenik naharat sugeh yan marak ellacabo kah tekke inna vableenim keh, usun (Nabii Saalic maraay, qaadaay لسَّلَةُ kinnuk) keenik gandeh gidibuk sugeenik kaadu Yalla hebeltoh him mataanissaav, Kaak matassagga garanwaa kee baaxô bagul enni ittaamak. Diggah Usuk ken taama yaaxigi, ken finqisaamah dudda-li kinni.
- 45. Kaadu Yalli sinam dambik abteemil digaalinnay (abbixinnay) baaxô bagul mutuccu ittam cabak mananna, kinnih immay digaaláh keenih muggaqsime waktî fanah ken udurrusa, eddeluk ken wakti vamaate waqdi ken taamál ken galta, toysa diggah Yalli isi naqoosa yabali kinniih, tu-kaak maqellita.

سُنَّتَ ٱلْأَوَّلِينَ فَلَن يَحَدَلسُنَّتِ ٱللَّهُ تَدْديلً وَكَن تَجَدَلُسُنَّتِ ٱللَّهِ تَحْوِيلًا ٢

أُوَلَمْ يَسِيرُواْ فِي ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُواْ كَيْفَكَانَ عَقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَكَانُواْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَاكَانَ ٱللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنشَىءٍ فِي ٱلسَّمَوَتِ وَلَا فِي ٱلْأَرْضِ إِنَّهُ وكَانَ عَلَيْمَا قَدِيرًا ١

وَلَوْ يُوَاخِذُ ٱللَّهُ ٱلنَّاسِ بِمَاكَسُواْ مَا تَرَكِ عَلَىٰ ظَهْرِهَا مِن دَآتِةِ وَلَكِن يُؤَخِّ رُهُمْ إِلَىٓ أَجَلِ مُّسَمِّى فَإِذَا جَآءَ أَجَلُهُمْ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ ع نصم المراكب

828

SUURAT YAASIIN

Makkal Obte, 83 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Yaa-siin, (edde faxem Yalli yaaxige).
- 2. Yalli maxcoocá kak diggale Qhuraanal xiibita.
- 3. Diggah nabiyow atu farmoytiitik numuk teyna kinnitoomul.
- 4. Massa-le gitih bagul anuk (Islaam diini kinnuk).
- 5. A Qhuraan maysoleeh, nacrur-le Rabbih kabuk oobe.
- 6. Nabiyow a-Qhuraan kol kah oobisnem abbobti kak meesiisime wayte mara edde meesissuh, usun iimaanak garcit yanin.
- 7. Nummah ama-korosuk maggo maral digaalá dabaqteh, usun aamine waanamih sabbatah.
- 8. Diggah nanu ken gaboobi ken fillittet nexeeh tet debeenat keenik neyseede, tohih sabbatah moyyaayi kareeril loonuuh, addah haanam maduudan.
- 9. Kaadu foocal alifuh reebu keenik hayneeh, derrel alifuh reebu keenik hayne. Tokkel intiita keenik alifneh, tohih sabbatah usun cakkik-tu mayablan.

يس 🛈

وَٱلْقُنْءَانِٱلْحَكِيمِ۞

إِنَّكَ لَمِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ٢

عَلَىٰ صِرَطِ مُّسْتَقِيرٍ ۞

تَنزِيلَ ٱلْعَزِيزِ ٱلرَّحِيمِ ٥

لِتُنذِرَقَوْمَامَّا أَنْذِرَءَابَآؤُهُمْ فَهُمْ غَفِلُونَ ٥

لَقَدُّحَقَّ ٱلْقَوْلُ عَلَىٓ أَكُثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونِ ۞

ٳؚؾۜٵڿؘعٙڵٮؘٳڣۣٙٲۘۼٮ۬ۊؚۑۣڡ؞ۧٲؙۼٛڵڶۘۘڵڣۿؚؠٙٳؚڶ ٱڵؖۮؘٞڨٙٳڹ؋ؙۿؚؗؗؗؗؗؗؗؗۿؙڡؙٞڡٞؽڂؗۅڹؘ۞

ۅٙجَعَلْنَامِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِ مُرسَدُّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدَّافَأَغْشَيْنَكُمْ فَهُمْ لَايُبْصِرُونَ ۞

- 10. Kaadu keenil inki gide nabiyow atu ken meesissam kee hinnav ken meesiise waytam, usun mavaaminan.
- 11. Cagalah ku-meesisso tu-kah xiqtam Qhuraan kataateeh, qellut Yallak meesite numu, toysa kaa ayti-kumus dambi cabtii kee kaxxa galtól (jannat kinnuk).
- 12. Diggah nanu rabtem inkih naynuwweeh, addunyal maqaanék umaanék uysukummu heenim kee ken raatitte naktubeh, kaadu ummaanim baxxaqqa-le kitaabal (lowcal macfuuz kinnuk) lowsisne (ixxisne).
- 13. Nabiyow isi marah magaalâ marih ceelallo ugur (waris) farmoytit keenih temeete waqdi.
- 14. Namma farmoyta keenih rubne waqdii, ken nammay dirabboyseenih, kaadu sidoccaytut ken magarrosneeh, diggah nanu sin fan rubsumte farmoytit kinnino keenik ivven.
- 15. Magaalâ mari woo farmoytiitik iyyeh; "isin tu-hinniton ninnah tan seehada kinnitoonum akke wayteenik, kaadu Yalli wacyik-tu moobisinna, isin ixxicci ittaanam manton dirab taceenim akke waytek".
- 16. Farmoytit keenik itteh; "diggah nanu sin fanah rubsumte farmoytit kinninom diggah Ni-Rabbi yaaxigeh".

وَسَوَآءُ عَلَيْهِمْ ءَأَنَذَرْتَهُمْ أَمْلَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۞

إِنَّمَاتُنذِرُ مَنِ ٱتَّبَعَ ٱلذِّكَرَوَخَشِيَ ٱلرَّحْمَنَ بِٱلْغَيْبُ فَبَشِّرَهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْر كريمرش

إِنَّا نَحَنُ نُخِي ٱلْمَوْتَىٰ وَيَكَنُّكُ مَاقَدَّمُولُ وَءَاثَرَهُمْ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إمَامِ مُّبينِ ١

وَٱضْرِبۡ لَهُم مَّنَّكُ أَصْحَابَ ٱلْقَرْيَةِ إِذْ حَآءَ هَا ٱلْمُرْسَلُونَ ١

إِذْ أَرْسَلْنَآ إِلَيْهِمُ ٱثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَافَعَزَّنَا بثَالِثِ فَقَالُواْ إِنَّا إِلَيْكُم مُّرْسِلُونَ ١

قَالُواْمَآأَنَتُمْ إِلَّابَشَـُرٌ مِّثُـلُنَا وَمَآأَنزَلَ ٱلرَّحْمَانُ مِن شَيْءِ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا تَكُذبُونَ ۞

قَالُواْرَبُّنَايَعَلَمُ إِنَّا إِلْيَكُمْ لَمُرْسَلُونَ ١

17. Kaadu nel tanim matan baxxaqqale gudduysiyya akke waytek iyyen.

36- Suurat Vaasiin

18. Magaalâ mari keenik iyyeh; diggah nee geyte umaané siinik malkinna, usun xiibitak tamahak aadee wayteenik xeet siinit heennooh, qansarissa digaalá nek sin xagele iyyen.

- 19. Farmoytit keenik itteh; sin geyte umaanéh malkit siinik yan, sinni Rabbil koroositteenimih sabbatah, kayri siinik edde yanim sin kassisnek, umaané nek malkittaanaah digaalál nee meesissaanaa? Aleey, wonna hinnay isin umaanét caddok tatura mara.
- Magaalák exxak xerrikek yarde num yemeete, yi-maraw farmoytit kataya keenik iyye,
- 21. Farmô gudduysiyyal galtó sin esserewaa mara kataya usun tirtô bagul anuk,
- 22. Kaadu anu yoo gine Rabbi kah aqbudewaam macaliyoo? Isin kaadu kaâ fanah aduurê ton rabteeniik lakal,
- 23. Yallak kalah yallitte haysitoo? Yalli umaané yoh faxe kaa tekkek, ken cató tu-yoh maxiqtaay, Yallih digaalák yoo ma-wadaanak,
- **24.** Diggah anu toysa baxxaqqa-le makoh addat ayyo,
- 25. Diggah anu sin Rabbil eemenehik yoo oobbiya keenik iyye,

وَمَاعَلَيْنَآ إِلَّا ٱلْبَلَغُ ٱلْمُبِينُ

قَالُوٓاْإِنَّا تَعَايَرُنَا بِكُوۡلِهِ لَوَتَنتَهُواْ لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَلَيَمسَّنَكُمْ مِنَّاعَذَابُ أَلِيهُ۞

قَالُواْطَآبِرُكُمْ مَعَكُمْ أَبِن ذُكِّرْتُمُّ بَلُ أَنتُمْ قَوْرُمُّ مُسْرِفُونَ ﴿

وَجَآءَمِنْ أَفْصَا ٱلْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَنَقَوْمِ ٱتَّبِعُواْ ٱلْمُرْسَلِينَ ۞

ٱتَّ بِعُواْمَن لَا يَشَعَلُكُمْ أَجْرًا وَهُم مُّهْتَدُونَ ۞

> وَمَالِى لَا أَعُبُدُ ٱلَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۞

ءَأَتَّخِذُ مِن دُونِهِ عَ الهَهَ إِن يُرِذِنِ ٱلرَّحْمَنُ بِضُرِّ لَاتُغْنِ عَنِّى شَفَاعَتُهُمْ شَيْعًا وَلَا يُنقِذُونِ ۞ يُنقِذُونِ ۞

إِنِّيَ إِذَا لَّفِي ضَلَالِ مُّبِينٍ ٥

إِنِّيَ ءَامَنتُ بِرَبِّكُمْ فَأَسْمَعُونِ ٥

المجزء ٢٣ 🔪 1

- **26.** Too waqdi kaa qideeniih, Yalli jannat cul kaak iyye, maganey yimari aaxaginnay!
- 27. Yi-Rabbi dambi yoh cabeeh, yessekexxime marih num yoo abem axcuk.
- 28. Ken fayuh (catoh) yemeete num qideeniik lakal, kay maral qaraanak qande moobisinninooy, ahak dumal bayissi hayne marah malayka numtin baysah oobise mara makkinnino.
- 29. Ken baati makkinna Jibriil inki xongolót tekkeh akke waytek, usun too waqdi inkih Rabte baruuga yekken.
- 30. Naqoosa geyta nadaamaay! qhiyaamah ayró digaalá yablen waqdi, Toh ken kah geytam, hebeltô farmoytay keenih yamaate mayan, kaal anqasak sugeenim akke waytek.
- 31. A-koros matablaa! Keenik naharat makina hora bayisnem horaarik? Diggah usun ken fan addunyah aduure waanam mayablaanaa.
- 32. Kaadu hebeltô ginó matan qhiyaamah ayró inkih Nigaril gaaboysimaanaah xayyoysimaanam akke waytek cisaabah.
- 33. Qhiyaamah ayró ugtoonu waanamih astá lon rabte baaxó naynuwweeh, ambó teetik nayyaaqeeh, woo ambók yakmeenimit.

قِيلَٱدْخُلِٱلْجُنَّةَ قَالَ يَكَيِّتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ ۞

بِمَاغَفَرَلِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ ٱلْمُكْرَمِينَ ۞

* وَمَآ أَنْزَلْنَاعَلَىٰ قَوْمِهِ عِنْ بَعْدِهِ عِن جُندِ مِّنَ ٱلسَّمَآ وَمَا كُنَّامُنزِلِينَ ۞

إِن كَانَتَ إِلَّا صَيْحَةً وَلِحِدَةً فَإِذَا هُمْ خَلِمِدُونَ ٥

يَحَسَّرَةً عَلَى ٱلْحِبَادِّ مَايَأْتِيهِ مِيِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَافُواْ بِهِ عِينَستَهْ زِءُونَ ۞

ٱلْوَيَرَوْاْكَمْ أَهْلَكُنَا قَبَلَهُ مِثِنَ ٱلْقُرُونِ أَنَّهُ مُ إِلَيْهِ مَلَايَرْجِعُونَ ۞

وَإِن كُلُّ لَمَّا جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ١

وَءَايَةٌ لَهُواللَّرْضُ الْمَيْتَةُ أَحْيَيْنَهَا وَءَايَةٌ لَهُواللَّرْضُ الْمَيْتَةُ أَحْيَيْنَهَا

- 34. Kaadu tet (baaxó kinnuk) addal nakilaa kee ginabak yan basaatin hayneeh, daroorik-tu tet addal nuyfuxxuke (weeqisne).
- 35. Woh inkih kah abnem kay (basaatin kinnuk) mexexuk yakmeenî gidi. Kaadu amah ken gaboobi abtem hinna Yalli isi racmattah keenih abeemikkal. aniqmatal Yalla mafaatitaanaa?
- 36. Ummaanimik qaynatitte gine Rabbi Saytunnooweh, baaxó uysubukku haytaamaay ken nafsik (labim kee sayim kinnuk) kaadu usun aaxige waanamak qaynatitte gine Rabbi Saytunnooweh.
- 37. Kaadu lagó kak siibna bar astáh loonuuh, usun too waqdi ditet culan, toh Yallih dudda kinni.
- 38. Kaadu Yallih dudda tascasse astá lon, ayróy leh tan madabah gexxal, toh mayso-li, ixxigalih yan Yallih caggudusiyya kinni.
- 39. Kaadu astá lon mafdagoogi kah caggudusne alsál, tamiirâ (nakli) foynay ragteeh makkotteh innah gacca ittam fanah.
- 40. Ayróh matakka alsá eleltam, kaadu barah matakka lagók yaakumem, ummaan tiya keenik isi maroh addal giirissa.
- 41. Kaadu Yallih dudda tascasse astá lon, diggah nanu ken samad kibuk tan doynikit nukkuqeemil (Nabii Nuuc doynik kinnuk).

وَجَعَلْنَافِيهَاجَنَّتِ مِّننَّخِيلِ وَأَعْنَلِ وَ فَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ ٱلْعُبُونِ ١

لِيَأْكُلُواْمِن تَمَرِهِ ٥ وَمَاعَمِلَتُهُ أَيْدِيهِمُّ أَفَلَا يَشْكُ و نَ ۞

سُبْحَانَ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلْأَزْوَجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ ٱلْأَرْضُ وَمِنْ أَنفُسِ هِمْرُ وَمِمَّا لَا يعُ لَمُونَ ١

وَءَايَةُ لَّهُ ءُ ٱلَّيْلُ نَشَلَخُ مِنْهُ ٱلنَّهَارَ فَإِذَا

وَٱلشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَيِّلَهَأَ ذَالِكَ تَقْدِيرُ ٱلْعَزِيزِ ٱلْعَلِيمِ اللهِ

وَٱلْقَمَرَ قَدَّرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتَّى عَادَكَٱلْعُرْجُونِ ٱلْقَديمِ ۞

لَا ٱلشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَآ أَن تُدْرِكِ ٱلْقَمَرَ وَلَا ٱلَّيْلُ سَابِقُ ٱلنَّهَارَّ وَكُلُّ فِي فَلَكِ يَسْبَحُونَ ٥

وَءَانَةُ لَّهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي ٱلْفُلْكِ

42. Kaadu Nabii Nuuc doynikih innah yan dawaanikiy edde feeraana keenih ginne.

36- Suurat Vaasiin

43. Kaadu fannek ken xuumusak (sutusak) nen, tokkel usun cateyna maloonuuy, usun mawaddiiman woo xuumiyyak (sutusiyyak).

- 44. Ken cattam matan Nanu keenih abne racmattaa kee yimixxige waktî (uddurih) fan keenit abne hatkisiyya akke waytek Nel yaduureenî gidih.
- 45. Ama koros addunyâ digaaláa kee akeerâ digaalák meesita Yallak nacror geytaanam keh keenik iyyan waqdi, usun too waqdi derre edde cabaanaah, kaxxa-mariinitaanah.
- 46. Kaadu ken Rabbih astootik hebeltoh astáy keenih tamaate matan derre teetit cabak sugeenim akke waytek.
- 47. Kaadu korosuk Yalli siinih yeceemik-tu acuwa keenik iyyan waqdi, koroosite mari yeemene marak iyyah; Yalli faxinnay askamuk yen mara naskamoo? Yeemene maraw isin massat yan mara hinniton baxxaqqa-le hoxih addat taniinih akke waytek.
- **48.** A-xagni mawaqdiiy isin numma yacee mara tekkeenik itta koros.
- **49.** Israafiil baantah inki xongolók-sa qambaalaanam malon, is garcik ken tabbixe usun sinni caagiidat keemaaritak.

وَخَلَقْنَا لَهُم مِّن مِّثْلِهِ عِمَا يَرَكَبُونَ

وَان نَشَأْنُغُرِقْهُمْ فَلَاصَرِيخَ لَهُمْ وَلَاهُرْ يُنقَذُونَ ۞

إِلَّارَحْمَةً مِّنَّا وَمَتَعًا إِلَى حِينِ ٥

وَإِذَاقِيلَ لَهُمُ اتَّقُواْمَابَيْنَ أَيْدِيكُوْ وَمَا خَلْفَكُوْ لَعَالَمُ لَكُمُ اللَّهُ اللَّهُ وَمَا

وَمَاتَأْتِهِ مِقِّنْ ءَايَةِ مِّنْ ءَايَتِ رَبِّهِ مُ إِلَّا كَانَةُ مِنْ عَالِكَ وَبِهِمُ إِلَّا كَانُواْ عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿

وَإِذَاقِيلَ لَهُمْ أَنفِعُواْمِمَّا رَزَقَكُوْ اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُواْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَنُطْعِمُ مَن لَّذَيَشَآءُ اللَّهُ أَطْعَمُهُ وَإِنْ أَنتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالِ مُّبِينِ۞

وَيَقُولُونَ مَتَى هَلَا الْوَعُدُ إِن كُنتُمْ صَدِقِينَ ٥ مَا يَظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَحِدَةً تَأْخُذُهُمْ **50.** Tokkel usun sitta farriimaanam maduudaanaay, sinni maraa kee buxaaxî fanah ma-gacan.

36- Suurat Vaasiin

- **51.** Nammay haytô baantá fuxsumtaah, edde luk usun too waqdi magooqak sinni Rabbî fan sissikuk yawqen.
- 52. Koros nadaamitak, nee gee finqaaw! ni-magooqak (kubuuruk) nee teyyeeqem miyyaay itte? Keenil gacisak ah Yalli sinam edde xagniseemiy, farmoytit nummâ xaagu kak tecee kinni keenik iyyan.
- 53. Israafiil baantah inki xongolók-sa ken ugut magooqak edde yekkem mali, eddeluk usun inkih Ni-garil gaaboysimaanaah xayyoysiman cisab kee galtóh.
- 54. Woo ayró (qhiyaamah ayró kinnuk) nafsi tul ma-yandulluma. Kaadu addunyal abak sugteenimik-sa elle galtimtaanam manton keenik iyyan.
- **55.** Diggah woo ayró Jannatti mari ruffu edde iyyan niqmatat agxitan.
- **56.** Ken kee ken agabi iraawoowal yanin qaraakiy (kaqaadid) amol cusuulah anuk.
- 57. Usun Jannat addal maggo qaynatah yan caxâ mixu loonuuh, faxaanaah esseraanam elle lon niqmootak.
- **58.** Xuwaw-le Rabbik nagaynan maxcó-lon.

فَلَايَسۡتَطِيعُونَ تَوۡصِيـَةُ وَلَاۤ إِلَىٰۤ أَهۡلِهِمۡ يَحۡعُونَ ۞

وَنُفِخَ فِي ٱلصُّورِ فَإِذَاهُرِمِّنَ ٱلْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَيِّهِمْ يَنسِلُونَ ۞

قَالُواْ يُوَيِّلْنَا مَنْ بَعَثَنَا مِن مَّرْقَدِنَّ أُهَدَا مَا وَعَدَا الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ۞

إِنكَانَتْ إِلَّاصَيْحَةَ وَحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لِّدَيْنَا مُحْضَرُونَ

فَٱلۡيُوۡمَ لَا تُظۡاَهُ نَفۡسُ شَيۡعَا وَلَا جُُوۡرَوۡنَ إِلَّامَاكُنتُ رُتَعۡمَلُونَ ۞

إِنَّ أَصْحَبَ ٱلْجُنَّةِ ٱلْمُوْمَ فِي شُغُلِ فَكِهُونَ ٥

هُرْوَأَزْوَجُهُرْ فِي ظِلَالٍ عَلَى ٱلْأَرَّابِكِ مُتَّكِوُنِ ۞

لَهُمْ فِيهَا فَكِهَ قُولَهُم مَّا يَدَّعُونَ ٥

سَلَوٌقَوَلَامِّن رَّبِ رَّحِيمِ ٥

59. Woo ayró a-umeyniitow moominiinik baxsima iyyan korosuk.

36- Suurat Vaasiin

- 60. Yalli ken sahitak keenik iyyah; Aadam xayloy Yi-farmoytiitih arrabal sheetan aqbude waytaanaah kaa kataate waytaanamal sin mafarriimiyyoo, diggah usuk siinik baxxaqqa-le naqboytak.
- 61. Kaadu sin ma-amrisinniyoo dibuk Yoo uqbuda iyyaanamah, ah massa-le gita. (Islaam diini kinnuk)
- **62.** Nummah sheetanti maggo mara siinik cakkik makehik kaskassoowa mara matakkaanaa a-korosey?
- 63. Ah-jahannam giráy addunyal kah xagnisimak sugteeni keenik iyyan akeeral.
- 64. A-saaku tet culaay, teetit carara Yallal koroositak sugteenimih sabbatah
- 65. A-saaku ken afitte alifnaah ken gaboobi neê luk yabta, kaadu ken ibitte keenil sumaaqitta addunyal abak sugen umaanéh.
- 66. Faxinninoy intiita ken waysiisak neneeh, duggu keenik haak nen, toysa gitâ fanah sissikuk gexak yenen kaal taturaanamkeh, tokkel mannal yableeniih intiita ken waysisne way!
- 67. Fanne nee tekkek ginó keenik korisak neneeh, ken aracal ken daffeysak nen, toysa fooca fan

وَٱمۡتَازُواْ ٱلۡمُوۡمَ أَيُّهَا ٱلۡمُجۡرِمُونَ۞

*أَلَوْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَسَنِيَّ ءَادَمَ أَن لَّا نَعْبُدُواْ ٱلشَّيْطَنَّ إِنَّهُ وَلَكُمْ عَدُقُّ مُّبِينٌ ۞

وَأَنِ ٱعْبُدُونِي هَذَاصِرَ ظُلُّهُ مُسْتَقِيمٌ ١

ۅؘڶقَدۡ أَضَلَ مِنكُمۡ حِمِلَّاكَثِيرًؖ أَفَامُر تَكُونُواْتَعۡقِلُونَ ۞

هَاذِهِ عَجَهَ نَّمُ ٱلَّتِي كُنتُمْ تُوْعَدُونَ اللهِ

ٱصْلَوْهَاٱلْيَوْمَ بِمَاكُنْتُمْ تَكُفُرُونَ ١

ٱلْيَوْمَ نَغْتِهُ عَلَىٰٓ أَفْوَهِهِ مُوتُكُلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُم بِمَاكَ افْوَا يَكْمِيبُونَ۞

وَلُوۡنَشَآ ۗ لَطَمَسۡنَاعَكَىۤ أَعۡيُنِهِمۡ فَٱسۡتَبَقُواْ الصِّرَطِ فَأَنَّى يُبْصِرُونَ ﴿

وَلَوْنَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُرْعَلَىٰ مَكَانَتِهِمْ فَمَا أَسْتَطَاعُواْ مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ ۞ gexaanam duudak manannoonuuy, wadir gacaanam duudak manannon.

36- Suurat Vaasiin

- 68. Idoolitti iyyam fan qumri kak neyxeere num ginó kaak korisnaah, yooboke saakih innah kaa gacisna hebeebih (sabarah), amah abe Rabbi qhiyaamah ayró ken ugusu waamih dudda leemil ma kaskassoowaanaa?
- 69. Ni-farmoyta Mucammad صَالِّاللَهُ عَلَيْهِ وَسَالَةُ Qadar kaa mabarsinninooy, kaa ma-ceela (ma-yangibbiya) Usuk kalah luk yemeetem mali Kassis kee baxxaqqa-le Qhuraan akke waytek.
- 70. Ama Qhuraanal sorkocôbaxi (lubbi) kak nuwwa mara meesiisâ gidaay, korosul digaalâ maxcó nummattamkeh.
- 71. Lacak nanu keenih ginneh nanim mayablaanaa! Ni-gaboobi abteemik, eddeluk usun kaa yamlikeenih (ikoytah kaa lon).
- 72. Kaadu kaa (lac kinnuk) keenih qanneh, tokkel tu-kaak feeraanaah, tu-kaak yakmeenih.
- 73. Kaadu lacat maggo tuxxiq kee can kaak nakaanam lon, a-niqmat keenih abe Rabbi ma-faatitaanaa?
- 74. Kaadu koros Yallak kalah yaqbuden yallitte haysitte Yallih digaalák ken cattam keh.
- 75. Ken yallitte cató keenik maduddaay, koros kee ken yallitte inkih girâ digaaláh

وَمَن تُعَيِّرُهُ ثُنَكِّسُهُ فِي ٱلْخَلِّقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ ۞

وَمَاعَلَّمَنُهُ ٱلشِّعْرَوَمَايَنْبَغِي لَهُ أَيِنْهُو إِلَّا ذِكْرُّ وَقُرِّءَانٌ مُّبِينٌ ۞

لِّيُنذِرَمَن كَانَ حَيَّا وَيَحِقَّ ٱلْقَوْلُ عَلَى الْكَفِرِينَ ﴾ ٱلْكَفِرِينَ ۞

أُوَلَيْرَوْلُ أَنَّا خَلَقْنَا لَهُم يِّمَاعَمِلَتُ أَيْدِينَا أَغْنَمَا فَهُ مِلَهَا مَلِكُونَ ۞

> وَذَلَّنَهَالَهُمْ فَيَنْهَارَكُوْبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ۞

وَلَهُمْ فِيهَامَنَفِعُ وَمَشَارِبُّ أَفَلَا يَشْكُرُونَ۞

وَاتَّخَذُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ ءَالِهَةَ لَعَلَّهُ مَر يُنصَرُون ۞

لَايِسَتَطِيعُونَ نَصَرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُندُّ مُّحْضَرُونَ ۞ gaaboysimaanaah xayyoysiman tusittah xiqe kal.

76. Toysa a-nabiyow usun Yallal koroositaanaah, koo dirabboysaanamih maxcó koo rookise waytay, diggah nanu qellisaanam kee yaybulleenim inkih keenik naaxigeeh ken elle galtenno.

36- Suurat Vaasiin

- 77. Ama seehadaytuy qhiyaamah ayró yangaddee mayablannaa! Diggah nanu daacoyti tiffak kaa ginnem, tokkel usuk baxxaqqa-le giddeyna.
- 78. Kaadu ama giddeyni faxxiime wayta ceelallo Neh yoogoreeh, isi ginó hawweeneh (habbaaleh). Lafoofi iyyi yaynuwwee is bululteeh, rumah anuk iyye?
- 79. Kaak ixxic nabiyow; naharsi adda tet gine Rabbi tet yaynuwwe! Usuk isi ginó inkih yaaxigi, kaak qellittam matan.
- **80.** Usuk anxaxin cooxuk girá siinih yeyyeeqe Rabbi kinni, tokkel isin woo cooxuk girá ursuttan.
- 81. Kaadu qaranwaa kee baaxó gine Rabbi seehadah innah tanim ginaah gacsam ma-duudaa? Yeey, Usuk duudah. Kaadu Usuk ummaanim giné, ummaanim yaaxigi.
- **82.** Yalli tu-abam faxa waqdi cagalah kay amri wohiimik tik-iyyaama, edde luk wohim edde takke!
- 83. Ummaanimih reedá gabat kak tan Yalli saytunnooweeh, cisab kee galtóh kaâ fanah gacsimtan.

فَلايَحَزُنكَ قَوْلُهُمُّ إِنَّانَعَكُمُ مَايُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ۞

أُوَلَوْ يَرَا لَإِنسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِن نُطْفَةِ فَإِذَا هُوَخَصِيهُ مُّيِينٌ ۞

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلَا وَلَسِيَ خَلْقَ أُوَّ قَالَ مَن يُحَي ٱلْعِظَامَ وَهِي رَهِيهُ ۞

قُلُ يُحْيِيهَا ٱلَّذِيَ أَنْشَأَهَاۤ أَوَّلَ مَرَّةً ۗ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ۞

ٱلَّذِي جَعَلَلَكُمُّ مِّرَ ٱلشَّجَرِٱلْأَخْضَرِنَارًا فَإِذَآ أَنتُم مِّنۡهُ تُوْقِدُونَ ۞

أُوَلَيْسَ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّـمَوَّتِ وَٱلْأَرْضَ بِقَلدِدٍ عَلَىٰٓ أَن يَخَلُقَ مِثْلَهُ مَّ بَلَىٰ وَهُوَ ٱلْخَلَّقُ ٱلْعَلِيمُ۞

إِنَّمَا أَمُرُهُ وَإِذَا أَرَادَ شَيْعًا أَن يَعُولَ لَهُ وَكُن فَكَ اللَّهُ وَكُن فَكُونُ فَيَكُونُ فَيَكُونُ

فَسُبْحَنَ ٱلَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُونُ كُلِّ شَيْءٍ وَالْيَهِ تُجَعُونَ ۞

SUURAT AS-SAAFFAAT

Makkal Obte, 182 Aayat Takke

838

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Yalli malaykay missoowiyyah missowtal xiibite.
- 2. Kaadu Yalli qamburre foorisiyyah foorissa (wakayah wakayta) Malaykal xiibite.
- Kaadu Qhuraan kee Dikri akriyiyyah takriye malaykal xiibite.
- 4. Diggah seehaday sin Yallay taqbudeeni inkittuk qibaadá kaah caglisa iyyaanamal xiibite.
- 5. Usuk qaranwaa kee baaxóoy, ken nammayih fanal taniimih Rabbi, kaadu usuk ayrô mawqooqii kee ayrô kormaamî Rabbi kinni.
- **6.** Diggah Nanu addunyâ qaran cutuukat bilqisneh.
- 7. Kaadu ummaan sheetanay Yallih taaqatak yewqek, qaran cutuukat dacrisna.
- 8. Sheetoona qaran mataafaay, irô qaraanal tan Malaykah yab taabbem madudda, kaadu ummaan kabuk qambisimta.
- Woo ankactuk xiiriysimaanaah, amurruqe wayta digaalá-lon akeeral.

وَٱلصَّلَقَّاتِ صَفَّاتُ

فَٱلزَّجِرَاتِ زَجْرًا ١

فَٱلتَّالِيَاتِ ذِكْرًا ٦

إِنَّ إِلَهَكُورُ لَوَاحِدٌ ١

رَّبُ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَابَيْنَهُمَا وَرَبُّ ٱلْمَشَرِقِ۞

إِنَّازَيَّتَا ٱلسَّمَاءَ ٱلدُّنْيَابِزِينَةٍ ٱلْكُوَاكِ ٥

وَحِفْظَامِّن كُلِّ شَيْطَنِ مَّارِدِ ۞

لَّا يَسَّمَعُونَ إِلَى ٱلْمَلَإِ ٱلْأَعْلَىٰ وَيُقَّذَفُونَ مِن كُلِّ جَانِي ۞

دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبُ ٥

10. Sheetoona Malaykak sissikuk gawta gangara akke waytek yaabbeenim maduudan, tokkel ura dabiitav ken cararisa ken kataata.

- 11. Nabiyow toysa ken esser ginóh usun gibdoonu innaa hinnay Nanu ginnem gibdim ginoonak? Diggah nanu xankab itta kallay gabat kaftak ken ginne (ken abba Aadam kinnuk).
- 12. Wonna hinnay nabiyow koo dirabboysaanaah, qhiyaamah ayróh ugut yangaddeenim qajjibsittah usun kol angaasak.
- 13. Hawweeneenim ken kassiisan waqdi kas elle mageyaanaay, edde mayantifiqan.
- 14. Kaadu atu Nabii kinnitom tascasse astá vablen wagdi teetil angasaanaah gajjibsitan.
- 15. Kaadu atu luk temeetem kalah tuhinna, baxxaqqa iyya baab akke waytek kaak iyyen.
- 16. Rabneeh burtaay lafoofi nakke waqdi, nanu diggah nuwwuk ugtennoo ninni magooqak? (Qhiyaamah ayró kinnuk)
- 17. Kaadu nek naharsi abbobtiy warrayte ugtelee iyyen?
- 18. Yeey, ugtetton keenik ixxic nabiyow; isin xixxibaaneey, gunxaane-luk.
- 19. Cagalah is Israafiil baantah inki xongoló, eddeluk usun magooqak

إِلَّامَنْ خَطِفَ ٱلْخَطْفَةَ فَأَتَّعَهُ وشِهَاكٌ

فَأَسۡتَفۡتِهِمۡ أَهُمۡ أَشَدُّ خَلۡقًا أَمرتَّنۡ خَلَقُناۤ إِنَّا خَلَقْنَاهُم مِن طِين لَّازِب ١

بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخُرُونَ ١

وَإِذَا ذُكَّرُ وُلَّ لَا يَذَكُّرُ وَنَ ١

وَإِذَارَأُوْاْ ءَايَةَ يَسَتَسْخِرُونَ ١

وَقَالُواْ إِنْ هَاذَآ إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ٥

لَّهِ ذَامِتْنَا وَكُنَّا تُرَانَا وَعِظْمًا أَهِ نَّا لَمَنْعُوثُونَ ٥

أَوَءَايَآؤُنَا ٱلْأُوَّلُونَ

قُلْ نِعَةً وَأَنتُهُ دَخِرُونَ ٨

فَإِنَّمَاهِيَ زَجْرَةٌ وَلِيدَةٌ فَإِذَاهُمْ يَنْظُرُ وِنَ ١

- ugtaanaah sinnik abaanam qambaalitan.
- **20.** Nee gee finqaaw! ah cisaabaay galtóh ayró iyyan (qhiyaamah ayró kinnuk).
- 21. Ah-meklah ayróy ginô fan qadlil edde meklaanay isin dirabboysak sugteeni keenik iyyan.
- 22. Malaykak iyyaanah; koroosite maraa kee koroosannul ken kataateeh ken ceela maraay, usun Yallak kalah aqbaduk sugeenim gaaboysa!
- 23. Eddeluk jaciim deqsitta giráh gita keenih escessa.
- **24.** Kaadu siraat garil ken eyseeda, diggah usun addunyal abeenimik esserimaanahak.
- 25. Maca litoonuuh, itta kah cate waytaanam addunyal itta kah catak sugten innah keenik iyyan ken sahitak.
- 26. Wonna hinnay usun asaaku (qhiyaamah ayró kinnuk) Yallih amrih gabá yeceenih xixxibaane luk.
- **27.** Korosuk mariiy marat afkanuk keemaaritak itta esseran,
- 28. Diggah isin cakki-le kabuk nee gutuqak net amaatuk sugteeniih, baatil net bilqisak sugten iyyen kattaate mari katayen marak.
- 29. Katayen mari keenil gacisak, wonna hinnay isin nummayse marah ma-suginniton keenik iyyan.

وَقَالُواْ يَكُونِكَا هَنَا الْعَذَا يَوْمُ ٱلدِّينِ

هَذَا يَوْمُ ٱلْفَصِّلِ ٱلَّذِي كُنْتُم بِهِ عَثَكَنَّ بُونَ ۞

* ٱحۡشُرُوا ٱلَّذِينَ ظَامُواْ وَٱزْوَكِجَهُمُ وَمَاكَانُواْ يَعَبُدُونَ۞

مِن دُونِ ٱللَّهِ فَأَهْدُ وهُمْ إِلَىٰ صِرَطِ ٱلْجَحِيمِ ٣

وَقِفُوهُمْ إِنَّهُ مِمَّسَئُولُونَ ٥

مَالَكُوْ لَاتَنَاصَرُونَ ٥

بَلْهُ مُوْ ٱلْيُوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ

وَأَقَبُلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضِ يَتَسَاءَ لُونَ

قَالُوٓاْ إِنَّاكُوۡ كُنْتُوۡ تَأْتُوۡنَنَاعَنِ ٱلۡيَمِينِ ۞

قَالُواْ بَلِ لَّمْ تَكُونُواْ مُؤْمِنِينَ ۞

841

- 30. Kaadu nanu sin amol qandey iimaanak sin edde waasna luk masuginnino, wonna hinnay isin dambit caddok tature marah sugten.
- 31. Tokkel ni-Rabbih maxcó inkih nel nummatteh, diggah nee kee sin digaalá tammoysenno.
- 32. Eddeluk Yallih gitaa kee iimaanak sin makkosneh, diggah nanu siinik dumaak makkoote marah sugne.
- 33. Toysa diggah usun woo ayró (qhiyaamah ayró kinnuk) digaalál yangaleenih addunyal umaanél yengeleenimih sabbatah. (kattaate maraa kee katayen mara kinnuk).
- **34.** Diggah nanu umeyniitik tamannah abna.
- 35. Diggah usun (koros kinnuk) inki Yallak-sa cakkil yaqbuden Yalli mayan ixxica keenik iyyan waqdi, kaxxa-mariinitak sugen addunyal.
- 36. Kaadu nanu diggah ninni yallitteh qibaadá gad-abê cabulih sabbatah cabnoo iyyen? (woh kak iyyaanam Yallih farmoyta kinnuk)
- 37. Wonna hinnay Nabii cakki baaheeh (Qhuraan kee Yalla inkittoysaanam kinnuk) farmoytit nummaysak yemeete.
- **38.** A-korosey isin diggah qansarissa digaalá tammoysetton qhiyaamah ayró.
- Kaadu addunyal umaanék abak sugteenimik-sa elle galtimtaanam manton akeeral.

وَمَاكَانَ لَنَاعَلِيَكُمُ مِن سُلَطَكِيٍّ بَلَ كُنتُمْ فَوَمَا طَخِينَ ﴾ طَخِينَ ۞

فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَ آيِغُونَ

فَأَغْوَيْنَكُمْ إِنَّاكُنَّاغَوِينَ ٥

فَإِنَّهُ مُ يَوْمَ يِذِفِي ٱلْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ

إِنَّاكَذَالِكَ نَفْعَلُ بِٱلْمُجْرِمِينَ ۞

ٳڹؘٚۿؘڡ۫ۯؘػاٮۏؗڗ۠ٳۮٙٳڣؚٮڶڶۿڡٝۄ۫ڵٳٙڸؘڵۼٳڵۘۘۘۘۘؗ۩ڷۘۿ ؽۺؾػٛؠؙۯۅڹؘ۞

وَيَقُولُونَ أَبِنَا لَتَارِكُوّاْءَالِهَتِنَالِشَاعِرِ تَجَنُونِ۞

بَلْجَآءَ بِٱلْحُقِّ وَصَدَّقَ ٱلْمُرْسَلِينَ

إِنَّكُمْ لَذَابِقُواْ ٱلْعَذَابِ ٱلْأَلِيمِ ٢

وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّامَاكُنْةُ تَعْمَلُونَ ٥

40. Yallih naqoosay qibaadá kaah caglissey Yalli isi racmat caglise akke waytek qansarissa digaalák naggowtam matan.

- 41. Woo mege maray Yalli doore yimixxige quusiy (rizqhiy) aggiriqqewaa lon.
- 42. Woo rizghi maggo caxâ mixu, usun Yalli keenih abe konnabá luk.
- 43. Waara nigmat-le Jannootah addal yanin,
- 44. Qaraakiy amol sitta fan afkanuk.
- 45. Magiin degsitta daráh gocoyuk kibuk yan kaagon keenit meksima.
- 46. Ama gocoy qadoh, yaaqube marah satta-le.
- 47. Usuk kas mabeyaay, amô berra mali kaadu usun kaat mayaskiran (madoomitan).
- 48. Kaadu ken xaqul saytun agabuy sinni bagoltik-sá num fanah waktewaay, gax-mege intiita-le lon.
- 49. Ama agbih weeló dansinte naalay gabá xage wayteh inna-le qidih.
- 50. Tokkel jannatti mari, mariiy marat keenik yafkune addunyal keenil taturtem itta esserak.
- 51. Jannatti marak yaabe num iyyeh; diggah anu rabak lakal tan manó yangadde kataysa luk suge addunyal.
- 52. Diggah atu nummaysa marâ tanitoo? yok axcuk suge.

إلَّاعِمَادَ أُلِيَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ

أَوْلَيَإِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعَلُومٌ ١

فَوَكَ وَهُم مُكْرَ مُونَ ١

في جَنَّاتِ ٱلنِّعيمر ٢

عَلَىٰ سُرُر مُّتَقَابِلِينَ ١ يُطَافُ عَلَيْهِم بِكَأْسِمِّن مَّعِينٍ ٥

بَيْضَآءَ لَذَّةِ لِلشَّارِبِينَ ٥

لَافِعَاغَوْلُ وَلَاهُمْ عَنْهَا نُنزَفُونَ ١

وَعِندَهُمْ قَلْصِرَاتُ ٱلطِّرْفِ عِينٌ ١

كَأَنَّهُنَّ يَيْضٌ مَّكَّنُونٌ ١

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُ مُعَلَىٰ بَعْضِ يَتَسَاءَ لُونَ۞

قَالَ قَآبِلُ مِنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينُ ٥

نَقُولُ أَءِ نَّكَ لَمِنَ ٱلْمُصَدِّقِينَ ٥

- 53. Rabneeh, burtaay, lafoofi nakke waqdi, diggah nanu ugutnaah, cisab nek abaanaah, ninni taamoomil galtimennoo? yok axcuk suge.
- **54.** Woo moominti Jannatal isi kataysiisik, isin girát yoo lih maay boosittan woo korostih caalat nabaluh? Iyya.
- **55.** Eddeluk bossu iyyeeh, jaciim deqsitta girák gudel (guddaqtal) kaa yuble.
- 56. Yallal xiibita immay, diggah yoo finqise raarte koo oggolinniyoy, kaak (kay kataysay addunyal rabak lakal manó tanim angadduk suge kinnuk) iyya woo moominti.
- 57. Kaadu yi-Rabbi isi muxxóh tirri yoo heewannay, kôo luk girál xayyoysimeeh tet cule marih num akkuk-en.
- **58.** Nanu waaraah rabewaa mara hinninom hinnaa?
- 59. Marabna nek naharsi rabay addunyal abne akke waytek, kaadu nanu diggalsimewaa mara hinnino innaa Jannat culleek lakal?
- **60.** Diggah nanu niqmatak edde nanim, usuk kaxxa affaafa.
- 61. Annah yan niqmatay duddaleh taamita mari toysa taamitay addunyal.
- **62.** Woo weeló kak taturte jannatih niqmatannaa, qibnaytiinoh taysem,

أَءَ ذَامِتْنَا وَكُنَّا تُرَابَا وَعِظَمًا أَءِنَّا لَمَدِينُونَ

قَالَ هَلْ أَنتُم مُّطَلِعُونَ ٥

فَأَطَّلَعَ فَرَءَاهُ فِي سَوَآءِ ٱلْجَحِيمِ ٥

قَالَ تَأْلِلَهِ إِن كِدتَّ لَتُرْدِينِ ٥

وَلَوْلَانِعْ مَةُ رَبِّي لَكُنتُ مِنَ ٱلْمُحْضَرِينَ ١

أَفَمَانِحُنُ بِمَيِّتِينَ ٥

إِلَّا مَوْتَتَنَا ٱلْأُولَىٰ وَمَانَحُنُ بِمُعَذَّبِينَ ٥

إِنَّ هَاذَا لَهُ وَٱلْفَوْزُالْعَظِيمُ ١

لِمِثْلِهَاذَا فَلْيَعْمَلِ ٱلْعَامِلُونَ ١

أَذَالِكَ خَيْرٌنُّزُلًّا أَمْ شَجَرَةُ ٱلزَّقُّومِ ٦٠٠

hinnay zaqhqhuum deqsitta caxay cooxuk gactah taniy jahannam addal tani tayseeh?

- 63. Diggah nanu korosuh agayyaareh (mokkoroh) tet abne (zaghqhuum kinnuk).
- 64. Diggah is jaciim deqsitta girák ragidik tawge caxa.
- 65. Tet mexexi diggah usuk sheetoonâ moyyaayih inna-le qaxumaaneh.
- 66. Eddeluk diggah usun teetik yakmeeniih, bagitte teetik kiban.
- 67. Tohuk lakal diggah tet bagul niqna kak caddok taturte leeh daragu-lon maagabah.
- 68. Too digaaláh lakal diggah gacsimeyna keenik jaciim degsitta girâ fanah takke.
- 69. Diggah usun sinni abbobti makkoote marah geen.
- 70. Usun wohul ken katayyuh vasissiken.
- 71. Kaadu Nummah nabiyow kumarak duma naharsi marak maggo mari makkoote.
- 72. Kaadu nummah Yallih digaalák ken meesissa farmoytit keenih rubne addunyal.
- 73. Tokkel meesiisen marih ellecabo kah tekke inna wagitey (cubbusey) nabiyow.
- 74. Yallih naqoosay Yalli isi racmatat caglisey naggoyse akke waytek,

إِنَّا جَعَلْنَهَا فَتُنَةً لِّلْظُّلِمِينَ ﴿ إِنَّا كُلُّ الْمُعْرِبِ ١

إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَغَرُّجُ فِيَ أَصْلِ ٱلْجَحِيمِ ٥

طَلَعُهَا كَأَنَّهُ ورُءُوسُ ٱلشَّيَطِين ١

فَإِنَّهُمْ لَآكِلُونَ مِنْهَا فَمَا كُونَ مِنْهَا ٱلْبُطُونَ 📆

تُرَّاِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ جَمِيمِ ١

ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُ مَ لَإِلَى ٱلْجَحِيمِ ١

إِنَّهُمْ أَلُّفُواْ ءَابَآءَ هُمْ ضَالِّينَ ١

فَهُ مُرِعَلَى ءَ اثَارِهِمْ يُهُرَعُونَ ١٠

وَلَقَدْضَلَّ قَعَلَهُ وَأَكْثَرُ ٱلْأَوَّلِينَ ١

وَلَقَدُ أَرْسَلْنَافِهِم مُّنذرينَ ١٠٠٠

فَأَنْظُ كَيْفَكَانَ عَقِبَةُ ٱلْمُنذَرِينَ ١

اللَّاعِيَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ ١

qibaadá kaah cagliseenimih sabbatah.

- 75. Yalli xiibitak iyyeh; Nabii Nuuc neh seeceh kay maral qokol kaah nakkem keh, tokkel nanu kaa oggola marak yayse mara kinnino.
- 76. Kaadu kaa kee kay buxah maraay, moominiiniv kaâ luk teemene kaxxa gibdak naggosneh (leet xuunumaanamak, sutaanamak).
- 77. Kaadu kay samad raage mara ken abne, kay mari leet bayeek gamadal.
- 78. Kaadu mege xagar-xagoo kee fayla kay amol cabne ellecabô maray kaak lakal yamaatuwaah arrabat.
- 79. Sinam addal Nabii Nuucuh saayaay nagaynan cabne.
- 80. Diggah nanu meqe mara tonnal galatna.
- 81. Diggah Nabii Nuuc ni-naqoosay teemeney Yallah qibaadá caglissek numuk tevna.
- 82. Tohuk lakal aki maray kaa dirabboyse leet xuumusneeh (sutusne) fingisne.
- 83. Kaadu diggah kay (Nabii Nuuc kinnuk) gital kaa kataate marat Nabii Ibraahim yan.
- 84. Isi Rabbil saytun sorkocô baxa luk yemeete waqdi Yallat agleyta haamak.
- **85.** Isi abbaa kee isi marak Yallak kalah maca taqbudeniih iyye waqdi ken assacakkuk?

وَلَقَدُ نَادَ لِنَا فُرُ مُ فَلَنِعَ مَر ٱلْمُجِيبُونَ ٥

وَنَجَيَّنَاهُ وَأَهْلَهُ وِمِنَ ٱلْكَرْبِ ٱلْعَظِيمِ ٢

وَجَعَلْنَاذُرِّيَّتَهُ وهُمُ ٱلْبَاقِينَ

وَتَرَكِّنَاعَلَيْهِ فِي ٱلْآخِرِينَ ١

سَلَامٌ عَلَىٰ نُوجِ فِي ٱلْعَالَمِينَ ١٠

إِنَّا كَذَالِكَ نَجْزِي ٱلْمُحْسِنِينَ ٨

إِنَّهُ ومِنْ عِبَادِنَا ٱلْمُؤْمِنِينَ ١

ثُمَّ أَغْرَقُنَا ٱلْآخَرِينَ ١

* وَإِنَّ مِن شِيعَتِهِ عَلَا بُرَهِي مَ شَي

إِذْ جَآءَ رَبُّهُ وِبِقَلْبِ سَلِيمِ

إِذْ قَالَ لأَسِهِ وَقَوْمِهِ عَمَاذَا تَعَبُدُونَ ٥

86. Yallak kalah gersi yallitte diraabah taqbudenim faxxaanaa?

87. Tohul ginô Rabbi maca siinik abelem takkaleeniih, Yallak kalihim tuqbudeenik?

- **88.** Tokkel ken qiidih keenil luk yawqeemik malkitih cutuukâ fanah wagittoh wagga hee.
- **89.** Edde luk diggah anu biyaakitah keenik iyye.
- **90.** Edde luk derre kaat cabba heenih gexen.
- 91. Eddeluk ken yallitte fan sissikuk kelli iyyeeh (malgiyeh) matakmaanaa? iyye keenil anqasak.
- **92.** Maca liton kah yaabe waytaanaah essero yol kah gacse waytaanam keenik iyye Nabii Ibraahim?
- Edde luk Nabii Ibraahim keenit yufkuneh migdi gabah godmat ken aagaruk.
- **94.** Tokkel sissikuk naqabu luk kay mari kaah fan yufkuneeh nanu tet naqbudeeh, atu tet taggilee kaak iyyen.
- 95. Isin sinni gabah urtaanam taqbudeenii, sin gine Rabbî qibaadá cabba hayteenih keenik iyye.
- **96.** Yalli sin kee isin abba haytaanam gineh anuk?
- 97. Nabii Ibraahim Yaabah keenik yeyse waqdi, tokkel kay mari uma

أَيِفًكًاءَ الِهَةَ دُونَ ٱللَّهِ تُرِيدُونَ ٦

فَمَاظَنُّكُم بِرَبِّ ٱلْعَالَمِينَ ١

فَنَظَرَ نَظْرَةً فِ ٱلنَّجُومِ ٥

فَقَالَ إِنِّي سَقِيتُ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ

فَتَوَلِّوْاْعَنَهُ مُدْبِرِينَ ٥٠

فَرَاغَ إِلَى عَالِهَتِهِمْ فَقَالَ أَلَا تَأْ كُلُونَ ١

مَالَكُو لَا تَنطِقُونَ ١

فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِٱلْيَمِينِ ا

فَأَقْبَالُوٓا إِلَيْهِ يَزِفُّونَ ١

قَالَ أَتَعَبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ ١

وَٱللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَاتَعُ مَلُونَ ١

قَالُواْ ٱبْنُواْلَهُ وبُنْيَكَنَافَأَلْقُوهُ فِي ٱلْجَحِيمِ ۞

malah kaah malseeh xiso kaah xisaay jaciim deqsitta girát kaa gasiya (qambisa) iyyen.

- 98. Kay mari uma malah kaah malseeh, guba raaqa mara ken abneeh, Nabii Ibraahim girák amaanah yewqe.
- 99. Kaadu Nabii Ibraahim iyyeh; diggah anu guuroh inni Rabbî fan gexaah usuk tirri yoo heele (yoo ascassele).
- **100.** Nabii Ibraahim Yi-Rabbow meqe marih loowot yan baxa yoh acuw iyye.
- **101.** Eddeluk dooqá kaak oggolleeh kaxxa xiq-le baxal kaa aytikumusne (berrakisne).
- 102. Ismaaqil yembeeh barak abballuk taamáh edde gexa caddo yoofe waqdi, yi-baxaw diggah anu soonol koo asguudem ublek, a-caagid wagitey maca kot ceela? Kaak iyye. Yi-babbaw elle amrisimtem ab, wohul Yalli faxek yisbire marih numuh yoo geettok kaak iyye.
- 103. Edde luk Yallih amri oggolen waqdi (Nabii Ibraahim kee baxa kinnuk) abba seltah (xabanah) kaa oobise kaa yasgaaduh.
- **104.** Kaadu kaa secneh kee Ibraahimow axcuk.
- **105.** Nummah tuble soonó nummasseh, diggah nanu tonnal galatna meqe mara iyye Yalli.

فَأَرَادُواْبِهِ عَكَيْدًا فَجَعَلْنَهُمُ ٱلْأَسْفَلِينَ ١

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِمُ إِلَىٰ رَبِّي سَيَهْدِينِ 🚯

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ ٱلصَّلِحِينَ ١

فَسَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمِ

فَلَمَّابَلَغَ مَعَهُ ٱلسَّعْىَ قَالَ يَبُنَىَّ إِنِّ أَرَى فِى الْمَسَامِ أَنِّى أَذَيكُ قَالَ الْمُسَامِ أَنِي أَذَيكُ قَالَ يَتَأَذِي أَنْكُمُ مَاذَا تَرَكُ قَالَ يَتَأَبِّتِ أَفْعَلُ مَا تُؤْمَرُ مِّسَتَجِدُنِيَ إِن شَاءَ ٱللَّهُ مِنَ ٱلصَّلِينِ ﴿ اللَّهُ مِنَ ٱلصَّلِينِ ﴿ اللَّهُ مِنَ ٱلصَّلِينِ ﴾

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ ولِلْجَبِينِ

وَنَكَدَيْنَهُ أَن يَنَإِبْرَهِيهُ

قَدْصَدَّقْتَ ٱلرُّءْيَا ۚ إِنَّا كَنَالِكَ بَحُزِي ٱلْمُحْسِنِينَ ۞ 106. Diggah ta-amri (ku baxih masgaada kinnuk) is-baxxaqqa itta aqayyaare kinni.

- 107. Kaadu nanu kaxxa maruwih (marugih) masgaadal kaa wadne (Ismaaqil kinnuk).
- 108. Kaadu Nabii Ibraahimih meqe xagar-xagoo kee fayla kay amol cabne elle cabô maray kaak lakal yamaatuwaah arraabat.
- 109. Yallih xaquk nagaynan Nabii Ibraahimil yanay.
- **110.** Nabii Ibraahim kah galatne innah meqe mara tonnal galatna.
- 111. Diggah Nabii Ibraahim ninaqoosay teemenek numuk teyna.
- 112. Kaadu Nabii Ibraahim Iscaaqh deqsita baxay Nabii yakkuwaay meqe marak numuk teynah yanil kaa ayti-kumusne (berrakisne).
- 113. Kaadu kaa (Ibraahim) kee Iscaaqhal barkat oobisne, kaadu ken nammayih samadak isi nafsih meqe num keenik yaniih, baxxaqqa-le dulmih koroosannut isi nafsi yadlume num keenit yanih.
- 114. Yalli nummah xiibitak iyyeh; Nabii Muusaa kee Nabii Haaruun nabuwwannut gunneh.
- 115. Kaadu ken nammay kee ken mara naggosneh kaxxa gibdak (xuumiyya kinnuk).

إِنَّ هَاذَا لَهُوَ ٱلْبَلَّوُّا ٱلْمُبِينُ ١

وَفَدَيْنَاهُ بِذِبْحٍ عَظِيمٍ

وَتَرَكَّنَاعَلَيْهِ فِي ٱلْآخِرِينَ ١

سَلَاهُ عَلَى إِبْرَهِ مِرَ اللهِ

كَذَلِكَ نَجْـنِي ٱلْمُحْسِنِينَ ۞

إِنَّهُ ومِنْ عِبَادِنَا ٱلْمُؤْمِنِينَ ١

وَبَشِّرْنَاهُ بِإِسْحَقَ نَبِيًّا مِّنَ ٱلصَّالِحِينَ ١

وَبَكَرُكْنَاعَلَيْهِ وَعَلَيْ إِسْحَقَّ وَمِن ذُرِّيتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِرُ لِنَفْسِهِ عُمِينٌ ١

وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَدُونَ ١

وَنَجَّيْنَهُمَا وَقُوْمَهُمَا مِنَ ٱلْكَرْبِٱلْعَظِيرِ ١

- 116. Kaadu ken gokolleeh, usun firqawnaa kee firqawni marak yayse mara yekken.
- 117. Kaadu tawraat kitaabay baxxaqqa iyya ken nammayah necee.
- 118. Kaadu ken nammay massa-le gital (Islaam diini kinnuk) tirri hayne.
- 119. Kaadu mege xagar-xagoo kee fayla ken nammayih amol cabne ellecabô maray keenik lakal vamaatuwaah arrabat.
- 120. Yallih xaquk nagaynan Nabii Muusaa kee Nabii Haaruunul yanay.
- 121. Diggah ken nammay kah galatne innah nanu mege mara tonnal galatna.
- 122. Diggah ken nammay Ni-naqoosay teemenek nammayak teyna.
- 123. Kaadu diggah Nabii Ilyaas rubsumte farmoytiitik numuk tevna.
- 124. Isi marak israa-iil xaylok Yallak ma-meesittaanaa? iyye waqdi keenih cus nabiyow.
- 125. Numtin-welluy baqla degsita taqbudeeniih, ginó-abák yayse gineynih qibaadá cabtaanaa?
- 126. Yalli sin Rabbiy sin gineey, siinik naharsi abbobti gine Rabbi kinni.
- 127. Eddeluk kay mari kaa dirabboyseeh, diggah usun gaaboysime loonuuh xayyowsime-lon girâ digaaláh.

وَنَصَرَ نَاهُمْ فَكَانُواْهُمُ ٱلْغَلِينَ ١

وَءَاتَيْنَهُمَا ٱلْكِتَبَ ٱلْمُسْتَبِينَ ١

وَهَدَيْنَهُمَا ٱلصِّرَطِ ٱلْمُسْتَقِيمَ ١

وَتَرَكْنَاعَلَيْهِمَافِي ٱلْأَخِرِينَ ١

سَلَامٌ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَدرُونَ ١٠٠٠

إِنَّا كَذَالِكَ نَجْزِي ٱلْمُحْسِنِينَ ١

إنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا ٱلْمُؤْمِنِينَ ١

وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ١

إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ عَأَلَا تَتَّقُونَ ١

أَتَدُعُونَ بِعَلَا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ ٱلْخَلَةِ مِنَ ٥٠٠

ٱللَّهَ رَبُّكُمْ وَرَبَّ ءَابَآبِكُمُ ٱلْأَوَّلِينَ اللَّهِ

فَكَذَّنُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ ١

إِلَّاعِنَادَ أُلِلَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ ١

128. Yallih naqoosay Yalli isi racmat caglisey naggoyse akke waytek gibaadá kaah cagliseenimih sabbatah.

129. Kaadu Nabii Ilyaas mege xagarxagoo kee fayla kay amol cabne ellecabô marav kaak lakal yamaatuwaah arrabat.

130. Yallih xaquk nagaynan Nabii Ilyaasal yanay.

131. Diggah Nabii Ilyaas kah galatne innah Nanu mege mara tonnal galatna.

132. Diggah Nabii Ilyaas ni-naqoosay teemenek numuk teyna.

133. Kaadu diggah Nabii Luut rubsumte farmoytiitik numuk teyna.

134. Nabiyow keenih cus; Nabii Luut kee kaal yeemene mara inkih digaalák naggosne waqdi.

135. Idaltô daaqaynay (Nabii Luut barra kinnuk) digaalát raage maray finqitê luk raqte akke waytek koroositteemih sabbatah.

136. Lakat Nabii Luut marak aka maray raqqayey kaa dirabboyse bavisneh.

137. Kaadu diggah isin Makki maraw ken abuural taturak maacissan.

138. Kaadu bar elle taturtaanahak kas elle mageytaanaa? Ken geytem sin geytaamak.

وَتَرَكَّنَاعَلَيْهِ فِي ٱلْآخِرِينِ ١

سَلَكُمُ عَلَيْ إِلَّ يَاسِينَ ١

إِنَّا كَذَالِكَ نَجْزِي ٱلْمُحْسِنِينَ اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْنَ اللَّهُ اللَّهُ عَلَيْنَ اللَّهُ ال

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا ٱلْمُؤْمِنِينَ شَ

وَإِنَّ لُوطًا لَّمِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ١

إِذْ نَجَّتَنَاهُ وَأَهْلَهُ وَأَجْمَعِينَ ٢

اِلَّاعَجُوزَا فِي ٱلْغَارِينَ ١

ثُمَّرَ نَا ٱلْآخَرِينَ ٢

وَإِنَّكُو لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِم مُّصْبِحِينَ ٣

وَبِٱلَّيْلَ أَفَلَاتَعُقِلُونَ

- **139.** Kaadu diggah Nabii Yuunus rubsumte farmoytiitik numuk teyna.
- 140. Nabiyow keenih cus; Nabii Yuunus isi marih naqabuh sinaamak kibuk tan doynik fan kude waqdi.
- 141. Kaxxa haffó woo doynik marteeh tokkel meesiten waqdi doynik mari saami caxxa qideeh, Nabii Yuunus saami-caxxal kak yeysen marih num yekke.
- **142.** Badat kaa qideeniih, eddeluk kullunti kaa yunxuqe, usuk assacokka lem baahe numuh anuk.
- **143.** Diggah usuk Yalla maggom cusa marih numuh suge wannay,
- **144.** Kullinti bagut edde ugtan ayrô fan sugak yen (qhiyaamah ayró kinnuk).
- **145.** Eddeluk kullinti baguk baddi afal deebol kaa qambisne usuk lakmisak.
- **146.** Yaqhtiin deqsita cooxuk caxá (xalâ caxá kinnuk) kay amol nuysubuke.
- **147.** Kaadu kay marak bool alfi yakke marah kaa rubne, hinnay wohuk fulaanah.
- **148.** Eddeluk kaa nummayseeniih, edde raban wakti keenik yamaatem fanah ken hatkisneh.
- **149.** Eddeluk nabiyow ken esser; ku-Rabbi say-xaylo leeh, usun labxaylo loonuu!

وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ وَ اللَّهُ مُرْسَلِينَ وَ اللَّهُ مُرْسَلِينَ وَ اللَّهُ مُرْسَلِينَ

إِذْ أَبِقَ إِلَى ٱلْفُلْكِ ٱلْمَشْحُونِ

فَسَاهَ مَوْفَكَانَ مِنَ ٱلْمُدْحَضِينَ ١

فَٱلْتَقَمَهُ ٱلْحُوثُ وَهُوَمُلِيمٌ ١

فَلُولَآ أَنَّهُ وَكَانَ مِنَ ٱلْمُسَبِّحِينَ ٢

لَلَبِتَ فِي بَطْنِهِ ﴿ إِلَّا يَوْمِ يُبَّعَثُونَ ١

* فَنَبَذْنَهُ بِٱلْعَرَآءِ وَهُوَسَقِيمٌ ٥

وَأَنْكِتَنَاعَلَيْهِ شَجَرَةً مِّن يَقْطِينِ ١

وَأَرْسَلْنَهُ إِلَى مِانَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ ١

فَعَامَنُواْ فَمَتَّعْنَهُمْ إِلَىٰ حِينِ

فَٱسْتَفْتِهِ مَ أَلِرِيِّكَ ٱلْبَنَاتُ وَلَهُ مُ ٱلْبَنُونَ ١

- **150.** Hinnak Malayka sayyoh ginnee usun abaluk?
- **151.** Oobbiyooy! diggah usun sinni diraabah iyyaanah,
- **152.** Yalli xaleh iyyan, diggah usun dirableelá kinnuk.
- **153.** Yalli say-xayló dooritee lab-xaylok?
- 154. Kee a-maraw maca liton! Mannal mekeltan Yallah say-xayló teexegeeniih, sinnih lab-xaylo teexegen waqdi?
- **155.** Makassittaanaa! Yalli barráa kee xaylo aallewaah, kak saytunnoowem?
- **156.** Hinnak baxxaqqa iyya sumaq litoonuu a-ittaanamal?
- 157. Toysa sin kitaabay Yallih xaquk litoonu baahay, a-ittaanamal numma yacee mara tekkeenik keenik iyyan.
- 158. Koros Yallaa kee Malaykâ fanal ramaddiinuu kee lagó heen, nummah malayká teexegeh diggah usun (koros kinnuk) girá digaalál gaaboysime loonuuh xayyoysime loonum qhiyaamah ayró.
- **159.** Yalli saytunnooweh kaa ceele waytaamay koros kaa edde weelossak.
- **160.** Yallih naqoosay Yalli isi racmatat caglisey kaa ceele wayta weelot kaa weeloyse wayta akke waytek.

أُمْ خَلَقَنَا ٱلْمَلَتِكِكَةَ إِنَّتَا وَهُمْ شَهِدُونَ ۞ أَلاَ إِنَّهُم مِنْ إِفْكِهِمْ لِيَقُولُونَ۞

وَلَدَ ٱللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَذِبُونَ

أَصْطَفَى ٱلْبَنَاتِ عَلَى ٱلْبَنِينَ ١

مَالَكُوْ لِيَفَ تَحَكُّمُونَ ٥

أَفَلَاتَذَكَّرُونَ ۞

أَمْ لِكُورُ سُلْطَنٌ مُّبِينٌ ١

فَأْتُواْ بِكِتَابِكُوْ إِن كُنْتُمْ صَدِقِينَ ٥

ۅٙۘڿۘۘۼڶۅ۠ٲؠؽٙڹۮؙ؞ۅؘؽؿٚڹٛٱڸؚٛڣۧٮۜٞۼڶۺڹ۠ٲۅڶڨؘۮۼڸڡؾ ڷؚڸؚٛڣٚؾٞڎؙٳؠۜٞۿؙٶ۫ڶۮڿڞۂؙۯۏڹ۞

سُبْحَنَ ٱللَّهِ عَمَّا يَصِغُونَ ١

إِلَّاعِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ ١

161. Toysa diggah korosey sin kee isin yallitte axcuk uqbuddu haytaanam,

37- Suurat As-Saaffaat

- **162.** Isin Yallih giták num makot beya mara hinniton.
- **163.** Koroosannuh Jaciim deqsitta girá cula numuy Yalli tet culim elle mekle akke waytek.
- **164.** Malayka itteh; nek inki malaykatti mayan, qaraanal yimixxige arac-le kaa akke waytek.
- **165.** Kaadu diggah nanu Yallih qibaadáh saffih sollá.
- **166.** Kaadu diggah nanu Yalla ceele waytaamak Yalla saytunnosna.
- 167. Diggah nabiyow atu rubsumtak naharat Makki koros axcuk sugte:
- 168. "Kitoobaa kee anbiyak naharsi maral temeetem nel amaatinnay diggah oggolak nen,
- **169.** Yallih naqoosay Yalli isi racmatat caglise akkuk-nen".
- 170. Makki koros Qhuraan keenil yemeete waqdi kaal koroositeeniih, akeeral digaalák loonum sarrah aaxige-lon.
- **171.** Nummah Ni-qangará Ni-naqoosa farmoytiitih taturteh.
- **172.** Diggah usun sinni naqboytiitil qoklima mara kinnon.
- 173. Kaadu diggah Ni-qande maysó lem addunyaay akeeral.

فَإِنَّكُمْ وَمَاتَعَبُدُونَ ١

مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفَاتِنِينَ ﴿

إِلَّا مَنْ هُوَصَالِ ٱلْجَحِيمِ ١

وَمَامِنَّا إِلَّا لَهُ رَمَقَا مُرَّمَّعُلُومٌ ١٠٠

وَإِنَّا لَنَحْنُ ٱلصَّاقَوُّنَ ١

وَإِنَّا لَنَحْنُ ٱلْمُسَبِّحُونَ

وَإِن كَانُواْلَيَقُولُونَ ١

لَوْأَنَّ عِندَنَاذِكْرًا مِّنَ ٱلْأَوَّلِينَ

لَكُنَّا عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ ١

فَكَفَرُواْ بِهِ فَا فَسَوْفَ يَعَلَمُونَ

وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَالِعِبَادِنَا ٱلْمُرْسَلِينَ ١

إِنَّهُ مُ لَهُمُ ٱلْمَنصُورُونَ ١

وَإِنَّ جُندَنَا لَهُ مُ ٱلْغَلِبُونَ ١

- 174. Toysa nabiyow derre keenit (Makki koros kinnuk) cab dago waktî fanah.
- 175. Kaadu ken qambal nabiyow digaalák keenil obtuwaytam sarrah ableloonuk!
- **176.** Tokkel edde qataatakaanam Nidigaalá innaa nabiyow?
- 177. Tokkel Ni-digaalá ken dabooqal (maaftal) keenil obta waqdi, toysa meesiisen marih maaci maxxu yoomeeh!
- **178.** Kaadu nabiyow derre keenit cab yimixxige waktî fanah.
- 179. Kaadu nabiyow ken qambal Ni-digaalák keenil obtuwaytam sarrah ableloonuk!
- **180.** Nabiyow ku-Rabbi saytunnooweh maysó-le Rabbi, kaa ceele waytaamay kaa edde weelossu haanak.
- **181.** Kaadu Yallak nagaynan farmoytiitil yanay.
- 182. Kaadu faylá Yalli-le, ginô Rabbi!

فَتُوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّى حِينِ ١

وَأَبْصِرْهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ١

أَفَيِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ١

فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَآءً صَبَاحُ ٱلْمُنذَرِينَ ١

وَتَوَلَّ عَنْهُ مِ حَتَّى حِينِ ﴿

وَأَبْصِرُ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ١

سُبْحَنَ رَبِّكَ رَبِّ ٱلْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ١

وَسَلَمُ عَلَى ٱلْمُرْسَلِينَ ١

وَٱلْحَمْدُ لِللَّهِ رَبِّ ٱلْعَالَمِينَ ١

SUURAT SAAD

Makkal Obte, 88 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Saad- (edde faxem Yalli yaaxige), Yalli Qhuraanay kak garciteenim sinam kassiisal xiibite.
- 2. Wonna hinnay koroosite mari cakkik kaxxa-mariinitaanam kee Yallaa kee Nabii cinat yanin.
- 3. Makki marak duma sugte horaarik makina horá finqisneeh! eddeluk Ni-digaalá keenih temeete waqdi nee wada iyyeenih seecen, woo wakti kudim kee naggoowiyyi wakti akkewaak.
- 4. Kaadu keenik yan meesiisé (Nabii Mucammad صَالِّاللَّهُ عَلَيْدُوسَكَّمُ kinnuk) keenih yemeetem qajjibsiteeniih, ah baab-li, kaxxa dirab-li itte koros.
- 5. Yallitteeta inki Yalla abee Mucammad صَالِّسَهُ عَلَيْهِ وَسَالَّمُ Diggah tah qajiibik (cakkumuk) taniimik!
- 6. Kaadu keenik kaxxa mari fooreh (koros kinnuk), sinni marak gexaay, isbira sinni yallitteh qibaadál keenik axcuk. Diggah tah Mucammad kah malse caagidik tanih tan sin diinik sin korisuuy, sin amol reeduh iyyen.
- A Yallih inkittinaaney
   Mucammmad صَلَّالِتُهُ عَلَيْهِ وَسَلَّم nee
   kah seecah yani ellecabô diinil

صَّ وَٱلْقُرْءَ انِ ذِي ٱلذِّكْرِ ۞

<u>بَلِٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فِي عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ ۞</u>

كَوْأَهْلَكُنَامِن قَبْلِهِ وقِن قَرْنِ فَنَادَواْ قَلَاتَ حِينَ مَنَاصِ ۞

وَعِجُبُواْ أَنَجَآءَ هُمُمُنذِرُ مِّنْهُمُّوَوَقَالَ ٱلْكَفِرُونَ هَذَا سَحِرُكَذَا اللَّهِ مُنْفَالِكُ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ ا

> ٱَجَعَلَٱلْاَلِهَةَ إِلَهَاوَحِدًّا إِنَّ هَلَاالَثَمَّ ءُ عُجَابُ۞

وَٱنطَانَقَٱلْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنِٱمْشُواْ وَٱصْبِرُواْ عَلَىٰ ٤ الِهَتِكُرِّ إِنَّ هَلَاَ الْشَيْءُ ءُيُرَادُ ۞

مَاسَمِعْنَابِهَذَا فِي ٱلْمِلَّةِ ٱلْآخِزَةِ إِنْ هَذَاۤ إِلَّا ٱخْتِلَقُّ ۞ maabbino (Nabii Qiisâ diini kinnuk), usuk kah seecam tu-hinna diraabay ginnaasite akke waytek iyyen.

- 8. Ohuraan nek fanaak Mucammadal obsimee? Tonna hinnay usun Yi-Qhuraanak agay waagat yanin nabiyow. Wonna hinnay uxih Yidigaalá tammoyse weenik-sa woh kah iyyaanam.
- 9. Hinnak ku-Rabbiy maysoleeh, kaxxa mattaccooleh racmattah kadnooni (olwá) ken xaqul maay tan?
- 10. Hinnak qaranwaa kee baaxooy, ken nammayih fanal taniimih reedá loonuu? Toysa garan ken guddussah taniimil yawqoonay sinnih faxeenim abitoonuh
- 11. Ama korosuk koo dirabbossa. gande buksumtu wayta gande keenik duma gaaboowe marak naharsi mari kah buksume innah.
- 12. Nabiyow ku-marak duma Nabii Nuuc maraay, Qaad degsita maraa kee firqawnay kaxxa qandee kee sinam edde digaalá xiikol-le inkih sinni farmoytit dirabboyseenih.
- 13. Kaadu Samuuduuy, Nabii Luut maraa kee Garbô mari (Nabii Shuqeybi mara kinnuk) farmoytit dirabboyseh, toh inkih koroosannuu kee diraabal gaaboowe mara.
- 14. Ama marak raage num mayan inkih farmoytit dirabboyseenih akke waytek. Eddeluk Yallih digaalá cakkisiteeniih keenil obteh.

أَءُنزلَ عَلَيْهِ ٱلذِّكْرُمِنُ بَيْنَأَ بَلْهُمْ فِي شَكِّمِن ذَكُمْ يَهِلِ لَّمَّا يَذُوقُواْ عَذَابِ ٨

أَمْ عِندَهُمُ خَزَآبِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ ٱلْعَزِيزِٱلْوَهَابِ

أَمْرَلَهُ مِثُلُكُ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَابَيْنَهُ مُثَّا فَلْيَزَ تَقُوا فِي ٱلْأَسْيَبِ ١

جُندُ مَّاهُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِّنَ ٱلْأَحْزَابِ ١

كَذَّبَتْ قَبَّلَهُ مْ قَوْمُرْنُوجٍ وَعَادُ وَفِرْعَوْنُ ذُو ٱلْأَوْتَادِ ١٠٠٠

وَتَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَكُ لَيْكَةً أَوْلَتِكَ ٱلْأَحْدَانُ ﴿

إِن كُلُّ إِلَّاكَذَّبَ ٱلرُّسُلَ فَحَقَّ

15. Ama mari qambaalam mali Israafiil baantah inki xongoló akke waytek, is idya maliiy, madaara mali Yallih amrih ummaanim bayissi haytam fan

38- Suurat Saad

- **16.** Ni-Rabbow digaalák ni-maglab addunyal elle neh iysissik cisab ayrók (qhiyaamah ayró kinnuk) duma iyyen anqasah.
- 17. Isbir nabiyow atu faxe waytaamay usun kok iyyaanal, kaadu Ninaqsu Nabii Daawuuduy Yallih naqboytiitil qandeleeh, Yallih taaqatal sabri-le kassit. Diggah usuk Yalli kicniimih fan maggom gacé kinni.
- Diggah nanu qaleelá qanneh, is carraay saaku Nabii Daawuudû luk Yalla saytunnoysak.
- 19. Kaadu haadá kaah qanneh, is kobxisimmi itteh Yalla kaâ luk saytunnoysak, usun inkih (qaleelaa kee haadá kinnuk) Yalli kicnim fan gacan.
- 20. Kaadu Nabii Daawuuduh kay reedá kaah qandet maqarrosneeh, nubuwwannu kaah necee, kaadu yabti kurtaneh ixxiga kaah necee.
- 21. Nabiyow ittawee namma numih xaagi koo yoofee, Nabii Daawuudul micraab (qibaadah arac kinnuk) koren waqdi.
- 22. Nabii Daawuudul qibaadáh arac culeeniih keenik wariggite waqdi ma-meesitin! gariiy-garul caddok kak tature namma num

وَمَايَظُرُهَلُوْلَآءِ إِلَّاصَيْحَةَ وَحِدَةً مَّالَهَا مِن فَوَاقِ ٥

وَقَالُواْرَبَّنَا عَجِلَلَّنَاقِطُنَاقَبُلَ يَوْمِ ٱلْحِسَابِ

ٱڞؠۯؚۼٙڮ۬؞ڡؘٳؿڠؙۅڵۅڹٙٷؘۮ۫ڴۯؙۼؠڗۮؘٵۮٳۉؽۮۮٵٱڵۧؽؙڋؖ ٳؿؘڎؙۥؘٲۊٙڔؙٛ۞

إِنَّاسَخَّرَفَا ٱلِجِّبَالَ مَعَهُ ويُسَيِّحْنَ بِٱلْعَشِيِّ وَٱلْإِشْرَاقِ۞

وَٱلطَّلِيۡرَمَحۡشُورَةً كُلُّ لَّهُۥۤوَاقَّابٌ ۞

وَشَدَدْنَا مُلْكُهُ وَءَانَيْنَهُ الْخِكْمَةَ وَفَصَلَ الْخِكْمَةَ وَفَصَلَ الْخِطَابِ ٥

* وَهَلَ أَتَىكَ نَبَوُّا ٱلْخَصْدِ إِذْ تَسَوَّرُواْ ٱلْمِحْرَابَ۞

إِذْ دَخُلُواْ عَلَى دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمِّ فَالُواْ لَا تَخَفُّ خَصَمَانِ بَعَى بِعَضُمَا عَلَى بَعْضِ فَأَحْكُم بَيْنَنَا مِالْحَقِ وَلَا تُشْطِطُ وَآهْدِ نَا إِلَى سَوَآءِ ٱلصِّرَطِ ٠٠٠٠٠ بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطُ وَآهْدِ نَا إِلَى سَوَآءِ ٱلصِّرَطِ ٠٠٠٠٠٠٠٠

kinninok, toysa ni-fan cakkil mekel kaak iyyen, kaadu meklal nee madluminaay, massa-le gitâ fan tirri nee hayis kaak iyyen.

38- Suurat Saad

- 23. Keenik numukteyni diggah ah yitoobokoytay sagla-taban kee sagla idá leeh, anu inki idá liyo. Tokkel tet yoh acuwa iyyeeh, yaabal yok yeyseh iyye.
- 24. Nummah ku-idá isi illit yassagalluh kot abe esserot koo yudlumeh kaak iyye Nabii Daawuud, kaadu diggah tu-yessegelle marak maggo mari gari-garut caddok keenik tatura, Yalla nummayseeh meqe taamoomi abe mara akke waytek, usun dagoonuh caddok ittat taturewaa mari, tokkel Nabii Daawuud cagalah ama meklal kaa mokkorrem yismiteeh, isi Rabbik dambi cabti essereeh sujuuduh gomboh radak Kaal yuduure.
- 25. Tokkel too dambi kaah cabneeh, diggah usuk Ni-garil xaynaa kee meqe gacsimeyna-le akeeral.
- 26. Nabii Daawuudow nanu diggah seehadah amol koo hayne baaxól ken caagiida bicissuh, toysa sinam fan cakkil mekelaay, kalbifayxi makataatin tonni Yallih gitak koo makelek. Diggah Yallih gitak makkoota mari gibdi digaalá-le, cisab ayró (qhiyaamah ayró kinnuk) hawweeneenimih sabbatah.

إِنَّ هَذَآ أَخِي لَهُ رِيْسَعُ وَقِسْعُونَ نَعَجَةٌ وَلِيَ نَعَجَةٌ وَحِدَةٌ فُفَالَ أَكْفِلْنِيهَا وَعَزِّنِي فِي ٱلْخِطَابِ ۞

قَالَ لَقَدُ ظَلَمَكَ بِسُوَّالِ نَجْيَكَ إِلَى يَعَاجِهُ وَلِنَّ كَثِيرًا فِيَ الْحَدِولَا كَثِيرًا فِينَ الْخَيرَافِينَ الْخَيرَافِينَ الْخَيرَافِينَ الْخَيرَافِينَ الْخَيرَافِينَ الْمَنْفُولُ وَعَمِلُواْ الصَّلِحَتِ وَقَلِيلُ مَّا هُمُّ اللَّهِ اللَّهُ الْمُؤْمِنِ اللَّهُ اللَّهُ الْمُنْ اللَّهُ اللَّهُ الْمُؤْمِنِ اللَّهُ الْمُؤْمِنِ اللَّهُ الْمُؤْمِنِ اللَّهُ الْمُؤْمِنِ اللَّهُ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ اللَّهُ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِنِ اللَّهُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُومُ الْمُؤْمِنُومُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنِ اللَّهُ الْمُؤْمِمُ الْمُؤْمِنِ الْمُؤْمِمُ

فَغَفَرُنَالُهُوذَاكِ وَإِنَّ لَهُوعِندَنَالُوُلْفَى وَحُسۡنَ مَعَابِ۞

ؽٮۮٵۉڔؙٳڹۜٵڿۘڡڵؾڬڂڸڡٛڎؘڣۣٱڵٲڗۻۣڡؘٲڂڮؙ ؠؿڹٞٲڶٮٚٙٳڛؠۣڵڂؾٞۅؘڵٳؾڹۜۧؠۼٲڵۿۅؘؽڣؙۻڶۘڮؘٸ ڛؠؚڽڸٲٮڸۜۏۧٳۣڹٞٲڵؘڍڽڒؽۻڶؙۅڹؘۼٮۺؠؚڽڸٱٮٮۜۼ ڶۿؙۄ۫عؘۮؘڮۺۮؚۑۮؙؠؚڡؘٲۺؙۅ۠ؽۊؘۯڷؙڂؚ۫ڛؘٳڽ۞ 27. Qaran kee baaxóoy ken nammayih fanal tanim deedalah magininnino, toh koroosite marih akkala, tokkel koroosite marah girâ digaaláh finqi yan qhiyaamah ayró.

38- Suurat Saad

28. Hinnak yeemeneeh meqe taamoomi abe mara baaxól umaané abe marih inna ken abnaa? Hinnak Yallak meesita mara umeynit inna ken abnaa? (mabna).

- 29. Ah barkat-le kitaabay kol oobisne nabiyow, kay aayoota cubbussu haanam keh, kaadu qaafiyatah yan kas-le mari kassitam keh.
- 30. Nabii Daawuuduh Suleymaan deqsita baxa necee. Nabii Suleymaan manxu meqe naqsu! Diggah usuk Yalla fan maggom gacé kinni.
- 31. Carra sissik faariisiy sidiica ibah soola Nabii Suleymaanak fooca maksen waqdi cusey nabiyow,
- 32. Tokkel diggah anu inni Rabbih kassitik faaris kacanu muxxuse iyye ayró reebut kay namma intik qellitti ittam fanah (korru ittam fan).
- 33. Yol tet gacisa iyyeh eddeluk arqoo kee fillitte teetik yargiqem (yaatukem) qimbise tu-maleelah maaqó takkem keh.
- 34. Nummah Nabii Suleymaan mokkorreeh, rabe seehadaytih garab (kay agabuk tiyak teyna

وَمَاخَلَقْنَا ٱلسَّمَاءَ وَٱلْأَرْضَ وَمَابَيْنَهُمَا بَطِلَاً ذَلِكَ ظَنُّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُواْمِنَ ٱلنَّادِ۞

أَمْ بَخَعَلُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّلِاحَتِ كَٱلْمُفْسِدِينَ فِي ٱلْأَرْضِ أَمْ بَخَعَلُ ٱلْمُتَقِينَ كَٱلْفُجَّادِ ۞

> كِتَبُّ أَنزَلْنَهُ إِلَيْكَ مُبَرَكُ لِيَدَّبَرُواْ المَنتِهِ -وَلِيَـنَذَكَّرَا أُولُواْ ٱلْأَلْبَبِ ۞

ۅٙۅؘۿؚڹؽٳڸۮۘؗڶۉؠڎڛؙڵؽؘڡؘؽۜ۫ؽۣۼۛۄؘٱڵۛڡٙڹۮٳڬؘڎڗ ٲۊٙٳڔۢٛ۞

إِذْعُرِضَعَلَيْهِ بِٱلْعَشِيِّ ٱلصَّفِفَتَ ٱلْجِيَادُ اللَّهِ

فَقَالَ إِنِّ أَحْبَبْتُ حُبَّ ٱلْخَيْرِعَن ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ بِٱلْحِجَابِ۞

> رُدُّوهَاعَكَّ فَطَفِقَ مَسْحَابِٱلسُّوقِ وَٱلْأَغْنَاقِ ۞

ۅؘڶؘڨَۮٚڡؘٛؾؘۜٵڛؙڶؾڡؘڹؘۅٲ۠ڷڡٚؽڹٵٷڶػٝڛؚؾۣڡؚ جَسَدًاڻُڗؙؖٲؘڶڔ۞ xalte galaloh garab kinnuk) korsil kaak qidne. Tohuk lakal Yallal yuduureeh yotoobe.

- 35. Yi-Rabbow dambi yoh cabaay, yok wadir num geewaa reedá yoh acuw iyye. Diggah atu kaxxa acwa-li kinnitok
- 36. Tokkel doogá kaak oggolleeh, caacay kaah qanneh usuk faxa ikke xabcinuk caalih kay amrih gexak.
- 37. Kaadu sheetoonak xisne abba haytaamaay, badat kummu ittam inkih kaah ganne.
- 38. Kaadu keenik aka maray silsilootat axawah yani kaah qanne.
- 39. Yalli Nabii Suleymaanak iyyeh; tah Ni-mattaccook faxxa marah keenik acuy, hinnay keenik faxxa marak waas, wohul cisab kol mayanak.
- 40. Kaadu diggah Nabii Suleymaan Ni-xagul xayna leeh, mege gacsimeyna-le akeeral.
- 41. Nabiyow cus Ni-nagsu Nabii Ayyuub, isi-Rabbih seece waqdi, diggah sheetan yoo xageeh, yixagaral taqabiiy biyaakak sabab vekke axcuk.
- 42. Ibá baaxót atukku havis, daritta leey xabciniy edde kagaltaah kak taagubey edde gaffotta koh awqelek kaak iyye Yalli.
- 43. Tokkel kaa gaffosneeh, barráa kee xaylooy wonnah tanim keenilluk ossantinah kaah necee, woh inkih

قَالَ رَبَّ أَغْفِرْ لِي وَهِبَ لِي مُلْكًا لَّا يَنْبُغِي لأَحَدِ مِّنْ بَعْدِيَّ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْوَهَابُ ۞

فَسَخَّرْنَالَهُ ٱلرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ ورُخَاءً حَيْثُ

وَٱلشَّيَطِينَ كُلِّ بِنَّآيَةِ وَغَوَّاصِ ٧

وَءَاخَوِينَ مُقَرَّنِينَ فِي ٱلْأَصْفَادِي

هَاذَاعَطَآؤُنَافَأُمُنُنَ أَوْأَمْسِكَ بِغَيْرِحِسَابِ٠

وَإِنَّ لَهُ وعِندَنَا لَزُلْفَى وَحُسْنَ مَعَابٍ

وَٱذْكُوْعَنْدَنَآ أَوْبَ إِذْ نَادَىٰ رَيَّهُ وَأَنَّى مَسَّنَى أَلشَّ يَطنُ بِنُصِّبٍ وَعَذَابِ ٥

ٱڒۧػؙڞٝ برجِلكَ هَلاَ امْغَتَسَلُّ بَارْدُوصَرَابُ۞

وَوَهَنَا لَهُ وَاللَّهُ وَمِثْلَهُ وَمِثْلَهُم مَّعَكُمُ رَحْمَةً مِّنَّا وَذَكَّرَى لِأُوْلِي ٱلْأَلْبَبِ ٢

Nek yan racmatay kaah abne, kaadu usuk abe sabri qaafiyatah yan kas-le marah kassit yakkem keh.

- 44. Kaadu Yalli kaak iyyeh; ku-gabat faxiiqak axaw hiriggi hayisaay isi barrá edde atukku hayis xiibá maggalinay. diggah nanu sabri-le numuh kaa geyne mokkorol (Nabii Ayyuub kinnuk). Nabii Ayyuub manxu meqe naqsu! Diggah usuk Yalla fan maggom gacé kinni.
- 45. Kaadu nabiyow cus ni-naqoosa; Nabii Ibraahimiiy, Nabii Iscaaqh kee Nabii Yaq-qhuub, usun qibaadal baari-le maraay, diini ixxiga-le mara.
- **46.** Diggah nanu caglisitan kaxxa tiyat ken caglisne, akeerâ kassit ken lubbit hayneemil.
- **47.** Kaadu diggah usun Ni-garil meqe maray dorsime kinnon.
- **48.** Kaadu nabiyow cus ni-naqoosa, Nabii Ismaaqiliiy, Al-yasaqaa kee Dalkifli, usun inkih Yalli ginók doore mara.
- 49. Nabiyow ama anbiyak maqaanék koh cusnem kassiisi, diggah Yallak meesita mari meqe gacsimeyna-le akeeral.
- **50.** Qadni deqsitta jannoota lon, afoofi keenih fakimut kak anuk.
- 51. Tet addal qaraakiyil qaxah anuk maggo caxâ mixuu kee yaaqubeenim tet addal esseritan.

ۅؘۘڂؙۮ۫ؠۣۑۘۮڮٷۻۼ۫ٵٛڧؘ۠ٮٝڔۣ؈ؚؚۜڡٷڵػٙٮؘٛؖ۠ٳۣڬٙ ۅؘجَۮ۫ڹؙؙڞٳڹؚڒؙۧؾؚ۫ڠۄؘۘڷڶۼؠٞۮؙٳڹؘۜۮؙڗٲٛۊٙڮ۞

وَٱذُكُرُعِبَدَنَآ إِبْرَهِيهَ وَإِسْحَقَ وَيَعَقُوبَ أُولِي ٱلْأَيْدِي وَٱلْأَبْصَرِ ۞

إِنَّا أَخْلَصْنَاهُم بِخَالِصَةِ ذِكْرَى ٱلدَّارِ ١

وَإِنَّهُ رِعِندَنَا لَمِنَ ٱلْمُصْطَفَيْنَ ٱلْأَخْيَارِ ١

ۅٙٱۮ۫ڬؙۯٳٮٮڝؘعؚۑڶۅٙٲڵۺؘۼۅؘۮؘٵڷڮڣٚڷۣؖۅؘػؙڷٞ ڡؚۜڹؘٲڵٲؙڂ۫ؽؘٳڔ۞

هَذَاذِكُرُ وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَعَابِ

جَنَّتِ عَدْنِ مُّفَتَّحَةً لَّهُوُٱلْأَثْوَابُ۞

مُتَّكِينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَكِهَ قِكْيرَ قِ وَشَرَابِ ٥

52. Kaadu sinni baqoltik-sa numû fan waktewaa agabuy fooduh (wadaayah) yani lon.

38- Suurat Saad

- 53. Amah addunyal kah xagnisimten niqmata moominiiney cisab ayróh (qhiyaamah ayró kinnuk).
- **54.** Diggah amah Ni-rizqhiy ambaxe sinniy aggiriqqewaa keenik iyya Yalli.
- 55. Ama weelot kak yabne niqmoota Yallak meesita marih iimi. Diggah koroosannuu kee umaanét caddok tatre mari uma gacsimeyna le akeeral.
- **56.** Woh jahannam giráy culaana, is maxxu keenih gacta fidooy.
- 57. Amah niqna caddok kak taturte lee kee girâ marih qasaalayih (qasleyih) digaalák tet tammoysoonay keenik iyyan.
- **58.** Kaadu aká (gersi) digaaláy woo digaalá celtay maggo qaynatah tani lon.
- 59. Keenik iyyaanah; ah buttay girá siinî luk culta, arcibaa kee konnabah loonum malon, diggah usun girá culáy teetit cararta kinnon.
- 60. Kataye mari kataaten marak iyyeh; wonna hinnay siini arcibaa kee konnabá sinnim, a-giráh digaalá neh xayyossem siini makot nee beyten waqdi addunyal, tokkel maxxu gaca dabqiiy jahannam dabqi.

* وَعِندَهُ مُ وَقَصِرَتُ ٱلطَّرْفِ أَتَرَابُ ۞

هَنذَامَاتُوعَدُونَ لِيَوْمِ ٱلْحِسَابِ ٥

إِنَّ هَاذَا لَرِزْقُنَا مَالَهُ ومِن نَّفَادٍ ٥

هَنَا وَإِنَّ لِلطَّلغِينَ لَشَرَّمَ عَابِ ٥

جَهَنَّرَيَصْلَوْنَهَا فَيِئْسَ ٱلْمِهَادُ ٥

هَنَاافَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَغَسَّاقُ ٥

وَءَاخَرُمِن شَكْلِهِ عَأَزُواجٌ ٥

هَـنَدَافَوْجٌ مُّفَتَحِمٌمَّعَكُمْ لَامَرْحَبُّا بِهِمُّ إِنَّهُ وَصَالُواْ ٱلنَّارِقِ

قَالُواْ بَلَّا أَنتُمْ لَامَرَحَبَّا بِكُمِّ أَنْتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَتَّا فَيِثْسَ الْقَرَارُ ۞ 61. Katayte butta itteh; Ni-Rabbow ah neh xayyoyseeh makot nee bee numuh xirribuh tan digaalá kaah osis girál.

38- Suurat Saad

- **62.** Kaadu umeynit itteh; maca lino addunyal uma marat loowak sugne labha kah able waynam?
- 63. Addunyal nanu keenit abne buraa kee anqas hoxak abnee? hinnay usun girál neê luk anuk ken able waytam ni-intiitaay?
- 64. Diggah woo girâ mari sittat aba giddii kee keemaari nummay agaywaaga sinni.
- 65. Ixxic nabiyow isi marak; cagalah anu meesiiseey, hebeltô Yalli mayan inki Yallay dirkiseh yaniy qibaadá dubuk cakkisita akke waytek.
- 66. Qaranwaa kee baaxóoy, ken nammayih fanal taniimih Rabbi mayso-li, dambi cabti-li kaal gace marah.
- **67.** Ixxic nabiyow isi marak; ama Qhuraan kaxxa xaaguy tuxxiq-le,
- **68.** Isin derre kaat cabtaanaah, kaal mataamittan.
- 69. Irô qaraanal tan malayka itta elle wayteemih ixxiga luk mananniyo, Nabii Aadam ginóh caagidil itta keemaarisen waqdi Yallak wacyi yol oobewannay.
- **70.** Yalli wacyi yol moobisa cagalah anu Yallih digaalák baxxaqqa-le

قَالُواْ رَبَّنَا مَن قَدَّمَ لَنَاهَنذَا فَزِدَهُ عَذَابًا ضِعْفَافِي ٱلتَّارِ ۞

وَقَالُواْمَالَنَالَانَرَيْ رِجَالَاكُنَانَعُدُّهُمُ مِّنَ ٱلْأَشْرَارِ ۞

أَتَّخَذُنَهُ مِ سِخْرِيًّا أَمْزَاغَتْ عَنْهُ مُ ٱلْأَبْصَارُ اللهِ

إِنَّ ذَلِكَ لَحَقُّ تَخَاصُمُ أَهْلِ ٱلنَّارِ ۞

قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ وَمَامِنْ إِلَهِ إِلَّا اللَّهُ ٱلْوَحِدُ الْقَهَارُ ۞

رَبُّ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَابَيْنَهُمَاٱلْعَزِيزُ ٱلْغَفَّدُ ۞

قُلِّهُوَنَبَقُ الْعَظِيمُ ١

أَنتُرْعَنْهُ مُغْرِضُونَ ١

مَاكَانَ لِيَمِنْ عِلْمٍ بِٱلْمَلِا ٱلْأَعْلَى إِذْ يَخْتَصِمُونَ ١

ٳڹۑؙۅؙڿٙؽٳؚڶؾٙٳؚڷۜٙٲٲؘٚۧمؘٲٲؘؽؙٲڹٛۮؚؿۯٞۺؙؠؽڰٛ

meesiise siinih kinniyom akke waytek.

- 71. Nabiyow cus :ku-Rabbi Malaykak anu diggah seehadaytu kallak gineyyo iyye waqdi (Nabii Aadam kinnuk).
- 72. Edde luk ginó kaak missossuuy, Yi-xaquk yan rooci kaat fuufussu haa waqdi, toysa sujuuduh kaah rada massakaxxah keenik iyye Yalli.
- 73. Tokkel Malayka usun inkih tikki yaanamaak sujuuduh raden,
- **74.** Kaxxamariiniteeh koroosite marih num yekke ibliisiy sujuud cine akke waytek.
- 75. Yalli kaak iyyeh; ibliisow inni namma gabat gine Aadamah kummattaamak maca koo waasseeh? away kaxxamariinitta innaa, hinnay dumaak Yallal kaxxamariinite marih numuh sugteeh?
- **76.** Ibliis isi Rabbil gacisak, anu kaak ayseh, yoo girak ginteeh, kaa kallak ginte iyye.
- 77. Yalli kaak iyyeh ; toysa jannatak eweq, diggah atu Yi- racmatak xiiriyime num kinnitok.
- **78.** Kaadu diggah Yi-abaaró ku-amol tan galtóh ayrô fanah (qhiyaamah ayró kinnuk).
- 79. Ibliis iyyeh ; toysa Yi-Rabbow yoo qambaalis ginó sinni magooqak

إِذْقَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَتِهِكَةِ إِنِّي خَلِقٌ بَشَرًا مِّن طِينِ

فَإِذَاسَوَيْتُهُ وَلَفَخَتُ فِيهِ مِن رُّوجِي فَقَعُواْلَهُ و سَنجِدِينَ ۞

فَسَجَدَ ٱلْمَلَتِيكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ١

إِلَّا إِبْلِيسَ ٱسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ ٱلْكَنْفِرِينَ ۞

قَالَيَتِإِنْلِيسُمَامَنَعَكَأَن نَشَجُدَلِمَاخَلَقُتُ يِيدَىًّ أَشَكَبُرَتَ أَمُنُتَ مِنَ ٱلْعَالِينَ ۞

قَالَأَنَاْخَيُرُ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارِ وَخَلَقْتَهُ وَمِن طِين ۞

قَالَ فَأُخْرُجُ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ

وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعُنَتِيٓ إِلَى يَوْمِ ٱلدِّينِ

قَالَ رَبِّ فَأَنظِ رِنِي إِلَى يَوْمِر يُبْعَثُونَ ۞

865

edde ugsumtu wayta ayrô fanah (ghiyaamah ayró kinnuk).

- 80. Yalli kaak iyyeh :diggah atu gambalsima marih num kinnito,
- 81. Wakti kak yimixxige ayrô fanah (naharsi baantá edde takke ayró kinnuk)
- 82. tokkel ku-nabnal xiibita immay inkih ken (Aadam xaylo kinnuk) makkovsevyo iyve ibliis.
- 83. Ku-naqoosak isi qibaadá caglisse moominiin akke waytek qibaadá koh cagliseenimih sabbatah.
- 84. Yalli iyyeh; cakki Yok yaniih, cakkik-sa axcem mayyu.
- 85. Diggah jahannam kibeyyo koo kee ku-samadaay, seehadak koo katatta haytem inkih.
- **86.** Ixxic nabiyow:ama korosuk; siinit aba seecol hebeltô galtó sin messeraay, aneewaytam bicsita marih num anu hinniyo Yallak yol ooba wacyi kataata ikkal.
- 87. A-Ohuraan kalah tanim hinna ginóh (seehadaa kee ginni kinnuk), kassis yakkem akke waytek.
- 88. Kaadu diggah aaxigetton a-korosey kay (Qhuraan kinnuk) xaaguu kee kay numma udduruuk (waktiik) wadiril

قَالَ فَإِنَّاكَ مِنَ ٱلْمُنظَرِينَ ٥

إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْوَقْتِ ٱلْمَعْلُومِ ١

قَالَ فَبِعِزَّ تِكَ لَأُغُويَنَّهُ مُ أَجْمَعِينَ ٥

إلَّاعِيَادَكَ مِنْهُمُ ٱلْمُخْلَصِينَ ٢

قَالَ فَأَلْحَقُّ وَٱلْحَقَّ أَقُولُ ١

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّهُ مِنكَ وَمِمَّن تَبعَكَ مِنْهُمُّ أَجْمَعِينَ ٥

قُلْ مَآ أَسْعَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرِ وَمَآ أَنَا مِنَ ٱلْمُتَكَلِّفِينَ ﴿

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ ٨

وَلَتَعْلَمُنَّ نَبَأَهُ وبَعْدَحِينِ

866

SUURAT AZ-ZUMAR

الجزء ٢٣

Makkal Obte, 75 Aayat Takke

Fulte Racmattaav, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Ama Qhuraanih oobiyyi Yallay mayso-le naggaarah yanih kabuk vekke.
- 2. A-nabiyow nanu diggah Qhuraan kitab nummal kol oobisne, toysa Yalla uqbud diini kaah caglisak.
- 3. Oobbiyooy! Cagalah tan qibaaday saytunnowte lem dubuk Yalla, Yallak kalah awlaytit haysite mari iyyah; ken managbuda Yallat xayyoysiyyah nee xayyoysaanâ gidih akke waytek. Diggah Yalli usun diini caagidik itta elle waak sugeenimil ken fan meklah qhiyaamah ayró, diggah Yalli tirri mahaa isi Rabbi dirabboyseeh, koroosannut caddok tature num.
- 4. Yalli baxa haysitam faxinnay, isih ginaamak isih faxam dooritak yen, Yalli saytunih, Usuk inki Yallay isih ginem dirkiséh yani.
- 5. Yalli Qaranwaa kee baaxó nummal gine, bar lagót culsaah, lagó barat culsa, kaadu ayróo kee alsá isi nagoosah tuxxiigih gane, ken nammayak kulli tiya muggaqsime waktî fanah gexxa (qhiyaamah ayró kinnuk). Oobbiya! Yalli mayso-li, dambi cabti-li kay naqoosak kaal yuduure marah.

ہِ ٱللَّهَ ٱلرَّحَمَٰزِ ٱلرَّحِير

تَنزِيلُ ٱلْكِتَبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلْعَزيزِ ٱلْحَكِيمِ ١

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ ٱلْكِتَنِ بِٱلْحَقِّ فَأَعْبُدِ ٱللَّهَ مُخْلِصَالَّهُ ٱلدِّينَ ۞

أَلَا يِلَّهِ ٱلدِّينُ ٱلْخَالِصُّ وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِ ۚ أُوۡلِكَ ۚ مَانَعُبُدُهُمۡ إِلَّا لِيُقَدِّبُونَا ٓ إِلَى ٱللَّهِ زُلْفَيَ إِنَّ ٱللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَاهُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَندَتُ كَفّارٌ ١٠

لُّو أَرَادَ ٱللَّهُ أَن يَتَّجِذَ وَلَدًا لَّاتَّضِطَهَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَالِسَكَ أَءُ سُبْحَكَنَهُ وَهُوَ ٱللَّهُ ٱلْوَحِدُ ٱلْقَقَادُ ٦

خَلَقَ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ يُكَوِّرُ ٱلَّيْلَكَكَاٱلنَّهَارِ وَيُكَوِّرُٱلنَّهَارَعَلَىٱلَّيْلَ وَسَخَّرَ ٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَر كُنُّ يَجْرِي لِأَجَلِ مُّسَمَّى أَلَا هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْغَقَّدُ ٥

- الجزء ٢٣
- 6. Sinaamey sin Rabbi inki nafsik (Aadam kinnuk) sin gineeh, tohuk lakat kay barrá kaak gine (Caawa kinnuk) kaadu lacak bacra qaynat siinih oobise lab-tii kee say-tiyah anuk, sin inaanih bagut sin gina ginóok-ginô lakal (qunxuffeey, dabloytaay, cadovta kinnuk) sidiica diteh addat (baguuy, maxaxaay, urriwalammâ dite kinnuk). Toh sin Yallaay, sin Rabbi ummaanim giné, reedá lem Kaa, Kaak-sá cakkil yaqbuden Yalli mayanak, toysa diggah Kay qibaadák mannal makkottaanaah?
- 7. Sinaamey koroositten sin tekkek, toysa diggah Yalli siinik gaddali siinih maceyta, kaadu isi naqoosah koroosannu makicniiy, kaa faatitteenik siinik akcinele. Kaadu dambi-le nafsi aka nafsih dambi mayassukuqqa. Tohuk lakat siinik gacsimeyná sin Rabbi fan takkeeh, abak sugteenim siinih warsele, diggah Usuk sin alilwat tanim yaaxigi qellitti ittaamak.
- 8. Seehadaytu gibdaabini xaga waqdi isi Rabbi kallacaah cató kaat faxa kaal adaaruk, tohuk lakat Yalli isi niqmat kaah yecee kaa tekkek, duma kaa edde kallacak sugeh yanim habbaalaah, Yallat agleytit haa kay gitak sinam makkovsam keh. A-nabiyow ama korostak ixxic; isi koroosannut dagoh gide hatak, diggah atu girâ marih num kinnitok.

خَلَقَكُمُ مِّن نَّفْس وَحِدَةٍ ثُمَّجَعَلَ منْهَا زَوْجَهَا وَأَنزَلَ لَكُمْ مِّنَ ٱلْأَنْعَكِمِ ثَمَانيَةً أَزْوَجْ يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِّنْ بَعْدِ خَلْقِ فِي ظُلْمَتِ ثَلَثِ ذَالِكُمُ ٱللَّهُ رَتُكُو لَهُ ٱلْمُلْكُ لَا إِلَهَ إِلَّاهُو ۖ فَأَنَّى تُصْرَ فَوْ نَ ثُقَ

إِن تَكُفُرُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَنَّ عَنكُمْ ۗ وَ لَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ ٱلْكُفْرِ وَإِن تَشْكُرُواْ يَرْضَهُ لَكُو ۗ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَأُخْرَيْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ فَيُنْبَّئُكُمْ بِمَاكُنتُهُ تَعْمَلُونَۚ إِنَّهُۥ عَلِيمٌ بِذَاتِ ٱلصُّدُودِ ٧

* وَإِذَا مَسَ ٱلْإِنسَانَ ضُرُّ دُعَارَيَّهُ وَمُنِيبًا إِلَيْهِ ثُوَّ إِذَا خَوَّ لَهُ وِنِعْمَةً مِّنْهُ نِسِي مَا كَانَ يَدْعُواْ إِلَيْهِ مِن قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لَّيْضِلَّ عَن سَبِيلِةِ عَقُلْ تَمَتَّعُ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْعَل ٱلنَّارِ ٨

- 9. Ama korostay isi koroosannut hatka yayse innaa, hinnak soolak kummaatak barti-saagoota isi Rabbi yateeqe numuy akeerâ digaalák meesitaah isi Rabbih racmatah sangeela yayseeh? A-nabiyow ixxic; yaaxige maraa kee aaxigewaa mara maay missowta? (ma-missowta) cagalah kassittaah taaxigem qaafiyatah yan kas-le mara.
- 10. A-nabiyow Yi-naqoosak yeemene marak sinni Rabbik meesita keenik ixxic, a-addunyal sinni Rabbih qibaadá yeymeeqe mari akeeral maqaané-le (jannat kinnuk). kaadu Yallih baaxó farakka lek sinni Rabbi elle taqbudê rike guuruma. Cagalah yisbire marah ken galtó keenih cisab maleh dudsumta.
- 11. A-nabiyow sinaamak ixxic; diggah anu Yalla agbudeemih amrisime qibaadá kaah caglisak.
- 12. Kaadu muslimiin naharsittu akkeemih amrisime yi-ummattak.
- 13. A-nabiyow sinaamak ixxic; diggah anu inni Rabbih amri cinek kaxxa ayróh (ghiyaamah ayró kinnuk) digaalák meesita.
- 14. A-nabiyow ixxic; Yalla aqbude inni qibaadá kaah caglisak.
- 15. Toysa Yallak kalah faxxa hayteenim ugbuda a-korosey cinteenik. A-nabiyow ixxic; diggah finqittem sinni nafsii kee sinni buxah mara fingise mara ghiyaamah ayró. oobbiya! Too fingi usuk baxxaqqa-le finqa.

أَمَّنْ هُوَقَانِتُ ءَانَآءَ ٱلَّيْلِ سَاجِدَا وَقَآيِمًا يَحَذَرُ ٱلْآخِرَةَ وَيَرْجُواْ رَحْمَةَ رَبِّهِ عُولُهُ لَكُ يَسْتَوى ٱلَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ النَّمَايَتَذَكَّرُ أُولُوا ٱلْأَلْبَكِ

قُلْ يَلِعِبَ ادِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ رَبَّكُمُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُواْ فِي هَاذِهِ ٱلدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَأَرْضُ ٱللَّهِ وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى ٱلصَّابِرُونَ أَجَرَهُم بِغَيْرٍ حِسَاب

قُلْ إِنِّيٓ أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ ٱللَّهَ مُغِلِّصَالَّهُ ٱلدِّنَ ١

وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ ٱلْمُسْلِمِينَ ١

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمِ عَظِيمٍ ٣

قُل ٱللَّهَ أَعْبُدُ هُخَلِصَا لَّهُ وَدِيني ١

فَٱعۡبُدُواْمَاشِئۡتُومِّن دُونِةً عُلَّا إِنَّ ٱلْخَسِرِينَ ٱلَّذِينَ خَسِرُ وَإِ أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِ مَ يَوْمَ ٱلْقِيكَمَةُّ أَلَا ذَلِكَ هُوَ ٱلْخُسْرَانُ ٱلْمُسِنُ ٥ 16. Woo mari qhiyaamah ayró giráy irok ken buultaah, gubak ken buulta lon. Too digaalát Yalli isi nagoosa meesiisa cibbarsimaanam (cubbusaanam) keh, Yi-naqoosay toysa Yok meesita.

39- Suurat Az-Zumar

- 17. Sheetan taaqat kee Yallak kalihim yaqbudeenimik yexxeere maray Yallal yuduure usun ayti-kuma lon, toysa nabiyow Yi-naqoosa aytikumus.
- 18. A-nabiyow ayti-kumus Yinagoosay maxcó ankacissaah taysem (Yallih maxcoo kee Yallih farmoytih maxcó) kak katatta, woo mari Yalli tirri ken hee kaadu woo mari usun qaafiyatah yan kas-le mara.
- 19. Digaalâ qangara elle nummatte num tirri haytam duddaa nabiyow? Toysa atu girál yan num waddam duddaa? (madudda).
- 20. Kinnih immay sinni Rabbik meesite mari jannatal fayya itta garway xisoh ittak amol taniy weeqaytitte kak guba gexxa lon, woh Yalli isi naqoosay kaak meesittah cule xagna, Yalli isi xagna ma-maka.
- 21. A-nabiyow matablaa diggah Yalli garaanak lee oobiseeh baaxót tet culseeh, darooriy wegta tet abe, tohuk lakal maggo qaynatah tan buqrey bisi kak sissini (baxsale) teetit yayyaaqe, tohuk lakat kaftaah walqinuk tet table, tohuk lakat cafulay buluule tet aba Yalli. Diggah tama Yallih abinak

لَهُم مِّن فَوْقِهِ مُظْلَلُ مِّنَ ٱلنَّارِ وَمِن تَحْتِهِ مُظْلَلُ أَ ذَالِكَ يُخَوِّفُ ٱللَّهُ بِهِ عِيَادَهُ ۚ يَعِيَادِ فَٱتَّقُونِ ۚ

وَٱلَّذِينَ ٱجۡتَنَبُواْ ٱلطَّاخُوتَ أَن يَعۡبُدُوهَاوَأَنَابُوٓاْ إِلَى ٱللّه لَهُمُ ٱلْبُشْرَيْ فَلَتَّمْرِعِيَ الدِّ

ٱلَّذِينَ يَسۡتَمِعُونَ ٱلْقَوۡلَ فَيَتَّبِعُونَ ٱلۡحَسَنَهُۥ ٓ أُوْلَيَهِكَ ٱلَّذِينَ هَدَنهُ مُ ٱللَّهُ وَأُوْلَيَهِكَ هُمْ أُوْلُواْ ٱلْأَلْبَ ١

أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلَمَةُ ٱلْعَذَابِ أَفَأَنَتَ تُنقِذُ مَن في ٱلنَّار ١

لَكِن ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْاْرَبَّهُمْ لَهُمْ عَٰرَفٌ مِّن فَوْقِهَا غُرَفُ مَّبْنَيَّةُ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَارُ ۗ وَعُدَاللَّهِ لَا يُخْلِفُ ٱللَّهُ ٱلْمِعَادَ ١

أَلُوْتَرَ أَنَّ ٱللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ ٱلسَّكَاءِ مَآءَ فَسَلَكُهُ يَنَابِيعَ فِي ٱلْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ وَزَرْعَا هُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ وَثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَكهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ وحُطَامًا أَإِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرَىٰ لأُوْلِي ٱلْأَلْبَ ١

cusneemit qaafiyatah yan kas-le marah kassis edde yan.

- 22. Yalli islaamaninnoh alil kak fake num, edde luk isi Rabbik noorii kee tirtô bagul yani, usuk lubbi kak alifut yan numuy islaamaninnot derre cabeh inna maay kinni? (hinna) Yallih dikrik (Ohuraan kinnuk) sorkocô baxitte kak kafteeh, derre edde cabe marah toysa finqi yan, woo mari baxxagga-le makoh addat yan cakkik.
- 23. Yalli yayse yab oobise (Qhuraan kinnuk), kitaabay maxcô maqaaneh tuuy-tu kak celtay xaganaa kee meesisso elle qagam-qagittay sinni Rabbik meesita marih arooba kak dibillitta meesih, tohuk lakat ken aroobaa kee ken sorkocô baxitte Yallih cusiyyah xabbacowtah, toh Yallih tirtóy isih faxe mara tirri elle haa, Yalli iimaanak makkovse num tirri hée mali, Yalli a Ohuraanal yaamineemik makkoyse num tirri kaa haa num mali.
- 24. Girát qiden numuy uma digaalát fooca garaysa yayse innaa, hinnay digaalák amaan geeh jannat cula num yayseeh qhiyaamah ayró? Kaadu daalimiinik addunval abak sugten umaanéh galtó tammoysa keenik ivvan.
- 25. Nabiyow ku-marak duma naharsi mari dirabboyseeh, tokkel digaalá kak aaxige waan kabuk keenit temeete.

أَفَمَن شَرَحَ ٱللَّهُ صَدْرَهُ وِللْإِسْلَامِ فَهُوَعَلَى نُورِمِّن رَّبَةٍ ۦ فَوَیۡنُ لِّلۡقَاسِیَةِ قُلُوبُهُ مِّن ذِکْر ٱللَّهِ أَوْلَتِهِكَ فِي ضَلَالِ مُّبِينِ ٢

ٱللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ ٱلْحَديثُ كَتَكَامُّ تَشَلَعُا مَّتَانِيَ تَقَشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ ٱلَّذِينَ يَخَشَوْنَ رَبُّهُمْ تُكُمَّ تَلِيرِ ، جُلُودُهُمْ وَقُلُو بُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ ٱللَّهَ فَذَلِكَ هُدَى ٱللَّهِ يَهْدِي بِهِ عَمَن يَشَاآهُ وَمَن يُضْلِل ٱللَّهُ فَمَا لَهُ وِمِنْ هَادٍ ٣

> أَفَمَن يَتَّقِي بِوَجْهِهِ عِسُوٓءَ ٱلْعَذَابِ يَوْمَ ٱلْقِيَكَمَةُ وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُواْ مَاكُنَّةً

كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَتَاهِمْ فَأَتَناهُمُ ٱلْعَذَابُ مِر : حَدِّثُ لَا بَشْعُ وَنَ ٥

- 26. Edde luk Yalli addunyâ manol qunxaaneey, xixxibaane ken tammoyseeh, akeerâ digaalá wohuuk nabuk raqta aaxaguk suginnoonuv (koros Kinnuk).
- 27. Kaadu nummah Yalli xiibitak iyyeh; ama Ohuraanih addal sinaamah ummaan ceelalloolak ceelallo noogore kassita mara vakkeenî gidah.
- 28. Qarab afat yan Qhuraanay makooka sinni kaa abne Yallak meesita mara vakkeenî gidah.
- 29. Yalli ceelallo yoogore; agleh yan mari itta elle waa numuy naqasuh yanii kee cagalah num dubuk leh yan naqasul, a nammay massoowaa ceelalloh? (ma-massoowa). Yalli dudda-le fayla dubuk-le, wonna hinnay maggo mari keenik mayaaxiga.
- 30. A-nabiyow diggah atu rabetto, kaadu diggah usun rabe lon.
- 31. Tohuk lakat sinaamey diggah isin ghiyaamah ayró sin Rabbih xagul keemaaritetton, tokkel Yalli sin fan gadlil mekle-le.
- 32. Kaadu Yallal ceele waytam diraabah heeh, Nabii Mucammadal oobe Ohuraan صَاَّ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ kaah yemeete waqdi, Qhuraan dirabboyse numuk (korosta kinnuk) dulmih iyyi gacaah? (num magaca). Jahannam giráh addal koros orbeyná malinnaa? (yeey-leh).
- 33. Numma bahte ambiyaa kee ken nummasse moominiin, too mari usun Yallak meesita mara kinnon.

فَأَذَا قَهُمُ ٱللَّهُ ٱلْخِزْيَ فِي ٱلْخِيَوةِ ٱلدُّنْيَّأُ وَلَعَذَابُ ٱلْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْكَانُواْ بِعَالَمُونَ ١٠

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَنذَا ٱلْقُرْءَانِ مِن كُلّ مَثَل لِّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ١

قُرُوَانًا عَرَبِيًّا غَيْرَذِي عِوَجٍ لَعَلَّهُ مُ يَتَّقُونَ ۞

ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيهِ شُرِّكَآءُ مُتَشَاكِكُهُ وَ وَرَجُلًا سَلَمَا لِّرَجُل هَلْ يَسْتَويَان مَثَلًا ٱلْحَمْدُ لِللَّهُ بَلْ أَكْتَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ٥

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُم مَّيِّتُونَ ٣

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيكَمَةِ عِندَرَبَّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ١

* فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَذَبَ عَلَى ٱللَّهِ وَكَذَّبَ بِٱلصِّدْقِ إِذْ جَآءَهُ ۚ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّهُ مَثْوَى لِلْكَافِرينِ ٢٠٠

> وَٱلَّذِي جَآءَ بِٱلصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ ٤ أُوْلَتِبِكَ هُمُ ٱلْمُتَّقُونَ ٢

- 34. Usun sinni Rabbih xaqul faxxa haanam-lon, toh mege taamá abbaasite marih galtó.
- 35. Yalli addunyal aben uma-taamá keenik duugam keh aben toobah sabbatah, kaadu ken galtóh ken galtá addunyal abak sugen mege taamák tayseemil (jannat kinnuk).
- **36.** Yalli isi naqsu (Nabii kinnuk) duude hinna innaa umaané kaah faxa marih umaanék (koros kinnuk)? yeey, kaa duudah. Nabiyow usun koo meesiisaanah usun Yallak kalah yagbuden yallitte umaané kol baahele iyyaanamal. Yalli makkoyse num tirri-heey, tirri kaa haa mali!
- 37. Kaadu Yalli iimaanal tirri hee num. makkoysey cakkik kaa makkovsa mali, Yalli maysoliy canê gacsa-le hinna innaa kaal koroosite maraa kee kaa cine maral? (yeey kinnih).
- 38. Yalli xiibitak iyyah; nabiyow qaranwaa kee baaxó iyyi ginee axcuk ken (koros kinnuk) essertek? Diggah Yalli ken gine axcelon. Nabiyow Keenik ixxic; yoh warisay Yallak kalah tagbudeenim, Yalli umaané yoh faxe kaa tekkek, usun Yalli yol mekle umaané yok cataanam maay duudan? Hinnay racmatta (nacrur) yoh faxe kaa tekkek, usun Kay racmatta yok waasaanam maay duudan? Maduudan kok axce-lon, Yalli yoo xiqah keenik ixxic nabiyow, kibalsita mari Yallal kibalsitam ken amol tan!

لَهُم مَّايَشَآءُ ونَ عِندَرَبِّهِ مَّ ذَالِكَ جَزَآءُ ٱلْمُحْسِنِينَ ١

لِيُكَفِّرَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ ٱلَّذِي عَمِلُواْ وَيَجْزِيَهُ مَ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ ٱلَّذِي كَانُواْ يغَمَلُونَ ٢

أَلَيْسَ ٱللَّهُ بِكَافِ عَبْدَةٌ وَيُخَوِّفُونَكَ بٱلَّذِينَ مِن دُونِةِ ء وَمَن يُضْ لِل ٱللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادِ 📆

وَ مَن يَهْدِ ٱللَّهُ فَهَا لَهُ وِمِن مُّضِلٌّ أَلَيْسَ ٱللَّهُ بِعَزِيزِ ذِي ٱنتِقَامِ ٧

وَلَين سَأَلْتُهُم مَّنْ خَلَقَ ٱلسَّمَوَاتِ وَٱلْأَرْضَ لَيَقُو لُرْ ۗ ٱللَّهُ قُلْ أَفَرَءَ يَتُهِ مَّا تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ إِنْ أَرَادَ فِي ٱللَّهُ بِضُرِّهَ لَهُنَّ كَلشِفَاتُ ضُرِّوةِ أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ ۚ قُلْ حَسْبَيَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ ٱلْمُتَوَكِّلُ ٱلْمُتَوَكِّلُونَ ٢

- 39. Keenik ixxic nabiyow; yi-maraw dooritten uma-gital taamita, diggah anu Yalli yoo kah amrise megegital taamita num kinniyok. tokkel sarrah aaxigetton,
- 40. Addunyâ manol kaa taygunxee digaalá kah tamaateeh, akeeral amô kate wayta digaalá elle obta num yoo kinnik sin kinnim aaxigetton.
- 41. Diggah Nanu nabiyow Ohuraan nummal kol oobisneh sinaamah tirtó yakkem keh. Toysa tirri iyya num isi nafsih sabbatah tirri iyyaah, makkoote num cagalah kay makóh umaané kay nafsil gacta. Kaadu atu nabiyow ken taamá dacrisé hinnito tirtól ken dirkissuh. kol tanim gudduysiyyâ kal.
- 42. Yalli roocitte beyah nafsi raba waqdii kee rabewee nafsi xiinit yan waqdi. Tokkel raba elle mekle nafsih rooci yabbixeeh, raba elle meklewee nafsih rooci ruubah muggaqsime waktî fanah. Diggah tohut Yallih dudda tascasse astooti tan cubbusa marah.
- 43. Hinnak Yallak kalah yagbuden yallittey cató keenih takke haysiteenii Yallih xaqul? nabiyow Keenik ixxic; usun tu-yamlike mara akkewaakaa, isin keenit abtan qibaadak tu-aaxigekalaa isin cató keenit faxxaanam?
- 44. Ixxic nabiyow; a-korosuk shafaaqatta inkih Yalli-le, garanwaa kee baaxô reedá Usuk-le, tohuk lakat Kaa fanah gacsimetton qhiyaamah ayró cisab kee galtóh.

قُلْ يَنْقَوْمِ ٱعْمَلُواْ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَلِمِلُّ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ اللهُ

مَن يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُغْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقبِمُ ۞

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ ٱلْكِتَبَ لِلنَّاسِ بِٱلْحَقِّ فَمَن ٱهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِ أَجِهِ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُ عَلَيْهَا وَمَا أَنتَ عَلَيْهِم بِوَكِيلِ ١

ٱللَّهُ يَتَوَفَّى ٱلْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَٱلَّتِي لَمْ تَمُتُ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ ٱلَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا ٱلْمَوْتَ وَيُرْسِلُ ٱلْأُخْرَيْ إِلَىٰٓ أَجَلِ مُّسَمِّي إِنَّ فِي ذَالِكَ لَأَيْكَ لِقَوْمِ بَتَفَكَّرُونَ ١

أَمِر ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ شُفَعَآءً قُلْ أَوَلَوْ كَانُواْ لَا يَمْلِكُونَ شَيْعًا وَلَا ىغقادى 🗈

قُل لِلَّهَ ٱلشَّفَاعَةُ جَمَعَ أَلَّهُ وَمُلْكُ ٱلسَّمَاوَتِ وَٱلْأَرْضُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ١

- 45. Kaadu Yalli dubuk cussuuma wagdii, ellecaboh ayró nummayse waa marih lubbitte diriggi itta. Kaadu Yallak kalah yaqbuden yallitte cussuumta waqdi, too waqdi usun wallitaanah.
- 46. ixxic nabiyow :Qaranwaa kee baaxó gine yi-Rabboow! Qellittam kee tambulleem yaaxigow, ku-nagoosâ fan Atu mekelta ghiyaamah ayró sitta elle waak suggu iyyeenimil.
- 47. Diggah dulmi abe mari (koros kinnuk) baaxô bagul tanim inkih maaluk aallinnoonuv, kaadu wonnah tanim dirribuh edde aallinnoonuy fidáh (catóh) kaa attacayyuk yenen qhiyaamah ayróh digaaláh umaanék cattiimaanamkeh, Kaadu woo avró addunval Yallak cubak suge weenim keenih tumbullee digaalák.
- 48. Kaadu aben umaaneh galtó keenih (koros kinnuk) tumbulleeh, elle angasak sugeenim keenil obteeh maró keenit hayte digaaláh.
- 49. Seehadaytu (korosta kinnuk) umaané xagta waqdii, Nee kallaca, tohuk lakat Nek yan niqmat kaah nacee waqdi cagalah anu liyo ixxigat yoh tontocowwime iyye. Wonna hinnay is aqayyaaré (mokkoró), kinnih immay keenik maggo mari toh aqayyaaré (mokkoró) kinnim ma-yaaxiga.

وَإِذَا ذُكِرَ ٱللَّهُ وَحْدَهُ ٱشْمَأْزَّتْ قُلُوبُ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْآخِرَةِ ۗ وَإِذَا ذُكِرَ ٱلَّذِينَ مِن دُو نِهِ عَ إِذَا هُمْ يَسْتَنْشِهُ وِنَ ۞

الجزء ٢٤

874

قُلِ ٱللَّهُ مِّرِ فَاطِرَ ٱلسَّكَوَاتِ وَٱلْأَرْضِ عَلِمَ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَادَةِ أَنتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ في مَاكَانُواْفِهِ يَخْتَافُونَ ١

وَلَوْأَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُواْمَا فِي ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ ومَعَهُ ولَا فَتَدَوْا بِهِ عِينِ سُوَّءِ ٱلْعَذَابِ يَوْمَ ٱلْقِيَامَةِ وَبَدَالَهُم مِّنَ ٱللَّهِ مَالَمْ يَكُونُواْ يَحْتَسِبُونَ ٧

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّعَاتُ مَاكَسَنُواْ وَحَاقَ بِهِم مَّاكَانُواْ بِهِ عِيسَتَهُز ءُونَ ١

فَإِذَا مَسَّ ٱلْإِنسَانَ ضُرُّدُ عَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلُنَهُ نِعْمَةً مِّنَّا قَالَ إِنَّمَآ أُوتِيتُهُ وعَكَلِ عِلْمٍ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ٥

- 50. Nummah keenik dumi mari (koros kinnuk) iyyeh tama maxcó, Tokkel abak sugeenim keenih xiqtem mali Yallih digaalák (maaluu kee xaylo kinnuk).
- 51. Tonnaah kaadu abeenimih umaané ken xagteh naharsi ummatta kinnuk addunyal. Kaadu kumarak isi nafsi yudlume mari nabiyow! usun aban umaanéh galtó ken xagele, usun Yalla taanisá hinnoonuuy Kaak ma- yassaqqan.
- 52. Kaadu a-mari maaxaginnoonuu? diggah Yalli rizqhi isih kah faxa marah farakka haah, isih kah faxa maral keenik ceyissi haam? Diggah tohut astooti tan Yallih amri nummaysa marah.
- 53. Nabiyow Yi-naqoosak sinni nafsil dambit caddok tatura marak Yallih racmattak mabboodina keenik ixxic; Diggah Yalli dambitte inkih cabá Kaal yaduure marah. Diggah Yalli Usuk dambi-cabti-li, racmatta-li (xuwaw-li).
- 54. Kaadu sinaamey sin Rabbi fan gacaay, Kaah rammita digaalá siinit tamaatek dumal, tohuk lakat Yallih digaalák sin cattam mageytan.
- 55. Kaadu kataya tayseemiy sin Rabbik siinil obte (Qhuraan kinnuk), Usuk sin elle amrisam kataataay, sin kak waasah yaniimik exxeera digaalá garciik (hurubbaak) siinit tamaatek dumal isin aaxigekal.

قَدْقَالَهَاٱلَّذِينَ مِن قَبَلِهِمْ فَمَاۤ أَغُنَىٰ عَنْهُمِ مَّاكَانُواْيكْشِبُونَ ۞

فَأَصَابَهُمْ سَيِّاتُ مَاكَسَبُواْ وَٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ مِنْ هَلَوُٰلآءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّاتُ مَاكَسَبُواْ وَمَاهُم بِمُعْجزِينَ ۞

أُوَلَمَ يَعْلَمُوٓاْ أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَفْدِرُ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيكتِ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ۞

* قُلْ يَعِبَادِى الَّذِينِ أَسْرَفُواْ عَلَىۤ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقَّ نَطُواْمِن رَّحْمَةِ النَّهِ ۚ إِنَّ النَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوْبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۞

وَأَنِيبُوٓا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُواْلَهُ مِن قَبِّلِ أَن يَأْتِيكُمُو ٱلْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ ۞

وَاتَّمِعُوٓاْ أَحْسَنَ مَا أَنْزِلَ إِلَيْكُمْ الْعَذَابُ بَغْتَةَ رَّيِّكُمْ الْعَذَابُ بَغْتَةَ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونِ فَي

- 56. Umaané abe nafsi axcewaan keh, yoo geyte nadaamaay! Yallih amri fingiseemih sabbatah, Yallih amril anqasa marat suge addunyal.
- 57. Hinnay nafsi axcewaan keh, Yalli diggaluk tirri yoo hayinnay Yallak meesita marih num akkuken.
- 58. Hinnay nafsi axcewaan keh digaalá yable waqdi, diggah addunyâ manóh madaara aallinniyoy mege marih num akkuken.
- 59. Maleey, atu kah itta inna hinna, nummah Yi-astooti koh temeeteeh. tet dirabbosseh kaadu kaxxamariinitteeh, koroosite marih numuh sugte kaak iyya Yalli.
- 60. Qhiyaamah ayró Yallal ceele waytam diraabah hee marih foocitte dattoowah table. Jahannam giráh addal kaxxa-mariinoleelá orbeyná malinnaa? (Yeey-leh).
- 61. Kaadu Yalli isik meesita mara naggoysah, usun geenih yanin asallamih sabbatah, umam ken maxagtaay, usun ma-rookitan.
- 62. Yalli ummaanim ginéey, Usuk (Yalli) ummaanimih wakiili (dacayri-li).
- 63. Yalli qaranwaa kee baaxô mafaaticle. Yallih aayootal koroosite marii, woo mari usun fingiteeh kasaarite mara addunyaay akeeral.
- **64.** Ixxic nabiyow (tama korosuk); Yallak kalihim aqbudeemih yoo amrissaanaa kee a-tuugimaytittey!

أَن تَقُولَ نَفْسٌ يَحَسْرَتَى عَلَى مَافَرَّطِتُ في جَنْبِ ٱللَّهِ وَإِن كُنتُ لَمِنَ ٱلسَّخِرِينَ ١

> أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ ٱللَّهَ هَدَلني لَكُنتُ مِنَ ٱلْمُتَّقِينَ ٧٠٠

أُوْتَتُولَ حِينَ تَرَي ٱلْعَذَابَ لَوْأَنَّ لِي كُرَّةً فَأَكُونَ مِنَ ٱلْمُحْسِنِينَ ٥

بَلَىٰ قَدْجَاءَ تُكَءَ ايَكَي فَكُذَّ بِتَ بِهَا وَٱسۡتَكۡبَرۡتَ وَكُنتَ مِنَ ٱلۡكَفِرِينَ ٥

وَيَوْمَرُ ٱلْقَكَمَةِ تَرَى ٱلَّذِينَ كَذَبُواْعَلَى ٱللَّهِ وُجُوهُهُ مِ مُّسْوَدَّةُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّرَ مَثْوَى لِّلْمُتَكُبِّرِينَ اللهُ

وَيُنَجِّى ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْاْ بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُ وُ السُّوَءُ وَلَاهُمْ يَحْزَنُونَ ١

ٱللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَعَلَىكُ لِشَيْءٍ وَكِيلٌ ١٦٠

لَّهُ ومَقَالِيدُ ٱلسَّمَوَاتِ وَٱلْأَرْضُّ وَٱلْأَرْضُ وَٱلْأَنِينَ كَفَرُواْ بِعَايِكتِ ٱللَّهِ أَوْلَتَبِكَ هُـمُ ٱلْخَاسِرُ ورَبِي ١ قُلْ أَفَغَاثِرَ ٱللَّه تَأْمُرُوٓ فِي أَعْدُ أَيُّهَا

ٱلجِعَالُونَ ١

- 65. Yalli xiibitak iyyah; nabiyow wacyi koo kee kok dumá suge farmoytiitil obsimeh, Yallat agleyta haytek diggah ku-taamá bayele kaadu diggah fingiteeh, kasaarite marih num akketto.
- 66. Wonna hinnak, nabiyow Yalla ugbud qibaadá kaah caglisak. kaadu Kay nigmatal kaa faatita marih num tik!
- 67. Yalla maynabinnon kaah taguude nabnah, baaxó inkitanuuk kay gabah addat anuk qhiyaamah ayró, kaadu qaranwa kay migdi-gabat xammaqimak, usuk saytuniih agleh kaat hayya haanamak fayya iyye.
- 68. Kaadu baantá fuxsinteeh, garanwal tanim kee baaxól tanim inkih rabteh Yalli raq kah faxem akke waytek. Wohuk lakat nammay haytoh adda teetit fuuxusa israafiil, edde luk usun magoogak ugtaanaah Yalli keenik abam gambaalitan.
- 69. Kaadu qhiyaamah ayró baaxó isi Rabbih noorit iftaah, ummaan numuh abe taamá elle tan kitab xayyoysimaah, anbiyaa kee sumaq-mara baahaanah, kaadu Yalli ken fan cakkil mekla usun andullumekal
- 70. Kaadu ummaan nafsih abbaheemih galtó kaah duudusuntah maqaanée kee umaanék, Kaadu Yalli Usuk, usun abba haanam yaaxigeh.

وَلَقَدُ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكَ لَهِنَ أَشْرَكِتَ لَيَحْبَطَنَ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ ٱلْخَسِرينَ ٥

بَلِٱللَّهَ فَأُعۡبُدُ وَكُن مِّنَ ٱلشَّكِرِينَ

وَمَاقَدَرُواْ اللَّهَ حَقَّ قَدْرِه وَ ٱلْأَرْضُ جَمعًا فَبْضَتُهُ ويَوْمَرُ ٱلْقَيَامَةِ وَٱلسَّمَوَاتُ مَطُويَّكُ بِيَمِينِهِ عَسُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُون ﴿

> وَنُفِخَ فِي ٱلصُّورِ فَصَعِقَ مَن فِي ٱلسَّمَوَتِ وَمَنَّ فِي ٱلْأَرْضِ إِلَّا مَن شَآءَ ٱللَّهُ تُرَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنظُرُونَ ١

وَأَشۡرَقَتِ ٱلۡأَرۡضُ بِنُورِرَبِّهَاۅَوُضِعَ ٱلۡكِتَٰبُ وَجِاْئَءَ بِٱلنَّدِينَ وَٱلشُّهَدَآءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِٱلْحُقِّ وَهُمْ لَا يُظْامَهُونَ 📆

وَوُفِيَّتَكُلُّ نَفْسِمَّا عَمِلَتْ وَهُوَأَعْلَمُ بِمَا

- 71. Kaadu koroosite mari jahannam deqsitta girá fan forsima buttabuttah anuk. Tet (jahannam girá kinnuk) guffu haan waqdi tet afoofi fakkimtaah, tet lovná keenik ittah; Yallih farmoytiitiy siinik tani siinih mamattoo, sin Rabbih aayoota siinil akrayuk kaadu ta sin ayróh angaarawak sin meesiisak (kadak)? Yeey nummah nel yemeeteenih immay, digaalâ qangará korosul nummatteh iyyan.
- 72. Jahannam degsitta giráh afoofik cula keenik iyyan teetil waarak, manxu umaah kaxxa-mariinoleelah orbeyná!
- 73. Kaadu isi Rabbik meesite mari jannat fanah forsima butta-buttah anuk. Kaa (Jannat kinnuk) guffu haan waqdi kay afoofi fakimit anuk geyan, kay loyná keenik ittah; nagayna sin amol tanay! sin caalat yemqehik jannat culá kaal waarak.
- 74. Kaadu moominiin ittah: Yalli favla-le, Kaay isi xagana neh nummayseeh, jannat baaxók faxxa hayna aracal noknam nee nagarsiise. Manxu meqeeh taamá yessemegge marih galtó!
- 75. Nabiyow Malayka Yallih Qarshih deraafet maroh anuk ken table sinni Rabbi saytunnoysak faylisak kaadu ken (ginó kinnuk) fan cakkil meklaah, Yalli ginô Rabbiy fayla-le iyyan Jannatti maraa kee girâ mari inkih.

وَسِيقَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا إِلَىٰجَهَ نَّمَ زُمَرًّا حَتَّى إِذَا جَاءُوهَا فُتِحَتْ أَبُوابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهُآ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ ءَايَتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِ رُونَكُمْ إِلْقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَأْ قَالُواْ بِكَن وَلَكِنْ حَقَّتَ كَلَمَةُ ٱلْعَذَابِ عَلَى ٱلْكَفِرِينَ ١

قيلَ ٱدْخُلُوٓاْ أَنُوَا حَجَهَنَّهُ خَالِدِينَ فِيكًّا فَيَشَى مَثُوَى ٱلْمُتَكِبِّينَ ١٠

وَسِيقَ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوَ إِرَبَّهُمْ إِلَى ٱلْجَنَّةِ زُمَلًّا حَتَّى إِذَا جَآءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبُوَبُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهُا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ مِلْتُمْ فَأَدْخُلُوهَاخَلدين ٣

وَقَالُواْ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ ٱلَّذِي صَدَقَنَا وَعۡدَهُۥ وَأَوْ رَتَنَا ٱلْأَرْضَ نَتَوَأُمِرٍ ٱلْجَنَّةِ حَبْثُ نَشَأَةُ فَنَعْهَ أَجْرُ ٱلْعَلَمِينَ ١

وَتَرَى ٱلْمَلَتبِكَةَ حَافِيِّنَ مِنْ حَوْلِ ٱلْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِ مُّ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِٱلْمُقَّ وَقِيلَ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَالِمِينَ ١

879

SUURAT GHAAFIR

Makkal Obte,85 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Caa-miim (edde faxem Yalli yaaxige).
- 2. Ama Qhuraanih oobiyyi Yallay maysoleeh, ixxigaleh kabuk yekke.
- 3. Yalli dambi cabeey, toobat oggoleey, gibdi digaalaliiy, maggo niqmat-li. Qibaadá cakkisittam matan inki Yallak-sa. Ginók gacsimeyná Kaa fan takke qhiyaamah ayró.
- 4. Yallih aayoota tangaddem matan koroosite mara akke waytek, toysa nabiyow koo duquuruse waytay usun baaxooxal aban angagoyyi addunyâ guranah.
- 5. Makki korosuk naharat Nuuc maraa kee tengele buttaatiy ken lakat temeete sinni farmoytit dirabbosseh. Kaadu kulli ummatta isi farmoyta qiddaamih niyá haysitteeh, cakki edde bayissuh deedalal kaa giddisse. tohul ken digaallehik Yidigaalá mannak teneeh?
- 6. Tonnaah ku-Rabbih qangará nummatteh koroositeh yan maral, diggah usun girâ mara kinnoonumul, dumi ummattay isi farmoytit dirabbossel kah nummatte innah.

بِنْ ___ِاللَّهَ ٱلرَّحْمَٰزِ ٱلرَّحِي ___ِ

عمّ

تَنزِيلُ ٱلْكِتَابِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْعَلِيمِ ٥

عَافِرِالذَّنُ وَقَابِلِ ٱلتَّوْبِ شَدِيدِ ٱلْعِقَابِ ذِى الطَّوْلِ اللَّهِ الْمُصَابِدِ وَى الطَّوْلِ اللَّهِ المُصَابِدُ

مَايُجَدِلُ فِي عَايَتِ ٱللَّهِ إِلَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَلَا يَعَوُرُواْ فَلَا يَعَوُرُواْ فَلَا يَعْوُرُواْ فَلَا اللَّهِ فَاللَّهِ فَعَلَّمُ اللَّهِ فَعَلَّمُ اللَّهِ فَعَلَّمُ اللَّهِ فَعَلَّمُ اللَّهِ فَعَلَّمُ اللَّهِ فَعَلَّمُ اللَّهُ عَلَيْهُمْ فَيْ اللَّهُ لَكِنْ فَلَا اللَّهُ عَلَيْهُمْ فَيْ اللَّهُ لَكُنْ فَاللَّهُ عَلَيْهُمْ فَعَلَّمُ اللَّهُ عَلَيْهِ اللَّهُ عَلَيْهُ اللَّهُ عَلَيْهُمْ فَيْ اللَّهُ عَلَيْهُمْ عَلَيْكُ اللَّهُ عَلَيْهُ عَلَيْكُ اللَّهُ عَلَيْهُ عَلَيْهُ عَلَيْكُ اللَّهُ عَلَيْكُ عَلَيْكُ اللَّهُ عَلَيْكُ عَلْكُ عَلَيْكُ عَلَيْكُ عِلْكُ عَلَيْكُ عِلْمُ عَلَيْكُ عِلَى اللَّهُ عَلَيْكُ عَلَيْكُ عِلَى عَلَيْكُ عَلَيْكُ عَلَيْكُ عَلَيْكُ عَلَيْكُ عَلَيْكُ عَلَيْكُ عَلَيْكُ عَلَيْكُ عِلْكُ عَلَيْكُ عِلْكُ عَلَيْكُ عَلْمُ عَلَيْكُ عَلَيْكُ عَلْمُ عَلَيْكُ عِلْكُ عَلَيْكُ عِلْكُمْ عَلَيْكُ عِلْكُمْ عَلَيْكُ عِلْكُمْ عَلَيْكُ عِلْكُمْ عَلَيْكُ عِلْكُمْ عَلَيْكُ عِلْكُمْ عَلَيْكُ عَلَيْكُ عَلَيْكُ عَلَيْكُ عَلْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُ عِلْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُوالْمُ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلْكُمْ عَلْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلْمُ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَي عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلْمُ عَلْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلْكُمْ عَلَيْكُمْ عَلْكُمْ عَلْكُمْ عَلْكُمْ عَلْكُمْ عَلْكُمْ عَلْكُمْ عَلْكُمْ عَلْكُ عِلْكُمُ عَلَيْكُمْ عَلْكُمْ عَلْكُمْ عَلْكُمْ عَلْكُمْ عَلْكُمِ

كَذَبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ فُحِ وَٱلْأَخْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمِّ وَهَمَّتْ كُنُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُدُدُومَ وَجَدَدُولْ بِٱلْبَطِلِ لِيُدْحِضُواْ بِهِ ٱلْحَقَّ فَأَخَذَتُهُمَّ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابٍ ۞

وَكَذَالِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ أَنَّهُمُ أَصْحَبُ ٱلنَّارِ ٥

الجزء ٢٤

- 7. Qarshi takkuqe malaykaa kee Qarshi deraafel maroh kaat keenik enni ittam sinni Rabbi saytunnoysan Kaa faylisak kaadu Yallal yaamineeniih, nummayse marah Yallal dambi-cabti esseran; ni-Rabbow ummaanim racmat kee ixxigal duddeh, toysa Kol yaduureeh, Ku-gita kattaate marah dambi cabaay, Jaciim deqsitta giráh digaalák ken reebis axcuk.
- 8. Ni-Rabbow kaadu ken kah xagnisseh tan qadni deqsitta jannoota ken culus, kaadu ken abbobtiiy ken agabuuy ken xaylok iimaan kee meqe taamáh abtot temqem keenik culus, diggah ni-Rabbow atu mayso-li, naggaara.
- 9. Kaadu ken umaaneenah uma galtók ken naggos (dabbal) kaadu woo ayró (qhiyaamah ayró kinnuk) umaaneenâ galtók naggosse marii, toysa nummah keenih nacrurteh, woh kaxxa affaf kee kaxxa saamimaqaané kinni.
- 10. Diggaluk koroosite mari seecimah, Yallih naqbi isin sinni nafsit abtan naqabuk nabuk raaqa girá cultan waqdi isin addunyal iimaan kee Yallih inkittinaane fanah seecimak sugten waqdi, tokkel cinteeniih elle koroositteenih keenik axcuk.
- 11. Koros itteh; ni Rabbow namma adda nee qiddeeh namma adda nee tuynuwweeh ninni dambi neelemehik (nekeelehik) tokkel girák elle nawqeeh, addunyâ fan

ٱلَّذِينَ يَحْمِلُونَ ٱلْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُۥ يُسَبِّحُونَ يِحَمَّدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ ، وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوُّ رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمَافَأَغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُولُ وَٱتَّبَعُولُ سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ ٱلْجَحِيدِ ﴿

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّتِ عَدْنٍ ٱلَّتِي وَعَدَّتُهُمْ وَمَن صَلَحَ مِنْ ءَابَآبِهِمْ وَأَزْوَجِهِمْ وَذُرِّيَّتِيهِمْ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَزِيرُ ٱلْحُكِيمُ

وَقِهِمُ السَّيِّاتِّ وَمَن تَقِ السَّيِّاتِ يَوْمَيِذِ فَقَدْرَحِمْتَهُۥ وَذَالِكَ هُواً لَفَوَّرُ الْعَظِيرُ ۞

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ يُنَادَوْنَ لَمَقْتُ ٱلنَّهِ أَكْبَرُمِن مَّقْتِ كُمُّ أَنفُسَ كُمُّ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى ٱلْإِيمَنِ فَتَكْفُرُونَ ۞

قَالُواْرَبَّنَآ أَمَتَّنَا اُثْنَتَيْنِ وَأَحْيَيْتَنَا اَثْنَتَيْنِ فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلَ إِلَى خُرُوجٍ مِّن سَبِيلِ nee elle gacissa giti (gurri) maay yan? Meqe taamá taamitnam keh (aleey mayan).

- 12. Woo digaalá sin kah geytem a-korosey cagalah Yallih inkittinaanel secsimtan waqdi koroositak sugteeniih, Yallat agleyta heenik woh nummaysak sugteenimih sabbata, tokkel meklálem fayya-leeh nabna-le Yalla kinni.
- 13. Yalla kinni isi astooti sin taybulleeh, qaraanak rizqhi edde yan rob siinih oobissam, kaadu ama astooti kassittam matan Yallak meesitaah, Yalla fan yaduure mara akke waytek mege taamál.
- Toysa moominiiney Yalla uqbuda qibaadáa kee dooqá kaah caglisak koros tanqibeway.
- 15. Yalli fayya iyyaah, fayya itta darajoota-le, Usuk kaxxa Qarshiliiy, isi amrih wacyi oobisa isi naqoosak isih kah faxa maral, Yallih farmoyti naharsi maraa kee ellecabô mari edde yangoorowe ayrók ken meesiisam keh (qhiyaamah ayró kinnuk).
- 16. Usun (ginó kinnuk) woo ayró (qhiyaamah ayró kinnuk) yambulleenih Yallih foocal, Yallak ken kee ken taamoomiy addunyal abeenik-tu qellitekal.Yalli seecah asaaku reedá miyyi-leeh axcuk?Yalli isi nafsil isih gacisak inki Yallay dirkiseh yani-le axcuk.

ذَاكِهُم بِأَنَّهُ وَإِذَا دُعِي ٱللَّهُ وَحَدَهُ وَ كَفَرَّتُمْ وَإِن يُشْرَكْ بِهِ - ثُوَّمِنُواْ فَالْحُصُّ مُولِّلَهِ ٱلْعَلِيِّ ٱلْكَيِّ الْكَيِيرِ ﴿

هُوَالَّذِي يُرِيحُونَ النِتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُوْمِنَ السَّمَاءِ رِزْقَاً وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَن يُنِيبُ ۞

فَادْعُواْ ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْكَيْفِرُونَ ۞

رَفِيعُ ٱلدَّرَجَتِ ذُو ٱلْعَرْشِ يُلْقِي ٱلرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنذِرَ يَوْمَ ٱلتَّلَاقِ ۞

يُوَمَهُ مِنرِزُونِّ لَا يَخْفَىٰ عَلَى ٱللَّهِ مِنْهُمْ شَيَّ * لِمَنِ ٱلْمُلُكُ ٱلْيُومِّ لِلَّهِ ٱلْوَحِدِ ٱلْفَهَّارِ ۞

- 17. Asaaku (Qhiyaamah ayró kinnuk) ummaan nafsi addunyal umaanée kee magaanék abba heemil galtima, asaaku dulmi mayan diggah Yalli cisaabat (fokkoogot) sissikih.
- 18. Kaadu nabiyow ken meesis ghiyaamah ayróy xayik. Sorkocô baxitte garoyritte taafee waqdi Yallih digaaláh meesih hammii kee rookah miidimak. Daalimiin xayi kataysa maliiy, yab kak oggolan cateyna mali Yallih xaqul.
- 19. Yalli yaaxigeh ganô wagitto abta intiitaa kee alilwa qellissi haytam magaanée kee umaanék.
- 20. Kaadu Yalli sinam fan gadlil meklaah, Kaak kalah yaqbudeenim tu-mameklta.diggah Yalli usuk vaabbi, vabali.
- 21. Hinnak a-koros magexinnaa baaxô bagul yableenî gidah keenik duma suge marih ellecabo mannak tenem? Usun magar kee baaxô bagul abuurah (raatowwah) keenik gibduk sugeeniih, Yalli ken dambih sabbatah ken fingiseeh, Yallih digaalák ken reebisé luk masuginnon.
- 22. Too digaalá ken kah geytem diggah ken farmoytit baxxaqqooqil keenih amaatuk sugteeh, usun koroositak sugeenimih sabbata.tokkel Yalli ken fingiseh diggah Usuk xiqtó leeh, gibdi digaalá-le.
- 23. Yalli nummah xiibitak ivveh; Nabii Muusa Ni-kaxxa astootii kee baxxaqqa-le sumaaqay usuk

ٱلْيَوْمَتُحُزَىٰ كُلُ نَفْسٍ بِمَاكَسَبَتْ لَا ظُلْمَ ٱلْيَوْمَ إِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ

وَأَنذِ رُهُمْ يَوْمَ ٱلْآرِفَةِ إِذِ ٱلْقُلُوبُ لَدَى ٱلْحَنَاجِرِكَظِمِينَ مَالِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمِ وَلَاشَفِيعِ يُطَاعُ ١

يَعْلَمُ خَابَّتَهَ ٱلْأَعْيُنِ وَمَاتُخْفِي ٱلصُّدُورُ ١

وَٱللَّهُ يَقْضِي بِٱلْحَقِّ وَٱلَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ ٤ لَا يَقَضُونَ بِشَيْءٍ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْبَصِيرُ ۞

*أُوَلَمْ يَسِيرُ وأَفِي ٱلْأَرْضِ فَيَنْظُرُ وأَكِمَفَ كَانَعَيْقَــَةُ ٱلَّذِينَ كَانُواْ مِن قَصَلِهِمْ كَانُواْ هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَءَاثَارًا فِي ٱلْأَرْضِ فَأَخَذَهُمُ ٱللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَاكَانَ لَهُمِيِّنَ أُللَّهِ مِن وَاق ١

ذَلِكَ بِأَنَّهُ مُ كَانَت تَأْتِيهِ مَرُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَتِ فَكَفَرُواْ فَأَخَذَهُمُ ٱللَّهُ إِنَّهُ وَقَوَيُّ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ اللهِ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَامُوسَىٰ بِعَايَدِتِنَا وَسُلْطَنِ

farmoyta kinnim yascassel kaa rubne.

- 24. Firqawnaay, Haamaanaay, Qhaaruunû fanah kaa (Nabii Muusa kinnuk) rubne, tokkel usun kaxxa mariinoh baab abeynaay kaxxa dirab-li kaak iyyen.
- 25. Nabii Muusa nummah astooti-luk Ni-xaquk keenil yemeete waqdi, kaalluk yeemene marih lab xayló qidaay, sayim keenik nuwwuk caba iyyen, koros uma-malá finqa akke waytek tu-hinna.
- 26. Kaadu firqawni isi kaxxa marak iyyeh; Muusa qiday yoo ixxicaay yoo cabaay Muusa isi Rabbih seecitay, diggah anu usuk sin diini siinik korsaah hinnay baaxô bagul umaané uguugusaah fixiixisaamak meesita iyye.
- 27. Kaadu Nabii Muusa firqawnaa kee kay kaxxa marak iyyeh; diggah anu yi-Rabbiiy sin Rabbi maggansite ummaan kaxxa mariinoliy cisab ayró (qhiyaamah ayró kinnuk) nummayse waak.
- 28. Firqawni buxah marak moomintuh yan numuy isi iimaan qellisa keenik iyyeh; yi-Rabbi Yalla iyya num qiddaanaa nummah sin Rabbih xaquk baxxaqqooqi-le astooti luk siinih amaatuk? Kaadu Nabii Muusa dirab-li yekkek kay diraabih umaané kaal gaceleeh, numma yacee num yekkek usuk sin kah xagnisaamak tuk teyná sin

ٳڵؘؽڣۯۼٙۊ۫ڹۅؘۿڬڡ۠ڔ؈ؘۊٙؽۯؙۅڹۜڡؘؘڨؘٵڵؙۅ۠ٲ ڛؘٮڃڔٞڪؘذَابؓ۞

فَكَمَّاجَآءَهُم بِٱلْحَقِّمِنْ عِندِنَا قَالُواْ اُقْتُكُواْ أَبْنَآءَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْمَعَهُ. وَاَسْتَحْيُواْ نِسَآءَ هُمَّ وَمَاكَيْهُ ٱلۡكَفِرِينِ إِلَّا فِيضَلَالِ ۞

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِيَ أَقَتُلُ مُوسَىٰ وَلَٰيَدُعُ رَبَّةً ۚ إِنِّيَ أَخَافُ أَن يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْأَن يُطْهِرَ فِي ٱلْأَرْضِ ٱلْفَسَادَ ۞

ۅٙقَالَ مُوسَىٓ إِنِّي عُذْتُ بِرَقِي وَرَبِّكُم ِ مِّن كُلِّ مُتَكَيِّرِلَّا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ ٱلْجِسَابِ ۞

وَقَالَ رَجُلٌ مُّؤْمِنُ مِّنْ عَالِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَنَهُ وَأَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَن يَـقُولَ رَقِّ اللَّهُ وَفَدَ جَآءَ كُم بِالْبَيِّنَتِ مِن رَبِّكُورً وَإِن يَكُ كَذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ أَر وَإِن يَكُ صَادِقًا يُصِبْكُم بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمٍّ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُو مُسْرِفُ كَذَّابٌ ۞ xagele. Diggah Yalli tirri mahaa ummaan caddok taturlih yan numuy, maggo dirablih yani.

- 29. Yi-maraw asaaku reedá liton baaxô bagul maysó-luk, toysa iyyi nee cate-le Yallih digaalá net temeete tet tekkek keenik iyye woo moominti. Firqawni isi marak iyyeh; sin aybulleem mayyu inni nafsii kee siinih magaané edde ablem akke waytek, kaadu massale gitak- sah siinih ascassem mayyu.
- 30. Kaadu yeemene num keenik iyyeh; (Firqawni buxah marih num kinnuk) yi-maraw anu diggah koroositeeh, ambiyâ qadaawatal maagoowe marat digaalá edde tekke ayróh innah tan ayrók siinih meesita Muusa qiddeenik.
- 31. Nuuc maraay, Qaadaay, Samuuduuy, keenik lakal yemeete maray koroosannuu kee ambiyá dirabboysaanam qaadah luk suget tekke digaaláh inna-le digaalá siinit takkeemik siinih meesita, kaadu Yalli naqoosah dulmi mafaxaay, dambi maleh ken ma-digaalá.
- 32. Kaadu yi-maraw diggah anu seecó edde maggo ayróh digaalák siinih meesita (qhiyaamah ayró kinnuk).
- 33. Jahannam giráh digaaláh gibdak derre cabak kuddan ayró isin Yallih digaalák sin caté manton kaadu Yalli makkoyse num tirri kaa haytam mali.

يَعَوْمِ لَكُمُ ٱلْمُلَكُ ٱلْيَوْمَ ظَلْهِ رِينَ فِي ٱلْأَرْضِ فَمَن يَنصُرُنَا مِنْ بَأْسِٱللَّهِ إِن جَاءَنَأْ قَالَ فِرْعَوْنُ مَآأَرُيكُمْ إِلَّامَآأَرَىٰ وَمَآ أَهْدِيكُمْ إلَّاسَبِيلَ ٱلرَّشَادِ ١

وَقَالَ ٱلَّذِيَّءَامَنَ يَقَوْمِ إِنِّيَّ أَخَافُ عَلَيْكُمْ مِّثْلَ يَوْمِ ٱلْأَخْزَابِ ٢

مِثْلَ دَأْبِ قَوْمِ نُوجِ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَٱلَّذِينَ مِنْ بَعَدِهِمْ وَمَا ٱللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعِبَادِ ٣

وَيَنْقَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ ٱلتَّنَادِ ٢

يَوْمَ ثُوَلُونَ مُدْبِرِينَ مَالَكُمْ مِّنَ ٱللَّهِ مِنْ عَاصِيٍّ وَمَن يُضْلِل ٱللَّهُ فَمَالَهُ وِمِنْ هَادِ ٢

- 885
- 34. Kaadu nummah Nabii Yuusuf Muusak naharat baxxaqqooqile astooti-luk siinil yemeeteeh, siinih luk yemeeteemit agaywaagittaanamak ma katinniton usuk rabba iyyam fan. too waqdi kay gamadal Yalli farmoyta maruuba itten, tonnaah Yalli makkoysah caddok taturlih yan numuy Yallih inkittinaanee kee kay astootit agay waagalih yani.
- 35. Yallih aayoota giddiya marii hebeltô sumaaqay keenih yemeete aallekal, Yallih garii kee Yalla nummayse marih garil woo giddih naqbi yenbeh, tonnaah Yalli ummaan kaxxa mariinolih dulymeynih (umaané dirkiséh) lubbi alfah.
- 36. Kaadu firqawni iyyeh; haamaanow fayya iyya kalqat yoh xis qaran edde aafee gititte edde maadam keeh,
- 37. Qaranwâ gititte maadaah, Muusâ Yallat bossu axcê gidah kaadu diggah anu dirabli kaa akkale. Tonnaah firqawnat le-uma taamá bilqisinteeh, tirtô gitak waasimeh kaadu firqawni uma malá kasaaraa kee finqa kaal akke waytek kalah kaah tekkem mali addunyaay akeeral.
- 38. Kaadu yeemene num iyyeh; (firqawni buxah marih num kinnuk) yi-maraw yoo kataya missa-le gita siinih ascasseeh tirri sin haam keh.

وَلَقَدْ جَآءَ كُمْ يُوسُفُ مِن قَبْلُ بِٱلْبَيِّنَتِ
فَمَازِلْتُمْ فِي شَكِّ مِّمَّا جَآءَ كُم بِقِّ حَتَّ إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَن يَبْعَثَ اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ، رَسُولًا حَكَذَلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِقٌ مُّرْتَابُ ۞

ٱلَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي عَايَتِ ٱللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَنٍ أَتَنهُمُّ كَبُرَمَقْتًا عِندَ ٱللَّهِ وَعِندَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كَذَلِكَ يَطْبَعُ ٱللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرِجَبَّارِ ۞

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَهَكَمَنُ أَبْنِ لِي صَرْحَالُعَ لِيَّ الْتَلِيِّ الْمَائِكُ الْمَائِكَ الْمَائِكِ اللَّهِ الْمَائِكَ الْمَائِلُ اللَّهِ الْمَائِكَ الْمَائِكَ الْمَائِكَ الْمَائِكَ الْمَائِكَ الْمَائِلُ الْمَائِكَ الْمَائِلُ الْمَائِكَ الْمَائِلُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ

أَسْبَبَ ٱلسَّمَوَتِ فَأَطَّلِعَ إِلَى إِلَهِ مُوسَىٰ وَإِنِّ لَأَظُنْهُ وُ كَندِبَّأُوكَ ذَلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوّءُ عَمَلِهِ وَصُدَّعَنِ ٱلسَّبِيلِْ وَمَاكَيْدُفِرْعَوْنَ إِلَّا فِي نَبَابٍ ۞

> وَقَالَ ٱلَّذِي ءَامَنَ يَنقَوْمِ ٱتَّمِعُونِ أَهْدِكُمْ سَلِيلَ ٱلرَّشَادِ ۞

- الجزء ٢٤ 886
- 39. Yi-maraw addunyâ manó cagalah dago duyyê (afeynâ) baxay gaba kaltaay, diggaluk akeera is-waar dabga.
- 40. Addunyâ manol uma-taamá abe seehadaytii, toysa akeeral magaltima tet celta galtó akke waytek kaadu meqe taamá abe seehadayti labboowek hinnay sayyoowek usuk moomintuh anuk, toysa woo mari jannat cula Yalli kay addal cisab maliinoh ken arzaghuk.
- 41. Kaadu yi-maraw anu Yallal taamineeniih kay farmoyta Muusal taamineeniih girák naggowtaanamah sin seecak isin girá yoo culussu wayta taamâ fan voo sectaanaa? Woh mannal takkeeh!
- 42. Yallal koroositaah ixxiga kak aalle waam agleh kaat haamah yoh sectaanaah, anu mayso-leeh dambi cabti-le Yalla fan sin seeca.
- 43. Nummaak isin cagalah qibaadáh fan yoo kak sectaanam qibaadâ seecó cakkisittam hinna addunyaay akeeral. kaadu diggah nek gacsimeyná Yalla fan takkeeh, diggah koroosannuu kee umataamát caddok tatura mari usun girâ mara.
- 44. Toysa anu siinik axcem sarrah kassitettoonuuh edde nadaamitetton digaalá intih tablen waqdi, anu inni caagid Yallal kelsa, diggaluk Yalli isi naqoosah caalat yabali keenik iyye woo moominti.

يَكَقُوْمِ إِنَّمَاهَاذِهِ ٱلْحَيَوْةُ ٱلدُّنْيَامَتَكُّ وَإِنَّ ٱلْآخِرَةَ هِي دَارُ ٱلْقَرَارِ ١

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةُ فَلَا يُجُزَيِّ إِلَّا مِثْلَهَأً وَمَنْ عَمِلَ صَلِحًامِّن ذَكَرِأُوۤ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُوْلَبِكَ يَدْخُلُونَ ٱلْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِجِسَابِ ٥

> * وَيَنْقَوْمِ مَالِيَّ أَدْعُوكُمْ إِلَى ٱلنَّجَوْةِ وَيَدْعُونَنِي إِلَى ٱلنَّارِ ١

لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمُ وَأَنَاْ أَدْعُوكُمْ إِلَى ٱلْعَزيز ٱلْغَفَّار ١ لَاجَرَمَ أَنَّمَا تَدْعُونَنِيٓ إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ و دَعُوَةٌ فِي ٱلدُّنْيَاوَلَا فِي ٱلْآخِرَةِ وَأَنَّ مَرَدَّنَا إِلَى ٱللَّهِ وَأَنَّ ٱلْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ

ٱلتَّارِڤ

تَدْعُونَنِي لِأَكَفُر بِٱللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِءمَا

فَسَتَذْكُرُونَ مَآأَقُولُ لَكُمْ وَأَفَوَّنُ أَمْرِيَ إِلَى ٱللَّهُ إِنَّ ٱللَّهَ بَصِيرٌ بِٱلْعِبَادِ ١

- 887
- 45. Tokkel Yalli uma-malay kaah malseenih digaalák (qidim kinnuk) kaa naggoyseeh, firqawnaa kee firqawni maral uma-digaalá obte badat ken xuumuse waqdi.
- 46. Saakuuy carra digaaláh girál xayyowsimaanaah, firqawnaa kee firqawni mara digaalák gibdi digaalát culusa iyya Yalli malaykak.
- 47. Girâ mari giráh addal keemaarita waqdi keenih cusey nabiyow, boola-le mari kaxxa mariinite marak diggah nanu sin kataata marah sugnek tohul isin girâ digaalák-tu nek maay kaltaanaah keenik iyyan.
- 48. Kaxxa mariinite mari boola-le marak diggah nee kee sin inkih tet addal nanno ikkal digaaláktu siinik kallam madudna iyyen, diggah Yalli nummah isi naqoosâ fan qadlil mekle.
- 49. Kaadu giráh addal yan mari jahannam dacrissa malaykak sin Rabbi neh kallacay digaalák inki ayró neh xabbacoysam keh iyyen.
- 50. Jahannam dacrissa Malayka keenik itteh; sin farmoytit baxxaqqa-le astooti luk siinih amaatuk masuginnaa? Yeey, neh yemeeteenih itta koros. Toysa nanu siinih makallacnak isin kallacita Yalla keenik itta malayka kaadu korós dooqá finqa akke waytek tu-hinna.

فَوَقَكَهُ ٱللَّهُ سَيِّعَاتِ مَامَكُرُوًّ وَحَافَ بِعَالِ فِرْعَوْنَ سُوّءُ ٱلْعَذَابِ ۞

ٱلنَّالُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ أَدْخِلُواْ عَالَ فِرْعَوْرَ أَشَدَّ ٱلْعَذَابِ ۞

وَإِذْ يَتَحَاّجُونَ فِي النَّارِ فَيَـقُولُ ٱلضُّه عَفَّوُّا لِلَّذِينَ ٱسْتَكْبُرُوٓاْ إِنَّا كُنَّالَكُوْ بَبَعَافَهَلَ أَنتُ مِمُّغْنُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِّنَ النَّارِ ۞

قَالَ ٱلَّذِينَ ٱسۡتَكۡبَرُوۤاْ إِنَّاكُلُّ فِيهَاۤ إِنَّ ٱلنَّهَ فَدۡحَكُم بَيۡنَ ٱلۡعِبَادِ ۞

ۅَقَالَٱلَّذِينَ فِىٱلنَّارِلِخَزَنَةِ جَهَنَّمَ ٱدْعُواْرَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَايَوْمَامِّرَ ٱلْعَذَابِ۞

قَالُوٓاْ أَوَٰلَمَ تَكُ تَأْيِّيكُمْ رُسُلُكُم بِالْبَيِّنَيِّ قَالُواْ بَكِنَّ قَالُواْ فَاَدْعُوُّاْ وَمَادُعَتُوُّا الْكَفِرِينَ إِلَّا فِيضَلَالٍ۞ 51. Diggah nanu catnah Nifarmoytittee kee yeemene mara addunyâ manóo kee sumaqmari (malaykaay, ambiyaa kee moominiin kinnuk) soola ayró (qhiyaamah ayró kinnuk).

40- Suurat Ghaafir

- 52. Woo ayró daalimiinih ken tûmalkit tu-keenih xiqewaa ayró kaadu abaaró loonuuh, umá dabqalon akeeral.
- 53. Yalli xiibitak nummah Nabii Muusah tirtó neceeh, israa-iil xaylo kitab (tawraat kinnuk) nagarsisne iyye.
- 54. Tirtooy, kassiisi kas-le marah.
- 55. Toysa isbir nabiyow koros kot abta adál, diggah Yallih xagni nummak, kaadu isi dambik cabti esseritaay, isi-Rabbi saytunnoysak faylis carraa kee saaku.
- 56. Diggah Yallih aayootal sinam giddiya mari keenih yemeete sumaq maliinoh ken alilwat kaxxa mariinok sah tanim matan, usun faxaanam ma-gufan (nabuwwannu kinnuk). Toysa Yalla maggansit nabiyow diggah Yalli usuk yaabbi, yabali kinnik.
- 57. Yalli qaranwaa kee baaxót abe ginó sinaamat abe ginók nabah, kinnih immay woh sinaamak maggo mari ma-yaaxiga.
- 58. Kaadu inti malii kee yable num ma-missowta, kaadu yeemeneeh meqe taamá abite maraa kee umeyniitiy uma-taamá abte ma-

إِنَّا لَنَنصُرُ رُسُلَنَا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فِي النَّالَةِ فَهُ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ ٱلْأَشْهَدُ ۞

يُؤَمَلَاينَفَعُ الظَّلِمِينَ مَعْذِرَتُهُمُّ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوَءُ الدَّارِ ۞

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْهُدَى وَأَوْرَثَنَا بَنِيَ إِسْرَاءِيلَ ٱلْكِتَبَ۞

هُدَّ وَذِكَرَىٰ لِأُوْلِ الْأَلْبَ فَ هُدَّ وَذِكَرَىٰ لِأُوْلِ الْأَلْبَ فَ فَاصْمِرْ إِنَ وَعْدَ اللَّهِ حَقُّ وَالسَّتَغْفِرْ لِنَا اللَّهِ حَقُّ وَالسَّتَغْفِرْ لِلْذَنْبِكَ وَسَيِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكِ فِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكِرِ فَ

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُجَدِدُونَ فِي عَايَتِ ٱللَّهِ يِغَيِّرِ سُلْطَنٍ أَتَىٰهُمْ إِن فِ صُدُورِهِمْ إِلَّاكِبُرُّهُاهُم بِبَلِغِيةً فَٱسْتَعِذْ بِٱللَّةً إِنَّهُ وهُوَ ٱلسَّمِيخُ ٱلْبَصِيرُ ۞

لَخَلْقُ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ أَكْبَرُمِنَ خَلْقِ ٱلنَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرُ ٱلنَّاسِ لَا يَعْ لَمُونَ ۞

وَمَايَسْتَوِى ٱلْأَعْمَىٰ وَٱلْبَصِيرُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوْاْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّلِحَتِ وَلَا ٱلْمُسِى ءُ قَلِمَالًا مَّاتَتَذَكَّرُونَ ۞ missowta, Sinaamey kassittaanam siinik dagoh.

- 59. Diggah Qhiyaamah ayro amaatele, tet mamut agay waaga mali, kinnih immay sinaamak maggo mari (koros kinnuk) tet mamut manummaysa.
- 60. Sin Rabbi Yoo kallaca iyye siinik oggoleyyok. diggaluk Yi-qibaadák kaxxamariinita mari buraay, qunxaané luk jahannam girá culelon.
- 61. Yalla kinni bar siinih abtem kaat sabhalaltoonuh (tastiriicoonuh) kaadu laqó diifu siinih abe rizqhi gurantoh. diggah Yalli sinam amol kaxxa muxxó-li, kinnih immay sinaamak maggo mari Yalli keenih abe niqmatal Kaa ma-faatitan.
- 62. Toh siinih abtem Yalla, sin Rabbi, ummaanim giné. Qibaadá cakkisita Yalli mayan kaak sah, toysa iimaanak mannal daggawtaanaah Yallak kalihim taqbuden waqdi?
- **63.** Tonnaah Yallih astooti angadduk suge mari iimaanak daggawsimak suge.
- 64. Yalla kinni baaxó gub (madab) siinih abteeh, qaran amô tabsa siinih abtem. kaadu sin weeloyseeh, weeloolá sin yeymeeqeeh, rizqhik meqem siinih yecee. toh Yallaay sin Rabbi too niqmootá siinih teceem, tohul Yallih kayrii kee muxxó maggoh, Usuk ginô Rabbi.

إِنَّ ٱلسَّاعَةَ لَآتِيَةٌ لَارَيْبَ فِيهَا وَلَكِنَّ أَلْسَاعَةَ لَآتِيةٌ لَارَيْبَ فِيهَا وَلَكِنَّ أَلْتَاسِ لَا يُؤْمِنُونِ ٥

الجزء ٢٤

وَقَالَ رَبُّكُمُ الْمُعُونِيَّ أَسْتَجِبْ لَكُمُّ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَسْتَكِيرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَ نَّرَ دَاخِرِينَ ۞

اَللَهُ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُ مُ ٱلْيَّلَ لِلَّسِّكُمُواْ فِيهِ وَالنَّهَارَمُبْصِرًّ إِنَّ اللَهَ لَذُو فَضَلٍ عَلَى ٱلنَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرُ ٱلنَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ۞

ذَاكِحُواُللَهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ صَالِحَ كَلِشَىءِ لَّآ إِلَنَهَ إِلَّا هُوِّ فَأَنَّى ثَوُّفَكُونَ ۞

كَنَالِكَ يُؤْفَكُ ٱلَّذِينَ كَانُواْ بِعَايَنتِ ٱللَّهِ يَجْحَدُونَ ۞

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءَ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَرَزَقَكُم قِّنَ الطَّيِّبَاتِ ذَالِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمٌ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُ الْعَلَمِينِ ۞

- 65. Yalli usuk dudda-le manoy waartale, qibaadá cakkisita Yalli mayan kaak sah. toysa kaa kallaca qibaadá kaah caglisak, fayla-lem Yalla ginô Rabbi kinni.
- 66. nabiyow Ixxic; diggah anu waasimeh Yallak kalah taqbudeenim aqbudeemik, yi Rabbik baxxaqqooqi yoh temeete waqdiik wadir, kaadu amrisimeh ginô Rabbih rammitaah qibaadá kaah caglisaamal.
- 67. Sinaamey Yalla kinni sin abba Aadam burtak gintem, lakal daacoyti tiffak kay samad gine, lakal dabloytak sin gine, lakal inâ baguk galaluh (alqih) anuk sin yayyaaqe, lakal maqar-le furrayniino guftaanam keh, lakal idoolá takkeenim keh kaadu Yalli wohuk naharat siinik qidam tanih kaadu muggaqsime waktiy qumri siinik gaba edde kala taafeeniih wohul kaskassoowa mara takkeenî gidah.
- 68. Yalla kinni taynuwweeh qiddam. caagiidak caagidik teyna mekla waqdii, cagalah tohiimik tik iyyaah, edde luk takkeh.
- 69. Nabiyow matablannaa korosuk Yallih aayootal sinam (Qhuraan kinnuk) giddiya mara, usun teetil yaamineenimik mannal daggawsimaanaah?
- **70.** Qhuraan kitab kee Ni-farmoytit edde rubnem dirabboyse marii korosuk, toysa ama dirabboysiyyih ellecabo sarrah aaxige-lon.

هُوَالْخُةُ لَا إِلَنَهَ إِلَّاهُوَ فَأَدْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينِ ۗ ٱلْحَـٰمُدُيلَّهِ رَبِّ ٱلْعَلَمِينِ ۞

*قُلْ إِنِّ نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ لَمَّاجَآءَنِ ٱلْبَيِّنَتُ مِن رَّقِ وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ ٱلْمَاكِينِ ۞

هُوَالَّذِى خَلَقَكُم مِّن تُرَابِ ثُمَّ مِن نُطْفَةِ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةِ ثُمَّ يُخْرِجُكُو طِفْلَا ثُمَّ لِتَبَلُغُولْ أَشُدَّكُمْ تُعَقِلِ لَتَكُونُواْ شُيُوخَاْ وَمِنكُو مَّن يُتَوَفَّق مِن قَبَلُ وَلِتَبْلُغُواْ أَجَلَامُسَمَّى وَلَعَلَكُمْ تَعْقِلُونَ ۞ وَلَعَلَكُمْ تَعْقِلُونَ ۞

هُوَالَّذِي يُحْيِء وَيُمِيثُ فَإِذَا فَضَنَىٓ أَمْرًافَإِنَمَا يَقُولُ لَهُ وَكُن فِيَكُونُ ۞

ٱؙۄٞڡؘڗٳڶؽٱڵؘۘؽؾؿڲؘڮڸڶؙۅؗڹٙڣۣۦٙٵؾٮؾؚٱڵڵٙٙۅ ٱۏۜٞۦڽؙڞڔٙٷؙڹ۞

ٱلَّذِينَ كَذَّهُواْ بِٱلْكِتَبِ وَبِمَاۤ أَرْسَلْنَابِهِ؞ رُسُلَنَّا فَسَوْفَ يَعۡ لَمُونَ ۞

الجزء ٢٤

- 71. Silsilootat ken gaboobi ken fillittet axawah anuk ibitte keenik edde debran waqdi, Malayka ken edde hirriigissah.
- 72. Nigna kak caddok taturte leel ken hirriigisan, tohuk lakal giráh addal girá keenit ursan.
- 73. Tohih lakal ken sahitak Yallat agleh haak agbaduk sugten Yallitte annih teetiiy keenik iyyan.
- 74. Yallak kalah aqbaduk sugten Yallitte sin maay catta asaaku? nek gelliteenih ken manabla hinnay inkinnah duma tu-yaqbude marah masuginnino iyyan.Yalli koros tama mara kah makkoysennaah makkoysah.
- 75. Ama digaalá sin kah geytem baaxô bagul cakki maliinoh abak sugten wallitiyyaa kee batrah Yallih nagoosat abak sugten caddok taturih sabbata.
- 76. Jahannam giráh afoofik cula tet addal waarak, tokkel manxu umaah kaxxamariino-leelah orbevná.
- 77. Toysa nabiyow isbir diggah Yallih xagni nummak, tokkel digaaláy ken kah xagnisnek tu-koo aybullee kee hinnay koo warrayse (raba kinnuk) akkenno ken digaallak naharat, toysa nee fan gacsime-lon qhiyaamah ayró.

إِذِ ٱلْأَغْلَالُ فِي أَعْنَقِهِمْ وَٱلسَّلَاسِلُ يُسْحَبُونَ ١

- فِي ٱلْحَمِيمِ ثُمَّ فِي ٱلنَّارِ يُسْجَرُونَ ٥
- تُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَاكُنْتُمْ تُشْرِكُونَ ١

مِن دُونِ ٱللَّهِ قَالُواْضَ لُواْعَنَّا بَل لَّمْ نَكُن نَّدْعُواْ مِن قَبْلُ شَيْعًا كَذَلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ ٱلۡكَافِرِينَ ٧٠٠

ذَالِكُم بِمَاكُنْتُمْ تَقُرْحُونَ فِي ٱلْأَرْضِ بِغَيْرٍ ٱلْحَقّ وَبِمَاكُنتُهُ تَمْرَحُونَ ١

> ٱدۡخُلُوا أَبُوابَجَهَنَّرَخَالِينَ فيهَّا فَبَشَ مَنْوَى ٱلْمُتَكِبِينَ ﴿

فَأُصْبِرَ إِنَّ وَعَدَ ٱلدَّهِ حَقٌّ فَإِمَّاذُ يَنَّكَ بَعْضَ ٱلَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْنَتُوَفِّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا بُرْجَعُونَ ٧٧٠

- 78. Nummah Yalli xiibitak iyyah; nabiyow kok naharat farmoytit rubneh, keenik xaagu kol kak maagnem linooh, keenik xaagu kol kak maage waynem linoh, kaadu faxe farmovtah makkinna hebeltoh astá baaham Yallih idinih akke wavtek, tokkel Yallih amri yamaate waqdi koros digaalah mekla cakkil tekke farmovtit kee ken dirabbovse marih fanat, tokkel baatilleelá fingitteh.
- 79. Yalla kinni lac siinih abtem tu-kak feertaanaah, tu-kak takmeenim keh.
- 80. Kaadu maggo tuxxiq kaat (lacat) litoonuh, kaadu alilwat liton caagiida edde taafeeniih kaa kee dawaanikit Quuka tassukuggeenimkeh.
- 81. Kaadu Yalli isi astooti sin yaybulleehik, tokkel Yallih astootik maa-astáay tangaddeenim?
- 82. Baaxô bagul magexinnoonuu keenik naharat suge marih ellecabo kah tekke inná yabloonuh? keenik naharat sugte ummatta loowoh (ixxuh) keenik magguk sugteeh, qandee kee maqarah keenik gibduk sugte, kaadu baaxô bagul raatwah (xisoosah) keenik manguk sugte. Tokkel abak sugeenim keenih xiqtem mali Yallih digaalák.
- 83. Tokkel ken farmoytit baxxaqqooqiluk keenil temeete waqdi addunyâ qilmik ken garil taniimit yifriceeniih, elle angasak sugen

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَارُسُلَامِّن قَبْلِكَ مِنْهُم مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُ مِمَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكُ وَمَاكَانَ لِرَسُولٍ أَن يَأْتِيَ بِعَايَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ فَإِذَا جَآءَ أَمْرُ ٱللَّهِ قُضِيَ بِٱلْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ ٱلْمُبْطِلُونَ ٨

ٱللَّهُ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُهُ ٱلْأَنْعَامَ لتَرْكَنُواْ مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ۞ وَلَكُمْ فِيهَامَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُواْ عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى ٱلْفُلْكِ تُحْمَلُون ک

> وَيُريكُمْ ءَايَكِتِهِ عَفَأَيَّ ءَايَكِ ٱللَّه تُنكُونَ ٨

أَفَكَهْ يَسِيرُواْ فِي ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُواْ كَيْفَ كَانَ عَلِقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوٓا أَكْثَرَ مِنْهُمْ وَأَشَدَّقُوَّةً وَءَاتَارًا فِي ٱلْأَرْضِ فَمَآ أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّاكَانُواْ يَكْسِهُ نَ ٨

فَلَمَّا جَآءَتُهُ مُرُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَتِ فَرِحُواْ بِمَا عِندَهُمِينَ ٱلْمِلْمِ وَحَاقَ بِهِم مَّاكَانُواْ بِهِهِ يَسْتَهْزِءُ وِنَ ٦

digaalá keenil obteeh, ken marteh (magaariyteh).

- 84. Tokkel Ni-digaalá yublen waqdi Yallal neemeneh Usuk inkittuh anuk kaadu qibaadál agleh Kaat haak suggu inneemil koroosinneh iyyen.
- 85. Ni-digaalá yublen waqdi ken iimaan tu-keenih xiqa iimaan makko, tamah Yallih gitay Yalli fiirisey kay naqoosah addal tature kinni digaalá yablen waqdi ken iimaan tu-keenih anfiqewaam, tokkel koros finqitteh Ni -digaalá keenil obte waqdi.

فَلَمَّا رَأَوَّا بَأْسَنَا قَالُوَّا ءَامَنَّا ابِاللَّهِ وَحْدَهُ، وَكَفَرِّنَا بِمَاكُنَّا بِهِء مُشْرِكِينَ ﴿

فَلَمْ يَكُ يَنفَعُهُمْ إِيمَنُهُوْ لَمَّارَأَوْاْبَأْسَنَّا سُنَّتَ ٱللَّهِ ٱلَّتِي قَدْخَلَتْ فِي عِبَادِيَّهِ وَخَيِسَرَ هُنَالِكَ ٱلْكَفِرُونَ ۞

SUURAT FUSSILAT

Makkal Obte, 54 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Caa-Miim (edde faxem Yalli yaaxige).
- 2. Ama-Qhuraanih oobiyyi fulte racmattaay gunê racmatta-le Yallih kabuk yekke.
- 3. Kitaabay aayoota kak baxxaqsinte usuk Qhuraanay qarab-af yaaxige marah qarab afat yani kinni.
- 4. A kitab (Qhuraan kitab kinnuk) yeemeneeh kaal taniimil taamite mara jannatal ayti-kumusa kaadu koroositeeh derre kaat cabe mara girál meesiisak yemeete tokkel maggo mari derre kaat cabeeh usun yaabbe mara hinnon.
- 5. Koros Nabiik itteh; ni-sorkocô baxitte atu nee fan kak sectaamak alifut taniih ni-aytiitat gibda taniih nee kee ku-fanat reebi yan ku-seecó oggollaamak, toysa atu ku-diini koh yascasseemil taamit nanu diggah ni-diini neh yascasseemil taamitennok.
- 6. Ixxic nabiyow:ama-korosuk cagalah anu sin innah yan seehadaytu kinniyo Yalli wacyi yol oobisam akke waytek, cagalah sin Yallay qibaada cakkisita inki Yallay agleyta sinni, toysa Yalla

عم ١

تَنزِيلٌ مِّنَ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ٢

كِتَكُ فُصِّلَتْءَانِئُهُ وقُرَّءَانَّا عَرَبِيَّا لِفَوْمِ بَعَلَمُونَ ۞

> بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكَّتُرُهُمْ فَهُمْ لَا يَشَمَعُونَ ۞

وَقَالُواْ أَثُلُوبُنَا فِيَّ أَكِنَّةِ مِّمَّانَدْعُونَا إِلَيْهِ وَفِيَّ ءَاذَانِنَا وَقُرُّرُومِنُ بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ فَأَعْمَلُ إِنَّنَا عَلِمِلُونَ۞

> قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرُّ مِّشْلُكُمْ يُوحَى إِلَىَّ أَنَمَا إِلَهُكُمْ إِلَهُ وَحِدُ فَأَسْتَقِيمُواْ إِلَيْهِ وَأَسْتَغْفِرُوهُ وَوَيْلُ لِلْمُشْرِكِينَ ۞

fan sin gudduysu waa gita fan ufkunaay kaal soolaay dambi cabti kaal esserita, Yallat agleyta haytah tan korosuh fingi yan.

41- Suurat Fussilat

- 7. Yalla inkittoysaanamat sinni nafsi saytunnoyse weeh Yalli ken kah amrise zaká aceewaa mara kaadu usun ellecaboh ayróy (qhiyaamah ayró kinnuk) ugut ayró kinnil koroosite mara kinnon
- 8. Diggah yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mari Yallah tet caglisak aggiriqqe sinni galtó-lon Yallih garil.
- 9. Nabiyow A korosuk ixxic; diggah isin koroosittaanaa baaxó namma ayróh addat gine Rabbil kaadu agleytit kaat haytaanaa?woo Rabbi usuk ginô Rabbi kinnik.
- 10. Kaadu tet bagul qaleelá daabiseeh tet kayri yeymeggeeh tet addal rizqhi cagguduseh mutuccutaamah dudda-le affara ayróy massowtah addat, essera marah.
- 11. Tohuk lakat Yalli qaran ginuh qaran fan haysite, usuk (qaran kinnuk) qiirih anuk, tokkel Yalli qaran kee baaxók iyyeh; Yi-amri faxak oggola hinnay dirkih oggola, qaran kee baaxó itteh; ku-amri cinnam neh matakkaay ku-amri oggolleh.
- 12. Tokkel malciná qaraanih ginók namma ayróh addat gabá kaleeh, kulli qaraanal-le amri oobise. Kaadu Addunyâ qaran ifa cutuukut

ٱلَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُم بِٱلْآخِرَةِ هُرُ كَيْفِرُونَ ۞

إِنَّ ٱلَّذِينَءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّلِحَتِ لَهُمَّ أَجَرُّعَيْرُمَمَنُونِ۞

*قُلْ أَبِنَّكُولَتَكُفُرُونَ بِالَّذِى خَلَقَ ٱلْأَرْضَ فِى يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُۥ أَنَدَاذاً ذَلِكَ رَبُّ ٱلْعَلَمِينِ ۞

ثُمَّ اُسْتَوَى إِلَى اُلسَّمَا وَهِى دُخَانُ فَقَالَ لَهَ السَّمَا وَهِى دُخَانُ فَقَالَ لَهَ السَّمَا وَهِى دُخَانُ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ النِّيَا طَوْعًا أَوْكَرْهَا قَالَتَا الْتَيْنَا طَآبِعِينَ شَ

فَقَضَىهُ ثُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتِ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَى فِي كُلِّ سَمَآءٍ أَمْرَهَا وَزَيَّنَا السَّمَآءَ الدُّنْيَا بِمَصَدِيحَ وَحِفْظاً ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿

bilgisne kaadu sheetoona garaanak yab ankacissaah yab garaqtaamak dacayri tet (cutuk kinnuk) abne, woo ginóy qaxmeqe mayso-leeh ixxiga-le Rabbih caggudusiyyaa kee dudda kinni.

- 13. Tokkel koros iimaanat derre cabtek, toysa keenik ixxic nabiyow; gaad kee samuud bayisse kakkagóh innah tan kakkagóh digaaláy sin saaxissak sin meesiisa.
- 14. Farmoytit keenik fooca-le gambii kee keenik derre-le gambik keenih temeete waqdi Yallak sah tumaqbudina axcuk, usun iyyeenih (koros kinnuk); Yalli faxinnay malayka farmoytiitih nel oobisak yen. Tokkel diggaluk nanu cinneeh koroositneh isin edde rubsummu itteenim
- 15. Qaadah (Nabii Huud mara kinnuk) tu-gactekii, tokkel baaxô bagul kaxxa-mariinitteh Yallih naqoosal cakki maliinoh, kaadu nek gandeh iyyi gibdii iyyen? Mayablaanaa! Diggah Yallay ken gine Usuk gandeh keenik gibdim? Kaadu usun Ni-astooti angadduk sugen.
- 16. Tokkel kaxxa xabcaa kee kaxxa hawwugtó-le (harrugtó-le) caacay keenil rubne keenit umah tan ayroorat, addunyâ manol mayganxa-le digaalá ken tammosnâ gidah, Akeerâ digaaláh tu-gactek, mayganxah lafitak ragtaah, usun ken cattam malon.

فَإِنْ أَعْرَضُواْ فَقُلْ أَنَذَرْتُكُو صَاعِقَةً مِّثْلَ صَيعِقَةِ عَادِوَثُمُودَ ١

إذْ جَآءَتْهُمُ ٱلرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِ مُ أَلَّا تَعَبُدُوٓ أَ إِلَّا ٱللَّهَ ۚ قَالُواْ لُوۡ شَآءَ رَبُّنَا لَأَنزَلَ مَلَنَبِكَةَ فَإِنَّا بِمَاۤ أُرۡسِلْتُم بِهِ كُفُّون ١

فَأَمَّاعَادٌ فَٱسۡ تَكۡبَرُواْ فِي ٱلۡأَرۡضِ بِغَيۡرِ ٱلۡحِقِّ وَقَالُواْمَنَ أَشَدُّ مِنَّاقُوَّةً أَوَلَمْ بِرَوْاْ أَنَّ ٱللَّهَ ٱلَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ فُوَّةً وَكَانُواْ عَاكِتِنَا يَحْحَدُونَ ٥

فَأَرْسَلْنَاعَلَيْهِمْ رِيحَاصَرْضَرًا فِيَ أَيَّامِ نِجَّسَاتٍ لِّنُذِيقَهُمُ عَذَابَ ٱلْخِزِي فِي ٱلْحَيَوْةِ ٱلدُّنْيَا ۗ وَلَعَذَابُ ٱلْآخِرَةِ أَخْزَيَّ وَهُمْ لَا يُنصَرُونَ ١ 17. Kaadu Samuuduh tu-gactekii (Nabii Saalic mara kinnuk), cakki gita keenih baxxaqisneeh, intî sinná (makô gita) dooriten tirtô gitak, Tokkel kakkaqô digaaláy mayqanxa-le ken bayisse koroosannuu kee abak sugen uma taamah sabbatah.

41- Suurat Fussilat

- 18. Kaadu qaad kee Samuud edde finqitte digaalák keenik yeemeneeh, Yallak meesitak suge mara naggosneh.
- 19. Nabiyow kassis, Yallih naqboytit girá fan maagowsinta ayró naharsi mara keenik hirriigâ maral hooriyta Malayka.
- 20. Usun jahannam giráh amoh yamaateeniih, sinni umaaneená yangadden waqdi, ken maabbaay (aytiita kinnuk), ken mabulwaay (intiita kinnuk), ken arooba (xagar kinnuk) keenil sumaaqitta addunyal abak sugen uma taamoomil.
- 21. Kaadu Yallih naqboytit sinni aroobak (xagar kinnuk) macah nel sumaaqittaanaah iyyan. Ummaanim yaabisa Yalli nee yaabisa keenik itta ken arooba. Kaadu naharsi adda sin gintem kaa kinniih kaa fan gacsimtan rabteeniik lakal.
- 22. Kaadu sinni qellisak masuginniton umaané abtan waqdi sin maabbaay, sin mabulwaay, sin arooba siinil sumaaqittaamih meesih,

وَأَمَّاثَمُودُ فَهَدَيْنَهُمْ فَأَسْتَحَبُّواْ ٱلْعَمَىٰعَلَى ٱلْهُدَىٰ فَأَخَذَتْهُمْ صَعِقَةُ ٱلْعَذَابِ ٱلْهُونِ بِمَاكَانُواْ يُكْسِبُونَ ۞

وَنَجَيْنَا ٱلَّذِينَءَامَنُواْ وَكَانُواْ يُتَّقُونَ

وَيَوَمَ يُحْثَمُ أُعَدَآءُ اللّهَ إِلَى النَّارِ فَهُمْ

حَقَّىٰ إِذَامَاجَاءُوهَاشَهِدَعَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصِدُهُمْ وَجُلُودُهُم بِمَاكَانُولْ يَعْمَلُونَ۞

وَقَالُواْلِجُلُودِهِ لِعَ لَعَ شَهِد تُمُّ عَلَيْنَ أَقَالُواْ أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُون شَ

وَمَاكُنُتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَن يَشْهَدَعَلَيْكُو سَمْعُكُووَلآ أَبْصَدُكُو وَلاجُلُودُكُو وَلَكِن ظَنَنتُوْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعَلَوُكُو يَلِاجِلُودُكُو وَلَكِن

- kinnih immay diggah Yalli abba haytaanamak maggom aaxige waam akkaluk sugten.
- 23. Kaadu woh sin uma dareemuy sin bayiseeh, girá sin culsey sinni Rabbi edde daremteeni kinni. tokkel baxaysite marah maacissen.
- 24. Tokkel digaalál coolaysiteenik (yisbireenik) girá keenik orbeynaay, toobah addunvâ madaara essereenik, usun woh kak oggolan mara hinnon keenik iyya Yalli.
- 25. Kaadu keenih massosneh uma kataysiisiy addunyal uma taamá qaxa keenit bahsissey akeera ken hawweenisse, kaadu digaalâ maxcó keenil nummatteeh madgimteh keenik naharat warrayte ummattâ luk ginni koros kee seehadâ korosuk. Diggah usun baxaysiteeh kasaarite marah sugen.
- 26. Koroosite mari ama Qhuraan mankacsinaay werrek kaat (Nabii kinnuk) ixxica sittak iyyen; kaak tayseeniih Ohuraan kiraate cabamkeh.
- 27. Toysa diggah korosuk ama yaabat yaabe mara gibdi digaalá ken tammoysenno, kaadu usun abak sugen uma taamál gacta galtóh ken galtenno akeeral.
- 28. Woh ken kah geytem Yallih nagboytiitih galtó girá tekkeemih sabbata, tet addal waara dabga-lon addunyal Ni-aayoota angadduk sugeenimih galtóh.

<u></u>وَذَلِكُوْ ظَنُّكُو ٱلَّذِى ظَنَنتُم بِرَيِّكُمْ أَرْدَىٰكُمْ فَأَصْبَحْتُم مِّنَ ٱلْخَسِرِينَ ٢

فَإِن يَصْبِرُواْ فَٱلنَّا رُمَتُوكِي لَّهُ مِّ وَإِن يَسْتَعْتِبُواْ فَمَاهُم مِّنَ ٱلْمُعْتَبِينَ ٥

* وَ قَتَضْنَا لَهُمْ قُرُنَاءَ فَزَيَّنُواْ لَهُم مَّا بَيْنَ أَيْدِيهِ مْ وَمَاخَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ ٱلْقَوْلُ فِيَ أُمَّمِ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِ مِمِّنَ ٱلْجِنّ وَٱلْإِنْسُ إِنَّهُمْ كَانُواْخَلِيرِينَ ٥

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَا تَسْمَعُواْ لِهَاذَا ٱلْقُرْءَانِ وَٱلْغَوَا فِيهِ لَعَلَّكُو تَغْلُونَ ٢

فَلَنُدْ بِقُوبٌ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ عَذَاكًا شَدِيدًا وَلَنَجۡزِيَنَّهُمُ أَسُوأَ ٱلَّذِي كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ١

ذَلِكَ جَزَآءُ أَعَدَآءِ ٱللَّهُ ٱلنَّارُّ لَهُمْ فِهَادَارُ ٱلْخُلْد جَزَآءُ بِمَاكَانُواْ بِعَالِيْنَا يَجْحَدُونَ ٨

29. Kaadu koroosite mari giráh addal anuk iyyeh; Ni-Rabbow ginnii kee seehadak nee makkoyse nammay nee uybulluy, ken nammay ninni ibitteh gubat haynaah, girák guba raaqa mara yakkeenî gidah.

41- Suurat Fussilat

- 30. Diggah ni-Rabbi Yalla iyye maray, lakal tohul soolel, malayka keenil obta rabi keenih yamaate waqdi, ma-meesitinaay, ma-rookitinaay, ayti-kibbi haysa elle xagnisinten jannatih culimil keenik axcuk.
- 31. Nanu sin awlaytiiti addunyâ manoo kee akeeral, kaadu Jannat addal sin nafsi faxxa haam litoonuuh, kay addal esserri haytaanam liton keenik itta malayka.
- Woh dambi siinih cabaah, nacrur siinih-le Rabbik tan qibnaytiinó kinni.
- 33. Kaadu maxcóh iyyi yayseeh, Yallih inkittinaanee kee Kay qibaadá fan sinaamah seecaah, meqe taama aba numuy diggah anu muslimiinik numuk teyna kinniyo iyyak. (num mayaysa).
- 34. Maqaanée kee umaané mamassowtak umaané kol baaheh yan numih umaané xiq (qursus) kee qafuuy meqem kaah abtaamat gutuq, toysa koo kee fanat umaané kak tan num diggah kacanuh xayi kataysah inna koh akke-le.
- 35. Kaadu umaané maqaanét gutqaanam matantacawwimaay mageytimta kaxxa sabri-le

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ رَبِّنَاۤ أَرِنَا ٱلَّذَيْنِ أَضَلَّانَامِنَ ٱلِجِّنِّ وَٱلۡإِنِسِ نَجْعَلْهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَامِنَ ٱلْأَسْفَلِينَ۞

إِنَّ اَلَّذِينَ قَالُواْ رَبُّنَا اَللَّهَ ثُمَّ اَسْتَقَامُواْ تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَّيْكِةُ أَلَا تَخَافُواْ وَلَاتَحَنَوُاْ وَأَنْشِرُواْ بِٱلْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ قُوعَدُونَ ۞ قُعَدُونَ ۞

نَحْنُ أَوْلِيَا وَّكُمْ فِي الْخَيَوةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَاتَشَّتِهِيَ أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَاتَدَّعُورَ ۞

نُزُلَامِّنْ غَفُورِ رَّحِيمِ ٢

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلَا مِّمَّن دَعَاۤ إِلَى ٱللَّهُ وَعَمِلَ صَلِحَا وَقَالَ إِنَّنِ مِنَ ٱلْمُسْلِمِينَ ۞

وَلَا تَشْ مَوِي ٱلْحَسَ نَهُ وَلَا ٱلسَّيِّئَةُ اَدْفَعَ بِٱلَّتِي هِي أَحْسَنُ فَإِذَا ٱلَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَوةً كَأَنَّهُ وَلِئُّ حَمِيهُ

ۅٙڡٵؽؙڵڟۜٙۿٳٙٳڵۘٵڷۜڹڽڗڝٙڔؙۯٵٛۅؘڡؘٵؽؙڵڟۜٙۿٙ ٳڵؖۮۮؙۅڂڟٟٚۼڟۣۑڕ۞ marah akke waytek kaadu is matantacawwimaay mageytimta kaxxa saamii kee galtó-le numuh akke waytek addunyaa kee akeeral.

41- Suurat Fussilat

- 36. Kaadu sheetanak tan muknoonaa kee waswasa tayse tiyay kah amrisintek koo maktek toysa Yalla kaak maggansit kaa (sheetan kinnuk) kok waaselek, diggah Yalli yaabbi, yaaxigi.
- 37. Yallih astootik kay inkittinaanee kee kay dudda tascasseemik tanim, bar kee laqóoy, ayróo kee alsá, Ayróh ma-kummaatinaay, alsáh ma-kummaatinay ken gineh yan Yallah kummaata cagalah, nummah kaa yaqbude mara tekkeenik.
- 38. Tokkel ama-koros Yallah sujuud abtaamak kaxxa-mariinittek yanoonay ken ixxic nabiyow; ku-Rabbih xaqul tan Malayka baraay laqó kaa saytunnossaah usun wohuk mataqban.
- 39. Kaadu kay astootik kay inkittinaanee kee kay dudda tascaseemik tanim, diggaluk atu baaxó qabaarah kafah tet table, tokkel lee (rob) teetil oobisna waqdi tangayyeeh ufyuttaah fayya itta, diggah rabteek gamadal tet yaynuwwee Rabbi rabtem yaynuwweemih dudda-le, diggah Yalli ummaan iimih qamal geyto-li kinni.
- **40.** Diggah Ni-aayootak daggaawaah koroosita mari, ken caagiida nek maqellitta. Girát gasyima num

وَإِمَّا يَنزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطِينِ نَزَغُ فَاسَّتَعِذْ يُلِّمَا إِنَّهُ أَلْمَالِيمُ اللَّهِ اللَّهُ الْعَلِيمُ الْعَلِيمُ الْعَلِيمُ اللَّهُ اللَّالَّا اللَّالَةُ اللَّا اللّلْمُ اللَّالَةُ اللَّالْمُ اللَّهُ اللَّلْمُ اللَّهُ اللَّا اللّم

٤١ – سورة فصَّلت

وَمِنْ ءَايَنِتِهِ النَّنَ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَزُّ لَانَسَّجُدُواْ لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَصَرِ وَاسْجُدُواْ لِنَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُرُ إِيّاهُ نَعَبُدُونِ ۞

فَإِنِ ٱسۡـتَكۡبَرُواْ فَٱلَّذِينَ عِندَرَبِّكَ يُسَيِّحُونَ لَهُ بِٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَـارِ وَهُمۡ لَا يَسۡعُمُونَ ۩۞

وَمِنْ ءَاينِدِهِ أَنْكَ تَرِى ٱلْأَرْضَ خَشِعَةَ فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا ٱلْمَاءَ ٱهْ تَزَّتْ وَرَبَتْ إِنَّ ٱلَّذِيَ أَحْيَاهَا لَمُحْيِ ٱلْمُوتَيُّ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِ ثَنْيَ عِقْدِيرٌ ۞

> إِنَّ ٱلَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي َءَايَتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَيْمَنَّأَ افْهَن يُلْقَى فِي ٱلنَّارِخَيْرُأُه مَّن يَأْتِيَ

yayse innaa? Hinnay qhiyaamah ayró amaanah yamaate num yayseeh? A-korosey faxxa hayteenim abita, diggah Yalli abba haytaanam yabali kinnik.

41- Suurat Fussilat

- 41. Diggah Qhuraan keenih yemeete waqdi kaal koroositeeh, yengedde mari, wohul diggalsime-le. Diggah a-Qhuraan Yalli kaa yiysiiseeh, mayso-le kitab kinni.
- 42. Baatil fooca-le gambik kaat mayamaataay, derre-le gambik kaat mayamaataay, usuk tu-kaat ossaanaah tu-kaak daggoysaanamak daccarsime kitab kinni, Yallay fayla leeh naggaarah yanih kabuk obsimeemih sabbatah.
- 43. Nabiyow ama koros kok ittam mali kok naharat temeete farmoytiitik iyyeenim akke waytek, diggah ku-Rabbi dambi cabtiliiy, qansarissa digaalá-li.
- 44. Nabiyow ama Qhuraan "Qajam"afat (Qarab-af akke waa afat) kaa haynaamal, aayoota kaak macah baxxaqsime wayteeh niafat? Ohuraan qajamaay, Nabii qarabtoytaa? Axcuk yenen. Keenik ixxic nabiyow; ama Qhuraan yeemene marah tirtooy, diwá. Kaadu kaa nummaysewee marak aytiital gibda keenik taniih, usuk (Ohuraan kinnuk) ken sorkocô baxittel inti sinnaay diteey, tirri kaal miyyan. Woo korosuy Qhuraan nummayse wayte, xerikkek kah seecan maray ken kah seecaanam aabbe waah inna kinni.

عَامِنَا يَوْمَ الْقَيْمَةُ اعْمَلُواْ مَاشِئْتُمْ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ۞

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِٱلذِّكْرِ لَمَّاجَاءَ هُمَّ وَإِنَّهُ و لَكِتَبُّ عَزِيزٌ ۞

لَّا يَأْتِيهِ ٱلْبَطِلُ مِن بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَامِنْ خَلْفِةً -تَنزِيلُ مِّنْ حَكِيمٍ حَمِيدِ ۞

مَّايُقَالُ لَكَ إِلَّا مَاقَدَقِيلَ لِلرُّسُلِ مِن قَبْلِكَ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَ قِوَذُو عِقَابٍ أَلِيمِ ۞

وَلُوْجَعَلَٰنَهُ قُرُءَانًا أَعْجَمِيًّا لَقَالُواْ لُوَلَا فُصِّلَتْءَائِنُهُ قُرُءَاْعُجَمِيٌّ وَعَرَدِيٌٌّ فُلُهُو لِلَّذِينَءَامَنُواْهُدَى وَشِفَاءٌ وَاللَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِيَّةَ اذَانِهِمْ وَقَثْرُ وَهُوَعَلَيْهِمْ عَمَّىً أُوْلَتَهِكَ يُنَادَوْنَ مِن مَكَانٍ بَعِيدِ

- 45. Yalli xiibitak iyyah; Muusah kitab neceeh koh kah necee innah. tokkel kay mari itta kaal weeh. Ku-Rabbik tookome qangará suge wannay ken fan meklimak yen addunyal elle, kaadu diggah usun Qhuraanak shakkiiy, gibdi agaywaagat yanin.
- 46. Magaané abita num isi nafsih abitaah, umaané aba num isi nafsil abaah, ku-Rabbi nagoosa yadlumi hinna.
- 47. Ohiyaamá edde takke waktih ixxiga Yalla fan gacsimta. Kaadu le-goxxittek (sibaabik/faanittek) yawge mexexi mayanaay, saytiyay tassukuggeeh xalta matan kay ixxigal akke waytek. Kaadu Yot agleh haak sugten agleytit annih teetiiv, keenik axcuk keenih seecuwaa ayró, koros ittah; "asaaku koo naysixxigeh atu agleyta litoomuh sumaaqita num net aneewaam".
- 48. Kaadu keenik bayteh duma addunyal Yallak kallah agbaduk sugeenim, tokkel usun kudaanaah, eleelitan rike aalle waanam yismiteenih Yallih digaalák.
- 49. Seehadayti mataqba (manakura) isi Rabbit addunyâ maqaaneh guranah xaqtimaamak, kaadu umaané (tuddagnaay, biyaakaay, ...) kaa xagtek, toysa usuk (korosta kinnuk) yabboodiiy yaggiriqqi kinni Yallih racmatak.

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَامُوسَى ٱلْكِتَابَ فَٱخْتُلْفَ فَـةً وَلَوْلَاكَلِمَةُ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِي بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكِّي مِّنْهُ مُريب ٥

مِّنْ عَمِلَ صَلِحًا فَلنَفْسِيُّهُ وَمِنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهِا أَوْ مَارَتُكَ بِظَلَّهِ لِلْعَبِيدِ ٥

* إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ ٱلسَّاعَةُ وَمَاتَخُرُجُ مِن ثَمَرَاتِ مِّنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْتَى وَلَاتَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهُ } وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ شُركَآءِى قَالُوّا أَءَاذَنَّكَ مَامِنَّا مِن شَهِيدِ ١

> وَضَلَّعَنْهُم مَّاكَانُواْ يَدْعُونَ مِن قَبَلُّ وَظَنُّواْ مَا لَهُ مِين مَّحِيص ١

> لَّا يَشَعَمُ ٱلْإِنسَانُ مِن دُعَآءِ ٱلْخَيْرِ وَإِن مَّسَّهُ ٱلسَّرِّ فَيَوُ سُ قَنُوسٌ فَوْلُ ١

- 50. Kaadu nummaak Nek tan magaané kaa tammosnek (korosta kinnuk) gibdaabini kaa xageek lakat, diggaluk ah-yiimiy yi-angoyyal geeh, qhiyaamá uguttam makkala. kaadu yi-Rabbi fan gace yoo tekkek anu diggaluk Kay xagul Jannat liyo axcele. Tokkel diggaluk koroosite marah warsenno umaanek abeenim, kaadu diggaluk ken tammoysenno gibdi digaalá.
- 51. Kaadu seehadaytuh qaafiyat kee gaddaliinot namqe waqdi, derre cabaah, kaxxa-mariinoh moyya karerri haa cakkih rammitaamak. kaadu umaané kaa xagta waqdi tokkel usuk kaxxa xaaqó-li yakke.
- 52. Nabiyow a-korosuk ixxic; yoh warisay a-Ohuraan Yallih garik yen kaa tekkeeh, lakat kaal koroositteeniih dirabbosseenik. siinik makot gexoh iyyi gacaa?, cakki kaxxa akaalafah tekeelefeeniih cinten waqdi? (num magaca).
- 53. A-koros Ni-astooti aybullenno garan kee baaxô deraafeev, ken nafsittel, Qhuraan cakki kinnim keenih baxxaqqa ittam fanah. Kaadu ku-Rabbik ken maxiqtaa astáh, Ohuraan cakki kinniih diggah usuk kulliimil sumaaqitam?
- 54. Oobbiyooy! Diggah usun (koros kinnuk) sinni Rabbih angaarawak agay-waagat yanin? Oobbiyooy! diggah Yalli ummaanim marot yabbixe ixxigaa kee duddal, kaak qellittam matan.

وَلَينَ أَذَقُنَاهُ رَحْمَةً مِّنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَّآءَ مَسَّتُهُ لَيَقُولَنَّ هَلَا لِي وَمِآ أَظُنُّ ٱلسَّاعَةَ قَآبِمَةَ وَلَبِن رُّجِعْتُ إِلَى رَبِّىۤ إِنَّ لِيعِندَهُ لَلْحُسۡنَىٰ فَلَنُنَبَّ ثَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِمَاعَمِلُواْ وَلَنُذِيقَنَّهُم مِّنْ عَذَابِ غَليظ ٥

وَإِذَآ أَنْعَمْنَا عَلَى ٱلۡإِنسَٰنِ أَعۡرَضَ وَنَا بِجَانِيهِۦ وَإِذَا مَسَّهُ ٱلشَّرُّ فَذُو دُعَآءٍ عَرِيضٍ ٥

> قُلِّ أَرَءَ يُتُمَّ إِن كَانَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ عِمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَفِ شِقَاقِ بَعِيدِ ٥

سَنُريهمْ ءَايَلِتِنَافِي ٱلْآفَاقِ وَفِيٓ أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ أَوَلَمْ يَكُفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ وَعَلَى كُلِّ شَيْءِ شَهِيدُ ا

أَلَآ إِنَّهُ مْ فِي مِرْيَةٍ مِّن لِّقَآءِ رَبِّهِمْ ۚ أَلَآ إِنَّهُۥ بكُلِّ شَيْءِ مُّحيظً ١

SUURAT ASH-SHUURÁ

Makkal Obte, 53 Aayat Takke

904

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Caa-Miim (edde faxem yalli yaaxige).
- 2. Qayn-Siin-Qhaaf (edde faxem yalli yaaxige).
- 3. Nabiyow Yallay mayso leeh naggaarinnu-le ama Qhuraan wacyih kol kah oobise innah kok duma sugte ambiyal kitooba oobise.
- 4. Qaranwaay, baaxól enni ittam Yalli-le kaadu usuk fayyaliiy, nabna-li.
- 5. Qaranwa ittak amol faqittaamat xayyossu hayte Yallih nabnak abta meesih sabbatah, malayka sinni Rabbi saytunnoysak faylissa, kaadu moominiinik baaxól yan marah dambi cabti esserta Yallal, oobbiyooy! Diggaluk Yalli usuk dambi cabti-li, xuwaw-li.
- 6. Yallak kalah yallitteeta awlah haysite marih abtootat Yalli loynah yaniih, nabiyow atu ken abtoota (caabi) dacrisé hinnito atu meesiisê kal.
- 7. Tonnaah kok naharsi farmoytiitil wacyi kah oobisne innah Qhuraanay Qarab afat yani wacyih kol oobisne nabiyow makki maraa kee seehadak tet deraafel

بِنْ ___ِٱللَّهِٱلرَّحْمَازِٱلرَّحِي حِــ

عمّ

عَسَقَ ٧

كَذَٰلِكَ يُوحِىٓ إِلَيْكَ وَإِلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبَلِكَٱللَّهُ ٱللَّهُ ٱلْمُعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ۞

لَهُ وَمَا فِي ٱلسَّمَوَتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضِ ۗ وَهُوَ ٱلْعَلِيُّ الْمُوالِقِيلُ وَهُوَ ٱلْعَلِيُّ الْعَظِيرُ

تَكَادُ ٱلسَّمَوَ ثُنِيَ فَطَرْنَ مِن فَوْقِهِنَّ وَٱلْمَلَتِكَةُ يُسَيِّحُونَ بِحَمَّدِ رَبِّهِ مِرْفَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَن فِي ٱلْأَرْضَّ ٱلآ إِنَّ ٱللَّهَ هُواً لْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ٥

> وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِ ٓ أَوْلِيَآ ٱللَّهُ حَفِيظُ عَلَيْهِمْ وَمَآأَنتَ عَلَيْهِم هِكِيلِ ۞

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ فُوَّءَانَاعَ بِيَّالِتُنذِرَأُمَّ ٱلْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنذِرَيَوْمَ ٱلجُمْعِ لَا رَبِّ بَفِيةً فَرِيقٌ فِي ٱلجُنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي ٱلسَّعِير ۞ tanim edde meesissâ gidah kaadu gaaboynah ayróy (qhiyaamah ayró kinnuk) mamut kak waaga sinnih digaalál sinam meesissâ gidah. Seehada namma buttah kurrunta: buttá jannatal gactaah (moominiin kinnuk) buttá saqiir deqsitta giral gacta (koros kinnuk).

- 8. Yalli faxinnay seehada inkih inki mara abak yeneeh islaam diinil tirri ken haak yen, kinnih immay Yalli isi ginók isih faxa mara isi racmatat culsaah (moominiin kinnuk) daalimiin (koros kinnuk) awlaytu maliiy, Yallih digaalák cateyna mali qhiyaamah ayró.
- Hinnak a koros Yallak kalah awla haysittee? Yalli usuk dibuk cakki awlaytuuy, usuk rabtem yaynuwwe kaadu usuk ummaanimil dudda-le.
- 10. Sinaamey tuk itta elle wayya haytaanamih cokmi Yalla fanah gaca. Toh Yallaay, yi-Rabbiy elle kelta kinniih, Kaa fanah aduure (andabbe) keenik ixxic nabiyow.
- 11. Yalli qaranwaa kee baaxó giné, sinaamey sin nafsik agabu siinih abeeh, lacak labim kee sayim siinih abe edde sin yaydarruh, tu Kay ceelo maliiy kaa celtam matan, Usuk yaabbiiy yabali.
- 12. Qaranwaa kee baaxô reedá Yalli leeh, racmat kee rizqhi mafaatic kay gabal yan, isih kah faxa marah rizqhi farakka haah, isih kah faxa maral ceyissi haa, Usuk diggaluk ummaanimil ixxiga-li.

وَلُوْشَآءَ ٱلنَّهُ لِحَعَلَهُمْ أُمَّةً وَحِدَةً وَلَكِن يُدْخِلُ مَن يَشَآءُ فِي رَحْمَتِدِّ وَٱلظَّالِمُونَ مَالَهُم ِمِّن وَلِيّ وَلَا نَصِيرٍ ۞

أَمِرَاتَّخَذُواْمِن دُونِهِۦٓ أَقِلِيَآ أَقَالَدَهُ هُوَالْوَلُ وَهُوَ يُحْيَ ٱلْمَوْتِّنَ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۞

وَمَا اُخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِن شَيْءِ فَحُكُمُهُ وَ إِلَى ٱللَّهُ ذَٰلِكُو ٱللَّهُ رَبِّى عَلَيْهِ تَوَكَّلُتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ۞

فَاطِرُ السَّمَوَتِ وَالْأَرْضَّ جَعَلَ لَكُ مِثِنَ أَنفُسِكُمْ أَزْوَجَا وَمِنَ الْأَنْعَلِمِ أَزْوَجَا يَذْرَقُكُمُ مِنْ فِيهِ لَيْسَكَمِثْلِهِ مِثْنَى * وَهُوَ السَّمِيعُ ٱلْبَصِيرُ ۞

لَهُ مَقَالِيدُ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِّ يَبْسُطُ ٱلرِّرْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۚ إِنَّهُ مِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيدُ ۞

- 13. Yalli siinih madqeh diinik Nuuc edde farriimeemiiy, nabiyow wacyih kol oobisneemiiy, Kaadu Ibraahimiiy, Muusaay, Oiisa edde farrimnem, islaam diini soolisaay kaal mabaxaa-baxsimina iyyaanama, nabiyow ken fan kak secta diini Yallat agleyta haal yembeh, Yalli isi inkittinaane fanah isih faxa mara doora isi ginók kaadu isil yaduure mara tirri haa.
- 14. Koros diinil ma-baxambaxsiminna ixxigah asmat keenih yemeeteek lakal akke waytek ken fanal yanih yan kuuxe-waynaan kee qinaadih caddok taturuk gexxaamah, kaadu nabiyow ku-Rabbik tookome gangará suge wannay muggagsime waktî (qhiyaamah ayró kinnuk) fan digaalá keenik wadirroysaamal Yalli ken fan baxisak yen, keenik koroositeh yan mara sissikuk digaalaamat kaadu diggah Yalli ken lakal kitab nagarsiise mari (yahuud kee nasaara kinnuk) diinii kee iimaanak kaxxa agay-waagaa kee agaagulut yanin.
- 15. Too massah yan diiniy Yalli ambiyah madqey ken edde farriime fan nabiyow sinaamah seecaay, elle amrisentennal diinil soolaay diggi elle ixxicaay nabiyow ken (koros kinnuk) kalbi fayxiixa makataatin Kaadu Yalli ambiyal kitoobak oobissi heem nummayseeh, sin fanal qadaalat abaamal amrisime keenik ixxic. Yalli ni-Rabbiiy sin Rabbi, nanu ninni meqe taamoomih galtó

* شَرَعَ لَكُمْ مِّنَ ٱلدِّينِ مَاوَصَّىٰ بِهِ عَوْحًا وَٱلَّذِيَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَابِهِ عَ إِبْرَاهِم مَ وَمُوسَى وَعِيسَيٌّ أَنَّ أَقِهُمُواْ ٱلدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُواْ فِيهِ كَبُرُعَلَى ٱلْمُشْرِكِينَ مَاتَدْعُوهُمْ إِلَيْهُ ٱللَّهُ يَجْتَى إِلَيْهِ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِيَ إِلَيْهِ مَن يُنيثِ

وَمَاتَفَرَّقُولُ إِلَّامِنْ بَعَدِ مَاجَآءَهُمُ ٱلْعِلْمُ بَغْيَا بَيْنَهُمْ وَلُولًا كَلِمَةُ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ إِلَى أَجَلِمُّسَمَّى لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ ٱلَّذِينَ أُورِثُولْ ٱڵٙڮؚؾؘڹڡؚڹٛؠۼۧۮؚۿؚؠۧڶؘڣۣۺڵڮؚۣٞڡؚۜٮٝهُ مُرِيبِ ١

فَلاَنْكُ فَأَدْعُ وَٱسْتَقِمْكُمَ ٱلْمُوتَّ وَلَا تَتَبَّعُ أَهْوَآءَهُ مُ أُوفُلُ وَقُلْءَ امَنتُ بِمَآ أَنزَلَ اللَّهُ مِن حِيتَابٌ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُو اللَّهُ رَبُّنَا وَدَ يُّكُمُّ لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُهُ لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ ۗ ٱللَّهُ يَجْمَعُ يَنْنَنَأُو إِلَيْهِ ٱلْمَصِيرُ ١

linooh, isin sinni umá taamoomih galtó liton, nee kee sin fanat xaaw mavan kulli mara le-taamal galtele ghiyaamah ayró. Yalli nee kee sin fan gaaboyseleeh (askatteleeh), madaara kaâ fanah takke.

- 16. Kaadu Yalli Nabii Mucammad Yalli kaa edde ruube صَيَّا لِلنَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ diinil yangadde mari (koros kinnuk) sinam kaa oggolteeh yuslumeeniik lakal ken giddi Ken Rabbih xaqul deedala. kaadu addunyal Yallak naqbi ken amol yaniih akeeral gibdi digaalá-lon.
- 17. Yalla kinni Qhuraan kee raqqate kitooba cakkil oobissem kaadu miidaan (qadli kinnuk) cakkil oobise sinam fan massal kaal meklaanam keh kaadu nabiyow iyyi koo yiysixxigeeh qhiyaamah uddur xayi way.
- 18. Qhiyaamah ayró nummaysewaa mari (koros kinnuk) tet mamaatah fayxit yasissikeh angasah, nummayse marah tu-gactekii, teetik meesitaanaah, diggah cakki kinnim teetik yaaxigeenih. Oobbiyooy! Diggah qhiyaamal itta giddiya mari cakkik xer makot yanin.
- 19. Yalli isi naqoosah xuwawli kinni, isih faxa marah rizghi farakka haah, Usuk qandeli, maysoli.
- **20.** Abá taamat akeerâ galtó faxa numuh, kay taamah galtó kaah osisnah kaadu Abá taamat addunyâ galtó faxa numuh teetik kaah lownem kaah naceeh, kaadu usuk akeeral meqe galtóh maglab mali.

وَٱلَّذِينَ يُحَآجُونَ فِي ٱللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ٱسْتُجِيبَ لَهُوحُجَّتُهُمُ دَاحِضَةٌ عِندَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِ مِعَضَبٌ وَلَهُ مَعَذَابٌ شَدِيدُ ١

ٱللَّهُ ٱلَّذِيَّ أَنْزَلَ ٱلْكِتَابَ بِٱلْحَقِّ وَٱلْمِيزَاتَ ۗ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ ٱلسَّاعَةَ قَرَيبٌ ١

يَسْتَعْجِلُ بِهَا ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَأَ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعَلَمُونَ أَنَّهَا ٱلْحَقُّ أَلَآ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُمَارُونَ فِي ٱلسَّاعَةِ لَفِي ضَلَالِ بَعِيدٍ ١

ٱللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ عِيرَزُقُ مَن يَشَاَّةٌ وَهُوَ ٱلْقَوِيُّ ٱلْعَزِيزُ ١

مَن كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ ٱلْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ وفِي حَرْقِهِ وَهَن كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ ٱلدُّنْيَانُؤْتِهِ مِنْهَاوَمَالُهُ وفِي ٱلْآخِرَةِ مِن نَصِيب ١

- 908
- 21. Hinnak a-koros agleytittey diinik Yalli idini kah aceeweem keenih madaqta maay lon? Kaadu tookome qangará suge wannay ken digaalá keenik wadirroysaamal Yalli ken fan baxisak yen keenik koroosite mará sissikuk digaaláamat. Diggaluk daalimiin (koros kinnuk) qansarissa digaalále qhiyaamah ayró.
- 22. Nabiyow qhiyaamah ayró koros addunyal aben uma taamak ken geyta digaalák meesitah ken table woo digaalá keenil oobak, Nummayseeh meqe-taamoomi abbaasite marah tu-gactekii, jannatittê kaloolah addal yanin, usun sinni Rabbih xaqul faxxa haanam-lon. Toh kaxxa muxxó kinni.
- 23. Too muxxó kinni Yalli isi naqoosay teemeneeh meqe taamoomi abitte elle ayti-kumusam (berrakisam). Nabiyow keenik ixxic; siinih aba seecol galtó sin messera marê xayni kacanih guran akke waytek. Kaadu maqaané abbaasite numuh, maqaanét maqaané kaah osisna, diggah Yalli dambi-cabti-li, faato-li.
- 24. Hinnak a-koros Nabii Yallal dirab ginnaasite ittaa? nabiyow atu Yallal dirab ginnaasitinnitoy Yalli faxaamal ku sorkocô baxa alifak yen, Yalli deedal baysaah (duugaah), yani (cakki) diggoysah isi qangoorut (Qhuraan kinnuk). Diggaluk Yalli alilwâ (seehadâ

أَمْ لَهُمْ شُرَكَوُواْ شَرَعُواْ لَهُم مِّنَ الدِّينِ مَالَمْ يَأْذَنَٰ بِهِ اللَّهُ ۚ وَلَوْلَاكِلِمَةُ الْفَصْلِ لَقُضِى بَيْنَهُمْ ۚ وَإِنَّ الظَّلِمِينَ لَهُمْ عَذَابُ الْلِهُ ۞

تَرَى ٱلظَّلِلِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُواْ وَهُوَ وَاقِعُ بِهِمُّ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّلِلِحَنتِ فِي رَوْضَاتِ ٱلْجُنَّاتِ لَهُمَّا يَشَاءُونَ عِندَرَبِّهِمُّ ذَلِكَ هُوَ ٱلْفَضْلُ ٱلْكِيدُنَ

ذَلِكَ ٱلَّذِى يُبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادَهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَيِلُواْ ٱلصَّلِحَتُّ قُل لَّا أَسْتَلُكُوْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا ٱلْمَوَدَّةَ فِي ٱلْقُرْبِيُّ وَمَن يَقْتَرِفْ حَسَنَةَ نَزِّذَلَهُ فِيهَا حُسْنَاً إِنَّ ٱللَّهُ عَفُوُرُ شَكُورُ ۖ

أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبَّا فَإِن يَشَايِ ٱللَّهُ يَخْتِمْ عَكَلَ قَلْمِكَ فَي مَمْحُ ٱللَّهُ ٱلْبَطِلَ وَيُحِقُّ ٱلْحَقَّ بِكِلِمَنتِ فَي إِنَّهُ وَعَلِيمٌ إِذَ اتِ ٱلصُّدُورِ ۞ sorkocô baxitte kinnuk) tanim yaaxigi tu kaak ma-qellitta.

- 25. Yalla kinni isi naqoosak toobat (Yallal madaara) oggoltaah, umaaneenak qafu keenih abtam kaadu isin abba haytaanam yaaxigeh.
- 26. Kaadu yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite marak ken meqe taamoomi Yalli keenik oggolaah, keenih ossah isi muxxoh. Korosuh tu-gactekii, gibdi digaalá-le qhiyaamah ayró.
- 27. Yalli isi naqoosah rizqhi farakka hannay baaxô bagul caddok taturak yenen batrah. Kinnih ikkal, Yalli rizqhik isih faxam caggudul oobisa. Diggah Usuk isi naqoosak adda yaaxigi, yabali.
- 28. Kaadu dibuk Yalla kinni qaraanak rob oobissam ken edde yafqem keeh kaak yobboodeeniik lakal kaadu isi racmat (rob kinnuk) fixiixisah isi ginól Usuk awlaytuy faylaley isi naqoosah caagiida dacrisa kinni.
- 29. Kaadu kay astootik kay Nabiinaa kee kay dudda tascassem qaranwaa kee baaxô ginooy, ken nammayih addal mutuccu taamak fixiixiseemi kaadu Usuk isih faxa waqdi rabeeniik lakal qhiyaamah ayró ken gaaboysuh dudda-le.
- 30. Kaadu sinaamey baláa kee musiibak sin xagga haytam toh sin gaboobi bahteemi dambittek kaadu

وَهُوَ الَّذِي يَفَّبَلُ التَّوْبَةَ عَنْعِبَادِهِ وَيَعَفُواْ عَنِ السَّيِّاتِ وَيَعَلَرُمَا تَفْعَلُونَ ۞

> وَيَسَتَجِيبُ الَّذِينِ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ الصَّلِحَتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهُ وَالْكَفِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۞

*وَلُوْبَسَطَالْلَهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ مِلْبَغَوَّا فِي ٱلْأَرْضِ وَلَكِن يُنَزِّلُ بِقَدَرِمَّا يَشَآةً إِنَّهُ بِعِبَادِهِ حَنِيرٌ بَصِيرٌ ۞

وَهُوَ ٱلَّذِى يُنْزِّلُ ٱلْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَافَتَطُواْ وَيَنشُرُ رَحْمَتَةً وَهُوَالْوَكُ ٱلْجِيدُ ۞

وَمِنْ َ اِبْتِهِ عِنْكُ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَابَتَّ فِيهِمَامِن دَاتَةً وَهُوَكَلَ جَمْعِهِمْ إِذَا لِشَاءَ فَلِيرُ

وَمَآ أَصَبَكُمْ مِّن تُصِيبَةِ فِيَمَاكَسَبَتْ أَيْدِيكُور وَيَعْفُواْ عَن كَثِيرِ ۞ Yalli maggoomuk qafu siinih aba umaaneenak.

- 31. Kaadu isin Yallih digaalák tassaqqó hinniton baaxô bagul, kaadu Yallak kalah awlaytu mantoonuuy, cateyna manton.
- 32. Kaadu kay astootik kay dudda tascassem badal qaleelá ceelak gexa dawaaniki.
- 33. Yalli faxinnay caacay eyseddi heeh, dawaanik baddi bagul lalak asak yen. Diggah tohut Yallih dudda tascasse astooti tan ummaan kaxxa sabriliy faatoleh.
- 34. Hinnay ken (dowaanik kinnuk) finqisak yen sutiyyat (xuumiyyat) tet mari abe dambih sabbatah. Kaadu Yalli maggo dambittek qafu keenih aba.
- 35. Kaadu ni-inkittinaane tascasse astooti tangadde koros taaxagay Yallih digaalák kudmá aallewaanaah, eleelitan rike aalle waanam usuk aben dambii kee koroosannul ken digaalám faxek.
- 36. Sinaamey tuk siinih ontocowwimmi ittem maaluu kee xaylooy wohuk kalah taniimik is addunyâ manoh massamaqqaay, Yallih xaqul galtók tanim kayrih teetik tayseeh raqtah, Yallaa kee kay farmoytit nummayseeh sinni Rabbil kelta marah.
- 37. Kaadu kaxxa dambittee kee qaxuma umaaneenak yaxxeereeniih, umam keenil baaha

وَمَآأَنتُم بِمُعۡجِنِينَ فِي ٱلۡأَرۡضِّ وَمَالَكُم

وَمِنْءَايَنِيهِ ٱلْجُوَارِفِي ٱلْبَحْرِكَٱلْأَعْلَامِ

إِن يَشَأْيُسُكِنِ ٱلرِيحَ فَيَطْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِةَ ۚ إِنَّ فِي ذَالِكَ لَآيَتِ لِـ كُلِّ صَبَّارِ شَكُورٍ ۞

أُوْيُوبِقُهُنَّ بِمَاكَسَبُواْ وَيَعْفُ عَن كَثِيرٍ ٢

وَيَعُهَرُ ٱلَّذِينَ يُجَدِلُونَ فِي ٓءَايَتِنَامَالَهُومِّن عِّيصِ۞

ۿؘٵۧۄؙؙؾؿؙؗڡؙؗڡٚڗۺؽٙۼؚۿؘؾؘۼۘٵۜڂؖؽۏۊٵڷڎؙؽٵٛۅٙڡٵۼٮۮٙ ٱللّه ڂؘؽڒٷٲڹۿٙؽڸڶۜؽڹ٤ٵڡٙٮؙۏ۠ٳۉۼٙڸۯڔۣۜۿؚ ؠٮۘٙۅؘڴڶؙۅؙڹؘ۞

وَٱلَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَتَبِّرِٱلْإِثْرِ وَٱلْفَوَحِشَ وَإِذَامَاغَضِبُواْهُمْ يَغْفِرُونَ۞

الحزء ٢٥

mara yinqibe ken tekkek qafu keenih aba mara.

- 38. Kaadu sinni Rabbih seeco oggoleeh, salat soolise maray sinni caagid sinni fanal malah-leeh, Nanu keenih neceemik tu yacee mara kinnon.
- 39. Kaadu dulmi ken xage kaa tekkek usun ken yudlume maral cane gacsitaah koosita mara kinnon caddok keenit tatre kalah Yallih gital.
- 40. Kaadu umaanê galtó tet ceela canê gacsa-le ossekalah, tokkel qafu abeeh isee kee qaduwwi (naqboyti) fan bicse numuh kay galtó Yallal tan. Diggaluk Usuk dulmi-abá makicna.
- 41. Kaadu kaa yudlumeeniik lakal cane gacsite num kaa yudlume maral toysa woo maray isi cane gacsite elle kataatan giti mayan digaaláh.
- 42. Cagalah katayyuu kee digaalá elle tanim sinam yadlumeeh, baaxô bagul cakki maliinoh caddok tatra mara umaanet, woo mari qansarissa digaalá-le qhiyaamah ayró.
- 43. Kaadu sinam kaal bahta adáa kee umaanel yisbireeh, woo marah qafu abe num diggaluk toh faylale taamoomiy faatitiyya-ley Yalli sinam elle amriseeh, galtó-le kinni usuk abem.

ۅۘٵڵٙؽڹٵۘڛؾؘڿٳۉٳ۠ٳڹۣۿٟ؞ۧۅٲؘقامُۅ۠ٲڵڝۜڵۏۊٙۅٙٲ۫ڡۧۯؙۿ_ۿ ۺؙۅڒؽڹؠۧؽؘڞؙۯۅڝڡۜٳڒڒؘڣٞؽڞؙؿؙڹڣڨؙۅڹ۞

وَٱلَّذِينَ إِذَآ أَصَابَهُمُ ٱلۡبَغْيُ هُمۡ يَنتَصِرُونَ ٥

وَجَزَآؤُاْسَيِّعَةِ سَيِّعَةُ مِثْلُهًا فَمَنْعَفَاوَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ وَعَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لِلاَيْحِبُ الظّالِمِينَ ۞

وَلَمَنِ التَصَرَ بَعَدَظُلْمِهِ عَ فَأُوْلَتِكَ مَاعَلَيْهِ مِمِّن سَبِيلِ ۞

إِنَّمَا ٱلسَّسِيلُ عَلَى ٱلَّذِينَ يَظْلِمُونَ ٱلنَّاسَ وَيَبَعُونَ فِى ٱلْأَرْضِ بِعَيْرِ ٱلْحُقِّ أُوْلَتِهِكَ لَهُمْ عَذَابُ ٱلْيِهُرُ ۞

> وَلَمَن صَبَرَوَعَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَرْمِ ٱلْأُمُورِ ﴾

- 912
- 44. Kaadu Yalli tirtô gitak makkoyse num baaheh yan umaaneh sabbatah hebeltoh awlaytuy ise-cataah cakki gital tirri ise haa mali Yallak sarrah Kaadu nabiyow koros digaalá table waqdi addunyâ gacimih giti maay yan axcih ken abletto sinni Rabbik.
- 45. Kaadu nabiyow ama koros girál xayyowsiman waqdi, mangacannah (rammit kinnuk) meesitak boola-le wagittoh girâ fanah wagitah ken table conxok gexxaamah, kaadu yeemene mari jannatti addal anuk korosut finqak takkem yablen waqdi, diggah finqittem qhiyaamâ saaku sinni nafsii kee sinni buxah mara girâ culimil finqise mara iyyan, oobbiya diggaluk koros qhiyaamah ayró aggiriqqe sinni digaaláy amok keenik kate waytah addat yanin.
- 46. Kaadu a koros qhiyaamah ayró Yallih digaalák ken catta awlaytit mali Yallak kalah, edde tanih tan koroosannih sabbatah Yalli makkoyse num addunyal cakki kaa gudduysa gita maliiy, akeeral jannat kaa gudduysa gita mali.
- 47. A korosey sinni Rabbih seeco oggola kaal taamineenimil, Yallih kabuk ayróy (qhiyaamah ayró kinnuk) num gacsam duude waa siinit tamaatek naharal. Woo ayró Yalli tet baaheek wadir eleelittan rike manton Yallih digaalák kaadu abten dambi tangaddeenim maduddan.

وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَالَهُ ومِن وَلِيِّ مِّنْ بَعْدِةً -وَتَرَى ٱلظَّلِمِينَ لَمَّا رَأَوُ ٱلْعَدَابَ يَقُولُونَ هَلَ إِلَى مَرَدِّمِن سَبِيلِ ۞

وَتَرَبُهُ مِّ يُعُرَضُونَ عَلَيْهَا خَشِعِينَ مِنَ الذُّلِ يَنظُرُونَ مِن طَرْفٍ خَفِيُّ وَقَالَ الذِّينَ الْذِينَ الْذِينَ الْذِينَ حَامَنُواْ إِنَّ الْخَسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُواْ أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَقْمَ الْقِيمَمَةُ الْآلِينَ الْظَالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُّقِيمٍ ٥

وَمَاكَانَ لَهُ مِينَ أَوْلِيَاءَ يَنصُرُونِهُ مِين دُونِ ٱللَّهُ وَمَن يُضۡلِلِ ٱللَّهُ فَعَالَهُ رِعنسَبِيلٍ ۞

ٱسۡتَجِيبُواْ لِرَبِّكُمُ مِّن قَبَّلِ أَن يَـأْقِى يَوَمُّرُلَّا مَرَدَّلُهُ, مِنَ ٱلنَّهُمَالَكُم مِّن مَّلْجَإِ يَوْمَهِذِ وَمَالَكُم مِّن نَكِيرٍ ۞

- 48. Koros Yallal yaamineenimil derre cabte tet tekkek toysa nabiyow nanu koo maruubinnino ken taama dacrissuh gudduysiyyak sah kol tanim matan kaadu nanu diggaluk seehadaytuh Ni-xaguk yan nigmat kaah neceeh tet kaa tammosna waqdi teetit wallitaah umaané ken xagta waqdi dambik ken gaboobi bahteemih sabbatah, toysa diggah seehadayti kaxxa angodda-li.
- 49. Qaranwaa kee baaxooy ken nammayih addal taniimih reedá inkih Yalli le. Ginók Yalli isih faxam gina isih kah faxa marah say-xayló yaceeh isih kah faxa marah lab-xaylo yacee isi nagoosak.
- 50. Hinnay kah faxa marah lab-xayloo kee say-xayló inkih keenih yacee, isih faxa mara maxalaytit keenik aba, Yalli diggaluk usuk ginam yaaxigi ginam faxam ginaamah dudda-li.
- 51. Kaadu seehadayti Yalli kaâ lih yaabam matakkaay mabicta Yalli kaal oobise wacyi akke waytek, hinnay Yalli reebuk derreek kaalluk yaaba kaa akke waytek, hinnay farmoyta (jibriil kinnuk) ruubaah Yalli faxam Yallih idinih wacyih kaal oobisam akke waytek. diggah Usuk fayya-li naggaara.
- 52. Kaadu tonnaah kok duma sugte ambiyal wacyi kah oobisne innah nabiyow ama Qhuraanay Nixaquk yani wacyih kol oobisne, kitab kee iimaan kinnim aaxaguk masuginnito nabiyow ama Qhuraan

فَإِنْ أَعْرَضُواْ فَمَآ أَرۡسَلۡنَاكَ عَلَيْهِمۡ حَفِيظًا إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا ٱلْبَلَغُ وَإِنَّا إِذَا أَذَقُنَا ٱلْإِنسَانَ مِنَّارَحْمَةً فَرِحَ بِهَأُ وَإِن تُصِيْهُمْ سَيِّعَةُ بِمَاقَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ ٱلْإِنْسَانَ كَفُورٌ ١

لِتَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ لِمَن يَشَاءُ إِنَاتًا وَيَهَبُ لِمَن تَشَاءُ ٱلذُّكُورَ ۗ

ٲۉؽؙۯؘۏ<u>ؚ</u>ۜجُهُۄۡۮؙڪٛٙۯٳؘڶٲ<u>ۊٳ</u>ڬڷؖۜؖٲۅؘؽٙڿٙعؘڶؙڡؘڹ يَشَاءُ عَقِيمًا إِنَّهُ وَعَلِيمٌ قَدِيرٌ ٥

* وَمَاكَانَ لِشَهِ أَن يُكَلَّمَهُ ٱللَّهُ إِلَّا وَحَيًّا أُوْمِن وَرَآيِ جِحَابٍ أَوْيُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ باذنه عمايَشَآءُ إنَّهُ وعَلَيُّ حَكِيمٌ ١

وَكَذَاكَ أُوْحَيْنَآ إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أُمْرِنَا مَاكُنتَ تَدْرِي مَاٱلْكِتَابُ وَلَا ٱلْإِيمَنُ وَلَكِن جَعَلْنَهُ ۏؙڒۘٳڹۜۿڍؠؠڡؚۦمَنڹۜشَآءُ مِنْعِبَادِنَا[۟] وَإِنَّكَ لَتَهَدِيَ إِلَىٰ صِرَطِمٌ سُتَقِيمٍ ٥

الجزء ٢٥

kol oobak duma, kinnih ikkal ama Qhuraan diifuy Ni-naqoosak Ninnih fanna mara tirri edde hayna kaa abne kaadu diggah atu nabiyow massa-le gita sinaamah tascassee (islaamaninnâ diini kinnuk).

53. Woh qaranwal tanim kee baaxól taniimih reedá inkih-le Yallih gita kinni. Sinaamey oobbiyooy! Siinih megem takku hinnay siinih umam takku ellecaboh Caagiidá inkih Yallâ fan gacta.

صِرَطِ ٱللَّهِ ٱلَّذِي لَهُ ومَافِي ٱلسَّمَوَتِ وَمَافِي ٱلْأَرْضُّ أَلَا إِلَى ٱللَّهِ تَصِيرُ ٱلْأُمُورُ ٥

الجزء ٢٥ 915

SUURAT AZ-ZUKHRUF

Makkal Obte,89 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Caa-Miim (edde faxem Yalli yaaxige).
- 2. Yalli baxxaqqa-le kitaabal xiibita (Ohuraan kinnuk).
- 3. Nanu diggah Qhuraan Nabii Qarab صَرَّا لِسَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Qarab afat oobisne kaa taaxigeeniih kay magna cubbussaanamkeh.
- 4. Kaadu diggah usuk (Qhuraan kinnuk) lawcal macfuuz addal van, Ni-garil naharsi ambiyal obte kitoobak muxxo-leeh, fayyayaah gufti taafe cikmat-le.
- 5. A korosey ghuraanal sin kassisnam cabnoo, derre siinit cabak isin iimaan kee ahuraanat derre cabteeniih, koroosannut caddok tature mara tekkeenimih sabbatah (Aleey macabna).
- 6. Makina Nabii rubneeh naharsi ummattal nabiyow ku-ummattak naharal.
- 7. Kaadu elle angase wayya heen Nabiiy keenil yemeete mayan.
- 8. Tokkel gandeh keenik (Makki koros kinnuk) gibdi mara fingisneeh, naharsi mara elle fingisne innih ceelallo taturteh.

_ ٱللَّهَ ٱلرَّحَمَٰزُ ٱلرَّحِي

وَٱلۡكِتَابِٱلۡمُبِينِ ٢٠٠٠

إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْءَ نَاعَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ تَعْقلُونَ ﴿

وَإِنَّهُ وَفِي أُمِّر ٱلْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيٌّ حُک مُک وَ

أَفَنَضْرِبُ عَنكُمُ ٱلذِّكْرَصَفْحًاأَنَ كُنتُمْ قَوْمَا مُّسْرِفِينَ ٥

وَكُمْ أَرْسَلْنَا مِن نَّبِيّ فِي ٱلْأَوَّلِينَ ١

وَمَايَأْتِيهِ مِينَ نَبِيٍّ إِلَّا كَانُواْبِهِ ع يَسْتَهْزِءُونَ ٧

فَأَهْاَ كَنَا أَشَدّ مِنْفُهُ يَطْشًا وَمَضَىٰ مَثَلُ ٱلْأَوَّلِينَ ٨

- 9. Yalli xiibitak Nabiik iyyah; qaranwaa kee baaxó iyyi ginee axcuk ken essertê kollay (Makki koros kinnuk), diggaluk maysó leeh, ixxiga-le Yalli ken gine axcelon.
- 10. Yallay baaxó fidó siinih abeeh, teetil gititte siinih hee kinni, tirri taanaah woo gitittet raddaanaah, diinii kee addunyâ caagiida edde taafeenimkeh.
- 11. Kaadu Yallay qaraanak lee caddol oobise kinni, tokkel rabte baaxó teetit nuynuwwee, tonnaah qhubuuruk nuwwuk tawqen rabteeniik lakal.
- 12. Kaadu Yalla kinni qaynoota inkih gintem ummaaniimik, kaadu dowaanik kee lacak feertaanam siinih abe.
- 13. Feertaanamih xiironwal massowtoonuh. Tohih lakat sinni Rabbih niqmat kassittoonuh tet amol massowwu ittan waqdi. Kaadu ah neh qaneh yan Rabbi saytuniih faylaleeh, nanu tet duudak manannino ninni caylat, Usuk neh tet qanewaah xabbacoyse waamal ittaanam keh.
- 14. Kaadu diggaluk nanu ninni Rabbi fan gaca mara kinnino rabneek lakal.
- 15. Kaadu koros Kay naqoosak kura kaah teexege malayka kay say-xayló iyyen waqdi. Diggah seehadayti baxxaqqa-le angodda-li (giddi-li).

وَلَيِنسَأَلْتَهُم مَّنْخَلَقَ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ ٱلْعَزِيزُ ٱلْعَلِيمُ ۞

الَّذِي جَعَلَ لَكُو الْأَرْضَ مَهْ دَاوَجَعَلَ الَّذِي جَعَلَ الْخَدُونَ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ

وَالَّذِى نَزَّلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً بِقَدَرِ فَأَنشَرَنَا بِهِ عِبْلَدَةً مَّيْسَأً كَذَلِكَ تُخْرَجُونَ ۞

وَٱلَّذِي خَلَقَ ٱلْأَزْوَجَ كُلَّهَاوَجَعَلَ لَكُمُّر مِّنَ ٱلْفُلْكِ وَٱلْأَنْعَكِمِ مَاتَّزَكِمُونَ ۞

لِتَسَتَوُواْ عَلَىٰ ظُهُورِهِ عَثَرٌ تَذَكُرُواْ يَعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا ٱسْتَوَيَّتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُواْ سُبْحَنَ ٱلَّذِي سَخَرَلْنَاهَذَا وَمَاكُنَّا لَهُ ومُقْرِنِينَ ﴿

وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنقَلِبُونَ ٥

وَجَعَلُواْلُهُ مِنْ عِبَادِهِ عِجُنْءً إِنَّ ٱلْإِنسَنَ الْإِنسَنَ الْإِنسَنَ الْإِنسَنَ الْإِنسَنَ الْإِنسَن

16. Hinnak Yalli gineemik say-xayló haysitaah, siinih lab-xaylo dooree a-korosey?

- 17. Keenik numukteyna Yallah ceelalloh yeexegen sayyól aytikumusan waqdi fooci kaak dattoowaah, rookitak usuk nagabuh miidima.
- 18. Bilat yeyneben say-xaylóy isi wayto baxxagga hee wayta Yallal mannal kelsaanaah?
- 19. Kaadu a-koros malaykay Yallih nagoosah tani sayyó abte, ken ginót maay sugen Yalli ken gine waqdi? Ken sumag ankuttubeleeh, wohul esserime-lon akeeral.
- 20. Yalli faxeemî kal ken agbaduk manannino itte koros. Yalli keenil gacisak iyyah; "wohut ixxigah loonum malon, usun kalah iyyaanam malon dirab yaceenim akkewaytek".
- 21. Hinnak Qhuraan kitaabak naharal usun elle taamitaanah vaxxibixxen kitab keenih maay necee.
- 22. Hinnay diggah ni-abbobti luk sugteh tan diinil ken geyneeh, diggah nanu ken raatittel gennaah ken diinil ken katayna iyyen.
- 23. Kaadu nabiyow tonnaah kok naharat meesiisé maruubinnino magaalâ marah tet hatkovtiitiy niqmatat batritte diggah nanu niabbobti diinil geyneeh, diggah nanu ken raatittel gennaah ken kataynam akke waytek iyyen.

أَمِر ٱتَّخَذَ مِمَّا يَخَلُقُ بِنَاتٍ وَأَصْفَلَكُمُ بٱلْبَنينَ ١

وَإِذَا الشِّرَأَحَدُهُم بِمَاضَرَبَ لِلرَّحْمَن مَثَلًا ظَلَّ وَجُهُهُ وَمُسْوَدًا وَهُوَ كَظِيمٌ ١

> أُوَمَن يُنَشَّؤُا فِي ٱلْحِلْيَةِ وَهُوَ فِي ٱلْخِصَامِر غَيْرُ مُبِين 🚯

وَجَعَلُواْ ٱلْمَلَتَهِكَةَ ٱلَّذِينَ هُمْ عِبَكُ ٱلرَّحْمَن إِنَاتًا أَشَهِدُواْ خَلْقَهُ مُرْسَتُكُمَّتُ شَهَادَتُهُمْ وَيُسْتَلُونَ ١

وَقَالُواْلُو شَاءَ ٱلرَّحْمَرُ مَاعَبَدْنَهُم مَّ اللَّهُم بِذَالِكَ مِنْ عِلْمِرً إِنَّ هُمْ إِلَّا يَخُرُصُونَ ٥

> أُمْ ءَاتَيْنَاهُمْ كِتَبَامِّن قَبْلِهِ عَفَهُم بِهِ عَ مُسْتَمْسِكُوْنَ ١

بَلْ قَالُوٓ الْإِنَّا وَجَدْنَآءَ ابَآءَنَا عَلِيٓ أُمَّةٍ وَإِنَّاعَكِنَّ ءَاثَارِهِم مُّهْتَدُونَ ١

وَكَذَلِكَ مَاۤ أَرۡسَلۡنَامِن قَبۡلِكَ فِي قَرۡيَةِ مِّن نَّذَيرٍ إِلَّاقَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدُنَاءَابَآءَ نَاعَلَيْ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰٓءَ اتَّرهِم مُّقْتَدُونَ ١

- 24. Naharsi ambiya ken cine marak kah itte innah sin abbobti elle geyten gitak tirtoh yayse gita siinih baahak ken katattaanaa? Iyye Nabii kaa cine marak. Diggaluk isin edde rubsummu itteenim inkih nengeddeeh, kaal koroositneh iyyen.
- **25.** Tokkel nanu dirabboyse mara keenik digaalleh, tohul dirabboyse marih ellecabo kah tekke inna wagitey nabiyow.
- 26. Kassis nabiyow Nabii Ibraahim isi abbaa kee isi marak anu diggaluk isin Yallak kalah taqbudeenimik saytuniyoh iyye waqdi.
- 27. Kinnih immay yoo gine Rabbi diggah usuk tirri yoo heele massale gital.
- 28. Kaadu Nabii Ibraahim "laa ilaaha illallâ" qangará waarta qangará tet abe isi raddih (kay durriyyat kinnuk) Yalla fan yaduure mara yakkeenim keh koroosannuk.
- 29. Wonna hinnay nabiyow a-maraa (makki koros kinnuk) kee ken abbobti hatkiseh Anu addunyal, qhuraan kee baxxaqqa iyya farmoytay diini keenih baxxaqqa haa keenih xikki iyyam fan.
- 30. Kaadu cakki (Qhuraan kinnuk) keenih yemeete waqdi, ah baabaay nanu diggaluk kaa nengeddeeh, kaal koroositneh iyyen.

* قَلَ أَوَلُوْجِنْتُكُمُ بِأَهْدَىٰ مِمَّا وَجَدتُّمْ عَلَيْهِ ءَابَآءَكُمُّ قَالُواْ إِنَّابِمَاۤ أَرُسِلْتُم بِهِۦ كَفِرُونَ ۞

> فَأَنتَقَمْنَامِنْهُمُّ فَٱنظُرْ كَيْفَكَانَعَقِبَةُ ٱلْمُكَذِينَ۞

ۅٙٳۮ۫ڡؘۜڶٳڹڔؘۿؚؠؙۯڵٲۣؠۑ؋ۅؘڣٛۄڡؾٳؾۜٙؽڔؘۯٙٳؙؿ۠ڡؚٙڡۜٵ ؘڠۜڹؙۮؙۅڹؘ۞

إِلَّا ٱلَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ وسَيَهْدِينِ ۞

وَجَعَلَهَاكُلِمَةُ بَاقِيَةً فِي عَقِيهِ مِلْعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ۞

بَلْمَنَّعْتُ هَلَوُٰلاَءَ وَءَابَاءَهُمْرِحَتَّى جَاءَهُمُوْالْحَقُّ وَرَسُولُ مُّمِينٌ ۞

وَلَمَّاجَآءَهُمُ ٱلْحُقُّ قَالُولْهَذَاسِحْرٌ وَإِنَّابِهِ. كَفِيرُونَ۞

- 31. Kaadu a-Qhuraan namma magaalak magaalak teynal yan kaxxa numul macah oobeweeh iyyen.
- 32. Ku Rabbih racmat, usun kuraanaa? nanu ken fanal addunvâ manol ken quusi kurrehik, kaadu garu keenik gari amol fayya hayne rankookah (darajatah) gari garu keenik taamah haysitâ gideh, kaadu nabiyow usun kobxisaanamak ku rabbih racmat aysuk raaqa.
- 33. Sinam inki ummatta akke wannay koroosannul, Yallal koroosita marih garwah amô tabsittee (amooliititee) kee elle yawqen darooga (magaar) gado lakgok keenih abak nen.
- 34. Kaadu ken qarwah afoofii kee elle keltan qaraakiy (kaqaadid) qado lakgók keenih abak nen.
- 35. Kaadu wohim (amô tabsitteey, ...) dahabak keenih abak neneeh, wohim inkih tu-hinna addunyâ manoh midir (duyyê) kee ruftô baxá akkewaytek, akeerâ nigmat (jannat kinnuk) ku-Rabbih garil cagalah Yallak meesitá marih iimi (moominiin kinnuk).
- 36. Yallih Dikrit (Ohuraanat) derre cabe numut kaak baxsime waa sheetan kaat naxee, tokkel usuk kay wakliitay kaak baxsime waa kinni.
- 37. Kaadu usun (sheetoona kinnuk) diggah ken (Qhuraanat derre cabta koros kinnuk) waasaanah

وَقَالُواْ لَوْلَا نُزَّلَ هَذَا ٱلْقُرْءَ انُ عَلَىٰ رَجُل مِّنَ ٱلْقَرْيَتَيِنْ عَظِيمِ ١

أُهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُم مَّعِيشَتَهُمْ فِي ٱلْحَبَوةِ ٱلدُّنْبَأُورَ فَعَنَا بِعَضَهُمْ فَوْقَ بَعْضِ دَرَجَاتِ لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُم بَعْضَها سُخْ يَّا وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَا يَجْمَعُونَ ٢

وَلَوْكَ أَن يَكُونَ ٱلنَّاسُ أُمَّةَ وَلَحدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَن يَكَفُرُ بِٱلرَّحْمَن لِبُيُوتِهِ مِّ سُقُفًا مِّن فِضَّةِ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ١

وَلِيُهُوتِهِمْ أَنْوَابًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَّكُونُ .

وَزُخْرُفَا وَإِن كُلُّ ذَالِكَ لَمَّا مَتَاعُ ٱلْحَيَوةِ ٱلدُّنْيَأُوَٱلْآخِرَةُ عِندَرَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ ٥

> وَمَن يَعۡشُ عَن ذِكۡرٱلرَّحۡمَٰن نُقَيِّضۡ لَهُۥ شَيْطَنَا فَهُوَلَهُ وقَرِينٌ ٦

وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّ ونَهُمْ عَنِ ٱلسَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ أَنْسُوهِ مِنْ مَنْ عَلَيْهِ إِنَّ الْآَثُ cakki gitak kaadu diggah usun (Ohuraanat derre cabta koros kinnuk) tirri iyye mara sinni vakkalen.

- 38. Ohiyaamah ayró Ohuraanat derre cabak suge korosti Nee fan xikki iyya waqdi isi kataysak iyyah; maganey yoo kee ku-fanat ayrô mawgaa kee ayrô korma ittak-le xexxar (baxxoh) suginnay, atu yoh manxu uma wakliita tekke Yallih diinik yoo makkosse waqdi.
- 39. A saaku (qhiyaamah ayró kinnuk) tu-siinih maxiqta siinit takke digaalál tangaleenim addunyal koroositteenimih sabbatah. diggah sin kee sin kataysis (sheetoona kinnuk) asaaku digaalál tangaleenih.
- 40. Atu nabiyow ayti-maleela (cakki maabbak Yalli ayti kak alfe mara kinnuk) taysabbem duddaa? Hinnay inti-maleelaa (cakki mabuluk Yalli inti kak alfeh yan mara kinnuk) kee baxxaqqa iyye makkootiyyih addat yan mara tirri haytam duddaa?ken tirto kol matan cagalah kol tanim diini ken guddussaamâ kal.
- 41. Tokkel nabiyow ken (makki koros kinnuk) digaallák naharal akeera fan koo tatrusne nee tekkekii, toysa diggah cane keenil gacsennooh ken digaalenno akeeral.
- 42. Hinnay addunyal digaalák ken kah xagnisnem koo aybullee akkenno ku- manol, toysa Nanu diggaluk ken digaallam dudnah.

حَتَّى ٓ إِذَاجَاءَنَا قَالَ يَلَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ بُعْدَ ٱلْمَشْرِقَيْنِ فَيَنْ فَيَكُسُ ٱلْقَرِينُ

وَكَن يَنفَعَكُمُ ٱلْيُوْمَ إِذظَّامَتُمْ أَنَّكُمْ فِي ٱلْعَذَابِ مُشْتَرَكُونَ ١

أَفَأَتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْتَهُدِي ٱلْعُمْىَ وَمَن كَانَ فِي ضَلَالِمُّيِينِ ۞

فَإِمَّانَذْهَ بَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُ مِمُّن تَقِمُونِ ٥

أَوۡ نُرِيَنَّكَ ٱلَّذِي وَعَدۡنَهُمۡ فَإِنَّاعَلَيْهِم مُّقَتَدرُونَ ﷺ

- 43. Nabiyow wacyih kol oobisne Ohuraan ibbixaay diggi hayis, diggah atu massa-le gitih bagul tantok.
- 44. Kaadu diggah a Qhuraan koo kee ku marah massakaxxa (sharafa), kaadu sarrah esserimetton kaal abten taamak.
- 45. Kaadu nabiyow kok naharat rubne Ni-farmovtit kataate mara esser, Yallak kalah yaqbuden yallitteeta abnem keh.
- 46. Yalli nummah xiibitak iyyah; Muusa Ni-aayoota (astootil) luk kaa rubne firqawnaa kee kay kaxxa maritteh fan.tokkel Nabii Muusa anu diggah ginô Rabbih farmoyta kinniyo iyye.
- 47. Tokkel Ni astooti luk keenil yemeete waqdi, usun too waqdi teetil yusuuleenih angasah.
- 48. Kaadu ken (firqawnaa kee kay kaxxa maritte kinnuk) naybullee astá matan is teetik tookome asták nabuk raqteh akke waytek kaadu addunyal maggo digaaloolih ken digaalle koroosannuk yaduureenî gidah.
- 49. Kaadu Nabii Muusak iyyeenih kee a baab-abeynaw ku- Rabbi neh kallac a- digaalá nek kalaamah kugaril-le xagnal, diggah nanu tirri axcennok (aaminennok)".
- 50. Tokkel Nanu (Yalla kinnuk) digaalá keenik kalle waqdi Nabii Muusâ doogat, usun too waqdi xagna makaanaah mayaaminan.

فَٱسۡتَمۡسِكَ بِٱلَّذِىٓ أُوحِىۤ إِلۡيَكِّ إِنَّكَ عَلَى صِرَطِ مِّسَتَقيم ﴿

وَ إِنَّهُ الْذَكِّ لَّكَ وَلِقَوْمِكَّ وَسَوْ فَ تُسْعَلُونَ ١

وَسْعَلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رُّسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِن دُونِ ٱلرَّحْمَن ءَالِهَةَ يُعْبَدُونَ ٥

وَلَقَدُ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِعَايَٰتِنَاۤ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِيْهِ عَفَالَ إِنِّ رَسُولُ رَبِّ ٱلْعَالَمِينَ 📆

فَلَمَّا جَآءَهُم بِعَايَدِتَنَآ إِذَاهُم مِّنْهَا يَضْحَكُونَ ٧

وَمَانُرِيهِم مِّنْ ءَايَةٍ إلَّاهِيَ أَكْبُرُ مِنْ أُخْتِهَا وَأَخَذَنَهُم بِٱلْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ 🖾

وَقَالُواْيَكَأَيُّهُ ٱلسَّاحِرُ آدْعُ لَنَارَبَّكَ بِمَاعَهِ دَ عِندَكَ إِنَّنَالَمُهَتَدُونَ ١

> فَلَمَّاكَشَفْنَاعَنْهُمُ ٱلْعَذَابَ إِذَاهُمْ ىنىڭتەن ش

- 51. Firgawni isi marih addal seeceh, yi maraw masri reeda mayyuu? Kaadu a-weeqaytitte yi-qarwak guba magexxaa? Matablaanaa yinabnaa kee yi-cayla? Keenik iyye.
- **52.** Hinnak anu maysaa a-bureynay (kak iyyem Nabii Muusa) iyyam baxxaqise sinnik? Iyye firqawni.
- 53. Dahabak tan sookoytitte (gabâ biriita) macah kaal (Muusa kinnuk) giddiime wayteeh, hinnak malayka xibbaanah anuk macah kaâ luk amaate wavteeh?
- 54. Tokkel firqawni isi marak kas bursuteh yussuqunxeeh, kaa oggoleeniih Nabii Muusa dirabboyseenih, diggah usun Yallih amrih oggoluk yewge marah sugen.
- 55. Tokkel Ni-amrih cinaa kee Nabii Muusâ dirabboysiyyal Nee naqabboysen waqdi, ken digaalleeh inkih badat ken xuumusne (nunxuqsusne).
- 56. Tokkel ken lakal yamaate marak ken taamáh innah tan taamá taamitah yan marak yookome mara ken abne digaalâ cakkisitiyyal. kaadu wadirsi maray ken lakal yamaate kas elle geya mara ken abne.
- 57. Maryam-baxi (Nabii Qiisa kinnuk) Ohuraanal cussuumeeh, Makki koros yallak kalah taniimil ceelallo kaak toogore waqdi, too waqdi ku-mari wexxeqqi iyyeeh, kaxxam yusuule wallê gexxaamah.

وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ عَالَ يَنقَوْمِ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَوَهَا ذِهِ ٱلْأَنْهَارُ تَجْرِي مِن تَحْتَى أَفَلَا بُئِصِرُونَ ١

> أَمْ أَنَا ٰخَرُ مِنْ هَاذَا ٱلَّذَى هُوَ مَهِ نُ وَلَايَكَادُيْبِينُ ١

فَلَوْ لَآ أُلْقِي عَلَيْهِ أَسُورَةٌ مِّن ذَهَبٍ أَوْجَآءَ مَعَهُ ٱلْمَلَآمِكَةُ مُقْتَرِنِينَ ۞

فَٱسۡتَحَفَّ قَوۡمَهُ وِفَأَطَاعُوهُ ۚ إِنَّهُمۡ كَانُواْ قَوْمَافَسِقِينَ ٥

فَلَمَّآءَ اسَفُونَا ٱنتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغُرُ قَنَهُمْ

فَجَعَلْنَاهُمُ سَلَفًا وَمَثَلًا لِلْكَخِرِينِ ٥

﴿ وَلَمَّا ضُرِبَ ٱبْنُ مَرْيَعَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ منْهُ نَصِدُّونَ ٥

- 58. Kaadu nabiyow makki koros ni-yallittey nanu naqbude tayse innaa, hinnak Qiisay le-mari yaqbude yayseeh itte? Amá ceelallo giddik sa koh kah yoogoreenim malon nabiyow, wonna hinnay usun deedalal sinam giddiyaah keemaarisa mara kinnon.
- 59. Qiisa usuk Yalla hinnaay, yallih baxa hinna naqasuy kah nemqe akke waytek (nubuwwannul) kaadu israa-iil xayloh Yallih dudda elle geyan ceelalloo kee astá kaa abne.
- **60.** Kaadu faxinninoy baaxol haak nen sin aftok malaykay ittal ciggilta.
- 61. Kaadu Nabii Qiisa Qhiyaamah ayrók naharat qaraanak abah yan oobiyyi qhiyaamâ soolo xayyowteemih astá, toysa teetit ma agay-waagitinaay (ma-shakkitina) Nabii Mucammadow yoo kataata keenik ixxic; tirtó gital, ah islaamaninnâ diinih gitay massah yaniy makó sinni iyye Yalli.
- 62. Kaadu sheetan sin waase waay Yallih diinik, usuk diggaluk sinaamey siinik yimixxigeh yan qaduwwiy qadaawat kak baxxaqqa iyye kinni.
- 63. Nabii Qiisa israa-iil xayloh baxxaqqooqi-le astootii kee madqooqi luk yemeete waqdi, diggaluk nubuwwannu luk siinih emeeteeh, sitta elle waytaanamak tu- siinih baxxaqisuh emeetek, Tohul Yallak meesitaay, yi-amri oggola keenik iyye.

وَقَالُواْءَ أَلِهَ تُنَاحَيْرُاْمَ هُوَّمَاضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّاجَدَلَاْ بَلْهُمْ قَوْمُ خَصِمُونَ ۞

إِنْهُوَ إِلَاعَبْدُأَنْهَمْنَاعَلَيْهِ وَجَعَلْنَهُ مَثَلَالِبَنِيَ إِسْرَةِيلَ ۞

وَلَوْنَشَآةُ لَجَعَلْنَامِنكُم مَّلَتَهِكَةً فِٱلْأَرْضِ يَخَلُفُونَ ۞ وَإِنَّهُ مُلِعِلُةٌ لِلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَأَتَّ عِعُونٍ هَذَا صِرَكُ مُّسْتَقِيرٌ ۞

> ۅٙڵٳؽڝؙڐؘؾؙڴۄٲڶۺۧؠٙڟڹؘؖٳڹؘۜڎؙۥڷڴۄ۬ۘٛٚٚٚۼڎۊؙٞ ؗؗؗؗڡؙٞڽؚؽڽؙ۫۞

وَلَمَّاجَآءَ عِيسَىٰ بِٱلْمِيِّنَتِ قَالَ قَدْحِثْتُكُر بِٱلِهِۡكَمَةِ وَلِأُبِيِّنَ لَكُرْبَعْضَ ٱلَّذِى تَحْتَيَلِفُونَ فِيدِّ فَأَتَّ قُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿

- 64. Diggaluk Yalli, usuk yi-Rabbiiy sin Rabbi kinnik kaa inkittoysaay Kaa uqbuda, ah islaamaninnâ diinih gitay massah yaniy makó sinni keenik iyye Nabii Oiisa.
- 65. Edde luk Nabii Qiisâ caagidil buttaati (yahuud kee nasaara kinnuk) sittin fanal sitta wayteh, tokkel sinni nafsi yudlumeh yan marah (koros kinnuk) fingaa kee baati tan digaalá kak qansaru-le ghiyaamah ayró.
- 66. Nabii Oiisâ caagidil sitta waa mari qhiyaamah ayró usun aaxige kalah garcik keenit tamaateemik sah gambaalaanam maay- lon? malon.
- 67. Kataysis woo ayró (qhiyaamah ayró kinnuk) gari keenik garuh naqboytiiti, yallak-meesita mara akke wavtek.
- **68.** Yalli isik meesitak suge marak (moominiin kinnuk) iyyah, Yinagoosay asaaku (ghiyaamah ayró kinnuk) sin amol meesi matanaay, isin siinik taturteemih rookita mara hinniton.
- 69. Toh Ni-Qhuraanih aayootal veemeneeh, ken farmoytit keenih luk temeete diinil taamite mara muslimiinih anuk.
- 70. Sin kee sin agabu wallittak konnabá luk Jannat cula keenik iyyan.
- 71. Dahabak tan kooraarii kee kaaqon (kobbaayitte) keenit meksimta,

إِنَّ ٱللَّهَ هُوَرَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَلَا صاطِّمْسَتَقدٌ ١٠٠٠

فَأُخْتَلَفَ ٱلْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِم مُ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ ظَلَمُواْمِنْ عَذَابِ يَوْمِ أَلِيمِ ۞

هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا ٱلسَّاعَةَ أَن تَأْتَكُم نَغْتَةً وَهُهُ لَا لَشْعُونَ ١

ٱلْأَخِلَّةَ يُوْمَهِ إِبَعْضُهُ مِ لِبَعْضِ عَدُو ۗ إِلَّا ٱلْمُتَّقِيرِ ٦٠٠٠

> يَعِبَادِ لَاخَوَفُّ عَلَىٰ كُواْلِهُوْ مَرُ وَلَاۤ أَنتُمْ يَحُزَنُونَ ١

ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْبِعَايَنِتَنَا وَكَانُواْ مُسلمر بي الله

ٱدْخُلُواْ ٱلْجَنَّةَ أَنْتُهُ وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْيَرُونَ ﴿

يُطَافُ عَلَيْهِم بِصِحَافِ مِّن ذَهَبٍ وَأَكُواَبِ ۗ

kaadu kay addal nafsitte faxxaah, intiita edde wagartaah, ruffu edde ittam tan yakmeeniih yaaqubeenimik, isin kay addal waarak.

- 72. Kaadu a-jannat Yalli kaa sin nagarsiiseh addunyal abak sugten mege-taamáh sabbatah isi muxxooy isi racmatah sin galtó kaa abe (Jannat kinnuk).
- 73. Kay addal maggo caxâ mixuy maggo afah yaniy kak takmeeni liton
- 74. Diggah umeynit (koros kinnuk) jahannam giráh digaalát waarta.
- 75. Digaalá keenik masalacsimtaav. maxabbacowta usun tet addal Yallih racmattak yobboode marah anuk.
- 76. Kaadu nanu keenit abne digaalát ken madluminninoy usun sinni nafsi Yadlume marah sugen, Yallat agleyta haak sugeenimih sabbatah.
- 77. A Koros Jahannam girah addal anuk Maalikow (Jahannam girá dacrissah tan Malaykak abbah yan Malaykattu kinnuk) axcuk secta, Maalikow ku-Rabbi nee giday a-digaalák naffaafuh iyyen. Maalik diggaluk isin tet addal waarettoonuuh, matawgaanaay marabtan keenik iyye.
- 78. Yalli xiibitak iyyeh; nummah cakki diini siinih bahneh, kinnih immay siinik maggo mari cakki diini niqba mara.

وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ ٱلْأَنفُسُ وَتَلَذُّ ٱلْأَعْبُرُثُ وَأَنتُهُ فِيهَا خَلادُونَ ٢

وَتِلْكَ ٱلْجَنَّةُ ٱلَّتِيٓ أُورِثْتُمُوهَا بِمَاكُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ١٠٠٠

لَكُمْ فِيهَا فَكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِّنْهَا تَأْكُلُونَ ١

إِنَّ ٱلْمُجْرِمِينَ فِيعَدَابِجَهَنَّرَخَلِدُونَ ١ لَا يُفَتَّرُعَنْهُمْ وَهُمْ فِهُ مَا مُعَلَّمُ وَهُمْ

وَ مَاظَامِّنَ فُمْ وَلَكِي كَانُواْهُو ٱلظَّالِمِينَ ٥٠

وَنَادَوۡاْيَكُمَٰلِكُ لِيَقۡضِ عَلَيۡنَارَبُّكَۚ قَالَ إِنَّكُمْ مَّلِکُوُ نَ ﴿

لَقَدْجِئْنَكُمْ بِٱلْحُقِّ وَلِكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَ هُونَ ﴿ ﴾

- 79. Hinnak a-koros sinni umamalá yeggereereqeenii Nabii tukkalootuh, tokkel nanu ninni malá neggereereqeh Nabii catnuh ken bayisnuh.
- 80. Hinnak koros diggah nanu ken sirrii kee ken garay aabbe waynam takkalee? yeey naabbeh, Nifarmoytit (Malayka kinnuk) keenil luk tan usun iyyaanaah, abaanam keenik taktubuh
- 81. Ixxic; nabiyow ama korosuk, Yalli baxa aallinnay aallewaâ kal, anu woo baxa yaqbude marak naharsittu akkuk-en.
- 82. Qaranwaa kee baaxô Rabbiiy, Qarshi Rabbi saytunnooweh koros kaa edde weelossu haytaamak.
- 83. Toysa nabiyow ama koros baatilit giirisoonay digiroonay ken ixxic addunyal, digaalah kah xagnisimen ken ayrót ongoorowwu iyyaanam fan.
- 84. Yalla kinni qaraanaay, baaxol inkih qibaadá cakkisittam. Kaadu Usuk naggaaraay yaaxigi, Kaak qellittam matan.
- 85. Kaadu Yallay maggo barkat kee kayriley- nabna-le. Qaranwaa kee baaxooy ken nammayih fanal taniimih reeda-lem. Kaadu qhiyaamâ waktih (uddurih) ixxiga kay garil taniih, Kaa fan gacsimetton sinaamey rabteeniik lakal.

أَمْرَأَبْرَمُواْ أَمْرَا فَإِنَّا مُبْرِمُونَ ۞

ٱمَڃَىسَبُونَ أَنَّا لَانسَمَعُ سِرَّهُرْ وَيَجُونَهُمْ بَلَى وَرُسُلُنَالَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ ۞

قُلْ إِن كَانَ لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدُّفَأَنَا ۚ أُوِّلُٱلْفَعِيدِينَ ٥

سُبْحَنَ رَبِّ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ رَبِّ ٱلْعَرْشِ عَمَّا يَصِغُونَ ۞

فَذَرُهُمۡ يَحُوۡضُواْ وَيَلۡعُبُواْ حَتَّىٰ يُلَقُواْ يُوۡصَهُمُ ٱلَّذِى يُوۡعَدُونَ ۞

وَهُوَالَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهُ وَفِي ٱلْأَرْضِ إِلَهُ ۗ وَهُوَالۡذَكِيمُ الۡعَلِيمُ ۞

وَتَبَارَكَ ٱلَّذِي لَهُ, مُلَّكُ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَابَيْنَهُمَا وَعِندَهُ,عِلْمُ ٱلسَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۞

- 86. Kaadu Yallak kalah uqbuddu haanam catoh (shafaaqattah) numuh xiqtam mali, Yallih inkittinaanee kee Nabii Mucammad Yallih farmoyta kinniimil nummah sumaagite mara akke waytek, kaadu usun nummah kah sumaagiteeniih yeelemeenim cakki kinnim yaaxigeenih.
- 87. Kaadu nabiyow a-koros sin kee isin taqbudeenim iyyi ginee axcuk ken essertek, inkih Yalli nee gine axcelon. Toysa Yallih qibaadak mannal makkootaanaah agleyta Kaat haanamal?
- 88. Nabii Mucammad صَا اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَالَّمَ isi marak isi Rabbil wegsitak, yi Rabbow diggah a mari kuinkittinaanee kee yi-rubsumiyyal yaamine mara hinna iyye.
- 89. Toysa derre keenit cabaay, kol baaheenimik qafu keenih abaay, nagayna keenik ixxic nabiyow, tokkel digaalák keenil bahnuwaynam sarrah aaxige-lon koroositeenimih sabbatah.

وَ لَا يَمْ لِكُ ٱلَّذِينِ يَدْعُونَ مِن دُو نِهِ ٱلشَّ فَاعَةَ إِلَّا مَن شَهِدَ بِٱلْحَقِّ وَهُمَ

وَلَبِنِ سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَهُمْ لِيَقُولُنَّ ٱللَّهُ فَأَنَّكُ الله فَكُونَ الله

وَقِيلِهِ عِيْدَ بِإِنَّ هَلَوُلَآ ۚ قَوْمٌ لَّا يُؤْمِنُونَ ٥

فَأَصَٰفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعَلَمُونَ ١٠٠

SUURAT ADDUKHAAN

Makkal Obte, 59 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Caa-Miim- (edde faxem Yalli yaaxige).
- 2. Yalli baxxaqqa-le kitaabal xiibiteh (Qhuraan kinnuk).
- 3. Diggah Nanu kaa oobisneh barkat-le barat (leylatul kadri bar), diggah Nanu meesiisá (kadisa) kinninoomul (Qhuraanal).
- 4. Woo barih (leylatil kadri baray ramadaan barittek barak teynat geytima kinnuk) addat ummaan caagidiy karriqqa-le meklima.
- 5. Tamah Ni-xaquuk yan caagidi, diggah Nanu farmoytit ruubá kinnino.
- **6.** Tamah ku-Rabbik xuwaawa nabiyow, diggah usuk yaabbi, yaaxigi.
- Qaranwaa kee baaxooy, ken nammayih fanal taniimih Rabbi kinni nummah yasmite mara tekkeenik.
- 8. Yallak sah cakkil yaqbuden Yalli mayan Usuk yaynuwweeh qidaah sin Rabbiiy, siinik naharsi abbobtih Rabbi kinnik kaa inkittoysaay kaa uqbuda sinaamey.
- 9. Tonna hinnay usun (koros kinnuk)

بِسْـــِ أَلْلَهُ أَلَّهُ مَا زَالَّهُ عِيدِ

حمّ ۞

وَٱلۡكِتَٰكِٱلۡمُبِينِ۞

إِنَّا أَنْزَلْنَهُ فِي لَيْلَةِ مُّبَرَكَةٍ ۚ إِنَّاكُنَّا مُنذِرِينَ ۞

فِيهَايُفْرَقُ كُلُّ أَمْرِكِدِي

أَمْرًا مِّنْ عِندِنَأَ إِنَّاكُنَّا مُرْسِلِينَ۞

رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِنَّهُ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ٦

رَبِّ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَابَيْنَهُمَّ أَإِن كُنتُومُّ وِقِينَ ۞

ڵٳٙڸؘڎٳؚڵۘۘۘۿۅؘؽۼؠٷؽؙؠۑؾؙؖ۫ۯؿؙؙڰ۬ۄۉۯؖڽؙ ٵڹٳٙؠڴؙۄؙٲڵۯٞؾڶڽؾ۞

بَلْهُمْ فِي شَكِّي يَلْعَبُونَ ٢

cakkik agay-waagah addat anuk digran.

- 10. Toysa keenih qambal nabiyow qaran qeltu (qellu) sinni qer baahuwaa saaku.
- 11. Woo ger sinam buulaah, tah gansarissa digaalá keenik iyyan.
- 12. Ni-Rabbow digaalá nek kal, diggah nanu aaminenno digaalá nek kaltek ivvan.
- 13. Yallih digaalá keenil obtek wadir kassit anninnal keenih yakkeeh nummah baxxaqqa iyya farmoytay صَا اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Nabii Mucammad kinnuk) baxxaqqa iyya diinil rubsume keenih amaatuk.
- 14. Tohuk wadir derre kaat cabeeniih (koros kinnuk), usuk farmoyta hinna seehada barisse cabulikkal kaak iyyen.
- 15. Diggaluk Nanu digaalá dagooh gide fayya siinik heenno immay, diggah isin edde sugten koroosannuh aduuretton.
- 16. Nabiyow kassis koros inkih kaxxa digaaláh edde digaallu waynaah, diggah nanu cane keenil edde gacisnu wayna ayró. (qhiyaamah ayró kinnuk).
- 17. Nummah keenik (Makki koros kinnuk) duma firqawnaa kee firqawni mara niqiyyireeh massakaxxa-le farmoyti keenih yemeete (Nabii Muusa kinnuk).

فَٱرْتَقِبَ يَوْمَرَتَأْتِي ٱلسَّمَآءُ بِدُخَانِ مُّبِينِ ٠

يَغْشَى ٱلنَّاسُّ هَاذَا عَذَاكُ أَلِيٌّ ١

رَّتَّنَا ٱكْشُفْعَنَّا ٱلْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ ١

أَذَّ لَهُمُ ٱلذَّكَرَىٰ وَ قَدْ جَآءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ ٣

ثُمَّ وَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُواْ مُعَلَّهُ مَّجَهُ نَّ ١

إِنَّا كَاشِفُواْ ٱلْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُوْ عَآبِدُونَ ٥

يَوْمَ نَبْطِشُ ٱلْبَطْشَةَ ٱلْكُبْرَيْ إِنَّا مُنتَقِمُونَ ٨

* وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبَلَهُ مَ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَآءَهُمَ رَسُولٌ كَرِيمٌ ١

- 18. Nabii Muusa Yallih naqoosa yol tabisa diggah anu siinih amaanat-le farmoyta kinniyok keenik iyye.
- 19. Kaadu Yallal makaxxa-mariinitina. diggaluk anu baxxaqqa-le sumaq siinih baaheyyo kay farmoyta kinniyoomuh.
- 20. Kaadu anu diggaluk yi-Rabbiiy sin-Rabbi kinni Rabbi eleelita xeetit yoo qiddaanamak.
- 21. Kaadu yoo nummayse wayteenik, toysa anay yoo ixxicaay, adá yoo abtaanamak yok exxeera.
- 22. Tokkel Nabii Muusa isi Rabbih seeceh firqawnaa kee firqawni mara kaa dirabbosse waqdi, diggah a-mari uma maray Yallal koroosite axcuk.
- 23. Toysa Muusaw yi-naqoosak koo nummayse mara barat kuulus, diggah firqawnaa kee firqawni mari sin katayeloonuk kaak iyye Yalli.
- 24. Kaadu bad baxsimit edde cab saayah anuk, diggah usun macaxuy badat yanxuqsumuwaa kinnoonuk kaak iyye Yalli.
- 25. Makinam cabeeniih firqawnaa kee firqawni mari busaatin kee daroorik badat finqiteeniik lakal,
- 26. Kaadu usun buqreeraa kee megé aroocak makinam cabeeniih.
- 27. Kaadu nigmatittey ruffu edde axcuk sugeenik makinam caben.
- 28. Tonnaah, aki-mara tet (nigmatitte kinnuk) nagarsisne (israa-iil xaylo kinnuk).

أَنْ أَدُّواً إِلَىَّ عِبَادَ ٱللَّهِ إِنِي لَكُمْ رَسُولُ ۗ

وَأَن لَّا تَعْلُواْ عَلَى ٱللَّهِ ۚ إِنِّيٓ ءَاتِيكُمْ بِسُلْطَان مِّبين ١٩٠٩

وَإِنَّى عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ أَن تَرْجُمُونِ ٦

وَإِن لَّمْ تُؤْمِنُواْ لِي فَأَعْتَزِلُونِ ١

فَدَعَارَبَّهُ وَأَنَّ هَلَوُلاءِ قَوْمٌ مُّ حُرِمُونَ

فَأَسْر بعبَادِي لَيْلًا إِنَّكُو مُّتَّبَعُونَ ١

وَٱتُرُكِ ٱلْكَحْرَرَهُوا النَّهُ حُندُ مُّغْفَ قُونَ ١

كَمْ تَرَكُولْ مِن جَنَّاتِ وَعُيُونِ ١

وَزُرُوعِ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ٥

وَنَعْمَةِ كَانُواْ فِيهَا فَكِهِينَ ١

كَذَلِكَ ۚ وَأَوۡرَثَنَهَا قَوۡمًاءَاخَرِينَ۞

931

- 29. Tokkel qaran kee baaxó keenih (firqawnaa kee firqawni mara kinnuk) maweeqinnaay, digaalák mohlá kah yeceen mara makkon.
- **30.** Yalli nummah xiibiteh israa-iil xaylo rammissah tan digaalák ken naggoyseemil.
- 31. Yalli Firqawni keenit abak suge digaalák ken cateh. Diggaluk usuk (firqawna kinnuk) jabbiiriy nacrur sinniy kaxxa-mariinoh caddok taturleelat yanik suge.
- 32. Yalli nummah xiibiteh israa-iil xaylo ken waktih marak aaxaguk ken doorre axcuk.
- 33. Kaadu keenih neceeh astootik baxxaqqa- le aqayyaare edde tanim Nabii Muusâ gabal.
- 34. Diggaluk nabiyow a-mari (Makki koros kinnuk) iyyah;
- 35. Rabi mayan addunyal abne naharsi raba akke waytek, kaadu nanu rabneek lakal ugsuma mara hinnino qhiyaamah ayró.
- 36. Toysa Mucammadow koo kee kol yeemene mara ni-abbobtiy rabte baahay, ittaanamal numma-le mara tekkeenik iyyan.
- 37. Caylah usun (Makki koros kinnuk) yayseeni innaa? hinnay Tubbaq maraa kee keenik naharat suge mari yaysee? ken finqisnehik diggah usun umá marah sugeenimih sabbatah.

فَتَابَكَتْ عَلَيْهِمُ ٱلسَّمَاءُ وَٱلْأَرْضُ وَمَاكَانُواْ مُنظرِينَ ۞

وَلَقَدْ نَجَيَّنَابَنِيٓ إِسْرَءِيلَ مِنَ ٱلْعَذَابِ ٱلْمُهِينِ ۞

مِن فِرْعَوْنَۚ إِنَّهُ رُكَانَ عَالِيًا مِّنَ ٱلْمُسْرِفِينِ ٢

وَلَقَدِ ٱخْتَرْنَهُمْ عَلَى عِلْمِ عَلَى ٱلْعَالَمِينَ

وَءَاتَيْنَهُ وِمِّنَ ٱلْآيَتِ مَافِيهِ بَلَثَوُّا مُّبِينُ ۞

إِنَّ هَلَوُّلَاءَ لَيَقُولُونَ ٢

إِنْ هِيَ إِلَّا مَوْتَتُنَاٱلْأُولَىٰ وَمَانَحُنُ بِمُشَرِينَ۞

فَأْتُواْ بِعَابَآيِنَآإِن كُنتُمْ صَدِقِينَ ۞

أَهُمۡ خَيۡرُأَمۡ فَوۡمُتُبَعِ وَٱلۡذِينَ مِن قَبَلِهِمۡ أَهۡلَكَنۡهُمۡ ۚ إِنَّهُمۡ كَانُواْمُجۡرِمِينَ ۞

- 38. Qaranwaa kee baaxooy, ken nammayih fanal tanim digirih magininnino iyye Yalli.
- 39. Ken nammay (qaranwaa kee baaxó kinnuk) ma-gininnino cakkil ken ginnem akke wavtek, kinnih immay keenik (koros kinnuk) maggo mari woh mayaaxiga.
- 40. Diggah meklah ayró (Qhiyaamah ayró kinnuk) inkih keenik xagni avró.
- 41. Woh xayni-xaynah tu-xiqewaah, kataysa-kataysah tu-xiqewaa ayroóy, usun ken cattam malon.
- 42. Yalli kah racmate num akke waytek (moomintu kinnuk), diggaluk yalli mayso-li, xuwaw-li.
- 43. Diggah Zaqhqhuum deqsitta caxáy Jahannamak addak tawge,
- 44. Tet mexexi kaxxa-dambi-li (korosta kinnuk) maagó.
- 45. Eelisen (diyaayisen) nacaasih innah ken (koros kinnuk) bagul faca (goomaaxa),
- 46. Nigna kak caddok taturte leeh faciyyih innah faca ken bagul.
- 47. A-kaxxa dambiliy umeynah yani ibbixaay, hirriigisak kaa beya jaciim degsitta girák gudê fan, iyyan malaykak.
- 48. Tohuk wadir amok kaal caxa nigná kak caddok taturte leeh digaalá.
- 49. Tammos tama digaalá, diggaluk atu mayso-le konnaba-li kinnitok kaak iyyan anqasah.

وَمَاخَلَقْنَاٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَابَيْنَهُمَا

مَاخَلَقْنَهُمَآ إِلَّا بِٱلْحُقِّ وَلَكِنَّ أَكُثَّرَهُمْ لَا يَعُكُمُونَ ﴿ اللَّهُ اللَّهُ

إِنَّ يَوْمَ ٱلْفَصْلِ مِيقَاتُهُ مَ أَجْمَعِينَ ٢

يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلًى عَن مَّوْلًى شَيْعًا وَلَاهُمْ يُنصَرُونَ ١

إِلَّا مَن رَّحِمَ ٱللَّهُ إِنَّهُ وهُوَ ٱلْعَزينُ

إِنَّ شَجَرَتَ ٱلزَّقُّومِ ١

طَعَامُ ٱلْأَثِيمِ ١

كَٱلْمُهْلِيَغْلِي فِي ٱلْبُطُونِ ٥

كَغَلَى ٱلْحَمِيمِ ١

خُذُوهُ فَأَعْتِلُوهُ إِلَىٰ سَوَآءِ ٱلْجَحِيمِ

ثُمَّ صُبُّواْ فَوَقَ رَأْسِهِ عِينَ عَذَابِ

ذُقْ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْكَرِيمُ ۞

- 50. Diggaluk tamah agay-waaga kak luk sugten digaalák, tammoysa tet asaaku keenik iyyan.
- 51. Diggaluk Yallak meesita mari saayah (amaanah) yan aracal yanin,
- 52. Jannootaa kee daroorih addal yanin,
- 53. Sarak 'Sundus' degsita cariiriy xabcinii kee 'Istabraqh' deqsita cariiriy gibdi saritan sittâ fan afkanuk.
- **54.** Tonnaah kaadu Jannatti agabuy 'curral-qeyni' degsita keenih rihmisne.
- 55. Kay addal caxâ mixuk kulli qaynat esseritan keenik yaggiriqqeeh yanbaxeemih meesik amaanah anuk (saayah anuk).
- 56. Jannat addal raba ma-tammoysan (Yallak meesitta moominiin kinnuk) naharsi rabay addunyal tammoyseeni akke waytek. Kaadu Yalli Jaciim degsitta giráh digaalák ken catah.
- 57. Woo mattaccoo ku-Rabbi-le qaxak keenih kaxxa muxxo kinni, woo nigmat usuk kaxxa affaafa.
- 58. Toysa cagalah nabiyow ku- afay Qarab-af kinnit kaa (Qhuraan kinnuk) xabbacosne usun (koros kinnuk) kassitaah, yaamineeh umaanek waasima mara yakkeenî gidah.
- **59.** Toysa nabiyow ken finga gambal, diggah usun ku-finga gambaala mara kinnoonuk.

إِنَّ هَلَذَا مَا كُنْتُم بِهِ عَتَمْ تَرُونَ ٥

إِنَّ ٱلْمُتَّقِيرِ فِي مَقَامِر أَمِينِ ٥ في جَنَّاتِ وَعُيُونِ ٥

يَـلْبَسُونَ مِن سُندُسِ وَإِسْتَبْرَقِ مُّتَقَالِهِنَ أَنَّ

كَذَالِكَ وَزَوَّجْنَهُم بِحُورٍعِينِ ٥

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَكِهَةٍ ءَامِنِينَ ٥

لَا نَذُوقُونَ فِيهَا ٱلْمَوْتَ إِلَّا ٱلْمَوْتَ } ٱلْأُولَى وَوَقَائِمُ مَعَذَاتِ ٱلْجَحِيمِ ٥

فَضَّلَامِّن رَّبِّكَ ذَلِكَ هُوَٱلْفَوْزُٱلْعَظِيمُ ٥

فَإِنَّمَا يَسَّرْنَكُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ سَّذَكِ ون ٨٠

فَأَرْتَقِبُ إِنَّهُم مُّرْتَقِبُونَ ٥

SUURAT AL-JAASIYÁ

Makkal Obte, 37 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Oimbisa.

- 1. Caa-Miim- (edde faxem Yalli vaaxige).
- 2. A Qhuraanih oobiyyi Yallay mayso-ley naggaarah yanih kabuk vekke.
- 3. Diggah qaranwaa kee baaxô ginooy, ken nammayih addal ginoonak taniimit yeemene marah Yallih nabnaa kee dudda tascasse astooti tan.
- 4. Kaadu sinaamey Yalli siinit abe ginoo kee mutuccu ittaamat abeh yan ginoo kee fixiixisiyyat yaamineeh yasmite marah Yallaa kee Yallih diinih nabna tascasse astooti tan.
- 5. Kaadu bar kee lagó sittal abtah tan ciggiiliyyaa kee Yalli qaraanak oobiseh yaniimit roobuk baaxó kaat yaynuwwuh is qabaarah rabteeh kafteek lakal kaadu kulli kabuk caacayat abah yan Korankorsiyyat astooti tan kas-le maray kas-kassoowah.
- 6. Tamah Yallih astootiy nummah kol nakriyeeh koh warisna nabiyow, tokkel Yallaa kee Yallih yaabaay kay astootik lakal elle yaamineenim mayaabaay? Wohul aamine weenik.

ح ٱللَّهَ ٱلرَّحَمَٰزُ ٱلرَّحِي

تَنزيلُ ٱلْكِتَابِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلْعَزيز ٱلْحَكِيمِ ٥

إِنَّ فِي ٱلسَّمَوَاتِ وَٱلْأَرْضِ لَآيِئِتِ لِلْمُؤْمِنِينَ ٢

وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَالِيَبُتُ مِن دَابَّةٍ عَالِيَتُ لِقَوْمِ ئۇقنۇن

وَٱخۡتِلَفِ ٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ وَمَاۤ أَنزَلَ ٱللَّهُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مِن رِّزُقِ فَأَحْيَا بِهِ ٱلْأَرْضَ بِعَدَمَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ ٱلرِّيَاحِ ءَايَنتُ لِقَوْمِ يَعْقِلُونَ۞

> تِلْكَءَ ايَكُ ٱللَّهِ نَتُلُوهَا عَلَيْكَ بِٱلْخُقَّ فَبِأَيِّ حَدِيثِ بَعْدَ ٱللَّهِ وَءَايَنتِهِ عَثْوَمِنُونَ

7. Ummaan kaxxa dirablih maggo dambilih finqi yan.

45- Suurat Al-Jaasiyá

- 8. Yallih kitaabih aayoota kaal ankirriyimah yaabbeeh, tohuk lakat kaxxa-mariinitak koroosannul amo-ayxeeruk raaga tet aabbewaah innah, toysa nabiyow Jahannam giráh digaaláy kaa qansarissal kaa ayti-kumus.
- Kaadu ama maggo dambi-li Niqhuraanih aayootak-tu yeexege waqdi anqasah tet haysite. Too mari ken rammissa digaalálon ghiyaamah ayró Qhuraanal angaseenimih sabbatah.
- 10. Keenik (Ohuraanal angassa koros kinnuk) foocal jahannam yaniih, maaluu kee xaylok yeddereenim tu-keenih maxiqta kaadu Yallak kalah aqbaduk sugen yallitte Yallih digaalák keenih xiqtam maliiy, usun kaxxa digaalá-lon.
- 11. Nabiyow ama kol oobisne Ohuraan makot gexok tirtó kinni. sinni Rabbih aayootal koroositeeh, vengedde mari gansaru-le digaaláy lafet-le-lon ghiyaamah ayró.
- 12. Yalla kinni bad siinih qanteeh xabbacossem kay amrih dawaanik elle gexuuy, kay rizqhi elle gurrusuttoonu kaadu isin wohul kaa faatittoonu.
- 13. Kaadu qaranwaa kee baaxol tanim siinih qaneeh xabbacoyseh, woo nigmoota inkih kaak anuk. Diggah tohut Yallih inkittinaane tascasse astooti tan cubbusah yan marah.

وَيْلُ لِّكُلِّ أَفَّاكِ أَشِيمِ ۞

يَشَمَعُ عَايَاتِ ٱللَّهِ تُتَكَاعَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّرْيَسَمَعُهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابِ أَلِيمِ ٨

وَإِذَاعَلِمَ مِنْءَايَتِنَاشَيَّا ٱتَّخَذَهَاهُزُوًّا أُوْلَتِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ٥

مِّن وَرَآيِهِ مْجَهَ أَرُّ وَلَا يُغْنِي عَنْهُ مِ مَّا كَسَبُواْ شَنْعًا وَلَا مَا ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَوْلِيَا عَوَ لَهُمْ عَذَاكُ عَظِيرُ ١٠٠

هَٰذَاهُدَى ۚ وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِعَايَٰتِ رَبِّهِ مَلَهُمْ عَذَابٌ مِّن رِّجْزِ أَلِيمٌ ١

* ٱللَّهُ ٱلَّذِي سَخَّرَكُمُ ٱلْبَحْرَ لِتَجْرِيَ ٱلْفُلُّكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُواْ مِن فَضَلِهِ وَلَعَلَّكُمُ تَشْكُرُونَ ١

وَسَخَّرَ لَكُمْ مَّافِي ٱلسَّكَوَ تِ وَمَافِي ٱلْأَرْضِ جَميعًا مِّنْهُ أَإِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأَيْكِ لِقَوْمِ يَتَفَكَّرُونَ ٣

14. Ixxic Nabiyow yeemeneh yan marak; Yallih galtó qaagite sinniih, Yallih digaalák meesite sinni mari siinil baaham keenih caba, sinam (koros kinnuk) umaanék abak sugteemil Yalli isih ken galatuh.

45- Suurat Al-Jaasiyá

- 15. Mege taamá abe num isi nafsih sabbatah abaah, uma taamá abe num isi nafsik-tu kala, sinaamey sarra sinni Rabbi fan gacsimetton qhiyaamah ayró.
- 16. Yalli nummah xiibiteh israa-iil xayloh kitab (tawraat kinnuk)kee ixxigay sinam fan edde meklaanaa kee nubuwwat keenih necee axcuk. Kaadu meqe rizqhiy calaalik yani keenih neceeh, ken waktih marak ken muxxusneh axcuk xiibite.
- 17. Kaadu diinik calaalii kee caraamu baxxaqqa keenih hayta madqooqi keenih (israa-iil xaylo kinnuk) necee. Sitta mawannon ixxiga keenih temeeteek lakal akke waytek Nabii Mucammadah lon kuuxewaynaanay ken fanal yanih sabbatah. Diggah nabiyow ku-Rabbi ken fan meklele Ohiyaamah ayró sitta elle waak sugeenimil.
- 18. Tohuk lakat Nabiyow diini caagidik baxxaqqa-le gitih bagul koo hayne, tokkel kaa katayaay cakki aaxige sinni marih (koros kinnuk) kalbifayxi makataatin.

قُل لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ يَغْفُرُواْ لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ ٱللَّهِ لِيَجْزِي قَوْمًا بِمَاكَ انُواْ يَكْسِبُونَ ١

> مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلْنَفْسِيِّهُ وَمَنْ أَسَاءً فَعَلَيْهَا أَثُمَّ إِلَىٰ رَبَّكُو تُرْجَعُونَ ٥

وَلَقَدْءَ اتَيْنَا بَنِيَ إِسْرَاءِيلَ ٱلْكِتَابَ وَٱلْحُكُمُ وَٱلنُّهُوَّةَ وَرَزَقَنَاهُمُ مِّنَ ٱلطَّيِّبَتِ وَفَضَّ لَنَاهُمْ عَلَى ٱلْعَالَمِينَ ١

وَءَاتَيْنَهُم بَيِّنَاتِ مِّنَ ٱلْأَمْلُ فَمَا ٱخْتَلَفُوٓا ۗ إِلَّامِنْ بَعْدِ مَاجَآءَهُمُ ٱلْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ إِلَّا رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَرُ ٱلْقِيكَمَةِ فِيمَا كَانُواْفِهِ يَخْتَلُقُونَ ١

ثُمَّجَعَلَنَكَ عَلَىٰ شَرِيعَةِ مِّرِبَ ٱلْأَمَّرِ فَٱتَّبِعْهَا وَلَاتَتَّبِعْ أَهْوَاءَ ٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ٥

- 19. Diggah usun Nabiyow Yallak tu-koh maxiqan. Kaadu diggah daalimiinik gari keenik gari awlah yaniih, Yalli isik meesita marih awlaytuh yan.
- 20. Nabiyow a-Qhuraanay kol oobisne sinaamah sorkocobbaxi intiitaay, tirtooy, xuwaw kinni, yaamineeh yasmite marah.
- 21. Hinnay umaaneená abe mari, yeemeneeh magaaneená abbaasite marih innah massa ken abnuwaynam yakkaleenii keenik manóo kee rabal, manxu umá meklaay usun abaanam moomintuu kee korosta massoysan waqdi.
- 22. Kaadu Yalli qaranwaa kee baaxó cakkil gine, ummaan nafsi abitti heemil galtimâ gidih akeeral usun andullume kal.
- 23. Isi kalbi-fayxi isi Yallah haysite numuy ixxiga luk Yalli gitak makkoyseeh maabbaa kee lubbi kak alfeeh kaadu intik mabla kak alfe numih caalat yoh warisey Nabiyow. Tokkel iyyi tirri kaa haah Yalli kaa makkoyseek lakal, (tirri kaa haytam matan). kee sinaamey makassittaanaa? Yalli woh kak abe num way tirri axcewaam!
- 24. Koros itteh manó matan elle nan addunyâ manó akke waytek, gari nek rabaah gari nek yaabukeeh nuwwah, wakti nel aba tatriyyak sah nee qiddam matan iyyen. Usun wohut ixxigah loonum malon, usun

إِنَّهُ مُرَكَن يُغُنُو أَعَنكَ مِن ٱللَّهُ شَيَّأُ وَإِنَّ ٱلظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ مَ أُوْلِيَآءُ بَعْضٌ وَٱللَّهُ وَلِيُّ ٱلْمُتَّقِينَ ١

هَلْذَابِصَلَّيْرُ لِلنَّاسِ وَهُدَى وَرَجْ مَةُ لِّقَوْمِ يُوقِنُونَ ۞

أَمْرِحَسِبَ ٱلَّذِيرِ َ ٱجْتَرَكُواْ ٱلسَّبَّاتِ أَن نَّجْعَلَهُمْ كَٱلَّذِينَءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّلِحَاتِ سَوَآءَ مَّحْبَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَآءَ مَا يَحَكُمُهُ رِبَ ١

وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقّ وَلِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَاكَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظَامُونَ ١

أَفَرَءَيْتَ مَن ٱتَّخَذَ إِلَهَهُ وهَوَلهُ وَأَضَلَّهُ ٱلدَّدُ عَلَىٰعِلْمِ وَخَتَرَعَلَىٰ سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِ عِشَوَةً فَهَن يَقديه مِنْ يَعْد ٱللَّهُ أَفَلا تَذَكَّرُونَ ١

وَقَالُواْمَاهِيَ إِلَّاحَيَاتُنَاٱلدُّنْيَانَمُوتُ وَنَحْيَاوَمَا يُهۡلِكُنَاۤ إِلَّا ٱلدَّهۡرُوۡمَالَهُم بِنَالِكَ مِنْ عِلْمٍ ۖ إِنْ هُمۡ إِلَّا يَظُنُّونَ ٢

tû-bagul ma yanin yakkaleenih ikkal iyye Yalli.

- 25. Kaadu Ni-aayoota (Ohuraan kinnuk) baxxaqqaluk keenil tankirriyime waqdi, ken tû-haysit tu-hinna, nabbobtiy rabte baaha iyyaanam akke waytek, ittaanamal numma-le mara tekkeenik.
- **26.** Nabivow keenik ixxic: sin taynuwweeh sarra sin qiddam Yalla. Tohuk Lakal qhiyaamah ayró sin gaabossam Kaa kinni woh agay-waaga aalle kal. Kinnih ikkal maggo mari mayaaxiga Yallih dudda
- 27. Oaranwaa kee baaxô reedá Yalli-le, ghiyaama solta ayró Yallih inkittinaanee kee Yalli isi farmoytal oobiseh yan aayoota yangadde mari (koros kinnuk) kasaaritaah fingitah too ayró.
- 28. Kaadu Nabiyow qhiyaamah ayró ummootak kulli ummat guluubah anuk ken table, kulli ummat-le kitab (tet taamoomi elle tunkuttube kitab kinnuk) fan secsimta, ta-ayró abak suggu itteenimil galtimetton (magaané tekkek hinnay umaané tekkek) keenik iyya Yalli.
- 29. Ah Ni-kitaabay cakkil siinil sumaaqita, diggah Nanu Nimalayka amrisak sugne isin abak suggu itteenim siinik yaktubeenimil.

وَإِذَاتُتُلَا عَلَيْهِمْ ءَايَاتُنَا بَيّنَاتِ مَّاكَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَن قَالُواْ أَنْتُواْ بِعَابَآبِنَآ إِن كُنتُمْ صَدِقِينَ ٥

قُلْ اللَّهُ يُحْمِيكُمْ ثُرَّيْمِيتُكُو ثُرَّيْمِي فَكُو تُرَّجَمَعُكُمْ إِلَى يَوْمِ ٱلْقَيْمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكُوَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُهُ نَ ٦

وَ ِللَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَوَاتِ وَٱلْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يَوْمَدنَكِنَّتُهُ ٱلْمُتَطِلُونَ ١

وَتَرَىٰكُلَّ أُمَّةِ جَاثِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ يُدْعَىۤ إِلَى كِيَبِهَ ٱلۡيَوۡمَ تُحْزَوْنَ مَاكُنَّةُ تَعْمَلُونَ ٨

> هَذَاكِتَبُنَا يَنطِقُ عَلَيْكُمْ بِٱلْحَقَّ إِنَّاكُنَّا نَسْتَنسِخُ مَاكُنتُمْ تَعْمَلُونَ ١

30. Tokkel yeemeneeh mege taamoomi abe marah tu-gactek, ken Rabbi isi jannat ken culsa isi racmatah woo culim usuk baxxaqqa-le affaafa (limaya).

45- Suurat Al-Jaasiyá

- 31. Kaadu koroosite marah tu-gactek, Yi-aayoota siinil ankirriyimak masuginnaa addunyal? keenik iyya Yalli, tokkel tet ankacissanaah teetil taamineenimik kaxxa mariinitteeniih uma marav koroositeh iyyah sugten.
- 32. Diggah Yalli Ohiyaamah ayró magooqak sinam ugusu waamah hee xagni nummaay, Ohiyaamá akkelem agay waaga mali siinik iyyan waqdi, Qhiyaamá kinnim manaaxiga is takku waytam manakkala, akkal akke waytek kaadu nanu asmatah tet nummavsa mara hinnino ittan.
- 33. Akeeral keenih (koros kinnuk) tumbullee, addunyal abak sugen uma taamoomi kaadu keenil obteeh maro keenit hayte Yallih digaaláy elle angasak sugeeni.
- 34. Kaadu Yalli korosuk iyyah; a saaku jahannam giráh digaalál sin cabnaah tanoonay sin inna, addunyal Yooy sin Rabbi kinnih iyyal taamineeniih sin ayróh angaaraw nummassaanam kah cinten innah kaadu orbeyná siinik jahannam giraáy, isin sin cata mara manton Yallih digaalák.

فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهُ وَذَالِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْمُينُ ﴿

وَأَمَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ أَفَلَمُ تَكُنَّءَ ايَنِي تُتَلَىٰ عَلَيْكُمْ فَٱسۡتَكۡبَرۡتُو وَكُنۡتُمۡ قَوۡمَا مُجۡرِمِينَ ١٠

وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعُدَاُللَّهِ حَقٌّ وَٱلسَّاعَةُ لَا رَبَّ فِيهَا قُلْتُم مَّانَدُرِي مَا ٱلسَّاعَةُ إِن نَّظُنُّ إِلَّا ظَنَّا وَمَانَحُنُ بِمُسْتَقِنانَ ٢

> وَبَدَا لَهُمْ سَيِّعَاتُ مَاعَمِلُواْ وَحَاقَ بِهِمِ مَّا كَانُواْ بِهِ عِيَسْتَهْزِءُونَ ١

وَقِيلَ ٱلْيَوْمَرَنَنسَكُمْ كَمَانَسِيتُهُ لِقَآءَ يَوْمِكُمُ هَاذَا وَمَأْوَلِكُوْ ٱلنَّارُ وَمَالَكُوْ مِن نَّلِهِ بِنَ كَ

- 35. Ama digaalá sin kah geytem diggah isin Yallih aayoota angasah haysitteeniih, addunyâ manó sin duquurusseemih sabbata. Asaaku girák ken tayyaaqeeh ken sahittaah, addunyah ken gacissaah toobat keenik oggoltam matan.
- 36. Faylá Yalli-le, qaranwâ Rabbiiy, baaxô Rabbi, ginnimmi itteemih Rabbi kinni.
- 37. Kaadu Yalli qaranwaa kee baaxól kaxxiina-le, usuk mayso-li, naggaara.

ذَلِكُمْ بِأَنَّكُمُ ٱتَّخَذَتْهُ ءَايَتِ ٱللَّهِ هُـزُ وَإِوَغَرَّ تُكُو ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَأْفَٱلْمِوْمَ لَايُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَاهُمْ يُسْتَعْتَبُونَ

فَلِلَّهِ ٱلْحُمَّدُ رَبِّ ٱلسَّمَوَتِ وَرَبِّ ٱلْأَرْضِ رَبِّ ٱلْعَالَمِينَ 📆

وَلَهُ ٱلْكِبْرِيَآءُ فِي ٱلسَّمَوَاتِ وَٱلْأَرْضُ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُٱلْخَكِيمُ۞

SUURAT AL-ACOHAAF

Madiinal Obte, 35 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Caa-Miim (edde faxem Yalli vaaxige).
- 2. A kitaabih oobiyyi Yallay maysolev naggaarah yanik yekke. (Ohuraan kinnuk).
- 3. Oaranwaa kee baaxooy ken nammayih fanat tanim magininnino cakkii kee muggagsimeh yan waktih (udduruh) akkewaytek. Kaadu koroosite mari ken akak meesiiseenimit (takkaawiseenimit) derre cabe.
- 4. Nabiyow keenik ixxic: (Akorosuk) yoh warisay Yallak kalah taqbudeenim, baaxok gineenim yoo uybulluyay, hinnak usun garanwâ ginot gabah-agle maay lon? Qhuraanak naharat Yallih xaquk oobe kitab yoh baahay, hinnay dumi qilmik raqte raatittey ahnummassa yoh baahay? Numma-le mara tekkeenik.
- 5. Hoxah iyyi gacaah Yallak kalah Qhiyaamah ayrô fan tu-keenil gacsewayta Yallitte yaqbude marak, usun ken gibaadak garcit anuk?

تَنزيلُ ٱلْكِتَابِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَكِيمِ

مَاخَلَقُنَاٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَابَيْنَهُمَآ إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَأَجَلِمُّسَمَّى وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ عَمَّآ أَنْذِرُواْ مُعَرضُونَ ٣

قُلِّ أَرَءَ يَتُم مَّا تَدَّعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَرُونِي مَاذَاخَلَقُواْ مِنَ ٱلْأَرْضِ أَمْلَهُمْ سِرِّدُكُ فِي ٱلسَّمَوَتِّ ٱئَتُونِي بِكِتَبِ مِّن قَبْلِ هَاذَآ أَوۡ أَثَرَةِ مِّنْ عِلْمِ إِن كُنتُمُّ صَادِقِينَ ٢

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن بَدْعُواْمِن دُونِ ٱللَّه مَن لاً يَسْتَجِيبُ لَهُ وَإِلَىٰ يَوْمِ ٱلْفَيْكَمَةِ وَهُمْ عَن دُعَآبِهِ مَ غَلْفُلُونَ ٥

- 6. Kaadu sinam gaabowsimta waqdi (Qhiyaamah ayró kinnuk) naqboytitte keenik yakkeeniih, keenih abak sugen qibaada keenik yangaddeenih (ken Yallitte).
- 7. Nastootiy baxxaqqa-le keenil tankirriyime waqdi, koroosite mari qhuraanak iyyeh keenih yemeete waqdi ah baxxaqqa-le baaba.
- 8. Hinnak Nabii diraabah kaa(Qhuraan kinnuk) ginnaasiteh iyyaanaa? Keenik ixxic nabiyow; Yallal diraabah kaa ginnaasiteyoo tekkek, Yallak tu yoh maxiqtan wohul yoo digaalam faxek. Usuk (Yalli) ixxigah siinik edde yayseh isin edde giirissaanah taniinimit.yoo kee sin fan sumaaqah Yalli duudah, kaadu usuk dambi cabti-li xuwaw-li.
- 9. Ixxic nabiyow anu farmoytiitik naharsi num makkiyo.Yalli yok abuwaam maaxigaay siinik abuwaam maaxiga addunyal, anu katayam mayyu sin edde amrisaamal wacyih Yalli yol oobisem akke waytek. Kaadu anu kalah yan num hinniyo, baxxaqqa-le meesiise (takkaawise) akke waytek.
- 10. Ixxic nabiyow korosuk yoh warisay a qhuraan Yallih xaquk yen kaa tekkeeh, isin kaal koroositteeniih, israa-iil xaylok sumaaqite num ta Qhuraanih innah taniimil sumaaqiteeh kaa nummayseeh isin woh kaxxa- mariinoh tengeddeenik sin cal manna akkelee?, Diggah Yalli tirri mahaa daalimiinih yan mara.

ۅٙڸۣۮؘٳۘۘڂؙۺۣڗۘٳڵؾۜٲڛؙػڶۏؙٳڵۿؙؗؠٞٲۧۼۮٙٳٙءۘۅؘڲٵڡؙؗۅ۠ ؠؚۼؚؠٵۮؿۿؚۣۄۧڴڣڕؽڹٙ۞

ۅٙٳۮؘٲؿؙؾۘڸ؏ٙؽؿۿؚۯٵؽؿؙٵؠؾۜٮ۫ؾؚٵٙڶٲڷؘؽڹػؘڡؘٛۯؙۅ۠ٲ ڸڵڂقۣٙڶڡۜٵۼؖٲ؞ۿڗۿڶۮٳڛڂڒؙؿؙؠؽڽۢٛ۞

أَمْ يَقُولُونَ اَفْتَرَلَهُ ۚ قُلُ إِنِ اَقْتَرَيْتُهُۥ فَلَا تَتَلِكُونَ لِي مِنَ اللّهِ شَيَّاً هُوَاَعْلَمُ بِمَا تُقْيضُونَ فِيدٍّ كَفَى بِهِ ع شَهِيدًا ابَيْنِي وَبَيْنَكُرٍ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۞

قُلُمَاكُنتُ بِدْعَاقِنَ ٱلرُّسُٰلِ وَمَاۤ أَدْرِى مَا يُفْعَلُ بِي وَلَابِكُوۡ ۚ إِنۡ أَتَيْعُ إِلَّا مَا يُوحَىۤ إِلَىَّ وَمَاۤ أَتَاْ إِلَّا نَذِيرُ مُّبِينٌ ۞

قُلُّ أَرَءَ يَتُمُ إِن كَانَ مِنْ عِندِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمُ بِهِ عَنْ اللَّهِ وَكَفَرْتُمُ بِهِ عَ وَشَهِدَ شَاهِدُ مِنْ بَنِيَ إِسْرَتِ يلَ عَلَى مِثْلِهِ عَ فَعَامَنَ وَالسَّتَكَبَرُّتُو إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الظَّلِلِمِينَ ۞

- 943
- 11. Kaadu koroosite mari nummayse marak iyyeh a qhuraan meqem akkinnay kaa nek aakamuk manannon, kaadu kaal tirri axceween waqdi ah raage diraaba (almumma) axce-lon.
- 12. Kaak naharat yan Nabii Muusâ kitaabay miraacinnuu kee nacrooruh oobe kinni kaa kataate marah (israa-iil xaylo kinnuk) kaadu ah qhuraan kitaabay garab afat oobey kaak duma obte kitooba nummaysa umeynit meesiisuh, megeynit aytikumusuh. (berrakisuh).
- 13. Diggah ni Rabbi Yalla iyyeeh, wohuk lakal iimaan bagul yeedee mari, foocal taniimih meesi maloonuuy kaadu usun wadir ragteemil rooká malon.
- 14. Woh jannatti maray kay addal waara, addunyal abak sugen mege taamoomih galtoh.
- 15. Seehadaytu farrinneh isi xaleynah yamqeemil, kay ina gibdaabinal kaa tussukuqqeeh, gibdal kaa xalte, kay iná kaa bagut quuktem kee kaa mullasseemih fan soddom alsa vakke. kas kee kuwwat kaak duudaah Furrayniino dudduuy morootom karma guffu haa waqdi, ku-niqmatay yoo kee yi -xaleynah tecee faatitam yol bicis yi Rabbow, kaadu atu kicinto mege taama abam yol bicisaay yi-samad yoh eymeq iyye.diggaluk anu koo fan gaceeh anu diggah muslimiinik numuk teyna kinniyok.

وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لِلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَوْكَانَ خَيْرًا مَّاسَبَقُونَآ إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْ تَدُواْبِهِ فَسَتَقُولُونَ هَلِذَآ إِفَكُ قَدِيمٌ ١

وَمِن قَبْلهِ وكِتَكُمُ مُوسَى إمَامًا وَرَحْمَةً وَهَاذَا كِتَابٌ مُّصَدِّقٌ لِّسَانًا عَرَبِيًّا لِيُنذِرَ ٱلَّذِينَ ظَامَهُ أَوَ بُشَّرَىٰ لِلْمُحْسِبِينَ ١

إِنَّ ٱلَّذِينِ قَالُواْرَتُّنَا ٱللَّهُ ثُمَّ ٱسْتَقَامُواْ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَاهُمْ مَيَحْزَنُونَ ١

أُوْلَيْهِكَ أَصْحَابُ ٱلْجَنَّةِ خَلِدِينَ فِيهَا جَزَآءُ بِمَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ١٠٠

وَوَصَّيْنَا ٱلْإِنسَانَ بَوَلِدَيْهِ إِحْسَانَّا حَمَلَتُهُ أُمُّهُ وكُرُهَا وَوَضَعَتْهُ كُرُهَا ۖ وَضَعَلْهُ وَوَفِصَلْهُ و ثَلَتُهُ نَ شَهِرًا حَتَّى ٓ إِذَا بِكُغَ أَشُكَّ هُو وَبِكُغَ أَرْبَعِينَ سَنَةَ قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِ أَنْ أَشْكُم نِعْمَتَكَ ٱلَّتِيٓ أَنْعَمْتَ عَلَى ۗ وَعَلَى وَلِدَى وَأَنْ أَعْمَلَ صَلِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحُ لِي فِي ذُرِيَّتِيَّ إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ ٱلْمُسْلِمِينَ ٥

- 16. Too mari aben mege taama kak oggollaah, umaanek abeenim akah cabna Mara usun jannatti marat anuk, toh nummâ xagnay kah xagnisimeenî sugeeni.
- 17. Isi namma xaltanik uf siinik iyye num: inni Qhabrik Nuwwuk awqeemih yoo xagnissaanaa rabeek geeral? nummah yok naharat maggo horaari tatur teeh keenik tuduurem anee waakaa ken nammay Yallat kaah xaaqimak. Fingi (koh booleyik) koh yanik rabak lakal ugut yanim nummas! Diggah yallih xagni nummak, A isin ittaanam naharsi marih hayyayoonak sa tu hinna iyya.
- 18. Woo mari yallih maxco (digaala) elle dabagte maray keenik naharat taturteh tan ummattah loowot yani jinnii kee seehadak, diggah usun kasaarite marâ sugen.
- 19. Ummaan mari keenik abiteemih arac le, (uma maraa kee mege marak) (Yallih garil qhiyaamah ayró) kaadu ken taamoomih galto keenih duudusuh- usun andullume kalah..
- 20. Koroosite mari giral xayyoysimu waa ayró digaalah, keenik iyyaanah sinni maqaane siinik addunyâ manol tatrusutteeniih, teetil hatak teenih, asaaku galtimetton a-korosey sin tayqunxee (rammissa) digaalal, baaxô bagul cakki maliinoh abak sugten kaxxamariinoo kee, Yallih amrik abak sugten mawqâ sabbatah.

أُوْلَيَهِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَاعَمِلُولُ وَيَتَجَاوَزُعَن سَيَّاتِهِمْ فِيٓ أَصْحَبِ ٱلْجَنَّةِ وَغَدَ ٱلصِّدُقِ ٱلَّذِي كَانُواْ يُوعَدُونَ ١

٤٦- سورة الأحقاف

وَٱلَّذِي قَالَ لِوَلِدَيْهِ أُنِّ لَّكُمَّا أَتَعِدَ انِنِيٓ أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ ٱلْقُرُونُ مِن قَبْلِي وَهُمَا يَسۡتَغِيثَانِٱللَّهَ وَيۡلَكَءَامِنۡ إِنَّ وَعۡدَٱللَّهِ حَقُّ فَيَقُولُ مَاهَنِذَآ إِلَّا أَسَطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ۞

أَوْلَتِيكَ ٱلَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ ٱلْقَوْلُ فِيٓ أُمِّمِ قَدْ خَلَتْ مِن قَبِلهم مِّنَ ٱلِجِنِّ وَٱلْإِنِسُ إِنَّهُ مُكَانُواْ خَسِرِينَ ﴿

> وَلِكُلِّ دَرَجَتُ مِّمَّاعَمِلُوٓ أَولِيُووَفِيَّهُمْ أَعْمَلَهُمْ وَهُوۡ لَا يُظۡلَمُونَ ١٠

> وَيَوْمَ يُعۡرَضُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ عَلَى ٱلنَّارِ أَذۡهَبۡهُ طَيِّكَتُدُ فِي حَيَاتِكُمُ ٱلدُّنْيَا وَٱسْتَمْتَعْتُهُ بِهَا فَٱلْيَوْمَ تَجْزَوْنَ عَذَابَ ٱلْهُونِ بِمَاكُنتُمْ تَسۡتَكُبُرُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِ بِغَيۡرِ ٱلۡحَقِّ وَبِمَا كُنتُ تَفْسُقُونَ ۞

- 21. Nabiyow ken kassis qaad toobokoyta Nabii Huud acqhaaf degsita aracal isi-Mara meesiise (takkaawise) waqdi, nummah farmoytit taturteh sinni mara meesiisak (takkaawisak) kaak naharataay, kaak lakat, yallak sah tu-aqbude waytaanama axcuk. anu siinih meesitahak kaxxa ayroh digaalak.
- 22. Kaak iyyen Atu ni-yallitteh qibaadak nee maktuh neh temeetee? Toysa nee kah xagnissa (diggaala) neh bah numma yaccee marih num tekkek.
- 23. Nabii Huud iyyeh cagalah digaala edde tamaate waktih (uddurih) ixxiga yallih garil taniih anu edde rubsumem sin gudduysa.takkay immay anu yaagime marah sin able.
- 24. Qamburreh anuk tet yublen waqdi Woo digaala, ken dagoorih fanah afkanuk, ah gamburrey neh radduwayta iyyen. Tonna hinnay is sissikaane kak faxak sugteenimi, usuk caacayay qansarissa digaalá edde tani kinni keenik iyyen.
- 25. Isi Rabbih amrih ummaanim baysa caacaya, toysa ken dabooqak sah tu-keenik ambulleekal maacisen. tonnah tan digaalah galatna umeyniitih yan mara.
- 26. Nummah Yalli xiibitak iyyeh; (qhureyshey) siinih abe wayne arac keenih abne addunyal

* وَٱذْكُرْ أَخَاعَادِ إِذْ أَنذَرَ قَوْمَهُ مِالْلاَّحْقَافِ وَقَدْ خَلَت ٱلنُّذُرُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ أَلَّا تَعَيُدُوٓ إِلَّا ٱللَّهَ إِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيْكُو عَذَابَ يَوْمِرعَظِيم اللهُ

٤٦- سورة الأحقاف

قَالُوٓ ٱلْجَعْتَنَالِتَأْفِكَنَاعَنَ ءَالصَتِنَافَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّيدِ قِينَ اللَّهِ

قَالَ إِنَّمَا ٱلْعِلْمُ عِندَ ٱللَّهِ وَأُيلِّغُكُمُ مَّاۤ أُرْسِلْتُ به و لَلِكِنَّ أَرَيْكُمْ قَوْمَا تَجْهَا لُونَ اللَّهِ

فَلَمَّا رَأُوهُ عَارِضًا مُّسَتَقْبِلَ أُوْدِيَتِهِمْ قَالُولْ هَاذَاعَارِضٌ مُّمُطِئُ نَأْبَلِ هُوَمَا ٱسۡتَعۡجَلْتُهِ بِهِ وَيِحُ فِيهَا عَذَابُ أَلِيهُ

تُدَمِّرُكُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِرَيِّهَا فَأَصْبَحُواْ لَا يُرَيَ إلَّا مَسَكِنُهُمَّ كَذَالِكَ نَجْزِي ٱلْقَوْمَ ٱلْمُجَوِمِينَ

وَلَقَدُ مَكَّنَّاهُمْ فِيمَآ إِن مَّكَّنَّكُمْ فِي مِ وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعَاوَأَيْصَدًا وَأَفْدَةً فَمَآأَغْنَى

(qaad kinnuk), kaadu maabbaay, mabulwaa kee sorkocobbaxitte keenih neceeh, tokkel ken maabbaay ken mabulwaa kee, ken sorkocobbaxitte tu-keenih maxiqinna yallih astooti angadduk sugeenimih sabbatah.kaadu elle anqaasak sugen digaala keenil obteh.

- 27. Kaadu nummah Yalli xiibitak ivveh; makki-maraw sin deraafel sugte magaaloolih mara bayisneeh, astooti keenih baxxaqisneh yaduure mara yakkeenî gidah. edde sugen koroosannuk.
- 28. Macah ken cate wayteeh Yallak kalah Yallat nee xayyoyse-leh haysiten Yallitte? cato hinnay sinnih amoh keenik bayen, kaadu toh ken dirab kee usun ginnaasitak sugen aneewavnu kinni.
- 29. Nabiyow kassis jinnik horta yakke mari qhuraan kok ankacisuh koo fan makne wagdi, kaah mododdu iyyeeniih tibbixica Qhuraan naabbemkeh ittak iyyen.Nabii Qhuraanak gaba kale waqdi sinni marâ fan Yallih digaalak meesiisa (takkaawisa) marah anuk vendebben.
- 30. Jinni isi marak: yi-maraw! Diggaluk nanu noobbeh kitaabay muusak lakal obsime isik foocat tanim nummaysak cakkii kee massa-le gitâ fan yascasse.

عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلآ أَبْصَرُهُمْ وَلآ أَفِدَتُهُم مِّن شَيْءٍ إِذْ كَانُواْ يَجْحَدُونَ عَايَاتِ ٱللَّهِ وَحَاقَ بهمرمّاكانوا بهديسَتَهْزءُونَ ١

> وَلَقَدَأُهۡلَكُمُ مِّنَ ٱلْقُرَىٰ وَصَرَّفْنَا ٱلْآيِكِتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ١

فَلَوْلَا نَصَرَهُمُ مُ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ قُرْبَانًا ءَالِهَ أَنَّ بَلْ ضَلُّواْ عَنْهُمْ وَذَلِكَ إِفَّكُهُمْ وَمَاكَانُواْ يَفْتَرُونَ ٨

وَإِذْ صَرَفْنَ آإِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ ٱلْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ ٱلْقُرْءَانَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوۤاْ أَنصِتُوٓاً فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَى قَوْمِهِم مُّنذِرِينَ

قَالُواْ يَكَقُومَنَا ٓ إِنَّا سَمِعْنَا كِتَبَّا أَنزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى ٱلْحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقِ مُّسْتَقِيمِ

- 31. Ni-maraaw! Oggola Yalla fan seecé (Nabii Mucammad kinnuk) Oggolaay kaadu kaa nummaysa, yalli sin dambitte siinih cabeleeh, qansarissa digaalak sin naggoyselek. (catelek).
- 32. Yallih farmoytay Yallâ fanah sinam seeca oggole wee num usuk baaxô bagul Yallak yassaqqee num hinna, Yalli kaa digaalam faxek. Usuk Yallak kalah catevnit mali, too mari baxxaqqa-le finqih (hoxih) addat yan.
- 33. Diggah yallay qaranwaa kee baaxo gine ken ginot taqbewee rabtem yaynuwweemih duddalem ma yaaxigaanaa? Yeey, Yalli woh duudah, diggaluk usuk ummaanimih abtol dudda-li.
- 34. Kaadu koroosite mara giral xayoysoonu waan ayró (qhiyaamah ayró kinnuk) a-digaalá cakki hinnaa keenik iyyan? Yeey, cakki kinnih ni-Rabbow kol xiibitna immay iyyan.toysa tamoysa tadigaalá angadduk tet sugteenimih sabbatah keenik iyyan.
- 35. Toysa isbir nabiyow, farmoytiitik digga-lé farmoytit kah tisbire innah, kaadu keenih magataatakin kah xagnisimeenim digaalák yabloonu waan ayro, laqok inki saaqatak sa tu suge weenih innah gacca axceloonuk.amah gudduysiyya! Edde luk Yallih amrik tawqók sah fingittam matan Yallih digaalat.

يَنْقُوْ مَنَآ أَجِيبُواْ دَاعِيَ ٱللَّهِ وَءَامِنُواْ بِهِ عَ يَغْفِرْ لَكُ مِن ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُمْ مِنْ عَذَاب أليمراث

وَمَن لَّا يُجِبْ دَاعِيَ ٱللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزِ فِي ٱلْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِن دُونِهِ ۚ أَوْلِيَآ ۚ أَوْلَيَكَ ۗ أَوْلَيَكَ اللَّهِ في صَلَالمُّبين ٢

أُوَلَمْ يَرَوْاْ أَنَّ ٱللَّهَ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱللَّهَ مَوَتِ وَٱلْأَرْضَ وَلَيْرِ يَعْيَ بِخَلْقِهِنَّ بِقَادِرِعَلَيَّ أَن يُحْدِي ٱلْمَوْ قَلَ بَلَنَّ إِنَّهُ وَعَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿

وَيَوْمَ يُعْرَضُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ عَلَى ٱلنَّارِ أَلَيْسَ هَاذَا بٱلْحَقُّ قَالُواْبِكَي وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُواْ ٱلْعَذَابَ بِمَا كُنتُهُ تَكُفُّ وُنَ ٢

فَأَصْبِرُكُمَاصَبَرَأُوْلُواْ ٱلْعَنْ مِمِرِ - ٱلرُّسُل وَلَا تَسْتَعُجل لَّهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَايُوعَدُونَ لَوْ يَلْبَثُواْ إِلَّا سَاعَةَ مِّن نَّهَارِ بَلَغُ فَهَلَ يُهَلَكُ إِلَّا ٱلْقَوَمُ ٱلْفَاسِ قُونَ ٥

SUURAT MUCAMMAD

47- Suurat Mucammad

Madiinal Obte, 38 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- Koroositeeh Yallih gitak (kay diinik) sinam waase mari, ken taamoomi Yalli bayseh.
- 2. Kaadu Yalla nummayseeh meqetaamoomi abeeh, Mucammadal مَمْ اَلْمُعْكَلِيْهُ وَسَكَّمْ obsime Qhuraan nummayse marah, usuk cakkil ken Rabbih xaquk oobe kitab kinni, ken Rabbi ken umaaneena keenik duugeeh, caagid keenik yeymeeqeh addunyaay akeeral.
- 3. Toh kah kinnim diggaluk koroosite mari baatil kataateeh, diggah yeemene mari sinni Rabbi-le kabuk yan cakki kataateemih sabbata, tonnaah Yalli ken ceelallo sinaamah baxxaqisa.
- 4. Yeemene maraw koroosite marat garaytan waqdi fillitte atkah keenik atuka, tohuk lakal ken boolassa haytan waqdi qidim kee muduumat, seewak axaw karriqqi (diggi) hayisa, wohuk gamadal annaak (cindah) ken fakiiy, fidá keenik bee tika, qeebi gaba kalla haah silac baaxol hayya haanam fanah, koros caagid too elle warraye inna kinni, Yalli faxinnay qeb maliinoh keenik (koros kinnuk) catoo kee qokol

ٱلَّذِينَكَفَرُواْوَصَدُّواْعَنسَبِيلِٱللَّهَوَأَضَلَّ أَعْمَلَهُمْ ۞

ۅۘٲڵؖڍؘڽڹٵڡٮؘؙۏؙٳٶؘۼؚٮڶۅٲٵڵڞٙڸٳڂٮؚۏٵڡٮؘۏٳٝؽؖڡٵ ڹؙڗؘۣڶۘٷڶڞؙػڒۅۿۅؙۘڷڵۊؙؙٞڡڹڗٙؠۣۨۿؚۿٙڴؘڗؘۼؠٞۿ۫ ڛؾؚۜٵڗڥٟ؞ٝۅٲٞڞڵڂؘٵڶۿؙۿ۞

ذَلِكَ بِأَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱتَبَعُواْ ٱلْبَطِلَ وَأَنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَبَعُواْ ٱلْحَقَّ مِن زَّبِهِ مُّرِكَذَلِكَ يَضْرِبُ ٱللَّهُ لِلنَّاسِ أَمَّنَاكُهُمْ

فَإِذَالَقِيدُ أُلِنِينَ كَفَرُواْ فَضَرْبَ الرِّقَابِحَتَّى إِذَا أَغْمَنْهُمُوهُمْ فَشُدُواْ الْوَثَاقَ فَإِمَامَنَّا بَعَدُ وَإِمَّا فِدَاَءً حَتَّى تَضَعَلُقُرْ لِ أَوْزَارَهَا ذَلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لاَ تَتَصَرَمِنْهُمْ وَلَكِن لِيَبْلُواْ بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ وَلَلْذِينَ قُتِلُواْ فِي سَبِيلِ اللّهِ فَلَن فِضلَ أَعْمَلُكُمْ إِنَّ

949

moominiinih akkuk yen, qeb maliinoh. Kinnih immay yalli qeebih sin kah amrisem garu-garut siinik mokkoruh abe, Yallih gitah qiddiime marak toysa Yalli ken taamoomi keenik ma baysa.

- 5. Tirri ken heeleeh ken caagid aymaaqele.
- Kaadu jannat ken culusele, kaa ken aysaxxaguk (maraay-le arac aysaxxaguk).
- Kee yalla nummayse maraw! Yalla qokolten sin tekkek (Yallih diinil), usuk qokle sin leeh, sin dadooba daabisele.
- 8. Koroosite mari finqah yan finqa-le kaadu Yalli ken taamoomi bayseh.
- Too finqi ken kah geem diggah Yalli oobisem yinqibeenimiiy eddeluk, ken taama bayseh.
- 10. Baaxol ma-gexaana innaa keenik dumi marih ellecabo kah tekke inna yabloonuh? Yalli dabooqa keenil yiggiggileeh, bayseh, kaadu a koros wonnah tan digaala le.
- 11. Toh kah kinnim diggah Yalli yeemene marih awlaay, diggah koroosite mari awlah lem mali.
- 12. Diggah Yalli yeemeneeh meqetaamoomi abe mara jannootay guba weeqaytitte kak gexxa culsa, koroosite marii hatkaanaah saqi elle yakme innal yakmen addunyal kaadu girá ken orbeyna.

سَيَهْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ ٥

وَيُدۡخِلُهُ مُ الۡجُنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ ٥

ؾٵۧؿٞ۠ۿؗٵٱڶٙۮؚۣٮنؘٵڡٮؙۊٵ۫ٳڹۺؘۜڞؙۯۅ۠ٲٲڵڡۜٙؽڹڞؙڔٞڰٛڎ ۅؘؽؙۺؚۜؾۛٲ۠ڨ۠ۮٵڡۘػؙۅ۠۞

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فَتَعَسَالَّهُمْ وَأَضَلَّ أَعْمَلَهُمْ

ذَلِكَ بِأَنَّهُ مُّ كَرِهُواْمَاۤ أَنزَلَ اللّهُ فَأَحْبَطَ أَعۡمَالَهُمُ ۞

*أَفَارَ يَسِيرُواْ فِي ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُواْ كَفَ كَانَ عَقِبَهُ ٱلَّذِينَ مِن قَبَّلِهِمِّ دَمَّرَاللَّهُ عَلَيْهِمٍّ وَلِلْكَفِوْرِينَ أَمْثَالُهَا ۞

ذَلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ مَوْلَى ٱلذِّينَ ءَامَنُواْ وَأَنَّ اللَّهِ مِوْلَى ٱلذِّينَ ءَامَنُواْ وَأَنَّ اللَّهِ وَاللَّهُ وَلَّا لَمُنْ وَاللَّهُ وَاللَّذِي وَاللَّهُ وَالْمُوالِمُواللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللِّهُ وَاللَّهُ وَالْتُوالِمُواللَّذِي وَاللَّذِي وَاللَّذِي وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَالْمُوالِمُواللَّذِي وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَالْمُواللَّذِي وَاللَّذِي وَاللَّذِي وَاللَّذِي وَاللَّهُ وَاللَّذِي وَاللَّهُ وَاللَّذِي وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّ

إِنَّ اللَّهَ يَدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَيِلُواْ الصَّلِحَتِ جَنَّتِ جَجْرِي مِن تَغِيْهَا الْأَنْهَرُّ وَالَّذِينَ كَفَرُواْ يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَ مُرُواَلْنَالُ مَثْوَى لَهُمْ فَيْ

- 13. Makiná magaala taniih, koo teyyeeqe ku-magaalak qandeh gibduk, ken finqisneeh cateyna malon.
- 14. Isi Rabbik baxxaqqâ bagul yan num kee, le-umá taama edde bilqisimte maray sinni kalbifayxiixa kataate maay missowta? mamissowta
- 15. Yallak meesitá akah xagnisimte jannatih ceelallo, leek weegaytittey carroote sinnii kee, canak weegaytittey tami kak milaggootewaa elle tan, kaadu gocoyuy kas-mudewaak weeqaytittey yaaqube marah sattaa kee salfa-le elle tan, liyyuh yan malabay agle sinnik weeqaytitte elle tan. Kaadu usun ummaan caxâ mixuk qaynootaa kee sinni Rabbik dambi cabti elle lon. A jannatal yan mari, korosuy giral waartay, niqna kak caddok taturte lee yafgeeniy edde luk uluuqa kak targiggiqeh inna-lee (mali).
- 16. Munaafiqhiinik koo ankacsa mari yan (nabiyow), ku-xaquk bukku iyyan waqdi qilmi kah yontocowwe marak iyyaanah, away iyyem macaay? Iyyan Toh Yalli sorkocobbaxitte kak alfeeh, sinni kalbi-fayxiixa kataate (katye) mara.
- 17. Tirri iyye marah Yalli tirto keenih osseeh, ken yallak-meesi keenih yeceeh tet keenih xabbacoyseh.

ۅۘڲٲؘؚؾڹڝۨۏۊؘۑةٟۿؚؽٲۺؙۮؙۊؙۊؘػٙڝٚۊؘۑؾڬٲڶۘۼۣٙ ٲڂٛڔؘڂٮٞڬٲۿڶػؽۿڗڣڒڹڝڔڶۿٶۛ

ٲ۫ۿؘڽؘػٲؽؘۘۼؘڮؘؠێۣٙٮٙۼؚؚڡۣڽڗۧڽؚؚۼۣۦػؘڡٙڹۯؙؾۣڹۜڶڎؙ؞سؙۅٙءؙ عَمِلهۦۅؘڷؾۜڹۼؙۅٞٲٲ۫ۿۅٙٳۧۿؙۄ۞

مَّشُلُ ٱلْمُنَّقُوالِّقِي وُعِدَ ٱلْمُتَّقُونِ فِيهَا أَنْهَنُّرُضِ مَآءٍ غَيْرِءَ اسِنِ وَأَنْهَرُيُّسِ أَبْنِ أَرْبَعَيْرَ طَعْمُهُ، وَأَنْهَرُّ مِّنْ خَرِلِّذَةِ لِلشَّرِيِينَ وَأَنْهَرُّضِ عَسَلِمُّصَفَّي وَلَهُمْ فِيهَا مِن كُلِ النَّمَرَتِ وَمَغْفِرَةُ مِّن رَبِّهِمِّم كَنَ هُوَ ظَلِ اللَّهِ النَّارِوسُقُوا مَآةً حَيدَا فَقَطَعَ أَمَّعَاءَهُمْ قَ

وَمِنْهُ مِمَّن يَسْتَعِعُ إِلَيْكَ حَقَّةٍ إِذَا خَرَجُواْمِنْ عِندِكَ قَالُولِلِّذِينَ أُونُواْ ٱلْعِلْمَمَاذَاقَالَ النِفَّا أُولَتِهِكَ ٱلَّذِينَ طَبَعَ ٱللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَٱتَّبَعُواْ أَهْرَآءَهُمَ عَلَىٰ

> وَٱلۡذِينَ اَهۡتَدَوۡا زَادَهُمۡ هُدَى وَءَاتَىٰهُمۡ تَقُوۡرُهُوۡ۞

- 18. Qhiyaama garciik (hurubbaak) keenit tamaateemiksah gambaalaanam maay lon? Nummaak tet astooti (galaamoota) keenih temeetehik, toysa maca keenih xiqaah usun aban kassit Ohiyaama tamaate waqdi.
- 19. Toysa ixig (nabiyow); diggah cakkil yaqbuden Yalli aneewaam inki Yallaksah. Kaadu nabiyow isee kee lab-moominiin kee saymoominiinih dambi-cabti esser isi Rabbil, Yalli sin angoyyii kee sin orbeyna yaaxigeh.
- 20. Yeemene mari jihaadal (koros gaadul) nee amrissa suura obsiminnay iyyan, tonnaluk qeebi elle cussuume suuray madga kak karrigga itta obta wagdii, sorkocobbaxittet biyak-le mari (munaafighiin kinnuk), rabi-geero buulte numih wagittoh innah tanwagittoh koo fan wagitah ken table. Keenih taysem.
- 21. Yallih amri oggolaanaah, mege maxcot yaabaanama. Amri yiggiriqqeeh, jihaad (gaadi) madgime waqdii munaafiqhiin tingibeh, tokkel Yalla nummaysaanam diggah keenih aysukten Yallih amri cinaanamak.
- 22. Iimaanat derre cabteenih umaanet baaxó baysaah, sinni ramad yargiqe mara maay takken?
- 23. Toh Yalli abaareeh. aytiitaa kee intiita waysiise mara cakkik.

فَهَلَ يَنظُرُونَ إِلَّا ٱلسَّاعَةَ أَن تَأْمَتُهُم مَغْتَةً فَقَدْجَآءَ أَشْرَاطُهَأَفَأَنَّ لَهُمْ إِذَاجَآءَتْهُمْ ذكَ نَفْهُ ١

فَٱعۡلَمۡ أَنَّهُ وَلَاۤ إِلَهَ إِلَّا ٱللَّهُ وَٱسۡتَغۡفِرۡ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَاتُ وَٱلْمُؤْمِنَاتُ وَٱللَّهُ نَعْلَهُ مُتَقَلِّكُ وَمَثْوَلَكُ إِلَى اللهِ

وَيَقُولُ ٱلَّذِينِ ءَامَنُواْ لَوْلَانُزَّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَآ أُنزِلَتْ سُورَةٌ مُّحْكَمَةٌ وَذُكِرَفِيهَا ٱلْقِتَالُ رَأَيْتَ ٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِ مِمَّرَضٌ يَنْظُرُونَ إِلَيَّاكَ نَظَرَٱلْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ ٱلْمَوْتِ ۖ فَأُوْلَى لَهُمْ ۞

طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَّعَهُ وِثُ فَإِذَاعَزَمَ ٱلْأَمْرُ فَلَوْ صَدَقُواْ ٱللَّهَ لَكِانَ خَيْرًا لَّهُمْ ١

فَهَلَعَسَيْتُمْ إِن تَوَلَّيْتُمْ أَن تُفْسِدُوا فِي ٱلْأَرْضِ وَتُقَطِّعُوٓاْ أَرْجَامَكُمْ ١ أَوْلَتِكَ ٱلَّذِينَ لَعَنَهُمُ ٱللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعْمَى أَبْصَارَ هُمْ مِنْ اللهُ اللهُ مُوثِينًا

- **24.** Qhuraan ma-cubbusaana innaa hinnak ken sorkocobbaxittet koflitte tanniih (alifû taniih)?
- 25. Diggah diinik korraaqeeh koroosannuh wadirih gace mari tirto keenih baxxaqimteek gamadal, sheetan ken umá-taama keenit bilqiseeh, anettoonuh uddur keenih yeyxeere.
- 26. Too badis keenit kah yekkem, diggah usun Yalli oobisem (qhuraan) yinqibe marak (koros kinnuk) amrittek-tu siinik oggolenno iyyeenimih sabbata. Yalli ken sirritte yaaxigeh.
- 27. Ken caalat mannaay, malayka coori keenik tayyaaqe waqdi ken foocittee kee ken saloofa aagaruk?
- 28. Too digaala ken kah geytem diggaluk usun Yalla tanqibisem (tayneeqebem) kattaateeniih, kay kacni edde yanim yinqibeenimî sabbata, edde luk Yalli ken meqe taamoomi bayseh.
- 29. Hinnak sorkocobbaxittet biyak kak yan mari (munaafiqhiin kinnuk)
  Yalli ken bagi-umaaneena ayyaaqe weelem yekkelee.
- 30. Kaadu faxinninoy (nabiyow) ken koo ayballayuk neneeh, ken astootil ken aaxaguk ten. Kaadu Yalli xiibitak iyyeh; maxcok obsal (saaqiyyol) ken aaxigettooh. Yalli sin taamoomi yaaxigeh.

أَفَكَ يَتَدَبَّرُونَ ٱلْقُرْءَانَ أَمْرَعَلَىٰ قُلُوبٍ أَقْفَا لُهَا ٥

إِنَّ الَّذِينِ اَرْتَدُّ وَاعَلَىٰٓ أَدْبَىٰ رِهِم مِّنْ بَعَٰدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ مُرَّالِّهُ دَى الشَّيْطُنُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمَّالَ لَهُمْ ۞

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُواْلِلَّذِينِ كَرِهُواْمَا نَزَّلَاللَّهُ سَنُطِيعُكُمْ فِي بَغْضِ ٱلْأَمَّرِِّ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ ﴿

فَكَيْفَ إِذَا تَوَقَنَّهُمُ ٱلْمَلَآمِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَىرَهُمْ ۞

ذَلِكَ بِأَنَّهُ مُاتَّبَعُواْ مَا أَسْخَطُ اللَّهَ وَكَرِهُواْ رِضْوَنَهُ وَفَأَحْبَطَ أَعْمَلَهُمْ ۞

أَمْرَحَسِبَ ٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضُّ أَن لَّن يُخْرِجَ ٱللَّهُ أَضْغَنَاهُمُّ ۞

> وَلَوْنَشَآءُ لَأَرْيِّنَكَهُمْ فَلَعَرَفْتَهُم بِسِيمَهُمُّ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِى لَحْنِ ٱلْقَوَلْ وَلَنَّهُ يُعْلَمُ أَعْمَلَكُمُّ ۞

- 31. Xiibitah an sin aqiyyirennoomul (mokkorennomul) siinik giclo abáa kee yasbire mara ixiggi haynam fan kaadu sin taamoomi mokkorenno.
- 32. Diggah koroositeeh, Yallih gitak sinam waaseeh, Yallih farmoyta yekeelefeeh kaah sadu yekke mari tirto keenih baxxaqimteek geeral, Yallak tu-makalaanaay, ken taamoomi Yalli baysele.
- 33. Kee nummayse maraaw! Yalla oggolaay, Yallih-farmoyta oggolaay, taamoomi sinnik mabaysina.
- 34. Diggah koroositeeh, Yallih gitak sinam waase mari, tohuk lakal usun korosuh anuk rabeenik, Yalli inkinnah dambi keenih macaba.
- 35. Maboolaatinaay mameesitinaay wegerih maseecina (moominiiney) isin iró raagak, Yalli siinilluk vaniih. Kaadu Yalli sin taamoomih galtok-tu madaggoysak.
- 36. Diggah addunyâ manó cagalah digiriiy, cantalbaka (duquurisiyya). Teemeneeniih Yallak meesitteenik, sin galtoota siinih aceeleeh, sin maalu inkih sin Messera.
- 37. Sin kaa esserriiy, kallacit sin iskikkiqqi haa kaa tekkek, isin cillaalitettoonuuh sin bagi umaaneenay.

وَلَنَبْلُونَاكُو حَتَّىٰ نَعْلَمَ ٱلْمُجَهِدِينَ مِنكُو وَٱلصَّابِينَ وَنَبَلُواْ أَخْبَارَكُونَ

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَصَدُّواْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَسَاقَةُ الْآسُولَ مِنْ يَعْدِ مَاتَبَتَنَ لَهُمُ ٱلْهُدَىٰ لَن يَضُرُّواْ ٱللَّهَ سَيْحَاوَ سَيُحْبِطُ أَعْمَالُهُمُ إِنَّ اللَّهُ أَعْمَالُهُمُ اللَّهُ أَنَّ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّ

* يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ وَلَا تُتْطِلُواْ أَعْمَلَكُمْ ١٠٠

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَصَدُّواْ عَن سَبِيل ٱللَّهِ ثُمَّ مَا تُواْ وَهُمْ كُفًّا رُّفَلَن يَغْفِرَ ٱللَّهُ لَهُمْ ١

فَلَاتَهَنُواْ وَتَدْعُواْ إِلَى ٱلسَّلْمِ وَأَنتُمُ ٱلْأَعْلَوْنَ وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَن يَبْرَكُمْ أَعْمَلَكُمْ ١

إِنَّمَا ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَالِعِتُ وَلَهُوٌّ وَإِن تُؤْمِنُواْ وَتَتَّقُواْ يُؤْتِكُو أُجُورَكُمْ وَلَايسَعَلْكُو أَمْهَ لَكُو اللهُ

إِن يَسْعَلْكُمُوهَا فَيُحْفِكُمُ تَبَخَلُواْ وَيُخْرِجُ

38. Isin ta maraw, sinni maaluk tu tacoonuh seecimtaanah Yallih gitah. Edde luk siinik cillaalita (cinnaane) mari yan, cagalah siinik cillaalita mari elle cillaa litam dibuk sinni nafsi, Yallih sabbatah taceenî gideh secsimteeniih, siinit cina mari yan. Siinik cina mari cagalah isi nafsi elle cillaalitam. Yalli gaddaliiy, isin tu-maleela. Kaadu isin kay amri cinteeniih derre edde cabteenik siinik kalih mara ciggiiliseleeh, tohuk lakal woo mari usun yallih amrî cinah sin inna mayakkan.

عَن نَّفَيسِهِ ۗ وَٱللَّهُ ٱلْغَنِيهِ ۗ وَأَنتُهُ هَان تَتَوَلَّوْاْ يَسْتَنِدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُكَّا تَكُونُواْ أَمْثَالُكُمْ ٢

SUURAT AL-FATCI

Madiinal Obte, 29 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- Diggah Nanu koh fakneh (nabiyow) baxxaqqa-le fakimiy mayso-le. (Woh cudeybiyyâ sittingeyi).
- 2. Tamah koh kah abem Yalli ku-dambik tookomem kee wadirrowtem koh cabuuy, isi niqmat koh duudusuuy, massa-le gital tirri koo hayu.
- 3. Kaadu Yalli mayso-le qokoluh koo qokolu ku-qaduwwil.
- 4. Moominiin sorkocobbaxittel sabhalal (satta) oobissem Yalla, lon iimaanat iimaan ossitoonuh. Kaadu qaranwaa kee baaxô qande Yallileeh, Yalli yaaxigiiy naggaar kinni.
- 5. lab-moominiin kee say-moominiin culusuh jannatittey weeqaytitte guba kak gexxay elle waaraana, kaadu ken umaaneena keenik duuguh. Tama galtó Yallih garil kaxxa asallam kinni.
- 6. Kaadu Yalla uma dareemuh dareema lab munaafiqhiin kee say munaafiqhiin yallat agle haa lab maraa kee say mara digaaluh ken uma dareemi keenil aduurele kaadu Yalli ken yinqibeeh ken abaareeh jahannam keenih massoyseh kaadu gacsimeyna keenik toomeh.

بِنْ ____ِاللَّهَ ٱلرَّحْمَٰزِ ٱلرَّحِي ___

إِنَّافَتَحْنَالَكَ فَتَحَامُّبِينَا ۞

لِيْغَفِرَكُكُ ٱللَّهُ مَاتَقَدَّمَ مِن ذَنْبِكَ وَمَاتَأَخَّرَ وَيُتِمَّنِغَمَتَهُ وعَلَيْكَ وَيَهْدِيكَ صِرَطًا مُّسْتَقِيمًا ۞

وَيَنْصُرَكُ ٱللَّهُ نَصْرًاعَنِيزًا ٦

هُوَالَّذِيَ أَنَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوَا لِمِنَامَّعَ إِيمَنِهِمُّ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ۞

لِّدُخِلَ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَتِ جَنَّتٍ بَجَرِي مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرَعَنْهُمْ سَيِّعَاتِهِمْ وَكَانَ ذَلِكَ عِندَٱللَّهِ فَوَزًا عَظِيمًا ۞

وَيُعَذِّبَ ٱلْمُنَفِقِينَ وَٱلْمُنَفِقَاتِ
وَالْمُشْرِكِينَ وَٱلْمُشْرِكِتِ ٱلظَّالِّيْنَ بِاللَّهِ
ظَنَّ الْسَقَّءُ عَلَيْهِمْ دَآبِرَةُ ٱلسَّقَةِ وَعَضِبَ
اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّلَهُمْ جَهَنَّةً
وَسَاءَتْ مَصِيرًا ۞

- 7. Kaadu qaranwaa kee baaxô qande Yalli leeh; Yalli maysoliiy naggaar kinni.
- 8. Diggah Nanu koo rubneh (nabiyow) sumaaqiteey, ayti-kumuseey (berrakiseev), meesiiseh anuk.
- 9. Yallaa kee Kay farmoytal taaminoonuuy, kaa qokoltoonuuy, kaa tassakaxxoonuuy, kaa saytunnossoonu saakuuy carra.
- 10. Diggah nabiyow xagana koh cula mari, cagalah xagana kah culaanam Yalla. Yallih gaba ken gaboobih bagul tan yaabbeeh. Woo xagana Yiggile num, cagalah woo xagnih digloh umaane kay nafsil taduure. Kaadu Yallah xagana kah culem duuduse numuh, Yalli kaxxa galtó kaah aceele.
- 11. Qarabak dacarsittô maray cudeybiyâ fanah koô luk yawqeemik raaqe, ni-maaluu kee ni-ahli nee agxissek ku-Rabbi dambi-cabti neh esser kok axcelon nabiyow. Sinni arroobut ken sorkocobbaxittet aneewaytam iyyan, keenik ixxic (nabiyow) Yallak iyyi tu siinih xiqaah, umaane siinih faxek hinnay tu-xiq siinih faxek kollay, wonna hinnay Yalli abba haytaanamak adda yaaxigi kinni.
- 12. Wonna hinnay Yallih farmoytaa kee moominiin sinni buxaaxih mara fan inkinnah andabbe weelem tekkelen.woh sin sorkocôbaxittet bilgisimteeh, uma dareemu

وَ لِلَّهِ جُنُو دُ ٱلسَّمَوَ تِ وَٱلْأَرْضَ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزيزًا حَكِمًا ۞

إِنَّآأَرْسَلْنَكَ شَهدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذيرًا ﴿

لِتُؤْمِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ ۗ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأُصِيلًا ٥

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَايُبَايِعُونَ ٱللَّهَ يَـدُ ٱللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ فَمَن نَّكَتَ فَإِنَّمَا يَنكُثُ عَلَى نَفْسِ لَمْ وَمَنْ أَوْفَى بِمَا عَهَدَ عَلَيْهُ ٱللَّهَ فَسَنُؤْتِهِ أَجْرًا عَظِيمًا ١

سَيَقُولُ لَكَ ٱلْمُخَلَّفُونَ مِنَ ٱلْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَآ أَمُوَالُنَا وَأَهْلُونَا فَٱسۡتَغۡفِرۡلَنَاۚ يَقُولُونَ بِأَلْسِنَةِهِم مَّالَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَن يَمْلِكُ لَكُمُّ مِّنَ ٱللَّهِ شَيَّا إِنْ أَرَادَ بِكُهُ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُوْ نَفْعًا أَبَلَ كَانَ ٱللَّهُ بِمَا تَعُمَلُونَ خَيِرًا ١

بَلْ ظَنَنةُ أَن لَّن يَنقَلَ ٱلرَّسُهِ لُ وَٱلْمُؤْمِنُونَ إِلَىٓ أَهْلِيهِمۡ أَبَدَا وَزُيِّنَ ذَالِكَ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَتْتُوظَنَّ ٱلسَّوْءِ وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ٣

الحيزء ٢٦ 957

daremten kaadu isin fingite mara tekken Yallih xagul.

- 13. Kaadu Yallaa kee kay farmoytal aaminewee num usuk korosta, tokkel diggah Nanu massosneh korosuh gibdi urah urta girá.
- 14. Kaadu qaranwaa kee baaxô reeda Yalli-le, isih faxa marah dambi cabaah, faxa mara digaalah, Yalli dambi cabto-liiy xuwaw-li kinni.
- 15. Raage mari, xannaboobi fan gexxan waqdi tet beytoonuh, sin kataynay nee ixxica axcelon, Yallih yab korsaanam faxak. Inkinnah nee makataytan keenik ixxic (nabiyow), tamannah Yalli dumaak iyye. Ah Yalli iyyem hinna axcelon neh kuuxe waytaana ikkal, wonna hinnay usun dagoomuksah tuaaxigewaa mara kinnon.
- **16.** Ixxic (nabiyow) qarabak dacarsittô maray koô luk jihaadah yawqeenimik raaqek, kaxxa caylale mara fan seecimetton, isin geb keenit abee kee, hinnay usun gaba acee yakkeeni immay, woh oggolteenikii Yalli mege galtó siinih aceele. Kaadu derre edde cabteenik duma kah cabten innah, qansarissa digaalah sin digaale-le.
- 17. Gaaduk raaqaanamah inti-malil dambi mayanaay, kosyel dambi mayan kaadu biyaakita numul dambi mayan. kaadu Yallaa kee Kay farmoyta oggole num, Yalli jannatittey guba weeqaytitte kak

وَمَن لَّمْ يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِ عَانَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَفِرِينَ سَعِيرًا ١

وَبِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَوَاتِ وَٱلْأَرْضَ بَغُفُ لِمَن نَشَاءُ وَ يُعَذِّبُ مَن نَشَاءُ وَكَانَ ٱللَّهُ عَفُورًا رَّحِـمَا ١

سَيَقُولُ ٱلْمُحَلَّفُونِ إِذَا ٱنطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا نَتَّبِعْ كُمُّ يُرِيدُونَ أَن يُبَدِّلُواْ كَلَامَ ٱللَّهِ قُلُلَّ لَن تَنَّبِعُونَا كَنَّالِكُو قَالَ ٱللَّهُ مِن قَبْلِّ فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَاۚ بَلْكَانُواْ لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلْلَا ١

قُل لِّلْمُخَلَّفِينَ مِنَ ٱلْأَعْرَابِ سَتُدْعَوْنَ إِلَىٰ قَوْمٍ أَوْلِي بَأْسِ شَدِيدِ تُقَتِلُونَهُ مُ أَوْ يُسْلِمُونَ فَإِن تُطِيعُواْ يُؤْتِكُو ٱللَّهُ أَجْرًا حَسَنَّا وَإِن تَتَوَلُّواْ كَمَاتُولَّبُتُم مِّن قَبَلُ نُعَذِّبُكُمْ عَذَابًا ألماق

لْيْسَعَلَىٱلْأَغْمَىٰ حَرَجٌ وَلَاعَلَىٱلْأَغْرَجِ حَرَجٌ وَلَاعَلَىٱلْمَرِيضِ حَرَّجٌ وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ يُدْخِلُهُ جَنَّتِ تَجْرِي مِن تَخْتِهَــــاٱلْأَنْهَلَّ وَمَن سَوَلَّ يُعَذِّبُهُ عَذَابًا أَلِيمًا

958

الحزء ٢٦

gexxa kaa culusa. kaadu Yallaa kee kay farmoytih amrit derre cabe num Yalli qansarissa digaalah kaa digaala.

- 18. Yalli xiibiteh nummah moominiin oggoleeh yikcineemil, caxâ gubal xagana koh culen waqdi (nabiyow) edde luk ken sorkocô baxittet tanim yeexegeeh, satta keenil oobise kaadu xayi fakimil ken galte (kheybar fakimi kinnuk).
- 19. Kaadu maggo xannaboobiy yahuuduk beyaanal ken galateeh, yalli mayso-li naggaar kinni.
- 20. Yalli maggo xannaboobi beytoonu waytaanamah xagana siinih culeeh, a-tiya (kheybár xannaba) siinih viysissikeh kaadu sinam gaba siinik waaseh, kaadu woh kah abem moominiinih astá takkuuy, massa-le gital tirri sin hayu.
- 21. Kaadu akittoy duudewaak teneenil sin xagniseh, nummah Yalli maró siinih teetit heeh, Yalli ummaan iimil dudda-li kinni.
- 22. Koroosite mari qeb siinit abinnay, bukah derre cabak yenen, tohih lakal awlaytuu kee cateyna (qokole) gevak manannon.
- 23. Amah Yallih madgay dumaak warrayte (muddumte) kaadu Yallih madqay korta mageyta.
- 24. Koros gaboobi siinik tibbixeeh, sin gaboobi keenik tibbixem Yalla kinni makki addal, Ken amol iisá siinih yeceek gamadal, Yalli isin abba haytaanam yabali kinni.

﴿لَّقَدْرَضِي ٱللَّهُ عَنِ ٱلْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ ٱلشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِ قُلُوبِهِمْ فَأَنزَلَ ٱلسَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَتَبَهُمْ فَتَحَاقَرِيبًا ١

وَمَغَانِمَ كَثَيرَةَ يَأْخُذُونَهَا ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزيرًا حَكَمَا ١

وَعَدَكُو ٱللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ هَاذِهِ وَكَفَّ أَيْدِي ٱلنَّاسِ عَنَكُ وَلِتَكُونَ وَاتِكُ لَلْمُؤْمِنِينَ وَيَقِدِيكُ صرَطَامُّستَقيمًا ۞

وَأُخْرَىٰ لَمْ تَقَدِرُواْ عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ ٱللَّهُ بِهَأَ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ١٠

وَلَوْ قَاتَلَكُمُ اللَّانَ كَفَ وَالْوَلَّوُا ٱلْأَدْكَ رُثُمَّ لَا يَحِدُونَ وَلِتَا وَلَانَصِيرًا ۞

سُنَّةَ ٱللَّهِ ٱلَّتِي قَدْ خَلَتْ مِن قَبَلُّ وَلَن تَجَدَ لسُنَّةِ ٱللَّه تَبْديلًا ١

وَهُوَالَّذِي كُفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنكُرُ وَأَيْدِيكُوْ عَنْهُم بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِأَنْ أَظْفَرَكُوْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ ٱللَّهُ بِمَاتَعَمَلُونَ بَصِيرًا ١

- 25. Masjid Al-caramak sin waasseeh, hadyi, le-arac gufaamak teyseedem (hoortem) koroosite mara kinni. Moominiinih tan labhaa kee moominiinih tan sayyoy, isin aaxige waytaana anee wannay, aaxige kal keenit booddaanaah ken qiddaanaah, tohul dambii kee qaybi sin geyuwaamih meesi ikkal, a-korosut geebi abtaanamah idini siinih acayuk nen.Yalli isih faxa mara isi racmatat culsâ gidih. sittak baxsiminnoonuy (moominiin
- 26. Koroosite mari sinni sorkocô baxittet kaxxa mariino hee waqdi jaahiliyyâ (tuh –iggima) kaxxa-mariino kinnuk. Edde luk Yalli isi farmoytaa kee moominiinil isi satta oobiseeh. Yallak meesî qangara ken yibbixsiise kaadu tet ahliy tet cakkisita yekken, Yalli ummaanim yaaxigi kinni.

kee koros), koroosite mara keenik digaalak nen gansarissa digaalah.

- 27. Yalli xiibiteh nummah, kay farmoyta Mucammad soono nummâ soono abeemil. Yalli xiibiteh diggah masjid al-caram (makka kinnuk) culettoonumul Yalli faxek sinni moyyaayi moole maraa kee yirgiqe marah anuk meesitekal saayah anuk. Edde luk Yalli isin aaxigewaytaanam veexegeeh, isin faxak sugteenimik fanaak xayi fakim siinih abe (kheybar fakim kinnuk).
- 28. Yalla kinni isi farmoyta Mucammad tirtoo kee cakki diinil rubtem, ummaan diinik iró (amol) kaa raagisuh, kaadu Yalli sumaaqah koo duudah nabiyow.

هُمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَصَدُّ وَكُمْ عَن ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ وَٱلْهَدَى مَعْكُوفًا أَن يَبَلُغَ مَحِلَّهُ وَلَوْلَا رِجَالُ مُّؤْمِنُونَ وَنِسَآهُ مُّوْمِنَتُ لِمُرْتَعَلَمُوهُمْ أَن تَطَّوُهُمْ فَتُصِيبَكُمْ مِّنْهُم مَّعَدَّةُ أَبْغَارُعِلْمِ لِلْمُلْخِلَ ٱللَّهُ فِي رَحْمَتهِ عَن بَشَاءُ لُوْتَزَيَّكُواْ لَعَذَّبْنَاٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلْمًا ١

الجزء ٢٦

959

إِذْ جَعَلَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فِي قُلُوبِهِ مُ ٱلْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ ٱلْجَهِلِيَّةِ فَأَنزَلَ ٱللَّهُ سَكِمنَتُهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كلِمَةَ ٱلتَّقُوَىٰ وَكَانُوٓا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْ لَهَأَ وَكَانَ ٱللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلَيْمَا ١

لَّقَدْصَدَقَ ٱللَّهُ رَسُولَهُ ٱلرُّءۡ يَابِٱلْحَقِّ لَتَدْخُلُنَّ ٱلْمَسْجِدَ ٱلْخَرَامَ إِن شَاءَ ٱللَّهُ ءَامِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسِكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ لِهُ فَعَلِمَ مَالَمُ تَعَلَمُواْ فَجَعَلَ مِن دُونِ ذَلِكَ فَتُحَاقَريسًا ١

هُوَ ٱلَّذِي أَرْسِكَ رَسُولَهُ وبٱلْهُ دَى وَدِين ٱلْحُقِّ لِيُظْهِرَهُ وَعَلَى ٱلدِّين كُلِّهِ وَكَفَى بأللّهِ شَهِيدًا ۞

29. Mucammad صَمَّ إِنْسَّهُ عَلَيْدِوسَكُمَ Yallih farmoyta kinni, kaadu kay diinil kaâ luk yan mari korosul gibdoonuuh, sittin fanal xuwawleelá, qunuunuh (rukuuquh), kummaatah (sujuuduh) anuk ken table Yallak muxxoo (jannat) kee kacanu gurrusak. Ken taaqatih astooti ken foocittel tambullee sujuud raatak. Toh teeti, weelo keenik tawraat degsita kitaabal, Injiil degsita kitaabal ken weelo buqrey isi mudda (amo) teyyeeqeh inna, edde qande kaa bahsissaah tagibdeeh isi laqiibal massowta. Bugre-abá suumussah (tet vassakooteenih) keenil (moominiin kinnuk) koros ceerisamkeeh (yangibisuh). Yalli keenik yeemeneeh mege taamoomi abe mara xagniseh dambi-cabtii kee kaxxa galtoh ken galatu waamal.

48- Suurat Al-Fatci

مُحَمَّدُرِّسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ وَالْشِدَّاءُ عَلَى
الْكُفَّارِرُحُمَّاءُ يَبْنَكُمُّ تَرَكُو رُكَعًاسُجَدًا يَبْنَغُونَ
فَضْلَامِّ اللَّهِ وَرِضُونَا لَسِيماهُو فِي
وُجُوهِهِ مِثِنْ أَثْرِ الشُّجُودِ ذَلِكَ مَثَالُهُمْ فِي
التَّوْرَيْةُ وَمَثَالُهُ مِنْ الْرِيْحِيلِ كَرَرُع أَخْرَجَ
شَطْعَهُ وَقَازَرَهُ وَفَاسَتَغَلَظ فَاسْتَوَى عَلَى
سُوفِهِ عِيْحَجِ الزُّرَاعَ لِيَغِيظِيهِمُ الْكُفَّارُ
وَعَدَاللَّهُ ٱلذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ الصَّلِحَتِ

SUURAT AL-CUJURAAT

الحزء ٢٦

Madiinal Obte, 18 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- Kee nummayse maraaw! Yallaa kee Yallih farmoytih amrik naharal tu-maysukumina, kaadu Yallak meesita, diggah Yalli yaabbiiy, yaaxigi.
- 2. Kee yeemene maraw! Sin xongoloola Nabii xongolok fayya mahaysina kaâ luk yabtan waqdi, kaadu kay migaaqal kaah ma seecina maxca fayya haak, siinik gari garuh fayya haak elle seeca innal, taama siinik baytaamak isin aaxigekal.
- 3. Diggah sinni xongoloola Yallih farmoytih garil rammahaa mari, woh Yalli sorkocô baxitte kak yiqiyyire mara Yallak meesil, usun loonuh dambi-cabtii kee kaxxa galtó. (jannat kinnuk).
- 4. Diggah ku-qarwak derrek koh seeca marii nabiyow xongolo fayya haak, keenik maggo mari yallih farmoytih massakaxxa edde yaaxigen kas kee ixxiga malon.
- 5. Kaadu diggah usun qambaalinnoonuy keenil bukku ittam fan keenih aysuk ten yallih garil, Yalli dambi cabti-li, xuwaw-li.

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَانْقَدِّمُواْبِيْنَ يَدَيِ ٱللَّهِ وَرَسُولِةٍ ءِوَاتَّقُواْ ٱلنَّقَ إِنَّ ٱلنَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَرْفَعُواْ أَصَوَتَكُمُّ فَوَّ صَوْتِ ٱلنَّيِّ وَلَا تَجْهَرُواْ لُهُۥ بِٱلْقَوْلِ كَهَّرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضِ أَن تَحْبَطَ أَعْمَلُكُمُ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ۞

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصَوَتَهُمْ عِندَرَسُولِ ٱللَّهِ أُوْلَتَهِكَ ٱلَّذِينَ ٱمْتَحَنَ ٱللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقُوكَ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرُ عَظِيمُ ﴿

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِن وَرَآءِ ٱلْحُجُرَتِ أَكْتَرُهُمْ لَا يَعَقِلُونَ ۞

وَلَوْأَنَّهُ مِصَبَرُواْحَتَى تَخْرُجَ إِلَيْهِ مِّلُكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَٱللَّهُ غَفُورٌ تَحِيِّرُ ۞

الجزء ٢٦

- 6. Kee nummayse maraaw! Umeyni xaagu siinih baahek, kay xaagu ismita umaanek barih yan mara iggimat xagtaanamak, edde luk abteenimil nadaamita mara akkettoonuk.
- 7. Kaadu diggah sin addal Yallih farmoyti yanim ixiga moominiiney, kaa essekexxa siinih meqem yaaxigehik, caagiidak maggoomuy isin faxxaanal sin oggolaamal gadan-gadditak tenen kaadu kinnih immay Yalli iimaan sin yikciniseeh sin sorkocô baxittet kaa bilqiseeh teemeneenih, kaadu koroosannuuy, Yallih taaqatih mawqaa kee dambit assaanam sin yinqibiseh, woo mari usun tirri iyyeeh cakki gita gexe mara.
- 8. Tamah Yallak tan muxxoo kee maqaane usun geenim, Yalli ixxiga-li, naggaara.
- 9. Kaadu moominiinik namma butta toome tet tekkekii, ken nammayih fan bicisa, kaadu ken nammayak tiyák teyna, akittot taturtekii, taturte tiyâ lih oomiya, Yallih amrih gacca ittam fanah. Kaadu is tuduure tet tekkekii, ken nammayih fan qadlil bicisa kaadu abinnaanih cokmi qadlil aba, diggah Yalli qadli-abá kicna.
- 10. Cagalah moominiin toobokok, sin namma toobokoh fan bicisaay, Yallak meesita, Yalli siinih xuwaawankeeh.

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ إِنجَاءَ كُوْ فَاسِقُ إِبنَكِا فَتَبَيَّنُواْ أَنْ تُصِيبُواْ قَوْمَا إِجَهَالَةِ فَتُصَيِحُواْ عَلَى مَافَعَلْتُ مَنَادِمِينِ

وَاعْمُواْ أَنَّ فِيكُوْرَسُولَ اللَّهَ لَوْيُطِيعُكُوفِي كَثِيرِ مِّنَ ٱلْأَمْرِلَعَنِ أَمُّ وَلَكِنَّ ٱللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُو ٱلْإِيمَنَ وَزَيِّنَهُ وفِي قُلُوبِكُوْ وَكَنَّ وَإِلَيْكُو ٱلْكُفُّرَ وَٱلْفُسُوقَ وَٱلْمِصْيَانَّ أَوْلَتِهِكَ هُمُ ٱلرَّشِدُونَ ۞

فَضَّلَامِّنَ ٱللَّهِ وَنِعْمَةً ۚ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ٥

وَإِن طَآيِفَتَانِ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٱقْتَتَلُواْ فَأَصْلِحُواْبَيْنَهُمَّا فَإِنْ بَغَتْ إِحْدَنْهُمَاعَلَى ٱلْأُخْرَىٰ فَقَيُلُواْ ٱلِّيَ تَبْغِىحَتَّىٰ فَقِ َ الْكَأْمُرِ ٱللَّهِ فَإِن فَآءَ ثُ فَأَصْلِحُواْ بَيْنَهُمَا بِٱلْعَدُلِ وَأَقْسُطُواً إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُقْسِطِينَ ۞

إِنِّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُواْبَيْنَ خَوَيْكُمُّ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ لَعَلَّكُوُ تُرْجَمُونَ ۞

- 11. Kee nummayse maraaw! Labha labhal siinik anqase waytay, keenik tayse labhaay takkehik elle anqasan labha. Kaadu agabi agabul siinik anqasewaay keenik yayse agabuuy yakkeenihik elle anqasan agabi. Kaadu sitta maqaybisinaay, umabagullel (Sali-migaaqal) sittah maseecina, manxu uma migaaqaay moominti faasiktul (umeynal) muggaqsimam iimaanaak gamadal, kaadu amahak aduurewaah toobitewaa marii, too mari usun daalimiini.
- 12. Kee nummayse maraaw! Maggom uma-dareemuk exxeera, diggah dareemuk garab dambik. Kaadu sittin qaybi mafokkaaqinaay, mariiy-mara (gari-garu) siinik camtewaay, isi toobokoytay rabê cado yakmem siinik kicna num maay yan? Toh niqibtoonuhuk, cami inqibaay Yallak meesita, diggah Yalli isi naqoosak toobat oggolé, xuwaw-li.
- 13. Kee sinaameey! Diggah Nanu labnum kee saynumuk sin ginneeh, ayyuntittee kee kedooda sin abne, sitta elle taaxagoonuh. Diggah Yallih garil massakaxxah siinik aysuk raqtam Yallak-meesih siinik aysinnaanih mara. Diggah Yalli ixxiga-li, adda yaaxigi.
- 14. Dacarsittô mari (baduw) neemeneh iyyen, nabiyow keenik ixxic; maamannitoonuk takkay immay nuslumeh ixxica, iimaan sin

يتَأَيُّهَا ٱلَذِينَ ءَامَنُواْ لَا يَشَخَرُ قَوْمٌ مِّن قَوْمِ عَسَىٓ أَن يَكُونُوُلُخَيْرًا مِّنْهُمُّ وَلَانِسَآهُ مِّن نِسَآءٍ عَسَىٓ أَن يكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ وَلَا تَأْمِزُواْ أَنفُسكُمُ وَلَا تَنَابَزُولْ بِالْأَلْقَابِّ بِنِسَ ٱلِآسْمُ ٱلْفُسُوقُ بَعْدَ ٱلْإِيمَنِ وَمَن لَمْ يَنتُ فَأُولَتِ كَهُمُ

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱجْتَنِبُواْكَثِيرَامِّنَ ٱلظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ ٱلظَّنِ إِنْهُ ۗ وَلَا تَجَسَّسُواْ وَلَا يَغْتَبَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا أَيُحِبُ أَحَدُوُ أَن يَأْكُلُ لَحْمَ أَخِيهِ مَثَنًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّـ عُواْ ٱللَّهَ إِنَّ ٱللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيهُ ﴿

ؾٵۧؿؙۿؙٵۘڵڶٵۺٳڹٞٵڂؘڷڤۧؽۘػؙۄٞؾڹۮؘڲڔۣۅٲؙؿ۬ؽۏڝؘڡۧڵؾػؙۄ ۺؙۼۘۅؘٵۅٙڣڔٙٳٙؠٙڶڸؾٙۼٵۯڡؙؗۊٲ۠ٳڹۜٲٞٛٛ؎ٞڔٙڡۘػؙۄۼٮۮ ٱڵٮۜۄٲ۫ؿۛڡٞٮڴڎؙٟٳڹۜٲڵڡٞڡؘۼڸڽۿ۠ڂؚؠؿؙڒ۞

* قَالَتِٱلْأَعْرَابُ ءَامَنَّا قُلُ لَّمْ تُوْمِنُواْ وَلَكِن قُولُوَاْ أَسَامَنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ ٱلْإِيمَنُ فِي قُلُوبِكُو

الجزء ٢٦

sorkocô baxittet uxih maculinnak. Kaadu Yallaa kee kay farmoyta oggolteenikii, Yalli sin taamoomik tu-siinik madaggoysa, diggah Yalli dambi-cabti-li, xuwaw-li.

- 15. Cagalah moominiin deqsittam Yallaa kee Kay farmoytal yeemene maray tohuk wadir agaywaagiteweeh, sinni maaluu kee sinni nafsih Yallih gital yingicillee. Woo mari usun nummah iimaan-le mara
- 16. Nabiyow keenik ixxic (dacrsittô mara kinnuk), sin diinii kee sin sorkocô baxittet tanim Yalla barissaanaa? Yalli qaranwaa kee baaxol tanim yaaxigi kinnik, Yalli ummaanim yaaxigi.
- 17. Usun yuslumeenimih kol tirtirisan nabiyow, sinni islaamaninnah yol matirtirisina keenik ixxic, wonna hinnay Yalli iimaanal tirri sin heem Yalli siinih isi muxxoh abe mattaccoo, nummah yeemene mara tekkeenik.
- 18. Diggah Yalli qaranwaa kee baaxot qellitti ittam yaaxige kaadu Yalli isin abba haytaanam yabali wohuk tu-kaak magellitaay sin elle galatele.

وَإِن تُطِيعُواْ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا يَلِتُكُمُ مِّنَ أَعْمَلِكُمْ شَيًّا إِنَّ ٱللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ١

إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِ -تُمَّ لَهُ يَرْتَابُواْ وَجَهَدُواْ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهُمْ في سَبِيل ٱللَّهِ أَوْلَتِكَهُمُ ٱلصَّادِقُونَ ١

قُلْ أَتُعَالِّمُونَ ٱللَّهَ بدينِكُمْ وَٱللَّهُ يَعْلَمُمَا فِي ٱلسَّـمَوَتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضِ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ١

يَمُنُّونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا فَلُ لَا تَمُنُّواْ عَلَيَّ إِسْلَامَكُمْ بِلِٱللَّهُ يَكُنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَلَكُمْ لِلْإِيمَن إِن كُنْتُمْ صَلِيقِينَ ١

إِنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ ٱلسَّكَوَاتِ وَٱلْأَرْضَ وَٱللَّهُ بَصِيرٌ بِمَاتَعُمَلُونَ ١

SUURAT OHAAF

Makkal Obte, 45 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Qhaaf: (edde faxem Yalli yaaxige). Yalli nabna-leeh sharaf-le qhuraanal xiibite.
- 2. Wonna hinnay keenik meesiise (takkaawise) keenih yemeetem qajjibsiteeniih (cakkumsiteeniih), koros itteh ah-qajiibik (cakkumuk) taniimi.
- 3. Rabneeh burta tikki inna waqdi aduurennoo? Toh xer madaara (woh takkem hinna) itte koros.
- 4. Yalli keenil gacisak iyyeh; nummah nanu neexegeh baaxo keenik daggossaah ken xagoorak takmem, ni-garil daccarsime kitab yan, kay addal tanim korsaanamak. (lawcal macfuuz kinnuk).
- 5. Tonna hinnay a-koros Qhuraan kee Nabii dirabbosseh keenih yemeete waqdi, edde luk usun tobollokime (yengeggele) caagidih addat yanin qhuraan kee Nabiik iyyaanamak.
- 6. Keenik iró yan qaraanâ fan mawagitaanaa? kaa elle xisneeh kaa elle bilqisne inna, usuk foxooxa aalle waak.
- 7. Kaadu baaxo fidisneeh, xiikooluh tan qaleelá teetil hayneeh, cooxuk ummaan qaynatay mabla kak meqe (ableh meqe) teetil nuysubuke.

بِنْ ___ِٱللَّهُ ٱلرَّهُ أَرُّالَرَّحِي __ِ

قَ وَٱلْقُرْءَانِ ٱلْمَجِيدِ ٥

بَلْعَِبُواْ أَن جَاءَهُم مُّنذِرٌ مِّنَهُمْ فَقَالَ ٱلْكَفِرُونَ هَذَاشَقَيُّ عَجِيبٌ ۞

أَو ذَامِتُنَا وَكُنَّا تُرَابِّأَذَالِكَ رَجْعُ بَعِيدٌ ٥

قَدْعَلِمْنَامَاتَنَقُصُ ٱلْأَرْضُ مِنْهُ مِّرَوَعِندَنَاكِتَكُ حَفِيظٌ ۞

> بَلۡكَذَّبُواْ بِٱلْحُقِّ لَمَّاجَآءَهُمْ فَهُمْ فِيَ أَمْرِ مَرِيجٍ۞

ٱفَاتَرِيَظُرُوٓاْ إِلَى ٱلسَّمَآءِ فَوْقَهُمۡ ڪَيۡفَ بَنَيۡنَهَا وَزَيَّنَّهَا وَمَالَهَا مِن فُرُوحٍ ۞

ۅؘۘٲڵٲ۠ۯؙڞؘؘڡؘۮۮ۫ٮؘٛۿٵۅٙڷؙڡٚؾؽ۬ڶڣۿٲۯۅۜڛؽۅٙٲ۫ڹٛؠؾؙٙٵ ڣۣۿٵڡؚڽؙڴؙڸؚۜۯؘڡ۫ڿؠؘۿؚڽڿ۞

- 8. Amah kah abnem mayballaay kassiisi, ummaan naqsuy yallal yaduurih yanih.
- 9. Kaadu qaraanak barkat-le lee oobisneeh, teetit masnoonaa (basaatin) kee amboy taggirqimeeh orbisimta teetit nuysubuke.
- **10.** Kaadu xer tamiiray, exefuh yan mixexu-le, edde nuysubuke.
- 11. Woh naqoosâ quusih (maaqoh) nuysubuke kaadu rabte baaxo teetit nuynuwwee, mawuq wonna rabteenik lakal.nuwwuk awqetton sin magooqak qhiyaamah ayró.
- 12. Qhureyshi korosuk naharal nuuc maraay, rassi deqsita qeelih maraa kee samuud deqsita mari sinni farmoytit dirabbosseh.
- 13. Kaadu wonnah qaad deqsita maraay, firqawnaa kee luut tooboko (kay mara kinnuk) sinni farmoytit dirabbosseh.
- 14. Kaadu wonnah garbô maraa (Nabii shuqeybi mara kinnuk) kee tubbaq mari, inkih sinni farmoytit dirabboyseeh, Yi-digaala keenih taguudeh.
- 15. Naharsi ginot taannee? Aleey ma-taaninninok, nammay haytoh ken ginnaah kah sugen innah ken gacisnaamak mannal taannaah? Wonna hinnay usun qusba ginok agay waagat yanin.
- 16. Diggah seehadaytu ginneeh, kay nafsi kaa edde walalisam naaxigeh, kaadu nanu canti-ramadak (filliramadak) kaal xaynoh.

تَبْصِرَةً وَذِكْرَى لِكُلِّعَبْدِ مُّنِيبٍ ٥

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَآءِ مَآءَ مُّبَدِّكًا فَأَنْبَتَنَا بِهِ عَ جَنَّاتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ ۞

وَٱلنَّخْلَ بَاسِقَتِ لَّهَاطَلْعُ نَضِيدٌ ٥

رِّنْقَا لِلْعِبَادِّ وَأَحْيَلْنَا بِهِ عَلْدَةَ مَّيْتَأَكَذَلِكَ ٱلْخُرُوجُ۞

كَذَّبَتْ فَتَاهُمُ قَوْمُرُفُحِ وَأَصْحَابُ ٱلرَّسِّ وَثَمُودُ ١

وَعَادُ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطٍ ٣

ۅٙٲؘٛڝۜڬؙۘٵڵٲؿػۊۅٙڨٙۉؙؠؙؙڹۜۼٟٛػؙڷؙػؘذَۜڹٵڶڒؗڛؙڶؘڣۘۊؘۜ ۅؘعِيدِ۞

ٱفَعَيِينَابِٱلْخَلَقِٱلْأَقَلِّ بَلَهُمْ فِي لَبْسِ مِّنَ خَلْقِ جَدِيدِ ۞

ۅٙڶڡۜٙۮڂؘڵڡٞٚٮؘٲٲڵٟڹڛؘڹؘۅؘڹۼٲۄؙؚڡؘٲؿؙڛۛڡۣڛؙؠؚ؋ۦڹڡٞڛؙؗ؞ؖڗؖ ۅؘػٞڹؙٲٞڨٙۯؙٵ۪ڸۜؿڡؚڡڹۧجٞڸؚٲڷۄڔۑڍ۞

- 17. Namma malaykatti seehadayti taama yaktube waqdi, migdaa kee gural kaak daffeyak.
- 18. Inki qangara maqida seehadayti dacrisey (namma malaykattu kinnuk) wohuh massoyseeni kay garil yanih akke waytek.
- Rabi qeero temeeteh nummal, toh kak kudak sugteemi immay catu mali.
- **20.** Kaadu baantá fuxsinteh (ugut baanta kinnuk), too ayró koros digaalah edde xagnisinte ayró.
- Kaadu ummaan nafsi yamaateh, warraysee kee sumaaqité teetî luk anuk malaykak.
- 22. Yalli xiibitak iyyeh; nummah seehadaytow tahak garcit sugteeh, ku-lubbit suge alifu kok kalleeh, ku-mabla asaaku maqar-leeh gibdih.
- 23. Kaadu kay wakliiti iyyah (malaykatti) ah yi-garil taniimiy massowte kay taamak.
- **24.** Ummaan korostih cirdeyna (qinaadi-li) jahannamat qambisa iyya yalli.
- 25. Isil yan cakki ciné, caddok tatur-li, agay waaga-li isi diinit.
- 26. Kaay Yallâ lih gersi yalla haa, gibdi digaalat kaa qambisa. (jahannam girah digaala kinnuk).
- 27. Kay wakliiti (xibbanti) iyyah (sheetantu kinnuk), ni-Rabbow anu kaa ma-makkoysinniyo, kinnih

إِذْيَنَاقَى ٱلْمُتَاقِّيَانِعَنِ ٱلْيَمِينِ وَعَنِ ٱلشِّمَالِ قَعِيدُ ١

مَّايلَفِظُمِن قَوْلٍ إِلَّالدَّيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ١

وَجَاءَتْ سَكْرَةُ ٱلْمَوْتِ بِٱلْحَقِّ ذَٰلِكَ مَاكُنتَ مِنْهُ تَحِيدُ ١

وَنُفِخَ فِي ٱلصُّورِّ ذَالِكَ يَوْمُ ٱلْوَعِيدِ ۞

وَجَاءَتُكُلُّ نَفْسِمَعَهَا سَآبِقٌ وَشَهِيدٌ ٥

لَّقَدُكُنتَ فِي عَفْلَةِ مِّنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنكَ عِطْلَةً فَ فَكَسَفُ الْكَوْمَ وَعِيدً اللَّ

وَقَالَ قَرِينُهُ وهَذَا مَالَدَى عَتِيدٌ ١

ٱلْقِيَافِجَهَ مَّرُكُلَّكَفَّادٍ عَنِيدِ ۞

مَّنَّاعِ لِلْخَيْرِمُعْتَدِمُّرِيبٍ ۞

ٱلَّذِي جَعَلَمَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَفَأَلْقِيَاهُ فِي ٱلْعَذَابِ ٱلشَّدِيدِ۞

؞ۊؘڵؘڨٙڔۣۑٮؙؙڎؙۥۯڔۜؠۜٛٵؘمَٱڷؘڟۼۧؿؗڎؙۥۅٙڵؚڮۜڹػٲڹڣۣۻؘڵڸٕ ڹۼؚيدؚ۞ immay usuk xer makoh addat suge tirtô gitak.

- 28. Yalli iyyeh; yi-garil a-saaku sitta ma-keemaarisina (ma-daawisina), nummah anu meesissó siinih tatruseh addunyalak.
- 29. Yi- garil maxcó ma-korsinta (matadbiddilima), kaadu anu naqoosa yadlumi (tantise) hinniyo.
- 30. Kassis a-farmoytaw, kibbintee jahannamak inna ayroy (qhiyaamah ayró kinnuk), edde luk is ossantina maaytan itta?
- 31. Kaadu jannat xayyoysima ayró Yallak meesita marah, usuk keenik axxeere kal.
- 32. Keenik iyyaanah ah-elle xagnisimak sugteenimi Yallak meesita maraw, ummaan numuy toobitey (Yallal gaceh) Yallih amri dacriseh.
- 33. Ablekal racmaan kinni Rabbik meesiteeh, Yallal yuduure sorkocô baxa luk yemeete mara kinni. (Qhiyaamah ayró).
- 34. Keenik iyyaanah; Jannat cula nagaynan luk, toh-waar ayrók.
- 35. Tama moominiin Jannat addal faxxa haytam-le, kaadu Ni-garil keenih neceemik bagul niqmatak ossantina lon.
- 36. Qhureyshi korosuk duma sinaamak makina hora bayisneeh, usun qandeh keenik gibiduk, tokkel baaxooxat mekki iyyeenihik, eleelitan rike maay geen yallih digaala keenit temeete waqdi? (magennon).

قَالَلاَثَخْتَصِمُواْلَدَىَّ وَقَدْقَدَّمْتُ إِلَيَّكُمْ بِالْوَعِيدِ۞

مَايُبَدَّلُ ٱلْقَوْلُ لَدَى وَمَآ أَنَا بِظَلَّوِ لِلْعَبِيدِ

يَوْمَنَقُولُ لِجَهَتَّرَهَلِ ٱمْتَلَأْتِ وَتَقُولُ هَلِمِن مَزِيدِ ۞

وَأُزْلِفَتِ ٱلْجَنَّةُ لِلَّمُتَّقِينَ عَيْرَ بَعِيدٍ ٥

هَنَامَاتُوعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيظٍ ٢

مَّنْ خَشِيَ ٱلرَّحْمَانَ بِٱلْغَيْبِ وَجَآءَ بِقَلْبِ مُّنِيبٍ

ٱۮڂؙڵؙۅۿٳؠؚڛؘڵؖڡؚۭؖڎؘؚڸڮؘؠؘٷؙٛۿؙؚٱڶٞٛٷؙۅڎۣ

لَهُمِمَّايَشَآءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدُ ٥

وَكُوْأَهْلَكْ نَاقَبَلَهُ مِن قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُ مِ بَطْشَافَنَقَّبُواْ فِي ٱلْبِلَادِ هَلِّ مِن مَّحِيصٍ ۞

- 37. Diggah, tohut kassit yan raaqisa sorkocobbaxa-le numuh, hinnay usuk hangi edde-luk sorkocobbaxi kaak aracal anuk ayti kah yeceeh ankacse numuh.
- 38. Yalli xiibitak iyyeh; nummah garanwaa kee baaxooy, ken nammayih fanat tanim lica ayróh addat ginneeh, hebeltô taqbi nee maxaginna wohul.
- **39.** Nabiyow usun iyyaanamal isbiraay ku- Rabbi Faylisak salat-ab, ayró tawqek naharataay (subci salat), avro kortak naharat (gasri salat).
- 40. Kaadu barak-tut salat kaah abaay, fardi salaatitteh lakal sunnâ salat abaay, Yalla cus. (uzkur)
- 41. Kaadu xayikkeek israafil degsita malaykatti seeca ayró ankacis nabiyow.
- 42. Toh nammay haytô baantah xongoló nummah edde yaabben ayró kinniih, too ayro is mawqah ayróy magooqak edde yawqeeni kinni.
- 43. Diggah yalli ginó taynuwweeh qiddam (rabissam) Neé kaadu madaara Nee fan takke ivve.
- 44. Baaxó keenil qanxixxa ayró, usun magooqak sissikuk yawqen, toh nel xabcin kobxisiyya (gaaboysiyya) cisab booxal.
- 45. A-koros ittaamat ixxigah nanu nayse, kaadu nabiyow atu ken dirkisé hinnito islaamaninnol. kinnih immay yi-digaalak meesita mara Qhuraanat kassis.

إِنَّ فِي ذَيْلِكَ لَذِكْرَىٰ لِمَن كَاتَ لَهُ وقَلْكُ أَوْ أَلْقَى ٱلسَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ٧

وَلَقَدْ خَلَقَنَاٱلسَّمَاوَتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَابِيْنَهُمَا فِي سِيتَّةِ أَيَّامِ وَمَامَسَّنَامِن لُّغُوب ٦

فَٱصۡبِرۡعَكَىٰ مَايَقُولُونَ وَسَيِّحۡ بِحَمۡدِرَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ ٱلشَّمْسِ وَقَبْلَ ٱلْغُرُوبِ ٥

وَمِنَ ٱلَّيْلِ فَسَبِّحَهُ وَأَدْبَرَ ٱلسُّجُودِ ١

وَٱسۡتَمِعۡ يَوۡمَ يُنَادِٱلۡمُنَادِ مِن مَّكَانِ قَريبِ٩

يَوْمَ يَسْمَعُونَ ٱلصَّيْحَةَ بِٱلْحُقِّ ذَالِكَ يَوْمُ ٱلۡخُرُوجِ۞

إِنَّا نَحُنُ نُحُيء وَنُمِيتُ وَإِلَيْنَا ٱلْمَصِيرُ ٣

يَوْمَ تَشَقَّقُ ٱلْأَرْضُ عَنْهُ مُ سِرَاعَأَذَلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِارُ ١

نِّحَيْ أَعَلَهُ بِمَا يَقُولُونَّ وَمَاۤ أَنْتَ عَلَيْهِ مِ بِجَيَّالِّ فَذَكِر بِٱلْقُرْءَانِ مَن يَخَافُ وَعِيدِ ٥

الجزء ٢٦ 970

SUURAT AZZAARIYAAT

Makkal Obte, 60 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Yalli xiibiteh burtá fixiixisiyyah fixiixisa caacayal.
- 2. Kaadu kaxxam qilsi lee yakkuqe gambuurul xiibite.
- 3. Kaadu baddi bagul caalih gexa dawaanikil xiibite.
- 4. Kaadu Yallih amri ginô fanal keefiyta (kurta) malaykal xiibite.
- 5. Cagalah ta seehaday elle xagnisinteenim, ugut kee cisaabak akkelem asmat-le numma.
- 6. Kaadu diggah, abten taamoomik cisab kee galto asmatah akkele.
- 7. Yalli qaraanay qaxmeqe gino lel xiihite
- 8. Diggah isin korosey Qhuraan kee Nabii caagidik sitta wayta maxcoh addat taniinimil xiibite.
- 9. Ohuraan kee Nabiil yaamineenimik daggaawime num daggawsimah.
- 10. Dirableelá abbarsinteh.
- 11. Usun koroosannuu kee toogimaaney ken tunxuqet aylahite mara amô xexxaarah.
- 12. Usun cisab kee galtoh ayró mawaqdiiy, iyyaanaah esseran angasah.

بنـــــه ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَازِ ٱلرَّحِيهِ

وَٱلذَّارِيَاتِ ذَرُوَا ١

فَٱلْحَمِلَتِ وِقُرَاثِ

فَٱلْجَارِيَاتِ يُسْرًا ٣

فَٱلْمُقَسِّمَتِ أَمْرًاكَ

انَّمَاتُهُ عَدُونَ لَصَادِقٌ ٥

وَإِنَّ ٱلدِّينَ لَوَقِعٌ ١

وَٱلسَّمَآءِ ذَاتِ ٱلْخُبُكِ ٧

إِنَّكُو لَفِي قَوْلِ شُخْتَلِفِ٨

يُوْفِكُ عَنْهُ مَنْ أَفِكَ ٢

ٱلَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَ وِسَاهُونَ ١

يَسْ عَلُونَ أَيَّانَ يَوْمُ ٱلدِّبن ١

- 971
- **13.** Woh galtoh ayróy usun giral cararsimaana digaalah.
- 14. Tammoysa sin digaala! Ah teetik edde Qataatakak faxak sugteeni addunyal Keenik iyyan anqasah.
- **15.** Diggah yallak meesita mari jannootaa kee daroorih addal yanin.
- 16. Ken Rabbi niqmootak keenih yeceem raabitak beetan, diggah usun wohuk duma meqe marah sugen addunyal sinni meqe taamal.
- 17. Tama mari barak xiinaanam keenik daguk sugte salat abak.
- **18.** Kaadu maaci bar usun dambi cabti esserak sugen sinni Rabbil.
- 19. Kaadu ken maalut essera num kee wacarriyih esserewaa num maglab le.
- 20. Kaadu baaxol baxxaqqa le astootiy Yallih inkittinaanee kee qamal geyto tascasse tan Yallih inkittinaanel asmat le marah.
- 21. Kaadu sin nafsih ginot Yallih qamal geyto tascasse astooti tanik matablaanaa ?kas elle geytoonuh.
- **22.** Kaadu qaraanal sin rizqhii (quusi) kee elle xagnisinteenim tan galtoo kee digaalak.
- 23. Qaran kee baaxô Rabbi isi nafsil xiibite, nummah Usuk sin elle xagnisem numma kinniimil, tohul maagaywaagitina sinni yaabat kah agay waagite (shakkite) waytan innah.

يَوْمَهُمْ عَلَى ٱلنَّارِيُفْتَنُونَ ٣

ذُوقُواْ فِتْنَتَكُمْ هَذَا ٱلَّذِي كُنتُم بِهِ عَتَسْتَعْجِلُونَ

إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ فِي جَنَّتِ وَعُيُونٍ ٥

ءَاخِذِينَ مَاءَاتَنَاهُمُورَيُّهُمُّ إِنَّهُمُّكَانُواْقَبَلَ ذَلِكَ مُحْسِنِين ۞

كَانُواْ قَلِيلَامِّنَ ٱلَّيْلِ مَايَهُجَعُونَ ١

وَبِٱلْأَسْحَارِهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ٥

وَفِيٓ أَمُوَالِهِمْ حَقُّ لِلسَّ آبِلِ وَٱلْمَحْرُومِ ١

وَفِي ٱلْأَرْضِ ءَايَتُ لِّأَمُوقِيينَ ٥

وَفِيٓ أَنفُسِكُمْ أَفَلا تُبْصِرُونَ ١

وَفِي ٱلسَّمَآءِ رِزْقُكُمْ وَمَاتُوعَدُونَ ٥

فَوَرَيِّ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ إِنَّهُ ۥ لَحَقُّ مِّشْلَ مَآ أَتَكُوۡ تَنطِقُونَ۞

- **24.** Nabiyow Nabii Ibraahim qibinay konnabimê xaagi koo gufee?
- 25. Kay qari kaal culen waqdi, nagaynan kol yanay kaak iyyen, nagaynan siinil yanay isin igmon maraay nanu sin manaaxiga keenik iyye.
- **26.** Tokkel isi buxah marâ fanah gacca iyyeeh, gabul le beqra yusguudeeh solal hayyaheeh baahe.
- 27. Tokkel Kaa keenil xayyoyseeh, matakmaanaa keenik iyye?
- 28. Edde luk meesih diriggi keenik iyye maaqo akme waanam keenik yuble waqdi. Ma meesitin kaak iyyeeniih, ixxiga le awki kaah yaabaku waamal kaa aytikumusen (berrekisen).
- 29. Tokkel Kay barrá woh toobe waqdi qawitak temeeteeh, fooca isik tootokeeh, anu idaltô maxalayto kinniyok mannal xalaa itte?
- **30.** Malayka: tonnah ku Rabbi iyye teetik itteh, diggaluk usuk naggaaray ixxiga li.
- 31. Nabii Ibraahim malaykak: sin caagid macaay ta rubsume maraw iyye?
- **32.** Diggah nanu umeyniitih yan marâ fanah rubsumne iyyen.
- 33. Xeetiy alayte kallak yani keenil qambisnuh.
- 34. Asta le xeetiy ku Rabbih xaqul umaanet caddok tatre marah massoysime kinni.

هَلْ أَتَكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَهِيمَ ٱلْمُكْرَمِينَ ٥

إِذْدَخَلُواْعَلَيْهِ فَقَالُواْسَلَمَّاْقَالَ سَلَيُرُقَّوَمُّ مُّنكَرُونِ

فَرَاغَ إِلَىٰٓ أَهْلِهِ عِجْلِ سَمِينِ ٥

فَقَرَّبَهُ وَإِلَيْهِمْ قَ الَ أَلَا تَأْكُلُونَ ٥

فَأَوْجَسَوِنْهُمْ خِيفَةً قَالُواْ لَا تَخَفَّ وَيَشَّرُوهُ بِغُلَمٍ عَلِيـهِ ۞

فَأَشَّلَتِ ٱمْرَأَتُهُ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتُ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُهُ زُعْقِيهُ

قَالُواْكَذَلِكِ قَالَرَبُكِّ إِنَّهُ وَهُوَٱلْحَكِيمُ ٱلْعَلِيمُرَ

* قَالَ فَمَا خَطْبُكُوْ أَيُّهَا ٱلْمُرْسَلُونَ ٢

قَالُوٓاْ إِنَّآ أَرُسِلْنَآ إِلَىٰ قَوْمِ مُّجْرِمِينَ

لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِن طِينِ

مُّسَوَّمَةً عِندَرَبَّكَ لِلْمُسْرِفِينَ ﴿

35. Tonna luk yalla nummayse marak tet addal (Nabii luut meelah magaala kinnuk) sugtem nevyeegeh.

36. Tokkel tet addal muslimiin buxaaxik inki buxak sá buxa magennino. (woh Nabii luut buxa kinnuk).

37. Kaadu tet addal ken finga tascassee asta cabne, gansaru le digaalak meesita marah. (moominiin kinnuk).

38. Kaadu Nabii Muusâ maaqentat moominiinih yallih dudda tascassee asta tan, firqawnâ fanah baxxagga le sumag kee astooti luk kaa rubne waqdi.

39. Edde luk firgawni iimaanat derre cabe isi qandel duquurutak, kaadu firqawni Muusak:usuk baab abeyna akkiiy, hinnay cabuli akki iyye.

40. Edde luk firgawnaa kee kay gande nibbixeeh digaalleeh, badat ken gidne, usuk Assacokkilem baahe numuh anuk koroositeenimih sabbatah

41. Kaadu qaad deqsita marat yekke fingat elle kaskassoowa marah asta tan, ken fingah maxalaytuh yan caacayay kayri sinni keenit rubne waadi.

42. Ama caacay elle amma iyyeemik hebeltohim (ulim) macaba, ruminnah kaa hayya heeh cabah akke waytek.

43. Kaadu samuud degsita marat yekke fingat elle kaskassoowa marah asta

فَأَخْرَجْنَا مَن كَانَ فيهَامِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٥

فَمَاوَجَدْنَا فِيهَاغَيْرَيَنْتِ مِّنَ ٱلْمُسْلِمِينَ اللهُ

وَتَرَكَّنَا فِهِ اَءَايَةً لِّلَّذِينَ يَخَافُونَ ٱلْعَذَاتِ ٱلْأَلِيهِ ٢

وَفِي مُوسَى ٓ إِذْ أَرْسَلْنَهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَنِ

فَتَوَلَّى بِرُكْنهِ وَقِالَ سَحَرُّ أَوْ مَعْنُونٌ ١

فَأَخَذَ نَاهُ وَجُنُودَهُ و فَنَيَذَ نَهُمْ فِي ٱلْدَرِّ وَهُوَ مُلِيهٌ ٥

وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ ٱلرِّيحَ ٱلْعَقِيمَ ١

مَاتَذَرُ مِن شَيْء أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلَيْهُ كَأُلاَّ مِهِ ٢

وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُواْ حَتَّى حِين ا

tan, sin fingah: yimixxige uddurû fanah hataká keenik iyyen wagdi.

- 44. Kaadu usun sinni Rabbih amrih cinat caddok tatreeniih, ken fingissa kakkagô keenit radde usun intih abaluk.
- 45. Edde luk ugtaanaah kudaanam maduudinnon edde yanin digaalah sabbatah, kaadu sinni nafsi cata mara makkinnon.
- 46. Kaadu keenik duma Nabii Nuuc mara fingisneh, diggah usun Yallih amrik yewqe marah sugen.
- 47. Nanu qaran ninni maqaraay ninni gandet xisne, diggah nanu deraafek farakka kaa haam duuda marah anuk
- 48. Kaadu baaxo fidisneeh, nanu maxxu mege fidseynitte kinninoo.
- 49. Kaadu ummaan iimik sissin namma qaynat ginne, kassita mara takkeenî gidah Yallih qamal geyto.
- **50.** Toysa sinaamey Yallih digaalak kav Racmatâ fanah kuda kaa kee kay farmoyta nummassaanamal, anu diggaluk siinih kaa le kabuk baxxagga le meesiise (takkaawise) kinniyok.
- 51. Kaadu Yalla lih aka yallay taqbudeeni mahaysina, diggah anu siinih Yalla le kabuk baxxaqqa le meesiise (takkaawise) kinniyok.
- 52. Ohoreyshi isi Nabii Mucammadak baab abeyna hinnay صَرَّا لِللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ cabuli kaak axcuk kaa kah

فَعَتَوَاْعَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُ مُ ٱلصَّحِقَةُ وَهُمّ ىنظُارُونَ 🕮

فَمَا ٱسۡتَطَعُواْمِن قِيامِ وَمَا كَانُواْمُنتَصِرينَ ٥

وَقَوْمَ نُوجٍ مِّن قَبَلُّ إِنَّهُمْ كَانُواْ فَوَمَا فَلِيقِينَ ١

وَٱلسَّمَاءَ بَنَتَنَهَا بِأَيْدِ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ۞

وَٱلْأَرْضَ فَرَشَّنَهَا فَنِعْمَ ٱلْمَهِدُونَ ١٠

وَمِن كُلِّ شَيْءٍ خَلَقَنَازَوْجَيِّنِ لَعَلَّهُ

فَفَرُ وَا إِلَى ٱللَّهِ إِنَّى لَكُومِ مِّنْهُ نَذِينٌ مُّبِينٌ ٥

وَلَا تَجْعَلُواْ مَعَ ٱللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَّ إِنِّي لَكُمْ مِّنْهُ

كَذَٰلِكَ مَآ أَتَى ٱلَّذَٰبِنَ مِن قَبِلهِ مِقِن رَّسُولِ إلَّا قَالُواْسَاحِرُ أَوْمَجْنُونُ ٥٠ dirabbosse innaah, keenik duma suge maral farmoytiitik hebeltô farmoyti mamatto, kaa dirabboysak baab abeyna hinnay cabuli kaak iyyeenih akke waytek.

- 53. Naharsi maraa kee wadirsi mari farmoyta dirabboysaanamal sitta maay farriimen inkih woh iyyen waqdi, aleey, wonna hinnay usun caddok tatre mara koroosannul.
- **54.** Toysa derre keenit cab Nabiyow, atu yassacakkeenih qeemitan num hinnito, Koo edde rubne diini gudduysê kalah.
- 55. Kaadu kassis diggah kassis yalla nummaysa marah tu-xiqahak.
- 56. Kaadu jinnii kee seehada tuh maginniyyo, yoo yaqbudeenî gidih akke waytek.
- 57. Rizqhi (quusi) keenik mafaxaay, yoo yaskameenim keenik mafaxa.
- **58.** Diggah Yalli usuk rizqhi yacayi, dudda-li kaxxa maqar-li.
- 59. Diggah tama korosuy isi nafsi Nabii Mucammad dirabbossaamat tudlume, keenik naharat sugte ken kataysis (koros kinnuk) digaalâ geyte maglabih innah yan maglab lon digaalak, usun tokkel yi digaalat qataatake woonay (assexeere woonay) is keenih amaatelem raq malik.
- **60.** Koroosite marah finqi yan, ken ayróy kah xagnisimeenit. (woh Qhiyaamah ayró).

أَتُوَاصَوْاْ بِهِ عَبِلْ هُمْ قَوْمُ طَاغُونَ ٥

فَتَوَلَّ عَنَّهُ مْ فَمَآ أَنتَ بِمَلُومٍ ٥

وَذَكِّرْ فَإِنَّ ٱلذِّكْرَىٰ تَنفَعُ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٥

وَمَاخَلَقُتُ ٱلْجِنَّ وَٱلْإِنسَ إِلَّالِيَعَبُدُونِ ٥

مَآ أُرِيدُمِنْهُم مِّن رِّزْقِ وَمَآ أُرِيدُ أَن يُطْعِمُونِ

إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلرَّزَّاقُ ذُو ٱلْقُوَّةِ ٱلْمَتِينُ ۞

فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُواْذَنُوْبَا مِّثْلَ ذَنُوبِ أَصَحَبِهِمِّ فَلا يَسَتَعْجِلُونِ ۞

فَوَيْلُ لِلَّذِينَ كَفَرُواْ مِن يَوْمِهِمُ ٱلَّذِي يُوعَدُونَ ۞

SUURAT ATTUUR

Makkal Obte, 49 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Yalli tuur deqsitta qalel xiibite. (woh Yalli Nabii Muusâ luk elle yaabe qale kinnuk).
- 2. Kaadu kitaabay yunkuttubel xiibite.
- 3. Woh Qhuraanay fiddiime waraakitih addal yani kinni.
- 4. Kaadu Qaraanal yan Qariy beytil maqmuur deqsitay malayka Yalla elle taqbudel xiibite.
- 5. Kaadu fayya heen Qaraanal (addunyâ Qaran kinnuk) xiibite.
- **6.** Kaadu leek kiben badal xiibite.
- 7. Diggah Nabiyow ku Rabbih digaala korosul oobeleemil.
- 8. Hebeltoh (uli) iimiy tet waassa matan obta waqdi.
- 9. Woh qaran amooxiyyah yamooxeeh kaxxa angoyyih yangayye ayro (Qhiyaamah ayro kinnuk).
- **10.** Kaadu qaleelá isi aracak kattaah gexoh gexxa ayro (Qhiyaamah ayro kinnuk). qubultinnah.
- **11.** Too ayro farmoytit luk temeetem dirabboyse marah baatii kee finqi yan.
- 12. Woo mari usun deedalat giirisaah digra mara.

وَٱلطُّورِ ۞

وَكِتَابِمَّسْطُورِ ۞

ڣۣۯقؚۣٞڡؘۜڶۺؙۅڔؚؚڰ

وَٱلْبَيْتِٱلْمَعْمُورِ ١

وَٱلسَّقْفِ ٱلْمَرْفُوعِ ٥

وَٱلْبَحْرِٱلْمَسُجُورِ۞ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَقِعٌۗ۞

مَّالَهُ ومِن دَافِعِ ٨

يَوْمَ تَمُورُ ٱلسَّمَآءُ مَوْرًا ٥

وَتَسِيرُ ٱلْجِبَالُ سَيْرًا ۞

فَوَيْلُ يَوْمَ إِذِ لِلْمُكَذِّبِينَ ١

ٱلَّذِينَ هُمْ فِي خَوْضِ يَلْعَبُونَ ١

13. Tama mari gutqoh gutqumoonu waan ayró jahannam girâ fanah.

52- Suurat Attuur

- **14.** Ah teeti giray dirbboysak sugteeni keenik iyyan.
- **15.** Tokkel ta tablen digaala baaba innaa hinnak isin ablewaytaanaa?
- 16. Isin gira culaay, tet niqna tammoysa, teetil tasbiroonu (coolaysittoonu) hinnay asbire waytoonu, siinil inki gide, cagalah isin elle galtimettoonum addunyal abak sugten uma taama.
- Diggah Yallak meesita mari jannootaa kee niqmatitteh addal yanin.
- 18. Ken Rabbi keenih yeceemit ruffu axcuk (tassa axcuk) kaadu ken Rabbi ken reebiseeh naggoyseh jaciim deqsitta girah digaalak.
- Akumaay, aquba rufto luk addunyal abak sugten meqe taamah galtoh.
- 20. Usun rooruh yan qaraakiiyih amol cusuulah anuk itta wagitak, kaadu ken rihmisneh (alkumusneh) curral qeyni deqsita agabul.
- 21. Kaadu Yallal yeemene maraa kee ken xayloy iimaanal ken katatte, ken xaylo ken eleelisneh, kaadu ken taamah galtok tu keenik madaggoysinnino, ummaan num abba heemih yabbixsime.
- 22. Kaadu niqmatittek caxa mixuu kee cadok faxxa haanam keenih osisneh.

يَوْمَ يُدَعُّونَ إِلَى نَارِجَهَ نَّرَدَعًا ١

هَاذِهِ ٱلنَّارُ ٱلَّتِي كُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ١

أَفَسِحْرُهَا ذَا أَمْ أَنتُمْ لَا تُبْصِرُون ٥

ٱصۡلَوۡهَا فَاصۡ بِرُوۤا أَوۡلَا تَصۡبِرُواْ سَوَآءُ عَلَيۡكُمۡ ۚ إِنَّمَا تُجُزَوۡنَ مَاكُنتُمۡ تَعۡ مَلُونَ ۞

إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ فِي جَنَّتِ وَنَعِيمِ ٢

ڡؘڮڡۣڽڹؠڡٙٲٵؾۿٮٞۯؽؙۿؙؗڡٞۅٙۅؘڡۜٙۿۿۄ۫ۯڹٞؖۿؙڡۧ عَذَابَٱلْمِيۡحِيهِ

كُلُواْ وَٱشۡرَبُواْ هَنِيٓعٗا بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ١

ڡؙؾٞڮۣڹڹؘۼؘڶۺؙڔؙڔڡ۪ۜۧۻۼؙۅڣٙڐؚ۪ؖۏۯؘۊۜڿٮؘۿۄ ۼٷڔۼؚڽڹ۞

ۅۘٲڵٙؽڹ٤ؘٵڡؘٮؗۅؙڵۅٙٱڹۜٙۼؾۧۿڗۮؙڔۜؾۜؿؙۿؙڔۑٳؚۑڡؘڹٟ ٲڂٛٙڨٙٵڽؚۿؚؚؚڂۮؙڔؚۜؾؘۜۿؙڡٞۅؘڡؘٲٲڵؾؘۜۿؙۄڡٚڹۧٸٙڡڵۿؚڡ ڡؚٞڹۺؘؿ۫ٷؙػؙڶٞٱمٞڔۣؠۣؠؚڡؘٲػڛؘڔؘۮۿؚڽڽؙٞ۞

وَأَمْدَدْنَهُم بِفَكِهَةِ وَلَحْمِرِمَّمَّا يَشْتَهُونَ

23. Jannat addal kamri kaaqon sittal tabaatabsan, kaat kas magexaay, uma maxcoo kee dambit ken maqida.

52- Suurat Attuur

- 24. Kaadu keenit meekitah keenih taamituh massoysen urri, usun sibat dansime luulih inna lon qaxah.
- **25.** Kaadu jannatti marak mariiy marâ fanah yafkune addunyal abak sugen taama sitta esserak.
- **26.** Diggah nanu duma addunyal ninni marih addal Yallih digaalak meesita marah sugne iyyan.
- 27. Tokkel Yalli nee guneeh neh yemqeh tirri neeheemil, kaadu jahannam girah huurih digaalak nee naggoyseh.
- **28.** Diggah nanu duma dubuk Yalla aqbudak sugne, diggah usuk meqe Rabbiiy, xuwaw li kinni.
- 29. Toysa Nabiyow fan kak rubsumte mara ta Qhuraanal kassis, atu ku Rabbi koh abe niqmatal ginnili hinnitooy, cabuli hinnitok.
- 30. Hinnak ta koros qadarabey raba kah qamballa kok ittaa Nabiyow?
- 31. Yi raba qambaala keenik ixxic:diggah anu sin innaah sin finqa qambaala marat anik.
- 32. Hinnak ta koros ahal ken kas ken amrise innaa, hinnak usun umaanet caddok tatre maraay?
- 33. Hinnak Nabii Mucammad صَلَّالِتُهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Qhuraan isih

بَتَنَزَعُونَ فِيهَا كَأْسَالَّا لَغُوُّفِيهَا وَلَا تَأْثِيمُ

*وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤُلُّوُ مَّكَنُونٌ ۞

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ مَكَا بَعْضِ يَشَاءَ لُونَ ٥

قَالُوَاْ إِنَّاكُنَّا قَبْلُ فِيٓ أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ ۞

فَمَنَّ ٱللَّهُ عَلَيْنَا وَوَقَىنَا عَذَابَ ٱلسَّمُومِ ١

إِنَّاكُنَّا مِن قَبَلُ نَدْعُوهً ۚ إِنَّهُ وهُوۤ ٱلْبَرُّ ٱلرَّحِيمُ ۞

فَذَكِرُوْفَمَآ أَنتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنِ وَلاَمَجْنُونٍ ١

أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرُنَّ تَرَبَّصُ بِهِ - رَيَّبَ ٱلْمَنُونِ

قُلْ تَرَبُّصُواْ فَإِنِّي مَعَكُم مِّنَ ٱلْمُتَرَبِّصِينَ اللَّهُ الْمُتَرَبِّصِينَ

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَمُهُم بِهَذَأَ أَمْهُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ٢

أُمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلُهُۥ بَل لَّا يُؤْمِنُونَ ٢

الجزء ٢٧

ginnaasiteeh bicsite iyyaanaa? Aleey, tonna hinna usun nummayse waana ikkal.

- 34. Toysa kaa (Qhuraan kinnuk) ceela yab baahoonay nummat yaaba mara yekkeenik.
- 35. Hinnak ta koros tu ken gine kal ginniimeeni innaa, hinnak usun sinni nafsi sinnih gine maraay Yalli ken gine kalah?
- 36. Hinnak usun qaranwaa kee baaxó gineeni innaa? Aleey, tonna hinna usun Yallih digaala asmite waanaah, Yallih inkittinaane nummayse waana ikkal.
- 37. Hinnak ku Rabbih kadnooni ken garil tani innaa, hinnak usun maysó-le maray sinam dirkisaay?
- 38. Hinnak qaran elle yawqen daragay (magaaray) malaykâ yab kee wacyi elle ankacsaana loonu innaa? Toysa keenik ankacise num baxxaqqa-le sumag baahay.
- 39. Hinnak Yalli say xayló leeh, isin lab xavlo litoonuu? isin dirab kee ererih kah ittan innah.
- 40. Hinnak Nabiyow diini gudduysiyyal cawal ken (koros kinnuk) essertannaa?edde luk usun woo magoyta elle tingiddibeh tigilsee maraay?
- **41.** Hinnak usun qellittaamih ixxigay usun sinaamah kak yaktubeeniih warsaana maay lon?

فَلْيَأْتُواْ بِحَدِيثِ مِّثْله عَإِن كَانُواْ صَدِقين ؟

أَمْرِخُلِقُواْ مِنْ غَبْرِشَيْءٍ أَمْهُمُ ٱلْخَلِقُونَ ٢

أَمْ خَلَقُواْ ٱلسَّمَهَ تِ وَٱلْأَرْضَ بَلِ لَّا يُوقِنُونَ 🗇

أَمْ عِندَهُمْ خَزَابِنُ رَبِّكَ أَمْهُمُ ٱلْمُصِيطِ ون اللهُ

أُمْ لَهُمْ سُلَّمُ يَسْتَمِعُونَ فِيَّةٍ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُم بِسُلْطَن مُّبِين ﴿

أُمَّ لَهُ ٱلْبَنَاتُ وَلَكُمُ ٱلْبَنُونَ ٢

أَمْ تَسْعَلُهُمْ أَجْرَافَهُ مِين مَّغْرَمِ مُّثْقَلُونَ ٥

أُمْ عِندَهُمُ ٱلْغَيَبُ فَهُمْ يَكْتُهُونَ ١

- 42. Hinnak Nabiyow usun uma mala koh malsaanam faxaanaa? Tokkel koroosite mari, ken uma mala keenil taduure.
- 43. Hinnak Yallak kalah gibaada cakkisita Yallay yaqbudeeni loonu innaa? usun agleh kaat hayya haanamak Yalli savtunnooweh.
- 44. Kaadu ta koros qaran kitiifoonuh keenil oobah yableenimil digaalah, ittak bagul tan qamburre axcuk yenen.
- 45. Toysa ken cab Nabiyow ken ayróy (woh Qhiyaamah ayró) edde fingitoonu waanat ongoorowwu iyyaanam fanah.
- 46. Too ayró ken uma mala Yallih digaalak tu keenih ma xiqtaay, Yallih digaalak ken cattam matan.
- 47. Kaadu diggah isi nafsi koroosannut yudlume mari, Ohiyaamah ayroh digaalak naharat digaala lon addunyal, kaadu kinnih immay keenik maggo mari woh mayaaxiga.
- 48. Kaadu Nabiyow ku Rabbih meklal isbir, diggah atu Ni dacayrih gubat tantooh koo nablehik, kaadu savtunnos ku Rabbi faylisak salaatah solta waqdi.
- 49. Kaadu barak tut ku Rabbi saytunnoysaay cutuk derre caba waqdi salat (subci salaatih wakti kinnuk), kaah ab.

أُمَّيُرِيدُونَكِيدًا فَٱلَّذِينَ كَفَرُواْهُوُٱلْمَكِيدُونَ ٥

أَمْلَهُمْ إِلَا أُغَيْرُ أَلِلَّهُ سُبْحَانَ أَللَّهُ عَمَّا لُشَّهُ كُونَ ﴿

وَإِن يَرَ وَأُكِسَفَا مِنَ ٱلسَّمَاءِ سَاقِطَا يَقُولُواْ سَحَاتُ

فَذَرَهُمْ مَحَتَّى يُلَقُواْ يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ ٢

يَوْمَ لَا يُغْنى عَنْهُ مُ كَيِّدُهُمُ شَيْعًا وَلِاهُمْ يُنْصَرُونَ ٢

وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَالَمُواْ عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَكِئَّ أَكْثَرَهُمُ لَا يَعْلَمُونَ ١

وَٱصۡبِرۡ لِحُكۡمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعۡيُنِنَّا وَسَبِّحۡ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُو مُرِثَ

وَمِنَ ٱلَّيْلِ فَسَبِّحَهُ وَإِدْ بَرَ ٱلنَّجُومِ ٢

الجزء ٢٧ \ 981

SUURAT ANNAJMI

Makkal Obte, 62 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Yalli cutuktal xiibite korah qellita waqdi.
- 2. Sin kataysa (Nabii kinnuk) cakki gitak hoxeweeh awqe weemil.
- 3. Kaadu nafsi fayxih yaabe waamal.
- 4. Qhuraan kee cadiis rikeek tanim hinna, Yalli isi farmoyta Nabii Mucammadal صَالِّلْتُهُ عَلَيْهُ وَصَالَةً oobise wacyi akke waytek.
- 5. Gibdi cayla-li (jibriil kinnuk) Qhuraan kaa barse.
- 6. Usuk (jibriil kinnuk) meqe weeloo kee qande li, edde luk Yalli kaa edde gineh yan weelot massowu iyye.
- 7. Usuk ayró mawqa le kabuk fayya iyya aracal anuk.
- 8. Tohuk lakal jibriil Nabii

  Mucammadal صَالِّاللَهُ عَلَيْهِ وَسَالَةً

  xayyooweeh, hangoggu

  (Qongoggu) kaal iyyeh nabam kaal
  xayyoowe.
- 9. Tokkel gassê namma exxah gideh kaak gacca iyye xaynah, hinnay wohuk kaat xayyooweh.
- 10. Edde luk Yalli isi naqasu Nabii Mucammadal صَيَّا لِتَمْعَلِيدِوسَاتَهُ wacyi

وَٱلنَّجْمِ إِذَا هَوَيٰ ١

مَاضَلَ صَاحِبُكُمْ وَمَاغُوكِي ٥

وَمَايَنطِقُعَنِ ٱلْهَوَيِيٓ ٣

إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيُّ يُوحَىٰ ٢

عَلَّمَهُ وشَدِيدُ ٱلْقُوْيَ ٥

ذُومِرَّةِ فَأَسْتَوَىٰ ١

وَهُوَ بِٱلْأُفْقِ ٱلْأَعْلَىٰ ۞

ثُمَّ دَنَافَتَدَلَّى ٥

فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْأَدْنَى ٥

فَأُوْحَى إِلَى عَبْدِهِ مِمَا أَوْحَى ٥

oobise,	woh	jibriil	gitak	oobise
wacyi k	cinni.			

- مَا اللهُ عَلَيْدِوسَلُم Nabii Mucammad sorkocobbaxi madirabboysinna kay inti tublem
- 12. Ta korosev Nabii Mucammad dirabbossaanaah, kaa صَمَّا ٱلنَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ giddivtaanaa isi Rabbih Aavootak yableh yaniimil.
- 13. Nummah Yalli xiibiteh, Nabii jibriil صَوَّا لِللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ jibriil malaykatti weeloy Yalli kaa edde ginet anuk nammay haytoh adda kaa vubleemil.
- 14. Idyâ kusray malcin haytô Qaraanal tanih garil.
- 15. Tet garil orbeynâ Jannat degsita jannat yan.
- 16. Kusra Yallih noorik tet buultah tanim tet buulta waqdi kaa yubleh.
- مَا اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَالًا Nabii Muccammad mabla madaggaawinnaay, caddok matatrinna woo waqdi.
- 18. Nummah Yalli xiibiteh Nabii israa kee صَا السَّهُ عَلَيْدِوسَالَّمَ israa kee migraaj bar isi Rabbih astootik kaxxa astooti yubleemil.
- 19. Neh warisay ta korosey laat kee Quzza degsita namma numtinwellu.
- 20. Kaadu manaatay kalah sidoc haak taqbudeeni.
- 21. Isin lab xaylo sinnih teexegeenih haysittaanaah, Yallah sinnih

مَاكَذَبَ ٱلْفُؤَادُ مَارَأَيَ ١

أَفَتُمُو و نَهُ وعَلَى مَا يَرَى ١

وَلَقَدُرَءَاهُ نَزَلَةً أُخْرَىٰ ١٠

عِندَسِدَرَةِ ٱلْمُنتَهَانِ اللهِ

إِذْ يَغُشِّي ٱلسِّدُرَةِ مَا يَغُشَي ١٠٠٠

مَازَاغَ ٱلْبُصَرُ وَمَاطَغَي

لَقَدُرَأُى مِنْءَ ايكتِ رَبِّهِ ٱلْكُبْرَيِّ ۞

أَفَرَءَ يَتُكُو ٱللَّاتَ وَٱلْعُزَّيِي ١

وَمَنَوهَ ٱلثَّالِثَةَ ٱلْأُخْرَيٰ ٥

أَلَكُواللَّكُو وَلَهُ ٱلْأُنتَى ١

faxewaytan say xayló teexegeeniih haytaanaa?

- 22. Toysa toh dulmi mekla kinni.
- 23. Korosey tama yallittey isin taqbudeeni tu hinna, cagalah migooqay sin kee sin abbobti yallitteh muggaqsitte akke waytek, Yalli hebeltô sumaq kah moobisinna isin tet taqbudeenimih, ta koros dareemuu kee ken nafsi kicnim akke waytek kataataanam malon, nummah Yallih Nabiih arrabat ken Rabbik tirto keenih temeeteh.
- 24. Hinnak seehadayti faxinnaanim maay le? (mali)
- **25.** Toysa Yalli le akeeraa kee addunyah amri.
- 26. Kaadu Qaranwal malaykak maggo malaykay shafaaqatta (cató) kak tuxiqe sinni tan, Yalli idini keenih yeceek lakal akke waytek isih kah faxaah, kicna marah.
- 27. Digga luk akeeral aamine waa mari malayka say marih migaaqal muggaaqisa.
- 28. Usun iyyaanamak hebeltoh ixxigah loonum malon, akkalaksa katayaanam malon, digga luk akkal cakkik tu maxiqaay, cakki aracat magaca inkinnah.
- 29. Toysa Nabiyow Ni kassitik (Qhuraanak) waaliyeh derre cabeeh addunya manok sah tu-faxewaa marat derre cab.

تِلْكَ إِذَا قِسْ مَةٌ ضِيزَى ﴿
اِنْ هِى إِلَّا أَسْمَا الْسَمَةُ صُمْ مَنْ اللهُ وَعَابَا وُكُمْ مَّا أَنْرُلُ اللهُ المَّلِيَّ إِن يَنْبَعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا نَهُوى الْإِنْ الطَّنَّ وَلَقَدْ جَاءَهُم قِن رَبِّهِمُ مُ اللهُدَى ﴿

أُمۡ لِلۡإِنسَنِ مَاتَمَنَّى ۞

فَيِلَّهِ ٱلْآخِرَةُ وَٱلْأُولَى ٥

*وَكَمْ مِّن مَّلَكِ فِي ٱلسَّمَوَتِ لَاتُغْنِي شَفَعَتُهُمُّ شَيَّا إِلَّامِنُ بَغَدِأَن يَأْذَنَ ٱللَّهُ لِمَن يَشَاءُ وَيُرْضَىٰ ۞

> ٳڹۜٙٲڷؘۜڍڹڽٙڵٳؽؙۊ۫ڝٷڹٵ۪ڵٛڰڿۯٙۊٙڵؽؙۺػۘۅڹٙ ٵڵڡٙڵؾؘڮػؘ؞ٙۺٙڡؚؾؘۘۘٲڷڵؙڹڠٙ۞

ۅَڡَالَهُم بِهِۦمِنْعَلِّزٍ أِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنِّ وَإِنَّ ٱلظَّنَّ لَايُغْنِي مِنَ ٱلْحَقِّ شَيَّا۞

فَأَعۡرِضۡعَنمَّن تَوَلَّىٰعَن ذِكۡرِنَا وَلَوۡيُورِۤ إِلَّا ٱلۡحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا۞

- 30. Toh keenik ixxigak gufti, diggah nabiyow ku Rabbi usuk isi gitak makkoote marat sinaamak ixxigah yaysi kinni, kaadu usuk tirri iyye marat sinaamak ixxigah aysuk raaqa.
- 31. Qaranwal tanim kee baaxol tanim inkih Yalli le, umam abe mara giral galatuh (digaaluh) kaadu meqem abe mara jannatal galatuh.
- 32. Usun kaxxa dambittee kee umaaneenak yaxxeere mara qunxa dambitte akke waytek, diggah Nabiyow ku Rabbik dambi cabti farakka le kaal gace marah, usuk ixxigah sin caalootat siinik yaysi, sin abba aadam baaxok gine waqdi, kaadu isin sin inaanih bagut qellitak sugten waqdi, toysa sinni nafsi ma saytunnoysina tet faylissaanamal, usuk ixxigah yaysi kinni isi naqoosak isik meesita marat.
- 33. Tokkel Yoh warisey Nabiyow iimaan kee Yallih taaqatat derre cabe num?
- 34. Kaadu isi maaluk dagom baxa yeceeh, tohuk lakal cillaaleh mattaccoo yeyseede num.
- 35. Qellitteemih ixxiga kay xaqul maay tan usuk intih abaluk, kay gabat tanim tamurruqu waytaamah, edde luk usuk woh intih maay yable? (mayabla).
- **36.** Hinnak Nabii Muusal oobe tawraat kitaabal tanim kaah mawarsinnoonuu?

ذَلِكَ مَبْلَغُهُم مِّنَ ٱلْمِلْمِّ إِنَّ رَبَّكَ هُوَأَعَلَمْ بِمَن ضَلَّعَنسَبِيلِهِ ـ وَهُوَأَعْلَمُ بِمَنِ ٱهْتَدَىٰ

وَيِنَهِ مَافِي ٱلسَّـكُوَاتِ وَمَافِي ٱلْأَرْضِ لِيَجْزِى ٱلَّذِينَ أَسَتُمُواْ بِمَاعَمِلُواْ وَيَجْزِيَ ٱلَّذِينَ أَحْسَنُواْ بِٱلْحُسَّنَىٰ ۞

ٱلَّذِينَ يَجْنَنِوُنَ كَبَتِهِرَ ٱلْإِنْهِ وَٱلْفَوَحِشَ إِلَّا ٱللَّمَّمَّ إِنَّ رَبَّكَ وَسِعُ ٱلْمَغْفِ رَوَّ هُوَأَعْلَمُ بِكُو إِذَّ أَنشَأَكُمُ مِّنَ ٱلْأَرْضِ وَإِذَ أَنتُمْ أَجِنَةٌ فِي بُطُونِ أُمِّهَا يَكُوفُهَ لَانْزَكُولُ أَنفُسَكُو هُوَأَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَىٰ ۚ

أَفَرَءَ يَتَ ٱلَّذِي تَوَلَّىٰ ٢

وَأَعْطَىٰ قِلِيلًا وَأَكْدَىٰ ٥

أَعِندَهُ وَعِلْمُ ٱلْغَيْبِ فَهُوَيَرَيَّ ٥

أَمْرَلَمْ يُنَبَّأُ بِمَافِي صُحُفِ مُوسَىٰ اللهُ

- 37. Kaadu Nabii Ibraahimiy Yalli kaa elle amrisem duuduseeh gudduyseh kitoobah addal tanim kaah mawarsinnoonuu?
- 38. Dambi le nafsi aka nafsih dambi mayakkuqaay kaa kah makataataana.
- 39. Kaadu seehadayti taamiteemik kalihim aalle waam galtok.
- 40. Kaadu diggah, kay taama sarrah ambulluyele akeeral.
- 41. Tohuk lakal usuk galtimele dudda le galtoh abba hee taamal.
- 42. Kaadu diggah, Nabiyow ginô gacim ku Rabbit yaadee Ohiyaamah ayro.
- 43. Kaadu diggah, Yalli usuk isih faxa mara yaysuuleeh isih faxa mara weegisah.
- 44. Kaadu diggah, Yalli usuk Qidaah yaynuwweeh.
- 45. Kaadu diggah, Yalli usuk kulliimik namma Qaynat gine labim kee sayiimih anuk.
- 46. Daacoyti tiffa, maxaxat caxitta waqdi.
- 47. Kaadu diggah, aka ginoh ken ginaah ken gacsam Yallal tan rabeeniik lakal Qhiyaamah ayró.
- 48. Kaadu diggah, Yalli usuk isih faxa mara maalut gaddalisaah, ken edde leedisah.
- 49. Kaadu diggah, Yalli usuk shiqra degsita cutuktih Rabbi. (woh

وَإِنِّهِمْ اللَّذِي وَفَّنَّ ٢

أَلَّاتَ زِرُ وَازِرَةٌ وزَرَ أُخْرَيٰ ١

وَأَن لَّيْسَ لِلْإِنسَانِ إِلَّا مَاسَعَىٰ ١

وَأَنَّ سَعَهُ وُ سَوْفَ ثُرَىٰ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ عَلَى اللَّهُ

ثُمَّ يُجْزَلهُ ٱلْجَزَآءِ ٱلْأَوْفِي ١

وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ ٱلْمُنتَهَىٰ ١

وَأَنَّهُ وهُوَأَضْحَكَ وَأَنَّكُ الله

وَأَنَّهُ, هُوَ أَمَاتَ وَأَحْسَا ١

وَأَنَّهُ وَخَلَقَ ٱلزَّوْجَيْنِ ٱلذَّكَرَوَٱلْأُنثَى ٥

مِن نُطْفَةٍ إِذَاتُمْنَى ٥

وَأَنَّ عَلَيْهِ ٱلنَّشَأَةَ ٱلْأُخْرَىٰ ٢

وَأَنَّكُوهُوا أَغْنَى وَأَقَنَىٰ ١

وَأَنَّهُ وَهُوَ رَبُّ ٱلشَّعْرَىٰ فَي

qarabak marak teyni aqbudak suge cutukta)

- **50.** Kaadu diggah, Yalli usuk bayseh naharsi Qaad (usun Nabii Huud meela kinnuk).
- **51.** Kaadu Yalli Nabii Saalic maray Samuud deqsita bayseeh num keenik macabinna.
- 52. Kaadu Yalli Nabii Nuuc mara Qaad kee Samuuduk naharat finqise, diggah usun dulmii kee caddok taturuh lafit luk sugen keenik lakal yemeete marak.
- 53. Kaadu Yalli Nabii Luut marih magaalooli Nabii Luut maral deerik afah korse.
- 54. Edde luk tet buultem tet buulteh xeet digaalak. (woh Qaraanak keenil oobe xeeti kinnuk).
- **55.** Toysa seehadaytow anni niqmatitteey, isi Rabbik edde agay waa gittam. (geyyi wayittam).
- 56. A meesiise usuk Nabii Mucammaday صَالَّاتُهُ عَلَيْهِ وَسَالَمَ kaak naharsi ambiyay sinni mara meesiisak temeetek numuk teyna kinni.
- 57. Qhiyaamay xayyoowa deqsitta xayyowteh.
- **58.** Too waqdi Yallak sa is edde tamaate wakti taaxigem matanaay tet gutuqtam matan.
- **59.** Ta korosey Qajjibsittaanam (cakkumsuttaanam) ta Qhuraanaa?

وَأَنَّهُ وَأَهْلَكَ عَادًا ٱلْأُولَىٰ ٥

وَتُمُودَاْ فَمَآ أَبْقَىٰ ٥

وَقَوْمَ نُوحِ مِّن قَبْلِّ إِنَّهُمْ كَانُواْهُمْ أَظْلَمَ وَأَطْغَىٰ ۞

وَٱلْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَىٰ ١

فَغَشَّ عَامَاغَشِّي ٥٠

فَيِأَيَّ ءَالَآءِ رَبِّكَ تَتَمَارَىٰ ٥

هَنذَانَذِيرٌ مِّنَ ٱلنُّذُرِ ٱلْأُولَةِ ٥

أَزِفَتِ ٱلْأَزِفَةُ ٥

لَيْسَ لَهَا مِن دُونِ ٱللَّهِ كَاشِفَةٌ ١

أَفَمِنْ هَلْاً ٱلْحُدِيثِ تَعْجَبُونَ ٥٠

987

الجزء ٢٧ /

60. Kaadu anqasah kaal tasuuleeniih, usuk sin akak meesiisaamih conxoh maweqtaanaa?

61. Isin deedalat gabxitak kaat derre cabtan.

62. Toysa Yallah kummaataay, qibaada dubuk kaah caglisa.

وَتَضْحَكُونَ وَلَاتَبْكُونَ ١

وَأَنتُمْ سَيمِدُونَ ١

فَأَسْجُ دُواْ لِللَّهِ وَٱعْبُدُواْ ١٠ ١

الجزء ٢٧ 🔪 988

SUURAT AL-QHAMAR

Makkal Obte, 55 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Qhiyaama xayyowteeh, alsá faqitteeh, namma ikkel gacte.
- 2. Kaadu koros Nabii numma tascasse asta table waqdi iimaanat derre cabtaah, ah aggiriqee waa baaba iyyan.
- 3. Kaadu Nabii dirabboyseeniih, sinni kalbi fayxi kataaten, ummaan amri umaané takkay maqaané takkay le maral dabqa Qhiyaamah ayró.
- 4. Kaadu nummah ta korosuh keenik duma sinni farmoytit dirabboyse marat tekkeemih xaagittek sahii kee waasó edde tanim keenih temeeteh.
- 5. Ama keenih yemeete Qhuraanat kaxxa cikmatay dudda leeh gufti taafee edde tan.tokkel meesisso maca xiqtaa, Yallat derre cabeeh, farmoytit dirabboyse marah?
- 6. Toysa Nabiyow derre keenit cab, keenih qambal israafiil deqsita malaykatti seeca ayró baantat waagaleeh hagga leemih fan. (cisab booxá kinnuk).
- 7. Ken intiita rammit luk magooqak yawqen fixiixe qanaytih innah gacak fixix gibdah.
- 8. Usun sissikuk seeceynâ fanah gexaanaah, koroositeh yan mari tah gibdi ayró iyya.

ٱقْتَرَبَتِٱلسَّاعَةُ وَٱنشَقَّ ٱلْقَمَرُ

وَإِن يَرَوُّاءَ ايَةَ يُغْرِضُواْ وَيَقُولُواْ سِحْرٌ مُّسْتَمِرُّ ٢

وَكَذَّبُواْ وَٱتَّبَعُوٓاْ أَهۡوَآءَهُمْ وَكُلُّ أَمۡرِيُّسۡتَقِرُّ ۞

وَلَقَدْجَاءَهُم مِنَ ٱلْأَنْبَاءَ مَافِيهِ مُزْدَجُرُ

حِكْمَةُ كَالِغَةُ فَمَاتُغُنِ ٱلنُّذُرُ

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ مَ يَوْمَ يَدْعُ ٱلدَّاعِ إِلَىٰ شَيْءِنُّكْرٍ ۞

خُشَّعاً أَصَرُهُوۡ يَخُرُجُونَ مِنَ ٱلْأَجۡدَاثِ كَأَنَّهُ مۡ جَرَادٌ مُنتَشِرٌ ۞

مُّهْطِعِينَ إِلَى ٱلدَّاعِّيَقُولُ ٱلْكَفِرُونَ هَذَا يَوْمُّ عَسِرٌ ۞

- 9. Dirabbosseh nabiyow ku meelak naharat Nabii Nuuc meela, usun dirabboyseenim ni naqsu Nuucu kaadu cabuli kaak iyyeeniih kaa sahteeniih kaa xiiriyeenih.
- 10. Edde luk isi Rabbi kallaceh: Nabii Nuuc, diggah anu kak yeysen num kinniyok yoo cat axcuk.
- 11. Edde luk dooqa kaak oggolleeh, qaran afoofi keenil fakneh maggo leey tanfxxuket.
- 12. Kaadu baaxó tanfuxxuke daroorih keenil qanxisneeh, qaran kee baaxô lee tongooroweh ken finqay nummah Yalli keenil mekleh yanih.
- **13.** Kaadu kaa nukkuqeh lucwaa kee bisaamirit xakben doynikit.
- 14. Is ni dacayrit gexxa, toh kah abnem Nabii Nuucuh qokoluuy, koroosite marah digaalá takku.
- 15. Kaadu nummah Yalli xiibiteh Nabii Nuuc kee kay marih maaqentat Yallih dudda tascassee astay kas elle geyaanah tet cabneemil nuucul ciggiila marah. Tohul kassita maray qakkaloowah iyya maay yan?
- **16.** Toysa mannak tenee yi digaalaa kee Yi meesisso koroosite marah?
- 17. Kaadu nummah, Qhuraan kassiisih xabbacosnehik, tohul kaskassoowaah qakkaloowa mari maay yan?
- 18. Qaad deqsita mari sinni Nabii Huud dirabboyseeh, wohul ken digaallehik, mannak tenee yi digaalaa kee yi meesisso?

* كَذَّبَتْ قَبَلَهُمْ قَوْمُ ثُوجٍ فَكَذَّبُواْعَبْدَنَا وَقَالُواْ مَجْنُونٌ وَآزَدُجرَ ۞

فَدَعَارَبَّهُ وَأَنِّي مَغْلُوبٌ فَأَنتَصِرْ ١

فَفَتَحْنَا أَبُوابَ السَّمَاءِ بِمَآءِ مُّنْهَمِرِ ١

وَفَجَّزَنَاٱلْأَرْضَعُيُونَافَٱلۡتَقَىٱلۡمَاءُعَلَىٓٱَمۡرِ قَدۡ قُدِرَ ۞

وَحَمَلْنَاهُ عَلَىٰ ذَاتِ أَلُوْحٍ وَدُسُرِ ٦

تَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَزَآءً لِّمَن كَانَ كُفِرَ ٥

وَلَقَد تَّرَكُنْهَا آءَايَةً فَهَلْ مِن مُّدَّكِرِ ٥

فَكَيْفَكَانَعَذَابِي وَنُذُرِ ١

وَلَقَدْ يَسَّرُنَا ٱلْقُرْءَ انَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرِ ٥

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ

- 19. Diggah, nanu keenil rubneh kaxxa caacayay kaxxa xabca le baytii kee umaané edde amurruge wayta avrót.
- 20. Usuk sinam laaracak hadiffi haah gomboh ken qida, usun laqiibak tewge tamiirah (nakilih) inna luk raagan.
- 21. Toysa mannak tenee yi digaalaa kee vi meesisso?
- 22. Kaadu nummah, Qhuraan kassiisih xabbacosnehik, tohul kaskassoowaah qakkaloowa mari maay yan?
- 23. Samuud degsita mari sinni Nabii Saalic dirabboyseeniih, wohul farmoytit inkih dirabboyse mara yekken.
- 24. Tokkel nek numuk teynah yan inki seehadaytu kataynaa iyyen? Diggah, nanu toysa makoo (maxqawit) kee cabut nan.
- 25. Nek fanaak wacyi kaal oobaa? aleey, takkem hinna usuk dirabli kaxxiina li iyyen.
- 26. Beera digaala keenil obta waqdi aaxige lon addunyaa kee akeeral dirabli kaxxiina li kinni mara. (saalic kinnik ken kinnim).
- 27. Diggah, nanu usun esseren Alá xaxxaqak tet ayyaaqennooh keenih ruubenno mokkoroh, toysa digaala keenil obtam gambaalaay, ken adal isbir.

إِنَّاأَرْسَلْنَاعَلَيْهِ مْرِيجَا صَرْصَرًا فِي يَوْمِ نَحْسِ

تَنزِعُ ٱلنَّاسَ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْل مُّنقَعِر ۞

فَكَيْفَكَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ ١

وَلَقَدُ يَسَّرَنَا ٱلْقُرْءَاتَ لِلذِّكْرِفَهَلُمِن مُّدَّكِرِ ٥

كَذَّبَتُ ثَمُودُ بِٱلنُّذُرِ شَ

فَقَالُواْ أَبَشَرَا مِّنَّا وَحِدَانَّتَبَعُهُ وَإِنَّآ إِذَا لِيَّفِي ضَلَالِ وَسُعُرِ اللهِ

أَءُلْقِيَ ٱلذِّكْرُ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنَنَا بَلْ هُوَكُذَّا كُ أَيْرٌ ۞

سَيَعْلَمُهُ نَ غَدًا مِّن ٱلْكَذَّابُ ٱلْأَشْرُ ١

إِنَّا مُرْسِلُواْ ٱلنَّاقَةِ فِتَنَّةَ لَّهُمْ فَأَرْتَقَعْهُ وَٱصْطَبْرُ ۞

- 28. Kaadu Nabii Saalicow ku marah keenih waris diggah, lee ken kee Alâ fanal kurrumtaah, mariiy ayro keenik yaaqubeeh, kulli arakil le num geytimam.
- 29. Tokkel Sinni kataysah seeceenih Alá gidimih, edde luk usuk alá xabbaheeh qideh.
- 30. Wohul anu ken digaalehik Yi digaalaa kee Yi meesisso mannak teneeh?
- 31. Diggah Nanu jibriil keenil rubneeh, inki adda keenit xongoleeh inkih rabeenih, edde luk usun gaso li dagiiree kee bocoy buluulunteh inna yekken.
- 32. Kaadu nummah, Ohuraan kassiisih xabbacosnehik, tohul kaskassoowaah qakkaloowa mari maay yan?
- 33. Nabii Luut mari sinni Nabii luut meesissoosa dirabboyseeniih, wohul farmoytit inkih dirabboyse mara yekken.
- 34. Diggah, Nanu xeet keenil rubne digaalah, Nabii Luut buxah mari (kaa kataate mara kinnuk) koh raaquh, nanu ken naggosneh woo digaalak maaci bar.
- 35. Ama asallam Ni xaquk yan niqmata, Tonnal galatna nee faatite mara.
- 36. kaadu nummah Nabii Luut Ni digaalav gibdil ken meesiiseeh. woo meesissoosat shakkiteeniih kaa dirabboyseenih.

وَنَتَعْهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قَسْمَةُ نَدْنَهُمْ كُلُّ شِدْبِ تُحْتَضَدُ ٣٨

فَنَادَوْاْصَاحِكُهُمْ فَتَعَاظِي فَعَقَرَ ١

فَكَيْفَكَانَ عَذَابِي وَنُذُر ٦

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ مْ صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُواْ كَهَشِهِ ٱلْمُحْتَظِر اللهِ

وَلَقَدَ يَسَّرَنَا ٱلْقُرُءَانَ لِلذِّكْرِفَهَ لَمِن مُّدَّكِرِ ٣

كَذَّبَتَ قَوْمُ لُوطِ بِٱلنُّذُرِ ٣

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ مْ حَاصِبًا إِلَّا ءَالَ لُوطٌّ نِجَيْنَاهُم بِسَحَونَ

نِعْمَةً مِّنْ عِندِنَا كَذَالِكَ نَجْزى مَن شَكِّرِي

وَلَقَدُ أَنَدَرَهُم بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوُاْ بِٱلنَّذُر ١

الجزء ٢٧

- 37. Kaadu nummah Kay qibina kaa essereenih umaane edde faxoonuh, edde luk intiita ken waysisneeh, Yi digaalaa kee Yi meesisso tamannak tammoysa keenik inne.
- 38. Kaadu nummah dabagta digaalay salalta maaca keenil maacisse.
- 39. Yalli yi digaalaa kee meesisso tammoysa keenik iyye.
- 40. Kaadu nummah, Ohuraan kassiisih xabbacosnehik, tohul kaskassoowaah qakkaloowa mari maay yan?
- 41. Kaadu nummah firqawni marah ni meesissoosa temeeteh.
- 42. Ni astooti inkih dirabboyseeniih, maysoliiy, duddalih yanih digaalah ken digaalle.
- 43. Qhureyshey sin koros maay tayse, woo korosuy siinik duma sugtey fingisnek, hinnak yallih digaalak amaan (saay) maay liton ambiyal obte kitoobah addal?
- 44. Hinnak makki koros nanu buttav sitta geytey mayso le kinnino ittaa?
- 45. Makki korosih butta buksumeleeh bukah derre cabe le.
- 46. Wonna hinnay xagni keenik Ohiyaamah ayró, Kaadu Qhiyaamah ayró gibdiih, qeero le. (makeeko-le).
- 47. Diggah umeynit addunyal cakkik badit kee hoxat yaniiniih, akeeral habug itta girah addal yanin.

وَلَقَدُ رَاوَدُوهُ عَن ضَيفه ٤ فَطَمَسْنَآ أَعْبُنَكُمْ فَذُوقُواْعَذَابِي وَنُذُر اللهِ

وَلَقَدْ صَبَّحَهُم بُكُرةً عَذَابٌ مُّسْتَقِرُّ ﴿

فَذُوقُواْ عَذَابِي وَنُذُرِ ٢

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا ٱلْقُرْءَ انَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرِ ٢

وَلَقَدُجَآءَ ءَالَ فِرْعَوْنَ ٱلنُّذُرُ ١

كَذَّبُواْ بِايَٰتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَهُمْ أَخْذَعَنِين

أَكُفَّارُكُوْ خَيْرٌ مِّنْ أَوْلَيْهِكُوْ أَمْلِكُمْ بَرَلَةَ تُفِ ٱلزُّبُرُ ﴿

سَيُهَزَمُ ٱلْجَمْعُ وَيُولُّونَ ٱلدُّبُرَ ٥

بَلِ ٱلسَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَٱلسَّاعَةُ أَدْهَى وَأَمَرُ ١

إِنَّ ٱلْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالِ وَسُعُرِ ١

- 48. Girah addal ken foocitteh hirrigsimoonuwaan ayró, saghar deqsitta girah digaalay gibdi tammoysa keenik iyyan.
- 49. Diggah nanu ummaanim le caddol mekelleh ginne.
- 50. Kaadu nanu tu abnam fannek ni amri kalah tu hinna, inki qangara akke waytek, woh tik iyyaanamih gangara kinni, wohim edde takke, sissikaaneh inti ramaccah innah.
- 51. Kaadu nummah siinik duma warrayte ummattak koroosannuh sin innah tan koros bayisneh, Toysa keenit tekke digaalat kas kassoowaah, kassita mari maay yan?
- 52. Kaadu ummaanimiy usun abba heeni kitoobah addal tan kutbeh. (malayka tuktubeh tan kitooba kinnuk).
- 53. Ummaan iimik qunxaah nabaamay tikki itta lowcal macfuuzul kutbeh tan.
- 54. Diggah Yallak meesita mari jannootaa kee weeqaytitteh addal yan Qhiyaamah ayró.
- 55. Usun nummâ madabay elle daffeyaanay satta elle iyyaanal vanin, woh dudda leeh kaxxa reeda le Yallih xaqu kinni.

يَوْ مَيُسْحَبُونَ فِي ٱلنَّارِعَلَىٰ وُجُوهِهِ مَرْدُوقُواْ مُسَّى سَقَرَ (كَا

إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَّنَاهُ بِقَدَرِ ١

وَمَآ أَمْرُنَآ إِلَّا وَحِدَةٌ كَلَمْجِ بِٱلْبَصَرِ ٥

وَلَقَدْأُهُ لَكُنَآ أَشْمَاعَكُمْ فَهَلُ مِن

وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي ٱلزُّبُر ۞

وَكُلُّ صَغِير وَكَبِير مُّسْتَظَرُ ا

إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ فِي جَنَّتِ وَنَهَر ٥

فِي مَقْعَدِ صِدْقِ عِندَ مَلِيكِ مُقْتَدِدِ ٥٠

994

الجزء ٢٧

SUURAT ARRACMAAN

Makkal Obte, 78 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Yallay fulte Racmatta le.
- 2. isi naqoosak isih faxe mara Ohuraan barse.
- 3. Usuk seehadaytu gine.
- 4. isih faxam baxxaqqa hayuh yab kaa barse.
- 5. Ayróo kee alsá sittal ciggiilak yimixxige cisaabay diggi iyyal gexxa.
- 6. Kaadu cutuk kee coox isi Rabbi taaxigeeh, kaah kummatta. (sujuud kaah abta)
- 7. Kaadu qaran baaxóh amol fayya heeh baaxól gadliy isi nagoosa kah amrisa hee.
- 8. Miidaanat caddok tatre waytaanaah, tu kah miidaanissen mara gane waytaanâ gideh.
- 9. Kaadu miidaan qadlil (massal) soolisaay, miidaan madaggovsina (madaacisina) sinaamak.
- 10. Kaadu Yalli baaxó ginóh tet fidise.
- 11. Teetil caxâ mixuu kee curra addak kak tawge faan le tamiira (nakili) tan.
- 12. Kaadu amboy qagura lee kee suruy mege coox teetil yan.

ٱلرَّحْمَانُ ١ عَلَّمَ ٱلْقُرْءَ انَ ٢

خَلَقَ ٱلْإِنسَانَ ٢ عَلَّمَهُ ٱلْبَكَانَ ٢

ٱلشَّمْسُ وَٱلْقَمَرُ بِحُسْبَانِ ٥

وَٱلنَّجُمُ وَٱلشَّجَرُ يَسَجُدَان ١

وَٱلسَّمَاءَ رَفِعَهَا وَوَضَعَ ٱلْمِيزَانَ ٧

أَلَّا تَطْغَهُ أَفِي ٱلْمِيزَانِ ٨

وَأَقِيمُواْ ٱلْوَزْنَ بِٱلْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُواْ

وَٱلْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ فيهَافَكُهَ أُو ٱلنَّخْلُ ذَاتُ ٱلْأَكْمَامِ ١

وَٱلْحَتُ ذُو ٱلْعَصْف وَٱلرَّيْحَانُ ١

- 13. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee nigmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?
- 14. Yalli seehadaytu (aadam) gineh kafnaanah kanniy itta kallay alayseenih inna lek.
- 15. Kaadu jinni girah uray hadiidigak (ibliis) gine.
- 16. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee nigmatittek dirabbossaanam ma nigmataay?
- 17. Yalli usuk ayró kak tawge namma kabih Rabbiiy, ayró kak korta namma kabih Rabbi cagay kee gilalah.
- 18. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee nigmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?
- 19. Yalli namma baday tii kak coboy lee kee, tii kak qasbo le yesgelleeh sittat yangoorowen.
- 20. Ken nammayih fanat reebuy sittat kak tatre waana yan.
- 21. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?
- 22. Ken nammayak luul kee marjaan yawqe Yallih duddal.
- 23. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee nigmatittek dirabbossaanam ma nigmataay?
- **24.** Kaadu Yalli qaleelah inna le kaxxa dawaanikiy badal gexa le sinam tu xiqih.

فَبَأَىءَ الآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٣

خَلَقَ ٱلْإِنسَانَ مِن صَلْصَالِكَٱلْفَخَارِ ٥

وَخَلَقَ ٱلْجُآنَّ مِن مَّارِجٍ مِّن نَّادٍ ٥

فَبأَى ءَالآءِ رَبَّكُمَا تُكَذِّبَانِ ١

رَبُّ ٱلْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ ٱلْمَغْرِيَيْنِ

فَبَأَى ءَالَآءِ رَبِّكُمَاثُكَذِّبَانِ ٨

مَرَجَ ٱلْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ١

بَيْنَهُمَابَرُزَخٌ لَّايَبَغِيَانِ ٥

فَبَأَى ءَالَاءِ رَبِّكُمَا ثُكَذَّ بَان ١

يَخَرُجُ مِنْهُمَا ٱللَّوْلُو وَٱلْمَرْجَانُ ٢

فَبَأَى ءَ الْإِهِ رَبِّكُمَا ثُكَذِّبَانِ ٣

وَلَهُ ٱلْجَوَارِ ٱلْمُنشَعَاتُ فِي ٱلْبَحْرِكَٱلْأَعْلَمِ ٢

- 25. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?
- 26. Ginók baaxô bagul ennittam inkih baytaah,
- 27. Ku Rabbiy nabna leeh massakaxxa le raaqa.
- 28. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma nigmataay?
- 29. Qaranwaa kee baaxól tanim faxxa havtam kaa esserta, kulli avro usuk abaamat yan. (fayyaheek, rammaheek, yuynuwweek, gidek.....).
- 30. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee nigmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?
- 31. Sin cisaabâ fanah afkunenno abba hayteenimil sin galatnuh a qilsi namma buxay. (seehadaa kee jinni kinnuk).
- 32. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee nigmatittek dirabbossaanam ma nigmataay?
- 33. Jinnii kee seehada buttay, Yallih amrik tawqeenim duddeenik, qaranwâ deraafee kee baaxô deraafek ewega. Tawgeenim ma duddan kaxxa maqaraay, (kuwwataay) Yallih fayxi edde tanih akke waytek.
- 34. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma nigmataay?

فَأَى ءَالا آءِ رَبَّكُمَا تُكَذِّبَان ٥

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانِ ۞

وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُوا لَجْلَال وَٱلْإِكْرَامِر ١

فَبِأَيَّءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٨

يَتَعَالُهُ ومَن فِي ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضَّ كُلَّ بَوْمٍ هُوَ فِي شَأْن ١

فَبَأَيّ ءَالآءِ رَبَّكُمَا تُكَذِّبَانِي

سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيُّهَ ٱلثَّقَلَانِ ۞

فَبِأَيّ ءَالَآءِ رَبُّكُمَاثُكَذِّ بَانِ ٢

يَكُمَعْشَرَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ إِنِ ٱسْتَطَعْتُمُ أَن تَنفُذُواْمِنَ أَقْطَارِ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ فَٱنفُذُولَ لَاتَنفُذُونَ إِلَّا بِسُلَطَين اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ

فَأَيَّءَ الْآءِ رَبُّكُمَا ثُكَذِّبَانِ ٢

35. Toysa seehadaa kee ginnow girak uraa kee diyaayisen nacaas Siinil rubsumele (siinil Qulelon), tokkel wohuk sitta ma cattaana

55- Suurat Arracmaan

- 36. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma nigmataay?
- 37. Qaran qanxixaah qisih admisen gasa faleh (adintá) inna le goborta yakke waqdi, (qhiyaamah ayró kinnuk).
- 38. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee nigmatittek dirabbossaanam ma nigmataay?
- 39. Too ayró aben dambik seehadah umeynit messerimaay, jinni umeynit messerima.
- 40. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih vecee nigmatittek dirabbossaanam ma nigmataay?
- 41. Woo ayró umeynit sinni astootil tamixxigimeeh, malayka amok gonboobaa kee ibak dadoobal (xibiiqal) xabba ken haytaah, girat ken qambissa.
- 42. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee nigmatittek dirabbossaanam ma nigmataay?
- 43. Tah jahannam giray umeynit addunyal dirabboysak sugte kinni Keenik iyyaanah.
- 44. Tet fan kee nigna kak caddok taturte leeh fanat meekitan digaalah.

يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُوَاظُ مِّن نَّارِ وَنِحُاسُ فَلَا تَنتَصِرَانِ ﴿ وَمُ

فَيأَى ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَان اللَّهِ مَتَّكُما تُكَذِّبَان اللَّهِ

فَإِذَا ٱنشَقَّت ٱلسَّمَآءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدَّهَان ١٠٠٠

فَبَأَى ءَالَآءِ رَبُّكُمَا ثُكَذِّبَانِ ٦

فَيَوْمَبِذِلَّا يُسْعَلُ عَن ذَنْبِهِ عَإِنسٌ وَلَا جَآنُّ اللَّهِ اللَّهِ وَلَا جَآنُّ اللَّهُ

فَبِأَى ءَالآءِ رَبِّكُمَا ثُكَذِّبَانِ ٥

يُعْرَفُ ٱلْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِٱلنَّوَاصِي وَٱلْأَقْدَامِ شَ

فَبِأَيَّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا ثُكَذِّبَانِ ١

هَاذِهِ عَجَهَنَّمُ ٱلَّتِي يُكَذِّبُ بِهَاٱلْمُجُرِمُونَ ٢

يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمِ ءَانِ ١

- 45. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma nigmataay?
- 46. Sinni Rabbih foocih soolok meesite mari, namma jannat le.
- 47. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma nigmataay?
- 48. Caxâ mixuu kee mexexu le luud le namma jannata.
- 49. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee nigmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?
- 50. Ama namma jannatih addal gexxa namma dara tan.
- 51. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?
- 52. Ken nammayih addal ummaan caxâ mixuk namma qaynat yan.
- 53. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee nigmatittek dirabbossaanam ma nigmataay?
- 54. Yallih foocih soolok meesite mari ama namma jannatal ruffu iyyan, fidooday adda kak gibdi cariirik kibuk tanil cusuulah anuk namma jannatih mexexih mafaala keenil xayih.
- 55. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

فَيِأَيِّ ءَالْآءِ رَبِّكُمَا ثُكَدِّبَانِ٥

وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ عَجَنَّ تَانِ ١

فَبِأَيّ ءَالَآءِ رَبَّكُمَاتُكَذَّبَان اللَّهِ وَبَّكُمَاتُكَذَّبَان

ذَوَاتَا أَفْنَانِ ١

فَبَأَيّ ءَالآءِ رَبِّكُمَا تُكَدِّبَان ١

فِيهِمَاعَيْنَانِ تَجُرِيَانِ ٥

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا ثُكَذِّبَانِ ٥

فيهمَامِن كُلِّ فَكِكُهَةٍ زَوْجَانِ ٥

فَبَأَى ءَالَآءِ رَبَّكُمَا ثُكَذِّبَان ٥

مُتَّكِعِينَ عَلَىٰ فُرُيْسِ بَطَآبِنُهَا مِنْ إِسۡ تَبۡرُقَ وَجَنَّى ٱلْجِئَّتَيْنَ دَانِ ١

فَبَأَيَّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٥

- 56. Woo fidoodal wagitto isi baqoltit yayseede agabi yan, ken baqoltik duma seehada keenil morbinnaay, iinni keenil morbinna fidoh.
- 57. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma nigmataay?
- 58. Ta agabi qaxah wirya yaaqhuut kee marjaan innah.
- **59.** Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma nigmataay?
- 60. Addunyal maqaané abe marih galto akeeral jannatak sa macaay?
- 61. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?
- 62. Edde yabne namma jannatâ kalah namma jannat yan.
- 63. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma nigmataay?
- 64. Ama namma jannat inxixih cuuginih.
- 65. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma nigmataay?
- 66. Ken nammayih addal namma daray nabam darittay aggiriqqe wayta tan.
- 67. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?

فِيهِنَّ قَاصِرَاتُ ٱلطَّرْفِ لَمْ يَطْمِثُهُنَّ إِنسُ قَتَلَهُمْ وَلَاحَانٌ ١٠٠٠

فَأَى ءَالَآءِ رَبَّكُمَا ثُكَدِّيَان ٥

كَأَنَّهُنَّ ٱلْمَاقُوتُ وَٱلْمَرْحَانُ ١

فَيَأَى ءَالَآءِ رَبَّكُمَا ثُكَذَّ بَان ٥

هَلْجَزَآءُ ٱلْإِحْسَنِ إِلَّا ٱلْإِحْسَنُ ١

فَبَأَىءَ الْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ١

وَمِن دُونِهِ مَاجَنَّتَانِ ١٠٠٠

فَيَأَيّ ءَالآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ١

مُدُهَامَّتَان اللهُ

فَيَأَيّ ءَالْآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٥

فيهماعَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِ اللهُ

فَبِأَيَّءَ الْآءِ رَبِّكُمَا ثُكَذِّبَانِ ٦

68. Ama namma jannatih addal caxâ mixuu kee tamiiraay (nakilaay), rummaan yan.

- 69. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee nigmatittek dirabbossaanam ma nigmataay?
- 70. Woo jannootah addal cal mege agabuy kaxxam qaxmeqe yan.
- 71. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee niqmatittek dirabbossaanam ma nigmataay?
- 72. Woo jannootah addal curral qayniy wagitto isi baqoltit tayseedey, luuluk tan qarwah addal tani elle tan.
- 73. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee nigmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?
- 74. Ken bagoltik duma seehada keenil morbinnaay, jinni keenil morbinna fidoh.
- 75. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee nigmatittek dirabbossaanam ma niqmataay?
- 76. Anxax makaddid (barkumaamii) kee gaxmege fiddiimil cusuulah anuk.
- 77. Toysa seehadaa kee jinnik sin Rabbi siinih yecee nigmatittek dirabbossaanam ma nigmataay?
- 78. Ku Rabbih migaq saytuniih, kay kayri maggoh, usuk dudda le nabna leeh, kaal yeemene marah mattaccoo leeh, konnaba le.

فيهمَافَكِهَةٌ وَنَخَلٌ وَرُمَّانٌ ٦

فَبِأَيَّءَ الْآءِ رَبِّكُمَا ثُكَذِّبَانِ 📆

فِيهِنَّ خَيْرَتُّ حِسَانٌ ١

فَبِأَيّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ١

حُورٌ مَّقَصُورَاتُ فِي ٱلْخِيَامِ ١٠٠

فَبَأَى ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكِذِّبَان ﴿

لَرْ يَطْمِثْهُ } إِنسُ قَبْلَهُمْ وَلَاجَآنٌ ١

فَأَيّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ٥

مُتَّكِئِينَ عَلَىٰ رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَ رِيِّ

فَبَأَيَّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا ثُكَذِّبَانِ ١

تَبَدَرُكَ ٱسْمُرَيِّكَ ذِي ٱلْجَلَالِ وَٱلْإِكْرَامِ ٥

الجزء ٢٧ 1001

SUURAT AL-WAAQHIQA

Makkal Obte, 96 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Qhiyaama solta waqdi.
- 2. Woo ayró tet ugut dirabboysa nafsi mayan.
- 3. Is Yallih qaduwwi girá culaamal ramma haytaah, Yallih kacnoytit jannat culaamal fayya hayta.
- 4. Baaxó rukkuumiyyah, rukkumta waqdi angoyyi gibdah.
- 5. Kaadu Qaaleela buluulumiyyah, bululsumta waqdi,
- 6. Edde bullaaqey hawal fixiixisinte takke.
- 7. Kaadu a ginoy sidiica gexoh tanin akeeral
- 8. Edde luk migdi mara, migdi mari ma maraay? usun akeeral mege arac le mara.
- 9. Kaadu guri mara, guri mari ma maraay? Usun akeeral uma arac le mara.
- 10. Addunyal magaane yaakume mari, usun akeeral nigmat yaakume mara kinnon.
- 11. Woo mari, Yalli isil xayyoyseh yan mara kinnon.
- 12. Usun nagiim degsitta jannootah addal yanin.

نسْب ﴿ اللَّهُ ٱلرَّحِيرِ

إِذَا وَقِعَتِ ٱلْوَاقِعَةُ ١ لَيْسَ لِوَقَعَتِهَا كَاذِبَةً ١

خَافِضَةٌ رَّافِعَةٌ

إِذَا رُجَّتِ ٱلْأَرْضُ رَجَّا۞

وَيُسَّتِ ٱلْجِبَالُ بَسَّا ٥

فَكَانَتُ هَيَآءً مُّنْيَثًا ١

وَكُنتُهُ أَذْ وَاحَاثَلَاثَةً ۞

فَأَصْحَكُ ٱلْمَنْمَنَةِ مَآأَصْحَكُ ٱلْمَنْمَنَةِ ٨

وَأَصْحَابُ ٱلْمَشْءَمَةِ مَا أَصْحَابُ ٱلْمَشْءَمَةِ ٥

وَٱلسَّبِقُونَ ٱلسَّبِقُونَ ٥

في جَنَّتِ ٱلنَّعِيمِ ٣

- مَا اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Nabii Mucammad ummatak naharsi maraa kee keenik naharal warravte ummatittek maggo mari tet cula.
- 14. Kaadu Nabii Mucammad ummatak ellecabô صَاَّ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ marak dagom tet culta.
- 15. Dahabat haxxisen (bilisen) qaraakiyih amol yanin.
- 16. Usun cusuulah anuk sitta fan afkanuk tet amol yanin.
- 17. Idoolitewaah, rabewaa urruy waara keenit meekita keenih taamitoonuh (ken kidmatah).
- 18. Kobboyyaayii kee, ibriikaay, kaaquunuy gocoy darak kibuk yani luk
- 19. Kay maqubut amó keenik ma berrissaay, kas keenik edde ma gexa.
- 20. Kaadu waara urri keenit meekisa caxâ mixuk faxaanam dooritan.
- 21. Kaadu haadâ cadok faxxa haanam lon.
- 22. Kaadu curral qayni deqsita agabuy,
- 23. Taagisen luulih inna le lon.
- 24. Amah usun addunyal abak sugen meqe taamah galto kinni.
- 25. Jannat addal uma yab kee dambi edde yanim ma yaabban,
- 26. Mariiy marah keenik aba salaamaqleh maxco akke waytek.

ثُلَّةٌ مِّنَ ٱلْأَوْلِينَ ﴿

وَقِلِيلٌ مِّنَ ٱلْآخِرِينَ ٢

يَطُوفُ عَلَيْهِ مْ وِلْدَانُ ثُخَلَّدُ ونَ ١

بِأَكْوَابِ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسِ مِّن مَعِينِ ٨

لَّا يُصَدِّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنزِفُونَ اللهُ

وَ فَلَكُونَ فَ مَمَّا لَتَخَيَّرُ وَنَ ٢

وَلَحْمِ طَهْرِ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ١

كَأَمْتُكُ ٱللَّؤُلُو ٱلْمَكْنُونِ ٣

جَزَآءُ بِمَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ١

لَايَسْمَعُونَ فِيهَالَغُوَا وَلَا تَأْثِيمًا ١

اللَّاقِلَاسَلَمَاسَكُمَا

- 27. Kaadu migdi mara, migdi mari ma maraay? usun kaxxa arac kee kaxxa galto le mara akeeral.
- 28. Usun keenaani sinni kusuurul yanin.
- 29. Kaadu muuz cooxuy xaylo kak exefih tani lon.
- 30. Kaadu kate wayta iraawol yanin.
- 31. Kaadu qulluntaah, gexxa leey, aggiriqqe wayta lon.
- 32. Kaadu maggo caxâ mixuy ambaxewaav,
- 33. Aggiriqqe sinniih, waaso sinni lon.
- 34. Kaadu fidooday fayya le lon qaraakiy bagul.
- 35. Diggah nanu tayse ginoh ken (jannatti agabu kinnuk) ginne.
- 36. Edde luk bikir leela ken abne.
- 37. Usun sinni baqolti kicna agabuy fooduh (waday kinnuk) yani ken abne
- 38. Ama agabu migdi marah ginne.
- 39. Ama nigmoota lem naharsi marak butta,
- 40. Kaadu ellecabô marak (migdi mara kinnuk) butta.
- 41. Kaadu guri mara, guri mari ma maraay?usun galtoo kee caalat kak uma mara akeeral.
- 42. Niqin huuriy jahannam girak yanii kee kaxxa niqna le leeh addat yanin.

وَأَصْعَابُ ٱلْيَمِينِ مَآأَصْعَابُ ٱلْيَمِينِ ١

في سِدُرهِ خَضُودٍ ٨

وَظِلَّمَّ مُدُودٍ ٢

وَمَآءِمَّسُكُوب

وَفَكُفَة كَثَيرَةِ ١

لَّا مَقُطُهِ عَةِ وَلَا مَمْنُوعَةِ ٣ وَفُوشِ مِّرَفُوعَةِ كَا

إِنَّا أَنشَأْنَهُنَّ إِنشَاءً ۞

فِعَلْنَافِنَ أَيْكَارًا ١ عُرُبًا أَتُهَ الْكُالِيُ

لِلْأَصْحَابِ ٱلْمِينِ ٢٨٠

ثُلَّةٌ مِّرِسَ ٱلْأَوَّلِينَ 📆

وَثُلَّةٌ مِّنَ ٱلْآخِرِينَ ٢

وَأَصْحَابُ ٱلشِّمَالِ مَآ أَصْحَكُ ٱلشِّمَالِ ٥

في سَمُو مِر وَجَمِيمِ ١٠٠

وَظِلِّ مِّن يَحْمُومِ اللهُ

- 43. Kaadu diyyit inna le qiirih (qeerih) iraawoy (silaaloy),
- 44. Xabca sinniih, mabla kak amge waytah addat yanin.
- 45. Woh ken kah geytem diggah, usun wohuk duma addunyal Yallih niqmatat batrite marah sugen.
- 46. Kaadu kaxxa dambih (koroosannu kinnuk) bagul sugen yatoobeenim niyaate kalah.
- 47. Kaadu rabneeh, burta nekkeeh, lafoofiy ruma tekke nakke waqdi, diggah nanu ugtennoo? axcuk sugen rabi lakal ugut yaniimih angaddiyyah.
- 48. Hinnak nee kee nek naharsi abbobti ugutennoo rabneeh, burta nekkeek geeral?
- 49. Nabiyow Keenik ixxic :diggah naharsi maraay, ellecabô mari Aadam xaylok,
- 50. Kobxisime le timixxige ayroh (Qhiyaamah ayró kinnuk) uddurul
- 51. Wohuk lakal isin diggaluk ahoxa leelah dirab leelay,
- 52. Nummaak akmetton cooxuk zaghqhuum degsitta caxak.
- 53. Edde luk teetik bagitte kibetton qulul gibdah.
- 54. Edde luk tet bagul nigna kak caddok taturte leey bakar kalewayta aaqubetton.

لَّا بَارِدِ وَلَاكَرِيمِ شَ

إِنَّهُ مُكَانُواْ قَبْلَ ذَاكَ مُتْرَفِينَ ٥

وَكَانُواْ يُصِرُّونَ عَلَى ٱلْخِنْثِ ٱلْعَظِيمِ ۞

وَكَانُواْ يَقُولُونَ أَبِذَا مِتْنَا وَكُنَّا ثُرَابًا وَعِظُمًا أَءِنَّا لَمَنْعُه تُونَ ١

أُوَءَاكَأُونَا ٱلْأُوَّلُونَ ١

قُلْ إِنَّ ٱلْأَوَّلِينَ وَٱلْآخِرِينَ ٥

لَمَجْمُوعُونَ إِلَى مِيقَاتِ يَوْمِ مَّعَلُومِ ٥

ثُمَّ إِنَّكُو أَيُّهَا ٱلضَّآ أَوْنَ ٱلْمُكَذِّبُونَ ١

لَا كِلُونَ مِن شَجَرِمِّن زَقُومٍ ٥

فَمَا لِوُنَ مِنْهَا ٱلْبُطُونَ ٢

فَشَارِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ ٱلْحَمِيمِ ٥

55. Tokkel isin bakar gibdah maggom tet aagubetton, kaxxam bakaareh yan gaalay bakar kak kate waah maagabah.

56. Ama digaalay ken geyte ken qibnaytiinó kinni, galtoh ayró (Qhiyaamah ayró kinnuk).

57. Seehaday suge waytik nanu sin ginnek Qhiyaamah ayróh madaara manummassaanaa?

58. Yoh warisay sin agabih maxaxat caxxan daacoyta.

59. Siini innaa seehadaytuh kaa gintam, hinnak neey kaa gintam?

60. Nanu sin fanal raba mekelleeh. nanu yaffare mara hinnino.

61. sin weeloola korisnaah, aaxige waytan ginoh sin ginnam Ohiyaamah ayró.

62. Nummah Yalli suge waytik naharsi ginoh sin ginem teexegeenih. Edde luk Yalli isi duddal nammey haytoh adda sin gacisuwaam makassittaanaa akorosey.

63. Yoh warisay tabqureenih taniinimik dariyyuy baaxol qiddaana.

64. Isin kaa taysubukeeni innaa, hinnak neey kaa taysubukem baaxok?

65. Fanne nee tekkek a yooboke dargi ruma kaa abak neneeh, sin darqil obtem qajjibsita mara akkuk tenen. فَشَارِبُونَ شُرْبَ ٱلْهِيمِ ٥

هَاذَانُو لُهُمْ مَا يُؤْمُ الدِّين ٥

نَحْنُ خَلَقْنَكُمْ فَكُولًا تُصَدِّقُونَ ٥

أَفَرَءَ يَتُهُمَّ النَّمَنُونَ ٨

ءَأَنتُهُ تَخَلُقُونَهُ وَأُمْ نَحُنُ ٱلْخَيَلِقُونَ ٥

نَحَنُ قَدَّرَ نَا بَيْنَكُمُ الْمَوْتَ وَمَا نَحَنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿

عَلَىٰٓ أَن نُبُدِّ لَ أَمْثَلَكُمْ وَنُنشِ عَكُمْ فِي مَا لَا تَعُلَمُهُ نَ ١

وَلَقَدْ عَلَمْتُهُ ٱلنَّشْأَةَ ٱلْأُولَىٰ فَلَوَلَا تَذَكُّرُونَ ١

أَفَءَنتُهُ مَّا تَحُرُثُونَ ١

ءَأَنتُهْ تَزَرَعُونَهُ وَأَهْ نَحَنُ ٱلزَّرِعُونَ ١٠٠٠

لَهُ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُهُ

- 66. Diggah nanu kasaaritneh!
- 67. Tonna hinnay nanu rizqhik baxaysinneh axcuk tenen.
- 68. Yoh warisay a leey taaqubeenih iyya.
- 69. Isin tet oobisseeni innaa gamburrek baaxol, hinnay neey tet oobissem?
- 70. Fanne nee tekkek Qasboh carakak tan lee tet abak nenek, Yalla mafaatittaanaa Coboyuk siinih oobiseemil?
- 71. Yoh warisay a giray damaluk qiddaanah iyya?
- 72. Tet caxá, Isin ginteeni innaa hinnak neey tet gintem?
- 73. Nanu jahannam girah kassis kee guurô marih tuxxiq tet (addunya gira kinnuk) abne.
- 74. Toysa Nabiyow ku Rabbiy nabay dudda leh migoogaa kee weeloola saytunnos.
- 75. Yalli xiibiteh cutuuka kak korta aroocal ayrô kormak.
- 76. Ama cutuuka kak korta aroocal abna xiiba, aaxaginnitoonuy is naba xiiba kinni kas le marah.
- 77. Diggah, ta Qhuraan Nabii Mucammadal صَرَّا لِتَلْهُ عَلَيْهِ وَسَلَّم oobisne, Ohuraanay nabay maqaane maggo kinni.
- 78. Usuk daccarsime kitaabih addal yan Yallih garil (lowcal macfuuz kinnuk).

إِنَّا لَمُغْرَمُونَ 📆

بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ١

أَفَرَءَ يَتُمُوا لَمَآءَ ٱلَّذِي تَشْرَبُونَ ١

ءَأَنتُهُ أَنتُهُ وَهُ مِنَ ٱلْمُزْنِ أَمْ يَحُنُ ٱلْمُنزِلُونَ 📆

لَوْ نَشَاءُ حَعَلْنَاهُ أُحَاحًا فَلَوْ لَا تَشْكُ وْرَى ۞

أَفَرَءَ يَتُمُ ٱلنَّارَ ٱلَّتِي تُورُونَ ١

ءَأَنتُمْ أَنشَأْتُمْ شَجَرَتَهَآ أَمْ نَحْنُ ٱلْمُنشِعُونَ ٥

نَحَنُ جَعَلْنَهَا تَذَكِرَةً وَمَتَعَا لِللَّمُقُومِنَ ١٠

فَسَيِّحْ بِٱسْمِرَيِّكَ ٱلْعَظِيرِ ١

* فَلَآ أُقَسِمُ بِمَواقِعِ ٱلنُّجُومِ ٥

وَإِنَّهُ ولَقَسَ مُ لَّوْ يَعْلَمُونَ عَظِيرٌ ١

إِنَّهُ وَلَقُوْءَ النَّكُويِدُ ١

في كِتَكِ مِّكَنُونِ ١

- 79. Qhuraan gabah xagtam matan Yalli satunnoyse malayka akke waytek, hinnay Yallat agleyta haanam kee janaabaa kee wadô sinnak saytunnoowe mara akke waytek.
- 80. A Ohuraanak oobiyyi ginô Rabbi le kabuk yekke.
- 81. A korosey A Qhuraanaa isin dirabbossaanam?
- 82. Kaadu Yalli siinih yeceeh yan rizqhih (quusih) faatitiyyaa diggaluk isin dirabbossaanaah tangaddeenim?
- 83. Siinik numuk teyni rooci garoyra yaafe waqdi gacissaanam maay duddan kay xagarah?
- 84. Isin woo waqdi kay fan wagitak.
- 85. Nanu siinik kaal xayuk raqna able waytaanakkal.
- **86.** Tokkel Isin abtan taamal cisab kak abe waanaah wohul galtime waa mara tekkeenik.
- 87. Isin nummat yaaba mara tekkeenik Rooci xagarah gacissaanam maay duddan (woh ma-duddan).
- 88. A rabe num Yallal xayyoysime marih num yekkek,
- 89. Toysa farakka le racmataay, ruffu edde iyyam kee naqiim deqsita jannat le akeeral.
- 90. Rabe num migdi marih num yekkek,
- 91. Migdi marih num tekkeemih nagaynan lito Kaak iyyaanah.

لَّا رَمَسُّهُ وَإِلَّا ٱلْمُطَهِّرُونَ ١

تَنزِيلٌ مِّن رَّبَ ٱلْعَلَمِينَ ٨

أَفَيَهَاذَا ٱلْحُدِيثِ أَنتُم مُّدِهِنُونَ ٨

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُو أَنَّكُو تُكُذِّوُنَ ٢

فَكُوْ لَآ إِذَا بَلَغَتِ ٱلْحُلُقُومَ ١

وَأَنْتُهُ حِينَاذِ تَنظُرُونَ ١ وَنَحْنُ أَقَرَبُ إِلَيْهِ مِنكُمْ وَلَكِنَ لَّا تُبْصِرُونَ ٥

فَلُولَا إِن كُنتُمْ غَيْرَمَدِينِينَ ٦

تَرْجِعُونَهَا إِن كُنتُهُ صَلِدِقِينَ ١

فَأُمَّا إِن كَانَ مِنَ ٱلْمُقَرَّبِينَ ٨

فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتُ نَعِيمِ

وَأُمَّا إِن كَانَ مِنْ أَصْحَابِ ٱلْيَمِينِ ١

فَسَلَهُ لِلَّهُ مِنْ أَصْحَبِ ٱلْيَمِين ١

- **92.** Kaadu a-rabe num dirab leelah hoxa leelah num yekkek,
- **93.** Toysa qibnaytiinoh niqna kak caddok taturte lee le.
- **94.** Kaadu jaciim deqsitta girâ culim le galtoh tet digaala tammoysak.
- 95. Diggah Nabiyow ama kol gabbaqne yab, nummay asmat le kinniih agay waaga mali.
- **96.** Toysa Nabiyow ku Rabbiy nabay dudda leh migooqaa kee weeloola saytunnos.

وَأَمَّا إِن كَانَ مِنَ ٱلْمُكَذِّبِينَ ٱلصَّالِّينَ ١

فَنُزُلُّ مِّنْ حَمِيمِ ٢

وَتَصْلِيَةُ جَحِيمٍ ١

إِنَّ هَلَا الْهُوَحَقُّ ٱلْيَقِينِ ٥

فَسَيِّحْ بِٱسْمِرَيِّكَ ٱلْعَظِيمِ اللهِ

SUURAT AL-CADIID

Madiinal Obte, 29 Aayat Takke

Fulte Racmattaav, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Yalla saytunnosseh garanwah addaay, baaxoh addal tanim, Usuk (Yalli) maysoliy naggaarah yani.
- 2. Yalli qaranwaa kee baaxô mulki-le (reeda-le), usuk yaynuwweeh qidah kaadu Usuk ummaanimil gamal geyto-li (xiqto li).
- 3. Yalli Usuk naharsittuv naharat tukak aneewayta kaadu ellecaboytay wadirit tu-kak raage wayta, iró raaqaah kaak iró raqtam matan, gellitaah kaak xavuk ragtam matanaay, mablooli kaa matabla. kaadu Usuk ummaanim vaaxigi.
- 4. Yalla kinni gintem qaranwaa kee baaxó licá ayroh addat, wohuk lakat fayya iyyeeh, isi celta massovnah garshi amol massooweh (kay nabna celta massoynah). baaxot cullu ittaamaay (ambooy, roobuuy....) teetik bukku ittam Yalli Yaaxigeh. kaadu qaraanak obbu ittaamaay kaâ fanah eweggi ittam yaaxigeh (malaykaa kee kay naqoosah taamak) Kaadu Usuk isi ixxigal siinî luk yan elle aninnaanih rikel, kaadu Yalli isin abba havtaanam vabali.
- 5. Oaranwaa kee baaxô mulki-le (reeda-le), ginô caagiida inkih Yallâ fanah gacta.

سَبَّحَ يِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَوَ تِ وَٱلْأَرْضِ وَهُوَٱلْعَزِيزُ

لَهُ ومُلْكُ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِّ يُحْي وَيُمِيثُّ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيءِ قَدِيرُ ٣

هُوَ ٱلْأَوِّلُ وَٱلْآخِرُ وَٱلظَّهِرُ وَٱلْبَاطِنُّ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءِ عَليمُ ٣

هُوَ الَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضَ فِي سِتَّةٍ أَيَّامِرِثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ يَعْلَمُ مَايَلِحُ فِي ٱلْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنزِلُ مِنَ ٱلسَّمَاءَ وَمَايَعُرُجُ فِيهَا وَهُوَمَعَكُمْ أَيْنَ مَاكُنتُمْ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ٥

لَّهُ مُمْلَكُ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ

- 6. Yalli bar lagot culsaah, lagó barat culsa, kaadu Usuk isi naqoosah alilwah addat tanim yaaxigi.
- 7. Yallaa kee kay farmoyta nummaysa, kaadu acuya amol sin kak hee maalu (ciggiile mara sin kak abe maalu). Siinik Yalla nummayseeh isi maalu Yallih sabbatah yecee marii, kaxxa galto-1e.
- Maca malkittaanaa Yalli inkittu kinnim kah nummayse waytaanam! Yallih farmoyti siinih seecak sinni Rabbi nummassaanâ gidih, wohul Yalli nummah digga-le xagna siinik bee Yalla nummaysa mara tekkeenik.
- 9. Yalla kinni isi naqsu Nabii Mucammadal صَرَّ ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّم Ohuraan aayootay baxxaqqa itta oobissam, wohul koroosanni diteetak iimaan noorî fanah sin yayyaaqe gidah. Kaadu diggah Yalli xuwaw li nacrur li.
- 10. Maca sin waassa maalu Yallih gitah taceenimik, Yalli qaranwaa kee baaxô nagra luk, siinik makki fakiyyak naharat maalu yeceeh korosut qeb abba hee mari galtol ma-massoowa, woo mari Yallih garil darajatah nabah, makki fakiyyak lakat Yallih gitah maalu veceeh korosut geb abe marak, kaadu Yalli ama namma mara inkih jannatah xagnise, kaadu Yalli isin abba haytaanamak adda yaaxigiiy teetil sin galatele.

يُولِجُ ٱلْيَّلَ فِي ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِي ٱلْيَالِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ ٱلصُّدُودِ ٥

ءَامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِ ءُوَأَنفِقُواْ مِمَّا جَعَلَكُم مُّسْتَخْلَفِينَ فيكُ فَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنكُو وَأَنفَقُواْ لَهُوْ أَجْرٌكُكُرٌ ۞

وَمَالَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُواْ بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيشَقَكُمْ إِن كُنتُ مُّؤَمِنهِ رَكُ

ۿؙۅۘٞٲڵؖۮؚؽؠؙڹٙڒؙۣڶؙٛٛ۠ۼڮؘۼڋۮؚ؋ۦۧٵؽؾ۪ؠێۜٮؘٛؾؚڵۣؽڂٝڔڿڮؙۄ مِّنَ ٱلظُّلُمَاتِ إِلَى ٱلنَّوْرُ وَإِنَّ ٱللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفُ رَّحِهُ ﴿

وَمَالَكُمُ أَلَّا تُنفِقُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَتُ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ لَايَسْتَوِي مِنكُمْ مَّنْ أَنفَقَ مِن قَبِلِ ٱلْفَتْحِ وَقَلَكَ أُولَيَهِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِّنَ ٱلَّذِينَ أَنفَقُواْ مِنْ يَغَدُ وَقَاتَلُواْ وَكُلَّا وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلْحُسْنَىٰ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ۞

- 1011
- 11. Yalla meqe amaakisiyyah (gacsa) amaakissam (taceem) miyyaay? (kay taaqatah maalu yaceenimil galto kaak qaagitak), Yalli wohul galto kaah xirribisuh (yaymagguh) kaadu usuk meqe galto-le (jannat kinnuk).
- 12. Lab moominiin kee say moominiinik ken noori ken foocittee kee ken migdittel gexah table ayró, asaaku sin aytikuma (berraka) jannatittey guba weeqaytitte kak gexxâ culimi tet addal waarak keenik iyyan, woo galto is kaxxa affaafa (limayiyya).
- 13. Lab munaafiqhiin kee say munaafiqhiin moominiinik nee qambaala itta ayró sin noorik tu hirgitnamkeh, siinik wadirih addunyâ fanah gacaay noori wokkel gurrusa keenik itta moominiin anqasah, tokkel moominiin kee munaafiqhiin fanal reebuy afá le xissiime, teetik adda-le gammiy moominiin kak tanik Racmattá tan (jannat kinnuk) kaadu teetik iró-le gammiy munaafiqhiin kak tanik digaalá tan. (girâ digaala kinnuk).
- 14. Munaafiqhiin moominiinih sectah siinî luk masuginninoo addunyal axcuk. Yeey iyyan, kinnih immay isin sinni nafsi nifaaqhat (bagi kufrit) finqisseeniih, Nabii kee moominiinih finqa qambalten kaadu rabi lakal ugut yaniimil shakkitteeniih, deedal qaagit sin

مَّن ذَالَّذِي يُقْرِضُ ٱللَّهَ قَرْضًا حَسَنَا فَيُضَعِفَهُ ولَهُ وَلَهُ وَلَهُ وَأَجْرُكُونِ ﴿

يَوَمَ تَرَى ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَاتِ يَسَعَى فُرُهُم بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبَأَيْمَنِهِمْ بُشَرَكُور ٱلْمُؤَمِجَنَّتُ تَجْرِي مِن تَخْتِهَا ٱلْأَنْهَرُ خَلِدِينَ فِهَاذَلِكَ هُوَلَٰفَوْزُالْعَظِيمُ ۞

يُومَ يَقُولُ ٱلْمُنَفِقُونَ وَٱلْمُنَفِقَاتُ لِلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱنظُرُونَا نَقْتَيِسْ مِن نُورِكُو قِيلَ ٱرْجِعُواْ وَرَآءَ كُمْ فَٱلْتَّهِسُواْ فُورًا فَضُرِبَ بَيْنَكُمُ لِسُورِ لَلَّهُ وَبَابُ بَاطِنُهُ وَفِيهِ ٱلرَّمْ تُقَوَظِهِرُهُ وَمِن قِبَلِهِ ٱلْعَذَابُ ۞

ؽؙٮؘٵۮۅڹۿؙۄ۫ٲؙڷۄۧڹػؙڽؗ۫ڡۧڡۘػؙؗڿؖ۫ؖۊٙڶۅ۠ٲڹڸٙ؈ٙڷؚڮػٙڰؙۄڣٙؾٮؗؾؙۿ ٲؘٮڣؙڝڮٛۅۅؘؾٙڔۜڝۧۺؙۄ۫ۅٙٱۯؾ۫ڹۺؙۄ۫ۅؘۼٙڗٞػؙۿؚٱڵٲۧڡٳڮؙ ڂؿۜٙڿٳٙءٙٲۿۯؙڷڵٙۿۅۼۧڒۘڴؙڔؠؖڵڵ؈ٳڵڣۯؙۅۯ۞

duquuruseh Yallih amri (raba kinnuk) siinil amma iyyam fanah, kaadu sheetan Yallal taamineenimik sin duquuruseh.

- 15. A saaku munaafiqhiiney fidá siinik moggolintaay, koroosite marak moggolinta. Orbeyna siinik inkih girá, is siinih taguude keenik iyya Yalli. Kaadu is maxxu qax uma gacsimeynaay!
- 16. Yallaa kee kay farmoyta nummayseh yan marah wakti maxayyoowinnaa ken sorkocôbbaxitte Yallih cusim (kassit) kee qhuraanak obteemit allagowtuh.kaadu keenik duma kitab kah yontocowwime maray edde luk wakti edde yexxeereeh sorkocobbaxitte kak kafteh inna (vahuud kee nasaara kinnuk) akke wayoonay, keenik maggo mari Yallih taaqatak yewqeh.
- 17. Diggah yalla kinnim ixiga, baaxó is gabaarah kafteeh rabteek lakal taynuwweem! Nummah ni dudda tascassee astooti siinih baxxaqisneh elle kaskassoowa mara takkeeninkeh.
- 18. Diggah sinni maaluk sadaqhat tacee labhaa kee sadaghat tacee sayyó, usun Yallih fooca edde faxak meqe gacsa (amaaki) yeceenik, Yalli Keenih xirribisaah, wohuk bagul usun meqe galtó lon (jannat kinnuk).

فَٱلْيَوْمَ لَا يُؤْخِذُ مِنكُمْ فِذْيَةٌ وَلَا مِنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مَأُوَىٰكُمُ ٱلنَّارِّ هِيَ مَوْلَىٰكُمْ ۖ وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ١

* أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينِ ءَامَنُوٓاْ أَن تَخۡشَعَ قُلُوبُهُمۡ لِذِكِرِ ٱللَّهِ وَمَانَزَلَ مِنَ ٱلْحَقِّ وَلَا يَكُونُولُ كَٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلْكِتَكِ مِن قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ ٱلْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُو بُهُمْ وَكُثِيرٌ مِنْهُمْ فَلَمْ قُونَ ١

ٱعْلَمُوٓ أَنَّ ٱللَّهَ يُحْى ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا فَدُ بَيَّتًا لَّكُوا ٱلْآيِكِ لَعَلَّكُو تَعْقِلُونَ ۞

إِنَّ ٱلْمُصَّدِّقِينَ وَٱلْمُصَّدِّ قَاتِ وَأَقْرَضُواْ ٱللَّهَ قَصًّا حَسِنًا نُضَاعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَحُرُّ كُرُّ مُ

- 19. Kaadu Yallaa kee kay farmoytit nummayse mari, woo mari usun nummaysiyyi kak duude mara ambiya elle temeeteemil. Kaadu Yallih diinih sabbatah koros gaadut rabe mari, usun sinni Rabbih xaqul sinni galtoo kee sinni noori lon ghiyaamah ayró, koroositeeh nastooti dirabboyse marah tu gactek, woo mari jaciim degsitta girah mara.
- 20. Sinaamey! Cagalah addunyâ mano digir kee doklaay, bilgaa kee sin fanih hiddootu, kaadu maaluu kee xaylô massamagga kinnim ixiga, Teetik ceelallo roobut tooboke bugre edde temge buqraabay tohuk lakal is kaftaah walqinuk tet tableeh, sarra rumay buluule yakkeh inna kinni. kaadu akeeral korosuh gibdi digaalá tan, kaadu yalla nummayse marah dambi cabtii kee Yallih kacni yan. Kaadu addunyâ mano is tu hinna duquurusiyyi duyye (afeyna) baxa akke waytek.
- 21. Kee sinaamey sin Rabbik dambi-cabtii kee jannatay garbi (bagbaggi) kak qaran kee baaxô gide yakke fan qalala. Usuk Yallaa kee Kay farmoytit nummayse marah massoysimeh yan jannata, woh Yallih muxxoo kee cinday isi naqoosak isih faxe marah tet yacee kinni, Yalli kaxxa muxxo li kinni.
- 22. Kee sinaamey hekeltô musiibáy (umaané) baaxô bagul takkey sin xagta matan, kaadu biyookaay qululuk sin nafsi xagta musiibá

وَٱلَّذَىنَ ءَامَنُواْ بِٱللَّهِ وَرُسُلِهِ ٓ أَوْلَٰتِكَ هُمُ ٱلصِّدِيقُونَّ وَٱلشُّهَدَآءُ عِندَرَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَفُورُهُمْ وَأَلَابِرَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ عَاكِنَتُنَا أُوْلَىكَ أَصْحَكُ الْحِيمِ اللهِ

ٱعْلَمُوۤاْ أَنَّمَا ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا لَعِبُ وَلَهُوٌ وَزينَةٌ وَتَفَاخُرُ ٰ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرُ فِي ٱلْأَمُوالِ وَٱلْأَوْلِلَّا كَمَثَلِ غَيْثٍ أَغْجَبُ ٱلْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَكِهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَمًّا وَفِي ٱلْاَخِرَةِ عَذَانُ شَدِيدُ وَمَغَفِرَةٌ مِّنَ ٱللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا ٱلْحَيَوةُ ٱلدُّنْيَآ إِلَّامَتَعُ ٱلْغُرُودِ ۞

سَابِقُوٓ اللَّهُ مَغْفِرَةِ مِّن رَّبِّكُم وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِٱللَّهِ وَرُسُلَةٍ وَرُسُلَةٍ وَكُلُكَ فَضَلُ ٱللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَأُللَّهُ دُوْلُلْفَضِ لِ ٱلْعَظِيمِ ١

مَآأَصَابَ مِن مُّصِيبَةٍ فِي ٱلْأَرْضِ وَلَا فِيَ أَنفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَكِ مِّن قَبْل أَن نَّبْرَأُهَأَ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى ٱللَّهُ يَسِيرٌ ١

matan, tet ginnaamak naharal kitaabal (lawcal macfuuz kinnuk) tanih akke waytek, Toh diggah Yallal xabcinih.

- 23. Sinaamey tamah siinih kah warisnem, siinik taturteemih rookite (aczune) waytoonuuy, Yalli siinih yeceemih wallite waytoonu. Yalli makicna ummaan kaxxa mariinolih hideyna (hobbiyyo-li).
- 24. Usun gabâ gibda le maray sinam gabâ gibdaa kee cinnaanel (cillaalel) amrisa. Iimaan kee Yallih taaqatat derre cabe mari, sinni nafsik sá wohut Yallak kalaanam malon. Toysa diggah Yalli usuk isi ginok gadda li, fayla li.
- 25. Nummah ninni farmoytit baxxaqqa-le astootiy sumaq keenih takkel ken rubne, kaadu kitab kee miidaan keenil oobisne sinam sittin fanal gadlil taamittamkeh. Kaadu birtay gibdi maqarleeh, sinaamah maggo tuxxiq edde yani oobisne, Yalli isee kee isi farmoytit kaa able kalah qokla maray isih dumaak aaxaguk suge sinam yaybulleenkeh. Diggah Yalli qande li mayso li.
- 26. Kaadu nummah Nabii Nuuc kee Nabii Ibraahim ken mara fan ken rubne, kaadu nubuwwannuu kee kitab ken nammayih samadah neceeh neexege.ken nammayih samadak tirri ittem taniih, maggo mari keenik Yallih taaqatak yewqeh.

لِّكَيْلاتَأْسَوْاْعَلَىٰ مَافَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُواْ مِمَآءَ اتَىٰكُمُّ وَٱللَّهُ لَا يُحِثُكُلُ مُخْتَالِ فَخُورِ ١

ٱلَّذِينَ يَتْحَلُونَ وَيَأْمُرُونَ ٱلنَّاسَ بِٱلْبُخْلِّ وَمَن يَتُولُّ فَإِنَّ ٱللَّهَ هُو ٱلْغَنيُّ ٱلْحَمِيدُ ١

لَقَدُ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِٱلْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ ٱلْكِتَابَ وَٱلْمِيزَاتَ لِيَقُومَ ٱلنَّاسُ بِٱلْقِسْطُّ وَأَنزَلْنَا ٱلْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسُ شَدِيدٌ وَمَنَفِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْ لَمَ ٱللَّهُ مَن يَنْصُرُهُ وَوَرُسُلَهُ وِبِٱلْغَيْبُ إِنَّ ٱللَّهَ قَوَيٌّ عَزِيزٌ ٥

وَلَقَدُ أَرْسَلْنَا نُوحَا وَإِبْرَهِمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرّيَّتِهِ مَا ٱلنُّبُوَّةَ وَٱلْكِتَابُّ فَمِنْهُم مُّهْ تَدِّوَكَ ثَيْرُ مِّنْهُمْ فَلسِقُونَ ٥

- 27. tohuk lakal Ni farmoytit ken raatittel katasne (Nabii Nuuc kee Nabii Ibraahim raatitte kinnuk), kaadu maryam baxa Nabii Oiisa keenil katasneeh, injiil kitab kaah necee. Kaadu kaa kataate marih sorkocôbbaxittet xuwaw kee nacror hayne, Kaadu Rahbaaniyya (is rihim kee addunyak yaggiriqqeenimi qibaadah) tet bicsiteenih ikkal nanu tet fardi keenil maabinnino, usun woh kah abeenim Yallih kacnih guran akke waytek, tokkel usun nummâ dacayrih tet madacrisinnon, edde luk keenik yeemene marah le galto neceeh, maggo mari keenik Yallih amrik yewqeh.
- 28. Kee yallal yeemene maraw Yallak meesitaay Kay farmoytal eemena! Usuk isi racmattak namma maglab siinih aceele, (afto) kaadu nooriy elle gexxaana siinih heeleeh, dambi siinih cabele. Yalli dambi cabti li. xuwaw li kinni.
- 29. Yalli tamah inkih siinih kah yeceem, kitab le mari (yahuud kee nasaara kinnuk) Yallih muxxok tul dudda aalle waanam sinnik yaaxigeenî gida. Diggah muxxo inkih Yallih gabat taniih isih faxa marah tet yacee isi naqoosak. Yalli isi ginoh kaxxa muxxo li kinni.

ثُمَّوَقَقَّيْ نَاعَلَى عَاتَارِهِم برُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ٱبْنِ مَرْيَمَ وَءَاتَيْنَهُ ٱلْإِنجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُ رَأْفَةَ وَرَحْمَةً ۚ وَرَهْبَ إِنْكَةً ٱبْتَدَعُوهَا مَاكَتَنْهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ٱبْتِغَآءَ رَضْوَانِ ٱللَّهِ فَهَا رَعَوْهَا حَقّ رِعَايَتُهَ أَفَاتَيْنَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكُتُرُ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ١٠٠٠

يَنَأَيُّهُا ٱلَّذَينِ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَءَامِنُواْ برَسُولِهِ مِنُوْتِكُمْ كِفُلَنْ مِن رَحْمَتِهِ وَيَجْعَل لَّكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَٱللَّهُ غَغُورٌ رَّحِمٌ ٨

لِّئَلَايَعُلَمَ أَهُلُ ٱلۡكِتَبِ أَلَّا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءِ مِّن فَضْلِ ٱللَّهِ وَأَنَّ ٱلْفَضْلَ بِيَدِ ٱللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَآءُ وَاللَّهُ ذُوالْفَضْ لِ الْعَظِيمِ ١

SUURAT AL-MUJAADALA

Madiinal Obte, 22 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Nummah Yalli isi baqlih caagidil Koo giddiyta barráh maxcó yoobbeh, kaadu is tet yibbixe gibdaabinak Yallal weqsitta, Yalli sin nammayih xawàh gacam gacsiyya yaabbeh, diggah Yalli ummaan maxco yaabbi, ummaanim yabali kinni.
- 2. Siinik sinni agabu sinnil carammoysa mari usun (agabu kinnuk) niinaanih xiiron nel yakkoonay axcuk, ken agbi nummah ken inaani hinna, Ken inaani ken xalte inaanî kalah usun Ken inaani hinnon, Kaadu diggah usun (labha kinnuk) maxcók uma maxcóo kee diraabat yaaban, diggah Yalli kaal gaca marah qafu abe, dambi cabe kinni.
- 3. Kaadu sinni agabu sinnil carammoysa mari ni inaanih xiiron nel yakkoonay axcuk, tohih lakal iyyeenimit gaceenik, naqasu currusaanam keenil tan (baqolti kinnuk) barráa kee baqala fidoh sittal orobtak naharal, toh Yallih meklay Yalli elle kas kassowtaanâ gideh siinil madqe. Kaadu Yalli, isin abba haytaanamak adda yaaxigi kinni.

بِنْ ____ِٱللَّهَ ٱلرَّحْمَٰزِ ٱلرَّحِي ___

قَدْ سَمِعَ اللّهُ قَوْلَ الَّتِي تَجُدِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْ تَكِيْ إِلَى اللّهِ وَاللّهُ يَسْمَعُ تَعَاوُرَكُمْأَ إِنَّ اللّهَ سَمِيعُ بَصِيرُ

ٱلَّذِينَ يُظْلِهِرُونَ مِنكُمْ مِّن نِّسَآ إِنِهِم مَّاهُنَّ أُمَّهَا يِهِمِّ مِّإِنَّ أُمَّهَا تُهُمْ إِلَّا ٱلَّتِي وَلَدَنَهُمُّ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنكَرًا مِّنَ ٱلْقَوْلِ وَزُورَاً وَإِنَّ ٱللَّهَ لَعَفُوكُ عَفُورٌ ۞

ۅۘٵۘڵٙؽڹؽؙڟۿؚۯ؈ؘڡڹۺٵۧؠٟڡۣ۪؞ۧڗؙؙؗؠۜؽٷۮۅڹڶۣڡٙٵ ڡؘٵڶۅ۠ٵ۫ڣؾؘڂۧڔۣؽۯڒڣٙؾڐؚؚڝؚٚڨٙڹڸٲ۫ڽؾؾؘڡٙٲۺۜٲڎؘڶؚڮؙڗ ؿؙٷڟؙۏڹؠ؋ۣٛۦۉٲڵٮۜۜڎؙۑڝٙٲؾڠٙڝؘڶؙۅڹڂؘؠێڗؙ۞

- الجزء ٢٨ 1017
- 4. Tokkel Currusam gee wee num namma alsay sitta kataatah soom kaal yan, sittal orbaanak naharal fidoh, toh duude wee num toysa lactam tu dagoytih maskama kaal tan. Toh siinih kah baxxaqisnem, Yallaa kee kay farmoyta nummassaanaah Yallih madgal taamittaanâmkeh iyyaanama, Kaadu toh Yallih caddoodaa kee kay amrittek edde matatrina, kaadu koros gansarissa digaalá le.
- 5. Diggah Yallaa kee Kay farmoytih amri vakeelefeeh cina mari, bursumeenih keenik naharal suge mari kah bursume innah. kaadu nummah baxxaqqa le astootiy Yallih farmoytih numma tascassee oobisne, Kaadu koros ken tayqunxeeh xixxibissa digaalá le.
- 6. Nabiyow! keenih cus Yalli inkih ken ugusuwa ayróy (Qhiyaamah ayró kinnuk), usun taamoomik abba heenim keenih warsa, Yalli ken taamoomi loowol arac xagseh usun tet habbaaleenih anuk, Yalli usuk ummaanim yabali kinniih, kaak qellittam matan.
- 7. Yalli qaranwal tanim kee baaxól tanim inkih yaaxigem Maaxaginnitoo? diggah sidiica numuy garayta matan yalli keenik ferey haytuh yani kaa akke waytek, kaadu koona numuy garayta matan usuk lecey haytuh keenik yani kaa akke waytek, kaadu tama loowok daguk hinnay wohuk manguk

فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْل أَن يَتَمَاسًا فَهَن لَّمْ يَسْتَطِعْ فَإِطْعَامُ سِيِّينَ مِسْكِينَا ۚ ذَٰلِكَ لِتُؤْمِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهَ ۗ وَتِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهُ وَلِلْكَفِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمُ

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُحَاَّدُّونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُ كُبُتُواْكُمَا كُبِتَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِ مَّ وَقَدْ أَنزَلْنَآءَ ايَتِ بَيّنَاتِ وَلِلْكَوْرِينَ عَذَابُ مُّهِينٌ ٥

يَوْمَ يَبَعَثُهُمُ ٱللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم بِمَاعَمِلُوَّا اللَّهِ أَحْصَىنُهُ ٱللَّهُ وَنَسُوهُ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ

أَلْهُ تَرَأَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي ٱلسَّمَوَتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضِ مَايَكُونُ مِن نَجْوَىٰ ثَلَاثَةٍ إِلَّاهُوَ رَابِعُهُمْ وَلَاخَمْسَةِ إِلَّاهُو سَادِسُهُمْ وَلَا أَدْنَى مِن ذَلِكَ وَلَآ أَكۡ ثَرَ إِلَّاهُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوٓأَثُمَّ يُنَبَّئُهُم بِمَاعَمِلُواْيُوَمِ ٱلْقِيَمَةُ إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلَيْمٌ ۞

magaryan ,Yalli isi ixxigal keenî luk yani kaa akke waytek, usun faxe ikkeliiy yanoonay.tohuk lakal usun umaanee kee maqaanek abba heenim Qhiyaamah ayró keenih warsele,diggah Yalli usuk ummaanim yaaxigi kinni.

- 8. Matablannaa Nabiyow! Yalli garavak waase marâ (vahuud kinnuk) fanah tohih lakal kak waasimeenimit vaduureeniih. dambiiy, caddok-tatur kee yallih farmoytih amrih cinal garayan, kaadu usun kol yamaaten waqdi Yalli koh abewe salaamagle koh aban, kaadu sinni nafsih addal. nummah Mucammad Nabii akkinnay, nanu kaak innaamal Yalli nee digaalak manannaa iyyan? Jahannam degsitta girá culaanaah digaalah ken xiqtah, is manxu uma gacsimeynay fan kak yaduureeni kinni.
- 9. Yallaa kee kay farmoytal yeemene maraw! Garay abtan waqdi dambiiy, caddok tatur kee Yallih farmoytih amrih cinal magarayinay, maqaanee kee Yallak meesil garaya, kaadu Yallak meesita, kaadu isin Yallay cisab kee galtoh fan kak gactoonu waytaanay garil kak maagowtoonu waytaanak meesita.
- 10. Cagalah umaane edde tan garay sheytan kabuk yan, Yallal yeemeneh yan mari rookitamkeh, tama garay tu keenik makala,

أَلْمَ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ نُهُواْعَنِ ٱلنَّجَوَىٰ تُمَّ يَعُودُونَ لِمَانُهُواْعَنَهُ وَيَتَنَجَوْنَ بِٱلْإِثْمِ وَٱلْفُدُونِ وَمَعْصِيَتِ ٱلرَّسُولِ وَلَاجَاءُوكَ حَيَّوكَ بِمَا لَمَّ يُحَيِّكَ بِدِاللَّهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَانَقُولُ حَسَّبُهُمْ جَهَذَّ يُصَلَقَ نَهَا لَوَعَلَيْهِمْ الْوَنَهَا لَا اللَّهُ مِمَانَقُونَهَا فَيَقَلَقُونَ فَي أَنْفُسِهِمْ لَوْنَهَا لَوَعَلَيْمُ فَيَعَلَيْهُمْ عَهَذَيْ يَصَلَوْنَهَا لَا اللَّهُ مَصِيدُ ۞

يَّأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ إِذَا تَنَجَيْتُمُ فَلَا تَنَكَجُواْ بِالْإِثْمِ وَٱلْعُدُونِ وَمَعْصِيَتِ ٱلرَّسُولِ وَتَنَجُواْ بِالْمِرِّ وَٱلتَّقُوكَا ۖ وَاتَقُواْ ٱلدَّهَ ٱلَّذِيَ إِلَيْهِ تَخْشَرُونَ ۞

إِنَّمَا ٱلنَّجْوَىٰ مِنَ ٱلشَّيْطِنِ لِيَحْزُنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَلَيْسَ بِصَآرِهِمْ شَيًّا إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهَ وَعَىَ ٱللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ۞

الجزء ٢٨ 1019

Yallih idini akke waytek, kaadu moominiin dibuk Yallal kelitay.

- 11. Yallaa kee kay farmoytal yeemene maraw!daffeynaani farakka hayisa siinik iyyeenik, toysa daffeyna farakka hayisa, Yalli isi jannat farakka siinih heelek, kaadu uguta siinik iyyeenik uguta, Yalli siinik veemeneh van mara favva haa, kaadu qilmi kah yontocowwime mara fayya le darajatittel fayya haa, Yalli isin abba haytaanamak adda yaaxigi, tu kaak maqellitta.
- 12. Yallaa kee kay farmoytal yeemene maraw! Yallih farmoyta garassaanam faxxan waqdi, toysa sadaqhat uysukuma sin garayak naharat, woh abtaanam magaaneh siinih tayseeh, sorkocobbaxi saytunaaneh siinih aysuk raqtak, tokkel taceenim gee wayteenik, toysa diggah Yalli dambi cabti li, xuwaw li kinni.
- 13. Moominiiney isin tuddagnak meesitteenii! Yallih farmoyta garassaanak naharat Sadqhatitte taysukumeenimik? Toh abe wayteeniih siinil tigibdee tet tekkek Yalli dambi siinih cabehik, toysa salat soolisaay, zaka acuyaay, Yallaa kee kay farmoytih amri oggola, kaadu Yalli abba haytaanamak adda yaaxigi kinni.
- 14. Matablannaa!Munaafiqhiinih yan maray Yalli yinqibe yahuud awlitte? Moominiiney usun siinik mayaniinaay, keenik (yahuud

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ إِذَاقِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُواْ فِي ٱلْمَجَلِسِ فَٱفْسَحُواْ يَفْسَحِ ٱللَّهُ لَكُورٌ وَإِذَا قِيلَ ٱنشُرُواْ فَٱنشُرُواْ يَرْفَعِ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَءَ امَنُواْمِنكُمْ وَٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلْعِلْمَ دَرَّجَاتُ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَيِرٌ ١

يَتَأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓ أَإِذَانَجَيْتُهُ ٱلرَّسُولَ فَقَدِّمُواْ بَنْنَ يَدَى نَجْوَنَكُم صَدَقَةً ذَلِكَ خَيْرٌ لِكُمْ وَأَطْهَرُ فَإِن لِّمْ تَجَدُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ١

ءَأَشَفَقَ تُحُواَن تُقَدِّمُواْ بَيْنَ يَدَى بَجُوكُمُ صَدَقَاتَ فَإِذْ لَمْ تَفْعَلُواْ وَتَابَ ٱللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُواْ ٱلصَّكَوٰةَ وَءَاتُوا ٱلرَّكُوٰةَ وَأَطِبعُوا ٱلدَّهَ وَرَسُولَهُ وَاللَّهُ خَيرٌ بِمَاتَعْمَلُونَ ١

*أَلَوْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ تَوَلَّوْاْ قَوْمًا غَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِم مَّاهُرمِّنكُمْ وَلَامِنْهُمْ وَكَعِلفُونَ عَلَى ٱلْكَذِب وَهُمْر يَعَلَمُهُ نَ ١

kinnuk) mayanin, kaadu Yallal diraabah xiibitan usun aaxaguk.

- 15. Yalli Qhiyaamah ayro gibdi digaala keenih massoyse, diggah usun abak sugeenim manxu Oaxumaa?
- 16. Usun sinni xiibaabi goobuh haysiteeniih, sinni nafsii kee sinam Yallih gitak waaseeniih, ken bursussaah tayqunxee digaalá lon akeeral
- 17. Ken maaluu kee ken xalay Yallih digaalak tu keenih maxiqta, woo mari usun girâ mara usun tet addal waaran.
- 18. Yalli inkih ken ugusu waa ayro (Qhiyaamah ayro kinnuk), Kaah xiibitaanah siinih kah xiibitan innah, diggah usun ken tanfiqeemik tû bagul yaniinim akkaluk, oobbiya! Diggah usun dirableela kinnoonum.
- 19. Sheetan keenil reedeeh (ken koboreeh) Yallih cusiyya ken hawweeniseh, woo mari sheetan cizbi, oobbiya! Diggah, sheetan cizbi usun kasaarite mara.
- 20. Diggah, Yallaa kee Yallih farmoytih amri yakeelefeeh cina mari, woo mari yuqunxuyeeh xixxibite marih loowot yanin.
- 21. Yalli lawcal macfuuzul madgeeh mekleh, diggah Yoo kee Yi farmoytit aysenno iyyaanam, diggah Yalli Qande li, Mayso li.

أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۖ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُواْ ىغَمَلُونَ ١

ٱتَّخَذُوٓ الْأَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّواْعَن سَبِيل ٱللَّهُ فَلَهُ مَ عَذَاتُ مُّهِ بِنُ ١

لَّن تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَلُهُمْ وَلَآ أَوۡلَادُهُم مِّنَٱللَّهِ شَيَّا أُوْلَيْهِكَ أَصْحَابُ ٱلنَّارِّهُمْ فِيهَا خَلِدُونَ ١

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ ٱللَّهُ جَمِيعًا فَيَحَلُّهُونَ لَهُ وَكُمَا يَحْلِفُونَ لَكُو وَيَحْسَبُونَ أَنْفُمْ عَلَا شَيْءً أَلَّا اِنَّهُ مُّهُ ٱلْكَاذِبُونَ 🔊

ٱسۡتَحۡوَدَ عَلَيۡهِمُ ٱلشَّبۡطَانُ فَأَنسَاهُمۡ ذِكْرَ ٱللَّهِ أُوْلَيَهِكَ حِزْبُ ٱلشَّيْطَنَّ أَلَآ إِنَّ حِزْبَ ٱلشَّيْطَن هُوْ ٱلْخَاسِهُ وِنَ ١

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُحَادُّونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُ ۖ أَوْلَتِكَ فِي ٱلْأَذَلِّينَ ٥

كَتَبَ ٱللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِيٍّ إِنَّ ٱللَّهَ قَوَىُّ عَزِينُ شَ 22. Nabiyow Yallaa kee ellecaboh ayró nummayse maray yallaa kee kay farmoyta cine mara yakcine mageyta, ken abbobti yakken way, hinnay ken xaylo yakken way, hinnay ken tooboko yakken way, hinnay ken kedó yakken way, Yalli woo marih sorkocobbaxittet iimaan arciseeh, isi xaquk isi catot ken magarroyseh, kaadu jannootay guba weeqaytitte kak gexxa ken culsa usun teetil waarak, Yalli ken mege taamoomi keenik raabiteeh, keenih abe mattaccoo kaak raabiteenih (jannatal), woo mari Yallih cizbi, oobbiya! Digga luk Yallih cizbi, usun yisillime mara.

لَّا يَجِدُ قَوْمَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيُوْمِ الْآخِرِ
يُولَدُونَ مَنْ حَالَةُ اللَّهَ وَرَسُولُهُ وَلَوْحَانُواْ
عَابِنَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوانَهُمْ أَوْعَشِيرَتَهُمُّ أَوْلَاكِكَ حَسَبَ فِي قُلُومِهُمُ الْإِيمَنَ وَأَيْدَهُمُ بِرُومِ مِنْ فَلْكَيْكَ خَلُدِينَ فِيهَا رَضِي اللَّهُ عَنْهُمُ مَتَيْتِ تَجْرِي مِن مَتَّتِهَا الْأَنْهَلُ رُخَلِدِينَ فِيها رَضِي اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُواْعَنْهُ أَوْلَكَتٍكَ حِرْبُ اللَّهَ أَلاَ إِنَّ حِرْبَ اللَّهَ أَلاَ إِنَّ حِرْبَ اللَّهَ أَلاَ إِنَّ حِرْبَ اللَّهَ أَلاَ إِنَّ حِرْبَ اللَّهَ الْآ إِنَّ حِرْبَ اللَّهُ اللَّهِ الْآ إِنَّ حِرْبَ اللَّهُ اللَّهِ اللَّهُ الْآ إِنَّ حِرْبَ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهِ اللَّهُ اللْهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُنْفِيلِهُ اللْهُ الْمُنْ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُنْفَالِهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْمُنْفَالِهُ اللْهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللْهُ الْمُنْفَالِمُ الْمُؤْلِقُ الْمُنْفَالِمُ اللِهُ الْفَالِمُ الْمُنْفَالِمُ الْمُؤْلِقُولُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ الْ

SUURAT AL-CASHRI

59- Suurat Al-Cashri

Madiinal Obte, 24 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Qaranwaa kee baaxô bagul tanim Yalla saytunnosseh, kaadu usuk (Yalla kinnuk) Maysoli naggaara.
- 2. Yalla kinni kitab marak koroosite mara (vahuuduk bani-nadiir kinnuk) naharsi koboxul le dabooqak dabboh teyyeegem, Moominiiney isin usun sinni kalqootak xixxibaane luk yawqoonuwaanam makkalitton, kaadu usun sinni kalqoota Yallih digaalá sinnek waaselem yekkelen. Tokkel Yalli digaalá usun kak akkaluk sugeween kabuk keenit baahe, kaadu ken sorkocobbaxittet conxo qide, usun sinni qarwa sinni gabaa kee yeemeneh yan marih gabat baysaanaah yaggilen, toysa sorkocobbaxi inti le maraw isin amahal kaskassoowa mara tika.
- 3. Yalli Dabbó keenil mekle wannay addunyal ken digaalak yen qidim kee seewat, kaadu usun akeeral girâ digaala lon.
- 4. Toh keenit kah tekkem diggah usun Yallaa kee kay farmoytih amri yekeelefeeniih, cineenimi, kaadu Yallih amri yekeelefeeh cine marah Yalli gibdi digaala le.

سَبَّحَ لِلَّهِ مَافِي ٱلسَّمَوَتِ وَمَافِي ٱلْأَرْضَّ وَهُوَٱلْعَزِيزُٱلْخَكِيمُ ١

هُوَٱلَّذِيٓ أَخۡرَجَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَـٰدِ مِن دِيَكرِهِمْ لِأُوَّلِ ٱلْحَشَّرْمَاظَنَنتُمْ أَن يَخْرُجُوًّا وَظُنُّوا أَنَّهُم مَّانِعَتُهُ مَحُصُونُهُم مِّنَ ٱللَّهِ فَأَتَنَاهُمُ ٱللَّهُ مِنْ حَبَّثُ لَوْ يَحْتَسُمُواْ وَقَدَفَ فِي قُلُوبِهِ مُ ٱلرُّعْبُ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُم بِأَيْدِيهِمَ وَأَيْدِي ٱلْمُؤْمِنِينَ فَٱعْتَبِرُواْ يَتَأْوُلِي ٱلْأَبْصَدِ ٢

وَلَوْ لَا أَن كَتَبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمُ ٱلْجَلَاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي ٱلدُّنَتَّا وَلَهُمْ فِي ٱلْآخِذِ وَعَذَابُ ٱلنَّارِ ٢

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَآقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَصَن يُشَآقٌ ٱللَّهَ فَإِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ٥

- 5. Moominiiney tamiirak (nakilak), tirgiqeenim hinnay laqiibah soolak teetik cabteenim, toh Yallih fayxiiy kay amrik tekke, kaadu wohut isi amrik yewqeh yan mara xixxibisankeh abe.
- 6. Yalli isi farmoytal Boylak (xannabak) qeb maliinoh keenik waassa heemit (yahuuduk baninaziir), faaris kee gaala edde ma xoxbisinniton (ma ayradditon), kinnih immay Yalli isi farmoytit isih faxe marih amol haa isi qaduwwik, kaadu Yalli ummaan iimil dudda li kinni.
- 7. Yalli isi farmoytal boylak (xannabak) qeb maliinoh magaaloolî marak waaseeh gacsem, toysa Yallaa kee Yallih farmoytih iimi, Kaadu Yallih farmoytal ramadah xayih yan maraay, qayxiixaay, tumaleelaa kee gexsô (musaafirtu) maray sakyi kak yiggiriqqeh iimi, Yalli tama mekla kah abem cagalah maali siinik gaddaloolâ fanal tabantabe waankeh iyyaanama, Kaadu isin Yallih farmoyti siinih baahem beetaay elle taamita, kaadu usuk sin kak waaseemik waasima, Kaadu Yallak meesita, diggah Yalli usuk gibdi digaalá lek.
- 8. Tonnaah tama xannabat cakki lem muhaajiriin (makkak madiinâ fanah guurume mara) tudagoytiitih yan maray, le dabooqaa kee le maaluk makki koros teyyeeqe usun Yallak rizqhii (quusii) kee kacanu

مَاقَطَعْتُم ِمِّن لِيّنَةٍ أَوْتَرَكْتُمُوهَاقَآبِمَةً عَلَىۡ أُصُولِهَا فِيإِذْنِ ٱللّهِ وَلِيُخْزِىَ ٱلْفَسِقِينَ۞

وَمَآأَفَآءَ ٱللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ عِنْهُمْ فَمَآ أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلِ وَلا رِكَابٍ وَلَاكِنَّ ٱللَّهَ يُسُلِّطُ رُسُلَهُ رَعَلَىٰ مَن يَشَآءٌ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ عِقَدِيرٌ ۞

مَّاأَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ عِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَيْلَهِ

وَلِلرَّسُولِ وَلِذِى الْفُرْقِىٰ وَالْمِتَمَىٰ وَالْمَسَلِكِينِ

وَابِّنِ السَّيِيلِ كَنَّ لَا يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ

الْأَغْنِيكَآءِ مِن كُمُّ وَمَا َ النَّكُونُ مُولَةً بَيْنَ

فَخُدُوهُ وَمَا نَهَىٰ كُمُّ عَنْهُ فَانْ سَهُولُ وَلَقَعُوا النَّلَةُ

إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْفِقَابِ ۞

لِلْفُقَرَآءَ الْمُهَجِرِينَ الَّذِينَ الْخَرِجُواْ مِن دِيَ رِهِمَ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَعُونَ فَضْلَامِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَنَا وَيَنصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ أُوْلَتِكَ هُرُ الصَّادِقُونَ ۞ الصَّادِقُونَ ۞ Juzu' 28

gurrusak, kaadu usun Yallih diinii kee kay farmoyta qokolak yewge mara, woo mari usun nummat yaaba maray numma yacee kinni.

- **9.** Madiinal dabqa haysite maray muhaajiriin deqsita yamaatek naharat iimaan luk sugeh van mari, ken fanah yeerreeh yemeete mara kicnoonuh, kaadu usun sinni sorkocobbaxittet kuuxewaynan ma geyan muhaajiriinih xannabak keenih tontocowweemih, kaadu usun sinni nafsik ken muxxusaanah tuddagnaa kee ceya keenit taniway, Kaadu Isi nafsi baaker edde yan cillaalek (cinnaané) waase mari. toysa woo mari usun yisillimeeh yoffoofe (limayeenih) mara.
- 10. Kaadu keenik (moominiin kinnuk) lakat yemeete mari iyyah :ni Rabbow nee kee ni toobokoh yan maray iimaan nek yookomeh dambi cabaay, ni sorkocobbaxittet yeemene marah baguumaane kee kuuxe waynan mahaysin, ni Rabbow atu diggah allaaqal-li (nacrurli), xuwawli.
- 11. Nabiyow matablannaa! Munaafiqhiinih yan maray kitab marak ken toobokóy koroosittek: Mucammad kee kaâ luk yan mari sin buxaaxik sin yeyyeeqe kaa tekkek diggaluk nanu siinî luk awgennooh, sin saduh inkinnah num moggolla, kaadu qeebi siinit abeenik diggah nanu sin qokolenno iyyaanam, Yalli diggah

وَٱلَّذِينَ تَبَوَّءُ وٱلدَّارَ وَٱلْإِيمَنَ مِن قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةَ مِّمَّآ أُوتُواْ وَيُؤْتِرُونَ عَلَيْ أَنفُسِهِمْ وَلَوْكَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَن يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ عِفَاقُولَتِ إِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ٥

وَٱلَّذِينَ جَآءُو مِنْ بَعَدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا ٱغَفِرْلَنَا وَلِإِخْوَانِنَاٱلَّذِينَ سَبَقُونَا بِٱلْإِيمَنِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلَّا لِلَّذِينَ ءَامَنُواْ رَبَّنَآ إِنَّكَ رَءُوفٌ رَّحِيُّ ١

﴿ أَلَوْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ نَافَقُواْ يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْمِنْ أَهْلِ ٱلْكِتَبِ لَيْنَ أُخْرِجُتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدَا وَإِن قُوتِ لَتُ مُ لَنَ مُ رَبَّكُ وَٱللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَادُبُونَ ١ usun dirableelá kinnoonumul sumaagitah.

- 12. Sinni buxaaxik yeyyeqsimeenik (yahuud kinnuk) munaafighiin keenî luk matawqa, kaadu qeb keenit yekkek, ken ma qoklan (ma catan). Kaadu ken qokleenik diggaluk bukah derre cabelon, tohuk wadir Yalli ken macataav ken magokla.
- 13. Moominiiney, munaafighiin siinik abta meesi, ken sorkocobbaxittet gibiduk raqta usun Yallak aban meesik, toh kah kinnim diggah usun Yallih nabnaa kee kaal vaamineenim aaxige waa mara vekkeenimih sabbata.
- 14. Yahuud tikki ittaamaak qeb siinit mabta moominiiney gasoosá maroh edde tan magaaloolih addak siinit abta tet akke waytek, hinnay gidoorâ derrek siinit abta tet akke waytek, Ken umaane ken fanal gibdih, inkih ittaluk yaniinim keenik takkaleeh ken sorkocobbaxitte fixiixih tan, toh kah kinnim diggah usun kaskassoowa mara hinnon.
- 15. Ama marih (yahuud kinnuk) ceelallo keenik naharat xayi uddur suge marih (makki koros kinnuk) ceelallo usun tammoyseenih sinni umaaneh galto addunyal, kaadu gansaru le digaalá lon akeeral.
- 16. A munaafighiinih abinih ceelallo sheetan ceelallo kinni, seehadaytuk koroosit iyye waqdi, tokkel woo seehadayti koroosite waqdi

لَيِنَ أُخْرِجُواْ لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَبِن قُوتِلُواْ لَا يَنَصُرُونَهُ مُ وَلَينِ نَصَرُ وِهُ مَ لَيُوَلِّنَ ٱلْأَدْبَارَثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ ١

لَأَنتُهُ أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِم مِّن ٱللَّهُ ذَلكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَفْقَهُونَ ٣

لَا نُقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرِّي مُّحَصَّنَةٍ أَوْمِن وَرَآءِ جُدُرِ بَأْسُهُ م بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَنُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَعْقِلُونَ ١

كَمَثَلِ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ قَرِيبً ۖ ذَا قُولْ وَيَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمُ ٥

كَّمَتَلٱلشَّيَطَن إِذْقَالَ لِلْإِنسَنَٱكُ فُئر فَلَمَّا كَفَرَقَالَ إِنِّي بَرِيٓ ءُ مِّنكَ إِنِّيٓ أَخَافُ اللهَ وَتَ الْعَالِمِينَ ١

الجزء ٢٨ 1026

diggaluk anu kok bari kinniyooh, diggah anu Yallay ginô Rabbi kinnik meesita iyye.

- 17. Tokkel Ken nammayih ellecabo (sheetan kee korostay kay amri oggole kinnuk), diggah usun girá culaanama teetil waarak, toh teeti daalimiinih yan marih galto.
- 18. Yallaa kee kay farmoyta nummayse maraw! vallak meesita, usuk sin kah amrisem abtaanaah usuk sin kak waaseemik waasimtaanamal. kaadu kulli nafsí beerah (Ohiyaamah ayro kinnuk) taamak tatrusem wagitay, Kaadu Yallak meesita, diggah Yalli isin abba haytaanamak adda yaaxigi kinnik.
- 19. Kaadu Yallaa kee kay farmoyta nummayse maraw Yalla hawweeneeh, Yalli le nafsi hawweenise marih inna makkina, woo mari usun Yallih amrik yewge mara kinni.
- 20. Girâ maraa kee jannatti mara Mamassowta, jannatti mari usun yisillimeeh yessemegge mara (limaye mara).
- 21. A Qhuraan galel oobisinninoy, Yallak meesih rammitah. bagitah tet abaluk ten, kaadu too ceelalloola sinaamah tet naagureeh baxxaqisna cubbusa mara yakkeenî gidah.
- 22. Usuk Yallay nummah qibaada cakkisitay kaak sa nammey haytô Yalli kak aneewaa kinni, qellittam

فَكَانَ عَلِقِبَتَهُمَآ أَنَّهُمَا فِي ٱلنَّارِخَلادَيْنِ فِيهَأَ وَ ذَلكَ جَزَ قُواْ ٱلظَّلِمِينَ ١

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَلۡتَنظُرۡ نَفْسُ مَّاقَدَّمَتَ لِغَدِّ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ إِنَّ ٱللَّهَ خَبِينٌ بِمَاتَعْ مَالُونَ ٨

وَلَاتَكُونُواْكَٱلَّذِينَ نَسُواْ ٱللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ أَوْلَتِكَ هُمُ ٱلْفَلسِقُونَ ١

لَا يَسْتَوَى أَصْحَابُ ٱلنَّارِ وَأَصْحَابُ ٱلْجِئَةَ أَصْحَابُ ٱلْجَنَّةِ هُمُ ٱلْفَآبِرُونَ

لَوْأَنزَلْنَاهَٰذَاٱلْقُرْءَانَ عَلَىٰ جَبَلِ لَّرَأَيْتَهُ خَلْشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ ٱللَّهِ وَتِلْكَ ٱلْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُ ون ش

هُوَٱللَّهُٱلَّذِي لَآإِلَهَ إِلَّاهُوِّ عَالِمُ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَادَةَ هُوَٱلرَّحْمَرُ ٱلرَّحِيمُ kee tambulleem yaaxigi, Yalli usuk fulte Racmattaay, Gunê Racmatta le Rabbi kinni.

- 23. Usuk Yallay kaak sa nummah qibaadá cakkisita yalli kak aneewaa kinni, usuk amoytay ginó inkih yamlike, kulli boolak saytunnooweh, kulli qaybik nagavnan le, Isi ambiyaa kee isi farmoytit Nummaysé (muqjizal) usuk isi ginoh taamoomi dacrise (loynise) kinni, Maysoliy kak ayse waana kinni, Dirkisey naqoosa inkih kah Rammitta kinni. Kaxxiina liy kaxxiina cakkisita kinni, yalli agleh kaat hayya haytaamak saytunnooweh.
- 24. Usuk Yallay qibaada cakkisita, usuk gineynay gino inkih gine kinni, usuk ginó Qimbisé kinni, isi gino isih elle faxe innal weeloyse kinni, saytun Rabbiy mege migooqay tayse le kinni, qaranwal tanim kee baaxól tanim inkih kaa saytunnossa, Usuk reedal mayso li, isi ginoh abaamal naggaara.

هُوَٱللَّهُٱلَّذِي لَآ إِلَهَ إِلَّاهُوَٱلۡمَلِكُ ٱلْقُدُّوسُ ٱلسَّلَامُ ٱلْمُؤْمِنُ ٱلْمُهَيْمِنُ ٱلْعَزِيزُ ٱلْجُبَّالُ ٱلْمُتَكَيِّزُ سُبْحَانَ ٱللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ١

هُوَ ٱللَّهُ ٱلْخَالِقُ ٱلْبَارِئُ ٱلْمُصَوِّرِ لَٰكُ ٱلْأَسْمَآةُ ٱلْحُسْنَىٰ يُسَبِّحُ لَهُ ومَافِي ٱلسَّمَوَاتِ وَٱلْأَرْضَ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ٥

SUURAT AL-MUMTACINA

Madiinal Obte, 13 Aayat Takke

Fulte Racmattaav, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Yallaa kee kay farmoytaL yeemene maraw! Yi nagboytit kee sin naqboytiitih yan mara kacnoytiitih mahaysitina, sin kee ken fanat yan kacanih sabbatah, Nabii kee muslimiin xaagu ken guddussaanamal. Nummah usun cakkik (diinii kee Ohuraanak) siinih temeeteemil koroosite marah anuk, moominiiney usun Yallih farmoyta makkak yayyaaqeeniih sin makkak yayyaageenihik mannal ken takcineenii? isin Yallay sin Rabbi kinnil teemeneenimî sabbatah, Moomininey isin Yi gitih gicloo kee Yi kacnih guranah yewqe mara tekkeenik, toysa Yi nagboytit kee sin nagboytiitih yan mara kacnoytiitih mahaysitina, Nabii kee muslimiin xaagu ken guddussaanamal, anu isin gellisseenim kee tuybulleenim Inkih anu aaxaguk, kaadu siinik toh abe num nummah massa le gitak makkooteh.
- 2. Usun siinik yeyseenik, naqboytit siinik akke lon, kaadu sinni gaboobi qidimih siinil ruubeloonuuh, sinni arrob umaanee kee xaafuh siinil ruubelon, kaadu

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَّخِذُواْ عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَآءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِٱلْمَوَدَّةِ وَقَدْكَفَرُ وُلْ بِمَاجَآءَكُمُ مِّنَ ٱلْحُقِّ يُخْرِجُونَ ٱلرَّسُولَ وَإِيَّاكُمُّ أَن تُؤْمِنُواْ بِٱللَّه رَبَّكُمْ إِن كُنتُمْ خَرَجْتُمُ جِهَلَدَافِي سَبيلي وَٱبْتِغَآءَ مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ إِلَيْهِم بِٱلْمَوَدَّةِ وَأَنَا أَعُلَمُ بِمَآ أَخۡفَيۡتُهُ وَمَاۤ أَعۡلَىٰتُمْ وَمَن يَفۡعَلُهُ مِنكُمْ فَقَدْضَلَّ سَوَآءَ ٱلسَّبِيلِ ٥

> إِن يَثْقَفُوكُمْ يَكُونُواْ لَكُمْ أَعْدَاءً وَيَبْسُطُواْ إِلَيْكُمْ نَّديَهُمُ وَأَلْسِنَتَهُم بٱلسُّوَءِ وَوَدُّواْلَق

ken innah koroositinnitoonuy faxak venen.

- 3. Inkinnah sin Ramad siinih xigam maliiy sin xaylo siinih xiqtam mali, Qhiyaamah ayró Yalli sin fan baxse le, kaadu Yalli abbá haytaanam Yabali kinni.
- 4. Nummah moominiiney isin Nabii Ibraahim kee moominiinik kaâ lih yen marat mege katayyu luk tenen ken kataytaanamal, usun sinni maray koroositek: diggah nanu sin kee isin Yallâ kalah uqbuddu havtaanamak bari kinninooh, isin koroosannuk elle taniinim nengeddeeh, nee kee sin fanat qadaawat kee nagbi umman yanim tumbulleh, Yallal dubuk eemenni haytaanam fanah, kinnih immav Nabii Ibraahim isi abbak iyye maxcó kay katayyut ma culta, diggah dambi cabti koh essereyyooh, Yallak tu koh maxiga kaak iyye waqdih maxco kinni, Ni Rabbow kol kelitneeh, koo fanah nuduure (toobah) kaadu ni Rabbow Qhiyaamah ayró gacim Koo fanah yakke.
- 5. Ni Rabbow! koroosite marih mokkoro (agayyaare) nee maabin ken gabat nee digaaltaah ni diinik nee korsaanamal, kaadu ni Rabbow dambi neh cab, diggah Atu maysoliy kak ayse waana kinnito, isi ginoh abtaamal naggaar kinnitok.

لَن تَنفَعَكُمُ أَرْحَامُكُمْ وَلَآ أَوْلَادُكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَمَةِ يَفْصِلُ بَنْنَكُمْ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ٣

قَدْكَانَتْ لَكُو أَسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِيرَهِهِ مَوَ ٱللَّابِنَ مَعَهُ وَإِذْ قَالُواْ لِقَوْمِهِ مَ إِنَّا بُرَءَ ٱ وُّلْمِن } وَمِمَّا تَعَيْدُونَ مِن دُونِ ٱللَّه كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بِيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ ٱلْعَدَاوَةُ وَٱلْبَغْضَآءُ أَبَدًاحَتَّى تُؤْمِنُولْ بٱللَّهِ وَحْدَهُ وَإِلَّا قَوْلَ إِبْرَهِيمَ لِإَبْيهِ لَأَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَآ أَمْلِكُ لَكَ مِنَ ٱللَّهِ مِن شَهِ ۚ يَّهِ رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنْتَنَا وَإِلَيْكَ ٱلْمَصِيرُ ٥

رَيَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذَينَ كَفَرُواْ وَٱغْفِرْ لَنَا رَيَّنَّآ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ٥

- 6. Nummah moominiiney inni nafsil siinih xiibita immay, isin Nabii Ibraahim kee moominiinik kaâ luk yen maral mege katayyu luk tenen ken kataytaanamal, addunyaa kee akeeral Yallak galtó qaagita marah, iimaan kee ambiyâ katayyut derre cabe numuh tugactek, diggah Yalli isi naqoosak gaddali, kulli caalatal faylali kinni.
- 7. Moominiiney yalli sin fan kee makki korosuk sin xaynak isin gaduwwi kak tekken marî fanat kacanu heele usun islaam diinit culaanamal, Yalli usuk ummaan iimih duddali, Yalli isi naqoosah dambi cabti li xuwaw li kinni.
- 8. Moominiiney yalli diini taagah geebi siinit abeweeh, sin daboogak sin ayyaaqewe marah megem abtaanaah qadaalat keenih abtaanamak sin ma waasa, diggah Yalli qadaalat le mara kicnih.
- 9. Cagalah Yalli kacanuk sin kak waasam, diini taagah geb siinit abeeh sin dabooqak sin yeyyeeqeeh, sin mayyaaqal sitta qokole (cate) mara qokoltaanaah takcineenimi, ken (koros kinnuk) qoklaah ken yikcine mari, toysa too mari usun sinni nafsi koroosannut yudlume mara kinni.
- 10. Yallaa kee kay farmoytal yeemene maraw! Teemene sayyó guuroh anuk (koros baaxook Muslimiin baaxó fan) siinil temeetek, toysa ken mokkora (iqiyyira) iimaan

لَقَدُكَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسُوةً حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُواْ ٱللَّهَ وَٱلۡيۡوۡمَٱلۡاَخِرَ ۗ وَمَن يَتُولُّ فَإِنَّ ٱللَّهَ هُوَٱلۡغَيٰ ۗ

* عَسَى ٱللَّهُ أَن يَجْعَلَ بَيْنَكُ وَبَيْنَ ٱلَّذِينَ عَادَيْتُم مِّنْهُم مَّوَدَّةً وَٱللَّهُ قَدِيرٌ وَٱللَّهُ عَفُورٌ رَّحهٌ ۞

لَّا يَنْهَىٰكُمُ اللَّهُ عَنِ ٱلَّذِينَ لَمْ يُقَتِلُوكُمْ فِي ٱلدِّينِ وَلَمْ يُخْ رِجُوكُمْ مِّن دِيَرِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوٓاْ إِلَيْهِمْ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُقْسِطِينَ ٨

إِنَّمَا يَنْهَى كُورُ ٱللَّهُ عَنِ ٱلَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي ٱلدِّين وَأَخۡرَجُوكُمۡ مِّن دِيَٰزِكُمُ وَظَلۡهَرُواْ عَلَىۤ إِخۡرَاجِكُمُ أَن تَوَلُّوهُمُّ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَتِهِكَ هُرُ ٱلظَّالِمُونَ ۞

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا إِذَاجَاءَكُوا ٱلْمُؤْمِنَاتُ مُهَاجِرَتِ فَأَمْتَحِنُوهُنَّ ٱللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَنِهِنَّ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَتِ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى ٱلْكُفَّارِ لَاهُنَّحِلُّ لَّهُمْ

numma keenik taaxigeenimkeh, Yalli ken iimaanih numma nagay yaaxigek. tokkel Teemene sayyó kinnim keenik teexegeenik, toysa ken bagoltiy korosuh tanî fanah ken magacsina. Teemene sayyó digibih koros ken abittam ma xiqtaay calaali hinna, kaadu koros teemene sayyo digibih abittam ma xiqtaay keenih calaali hinna, kaadu teemene sayyóh baqoltiy korosuh ragteh yarasak (mahrik) keenih yeceenî sugeenim maaluk keenih acuya, kaadu ken galtoota (mahri kinnuk) keenih taceeniih ken digbissaanam dambi siinil mali, kaadu moominiiney siinik koroosite agabih gennaaqó maloowitinaay, isin siinik koroositeh yan agabul yarasak (maharik) teceenim maaluk korosul esserita, kaadu koros ken agabuy yuslumel yeceenih sugen yaras esserittay moominiinil, Tama aayatal edde yabne mekla is Yallih meklav usuk sin fanal mekla elle abe inna kinnik ma cinina, Yalli yaaxigi kaak qellittam matan, usuk isi abtol naggaara.

11. Kaadu sin agabuk tuy diinik korragte koros fan eleelitteeh, woo koros keenil maharik teceenim siinih aceewaytek, tohih lakal ken gaaddeeniih, xannaba orbisseenik, agbi kak gexe marah acuya xannabak usun yeceenih innah tanim maharik, kaadu Yallay isin elle teemeneenih taniinik meesita.

وَلَاهُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ وَءَاتُوهُمِمَّا أَنفَقُواْ وَلَاجُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَن تَنكِحُوهُنَّ إِذَاءَ اتَّيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ أَجُورَهُنَّ وَلَاتُمۡسِكُواْبِعِصَمِ ٱلۡكَوَافِرِ وَسۡعَلُواْمَاۤاَنۡفَقۡتُرُ وَلْيَشْعَالُواْ مَآ أَنْفَقُواْ ذَلِكُمْ حُكُمُ ٱللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ ۖ وَأُلِلَّهُ عَلَيْهُ حَكَمُ اللَّهُ عَلَيْهُ حَكَمُ اللَّهُ

وَإِن فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِّنْ أَزْوَجِكُمْ إِلَى ٱلْكُفَّارِ فَعَاقَبَاتُمْ فَاقُواْ ٱلَّذِينَ ذَهَبَتْ أَزُواجُهُم مِّثْلَ مَآ أَنَفَقُواْ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ ٱلَّذِيٓ أَنتُم بِهِ عُمُؤْمِنُونَ ١

- 12. Kee a Nabiyow! Teemene sayyo kol temeetek xagana koh culak, Yallat agleytah tu heewaanamal, kaadu garqó abe waanaah, dalwa abe waanaah, sinni xaylo qide waanamal, kaadu bicsiten almummaa (ererii) kee diraabah ken baqolti xalewayte xaylo keenih orbise waanamal, kaadu ken kah amrissi hayte maqaanel ku amri cine waanamal, toysa xagna keenih culaay Yalla dambi cabti keenih esser, diggah Yalli dambi cabti li, xuwawli kinni.
- 13. Yallaa kee kay farmoytal Yeemeneh yan maraw! Yalli yinqibeeh kah ceere mara (koros kinnuk) Makcininaay qokoluh ken ma haysitina, nummah usun akeerâ galtók yobboodeenihik, korosuk magooqal yan mari Yallih Racmatak kah yobboode innah akeerak.

يَّتَاَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَوَلَّوْاْ فَوَمَّا عَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمَّ فَدْ يَبِسُواْ مِنَ ٱلْآخِرَةِ كَمَايَبِسَ ٱلكُفَّا رُمِنَ أَصْحَبِ ٱلْقُبُورِ ۞

1033

SUURAT AS-SAFFI

Madiinal Obte, 14 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Qaranwal tanim kee baaxô bagul tanim inkih Yalla saytunnosseh, usuk (Yalla kinnuk) maysoliiy abaamal naggaar kinni.
- 2. Yallaa kee kay farmoyta nummayse maraw! Xaganay duuduse waytoonu waytaanaa kee hinnay abinat asse waytoonu waytan maxco macah ittaanaa?
- 3. Tama taamay abe waytoonu waytaana Yallih garil naqabuh tembeh.
- 4. Diggah Yalli massowwu iyyeh isi gital qeebi abah yan mara kicna. Usun xisoosay exefut (xakabut) tanih innah anuk.
- 5. Nabiyow isi mara Kassis Nabii Muusa isi marak iyye waqdi: yi maraw ada macah yoo abtaanaa nummah anu Yallih farmoytay siinî fanah rubsume kinniyom yok taaxigeenihik? Tokkel usun cakkik makkooten waqdi, Yalli ken sorkocobbaxitte makkoyseh tirtok, Yalli kay taaqatak yewqe mara tirri mahaa.
- 6. Kaadu Nabiyow! Isi marah, Nabii Qiisa maryam baxi: israaiil xayloy diggah anu Yallih farmoytay siinî fanah rubsumey,

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْلِمَ تَقُولُونَ مَالَا تَفَعَلُونَ ٢

كَبُرَمَقَتًاعِندَاللَّهِأَن تَقُولُواْ مَالَا تَقُعُولُواْ مَالَا تَقُعُولُواْ مَالَا تَقْعُلُونَ ٢

إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ عَ صَفَّا كَأَنَّهُ مِ بُنْيَنٌ مَّرْضُوصٌ ۞

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ - يَنْقَوْمِ لِمَ نُؤُذُونِنِي وَقَدَتَّعْ لَمُونَ أَنِّى رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيْكُمُّ فَلَمَا زَاغُواْ أَزَاعَ ٱللَّهُ قُلُوبَهُمُّ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمِ ٱلْفَسِقِينَ ۞

ۅٙڶۮٚڡٙٲڶۘۼؠڛؽؖٱڹؙؙڡؙۄٞڒؘؿڔؘێڹڿ۬ڗ۪ٳڛ۫ڒؘۼڸٙٳڣۣٚڔۺۅڶؙۘٲڵؽٙ ٳؽػۄؙٛڞؙڝڐؚڨٙٵڵۣڡٵؠؿۧؽڹۮػۜڡڹٵڵؿۜٚۯڒۼۅڡؙؠۺٞڒؖ

بٱلْبَيِّنَتِ قَالُواْ هَاذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ ٦

الجزء ٢٨ بِرَسُولِ يَأْتِي مِنْ بَعَدِي ٱسْمُهُ وَأَحْمَدُ فَالْمَا جَآءَهُم

yok naharal yemeete tawraat kitaabal temeetem nummaysak, kaadu yallih farmoytay yok lakal yamaatey migaq kak Acmad sin صَرَّالِتَهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ sin aytikumusak (berrekisak) emeete iyye waqdi keenih cus, tokkel صَمَّا لِنَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Nabii Mucammad baxxagga le astooti keenih luk yemeete waqdi, tah baabay baxxagga le atu neh luk temeetem kaak ivven.

- 7. Yallal dirab ginnaasiteh yan numuk dulmih iyyi gacaa, usuk islaamaninnâ fanah seecimak? num kaak ma gaca), kaadu Yalli koroosannut isi nafsi yudlume mara tirri mahaa.
- 8. Yallih noori (Kay diini kinnuk) sinni afittet bargusaanam (badisaanam) faxan, Yalli isi noori (kay diini kinnuk) duuduséh koros tangibe way.
- 9. Usuk Yallay isi farmoyta (Nabii Mucammad صَا اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَالًا kinnuk) ruube tirtoo (Qhuraan kinnuk) kee nummâ diinil (Islaam diini kinnuk) ummaan diinik iro kaa raaqisamkeh, Yallat agleyta haa mari yanqibe way.
- 10. Kee Yalla nummayse maraw! qansarissa digaalak sin naggossa Tellemmo (kabxa) Siinih maay ascassoo?
- 11. Yallaa kee kay farmoytal taamineeniih, Yallih gital

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن ٱفْتَرَيْعَكَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ وَهُوَيُدْعَى إِلَى ٱلْاسْلَامُ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِي ٱلْقَوْمُ ٱلظَّالِمِينَ ۞

يُرِيدُونَ لِيُطْلِفُواْنُو رَاللَّهَ بِأَفْوَكِهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِكُّمُ نُورِه ٥ وَلَوْكُرِهَ ٱلْكُفُونَ ٨

هُوَٱلَّذِيٓ أَرۡسَلَ رَسُولَهُ بِٱلۡهُدَىٰ وَدِينِ ٱلْحَقّ ليُظْهِرَهُ عَلَى ٱلدِّينَ كُلّه عَوَلُوْكُرَهَ ٱلْمُشْرِكُونَ ٥

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ هَلَ أَدُلُّكُمْ عَلَى يَجَرَةٍ تُنجيكُمْ مِّنْ

تُؤْمِنُونَ بِأَلِدَّهِ وَرَسُولِهِ ء وَتُجُهِدُونَ في سَبِيلِ أَلِيَّهِ

tangicilleenimi sinni maaluu kee sinni nafsih, toh kayrih siinih aysuk raqta isin woh yaaxige mara tekkeenik.

- 12. Moominiiney toh abteenik, Yalli sin dambitte siinih cabeleeh. jannootay guba weegaytitte kak gexxa sin culse le, kaadu mege dabooqay Qadni degsitta jannootal tanil dabgih sin heele, toh kaxxa asallam kee affaafa (limayiyya).
- 13. Kaadu moominiiney akittoy kicintoonu liton, toh Yallak catoo kee makki fakimiy xayi kinni, kaadu Nabiyow tama muxxol moominiin aytikumus (berrakis).
- 14. Yallaa kee kay farmoytal yeemeneh yan maraw! yallih diini cata mara tika, Nabii Oiisa Maryam baxi cawaariyyiinik (Yalli Qiisah doore wakliytitte kinnuk) kah iyye innah: Yallih diinih sinam seecaah yallih diini qoklaamah iyye yoo cataa? iyye waqdi, cawaariyyuun deqsita mari kaal gacisak :Yallih diini cattam nee iyyen, tokkel Israa-iil xaylok horta teemeneeh, horta keenik koroositteh, tokkel keenik yeemeneh yan mara ken naqboytiitil ken catneeh, usun mayso le marah maacisen sinni nagboytiitil.

بِأَمْوَالِهُ وَأَنفُسِكُو ۚ ذَلكُو خَنْ اللَّهِ اللَّهُ عَالَهُ وَأَنفُسُكُونَ ١

يَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوْبَكُمْ وَنُدْخِلُكُو جَنَّاتِ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَارُ وَمَسَاكِمَ طَسَّةَ في جَنَّاتٍ عَدْنَّ ذَلِكَ ٱلْفَوْزُ

نُونَهَا ۚ نَصَرُ ۗ مِنَ ٱللَّهِ وَفَتَحُ

يَتَأْتُهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُونُوۤاْ أَنصَارَٱللَّهِ كَمَاقَالَ عِيسَى ٱبْنُ مَرْ يَمَ لِلْحَوَارِيِّي َمَنْ أَنْصَارِيٓ إِلَى ٱللَّهِ قَالَ ٱلْحُوَادِيُّوُنَ خَيْنُ أَنصَالُ ٱللَّهِ فَعَامَنَت طَا بَفَةُ مِّنْ بَنِيَ إِسْرَاءِيلَ وَكَفَرَتَ ظَالِفَةٌ فَأَنَّذُ نَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُواْظُهِ بِنَ ١

SUURAT AL-JUMQA

Madiinal Obte, 11Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Qaranwal tanim kee baaxô bagul tanim inkih Yalla saytunnossah, Usuk amoytay ginó inkih yamlike kinni, usuk kulli boolak saytunih, usuk isi reedal mayso li, isi abtol naggaara.
- 2. Yalla kinni toogimah yan marâ fanah farmoytay (Nabii Mucammad كَالْهُ الْمُعْلَيْكُ لَلْهُ اللهُ kinnuk) keenik yaniy Yallih Qhuraanih aayoota keenil yakriye keenih rubtem, kaadu koroosannuu kee dambittek ken saytunnoysaah, Qhuraan kee Sunna (cadiis kinnuk) ken barsa, usun kaak (Nabii kinnuk) naharal cakkik baxxaqqa le makoh addat sugen.
- 3. Kaadu keenik aka maray ken matre weey uxih amaate weeh kaa ruube (qarab yakkoonu, gersi mara yakkoonu), Yalli maysoli, naggaara.
- 4. Woo Nabiih ruubiyyi, Yallih muxxooy kay acway isi naqoosak, isih faxa marah tet yacee. Kaadu Yalli kaxxa muxxoli, maggo acwali.
- 5. Tawraatal taamitaanamal dirkisimeeh tohuk lakal elle taamite wee marih ceelallo, dananay elle tanim kak aaxige waa

هُواُلَذِى بَعَثَ فِي اَلْأُمِّيِّنَ رَسُولَا مِنْهُمْ يَتَلُواْ عَلَيْهِمْ اَيَنتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعِلِّمُهُمُ الْكِتَبَ وَالْفِكْمَةَ وَإِن كَانُواْ مِن قَبَلُ لَفِي ضَلَلِ مُّبِينِ۞

ۅَءَاحَرِينَ مِنْهُمَ لَمَّايَلَحَقُواْبِهِمُّ وَهُوَالْعَزِينُ ٱلْحَكِيمُ ٣

ذَلِكَ فَضْلُ ٱللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاَءُ وَٱللَّهُ دُو ٱلْفَضْل ٱلْعَظِيمِ ۞

مَثَلُ ٱلَّذِينَ حُمِّلُواْ ٱلتَّوْرَطةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَّثَلِ ٱلْخِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَا أَرْبِئْسَ مَثَلُ ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِعَايِبَ ٱللَّهَ وَٱللَّهُ لَا kitooba yakkuqeh ceelallo kinni, manxu qax umaa Yallih astootiy صَمَّا لِنَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ Nabii Mucammad numma tascasse dirabboysah yan marak ceelallo, kaadu Yalli daalimiinih yan mara tirri mahaa.

- 6. Ixxic nabyow: kee yahuudute maraw sinaamak addaak Yallih kacnovtit sinni tekkeleenik, tovsa raba qaagitaay faxa, numma yacee mara tekkeenik.
- 7. Kaadu usun inkinnah kaa (raba) maqaagitaanaay, mafaxan ken gaba umaanek tuysukumeemih sabbatah, kaadu Yalli daalimiinih yan mara yaaxigi kinni.
- 8. Nabiyow Keenik ixxic: diggah woo rabay isin kak kuddaana diggah usuk siinit angoorowe le, tohuk lakal gelittaah tambulleem yaaxigî fanah gacsimetton, tokkel yalli abak suggu itteenim siinih warseleeh, sin elle galtele.
- 9. Yallaa Kee kay farmoyta nummayse maraw! Adan aba num jumqatti ayro jumqatta Salaatah adan aba waqdi, toysa isin Yallih kassitî fanah (kutbaa kee salat kinnuk) gexaay tellemmó caba, toh abtaanam kayrih siinih aysuk raqta sinni nafsih meqem yaaxige mara tekkeenik.
- 10. Tokkel jumqatta salaatak gaba kaltan waqdi, toysa baaxól fixiixaay, Yallih rizqhi guransita, kaadu Yalla maggom cusa (kasa),

يَهْدِي ٱلْقَوْمَ ٱلظَّلِمِينَ ٥

قُأْ يَكَأَيُّهَا ٱلَّذِينَ هَادُوٓاْ إِن زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أُوۡلِيٓآءُ بِلَّهِ مِن دُونِ ٱلنَّاسِ فَتَمَنَّوُ ٱلْمُوۡتَ إِن كُنْةُ وَصَادِقِينَ ٢

وَلَإِيَّتَمَنَّوْنَهُ وَأَبَدَا بِمَاقَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَٱللَّهُ عَلَيمٌ بِٱلظَّلِلِمِينَ ۞

قُلْ إِنَّ ٱلْمَوْتَ ٱلَّذِي تَفِرُّونِ مِنْهُ فَإِنَّهُۥ مُلَاقِيكُم أَنُوَّ تُرَدُّونَ إِلَى عَالِمِ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَاكُنتُمْ تَعْمَلُونَ ٥

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَءَامَنُوٓاْ إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَوةِ مِن يَوْمِ ٱلْجُمُعَةِ فَٱسْعَوْاْ إِلَىٰ ذِكْرِٱللَّهِ وَذَرُواْ ٱلْبَيْعَ ذَالْكُوْخَارُ لَكُوْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُهُ نَ كُولَا فَيُ

فَإِذَا قُضِيَتِ ٱلصَّلَوةُ فَٱنتَشِرُواْ فِي ٱڵٲؘۯۻۣۅؘۘٱڹؾۼؙۅ۠ٳڡڹڣؘۻٝڸٱڛۜٙڡؚۅٙٱۮ۫ٙػؙۯۅ۠ٳ۫ ٱللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُقْلِحُونَ ١

yasillimeeh yaffoofe (limaye) mara takkeeni gideh.

11. Kaadu muslimiinik tu tellemmo ablee kee hinnay addunyâ doklaa kee tet bilhada able yekken waqdi, Nabiyow teetî fanah sissikuk kok fixiixeeniih soolak koo caben. Nabiyow! keenik ixxic: Yallih garil tanim doklaa kee tellemmok (kabxa kinnuk) kayrih aysuk siinih raqta, Yalli usuk rizqhi acuyyu haa marak inkih yaysi kinnik isin rizqhi kaal esserita.

وَإِذَا رَأُواْ يَجِنَوا اللَّهُ وَا النفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَآيِمَا ۚ قُلْ مَاعِندَ ٱللَّهِ خَيْرُ مُِّنَ ٱللَّهُ وِ وَمِنَ ٱلتِّجَرَةِ وَٱللَّهُ خَيْرُ ٱلرَّزِقِينَ ١

SUURAT AL-MUNAAFIQHUUN

الجزء ٢٨

Madiinal Obte, 11Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Nabiyow Munaafiqhiin kol tamaate waqdi, sinni arrabat diggah, atu yallih farmoyta kinnitoomuh sumaaqitnah itte, diggah Yalli atu kay farmoyta kinnitom yaaxigeh kaadu Yalli sumaaqitah diggah, munaafighiin dirableela kinniimil.
- 2. Munaafiqhiin sinni xiibaabi gob kee reebuh haysitteeh, Yallih gitak sinni nafsii kee sinam waasseh, diggah usun abak sugeenim manxu qaxuma taamaay.
- 3. Toh kah kinnim usun arrabal yeemeneeniih, tohuk lakal sorkocobbaxal koroositeenih, edde Yalli ken sorkocobbaxitte iimaanak alfeh koroositeenimih sabbatah. tovsa usun maqaane keenik edde tanim mayaaxigaanaay edde maradan.
- 4. Kaadu tama munaafighiin table waqdi ken xagarih maqaane kot megeeh, tassakooteh, kaadu usun yaaben ken tekkek, ken yab ankacissah, ken lubbitte iimaan kee kassi boolak gexxaamah hununuh gidaaral kelsime guruumudih innah gacak, usun conxô gibdah ummaan xongoló sinnil raddem yakkalen, Nabiyow! Usun nummah

إِذَاجَآءَكَ ٱلْمُنَفِقُونَ قَالُواْنَشَهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهُ وَاللَّهُ يَعَلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ ٱلْمُنَافِقِينَ لَكَانُونَ ١

ٱتَّخَذُوٓاْ أَيۡمَٰنَهُمۡ جُنَّةً فَصَدُّ واْعَن سَبِيل ٱللَّهِ إِنَّهُمْ سَآءَ مَا كَانُواْ يَعْمَلُونَ ٥

ذَالِكَ بِأَنَّهُمْ ءَامَنُواْ ثُرَّكَفَرُواْ فَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ١

يَحْسَبُونَ كُلِّ صَبْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُوُ ٱلْعَدُوُّ فَأَحَذَرُهُمْ قَلَتَكَهُمُ ٱللَّهُ أَنَّى ثُوْفَكُهُ نَ ٢

1040

الجزء ٢٨

ku qaduwwik atu keenik daccarsim (cibbarsim). Yalli isi racmatak ken yayxaarayik usun tirtô gitak mannal makkootaanaa?

- 5. Yallih farmoyti dambi cabti Yallal siinih esserâ gideh ama keenik iyyan waqdi (munaafiqhiin kinnuk), sinni moyyaayi angasah esgeyyi haan, Kaadu nabiyow usun kaxxamariinitak ken kah sectaamat derre cabah ken table.
- 6. Nabiyow! tama munaafiqhiinih dambi cabti essertam kee hinnay keenih essere waytam keenil inki gide, diggah Yalli dambi inkinnah keenih macaba, diggah yalli isi taaqatak yewqe mara cakki gital tirri mahaa.
- 7. Munaafiqhiin kinni: Yallih farmoytih xaqul yan marah (muhaajiriin kinnuk) masruf maaciinaay maskamina ittem usun fixixxi iyyaanam fanah, qaranwaa kee baaxô kadnooniiy quusik ken addal enni ittam dubuk Yalli le, kinnih immay munaafighiin woh mataaxigaay edde maradda.
- 8. Ta munaafiqhiin: nanu madiinâ fanah nuduurek, mayso le mari (munaafiqhiin kinnuk) gacaah xixxibaane le mara (moominiin kinnuk) teetik ayyaagele itte. Yalli keenil gacisak: mayso lem Yallaa kee kay farmoytaay, moominiini, kinnih immay munaafighiin woh mataaxiga.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالُواْ يَسْتَغَفْرُ لَكُوْ رَسُولُ ٱللَّهِ لَوَّوْاْ رُءُو سَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُم مى تەرۋىدى ۋ

سَوَآءٌ عَلَيْهِ مِ أَسْتَغْفَرْتِ لَهُ مِ أَمْرُلُمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنِ يَغْفِ ٱللَّهُ لَهُمْ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَقِدِي ٱلْقَوْمَ ٱلْفَاسِقِينَ ٢

هُمُ ٱلَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنفِقُواْ عَلَىٰ مَنْ عِندَ رَسُولِ ٱللّهِ حَتَّى يَنفَضُّوا وَلِلّهِ خَزَابِنُ ٱلسَّمَهَاتِ وَٱلْأَرْضِ وَلَكِكِنَّ ٱلْمُنَفِقِينَ لَا ىقْقَصُونَ ﴿

يَقُولُونَ لَئِن رَّجَعۡنَاۤ إِلَى ٱلۡمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ ٱلْأَعَزُّ مِنْهَا ٱلْأَذَلَّ وَلِلَّهِ ٱلْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِكِنَّ ٱلْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ٨

- 9. Kee yeemene maraw! sin maaluu kee sin xaylo yallih cusiyyaa kee kay qibaadak Sin agxise waytay, kaadu toh abe mari, toysa too mari usun baxaysite (kasaarite) mara.
- 10. Kaadu moominiiney siinih neceemik tu kayri gital acuya, siinik numuk teynal rabi yamaatek naharal, tokkel usuk rabi kaah yamaate waqdi nadaamitak:Yi Rabbow dago wakti rabak yoo wadirrossaamal, tokkel inni maaluk sadaqhat attacayyuk eneeh mege marih num akkuk en iyya.
- 11. Kaadu Yalli nafsi mawadirroysa rabi kaah yamaate waqdi, kaadu Yalli maqaanee kee umaanek abba haytaanamak adda yaaxigi kinniih sin elle galtele.

يَتَأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَاتُلُهِكُو ۚ أَمْهَ الْكُمْ وَلَآ أَوۡلَادُكُمۡ عَن ذِكۡ رِٱللَّهُ ۚ وَمَن يَفْعَلْ ذَالِكَ فَأُوْلَتِهِكَ هُمُرَٱلْخَاسِرُونَ ﴾

وَأَنفِقُواْ مِن مَّارَزَقَنَّكُمْ مِّن قَبْل أَن يَأْتَى أَحَدَكُمُ ٱلْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَآ أَخَّرْتَنِيٓ إِلَىٓ أَجَلِقَرِيبِ فَأُصَّدَّقَ وَأُكُن مِّنَ ٱلصَّالحينَ ١

وَلَن يُؤَخِّرُ ٱللَّهُ نَفَسًا إِذَا جَآءَ أَجَلُهَا وَٱللَّهُ خَيارٌ بِمَاتَعُمَلُونَ ١

SUURAT ATTAGHAABUN

Madiinal Obte, 18 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Yalla qaranwal tanim kee baaxô bagul tanim inkih kaa saytunnossa, usuk dudda le reeda leeh, gax mege fayla le, usuk ummaan iimil dudda li kinni.
- 2. Usuk Yallay sin gine kinni, korostay yallih inkittinaane yangadde siinik yaniih, moomintuy kaa nummaysay kay diinil taamita siinik yanih, Yalli isin abba haytaanam yabali kinniih tu kaak ma gellittaay sin elle galte le.
- 3. Yalli qaranwaa kee baaxó cakkil gineeh sin tayse weelot weeloyseeh usuk sin weeloola qaxa yeymeege, Ohiyaamah ayró siinik madaara kaâ fanah takke.
- 4. Yalli yaaxigeh qaranwaa kee baaxóh addat tanim, kaadu yaaxigeh qellissaanam kee taybulleenim, kaadu Yalli alilwah addat tanim yaaxigi kinni.
- 5. Ta korosey Siinik duma Koroositê suge marih (Qaad kee Samuuduuy....) xaagi Siinih mamattoo? Tokkel usun sinni koroosannuu kee sinni uma taamah digaalá tammoyseenih, kaadu usun akeeral ken qansarissa digaalá lon.

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَوَٰتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضَٰ لَهُ ٱلْمُلْكُ وَلَهُ ٱلْحَمْدُ وَهُوَعَلَىٰ كُلِّ شَيْءِ قَدِيرٌ ١

هُوَٱلَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنكُمْ كَافِرٌ وَمِنكُمْ مُّؤْمِنُّ وَٱللَّهُ بِمَاتَعُمَلُونَ بَصِيرٌ ١

خَلَقَ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ وَصَوَّرَكُمُ فَأَحْسَنَ صُورَكُم وَ إِلَيْهِ ٱلْمَصِيرُ

يَعْلَمُ مَا فِي ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعُلِنُونَ وَأَللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ ٱلصُّدُور ﴾

أَلَةً يَأْتِكُهُ نَبَوُاْ ٱلَّذِينَ كَفَرُ واْمِن قَبْلُ فَذَاقُواْ وَيَالَأُمُوهِمْ وَلَهُمْ عَذَابُ أَلِيرٌ ٥

- 6. Tama digaaláy addunyal keenit tekke keenit kah tekkem, ken farmoytiitiy Yalli keenih ruube baxxagqoogi le astooti keenih luk amaatuk sugteeh, usun tokkel woh assacakkuk: nee seehada tirri haytaa? Iyyeeniih, koroositeeniih, iimaanat derre caben, Yalli usuk ken iimaanak gaddaliteh. Yalli isi ginók gaddali numuh ma ceyta, usuk isi abtol fayla li kinni.
- 7. Koroosite mari rabak lakal inkinnah magoogak ugsume waanaah awge waanam yekkeleeniih warsiten, Nabiyow! Keenik ixxic: yeey inni Rabbil xiibita immay isin sinni magooqak ugsumettoonuuh awgetton, tohuk lakal isin addunyal taamoomik abteenim siinih warselon, Yalli sin magooqak sin ugsaah sin taamal sin galtam kaal xabcinih.
- 8. Toysa Yallaa kee kay farmoytaa kee Nooriy (Qhuraan kinnuk) oobisne nummaysa, Yalli abba haytaanamak adda yaaxagi kinni.
- 9. Maagoynah ayroy Yalli sin kee gino inkih edde gaaboysa kassita, toh baxaysitiyyi edde yambullee ayróy mariiy marak edde muxxuta kinni, kaadu Yalla nummayseeh, megem abite num, Yalli kay dambitte kaak duugaah, jannootay guba weeqaytitte kak gexxa kaa culsa, umman tet addal waarak, too jannootal aban waariyyi

ذَلِكَ بِأَنَّهُ وَكَانَت تَّأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَتِ فَقَالُواْ أَبَشَرُ يُهَدُونَنَا فَكَفَرُواْ وَتُولُواْ وَٱسۡتَغۡنَى ٱللَّهُ وَٱللَّهُ عَنَّ مُمَدُّ ٥

زَعَمَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا أَن لَّن يُبْعَثُوا ۚ قُلۡ بَكَى وَرَبِّي لَتُنْعَاثُنَّ ثُمَّ لَتُنْبَؤُنَّ بِمَاعَمِلْتُهُ وَذِلكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٌ ۞

فَامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِ عَوَالنُّورِ ٱلَّذِىٓ أَذِلْنَا وَٱللَّهُ المَاتَعُمَلُونَ خَمِيرٌ ٨

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ ٱلْجَمْعِ ذَالِكَ يَوْمُ ٱلتَّعَابُنَّ وَمَن يُؤْمِنْ بِٱللَّهِ وَيَعْمَلُ صَلِحَايُكُفِّرْ عَنْهُ سَيَّاتِهِ -وَيُدْخِلُهُ جَنَّاتٍ تَجُرى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَآ أَيَدَأُ ذَاكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ٥ kaxxa affaafaay kaxxa asallaame (limayiyya) kinni.

- 10. Kaadu koroositeeh, Ni astooti dirabboyse mari, woo mari girâ mara tet addal waarak, is manxu umá gacsimeyna.
- 11. Umaane inki num maxagta Yallih meklaay kay idini akke waytek, kaadu woh Yallak is xagtem nummayse num, Yalli kay sorkocobbaxa tirri haa wohul yisbireemih taagah, Yalli ummaanim yaaxigi kinni.
- 12. Kaadu Sinaamey Yallih amri oggolaay, Kay farmoytih amri oggola, ama oggolut derre cabteenik, toysa cagalah Ni farmoytal tanim baxxaqqa le gudduysiyya kinni.
- 13. Yalli inkittu kaak sa qibaada cakkisita Yalli mayan, tokkel moominiin dibuk sinni caagiidah Yallal kelittay.
- 14. Yallaa Kee kay farmoyta nummayseh yan maraw! diggah sin agabuu kee sin xaylok tuk teyna sin qaduwwik keenik cibbarsima, kaadu usun baaheenimik qafu keenih abteeniih ken elle kataate wayteeniih, keenih cabteeniih ken tustureenik, toysa diggah Yalli dambi cabti li xuwaw li kinni.
- 15. Cagalah sin maaluu kee sin xaylo siinih aqayyaare (mokkoro), Yalli kaxxa galto le (kay oggol doorite marah).

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ وَكَذَّبُواْ بِعَايَلِتِنَآ أَوْلَيْهِكَ أَصْحَابُ ٱلنَّارِ خَلِدِينَ فِيهَأُو بِشِّي ٱلْمَصِيرُ ١٠٠٠

مَآأَصَابَمِن مُّصِمَةٍ إلَّابِإذَن ٱللَّهِ وَمَن يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ يَهَدِ قَلْبَهُ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَوْءِ عَلْمُ شَ

وَأَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَاعَلَى رَسُولِنَا ٱلْبَلَاخُٱلْمُبِيكُ ۞

ٱللَّهُ لَآ إِلَهَ إِلَّاهُ إِلَّاهُ وَعَلَى ٱللَّهِ فَلَيْتَوَكَّل ٱلْمُؤْمِنُونِ ٣

يَتَأَيُّهُاٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓ إِنَّ مِنْ أَزْ وَاجِكُمْ وَأُولَاكُمْ عَدُوًّالَّكُمْ فَأَحْذَرُوهُمْ فَإِن تَعَفُواْ وَتَصْفَحُواْ وَتَغَفِرُولُ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ١

إِنَّ مَا أَمْوَ لُكُمْ وَأَوْلَاكُمُ فِتَنَةٌ وَاللَّهُ عِندَهُ وَأَجَرُ عَظمٌ ١

- 16. Toysa moominiiney Yallak meesita duddu haytaanamal, kaadu yallaa kee kay farmoyta sin kah sectam oobbiyaay, ken amri oggola, kaadu Yalli siinih yecee maaluk sadaqhat acuya sin nafsih taysehik, isi nafsih cillaalek dacrise mari, toysa too mari usun yisillime (limaye) mara.
- 17. Isin Sinni maalu yallah meqe gacsah (likaacih) teceenik, Yalli sin maalu siinih xirrib xirribuh siinih heeleeh dambi siinih cabele, Yalli tu yetteccee marah kaxxa faatoli xiqli kinni.
- **18.** Yalli qellitti ittam kee umbullu ittam inkih yaaxigi kinni, usuk isi reedal maysoli, isi abtol naggaara.

فَاتَقُواْ اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُهُ وَاسْمَعُواْ وَأَطِيعُواْ وَأَنِفِ قُواْ خَيْرًا لِأَنفُسِكُمُّ وَمَن يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ عَاَّوُلَتِهِ كَهُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ۞

إِن تُقْرِضُوا ٱللَّهَ قَرْضًا حَسَنَا يُضَعِفْهُ لَكُورُ حَلِيمٌ ٥

عَلِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيرُ الْحَكِيمُرِ

SUURAT ATTALAAQH

Madiinal Obte, 12 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Nabiyow! Koo kee moominiin sinni Agabu cabtaanam faxxan waqdi, toysa ken qiddâ fanah afkanuk miyangalit anee kalah taahirih anuk ken cabaay, qidda loowaay dacrisa, kaadu yallay sin Rabbi kinnik meesita, isin qidda tamurrugeh gide ken (caben agabu kinnuk) daboogak ken mayyaagina, kaadu usun sinnih awge woonay baxxaqqa itta umaanéy qax uma abeenih akke waytek, too edde yabnem Yallih madqooqiy yalli isi naqoosah madqe kinni. kaadu Yallih madqooqit caddok tatre num toysa nummah usuk isi nafsi yudlume numu. barra cabe numow Yalli Tohuk lakal atu cubewayta caagid abaway mataaxigak.
- 2. Tokkel usun (agabu kinnuk) qiddà keenik edde tamurruqe waktit xayyooweenik, toysa isin gennaaqoh ken gacsita sharqi elle xiqsiisa innal meqe gexsitih keenî luk gexsitak, hinnay keenik baxsimaay ken cakki keenih duudusa sharqi elle xiqsiisa innal, kaadu ken cabteenik hinnay ken gacsitteenik siinik qadaalat leeh diini kak tassakooten namma num sumaaqisaay, sumaaqita

يَّأَيُّهَا ٱلنَّيِّ إِذَا طَلَقَتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَطَلِقُوهُنَّ لِعِنَّتِهِنَّ وَأَتَّفُواْ ٱلنَّهَ رَبَّكُمُ لَا لِعِنَّتِهِنَّ وَلَتَقُواْ ٱلنَّهَ رَبَّكُمُ لَا لَغَنْ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجُنَ إِلَّا أَن يَأْتِينَ بِفَحِشَةِ مُّبَيِّنَةً وَتِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهَ وَمَن يَتَعَدَّ حُدُودُ ٱللَّهَ فَقَدْ ظَلَمْ نَفْسَهُ أَولا تَدْرِي لَعَلَى اللَّهَ فَاللَّهُ فَقَدْ ذَالِكَ أَمْرًا ١٠٠

فَإِذَا بَلَغَنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَقَ فَارِقُوهُنَّ مِعْمُرُوفِ وَأَشْهِدُواْ ذَوَى عَدْلِ مِّنكُمْ فَاقِيمُواْ الشَّهَلَاةَ لِلَّهُ عَلَيْهُ لِمُوعَظُّ بِهِ عَن كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْآخِرُ وَمَن يَتَقِ اللَّهَ يَجْعَلَلُهُ,مَخْرَجًا ۞ maraw! Isin sumaq gudduysaay yallah kaa aba, too Yalli sin kah amriseh yanim kassiisaanaah elle kaskassowtam vallaa kee ellecaboh ayro nummayse mara kinni, Yallak meesitaah Yalli kaa kah amrisem abaah, usuk kaa kak waaseemik waasima num Yalli kulli ceyak mawga kaah aba.

- 3. Kaadu Yalli rizghi usuk kak akkale waa kabuk kaah yacee, kaadu Yallal kelte num toysa usuk kaa xiqah, Diggah Yalli isi amri duudusa Rabbi kinni, nummah Yalli ummaan iimih yimixxige udduruy is kak tatre wayta teeti hee.
- 4. Sin agabuy cabbiimey miyangali kak yiggiriqqeey miyangalik yobboode, isin ken qiddat agaywaagitteenik ken qidda sidiica alsa kinni, kaadu gunxa sayyóy miyangali baahe waytâ qiddà tonna, agabuk Bagut lagbî qiddah wakti, usun bagut lon xalay oobisaanama edde taadem. Yallak meesitah yan numuh, Yalli kay caagid addunyaay akeeral kaah xabbacoysah.
- 5. Woo cabtii kee qiddak edde yabneh nanim, Yallih madqay Yalli siinil oobise kinni, Yallak meesitah yan numuh Yalli kay dambi kaah duugaah kay galto kaah yaynabeh.
- 6. Sin agabuk cabbiime agabu Sinnih dabgah elle aninnaan ikkel dabgah ken hayisa, usun qiddat yaniinih gide isin elle

وَيَرْزُقُهُ مِنْ حَبْثُ لَا يَحْتَسِكُ وَمَن سَوَكًا مَلَ عَلَى ٱللَّهِ فَهُوَحَسِّبُهُ وَإِنَّ ٱللَّهَ بَلِغُ أَمْرِهِ عَقَدْ جَعَلَ ٱللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ٢

وَٱلَّتِعَى يَبِسُنَ مِنَ ٱلْمَحِيضِ مِن نِسَآبِكُمْ إِنِ ٱرْتِبَتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاتَهُ أَشْهُرِ وَٱلَّئِي لَمْ يَحِضْنَّ وَأُوْلَتُٱلْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَن يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَن يَتَّقِ ٱللَّهَ يَجْعَل لَّهُ وِمِنْ أَمْرِ وِدِيْسُرًا ۞

ذَلِكَ أَمْرُ ٱللَّهِ أَنْزَ لِهُ وَإِلَيْكُمْ وَمَن يَتَّق ٱللَّهَ يُكَفِّرْعَنْهُ سَيِّعَاتِهِ وَيُعْظِمْلُهُ وَأَجْرًا ٥

أَسْكَنُهُ هُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنتُهُ مِّن وُحَدُّةٌ وَلَا تُضَآرُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُواْعَلَيْهِنَّ وَإِنكُنَّ أُوْلَتِ حَمْل فَأَنفِقُواْ عَلَيْهِنَّ حَتَّىٰ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَانْ أَرْضَعْنَ duddan innal, kaadu dabqaa kee masruf keenil ceyissoonuh ada ken maabinaay ken mabiyaakina, kaadu usun bagut le agabu yekkeenik, toysa masruf keenih aba bagut lon xalay oobissi haanam fanah, tokkel usun woo xaylo siinih qarseenik (yeyseexxeenik), toysa ken cawal keenih acuya, kaadu mariiy mara siinik maqaane edde taniimih amrisay ittâ luk malisak, kaadu isin itta wayteeniih itta geytaanam siinil tigibdeek toysa gersittoy inâ kalah tani kaah qarissay (taysaxxay).

- 7. Gaddalih yan numuy maali farakka le isi barray cabee kee isi baxa duddak leh gidel yasrafay, kaadu tumaliy le rizqhi ceya elle baahe, Yalli rizqhik kaah yeceeh gidel yasrafay, Yalli hebeltô nafsil duude waam mahanna rizqhik kaah yeceeh gide kaal haa kaa akke waytek, Yalli ceyaa kee gibdâ lakal maali farakkaa kee gaddaliino heele.
- 8. Makina magaalah maraay, isi Rabbih amrii kee kay farmoytiitih amrî cinal caddok taturtem. Edde luk gibdi fokkaaqoh ken fokkaqne, kaadu gibdi digaalay qaxumah ken digaalle.
- 9. tokkel usun sinni uma taamah ellecaboh digaalá tammoyseenih, kaadu ken koroosannuu kee ken uma taamah ellecabo finqaa kee kasaara tekke.

ڵڴؙڎۣڡؘٚٵۊؙۿڹۜٲؙڂۅڒۿڹؘۜٷڷؾڝ۫ۯۅڵڹؠٚڹڬؙؗۯ ؠؚڡؘۼۯٶڣؚۜٷڹٮؘۼٵڛۧڗؿؙڗؗڣڛؗڗؙڿ؇ڶڎڗٲؙڂ۫ڔؘؽ۞

لِيُنفِقَ دُوسَعَةِ مِّن سَعَيَّةٍ وَهَن قُدِرَعَلَيْهِ رِزْقُهُ و فَلَيُنفِقَ مِمَّاءَ اتّنهُ اللَّهُ لَا يُكَلِفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَاءَ النَّهَ أَسَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَعُسْرِ فِيسِّرًا ۞

ۉڴٲۣڹ؈ٚڽۊؙڔؘۣؾڐٟۼۘؾؘؾ۫ۼڹٲٞمڕۯۣڽۿٵۉڒؙۺؙٳ؋ۦ ۼٙٲڛٙڹٚۿٵڿڛۘٲڹٲۺٙڍۑۮٵۅؘۼۮۜۧڹۜۿٵۼۮٚٲڹؙڎؙڴڒڰ

فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهِا وَكَانَ عَلِقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا ٥

- 10. Yalli gibdi digaala keenih massoyse (makkiseh), toysa Yalla nummayseeh, kasle maraw Yallak meesita.nummah Yalli Qhuraanay sin edde kassiisa siinil oobisek
- 11. Yalli isi farmoytay Yallih aayootay baxxaqqaley cakkii kee deedal ittak baxissa siinil yakriye siinih ruube, Yallaa kee kay farmoytal yeemeneeh mege taamoomi abbaasita mara diteetak diifû fanah yayyaaqenkeh, Yallal yeemeneeh mege taama abbaasite mara jannootay guba weeqaytitte kak gexxa ken culsa, usun umman tet addal waarak, nummah Yalli jannatal rizqhi keenih yeymeeqeeh farakka keenih elle hee.
- 12. Yalla kinni dubuk malcina garan ginteeh, baaxók kay innah yan malciin gintem, Yallih wacyii kee kay amriiy kay mekla ken fanal obta, sinaamey diggah Yalli usuk ummaan iimih duddali kinnim taaxigeenimkeh, kaadu diggah Yallih ixxiga ummaan iimit maroh tanim taaxigeenimkeh.

أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُمْ عَذَابَا شَدِيدً ۖ فَأَتَقَوُ اللَّهَ يَكَأُولِي ٱلْأَلْبَكِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ قَدَ أَنزَلَ ٱللَّهُ إِلَيْكُو ذِكْرًا ٥

رَّسُولًا يَتَلُواْ عَلَيْكُمْ ءَ ايكتِ ٱللَّهِ مُبَيِّنَتِ لِيُخْرِجَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّيلِحَيْتِ مِنَ ٱلظُّلُمَيْتِ إِلَى ٱلنَّهُ وْ وَمَن نُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَيَعْمَلْ صَلِحًا يُدْخِلُّهُ جَنَّاتِ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَارُ خَلِدِينَ فِيهَآ أَبَدَآ قَدْأَحْسَنَ ٱللَّهُ لَهُ ورزْقًا ١

ٱللَّهُ ٱلَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَوَتِ وَمِنَ ٱلْأَرْضِ مِثْلَهُ لَي اللَّهُ اللَّهُ مُركِينَهُ لَا لِيَعْلَمُواْ أَنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِينٌ وَأَتَّ ٱللَّهَ قَدْ أَحَاطَ سُكُلِّ شَيْءٍ عِلْمَا شَ

IF.

الجزء ٢٨

Madiinal Obte, 12 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

SUURAT ATTACRIIM

- 1. Nabiyow! Yalli koh calalloysem isi nafsil macah carammossaa, isi agabih leedaa kee kacanu gurrusak? Yalli dambi cabti li xuwaw li kinni.
- 2. Nummah Yalli moominiiney sinni xiibaabik edde calallowtaanam siinih madqeh, kaffaara teetik taceenimil, Yalli sin awlaytuy sin qoklay sin caagiida gabat le kinni, usuk siinih meqem yaaxigi, isi abtol naggaara.
- 3. Cusey! Nabii isi agbuk baalî luk walalah tutuccu iyye waqdi, edde luk is tama yab warisseeh, Yalli woh kaa yuybullee waqdi, tu kak tet yiysixxigeeh, tu teetik kak cabeh edde luk woo xaagu teetih warse waqdi a xaagu iyyi koh warsee kaak itte? Yallay isi naqoosa qellissem yaaxigih yaniy, adda yaaxigiy tu kak qellite wayta yoh warse teetik iyye.
- 4. Sin nammay (Qaa-ishaa kee Cafsa kinnuk) Yallâ fanah gacten sin tekkek nummah sin sorkocobbaxitte Yallih farmoyti faxe waamâ fanah qeegteh, kaadu sin nammay usuk faxe waamal

يَتَأَيُّهَا ٱلنِّيُّ لِمَ تُحُوِّرُمَا أَحَلَّ ٱللَّهُ لَكُ تَبْتَغِي مَرْضَاتَ أَزْوَجِكَ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۞

قَدْفَرَضَٱلنَّهُ لَكُوْتِحَالَةَ أَيْمَنِكُوْوَلَلَنَهُ مُوْلَكُوْرُوهُو ٱلْعَلِيمُ لِلْكِيمُونَ

وَإِذْ أَمْتَرُ النِّبِيُّ إِلَى بَعْضِ أَزْوَجِهِ عَدِيثَا فَامَّا نَبَّأَتْ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضَهُ و وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍّ فَلَمَّا نَبَأَهَا بِهِ عَالَتْ مَنْ أَنْبَأَكَ هَذَاً قَالَ نَبَأَنِيَ ٱلْعَلِيمُ الْخَبِيرُ ﴿

إِن تَتُوبَآإِلَى اللّهِ فَقَدْصَغَتْ قُلُوبُكُمَّ وَإِن تَظَهَرَاعَلَيْهِ فَإِنَّ اللّهَ هُوَمُولَكُ وَجِبْرِيلُ وَصَلِحُ الْمُؤْمِنِينِّ وَالْمَلَتِ كَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرُ ۞

1051

66- Suurat Attacriim

itta kaal (Nabii kinnuk), catteenik, diggah Yalli usuk kay awlaytuy kaa cata kinni, kaadu Jibriil kee moominiinik meqe mari kay awlaay kaa catah, wohuk lakal inkih tan malayka kay awlaay kay cateyniiti.

- 5. Diggah Kay Rabbi usuk (Nabii kinnuk) sin cabe kaa tekkek siinik yayseh yan agabu kaah ciggiilisam abele, Yallaa kee kay farmoytih amrih rammitaah kay famoyta nummaysah yan agabu kaah abele, Yalli ken kah amrisem oggola agabuy taaqatak Yalli kicnim abaah dambik kaal gaca kaah abele, Yallah maggo qibaada abaah sooma agabuy tu kak agabuuy tu kak baxuw kinni kaah abele.
- 6. Yallaa kee kay farmoyta nummayse maraw! sinni nafsii kee sinni mara giray sinam kee xeet edde ursan bocoh kak tanik reebisa, tet amol dacayrih (xagroh) malaykay nacrur sinniy cayla le tan, usun Yalli ken kah amrisem macinaanaay usun kah amrisimeenim abaanaah yagdubeenih.
- 7. Kee koroosite maraw! Ta saaku malkittaanam maallinaay ma gurrusina, cagalah isin elle galtimtaanam addunyal abak sugteenim kinnik keenik iyyan.
- 8. Yallaa kee kay farmoyta nummayse maraw! Abten dambik Yallâ fanah saytun madaarah uduura, sin

عَسَىٰ رَبُّهُ وَإِن طَلَقَكُنَّ أَن يُبْدِلَهُ وَأَزْوَجًا خَيْرًا مِّنكُنَّ مُسْلِمَتِ مُّؤْمِنَتِ قَانِتَتِ تَلِبَتِ عَلِدَتِ سَنَعٍحَتِ ثَيِّبَتِ وَأَبْكَارًا ۞

يَتَأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فُوْ أَأْنَفُسَكُمْ وَأَهَلِيكُمْ نَازًا وَقُودُهَا ٱلنَّاسُ وَٱلْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَكَتبٍكَةٌ عِلاَظٌ شِدَادٌ لَآيِعُصُونَ ٱللَّهَ مَا آَمَرُهُمْ وَيَهْعَلُونَ مَايُؤْمَرُونَ ۞

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَاتَعْتَذِرُواْ ٱلْيَوَمِّ إِنَّمَا تُجُزَوْنَ مَاكُنتُمْ تَعْمَلُونَ۞

يَتَأَيُّهُا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ قُوْبُوۤ أَلِكَ ٱللَّهِ قَوْبَةَ نَصُوطًاعَسَىٰ رَبُّكُمُ أَن يُكَفِّرَعَنكُمُ

Rabbi sin uma taamoomih dambi siinik duugelek, kaadu jannootay guba weeqaytitte kak gexxa sin culselek, Yalli Nabii kee kaâ lih yeemene mara edde aygunxeewaah wacarriysewaay, Noori keenik foocittee kee migdittel gexay, usun ni Rabbow ni noori neh duudusaay ni dambi neh cab edde iyyan ayro, diggah atu ummaan iimil dudda li kinnitok.

- 9. Kee tá Nabiyow! Koros kee munaafiqhiinil ingicillaay, caagid keenil iygibdiy, keenik orbeyná jahannam girak, toh manxu umá gacsimeynaay.
- 10. Yalli koroosite marah Nabii Nuuc barraa kee Nabii Luut barrâ ceelallo yoogore. Too namma barra Ni naqoosak mege namma nagsih gubat sugteeh, ken nammay diinil ganeenih, tokkel too namma naqasi Yallih digaalak tu keenih ma xiqinna, kaadu ken nammayak: (namma barra kinnuk) gira cula girá, cula marâ lih keenik iyyen.
- 11. Kaadu Yalli moominiiniy Yallah qibaada caglisseh caalatal ceelallo yoogoreeh baxxaqise Firqawni barrâ caalatal, yi Rabbow! Ku xaqul jannat addal qari yoh xisaay, firqawnaa kee kay uma taamak yoo naggos, kaadu daalimiinih yan marih umaanek yoo naggos itte waqdi.

سَيَّاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّاتِ تَجْرى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي ٱللَّهُ ٱلنَّبَّ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَهُ أَمْ نُورُهُمْ يَسْعَى بَيْنَ أَيِّدِيهِ مْ وَبِأَيْمَنِهِمْ يَقُولُونَ رَبِّناً أَتَّمِمْ لَنَا نُورَنِا وَٱغْفِرْ لَنَآ إِنَّكَ عَلِيٰ كُلِّ شَودِ عِ

ضَرَبَٱللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱمۡرَأَتَ نُوْجٍ وَٱمۡرَأَتَ لُوطِّ كَانَتَا تَحۡتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَاصَلِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغِنيَا عَنْهُمَا مِبِ ٱللَّهِ شَيْحًا وَقِيلَ ٱدْخُلَا ٱلنَّارَ مَعَ ٱلدَّاخِلِينَ ٥

وَضَرَكَ ٱللَّهُ مَثَلَا لِلَّأَيْنِ عَامَنُواْ ٱمْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبّ ٱبْن لِي عِندَكَ بَيْتًا فِي ٱلْجَنَّةِ وَنَجِّني مِن فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّني مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّالِمِينَ ١

12. Kaadu Yalli yeemeneh yan marâ ceelallo yoogoreeh baxxaqise, Maryam Qimraan baxay isi sammo dalwak dacrissê caalatal, tokkel Yalli Jibriil amriseh diriqik moyya kak culta aracak fuffu teetik ixxic kaak iyyeeh, woo fuftó tet maxax (maganat) toofeeh wonna luk is Nabii Qiisal tussukuqqeeh, is isi Rabbî qangor kee kay kitooba nummasseeh, Yalla oggola maray qibaada kaah caglisak tiyak teyna tekke.

أَبْنَتَ عِمْرَنَ ٱلَّتِيٓ أَحْصَنَتْ نَفَخَنَافيهِ مِن رُّوحِنَاوَصَدَّقَتَ نت رَبِّهَا وَكُنُّ بِهِ ٥ وَكَانَتُ مِنَ

SUURAT AL-MULK

Makkal Obte, 30 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- Yallay addunyaa kee akeerâ reeda gabat le nabaah kay kayri kay ginoh amol yemeggeh, kaadu usuk ummaanimil qamal geyto li kinni.
- 2. Usuk rabaa kee manó gine rabbi kinni sinaamey sin yaqiyyiruh, taamâ maqaanéh siinik yayse num yamixxiguh, kaadu usuk mayso li tu kaak mataysaay, dambi cabti li kinni, kaal yuduure marah.
- 3. Usuk Yallay malcina qaran sittak amol inkigide akkuk gine kinni. wagta numow Yallih ginót hebelto fulaa kee sissinaané matablak, tokkel qaraanâ fanah wagitto gacam gacisey, usuk tama nabna luk baquu kee qanxixu kaat maay tablee?
- 4. Tohuk lakal Kaadu wagitto qaraanâ fanah namma adda gacam gacisey, wagta numow kunti qunxaane luk bura luk kol aduurelek, Yallih ginot hebelto cooca able kalah, is wagittok taqabba itteh.
- 5. Yalli nummah, xiibitak addunyâ qaran ifta cutuukat bilisneeh, sheytoonâ geedano tet abne, kaadu akeeral girâ digaalá keenih massosne axcuk.

ڛؚڛٮڝڔ۩ڽۄؙۥڗٮڔڔۅڔ ؠۜڹڔؘڬؙٲڶۜۮؚؽڛۣڍؚۄٱڵ۫ڡؙڵڰؙۅؘۿؙۅؘۼؘڶػؙڵۣۺٛؽۧءؚ ؾٙڹڰ

ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلْمَوْتَ وَالْخَيَوْةَ لِيَبْلُوَثُمْ أَيُّكُوْ أَحْسَنُ عَمَلَا ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْغَفُورُ ۞

ٱڵۜۮؽڂؘڰۊؘۘڛڹۼۘڛۘڬۅؘڗؚؚڟؚڹٲڡؙۜؖؖٙٚڡۜٲڗۘؽ؋ۣ ڂٞڣۊٱڵڗۜٞڞڹؚڡڹؾؘڡٛۏؙڗؚۜۜڣؙٲۯڃؚۼٵڷڹۛڝؘۯۿڵڗۘؽؽ ڡؚڹڡؙؙڟۅڔ۞

ثُوُّرَاجِعِ ٱلْبَصَرَكَزَّيَّيْنِ يَنقَلِبْ إِلَيْكَ ٱلْبَصَرُخَاسِتَا وَهُوَحَسِيرٌ ۞

وَلَقَدُ زَيَنَ ٱلسَّمَاءَ ٱلدُّنْيَ إِمْصَدِيبَ وَجَعَلْنَهَا وَجُعَلْنَهَا وَجُعَلَنَهَا وَجُعُلَنَهَا وَجُومَا لِلشَّيعِيرِ ٥

- 6. Kaadu isi Rabbil koroosite mari iahannam digaalá le, kaadu is manxu uma gacsimeynaay.
- 7. Usun teetit gambisiman waqdi, teetiy faciyyi gibdah muxxak kaxxa xongoló vaabben.
- 8. Jahannam korosuh abte nagbih gibdah taggiggiriqqeem xayossu hayte, sinaamak horta tet addal gambisiminnaan waqdi tet loynissa malayka addunyal ta digaalak sin meesiisa farmoyti siinih mamattoo axcuk ken esserta?
- 9. Yeey, nummah meesiise nel yemeeteh iyyan, tokkel kaa dirabbosneeh, Yalli hebeltoh iimiv oobise mali inne, isin tu hinniton kaxxa fingat yan mara akke wayteenik.
- 10. Kaadu usun woh aalamuk: nummah nanu nek iyyaanam cakki maabbah aabbinninoy, hinnay tu raagisa kas le mara akkinninoy, urta giráh mara akkuk manannino iyyen.
- 11. Tokkel usun sinni dambi (koroosannu kinnuk) yeelemeeniih, tokkel urta girah marah fingaa kee Yallih Racmatak yaxxeereenim tanay.
- 12. Diggah, ablekal sinni Rabbik meesita mari, dambi cabtii kee kaxxa galató le.
- 13. Sinni maxcó gellissoonu, hinnay taybulloonu, Yalli sin alilwat tanim yaaxigi kinni.

<u>ۅ</u>ٙڵڸؘۜۮؚۑڹؘڰؘڡٛۯؙۅٳ۠ؠڔۜؠؚٞۿ۪ڡۧڔعؘۮؘٵڹؙجۿڹۜۧڕٙۅؠؚۺۧ

إِذَآ أُلۡقُواْ فِيهَا سَمِعُواْ لَهَا شَهِيقَا وَهِي

تَكَادُ تَمَيِّزُ مِنَ ٱلْغَيْظِّ كُلَّمَآ أَلْقِي فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُ مِ خَوَنَتُهَآ أَلَهُ يَأْتِكُوۡ نَذِيرٌ ٨

قَالُواْبِكَا قَدْجَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّتْنَا وَقُلْنَامَا نَزَّلَ ٱللَّهُ مِن شَيْءٍ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا فِي ضَلَاكِيرِ ٥

وَقَالُواْلُوۡكُنَّانَسَمَعُ أَوۡنِعَقِلُ مَاكُنَّا فِيٓ أَصۡعَلِ

فَأَعْتَرَفُواْ بِذَنْبِهِمْ فَسُحْقَا لِلْأَصْحَبِ ٱلسَّعير ١

إِنَّ ٱلَّذِينَ يَخۡشَوۡنَ رَبَّهُم بِٱلۡغَيۡبِ لَهُم مَّغۡفِرَةٌ ۗ

وَأَسِرُّواْ قَوْلَكُمُ أَوْ آجَهَرُواْ بِهِ عِيْ إِنَّهُ وَعَلِيمُ الذَاتِ ٱلصُّدُور شَ

14. Gino gineh yan Rabbi mannal aaxige waa qellissaanam kee taybulleenim? Usuk xuwawli, adda yaaxigi kinnik.

- 15. Kaa kinni baaxó siinih madabah sahhalossemik tet deraafel gexaay kay rizqhi akuma, kaadu ugut kaâ fanah yakke Qhiyaamah ayro.
- 16. Korosey isin sinni teemeneenii qaraanal yan Rabbi Baaxó siinil xuumusaamak is gibdi angoyyih tangayye waqdi?
- 17. Hinnak isin sinni teemeneenii garaanal van Rabbi arraagi le caacay siinil ruubaamak? toysa korosey isin yi meesisso le inna aaxigetton digaalá tablen waqdi.
- 18. Yalli xiibiteh nummah, keenik naharsi mari sinni farmoytit dirabboyseemil, tokkel ken essecekkehik yi assacokki manna keenil teellee? Ken bayisne waqdi.
- 19. Kaadu mayablaanaa keenik amól tan haadá galwá fakta waqdii kee xambaqta waqdi takkem? raddaamak tet tabbixeeh dacrissam matan Racmaan kinni Rabbi akke waytek, diggah usuk ummaanim yabali kinni.
- 20. Hinnak korosey tah iyyaay tah ni mara kak ittaanaah sin cattam? valli sin digaalam faxek, Racmaan kinni Rabbi akke waytek, koroosite mari tû bagul mayan sheetan keenit abah yan duquurisiyya akke waytek.

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ ٱللَّطِيفُ ٱلْخَيَارُ ١

هُوَٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ ذَلُولًا فَٱمۡشُواْ فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُواْمِن رِّزْقِهِ عَ وَإِلَيْهِ ٱلنَّشُورُ ۞

ءَأَمِنتُمِمَّن فِي ٱلسَّمَاءِ أَن يَخْسِفَ بِكُواۤ الْأَرْضَ فَإِذَاهِيَ تَمُورُ ١

أَمْ أَمِنتُهِ مَّن فِي ٱلسَّمَآءِ أَن يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِيًا فَسَتَعُلَمُونَ كَيْفَنَدير ١

وَلَقَدُكَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نِكُم اللَّهِ

أُوَلِمْ يَرَوُا إِلَى ٱلطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَلَّقَّاتِ وَيَقْبِضْنَّ مَايُمۡسِكُهُنَّ إِلَّاٱلرَّحۡمَٰنَۚ إِنَّهُۥ بِكُلِّ شَيۡءٍ بَصِيرٌ ١٩٠٠

أَمَّنَ هَلِذَا ٱلَّذِي هُوَجُندُلَّكُمْ يَنصُرُكُمْ مِّن دُونِ ٱلرَّحْمَلَ أَن ٱلْكَيْفِرُونَ إِلَّا فِيغُرُورِ ٥

- 21. Hinnak ah iyyaay, Yalli isi rizghi siinik yibbixek siinih taceem? Wonna hinnay koroosite mari Nummaak caddok tatur kee cakkik giltaanamih bagul yeedeen.
- 22. Tokkel Foocah radak gexa num yayse innaa tirtóh hinnay massowwu iyyeh massa le gitat gexa num yaysee?
- 23. Nabiyow!Keenik ixxic :Yalla kinni suge waytik sin gintem, kaadu aytiy edde taabbeenii kee intiitay edde tableeniiy, sorkocobbaxittéy edde kaskassowtaana siinih gintem, korosey Yallih niqmatak faatittaanam siinik dagoh.
- 24. Ixxic Nabiyow:Yalla kinni baaxô bagul sin ginteeh sin fixiixissem, kaadu kaâ fanah gaaboysimetton cisab kee galtoh.
- 25. Kaadu koros: axagni maa waqadiiy isin numma yacee mara tekkeenik itta?
- 26. Nabiyow:cagalah, Qhiyaama edde solta waktih ixxiga Yallih garil tan, kaadu cagalah anu baxxaqqa le meesiise kinniyo keenik ixxic.
- 27. Koros digaalá xayyowtem table wagdi, koroosite marak foocitte taameh, tah teetiy esseritak assaxeeruk sugteeni keenik iyyan.
- 28. Ixxic Nabiyow korosuk:voh warisa! Yalli yoo kee yollih yan mara gidek hinnay neh xuwaaweh nee udurruse yekkek, koros iyyi cateleeh qansarissa digaalák.

أُمَّنْ هَلَا ٱلَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ وبل لَّجُواْ فِيعُتُو وَنُفُورِ ١

أَفْنَ يَمْشِي مُكَنَّا عَلَىٰ وَجُهِهِ مَا أَهُدَىٰ أَمَّن يَمْشِي سَويًّا عَلَىٰ صِرَطٍ مُّسْتَقِيمِ

قُلْهُوَ ٱلَّذِي أَنشَأَكُمُ وَجَعَلَ لَكُو ٱلسَّمَعَ وَٱلْأَبْصَدَ وَٱلْأَفَءَدَةً قَلىلامَّاتَشْكُرُونَ ٣

قُلْهُوَٱلَّذِي ذَرَأُكُمْ فِي ٱلْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُحْشَدُ ونَ ١

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا ٱلْوَعَدُ إِن كُنتُهُ صَدِقِينَ

قُلْ إِنَّمَا ٱلْعِلْمُ عِندَ ٱللَّهِ وَإِنَّمَاۤ أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ شَ

فَلَمَّارَأُوٓهُ وُزُلِّفَةَ سِيَّعَتْ وُجُوهُ ٱلَّذِينَ كَفَرُولْ وَقِيلَ هَٰذَا ٱلَّذِي كُنتُم بِهِ عَتَكَّعُونَ ۞

قُلْ أَرَءَ يَنْهُمْ إِنْ أَهْلَكَنِيَ ٱللَّهُ وَمَن مَّعِيَ أَوْرَحِمَنَا فَمَن يُجِيرُ ٱلْكَفِرِينَ مِنْ عَذَابِ ٱلدِر ٥

- 29. Ixxic Nabiyow: usuk Racmaan kinni Rabbi nanu kaa nummasneeh kaal kelitne, tokkel xayuk aaxigetton digaalá obtuwayta waqdi cakki gitak baxxaqqa le hoxat tanim sin kinnik nee kinnim.
- **30.** Ixxic Nabiyow: yoh warisay! sin lee baaxot fuuqunteh maacissek, iyyi siinih baaheleeh daritta leey gexxa? (num mabaaha Yallak sá).

قُلْ هُوَالرَّحْمَٰنُ ءَامَنَّابِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلَنَّا فَسَنَعَلَمُونَ مَنْ هُوَفِي ضَلَالٍ مُّبِينِ۞

نْلَ أَرَءَ يُدُّرُ إِنْ أَصْبَحَ مَآ قُكُوٰ عَوَرًا فَشَنِيَأْتِيكُو بِمَآءِ مَعِينٍ۞

SUURAT AL-OHALAM

Makkal Obte, 52 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Nuun- (edde faxem Yalli yaaxige) Yalli Ohalam kee vaktube mari uktubbu haamal xiibite.
- 2. Atu Nabiyow ku Rabbi koh yecee nigmatih sabbatah cabuli akke waytaamal xiibite.
- 3. Kaadu diggah atu galtoy aggiriqqe sinni litoomul xiibite.
- 4. Kaadu diggah atu naba caalat maqaaneh bagul tantoomul xiibite.
- 5. Xayi waktit Nabiyow atu ablettooh, usun (koros kinnuk) ablelon.
- **6.** Siinik cabulem kinni num abletton koo kinnik ken kinnim.
- 7. Diggah ku Rabbi usuk ixxigah yayse Rabbi kinni kay gitak makkooteh yan marat, kaadu usuk ixxigah yayse Rabbi kinni kay gital tirri iyyeeh kaal diggi iyye marat.
- 8. Toysa isi diinil diggi xicaay moggolin koo kee Ohuraan dirabboyse mara.
- 9. Kaadu Nabiyow atu usun faxe waanamak tu cabtaamal keenih xabbacowtek, usun kaadu koh xabbacoowaanam faxan.
- 10. Kaadu ummaan numuy xiiba maggoy bayoytah yanih yab moggolin.

؎ ٱللَّهِ ٱلرَّحَمَٰزُ ٱلرَّحِي تَ وَٱلْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ١

مَآأَنْتَ بِنِعُمَةِ رَيِّكَ بِمَجْنُونِ ﴾

وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًاغَيْرَ مَمْنُونِ ٦

وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقِ عَظِيمٍ ١

فَسَيْتُهُمُ وَيُبْصِرُونَ ٥

بأَيتِكُو ٱلْمَفْتُونُ ٦

إِنَّ رَبَّكَ هُوَأَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن سَبيلهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِٱلْمُهْتَدِينَ ٧

فَلَا تُطِعِ ٱلْمُكَذِّبِينَ ۞

وَدُّواْ لَوَ تُدِّهِنُ فَيُدْهِنُونَ ٥

وَلَا تُطِعُ كُلَّ حَلَّافِ مَّهِينٍ ٥

- 11. Cami maggo numuy sittal hayah sinam fanal gexaah yangagayyeh yab moggolin.
- 12. Cinnaaneynay kayri celli haytam gibdi waasoh waasay caddok taturlih yaniy, dambi maggoh yab moggolin.
- 13. Koroosanni maggah Sorkocobbaxi kak kafe numuy, tohuk lakal ilmoytah yani kinni.
- **14.** Usuk a weelot kah weeloysimem, maali gaddaa kee xalay mangintah sabbata.
- **15.** Ni-aayoota (Qhuraan kinnuk) kaal tankirriyime waqdi, ah naharsi marih hayyayyoona iyya anqasah.
- **16.** Xayi uddurul (waktil) kate waa bedu kaak heenno sanal.
- 17. Diggah nanu makki mara qulul kee qabaarat niqiyyire bustaan mara kah niqiyyire innah, usun subci wakti kay caxammixu tumaleelak qellut yargiqoonu waanamah xiibiten waqdi.
- 18. Yalli faxek maxaccinnon.
- Tokkel ku Rabbih kabuk usun xiinit anuk mire (giráy kaa carrisse kinnuk) kaa mireh.
- **20.** Tokkel usuk data gommod ceelak maacise.
- **21.** Tokke sittah kayam kaayeenih maacisen waqdi.
- 22. Sinni buqree kee sinni caxammixuh waqlal kuula

هَمَّازِمَّشَّآءِ بِنَمِيمِ ٥

مَّنَّاعِ لِلْخَيْرِمُعْتَدٍ أَشِيمٍ ١

عُتُلِّ بَعَدَ ذَلِكَ زَنِيمٍ ١

أَنَكَانَ ذَامَالِ وَبَنِينَ ١

إِذَا تُتَّالَىٰعَلَيْهِ ءَايَنُنَا قَالَ أَسَطِيرُ ٱلْأَوْلِينَ ۞

سَنَسِمُهُ وعَلَى ٱلْخُرُطُومِ ١

ٳۣٵۜڹڵۊؘڬڠڗٙػٮٵڹۘڵۊؘڹٵۧڞؘۘۘۘڂڹۘڷۼٳۮۧٲڨٞڛٙڡؙۅٲڸؘڞۄؙؾۿٵ ڡؙڞؠڃڹڹؘ۞

> ٷٙڵؠؘۺؾڹٞٛٷڹ۞ ڡؘڟؘڡؘعؘؿۿٳڟٳڣؙؙڡؚٞڹڒٙؾٟڮؘۅؘڰ۫ۄٞڹؘٳۧۑڡؙۅڹٙ۞

> > فَأَصْبَحَتْ كَٱلصّرِيمِ ٥

فَتَنَادَوۡلُمُصِيحِينَ ١

أَنِ ٱغَدُواْ عَلَى حَرْقِكُواِن كُنتُو صَرِمِينَ ٥

kaa yargaqu waah orbisa mara tekkeenik ittak ivven.

- 23. Tokkel gexeenih, usun tutuc axcuk.
- 24. Ta saaku tumaleela bustaan siinil cule waytaama ittak axcuk.
- 25. Kuuleenih loowiteenimil dudda le mara sinni akka luk.
- 26. Tokkel usun sinni bustaan carareeh gombod yekkem yublen waqdi, diggaluk nanu baditneeh gitak hoxneh nan iyyen.
- 27. Usun Bustaan sinni bustaan kinnim yismiten waqdi: Wonna hinnay nanu kay kayrik baxaysite mara nekke, tumaleela cakkik kak waasneemih sabbatah iyyen.
- 28. Keenik kas kee kayrih yayse num: siinik maxaccinniyoo, Yalla ma saytunnossaanaa, Yalli saytunih itteenih, hinnay Yalli faxek itteenih?
- 29. Nanu ni Rabbi kaah yaguude saytunnoysiyyah kaa saytunnosna, diggah nanu ninni nafsi yudlume marah sugne tumaleela cakkik waasneemil.
- 30. Tokkel gari garut keenik yufkune sitta assacakkuk.
- 31. Booley nee gee fingaaw! Diggah nanu caddok tatre marah sugne, Yallih amri cinneeh tumaleela cakkik waasne waqdi.
- 32. Ni Rabbi nanu abneh nan umaanek kaal gacneemih sabbatah, tama bustaanak taysem nee ciggiilisele,

فَٱنظِلَقُواْ وَهُمْ يَتَخَفَتُونَ ١ أَن لَا يَدْخُلَنَّهَا ٱلْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مِّسْكِينٌ ٥

وَغَدَوْاْعَلَىٰ حَرْدِقَدرينَ ٥

فَلَمَّارَأُوْهَاقَالُوٓ أَإِنَّا لَضَآ لُّونَ ٥

بَلِّ خَيْنُ مُحَدُّوهُ وَمُونَ

قَالَأَوۡسَطُهُمۡ أَلۡمُ أَقُلُلَّكُمُ لَوۡلَا تُسۡبِّحُونَ

قَالُواْسُبَحَنَ رَبِّنَآ إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ٥

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُ مَ عَلَى بَعْضِ يَتَلَوَمُونَ ٢

قَالُواْ يَنُويَلَنَآ إِنَّا كُنَّا طَعْينَ ١

عَسَىٰ رَيُّنَآ أَن يُبْدِلُنَا خَيْرًا مِّنْهَآ إِنَّاۤ إِلَّا رَبِّنَا

diggaak nanu ninni Rabbik qafuu kee muxxo qaagitna.

- 33. Addunyâ digaalá Tonna. Diggah akeerâ digaalá wohuuk naba, usun woh yaaxige mara akkinnoonuy waasimak venen.
- 34. Diggah Yallak meesita mari, sinni Rabbih xagul waara nigmat elle yan jannoota lon.
- 35. Tokkel muslimiin koros inna maay abna galtol? (mabna).
- 36. Maca litoonuu Mannal mekeltaanaa? muslimiin kee koros galtol missoowaanah ittaanamal.
- 37. Hinnak garaanak oobe kitaabay elle barittaana litoonuu?
- **38.** Diggah isin faxinnaanim addak kak doorittoonuh.
- 39. Hinnak xagnittey xiibal siinih diggosneh iyya nellih litoonuu Ohiyaamah ayrô fanah, diggaluk isin sinnih faxxaanam mekeltaanamal?
- 40. Nabiyow! ken (koros kinnuk) esserey :woo meklay abiteeni gevoonu waanamah waas keenik yekke num miyyaay?
- 41. Hinnak Yallat agleytiitih yan maray usun iyyaanamah waas keenih yakkey faxaanamah ken cata maay lon, toysa usun iyyaanamat numma yacee mara yekkeenik sinni agleytit baahoonay?

كَذَلِكَ ٱلْعَذَاكِ ۚ وَلَعَذَاكُ ٱلْآخِزَةِ أَكَبَرُ لَوَكَانُواْ بِعُكُمُ وَنَ ﴿

إِنَّ لِأَمُتَّقِينَ عِندَرَبِّهِ مُرجَنَّاتِ ٱلنَّعِيمِ ﴿

أَفَنَجْعَلُ ٱلْمُسْلِمِينَ كَٱلْمُجْرِمِينَ ۞

مَالَكُو كَيْفَ تَحَكُّمُونَ ٢

أَمْلُكُمْ كِتَكُ فِيهِ تَدُرُسُونَ ١

ٳڹۜٙڶػؙ؞ۣڣ؞ڶٙڡؘٳڿؘؠۜڒؙۏڹٙڰ

أَمْلُهُ أَيْمَا مُعَلَيْنَا بَلِغَةٌ إِلَى وَمِ ٱلْقَيْمَةِ إِنَّ لَكُولَمَا تَحَكُّمُه نَ 🕾

سَلَّهُمْ أَيُّهُم بِذَالِكَ زَعِيمُ ۞

أُمَّ لَهُمۡ شُرِّكَآءُ فَلۡيَأْتُواْ بشُرَكَاۤ بِهِمۡ إِنكَانُواْ

42. Qhiyaamah ayróy Yallî sarbay ni sarba ceele wayta tamballayu waytaah, sinam sujuud fanah edde seecimtay, koros sujuud edde abtam duude wayta.

68- Suurat Al-Qhalam

- 43. Intiita keenik sabruuruttaah taqunxeeh iroh fayya tet haanam maduudaanaay xixxibaané kee gunxaané ken buulta Yallih digaalah gibdah, Nummah usun addunyal sugen waqdi sujuuduh seecimak sugen qaafiyatah nagay anuk. tokkel usun kaxxamariinoh sujuud abak ma suginnon.
- 44. Toysa Nabiyow ta Qhuraan dirabboysa maraa kee yoo sittah cab, usun kak aaxige waan gambik ken lagsennooh ken digaalennok.
- 45. Kaadu dago wakti (xokobbiseyyo), keenih abenno dambitte ossitaanamkeh diggaluk yi digaalá gibdih korosul.
- 46. Hinnak Nabiyow atu a farmoh gudduusiyyal galtó ken essertaah, usun woo galtoh magoyta elle tiqilsee mara yekkeenii kah aamine waanam?
- 47. Hinnak usun qellittem elle tan luucal macfuuzuy, qellittaamih ixxigay usun faxaanam kak yaktubeeni maay lon?
- 48. Toysa Nabiyow atu isi Rabbih meklal isbiraay, kullumti kataysah (Nabii Yuunus kinnuk) inna makkin naqabuu kee sabri sinnah, usuk isi Rabbih qoxxitit (kaxxa

يَوْمَ يُكْشَفُعَن سَاقِ وَيُدْعَوْنَ إِلَى ٱلسُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ١

خَشِعَةً أَنْصَدُهُمْ تَرَهَ فَعُهُمْ ذِلَّهُ أَوْ قَدْ كَانُواْ نُدْعَوْنَ إِلَى ٱلسُّجُودِ وَهُمْ سَالْمُونَ ٢

> فَذَرِفِ وَمَن يُكَذِّبُ بِهَاذَا ٱلْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُم مِنْ حَيْثُ لَايِعَامُونَ ١

> > وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ٥

أُوْتَسَاكُهُ وَأَجْرًا فَهُ وِين مَّغْرَمِ مُّثْقَالُونَ ٢

أُمْرِعِندَهُمُ ٱلْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ١

فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَاتَكُن كَصَاحِب ٱلْحُوتِ إِذْ نَادَىٰ وَهُوَمَكُظُومٌ ١

الجزء ٢٩ 1064

faxewaynaan kinnuk) kullumti bagih addat anuk seece waqdi.

- 49. Kay Rabbih kabuk Racmat kaa eleele wannay, gambisimak yen kullumti baguk baaxok booxal usuk ilqime numuh anuk.
- 50. Tokkel kay Rabbi isi farmoh kaa dooreeh, mege marih num kaa abe. (ambiyaa kee farmoytit kinnuk).
- 51. Nummah Nabiyow koroosite mari Qhuraan yaabbe waqdi, usun sinni intiitat Koo qawlusaanaah koo yankiseenim xayyossu haan koh lon nagabuh, kaadu usuk diggah cabuli kok iyyan kuuxe waynaanah.
- 52. Usuk (Ohuraan kinnuk) ginoh (woh seehadaa kee jinni kinnuk) kassis akke waytek kalah tu hinna.

لُّوۡلَآ أَن تَكَارَكُهُ وِنعۡمَةُ مِّن رَّبِّهِۦٱلنُّهٰذَ بِٱلْعَرَآءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ ١

فَأَحْتَكُهُ رَبُّهُ, فَحَعَلَهُ, مِنَ ٱلصَّالحِينَ.

وَإِن تَكَادُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَكُرْ لِقُونَكَ بِأَبْصَدِهِمْ لَمَّاسَمِهُواْ ٱلذَّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ وُلَمَجْنُونٌ ٥

وَ مَاهُوَ اللَّاذَكُرُ لِلْعَامِينَ ١٠٥٠

SUURAT AL-CAAQHAH

الجزء ٢٩

1065

Makkal Obte, 52 Aayat Takke

Fulte Racmattaav, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Alcaaqha is Qhiyaamâ migaqwak migaaqak teynay is nummah takku waytam yascasse kinni.
- 2. Qhiyaamay cakkil takku wayta macaay?
- 3. Maca koo tiysixxigeeh Nabiyow Ohiyaamay cakkil takku wayta?
- 4. Samuud degsitta kedoó (woh Nabii Saalic mara) kee Qaad degsitta kedó (woh Nabii Huud mara) Qhiyaamay meesî gibdah lubbî taatuki degsitta dirabbosseh.
- 5. Tokkel samuuduh tu gactek, Yalli caddok taturte xongolot ken fingise.
- 6. Kaadu Qaad degsita marah tu gactek, Yalli kaxxa xongoloo kee xabca le caacayay caddok tatret ken fingise.
- 7. Yalli malcina baraay bacra ayroy sitta katattay aggirriqqe sinni caacay keenit ruube, tokkel woo baritteé kee woo avroorah addat sinaamay rabtey qangalaltay tamiirâ laqiibay gorrittey inaaqah tani ceelah ken table.
- 8. Tokkel woo marak numuy fingite kalah raage keenik maay table?
- 9. Kaadu firqawnaay, kaak naharat korosuh suge maraá kee magaalol

حِراُللَّهِ ٱلرَّحْمَازِ ٱلرَّحِيه الْحَاقَةُ اللَّهُ اللَّهُ

مَالَـلَـرَآقَةُ ٢

وَمَآأَذُرَنكَ مَا ٱلْحَآقَةُ ٦

كَذَّبَتَ ثَمُودُ وَعَادُ بِٱلْقَارِعَةِ ٥

فَأَمَّا ثَمُودُ فَأَهْلِكُواْ بِٱلطَّاغِيَةِ ٥

وَأَمَّا عَادٌ فَأُهْلِكُو إِبرِيجٍ صَرْصَرِعَاتِيَةِ ٥

سَخَّرَهَاعَلَيْهِ مِسْبَعَ لَيَالِ وَثَمَنِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومً الْفَتَرِي ٱلْقَوْمَ فِيهَاصَرْعَى كَأَنَّهُ وَأَعْجَازُ نَخْلِخَاوِيَةِ ٧

فَهَلَ تَرَيْ لَهُ مِينَ بَاقِيَةِ ٥

وَكَاءَ فَعُونُ وَمَن قَبْلَهُ وَٱلْمُؤْتَفِكُتُ بِٱلْخَاطِئَةِ

elle korsen mari (Nabii Luut mara kinnuk) kaxxa dambi luk vemeeten.

- 10. Tokkel usun sinni Rabbih farmoyta cineenih, wonnaluk Yalli gibdi mabbuxuh ken yibbixe (digaalá kinnuk).
- 11. Diggah nanu lee caddok taturteeh kulliimik amo ciggilte waqdi, dovnikit Nabii Nuucû luk sin nukkugeeh sin raagisne.
- 12. Woo abto kassis siinih abne, kaadu raagissa ayti tet raagissamkeh.
- 13. Tokkel baantat inki adda fuuxa fuuxumta waqdi.
- 14. Kaadu baaxoo kee galeelá le aroocak tamukkugeeh, inki atkah sittat tamuttukeeh bulá takke.
- 15. Toysa too waqdi Qhiyaama soltah.
- 16. Kaadu qaran qanxixaah, usuk woo ayró boolaataah Qande luk maraaqa.
- 17. Kaadu malayka kay deraafel gactaah, woo ayró ku Rabbih qarshi malaykak bacra malaykatti isi amol yakkuqe.
- 18. Too ayró sinaamey cisab kee galtoh Yallî fooca sin maksan, isin gellissaanamak tu kaak magellitta.
- 19. Le kitab migdi gabah kah yontocowwime numuh tugactek wallê gibdah yi kitab ibbixa ikriya iyya.

فَعَصَوْ أُرَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخْذَةُ رَّالِمَةً

إِنَّالَمَّا طَغَا ٱلْمَآءُ حَمَلْنَكُو فِي ٱلْجَارِيَةِ ١

لنَجْعَلَهَا لَكُونَ لَكُونَ وَيَعَمَا أَذُنُ وَعَمَةُ ١ فَإِذَا نُفِخَ فِي ٱلصُّورِ نَفَّخَةُ وَكِدَةُ ٣

وَحُملَتِ ٱلْأَرْضُ وَٱلْحَيَالُ فَدُكَّتَا كُلَّةَ وَحِدَةً ١

فَيُوْ مَبِذِ وَقِعَتِ ٱلْوَاقِعَةُ ١ وَٱنشَقَّت ٱلسَّمَآءُ فَهِيَ يَوْمَدِذِ وَاهِيَةُ ٦

وَٱلْمَلَكُ عَلَىٓ أَرْجَآبِهَأُويَحُمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمَ يَوْمَدِذِ ثَمَننَةُ ١

يَوْ مَيذِ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنكُمْ خَافِيَةٌ ١

فَأَمَّامَنَ أُولِيَ كِتَلِكُهُ وبِيَمِينِهِ عِنْقُولُ هَآؤُمُ ٱقْرَءُواْ

- 20. Diggah anu asmatuk suge, inni cisaabat (galtot) garayuwaam.
- 21. Toysa usuk akeeral ruffu kaa hayta mano le.
- 22. Jannatay fayya leh addal yan.
- 23. Jannatti mexexi kaa daggaasita marah xayih.
- 24. Keenik iyyaanah:akumaay, aquba ruffû xica tatrusutten mege taamáh sabbatah, taturte ayroorah addat.
- 25. Kaadu Le kitab guri gabah kah vontocowwime numuh tu gactek, maganey yi kitab yoh antacawwime wannay iyya.
- 26. Kaadu inkinnah maa xaginniyo yicisab kinnim!
- 27. Maganey addunyal abe rabi yi manoh ellecabo akkinnav.
- 28. Yi maali yoh xiqem mali Yallih digaalák.
- 29. Yi duddaa kee reedá yok gexxeh.
- 30. Iyyan jahannam malaykak:kaa abbixaay wonnaluk kay namma gaba fillat kaak axuwa silsilatat.
- 31. Tohuk lakal jaciim deqsitta girá kaa culusa tet nigna tammoysamkeh.
- **32.** Tohuk lakal silsilatay xexxaarah malcina tabanih cusul yakket kaa culusa iyyan.
- 33. Diggah usuk addunyal Yallay nabah inkittinaanel aamanuk masuginna.

إِنِّي ظَنَنتُ أَنِّي مُلَق حِسَابِيَهُ ۞

فَهُوَ فِي عِيشَةِ رَّاضِيَةِ ٥

في جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ١ قُطُوفُهَادَانِيَةُ ١

كُلُواْ وَٱشَّرَبُواْ هَنيَكَا بِمَآأَسَلَفْتُهُ فِي ٱلْأَيَّامِر الْخَالِيَة اللهِ

وَأَمَّا مَنَ أُونِيَ كِتَابَهُ وبِيشِمَالِهِ وَفَيَقُولُ يَلْيَتَنِي لَمْ أُوتَكَتَاسَةُ ١

وَلَوْأَدْرِمَاحِسَابِيَهُ ٥

يَكْيَتُهَا كَانَتِ ٱلْقَاضِيَةَ ١

هَلَكَ عَنَّ سُلَطَنيَهُ ١ خُذُوهُ فَعُلُّهُ هُ اللهُ

ثُوَّ ٱلْجَحِيمَ صَلُّوهُ ١

ثُرَّ فِي سِلْسِلَةِ ذَرْعُهَا سَنْعُونَ ذِرَاعَا فَأَسْلُكُهُ هُ اللَّهِ

إِنَّهُ وَكَانَ لَا يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ ٱلْعَظِيمِ ١

- 34. Kaadu tu dagoyta yaskameenimih sinam ilsiisak masuginna addunval.
- 35. Toysa ta saaku usuk takkel isil xayi numuy digaalá isik waasa mali.
- 36. Kaadu hebeltô maaqo mali girâ marak caxta qasaalayi akke waytek.
- 37. Ama qasaalayi takmem matan dambileelay koroosannuk kate wayte akke waytek.
- 38. Xiibitah an isin tableenimil.
- 39. Kaadu able waytaanamal xiibita.
- **40.** Diggah ta Qhuraan Yallih maxcov massakaxxa le farmoyti yakriye kinni
- 41. Kaadu usuk (Qhuraan kinnuk) gadabê maxco hinna, kaa nummassaanam siinik dagoh.
- 42. Kaadu usuk qellittem aaxigeh iyya ginnilih maxco hinna, isin kassittaanaah elle kaskassowtaanam siinik dagoh.
- 43. Usuk ginó gineh yan Rabbih kabuk oobe kitaaba
- 44. Kaadu Nabii Mucammad nanu axce wayneemik tu صَيَّا ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ nel diraabah ginnaasitinnay.
- 45. Nanu diggah qanxaffe luk migdi gabah kaa abbaxuk neneeh kaa digaalak nen.
- 46. Tohuk lakal canti ramad kaak argaquk nen.

وَلَا يَحُضُّ عَلَى طَعَامِ ٱلْمِسْكَين ١

فَلَيْسَ لَهُ ٱلْيُوْمَ هَلَهُنَا حَمِيمٌ ٥

وَلَاطَعَامُ إِلَّامِنَ غِسَابِن ١

لَانَأْكُاهُ وَإِلَّا ٱلْخَطْعُ نَ ١

انَّهُ, لَقَوَلُ رَسُولَ كَمِيمِ ٣

وَمَاهُوَ بِقَوْلِ شَاعِرْ قِلِيلًا مَّا تُؤْمِنُونَ ١

وَلَابِقَوْلِ كَاهِنَّ قِلْيلًا مَّاتَذَكَّرُونَ ١

تَنزِيلٌ مِّن رَّبِٱلْعَالَمِينَ الْمَالَمِينَ

وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بِغَضَ ٱلْأَقَاوِيلِ

لَأَخَذُنَا مِنْهُ بِٱلْيَمِينِ ٥

ثُوَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ ٱلْوَتِينَ ٢

69- Suurat Al-Caaghah

- 48. Kaadu diggah, Qhuraan kassiisi Yallak meesita marah.
- 49. Kaadu diggah nanu naaxigeh, siinik diggah ama Qhuraan dirabboysa mara.
- 50. Kaadu diggah ama Qhuraan dirabboysaanam, Qhiyaamah ayró koroosite maral kaxxa nadaama akke le
- 51. Kaadu diggah, usuk (Qhuraan kinnuk) nummay asmat le kinni.
- 52. Toysa saytunnos! ku Rabbih migaaqay naba.

فَمَامِنكُمْ مِّنْ أَحَدِعَنْهُ حَاجِزِينَ ١

وَإِنَّهُ ولَتَذْكِرَةُ لِلْمُتَّقِينَ ١

وَإِنَّالَنَعْلَمُ أَنَّ مِنكُم مُّكَذِّبِينَ ١

وَإِنَّهُ وَلَحَسَّرَةٌ عَلَى ٱلْكَفِرِينَ ٥

وَإِنَّهُ وَلَحَقُ ٱلْمَقِينِ ﴿
وَإِنَّهُ وَلَحَقُ ٱلْمَقِينِ ﴿
وَاللَّهُ وَلَيْكِ ٱلْعَظِيمِ ﴿

الجزء ٢٩ 1070

SUURAT AL-MAOAARIJ

Makkal Obte, 44 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Korosuk num raq sinni digaaláy keenil obtu wayta essereeh kallace.
- 2. Usuk korosuh tet essereeh keenik tet waasa num mayan, yalli tet oobisam faxek.
- 3. Yallay fayya leeh nabna leh kabuk taniih keenik cattam matan.
- 4. Malaykaa kee jibriil Yallâ fanah tawge ixxi kak kontom alfih sanat yakke ayróh addat.
- 5. Toysa isbir Nabiyow qaxmeqe sabrih
- **6.** Diggah, usun (koros kinnuk) digaalá xer iimiy akke waytah yablen.
- 7. Kaadu nanu xayiimiy takku waytah tet nable.
- 8. Amah takkem Qaran diyaayisen lakqoo kee nacaasih innah gaca ayró.
- 9. Kaadu galeelá bisu le suufuv fikiikiseeniy caacayat gexah inna takke ayró.
- 10. Elle xayi elle xayi essere waah, kacnoyti kacnoyta essere waa ayro.
- 11. Yalli woo ayro sitta ken yaybulleeh, sitta yaaxigeeniih sittah

بِسْــــهِ ٱللَّهِ ٱلرَّحِيهِ

سَأَلُ سَآبِلُ بِعَذَابِ وَاقِعِ ٥

لِّلْكَ فِينَ لَيْسَ لَهُ وَدَافِعٌ ۞

مِّنَ ٱللَّهِ ذِي ٱلْمَعَارِجِ ٢

تَعَرُجُ ٱلْمَلَآمِكَ فُوالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمِ كَانَ مِقْدَارُهُ وخَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ٥

فَأَصْرُ صَيْرًا جَمِيلًا ١

إِنَّهُ مُ يَرَوْنَهُ وبِعَدَالَ

وَنَرَاهُ قَرَيبًا٧

يَوْمَتَكُونُ ٱلسَّمَآءُ كَٱلْمُهُلِ ١

وَتَكُونُ ٱلْجِبَالُ كَٱلْعِهْنِ ١

وَلَاسَعَا مَهُمُ مُوْجَسَمًا ١

يُبَصَّرُ ونَهُمْ يَوَدُّ ٱلْمُجَرِّمُ لَوْيَفْتَدِي مِنْ عَذَاب

xiqaanam malon. tokkel umeyni (korosta kinnuk) isi nafsik isi xaylo fidah yaceem faxaah sangeela Qhiyaamah ayroh digaalak.

- 12. Kaadu isi barraa kee isi toobokoyta fidah vaceem faxa.
- 13. Kaadu kay kedoy (gulub kinnuk) kaa orbissaah kaa reebissah tani fidah vaceem faxa.
- 14. Baaxô bagul inkih enni ittaamat waddiimaamih sangel le, tohuk lakal Yallih digaalák naggoowam faxa woo fidat.
- 15. Caagid usuk elle faxa inna hinna, diggah is ladá deqsitta giráy hadiidigtaah habuubugta kinni.
- 16. Is arab siibtá gira nignâ gibdah.
- 17. Isî fanah secta iimaanat derre cabeeh, Yallaa kee Yallih farmoytih amri cine mara.
- 18. Kaadu sectah maalu kobxiseeh. Yallih cakki kak aceewee mara.
- 19. Diggah seehadayti baakerliiy, qaraarakolih (qambaxxaglih) anuk ginniime.
- 20. usuk umaane kaa xagte tet tekkek garaarako li kinni (gaxbaxxaagite).
- 21. Kaadu maqaané kaa xagteeh gaddalitek kaxxa gabâ gibda li kinni.
- 22. Salat abá koh raqtuh immay.
- 23. Woh umman sinni salaatih baguk kate waa mara kinni.

وَمَن فِي ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنجيهِ ١

كَلَّا إِنَّهَا لَظَى ١

تَدْعُواْ مَنْ أَدْرَ وَتُولِّانَ ١٠٠٠

<u>و</u>جَمَعَ فَأَوْعَيَ

﴿إِنَّ ٱلَّإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا

إِذَامَسَهُ ٱلشَّرُّ جَزُوعًا ١

وَإِذَا مَسَّهُ ٱلْخَيْرُ مِنْهُ عًا ١

- 24. Kaadu usun yimixxige cakki (maglab kinnuk) maalut kak yan mara kinni.
- 25. Kallaca tu malii kee kallace waa tu malih
- 26. Kaadu usun cisab kee galtoh ayró (Qhiyaamah ayró kinnuk) nummaysa mara.
- 27. Kaadu usun sinni Rabbih digaalák meesita mara.
- 28. Tama meesih kah meesitaanam, diggaluk ken Rabbih digaalá yaamineenim mali (baggibda mali).
- 29. Kaadu usun sinni sammooma (sambooba) dalwak dacrisa mara.
- 30. Sinni gennaaqoh agabuu kee sinni say naqoosay ken gabá timlike akke waytek, toysa diggah usun qeemu maloonuuy, yassacakken mara hinnon.
- 31. Tokkel tamahak kalihim faxeeh, gurrise mari, woo mari usun caddok taturleela kinni.
- 32. Kaadu usun sinni amaanootaa kee sinni xagna dacrisa mara kinni.
- 33. Kaadu usun sinni sumaagittel soolaah, wohul diggi iyya mara kinni.
- 34. Kaadu usun sinni salat le waktil dacrisa mara kinni.
- 35. Woo mari jannootah addal massakaxxa leeh, ruffu iyya.

وَٱلَّذَينَ بُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ ٱلدِّين

إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِ مَعَيْرُ مَأْمُونِ ١

الَّا عَلَىٰٓ أَزُّ وَاجِهِمْ أَوْمَامَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ

فَمَن ٱبْتَغَغَ وَرَآءَ ذَلِكَ فَأُولَدِكَ هُمُٱلْعَادُونَ

وَٱلَّذِينَ هُولِأُمَنَاتِهِ وَعَهْدِهِمْ رَعُونَ ١

وَٱلَّذَينَ هُم بِشَهَدَتهم قَابَمُونَ ٦

وَٱلَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ١

- 36. Nabiyow koroosite mari fillitte kadeedisak koo fanah edde yardem maca lee?
- 37. Kok migdaa kee gura le kabul horta hortah gaca mara akkuk.
- 38. Kulli seehadayti keenik, Yalli waara nigmat le jannat ise culsaamah sangeelaa?
- 39. Aleey caagid usun elle yakkalen inna hinna, diggah nanu usun yaaxigeenimik ken ginne. (woh daacovta kinnuk).
- 40. Ayrô mawqooqii kee ayrô kormaami Rabbil (Yalli isi nafsi edde faxak) xiibita diggah nanu dudda linoomul.
- 41. Keenik yayse mara ciggiilisnaamal, kaadu hebeltô seehadayti keenik nek mayassagga, ken bayisnam fannek abe nee kaltam matan.
- 42. Toysa usun Sinni baatilit giirisoonay ken ixxic, kaadu sinni addunyal digritoonay ken ixxic ken ayróy (woh Ohiyaamah ayró kinnuk) kah xagnisimeenit ongoorowwu iyyaanam fanah.
- 43. Magooqak sissikuk yawqen ayró, addunyal sinni yallittey xeet kee cooxuk tanî fanah tet yaqbudoonuh asassakuk kah gexak sugen innah.
- **44.** Intiita keenik meesih rammitak buraa kee gunxaané ken buulta, woh addunyal kah xagnisimak sugen ayró (Qhiyaamah ayró kinnuk) kinni.

فَمَالِ ٱلَّذِينَ كَفَرُ وَأُقِبَلَكَ مُهَطِعِينَ ٦

عَن ٱلْيَمِينِ وَعَن ٱلشِّمَالِ عِزِينَ ١

أَيْظُمَعُكُلُّ ٱمۡرِي مِنْهُ ٓ وَأَن يُدۡخَلَجَنَّةَ نَعِيمِ

كَلِّرِ أَنَّا خَلَقْنَاهُم مِّمَّا يَعْلَمُونَ ۞

فَلَآ أُقْسِمُ بِرَبُّ ٱلْمَشَرِقِ وَٱلْمَعَ زِبِ إِنَّا لَقَدِرُونَ ٥

عَلَىٓ أَن نُّبَدِ لَحَيْرًامِّنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بمَسَبُوقِينَ ١

فَذَرَهُمْ يَخُوضُواْ وَيَلْعَبُواْحَتَّىٰ يُلَقُواْ يُوْمَهُمُ ٱلَّذِي هُ عَدُونَ ۞

نَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ ٱلْأَحْدَاثِ سِرَاعَا كَأَنَّهُمْ إِلَى

خَشْعَةً أَيْصَدُهُ مَ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ثُنَاكَ ٱلْمَوْمُ ٱلَّذِي كَانُواْ يُو عَدُونَ ١

1074

SUURAT NUUC

Makkal Obte, 28 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Diggah, nanu Nabii Nuuc kay marâ fanah kaa rubneh, qansarissa digaalá keenih tamaatek naharal, ku mara meesis iyyaanamal.
- 2. Nabii Nuuc iyyeh: yi maraw! Diggah anu siinih meesisso kak baxxaqqa le farmoyta kinniyo.
- 3. Yalla uqbudaay qibaada kaah caglisa, kaadu kaak meesitaay, yamri oggola.
- 4. Tohul sin dambitte siinih cabeleeh, qumri siinih wadirroyse le yimixxige waktî fanah, Diggah Yalli mekle wakti (Raba kinnuk) yamaate waqdi, mawadirroysima, isin woh yaaxige mará akkinnitoonuy iimaanâ fanah asissikuk tenen.
- Nabii Nuuc iyyeh:yi Rabbow diggah, anu inni mara kol yaamanoonuh baraay laqó ken seeceh.
- 6. Tokkel Yi seeco tu keenih mossinna kudimik sá.
- 7. Kaadu diggah, anu keenih seecinnaanih waqdi dambi keenih cabtuh sinni feeraari sinni aytiitat heeniih (axcem yaabbeenimik) sinni sarat yumbududeeniih, (yoo yableenimik) koroosannul

قَالَ يَنْقَوْمِ إِنِّي لَكُوْ نَذِيرٌ مُّبِيتُ ٢

أَنِ ٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ وَٱتَّقُوهُ وَأَطِيعُونِ ٦

يَغْفِرْلَكُمْ مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٓ أَجَلِ مُّسَمَّى ۚ إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَاجَاءَ لَا يُؤْخِّرُ لُؤَكُنتُمْ تَعۡلَمُونَ ۞

قَالَ رَبِّ إِنِّ دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا ٥

فَلَمْ يَزِدْهُمْرُدُعَآءِىٓ إِلَّا فِرَارًا ۞

ۅٳڣۣۜڬؙڷؖڡؘادؘعٛۅۛٛؿؙۿؙڡۧڸؾۼٝڣڒڶۿؗڡٞڔؘۘۼڡؙڶۊؖٵ ٲۧڞٮڽؚۼۿڗڣٵڎڶڹۿۣ؞ٙۅؘڷۺؾۼٞۺٞۅٛٳؿۛٵڹۿؙۄٞ ۅٲؙڞڗؙۅٲۅٲۺؾػؘڹڔؙۅٲٲۺؾػۜڹۘڒڶ۞

- yeedeeniih, kaxxa mariinoh kaxxa mariiniten iimaan oggolaanamak.
- 8. Tohih lakal diggah, anu xongolo favva haak keenih seece.
- 9. Tohih lakal diggah, anu xongolo favva keenih heeh, tutuccah tutuccu keenit exce.
- 10. Tokkel sinni Rabbil dambi cabti essirita keenik exce, diggah usuk maggom dambi cabti li kinnik.
- 11. Yallal tuduureeniih, dambi cabti kaal esseritteenik, sittallakleh rob siinih ruube le.
- 12. Kaadu maaluuy xalay farakka siinih heele, kaadu wahoobah yan basaatin siinih heele, kaadu weegavtitte siinih heele.
- 13. Maca liton Yallih nabnak kah meesite waytaanam?
- 14. Nummah Yalli ranko rankoh sin ginek.
- 15. Yalli malcina qaran sittak amol massoowak elle gine inna matablaanaa?
- 16. Kaadu alsá ken (Qaranwa kinnuk) addal diifu abeeh, ayró ifa faanus abe.
- 17. Kaadu Yalli baaxok sin gineeh aysubukiyyah sin yuysubuke.
- 18. Tohuk lakal teetit sin gacsaah, Ohiyaamah ayro teetik sin yayyaage ayyaagiyyah.
- 19. Kaadu Yalli baaxó fidó siinih abe.

ثُمَّ إِنِّى دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا ١

ثُمَّ إِنِّ أَعْلَنتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا ٥

فَقُلْتُ ٱسۡتَغۡفِرُ وا رَبَّكُم إِنَّهُ كَانَ عَفَّارًا ٥

يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا ١

وَيُمْدِدُكُمْ بِأَمُوال وَبَنِينَ وَيَجْعَل لَّكُو جَنَّاتٍ وَيَحْعَا لَّكُو أَنْهَا شَ

مَّالُّكُو لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ٣

وَقَدْخَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ١

ٱلْمُرَتَرُولُ كَيْفَ خَلَقَ ٱللَّهُ سَبْعَ سَمَوَتِ طِبَاقًا ١

وَجَعَلَ ٱلْقَمَرَفِيهِنَّ نُوزًا وَجَعَلَ ٱلشَّمْسَ

وَٱللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ ٱلْأَرْضِ نَبَاتَا ١

ثُرَّ يُعددُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْراجًا

وَٱللَّهُ جَعَلَ لَكُوا ٱلْأَرْضَ بِسَاطَانَ

20. Farakka le gitittel tet bagul gexxoonuh.

71- Suurat Nuuc

- 21. Nabii Nuuc: yi Rabbow diggah usun (boola le mara kinnuk) yamri cineeniih, le maaluu kee le xalay finqak sa tu kah osse wayta abbottii kee gaddaloola katyen iyye.
- 22. Kaadu usun kaxxa uma malah malsen.
- 23. Kaadu sinni yallitteh qibaadá macabina sittak iyyen, kaadu Waddiiy, Suwaaqaay, Yaqhusuuy, Yaquuqh kee Nasri deqsitta numtinwellitteh qibaadá macabina sittak iyyen.
- **24.** Kaadu nummah maggo mara finqiseenihik ta daalimiinih finqak sah tu mossin iyye Nabii Nuuc isi Rabbik.
- 25. Usun aben dambitteh sabbatah leet yunxuqsumeeniih, girá culsumen, tokkel usun Yallak kalah cateynit magennon.
- **26.** Kaadu Nabii Nuuc: yi Rabbow baaxô bagul koroosite marak inkittuy mutuccu iyya macabin iyye.
- 27. Diggah atu ken cabtek ku naqoosa makkoyse loonuuh, maxalan umeynay kaxxa koroosannu le akke waytek.
- 28. Nabii Nuuc: yi Rabbow yoo kee yi xaleynaay, yi buxá moominiinih anuk cule maraa kee, lab moominiin kee say moominiinih inkih dambi cabaay, daalimiinih baatik sa tu mossin iyye.

لِّتَسَلُكُولْمِنْهَا سُبُلَافِجَاجًا ٥

قَالَ نُوحٌ رَّبِ إِنَّهُمْ عَصَوْنِ وَٱتَبَعُواْ مِن لَّرَيزِدْهُ مَالُهُ, وَوَلَدُهُ وَ إِلَا خَسَارًا ۞

وَمَكَرُواْ مَكْرًاكُبَّارًا ۞

وَقَالُواْ لَاتَذَرُنَّ ءَالِهَتَكُّرُ وَلَاتَذَرُنَّ وَدَّا وَلَا سُوَاعَا وَلَايَغُوثَ وَيَعُوفَ وَنَشَرًا

وَقَدْ أَضَلُواْ كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ ٱلظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَاكُ

مِّمَّاخَطِيَّتِهِمْ أُغْرِقُواْ فَأَدْخِلُواْ نَارًا فَلَمَّ يَجِدُواْ لَهُممِّن دُونِ ٱلنَّهَاَنَصَارًا۞

ۅؘقَالَ فُرُّ رَّبِ لَاتَذَرْعَلَى ٱلْأَرْضِمِنَ ٱلْكَفِدِينَ دَيَّارًا ۞

إِنَّكَ إِن تَذَرُهُمۡ يُضِلُواْعِبَادَكَ وَلَايَلِدُوٓا إِلَّا فَاجِرَاكَفَّالَا ۞

ڒۘؾؚٱۼٛڣڗڸ؈ؘۅڵٳڶػۜٷڸڡؘڹ؞ؘڂؘڶؠؽۨؾٙ ڡؙؙۊٝڡ۪ٮؘٵۅؘڸڶۘڡؙۊٝڡؚڹڽڹؘٷۘڷڶڡؙۊٝڡؚٮؘؾؙؖٷٙڵٲؾ۬ڒۣۮ ٵڵڟٞڶؚڶؚڡؠڹؘٳڵۜڷؾؘٵڒٞٲ۞

1077

SUURAT AL-JINNI

Makkal Obte, 28 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Nabiyow! ixxic: Yallak wacyi yol obsimeeh diggah jinnik horta yakke mari qhuraan yok ankaciseeh, yoo nummayseh, tokkel usun sinni marâ fanah gacen waqdi: nanu diggah qajiibik (cakkumuk) yan qhuraan noobbeeh ankacisne keenik iyyen.
- 2. Tama Qhuraan cakkii kee maqaanê fanah seecaah, meqe gita sinaamah yascasse, tokkel nanu kaa nummasneeh, ninni Rabbit agleh hebeltohim mahaynaay kaah abna qibaadat tu ma nasgalla.
- 3. Kaadu diggah ni Rabbih nabna fayya itteeh, usuk barra ma haysitinnaay, xalay ma haysitinna iyyen.
- 4. Kaadu ni toogimayti (ibliis kinnuk) Yallak cakki gitak xeeruk raqta maxco axcuk suge, yalli barraa kee baxa le iyye waqdi.
- 5. Kaadu diggah, nanu seehadaa kee jinni Yallal dirab heewaytam nekkele.
- 6. Kaadu diggah seehadak labha jinnik labha magansitak teneeh, jinni conxóo kee caddoktatur keenih osisak yen.

يَهْدِىٓ إِلَى ٱلرُّشْدِ فَعَامَنَّا بِهِّ عَلَىٰ نُشْرِكَ بِرَيِّنَآ أَحَدًا ۞

وَأَنَّهُ وَتَعَلَىٰجَدُّرَيِّنَا مَا ٱتَّخَذَصَحِبَةً وَلَا

وَأَنَّهُ وُكَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى ٱلنَّهِ شَطَطًا ٥

ۅٙٲؘ۠۠ؽٙڟؽؘؾۜٙٲٲ۫ڽڷٙڹۛڡؙٞۅڶ۩ٝڵٟٟڹڛؙۅؘڷڋؚۣٙؿؙۘۼڸؘ۩ۨڷ؞ؚ ػؘڍڹٵ۞

ۅٙڷؘؾؙۘڎؙڔػٲڹؘڔڃٵڵٞۺؚڹٲڵٟڹڛؿۼۅۮؙۅڹٙؠؚڃٙٳڸؚۺۜ ٱڸؚۼٝڹۜڣؘڒؘۮۅۿ_ؙڗڮۿقؘٲ۞

- 7. Diggah, seehadâ koros tekkeleh isin kah tekkelen innah jinnow Yalli rabteemik num ugse weelem.
- 8. Kaadu jinni: diggah nanu qaran gufnam fanneeh, gibdi malaykay kaa dacrissaa kee dabiitittek kibbiimeh neh suge ivve.
- 9. Kaadu diggah, nanu ahak duma qaraanak elle daffeyna arooca luk sugne kay xaagu ankacisnuh, tokkel taway too xaagu ankacisam faxa num dabiitay kaa gambaala geele.
- 10. Diggah, nanu (jinni butta kinnuk) Yalli baaxol yan marah faxem umaané kinnim kee hinnay ken Rabbi keenih faxem maqaané kinnim manaaxiga.
- 11. Kaadu diggah meqe maray Yallak meesita net yaniih, wohuk kalah yan mari net yanih butta buttay sissinih anuk.
- 12. Kaadu jinni iyyeh; diggah nanu Yalla baaxô bagul taanise waynaah kudimil kaak assaggee waynam nismiteh nee digaalam faxek.
- 13. Kaadu diggah, nanu qhuraanay massa le gitâ fanah tirri sinam haa noobbe waqdi kaa nummasneh tokkel isi Rabbi nummayse num abite maqaaneh daggoysiyyak ma meesitaav dulmih abe umaanek fulah tu kaat osisaanamak mameesita.

وَأَنَّهُوْ ظَنُّهُ أَكُمَا ظَنَنتُهُ أَن لَّن يَنْعَثَ ٱللَّهُ أَحَدًا ٧

الجزء ٢٩

وَأَنَّا لَمَسْنَا ٱلسَّمَآءَ فَوَجَدْنَهَا مُلِئَّت حَرَسًا شَدِيدًا وَشُهُمًا

وَأَنَّا كُنَّا نَقَّعُدُمِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِ فَمَن يَسْتَمِعِ ٱلْآنَ يَجِدُلُهُ وشِهَابًارَّصَدًا ١

وَأَنَّا لَانَدْرِيٓ أَشَرُّ أُرِيدَ بِمَن فِي ٱلْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ به مْ رَبُّهُ مْ رَبُّكُ اللهُ

وَأَنَّا مِنَّا ٱلصَّلِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذَلِكَّ كُنَّا طَرَآ بِقَ قدَدَا ش

وَأَنَّاظَنَنَّآ أَنلَّن نُّعُجِزَ ٱللَّهَ فِي ٱلْأَرْضِ وَلَن نُعْتِجِزَهُ وهَرَبًا ١

وَأَنَّا لَمَّا سَمِعَنَا ٱلْهُدَى ءَامَنَّا لَهُ عَفَمَن نُوَّمِنُ برَبّهِ عَلَا يَخَافُ بَخْسَا وَلَارَهَقَا ١

14. Kaadu diggah;nanu garab muslimiinih kak yaniih, garab korosuh kak yan mara kinnino, Tokkel yuslume marah tu gactek, too mari meqe gita doorite mara.

72- Suurat Al-Jinni

- **15.** Kaadu koroosite marah tu gactek, jahannam giráh bocó yakken.
- 16. Kaadu Yalli: insii kee jinni islaamaninnô gita yibbixeenih diggi elle axcinnoonuy maggo leek ken afaquk nen iyye.
- 17. Wohul ken naqiyyirê gidah, isi Rabbih kassitit (Qhuraan kinnuk) derre cabe num, Yalli gibdi digaalá kaa culsa.
- 18. Kaadu diggah, masaagid Yallih iimik kay addal kaak kalihim maqbudinaay qibaad kaah caglisa.
- 19. Kaadu diggah, Yallih naqsi Nabii Mucammad نَمْ اَلْسَهُ عَلَيْهُ وَسَالَمُ isi Rabbi yaqbuduh soole waqdi jinni kay amol sittak bagul sitta qoxxisam akke raarra hee Qhuraan kaak ankacisuh.
- **20.** Nabiyow korosuk:cagalah anu inni Rabbi aqbudeeh agleh inkittu kaat mahaa qibaadál keenik ixxic.
- 21. Nabiyow tama korosuk: diggah anu umaane siinik kalam maduudaay maqaane siinih baaham maduuda keenik ixxic.
- 22. Nabiyow diggah, Yallih digaalak num yoo macataay, kaak kalah eleelita mara mageya keenik ixxic.

وَأَنَامِنَا ٱلْمُسْاِمُونَ وَمِنَّا ٱلْقَسِطُونَ فَمَنْ الْمُسْاِمُونَ فَمَنْ الْسَلَمَ فَأُوْلَتِهِكَ تَحَرَّوْاْ رَشَدًا ١

وَأَمَّا ٱلْقَاسِطُونَ فَكَانُواْ لِجَهَنَّرَحَطَبًا ١

وَأَلَوِ ٱسْتَقَامُواْعَلَى ٱلطّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَهُ مِنَّاةً غَدَقًا ١

لِتَفْتِنَهُمْ فِيهُ وَمَن يُعْرِضَ عَن ذِكْرِ رَبِّهِ -يَشَلُكُهُ عَذَابًا صَعَدًا ۞

وَأَنَّ ٱلْمَسَاجِدَلِلَّهِ فَلَا تَدْعُواْ مَعَ ٱللَّهِ أَحَدًا ١

وَأَنْهُ وَلَمَّا قَامَ عَبُدُ ٱللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُواْ يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدَا ۞

قُلْ إِنَّمَآ أَدْعُواْ رَبِّي وَلَآ أَشْرِكُ بِهِ عَأَحَدًا

قُلْ إِنِّي لَآ أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدَا ١

قُلْ إِنِّى لَن يُجِيرَ فِي مِنَ اللَّهِ أَحَدُّ وَلَنَّ أَجِدَ مِن دُونِهِ عِمُلْتَحَدًا ۞

- 23. Kinnih immay anu Yalli yoo edde amriseemih gudduysiyyaa kee yoo edde ruube farmooma sin gudduysam duuda, kaadu yallaa kee kay farmoytih amri cine num diggaluk jahannam girá le, umman tet addal waarak.
- 24. Koros edde tan umaanek ma katta digaalák elle xagnisimeenim ubullu haytam fanah, tokkel usun too digaalá ken xagta waqdi aaxige lon cateynak boola leeh, ixxuk dagna lem kinni mara.
- 25. Nabiyow ama korosuk isin digaalak elle xagnisimteenim xayim kinnim kee hinnay yi Rabbi xer wakti kah abem kinnim anu maaxiga keenik ixxic.
- **26.** Yalli qellittam yaaxigiiy, isih qellisem num mayaybulla.
- 27. Usuk farmoytiitik isi farmoh dooreeh edde leedeeh yikcine farmoyta akke waytek, tokkel Yalli isi farmoytah fooca le gambii kee derre le gambik jinnik kaa dacrissa malayka kaah ruuba.
- 28. Yallih farmoyti yaaxigê gidah, Yallih farmoytittey kaak duma rubsumte sinni Rabbih farmooma diggal gudduyseenimkeh, kaadu ken garil enni ittam Yalli marot yabbixe isi ixxigat, kaadu kullim looweeh ixxu kak gacseh woo hiimik tu kaak maqellitta.

ٳڵۘڔؘۘڹڬۼؗٳڡۜڹۘٵۘڵڵۜ؞ۅؘڔڛؘڵؾڣؖٷڡؘڹؽۼۧڝؚٱڵڵۘۿ ۅؘۯۺؙۅڶڎؙ؞؋ۣٙٳڹۜٛڶڎؙ؞ڶڗڿؘۿڹٚٞڕڂٚڸڔۑڹؘ؋ۣۿٲٲ۫ڹڋٲ۞

حَقَّةِ إِذَا رَأُوۡاْمَا يُوعَدُونَ فَسَيَعۡلَمُونَ مَنْ أَصَعَهُ مُونَ مَنْ أَصْعَفُ نَاصِرًا وَأَقُلُّ عَدَدًا ٢

قُلْ إِنْ أَدْرِيَ أَقَرِيبٌ مَّا ثُوْعَدُونَ أَمْ يَجُعَلُ لَهُۥ رَبِّيۡ أَمَدًا۞

عَلِمُ ٱلْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ عَيْبِهِ عَأَحَدًا اللهَ

إِلَّا مَنِ ٱرْتَضَىٰ مِن رَّسُولِ فَإِنَّهُ وُ يَسَّلُكُ مِنْ بَيْنِ يَكَذِهِ وَمِنْ خَلْفِ هِ درَصَ ذَا ۞

لِيُعْلَمَ أَن قَدْ أَبَلَغُواْ رِسَلَتِ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَالَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّشَيْءِ عَدَدًا ۞

SUURAT AL-MUZZAMIL

Makkal Obte, 20 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Kee isi sarot yambududow! (Nabii kinnuk).
- 2. Bar inkih salaatah sol barak dagom akke waytek.
- 3. Barak garab sol, hinnay garabak dagom cab.
- 4. Hinnay garabat osisaay, Qhuraan caatih cubbusak akriy!
- 5. Nabiyow Diggah Nanu qilsi maxco (Ohuraan kinnuk) kol oobisenno.
- 6. Diggah barak gimo aban salat kee qibaada sorkocobbaxa kaxxam raatissaah maxcô baxxaqqaa kee diggah aysuk raqta.
- 7. Diggah laqo maggo agxe lito.
- 8. Nabiyow ku Rabbih migaq cusaay, isi qibaadah kaâ fanah aggiriqiyyah iggiriqqiy.
- 9. Usuk ayrô mawgaa kee ayrô kormâ Rabbi, kaak sa cakkil yaqbuden Yalli mayanak, toysa keltiyyah kaal kelit.
- 10. Kaadu koros koo kee ku diinik ittaamal isbiraay qaxmeqe cabtih ken cab.
- 11. Kaadu Nabiyow yoo kee tama yaayoota dirabboysa maray niqmatat yani ittah cabaay! Dago wakti keenih ab.

بنْ ____ أَللَّهِ ٱلرَّحْمَازِ ٱلرَّحِيرِ يَتَأَيُّهَا ٱلْمُزَّمِّلُ ١

قُرُ ٱلَّيْلَ إِلَّاقِلِيلَا ٥

نِّصْفَهُ وَأُوانَقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا ٣

أَوْزِدْ عَلَيْهِ وَرَبِّل ٱلْقُرْءَ انَ تَرْتِيلًا ٥

إِنَّا سَنُلْقِي عَلَىٰكَ قَوْلَا ثَقِيلًا ۞

إِنَّ نَاشِئَةَ ٱلَّيْلِهِيَ أَشَدُّ وَطَا وَأَقُومُ قِيلًا ٦

إِنَّ لَكَ فِي ٱلنَّهَارِ سَبْحَاطُويلًا ۞ وَٱذْكُرُ ٱسْمَرَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا ٥

رَّبُّ ٱلْمَشْرِقِ وَٱلْمَغْرِبِ لَآ إِلَّهَ إِلَّاهُو َفَٱتَّخِذْهُ وَكُلُا اللهِ

وَٱصۡبۡرِعَٳٚؠؘمَايَقُولُونَ وَٱهۡجُرۡهُمۡهَاجَرَاجَمِيلَا٣

وَذَرْنِي وَٱلْمُكَذِّبِنَ أَوْلِي ٱلنَّعْمَةِ وَمَهَّلَهُمْ قَلىلًا ١

- **12.** Diggah usun ni garil axoowaa kee jaciim deqsitta girá lon.
- 13. Kaadu uma maaqoy serko ley katlak oobe waytaa kee ken qansarissa digaalá lon.
- **14.** Baaxoó kee qaleelá tangayye ayróy, qaleelá caxitta burta takke.
- 15. Diggah nanu makki korosey farmoytay (Nabii Mucammad مَالِّسُهُ اللهُ الله
- **16.** Tokkel firqawni too farmoyta cineeh, gibdi digaalah kaa digaalle.
- 17. Toysa sinni nafsi too digaalak mannal catetton, meesi gibdah urru amqadoytit abta ayró, (Qhiyaamah ayró kinnuk) tengeddeenik.
- 18. Woo ayro meesî gibdah qaran qanxixah, Yalli is tamaatu waytaamah hee xagni yamaatuwaam raq mali.
- 19. Diggah ta aayoota sinaamah kassiisik, toysa qakkaloowaah, isi nafsih maqaané faxe num isi Rabbî fanah gita yabbaxay Yallak meesii kee taaqatal.
- 20. Nabiyow! diggah ku Rabbi atu barti salaatah waqdik teyna barak sidiica afak namma afak daguk raqtam kaak soltaah, aka adda garab kaak soltaah, aka adda kaadu sidocaytoh afa kaak soltam yaaxigeh, ku kataysiisik hortay

إِنَّ لَدَيْنَآ أَنكَالَاوَجَحِيمَا ١

وَطَعَامَاذَاغُصَّةِ وَعَذَابًا أَلِيمًا ١

يَوَمَ تَرَّحُفُ ٱلأَرْضُ وَلَيْجَالُ وَكَانَتِ ٱلْجِبَالُ كَدِيبَا مَّهِيلًا ۞

ٳؚؗٮؘۜٵٞۯۧڛڵٮؘٵٳڵؾڿؙڗڛؙۅڶۘٳۺ۬ۑۿٵۼؽؖڿؙڮػٵٙ ٲۯڛڵٮؘٵٳڬ؋ۯڠۅ۫ڹؘۯڛؙۅڶٳ۞

فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ ٱلرَّسُولَ فَأَخَذْنَهُ أَخَذَا وَبِيلًا ١

فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرَّةُ يَوْمَا يَجْعَلُ ٱلْوِلْدَنَ شِيبًا ۞

ٱلسَّمَآءُ مُنفَطِرُ إِبِدِّ عَانَ وَعُدُهُ وَمَفْعُولًا ١

إِنَّ هَاذِهِ مَتْلِكُرَةًۗ فَمَنشَآةَ ٱتَّخَاذَ إِلَىٰ رَبِّهِ م سَبِيلًا ۞

* إِنَّ رَبَكَ يَعَلَوْأَنَكَ نَقُومُ أَذَنَ مِن ثُلُثِي ٱلنَّلِ وَضَفَهُ، وَثُلُثُهُ وَطَلَإِهَةٌ مِّنَ ٱلنِّينَ مَعَكَ وَٱللَّهُ يُقَدِّرُ ٱلنِّلَ وَالنَّهَارَّعِلْمَأْنُ لَنَ تُحُصُوهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ فَأَقْوَءُواْ مَا تَيَسَّرَمِنَ ٱلْقُرْءَ اِنْ عِلْمَ أَن سَيكُونُ مِنكُم مَّرَضَىٰ وَءَاحُرُونَ يَضْرِيُونَ فِي ٱلْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِن kolluk tanî luk, yalli usuk bar kee laqo takkeh gide yaaxigeeh usuk ken waadoysa, yalli isin bar inkih salaatah soolak xintaanam duude waytaanam yeexegeeh, qafu siinih kak abeeh siinil xabbacoyseh, toysa barti salaatal ghuraanak siinih xabbacowtem akriya, yalli siinik biyaakita maray barti salaatah soolam duude waa siinit aneelem yeexegeh, kaadu aka maray yallih muxxo (rizqhi kinnuk) gurrusay baaxô bagul kabxah (tellemmo kinnuk) yangayyee kee aka maray yallih gital gaaduh yangicille siinik aneelem yeexegeh, toysa barti salaatal qhuraanak siinih xabbacowtem akriya, kaadu fardi salat elle faxxiima'nnal abaay, zakay waaiibik siinil tani acuwa, kaadu yallih fooca edde faxak sadahat ottocowwa, kaadu simaamey sinni nafsih magaanek tatrussu havteenem is vallih xaqul isin addunyal tatrusseenimik kayrih aysuk raqtaah galtoh nabuk raaqak tet geetton, kaadu yallak dambi cabti esserita, diggah yalli dambi cabtili xuwawli kinnik.

فَيْرًا وَأَعْظَمَ أَجْرًا وَٱسْتَغْفُ وا

1084

SUURAT AL-MUDDATHIR

Makkal Obte, 56 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Kee bududet yan Nabiyow!
- 2. Ugutaay sinam Yallih digaalák meesis!
- 3. Kaadu isi Rabbi eyneb!
- 4. Kaadu isi sara najaasak saytunnos!
- 5. Kaadu Yallat agleyta haanam kee raggate umaaneenak exxer!
- 6. Kaadu tu edde tassamgguh acwa maahin!
- 7. Kaadu ku Rabbih kacanu edde geytu waytaamal isbir!
- 8. Tokkel ugut Baantá fooximtu wayta waqdi.
- 9. Too ayró gibdi ayró.
- 10. Too ayró korosul xabcá mali.
- 11. Nabiyow! Yoo kee inâ bagut dibuk anuk gineh an num (waliid ibnul mughiira kinnuk) sittah cab.
- 12. Kaadu maggo maalu kah ecee num.
- 13. Kaadu kaallih geytimta xaylo kah ecee num.
- 14. Addunyal mano xabbacoysiyyah kah xabbacoyseeh farakka kah hee num.
- 15. Tohuk lakal xalay kee maalu kaah ossam qaagitaah sangeela.

؎ ٱللَّهِ ٱلرَّحَمَٰزِ ٱلرَّجِيرِ

تَأَتُّهُا ٱلْمُدَّثِّرُ ٦

وَيْنَانِكَ فَطَهِّرْ ١

وَٱلرُّجْرَ فَأَهْجُرْ ۞

فَإِذَا نُقِرَ فِي ٱلنَّاقُورِ ٨

وَحَوَلَهُ مُلَامَّتُهُ وَكَالًا

وَمَقَدتُ لَهُ وتَمَعِيدًا ١

نُوْيَظَمَعُ أَنَ أَزِيدَ ٥

Juzu' 29	1085	الجزء ٢٩	٧٤- سورة المدثر
----------	------	----------	-----------------

16. Caagid usuk elle yakkale inna hinna, diggah usuk naayoota cirdih angadduk suge.

17. Saytutticin qaley girák tani yawqeemih kaa dirkiseyyo.

74- Suurat Al-Muddathir

18. Diggah usuk isi nafsil cubbuseeh, massoyseh Nabii kee Qhuraan xagitik iyyuwaam.

19. Tokkel usuk abbarsimehik mannal massoysee ta uma xagit?

20. Tohuk lakal abbarsimehik mannal massoyseeh ta uma xagit?

21. Tohuk lakal usuk cubbii kee malat qagteh.

22. Tohuk lakal ceereeh fooca kaxxa ribiyyah ribe.

23. Tohuk lakal cakkit derre cabeeh, kaxxamariiniteh.

24. Tokkel Qhuraanak: ah tu hinna Mucammad naharsi marak baahe baab akke waytek iyye.

25. Ah tu hinna seehadâ maxcó akke waytek iyye.

26. Saqhar deqsitta girá kaa culseyyo, teetit cararaah tet digaalá tammoysuh.

27. Saqhar kinni girá maca koo tiysixxigeeh?

28. Is xagaral cado macabtaay, lafa macabta carrissa tet akke waytek.

29. Is xagar carissaah, dattossah.

30. Taban kee sagaal tet amol yan malaykak.

كُلِّ إِنَّهُۥ كَانَ لِآيَكِتِنَا عَنِيدًا ١

سَأْزُهِقُهُ وصَعُودًا ٧

ٳڹۜٙۿؙۥؚڡؘؙڴۘۯؘۅؘؘڨٙڐۜۯ۞

فَقُتِلَكِيْفَ قَدَّرَ ١

تُرَقُتِلَكِيفَ قَدَّرَ ٥

المُرَّنَظرَ اللهُ المُرَاثِ

المُرَّعَبَسَ وَبَسَرَ اللهُ

ثُمَّ أَدْبَرَ وَٱسۡتَكۡبَرَۗ

فَقَالَ إِنْ هَلَآ إِلَّاسِحْرُ يُؤْثُرُ ۞

إِنْ هَٰذَاۤ إِلَّا قَوْلُ ٱلۡبَشَرِ۞

سَأُصْلِيهِ سَقَرَ ١

وَمَآأَدُرَلِكَ مَاسَقَرُ ٥

لَاتُبْقِي وَلَاتَذَرُهُ

لُوَّاحَةُ لِلْبَشَرِ ۞

عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ ٥

31. Kaadu girá dacrisa mara malayka akke waytek maabinnino, Kaadu maabinnino ken ixxu koroosite marah aqayyaareey, kitab kah yontocowwime mari yasmitê gideh iyyaanam akke waytek, kaadu yeemene mari iimaan elle ossituuy, kitab kah yontocowwime maraa kee moominiin elle agaywaagite waytu, kaadu sorkocobbaxittet biyak le maraa kee koros Yalli tahat ceelalloh maca faxee ittuh. Tonnaah Yalli isih faxe mara makkovsaah isih faxe mara tirri haa, ku Rabbih qandé takkeh gide taaxigê matan kaa akke waytek, girá tu hinna is seehadah kassis takkemkeh iyyaanam akke waytek.

32. Koros elle takkale inna hinna, Yalli alsál xiibite.

- 33. Kaadu Bari derre caba waqdil xiibite.
- 34. Maaci ifá waqdil xiibite.
- 35. Diggah, is (girá kinnuk) nabaamak tivak tevná.
- 36. Is seehadah meesissoh tan.
- 37. Siinik faxe mari magaanél taturay hinnay umaanél wadirrooway.
- 38. Ummaan nafsi abiteemit axawah yan.
- 39. Migdi maray moominiinih yani akke waytek.
- **40.** Jannat addal sitta esseraanah.
- 41. Umeyniitiy gira cultê caalat.

وَمَاجَعَلْنَا أَصْحَبَ ٱلنَّارِ إِلَّا مَلَتِكُمَّةً وَمَاجَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّافِتْنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ لِيَسْتَبْقِنَ ٱلَّذِينَ أُو تُواْ ٱلْكِتَكَ وَيَزْدَادَ ٱلَّذَينَ ءَامَنُوٓ أَالِمَنَا وَلَا يَرْتَابَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلْكِتَكَ وَٱلْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ ٱلَّذِينَ في قُلُوبِهِ مِمَّرَثُنِّ وَٱلْكَفِرُونِ مَاذَآ أَزَادَاللَّهُ بِهَاذَا مَثَكُ كُذَلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ مَن يَشَاءُ وَيَهَدِي مَن بَشَآةُ وَمَابِعَلَهُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّاهُو ۚ وَمَاهِيَ إِلَّا ذكرك للبَشَم اللهُ

إنَّهَا لَاحُدَىٱلْكُرُ ۞

- 42. Saghar degsitta girá maca sin culussee keenik iyyan?
- 43. Addunyal salat aba marâ lih salat abak masuginnino iyyan.
- 44. Kaadu tu mali askamuk masuginnino.
- 45. Kaadu umaanet giirisa marâ lih giirisak sugne.
- 46. Kaadu galtóh ayró (Qhiyaamah ayró kinnuk) dirabboysak sugne.
- 47. Asmat (Raba kinnuk) net xikki iyyam fanah.
- 48. Tokkel shafaaqat abá marih shafaaqatta tu keenih maxigta.
- **49.** A koros kassitit (Ohuraan kinnuk) derre kah cabtam maca lee?
- 50. Gilsime dibookolih innah.
- 51. Lubaakak kude waqdi.
- 52. Wonna hinnay keenik kulli seehadayti fakut tan kitooba iseh tantacawwimeeh geyam faxa.
- 53. Tonna hinnay diggah, usun ellecaboh ayrók ma meesitan.
- 54. Nummah ta Ohuraan usuk kassiisi elle kaskassoowa marah.
- 55. Tokkel kassitam faxa mari kaal kaskassoowah.
- 56. Kaal (Qhuraan kinnuk) kaskassowtam matan Yalli kah faxe num akke waytek, usuk (Yalla kinnuk) kak meesitoonu meesi caglitaah, dambi cabti caglita Rabbi kinni.

مَاسَلَكُهُ فِي سَقَرَ اللهُ

قَالُواْلَةَ نَكُ مِنَ ٱلْمُصَلِّينَ ٢

وَلَمْ نَكُ نُطِّعِمُ ٱلْمِسْكِينَ ١

وَكُنَّا نَحُونُ مَعَ ٱلْخَارِضِينَ ٥

وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوْمِ ٱلدِّين ١

حَقَّآ أَتَكَا ٱلْمَقِينُ ١

فَمَا تَنفَعُهُ مَ شَفَعَهُ أَلشَّا فِعِينَ ٥

فَمَالَهُمْ عَنِ ٱلتَّانَكِرَةِ مُعْرِضِينَ ٥

فَرَّتُ مِن قَسَوَرَةٍ ٥

بَلْ يُرِيدُكُلُّ ٱمۡرِي مِّنْهُمۡ أَن يُؤۡتِنَ صُحُفَا مُّنَشَّءَ أَنَّ

كَلِّكْ بَل لَّا يَخَافُونَ ٱلْآخِرَةَ ٥

كَلَّالَّهُ وَتَذُكَّرُةٌ ١

فَهَن شَاءَ ذَكَ وُهِ ٥

وَمَائِذُكُ وِنَ إِلَّا أَن يَشَاءَ ٱللَّهُ هُوَأَهُلُ ٱلتَّقُوكِ وَأَهْلُ ٱلْمَغْفَ وَ ٥

الجزء ٢٩ 1088

SUURAT AL-OHIYAAMA

Makkal Obte, 40 Aayat Takke

Fulte Racmattaav, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Diggah Yalli Qhiyaamah ayról xiibite.
- 2. Kaadu diggah moominti nafsiy isi yassacakkel xiibite.
- 3. Seehadayti (korosta kinnuk) kay lafoofi gaaboyse weennom yakka lee?
- 4. Yeey, nanu tet gaaboysenno, kay feeraarih exaaxi massosnam duudak.
- 5. Tonna hinnay, seehadayti isi foocal tanim dirabboysam faxa.
- 6. Qhiyaamah ayró maa waqdii iyyeh esseraamal? (kah esseram angasa)
- 7. Tokkel Mablá baditta wagdi,
- 8. Kaadu alsá diifi duugumta waqdi,
- 9. Kaadu ayroó kee alsá gaaboysimtaah inki arac yawqen waqdi.
- 10. Seehadayti: woo ayró (Qhiyaamah ayró kinnuk) anke kudnaa anke eleelitnaa iyya?.
- 11. Tonna hinnay eleelitan rike matan.
- 12. Woo ayró idyaa kee madab ku Rabbih xagu cagalah.
- 13. Seehadaytuh woo ayró taamak yuysukumem kee wadirroysem warsintah.

_ ٱللَّهِ ٱلرَّحِيرِ لَآ أُقۡسِمُ بِيَوۡمِ ٱلۡقِيَامَةِ ۞ وَلَآ أُقُسِمُ بِٱلنَّفْسِ ٱللَّوَّامَةِ ۞ أَيَحْسَبُ ٱلْإِنسَانُ أَلَّن نَجَّمَعَ عِظَامَهُ وَ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ اللَّهِ

بَكَىٰ قَلْدِرِينَ عَلَىٓ أَن نُسُوّى بَنَانَهُ وَ ٥

بَلْ يُرِيدُ ٱلْإِنسَانُ لِيَفْجُوا أَمَامَهُ وَ۞

يَسْعَلُ أَيَّانَ يَوْمُ ٱلْقِيكَمَةِ

فَإِذَا بَرِقَ ٱلْبَصَرُ ٥ وَخَسَفَ ٱلْقَمَرُ ٨ وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَٱلْقَمَرُ ٥

يَقُولُ ٱلْإِنسَانُ يَوْمَإِذِ أَيْنَ ٱلْمَفَرُ ۞

كَلَّالَاوَزَرَ ١ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَدِذِ ٱلْمُسْتَقَرُ ۗ ۞

يُنَبَّوُا ٱلْانسَانُ وَمَيذِ بِمَاقَدَّمَ وَأَخَّرَ ١

75- Suurat Al-Qhiyaama Juzu' 29 10	٧٥- سورة القيامة الجزء ٢٩ 89
14. Tonna hinnay, seehadayti isi nafsil isih sumaaqita.	بَلِٱلْإِنْسَنُ عَلَىٰ نَفْسِهِ عِ جَصِيرَةٌ ١٠٠٠
15. Kaadu Abeh yan uma taamak faxem malkitaamah woo malkit kaah xiqam mali.	وَلُوٓ أَلْقَىٰ مَعَاذِيرِهُو۞
16. Nabiyow wacyi kol ooba waqdi qhuraanat isi arraba masgayyin, raqsat kaak tasissikeemih fayxih.	لَاتُحْرِكْ بِهِ عِلْسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ قَ تَ
17. Diggah nel tan kaa liilil kaa gaabosnam, kee kay kiraati.	إِنَّ عَلَيْ نَا جَمْعَهُ وَوَقُرَّعَ اَنْهُ وِ ۞
18. Kaadu Nabiyow ni farmoyti jibriil gitak qhuraan kol nakriye waqdi, kaa ankacisaay tibbi ixxic, tohuk	فَإِذَاقَرُأْنَكُ فَٱنَّتِغَ قُرُءَانَكُو۞

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ ٱلْعَاجِلَةَ ۞

وَتَذَرُونَ ٱلْآخِرَةَ ١

تَظُنُّ أَن يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ ٥

كَلَّكَ إِذَا بَلَغَتِ ٱلتَّرَاقِ ٥

ikriy.

lakal usuk koo elle barse innal

20. Korosey caagid Isin elle takkalen inna hinna, ugut kee galtok tu matana ittaanamal, nummah isin addunyaa kee tet bilhada kicinton.

21. Kaadu isin akeera cabtaanaah,

22. Woo ayró mege marih Foocitte (qhiyaamah ayró kinnuk) iftah. 23. Isi Rabbî fanah wagitta.(woh mege

24. Kaadu woo ayró uma marih foocitte ribbimtah.

25. Kaxxa umaanéy xiiron lafoofi teetik edde taddigillee teetit akke

26. Nummah rooci (coxxo) kaxkaxxo

19. Tohuk lakal diggah kay baxxaqisiyyi nel yan.

teetih mataamittan.

mara kinnuk).

lem tasmiteh.

gufa waqdi.

27. Iyyi kaa daylisaa iyyan?

28. Kaadu diggah usuk (raba num) addunyak baxsimam yasmiteh. (raba kinnuk).

29. Kaadu sarba sarbat makitta.

30. Woo ayro (Qhiyaamah ayró kinnuk) seehadak beyto ku Rabbî fanah takke.

31. Tokkel korosti Yallih farmoytaa kee qhuraan manummaysinnaay, salat maabinna.

32. Takkay immay qhuraan dirabboyseeh, iimaanat derre cabe.

33. Tohuk lakat isi marâ fanah kaxxamariinitak gexe.

34. Fingi koh yan, kaadu fingi koh yan.

35. Tohuk lakal fingi koh yan kaadu finqi koh yan.

36. Seehadayti foyyah annaak calayah yanitay kaa iyyoonuwaanam vakkalee?

37. Seehadayti daacoyti tiffoytay maxaxat caxaanak vekkeh manannaa?

38. Tohuk lakal dabloytak yekkeeh, Yalli kaa gineeh, kaa masssoyseeh, weelo kaa yeymeege.

39. Tokkel namma qaynat kaa abé lab num kee say numuh anuk.

40. Yallay toh abe rabtem yaynuwweemih qamal geytoli hinnaa? (yeey kinnih).

وَظِنَّ أَنَّهُ ٱلْفَاقُ ٨

وَٱلۡتَفَّتِٱلسَّاقُ بِٱلسَّاقِ ٥ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَ إِذْ ٱلْمَسَاقُ ١

فَلَاصَدَّقَ وَلَاصَلَّا، ٥

وَلِكِي كَذَّ بَوَتُولِّي شَ

ثُرَّزَهَبَ إِلَىٓ أَهۡلِهِ عِيۡتَمَطِّلَىۤ ﴿

أُوْلَىٰ لَكَ فَأُوْلَىٰ 🕾 ثُمَّ أَوْلَىٰ لَكَ فَأُوْلَىٰ كَ

أَيْحَسَبُ ٱلْإِنسَانُ أَن يُتْرَكِ سُدًى 📆

ٱلْوَيَكُ نُطُفَةً مِّن مَّنِيِّ يُمْنَى ٧٠٠

دُّ كَانَ عَلَقَةَ فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ ﴿

فَجَعَلَ مِنْهُ ٱلزَّوْجَيْنِ ٱلذَّكَرَوَ ٱلْأُنْثَىٰ ٥ أَلَيْسَ ذَالِكَ بِقَادِرٍ عَلَىۤ أَن يُحْتِي ٱلْمَهُ تَوَٰ ١٠٠٠

الجزء ٢٩

SUURAT AL-INSAAN

Madiinal Obte, 31 Aayat Takke

Fulte Racmattaav, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Nummah seehadaytut rooci haanak duma dabaanak xer (der) daban kaal tatre, usuk cusaanamay xagar kak xagaanah tuh suge kalah.
- 2. Diggah nanu seehadaytu lab num kee say numuk yengele daacoytih tiffak kaa ginne kaa naqayyaruh, (mokkorruh) tokkel yaabbeeh yable seehadaytu kaa abne.
- 3. Diggah nanu tirtô gitaa kee makô gita kaah baxxaqisneh moomintuy faatita akkee kee korostay yangadde akke yakke immay.
- 4. Diggah nanu korosuh, silsilootay ibitte keenik edde debraanaa kee. ogoogay fillittee kee gaboobi ittat keenik edde yaxeenii kee, sagiir degsitta giráy ken carrisa keenih massosne.
- 5. Diggah mege mari galoosay gocoyuk (kamri) kibuk taniy agleh kaafuur lek yaaquben.
- 6. Ama gocoyuy yaaqubeeniy kaafuur agleh edde yani, is daray Yallih naqoosa kak taaqube, usun ayfuxxukiyyah tet yayfuxxukeeniih, faxxa heen kabul tet beyan.
- 7. Ama mari axbuux (nadri) duudusaah, Qhiyaamah ayróy

هَلَأَتَى عَلَى ٱلْإِنسَانِ حِينٌ مِّنَ ٱلدَّهْرِ لَمْ يَكُن شَيَّعًا مَّذُكُورًا ١

إِنَّا خَلَقْنَا ٱلْإِنسَانَ مِن نُّطُفَةٍ أَمْشَاجٍ نَبَّتَلِيهِ فِعَلَنَهُ سَمِعَايَصِهُا ١

إِنَّا هَدَيْنَاهُ ٱلسَّبِيلَ إِمَّاشَاكِرًا وَإِمَّاكُفُورًا ٣

إِنَّا أَعْتَدْنَالِلْكُورِينَ سَلَسِكُ وَأَغْلَلُا وَسَعِيرًا ٥

إِنَّ ٱلْأَتِيَارِ يَشْرَبُونَ مِنَ كَأْسِ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ۞

عَيْنَا يَشْرَبُ بِهَاعِبَادُ اللَّهَ يُفَجِّرُ ونَهَا تَفْجِيرًا ﴿

وُفُونَ بِٱلتَّذِرِ وَيَخَافُونَ بَوْ مَاكَانَ شَرُّهُ وُمُسْتَطِيرًا ۞

umaané kak fixiixih tani Yallih digaalák meesitan.

- 8. Kaadu usun tumaliiy qayxixxuu kee seewaytu maagó yaskamen tet kacanu luk.
- 9. Cagalah nanu sin kah naskamem Yallih foocih taaga, galtoo kee faatit siinik elle mafanna iyyan.
- 10. Diggah nanu ninni Rabbik meesitna, gibdah fooci edde ribbiima (kamadima) ayrók (Qhiyaamah ayró kinnuk).
- 11. Tokkel Yalli woo ayróh umaanék ken reebiseeh, fooci ifuu kee wallé (farcat) keenih vecee.
- 12. Kaadu yisbireenimih sabbatah iannat kee cariiril ken galte.
- 13. Kay addal qaraakiyil kelitak, ayró mayablaanaay, kaxxa xabca mayablan.
- 14. Kaadu Kay cooxih silaaló keenit xayyowtah ken silaalisak, kaadu ama cooxih mexexih mafaala xabbacoowiyyah keenih xabbacowta.
- 15. Kaadu jannatti urruy ken yakdume keenit meekisah, mingiilay lakqok tanii kee kobboyyaayiy bililleelak (karaarit kinnuk) tani.
- 16. Bililleelay lakqok taniy usun elle faxaanah gidel kiyaasiyyah kivaaseeni.
- 17. Kaadu kay addal galoosay gocoyuk kibuk taniy agleh zanjabiil lek ken yafqen.

وَيُطْعِمُونَ ٱلطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِ ءِمِسْكِينَا وَيَتِيمَا وَأُسِرًا ٨

إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجَّهِ ٱللَّهِ لَانُرِيدُ مِنكُوْ جَزَآءَ وَلَا

إِنَّا نَحَافُ مِن رَّبَّنَا يَوْمًا عَبُوسَا قَمْطَرِيرًا ١

هُوَقَاهُمُ ٱللَّهُ شَرَّ ذَلِكَ ٱلْمَوْمِ وَلَقَّاهُمْ مَنْضَرَةً وَسُرُوزًا ١

وَجَزَنِهُم بِمَاصَبَرُواْجَنَّةً وَحَرِيرًا ١

مُتَّكِمِينَ فِيهَا عَلَى ٱلْأَرَآبِكِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَازَمْهَ رِيرًا ١

وَدَانِيَةً عَلَيْهِ وَظِلَالُهَا وَذُلَّكَ قُطُوفُهَا تَذْلِيلًا

وَيُطَافُ عَلَيْهِم بِالِيَةِ مِّن فِضَّةٍ وَأَكُواَبِ كَانَتُ

قَوَارِيرَاْمِن فِضَّةِ قَدَّرُوهَا تَقَدِيرًا ١

وَيُسۡقَوۡنَ فِيهَاكَأْسَاكَانَ مَزَاجُهَازَجِهَالَا ١

- **18.** Kay addal tan daray, salsabiil deqsittak yaaquben.
- 19. Kaadu jannatti urruy elle yanin caalatal elle waara keenit meekita, ken table waqdi luuluy fixiixiseeni ken takka le.
- 20. Kaadu jannatak faxe ikkeey wagittay, tokkel niqmatay weeloysoonu duude waanaa kee kaxxa Reeda table.
- 21. Anxaxin saray xabcin cariirik yanii kee gibdi cariirik yan sari ken xagaral yaniih, qado lakqok tan gabâ biriitat (cagooluk) billiiman, kaadu ken Rabbi yaaqubeenimiy saytuniy taahirik tanik ken yafqe.
- 22. Diggah ta galtó sin meqe taamoomih galto kinniih, sin taamoomi addunyal yalli raabiteeh yikcineh yan taamak sugte keenik iyyan.
- Diggah Nabiyow Qhuraan oobisiyyah nanu ninnih kol oobisne.
- 24. Nabiyow Ku Rabbih meklal isbiraay, korosuk dambit kaxaxah yan marih yab moggolinaay hinnay koroosannuu kee maxqawitit caddok tatreh yan marih yab moggolin.
- **25.** Kaadu ku Rabbih migaq Carraay, saaku xag.
- **26.** Kaadu barak tut kaah kummaataay, barak xer waktit salat kaah ab.

ئيَنَافِيهَا تُسمَّىٰ سَلْسَبِيلًا ١

؞۪ۅؘؽؙڟۅڡؙٛؗعؘڲٙۿؚڔۛۅڵۣۮڽؙٞڠؙڬۘۮؙۅڹٳۮؘٵۯؙۧؽؾؘۿؙڗ حَسِبْتَهُڗؙڵٷٞڶؙٷٵمۜٮٮٛٷۯٵ۞

وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّرَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلْكًا كَمِيرًا

عَلِيهُرْ ثِيَابُ سُندُسٍ خُضْرُ وَلِسۡتَلۡرِقُ ۗ وَحُلُوا۟ أَسَاوِرَ مِن فِضّة وِوَسَقَنهُ مَ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا۞

إِنَّ هَلَا كَانَ لَكُوْجَزَآءً وَكَانَ سَعْيُكُومَّ شَكُورًا ١

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ ٱلْقُرْءَانَ تَنزِيلًا ٣

فَاصِّبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعِّمِنْهُمْ ءَاثِمًا أَقَ كَفُورًا ۞

وَاذَكُرِ اَسْمَرَيِكَ بُكَرَةَ وَأَصِيلَا ۞ وَمِنَ الْيَتِلِ فَأَسْجُدْ لَهُ وَسَيِّحْهُ لَيْلًا طُوبِلًا ۞

- 27. Diggah tama mari (koros kinnuk) sissik tiya (addunya kinnuk) kicnoonuuh, qilsi ayroy ellecabol ken qambalta cabaanah (Qhiyaamah ayró kinnuk).
- 28. Nanu ken ginneeh gino keenik karriqqi hayne, kaadu nanu bayisnam fannek, bayissi ken hayneh ken innah yan maray kayrih keenik yayse ciggiilisiyyah ciggiilisenno.
- 29. Diggah tama suurá seehadah kassiisi, toysa isi nafsih maqaané faxe num, isi Rabbih gita yabbixe, iimaan kee meqe taamál.
- 30. Isin caagiidak hebeltô caagidiy faxxaana manton, Yalli faxeh akke waytek, diggah Yalli isi ginô caaloota yaaxigi, abba haamal naggaar kinni.
- 31. Yalli isi naqoosak isih faxe mara isi Racmat (jannat kinnuk) culsa, kaadu daalimiinih (koros kinnuk) akeeral qansarissa digaalá massoyse.

إِنَّ هَنَّوُلَآ يُحِبُّونَ ٱلْعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَآءَهُمُّ يَوۡمَاثَقَـلَا ۞

نَحَنُ خَلَقَنَاهُمْ وَشَدَدُنَا أَسْرَهُمُ وَإِذَا شِنْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَلَهُمْ تَبَدِيلًا ۞

ٳۣؗ۫ۮؘۜۿڬؚۄۦؾؙڶٛڮۯٷۜؖڞؘڶۺٵٙٵۘػؘۜۮٳڶڬۯؾؚڡؚ ڛؘۑؚۑڵڒ۞

وَمَاتَشَآءُونَ إِلَّا أَن يَشَآءَ ٱلنَّهُ إِنَّ ٱلنَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا عَ

يُدْخِلُ مَن يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَٱلظَّلِمِينَ أَعَدَّلُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۞

1095

SUURAT AL-MURSALAAT

Makkal Obte, 50 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Yalli ittâ lakleh itta kataata caacayal xiibite.
- **2.** Edde luk gibdi caacayay hawwug iyyal xiibite.
- 3. Kaadu yalli malaykay qubulta usuk faxa ikke beytay fixiixisiyyah kaa fixiixissal xiibite.
- 4. Edde luk yalli malaykay cakkii kee deedalaay, calaalii kee caraamu ittak baxissam kay xaquk luk obtal xiibite.
- Edde luk malaykay wacyi Yallih ambiyaa kee farmoytiitil oobissal xiibite.
- 6. Seehada Yallal malkit geewaytuh hinnay meesisso keenih yakkuh Yallih digaalák.
- Cagalah Qhiyaamâ caagidik isin elle xagnisinteenim akkelem Raqmali.
- 8. Tokkel Cutuk duugumaah diifi kak gexa waqdi.
- 9. Kaadu qaran qanxixaah, fakkiima waqdi.
- 10. Kaadu qaleelá riira (bula) takke waqdi.
- 11. Kaadu Yallih farmoytit kee ken ummattâ fanat mekla edde aban wakti muggaqsime waqdi.

<u>ؠ</u>ۺ؎؞ؚٱڵڷٙؗۘۘۅٱڵڗۜٞڂٙؽڒؚٱڵڗۣۜڿۑڝ؞ؚ

وَٱلْمُرۡسَلَاتِعُرۡفَا ۞

فَأَلْعَصِفَاتِ عَصِفَاتَ

وَٱلنَّشِرَتِ نَشْرًا ٦

فَٱلْفَارِقَاتِ فَرُقًا ١

فَٱلْمُلْقِيَاتِ ذِكْرًا ٥

عُذْرًا أَوْنُذُرًا ۞

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ ۞

فَإِذَا ٱلنُّجُومُ طُمِسَتَ ٨

وَإِذَا ٱلسَّمَاءُ فُرِجَتُ ٥

وَإِذَا ٱلْجِبَالُ نُسِفَتْ ۞

وَإِذَا ٱلرُّسُلُ أُقِّتَتَ ٥

12. Farmoytit edde waddiroysimtem Maa ayroóy?

77- Suurat Al-Mursalaat

13. Ginô fan edde meklaanaah edde Baxsan ayró, kah xagnisimeenim (woh Qhiyaamah ayró).

14. Kaadu seehadaytow maca koo tiysixxigeeh Baxsi ayroó kee tet gibdaabini kinnim?

15. Qhiyaamah ayro dirabboyse marah woo ayro finqi yan.

16. Naharsi marak Yallih farmoytit dirabboyse mara mafinqisinninoo?

17. Tohuk lakal wadirsi mara ken kataysenno.

18. Tonnah abba heenno umeyniitik (koros kinnuk).

19. Yallih inkittinaanee dirabboyse marah woo ayro (Qhiyaamah ayró kinnuk) finqi yan.

20. Seehaday boola le leek (daacoyta kinnuk) Sin ma gininninoo?

21. Edde luk sabhalal leeh dacayri le aracay (saynumih maxax kinnuk) bica let kaa ma hanninoo?

22. Yallih xaqul Yimixxige waktî fanah.

23. tokkel kaa ginnam dudneeh, yayse dudda lem nee.

24. Ni dudda dirabboysa marah woo ayro Finqi yan.

25. Baaxó aracay inkih sin yasgalleeh yabbixe maabinninoo?

لِأَيِّ يَوْمٍ أُجِّلَتْ ١

لِيَوْمِ ٱلْفَصَلِ ٣

وَمَآ أَدۡرَيٰكَ مَايَوۡمُ ٱلۡفَصۡلِ

وَيْلُ يُوْمَبِ ذِ لِلْمُكَدِّبِينَ ٥

أَلَوْنُهُ لِكِ ٱلْأُوَّلِينَ ١

ثُمَّ نُتِّبِعُهُمُ ٱلْآخِرِينَ ۞

كَذَٰلِكَ نَفْعَلُ بِٱلْمُجْرِمِينَ ۞

وَيۡنُ يَوۡمَعِ ِذِ لِّلۡمُكَدِّبِينَ ۞

ٱلۡرۡخَٰلُقَكُٰمُ مِّن مَّآءِ مَّهِينِ۞

فَعَلْنَهُ فِي قَرَارِمِّكِينٍ®

إِلَىٰ قَدَرِ مَّعَلُومٍ ١

فَقَدَرْنَا فَنِعُمَ ٱلْقَادِرُونَ ٣

وَيۡلُ يَوۡمَ بِذِ لِّلۡمُكَدِّبِينَ ۞

أَلَمْ نَجْعَلِ ٱلْأَرْضَ كِفَاتًا ٥

26. Siinik nuwwaamaay, rabteemih inkih.

- 27. Kaadu fayyale qaleelá teetil mahanninoo diggi tet haytuh, kaadu coboy leey salfa lek sin mafqinninoo?
- **28.** Ni niqmat yangaddee marah woo ayro Finqi yan.
- 29. Korosuk qhiyaamah ayró: jahannam giráh digaaláy dirabboysak sugteenî fanah gexa keenik iyyan.
- **30.** Gexaay iraawita jahannam giráh qiiriy sidiica luddalê fanah.
- **31.** Usuk Ma silaalisaay, giráh huurik xiqam malik.
- **32.** Diggah is kaxxa qarih gide yakke xinkilliq qambissa.
- 33. Usuk (xinkilliq kinnuk) Dat caawin gaala ceela.
- 34. Yallih meesisso dirabboyse marah woo ayro Finqi yan.
- Ta ayró dirableelá yabtaamih dudda mali. (Qhiyaamah ayró kinnuk).
- 36. Yaabaanamih idni keenih mayantacawwima edde yawqoonuh.
- **37.** Tama ayro dirabboysa marah woo ayro Finqi yan.
- 38. Qhiyaamah ayró korosuk iyyaanah: tah ginô fan edde meklaanaah baxsan ayró, sin kee naharsi mara edde gaabosneh.

أَحْيَآءَ وَأَمْوَاتًا ۞

ۅؘجَعَلْنَافِيهَا رَوَسِيَ شَلِمِخَتِ وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَّاءَ فُرَاتًا ۞

وَيُلُ يَوْمَبِذِ لِللَّهُ كَذِّبِينَ ٨

ٱنطَلِقُوٓا إِلَىٰ مَاكُنتُم بِهِۦتُكَذِّبُونَ ۞

ٱنطَلِقُوٓ إِلَىٰ ظِلِّ ذِي ثَلَثِ شُعَبِ ٦

لَّاظَلِيلِ وَلَا يُغْنِي مِنَ ٱللَّهَبِ ٣

إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرِكَٱلْقَصْرِ اللَّهِ

كَأَنَّهُ رُجِمَلَتُ صُفَرٌ ٦

وَيُلُ يَوْمَ إِذِ لِلْمُكَذِّبِينَ

هَنْدَايَوْمُ لَا يَنطِقُونَ ٥

وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ١

<u>ٷؽ۫</u>ڵؙؽؘٷٙڡٙؠۮؚڵؚڶڡؙػؘۮؚۜؠؠڹؘ۞

هَاذَا يَوْمُ ٱلْفَصِّلِّ جَمَعَنَاكُمْ وَٱلْأَوِّلِينَ ٢

- 39. Toysa Isin malá teelleenik, yi digaalak edde cattimtoonuh yoh malsita.
- 40. Ellecaboh ayro dirabboysa marah woo ayro Finqi yan.
- 41. Diggah Yallak meesite mari jannatal silalwaa kee daroorih addal van.
- 42. Kaadu caxâ mixuk faxxa haanamih addal vanin.
- 43. Keenik iyyaanah: akumaay aquba rufto luk, addunyal abbaasitten mege taamah sabbatah.
- 44. Diggah nanu tonnal galatna meqem abite mara.(moominiin kinnuk).
- 45. Jannatti niqmat dirabboyse marah woo ayro Finqi yan.
- 46. Yalli korosuk iyyah: addunyal megem akumaay dago wakti teetit hataka diggah isin umeyniitik, Yallat agleyta hayteenimih sabbatah.
- 47. Cisab kee galtoh ayro dirabboyse marah woo ayro Finqi yan.
- 48. Kaadu Yallah salat abaay kaah rammita keenik iyyeenik, salat kaah maabaanaay, kaah marammitan.
- 49. Yallih aayoota dirabboyse marah woo ayro Fingi yan.
- **50.** Toysa ta qhuraanay Yallih yab kinnih iyyal aamine weenik, maakitaabaay, maayaabaay kaak wadir elle yaaminoonu waanam.

فَإِن كَانَ لَكُو كَدُونَ ١

وَيۡلُ يُوۡمَٰعِ ذِ لِّلۡمُكَدِّبِينَ ٥

إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ فِي ظِلَال وَعُيُونِ ١

وَفُوكِكَهُ مِمَّا رَشِّيتُهُونَ ٢

كُلُواْ وَٱشْرَبُواْ هَنتَا بِمَاكُنتُهُ تَعْمَلُونَ ٢

إِنَّا كَذَالِكَ نَجْزِي ٱلْمُحْسِنِينَ ١

وَيْلُ يَوْمَهِذِ لِلْمُكَذِّبِينَ ٥

كُلُواْ وَتَمَتَّعُواْ قَلِيلًا إِنَّكُمُ تِجُرِمُونَ ٥

وَيْلُ يُوْمَدِدِ لِلْمُكَدِّبِينَ ٧

وَإِذَاقِلَ لَهُمُ أَرْكَعُواْ لَا يَرْكَعُونَ ١

فَيَأَيّ حَدِيثِ بَعَدَهُ وِيُؤْمِنُونَ ٥

1099

SUURAT ANNABÁ

Makkal Obte, 40 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Qhurayshi koros itta essertam maatiyaay?
- 2. Itta essertam naba xaagu. (woh qhuraan kee sooloh ayró).
- 3. Woh usun itta elle waan xaagu.
- 4. Wonna hinnay aaxigelon.
- 5. Tohuk lakal digga luk, aaxigelon.
- 6. Baaxó fidó siinih maabinninoo?
- 7. Kaadu qaleelá kadeeditte (xiikol) maabinninoo baaxoh?
- 8. Kaadu namma qaynatah sin ma gininnoo? (labim kee sayiimih anuk).
- 9. Kaadu sin xin sin xagarih raacat (rofto) maabinninoo?
- 10. Kaadu bar sartan ma abinninoo? (kay ditet).
- 11. Kaadu laqó quusi edde gurrussan wakti siinih maabinninoo?
- **12.** Kaadu digga le malciin sin amol maxisinninoo? (malcina qaran kinnuk).
- **13.** Kaadu ayro ifoytay hadiidigay cuumi le maabinninoo?
- **14.** Kaadu qamburrek taraaracinta lee moobisinninoo?

بِسْـــِهِٱللَّهَ ٱلرَّحْيَرِ ٱلرَّحِيبِ

عَمَّيَتَسَآءَلُونَ۞

عَنِٱلنَّبَإِٱلْعَظِيمِ ٢

ٱلَّذِيهُمۡ فِيهِ مُخۡتَلِفُونَ ۗ

نُرِّكُلُّا سَيَعْاَمُونَ۞ نُرُّكُلُّا سَيَعْاَمُونَ۞

أَلْهُ نَجْعَلِ ٱلْأَرْضَ مِهَدَا ۞ وَٱلْجَالَ أَوْتَادَا۞

وَخَلَقُنَاكُمُ أَزُواجًا ١

وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا ۞

وَجَعَلْنَا ٱلَّيْلَ لِبَاسَانَ

وَجَعَلْنَا ٱلنَّهَارَمَعَاشًا ١

وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَاشِدَادَا ١

وَجَعَلْنَاسِرَاجَاوَهَاجَاتُ

وَأَنزَلْنَامِنَ ٱلْمُعْصِرَةِ مَآءَ ثَجَّاجًا

78- Suurat Annabá

٧٨- سورة النبإ

15. Amboo kee baaxók ubukku ittam teetit nayyaaquh.

- 16. Kaadu garoobuy gaabuh yani. (bustanwa kinnuk).
- 17. Diggah, baxsi ayroy ginô fan edde baxsaana yimixxige wakti yekke. (qhiyaamah ayró kinnuk).
- 18. Baanta fuxsinta ayró butta buttah anuk tamaaten. (woh Qhiyaamah avró).
- 19. Kaadu qaran fakkiimaah, afoofi yakke ayró malaykah obtih.
- 20. Kaadu qaleelá gexsimtaah edde bakarbakar takke.
- 21. Digga luk jahannam girá woo saaku koroosite mara aracal gambalta gira tekke.
- 22. Is caddok taturleelah elle gaceyná tekke.(koros kinnuk).
- 23. Usun Tet addal amurruge wayta liggiditte daffeya maráh anuk.
- 24. Tet addal xabcaay, agubbu haanam matammoysan.
- 25. Nabam niqni lee kee girâ marih qasaalayi akke waytek.
- 26. Tamah keenih taguude galtó kinni. (ken uma taamák gexaak).
- 27. Diggah, usun fokkaaqok (cisaabak) meesitak suge weenimih sabbatah.
- 28. Kaadu ni aayoota dirabboysiyyah dirabboyseenimih sabbatah.
- 29. Ummaanim nesketteh (gaabosneh) kutbeh lawcal macfuuzul.

لِنُخْرِجَ بِهِ عَجَبًا وَنَبَاتًا ١

وَجَنَّاتِ أَلْفَافًا ١

إِنَّ يَوْمَ ٱلْفَصِلِ كَانَ مِيقَتَا ١

يَوْمَ يُنفَخُ فِي ٱلصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفُواَجًا ١

وَ فُتَحَت ٱلسَّمَاءُ فَكَانَتُ أَيُوا بَا ١

وَسُيِّرَتِ ٱلْجِيَالُ فَكَانَتُ سَرَابًا ١

إِنَّ جَهَنَّهُ كَانَتُ مِرْصَادًا ۞

لِّلطَّعِينَ مَعَابًا شَ

لَّبِثِينَ فِيهَآ أَحْقَابَاتُ

لَّا يَذُوقُونَ فِهَاكِرْ دَاوَلَاشَهَ الْأَكْ

إلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا ٥

جَزَآءَ وفَاقًا

إِنَّهُ مُكَانُواْ لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ١

وَكَذَّبُولْ عَايَنِتنَا كِذَّابُا ١

وَكُلَّ شَيْء أَحْصَلْنَاهُ كَتَاكُ

- 30. Toysa Tammoysa! Siinih osisnam mannu digaalák sa keenik iyyan.
- 31. Diggah Yallak meesita mari asallam le.(limayeenih).
- 32. Basaatin (masno) kee qinab lon.
- 33. Kaadu kagoona ley fooduh tani lon.(inki qumri le lon).
- 34. Kaadu galoosay gocoyuk kibuk tani lon.
- 35. Kay addal deedal maxcoo kee dirabboysiyyak tu mayaabban.
- 36. Tamah ku Rabbik galtoo kee acway dudda le kinni.
- 37. Qaranwaa kee baaxooy, ken nammayih fanal enni ittaamih Rabbiy fulte Racmatta le.Kaâ luk yaabaanamih dudda lem matana.
- 38. Jibriil kee malayka saffih gacca ittah solta ayro, num keenik mayaaba racmaan kinni Rabbi idini kah yeceeh cakkit yaabá num akke wavtek.
- 39. Toh nummah ayróy raq sinni, toysa Ellecabô magaane isi nafsih faxe num isi Rabbî fanah madaara yaallay iimaan kee mege taamáh abittol.
- 40. Diggah nanu xayi digaalál sin meesisneh, seehadayti kay namma gaba tuysukumem yable ayróy, korosti maganey burtá akkinniyoy edde iyyak.

فَذُوقُواْ فَلَن نَّزِيدَكُمْ إِلَّاعَذَابًا ٦

إِنَّ لَأُمُتَّقِينَ مَفَازًا ١

حَدَآبِقَ وَأَغَنَيَا وَكُواعِبَ أَيَّدُ اَيَاكُ

وَكَأْسَادِهَاقَاكَ

لَّا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغُواً وَلَا كَذَّا بَاكُ

جَوَآءً مِن زَّيِّكَ عَطَآءً حِسَابًا اللهُ

رَّبِ ٱلسَّمَوَتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَابِيْنَهُمَاٱلِتَّمَلَٰ لَا اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللّ

يَوْمَ يَقُومُ ٱلرُّوحُ وَٱلْمَلَيْحِكَةُ صَفَّاً لَّا يَتَكَاَّمُونَ الَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ ٱلرَّحْمَانِ وَقَالَ صَهَانَا ١

ذَلِكَ ٱلْيَوْمُ ٱلْحَقُّ فَمَن شَآءَ ٱتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ مَعَامًا ﴿ وَ اللَّهُ اللَّهُ

إِنَّآأَنَٰذَرۡنِكُمْ عَذَابَا قَرِيبَا يَوْمَ يَنظُرُ ٱلْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَكَاهُ وَيَقُولُ ٱلْكَافِرُ يَلَيْتَنِي كُنتُ تُرَبُّانَ

SUURAT ANNAAZIQAAT

الجزء ٣٠

1102

Makkal Obte, 46 Aayat Takke

Fulte Racmattaav, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Yalli koros roocitte gibdi siibiyyah siibta malaykal xiibite.
- 2. Kaadu moominiin roocitte caalih tayyaaqe malaykal xiibite.
- 3. Kaadu yalli giiruh giirissa malaykay Yallih amrih wacyi oobissaah tayyaagel xiibite.
- 4. Kaadu yalli qalaylih qalalta malaykay Yallih amri tagdabuh galaltal xiibite.
- 5. Kaadu Yalli isi amri bicissaah tagdube malaykal xiibite.
- 6. Tangayyi (Baaxo kinnuk) tangayyeh tan ayróy gino inkih edde rabta (toh naharsi baantá fuxsunta ayró kinnuk).
- 7. Nammey haytô baantá teetil katayta (toh ummaanim edde tanuwweeh edde ugutta baantá).
- 8. Woo ayró koros sorkocobbaxitte meesittah.
- 9. Ken intiita xixxibittaah tagunxeeh.
- 10. diggah nee innaa gacsimelem Rabneek lakal nuwwuk addunyâ manoh iyyan?
- 11. Rumutte lafoofi tikki inneek lakalaa addunyah gacsinnam?

؎ٱللَّهِٱلرَّحَمَٰزُٱلرَّحِيب

وَٱلسَّالِحَاتِ سَنَّحَاتُ

فَأَلْسَىقَت سَيْقًاكُ

فَٱلْمُدَبِّرَتِ أَمْرًا۞

يَوْمَ تَرْجُفُ ٱلرَّاجِفَةُ ٦

تَتَبَعُهَا ٱلرَّادِفَةُ ۞

أَبْصَارُهَا خَلِشْعَةٌ ٥ نَقُولُونَ أَءِنَّا لَمَ دُودُونَ فِي ٱلْحَافَرَةِ ٥

أُهُ ذَاكُنّاً عَظَمَانِّخَوَةً ١

12. Is toysa baxaysitteeh, kasaaritte madaara iyyen.

79- Suurat Annaazigaat

- **13.** Cagalah is ugut baanatah inki xongoló kinni.
- **14.** Tokkel usun inkih saahira deqsitta baaxol nuwwuk gaabowan (woh Qhiyaamah ayro kinnuk).
- **15.** Nabiyow Nabii Muusâ xaagi kol yemeetee?
- **16.** Kay Rabbi saytunnoowe daqaaray Tuwa deqsital kaah seece waqdi.
- 17. Firqawnâ fanah gex, diggah usuk caddok tatrehik kaak axcuk.
- **18.** Kaadu kaak ixxic: dambik saytunnowtaamih sangel maay litoo?
- 19. Kaadu ku Rabbih inkittinaanee kee kay taaqat edde yanim koh ascassoo kaak meesita num takkemkeh?
- **20.** Edde luk Nabii Muusa kaxxa astá kaa yuybulle.
- **21.** Edde luk firqawni kaa dirabboyseeh cineh.
- **22.** Tohuk lakal iimaanat derre cabeeh sissikuk gexe.
- 23. tokkel sinam kobxiseeh seeceh.
- **24.** Anu sin Rabbiy inkih daga Raaqa kinniyo iyye.
- **25.** Edde luk Yalli kaa digaaleh ellecaboh iyye maxcoo kee naharsi maxcol.

قَالُواْ تِلْكَ إِذَاكَرَةً كَاسِرَةً ١

فَإِنَّمَاهِيَ زَجْرَةٌ وَكِيدَةٌ ٣

فَإِذَاهُم بِٱلسَّاهِرَةِ ٥

هَلْأَتَىٰكَ حَدِيثُمُوسَيْنَ۞

إِذْنَادَنُهُ رَبُّهُ وبِٱلْوَادِ ٱلْمُقَدَّسِ طُوى

ٱۮ۫ۿؘڹٳڮؘ؋ؚۯٚٷۧڹٙٳڹۜڎؙۥڟۼٙؽ۞

فَقُلْهَللَّكَ إِلَىٰٓ أَنتَزَكَّىٰ ۞

وَأُهۡدِيَكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخۡشَىٰ

فَأَرَيْهُ ٱلْآيَةَ ٱلْكُبْرَيْنَ

فَكَذَّ بَوَعَصَىٰ ١

 ؿؖڗؘٲۮؘڹۯؽڛؘۼؽ۞

فَشَرَفَادَىٰ۞ فَقَالَ أَنَارَهُكُوا ٱلأَعْلَىٰ۞

فَأَخَذَهُ ٱللَّهُ نَكَالَ ٱلْآخِرَةِ وَٱلْأُولَى ٥

26. Diggah, firqawnaa kee digaalak kaa geyteemil Yallak meesita marah elle kaskassoowaanam edde tan.

- 27. Sinaamey ginoh gibduk raqtam siini innaa? hinnak qaranaay?xisoh kaa xisek.
- **28.** Kay amo fayya heeh kaa massoyseh.
- **29.** Kaadu kay bar dattoyseeh, kay laqó ayrô diifut yeyyeeqe.
- 30. Kaadu baaxó tohih lakal tet fidseh.
- 31. Teetik lee kee num kee lac akummu haytam teetik yeyyeeqe.
- **32.** Kaadu qaleelá xiikooluh baaxot daabiseh.
- 33. Sin kee sin lacih tuxxiqih.
- 34. Tokkel qhiyaamaa kee Kaxxa gibda tamaate waqdi. (woh nammay haytó baanta kinnuk.)
- 35. Toh Num abba heem edde kassita ayró.
- 36. Kaadu jaciim deqsitta girá yaybulleen saaku yable marah.
- 37. Tokkel yallih amrih cinat caddok tatre numuh tugactek.
- 38. Kaadu akeerak addunyâ mano muxxuse num.
- 39. Toysa diggah Jaciim deqsitta girá is kay orbeyná.
- **40.** Kaadu Isi Rabbih foocih soolok meesiteeh, isi nafsi umaanê fayxik waase numuh tugactek.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَن يَخْشَىٰ ۞

ءَأَنتُمْ أَشَدُّ خَلَقًا أَمِرُ السَّمَآءُ بَننَهَا

رَفَعَ سَمْكُهَا فَسَوَّلِهَا ٥

وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَلَهَا ۞

وَٱلْأَرْضَ بَعُدَذَٰلِكَ دَحَهَآ۞ ٱخۡرَجَ مِنْهَامَآءَهَاوَمَرْعَنْهَا۞

وَٱلْجِبَالَ أَرْسَلْهَا ١

مَتَعَالَّكُمْ وَلِأَنْعَمِكُونَ ٥ فَإِذَاجَآءَتِ ٱلطَّامَّةُ ٱلكُبْرَىٰ ﴿

يَوْمَ يَتَذَكَّرُ ٱلْإِنسَانُ مَاسَعَى ٥

وَبُرِّزَتِ ٱلْجَحِيهُ لِمَن يَرَىٰ

فَأَمَّا مَنطَغَىٰ اللهِ

وَءَاثَرَ ٱلْحَيَوةَ ٱلدُّنْيَا اللهُ

فَإِنَّ ٱلْجَحِيمَ هِيَ ٱلْمَأْوَىٰ ٢

وَأَمَّامَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ عَوَنَهَى ٱلنَّفْسَ عَنِ ٱلْهَوَىٰ ۞

- **41.** Toysa diggah jannat usuk kay orbeyná.
- **42.** Nabiyow Koros qhiyaamak soltima ma waqdiiy axcuk koo esserta?
- **43.** Atu tet ixxigak litom mantu tet keenih warissuh.
- 44. Tet ixxigá cagalah ku Rabbit taade.
- **45.** Cagalah atu teetik meesita mara meesiise (kade) kinnito.
- **46.** Diggah usun tet yablen ayró, addunya manol carraa kee hinnay saakuk sa tu suge wee marih innah gacca iyyan.

فَإِنَّ ٱلْجَنَّةَ هِيَ ٱلْمَأْوَىٰ ١

يَسْعَلُونَكَ عَنِ ٱلسَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَلْهَا ١

فِي مَ أَنتَ مِن ذِكْ رَلْهَا آنَ

ٳڬؘۯڽؚۜڬؙؙۘڡؙٮ۬ؾۿڵۿٙ۞ ٳؚڵۜڡؘۜٲٲ۫ٮؾؘڡؙڹۮؚۯؙڡؘڹۼٛۺؘۿٳ۞

كَأَنَّهُ مُنَّ وَمَرِيرَوْنَهَا لَهَ يَلْبَثُواْ إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَهَا ۞

SUURAT QABASÁ

Makkal Obte, 42 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Nabii Fooca ribbi heeh derre cabe.
- 2. Inti mali kaal yemeeteemih.
- 3. Nabiyow maca koo tiysixxigeeh usuk kok bartah yaniimit dambik saytunnoowa way?
- 4. Hinnay kassitaah, woo kassit kaa yanfiqe way?
- 5. Yallal yaamineemik Gaddalita numuh tugactek.
- **6.** Tokkel Atu kaat tafkuneeh, kaat agxitta.
- 7. Kol tanim matan usuk aaminewaah saytunnoowe waamah.
- 8. Sissikuk kol yemeete numuh tugactek.
- 9. Usuk Yallak meesitak. (woh inti mali kinnuk).
- Tokkel Atu kaak kalih marat agxitta.
- 11. Nabiyow atu kah abtenna hinna, diggah is kassiisi.
- **12.** Tokkel faxa num kaa kasah. (Qhuraan kinnuk).
- 13. Yalli yeynebe kitoobah addal yan. (woh Qhuraanay lowcal macfuuzul yani kinni).

عَبَسَ وَتَوَلَّقَ۞ أَنجَآءَهُ ٱلْأَعْمَىٰ۞ وَمَايُدُرِيكَ لَعَلَّهُ, يَزَكِّنَ۞

أَوْيَذًكُّرُ فَتَنفَعَهُ ٱلذِّكْرَيِّ ٥

أَمَّا مَنِ ٱسۡتَغۡنَى ٥

فَأَنتَ لَهُ وتَصَدَّىٰ ٢

وَمَاعَلَيْكَ أَلَّا يَزَّكِّي

وَأَمَّا مَنجَآءَكَ يَشْعَىٰ ٥

وَهُوَ يَخْشَىٰ ١

فَأَنتَ عَنْهُ تَلَهَّىٰ ١

كَلَّاإِنَّهَا تَذَكِرَةٌ ١

فَهَن شَاءَ ذَكَرَهُ قَ

في صُحُفِ مُّكَرِّ مَةِ ١

80- Suurat Qabasá Juzu' 30	٨٠- سورة عبس الجزء ٣٠ 1107
14. Is fayya le arac leeh saytunnowteh.	مَّرْفُوْعَةِ مُّطَهَّرَةٍ ۞
15. Is Taktube malaykah gabat tan.	ؠٲ۫ؽۮؚؽڛؘڡؘؘڗۊۣ۞
16. Massakaxxa le meqe malayka.	كِرَامِ بِمَرَرَةِ إِنَّ
17. Seehadayti abbarsimuk maxxu koroosinnu leeh!	قُتِلَ ٱلۡإِنسَنُ مَآ أَكۡفَرَهُۥ۞
18. Yalli macak kaa ginee naharsi adda?	مِنّ أَيّ شَيْءٍ خَلَقَهُ وَ ١
19. Tiffoytak (daacoytak) kaa gineeh ranko rankoh kaa caddoddoyseh.	مِن نُطْفَةٍ خَلَقَهُ, فَقَدَّرَهُ, اللهِ عَلَقَهُ وَفَقَدَّرَهُ اللهِ اللهِ عَلَقَهُ وَفَقَدَّرَهُ
20. Tohuk lakal gita kaah xabbacoyseh (woh inâ bagih mawqa kinnik).	. أَوْرَالْسَالِيلَ لِيَسْرَوْهُ وَهُ
21. Tohuk lakal kaa qidaah edde kaa yaaguqen magaq kaah abé.(woh kabri).	شِي عُرِينَ فَي اللَّهِ مِنْ مُعْرَضُهُ مِنْ مُنْ مُنْ مُنْ مُنْ مُنْ مُنْ مُنْ مُ
22. Tohuk lakal Yalli isih faxa waqdi kaa ugsa qhiyaamah ayró.	ثُوِّا ذَا شَآءَ أَنشَرَهُونَ
23. Tonna hinnay nummah (guddunuh Yalli kaak abá iyyeemiy kaa kah amrise maabinna.	كَلَّالُمَّا يَقْضِ مَاۤ أَمَرَهُو۞
24. Tokkel Seehadayti isi maaqô fanah cubbi luk wagitay.	فَلْيَنظُرِ ٱلْإِنسَانُ إِلَىٰ طَعَامِهِ ۦ ۞
25. Diggah nanu lee cayxih caxne qamburrek.	أَنَّا صَبَبْنَا ٱلْمَاءَصَبَّاتَ
26. Tohuk lakal baaxó qanxisiyyah qanxisne.	ثُرُّ شَقَقَنَا ٱلْأَرْضَ شَقَا ۞
27. Edde ambó teetit nuysubuke.	فَأَنْكَتَنَافِيهَا حَبَّا۞
28. Kaadu qinabaay, anxeexa.(saqi qayso).	وَعِنَبًا وَقَضْبَا ۞
29. Kaadu zaytuunuuy, tamiira (nakila kinnuk).	<u>وَرَيْتُوْ</u> نَا وَيَخَلَا

30. Kaadu masnoonay (bustaanway) kiboh tani.

80- Suurat Qabasá

31. Kaadu caxâ mixuu kee caxuwa. (qayso).

- **32.** Sin kee sin lacah tuxxiq takkê gideh.
- 33. Tokkel Qaddik tan xongoloy ayti waysissa tamaate waqdi. (qhiyaamâ xongolo kinnuk).
- 34. Too ayró num isi toobokoytak kuda.
- 35. Kaadu isi inaa kee isi abbak kuda.
- **36.** Kaadu isi barra kee isi xaylok kuda.
- 37. Woo saaku ummaan num keenik ise duddu haa caagidiy edde agxita le.
- 38. Too ayró meqe marih foocitte iftah.
- 39. Tasuuleeh wallittah.
- **40.** Kaadu woo saaku uma marih foocittel obol yan,
- 41. Ditii kee dité tet buulta.
- **42.** Woo mari usun gibdi korosuuy, gibdi umeyniiti.

وَحَدَآيِقَ غُلْبَاكَ

وَقَكِكُهَ لَهُ وَأَبَّا ١

مَّتَكَالَّكُوۡ وَلِأَنْكَمِكُونَ

فَإِذَا جَآءَتِ ٱلصَّآخَّةُ ٢

يَوْمَ يَفِرُّ ٱلْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ

ۅٙٲؙڡٟۜڡۦۅٙٲؘؠۑؚ؞ؚ۞ ۅؘڝٚڿڹؾؚڡۦۅؘؠؘڹڽه۞

لِكُلِّ ٱمۡرِي مِنْهُمۡ يَوۡمَعِ ذِسَا أَنُ يُغۡنِيهِ

وُجُوهٌ يَوَمَيدِ مُسْمَفِرَةٌ ۞ ضَاحِكَةٌ مُسْتَبْشِرَةٌ ۞ وَ وُجُوهٌ نَوْمَد عَلَمُهَا غَرَهٌ ۞

تَرْهَقُهَاقَتَرَةُ ۞ أُوْلَيۡإِكَ هُمُرَالُكَفَرَةُ ٱلْفَجَرَةُ ۞

1109

SUURAT ATTAKWIIR

Makkal Obte, 29 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Ayró xambaqsintaah diifi teetik kata waqdi.
- 2. Kaadu cutuk luuqa waqdi.
- 3. Kaadu qaleelá baaxô baguk gexsimtaah foyya takke waqdi.
- 4. Kaadu tabuni gaali loynamalita waqdi. (idqa gaalá kinnuk).
- Kaadu dubaali wariggâ gibdah gaaboysima waqdi.
- 6. Kaadu badwa giráh innah ursumta waqdi.
- 7. Kaadu nafsitte ise celtaamat xibbansinta waqdi. (woh meqe mara meqe marâ luk, uma mara uma marâ luk massoysan waqdi).
- **8.** Kaadu nuwwih yoogoqen awká esserinta waqdi.
- 9. Maa dambih qiddinteeh (tiggifimeeh) teetik axcuk.
- **10.** Kaadu aben taamá elle tan kitooba xayyoysintaah, fakkimta waqdi.
- **11.** Kaadu qaran laaracak siibima waqdi.
- **12.** Kaadu jaciim deqsitta girá ursuntaah, hadiidigsinta waqdi.

إِذَا ٱلشَّمْسُ كُوِّرَتْ ۞

وَإِذَا ٱلنَّجُومُ ٱنكَدَرَتْ

وَإِذَا ٱلۡجِبَالُ سُيِّرَتُ ۞

وَإِذَا ٱلْعِشَارُعُظِّلَتْ ۞

وَإِذَا ٱلْوُحُوشُ حُشِرَتُ ٥

وَإِذَا ٱلۡمِحَارُ سُجِّرَتُ ۞

وَإِذَا ٱلنُّفُوسُ زُوِّجَتُ ٧

وَإِذَا ٱلْمَوْءُودَةُ سُيِلَتُ۞

بِأَيِّ ذَنْبِ قُتِلَتْ ﴾

وَإِذَا ٱلصُّحُفُ نُشِرَتُ ۞

وَإِذَا ٱلسَّمَاءُ كُشِطَتْ ١

وَإِذَا ٱلْجَحِيمُ سُعِّرَتُ ١

وَإِذَا ٱلْحَنَّةُ أَذُلْفَتَ، شَ

عَلِمَتَ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتُ ١

فَلآ أُقۡسِمُ بِٱلۡخُنۡسِ

ٱلْجِهَارِ ٱلْكُنْسِ ١

وَٱلَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ ٧

وَٱلصَّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ

إِنَّهُ وَلَقَوَلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ١

ذِي قُوَّةً عِندَ ذِي ٱلْعَرِّشِ مَكِينِ ٦

مُطَاعِ ثُمَّ أَمِينِ ١

وَمَاصَاحِبُكُم بِمَجْنُونِ

وَلَقَدُ رَءَاهُ بِٱلْأَفْقِ ٱلْمُبِينِ ٣

وَمَاهُوعَكَى ٱلْغَيْبِ بِضَنِينِ ١

فَأَنْنَ تَذْهَبُونَ ١٠٠٠

13. Kaadu jannat Yallak meesita marah xayyoysima waqdi.

14. Too waqdi, nafsi maqaanek hinnay umaanek xayoysitem yaaxigeh.

15. Yalli laqó ifi kak qellita cutuukal xiibite.

16. Gexxa cutuukay isi aroocat qellittal xiibite

17. Kaadu bari dité baaha waqdil xiibite.

18. Kaadu maaci diifu baaha waqdil xiibite.

19. Diggah qhuraan massâ kaxxa le farmoytih (jibriil kinnuk) maxca.

20. Usuk (Jibriil kinnuk) caylaleeh fayya le arac le, qarshi le rabbih xaqul.

21. Wokkel malayka kaa oggoltaah, wacvil amaanat le.

22. Kaadu sin kataysa (Nabii kinnuk) cabuli akke waamal xiibite.

23. Nummah Nabii jibriil, Yalli kaa edde gine weelot ayro mawqa le gambik baxxaqqa le ikkel kaa vuble.

24. Usuk (Nabii kinnuk) wacyi gudduysiyyal cillaaleli hinna. (cinnaane li/gabâ gibda li).

25. Kaadu ta Ohuraan Yallih Racmatak xiiriyime sheetaanih maxca hinna.

26. Toysa anke gexxaanaah qhuraan dirabbosseenik?

- 1111
- 27. Usuk (Qhuraan kinnuk) gersim hinna, Yallak kassiisih insii kee jinnih oobe kitab akke waytek.
- 28. Siinik cakkii kee iimaanal soolam faxah yan numuh kassiisi.
- 29. Isin faxxaanam matakka Yallay ginô Rabbih yani faxah akke waytek.

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكُرٌ لِّلْعَالَمِينَ ١

لِمَن شَاءَ مِنكُوْأَن يَسْتَقِيمَ ۞

وَمَاتَشَآءُونَ إِلَّا أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ رَبُّ ٱلْعَالِمِينَ ٥

1112

SUURAT AL-INFITAAR

Makkal Obte, 19 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Qaran qanxixa waqdi.
- 2. Kaadu cutuk luuqa waqdi.
- Kaadu badwa sittal tanfuxxukumeeh, sittat tangale waqdi.
- 4. Magooqa fokkaqsimtaah addat sugtem iró ciggilsinta waqdi.
- 5. Woo waqdi ummaan nafsi yaaxigeh yuysukumem kee udurrusem taamak.
- 6. Kee seehadaytow maca koo duquurussaah ku Rabbiy cinda lek?
- 7. Kaay koo gineeh, koo massoyseeh soolo koo yeymeeqe.
- **8.** Isih faxxa hee weelol koo bicseeh gine.
- 9. Tonna hinnay, a korosey isin nummah gital matanin galtoh ayró dirabbossaana ikkalah.
- **10.** Diggah, sin dacrissa malayka dacayrih siinit tan.
- 11. Yallih garil massakaxxa le kutbe abta malayka sin taama dacrissam.
- 12. Isin abba haytaanam taaxigeh.
- 13. Diggah meqe mari jannatal yalli keenih yeceeh yan niqmatat yan.

إِذَا ٱلسَّمَاءُ ٱنفَطَرَتْ ۞ وَإِذَا ٱلْكُوَ لِكُ ٱنتَثْرَتِ ۞

وَإِذَا ٱلۡبِحَارُ فُجِّرَتُ۞

وَإِذَا ٱلْقُبُورُ بُعۡثِرَتَ۞

عَلِمَتْ نَفْسُ مَّاقَدَّمَتُ وَأَخَّرَتُ ٥

يَتَأَيُّهُا ٱلْإِنسَانُ مَاغَرَّكَ بِرَبِّكَ ٱلْكَرِيمِ ۞

ٱلَّذِي خَلَقَكَ فَسَوِّنِكَ فَعَدَلَكَ ٧

فِي أُيِّ صُورَةٍ مَّاشَآءَ رَكَّبَكَ ٥

كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِٱلدِّينِ ۞

وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَفِظِينَ ٥

كِرَامًا كَتِبِينَ ١

يَعَلَمُونَ مَاتَفَعَلُونَ ١

إِنَّ ٱلْأَبْرَارَلَفِي نَعِيمِ

14. Kaadu diggah umam aba mari (koros kinnuk) Jaciim deqsitta girah addal yan.

- **15.** Usun galtoh ayró (Qhiyaamah ayró kinnuk) tet culan.
- **16.** Kaadu usun teetik cerrita mara hinnon (inkinnah teetik mayawqan).
- 17. Kaadu maca koo tiysixxigeeh galtoh ayró kinnim?
- **18.** Tohuk lakal maca koo tiysixxigeeh, galtoh ayró kinnim?
- Woh ayroy nafsi nafsih tu edde xiqe waah, woo saaku amri Yalli le.

وَإِنَّ ٱلْفُجَّارَلَفِي جَعِيمِ

يَصۡلَوۡنَهَايَوۡمَٱلۡدِّينِ۞

وَمَاهُمۡ عَنْهَابِغَآبِبِينَ ش

وَمَآأَدُرَيْكَ مَايَوْمُ ٱلدِّينِ

ثُمَّمَآ أَذْرَىٰكَ مَايَوۡمُ ٱلدِّينِ۞

يَوَمَ لَاتَمْدِكُ نَفْسٌ لِنَفْسِ شَيْعً ۗ وَٱلْأَمْرُ يَوَمَهِ ذِيّلتِهِ ۞

SUURAT AL-MUTAFFIFIIN

Makkal Obte, 36 Aayat Takke

1114

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Keexoo kee midaan daggoysa marah finqaa kee digaala tan.
- 2. Usun Sinaamak keexitan waqdi dudsuta mara keexoo kee midaan.
- 3. Kaadu usun sinaamah keexeenik hinnay sinaamah miidaanise yakken waqdi daggoysaanah.
- 4. Woo mari diggah sinni magooqak ugtoonu waanam Mayasmitaanaa?
- 5. Nabah tan ayrot.
- **6.** Woh sinam ginô Rabbih foocal soltu wayta ayró cisab kee galtoh.
- Nummah asmatah! umá marih kitab baaxok gubal sijjiin deqsita aracay ceya lel yan.
- 8. Sijjiin kinnim maca koo tiysixxigeeh?
- 9. Kitaabay yunkuttubey gaba kak kaleeni kinni.
- Woo ayró finqi yan dirabboysa marah.
- **11.** Woh galtoh ayró (Qhiyaamah ayró kinnuk) dirabboysa mara.
- 12. Kaadu tet dirabbossam matan, ummaan caddok taturliy maggo dambilih yani akke waytek.

> ٱلَّذِينَ إِذَا ٱلْكَالُواْعَلَى ٱلنَّاسِ يَسْتَوْفُونَ۞ مَلْذَاكَالُوهُمُّ أَوْزَنُوهُمُ مُخْمِدُونَ۞

> > ٱڵٳؽڟؙؾؙ۠ٲ۠ۅؙؙڷؠۣٙڮٲٲ۫ؠۜٛۿۄۜؠٙۼؙۅڗؙۅؗڹٙ۞

لِيَوْمِعَظِيرِ۞ يَوَمَرِيقُومُ ٱلنَّاسُ لِرَبِّ ٱلْعَالَمِينَ۞

كَلَّاإِنَّ كِتَبَ ٱلْفُجَّارِلَفِي سِجِّينِ

وَمَآ أَذۡرَىٰكَ مَاسِجِّينٌ

كِتَابٌ مِّرْقُومٌ ۞

<u>وَيْلُ يَوْمَبٍ ذِ</u>لِّلْمُكَذِّبِينَ

ٱلَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ ٱلدِّينِ ۞

وَمَا يُكَذِّبُ بِهِ عَ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ٢

- 13. Ni Qhuraanih aayoota kaal yakriyen waqdi naharsi marih hayyayoonay tunkuttube iyye.
- 14. Tonna hinnay usuk Yallih kitaabâ ikkal, usun abak sugen uma taamoomi (dambi kinnuk) ken sorkocobaxitte buulteh Qhuraan nummaysaanamak.
- 15. Wonna hinnay diggah, usun (koros kinnuk) woo ayro (Qhiyaamah ayro kinnuk) sinni Rabbik rebsimaanaah kaa mayablan.
- **16.** Tohuk lakal diggah, usun jaciim deqsitta girá cula mara kinnon.
- Tohuk lakal: tah woo girah digaalay isin dirabboysak sugteeni keenik iyyan.
- 18. Nummah digga luk meqe marih (moominiin kinnuk) kitab jannatak fayya le aracay Qilliyyiin deqsital yan.
- **19.** Maca koo tiysixxigeeh Qilliyyuun kinnim?
- **20.** Woh kitaabay yunkuttubeeh, gaba kak kaleeni kinni.
- **21.** Yalli xayyoyseh yan malayka kaah sumaaqitta.
- 22. Diggah meqe mari jannatal yalli keenih yeceeh yan niqmatat yan.
- 23. Sinni Rabbii kee usuk keenih massoyseemî fan Qaraakiy amok wagtan.
- **24.** Niqmatat yaniinim keenik ken foocitteh wir kee nooril taaxige.
- Liyyuk yan gocoyuy alifut yanik Ken yafqen.

إِذَا تُتَاكِعَ لَيْهِ ءَ ايَتُنَا قَالَ أَسَطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ١

كَلِّكَ بَلِّ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِ مِمَّا كَانُولَٰيْكَمِيبُونَ۞

كَلَّا إِنَّهُمْ عَن رَّبِيِّهُ يَوْمَ إِذِ لَّمَحْجُوبُونَ۞

ثُمَّ إِنَّهُ مُلْصَالُواْ ٱلْجَحِيرِ ١

ثُمَّ يُقَالُ هَذَا ٱلَّذِي كُنتُم بِهِ عَثُكَيِّبُونَ ۞

كُلَّاإِنَّ كِتَبَٱلْأَبْرَارِلَفِي عِلِّيِّينَ

وَمَآأَدُرَيْكَ مَاعِلِيُّونَ

كِتَابٌ مِّرْقُومٌ ١٠٠٠

يَشْهَدُهُ ٱلْمُقَرِّبُونَ ۞

إِنَّ ٱلْأَبْرَارَلِفِي نَعِيمِ ٣

عَلَى ٱلْأَرَآبِكِ يَنظُرُونَ ٥

تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ عِرْنَضْرَةَ ٱلنَّعِيمِ

يُسْ قَوْنَ مِن رَّحِيقٍ مِّخَتُومٍ ٥

- 26. Ellecabo kak miski suruylek, woo Niqmatih geytoh qalala mari galalay.
- 27. Kaadu tasniim degsitta darak tu kaat yasgalleen (daragu kinnuk).
- 28. Is (tasniim kinnuk) jannatti daray Yalli xayyoyseh yan mari kak yaaqube kinni.
- 29. Diggah, isi taama yoysomme mari (koros kinnuk), yeemene maral asaaluk sugen addunyal angasah.
- 30. Kaadu keenil dardaran (xaqxaqan) waqdi, intiitaa kee miniina sittah casak sugen keenit aban angasah.
- 31. Kaadu sinni marâ fanah yandabben waqdi, sattaluk andabbuk sugen moominiinit aben xagaa kee angasah.
- 32. Kaadu moominiin yablen waqdi, diggah a mari makkoote mara axcuk sugen.
- 33. Kaadu ama koros moominiin dacrisa marah anuk ma rubsuminnon.
- 34. Edde luk Ohiyaamah ayro, yeemene mari korosul yasuuleeh, angasah.
- 35. Sinni Rabbii kee usuk keenih massoyseemî fan Qaraakiy amok wagtan jannatal.
- 36. Koros addunyal abak sugte umaaneenaa kee dambittel galtimtee? Yeey, dudda le galtoh galtimte.

خِتَمْهُ ومِسْكُ وَفِي ذَلِكَ فَلْمِتَنَافَس ٱلْمُتَنَافِسُونَ ١

وَمِزَاجُهُ مِن تَسْنِيمِ ١

عَنَالَشْرَكِ بِهَاٱلْمُقَرِّبُونَ ١

إِنَّ ٱلَّذِينَ أَجْرَمُواْ كَانُواْ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ يَضَحَكُونَ ١

وَإِذَا مَرُّواْ بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ ٣

وَإِذَا ٱنقَلَبُوٓ أَ إِلَىٓ أَهْلِهِمُ ٱنقَلَبُواْ فَكِهِينَ اللَّهِ

وَإِذَا رَأُوهُمْ قَالُواْ إِنَّ هَنَوُلاِّهِ لَضَالُّونَ ٢

وَمَا أَرْسِلُواْ عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ ٢

فَٱلْيَوْمَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنَ ٱلْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ ٢

عَلَى ٱلْأَرْآبِكِ يَنظُرُونَ ٥

هَلَ ثُوِّبَ ٱلْكُفَّارُمَاكَانُواْ يَفْعَلُونَ 📆

الجزء ٣٠ 1117

SUURAT AL-INSHIQHAAQH

Makkal Obte, 25 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Oaran ganxixa waqdi, (woh Ohiyaamah ayró).
- 2. Kaadu isi Rabbih ayti yaceeh, kay amri oggolam cakkik kaal tan.
- 3. Kaadu baaxó fidsimtaah, farakka itta waqdi.
- 4. Kaadu tet addat tanim qambissaah, foyyah kak raqta.
- 5. Kaadu isi Rabbih ayti taceeh, kay amri oggoltam cakkik teetil tan.
- 6. Kee ta seehadaytow diggah, atu isi Rabbî fanah gexxaah, mege taama abtek hinnay uma taama abtek, tokkel atu ghiyaamah ayró kaat angoorewettooh abteemil koo galte le.
- 7. Tokkel Le kitab migdak kah vontocowwime numuh tu gactek, (moomintu kinnuk).
- 8. Toysa Sahalik tan fokkaaqoh (cisab kinnuk fokkaagime le sarriinoh.
- 9. Kaadu isi marâ fanah wallitak yandabbe.(jannatal).
- 10. Kaadu Le kitab kay xiiroonih derrek kah yontocowwime numuh tu gactek, (korosta kinnuk).
- 11. Toysa Sarriinoh fingaa kee baatih deerise le (seece le).

إِذَا ٱلسَّمَاءُ ٱنشَقَّتُ ٥

وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَاوَحُقَّتُ

وَإِذَا ٱلْأَرْضُ مُدَّتُ٣

وَأَلْقَتُ مَافِيهَا وَتَخَلَّتُ ٥

وَأَذِنَتُ لِرَبِّهَا وَحُقَّتُ ٥

يَتَأَيُّهُا ٱلْإِنسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَى رَبِّكَ كَدْحَا فَمُلَاقِيهِ ٥

فَأَمَّا مَنْ أُوتِي كِتَلْبَهُ وبِيمِينِهِ ع

فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابَايسِرًا ٨

وَيَنْقَلِبُ إِلَىٰٓ أَهْلِهِ عِمْسُرُ ورَا ١

وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَبَهُ وَرَآءَ ظَهْرِهِ ٥

فَسَوْفَ يَدْعُواْ ثُنُورًا ١

12. Urta girá culele tet niqua tammovsuh.

- 13. Diggah usuk addunyal isi marih addal wallitak suge.
- 14. Diggah usuk isi Rabbî fanah inkinnah aduure wayu waam vekkele.
- 15. Yeey, Yalli kaa gacsele! diggah kay Rabbi kaa yabalih sugeeh kay caalat yaaxigeh.
- 16. Yalli korta ayról ciggiila qasa caawil xiibite.
- 17. Kaadu bar kee usuk gaaboyseemil (yaskatteemil) xiibite,
- 18. Kaadu alsal xiibite, noori teetik duuda waqdi.
- 19. Diggah gurraak gurral (caalataak caalatal) koretton sinaamey.
- 20. Toysa kah aamine waanam maca loonuu? (koros kinnuk).
- 21. Kaadu Ohuraan keenil yankirriyime waqdi, Yallah kah kummaate waanaah kah rammite waanam macalon?
- 22. Tonna hinnay, koroosite mari rabak lakal ugut yanim dirabboysah.
- 23. Yalli yaaxigeh usun sinni sorkocobbaxittet gellissi haanam. (ginaadi kee koroosannuk).
- 24. Toysa nabiyow ken aytikumus gansarissa digaalál.
- 25. Kinnih immay yeemeneeh mege taamoomi abbaasite mari, aggiriqqe sinni galto le akeeral.

وَيَصَيْلُ سَعِيرًا ١

إِنَّهُ رَكَانَ فِي أَهْلِهِ عِ مَسْرُورًا ١

إِنَّهُ وَظُنَّ أَن لَّن يَحُورَ ١

بَكَيْ أِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ = بَصِيرًا ١

فَلَآ أُفۡيَهُم بِٱلشَّفَق ١

وَٱلَّيْلِ وَمَاوَسَقَ ۞

وَٱلْقَ مَرِإِذَا ٱتَّسَقَ ٥

لَتَرْكَابُنَّ طَبَقًا عَنطَبَقِ ٥

فَمَالَهُمْ لَا ثُوْمِنُونَ ١

وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ ٱلْقُرْءَ إِنَّ لَا يَسْجُدُونَ ١٠٠٠

بَلِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ يُكَذِّبُونَ ٢

وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ ٣

فَبَشِّرْهُم بِعَذَابِ أَلِيمِ ١

إِلَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمَلُواْٱلصَّالِحَاتِ لَهُمْ أُجْرُ عَبِرُ مَمْنُونِ ٥

SUURAT AL-BURUUJ

Makkal Obte, 22 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Yalli mafdagoogi le qaraanal xiibite.
- 2. Kaadu Yalli isi naqoosa gaaboysu waamah xagana keenih edde hee ayrol xiibite (woh Qhiyaamah ayró).
- 3. Kaadu sumaaqitée kee, elle sumaaqiteynal xiibite.
- 4. Moominiin elle digaaluh Baaxó dageeh qanxise mari abbarsimeh.
- 5. Bocot urta gibdi girá elle ursan. (yeemene mara edde carrisoonuh).
- **6.** Usun woo waqdi tet amol daffeyak yenen.
- 7. Usun yeemene maral baahaanamal gaabowwu iyyeenih assalaalaquk sugen.
- Ken kah digaaleenim matan, Yallay mayso leeh fayla lel yeemeneenim akke waytek.
- Kaay qaranwaa kee baaxô mulki le (kobor le), kaadu Yalli ummaanim yabali kinniih kaak qellittam matan.
- **10.** Diggah moominiinih tan labhaa kee moominiinih tan sayyó girat carrise mari, tohuk lakat atoobee

بِنْ ____ِٱللَّهِٱلرَّحْمَزِٱلرَّحِي ___

وَٱلسَّمَآءِ ذَاتِٱلْبُرُوجِ ١

وَٱلْيَوْمِ ٱلْمَوْعُودِ ١

وَشَاهِدِ وَمَثْمُهُودِ ٢

قُتِلَ أَصْحَابُ ٱلْأُخَدُودِ ۞

ٱلنَّارِذَاتِٱلْوَقُودِ۞

إِذْهُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ ۞

وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِٱلْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ٧

وَمَانَقَمُواْ مِنْهُمْ إِلَّا أَن يُؤْمِنُواْ بِاللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَمد ۞

ٱلَّذِي لَهُ مُلْكُ ٱلسَّمَوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدُ ۞

ٳڹۜٲڶٙڍۑڹؘڣٙؾؗۏؙٲڷڡٛ۫ۅٝڡؚڹؽڹؘۅؘڷڶڡٛۅٝڡۣٮؘٛؾؚڞؙڗؗڷؠٙؿؙۅؙؽۅ۠ ڣؘڵۿؙڂڔۛۼۮڶڔؙجؘۿڂۣٞۅڶۿڂ؏ڬۮڔؙڷڴڔۣيقؚ۞ weenik, usun jahaannam digaalá lon. Kaadu ken carrissa digaalá lon.

- 11. Diggah, yeemeneeh mege taamoomi abbaasite mari, jannatittey guba weeqaytitte kak gexxa lon, toh kaxxa maffaafa kinni.(asallama).
- 12. Diggah, ku Rabbik xibix kaxxam gibdi digaalah yabbixe waqdi.
- 13. Diggah usuk ginó suge waytik gimbisaah, ken bayseek geeral ken gacisah.
- 14. Kaadu usuk dambi cabtiliiy, kacanu le Rabbi moominiinih.
- 15. Qarshi le Rabbiy nabna le kinni.
- 16. Isih faxxa haam abe kinni.
- 17. Nabiyow isi ambiya dirabbosse Qandeh xaagi koo gufee?
- 18. Firqawnaa kee samuud degsita mara kinni
- 19. Wonna hinnay koroosite mari ku dirabboysiyyat yan.
- 20. Yalli keenik derrek marot ken vabbixe.
- 21. Koros kaa elle weelossa inna hinnay, usuk Qhuraanay nabna le kinni.
- 22. Usuk daccarsime luucih addal yan. (lowcal macfuuz kinnuk).

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّلِحَتِ لَهُمْ جَنَّتُ تَجْرِي مِن تَحَتِهَا ٱلْأَنْهَزُّذَ لِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْكُدُرُ ١

إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدُ اللهُ

إِنَّهُ وهُوَيُبُدِئُ وَيُعِيدُ ٣

وَهُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلْوَدُودُ ١

ذُوٱلْعَرِشِ ٱلْمَجِيدُ

فَعَّالُ لِّمَا يُرِيدُ ١

هَلْ أَتَكَ كَدِيثُ ٱلْجُنُودِ ١

فْ عَوْنَ وَثَمُودَ ١

بَلِٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فِي تَكْذِيبِ اللَّهِ

وَٱللَّهُ مِن وَرَآيِهِم لِّحُيظُ ٥

بَلْ هُوَ قُرْءَ انٌ مِّحِدُ ١

فِي لَوْحِ مَّحَفُوظِ ٢

٨٦- سورة الطارق

SUURAT ATTAARIOH

الجزء ٣٠

Makkal Obte, 17 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Yalli qaran kee bar mira cutuktal xiibite
- 2. Kaadu maca koo tiysixxigee bar mira cutukti kinnim?
- 3. Usuk bolok iyya cutuktay, diifut dite boohavsa kinni.
- 4. Hebeltô nafsi mayan malaykatti dacayrih amol kaak yanih akke wavtek.
- 5. Toysa Seehadayti wagitay cubbusay kak ginniimem.
- **6.** Usuk leey (woh daacoyta kinnuk) sissikuk kagittak ginniime.
- 7. Numtin xiiron kee barrah aliilik fanak tawge.
- 8. Diggah tohuk kaa gine Rabbi kaa gacsaamah duddali kinni. rabeek lakal.
- 9. Kassit! Niyaayik lubbittet qellittem fokkaqsimtaah tamballu wayta ayro (woh Qhiyaamah ayró).
- 10. Toysa Usuk cayla maliiy, cateyna mali.
- 11. Yalli qaraanay qagaa-qagita roblel xiibite.
- 12. Kaadu baaxoy teetik tawgeemit baqittal xiibite.

بِسْـــهِ ٱللَّهِ ٱلرَّحَمَٰزُ ٱلرَّحِيرِ

وَٱلسَّمَآءِ وَٱلطَّارِقِ ۞

وَمَآأَذُرَىٰكَ مَاٱلطَّارِقُ ٢

ٱلنَّجْمُ ٱلثَّاقِبُ ٦

إِن كُلُّ نَفْسٍ لِّمَّاعَلَيْهَا حَافِظُ ٢

فَلْيَنظُر ٱلْإِنسَانُ مِمَّخُلِقَ ٥

خُلِقَ مِن مَّآءِ دَافِقٍ ٥

يَخَرُجُ مِنْ بَيْنِ ٱلصُّلْبِ وَٱلتَّرَابِبِ

إِنَّهُ عَلَىٰ رَجْعِه عَلَقَادِرٌ ٨

يَوْمَ تُبْلَى ٱلسَّرَآبِرُ ٥

فَمَالَهُ ومِن قُوَّةِ وَلَانَاصِرِ ١

وَٱلسَّمَآءِ ذَاتِٱلرَّجْعِ ١

وَٱلْأَرْضِ ذَاتِ ٱلصَّدْعِ ١

- **13.** Diggah Qhuraan yani deedalak baxissa maxcó kinni.
- 14. Kaadu usuk digir hinna.
- **15.** Diggah usun Nabiih uma malah malsan.(koros kinnuk).
- 16. Kaadu wohuk gibdi malah anu keenih malsa cakki yambulleemkeh.
- 17. Tokkel Nabiyow Koros qambaalis, digaalah obtit keenih maqataatakinaay dagoh gide ken qambaalis.

إِنَّهُ ولَقَوْلُ فَصْلُ ١

وَ مَاهُوَ بِٱلْفَةِ لِي

إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ١

وَأَكِيدُ كَيْدُالَ

فَهِ لِ ٱلْكَفِرِينَ أَمْهِلُهُمْ رُوَيْدًا ١

SUURAT AL-AQLAÁ

Makkal Obte, 19 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Ku Rabbiy kaxxa fayya leh migaq saytunnos!.
- 2. Yallay ginoona gineeh massoyséh migaqa.
- 3. Kaadu Kaay tu isih elle faxxa hee innal caggudusey gino tirri hee tet celtaah teetik faxximtaamah.
- 4. Kaadu Kaay anxax qayso baaxok yeyyeeqeh.
- 5. Tohuk wadir kafteeh data ruma tet abe.
- Nabiyow ama qhuraan koo akriyisennooh, inkinnah kaa mahawwenta.
- 7. Yalli faxem akke waytek, diggah usuk tambulleem kee qellittam yaaxigeh.(maxcoo kee taamak).
- **8.** Kaadu maqaanê gita koh xabbacoysenno.
- 9. Tokkel Nabiyow isi mara Kassis! kassis tu-xiqek.
- **10.** Yallak meesitah yan num kassite lek.(moomintu kinnuk).
- 11. Kaadu gibdi umeyni kassitik axxeere-lek.(korosta kinnuk).

<u>ب</u>ِئْسِے ِٱللَّهَ ٱلرَّحْمَانِ ٱلرَّحِيہے

سَبِّحِ ٱلسَّمَرَيِّكَ ٱلْأَعْلَى ۞

ٱلَّذِي خَلَقَ فَسَوَّىٰ ۞

وَٱلَّذِي قَدَّرَفَهَدَىٰ ٦

وَٱلَّذِيٓ أَخْرَجَ ٱلۡمَرۡعَىٰ ۞

فَجَعَلَهُ وغُتَاآةً أَحْوَىٰ۞

سَنُقَرِئُكَ فَلَاتَنسَيَ ٦

إِلَّامَاشَآءَاللَّهُ إِنَّهُ ويَعَلَمُ ٱلْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى

وَنُيسِّرُكَ لِلْيُسْرَىٰ ﴾

فَذَكِّرُ إِن نَّفَعَتِ ٱلذِّكْرَىٰ ٥

سَيَذَّكُّرُمَن يَخۡشَىٰ ۞

وَيَتَجَنَّهُ الْأَشْقَى ١

الجزء ٣٠

- 12. Kaay kaxxa girá cula.
- 13. Tohuk lakal usuk tet addal marabaay, mayanuwwa.
- 14. Nummah isi nafsi dambik saytunnoyse num naggooweh.
- 15. Kaadu isi Rabbih migaq cuseeh kaa inkittoyseeh, wonnaluk salaate num.
- 16. Wonna hinnay isin addunyâ mano muxxussan akeerak.
- 17. Akeera mano tayseeh, raqtaah waartah.
- 18. Diggah tama sin kassisnem naharsi kitoobal tan.
- 19. Toh Nabii Ibraahim kee Nabii Muusal obte kitooba.

ٱلَّذِي يَصْلَى ٱلنَّارَ ٱلْكُرْمِي شَ

ثُمَّ لَايَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْوَى شَ

قَدَّأَفَلَحَ مَن تَزَكِّي ١

وَذَكَرَٱسْمَرَبِّهِ عِفْصَلِّينَ

بَلْ تُؤْثِرُونَ ٱلْحَيَوةَ ٱلدُّنْيَا ١

وَٱلْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَىَ ١

إِنَّ هَنِذَا لَهِي ٱلصُّحُفِ ٱلْأُولَىٰ ١

صُحُف إِن اهِم وَمُوسَىٰ ١٠

الجزء ٣٠ 1125

SUURAT AL-GHAASHIYAH

Makkal Obte, 26 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Nabiyow Qhiyaamah ayroy Ghaashiya deqsittah xaagi koo gufeh innaa?
- 2. Woo ayro Koros foocitte tagunxeeh digaalat.
- 3. Is addunyal umaaneenâ taamittaah, akeeral girah addal digaalâ taqabta.
- 4. Nignah solak tan girá culta.
- 5. Nignâ gibdah facta darah leek tet yafqen.
- 6. Usun maaqó malon uma caxay dariiq deqsitta akke waytek.
- 7. Is magablussaay, qululuk xiqtam mali.
- 8. Moominiin foocitte woo ayro saytuniih wir itta.
- 9. Addunyal abitte isi mege taama takcineeh ruffu itta akeeral.
- 10. Fayya iyya jannatih addal.
- 11. Uma yab kay addal ma taabba.
- 12. Kay addal gexxa dara tan.
- 13. Fayya iyya qaraakiy kay addal yan.
- 14. Kaadu kobboyaayiy maaqabah massoysimteeh daroorî qaxal heeni kay addal tan edde yaaquboonuh.

هَلْ أَتَىٰكَ حَدِثُ ٱلْغَشْيَةُ ۞

وُجُوهٌ وَقَمَا ذَخَاشَعَةً ١

عَامِلَةٌ نَّاصِيَةٌ ٥

تَصْلَا نَارًا حَامِكَةً ٢ تُسْقَىٰ مِنْ عَيْن ءَ إِنيَةِ ۞

وُجُوهٌ يَوْمَدِذِ نَاعِمَةٌ ٨

لِّسَعْيهَا رَاضِيَةٌ ١

في جَنَّةِ عَالِيةٍ ١

فه ما و و وو محتي في محتي

وَأَكُواكُ مَّهُ ضُهُ عَدُّكُ

- 15. Kaadu Rooruh tan barkumaami (makaddid) kav addal tan.
- 16. Kaadu fidut tan fidooda kay addal tan.
- 17. Ta koros gaali elle ginniime inna ma wagittaay ma cubbussaa?
- 18. Kaadu qaran fayya elle heen inna?
- 19. Kaadu galeela elle dabsimteeh, karersimte inna?
- 20. Kaadu baaxó elle fidsimte inna?
- 21. Toysa kassis! Nabiyow atu cagalah kassiisé kinnitok.
- 22. Atu iimaanah ken dirkisa num hinnito.
- 23. Kinnih immay iimaanat derre cabeeh, koroosite num,
- 24. Toysa Yalli kaxxa digaalah kaa digaale le.
- 25. Diggah ken madaara nee fan akkele rabeeniik lakal.
- 26. Tohuk lakal diggah ken cisab (fokkaaqo) kee galtó nel tan.

وَ نَمَا رِقُ مَصْفُو فَةٌ ١٠٠٠

أَفَلَا يَنظُرُونَ إِلَى ٱلَّإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ۞

وَإِلَى ٱلسَّمَآءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ١ وَإِلَى ٱلْجُبَالِ كَيْفَ نُصِيَتُ اللَّهِ

وَإِلَى ٱلْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ١٠٠ فَذَكَّهُ إِنَّمَا أَنتَ مُذَكِّرٌ إِنَّمَا أَنتَ مُذَكِّرٌ ١

لَّسَتَ عَلَيْهِم بِمُصَيْطِرِ اللهِ

إِلَّامَن تَوَكَّلُ وَكَفَرَ ﴿

فَنُعَذِّئُهُ ٱللَّهُ ٱلْعَذَاتِ ٱلْأَكْبَرَ ٢

إِنَّ إِلَيْ نَآ إِيَا بَهُ مْ ٥

ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَانِهُم ٥

SUURAT AL-FAJR

Makkal Obte, 30 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Yalli maacal xiibite.
- 2. Kaadu qarafah alsak naharsi tabna baral xiibite.
- 3. Kaadu ummaan iimik nammay takkem (xibbaan) kee alluudah taniimil xiibite.
- 4. Kaadu bari yamaate waqdii kee bari dardara waqdil xiibite.
- 5. Tama hiimiy yalli elle xiibitet kas le numuh kaa xiqtah tan xiiba tanii? yeey, tanih.
- 6. Ma tablannaa! Nabiyow ku Rabbi Qaad deqsita marak kah abenna?
- 7. Usun Iram deqsittâ kedoy kaxxa caylaay fayya le xisne luk tene.
- 8. Is tet celtam Baaxô bagul kak ginniime wayte kedó kinni.
- 9. Kaadu Nabiyow ku Rabbi Samuud deqsita maray, qaleela ureeh, qarwah haysitek abem ma tablannaa Waad deqsita daqaaral?
- **10.** Kaadu Firqawnay xiikooluy (kadeeday) sinam edde digaala lek kah abe inna?
- 11. Usun caddok tatre mara baaxol.
- **12.** Edde luk usun tet addal umaane yeymeggee mara.

وَٱلْفَجۡرِ۞ وَلَيَالِعَشۡرِ۞

وَٱلشَّفْعِ وَٱلْوَتْرِ ﴾

وَٱلَّيۡلِ إِذَايَسۡرِ۞

هَلَ فِي ذَلِكَ قَسَّمُ لِّذِي حِجْرٍ ٥

أَلْمُ تَرَكَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ٢

إِرَمَ ذَاتِ ٱلْعِمَادِ ۞

ٱلَّتِي لَمْ يُخُلَقُ مِثْلُهَا فِي ٱلْبِلَادِ ٥

وَثَمُودَ ٱلَّذِينَ جَابُواْ ٱلصَّخْرَ بِٱلْوَادِ٥

وَفِرْعَوْنَ ذِي ٱلْأَوْتَادِ ١

الَّذِينَ طَغَوَاْ فِي ٱلۡمِلَادِ ۞ نَأَكُ تَرُواْ فِيهَا ٱلۡفَسَادَ۞ 13. Tokkel Ku Rabbi lafit le digaala keenil caxeeh, oobise.

- 14. Nabiyow diggah, ku Rabbi kulli seehadaytih taama dacrisaah ken elle galte le.
- 15. Seehadaytuh tu gactek kay Rabbi kaa yiqiyyireeh (mokkoreeh), kaah yemgeeh kaa hatkise kaa tekkek, yi Rabbi yoh yemgeh iyya.
- 16. Kaadu kaa yigiyyireeh, Isi guusi (rizqhi) kaal ceyse kaa tekkek, yi Rabbi yoo yuygunxeh iyya.
- 17. Tu elle tanim tonna hinna a seehadaytow, isin qayxixxuh matamgaanaay kaa matassakaxxan.
- 18. Kaadu tu dagovti askamiyyah sitta milsissan (ma lallabtan).
- 19. Kaadu nagrâ maalu cakki maliinoh gibdi makmoh takmen.
- 20. Kaadu maalu kaxxa kacanuh kicinton.
- 21. Tonna hinnay, baaxó kaxxa angoyyih tangayyeeh, bululsimiyyah bululsimta waqdi,
- 22. Kaadu Nabiyow ku Rabbi yamaateeh, malayka massa massah (saffi saffih) gacta,
- 23. Kaadu woo ayró (Qhiyaamah ayro kinnuk) jahannam bahsimah, too ayró seehadayti iimaan kee mege taamay addunyal cinak suge kassitah, woo kassit kee nadaama mannal tu kaah xiqtaa?

فَصَبَّ عَلَيْهِ مْ رَيُّكَ سَوْطَ عَذَابِ اللهِ

إِنَّ رَبَّكَ لَبِٱلْمِرْصَادِ ١

فَأَمَّا ٱلَّالْمِنْكُ إِذَا مَا ٱبْتَكَلَّهُ رَيُّهُ وَفَأَكَّ مَهُ وَنِعَكَمَهُ وفَيَقُولُ رَبِّيٓ أَكْرَمَن ١

وَأَمَّآ إِذَا مَا ٱبْتَكُنهُ فَقَدَرَعَلَيْهِ رِزْقَهُ وَفَيَعُولُ رَبِّ أَهَانَن اللهُ اللهُ

كَلَّ بَل لَّا نُكُرْمُونَ ٱلْيَتِيمَ ١

وَلَا تَحَتَّضُّونَ عَلَى طَعَامِ ٱلْمِسْكِين ١

وَتَأْكُلُونَ ٱلتُّراكَ أَكْلًا لَّمَّا ١٠

وَتُحُدُّهُ نَ ٱلْمَالَ حُمَّاجَمًا ٨

كَلِّرَ إِذَا دُكِّتِ ٱلْأَرْضُ دَكَّادًا كُلَّ

وَحَآءَ رَبُّكَ وَٱلْمَلَكُ صَفَّاصَفًّا ١

وَجِاْيَءَ يَوْمَدِ بِجَهَانَمْ يَوْمَد بَرَكَ اللَّهُ عَلَيْ مَد يَتَذَكُّ ٱلْإِنسَانُ وَأَنَّ لَهُ ٱلذَّكِرَىٰ ١

- 24. Maganey! inni manol maqaané uysukumeh suginniyoy iyya.
- 25. Woo saaku Yallih digaalah innah tan digaalah, num ma digaala.
- 26. Kaadu Yallih axawih innah yan axawah num ma yaxaa.
- 27. Kee satta iyye nafsow. (yallih cusiyyaa kee iimaanat).
- 28. Isi Rabbî fanah uduur usuk koh yeceem oggolak akcanuk, usuk ku meqe taama kok oggoleeh, Raabitehik.
- 29. Toysa Yi naqoosay meqey moominiinih tanih loowot cul.
- 30. Kaadu keenî luk Yi jannat cul.

يَقُولُ يَكلِّتَني قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي ١٠٠

فَيَوْمَدِدِلَّا يُعَذِّبُ عَذَابَهُ وَأَحَدُّ ٥

وَلَا نُوثِقُ وَثَاقَهُ وَأَحَدُ ١

يَكَأَيَّتُهُا ٱلنَّفْسُ ٱلْمُطْمَينَّةُ ١

ٱرْجِعِيٓ إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً ۞

1130

SUURAT AL-BALAD

Makkal Obte, 20 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Ta baaxól xiibita. (makka kinnuk).
- 2. Nabiyow atu ta baaxol dabqih yan num kinnito.
- 3. Kaadu xaltanii kee xaleenimil xiibita.
- 4. Nummah seehadaytu taqabih ginne addunyal rabba iyyam fan.
- 5. Usuk (korosta kinnuk) num ise duude waam yakkalee?
- Hiddootak: maggo maalu Mucammad qadaawatah bayse iyya.
- 7. Usuk num isi ablewaam yakkalee? yalli kaa yablehik.
- 8. Namma inti kaah mahanninoo edde yabaluh?
- 9. Kaadu arrabaa kee namma sokto (arrobta kinnuk) kaah mahanninoo?
- 10. Kaadu namma gita kaah mabaxxaqisinninoo? (umaanee kee maqaanê gita kinnuk).
- 11. Toysa Isi maalu meqe gital yaceemit dook (woh akeerâ gibdaabina kinnuk) macah tatre wee?
- **12.** doô tatur kinnim maca koo tiysixxigeeh?

لَاّ أُقْسِمُ بِهَاذَا ٱلْبَلَدِ ۞

وَأَنتَحِلُّ بِهَدَاٱلْبَلَدِ ۞

وَ وَالِدِ وَمَا وَلَدَ ٢

لَقَدۡ خَلَقۡنَاٱلۡإِنسَانَ فِي كَبَدٍ ٢

أَيَحُسَبُ أَن لَّن يَقَدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ ٥

يَقُولُ أَهۡلَكُتُ مَالَالُّبُدَّا ۞

أَيَحُسَبُ أَن لَّمْ يَكَوْءِ أَحَدُ ۞

أَلْوَنِجَعَلِلَّهُ وعَيْنَيْنِ۞

وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ٥

وَهَدَيْنَاهُ ٱلنَّجْدَيْنِ ١

فَلَا أَقْتَحَمَ ٱلْعَقَبَةَ ١

وَمَآ أَذُرَيْكَ مَا ٱلْعَقَبَةُ

الجزء ٣٠

13. Woh nagoosannuk moomintoh tan nagso currusaanama.

- 14. Hinnay qulul edde gibdih yan ayróh addat maaqo yaskameenimi.
- 15. Xayi qayxixxuy ramad le yaskameenimi.
- 16. Hinnay tumaliy tussinnah burtat kafe yaskameenimi.
- 17. Wohuk lakal yeemeneeh, sabril titta farriimeeh, xuwaawal titta farriime marih num yakkeemi.
- 18. Woh migdi maray moominiinih yani kinni.
- 19. Kaadu ni aayootal (Ohuraan kinnuk) koroosite mari, usun guri mara.
- 20. Usun keenil alfimte girah addat vanin.

فَكُّ رَقَىَةِ ٣

أَوْ إِطْعَكُمٌ فِي يَوْمِ ذِي مَسْغَبَةٍ ١

يَتِيمَاذَامَقُرَبَةٍ ٥

أَوْمِسْكُنَاذَا مَتْرَبَةِ ١

ثُمَّكَانَ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَتَوَاصَوُاْ بِٱلصَّبْرِ وَتَوَاصَوْاْ بِٱلْمَرْحَمَةِ ١

أُوْلِتَهِكَ أَصْحَبُ ٱلْمَيْمَنَةِ ١

وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ بِعَايَلِتِنَا هُمْ أَصْحَابُ ٱلْمَشْعَمَةِ ١

عَلَيْهِمْ نَازٌ مُّؤْصَدَةً ۞

الجزء ٣٠

SUURAT ASH-SHAMSI

Makkal Obte, 15 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Yalli ayróo kee tet wallaqental xiibite.
- 2. Kaadu alsál xiibite, teetil katayta waqdi.
- 3. Kaadu laqól xiibite, is dite kalta waqdi.
- 4. Kaadu baral xiibite, usuk ditet baaxó buula waqdi.
- 5. Kaadu qaran kee qaran xise Rabbil xiibite.
- 6. Kaadu baaxóo kee baaxó fidse Rabbil xiibite.
- 7. Kaadu nafsii kee nafsi massoyse Rabbil xiibite.
- 8. Tokkel umaanê gitaa kee maqaane teetik edde tan gita teetih baxxaqiseh.
- 9. Nummah dambik tet saytunnoyse num naggooweh.
- **10.** Kaadu nummah umaanet tet yubkune num baxaysiteh.
- 11. Samuud deqsita mari Yallih farmoyta Nabii Saalic dirabboyseh, usun umaanet caddok tatreenimih sabbatah.
- 12. Woo marak umaaneh gibdi num kaqteeh alá yusguude waqdi.

وَٱلشَّمْسِ وَضُحَاهَا ٥

وَٱلْقَمَرِ إِذَا تَلَكَهَا

وَٱلنَّهَارِإِذَاجَلَّاهَا ١

وَٱلَّيْلِ إِذَا يَغْشَنْهَا ٥

وَٱلْسَكَآءِ وَمَابَنَكَهَا٥

وَٱلْأَرْضِ وَمَاطَحَنْهَانَ

وَنَفْسِ وَمَاسَوَّنِهَا ۞

فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقُونِهَا ٥

قَدَأَفْلَحَ مَن زَكَّنهَا ٥

وَقَدْ خَابَ مَن دَسَّ لَهَا ١

كَذَّبَتَ ثَمُودُ بِطَغُونِهَا آ

إذاَّنْبَعَثَ أَشْقَلْهَا

- 13. Tokkel Yallih farmoyti Nabii saalic keenik iyyeh: Yallih alá umaaneh maxaginaay, tet arakih ayró teetih caba.
- 14. Tokkel kaa dirabboyseeniih, tet yusguudeeniih, ken Rabbi digaalá ken duuduseh aliffi keenil hee ken dambih, Woo digaalá keenil massovseh.(num keenik maraaqinna woo digaalák).
- 15. Yalli keenil baaheemik ciggiiliyyah kak meesitâ mali.

فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ ٱللَّه نَاقَةَ ٱللَّهِ وَسُقَرَهَا ١

فَكُذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَافَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُم بذَنْبِهِ مِ فَسَوَّ لِهَا ١

وَلَا يَخَافُ عُقْدَهَا ١

1134

SUURAT ALLEYLI

Makkal Obte, 21 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Yalli baral xiibite, bari ditet baaxó buula waqdi,
- 2. Kaadu laqól xiibite, is diifut baaxó ifissi hayta waqdi,
- 3. Kaadu labtii kee saytiyá gine Rabbi isil xiibite.
- 4. Diggah sin taama sissinih, isin addunyah taamita maraa kee akeerah taamita marah anuk.
- 5. Tokkel Yalli acuya iyyem yeceeh, Yallak meesite numuh tu-gactek,
- 6. Kaadu maqaaney (jannat kinnuk) yalli meqe marah massoyse nummaysek,
- 7. Toysa maqaanê gita kaah xabbacoysenno.
- 8. Kaadu cillaaliteeh, Yallak gaddalime numuh tu-gactek,
- 9. Kaadu maqaaney (jannat kinnuk) yalli meqe marah massoyse dirabboysek.
- **10.** Toysa umaanê gita kaal xabbacoysenno.
- 11. Usuk girat rada waqdi, kay maali tu kaah maxiqa.
- **12.** Diggah tirtô gitay massa le baxxaqisnam nel tan.

وَٱلَّيۡلِ إِذَا يَغۡشَىٰ

وَٱلنَّهَارِإِذَا تَجَلَّىٰ ۞

وَمَاخَلَقَ ٱلذَّكَرَوَٱلْأُنثَىٰ ٦

ٳڹۜڛۼۘؽڴۄؙڶۺۘؾۜۜؽ۞

فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَٱتَّقَىٰ ٥

وَصَدَّقَ بِٱلْحُسُنَىٰ ٥

فَسَنُيسِّرُهُ ولِلْيُسْرَىٰ ﴿

وَأُمَّا مَنْ بَخِلَ وَٱسۡتَغۡنَىٰ ۞

وَكَذَّبَ بِٱلْحُسْنَى ١

فَسَنُيسِّرُهُ لِلْعُسْرَىٰ ٥

وَمَا يُغَنِيٰ عَنْهُ مَا لُهُ ۚ إِذَا تَرَدَّ كَ ١

إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ شَ

- 13. Kaadu diggah ellecabô dabqii (akeera) kee naharsi dabqil (addunyal) enni ittam inkih nanu lino.
- 14. Toysa, urtah hadiidigta giral sin meesiisa.
- 15. Tet cultam matan gibdi umeyna akke waytek.
- 16. Usuk Nabii dirabboyseeh, iimaanat derre cabe numu.
- 17. Teetik axxersimele Yallak kaxxam meesita num.
- 18. Usuk isi maalu yacee numu, ise saytunnoysâ gideh.
- 19. Kaadu hebltô numuy kay xaqul elle galtima niqmat ley kaah yemqe mayan.
- 20. Kinnih immay, usuk tamah kah abem fayya iyya Rabbih foocih fayxi kinni.
- 21. Kaadu usuk sarrah galtot ruffu axceleeh teetit leedele jannat culuwaa saaku.

وَإِنَّ لَنَا لَلَّاخِرَةَ وَٱلْأُولَى ١

فَأَنذَرْثُكُمْ نَارَاتِكَظِّينَ

لَابِصَلَعَآ إِلَّا ٱلْأَشْقَى ١٠٠

ٱلَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ١

وَسَيْحَنَّهُا ٱلْأَتْقَى ١

ٱلَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ مِيَتَزَكِّي ۞

وَهَا لِأَحَدِعِندَهُ ومِن نَعْمَة تُحْزَيّ اللهُ

إِلَّا ٱبْتِغَآءَ وَجِهِ رَبِّهِ ٱلْأَعْلَى ١

وَلَسَوْ فَ يَرْضَىٰ ١٠٠٠

SUURAT ADDUCA

Makkal Obte, 11 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Yalli wallaqental xiibite.
- 2. Kaadu bari diteh mudugi yakke waqdil xiibite.
- 3. Nabiyow ku Rabbi koo cabe weeh, koo anqibe weemil.
- 4. Kaadu diggah, wadirsitto (akeera) naharsittok (addunyak) koh tayseemil.
- 5. Kaadu ku Rabbi sarroh (akeeral) kulli niqmat koh aceeleeh, kaat leedettooh ruffu kaat axcetto.
- 6. Nabiyow ku Rabbi qayxixxuh koo geeh, aracay elle orobta koh maabinnaa? abeh.
- 7. Kaadu kitab kee iimaan kinnim aaxige waa numuy garcit yanih koo geeh, tirri koo mahannaa?
- 8. Kaadu tu malih koo geeh, koo magaddalisinnaa?
- 9. Toysa atu toh teexegek, qayxixxu le cakkik ma gutqin.
- 10. Kaadu kallaci aba numuh tu gactek, kaa ma xiiriyinay meqe qangara kaal gacis.
- **11.** Ku Rabbih niqmatah tugactek, kaat walalaay kaa elle faatit!.

وَٱلضُّحَىٰ ١

وَٱلَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ ٥

مَاوَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَاقَلَى ٣

وَلَلْاَخِرَةُ خَيْرُ لِّكَ مِنَ ٱلْأُولَى ٥

وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرَضَى ٓ

أَلَمْ يَجِدُكَ يَتيمَافَ عَاوَى ٥

وَوَجَدَكَ ضَآ لَّافَهَدَى ١

وَوَجَدَكَ عَآبِلَا فَأَغْنَىٰ ٨

فَأَمَّا ٱلْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرُ ٥

وَأُمَّا ٱلسَّآبِلَ فَلَا تَنْهَرْ ٥

وَأُمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَكِدِّثْ ١

SUURAT ASH-SHARCI

الجزء ٣٠

1137

Makkal Obte, 8 Aayat Takke

Fulte Racmattaav, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Nabiyow Alil koh farakka ma hanninoo islaamaninnoo kee nubuwwannul?
- 2. Kaadu qilsi quuka kok moobisinninoo?

94- Suurat Ash-Sharci

- 3. Qilsi quukay xiiron kok yiyqilseek.
- 4. Kaadu fayya koh mahanninoo ku xagar (galab) xago?
- 5. Toysa diggah gibdaabinâ luk xabca tan.
- 6. Diggah gibdaabinâ luk xabca tan.
- 7. Toysa Nabiyow isi caagiidak tamurruqe waqdi, qibaadat taqabaay teetil ingicilliy.
- 8. Kaadu Ku Rabbih xaqul taniimih sangeelaay kaa kallacit (jannat kinnuk).

أَلَّهُ نَشْرَحُ لَكَ صَدْرَكَ ٥

وَوَضَعَنَاعَنكَ وِزْرَكَ ٥

ٱلَّذِيٓ أَنقَضَ ظَهْرَكِ ٢ وَرَفَعُنَالَكَ ذَكْرِكَ كَ

وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَأَرْغَب ٨

SUURAT ATTIIN

Makkal Obte, 8 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Yalli xiibiteh Tiin kee Zaytuun deqsitta namma caxal.
- 2. Kaadu qaley Tuuri siina deqsittal xiibite.
- 3. Kaadu a baaxoy saay lel xiibite. (Makka kinnuk)
- 4. Nummah seehadaytu tayse weelol ginne.
- Wohuk lakal usuk yallih amri oggole weeh, kay farmoytit kataate week girak gubi gubah kaa gacsenno.
- 6. Takkay ikkal, yeemeneeh meqe taamoomi abbaasite mari, aggiriqqe wayta galtó le akeeral.
- 7. Tokkel tahak wadir seehadaytow galtóh ayróh (Qhiyaamah ayró kinnuk) dirabboysiyyat maca koo bahtaah?
- **8.** Yalli mekla abba haytaamak meklah yaysi hinnaa? Yeey, kinnih.

بِسِّ مِ ٱللَّهِ ٱلرَّهُ لِرَّالِحِي مِ

وَٱلتِّينِ وَٱلزَّيْتُونِ۞

<u>ٷؙڟۅڔۣڛ</u>ؠڹؚؽڹؘ۞

وَهَٰذَا ٱلۡبَلَدِٱلۡأَمِينِ

لَقَدْخَلَقَنَاٱلْإِنسَنَ فِيٓ أَحۡسَنِ تَقْوِيمِ ۞

ثُرَّرَدَدَنَهُ أَسُفَلَ سَفِلِينَ ٥

ٳۣڵۘٵڷؘۜڐڹڹؘٵٙڡؘٮؗۏ۠ٲٷٙۼٮڶۅ۠ٲڷڞٙڸڶۣڬؾؚڡؘٚڵۿؙڡٞٲۼۯٞ ۼؿؙۯؙڡٚڡۡڹؙۅڹ۞

فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعَدُ بِٱلدِّينِ

أَلْيُسَ ٱللَّهُ بِأَمْكُمِ ٱلْحَكِمِينَ

الجزء ٣٠

SUURAT AL-QALAQH

Makkal Obte, 19 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Nabiyow ku Rabbiy gino gineh yanih migaaqal ikriy.
- 2. Seehadaytu dabloytak gine Rabbi kinni.
- 3. Nabiyow! ku Rabbiy kaxxa cinda leh migaaqal ikriy.
- 4. Usuk kalamat elle yaktuben gurra barse Rabbi kinni.
- 5. Usuk seehadaytu, aaxaguk suge weem barse Rabbi kinni.
- **6.** Nummah, diggah seehadayti umaanet caddok tatrah.
- 7. Gaddalitem isik yable waqdi.
- 8. Diggah madaara ku Rabbî fanah takke Nabiyow.
- 9. Nabiyow tableh innaa a numuy waasa? (abu jahal kinnuk).
- 10. Yallih naqsi (Nabii Mucammad مَا اللهُ عَالِمَا اللهُ اللهُ عَالِمُ kinnuk) salat aba waqdi?
- 11. Yoh warisey ta salaatak waasâ num, usuk tirtô bagul yene kaa tekkek.
- 12. Hinnay Yallak meesil amrisa num yekkek. (wohuk anninnal kaa waasaah).

ٱقْرَأْ بِٱسْمِرَيِّكَ ٱلَّذِي خَلَقَ ٥

خَلَقَ ٱلْإِنسَانَ مِنْ عَلَقٍ ٥

ٱقْرَأْ وَرَبُّكَ ٱلْأَكْرَمُ ٢

ٱلَّذِي عَلَّمَ بِٱلْقَلَمِ ۞

عَلَّمَ ٱلْإِنسَانَ مَالَمْ يَعَلَمْ ٥

كَلَّا إِنَّ ٱلْإِنسَانَ لَيَطْغَيَ ۞

أَن رَّءَاهُ ٱسۡتَغۡنَىٰۤ ۞ إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ ٱلرُّجۡعَىٰۤ

أَرَءَ يَتَ ٱلَّذِي يَنْهَىٰ ۞

عَبْدًا إِذَا صَلَّحَ ٥

أَرَءَ يُتَ إِن كَانَ عَلَى ٱلْهُدَىٰ ١

أَوْأَمَرَ بِٱلتَّقُوكِينَ ٢

- 1140
- 13. Nabiyow! Yoh warisey ta sinam waasa num Qhuraan dirabboyseeh, iimaanat derre cabe kaa tekkek.
- 14. Usuk maaxiginnaa? Diggah Yalli usuk abba haam yable Rabbi kinnim?
- 15. Caagid usuk (abu jahal kinnuk) elle yakkale inna hinna, usuk tamahak kate wee kaa tekkek gombo kaak gibdi xibixih abbixenno, jahannam girat kaa gasiyak.
- **16.** Kay gombo, dirabley, hoxa leh tani kinni.
- **17.** Tokkel usuk kaa qokla marah deerisay.
- **18.** Nanu girá dacrissa malaykay giral sinam digaaltah seecennok.
- 19. Caagid usuk (abu jahal kinnuk) elle yakkale inna hinna, Nabiyow kay yab moggolinaay, salaatah kummaataay isi Rabbit xayyow.

أُرَءَيْتَ إِن كَذَّبَ وَتَوَلِّيٓ

ٱلْمْرِيَعْلَم بِأَنَّ ٱللَّهَ يَرَىٰ ١

كَلَّالَبِن لِّرْيَنتَهِ لَنَشْفَعًا بِٱلنَّاصِيَةِ ٥

نَاصِيَةٍ كَلذِبَةٍ خَاطِئَةِ ٥

فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ

سَنَدْعُ ٱلزَّبَانِيَةَ ۞

كَلَّا لَا تُطِعَهُ وَٱسۡجُدُ وَٱقۡتَرِب ۩ ۗ

SUURAT AL-QHADRI

Makkal Obte, 5 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- Diggah Nanu muxxó le baray leylatul Qhadri deqsitat kaa (Qhuraan kinnuk) oobisne Ramdaanak.
- 2. Nabiyow leylatul Qhadri bar kinnim maca koo tiysixxigeeh?
- 3. Leylatul Qhadri usuk baray muxxó ley, alfi alsak kayrih aysuk raaqa kinni.
- 4. Tama barat malaykaa kee Jibriiliy ruuc deqsita qaraanak edde obta, sinni Rabbih idnih, ummaan caagidiy Yalli woo liggidih addat mekle luk.
- 5. Woo bari saayaay nagaaya, maaci maacissi iyyam fanah.

يِّنْ ____ِاللَّهُ الرَّهُ غَزِ الرَّحِي ___

إِنَّا أَنْزَلْنَهُ فِي لَيْلَةِ ٱلْقَدْرِ ١

وَمَآأَذُرَيْكَ مَالَيْلَةُ ٱلْقَدْرِ ٢

لَيْلَةُ ٱلْقَدْرِخَيْرُ قِنَ أَلْفِ شَهْرِ ٦

تَنَزَّلُ ٱلْمَلَتَبِكَةُ وَٱلرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِ مِثِن كُلِّ أَمْرِ ۞

سَلَاهُ هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ ٱلْفَجْرِ ٥

SUURAT AL-BAYYINA

Madiinal Obte, 8 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Kitab elle oobe marak yahuud kee nasaarak koroosite maraa kee Yallat agleyta haa mari, baxxaqqa geyyi haanam fanah edde sugen koroosannuk kata mara makkinnon.
- 2. Woh Yallih farmoyta Mucammaday saytun kitooba (Qhuraan kinnuk) yakriye.
- 3. Woo kitoobah addal nummâ xaagittee kee qadaalatal tan amrittey massal tani tan.
- 4. Mabaxsiminna kitab akah yontocowwime mari (yahuud kee nasaarak), baxxaqqa (Nabii kee Qhuraan kinnuk) keenih temeeteek wadir akke waytek.
- 5. Kaadu usun kalah kah amrisimeenim malon yallah qibaada caglisak, kaa yaqbudeeniih baatil diinittek inkih islaam diinî fanah keltaanaah salat soolisaanaah zaka yaceenim akke waytek, woh massa le diini kinni.
- 6. Diggah kitab elle oobe marak koroosittem kee Yallat agleyta haa mari, jahannam girah addal yan, teetil waarak, woo mari usun ginok umaaneh gacta ginó kinnon.

رَسُولُ مِّنَ ٱللَّهِ يَتَلُواْ صُحُفَا مُّطَهَّرَةً ۞

فِيهَا كُنُبُّ قَيِّمَةٌ ﴿

وَمَاتَفَزَقَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا ٱلْكِتَبَ إِلَّامِنُ بَعْدِمَا جَآءَتْهُ مُ ٱلْبَيِّنةُ ۞

وَمَآ أُمُرُوٓاْ إِلَّا لِيَعْبُدُواْ ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ حُنَفَآ وَيُقِيمُواْ ٱلصَّلَوةَ وَيُؤْتُولْ ٱلنَّكُوةَ وَذَلِكَ دِينُ ٱلْقَيِّمَةِ ۞

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِنْ أَهْلِ ٱلْكِتَبِ وَٱلْمُشْرِكِينَ فِي نَارِجَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَأَ أُوُلَتِهِكَ هُرْشَ رُّ ٱلْبَرِيَّةِ قِ

- 7. Diggah yeemeneeh mege taamoomi abe mari, woo mari usun ginok tayse ginó kinnon.
- 8. Ken galto ken Rabbih xaqul Qhiyaamah ayro qadni deqsitta jannootay guba weeqaytitte kak gexxa, umman kay addal waarak. Yalli meqe taamoomi keenik raabiteh, kaadu usun kaak raabiteenih keenih abe konnaba, woh isi Rabbik meesite marih galto.

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّيلِحَاتِ أُوْلَيْهِكَ هُمْ خَيْرُ ٱلْبَرِيَّةِ ۞

مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَارُ خَلِدِينَ فِيهَآ أَبَداً رَّضِيَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُواْعَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُو

SUURAT AZ-ZALZALAH

الجزء ٣٠

Madiinal Obte, 8 Aayat Takke

Fulte Racmattaav, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Baaxó isi angoyyih tasgayyime waqdi.
- 2. Kaadu baaxó isi addal taniimiy qilsi tayyaaqe waqdi (rabtem tekkek wohuk kalah tanim tekkek).
- 3. Kaadu seehadayti is lem macaay iyya wariggah?
- 4. Woo ayró (ghiyaamah ayró) is isi bagul umaanee kee magaanek abeenimih xaagu inkih warissah.
- 5. Diggah ku Rabbi tet amriseemih sabbatah.
- 6. Woo ayró sinam soolô ballaagak taduureh fixiixih anuk, ken taamoomi ken yaybulloonuh ken elle galtoonuh.
- 7. Tokkel magaanek gunxa xuuneyti gilsah gide abe num, wohih galto able le.
- 8. Kaadu umaanek gunxa xuuneyti qilsah gide abe num, wohih galto able le.

_ أللَّهِ ٱلرَّحَمَٰزِ ٱلرَّحِي إِذَا زُلْزِلَتِ ٱلْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ۞

وَأَخْرَجَتِ ٱلْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ٢

وَقَالَ ٱلْإِنسَانُ مَالَهَا ١

يَوْمَدِ نُحُدِّثُ أَخْبَارَهَاكَ

بأَنَّ رَيَّكَ أُوْجَىٰ لَهَا ٥

يَوْمَدِذِيصَدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِّيُرُوِّلْ أَعْمَلَهُمْ ٥

فَيَن بَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَنْرَايَرَهُونَ

وَمَن يَعْمَلُ مِثْقَالَ ذَرَّةِ شَرَّا يَرَهُوهُ

الجزء ٣٠ 1145

SUURAT AL-QAADIYAAT

Makkal Obte, 11 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Yalli qaduwwî fanah sissikuk yarde faarisiv fuftoh fuf ivval xiibite.
- 2. Edde luk xukuuqunut ardi gibdah xinkilliq yayyaaqe faarisil xiibite.
- 3. Edde luk qaduwwi maaca warara faarisil xiibite usuk garcit (karcit) anuk.
- 4. Tokkel is abtah tan ardih gibdah sawar (fulle) fuluk hayta.
- 5. Kaadu woo ardat isi macaxu qaduwwi macaxih addal macsissal xiibite.
- 6. Diggah, seehadayti isi Rabbih niqmat yangaddi kinni.
- 7. Kaadu diggah usuk wohul isi nafsil sumaaqita num kinni.
- 8. Kaadu diggah, usuk maaluh gibdi kacanu le num kinni.
- 9. Tokkel mayaaxiga innaa! seehadayti kaa qambaltam magooqat enni ittam Yalli yayyaaqu waa waqdi cisab kee galtoh?
- 10. Kaadu umaanee kee magaanek alilwat qellisimak sugtem geytimtu waytam mayaaxiga innaa?
- 11. Diggah ken Rabbi ken kee ken taamoomik woo ayro adda yaaxigi kinni.

بنــــه ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰزِ ٱلرَّحِيبِ

وَٱلْعَادِيَاتِ ضَيْحًا ١

فَٱلْمُورِيَاتِ قَدْحَا ١

فَٱلْمُغِيرَاتِ صُيْحًا ٦

فَأْثَرُنَ بِهِ عِنْقُعًا ٥

فُوسَطْنَ بِهِ عَجَمْعًا ٥

إِنَّ ٱلْإِنسَانَ لِرَبِّهِ عِلْكَنُودٌ ۞

وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَالِكَ لَشَهِيدٌ ٧

وَإِنَّهُ وَلِحُبِّ ٱلْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ٨

*أَفَلَابَعْكُمُ إِذَا بُعْتُرَ مَا فِي ٱلْقُدُورِ ٥

وَحُصِّلَ مَا فِي ٱلصُّدُورِ ٥

ٳڹۜٙۯؿۜۿؙٶڽۼڡٞڲۊڡٙؠۮؚڶؖؽٙڽٷ۞

الجزء ٣٠ 1146

SUURAT AL- OHAARIOÁ

Makkal Obte, 11 Aayat Takke

Fulte Racmattaav, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Al-Qhaariga: is Qhiyaamah ayroy sinam lubbitte meesissot taagureh migaq kinni.
- 2. Al-Qhaariga is macaay?
- 3. Maca koo tiysixxigee Nabiyow Al-Ohaariga kinnim?
- 4. Seehadá fixix kee magga gibdah laahintih (ufuy mali kinnuk) innah edde gacta ayró.
- 5. Kaadu galeelá fakfaken suufih (woh illi xagooru) innah edde gacta ayró.
- 6. Tokkel maqaanê miidaan kak yiqilseeh yan numuh tugactek.
- 7. Toysa usuk rufto le mano le jannatal.
- 8. Kaadu miidaan haliffi akak iyye numuh tu gactek;
- 9. Toysa kay orbeyna haawiya deqsitta girá.
- 10. Maca koo tiysixxigeeh Nabiyow is kinnim?
- 11. Is giray gibdi niqna le kinni.

ٱلْقَارِعَةُ ۞

> مَا ٱلْقَارِعَةُ ٢ وَمَآأَدُرَ لِكَ مَاٱلْقَارِعَةُ ﴿

يُوْمَ يَكُونُ ٱلنَّاسُ كَٱلْفَرَاشِ ٱلْمَتْهُ ثِ٢

وَتَّكُونُ ٱلْجِبَالُ كَٱلْعِهْنِ ٱلْمَنفُوشِ ٥

فَأَمَّا مَن ثَقُلَتُ مَوَ زِينُهُ وَ٠

فَهُوَ فِي عِيشَةِ رَّاضِيةٍ ٥

وَأُمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ وَكُ

فَأُمُّهُ وهَاوِيَةُ ٥

وَمَآ أَذُرَ لِكَ مَاهِـــــهُ ١

نَازُّحَامِكُ الْ

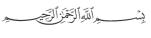
SUURAT ATTAKAATHUR

Makkal Obte, 8 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Maaluu kee xaylô maggal sittal hiddottaanaah (tirtirissan) Yallih taaqatak sin agxisseh.
- 2. Rabi sin elelliiy magooqa guffu haytaanam fan.
- 3. Tonna hinnay sarrah aaxigetton! (rabi lakal).
- 4. Kaadu nummah sarrah aaxigetton!ellecaboh ayroh digaala siinil obta waqdi.
- 5. Tonna hinnay isin sin qambaltam asmatah aaxiginnitoonuy edde taniinimik waasimak tenen.
- 6. Yalli xiibiteh diggah, jaciim deqsitta girá ablettoonumul.
- 7. Kaadu diggah asmat le mablah tet abletton.
- 8. Tohuk lakal diggah woo ayró (Qhiyaamah ayro kinnuk) isin addunyal edde agxitak sugten niqmatak esserimetton.

أَلْمَنكُمُ ٱلتَّكَاثُرُ ١

حَتَّىٰ زُرْتُمُوٱلۡمَقَابِرَ ۞

كَلَّاسَوْفَ تَغْلَمُونَ ﴿

ثُمَّ كَلَّاسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴾

كَلَّا لَوْتَعَالَمُونَ عِلْمَ ٱلْيَقِينِ ٥

لَتَرَوُنَّ ٱلْجَحِيمَ ٢

تُٰةَ لَتَرَوُنَّهَاعَيْنَ ٱلۡيَقِينِ۞

ثُرَّ لَتُسْعَلُنَّ يَوَمَبٍ ذِعَنِ ٱلنَّعِيمِ ٥

____

SUURAT AL-QASR

Makkal Obte, 3 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Yalli waktil xiibite.
- 2. Diggah, seehadayti finqat yaniimil.
- 3. Yeemene maray meqe taamoomi abeeh, cakkil sitta farriimeeh, sabril sitta farriime koh raaquh.

الجزء ٣٠ 🔾 1149

SUURAT AL-HUMAZAH

Makkal Obte, 9 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Ummaan camiliy sinam qaybisaah ilqah Finqaa kee baati tan.
- 2. Maalu gaaboyseeh lowalloowe num.
- 3. Diggah usuk isi maali isi waarisu waam yakkale addunyal.
- 4. Caagid usuk elle yakkale inna hinna! Diggah usuk cutama deqsitta giray edde qambisinnaanihim bokookissát gasyime le.
- **5.** nabiyow Maca koo tiysixxigeeh cutamá kinnim?
- 6. Is Yallih giray ursumteeh hadiidigsinte kinni.
- 7. Is leh tan niqnah gibdah xagarak sorkocobbaxittel bukku itta.
- **8.** Diggah is keenil alfimteh kaluqqu itte.
- 9. Usun makaadooday ruubumut tanih addat axawat anuk. (teetik awqe waanâ gidah).

بِنْ ____ِٱللَّهَ ٱلرَّحْمَٰزِ ٱلرَّحِي حِر

وَيْلُ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ٥

ٱلَّذِي جَمَعَ مَالَا وَعَدَّدَهُ.

يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ وَأَخْلَدَهُ وَيَ

كُلَّا لَيُنْبَدَنَّ فِي ٱلْخُطَمَةِ ٥

وَمَآأَذُرَ لِكَ مَاٱلْخُطَمَةُ ۞

نَازُاللَّهِ ٱلْمُوقَدَةُ ٦

ٱلَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى ٱلْأَفْدِدَةِ ۞

إِنَّهَا عَلَيْهِ مِمُّؤْصَدَةٌ ٥

ڣۣۘٚۘعؘمَدؚۺؙؖڡڐۘۮۊۭٙ

1150

SUURAT AL-FIIL

Makkal Obte, 5 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Nabiyow! Ku Rabbi dakanu leh yan marak kah abenna Matablannaa?
- 2. Yalli Ken uma mala finqa maabinnaa?
- 3. Kaadu haadá butta buttah keenit ruube itta kataatak
- 4. Xeetiy cararte kallak yani keenil qambissa.
- 5. tokkel ruma yekke caffaa kee cafulay yonkommeh inna ken abe.

بِنْ مِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰزِ ٱلرَّحِي مِ

ڵؙۄٛؾٙۯڲؽ۫ڣؘڡؘٛڡؘؘۘڶؘۯڔؙۨ۠ڮؘؠؚٲٛڞڂٮؚ ٱڶؙڣؚٮڸؚ

أَلَوْ يَجْعَلَ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلِ ٥

وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ٢

تَرْمِيهِم بِحِجَارَةِ مِّن سِجِيلِ ٥

فَعَلَهُ مُ كَعَصْفِ مَّأْكُولِ ٥

SUURAT OHUREYSH

Makkal Obte, 4 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Qhureyshi deqsittah tan kedo luk sugte qaadáa kee edde sugen saay ma qajjibsittaanaa!
- 2. Ken qaada gilal yamanâ fanah arhoh aban safar kee cagay shaamâ fanah aban safar kinni meesite kalah.(Yalli keenih yecee amaan kee niqmata).
- 3. Toysa a Qarih Rabbi (kaqbá kinnuk) yaqbudoonay qibaadá kaah caglisak.
- 4. Woh Yallay qululuk ken yoskomeeh, conxok amaan (saay) keenih yecee kinni.

إِ لَكِفِهِمْ رِحْلَةَ ٱلشِّتَآءِ وَٱلصَّيْفِ

فَلْيَعْ بُدُواْ رَبَّ هَاذَا ٱلْبَيْتِ

ٱلَّذِيَّ أَطْعَمَهُم مِّنجُوعٍ وَءَامَنَهُم مِّنْ خَوْفٍ ۞

الجزء ٣٠

SUURAT AL-MAAQUUN

Makkal Obte, 7 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Galtoh ayró dirabboysa numih caalat yoh warisey?
- 2. Woh qayxixxu le cakkik gibdi gutqoh gutqa num kinni.
- 3. Kaadu usuk tu dagoyta adoobisaanamah sinam milsiisaay isih maaba.
- 4. Salat abah yan maray (munaafiqhiin kinnuk) yallak galto edde garrise waah gibdi digaalá tan.
- 5. Usun sinni salat waala maray le waktil kaa abewa.
- 6. Usun yoobulah sinam sinni tablenkeh meqe taama aba mara kinnon.
- Kaadu cine waanam, cina mara gacsah, mingiilaay yakmeenih yaaqubeenim kee wohuk kalah taniimik.

أَرَءَيْتَ ٱلَّذِي يُكَذِّبُ بِٱلدِّينِ ۞

فَذَالِكَ ٱلَّذِى يَدُعُّ ٱلْيَتِيمَ ۞

وَلَا يَحُضُّ عَلَى طَعَامِ ٱلْمِسْكِينِ ٣

فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ ٥

ٱلَّذِينَ هُمْ عَن صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ٥

ٱلَّذِينَ هُمۡ يُرَآءُ وِنَ۞

وَيَمْنَعُونَ ٱلْمَاعُونَ ۞

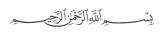

Makkal Obte, 3 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

SUURAT AL-KAWTHAR

- Diggah Nabiyow nanu kawthar deqsita doray jannatti addal yani koh necee.
- 2. Tokkel Nabiyow salat kee masgaadá, isi Rabbih caglisak ab.
- 3. Nabiyow diggah koo kee atu tirtok luk temeetem niqbi num, usuk samad maliiy kulli kayrik yiggiriqqeh.

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ ٱلۡكَوْثَرَ ۞

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَٱنْحَرْ ١

إِنَّ شَانِعَكَ هُوَّٱلْأَبْتَرُ ٢

الجزء ٣٠

SUURAT AL-KAAFIRUUN

Makkal Obte, 6 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Nabiyow koroosite marak ixxic: kee ta koroseey!
- 2. Isin taqbuden Numtinwellittee kee sin yallitte maqbuda,
- 3. Kaadu isin anu aqbudeh an inki yalla yaqbude mara hinniton.
- 4. Kaadu anu isin taqbudeenim (vallak kalah tanim kinnuk). yaqbude num hinniyo.
- 5. Kaadu isin anu agbudeh an inki yalla yaqbude mara hinniton.
- 6. Isin sinni diini Litoonuuh, anu inni diini liyo.

قُلْ يَنَأَيُّهَا ٱلْكَفُوونَ ٥

لَآ أَعۡــُدُ مَا تَعۡــُدُونَ ٢

وَلاَ أَنتُمْ عَبدُونَ مَاۤ أَعَبُدُ ٣

وَلَآ أَنَا عَابِدُ مَّاعَبَدتُّو ٥

وَلاَ أَنتُ مُعَيِدُونَ مَاۤ أَعْبُدُ ٥

لَكُوْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ٢

SUURAT ANNASR

Madiinal Obte, 3 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Nabiyow Yallih qokol (cató) kee makki fakim koh Yamaate waqdi.
- 2. Kaadu seehadá Yallih diinit butta buttah culah table waqdi,
- 3. Toysa Ku-Rabbi saytunnos kaa faylisak, kaadu dambi cabti kaal esser,, diggah usuk isil gaca marak gacim (toobat kinnuk) oggolaah qafu aba Rabbi kinnik.

يِسْ فِللهِ التَّهُ الرَّحْزِ الرَّحْفِ الرَّحْفِ الرَّحْفِ النَّهُ وَالْفَتْحُ ۞ وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ الْمُؤْرِدِينِ اللَّهِ الْمُؤْرِدِينِ اللَّهِ الْمُؤْرِدِينِ اللَّهِ الْمُؤْرِدِينِ اللَّهِ الْمُؤْرِدِينِ اللَّهِ فَلَاجًا ۞ فَسَيِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَالسَّتَغْفِرُهُ إِنَّهُ وُ كَالَ فَاللَّهُ اللَّهُ عَلَيْنَ اللَّهُ اللْمُؤْمِنَ الْمُنْ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِلْمُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ الْمُؤْمِنُ

1156

SUURAT AL-MASAD

Makkal Obte, 5 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Abii lahab namma gaba finqiteh, kaadu usuk finqiteh.
- 2. Kay maaluy yedderee kee kay xaylo Kaah xiqtem maliiy yallih digaalak tu kaak ma catta.
- 3. Usuk Kaxxa ura-le giray hadiidigta Culele.
- 4. Kaadu kay barray bocó takkuqih tani, girá kaâ luk culele.
- 5. Tet fillat cambok yan akatay is jahannam giráh addal edde diggalsimta yan.

ؠۣۺ؎ؚڔٲڵؿٙٳڶڒۧۼٙڒؚٲڵڗۧڿڝ؞ تَبَّتۡ يَدَٱ أَبِي لَهَبِ وَتَبَّ۞

مَآأَغُنَىٰعَنْهُ مَالُهُ وَمَاكَسَبَ

سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبِ

وَٱمْرَأْتُهُ وحَمَّالَةَ ٱلْحَطِّبِ ٥

<u>ڣ</u>ڿؚۑڋۿٲڂۘڹڷٞڡؚٞڹڡۧٙڛؘڋؚ۞

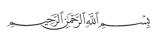
SUURAT AL-IKHLAAS

Makkal Obte, 4 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Ixxic nabiyow:usuk Yalla inkittu kinniih, agleyta mali.
- 2. Yalli cagalah caagiidaa kee faxaanamih magdabah eleelitan Rabbi kinni
- 3. Yalli maxalinnaay, Kaa xaltem matan.
- 4. Kaadu makkinnaay masuginnaay mayan, inkittuy kaa ceelaah kaa qeedaala.

قُلْ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدُ ١

اللهُ الصَّمَدُ ١

لَوْيَلِدْ وَلَوْيُولَدْ ۞ وَلَوْيَكُن لَّهُ، كُنُولَة ۞

SUURAT AL-FALAOH

الجزء ٣٠

Makkal Obte, 5 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmtta-le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Ixxic Nabiyow: maaca gine Rabbi maggansitaah kaa eleelita.
- 2. Usuk ginni heemih umaanek.
- 3. Kaadu gibdi dite leh yan barih umaanek kaa maggansita, usuk (bar kinnuk) culah yan waqdi.
- 4. Kaadu kuntuubaabil baabah tuftufó abtah tan sayyóh umaanek koo maggansita.
- 5. Kaadu kuuxe waynanli kuuxe waynan aba waqdih umaanek koo maggansita.

قُلِّ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلْفَلَقِ ٢

مِنشَرِّمَاخَلَقَ ۞ وَمِنشَرِّغَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ۞

وَمِن شَرِّ ٱلنَّفَّاثَتِ فِي ٱلْعُقَدِ ٥

وَمِن شَرِّحَاسِدٍ إِذَاحَسَدَ ٥

1159

SUURAT ANNAAS

Makkal Obte, 6 Aayat Takke

Fulte Racmattaay, Gunê Racmatta-Le Yallih Migaaqal Qimbisa.

- 1. Ixxic Nabiyow: seehada gine Rabbi maggansita.
- 2. Seehadah amoytay ken yamlike maggansita.(Yalla kinnuk).
- 3. Seehada kah rammittaah, taqbude Yalla maggansita.
- 4. Waswaseynah yan sheytanay, Yallih cusiyyak garcitan waqdi sinam waswasaah, Yalla cusan waqdi qellitah umaanek koo maggansita.
- 5. Kaay(sheytan kinnuk)seehadâ sorkocobbaxittet waswasaa kee umaane culsa.
- 6. Jinni shevtoonaa kee seehadâ sheytoonak tan waswasak.

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ ٥

مَلِكِ ٱلنَّاسِ ٢

إلَّهِ ٱلنَّاسِ اللهِ اللهِ

مِن شَكِرٌ ٱلْوَسُواسِ ٱلْخَتَاسِ ٥

ٱلَّذِي يُوسَوسُ فِي صُــُدُورِ ٱلنَّاسِ ٥

مِنَ ٱلْحِتَّةِ وَٱلنَّاسِ ١

فِهْ شُنْ السِّيولِ وَبِعَا إِللَّهِ وَلِهِ بَعَا اللَّهِ وَلِلَّهِ وَلِهِ إِلَّهُ فَيْ إِلَّهُ اللَّهِ وَاللَّهِ وَإِلَّهُ وَاللَّهُ وَفِي إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللّلَّ وَاللَّهُ وَاللّلَّالِي اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللّالِي وَاللَّهُ وَاللَّالِمُلَّالِمُ اللَّهُ وَاللَّهُ وَاللّالِمُواللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّاللَّاللَّالِمُ لَلَّا لَلَّا لَا لَا اللَّالِمُ لِللللَّهُ وَاللَّهُ وَلَّا لِللللَّلَّا لِ

Suuraarî Migooqaay teetik Makkal obtem kee Madiinal obteemih addattino.

Ixximá	Suurat	gali	Baxxaqqa	السورة
1	Suurat Al-Faatica	1	Makkal Obte	سورة الفاتحة
2	Suurat Al-Baqhara	2	Madiinal Obte	سورة البقرة
3	Suurat Aala-Qimraan	92	Madiinal Obte	سورة آل عمران
4	Suurat Annisaa	144	Madiinal Obte	سورة النساء
5	Suurat Al-Maa-ida	194	Madiinal Obte	سورة المائدة
6	Suurat Al-Anqaam	231	Makkal Obte	سورة الأنعام
7	Suurat Al-Aqraaf	275	Makkal Obte	سورة الأعراف
8	Suurat Al-Anfaal	321	Madiinal Obte	سورة الأنفال
9	Suurat Attawbá	338	Madiinal Obte	سورة التوبة
10	Suurat Yuunus	371	Makkal Obte	سورة يونس
11	Suurat Huud	397	Makkal Obte	سورة هود
12	Suurat Yuusuf	429	Makkal Obte	سورة يوسف
13	Suurat Arraqdi	457	Madiinal Obte	سورة الرعد
14	Suurat Ibraahim	470	Makkal Obte	سورة إبراهيم
15	Suurat Al-Cijri	482	Makkal Obte	سورة الحجر
16	Suurat Annacli	495	Makkal Obte	سورة النحل
17	Suurat Al-Israa	522	Makkal Obte	سورة الإسراء
18	Suurat Al-Kahf	547	Makkal Obte	سورة الكهف
19	Suurat Maryam	570	Makkal Obte	سورة مريم
20	Suurat Taaha	586	Makkal Obte	سورة طه
21	Suurat Al-Ambiya	608	Makkal Obte	سورة الأنبياء
22	Suurat Al-Cajji	628	Madiinal Obte	سورة الحج
23	Suurat Al-Muuminuun	646	Makkal Obte	سورة المؤمنون
24	Suurat An-Nuur	664	Madiinal Obte	سورة النور
25	Suurat Al-Furqhaan	681	Makkal Obte	سورة الفرقان
26	Suurat Ash-Shuqaraa	695	Makkal Obte	سورة الشعراء
27	Suurat An-Naml	718	Makkal Obte	سورة النمل

Ixximá	Suurat	gali	Baxxaqqa	السورة
28	Suurat Al-Qhasas	735	Makkal Obte	سورة القصص
29	Suurat Al-Qankabuut	755	Makkal Obte	سورة العنكبوت
30	Suurat Ar-Ruum	769	Makkal Obte	سورة الروم
31	Suurat luqhmaan	780	Makkal Obte	سورة لقمان
32	Suurat As-Sajada	787	Makkal Obte	سورة السجدة
33	Suurat Al-Aczaab	792	Madiinal Obte	سورة الأحزاب
34	Suurat Sabá	808	Makkal Obte	سورة سبإ
35	Suurat Faatir	819	Makkal Obte	سورة فاطر
36	Suurat Yaasiin	828	Makkal Obte	سورة يس
37	Suurat As-Saaffaat	838	Makkal Obte	سورة الصافات
38	Suurat Saad	855	Makkal Obte	سورة ص
39	Suurat Az-Zumar	866	Makkal Obte	سورة الزمر
40	Suurat Ghaafir	879	Makkal Obte	سورة غافر
41	Suurat Fussilat	894	Makkal Obte	سورة فصّلت
42	Suurat Ash-Shuurá	904	Makkal Obte	سورة الشوري
43	Suurat Az-Zukhruf	915	Makkal Obte	سورة الزخرف
44	Suurat Addukhaan	928	Makkal Obte	سورة الدخان
45	Suurat Al-Jaasiyá	934	Makkal Obte	سورة الجاثية
46	Suurat Al-Acqhaaf	941	Makkal Obte	سورة الأحقاف
47	Suurat Mucammad	948	Madiinal Obte	سورة محمد
48	Suurat Al-Fatci	955	Madiinal Obte	سورة الفتح
49	Suurat Al-Cujuraat	961	Madiinal Obte	سورة الحجرات
50	Suurat Qhaaf	965	Makkal Obte	سورة ق
51	Suurat Azzaariyaat	970	Makkal Obte	سورة الذاريات
52	Suurat Attuur	976	Makkal Obte	سورة الطور
53	Suurat Annajmi	981	Makkal Obte	سورة النجم
54	Suurat Al-Qhamar	988	Makkal Obte	سورة القمر
55	Suurat Arracmaan	994	Madiinal Obte	سورة الرحمن
56	Suurat Al-Waaqhiqa	1001	Makkal Obte	سورة الواقعة

Ixximá	Suurat	gali	Baxxaqqa	السورة
57	Suurat Al-Cadiid	1009	Madiinal Obte	سورة الحديد
58	Suurat Al-Mujaadala	1016	Madiinal Obte	سورة المجادلة
59	Suurat Al-Cashri	1022	Madiinal Obte	سورة الحشر
60	Suurat Al-Mumtacina	1028	Madiinal Obte	سورة المتحنة
61	Suurat As-Saffi	1033	Madiinal Obte	سورة الصف
62	Suurat Al-Jumqa	1036	Madiinal Obte	سورة الجمعة
63	Suurat Al-Munaafiqhuun	1039	Madiinal Obte	سورة المنافقون
64	Suurat Attaghaabun	1042	Madiinal Obte	سورة التغابن
65	Suurat Attalaaqh	1046	Madiinal Obte	سورة الطلاق
66	Suurat Attacriim	1050	Madiinal Obte	سورة التحريم
67	Suurat Al-Mulk	1054	Makkal Obte	سورة الملك
68	Suurat Al-Qhalam	1059	Makkal Obte	سورة القلم
69	Suurat Al-Caaqhah	1065	Makkal Obte	سورة الحاقة
70	Suurat Al-Maqaarij	1070	Makkal Obte	سورة المعارج
71	Suurat Nuuc	1074	Makkal Obte	سورة نوح
72	Suurat Al-Jinni	1077	Makkal Obte	سورة الجن
73	Suurat Al-Muzzamil	1081	Makkal Obte	سورة المزمل
74	Suurat Al-Muddathir	1084	Makkal Obte	سورة المدثر
75	Suurat Al-Qhiyaama	1088	Makkal Obte	سورة القيامة
76	Suurat Al-Insaan	1091	Madiinal Obte	سورة الإنسان
77	Suurat Al-Mursalaat	1095	Makkal Obte	سورة المرسلات
78	Suurat Annabá	1099	Makkal Obte	سورة النبإ
79	Suurat Annaaziqaat	1102	Makkal Obte	سورة النازعات
80	Suurat Qabasá	1106	Makkal Obte	سورة عبس
81	Suurat Attakwiir	1109	Makkal Obte	سورة التكوير
82	Suurat Al-Infitaar	1112	Makkal Obte	سورة الانفطار
83	Suurat Al-Mutaffifiin	1114	Makkal Obte	سورة المطففين
84	Suurat Al-Inshiqhaaqh	1117	Makkal Obte	سورة الانشقاق
85	Suurat Al-Buruuj	1119	Makkal Obte	سورة البروج

Ixximá	Suurat	gali	Baxxaqqa	السورة
86	Suurat Attaariqh	1121	Makkal Obte	سورة الطارق
87	Suurat Al-Aqlaá	1123	Makkal Obte	سورة الأعلى
88	Suurat Al-Ghaashiyah	1125	Makkal Obte	سورة الغاشية
89	Suurat Al-Fajr	1127	Makkal Obte	سورة الفجر
90	Suurat Al-Balad	1130	Makkal Obte	سورة البلد
91	Suurat Ash-Shamsi	1132	Makkal Obte	سورة الشمس
92	Suurat Alleyli	1134	Makkal Obte	سورة الليل
93	Suurat Adduca	1136	Makkal Obte	سورة الضحي
94	Suurat Ash-Sharci	1137	Makkal Obte	سورة الشرح
95	Suurat Attiin	1138	Makkal Obte	سورة التين
96	Suurat Al-Qalaqh	1139	Makkal Obte	سورة العلق
97	Suurat Al-Qhadri	1141	Makkal Obte	سورة القدر
98	Suurat Al-Bayyina	1142	Madiinal Obte	سورة البينة
99	Suurat Az-Zalzalah	1144	Madiinal Obte	سورة الزلزلة
100	Suurat Al-Qaadiyaat	1145	Makkal Obte	سورة العاديات
101	Suurat Al- Qhaariqá	1146	Makkal Obte	سورة القارعة
102	Suurat Attakaathur	1147	Makkal Obte	سورة التكاثر
103	Suurat Al-Qasr	1148	Makkal Obte	سورة العصر
104	Suurat Al-Humazah	1149	Makkal Obte	سورة الهمزة
105	Suurat Al-Fiil	1150	Makkal Obte	سورة الفيل
106	Suurat Qhureysh	1151	Makkal Obte	سورة قريش
107	Suurat Al-Maaquun	1152	Makkal Obte	سورة الماعون
108	Suurat Al-Kawthar	1153	Makkal Obte	سورة الكوثر
109	Suurat Al-Kaafiruun	1154	Makkal Obte	سورة الكافرون
110	Suurat Annasr	1155	Madiinal Obte	سورة النصر
111	Suurat Al-Masad	1156	Makkal Obte	سورة المسد
112	Suurat Al-Ikhlaas	1157	Makkal Obte	سورة الإخلاص
113	Suurat Al-Falaqh	1158	Makkal Obte	سورة الفلق
114	Suurat Annaas	1159	Makkal Obte	سورة الناس

Diggah islaam caagiidaa kee diini seecoo kee mascassah malaakinnih madabay saquud qarabiyal Amoyti Fahad mujammaqay massakaxxa le Qhuraan kitaabih tibaaqatah Al-Madiinah Al-Munawwaral yani dacrisa, mujammaq ta tabqatay Saytun Qhuraan kee kay maqnah tarjamatak Qafar afal yayyaaqe ruffu kaa hayta.

Ta tarjamatat sinam yanfiqeeh,
Amoyti Salmaan Qabdulqaziiz baxay Aala-Saquuduy namma caramay massakaxxa leh khaadimih yani Yallih kitaabay saytunî fisaasuh abeh yan kaxxa giclol meqe galtoh kaa elle galtam Yallal essera.

Meqem kol bicissam Yalla kinni.

Ta kitaabak tibaaqat gar amoyti Fahad mujammaqay massakaxxa le Qhuraanih tibaaqatih aracah tagsima Farmô sandug: 6262

Al-Madiinah al-Munawwarah

www.qurancomplex.gov.sa contact@qurancomplex.gov.sa

﴿ مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، ١٤٤١هـ فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر.

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف ترجمة معاني القرآن الكريم إلى اللغة العفرية. / مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف - المدينة المنورة، ١٤٤١هـ

۱۱۸٤ص؛ ۱۲×۲۱سم

ردمك: ٧-٨٠٧٨٥-٩٧٨

۱- القرآن - ترجمة - اللغة العفرية أ.العنوان ديوي ۲۱٫۶ ديوي

> رقم الإيداع: ١٤٤١/١٢٢٢ ردمك: ٧-٨٠-٨١٨٧-٦٠٣

